

การทบทวนองค์ความรู้และการวิเคราะห์ทิศทางการวิจัย
การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

พ.ศ. 2493-2550

คณะผู้วิจัย

ร.ท.หญิงจุฑาภรณ์ แก้วมุงคุณ

นางสาวโสภิต นาสีบ

นางสาวกมลตา วัฒนพร

นางสาวแหวดาว พิมพ์พันธ์ดี

นางสาวรานิษฐ์ ลำไย

นางสาวณัฐยาพัชณ์ คำมณีจันทร์

นางสาวชะวะลีพร ภาณุตานนท์ ณ มหาสารคาม

นางสาวปนรรฐพร จงประเสริฐยิ่ง

นายวิทยา วิสูตรเรืองเดช

นายกัณณพนต์ ภัคดีเศรษฐกุล

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

คำนำ

หนังสือเล่มหนาที่อยู่ในมือท่านขณะนี้ คือหนังสือที่บรรจุรายชื่อของ งานวิจัย หรือการสำรวจ , วิทยานิพนธ์ และหนังสือที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ชื่อผู้วิจัยหรือผู้เขียน แหล่งที่มาของ เอกสาร รวมทั้งบทคัดย่อของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ด้าน คือ ด้านอุปสงค์ ด้านอุปทาน ด้านผลกระทบ และด้านมาตรการและนโยบาย โดยรวบรวมจากการค้นคว้าทั้งหมด 34 เว็บไซต์ และห้องสมุด ทั่วประเทศรวม 35 แห่ง โดยคาดหวังว่าจะสามารถรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้มากที่สุดเพื่อจะได้เป็นฐานข้อมูลให้ผู้ที่สนใจหรือทำงานเกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ใช้ ประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการ หรือนักณรงค์ หากแต่การรวบรวมทำได้ไม่ถนัด เอกสารงานวิจัยหลาย เรื่อง มีชื่อ มีแหล่งที่มา แต่เมื่อไปค้นคว้าจริงกลับไม่ได้มีอยู่จริง แม้คณะผู้จัดทำจะกลับไปค้นถึง 3-4 รอบก็ตาม และคณะผู้จัดทำมีความเห็นว่ายังมีงานวิจัยอีกบางส่วนที่อาจจะไม่ได้เผยแพร่ในห้องสมุด จึงทำให้งานวิจัยนั้นไม่มีชื่อปรากฏในหนังสือเล่มนี้ ดังนั้นหากงานวิจัย ของท่านเกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ยังไม่ ปรากฏชื่องานของท่านในหนังสือเล่มนี้ ได้โปรดส่งงานของท่านมาที่ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา จะเป็นพระคุณยิ่ง

นอกจากการรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่อของงานวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมทั้งชื่อหนังสือแล้ว ยังมี การวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเนื้อหาของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อจะได้รู้ว่า ตอนนี้ยังมีงานวิจัยมากน้อยเพียงใด ยังขาดในประเด็นใด เพื่อให้มีทิศทางการวิจัยในอนาคตที่ชัดเจนถูกต้องและไม่ ซ้ำซ้อน

หนังสือเล่มนี้ เป็นเพียงการเริ่มต้นที่จะสร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน ระดับหนึ่งเท่านั้น คณะผู้จัดทำหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่ากับทุกท่านที่สนใจศึกษา เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากนักวิจัย ทุกท่านที่จะร่วมด้วยช่วยกันพัฒนางานวิชาการด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยต่อไป

คณะผู้จัดทำ

พฤศจิกายน 2551

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึง พ.ศ.2550 ทางเว็บไซต์ 34 เว็บไซต์ และจากห้องสมุด 35 แห่งทั่วประเทศ พบเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 825 เรื่อง เป็นวิทยานิพนธ์ 209 เรื่อง งานวิจัยและสำรวจ 537 เรื่อง และหนังสือ 79 เล่ม โดยเอกสารมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามระยะเวลา ซึ่งสามารถสรุปการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ดังนี้

- ผลการศึกษาตามช่วงเวลา ซึ่งแบ่งเป็น 4 ช่วง ตามเหตุการณ์ที่สำคัญของการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า ช่วงที่ 1 (พ.ศ.2493-2534) เป็นช่วงที่เกิดพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 จนถึง ก่อนมีพระราชบัญญัติควบคุมยาสูบ ในช่วงนี้มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เพียงร้อยละ 8.85 เฉลี่ย 1.74 เรื่องต่อปี ช่วงที่ 2 (พ.ศ.2535-2543) เป็นช่วงที่เกิดพระราชบัญญัติควบคุมยาสูบ ซึ่งถือเป็นต้นแบบในการทำงานเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ จนถึงก่อนกำเนิดสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) มีเอกสารเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 21.21 เฉลี่ย 19.44 เรื่องต่อปี ช่วงที่ 3 (พ.ศ.2544-2546) เป็นช่วงที่เกิด สสส. จนถึงก่อนเกิดศูนย์วิจัยปัญหาสุรา มีเอกสารร้อยละ 16.00 เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ถึง 44 เรื่องต่อปี ช่วงที่ 4 (พ.ศ.2547-2550) มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์มากที่สุดถึงร้อยละ 53.94 เฉลี่ย 111.25 เรื่องต่อปี ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการสะสมกระแสสังคมเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและการควบคุมปัจจัยเสี่ยงมาตั้งแต่ช่วงที่ 2 และ 3 รวมทั้งในช่วงนี้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยปัญหาสุราขึ้น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีพันธกิจเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมปัญหาสุราซึ่งส่วนหนึ่งมีการสนับสนุนทุนวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และการสร้างเครือข่ายนักวิจัย นักวิชาการเกี่ยวกับประเด็นนี้ และการเกิดสามเหลี่ยมเข็มนาฬิกาที่สมบูรณ์ ทำให้เกิดการสร้างกระแสลด ละ เลิก การบริโภคสุรา จึงทำให้สังคมตื่นตัวในการควบคุมปัญหาจากสุรา

- ผลการศึกษาด้านเนื้อหาซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านอุปสงค์ ด้านอุปทาน ด้านผลกระทบ และด้านมาตรการและนโยบาย พบว่า เนื้อหาด้านมาตรการและนโยบายมีเอกสารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.65 รองลงมาคือ อุปสงค์ ร้อยละ 30.42 อุปทาน ร้อยละ 24.24 ที่น้อยที่สุด คือ การศึกษาผลกระทบมีเพียงร้อยละ 13.69

เมื่อวิเคราะห์ละเอียดลงไปในส่วนเนื้อหาของ เนื้อหา พบว่า ด้านมาตรการและนโยบายที่มีเอกสารมากที่สุด คือ มาตรการลดอุปสงค์และลดผลกระทบซึ่งประกอบด้วย มาตรการด้านการบำบัดรักษามากที่สุด รองลงมา คือ การศึกษาการรณรงค์ มาตรการทางชุมชน ส่วนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมอุปทาน เช่น มาตรการราคาและภาษี มาตรการจำกัดการเข้าถึงและหาซื้อ มาตรการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขายพบว่ามีเอกสารมีน้อย และที่น้อยที่สุดคือมาตรการควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ

ส่วนเนื้อหาด้านอุปสงค์ การศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคโดยกลุ่มเป้าหมายที่สำรวจเป็นประชาชนทั่วไปมากที่สุด รองลงมา คือ เยาวชน การศึกษาเชิงคุณภาพพบน้อย

ส่วนด้านอุปทาน มีการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาด (4P) มากที่สุด ซึ่งเน้นการศึกษา ผลิตผลที่มากกว่าจะเป็นการศึกษาภาพรวมของเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ โดยมีการศึกษาในประเด็นของการโฆษณาส่งเสริมการขายมากที่สุด

ด้านผลกระทบ มีการศึกษาน้อยที่สุด โดยเนื้อหาในส่วนนี้เป็นการศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพ มากที่สุด โดยเฉพาะปัญหาการติดสุราหรือโรคพิษสุราเรื้อรัง และปัญหาทางสุขภาพจิตที่เกิดจากการบริโภค เครื่องคั้มแอลกอฮอล์ ส่วนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากเครื่องคั้มแอลกอฮอล์มีการศึกษาน้อยที่สุด

- โดยสรุป ปริมาณการศึกษาวิจัยในภาพรวมในช่วงหลัง ซึ่งมีเอกสารเกี่ยวกับการควบคุม เครื่องคั้มแอลกอฮอล์เฉลี่ยถึงปีละ 111.25 เรื่อง นับว่าเพียงพอในเชิงปริมาณ นั้นแสดงว่า กระแสสังคมในปัจจุบันให้ความสนใจปัญหาที่เกิดจากเครื่องคั้มแอลกอฮอล์มากขึ้น แต่ถ้าวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหาแล้วพบว่า ยังมีอีกหลายประเด็นที่สำคัญที่ควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าขององค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ สามารถวิเคราะห์และสรุปข้อเสนอแนะทิศทางของงานวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ ได้ดังนี้

1. ด้านอุปสงค์ ควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

- การสำรวจระดับชาติ (ทั่วประเทศ) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรจะมีการสำรวจเป็นระยะและเป็น การสำรวจที่กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนได้ถึงระดับจังหวัด เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดคณะกรรมการควบคุมเครื่องคั้มแอลกอฮอล์จังหวัด ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะช่วยให้จังหวัดทราบความชุก และพฤติกรรมการคั้มของประชาชนในจังหวัด ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน หากปล่อยให้แต่ละจังหวัดทำการสำรวจ ย่อยๆ เอง จะทำให้เปรียบเทียบได้ยากเพราะเครื่องมือที่ใช้ต่างกัน หากแต่ละจังหวัดจะทำการศึกษาในประเด็น ด้านนี้เอง ควรเน้นการศึกษาในเชิงคุณภาพประกอบข้อมูลของการสำรวจเชิงปริมาณซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ สมบูรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไป เช่น การรณรงค์ หรือการแก้ปัญหาเฉพาะจุด เป็นต้น

- ในส่วนของกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องคั้ม แอลกอฮอล์ ควรศึกษาในกลุ่มเฉพาะมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่มีปัญหาจากการบริโภค เช่น กลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้หญิง ซึ่งยังมีการศึกษาน้อยมาก ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน ส่วนใหญ่เป็น การสำรวจเชิงปริมาณแบบภาคตัดขวาง ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพมากขึ้น ซึ่งจะได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำมาใช้ ในการป้องกันและช่วยเหลือ หรือรณรงค์ให้เยาวชนลด ละ เลิกเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ต่อไป

- การสำรวจระดับชาติเป็นระยะ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนและประชาชนทั่วไปจากหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงสาธารณสุข และเครือข่ายวิชาการสารสนเทศซึ่งขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนเป็นครั้งคราว ยังคงมีความสำคัญจำเป็นที่ควรดำเนินการสำรวจอย่างต่อเนื่อง โดยควรดำเนินการสำรวจสลับปีกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. ด้านอุปทาน

- ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังอุปทานต่างๆ เช่น การเฝ้าระวังการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสื่อต่างๆ ทั้ง Below the line และ Above the line เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต สาวเชียร์เหล้าเบียร์ ควรมีการวิเคราะห์ทั้งจำนวน รูปแบบและวิธีการ เป็นต้น ตลอดจนการเฝ้าระวังการลด แลก แจก แถม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายต่างๆ การเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยเฉพาะที่มีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน ซึ่งการเฝ้าระวังกลยุทธ์ทางการตลาดของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรทำทั้งในระดับประเทศ และระดับพื้นที่ รวมทั้งควรมีการเฝ้าระวังการผลิต นำเข้า การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ ด้วย

- ควรมีการศึกษาอิทธิพลของการโฆษณาในรูปแบบต่างๆ เช่น แบบภาพลักษณ์ แบบการใช้ผู้มีชื่อเสียง นักกีฬา ดารา ฯลฯ กับการรับรู้และการตอบสนองของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็กและเยาวชน หรือผู้หญิง เป็นต้น ตลอดจนการศึกษอิทธิพลของกิจกรรมการตลาดต่างๆ ต่อความอยากบริโภค เช่น การลด แลก แจก แถม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายต่างๆ

3. ด้านผลกระทบ

- ในส่วนของผลกระทบด้านอุบัติเหตุ กระทรวงสาธารณสุขมีระบบการเฝ้าระวังการบาดเจ็บซึ่งครอบคลุมการสอบถามถึงสาเหตุจากการเมาซึ่งเป็นระบบที่ดี แต่ควรเพิ่มการศึกษาในส่วนของชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนแบบแผนการดื่ม (ดื่มแบบใด ดื่มที่ใด เวลาใด กับใคร) ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบันบอกเพียงว่ามีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการเกิดอุบัติเหตุ ยังไม่มีการศึกษาว่า ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดใด ตลอดจนแบบแผนการดื่มแบบใดมีผลต่อการทำให้เกิดอุบัติเหตุสูงที่สุด

- ในส่วนของผลกระทบด้านสุขภาพ การศึกษาส่วนใหญ่เน้นการสำรวจและศึกษาในเรื่องของพิษสุราเรื้อรัง ควรเพิ่มการศึกษาในส่วนของผลกระทบ ต่อระบบประสาทและสมอง หรือต่อระบบหลอดเลือดและหัวใจ ซึ่งมีการศึกษาน้อยมาก และการศึกษาควรเป็นแบบ Cohort study หรือ Case Control หรือ Systematic Review ไม่ควรเป็นการสำรวจทั่วไป เพราะบอกความเป็นเหตุปัจจัยได้น้อย

- ควรมีการศึกษาผลกระทบของการดื่มของคนในครอบครัว ต่อการเลียนแบบ หรือ ค่านิยม ของการดื่มของลูกหลานในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพ

- การศึกษาผลกระทบด้านความรุนแรง ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาความรุนแรงในครอบครัว ควรจะมีการศึกษาความรุนแรงในวัยรุ่นหรือเยาวชน

- ควรมีการเร่งศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวมเป็นระยะ และควรศึกษาเปรียบเทียบผลดีและผลเสียของสังคม โดยรวมจากการที่ประชาชนบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4. ด้านมาตรการและนโยบาย

- มาตรการลดอุปทานในส่วนนี้ยังมีงานวิจัยน้อย ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในส่วนของ

- ระบบภาษีและอัตราภาษีที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสุขภาพประชาชนและป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ คือ เยาวชน
- ระบบการออกใบอนุญาต การผลิต และการจำหน่ายที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการบริโภคและผลกระทบจากการบริโภคที่เกิดจากการเข้าถึงและหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายเกินไป
- การควบคุมวันและเวลาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งในส่วนของรูปแบบและเนื้อหาของโฆษณาที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน
- การศึกษาการควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ เช่น การเปิดเสรีทางการค้า (FTA) การศึกษาแนวทางในการนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกจากข้อตกลงการเปิดการค้าเสรี

- มาตรการลดอุปสงค์ ซึ่งได้แก่ การศึกษาและการรณรงค์ รวมทั้งมาตรการทางสังคมและชุมชน ในส่วนนี้ยังขาดการศึกษารูปแบบและวิธีการของการรณรงค์เฉพาะกลุ่ม และการถอดบทเรียนของชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนการศึกษารูปแบบและการเฝ้าระวังการรณรงค์ของฝ่ายธุรกิจสุรา ซึ่งมีการรณรงค์เช่นกัน เช่น การดื่มอย่างรับผิดชอบ เป็นต้น

- มาตรการลดผลกระทบ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของรูปแบบการดูแลช่วยเหลือแต่แรกเริ่มสำหรับกลุ่มที่ดื่มแบบเสี่ยง และการบำบัดรักษาผู้ป่วยพิษสุราเรื้อรัง ที่เน้นการป้องกันการกลับมาดื่มซ้ำ เนื่องจากปัจจุบันปัญหาของการบำบัดรักษาผู้ป่วยพิษสุราเรื้อรัง คือ การกลับมาดื่มซ้ำอีกเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้าน ส่วนมาตรการป้องกันการเมาแล้วขับ ควรมีการศึกษาเพื่อลดระดับปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดขณะขับขี่ที่ถูกกฎหมาย จากปัจจุบันกำหนดไว้ที่ 50 Mg% เป็น 0 Mg% ในผู้ขับขี่รถสาธารณะ หรือเยาวชนเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุบัติเหตุ

- ควรมีการวิจัย เพื่อประเมินประสิทธิผลของกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งด้านการรับรู้ (การรู้กฎหมาย) การปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชนและผู้ประกอบการ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทสรุปผู้บริหาร

การทบทวนองค์ความรู้และการวิเคราะห์ทิศทางการวิจัย

การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พ.ศ. 2493-2550

- ความเป็นมา 1
- ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ 9
- สรุปและเสนอแนะ 26

บทคัดย่อและรายชื่อหนังสือ

● ด้านอุปสงค์

บทคัดย่อ

- กลุ่มเป้าหมายประชาชน 31
- กลุ่มเป้าหมายเยาวชน 153
- กลุ่มเป้าหมายผู้หญิง 215
- กลุ่มเป้าหมายเฉพาะอื่นๆ เช่น นักศึกษาแพทย์ ทหาร ผู้ใช้แรงงาน 227

หนังสือเกี่ยวกับด้านอุปสงค์

● ด้านอุปทาน

บทคัดย่อ

- การกำหนดราคา (price) 261
- การส่งเสริมช่องทางการจำหน่าย (place) 305
- การส่งเสริมการจำหน่าย (promotion) 320
- ผลิตภัณฑ์ (product) 388

หนังสือเกี่ยวกับด้านอุปทาน

● ด้านผลกระทบ	
บทคัดย่อ	
- ด้านสุขภาพ	455
- ด้านอุบัติเหตุ	485
- ด้านความรุนแรง	504
- ด้านเศรษฐกิจ	523
หนังสือเกี่ยวกับด้านผลกระทบ	
● ด้านมาตรการและนโยบาย	
บทคัดย่อ	
- การกำหนดราคาภาษี	547
- การจำกัดการเข้าถึงและหาซื้อและการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อม	569
- การควบคุมโฆษณาและส่งเสริมการขาย	573
- การควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ	584
- การศึกษาและรณรงค์	587
- มาตรการทางสังคมและชุมชน	644
- มาตรการลดการป้องกันปัญหาสังคมที่เกิดจากการบริโภค (เมาไม่ขับ)	677
- ส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการรักษาและให้การช่วยเหลือโดยเร็ว (การบำบัดรักษา)	705
หนังสือเกี่ยวกับมาตรการและนโยบาย	810

การทบทวนองค์ความรู้และการวิเคราะห์ทิศทางการวิจัย การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พ.ศ. 2493-2550

ความเป็นมา

สุราไม่สินค้าธรรมดาเป็นยาเสพติด ส่งผลให้เกิดการบริโภคและผลกระทบจากการบริโภคมากตามมา ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งต่อตนเองและต่อบุคคลอื่นและสังคมโดยรวม ผลกระทบระยะสั้น เช่น อุบัติเหตุ อาชญากรรม ความรุนแรงในครอบครัว ทะเลาะวิวาทและสร้างความรำคาญแก่ผู้อื่น ส่วนผลกระทบระยะยาว เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ โรคเรื้อรังต่างๆ กว่า 60 โรค เช่น มะเร็งตับ ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเกี่ยวกับสมอง รวมทั้งเกิดหนี้สิน เสียหน้าที่การงาน ครอบครัวแตกสลาย เป็นต้น แต่สุรานั้นเปรียบเสมือนเหรียญสองด้าน ด้านหนึ่งคือสิ่งที่ไม่ดีเกิดผลกระทบมากมายดังที่กล่าวแล้วนั้น แต่อีกด้านหนึ่งคือ รายได้ที่เห็นได้ชัดจับต้องได้ง่าย คือ เม็ดเงินภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งหากมองอย่างผิวเผินจะพบว่าเป็นเงินจำนวนมากที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัย ต้องการ และพยายามผลักดันให้ได้เม็ดเงินภาษีมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้มีนโยบายต่างๆ เอื้อต่อการเพิ่มรายได้ของรัฐ เช่น การเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายสุรา มีการควบคุมน้อยปล่อยให้ธุรกิจสุรามอมเมาประชาชนด้วยงบประมาณการโฆษณาถึงปีละกว่า 2,000 ล้านบาท ส่งผลให้การบริโภคของประชาชนมากขึ้น ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก พบว่า ประเทศไทยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น 33 เท่า ภายในเวลาเพียง 43 ปี คือ เพิ่มจาก 0.26 ลิตรต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ.2502 เป็น 8.47 ลิตรต่อคนต่อปีในปี พ.ศ.2547

จากสถานการณ์ข้างต้น การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างเป็นระบบ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ทราบถึงองค์ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันว่า มีการสร้างขึ้นมาอย่างน้อยเพียงใด ครอบคลุมในส่วนที่ผู้เกี่ยวข้องในส่วนต่างๆ ต้องการใช่หรือไม่ ควรมีทิศทางในการศึกษาวิจัยหรือสร้างสรรค์องค์ความรู้อย่างไรที่จะสามารถสร้างความตระหนักให้ประชาชนลด ละ เลิก หรือ ช่วยลดปัญหาจากการบริโภคสุรา รวมทั้งป้องกันนักดื่มหน้าใหม่

การทบทวนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการทบทวนอยู่บ้าง เช่น การสนับสนุนทุนจากศูนย์วิจัยปัญหาสุราในปี พ.ศ. 2547-2548 ให้ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์เกี่ยวกับ

การบริโภค¹, อุปทาน², ผลกระทบ³, การรณรงค์⁴, กฎหมายและมาตรการต่างๆ⁵ ทั้งหมดเป็นงานที่นักวิจัยอ่านและสังเคราะห์ออกมา ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมเอกสาร งานวิจัยทุกชิ้น และยังมี การทบทวนโดยภาพรวมอีก 2 รายงาน ในปี พ.ศ. 2543 เรื่อง ทบทวนทิศทาง การศึกษาและแก้ไขการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์⁶ และ พ.ศ. 2548 เรื่อง การทบทวนองค์ความรู้ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย⁷ ซึ่งงานทั้งสองชิ้นนี้จะวิเคราะห์ว่า ช่วงเวลาต่างๆมีงานวิจัยที่ขึ้น และสังเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยต่อไป โดยผู้อ่านจะไม่ทราบว่ามีงานวิจัยเรื่องอะไรบ้าง และหากจะไปสืบค้นเอกสารมีอยู่ที่ใด

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา จึงเห็นว่าควรจะมีการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคสุราอย่างเป็นระบบ และรวบรวมทั้งรายชื่องานวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือ หนังสือ รวมทั้งบอกแหล่งสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารนั้นๆ และหากเป็นงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ควรมีบทคัดย่อให้ผู้สนใจสามารถทำความเข้าใจเบื้องต้นได้ อีกทั้งหากมีการรวบรวมอย่างเป็นระบบแล้วจะทำให้การวิเคราะห์ทิศทางของการศึกษาวิจัยในอนาคตทำได้มีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา มีภารกิจให้การสนับสนุนทุนวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรง จึงจำเป็นต้องมีสิ่งที่จะต้องดำเนินการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเป็นระบบเป็นระยะ เพื่อจะเป็นฐานข้อมูลและความรู้สำหรับเครือข่ายนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องที่ต้องการใช้ข้อมูล รวมทั้งศูนย์วิจัยปัญหาสุราเองที่จะใช้วิเคราะห์ทิศทางในการสนับสนุนทุนในงานวิจัยที่ยังขาด หรือเป็นงานวิจัยที่ผู้เกี่ยวข้องต้องการใช้ทั้งเพื่อการรณรงค์และการกำหนดนโยบาย เพื่อควบคุมการบริโภคและปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

¹ ดรุณี ภูขาว, โครงการทบทวนองค์ความรู้ด้านมาตรการป้องกันแก้ไขปัญหาคัญที่เกี่ยวข้องจากการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ (กทม : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548). สุทธิลักษณ์ ตั้งกุลบริบูรณ์, โครงการทบทวนองค์ความรู้เรื่อง สาเหตุ ปัจจัยและกลไกของการบริโภคสุรา (กทม : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548).

² นิตา ชูโต, โครงการทบทวนองค์ความรู้สถานการณ์ด้านอุปทานของการบริโภคสุรา (กทม : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548).

³ จิระนันท์ แก้วกล้า, โครงการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์และผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (กทม : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548). ฉัตรสุนัน พงษ์ปิฎก, โครงการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรการควบคุมอุปทานของการบริโภคสุรา (กทม : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548).

⁴ ปาริชาติ สถาปิตานนท์, โครงการทบทวนองค์ความรู้เรื่องการรณรงค์และการให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราและปัญหาพฤติกรรมอันสืบเนื่องจากการบริโภคสุรา (กทม : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548).

⁵ เชษฐ รัชดาพรธนาธิกุล, โครงการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรการป้องกันแก้ไขเพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (กทม : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548). พิณิจ ทิพย์มณี, การทบทวนความเหมาะสมเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการบริโภคสุรา (กทม : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548).

⁶ อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา, ทบทวนทิศทาง การศึกษาและแก้ไขการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (กทม : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543).

⁷ ศิริเชษฐ์ สังขะมาน, การทบทวนองค์ความรู้ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย (กทม : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548).

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่อดีตจนถึงปี พ.ศ. 2550
2. เพื่อรวบรวมบทความของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ชื่อหนังสือ รวมทั้งแหล่งที่มาของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะทำให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่าย
3. เพื่อวิเคราะห์ทิศทางการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยในอนาคต

ระเบียบวิธีวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่

1. สืบค้นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดของประเทศไทยจาก

- เว็บไซต์ ทั้งหมด 34 เว็บไซต์ คือ

<http://library.lib.ru.ac.th/>

<http://www.clib.psu.ac.th>

<http://lib.hcu.ac.th/>

<http://mis.krirk.ac.th/library>

<http://library.au.edu/>

<http://laic.dpu.ac.th/>

<http://www.lib.buu.ac.th>

<http://203.157.15.4/Aids/>

<http://library.car.chula.ac.th>

<http://ill.msu.ac.th/>

<http://www.hric.or.th/>

<http://www.lib.ubu.ac.th>

<http://intanin.lib.ku.ac.th>

<http://library.bu.ac.th>

<http://libsearch.nida.ac.th>

<http://library.cmu.ac.th>

<http://www.li.mahidol.ac.th/>

<http://lib.tsu.ac.th/>

<http://thesis.stks.or.th/>

<http://opaclib.rsu.ac.th>

<http://library.nu.ac.th/>

<http://library.spu.ac.th/>

<http://library.lib.ru.ac.th/>

<http://www.library.su.ac.th>

<http://202.28.18.233/dcms/basic.php>

<http://library.utcc.ac.th>

<http://library.tu.ac.th>

<http://lib09.kku.ac.th/web/>

<http://www.mfu.ac.th/center/lib/>

<http://library.swu.ac.th/>

<http://library.hsri.or.th>

<http://www.riclib.nrct.go.th/>

<http://server2.tiac.or.th/thesis/formt.htm>

<http://www.library.msu.ac.th>

ดำเนินการสืบค้นในช่วงสิงหาคม 2550 ถึง เมษายน 2551 โดยใช้คำสำคัญ (keyword) ดังนี้ เหล้า, สุรา, แอลกอฮอล์, เบียร์, ไวน์, สาโท, เม้า, Alcohol, Beer, Wine, Spirit

- ห้องสมุดต่างๆ ทั่วประเทศรวม 35 แห่ง โดยแบ่งเป็น
  - ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยรัฐบาลทั่วประเทศ 20 แห่ง ได้แก่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยศิลปากร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยบูรพา
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	มหาวิทยาลัยนเรศวร

- ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเอกชน 6 แห่ง ได้แก่

มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยสยาม
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
มหาวิทยาลัยเกริก	มหาวิทยาลัยศรีปทุม

- ห้องสมุดของกระทรวงสาธารณสุข 3 แห่ง ได้แก่

ห้องสมุดสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
 ห้องสมุดกรมสุขภาพจิต
 ห้องสมุดศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ

- หอสมุดแห่งชาติ , ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ห้องสมุด ThaiLIS Digital Collection , ห้องสมุด ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย Online
  - ห้องสมุดสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
2. การสืบค้นข้อมูลในห้องสมุดจะทำการค้นห้องสมุดละ 1-3 ครั้ง โดยหากค้น 3 ครั้งแล้วยังไม่พบเอกสารที่ต้องการ (มีชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และแหล่งที่อยู่ของเอกสาร) จะถือว่าเป็นเอกสารที่หาไม่พบ
  3. รวบรวมบทความคัดย่อและรายชื่อหนังสือตามห้องสมุดต่างๆ เพื่อแบ่งแยกประเภทเอกสารเป็น 4 ด้านหลัก คือ อุปสงค์ อุปทาน ผลกระทบ และมาตรการ/นโยบาย
  4. วิเคราะห์และสังเคราะห์ภาพรวมเพื่อสรุปและเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative) ในการวิจัยทางเอกสาร โดยการบรรยายและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่เก็บรวบรวม โดยแบ่งเป็นเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ อุปสงค์ อุปทาน ผลกระทบ และมาตรการและนโยบาย และแบ่งเป็นตามประเภทเอกสาร เพื่อเสนอแนะทิศทางของงานวิจัยในอนาคตและวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยการวิเคราะห์นี้จะแบ่งตามช่วงเวลา 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2493-2534, ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2535-2543, ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2544-2546 และช่วงที่ 4 พ.ศ. 2547-2550 โดยแบ่งประเภทเอกสารเป็น 3 ประเภท คือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย/สำรวจ และ หนังสือ

นิยามศัพท์

1. อุปสงค์ หมายถึง ความต้องการบริโภค ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุปสงค์ ได้แก่ สถานภาพของผู้บริโภค รายได้ของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค พฤติกรรมการบริโภค ประเภทของเครื่องดื่มที่เลือกดื่ม แบบแผนการดื่ม รวมทั้งลักษณะของกลุ่มต่างๆ ที่บริโภคสุรา ความชุกของการบริโภค ความถี่ของการบริโภค
2. อุปทาน หมายถึง ความต้องการขาย รวมถึงการส่งเสริมการตลาด นั่นคือ 4P ซึ่งประกอบด้วย เรื่องของราคา (Price) ทั้งราคาขาย ต้นทุน กำไร เรื่องของสถานที่ (Place) สถานที่จัดจำหน่ายมีความสัมพันธ์กับความสามารถเข้าถึงและหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เรื่องของผลิตภัณฑ์ (Product) รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อราคาและกลุ่มเป้าหมายการออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมทั้งบรรจุภัณฑ์และการส่งเสริมการขาย (Promotion) ในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการโฆษณา

3. ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านอุบัติเหตุ ด้านความรุนแรง และด้านเศรษฐกิจ
4. นโยบายและมาตรการ หมายถึง กลวิธี วิธีการดำเนินการ ระเบียบข้อบังคับ รวมถึงพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการประเมินผลมาตรการและนโยบาย โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ มาตรการช่วยลดอุปสงค์ ประกอบด้วย การให้การศึกษาและรณรงค์ และมาตรการทางสังคมและชุมชน มาตรการช่วยลดอุปทาน ประกอบด้วย การกำหนดราคาและภาษี การจำกัดการเข้าถึงและหาซื้อ การปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อม และการควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ และมาตรการลดผลกระทบประกอบการลดและป้องกันปัญหาที่เกิดจากการบริโภค เช่น เมลาแล้วขับหรือการบำบัดรักษา เป็นต้น

ขอบเขตการวิจัย

1. เอกสารที่ทบทวนและรวบรวม มี 3 ประเภท คือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย/สำรวจ และหนังสือ
2. การรวบรวมบทคัดย่อหรือบทสรุปสำหรับผู้บริหาร เฉพาะวิทยานิพนธ์และงานวิจัย/สำรวจ ส่วนหนังสือ จัดทำเป็น Index คือ มีชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง และสถานที่หรือแหล่งที่มาที่สามารถสืบค้นได้
3. การรวบรวมไม่จำกัดปีเริ่มต้น แต่รวบรวมงานวิจัยถึง 31 ธันวาคม 2550
4. เลือกเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับประเทศไทย ได้แก่ ทำการศึกษาในกลุ่มคนไทยและอาณาเขตของประเทศไทย
5. การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่รวมงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และประโยชน์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่จะบอกเพียงจำนวนเท่านั้น เนื่องจากงานดังกล่าวเป็นการส่งเสริมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
6. การวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะทิศทางการวิจัยในอนาคต ใช้ข้อมูลจากบทคัดย่อและชื่องานวิจัย/หนังสือเท่านั้น

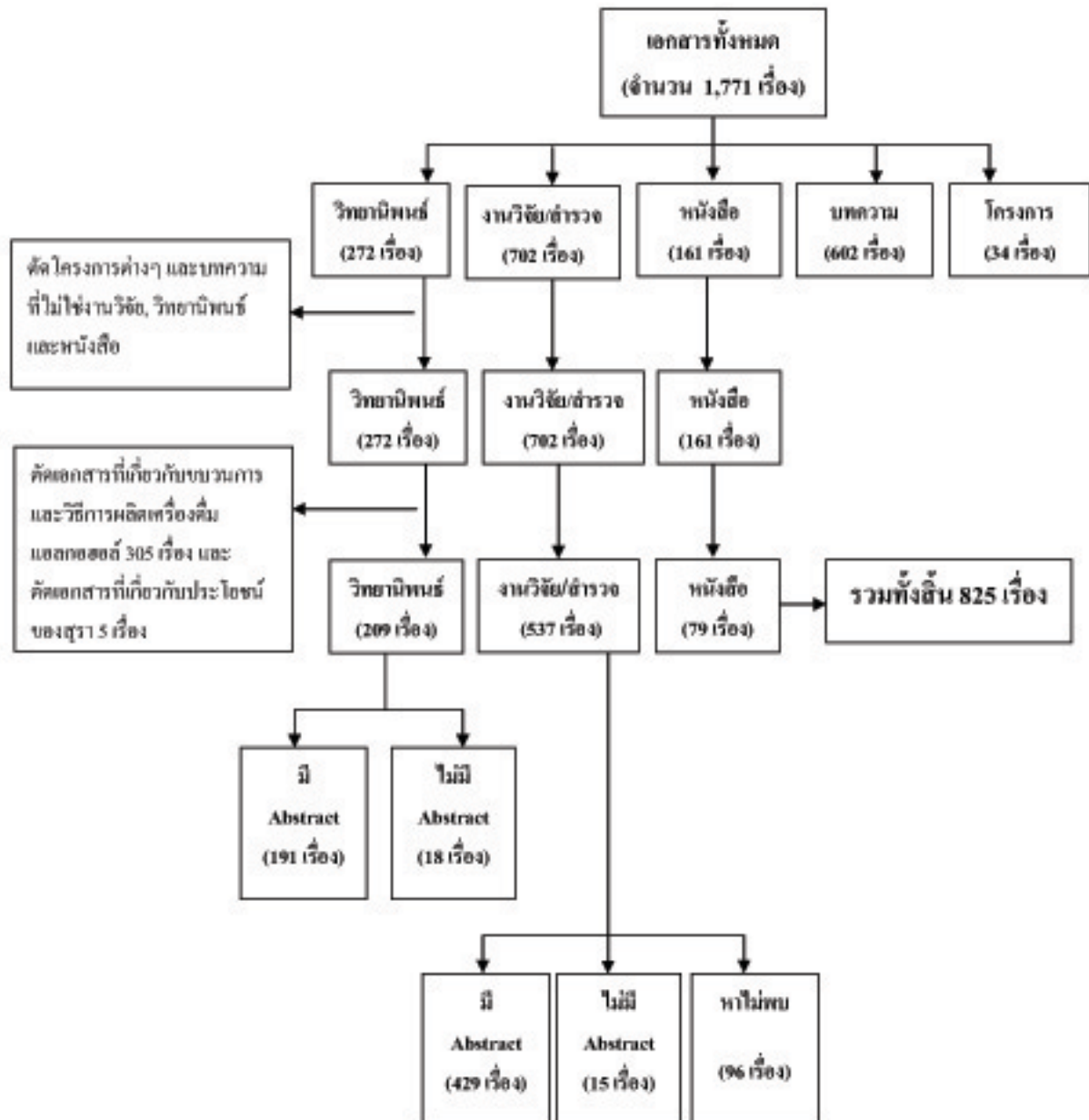
การคัดกรองข้อมูล เอกสาร

คณะผู้วิจัยมีการคัดกรองข้อมูลเอกสาร หลังจากที่ทำกรรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเสร็จสิ้น ในวันที่ 31 สิงหาคม 2551 โดยมีเอกสารทั้งหมดจากการค้นหาในเว็บไซต์ และห้องสมุดต่างๆ ตามแหล่งที่เก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งสิ้น 1,771 เรื่อง ทำการคัดกรองโดยยึดขอบเขตการวิจัยทำให้มีการตัดเอกสารที่ไม่อยู่ในขอบเขตการวิจัยออกทั้งสิ้น 946 เรื่อง ดังนั้นคงเหลือเอกสารที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์ทั้งหมด 825 เรื่อง เป็นวิทยานิพนธ์

209 เรื่อง ซึ่งมีบทคัดย่อ 191 เรื่อง ไม่มีบทคัดย่อ 18 เรื่อง เป็นงานวิจัย/สำรวจ 537 เรื่อง โดยมีบทคัดย่อ 427 เรื่อง ไม่มีบทคัดย่อ 15 เรื่อง เป็นงานวิจัยที่ทำไม่พบ 95 เรื่อง และเป็นหนังสือทั้งหมด 79 เล่ม

เอกสารที่คัดออกทั้งหมด 946 เรื่อง ประกอบด้วยเอกสารที่เกี่ยวกับขบวนการและวิธีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งมีทั้งหมด 305 เรื่อง โดยมีข้อสังเกตว่าเอกสารประเภทนี้มีจำนวนมากขึ้นอย่างมากหลังเปิดเสรีการค้าจำหน่ายและการผลิตสุราในปี พ.ศ. 2542 ตัวอย่างเอกสาร เช่น การผลิตไวน์หมากเม้า , การคัดเลือกพันธุ์ยีสต์เพื่อใช้ในการทำเหล้าองุ่นในประเทศไทย, การผลิตเพคตินเอนไซม์จากแอสเพอร์ลิลลัสนิเกอร์ และการนำเพคตินเอนไซม์ไปใช้ผลิตไวน์, โอกาสในการผลิตไวน์หมากเม้าในเชิงธุรกิจ , ศูนย์ไวน์ไทย เป็นต้น จะเห็นว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่เป็นส่วนเพิ่มการผลิตและคุณภาพของการผลิตและผลิตภัณฑ์ ไม่ใช่การควบคุมการบริโภคจึงตัดออก รวมทั้งประโยชน์ของสุราซึ่งมีทั้งสิ้น 5 เรื่อง ตัดออกด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นเช่นกัน ประโยชน์ของสุราทั้ง 5 เรื่อง เป็นหนังสือทั้งหมดไม่มีการวิจัยในส่วนของประโยชน์ของสุราหนังสือทั้ง 5 เล่ม ได้แก่ ดื่มเพื่อสุขภาพ , อาบเหล้า อาบสมุนไพรเพื่อสุขภาพและความงาม , ยาอายุวัฒนะตามแบบธรรมชาติ ทางสู่อายุวัฒนะ เห็นนางรม ไวน์ปั่นสำหรับผู้สูงอายุ , สุขภาพหัวใจไวน์ , ดื่มอย่างไรให้สุขภาพดี เอกสารอีกประเภทหนึ่งที่ตัดออกคือเอกสารที่เป็นโครงการ ทุกโครงการเกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ไม่ใช่งานวิจัยและหนังสือ แต่เป็นการดำเนินงาน โครงการที่ได้รับการสนับสนุนทุน ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมต่างๆ ไม่อยู่ในรูปแบบงานวิจัย รวมทั้งบทความที่ไม่ใช่งานวิจัย และวิทยานิพนธ์เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน เช่น 10 สูตรยาครอบเกล้า, ขึ้นเหนือชิมไวน์เนอร์, เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดื่มแก้ไหนจึงไม่อ้วน, ดื่มสุราอย่างไรไม่ผิดกฎและปลอดภัย เป็นต้น ดังนั้นจึงตัดออกเพราะไม่ได้อยู่ในประเภทเอกสารที่จะทำการทบทวนและรวบรวม ดังนั้นจึงสรุปการคัดกรองเอกสารได้ตามรูปที่ 1

รูปที่ 1 แผนผังแสดงการคัดกรองข้อมูล, เอกสารในการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคสุรา

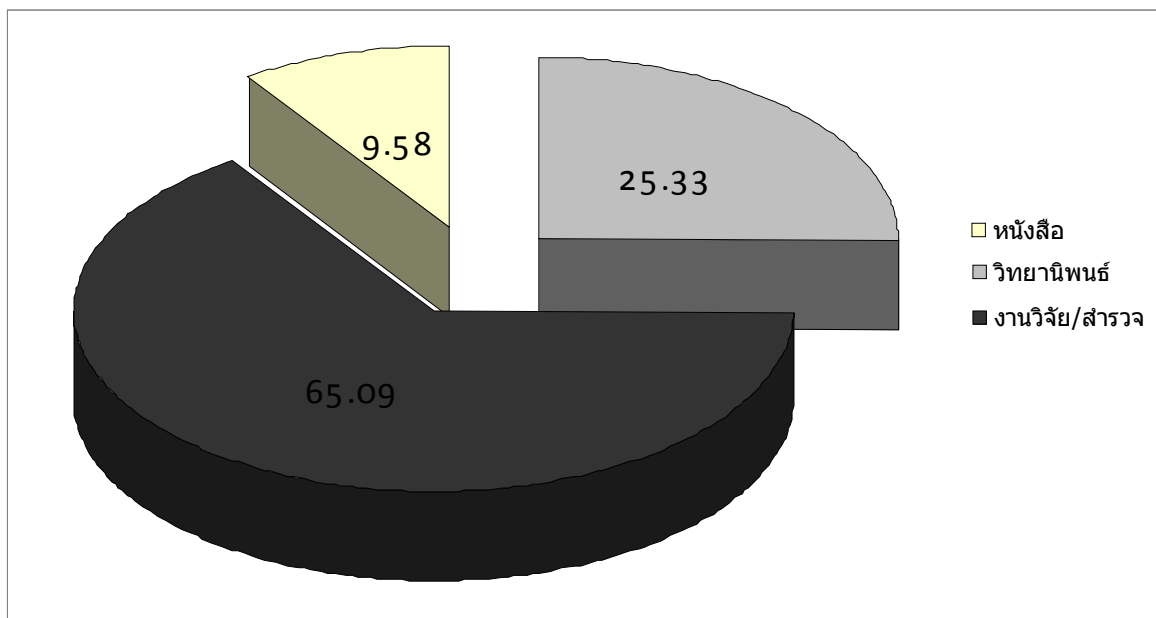

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์

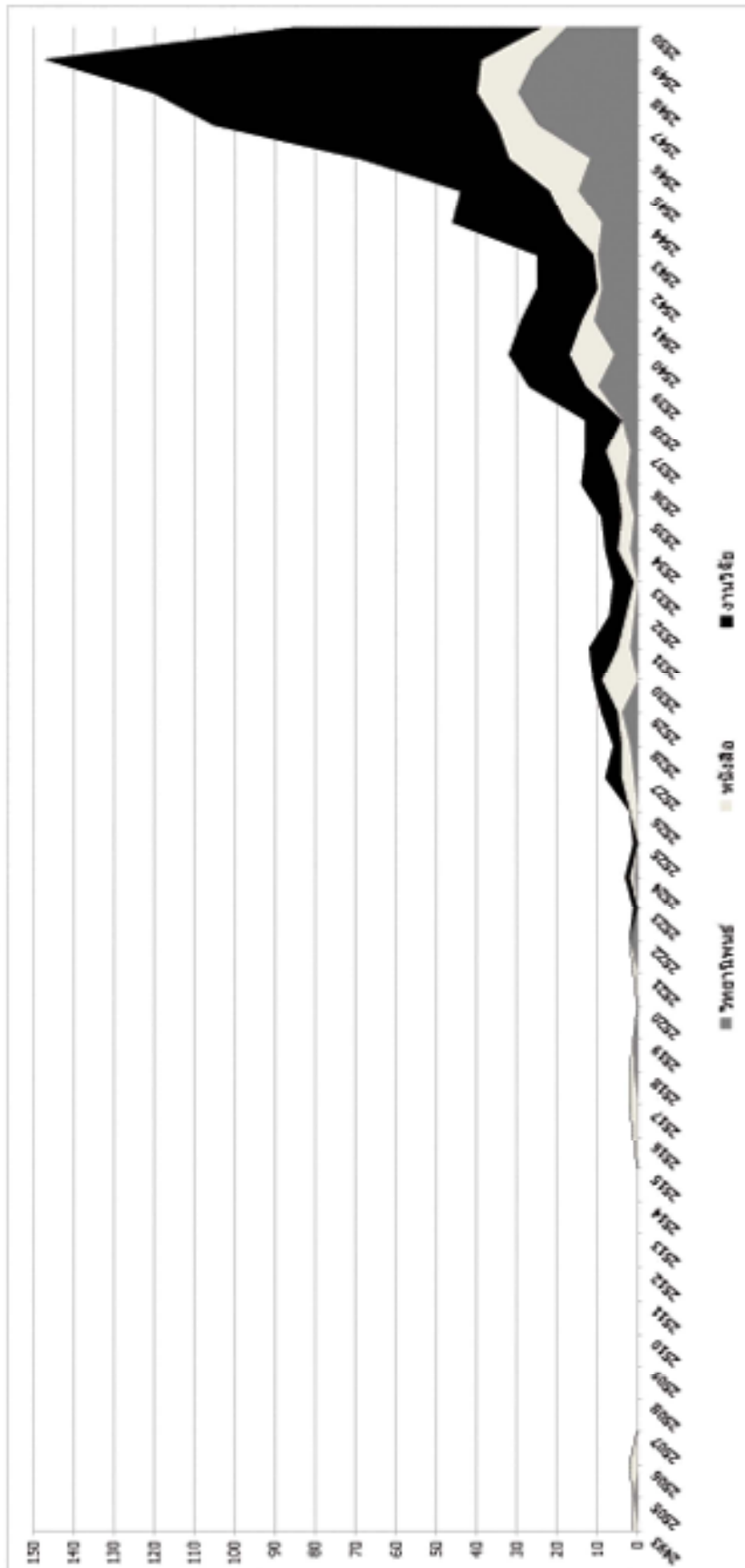
ตั้งแต่อดีตจนถึงปี พ.ศ. 2550 มีวิทยานิพนธ์ งานวิจัย หนังสือที่เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดที่สามารถสืบค้นได้ จำนวนทั้งสิ้น 825 เรื่อง โดยเรื่องแรกที่ค้นพบเป็น เรื่อง ประวัติพระยาภิรมย์ภักดีกับประวัติโรงเบียร์ ในปี พ.ศ. 2493 เอกสารทั้งหมดแบ่งเป็นวิทยานิพนธ์จำนวน 209 เรื่อง งานวิจัย/สำรวจ 537 เรื่อง และ หนังสือ 79 เรื่อง ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 แผนภูมิวงแสดงสัดส่วนองค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบ่งตามประเภทของเอกสาร

จากรูปที่ 2 จะเห็นได้ว่าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มเป็นงานวิจัย/สำรวจมากที่สุดถึง ร้อยละ 65.09 รองลงมาคือ วิทยานิพนธ์ ร้อยละ 25.33 และหนังสือ ร้อยละ 9.58 ส่วนแนวโน้มขององค์ความรู้ในภาพรวมทุกประเภท เพิ่มขึ้นตามระยะเวลา ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 กราฟแสดงปริมาณเอกสารองค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2493-2550

การศึกษาและการวิเคราะห์การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยจะวิเคราะห์ 2 มิติ คือ ในมิติของช่วงเวลา เพื่อดูแนวโน้มของจำนวนงานวิจัยในแต่ละช่วงเวลา ร่วมกับมิติของเนื้อหาของงานวิจัย เพื่อให้ได้ภาพที่ชัดทั้งด้านเวลาและเนื้อหา

- การวิเคราะห์ในมิติของช่วงเวลา

การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมิติของเวลา แบ่งช่วงเวลาเป็น 4 ช่วง ตามเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคสุรา ได้แก่

ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2493 – 2534 เป็นช่วงที่เกิดพระราชบัญญัติสุรา 2493 ซึ่งกำหนดภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ เกี่ยวกับสุรา จนถึงก่อนมีพระราชบัญญัติควบคุมยาสูบ และ พรบ.คุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่

ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2535 – 2543 เป็นช่วงที่เกิดพระราชบัญญัติควบคุมยาสูบ ซึ่งถือเป็นต้นแบบในการทำงานเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จนถึงก่อนกำเนิดสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)

ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2544 – 2546 เป็นช่วงที่เกิด สสส. ซึ่งเป็นองค์กรที่มีพันธกิจเกี่ยวกับการควบคุมปัญหาสุรา จนถึงก่อนกำเนิดศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ช่วงที่ 4 พ.ศ. 2547 – 2550 เป็นช่วงที่เกิดศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (กันยายน 2547) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีภารกิจโดยตรงในด้านการสร้างองค์ความรู้และสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสร้างให้เกิดเครือข่ายนักวิจัยในประเด็นดังกล่าว

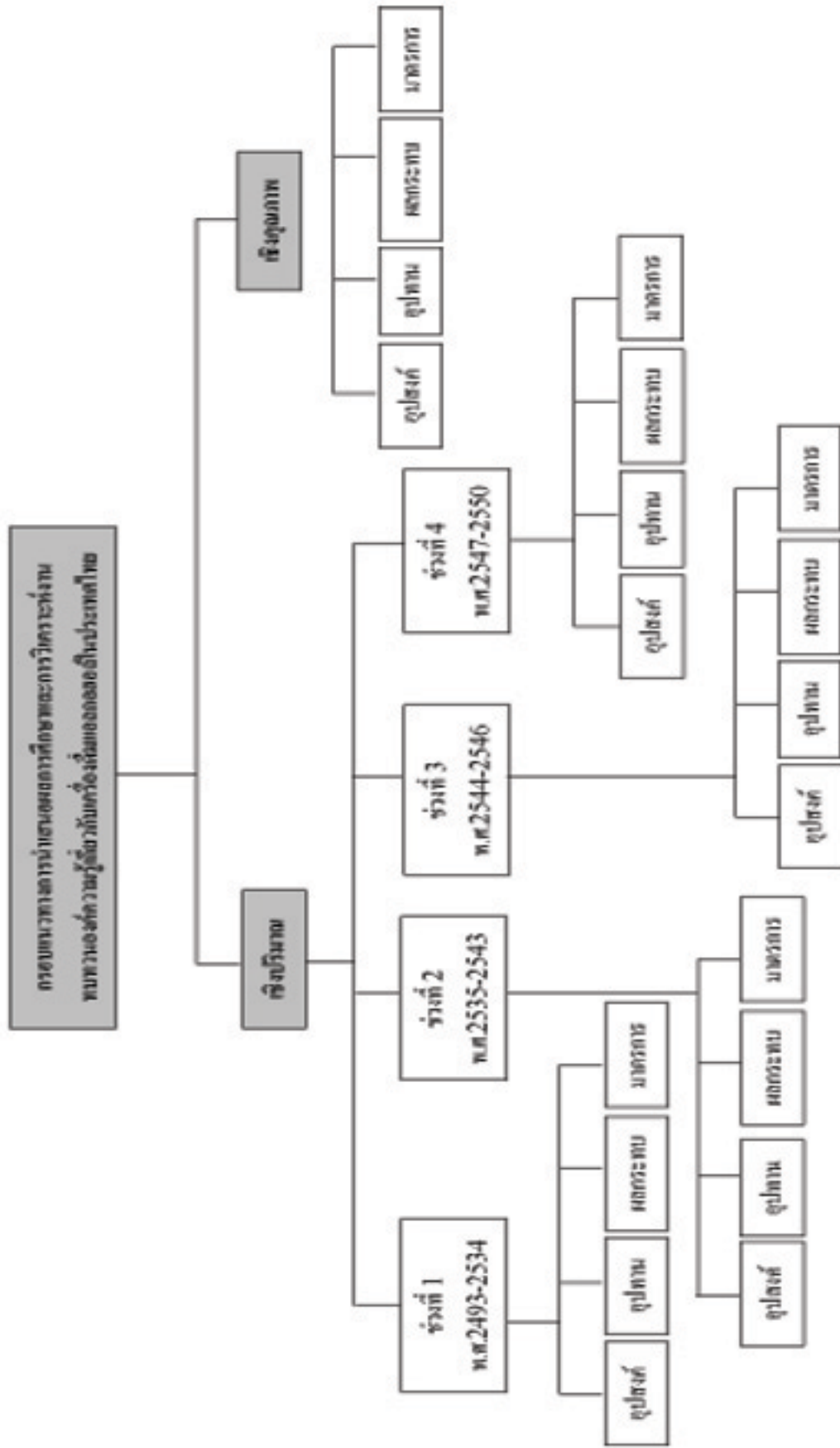
- การวิเคราะห์ในมิติของเนื้อหาของเอกสาร

การวิเคราะห์เนื้อหาแบ่งเป็น 4 ประเภทเช่นกัน ได้แก่

- เนื้อหาด้านอุปสงค์ หมายถึง ความต้องการบริโภค ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุปสงค์ ได้แก่ สถานภาพของผู้บริโภค รายได้ของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค พฤติกรรมการบริโภค ประเภทของเครื่องดื่มที่เลือกดื่ม แบบแผนการดื่ม รวมทั้งลักษณะของกลุ่มต่างๆ ที่บริโภคสุรา ความชุกของการบริโภค ความถี่ของการบริโภค
- เนื้อหาด้านอุปทาน หมายถึง ความต้องการขาย รวมถึงการส่งเสริมการตลาด นั่นคือ 4P ซึ่งประกอบด้วย เรื่องของราคา (Price) ทั้งราคาขาย ต้นทุน กำไร เรื่องของสถานที่ (Place) สถานที่จัดจำหน่ายมีความสัมพันธ์กับความสามารถเข้าถึงและหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เรื่องของผลิตภัณฑ์ (Product) รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีผลต่อราคาและกลุ่มเป้าหมาย การออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมทั้งบรรจุภัณฑ์และการส่งเสริมการขาย (Promotion) ในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการโฆษณา
- เนื้อหาด้านผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านอุบัติเหตุ ด้านความรุนแรง และด้านเศรษฐกิจ
- เนื้อหาด้านมาตรการและนโยบาย หมายถึง กลวิธี วิธีการดำเนินการ ระเบียบข้อบังคับ รวมถึงพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการประเมินผลมาตรการและ

นโยบาย โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ มาตรการช่วยลดอุปสงค์ ประกอบด้วย การให้การศึกษาและ
รณรงค์ และมาตรการทางสังคมและชุมชน มาตรการช่วยลดอุปทาน ประกอบด้วย การกำหนดราคา
และภาษี การจำกัดการเข้าถึงและหาซื้อ การปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อม และการควบคุม
การบริโภคในบริบทต่างประเทศ และมาตรการลดผลกระทบประกอบการลดและป้องกันปัญหาที่เกิด
จากการบริโภค เช่น เมมาแล้วขับหรือการบำบัดรักษา เป็นต้น
ดังนั้นการนำเสนอผลการศึกษาก็สามารถสรุปได้ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 แผนผังแสดงขอบเขตทางวิชาการของการศึกษาและการวิเคราะห์การทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

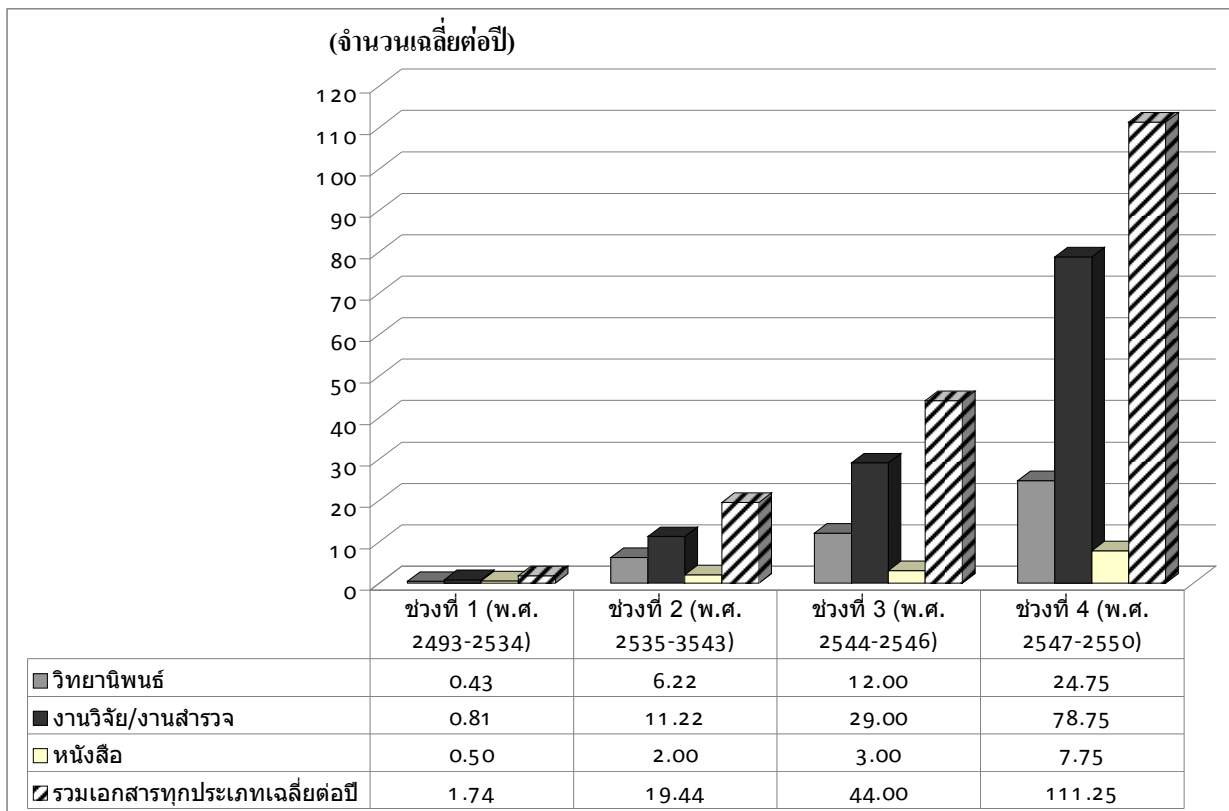
1. ผลการศึกษาการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเชิงปริมาณ โดยแบ่งตามช่วงเวลา แบ่งเป็น 4 ช่วง ดังนี้

- ช่วงที่ 1 (พ.ศ.2493-2534) ในช่วงนี้มีระยะเวลาถึง 42 ปี มีเอกสารโดยรวม 73 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.85 โดยรวมแล้วมีเอกสาร เฉลี่ย 1.74 เรื่องต่อปี เป็นวิทยานิพนธ์ 18 เรื่อง เฉลี่ย 0.43 เรื่องต่อปี งานวิจัย/สำรวจ 34 เรื่อง เฉลี่ย 0.81 เรื่องต่อปี หนังสือ 21 เรื่อง เฉลี่ย 0.50 เรื่องต่อปี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคสุราในช่วงแรกมีน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับช่วงอื่นๆ จนอาจกล่าวได้ว่าเรื่องของ การควบคุมการบริโภคสุราในช่วงนี้ยังไม่ได้รับความสนใจในสังคมไทย
- ช่วงที่ 2 (พ.ศ.2535-2543) 9 ปี มีเอกสารโดยรวม 175 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.21 โดยรวมแล้วมีเอกสาร เฉลี่ย 19.44 เรื่องต่อปี เป็นวิทยานิพนธ์ 56 เรื่อง เฉลี่ย 6.22 เรื่องต่อปี งานวิจัย/สำรวจ 101 เรื่อง เฉลี่ย 11.22 เรื่องต่อปี หนังสือ 18 เรื่อง เฉลี่ย 2.0 เรื่องต่อปี ในช่วงนี้มีเหตุการณ์สำคัญ คือ การมีพระราชบัญญัติควบคุมยาสูบในปี พ.ศ. 2535 ทำให้เกิดกระแสการควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพซึ่งบุหรี่และสุราเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำลายสุขภาพเช่นกัน ส่งผลให้ในช่วงนี้มีงานวิจัย/สำรวจ วิทยานิพนธ์และหนังสือมากขึ้นกว่าช่วงแรก
- ช่วงที่ 3 (พ.ศ.2544-2546) 3 ปี มีเอกสารโดยรวม 132 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.00 โดยรวมแล้วมีเอกสาร เฉลี่ย 44.00 เรื่องต่อปี เป็นวิทยานิพนธ์ 36 เรื่อง เฉลี่ย 12.0 เรื่องต่อปี งานวิจัย/สำรวจ 87 เรื่อง เฉลี่ย 29.0 เรื่องต่อปี หนังสือ 9 เรื่อง เฉลี่ย 3.0 เรื่องต่อปี ในช่วงที่ 3 นี้มีเหตุการณ์ที่สำคัญ พ.ศ. 2544 เกิดสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพและสนับสนุนการรณรงค์ให้ลดการบริโภคสุรา จึงมีวิทยานิพนธ์ วิจัย/สำรวจ และหนังสือเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงนี้มากขึ้น
- ช่วงที่ 4 (พ.ศ.2547-2550) 4 ปี มีเอกสารโดยรวม 445 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 53.94 โดยรวมแล้วมีเอกสาร เฉลี่ย 111.25 เรื่องต่อปี เป็นวิทยานิพนธ์ 99 เรื่อง เฉลี่ย 24.75 เรื่องต่อปี งานวิจัย/สำรวจ 315 เรื่อง เฉลี่ย 78.75 เรื่องต่อปี หนังสือ 31 เรื่อง เฉลี่ย 7.75 เรื่องต่อปี จะเห็นได้ว่าในช่วงนี้มีงานวิจัย วิทยานิพนธ์และหนังสือเกิดขึ้นมากที่สุด อาจจะเป็นผลจากการสะสมกระแสสังคมเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่างๆ รวมทั้งในช่วงนี้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยปัญหาสุราขึ้น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีพันธกิจเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมปัญหาสุรา ซึ่งส่วนหนึ่งมีการสนับสนุนทุนวิจัย เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสร้างเครือข่ายนักวิจัย

นักวิชาการเกี่ยวกับประเด็นนี้ และการเกิดสามเหลี่ยมเข็มนาฬิกาที่สมบูรณ์ทำให้เกิดการสร้าง กระแสลด ละ เลิกการบริโภคสุรา และทำให้สังคมตื่นตัวในการควบคุมปัญหาจากสุรา

โดยสรุปหากวิเคราะห์ตามช่วงเวลา พบว่า วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และหนังสือเกี่ยวกับการควบคุม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ตามระยะเวลาดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยต่อปีของวิทยานิพนธ์ วิจัย/สำรวจ และหนังสือแบ่งตามช่วงเวลา

2. ผลการศึกษาการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเชิงปริมาณ โดยแบ่งตามเนื้อหา แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

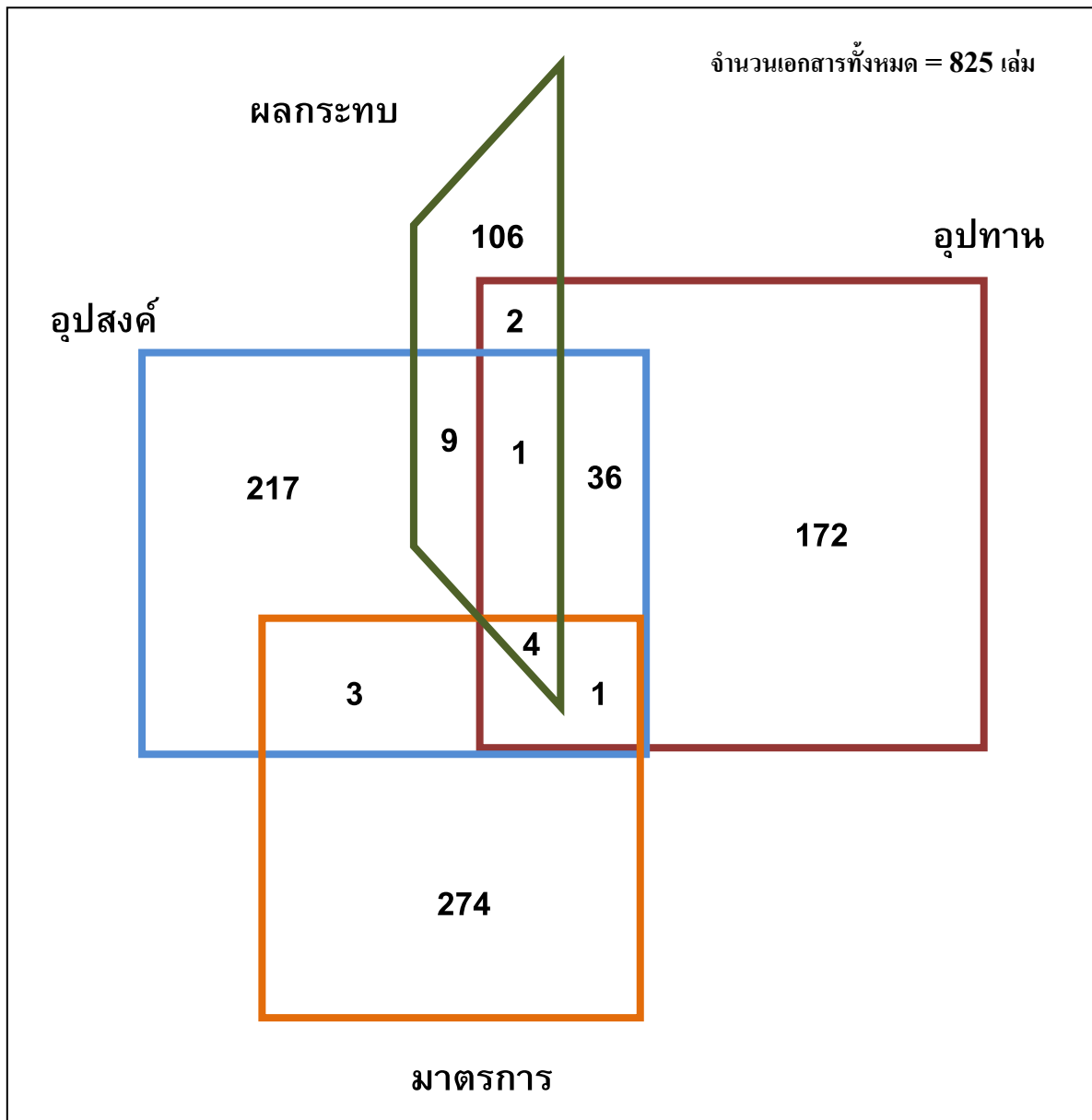
- ด้านอุปสงค์ โดยภาพรวม พบว่า ในด้านอุปสงค์ มีเอกสารทั้งหมดที่จัดอยู่ในส่วนนี้ 271 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.42 เป็นวิทยานิพนธ์ 75 เรื่อง วิจัย/สำรวจ 188 เรื่อง หนังสือ 8 เล่ม
- ด้านอุปทาน โดยภาพรวมมีเอกสารทั้งหมดที่จัดอยู่ในส่วนนี้ 216 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 24.24 เป็น วิทยานิพนธ์ 61 เรื่อง วิจัย/สำรวจ 131 เรื่อง หนังสือ 24 เล่ม

- ด้านผลกระทบ โดยภาพรวมมีเอกสารทั้งหมดที่จัดอยู่ในส่วนนี้ 122 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.69 เป็นวิทยานิพนธ์ 30 เรื่อง วิจัย/สำรวจ 72 เรื่อง หนังสือ 20 เล่ม
- ด้านมาตรการและนโยบาย โดยภาพรวมมีเอกสารทั้งหมดที่จัดอยู่ในส่วนนี้ 282 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 31.65 เป็นวิทยานิพนธ์ 56 เรื่อง วิจัย/สำรวจ 188 เรื่อง หนังสือ 38 เล่ม

โดยสรุป เอกสารโดยรวมมีทั้งสิ้น 825 เรื่อง แต่มีเอกสารบางเรื่องจัดประเภทได้หลายประเภทจึงมีชื่อเอกสารนั้นปรากฏอยู่ทั้งอุปสงค์ อุปทาน ผลกระทบ และมาตรการ เช่น หนังสือรายงานสถานการณ์สุราประจำปี หนังสือรวบรวมบทคัดย่อในงานประชุมวิชาการสุราระดับชาติ เป็นต้น ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลการศึกษาภาพรวมเชิงปริมาณในส่วนนี้ ได้ดังรูปที่ 6 ซึ่งจะเห็นได้ว่า เอกสารในส่วนนี้ของด้านมาตรการและนโยบาย ด้านอุปสงค์ และอุปทาน มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 24.24-31.65 ส่วนด้านผลกระทบมีน้อยที่สุดเพียง ร้อยละ 13.69

รูปที่ 6 เซตแสดงสัดส่วนองค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบ่งตามประเภทเนื้อหา

3. ผลการศึกษาการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพวิเคราะห์ทั้งมิติช่วงเวลาและเนื้อหา การวิเคราะห์รวมทั้ง 2 มิติ จะทำให้เห็นภาพรวม ซึ่งมีผลการศึกษาวเคราะห์ดังนี้

- ด้านอุปสรรค

- ช่วงที่ 1 (พ.ศ.2493-2534) พบเอกสารด้านอุปสรรค 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.94 ในช่วงที่ 2 (พ.ศ.2535-2543) พบ 59 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 19.09 ในช่วงที่ 3 (พ.ศ.2544-2546) พบ 56 เรื่อง

คิดเป็นร้อยละ 18.12 ช่วงที่ 4 (พ.ศ.2547-2550) พบ 188 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 60.84 โดยภาพรวมจำนวนเอกสารของด้านอุปสงค์เพิ่มขึ้นตามเวลา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านอุปสงค์แบ่งตามช่วงเวลาและกลุ่มเป้าหมายของด้านอุปสงค์

เนื้อหาด้านอุปสงค์ แบ่งตามกลุ่มเป้าหมาย	ช่วงเวลา				รวม	
	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4	จำนวน	ร้อยละ
	(พ.ศ. 2493-2534)	(พ.ศ. 2535-2543)	(พ.ศ. 2544-2546)	(พ.ศ. 2547-2550)		
ประชาชน	2	35	36	104	177	57.28
สตรี	0	1	5	10	16	5.18
เยาวชน	3	16	13	64	96	31.07
กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น นักศึกษาแพทย์, ทหาร, ผู้ใช้แรงงาน	1	7	2	10	20	6.47
รวม	6	59	56	188	309	100

หมายเหตุ เนื่องจากเอกสารบางเรื่องสามารถอธิบายประเภทของเนื้อหาได้มากกว่า 1 ด้าน จึงทำให้จำนวนรวมในตารางมากกว่าจำนวนเอกสารจริง โดยจำนวนเอกสารจริงขององค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านอุปสงค์มีทั้งหมด 271 เรื่อง**

○ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจะเน้นวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยที่อยู่ในหมวดอุปสงค์ ซึ่งจะแบ่งเป็น

- การวิเคราะห์ตามกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ ประชาชน เยาวชน ผู้หญิง และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น นักศึกษาแพทย์, ทหาร, ผู้ใช้แรงงาน เป็นต้น ผลการศึกษา พบว่ามีการศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนทั่วไปมากที่สุดถึง 177 เรื่อง หรือ ร้อยละ 57.28 รองลงมาคือ กลุ่มเยาวชน 96 เรื่อง หรือ ร้อยละ 31.07 ส่วนที่เกี่ยวกับผู้หญิงและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะยังมีการศึกษาน้อย ดังตารางที่ 1
- การวิเคราะห์โดยแบ่งตามพื้นที่ พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในระดับพื้นที่ เช่น ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หรือหมู่บ้าน รองลงมา คือ การศึกษาในกรุงเทพฯและปริมณฑล อันดับสาม คือ การศึกษาระดับประเทศ และที่ศึกษาน้อยที่สุด คือ ระดับภาค

- การวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีวิจัย พบว่า มีการวิจัยเชิงปริมาณแบบภาคตัดขวางมากที่สุด แต่การวิจัยเชิงคุณภาพพบน้อยมาก
- การวิเคราะห์ตามเนื้อหาของงานวิจัย พบว่า เป็นการสำรวจความชุกของการบริโภค พฤติกรรมการบริโภครวมทั้งแบบแผนการบริโภคมากที่สุด รองลงมาคือการศึกษาปัจจัยที่มีผลหรือมีความสัมพันธ์กับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวม หรือแยกเป็นประเภทของแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ สุราขาว เป็นต้น อันดับสาม คือ การศึกษาความคิดเห็น ทศนคติ และความคาดหวังต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ การศึกษาที่พบน้อยในประเด็นนี้คือ การศึกษาเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งพบเพียงเรื่องเดียวคือ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบแบบแผนการบริโภคของภาคครัวเรือนไทย ช่วงก่อนและหลังวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540

- **ด้านอุปทาน**

- ช่วงที่ 1 (พ.ศ.2493-2534) พบ 29 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.23 ในช่วงที่ 2 (พ.ศ.2535-2543) พบ 84 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.95 ในช่วงที่ 3 (พ.ศ.2544-2546) พบ 86 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.45 ช่วงที่ 4 (พ.ศ.2547-2550) พบ 202 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.37 โดยภาพรวมจำนวนเอกสารของด้านอุปทานเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาเช่นกัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านอุปทานแบ่งตามช่วงเวลา

เนื้อหาด้านอุปทาน	ช่วงเวลา				รวม	
	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4	จำนวน	ร้อยละ
	(พ.ศ. 2493-2534)	(พ.ศ. 2535-2543)	(พ.ศ. 2544-2546)	(พ.ศ. 2547-2550)		
ราคา (Price)	6	19	17	45	87	21.70
สถานที่ (Place)	2	16	17	41	76	18.95
การส่งเสริมการขาย (Promotion)	12	33	27	57	129	32.17
ผลิตภัณฑ์ (Product)	9	16	25	59	109	27.18
รวม	29	84	86	202	401	100

** หมายเหตุ เนื่องจากเอกสารบางเรื่องสามารถอธิบายประเภทของเนื้อหาได้มากกว่า 1 ด้าน จึงทำให้จำนวนรวมในตารางมากกว่าจำนวนเอกสารจริง โดยจำนวนเอกสารจริงขององค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านอุปทานมีทั้งหมด 216 เรื่อง**

- การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจะเน้นวิเคราะห์เนื้อหาของเอกสารในหมวดอุปทาน ซึ่งพบว่าเอกสารส่วนใหญ่เป็นการศึกษากลยุทธ์ด้านการตลาดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ การศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์ การโฆษณาต่างๆ รวมทั้งมีการวิเคราะห์ต้นทุน กำไร แนวโน้มของตลาดอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยภาพรวมและแต่ละประเภท เช่น เบียร์ ไวน์ หรือ สุราขาว เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งเนื้อหาด้านอุปทานในการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านราคา (Price), ด้านช่องทางการจำหน่าย (Place) ด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion) และด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ซึ่งผลการศึกษาพบว่า
- ด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion) พบว่า มีเอกสารที่เกี่ยวกับด้านนี้มากที่สุด ทั้งสิ้น 129 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.17 ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการโฆษณา เช่น การออกแบบเลขนศิลป์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การถ่ายภาพนิ่งในสตูดิโอ เพื่อการโฆษณาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น การศึกษาการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อมวลชน การศึกษาการรับรู้การโฆษณาของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น เยาวชน รวมทั้งการศึกษاثิทธิพลของการโฆษณากับการอยากลองดื่มของเยาวชน เป็นต้น ส่วนการส่งเสริมการขายอื่นมีน้อย เช่น การศึกษาการบังคับขายสุราฟ่วงเบียร์ การศึกษาในส่วนนี้จะเป็นการศึกษาเฉพาะเจาะจงชนิดหรือยี่ห้อของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่า การศึกษาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวม
  - ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) พบว่า มีเอกสารที่ศึกษาเกี่ยวกับด้านนี้ ทั้งสิ้น 109 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.18 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเฉพาะผลิตภัณฑ์ เช่น เบียร์ยี่ห้อต่างๆ ไวน์ ตัวอย่างเช่น โอกาสของการนำเบียร์ลาเกอร์ตราใหม่ออกสู่ตลาด การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เช่น การพัฒนาหีบห่อเพื่อการสร้างจุดขายกรณีศึกษาสุราสิงหราช เป็นต้น
  - งานวิจัยในส่วนนี้ส่วนใหญ่จะศึกษาร่วมกับประเด็นอื่นๆ เช่น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อหรือการบริโภค ซึ่งจะศึกษาทั้ง 4P คือ ราคา การโฆษณา หรือการสามารถเข้าถึงได้ง่ายร่วมด้วย การศึกษาเฉพาะในเชิงควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการควบคุมผลิตภัณฑ์ ยังไม่มี เช่น การควบคุมขนาดของผลิตภัณฑ์ หรือการควบคุมรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่เยาวชนหรือผู้หุ้ญนิยมหรือชื่นชอบ ยังไม่มีการศึกษา
  - ด้านราคา (Price) พบว่า มีเอกสารที่ศึกษาเกี่ยวกับด้านนี้ 87 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.70 การศึกษาส่วนใหญ่ในด้านนี้คือการศึกษานโยบายที่มีอิทธิพลในการเลือกซื้อและบริโภค

รองลงมาคือ การวิเคราะห์ต้นทุน กลยุทธ์ด้านการแข่งขันซึ่งราคาถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการแข่งขัน รวมถึงการวิเคราะห์ทิศทางต้นทุนกำไรของธุรกิจ

- ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ในด้านนี้มีเอกสารทั้งสิ้น 76 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.95 ช่องทางการจำหน่ายรวมถึงสถานที่จัดจำหน่าย หรือการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งในด้านนี้มีการศึกษาเฉพาะด้านช่องทางการจัดจำหน่าย หรือสถานที่จัดจำหน่ายอย่างเดียว น้อย ส่วนใหญ่จะศึกษาร่วมกับประเด็นอื่น เช่น การโฆษณาหรือราคา การศึกษาจุดจำหน่ายอย่างเดียว เช่น การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค เบียร์กรณศึกษา เบียร์การ์เด็นเวิร์ลเทรดเซ็นเตอร์ หรือความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีต่อร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบเขตรั้วมหาวิทยาลัย เป็นต้น

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในด้านอุปทาน พบว่า ภาพรวมที่มีการศึกษามากที่สุดคือ กลยุทธ์การตลาด (4P) ซึ่งเน้นรายผลิตภัณฑ์รองลงมา คือการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือบริโภค มีการศึกษาภาพกว้างของด้านอุปทานบ้าง เช่น การสะสมทุนของธุรกิจสุรา, ภาวะตลาดสุราในประเทศไทย การทบทวนสถานการณ์อุปทาน เป็นต้น

- **ด้านผลกระทบ**

- ช่วงที่ 1 (พ.ศ.2493-2534) พบ 18 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.86 ในช่วงที่ 2 (พ.ศ.2535-2543) พบ 34 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 24.29 ในช่วงที่ 3 (พ.ศ.2544-2546) พบ 25 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.86 ช่วงที่ 4 (พ.ศ.2547-2550) พบ 63 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 45.0 โดยภาพรวมจำนวนเอกสารของด้านอุปสงค์เพิ่มขึ้นตามเวลา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในด้านผลกระทบแบ่งตามช่วงเวลา

เนื้อหาด้านผลกระทบ	ช่วงเวลา				รวม	
	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4	จำนวน	ร้อยละ
	(พ.ศ. 2493-2534)	(พ.ศ. 2535-2543)	(พ.ศ. 2544-2546)	(พ.ศ. 2547-2550)		
สุขภาพ	12	10	11	21	54	38.57
อุบัติเหตุ	4	8	7	17	36	25.71
ความรุนแรง	0	7	3	17	27	19.29
เศรษฐกิจ	2	9	4	8	23	16.43
รวม	18	34	25	63	140	100

** หมายเหตุ เนื่องจากเอกสารบางเรื่องสามารถอธิบายประเภทของเนื้อหาได้มากกว่า 1 ด้าน จึงทำให้จำนวนรวมในตารางมากกว่าจำนวนเอกสารจริง โดยจำนวนเอกสารจริงขององค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ด้านผลกระทบมีทั้งหมด 122 เรื่อง**

- การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจะเน้นวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยที่อยู่ในหมวดผลกระทบ ซึ่งจะแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านอุบัติเหตุ ด้านความรุนแรง และด้านเศรษฐกิจ
  - ด้านสุขภาพ มีการศึกษามากที่สุด ทั้งสิ้น 54 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 38.57 ซึ่งด้านนี้มีการศึกษาเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังมากที่สุด รองลงมาคือ ภาวะสุขภาพจิตผิดปกติจากสุรา ส่วนในผลกระทบที่ทำให้เกิดโรคอื่นๆ มีน้อย
  - การศึกษาเรื่องอุบัติเหตุ มีการศึกษาทั้งสิ้น 36 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25.71 ในส่วนนี้จะเป็นการศึกษาการบาดเจ็บ การตายจากอุบัติเหตุจากรถทางบกมากที่สุด
  - การศึกษาเรื่องความรุนแรง มีการศึกษาทั้งสิ้น 27 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 19.29 ในส่วนนี้เน้นความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวโดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก
  - การศึกษาเรื่องเศรษฐกิจ มีการศึกษาทั้งสิ้น 23 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.43 ในส่วนนี้จะมีการสำรวจของสำนักงานสถิติ คือ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเป็นหลักซึ่งทำทุก 2 ปี ซึ่งจะได้ข้อมูลค่าใช้จ่ายรายเดือนในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจระดับประเทศมีการศึกษาน้อยมากมีการศึกษาแยก

ส่วนบ้าง เช่น การสูญเสียผลิตภาพจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

โดยภาพรวมของการศึกษาด้านผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังมีการศึกษาน้อยกว่าด้านอื่นๆ และมีการศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพมากที่สุด ส่วนการศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการศึกษาน้อยที่สุด

- **ด้านมาตรการและนโยบาย**

- ช่วงที่ 1 (พ.ศ.2493-2534) พบ 21 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.71 ในช่วงที่ 2 (พ.ศ.2535-2543) พบ 50 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.59 ในช่วงที่ 3 (พ.ศ.2544-2546) พบ 29 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.88 ช่วงที่ 4 (พ.ศ.2547-2550) พบ 268 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.83 โดยภาพรวมจำนวนเอกสารของด้านมาตรการและนโยบายเพิ่มขึ้นตามเวลา ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องคัมแอลกอฮอล์ในด้านมาตรการและนโยบายแบ่งตามช่วงเวลา

เนื้อหา ด้านมาตรการ นโยบาย แบ่งเป็น	ช่วงเวลา				รวม	
	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4	จำนวน	ร้อยละ
	(พ.ศ. 2493-2534)	(พ.ศ. 2535-2543)	(พ.ศ. 2544-2546)	(พ.ศ. 2547-2550)		
ลดอุปทาน						
การกำหนดราคาภาษี	10	7	4	21	42	11.41
การจำกัดการเข้าถึง และหาซื้อ และการ ปรับเปลี่ยน บริบทและ สิ่งแวดล้อม	0	2	1	35	38	10.33
การควบคุมโฆษณา และ ส่งเสริมการขาย	0	1	0	20	21	5.71
การควบคุมการบริโภค ในบริบทต่างประเทศ	1	0	1	4	6	1.63
ลดอุปสงค์						
การศึกษาและรณรงค์	0	3	2	49	54	14.67
มาตรการทางสังคม และ ชุมชน	0	0	0	38	38	10.33
ลดผลกระทบ						
การลดและป้องกัน ปัญหาสังคมที่เกิดจาก การบริโภค(เมาไม่ขับ)	0	12	7	20	39	10.60
การบำบัดรักษาและ ให้การช่วยเหลือ โดยเร็ว	10	25	14	81	130	35.33
รวม	21	50	29	268	368	100

** หมายเหตุ เนื่องจากเอกสารบางเรื่องสามารถอธิบายประเภทของเนื้อหาได้มากกว่า 1 ด้าน จึงทำให้จำนวนรวมในตารางมากกว่าจำนวนเอกสารจริง โดยจำนวนเอกสารจริงขององค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องคัมแอลกอฮอล์ด้านมาตรการ/นโยบายมีทั้งหมด 282 เรื่อง **

○ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจะเน้นวิเคราะห์เนื้อหาของเอกสารที่อยู่ในหมวดมาตรการและนโยบาย ซึ่งจะแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านมาตรการลดอุปทาน ด้านมาตรการลดอุปสงค์ และด้านมาตรการลดผลกระทบ

- การศึกษาด้านมาตรการลดอุปทาน ประกอบด้วยมาตรการการกำหนดราคาภาษี, การจำกัดการเข้าถึงและหาซื้อและการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อม, การควบคุมโฆษณาและส่งเสริมการขาย และการควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ ซึ่งด้านที่มากที่สุดคือการกำหนดราคาภาษี มีการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อมจำนวน 42 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.41 รองลงมาคือ การจำกัดการเข้าถึงและหาซื้อและการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อม จำนวน 38 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.33 ส่วนด้านอื่นๆ ยังมีงานวิจัยน้อย
- การศึกษาด้านมาตรการลดอุปสงค์ ประกอบด้วย การศึกษาและรณรงค์และ ทางสังคมและชุมชน ซึ่งการศึกษาและรณรงค์มีมากที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 54 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.67 รองลงมาคือ ทางสังคมและชุมชน จำนวน 38 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.33
- การศึกษามาตรการลดผลกระทบ ประกอบด้วย การลดและป้องกันปัญหาสังคมที่เกิดจากการบริโภค เช่น เมาไม่ขับ และการบำบัดรักษาและให้การช่วยเหลือโดยเร็ว ในส่วนนี้มีเอกสารเกี่ยวกับการบำบัดรักษามากที่สุด ทั้งสิ้น 130 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.33 และการป้องกันปัญหาสังคมที่เกิดจากการบริโภค (เมาไม่ขับ) จำนวน 39 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.60

โดยภาพรวมของการศึกษาด้านมาตรการและนโยบาย พบว่า มีการวิจัยเกี่ยวกับมาตรการการบำบัดรักษามากที่สุด รองลงมา คือ การให้การศึกษาและรณรงค์ ส่วนมาตรการทางสังคมและชุมชนและการป้องกันปัญหาสังคมที่เกิดจากการดื่ม เช่น เมาแล้วขับ มีใกล้เคียงกัน ส่วนมาตรการที่มีการศึกษาน้อยสุด คือ การควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึง พ.ศ.2550 ทางเว็บไซต์ 34 เว็บไซต์ และจากห้องสมุด 35 แห่งทั่วประเทศ พบเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 825 เรื่อง เป็นวิทยานิพนธ์ 209 เรื่อง งานวิจัยและสำรวจ 537 เรื่อง และหนังสือ 79 เล่ม โดยเอกสารมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามระยะเวลา ซึ่งสามารถสรุปการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ดังนี้

- ผลการศึกษาตามช่วงเวลา ซึ่งแบ่งเป็น 4 ช่วงตามเหตุการณ์ที่สำคัญของการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าช่วงที่ 4 (พ.ศ.2547-2550) มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดเฉลี่ย 111.25 เรื่องต่อปี ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการสะสมกระแสสังคมเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและการควบคุมปัจจัยเสี่ยงมาตั้งแต่ช่วงที่ 2 และ 3 รวมทั้งในช่วงนี้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยปัญหาสุราขึ้น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีพันธกิจเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมปัญหาสุราซึ่งส่วนหนึ่งมีการสนับสนุนทุนวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการสร้างเครือข่ายนักวิจัย นักวิชาการเกี่ยวกับประเด็นนี้ และการเกิดสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาที่สมบูรณ์ ทำให้เกิดการสร้างกระแสลด ละ เลิก การบริโภคสุรา จึงทำให้สังคมตื่นตัวในการควบคุมปัญหาจากสุรา
- ผลการศึกษาด้านเนื้อหาซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านอุปสงค์ ด้านอุปทาน ด้านผลกระทบ และด้านมาตรการ/นโยบาย พบว่า เนื้อหาด้านมาตรการและนโยบายมีเอกสารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.65 รองลงมาคือ อุปสงค์ ร้อยละ 30.42 อุปทาน ร้อยละ 24.24 ที่น้อยที่สุดคือการศึกษาผลกระทบมีเพียงร้อยละ 13.69

เมื่อวิเคราะห์ละเอียดลงไปในส่วนเนื้อหาของเนื้อหา พบว่า ด้านมาตรการและนโยบายที่มีเอกสารมากที่สุด คือ มาตรการลดอุปสงค์และลดผลกระทบซึ่งประกอบด้วย มาตรการด้านการบำบัดรักษามากที่สุด รองลงมา คือ การศึกษาการรณรงค์ มาตรการทางชุมชน ส่วนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมอุปทาน เช่น มาตรการราคาและภาษี มาตรการจำกัดการเข้าถึงและหาซื้อ มาตรการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขายพบว่ามีเอกสารน้อย และที่น้อยที่สุดคือมาตรการควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ

ส่วนเนื้อหาด้านอุปสงค์ การศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคโดยกลุ่มเป้าหมายที่สำรวจเป็นประชาชนทั่วไปมากที่สุด รองลงมา คือ เยาวชน การศึกษาเชิงคุณภาพพบน้อย

ส่วนด้านอุปทาน มีการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาด (4P) มากที่สุด ซึ่งเน้นการศึกษาวิจัยผลิตภัณฑ์มากกว่าจะเป็นการศึกษาภาพรวมของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีการศึกษาในประเด็นของการโฆษณาส่งเสริมการขายมากที่สุด

ด้านผลกระทบ มีการศึกษาน้อยที่สุด โดยเนื้อหาในส่วนนี้เป็นการศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพมากที่สุด โดยเฉพาะปัญหาการติดสุราหรือโรคพิษสุราเรื้อรัง และปัญหาทางสุขภาพจิตที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการศึกษาน้อยที่สุด

- โดยสรุป ปริมาณการศึกษาวิจัยในภาพรวมในช่วงหลัง ซึ่งมีเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยถึงปีละ 111.25 เรื่อง นับว่าเพียงพอในเชิงปริมาณ นั้นแสดงว่า กระแสสังคมในปัจจุบันให้ความสนใจปัญหาที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น แต่ถ้าวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหาแล้วพบว่า ยังมีอีกหลายประเด็นที่สำคัญที่ควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถวิเคราะห์และสรุปข้อเสนอแนะทิศทางของงานวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ดังนี้

1. ด้านอุปสงค์ ควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

- การสำรวจระดับชาติ (ทั่วประเทศ) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรจะมีการสำรวจเป็นระยะ และเป็น การสำรวจที่กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนได้ถึงระดับจังหวัด เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะช่วยให้จังหวัดทราบความชุก และพฤติกรรมการดื่มของประชาชนในจังหวัด ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน หากปล่อยให้แต่ละจังหวัดทำการสำรวจ ย่อยๆ เอง จะทำให้เปรียบเทียบได้ยาก เพราะเครื่องมือที่ใช้ต่างกัน หากแต่ละจังหวัดจะทำการศึกษาในประเด็น ด้านนี้เอง ควรเน้นการศึกษาในเชิงคุณภาพประกอบข้อมูลของการสำรวจเชิงปริมาณซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ สมบูรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไป เช่น การรณรงค์ หรือการแก้ปัญหาเฉพาะจุด เป็นต้น

- ในส่วนของกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ควรศึกษาในกลุ่มเฉพาะมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่มีปัญหาจากการบริโภค เช่น กลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้หญิง ซึ่งยังมีการศึกษาน้อยมาก ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน ส่วนใหญ่เป็นการ สำรวจเชิงปริมาณแบบภาคตัดขวาง จึงควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพมากขึ้น ซึ่งจะได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำมาใช้ในการ ป้องกันและช่วยเหลือ หรือรณรงค์ให้เยาวชนลด ละ เลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป

- การสำรวจระดับชาติเป็นระยะ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ เยาวชนและประชาชนทั่วไปจากหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงสาธารณสุข และเครือข่ายวิชาการสารสนเทศซึ่ง ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนเป็นครั้งคราว ยังคงมีความสำคัญจำเป็นที่ควรดำเนินการสำรวจอย่าง ต่อเนื่อง โดยควรดำเนินการสำรวจสลับปีกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. ด้านอุปทาน

- ควรมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังอุปทานต่างๆ เช่น การเฝ้าระวังการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสื่อต่างๆ ทั้ง Below the line และ Above the line เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต สาวเซียร์เหล่าเบียร์ ควรมีการวิเคราะห์ทั้งจำนวน รูปแบบและวิธีการ เป็นต้น ตลอดจนการเฝ้าระวังการลดแลก แจกแถม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายต่างๆ การเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยเฉพาะที่มีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน ซึ่งการเฝ้าระวังกลยุทธ์ทางการตลาดของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรทำทั้งในระดับประเทศ และระดับพื้นที่ รวมทั้งควรมีการเฝ้าระวังการผลิต, นำเข้า, การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ ด้วย

- ควรมีการศึกษาอิทธิพลของการโฆษณาในรูปแบบต่างๆ เช่น แบบภาพลักษณ์ แบบการใช้ผู้มีชื่อเสียง นักกีฬา ดารา ฯลฯ กับการรับรู้และการตอบสนองของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็กและเยาวชน หรือผู้หญิง เป็นต้น ตลอดจนศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมการตลาดต่างๆ ต่อความอยากบริโภค เช่น การลด แลก แจก แถม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายต่างๆ

3. ด้านผลกระทบ

- ในส่วนของผลกระทบด้านอุบัติเหตุ กระทรวงสาธารณสุขมีระบบการเฝ้าระวังการบาดเจ็บซึ่งครอบคลุมการสอบถามถึงสาเหตุจากการเมาซึ่งเป็นระบบที่ดี แต่ควรเพิ่มการศึกษาในส่วนของชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตลอดจนแบบแผนการดื่ม (ดื่มแบบใด ดื่มที่ใด เวลาใด กับใคร) ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบันบอกเพียงว่ามีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการเกิดอุบัติเหตุ ยังไม่มีการศึกษาว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดใด ตลอดจนแบบแผนการดื่มแบบใดมีผลต่อการทำให้เกิดอุบัติเหตุสูงสุด

- ในส่วนของผลกระทบด้านสุขภาพ การศึกษาส่วนใหญ่เน้นการสำรวจและศึกษาในเรื่องของพิษสุราเรื้อรัง ควรเพิ่มการศึกษาในส่วนของผลกระทบ ต่อระบบประสาทและสมอง หรือต่อระบบหลอดเลือดและหัวใจ ซึ่งมีการศึกษาน้อยมาก และการศึกษาควรเป็นแบบ Cohort study หรือ Case Control หรือ Systematic Review ไม่ควรเป็นการสำรวจทั่วไป เพราะบอกความเป็นเหตุปัจจัยได้น้อย

- ควรมีการศึกษาผลกระทบของการดื่มของคนในครอบครัว ต่อการเลียนแบบ หรือ ค่านิยม ของการดื่มของลูกหลานในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพ

- การศึกษาผลกระทบด้านความรุนแรง ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาความรุนแรงในครอบครัว ควรจะมีการศึกษาความรุนแรงในวัยรุ่นหรือเยาวชน

- ควรมีการเร่งศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวมเป็นระยะ และควรศึกษาเปรียบเทียบผลดีและผลเสียของสังคมโดยรวมจากการที่ประชาชนบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4. ด้านมาตรการและนโยบาย

- มาตรการลดอุปทานในส่วนนี้ยังมีงานวิจัยน้อยควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในส่วนของ

- ระบบภาษีและอัตราภาษีที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสุขภาพประชาชนและป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ คือ เยาวชน
- ระบบการออกใบอนุญาต การผลิต และการจำหน่ายที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการบริโภคและผลกระทบจากการบริโภคที่เกิดจากการเข้าถึงและหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายเกินไป
- การควบคุมวันและเวลาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งในส่วนของรูปแบบและเนื้อหาของโฆษณาที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน
- การศึกษาการควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ เช่น การเปิดเสรีทางการค้า (FTA) การศึกษาแนวทางในการนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกจากข้อตกลงการค้าเสรี

- มาตรการลดอุปสงค์ ซึ่งได้แก่ การศึกษาและการรณรงค์ รวมทั้งมาตรการทางสังคมและชุมชน ในส่วนนี้ยังขาดการศึกษารูปแบบและวิธีการของการรณรงค์เฉพาะกลุ่ม และการถอดบทเรียนของชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนการศึกษารูปแบบและการเฝ้าระวังการรณรงค์ของฝ่ายธุรกิจสุรา ซึ่งมีการรณรงค์เช่นกัน เช่น การดื่มอย่างรับผิดชอบ เป็นต้น

- มาตรการลดผลกระทบ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของรูปแบบการดูแลช่วยเหลือแต่แรกเริ่มสำหรับกลุ่มที่ดื่มแบบเสี่ยง และการบำบัดรักษาผู้ป่วยพิษสุราเรื้อรัง ที่เน้นการป้องกันการกลับมาติดซ้ำ เนื่องจากปัจจุบันปัญหาของการบำบัดรักษาผู้ป่วยพิษสุราเรื้อรัง คือ การกลับมาติดซ้ำอีกเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้าน ส่วนมาตรการป้องกันการเมาแล้วขับ ควรมีการศึกษาเพื่อลดระดับปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดขณะขับขี่ที่ถูกกฎหมายจากปัจจุบันกำหนดไว้ที่ 50 Mg% เป็น 0 Mg% ในผู้ขับขี่รถสาธารณะ หรือเยาวชนเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุบัติเหตุ

- ควรมีการวิจัย เพื่อประเมินประสิทธิผลของกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งด้านการรับรู้ (การรู้กฎหมาย) การปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชนและผู้ประกอบการ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

อุปสงค์

ในส่วนนี้จะประกอบด้วยบทคัดย่อและรายชื่อหนังสือที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในส่วนของอุปสงค์ ซึ่งจะแบ่งตามกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- ประชาชน
- เยาวชน
- ผู้หญิง
- กลุ่มเป้าหมายเฉพาะอื่นๆ เช่น นักศึกษา แพทย์ ทหาร ผู้ใช้แรงงาน เป็นต้น

โดยแต่ละกลุ่มเป้าหมายจะเรียงลำดับตามปีที่ทำวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยนั้นๆ ส่วนหนังสือจะอยู่ต่อจากบทคัดย่อ ซึ่งจะมีเฉพาะรายชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง แหล่งที่มาของหนังสือ โดยเรียงตามปีที่พิมพ์ และตอนท้ายของด้านอุปสงค์จะเป็น รายชื่อของวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่หาไม่พบจากการไปห้องสมุด (แหล่งที่มา) 3 ครั้ง ผู้วิจัยรวบรวมไว้เพื่อที่หากไปค้นมากกว่า 3 ครั้ง อาจจะพบ

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านอุปสงค์ : กลุ่มเป้าหมายประชาชน**

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของ อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา
ผู้แต่ง	ต่อศักดิ์ ธรรมวงศ์
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา พบว่า อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษามีพฤติกรรมการดื่มสุราในระดับต่ำ ข้อค้นพบดังกล่าวเป็นข้อมูลยืนยันได้ว่าอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาไม่ได้มีพฤติกรรมเป็นคน “ซีเหล้าเมายา” (กรรмп 2529 : 121) เหมือนดังที่คนบางกลุ่มเข้าใจ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการดื่มสุราเป็นรายข้อก็พบว่า อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษามีการดื่มสุราในงานเลี้ยงสังสรรค์ เนื่องในงานพิธีต่าง ๆ เนื่องในโอกาสพิเศษ เช่น งานวันเกิด งานวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาเป็นการดื่มเพื่อการเข้าสังคม (Social Drink) ไม่ได้ดื่มเพราะสาเหตุจากความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ แต่เพียงอย่างเดียว จึงอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าเป็นห่วงมากนัก

อย่างไรก็ดี เนื่องจากอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้สอนในสาขาพลศึกษาและสุขศึกษา จำเป็นต้องรักษาสุขภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ และจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาซึ่งจะเป็นบุคลากรทางด้านพลศึกษาและสุขศึกษาที่ดีต่อไปในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิทยาลัยพลศึกษา ตลอดจนอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาควรวางวิธีการรณรงค์พฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์ให้ลดลงในระดับน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีอายุ สถานภาพการสมรส ระดับเงินเดือน ภาระทางครอบครัว และประสบการณ์ในการ

ทำงานแตกต่างกันพบว่าพฤติกรรมการดื่มสุราไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาทุกกลุ่มของตัวแปรที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ต่างก็มีพฤติกรรมการดื่มสุราอยู่ในระดับต่ำ และส่วนมากดื่มสุราเพื่อการเข้าสังคม ดังนั้นทุกกลุ่มของตัวแปรจึงมีพฤติกรรมการดื่มสุราไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของมิลตัน (Milton 1982 : 3760 –A) ที่พบว่าอายุที่เริ่มดื่มและสถานภาพการสมรสไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยูฟา ชุสทิทิสกุล (ยูฟา ชุสทิทิสกุล 2527 : 59 – 63) ที่พบว่ารายได้ที่ได้รับในขณะที่ศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพร บุญวาทกิจ และคนอื่น ๆ (สมพร บุญวาทกิจ และคนอื่น ๆ 2523 : 148 – 157) ที่พบว่า คนเราเริ่มดื่มสุราเมื่ออายุประมาณ 20 ปีหรือก่อนนั้น

3. ผลการศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีภูมิภาคที่ทำงานแตกต่างกัน พบว่ามีอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีภูมิภาคที่ทำงานในภาคเหนือกับภาคกลางมีพฤติกรรมการดื่มสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีภูมิภาคที่ทำงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคกลางมีพฤติกรรมการดื่มสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โครงสร้างทางวัฒนธรรม สังคมทางด้านความเชื่อ ค่านิยม วิถีชีวิต และการใช้กิจกรรมในเวลาว่างแตกต่างกันโดยที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้นจะมีโครงสร้างทางวัฒนธรรม สังคมทางด้านความเชื่อ ค่านิยม วิถีชีวิตคล้าย ๆ กัน และมีเวลาว่างมากส่วนในภาคกลางนั้นมีโครงสร้างทางวัฒนธรรม สังคมทางด้านความเชื่อ ค่านิยม วิถีชีวิต และการใช้กิจกรรมในเวลาว่างแตกต่างไปจากภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเหตุผลดังที่ได้กล่าวมานี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

ดอแลน (Doland. 1979 : 331 – A) ที่พบว่าโครงสร้างทางวัฒนธรรม สังคมทางด้านความเชื่อ ค่านิยม วิถีชีวิต และการใช้กิจกรรมในเวลาว่าง มีส่วนเป็นเหตุในการดื่มสุราได้มากกว่าร้อยละ 60 และสรุปว่ากิจกรรมปะทะสังสรรค์กันในสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับการดื่มสุราของบุคคลและผลการวิจัยของเมอร์ริค (Merrick. 1986 : 2941 – A – 2942 – A) พบว่าวิถีชีวิตและการเอาอย่างมีอิทธิพลต่อรูปแบบการใช้สุรา ดังนั้นอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีภูมิภาคที่ทำงานในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีพฤติกรรมการดื่มสุราในระดับที่สูงกว่าอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษามีภูมิภาคที่ทำงานในภาคกลาง

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานแตกต่างกัน พบว่ามีอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาพลศึกษากับอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาสุขศึกษา และอาจารย์ที่ทำหน้าที่อื่น ๆ มีพฤติกรรมการดื่มสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาพลศึกษานั้นมีกิจกรรมปะทะสังสรรค์ในสังคมมากกว่าอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาสุขศึกษาและอาจารย์ที่ทำหน้าที่อื่น ๆ เนื่องจากว่ากรมพลศึกษามีโครงการต่าง ๆ ที่ให้วิทยาลัยพลศึกษาทุกแห่งรับผิดชอบดำเนินการ เช่น โครงการสอนกีฬา โครงการพัฒนาชนบท โครงการอบรมผู้นำกีฬาเยาวชน เป็นต้น และนอกจากนี้วิทยาลัยพลศึกษาทุกแห่งจะต้องบริการชุมชน เช่น การเผยแพร่ความรู้ด้านกีฬา การออกไปตัดสนิวกิฬากริงานอกสถานที่ เป็นต้น (วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง 2531 : 43) ซึ่งโครงการต่างๆ และงานบริการนั้น ผู้รับผิดชอบที่จะดำเนินงานส่วนใหญ่ก็ได้แก่อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาพลศึกษา ฉะนั้นอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาพลศึกษาต้องมีกิจกรรม

ปะทะสังสรรค์มากกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาสุขศึกษา และอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ ดังนั้นอาจารย์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้สอนในแผนกวิชาพลศึกษา จึงมีพฤติกรรมการดื่มสุราในระดับที่สูงกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาสุขศึกษาและอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของดอแลน (Doland. 1979 : 331 – A) ที่พบว่ากิจกรรมปะทะสังสรรค์กันในสังคมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการดื่มสุราของบุคคล

แม้ว่าอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้สอนในแผนกวิชาพลศึกษาจะมีพฤติกรรมการดื่มสุราในระดับที่สูงกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ ก็ตาม แต่ก็ยังมีพฤติกรรมการดื่มสุราในระดับที่ต่ำ และเป็น การดื่มสุราเพื่อการเข้าสังคมเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีการดื่มสุราอยู่ในระดับต่ำและเป็นการดื่มสุราเพื่อการเข้าสังคมเป็นส่วนใหญ่ ได้ได้ดื่มเพราะสาเหตุจากความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากวิทยาลัยพลศึกษาเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรทางด้านพลศึกษาและสุขศึกษา ฉะนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องรักษาสุขภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ และจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้เป็นบุคลากรทางด้านพลศึกษาและสุขศึกษาที่ดีมีคุณภาพต่อไปในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิทยาลัยพลศึกษา ตลอดจนอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาควรวางวิธีการณรงค์พฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์ให้ลดลงในระดับที่น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ซึ่งอาจจะทำได้โดย

1.1 จัดโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโทษและปัญหาที่เกิดจากการดื่มสุราเพื่อปลูกฝังเจตคติที่ถูกต้องในเรื่องของการดื่มสุรา

1.2 จัดโครงการการเลิกดื่มสุราให้สำหรับอาจารย์
ที่ติดสุราด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น โครงการงดดื่มสุราในวัน
พระหรือวันสำคัญ ๆ ต่าง ๆ เป็นต้น

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจสถานะสุขภาพ อนามัยของประชาชนไทย ด้วยการ สอบถามและ ตรวจร่างกายทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2534- 2535
ผู้แต่ง	จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ
ปีที่พิมพ์	2535
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยสาธารณสุขไทย, สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปผู้บริหาร

นับแต่โบราณกาล มีสิ่งสะท้อนความจำเป็น
พื้นฐานในชีวิตประกอบด้วยปัจจัย 4 คือ น้ำและอาหาร ที่
อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค การบรรลุรักษา
โรคเข้าในปัจจัยสี่นี้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของการมี
สุขภาพดีและการรักษาสุขภาพตนเอง ทั้งนี้ จะเห็นว่า หาก
ประชาชนเกิดการเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้น ก็จะต้องแสวงหาการ
รักษาไม่ว่าทางใดก็ตามหนึ่ง ภาครัฐจึงได้ให้ความสำคัญต่อ
การวางแผนสาธารณสุข เพื่อพัฒนาให้ประชาชนไทยส่วน
ใหญ่มีสุขภาพดีและสุขภาพชีวิตที่ดี หากต้องการวางแผน
สาธารณสุขได้ดีก็จะต้องให้สอดคล้องกับปัญหาที่เป็นจริง
ของคนส่วนใหญ่ของประเทศ นั่นคือ จะต้องต้องมีข้อมูล
สถานะสุขภาพ ตลอดจนขนาดของปัญหาสุขภาพที่
สำคัญๆ เพื่อให้สามารถจัดบริการทั้งด้านการป้องกันโรค
ส่งเสริมสุขภาพ และบริการรักษาพยาบาล ฟันฟูสุขภาพได้
อย่างเหมาะสม

ซึ่งจากการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของ
ประชาชนไทยเกี่ยวกับ พฤติกรรมการดื่มสุราของ
ประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป เมื่อได้ปรับโดยฐานของ
ประชากรโลกแล้ว พบว่า ในภาพรวมชาวไทยร้อยละ 62.3
และหญิงร้อยละ 24.7 ดื่มสุรา เพศชายในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือดื่มสุราในอัตราที่สูงที่สุด (ร้อยละ
69.4) ส่วนเพศหญิงในภาคกลาง ภาคเหนือ และ

กรุงเทพมหานคร ดื่มในอัตราใกล้เคียงกัน ต่ำสุดคือ หญิง ในภาคใต้เพียงร้อยละ 9.7 เท่านั้นที่รายงานว่าดื่มสุรา เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มที่ดื่มเป็นประจำแล้ว อัตราการดื่มสุรา ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 11.4 ในชาย และ 1.7 ในหญิง ทั้ง ชายและหญิงในกรุงเทพมหานครดื่มสุราเป็นประจำสูง ที่สุด (ร้อยละ 14.7 และ 3.4 ตามลำดับ) ในกลุ่มผู้ชายอายุ 35- 39 ปี มีอัตราการดื่มสุราเป็นประจำสูงที่สุด ถึงร้อยละ 17.6 ส่วนเพศหญิงดื่มในกลุ่มผู้สูงอายุคือ 50- 55 ปี และ 60- 64 ปี (ร้อยละ 3.2)

ชื่อเรื่อง	ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดื่มสุราในเขตอำเภอ น้ำ โสม จังหวัดอุดรธานี
ผู้แต่ง	ลิขิต ศรีชาวิรัตน์
ปีที่พิมพ์	2535
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านต่อการดื่มสุราในเขต อำเภอ น้ำ โสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 191 คน โดยใช้ กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และใช้ แบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข เรียบร้อยแล้วเป็นเครื่องมือในการศึกษา จากการศึกษา พบว่า ระดับคะแนนความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} > .05$) ระดับคะแนน ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่ง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($P\text{-value} > .05$) การดื่ม/ไม่ดื่มสุรา ไม่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} > .05$) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ ระดับ คะแนนความรู้กับระดับคะแนนทักษะคิด การดื่มสุรากับ การสูบบุหรี่ รายได้ต่อเดือนกับการดื่มสุรา ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ ระดับคะแนนรู้กับการดื่มสุรา ระดับคะแนนทักษะคิดกับการดื่มสุรา การสูบ/ไม่สูบบุหรี่ กับตำแหน่ง โรคประจำตัวกับการดื่มสุรา การดื่มสุรากับ ความถี่ของการดื่ม รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวกับ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสุราต่อเดือน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของครอบครัวกับปริมาณการดื่ม โดยการทดสอบค่า ไค-สแควร์ ($X^2\text{-Test}$) ที่ $P\text{-value} .05$

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มและติดสุรา
ผู้แต่ง	กาญจนา จิตะสมบัติ
ปีที่พิมพ์	2535
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทสรุป

จากการรวบรวมรายงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดื่มสุรา พบว่าพันธุกรรมมีความเกี่ยวข้องกับการดื่มสุราในลักษณะของการมีบิดา หรือญาติเป็นโรคติดสุรา โดยจะทำให้บุคคลนั้นมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสุรามากกว่าคนทั่วไป โดยเฉพาะการติดสุราลักษณะ type 2 alcoholism ซึ่งการศึกษาล่าสุดพบว่าลักษณะทางพันธุกรรมของโรคติดสุราอาจเป็นผลจาก gene บน โครโมโซมคู่ที่ 11 และควบคุมการดื่มสุราผ่านทางการทำงานของสมอง และยังพบว่าความผิดปกติในการทำงานของ norepinephrine และ serotonin ซึ่งเป็น neurotransmitter ในสมอง ซึ่งการพบความผิดปกติหลายแบบดังกล่าวช่วยสนับสนุนว่า การติดสุรา รวมทั้งพฤติกรรมติดสุรามาก อาจเกิดความผิดปกติหลายแบบ และโรคติดสุราอาจมีหลายชนิดด้วย ซึ่งจากความรู้ดังกล่าวจะนำไปสู่การหาวิธีการรักษา และควบคุมการดื่มสุราด้วยการใช้ยาหรือการบำบัดทางพันธุกรรม ตลอดจนการใช้สุขศึกษาแก่บุคคลที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการติดสุราต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ยังพบว่าพันธุกรรมยังเกี่ยวข้องกับการดื่มสุราในการทำให้เกิดการบดพร่องของเอ็นไซม์ที่ใช้ในการเมตาโบลิซึมของแอลกอฮอล์ทำให้เกิดอาการ flushing ซึ่งการค้นพบนี้นำไปสู่การใช้ยา disulfiram ในการลดการดื่มสุราให้ผู้ป่วยติดสุราในปัจจุบัน

ในด้านบุคลิกภาพ ไม่พบว่าการติดสุราเกิดจากบุคลิกภาพชนิดใดชนิดหนึ่ง แต่พบว่าลักษณะทางบุคลิกภาพ (trait or character) บางชนิดมีความเกี่ยวข้องกับการดื่มสุราและการเลือกชนิดของสุราที่ดื่มในแต่ละ

บุคคล ได้แก่ ลักษณะ antisocial ในวัยเด็กลักษณะ impulsivity และ neuroticism นอกจากนั้นการขาดพ่อแม่ ในวัยเด็กยังพบว่ามีความสัมพันธ์กับการมีปัญหาเรื่องติดสุราเมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่อีกด้วย

เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในครอบครัวนั้น การให้ความอบอุ่นแก่เด็กโดยเฉพาะวัยรุ่น จะเป็นสิ่งที่อาจช่วยป้องกันการดื่มสุราของเด็กวัยรุ่นได้ เนื่องจากพบว่า เด็กที่ได้รับ ความใส่ใจและอบอุ่นจากพ่อแม่ จะมีการดื่มสุราน้อยกว่า นอกจากสภาพครอบครัวจะมีผลกับเด็กวัยรุ่นแล้ว พบว่า ยังมีผลต่อการดื่มสุราในวัยผู้ใหญ่ ในลักษณะที่คู่สมรส และชีวิตสมรสที่ราบรื่นจะช่วยเป็นกำลังใจในการควบคุมการดื่มสุราได้ ส่วนกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการดื่มสุราในเด็กวัยรุ่นในลักษณะเป็นเหตุกระตุ้นให้เริ่มดื่มในวัยนี้ และพบว่า การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องดื่มสุราจะได้ผล หากทำก่อนอายุ 14 ปี เพราะวัยก่อนนี้อิทธิพลในเรื่องดื่มสุรามีน้อย รวมทั้งการให้ความรู้เรื่องสุราแก่เด็กโดยโรงเรียนจะได้ผลดีกว่าจากแหล่งอื่น

ปัจจัยทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงประเพณี และศาสนา มีการศึกษาพบว่าค่านิยมของแต่ละเชื้อชาติและกลุ่มชนมีผลทำให้มีการดื่มสุรามากน้อยในกลุ่มนั้นๆ แต่ การปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมซึ่งอพยพมาอาศัยอยู่ใหม่ จะทำให้ลักษณะการดื่มสุราของเชื้อชาติเดิมเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนศาสนาก็เป็นอีกปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการดื่มสุราในแต่ละบุคคล โดยพบว่าหลักการเกี่ยวกับการดื่มสุราในแต่ละศาสนาเป็นสิ่งที่กำหนดในเรื่องของการดื่มสุรา แต่การเคร่งครัดและความสนใจในการปฏิบัติทางศาสนา เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่กำหนดพฤติกรรมติดสุรานอกเหนือจากการนับถือศาสนา

สำหรับการโฆษณาขายสุรา การเพิ่มราคาสุรา รวมทั้งการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น ในส่วนของการโฆษณาสุราซึ่งแม้ว่าจะมีการเสนอว่าการโฆษณาสุราอาจทำให้เด็กวัยรุ่นถูกจูงใจให้ดื่มสุรามากขึ้น แต่ข้อมูลจากยอดขายและการโฆษณาจากทางฝ่ายผู้ผลิตสุราไม่

สนับสนุนความเห็นข้างต้น ทำให้ยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้ เนื่องจากยังขาดหลักฐาน จากการศึกษาที่แสดงให้เห็นชัดเจนถึงผลกระทบของการโฆษณาสุรา ซึ่งควรจะได้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมรวมทั้งภาครัฐควรให้การสนับสนุนการวิจัยในเรื่องนี้เพิ่มขึ้นด้วย ส่วนการเพิ่มราคาสุราซึ่งมีการพยายามใช้เพื่อลดปริมาณการบริโภคสุรา พบว่ามีการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการบริโภคสุราในประชากรเป็นผลจากการเพิ่มราคาสุราบ้าง แต่ผลที่ได้ยังขัดแย้งกันในแต่ละแห่งที่ทำการศึกษา แต่มีแนวโน้มว่าการเพิ่มราคาสุราจะไม่ผลต่อปริมาณการดื่มในกลุ่มที่ติดสุรา ทั้งนี้ยังต้องการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคตถึงผลกระทบต่อการใช้บริโภคสุราในประชากรทั่วไป แต่มีข้อคิดที่ควรคำนึงเกี่ยวกับการเพิ่มราคาสุรา ซึ่งอาจมีผลกระทบด้านอื่นๆ เช่น นโยบายและรายได้ของรัฐ และสุราเถื่อน เป็นต้น สำหรับอิทธิพลของการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุราที่มีผลต่อการบริโภคสุรารในประชากร พบว่ามีผู้ทำการศึกษาวินิจฉัยไว้น้อย แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายจำกัดอายุผู้บริโภคแต่อย่างใด รวมทั้งการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยยังมีอยู่น้อย จำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมให้มีการศึกษาในเรื่องดังกล่าวต่อไป

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2539
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การสำรวจข้อมูลอนามัยและสวัสดิการ เป็นโครงการสำรวจที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยภาวะความเจ็บป่วยของประชากรและการไปรับบริการสาธารณสุข สุขภาพจิต การสูบบุหรี่ การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา และความปลอดภัยในการขับขี่รถ โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับการดื่มสุราและเครื่องดื่มมึนเมา คือ

ผลการสำรวจประชากรที่มีอายุ 14 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ จำนวน 44.6 ล้านคน พบว่า มีผู้ที่ดื่มสุราและเครื่องดื่มมึนเมา ประมาณ 13.7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 30.8 ในกลุ่มของเพศชายจำนวน 22.1 ล้านคน เป็นผู้ที่ดื่มสุราเท่ากับร้อยละ 54.0 ส่วนเพศหญิงมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ เพียงร้อยละ 7.9 ของจำนวนทั้งสิ้น 22.5 ล้านคน ผู้ที่ดื่มสุราในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น มีสัดส่วนสูงกว่าภาคอื่นๆ และพื้นที่นอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนของผู้ที่ดื่มสุราสูงกว่าในเขตเทศบาลเช่นกัน

นอกจากนี้ ผู้ที่ดื่มสุราในแต่ละกลุ่มอายุ 5 ปี พบว่ามีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก ยกเว้นในกลุ่มอายุ 40- 49 ปี ที่มีสัดส่วนสูงสุด เท่ากับร้อยละ 20.1 และกลุ่มเยาวชนอายุ 14- 19 ปี มีสัดส่วนต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 4.7 และในช่วงกลุ่มอายุแรกจนถึงอายุ 30- 34 ปี เพศชายมีสัดส่วนสูงกว่าเพศหญิง เมื่อมีอายุมากขึ้น เพศหญิงจะมีสัดส่วนสูงกว่าเพศชาย

สำหรับสาเหตุที่เริ่มดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา มีสาเหตุสำคัญที่พบ 2 สาเหตุ คือ ดื่มเพื่อเข้าสังคม และ ดื่ม

เพราะตามอย่างเพื่อนหรือเพื่อนชวนให้ดื่ม คิดเป็นร้อยละ 39.8 และ 36.7 ตามลำดับ โดยเฉพาะในเพศหญิง มากกว่าร้อยละ 50 ที่เริ่มดื่มสุราเพื่อการเข้าสังคม และยังพบสาเหตุที่น่าสนใจ คือ ประมาณร้อยละ 9.5 ที่เริ่มดื่มสุรา เพราะใช้เป็นยาหรือเป็นส่วนผสมของอาหาร

ในส่วนของความถี่ที่ดื่ม ส่วนใหญ่จะดื่มนานๆ ครั้ง หรือเท่ากับร้อยละ 46.2 ผู้ที่ดื่มทุกวันมีเพียงร้อยละ 8.6

ชื่อเรื่อง	การศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ของชายไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	กนกศักดิ์ ดอกพรม
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ของชายไทยในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการซื้อหรือดื่มเบียร์ เพื่อศึกษาถึงระดับทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อหรือดื่มเบียร์ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการตลาด และปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตเบียร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุด โดยในการศึกษานี้จะเป็นลักษณะการวิจัยโดยออกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติผลการศึกษา สามารถสรุปได้เป็นดังนี้ 1. ผู้บริโภคส่วนใหญ่ดื่มเบียร์ครั้งแรกเมื่ออายุอยู่ในช่วง 16 – 20 ปี และให้เหตุผลว่าอยากทดลองสูงที่สุดรสชาติเบียร์ที่ผู้บริโภคชอบส่วนใหญ่จะตอบว่าเป็นรสชาติปานกลาง (4.8 ดิกรี) และเบียร์สดจะได้รับความสนใจจากผู้บริโภคมากกว่าเบียร์ขวด ปริมาณการดื่มของผู้บริโภคส่วนใหญ่จะอยู่ที่ 1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ข้อพิจารณาในการเลือกซื้อหรือดื่มเบียร์ของผู้บริโภคได้แก่ รสชาติ, ช่วงเวลาและโอกาสที่เหมาะสม สุขภาพ และการหาซื้อได้สะดวก 2. การทดสอบสมมติฐาน พบว่าระดับรายได้ของผู้บริโภคมีผลต่อการเลือกสถานที่ในการดื่มเบียร์ แต่ไม่มีผลต่อจำนวนครั้งในการดื่ม และช่วงเวลาในการดื่มเบียร์ที่ผู้บริโภคเลือกก่อนแต่งและหลังแต่งงาน ไม่มีความแตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง	กลวิธีเผชิญภาวะเครียดและพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัย ผู้ใหญ่ตอนต้น
ผู้แต่ง	สุกัญญา คมสัน
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีเผชิญภาวะเครียดแต่ละรูปแบบกับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นสรุปได้ดังนี้ กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ($r = .1880$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนกลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหาและแบบหลีกเลี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

2. ศึกษาผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีเผชิญภาวะเครียดในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นสรุปได้ดังนี้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีเผชิญภาวะเครียดทั้ง 3 รูปแบบดังกล่าวไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

3. เปรียบเทียบการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแต่ละรูปแบบ ระหว่างผู้ใหญ่ตอนต้นที่มี เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

3.1 เพศผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงและเพศชายมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหาไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะ

เครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์และแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 สถานภาพสมรส ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดทั้ง 3 รูปแบบไม่แตกต่างกัน

3.3 ระดับการศึกษา ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีการศึกษาในระดับสูงมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหาสูงกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหาไม่แตกต่างกับผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีการศึกษาในระดับ ปวส. ส่วนกลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์และแบบหลีกเลี่ยงนั้นพบว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีการศึกษาในระดับ ปวช. จะมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์และแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับการศึกษาอื่นมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์และแบบหลีกเลี่ยงไม่แตกต่างกัน

3.4 สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวในระดับสูงกว่ามีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหาสูงกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวในระดับต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำกว่ามีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์และแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยงนั้นพบว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยงไม่แตกต่างกับผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของ

ครอบครัวระดับปานกลาง แต่ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำและปานกลางมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับสูงกว่ามีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหามากกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับต่ำกว่ามีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์สูงกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยงนั้น พบว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับต่ำ มีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยง ไม่แตกต่างกับผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับปานกลาง แต่ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับต่ำและระดับปานกลางมีการใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ใหญ่ตอนต้นที่มี เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกันสรุปได้ดังนี้ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีสถานภาพสมรส หรือระดับการศึกษา หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว หรือตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรชีวิตสังคมโดยยกเว้น เพศ และไม่เกี่ยวข้องกับการใช้กลวิธีเผชิญ

ภาวะเครียด 2 วิธี หรือ 3 วิธีพร้อม ๆ กัน แต่พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นบุคคลที่ใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์สูงจึงมีแนวโน้มที่จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง ทำให้เกิดแนวคิดในการวางแผนช่วยเหลือและส่งเสริมให้ผู้ใหญ่ตอนต้นมีการเลือกใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เป็นการป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิตจากการมีพฤติกรรมการเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม เช่น การพึ่งพาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสารเสพติด เป็นต้น ผลการวิจัยนี้น่าสนใจใช้เป็นแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้พนักงานได้ใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพซึ่งอาจใช้ทั้ง 3 กลวิธี หรือ 2 กลวิธีพร้อม ๆ กัน แต่การใช้กลวิธีเผชิญภาวะเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์นั้นต้องมีความเหมาะสม เช่น การยอมรับและยกย่องพนักงานที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือพึ่งพาสารเสพติด การรณรงค์ต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสารเสพติดต่าง ๆ โดยการจัดโครงการนิทรรศการหรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ และเพื่อเป็นข้อเตือนใจถึงผลเสียที่ตามมา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการงดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันพระ วันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น

2. เสริมสร้างค่านิยมและทัศนคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใหม่ เช่น ในงานเลี้ยงสังสรรค์ต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดน้อยลง

3. ควรจัดให้มีการฝึกสมาธิประจำสัปดาห์ เพราะผลจากการฝึกสมาธิจะทำให้มีความเครียดลดลง มีความจำและความคล่องแคล่วในการทำงานดีขึ้น และมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้น

ชื่อเรื่อง	การสำรวจความชุกของพฤติกรรมเพื่อ การกำหนดนโยบาย เรื่องการสูบบุหรี่ และดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ชำนาญ บำเหน็จพันธ์ุ
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญมากในการกำหนดนโยบายสาธารณสุขทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ลักษณะของข้อมูลนั้น ไม่เพียงแต่จะต้องบอกขนาดและความรุนแรงเท่านั้น แต่จะต้องบ่งบอกถึงพฤติกรรมเสี่ยงร่วมด้วย ระบบข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลเดียวกับพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งมักจะได้จากการสำรวจเป็นครั้งคราวและมีไม่มากนัก

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะเปรียบเทียบข้อมูลจากการสำรวจทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นที่ศึกษา โดยวิธีเดียวกัน เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายแก่ผู้บริหาร การสำรวจเป็นการสำรวจระดับประเทศ และการสำรวจที่สองเป็นการสำรวจระดับท้องถิ่น ซึ่งดำเนินการในจังหวัดราชบุรี นำผลการสำรวจทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบด้านพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งพบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกัน แต่อย่างไรก็ตาม มีตัวแปรบางตัวที่แตกต่างกัน และในการสำรวจระดับท้องถิ่น ได้เพิ่มคำถามที่สำคัญเฉพาะถิ่นด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของลักษณะข้อมูลเฉพาะท้องถิ่น และผู้บริหารด้านสาธารณสุขควรมีนโยบายให้มีการสำรวจข้อมูลในระดับท้องถิ่นที่สามารถทำได้อย่างรวดเร็วและได้ข้อมูลที่ดี

ชื่อเรื่อง	รายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจ พฤติกรรมการรับประทานอาหาร การ สูบบุหรี่ การดื่มสุรา การเคี้ยวหมาก ของประชากรในจังหวัดขอนแก่นการ สำรวจสภาวะสุขภาพของประชาชน โดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2539- 2540
ผู้แต่ง	กระทรวงสาธารณสุข, สถาบันวิจัย สาธารณสุขไทย
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

The research findings are:

1. Smoking: 77.7 percent of men and 2.3 percent of women smoked. Most of the smokers smoked not more than 10 cigarettes per day.
2. Betel nut chewing: 16.7 percent of men and 16.6 percent of women chewed 48 percent chewed 1-3 times per day, 50 percent chewed 4-10 time per day.
3. Alcoholic liquors

The average consumption per month of each type of alcoholic liquor is as follows:

Men:

age 30-49 years, consume beer 1658 cc. per month

age 50-59 years, consume beer 1114 cc. per month

age 60+ years, consume beer 1261 cc. per month

Women:

age 30-49 years, consume beer 533 cc. per month

age 50-59 years, consume beer 630 cc. per month

age 60+ years, consume beer 443 cc. per month

Men:

age 30-49 years, consume Sato 770 cc. per month

age 50-59 years, consume Sato 796 cc. per month

age 60+ years, consume Sato 1279 cc. per month

Women:

age 30-49 years, consume Sato 287 cc. per month

age 50-59 years, consume Sato 815 cc. per month

age 60+ years, consume Sato 55 cc. per month

Men:

age 30-49 years, consume Laokao 1567 cc. per month

age 50-59 years, consume Laokao 1192 cc. per month

age 60+ years, consume Laokao 1697 cc. per month

Women:

age 30-49 years, consume Laokao 363 cc. per month

age 50-59 years, consume Laokao 434 cc. per month

age 60+ years, consume Laokao 193 cc. per month

Men:

age 30-49 years, consume Mekong 1211 cc. per month

age 50-59 years, consume Mekong 738 cc. per month

age 60+ years, consume Mekong 1111 cc. per month

Women:

age 30-49 years, consume Mekong 353 cc. per month

age 50-59 years, consume Mekong 768 cc. per month

age 60+ years, consume Mekong 92 cc. per month

Men:

age 30-49 years, consume other alcoholic beverage 1656 cc. per month

age 50-59 years, consume other alcoholic beverage 328 cc. Per month

age 60+ years, consume other alcoholic beverage 646 cc. Per month

Women:

age 30-49 years, consume other alcoholic beverage 614 cc. per month

age 50-59 years, consume other alcoholic beverage 207 cc. per month

age 60+ years, consume other alcoholic beverage 43 cc. Per month

4. Non-alcoholic beverage

The average consumption per month of each type of non-alcoholic beverage is as follows:

Men:

age 30-49 years, consume Tea-coffee 1851 cc. per month

age 50-59 years, consume Tea-coffee 1911 cc. per month

age 60+ years, consume Tea-coffee 2014 cc. per month

Women:

age 30-40 years, consume Tea-coffee 2090 cc. Per month

age 50-59 years, consume Tea-coffee 2088 cc. per month

age 60+ years, consume Tea-coffee 1105 cc. per month

Men:

age 30-49 years, consume cola 630 cc. per month

age 50-59 years, consume cola 671 cc. per month

age 60+ years, consume cola 512 cc. per month

Women:

age 30-49 years, consume cola 568 cc. per month

age 50-59 years, consume cola 563 cc. per month

age 60+ years, consume cola 462 cc. per month

Men:

age 30-49 years, consume Milo-Ovultin 1417 cc. Per month

age 50-59 years, consume Milo-Ovalitin 1550 cc. per month

age 60+ years, consume Milo-Ovalitin 2623 cc. per month

Women:

age 30-49 years, consume Milo-Ovultin 1679 cc. Per month

age 50-59 years, consume Milo-Ovultin 2192 cc. per month

age 60+ years, consume Milo-Ovultin 2133 cc. per month

5. Food consumption

ชื่อเรื่อง	ผลการสำรวจสถานะสุขภาพของประชาชนโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2539- 2540
ผู้แต่ง	สถาบันวิจัยสาธารณสุขไทย
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	กระทรวงสาธารณสุข, สถาบันวิจัยสาธารณสุขไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การสำรวจสถานะสุขภาพของประชาชนโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2539- 2540 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขนาดของปัญหาหรือสถานะสุขภาพในรูปแบบของความชุกของโรค และสถานะสุขภาพต่างๆ ทั้งเชิงบวกและลบ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาหรือสถานะสุขภาพกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ประชากรเป้าหมายคือ ประชาชนไทย กำหนดหน่วยตัวอย่างเป็นบุคคล ซึ่งครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเด็กปฐมวัย (อายุไม่เกิน 6 ปี) กลุ่มเด็กวัยเรียน (อายุ 6-12 ปี) กลุ่มวัยแรงงาน (อายุ 13-59 ปี) และกลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ขนาดตัวอย่างที่ใช้กำหนดให้สามารถสำรวจพบสถานะหรือปัญหาที่มีความชุกตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป สามารถเป็นตัวแทนในระดับภาค และระดับประเทศได้ โดยสุ่มตัวอย่างบุคคลจากจังหวัดต่างๆ 33 จังหวัด กระจายตามภาค รวมตัวอย่างที่ได้รับการสำรวจทั้งสิ้น 16,182 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถาม (Interview) ทั้งประวัติความรู้ ทักษะคติ ความตั้งใจในการปฏิบัติ รวมไปถึงการตรวจร่างกาย (Physical Examination) การวัด (Anthropometry) และการส่งตรวจสิ่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory assays)

ผลการสำรวจกลุ่มวัยแรงงาน จำนวน 4,230 คน พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.7 มีงานทำ ร้อยละ 21.1 อยู่ระหว่างการศึกษา ร้อยละ 13ว่างงาน ประชาชนกลุ่มนี้

ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.6 รู้สึกว่าคนแข็งแรง และเมื่อมีปัญหาสุขภาพ ส่วนใหญ่ดูแลตนเองโดยการไปใช้สถานบริการของรัฐ ร้อยละ 64.9 ร้อยละ 37.4 ซื้อมากินเอง และร้อยละ 29.9 ใช้สถานบริการเอกชน ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 49.0 จ่ายค่ารักษาพยาบาลเอง ร้อยละ 23.5 ใช้บัตรสุขภาพ เมื่อสอบถามถึงพฤติกรรมต่างๆ พบว่า มีผู้ออกกำลังกายมากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ 20.6 อัตราการสูบบุหรี่ ร้อยละ 19.9 เพศชาย สูงกว่าเพศหญิง 10 เท่า อัตราการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 33.7 ชายสูงกว่าหญิงเกือบ 3 เท่า ชายกลุ่มวัยแรงงานให้ประวัติว่า มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศ ร้อยละ 32.0 และในรอบปีที่ผ่านมา มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลหลายคน ร้อยละ 13.0 สำหรับสตรีวัยดังกล่าว พบอัตราการแท้งบุตร ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 8.4 อัตราการคุมกำเนิด ร้อยละ 64.5 สตรี ร้อยละ 40.3 เคยตรวจมะเร็งปากมดลูก และร้อยละ 34.3 เคยตรวจคัดหาความผิดปกติของเต้านมด้วยตนเอง ส่วนผลการตรวจร่างกาย และการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบว่า ร้อยละ 11.6 มีปัญหาความดันโลหิตสูง ร้อยละ 4.4 มีระดับน้ำตาลในเลือดสูง และร้อยละ 1.4 มีระดับโคเลสเตอรอลในเลือดสูง โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลมีสถานะสุขภาพดีน้อยกว่านอกเขตเทศบาลอย่างชัดเจน

ผลการสำรวจดังกล่าว ได้แสดงให้เห็นถึงสถานะสุขภาพ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในกลุ่มประชากรย่อยในอายุ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องสามารถกำหนดมาตรการเพื่อหาแนวทางการแก้ไข ปัญหาตามกลุ่มต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการดำเนินงานโดยรวม สำหรับการสำรวจครั้งต่อไป ควรพิจารณาถึงความต้องการใช้ข้อมูล และกำหนดประเด็นหลักในการศึกษาให้ชัดเจน ซึ่งควรเป็นประเด็นใหม่ๆ ที่ไม่อาจหาข้อมูลได้จากระบบปกติ และเป็นประโยชน์ในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาาระบบสุขภาพต่อไป

ชื่อเรื่อง	พุทธจริยธรรมกับการดื่มสุราของชาวไทยพุทธศึกษาเฉพาะกรณีชาวไทยพุทธในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	พระมหาไพฑูริย์ แก้วเขียว
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

This study was a hospital-based case-control study, which was set up to determine the relationship between alcohol consumption and essential hypertension. Data were collected by using structured questionnaires and some data was copied from the patients, medical record (OPD card). Subjects were 151 hypertensive patients who received treatment and 151 healthy subjects who came for an annual physical check-up or were general patients at the Out Patient department of Pua hospital, Nan Province, Thailand, during October 2002 to February 2003. For each case, a control was selected and matched by sex and age (within 5 years). Multiple logistic regression analysis of alcohol consumption related to essential hypertension by controlling conventional confounders showed that the factors significantly related to essential hypertension were : current drinkers (OR_{adj}=2.27, 95%CI=1.13-4.56), duration of alcohol drinking of 11-20 years (OR_{adj}=2.23, 95%CI=1.01-4.91), drinkers duration of > 21 years (OR_{adj}=2.47, 95%CI=1.05-5.84), drinkers who drank 3-4 days / week (OR_{adj}=3.38, 95%CI=1.06-10.79) and drinkers who drank > 281 gm / week (OR_{adj}=8.87, 95%CI=2.34-33.59). These factors gave a higher risk of essential hypertension than non drinkers. This model was

adjusted for age, Body mass index (BMI), history of essential hypertension in family, salty food, total fiber food, Type A behavior (constant, rushed, activity, aggression and want of accomplishment), smoking and educational level. For the effect of combination between frequency and quantity of alcohol consumption, drinkers who spent 1 or 2 days per week on a quantity of > 280 gm / week (ORadj=5.78, 95%CI=1.11-31.05) and drank 3 or 4 days per week on quantity 281 gm or more (ORadj=15.14, 95%CI=2.18-105.07) had higher risk of essential hypertension than non drinkers. Therefore, the campaign to reduce quantity alcohol consumption is expected to have an effect on reduction of essential hypertension incidence. Excessive alcohol consumption reduction must be considered and promoted by public health organizations or government organizations or non-government organizations.

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา : ทบทวนองค์ความรู้สถานการณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องภายใต้โครงการสืบสานวัฒนธรรมไทยสู่สุขภาพที่ยั่งยืน
ผู้แต่ง	-
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	ห้องสมุดสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การพิจารณาเงื่อนไขทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคสุรา ซึ่งส่งผลต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อนั้น จากการทบทวนเอกสารที่มีอยู่ทำให้ได้แนวคิดอยู่ 2 ลักษณะ คือ เงื่อนไขทางสังคมวัฒนธรรม อาจะสนับสนุนให้เกิดการเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อ รวมทั้งอาจจะไม่ก่อให้เกิดผลใด ๆ ก็ได้ กล่าวคือ

1) จากการที่พฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราเป็นผลของการให้ความจริงทางวัฒนธรรม (cultural reality) ต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น การให้ความจริงเกี่ยวกับเพศ การให้ความจริงเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของกลุ่มและการให้ความจริงเกี่ยวกับศาสนา ตลอดจนการให้ความจริงและความหมายต่อตัวสุราเอง

การให้ความจริงเกี่ยวกับเพศนั้น วัฒนธรรมจะให้ความหมายและบทบาทที่ควรกระทำในแต่ละเพศ เพศชายคือภาพของความแข็งแกร่ง แข็งแรง ความเป็นอิสระแก่ตนเอง เพศหญิงคือความบอบบาง อ่อนแอ และต้องพึ่งพา ต้องการการดูแลปกป้องจากผู้อื่น การให้ความจริงเช่นนี้ส่งเสริมให้เพศชายมีการบริโภคสุราในขณะที่ไม่สนับสนุนให้เพศหญิงบริโภค เนื่องจากสังคมให้ภาพของเพศหญิงให้มีบทบาทในการสร้างและดูแลสมาชิกใหม่ การดื่มสุราจึงไม่เหมาะสมในเพศหญิง ในขณะที่ในเพศ

ชาย การดื่มสุราแสดงออกถึงความเป็นชาย ความอิสระ จากครอบครัว “เป็นชายต้องกินเหล้าเป็น” เป็นต้น

การให้ความจริงเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของกลุ่ม จะเกิดขึ้นในกลุ่มย่อยของสังคม เป็นการแสดงความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มของตนกับกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มอาชีพบางกลุ่ม จากการศึกษาในต่างประเทศชี้ให้เห็นว่าชาวประมงไอริช จะใช้สุราในการแยกความแตกต่างระหว่างตนเองกับกลุ่ม อาชีพอื่น ๆ และมีความเชื่อว่าชาวประมงไอริชที่สามารถ ดื่มสุราได้ในปริมาณมากกว่าคนอื่น แต่ยังสามารถควบคุม ตนเองได้เป็นคนเก่งของกลุ่มความเชื่อนี้ย่อมส่งเสริมให้มีการบริโภคสุราในกลุ่มชาวประมงไอริชสำหรับในไทย การศึกษาความสัมพันธ์ของการบริโภคสุราในเชิงของการ แสดงเอกลักษณ์ของกลุ่มนั้น ยังไม่มีการศึกษาไว้ชัดเจน เฉพาะเจาะจง แต่อาจสามารถอนุมานจากค่านิยมที่กลุ่ม สังคมบางกลุ่มยึดถือจนเป็นภาพที่สังคมกำหนดให้เป็น เอกลักษณ์ของกลุ่มนั้น ๆ เช่น ไวน์ เป็นสุราที่บริโภคใน กลุ่มชนชั้นสูงในปัจจุบัน เป็นต้น

การให้ความจริงทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับศาสนา นั้น ทำให้เกิดการสนับสนุนการบริโภคสุรา โดยเฉพาะใน ศาสนาคริสต์ซึ่งใช้สุราเป็นตัวแทนของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พระ เจ้า นอกจากนั้นยังใช้ในการเฉลิมฉลองในโอกาสทาง สังคมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งงาน การได้สมาชิกใหม่ การเลื่อนตำแหน่งทางสังคม ผลของการใช้สุราในการ เฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสที่น่ายินดีเหล่านี้ทำให้สุรา มีฐานะเป็น “ของขวัญ” ชิ้นหนึ่ง ซึ่งสามารถมอบให้แก่กัน ได้ สุราถูกบรรจุในรูปลักษณะที่สวยงาม ประณีต คุ้มค่า ขัดแย้งกับความจริงที่ในข้อห้ามทุกศาสนาซึ่งจะมี บทบัญญัติเกี่ยวกับการงดเว้นบริโภคสุราทั้งสิ้น

การให้ความจริงทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับตัวของ สุราเองก็มีส่วนที่จะสนับสนุนหรือไม่สนับสนุนการ บริโภคสุราได้เช่นกัน เช่น หากวัฒนธรรมให้ความจริงแก่ สุราว่า มีอำนาจในการเยียวยา (healing power) คนจะให้ ฐานะของสุรา เทียบเท่า “ยา” ซึ่งจะต้องมีการใช้อย่าง

ระมัดระวัง เช่น การใช้ของคนในสมัยก่อนยุค รัตนโกสินทร์ ถ้าหากวัฒนธรรมให้ความจริงแก่สุราใน ฐานะที่เป็น “วิธีการ” ที่แสดงความเข้มแข็ง เป็นวิธีการลด ความวิตกกังวล เป็นทางออกของการแสดงความรู้สึกผิด ในใจ คนก็จะใช้สุราเพื่อเป็นทางออกของการลดความตึง เครียด ความคับข้องใจ ความคิดในใจ ในขณะที่เดียวกันก็ใช้ สุราเพื่อแสดงความเข้มแข็ง ขณะที่ในกลุ่มวัยรุ่นมีการใช้ สุราเพื่อแสดงออกถึงการเป็นผู้ใหญ่

การให้ความจริงทางวัฒนธรรมแก่สุราอีก ลักษณะหนึ่งก็คือ การใช้สุราในฐานะเป็น “เครื่องมือ” เพื่อ ใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมและการเจรจา ต่อรองทางธุรกิจ

ความจริงทางวัฒนธรรมที่ให้แก่สุราใน 2 ประการ หลังเกิดขึ้นในยุคปลายกรุงรัตนโกสินทร์และเป็นอย่างจนถึง ปัจจุบัน ส่งผลให้สุราสามารถแทรกตัวในสถานการณ์ทาง สังคมได้แนบเนียน และเป็นสิ่งสำคัญที่จำต้องมี เช่น การ จัดงานเลี้ยงสังสรรค์ไม่ว่าจะโอกาสใด ๆ สุราจะต้องมีอยู่ ไม่ว่าจะในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง อาจจะเป็นคอก เทลหรือแชมเปญก็ได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้มีการ บริโภคสุรา การให้ความจริงทางวัฒนธรรมทั้งในส่วนที่ เกี่ยวกับเพศ เอกลักษณ์ของกลุ่ม ศาสนา และตัวสุราเองนั้น จะเห็นว่ามีส่วนที่ส่งเสริมและมีทั้งที่ไม่สนับสนุนให้มีการ บริโภคสุรา แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว การให้ความ จริงทางวัฒนธรรมนั้นเป็นไปในทางที่ค่อนข้างจะยอมรับ ความสำคัญและความจำเป็นของการดำรงอยู่ของสุราใน สังคม

2) เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ ที่มีอิทธิพลส่งเสริมการ บริโภคสุรามียู่มากมาย เช่น การนิยมความเป็นเมือง การ เพิ่มขึ้นของมาตรฐานการครองชีพ กระบวนการพัฒนาเป็น สังคมอุตสาหกรรม การผสมผสานทางวัฒนธรรม กระบวนการทางการศึกษาความเป็นเมือง ความทันสมัย ที่ ทำให้สายสัมพันธ์ระหว่างคนกับครอบครัวห่างออกไป แบบแผนการเลี้ยงดูถูก ค่านิยมของความเป็นเพศชาย การ

ก่อรูปของทัศนคติที่มีต่อสุรา ระดับความรู้ เหล่านี้ส่งผลให้มีการบริโภคสุรามากขึ้น

3) เจ็อนใจทางการเมือง สุรามีผลกระทบต่อกลุ่มบุคคลหลายกลุ่มในสังคม ไม่ใช่จะคำนึงเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคเท่านั้น กลุ่มผู้ผลิตและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับสุรามิมาก ตั้งแต่ผู้ปลูกวัตถุดิบให้กับการผลิตสุราประเภทต่าง ๆ ผู้ผลิต/นำเข้า แก้วที่ใช้บริโภค กลุ่มพนักงานขับรถขนส่งสุรา บาร์เทนเดอร์ สตรีในสถานบันเทิง เจ้าของสถานจำหน่ายสุรา สถานบันเทิง กลุ่มตัวแทนจำหน่ายสินค้า กลุ่มตัวแทนผลิตโฆษณา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ บริษัทเพลง โทรทัศน์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ผลิตจำหน่ายสุรา รวมไปถึงรัฐบาลที่นำภาษีจากสุรามาใช้เพื่อการบริหารประเทศ ดังนั้น สุราในด้านหนึ่งก็มีประโยชน์กับกลุ่มคนเหล่านี้ซึ่งก็มีจำนวนไม่น้อยและกลุ่มคนเหล่านี้เองได้ทำการส่งเสริมให้มีการบริโภคสุราให้มากขึ้นด้วย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคไวน์ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	สยามพร แพทวิฑูรย์
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ไวน์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทหนึ่งที่น่าสนใจทั้งชาวไทยและต่างชาตินิยม ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้เปิดเสรีในการผลิตไวน์ โดยผู้ประกอบการรายใดที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสามารถขอใบอนุญาตและจำหน่ายไวน์จากกรมสรรพสามิตได้ ทำให้มีผู้ประกอบการหลายรายสนใจที่จะเข้ามาลงทุนในธุรกิจนี้ วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาค้นคว้าเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคไวน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อันจะเป็นแนวทางประกอบการวางแผนการตลาดของผู้ประกอบการในธุรกิจผลิตไวน์

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากหนังสือและบทความของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาวิเคราะห์ถึงสภาพทั่วไปของตลาดไวน์ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น ใช้สถิติพรรณนาเชิงร้อยละในการอธิบายผลการศึกษาและสถิติไคสแควร์ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริโภคไวน์กับปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะดื่มไวน์ร่วมกับผู้อื่นในงานสังสรรค์โดยไม่เจาะจงยี่ห้อ และชอบดื่มไวน์ที่มีรสหวานและไวน์แดงมากที่สุด โดยไวน์ที่ดื่มนั้นจะซื้อเองและมีผู้ซื้อให้พอ ๆ กัน ส่วนหลักเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อ ได้แก่ รสชาติ ราคา และคุณภาพของไวน์ สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผล

ต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคไวน์ในด้านต่าง ๆ ของผู้บริโภค กลุ่มตัวอย่างที่สำคัญที่สุด คือ รายได้ รองลงมา ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ และเพศ ตามลำดับ

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างอุทกวิถีชีวิตของชาวผู้ไทย อ.เรณูนคร จ.นครพนม
ผู้แต่ง	ศิวพร เตโช
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอุทกวิถีชีวิตของชาวผู้ไทย อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษากรรมวิธีและกระบวนการในการผลิตอุ และความสัมพันธ์ระหว่างอุทกวิถีชีวิตของชาวผู้ไทย ในด้านประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ จากการเข้าร่วมในเหตุการณ์ ตั้งเกิด และสัมภษณ์

ผลการวิจัยพบว่า กรรมวิธีการผลิตอุของชาวผู้ไทยเรณูนคร มีกรรมวิธีการผลิตตามสูตรต่าง ๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพชนอยู่ 5 สูตร คือ สูตรดั้งเดิม สูตรบ้านเรณู และสูตรบ้านโนนสังข์ ในตำบลเรณู สูตรบ้านหัวขัวและสูตรบ้านเหล่าสำราญ ในตำบลโพนทอง

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างอุทกวิถีชีวิตของชาวผู้ไทยพบว่า มีพิธีกรรมอยู่ 3 พิธีที่สัมพันธ์กัน กล่าวคือ พิธีเลี้ยงผีตาแฮก เช่นผีโหว้ผีนา ผีเจ้าที่เจ้าทาง และผีบรรพชน อุถือเป็นปัจจัยสำคัญในพิธีเหยา ซึ่งใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนกับผี สำหรับในพิธีแต่งงานนั้น ใช้อุเป็นสัญลักษณ์แทนมิตรภาพของคนที่อยู่ในสังคมเดียวกันและมีการปฏิบัติอย่างเดียวกันมีสายสัมพันธ์ต่อกันสืบไป

การนำอุมาใช้ในพิธีกรรมถือเป็นภูมิปัญญาประกอบกับความเชื่อของชาวผู้ไทยเรณูนครที่ยังมีการนับถือผีบรรพชน จนทำให้อุกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่ยังคงสืบทอดมา แต่ปัจจุบันพิธีกรรมดังกล่าวอาจจะลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยและผลกระทบต่อพฤติกรรม การดื่มสุราของชาวชนบทอีสาน ภูมิภาคอีสานตอนบน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
ผู้แต่ง	สุวิทย์ โพธิราช
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสุวรรณคูหา กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน การดื่มสุราเป็นพฤติกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งของคนไทยซึ่งเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย มักจะก่อให้เกิดปัญหาหลาย ๆ ด้านตามมา โดยเฉพาะปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัย

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุรา
2. ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การดื่มสุราของชาวชนบทอีสานกับตัวแปรต่าง ๆ
3. ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การดื่มสุรากับภาวะโภชนาการ โดยมีสมมุติฐานในการวิจัยว่า
  - (1) พฤติกรรม การดื่มสุรามีผลเสียมากกว่าผลดี
  - (2) พฤติกรรม การดื่มสุราของชาวชนบทภาคอีสานมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ
  - (3) พฤติกรรม การดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบ Quantitative method และ Qualitative method ประชากรศึกษาได้แก่ประชาชนจังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling และ Multi Stage Sampling กลุ่มตัวอย่าง 32 คน ตัวแปรอิสระได้แก่ อายุ เพศ กลุ่มบุคคลที่ดื่มสุรา เพื่อนชวนหรือตามใจผู้อื่นหรือสังคม ความอยากลอง การโฆษณาหรือสิ่งล่อใจ ประเพณีหรือ

วัฒนธรรม สุขภาพจิต ความรู้ การศึกษา อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ลักษณะของอาชีพที่ทำ ฐานะของครอบครัวหรือรายได้ สถานที่ดื่มหรือสถานที่อำนวยความสะดวกของศาสนา แหล่งผลิตจำหน่าย ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรม การดื่มสุรา เกณฑ์การใช้ความหนาของร่างกาย (BMI) สถิติที่ใช้ ได้แก่ Percentage Mean SD วิเคราะห์ด้วย Computer โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

ผลการศึกษา

พบว่า เพศชายจะดื่มสุรามากกว่าเพศหญิง กลุ่มอายุที่การดื่มสุรามากคือ 15-20 ปี สาเหตุของการดื่มจะมาจากชักชวนของเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือความอยากลอง สำหรับแหล่งที่มาของสุราจากร้านค้าในหมู่บ้าน ประเภทของสุราจะเป็นสุราขาว 40 ดีกรีเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นจะมาจากทำเอง เช่น สาโท เหล้าดอง ยา จะเห็นว่าปริมาณของการดื่มมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการ คือจะทำให้ค่าความหนาของร่างกาย (BMI) ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 25

ผลกระทบจากการดื่มสุรา นอกจากจะมีผลต่อภาวะโภชนาการแล้ว ยังส่งผลกระทบต่ออื่น ๆ ตามมามากมาย ทั้งร่างกายและจิตใจ เกิดผลเสียต่อสภาวะสุขภาพทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยทั่วไป

ผลการศึกษา

สรุปได้ว่า สุรามีโทษต่อประชาชนอย่างมากทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสุขภาพทั่วไป เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจ และปัญหาครอบครัวตลอดจนประสิทธิภาพในการทำงาน ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปเกี่ยวกับเรื่องนี้ควรมีการศึกษาหาแนวทางในการที่จะป้องกัน และลดละเลิกการดื่มสุราให้แก่ประชาชน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ใช้เป็นแนวทางในการรณรงค์ลดพฤติกรรมการดื่มสุราต่อไป

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมกรรมการเสพสุราของผู้ขับขี่ยานพาหนะของจังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	บุษบา ชัยศรีสวัสดิ์สุข
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย (IA)

ร้อยละ 64.9 ร้อยละ 53.7 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การขับขี่ยานพาหนะมากกว่า 5 ปีขึ้นไป ร้อยละ 75.9 มีใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะ ร้อยละ 37 เคยมีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ ร้อยละ 70 ได้ทำการเสพสุราก่อน 1-3 ชั่วโมงก่อนที่จะทำการทดสอบ โดยร้อยละ 50 ดื่มเหล้าที่ผลิตภายในประเทศรองลงมาได้แก่เหล้าขาว เบียร์ และวิสกี้ต่างประเทศ และในการหาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดกับประวัติภูมิหลังส่วนบุคคล พบว่า การเสพสุราในขณะที่ขับขี่ยานพาหนะมีความสัมพันธ์กับอายุ รายได้ อาชีพ และประสบการณ์ในการขับขี่ยานพาหนะ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

บทคัดย่อ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการเสพสุรา (แอลกอฮอล์) ของผู้ขับขี่ยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมเนื่องจากการเสพสุราของผู้ขับขี่ยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่โดยได้ดำเนินกิจกรรม 2 รูปแบบ ได้แก่ การรณรงค์ให้ผู้ขับขี่รถใช้ถนนทราบถึงอันตรายจากการเสพสุราในขณะที่ขับขี่ยานพาหนะ โดยการติดป้ายโปสเตอร์ขนาดใหญ่ตามจุดที่มีการจราจรหนาแน่น จำนวน 4 จุดอีกรูปแบบหนึ่ง ได้แก่ การร่วมมือกับเจ้าพนักงานตำรวจ ในการตั้งจุดตรวจ เพื่อหาปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดของผู้ขับขี่ยานพาหนะตามจุดต่างๆ ทั่วอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 25 จุด และร่วมกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลนครพิงค์ ในการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด โดยใช้ เครื่องตรวจวิเคราะห์แอลกอฮอล์จากลมหายใจ (breath analysis) ซึ่งทำการตรวจผู้ขับขี่ยานพาหนะโดยการสุ่มแบบบังเอิญ ร่วมกับวิธีการสัมภาษณ์ประวัติภูมิหลังและประวัติเกี่ยวกับการเสพสุรา โดยได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 14.5 ของผู้ตรวจพบระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด เป็นเพศหญิงเพียง 1 คน ที่เหลือเป็นเพศชายทั้งหมด โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 31 ปี ต่ำสุด 18 ปี สูงสุด 62 ปี ร้อยละ 60.2 มีอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 80 มีรายได้ไม่เกิน 7,500 บาท ร้อยละ 76.6 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่สมรสแล้ว

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ประกอบการครัวและผลสืบเนื่องที่มีต่อครอบครัวในเขตตำบลม่วงชุมอำเภอท่าม่วงจังหวัดกาญจนบุรี
ผู้แต่ง	เขมวันต์ ณ อุดร
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

เนื่องจากการดื่มสุรา เป็นสาเหตุสำคัญของการบาดเจ็บ อุบัติเหตุ การฆ่าตัวตาย การเกิดอาชญากรรม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ แก่สังคมมากมาย รวมถึงปัญหาด้านสุขภาพแก่ผู้ดื่ม และยังทำให้ชีวิตครอบครัวต้องประสบปัญหาตามมา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจร่วมกับการศึกษาเชิงคุณภาพเป็นระยะกรณีมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึง พฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ประกอบการครัวและผลสืบเนื่อง ที่มีต่อครอบครัว ในเขตตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 173 ตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ ระหว่าง 30-34 ปี เป็นส่วนมาก อายุต่ำสุด 22 ปี อายุสูงสุด 84 ปี การศึกษาส่วนใหญ่ จบชั้นประถมปีที่ 4 ส่วนใหญ่อาชีพรับจ้าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 3,001-4,000 บาท ทางด้านพฤติกรรมการดื่มสุรา ส่วนมากมีระยะเวลาที่ดื่มสุราจนถึงปัจจุบันมากกว่า 25 ปี มีปริมาณการดื่มสุราต่อครั้ง อยู่ระหว่าง 1 ถัง- 1 แบน ความถี่ในการดื่มสุรา ส่วนมากจะดื่มนาน ๆ ครั้ง คือมีความถี่ต่ำกว่า 1-2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อสุราดื่มเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 1,000 บาท ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกขณะมีเมเคือหลับไปเลยไม่มีปากเสียงกับใคร (ร้อยละ 37.6) รองลงมาคือ ทะเลาะกับภรรยา หรือบุตรเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 31.2) สำหรับปริมาณการดื่มสุราของผู้ประกอบการครัว มี

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงด้านจิตใจ ผลสืบเนื่องจากการดื่มสุรา เคยขัดแย้งหรือทะเลาะวิวาทอันมีสาเหตุมาจากการดื่มสุรามากที่สุดคือภรรยามีความก้าวร้าวรุนแรงด้านร่างกายคือการทุบตี ด้านจิตใจโดยการถูกประจาน, การไม่กลับเข้าบ้านของสามี ด้านอารมณ์โดยการทะเลาะวิวาท, คู่คำกัน ด้านสังคมโดยการถูกประจานต่อหน้าผู้อื่นและอาการมีเมเมาขาดสติต่อหน้าผู้อื่น ทำให้เสียบุคลิกภาพ ลูกหลานอับอาย ความก้าวร้าวรุนแรงที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดทางด้านอารมณ์

ข้อเสนอแนะเพื่อ แก้ปัญหาการดื่มสุราของผู้ประกอบการครัวที่มีผลกระทบต่อครอบครัวต้องกระทำอย่าง ต่อเนื่องและต้องมีการประสานงานที่ดีทั้งชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางต่าง ๆ สรุป ได้ดังนี้ ผู้นำชุมชน ครู อาสาสมัครสาธารณสุข ควรประสานงานกันในการค้นหาผู้ที่ติดสุรา ที่มีปัญหาทางด้านร่างกายก็ส่งไปบำบัดรักษา ส่วนผู้ที่มีผลกระทบทางด้านครอบครัว ควรเผยแพร่ข่าวสารให้ความรู้หลาย ๆ รูปแบบ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดี ควรจัดโครงการลดละเลิกดื่มสุราขึ้นภายในหมู่บ้าน โดยเริ่มจากอาสาสมัครสาธารณสุขเป็นแบบอย่าง หรือกิจกรรมที่ให้เห็นถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อยุติการดำเนินชีวิตที่ไร้แก่นสาร ควรทำตัวแบบอย่างที่ดีแก่บุตรหลานสืบต่อไป

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่าง ความสอดคล้องของอัตลักษณ์ ของผู้ ดื่มเบียร์กับเจตคติต่อตราของเบียร์ ใน สถานการณ์การบริโภคที่จำเพาะ
ผู้แต่ง	เรืองรัตน์ พงศ์ประพุกดิ์
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตลักษณ์ของผู้ดื่มเบียร์กับเจตคติต่อตราของเบียร์ ในสถานการณ์การบริโภคที่จำเพาะ 2 สถานการณ์ คือ สถานการณ์การบริโภคในส่วนตัว (Pri) และสถานการณ์การบริโภคในที่สาธารณะ (Pub) สินค้าที่นำมาใช้ในการวัดคือเบียร์ตรา Leo และ Heineken กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาชายในระดับปริญญาตรีที่เคยดื่มเบียร์อย่างน้อย 1 ครั้งในช่วงเวลา 1 เดือนก่อนตอบแบบสำรวจ จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) มาตรวัดเจตคติต่อตราของเบียร์ (Att) , 2) คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของคนดื่มเบียร์ตราหนึ่ง ๆ , 3) มาตรวัดความสอดคล้องของอัตลักษณ์ทั้ง 4 ลักษณะ คือ อัตลักษณ์ตามที่เป็น (ASC) อัตลักษณ์ในอุดมคติ (ISC) อัตลักษณ์ทางสังคม (SSC) และอัตลักษณ์ทางสังคมในอุดมคติ (ISSC)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในสถานการณ์การบริโภคในส่วนตัว สหสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตลักษณ์ตามที่เป็นของผู้ดื่มเบียร์กับเจตคติต่อตราของเบียร์ มากกว่า สหสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตลักษณ์ทางสังคมของผู้ดื่มเบียร์กับเจตคติต่อตราของเบียร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Pri [ASC*Att > SSC*Att], $p < .05$)

2. ในสถานการณ์การบริโภคในส่วนตัว สหสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตลักษณ์ในอุดมคติของผู้ดื่มเบียร์กับเจตคติต่อตราของเบียร์ มากกว่า สหสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตลักษณ์ทางสังคมในอุดมคติของผู้ดื่มเบียร์กับเจตคติต่อตราของเบียร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Pri [ISC*Att > ISSC*Att], $p < .05$) เฉพาะเบียร์ตรา Heineken

3. ในสถานการณ์การบริโภคในที่สาธารณะ สหสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตลักษณ์ทางสังคมของผู้ดื่มเบียร์กับเจตคติต่อตราของเบียร์ ไม่แตกต่างจาก สหสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตลักษณ์ตามที่เป็นของผู้ดื่มเบียร์กับเจตคติต่อตราของเบียร์ (Pub [SSC*Att ~ SSC*Att])

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ของการบริโภคสุราต่ออัตราภาษีสรรพสามิตสุราของผู้บริโภคในเขต อ.เมือง จ.เชียงใหม่
ผู้แต่ง	ชาคริต จันทร์วิจิตร
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชาวชนบทหมู่บ้านหนึ่งในจังหวัดเลย
ผู้แต่ง	พิชญ์ อุตตะมะเวทิน, ชัยยง ขามรัตน์
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

สรุปผลการศึกษา

- พิจารณาทั้งปริมาณการบริโภคสุราโดยรวมและโดยเฉลี่ยในปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบกับอัตราภาษีสรรพสามิตในแต่ละอัตรา จะเห็นได้ว่าจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามหรือแบบผกผันกันนั่นเอง

- พิจารณาความยืดหยุ่นทางด้านอุปสงค์ต่อสุราปรุขพิเศษ 35 ดีกรีของผู้บริโภคในทุก ๆ อัตรา การเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต เมื่อพิจารณาเครื่องหมายจะเห็นว่ามีความหมายลบทั้งหมดและมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 ในทุก ๆ อัตราการเปลี่ยนแปลงของภาษี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะให้มีการเปิดเสรีในการผลิตสุรา เพื่อที่จะทำให้การแข่งขันทางด้านราคาเพื่อระดับราคาสุราจะได้มีระดับราคาถูกลงและสามารถเก็บภาษีได้มากขึ้น

2. ถ้าพิจารณาการเพิ่มในแง่มุมมองด้านสุขภาพของประชาชน การเพิ่มอัตราภาษีอาจจะช่วยส่งผลให้ปริมาณการซื้อลดลงเพราะถึงผลที่ได้รับจะออกมาแต่สุราก็เป็นสินค้าจำเป็น แต่ถ้าหากเพิ่มการจัดเก็บภาษีถึงจุดจุดหนึ่งอาจจะให้ระดับการบริโภคสุราลดลง

สำหรับผู้ที่จะสนใจศึกษาเรื่องความยืดหยุ่นของสินค้าอื่น ๆ อาจจะสามารถใช้การศึกษานี้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอื่นต่อไปได้

บทคัดย่อ

Results from 39 respondents of which age averaged were 42 indicated a male predominance (53.8 percent). Majority of them (82.0 percent) held an elementary school certificate and 89.7 percent were farmers. There were 193 persons for their entire family members. Among this number, 39.4 percent consumed liquors. The first drink was indicated when they were 20.6 years on the average. The average period of drinking was 15.8 years. 46.2 percent noted that they imitated their friends while some were invited by friends. Indigenous Thai whisky (Loa Kao) was the most popular liquor consumed among the respondents (66.7 percent) owing to its low cost as had been noted by 43.6 percent of them. Moreover, drinking illegal or Sa-Toh (native) liquors were started among 23.1 percent of them last year. Reasons for the regularity of alcohol consumption was for a celebration in various festival and on the cultural events (79.5 percent). Majority of them (61.5 percent) spent their own money for liquors. The quantity consumed as indicated by 25.6 percent of the drinker was 1 Kuk a time (Thai native measurement for a glass of liquors) which is equal to 175 ml. High numbers of them (92.3 percent) started drinking when they were prevailing with the headache.

The after hour period was utilized for their liquor consumption (84.6 percent). The duration of drinking was revealed by 41.0 percent of which is less than half an hour. 94.6 percent of them skipped their drinker when they were sick or when their doctors mandated. The most popular place for liquor consumption was their friends' house (48.7 percent). 79.5 percent of them indicated that a group of more than 5 person (79.5 percent) participated each time. The concept of drinking showed that 89.7 percent had no particular concept for drinking. The most likely liquor additive was a mineral drink as stated by 38.5 percent of them. 50.0 percent revealed a better flavor when added such items. Considering food consumption, 43.6 percent of them preferred drinking while consuming their proper meal. Raw fresh meats were the most mentioned types of bottle side items while drinking (41.0 percent). Also, 30.8 percent of them consumed higher amount of foods after liquor consumption than they normally do. They also normally consumed food after drinking. The impact of regular drinking mentioned by 46.2 percent of them as not make known to others. 33.3 percent of them were drink-drivers and 5.1 percent of these numbers jeopardized in an accident. 17.9 percent had stomach problem and 35.0 percent of this group still consumed liquors. Reasoned given was that they were not severely ill. Aside from this, 25.0 percent of the respondents were in dept for their liquor consumption. They would spend approximately 34.50 baht per time for liquors. According to their attitudes on liquor consumption, 66.7 percent of the drinkers believed that White Thai whisky (Lao Kao) on for the poor and red whisky or international whisky was for the better - off. 87.2 percent did not

accepted that they consumed more liquors comparing to what they previously do. 69.2 percent agree that one should not drink when they have an empty stomach. Beliefs associated with liquor consumption indicated that 17.9 percent believed that alcohol-associated herb drinks generated more power. 15.4 percent believed that alcohol consumed would devastate fish worms or meat worms. 89.7 percent conceptualized that drinking during pregnancy was rather bad for health. Moreover, 33.3 percent and 17.9 percent of them feel very insecure when drinking Sa-Toh or illegal liquors and alcohol associated herb drinks, respectively. To the thought that it may contain toxic residues.

Considering liquor advertisements on the televisions, majority of the respondents considered that it was not a proper mean for disseminating the information. Stimulation of hunger for foods was the most cited reasons after drinking liquors (64.1 percent). 20.5 percent of them, however, disclosed that after liquor drinking they possessed extra powers. Also, results illustrated that no frustration was encountered when not drinking. To a certain point, 69.2 percent and 61.5 percent feel uncomfortable to show drunkenness in front of their household members and neighbor or colleagues, respectively. Moreover, 69.2 percent of the respondents considered that they would quit drinking. Among the 10 points studied on people's perception towards drinking, majority of them had a proper or sufficient knowledge, especially 97.4 percent of them perceived that drinking during pregnancy and lactation should be avoided. To a lesser extent i.e. 92.3 percent of them stated that proper consumption of the 5 food groups would rather be better off on the standpoints of generating more powers. No

significant correlation between the frequency of drinking and the nutritional status of drinkers were found at the 0.05 confidential interval.

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เบียร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	วุฒิพงษ์ พุฒิธนาสาร
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

ตลาดเบียร์ของไทยในปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง โดยมีมูลค่าตลาดกว่า 40,000 ล้านบาทในแต่ละปี และมีปริมาณการจำหน่ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของผู้บริโภคเบียร์และพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภค เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการวางกลยุทธ์ตลาดที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมมาจากหน่วยงานเอกชน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ข้อมูลปฐมภูมิได้จากการออกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มเบียร์ทั้งเพศชายและหญิงจำนวน 200 คน ตามห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีสุ่มแบบสะดวก ทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชายอายุ 26-30 ปี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนมากดื่มเบียร์สัปดาห์ละครั้ง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกดื่มเบียร์มากที่สุดคือรสชาติของเบียร์ สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกไปดื่มเบียร์มากที่สุด คือ ร้านอาหาร โดยเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งต่อคนต่ำกว่า 200 บาท ส่วนการส่งเสริมการขายที่มีผลมากที่สุด คือ การลดราคาและโปรโมชั่นที่มีผลมากที่สุดคือ การโฆษณาทางโทรทัศน์

การทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศและรายได้ที่แตกต่างกันจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่แตกต่างกัน ในขณะที่ปัจจัยทางด้านอายุ อาชีพ และการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะแก่ผู้ประกอบการคือ ควรมีการปรับปรุงรสชาติเบียร์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย และควรให้ความสำคัญกับช่องทางการจัดจำหน่าย เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและทั่วถึง

ชื่อเรื่อง	แบบวัดทัศนคติต่อการดื่มสุรา
ผู้แต่ง	อินทิรา อะตะมะ
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบวัดทัศนคติต่อการดื่มสุราในนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดทัศนคติจำนวน 65 ข้อ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนแรกเป็นการวัดทัศนคติในเรื่องผลของสุราต่อบุคคลจำนวน 34 ข้อ และส่วนที่ 2 เป็นการวัดทัศนคติในเรื่องผลของสุราต่อสังคมจำนวน 31 ข้อ โดยมีข้อความเป็นข้อความทางบวกและลบจำนวนเท่า ๆ กัน แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักวิชาการศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา อาจารย์ประจำภาควิชาส่งเสริมสุขภาพเหลือข้อความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 62 ข้อ นำไปหาค่าอำนาจจำแนกกับนักศึกษา คณะเทคนิคการแพทย์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 80 คน ได้ข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 54 ข้อ นำไปหาค่าความเชื่อมั่นกับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.89 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2544
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของผู้ที่ขับรถภายหลังการดื่มสุรา พบว่า ผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล (ร้อยละ 38.7 และร้อยละ 31.8) และเมื่อพิจารณาในแต่ละภาค พบว่า ภาคเหนือมีอัตราการขับรถภายหลังการดื่มสุราสูงที่สุด คือ ร้อยละ 48.6 รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำ การสำรวจอนามัยและสวัสดิการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. 2517 จนถึงปัจจุบัน ตามความต้องการของหน่วยราชการและเอกชน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประเมินภาวะสุขภาพของประชากร กำหนดนโยบายการยกระดับความเป็นอยู่ของประชากร และใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพคนของชาติต่อไป ซึ่งได้ดำเนินการสำรวจในเดือนเมษายน พฤษภาคม และมีนาคม พ.ศ. 2544 โดยการสำรวจครั้งนี้ ได้มีการทำรายงานผลออกเป็น 3 เรื่อง คือ 1) รายงานผลการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ 2) รายงานผลการสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร และ 3) รายงานผลการสำรวจคนพิการ ซึ่งผลการสำรวจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุรา คือ การขับรถภายหลังดื่มสุรา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การขับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ภายหลังการดื่มสุรา ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางการจราจร ซึ่งประเทศไทยได้มีกฎหมายควบคุมห้ามมิให้ผู้ดื่มสุราจนมีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าที่กำหนดขับรถ จากผลการสำรวจพบว่า มีประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปทั่วประเทศที่ดื่มสุราจำนวน 15.3 ล้านคน โดยเป็นผู้ที่ขับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ภายหลังการดื่มสุราจำนวน 5.6 ล้านคน หรือร้อยละ 36.6 โดยสัดส่วนระหว่างเพศของผู้ที่ขับรถภายหลังการดื่มสุราของชายต่อหญิงประมาณ 15 ต่อ 1 คน

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำหรับรายงานการสำรวจพฤติกรรมในการดื่มสุราของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จะนำเสนอในเรื่องของลักษณะทั่วไปของประชากรที่ดื่มสุรา ลักษณะทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจ รวมถึงพฤติกรรมในการดื่มสุรา

ลักษณะทางประชากรของผู้ที่ดื่มสุรา

จากผลการสำรวจประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 47.0 ล้านคน พบว่า เป็นผู้ที่ปัจจุบันดื่มสุรา 15.3 ล้านคนหรือร้อยละ 32.7 และเป็นผู้ที่ปัจจุบันไม่ดื่มสุรา 31.5 ล้านคนหรือร้อยละ 67.3 ซึ่งในจำนวนนี้ เป็นผู้ที่เคยดื่มสุรามาก่อน 2.7 ล้านคนหรือร้อยละ 5.7 และเป็นผู้ที่ไม่เคยดื่มสุราเลย 28.9 ล้านคนหรือร้อยละ 61.6

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการดื่มสุราของประชากร ระหว่าง พ.ศ. 2539 และ 2544 พบว่า ผู้ที่ปัจจุบันดื่มสุรา มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 13.7 ล้านคน (ร้อยละ 31.6) ใน พ.ศ. 2539 เป็น 15.3 ล้านคน (ร้อยละ 32.7) ใน พ.ศ. 2544 โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นประมาณ 1.6 ล้านคน

ลักษณะทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจของผู้ที่ดื่มสุรา อายุของผู้ที่ดื่มสุรา

เมื่อพิจารณาผู้ที่ดื่มสุราตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มวัยทำงาน (25- 59 ปี) เป็นกลุ่มที่มีอัตราการดื่มสุราสูงสุด คือ ร้อยละ 39.3 รองลงมา คือ กลุ่มเยาวชน (15- 24 ปี) ร้อยละ 21.6 และ กลุ่มสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 20.0 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการดื่มสุราในแต่ละกลุ่มอายุระหว่าง

ชายและหญิง พบว่า การดื่มสุราในทุกกลุ่มอายุของชายจะสูงกว่าหญิง

ผู้ที่เริ่มดื่มสุราจะมีอายุเฉลี่ยประมาณ 20.2 ปี โดยชายมีอายุเฉลี่ยของการดื่มสุราเร็วกว่าหญิง (19.3 ปี และ 25.1 ปี ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มสุรา ระหว่าง พ.ศ. 2539 และ 2544 พบว่า ทั้งชายและหญิงใน พ.ศ. 2544 มีอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มเร็วกว่า พ.ศ. 2539 (19.7 ปี และ 26.2 ปี ตามลำดับ)

ระดับการศึกษาที่สำเร็จของผู้ที่ดื่มสุรา

จากการพิจารณาระดับการศึกษาที่สำเร็จของผู้ที่ดื่มสุราไปในระดับการศึกษาเดียวกัน พบว่า ผู้ที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีอัตราการดื่มสุราสูงสุด (ร้อยละ 37.8) รองลงมา คือ ผู้ที่จบการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา (ร้อยละ 35.1)

เมื่อพิจารณาอัตราการดื่มสุราตามเขตการปกครอง พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลมีอัตราในการดื่มสุราสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลทุกระดับการศึกษาที่สำเร็จ และเมื่อศึกษาอัตราการดื่มสุราในแต่ละเพศ พบว่า เกินกว่าร้อยละ 60 ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาและก่อนประถมศึกษาในชาย จะดื่มสุราซึ่งมีอัตราสูงกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับอื่น สำหรับหญิง พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา มีอัตราในการดื่มสุราสูงกว่าระดับอื่นเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 12.6 และ ร้อยละ 9.7 ตามลำดับ) แต่ที่น่าสังเกต คือ หญิงที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีอัตราในการดื่มที่สูงเช่นกัน คือ ร้อยละ 8.6 ซึ่งเป็นไปได้ว่า หญิงที่สำเร็จการศึกษาในระดับนี้มีหน้าที่การงานที่ต้องมีการเข้าสังคม พบปะสังสรรค์มากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับอื่น

อาชีพของผู้ที่ดื่มสุรา

จากการสำรวจผู้ที่ดื่มสุราอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำ พบว่า ประชากรกลุ่มนี้มีอัตราการดื่มสุราร้อยละ 40.1 โดยผู้มีงานทำที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีอัตราการดื่มสูง

กว่าในเขตเทศบาล คือ ร้อยละ 41.5 และร้อยละ 37.1 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติภารกิจจักร โรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ รวมทั้งผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ มีอัตราการดื่มน้ำอัดลมสูงสุด (ร้อยละ 48.4 และร้อยละ 47.5 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 46.8)

เมื่อพิจารณาผู้ดื่มน้ำอัดลมตามเขตการปกครอง พบว่า ผู้ดื่มน้ำอัดลมที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลที่ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติภารกิจจักร โรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ มีอัตราการดื่มน้ำอัดลมสูงกว่าในกลุ่มอาชีพอื่น คือ ร้อยละ 48.7 ส่วนนอกเขตเทศบาล พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ มีอัตราการดื่มน้ำอัดลมสูงสุด คือ ร้อยละ 52.8

ถ้าพิจารณาผู้ดื่มน้ำอัดลมในแต่ละอาชีพระหว่างเพศ พบว่า ชายที่ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีอัตราการดื่มน้ำอัดลมสูงกว่าอาชีพอื่น (ร้อยละ 66.5) รองลงมา คือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง (ร้อยละ 65.7) สำหรับหญิง พบว่า ผู้ที่มีอาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ มีอัตราการดื่มน้ำอัดลมสูงกว่าอาชีพอื่น (ร้อยละ 14.7) ส่วนลำดับรองลงมา คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานในอาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ มีอัตราของการดื่มน้ำอัดลมสูงเช่นกัน (ร้อยละ 13.9) ซึ่งเป็นไปได้ว่า คนในกลุ่มนี้ต้องมีการเข้าสังคม พบปะสังสรรค์กันมากกว่าในกลุ่มอาชีพอื่น

รายได้ของผู้ดื่มน้ำอัดลม

สำหรับผู้ที่มิงานทำและมีรายได้ ผลการสำรวจครั้งนี้ พบว่า มีอัตราการดื่มน้ำอัดลมร้อยละ 44.8 โดยที่ผู้ทำงานมีรายได้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีอัตราการดื่มน้ำอัดลมสูงกว่ากลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 48.0 เปรียบเทียบกับร้อยละ 39.5) และเมื่อแยกพิจารณาตาม

กลุ่มรายได้ พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ที่มีรายได้เดือนละไม่เกิน 2,500 บาท ดื่มน้ำอัดลม ส่วนกลุ่มผู้ที่มีรายได้เดือนละ 2,501 บาทขึ้นไป มีอัตราในการดื่มน้ำอัดลมใกล้เคียงกันทุกกลุ่ม

เมื่อพิจารณาตามเขตการปกครอง พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล มีอัตราการดื่มน้ำอัดลมของผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 2,500 บาท สูงกว่ากลุ่มรายได้อื่น (ร้อยละ 41.8 และ ร้อยละ 50.9 ตามลำดับ)

พฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลม

ความถี่ในการดื่มน้ำอัดลม

ในเรื่องความถี่ของการดื่มน้ำอัดลม ส่วนใหญ่ร้อยละ 49.5 เป็นผู้ดื่มนานๆ ครั้ง (ดื่มน้ำอัดลมไม่สม่ำเสมอหรือกำหนดระยะเวลาในการดื่มน้ำอัดลมไม่ได้) ส่วนผู้ที่ดื่มน้ำอัดลมทุกวันและดื่มน้ำอัดลมก่อนข้างบ่อย (3-4 ครั้งต่อสัปดาห์) มีอัตราเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 7.9 และ 9.9 ตามลำดับ)

สำหรับอัตราการดื่มน้ำอัดลมระหว่างเพศ พบว่า ชายจะดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำหรือดื่มน้ำอัดลมทุกวันสูงกว่าหญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 8.2 และ ร้อยละ 6.3 ตามลำดับ) ส่วนระดับของความถี่อื่นๆ เช่น ดื่มน้ำอัดลมก่อนข้างบ่อย ดื่มน้ำอัดลมเป็นบางวัน เป็นต้น พบว่า ชายจะมีอัตราการดื่มน้ำอัดลมของการดื่มน้ำอัดลมสูงกว่าหญิงกว่าเท่าตัว ยกเว้น การดื่มนานๆ ครั้ง ที่พบว่า หญิงมีอัตราการดื่มน้ำอัดลมสูงกว่าชาย

เมื่อพิจารณาความถี่ของการดื่มน้ำอัดลมระหว่างกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มีอัตราในการดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำทุกวันสูงกว่าในกลุ่มอายุอื่นคือ ร้อยละ 16.5 และดื่มน้ำอัดลมก่อนข้างบ่อย (3-4 ครั้งต่อสัปดาห์) ร้อยละ 9.9 รองลงมา คือ กลุ่มวัยทำงาน (25-59 ปี) ร้อยละ 8.3 และกลุ่มเยาวชน (15-24 ปี) ร้อยละ 2.1

สาเหตุและอายุที่เริ่มดื่มน้ำอัดลม

จากการสำรวจสาเหตุของการดื่มน้ำอัดลม พบว่า ส่วนใหญ่สาเหตุมาจากเพื่อเข้าสังคม (ร้อยละ 43.8) รองลงมา คือ ตามอย่างเพื่อนหรือ เพื่อนชวนดื่มน้ำอัดลม (ร้อยละ 32.8) และทดลองดื่มน้ำอัดลม (ร้อยละ 15.9)

เมื่อพิจารณาอายุที่เริ่มดื่มสุรา พบว่า ผู้ที่เริ่มดื่มสุราเมื่ออายุต่ำกว่า 10 ปี มีสาเหตุของการเริ่มดื่มมาจากความต้องการในการทดลองดื่ม (ร้อยละ 25.7) สำหรับผู้ที่เริ่มดื่มเมื่ออายุ 10- 19 ปี มีสาเหตุจากการเริ่มดื่ม คือ ตามอย่างเพื่อนหรือเพื่อนชวนดื่ม (ร้อยละ 40.9 และร้อยละ 39.4 ตามลำดับ) ส่วนผู้ที่เริ่มดื่มเมื่ออายุ 20 ปีขึ้นไป เกินกว่าร้อยละ 40 มีสาเหตุมาจากการเพื่อการเข้าสังคม

การดื่มสุราของหญิงที่กำลังตั้งครรภ์

จากการสอบถามหญิงสมรสอายุ 15 ปีขึ้นไปที่กำลังตั้งครรภ์อยู่ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 0.2 ล้านคน พบว่า ร้อยละ 80.9 จะเลิกดื่มสุราขณะตั้งครรภ์ โดยหญิงตั้งครรภ์ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีอัตราการเลิกดื่มสุราขณะตั้งครรภ์สูงกว่าในเขตเทศบาล

สำหรับการดื่มสุราของหญิงที่กำลังตั้งครรภ์ พบว่า ร้อยละ 19.1 ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้ที่ดื่มเป็นประจำ ร้อยละ 8.1 และดื่มนานๆ ครั้ง ร้อยละ 11.0

เมื่อพิจารณาตามเขตการปกครอง พบว่า หญิงที่ยังคงดื่มสุราขณะตั้งครรภ์ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลยังคงดื่มสุราเป็นประจำ ร้อยละ 19.3 ซึ่งประมาณครึ่งหนึ่งจะดื่มในปริมาณเท่าเดิม ในขณะที่ หญิงที่กำลังตั้งครรภ์ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลมีอัตราการดื่มเป็นประจำต่ำกว่าในเขตเทศบาล คือ ร้อยละ 5.3 ซึ่งมีผู้ที่ดื่มในปริมาณเท่าเดิมถึงร้อยละ 57.3

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ของการบริโภคเบียร์ (ไฮเนเก้น) ต่อสัปดาห์ต่ออัตราภาษีสรรพสามิตเบียร์ในเขต อ.เมือง จ.เชียงใหม่
ผู้แต่ง	พัฒนัชชัย พึ่งโพธิ์สก
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นอุปสงค์ของการบริโภคเบียร์ (ไฮเนเก้น) ต่อสัปดาห์ต่ออัตราภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากเบียร์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ด้านการบริโภค

1. ปริมาณการบริโภคเบียร์โดยรวมและโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์แบบผกผันกับอัตราภาษีสรรพสามิต คือ เมื่ออัตราภาษีสรรพสามิตเพิ่มขึ้น ปริมาณการบริโภคเบียร์โดยรวม และโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์จะลดลง ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราภาษีสรรพสามิตลดลง ปริมาณการบริโภคเบียร์โดยรวมและโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามกฎของอุปสงค์ที่ผู้บริโภคเห็นอัตราภาษีสรรพสามิตเพิ่มขึ้นราคาของเบียร์ก็เพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณการบริโภคเบียร์ลดลง และเมื่ออัตราภาษีสรรพสามิตลดลง ราคาเบียร์ลดลง ปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้น

ด้านค่าความยืดหยุ่น

1. จากค่าความยืดหยุ่นเฉลี่ยที่ได้ทุกค่ามีค่าเป็นลบ ซึ่งหมายถึงร้อยละการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการบริโภคเบียร์ต่อสัปดาห์ จะมีความสัมพันธ์แบบผกผันกับร้อยละการเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีสรรพสามิต

2. จากค่าความยืดหยุ่นเฉลี่ยที่ได้ทุกค่ามีค่ามากกว่า 1 ค่าความยืดหยุ่นจึงเป็นแบบที่มีค่ามาก (Elastic

Demand) ซึ่งหมายถึงร้อยละการเปลี่ยนแปลงของการบริโภคเบียร์ต่อสัปดาห์จะมีค่ามากกว่าร้อยละการเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีสรรพสามิต

3. จากค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การบริโภคต่อสัปดาห์ที่ได้มีค่ามากกว่า 1 ทุกค่า จึงสรุปได้ว่าการศึกษานี้เบียร์เป็นสินค้าฟุ่มเฟือย

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากผลการศึกษาสรุปลงได้ว่าเบียร์เป็นสินค้าฟุ่มเฟือย คือเมื่อมีราคาสูงขึ้นปริมาณของการบริโภคก็จะลดลงเป็นสัดส่วนที่มากกว่า จากจุดนี้รัฐบาลควรจะมีการเก็บภาษีสรรพสามิตจากเบียร์ที่นำเข้ามาในอัตราที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้ราคาเบียร์นำเข้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณการบริโภคเบียร์นำเข้าก็จะลดลงและจะหันไปบริโภคเบียร์ที่ผลิตเองในประเทศมากขึ้น ผลที่ได้ คือ เงินตราจะไม่ไหลออกนอกประเทศ และยังเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศด้วย

2. ผู้ที่สนใจทำการศึกษาในเรื่องความยืดหยุ่นการบริโภคเบียร์กับภาษีสรรพสามิตสามารถใช้การวิจัยนี้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสุราและปัจจัยที่ใช้ในการเลือกซื้อสุราต่างประเทศของคนกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ภายิต เจริญพงษ์
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสุรา และปัจจัยที่ใช้ในการเลือกซื้อสุราต่างประเทศของคนกรุงเทพมหานคร" เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสุราว่ามีลักษณะใด รวมไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่ผู้บริโภคใช้ในการพิจารณาเลือกซื้อสุราต่างประเทศ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นทั้งผู้ที่เคยและไม่เคยดื่มสุรา การเลือกตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เลือกเขตที่เป็นตัวแทนในการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ขั้นที่ 2 แบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดย Quota Random Sampling และในแต่ละเขตใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ตัวอย่าง และใช้แบบสอบถามโดยใช้หน่วยศึกษาตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คือ เป็นเพศชาย ร้อยละ 67.00 เพศหญิง ร้อยละ 33.00 ทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 48.50 รองลงมาคืออายุอยู่ในช่วงระหว่าง 18-25 ปี ร้อยละ 32.50 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.50 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 36.00 สำหรับอาชีพนั้น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 58.00 รองลงมาคือนักเรียนนักศึกษา ร้อยละ 21.00 และประกอบอาชีพอิสระ หรืออาชีพส่วนตัว

ร้อยละ 17.00 ระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 40.60 รองลงมาคือ ผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 38.10 และกลุ่มที่มีรายได้สูงกว่า 30,000 บาท ร้อยละ 11.20 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คัดสุรามาเป็นระยะเวลามากกว่า 5 ปี ร้อยละ 42.90 โดยกลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มที่ดื่มสุรามีเวลาน้อยที่สุด ร้อยละ 37.50 กลุ่มอาชีพอิสระ/ส่วนตัว เป็นกลุ่มที่ดื่มสุราน้อยที่สุด ร้อยละ 39.39 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม ส่วนใหญ่ชอบดื่มสุร่ายี่ห้อแบล็คเลเบิล ร้อยละ 56.40 โดยให้เหตุผลว่า ชอบเพราะรสชาติ เป็นอันดับ 1 คะแนนรวม 318 คะแนน และราคาเหมาะสม เป็นอันดับ 2 คะแนนรวม 126 คะแนน และส่วนใหญ่เลือกที่จะซื้อสุรานอกบ้าน ไม่ว่าจะป็นสถานบันเทิงหรือร้านอาหาร ส่วนค่าใช้จ่ายในการดื่มสุราต่อครั้งจะอยู่ประมาณ 1,001-2,000 บาท ร้อยละ 43.80 สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสุราต่างประเทศ ได้แก่ รสชาติ คะแนนเฉลี่ย 4.48 ระดับความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือราคา คะแนนเฉลี่ย 4.04 ระดับความสำคัญมาก และตราหือ คะแนนเฉลี่ย 3.69 ระดับความสำคัญมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สนใจรูปแบบของการส่งเสริมการขายในรูปแบบของการลดราคา ร้อยละ 60.80 และพบเห็นโฆษณาสุราจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 76.40 ข้อเสนอแนะในการวิจัยนี้ เป็นข้อเสนอแนะทางด้านส่วนผสมทางการตลาด สำหรับการวางกลยุทธ์การตลาดในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านผลิตภัณฑ์ควรให้ความสำคัญกับรสชาติของผลิตภัณฑ์เป็นที่ถูกใจของผู้บริโภค สำหรับราคาให้พิจารณาถึงความสอดคล้องกับกำลังซื้อของผู้บริโภค ด้านการกระจายสินค้าให้พิจารณาช่องทางด้านสถานบันเทิงเป็นพิเศษ และใช้การแจกของแถมในการส่งเสริมการขาย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อและดื่มเบียร์ตรา SUPER LION
ผู้แต่ง	ปิยวัฒน์ ว่องไว
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในช่วงตกต่ำ ทำให้ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลายประเภทได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว การดำเนินธุรกิจให้อยู่รอดหรือผ่านพ้นวิกฤตเลวร้ายไปได้ด้วยดี ผู้ประกอบการจะต้องนำกลยุทธ์ที่สร้างความได้เปรียบคู่แข่งหรือสร้างความแตกต่างทั้งในด้านผลิตภัณฑ์และรูปแบบที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของผู้บริโภค อุตสาหกรรมการผลิตเบียร์ก็เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่นับวันการแข่งขันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นสินค้าที่ไม่จำเป็นต่อการครองชีพ(สินค้าฟุ่มเฟือย) ดังนั้นการที่จะจูงใจผู้บริโภคหันมาสนใจหรือบริโภคสินค้า ผู้ประกอบการต้องนำเสนอสิ่ง que ผู้บริโภคเห็นว่าเป็นประโยชน์และคุ้มค่าเงินที่พวกเขาจะต้องสูญเสียไป ดังนั้นการแข่งขันที่เกิดขึ้นในธุรกิจนี้ ส่วนใหญ่จ่านำกลยุทธ์ทางด้านราคามาเป็นกลยุทธ์หลัก หรือการออกสินค้าใหม่เพื่อตอบโต้และดึงส่วนแบ่งทางการตลาดจากสินค้าเดิมที่มีในตลาด จะเห็นได้จากการที่บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ได้ออกเบียร์ SUPER LION เข้าสู่ในปลายปี 2543 ดังนั้นการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อและดื่มเบียร์ SUPER LION จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าผู้บริโภคจะให้การยอมรับมากน้อยเพียงใด โดยการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1.เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อและดื่มเบียร์ SUPER LION 2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับเบียร์ SUPER LION 3.เพื่อศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่

ผู้บริโภคใช้ประกอบการตัดสินใจซื้อและดื่มเบียร์ SUPER LION โดยจะทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงจำนวน 200 คน ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในด้านอาชีพ ระดับรายได้ และระดับอายุของแต่ละคน ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นนำมาประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละและค่า Crosstabs ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สรุปว่าพฤติกรรมการดื่มของผู้บริโภคนิยมดื่มเบียร์ที่มีรสชาติขมปานกลาง มีความถี่ในการดื่ม 1-2 วันต่อสัปดาห์ โดยจะดื่มครั้งละประมาณ 2-3 ขวด ส่วนพฤติกรรมการซื้อผู้บริโภคจะคำนึงถึงราคาเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจซื้อ และสถานที่ส่วนใหญ่จะนิยมซื้อที่ซูเปอร์สโตร์ นอกจากนี้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเบียร์มีแหล่งข้อมูลสำคัญคือ กลุ่มเพื่อน และสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้มากที่สุด คือ สื่อทางโทรทัศน์

ชื่อเรื่อง	การศึกษาทัศนคติด้านการดื่มสุราของนักศึกษา คณะเทคนิคการแพทย์ ชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3
ผู้แต่ง	อรนิตา ไพรินทร์
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาทัศนคติด้านการดื่มสุราของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 2 และ 3 จำนวน 116 คน ด้วยการให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดทัศนคติด้านการดื่มสุรา ผลการศึกษาพบว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อผลดีของสุรา และมีทัศนคติที่ดีต่อโทษของสุรา จากการเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 มีทัศนคติด้านการดื่มสุราที่ไม่แตกต่างกัน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติด้านการดื่มสุราที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($\alpha = .05$)

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	รังสิมา พุทรางกูรานนท์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักในการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทัศนคติเพื่อมาวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาดของตลาดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 ถึง มกราคม พ.ศ.2545 การศึกษาใช้สถิติไคสแคว์และสถิติ F ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภค

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ชอบดื่มสุรามากที่สุดส่วนใหญ่ดื่มสุราที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยจะเลือกซื้อและดื่มกับกลุ่มเพื่อนตามร้านอาหารและสถานบันเทิง ซึ่งตัวผู้ดื่มเองมีอิทธิพลในการเลือกดื่มมากที่สุด ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อคือ รสชาติ ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ บรรยากาศในการนั่งดื่มและการลดราคา โดยอายุ ระดับรายได้ และอาชีพ เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค ทั้งนี้ อายุและอาชีพยังมีผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจเลือกซื้อสุรา ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ชอบดื่มเบียร์มากที่สุดส่วนใหญ่ดื่มเบียร์ที่ผลิตในประเทศ โดยจะดื่มกับกลุ่มเพื่อนตามร้านอาหาร

และตัวผู้ดื่มเองมีอิทธิพลในการเลือกดื่มมากที่สุด ส่วนใหญ่จะเลือกซื้อเบียร์ตามร้านสะดวกซื้อและร้านขายของชำ ปัจจัยทางส่วนประสมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อคือ รสชาติ ราคาที่เหมาะสม ทำเลที่สามารถหาซื้อได้สะดวก และการลดราคา โดยเพศ อายุ และอาชีพ เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค ทั้งนี้ เพศและการศึกษายังมีผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 และสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ชอบดื่มไวน์มากที่สุดส่วนใหญ่ดื่มไวน์ร้านอาหารและสถานบันเทิง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลในการเลือกดื่มมากที่สุดส่วนใหญ่จะเลือกซื้อไวน์ร้านอาหารและสถานบันเทิง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อคือ รสชาติ ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ สถานที่ที่มีสินค้าให้เลือกหลากหลาย และการลดราคา โดยเพศเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคและมีผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อไวน์ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้คือ ทั้งผู้ประกอบการเก่าและรายใหม่จะต้องวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับทั้งปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สำหรับภาครัฐควรจะวางนโยบายโดยคำนึงถึงต้นทุนทางสังคมที่จะเกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการขับรถขณะมีเมเมา : แบบแผนการดื่ม
ผู้แต่ง	กมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย
ผู้แต่ง	วีรวรรณ เล็กสกุลไชย, จินตนา เทพทรงวังจ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศสงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัญหาอุบัติเหตุจากรถ เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศที่ทำให้เกิดการตาย การบาดเจ็บ และการสูญเสียเศรษฐกิจอย่างมหาศาล การขับรถขณะมีเมเมาเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขับรถขณะมีเมเมา และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับรถ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,023 ราย ประกอบด้วย ผู้ขับรถทุกประเภทในกรุงเทพมหานคร และผู้ขับรถที่ถูกเรียกตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ณ จุดตรวจ เก็บข้อมูลด้วยการตอบแบบสำรวจด้วยตัวเอง หรือการสัมภาษณ์ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ 2 พฤศจิกายน – 16 ธันวาคม 2544

ผลการศึกษา พบว่า อัตราผู้ขับรถที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับรถร้อยละ 38.5 และมีการขับรถขณะมีเมเมา ร้อยละ 27.1 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับรถมักมีสาเหตุมาจากการเลี้ยงสังสรรค์มากที่สุด สถานที่ใช้เป็นสถานบันเทิง ร้านอาหารเหล้า และร้านอาหารมากที่สุด ทิศนคติต่อพฤติกรรมการขับรถขณะมีเมเมาสามารถทำนายพฤติกรรมการขับรถขณะมีเมเมา ด้วยค่าการทำนายร้อยละ 32 และพฤติกรรมการขับรถขณะมีเมเมา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ได้เสนอแนวทางทางพัฒนศึกษาภาพด้านสุขภาพของบุคลากรและงานวิจัยที่เหมาะสมต่อไป

บทคัดย่อ

โดยทั่วไปเชื่อว่าการดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ของคนในสังคม เป็นผลจากการอบรมเลี้ยงดู แต่ต่อมาพบว่า การดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์เป็นผลจากปัจจัยทางพันธุกรรมและทางชีวภาพ อันเกิดจากการเปลี่ยนเอธานอลเป็นแอเซทัลดีไฮด์. ผู้ที่เลือกไม่ดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์หรือต้องหยุดดื่มเป็นเพราะร่างกายเปลี่ยนเอธานอลเป็นแอเซทัลดีไฮด์อย่างรวดเร็ว และมีการคั่งสะสมของแอเซทัลดีไฮด์จนทำให้เกิดอาการแพ้เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์จนไม่สามารถทนได้. การศึกษานี้ได้ทำการสำรวจอาการแพ้แอลกอฮอล์ในคนไทย ๔๕๑ คน พบว่า ๘๘ คนไม่เคยดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ เหตุผลส่วนใหญ่ที่ไม่ดื่มคือ ไม่อยากกลอง อาการแพ้เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์พบในผู้ที่เคยดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ ๒๒๑ คนจากทั้งหมด ๔๐๓ คน ในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ ๔๒.๘ หรือ ๕๕ คนที่อาการแพ้จนทำให้ไม่สามารถดื่มต่อได้อีก ผลการสำรวจพบว่าปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมมีบทบาทในการดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ของคนไทยมากกว่าผลจากอาการแพ้ ความคิดเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มเหล่านี้เป็นสิ่งไม่ดี, ผิดกฎระเบียบและศีลธรรม, และไม่ควรถองยับยั้งการดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ตั้งแต่ครั้งแรก การไม่มีโอกาสและการไม่ถูกชักชวนให้ลองดื่มเป็นอีกเหตุผลที่ช่วยลดการดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ของคนไทย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มเบียร์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ดวงใจ ไสขำ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดื่มเบียร์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ สาเหตุแห่งแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดการดื่มเบียร์ ศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการดื่มเบียร์ และศึกษาถึงพฤติกรรมการดื่มเบียร์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระหว่างเดือนธันวาคม 2544 – มีนาคม 2545 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ชุด (100%) ใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคลส์สแควร์ T-Test และการทดสอบความแปรปรวน (ANOVA) โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window มาหาค่าทางสถิติ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเบียร์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยทางด้านการตลาดไม่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเบียร์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชื่อเรื่อง	สุราในสังคมไทย : ผลการศึกษาโครงการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อหามาตรการทางเลือกป้องกันแก้ไข
ผู้แต่ง	อดิษฐ์ หลายชูไทย, อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา และ วิชัย โปษยะจินดา
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งสังคมไทยและประชาคมโลกบริโภคอยู่นั้นมีมากมายหลายชนิด เฉพาะที่คนไทยทั่วไปกล่าวถึงด้วยภาษาพื้นบ้านว่า “สุรา” ก็อาจไม่เป็นที่นิยามแน่ชัดว่ารวมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กี่ชนิด แต่ก็เป็นที่เข้าใจกันได้ในทุกท้องถิ่น ทั้งนี้ คงเนื่องด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสุราที่อยู่ในสังคมไทยมานานจนไม่ทราบว่ามีขึ้นเมื่อใด การผลิตจำหน่าย บริโภคและอันตรายอันเกิดจากการบริโภคที่ไม่เหมาะสมก็เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

การผลิตจำหน่าย และบริโภคมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุให้สังคมบางส่วนเริ่มเกิดความประจักษ์มากขึ้นในอันตรายที่กระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพอนามัยของประชากรไทยโดยรวม ทั้งนี้ คงเนื่องด้วยความรุนแรงของปัญหาอันสืบเนื่องจากการบริโภคแอลกอฮอล์ที่เพิ่มมากขึ้น ปัญหาผลกระทบแทรกซึมและสะสมอยู่ในสังคมไทยมานานจนเป็นปรากฏการณ์ที่ยอมรับกันทั่วและกลายเป็นสิ่งที่ “รู้กันเหมือนไม่รู้” จึงขาดการป้องกันแก้ไขอย่างจริงจัง

การศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครั้งนี้ จึงรองรับด้วยปณิธานของคณะผู้ดำเนินการศึกษาที่จะสร้างความประจักษ์ในปัญหาที่

อยู่กับสังคมไทยมาช้านานเป็นเบื้องต้น และเสนอแนวทางป้องกันแก้ไขเป็นทางเลือกสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพิจารณาเป็นเป้าหมายสุดท้าย

โครงการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อหามาตรการป้องกันแก้ไขเกิดขึ้นด้วยความเห็นชอบระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2538 กำหนดเริ่มดำเนินงานเดือนมกราคม พ.ศ. 2539 การศึกษารุ่นนี้เป็นระยะที่ 1 ของโครงการฯ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ

1. รวบรวมข้อมูล ด้านอุปทาน อุปสงค์ และผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มฯ อย่างมีระบบ
2. พัฒนาระบบการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล
3. สร้างรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการผลิตจำหน่าย การบริโภคและผลกระทบ และเสนอต้นแบบการป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในระดับจังหวัด

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2546
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ดำเนินการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2546 ในเดือนเมษายน เพื่อรวบรวมข้อมูลของประชากรด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล การเจ็บป่วยและการใช้บริการสาธารณสุข การประเมินสถานะสุขภาพของตนเอง และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยของประชากร ซึ่งจากการสำรวจ สามารถสรุปผลในเรื่องเกี่ยวกับการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ได้ดังนี้ ซึ่งการถามเกี่ยวกับการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ในการสำรวจนี้จะถามเฉพาะผู้ที่ตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเองที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไปเท่านั้น

อัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์

ผลการสำรวจ มีผู้ตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเองที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 35.8 ล้านคน เป็นผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ 12.7 ล้านคน หรือร้อยละ 35.5 โดยชายมีอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์สูงกว่าหญิง (ร้อยละ 60.8 และร้อยละ 14.5 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาอายุและเพศของผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ พบว่า ผู้ที่มีอายุ 25-59 ปี มีอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์สูงที่สุด (ร้อยละ 43.0) รองลงมาคือ อายุ 15- 24 ปี (ร้อยละ 29.1) อายุ 60 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 23.2) และอายุ 11- 14 ปี (ร้อยละ 0.4) ตามลำดับ โดยชายมีอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์สูงกว่าหญิงในทุกกลุ่มอายุ

ความถี่ในการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์

ผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์จำนวน 12.7 ล้านคนนั้น เป็นผู้ที่ดื่มนานๆ ครั้ง และเป็นผู้ที่ดื่มสม่ำเสมอจำนวนเท่ากัน คือ อย่างละ 6.3 ล้านคน โดยผู้ดื่มสม่ำเสมอส่วนใหญ่ร้อยละ 17.7 ดื่ม 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาร้อยละ 12.2 ดื่ม 1-2 ครั้ง/เดือน และมีเพียงร้อยละ 9.4 เท่านั้นที่ดื่มสม่ำเสมอทุกวัน

ชื่อเรื่อง	การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไวน์คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้แต่ง	กาญจนา อุกกฤษานนท์
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไวน์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั้งหมด 6 ชนิด คือ ไวน์ใบเตย ไวน์มังคุด ไวน์ตะไคร้ ไวน์องุ่น ไวน์ลิ้นจี่ และไวน์ผลไม้รวม โดยใช้แบบสอบถามกับตัวอย่าง ผู้บริโภค ในงานเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่างวันที่ 4-10 ธันวาคม พ.ศ.2545 จำนวน 605 คน พบว่า คุณสมบัติที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการตัดสินใจซื้อไวน์ คือ คุณสมบัติด้านรสชาติ คุณสมบัติด้านกลิ่น และคุณสมบัติด้านราคา ตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นของผู้บริโภค พบว่า ไวน์ที่ผู้บริโภคมองว่าไวน์ชนิดที่ชอบมากที่สุด คือ ไวน์ผลไม้รวม ไวน์ใบเตย และ ไวน์องุ่น ตามลำดับ และไวน์ที่จะต้องปรับปรุง คือ ไวน์มังคุด ไวน์ตะไคร้ และไวน์ลิ้นจี่ สำหรับตลาดไวน์ของคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คือ ผู้บริโภคทุกเพศที่มีอายุมากกว่า 24 ปี ทุกอาชีพ และกลุ่มรายได้ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับชนิดของไวน์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมและความพึงพอใจในการบริโภคไวน์ที่บ้านและสุราที่บ้านในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ผู้แต่ง	จิรพรรณ กุลคิด และคณะ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการบริโภคเบียร์สดในโรงเบียร์ขนาดเล็กและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
ผู้แต่ง	สลิตตา สาริบุตร
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

พฤติกรรมความพึงพอใจของผู้บริโภคในกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบว่าส่วนใหญ่ดื่มเบียร์และคิมกับเพื่อนฝูง/เพื่อนบ้าน ดื่มในโอกาสงานสังสรรค์มักดื่มที่บ้าน งานเลี้ยง หรือบ้านเพื่อน โดยไม่เจาะจงยี่ห้อ ดื่มไม่เกิน 3 ครั้งต่อเดือน ชอบรสหวาน ประเภทไวน์/สุราที่ชอบคือไวน์ผลไม้และสาโท เหตุผลในการดื่ม ชอบรสชาติอร่อย ราคาถูก กลิ่นหอม สาเหตุที่ดื่ม ชอบโดยส่วนตัวและเพื่อนแนะนำ ความพึงพอใจในการซื้อไวน์คือ ต้องได้รับการรับรองจาก อย.เมื่อพิจารณา ปัจจัย 5 อย่างคือ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา ที่มีต่อการบริโภคไวน์ที่บ้านและสุราที่บ้าน พบว่า เพศ อายุ และรายได้ มีความพอใจที่แตกต่างกันเหมือนกัน คือเรื่องขนาดของภาชนะบรรจุเล็กเกินไป ด้านอายุกับการศึกษามีความพอใจที่แตกต่างกันเหมือนกันคือเรื่องความจำเป็นต้องได้รับการรับรองจาก อย. ส่วนอาชีพ รายได้ และการศึกษา มีความพอใจที่แตกต่างกันเหมือนกันคือวัตถุประสงค์ที่ใช้ทำภาชนะควรทำจากแก้วสำหรับอาชีพกับรายได้ซึ่งมีความพอใจที่แตกต่างกันเหมือนกันคือสามารถหาซื้อได้สะดวก

บทคัดย่อ

ตลาดเบียร์ในประเทศไทยมีแนวโน้มขยายตัวได้อีกมาก โรงเบียร์ขนาดเล็กจึงเป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่น่าสนใจ แม้จะมีหลายรายที่ประสบความสำเร็จ แต่ก็ยังมีอีกจำนวนมากที่ประสบปัญหาจนต้องเลิกกิจการ ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเบียร์ขนาดเล็กของผู้บริโภค โดยศึกษาในเชิงสำรวจจากการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สัมภาษณ์ประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ในกรุงเทพมหานคร ทั้งชายและหญิงที่เคยบริโภคเบียร์สดในโรงเบียร์ขนาดเล็ก ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยวิธี Chi-square Test, T-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า โรงเบียร์ขนาดเล็กที่ผู้บริโภครู้จักและเคยไปมากที่สุด คือ โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง สาเหตุส่วนใหญ่ที่เลือกไปโรงเบียร์ขนาดเล็กเนื่องจากเพื่อนชักชวน เหตุผลในการสั่งเบียร์สดมาดื่มส่วนใหญ่เพื่อต้องการทดลองและเป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อของร้าน ชนิดของเบียร์สดที่สั่งมาดื่มมากที่สุด คือ ลาเกอร์เบียร์ ปริมาณการดื่มเฉลี่ยต่อครั้งต่อคน ประมาณ 1 ลิตรขึ้นไป และมีค่าใช้จ่ายต่อครั้งต่อคน ประมาณ 401-500 บาท อาหารที่นิยมบริโภคคู่กับเบียร์สดคืออาหารไทย ช่วงเวลาที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไปโรงเบียร์ขนาดเล็กคือช่วงเวลา 20.00-22.00 น. ของวันศุกร์เนื่องจากเป็น

ช่วงเวลาเลิกงานโดยนิยมไปกับเพื่อนเป็นกลุ่ม ประมาณ 5-7 คน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเบียร์ขนาดเล็กของผู้บริโภคในลำดับสูงสุด คือ บรรยากาศที่โล่งสบาย อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่อึดอัด ซึ่งเป็นปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ และปัจจัยที่มีอิทธิพลในลำดับสุดท้าย คือ สามารถมองเห็นกระบวนการผลิตเบียร์สดได้ ซึ่งเป็นปัจจัยด้านกระบวนการ

ข้อเสนอแนะสำหรับกิจการ คือ กิจการควรพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องของราคา ความถี่ในการไปโรงเบียร์ของผู้บริโภค สนับสนุนให้มีการจองโต๊ะล่วงหน้า ใส่ใจในเรื่องของบรรยากาศ และทำการส่งเสริมการตลาดโดยมุ่งไปที่เพศหญิง ส่วนเพศชายควรให้ความสำคัญเรื่องรสชาติของเบียร์สด

ชื่อเรื่อง	การตอบสนองของผู้บริโภคต่อเบียร์ลีโอ
ผู้แต่ง	ศศิเกศเกล้า สีนะพงษ์พิพิธ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์สำหรับการศึกษารั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบการตอบสนอง และการให้ระดับความสำคัญ ของส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภคเบียร์ลีโอ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มดื่มเบียร์ลีโอมากกว่าตราอื่น และกลุ่มดื่มเบียร์ลีโอน้อยกว่าตราอื่น และศึกษาระดับความสำคัญ ของส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบุคคลที่เคยบริโภคเบียร์ลีโอภายในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา (มกราคม 2545 – มกราคม 2546) อายุระหว่าง 18-29 ปี และอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจ โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง สถานที่เก็บข้อมูลได้แก่ ร้านอาหาร สถานบันเทิง ร้านสะดวกซื้อ และห้างสรรพสินค้า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ Chi-square , T-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มตอบสนองแตกต่างกันในพฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโอกาสในการดื่ม สถานที่ดื่ม ความถี่ในการดื่ม และปริมาณการดื่ม ส่วนด้านการรับข่าวสารกลุ่มตัวอย่างตอบสนองไม่แตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มให้ระดับความสำคัญ ของส่วนประสมทางการตลาดในด้าน

ผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านราคา กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความสำคัญแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่ายในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านการส่งเสริมการตลาดให้ระดับความสำคัญระดับมากที่สุด

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	สุภัท ก้อนทอง
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครรวมถึงปัจจัยด้านการตลาดในการพิจารณาเลือกบริโภคของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริโภคที่รู้จักและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม ที่อาศัยในกรุงเทพมหานครใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและใช้ไคสแควร์เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในการประมวลผล

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพโสด อายุระหว่าง 25-29 ปี การศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ทำงานในบริษัทเอกชน โดยมีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 19,999 บาท ในขณะที่พฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม มีดังนี้ ส่วนใหญ่ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ บริโภคที่สถานบันเทิงกลางคืน บริโภคในงานเลี้ยงสังสรรค์ทั่วไป บริโภค 1-2 ขวดต่อครั้ง ความถี่ คือ น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ นิยมบริโภคตราสินค้า Bacadi Breezer มากที่สุด เวลาส่วนใหญ่ที่บริโภค คือ 20.01 - 24.00 และนิยมบริโภคช่วงวันหยุดปลายสัปดาห์ มักบริโภคกับเพื่อน ส่วนสื่อโฆษณาและการส่งเสริมการขายที่ทำให้รู้จักเครื่องดื่มนี้มากที่สุด คือ โทรทัศน์ และการลดราคาตามลำดับ เหตุผล

ที่บริโภคนเพราะอยากทดลองความคิดเห็นที่มีต่อราคาขาย คือ มีความเห็นว่ามียาราคาสูงไป และต้องการให้ราคาขายต่อขวดจำหน่ายในราคา 50 – 80 บาทต่อขวด

จากการศึกษาเรื่องนี้เป็นประโยชน์ในการพัฒนากลยุทธ์ด้านการตลาด สำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม เพื่อสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคได้ ทั้งทางด้านคำแนะนำสินค้าให้มีความแพร่หลายมากขึ้น การโฆษณาอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมการขาย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรซื้อและการดื่ม ตลอดจนความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกซื้อสุราแช่สาโท ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	พรศักดิ์ คงอารยะเวชกุล
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมา สภาพตลาดทั่ว ๆ ไป มาตรฐานผลิตภัณฑ์และวิธีการผลิต ของสุราแช่สาโท 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรซื้อและการดื่ม ตลอดจนความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกซื้อสุราแช่สาโท ในเขตกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรดื่มสุราแช่สาโทกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีอิทธิพลในการเลือกซื้อสุราแช่สาโท ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริโภคที่มาซื้อสุราแช่สาโท ในงานวันเกษตรแห่งชาติ ในช่วงวันที่ 31 มกราคม – 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 โดยทำการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ เพื่อได้ข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามจำนวน 400 ตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิอาศัยสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบ Chi-Square ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ร้อยละ 95

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด การศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท และเป็นนักเรียน/นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจที่ทำให้ดื่มสุราแช่สาโท เนื่องมาจากการชอบทดลอง โดยมีพฤติกรรมกรดื่มโดยเฉลี่ยครั้งละ 1 ขวด และดื่มโดยเฉลี่ยเดือนละครั้ง และมีการดื่มที่บ้าน โดยมีระยะเวลาจากการ

ดื่มครั้งสุดท้ายถึงปัจจุบันมากกว่า 1 เดือน และมีพฤติกรรมซื้อสุราแช่สาโทครั้งละ 1-3 ขวด ส่วนใหญ่ซื้อจากงานแสดงสินค้า อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างยังไม่มี ความแน่ใจในเรื่องของมาตรฐานและความปลอดภัยของสุราแช่สาโท ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ส่วนใหญ่ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์และด้านการส่งเสริมการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราแช่สาโทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 แต่ปัจจัยทางด้านราคาและด้านช่องทางการจัดจำหน่ายกลับไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราแช่สาโทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ ควรทำการตลาดเฉพาะกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และควรมีการผลิตที่เป็นมาตรฐาน ทั้งในเรื่องของรสชาติ ความสะอาดและความปลอดภัย โดยควรมีสัญลักษณ์แสดงในการรับรองความมาตรฐาน จากภาครัฐหรือเอกชนก็ได้

ชื่อเรื่อง	การเปิดรับข่าวสารทัศนคติและพฤติกรรมในการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
ผู้แต่ง	อศวิน สินธุประสิทธิ์
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทัศนคติ ที่มีต่อสุราที่บ้าน รวมถึงพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) จากกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ซึ่งกระจาย อยู่ตามจุดสำคัญใหญ่ ๆ ของตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี จำนวน 200 คน โดยวิธี การสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญซึ่งเครื่องมือ ที่ใช้เก็บรวบรวม ข้อมูลคือ แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 200 คน ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มีอาชีพนักเรียน นักศึกษา การศึกษาอยู่ในระดับ ปริญญาตรี สถานภาพโสด รายได้ต่อบุคคล ต่อ เดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท ทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้านในเชิงบวก โดยข้อความที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในเชิงบวกมากที่สุด คือ สุราที่บ้าน เป็นผู้อนุรักษ์วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมซื้อสุราที่บ้านดื่มเอง โดยดื่มสุราที่บ้านมาเป็นระยะเวลา ต่ำกว่า 5 ปี โดยดื่มมากกว่า 7 วัน/ครั้ง และดื่ม น้อยกว่า 1 ขวดต่อครั้ง มักจะดื่มในโอกาสพบปะเพื่อนฝูง มักดื่มกับเพื่อน สถานที่นิยมไปดื่มคือ บ้านเพื่อน มีค่าใช้จ่ายในการดื่มแต่ละครั้ง อยู่ในเกณฑ์ ต่ำกว่า 25 บาท เหตุผลในการเลือกดื่มสุราที่บ้านอยู่กับ รสชาติ ราคา และมีให้ดื่ม โดยสุราที่บ้านที่กลุ่มตัวอย่างมักเลือกดื่มคือ ไวน์ผลไม้

ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นดังนี้

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้านแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรส รายได้

2. ทักษะคดีที่มีต่อสุราที่บ้านแตกต่างกัน ตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ แต่ไม่แตกต่างกันกับ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้

3. พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านแตกต่างกันตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ สถานภาพสมรส และรายได้ แต่ไม่แตกต่างกันกับ อายุ อาชีพ และการศึกษา

4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กันกับทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้าน มีความสัมพันธ์กันกับ พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อสุราต่างประเทศของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองกา จังหวัดยโสธร
ผู้แต่ง	ศรายุทธ ศรีไพพล
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	วิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

สุราต่างประเทศ ได้ถูกนำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยอย่างแพร่หลาย และเพิ่มมากขึ้น เมื่อประเทศไทย ได้ทำสัญญาบาวริงโดยอิสระกับในสัญญาให้ประเทศไทยเก็บภาษีการนำเข้าสุราต่างประเทศเพียงร้อยละ 3 เท่านั้นทำให้สุราต่างประเทศเพียงร้อยละ 3 เท่านั้นทำให้สุราต่างประเทศมีราคาถูกกว่าสุราผลิตในประเทศ จึงทำให้ผู้บริโภคจึงหันมาสนใจที่จะบริโภคเพิ่มและขยายวงกว้างมากขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยจะเห็นได้จากเงินภณำนำเข้าสุราต่างประเทศที่มียอดเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2543 ภณำนำเข้า 256.40 ล้านบาท พ.ศ. 2544 ภณำนำเข้า 31.92 ล้านบาท พ.ศ.2545 ภณำนำเข้า 528.52 ล้านบาท และในภาวะปัจจุบันนี้รัฐบาลยังไม่ปิดกั้นและตั้งกำแพงภาษีของสุราต่างประเทศทำให้สินค้ามีจำหน่ายเกือบทุกพื้นที่ในประเทศ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อสุราต่างประเทศของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองกา จังหวัดยโสธร และเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปประกอบการธุรกิจการค้าปลีก-ส่ง สุราต่างประเทศของผู้ศึกษาและจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงข้อมูลดังกล่าว โดยมีประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัจจัยการตลาด 4 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางจำหน่าย ด้านการ

ส่งเสริมการตลาด รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test (One way ANOVA)

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี เพศชาย มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้ 10,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน

2. ผู้บริโภคมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยโดยรวม และเป็นรายด้าน 2 ด้านมีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อสุราต่างประเทศอยู่ในระดับมากโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์

3. ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาต่างกันและมีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยโดยรวม และเป็นรายด้าน 6 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านสังคม และวัฒนธรรม และด้านการเมือง ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสุราต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อสุราต่างประเทศของผู้บริโภคเขตอำเภอเมืองนงทา จังหวัดยโสธร พบว่า รสชาติ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือตราผลิตภัณฑ์เป็นสุราต่างประเทศยี่ห้อ มาสเตอร์เบลนด์ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประกอบธุรกิจค้าปลีก-ส่ง สุราต่างประเทศ รวมถึงนำไปใช้ปรับกลยุทธ์การจัดจำหน่ายของผู้ประกอบการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในท้องถิ่นได้

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวลอร์ดเทรคเซ็นเตอร์
ผู้แต่ง	ภูมิภัทร รัตนประภา
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวลอร์ดเทรคเซ็นเตอร์ โดยศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ และปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวลอร์ดเทรคเซ็นเตอร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่บริโภคหรือเคยบริโภคเบียร์ในเทศกาลเบียร์การ์เด็นเวลอร์ดเทรคเซ็นเตอร์ ที่บริเวณด้านหน้าห้างสรรพสินค้าเวลอร์ดเทรคเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ แบบ Least Significant Difference (LSD) และการทดสอบความสัมพันธ์ใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดนี้โดยใช้โปรแกรม SPSS Windows Version 11 ช่วยคำนวณค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริโภคเบียร์กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวลอร์ดเทรคเซ็นเตอร์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุต่ำกว่า 20 ปี

สถานภาพโสด จบการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีระยะทางระหว่างที่ทำงานหรือสถานศึกษากับห้างสรรพสินค้าเวสต์เทคเซ็นเตอร์ไม่เกิน 10 กม.

2. ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์ พบว่า ผู้บริโภคมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ ที่เบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์ โดยส่วนใหญ่มีเหตุผลที่มาดื่มน้ำเบียร์ เพื่อพบปะสังสรรค์ ส่วนช่วงเวลาที่เริ่มมาใช้บริการเบียร์การ์เด็นในช่วงเวลา 19.01-20.00 น. มากที่สุด โดยใช้ระยะเวลาที่มานั่งดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้งส่วนใหญ่ ประมาณ 2-3 ชั่วโมง และปริมาณที่ดื่มน้ำเบียร์ในแต่ละครั้งโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ 3 เข็วยอกขึ้นไป โดยปกติมาดื่มน้ำเบียร์ยี่ห้อเดิมทุกครั้งมากกว่าเปลี่ยนยี่ห้อ และหากมีเทศกาลเบียร์การ์เด็นประมาณ 4 ครั้งต่อช่วงเทศกาล โดยมีจำนวนคนที่มาดื่มน้ำเบียร์ด้วยในแต่ละครั้งประมาณ 6 คน และค่าใช้จ่ายต่อคนที่ใช้ในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้งประมาณ 383 บาทต่อคน ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ในส่วนของยี่ห้อเบียร์นั้น ผู้บริโภคเบียร์ยี่ห้อไฮเนเก้น มากที่สุด

3. ผู้บริโภคที่มีเพศที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์แตกต่างกัน ทางด้านของจำนวนครั้งที่มาดื่มน้ำเบียร์ในช่วงเทศกาลเบียร์การ์เด็น

4. ผู้บริโภคที่มีอายุที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์แตกต่างกัน ทางด้านของค่าใช้จ่ายต่อคนที่ใช้ในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง

5. ผู้บริโภคที่มีสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์แตกต่างกัน ทางด้านของค่าใช้จ่ายต่อคนที่ใช้ในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง

6. ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาขั้นสูงสุดที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณี

ศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์แตกต่างกัน ทางด้านของค่าใช้จ่ายต่อคนที่ใช้ในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง

7. ผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์แตกต่างกัน ทางด้านของค่าใช้จ่ายต่อคนที่ใช้ในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง

8. ผู้บริโภคที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์แตกต่างกัน ทางด้านของค่าใช้จ่ายต่อคนที่ใช้ในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง

9. ผู้บริโภคที่มีระยะทางระหว่างที่ทำงานหรือสถานศึกษากับห้างสรรพสินค้าเวสต์เทคเซ็นเตอร์ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์แตกต่างกัน ทางด้านจำนวนครั้งที่มาดื่มน้ำเบียร์ในช่วงเทศกาลเบียร์การ์เด็น

10. ปัจจัยทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์ ทางด้านจำนวนครั้งที่มาดื่มน้ำเบียร์ในช่วงเทศกาล

11. ปัจจัยทางการตลาดด้านสถานที่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์ ทางด้านจำนวนครั้งที่มาดื่มน้ำเบียร์ในช่วงเทศกาล

12. ปัจจัยทางด้าน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์ ทางด้านจำนวนครั้งที่มาดื่มน้ำเบียร์ในช่วงเทศกาล

13. ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการชอบเข้าสังคมของผู้บริโภคมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่มาดื่มน้ำเบียร์ในช่วงเทศกาลเบียร์การ์เด็นเวสต์เทคเซ็นเตอร์

14. ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการเป็นคนกล้าแสดงออก การตัดสินใจในการใช้

จ่ายเงินได้เอง และการเป็นคนรอบคอบ มีความสัมพันธ์กับ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในดื่มเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวลด์เทรค เซ็นเตอร์

15. ปัจจัยทางด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการชอบลงอะไรที่แปลกใหม่ การเป็นคนกล้าใช้จ่าย การชอบทานอาหารนอกบ้านและการดื่มเบียร์เป็นประจำ มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่มาดื่มเบียร์ในช่วงเทศกาลเบียร์การ์เด็นเวลด์เทรค เซ็นเตอร์

16. ปัจจัยทางด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการใช้บริการรถไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่มาดื่มเบียร์ในช่วงเทศกาลเบียร์การ์เด็นเวลด์เทรค เซ็นเตอร์ในแต่ละครั้ง

17. ปัจจัยทางด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการขับรถยนต์เอง การชอบทานอาหารนอกบ้าน การต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นเสมอ และการดื่มเบียร์เป็นประจำ มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดื่มเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวลด์เทรค เซ็นเตอร์ในแต่ละครั้ง

ชื่อเรื่อง	แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อสุราแช่พื้นเมือง
ผู้แต่ง	จาริก เตรยาวรรณ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคสุราแช่พื้นเมืองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและรู้จักเครื่องดื่มสุราแช่พื้นเมือง จำนวน 408 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 10.0

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด อายุเฉลี่ย 29 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนและมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาก่อน โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์เป็นเครื่องดื่มที่กลุ่มตัวอย่างเคยดื่มมากที่สุดและนิยมดื่มมากที่สุด โดยมีความถี่ในการดื่มเฉลี่ยสัปดาห์ละครั้งและส่วนใหญ่จะดื่มที่ร้านอาหารหรือภัตตาคารกับกลุ่มเพื่อน และจะ

- ไม่จำกัดวาระในการดื่ม โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบทบาทเป็นผู้บริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากที่สุด
3. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนที่มีวัฒนธรรมการนำสุราเข้าพื้นที่เมืองมาเป็นเครื่องดื่มเพื่อการสังสรรค์รื่นเริง ซึ่งบุคคลอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มสุราเข้าพื้นที่เมืองมากที่สุด คือเพื่อนสนิท โดยที่วัฒนธรรมภายในชุมชนนโยบายเปิดสุราเสรีของภาครัฐบาล และสภาวะเศรษฐกิจไม่ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมือง แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับนโยบายการเปิดสุราเสรีของภาครัฐบาลก็ตาม
  4. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการดำรงชีวิตในด้าน การซื้อสินค้าตามความคิดเห็นของตนเองเป็นหลักมากที่สุด
  5. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบค่อนข้างมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จมากที่สุด รองลงมา คือบุคลิกภาพแบบค่อนข้างปรับตัวได้ง่าย แบบมีความคิดสร้างสรรค์น้อย แบบค่อนข้างเชื่อมั่นในตนเอง แบบมีความกระตือรือร้นน้อย แบบมีความละเอียดรอบคอบน้อย แบบมีความเป็นผู้นำน้อย แบบใช้เหตุผลน้อย แบบกล้าแสดงออกน้อย แบบแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ น้อย แบบมีความสุขน้อย แบบเข้าสังคมน้อย แบบช่างเจรจา น้อย แบบไม่ค่อยจริงจัง แบบบางครั้งหงุดหงิดยากบางครั้งหงุดหงิดง่าย และบุคลิกภาพแบบค่อนข้างเบื่อง่าย
  6. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองอยู่ในระดับที่มีแนวโน้มน้อย โดยให้เหตุผลว่าอยากทดลองรสชาติมากที่สุด
  7. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ที่แตกต่างกันมีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองที่แตกต่างกัน โดยอธิบายผลการวิจัยได้ดังนี้

เพศที่แตกต่างกันมีแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยที่เพศชายจะมีแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองมากกว่าเพศหญิง

ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยที่ผู้บริโภครวมที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาและผู้บริโภคที่มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย/ปวช. จะมีแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองมากกว่าผู้บริโภครวมที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีรายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองที่ ไม่แตกต่างกัน สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองที่ ไม่แตกต่างกัน
  8. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และจำนวนบุตร/ธิดา พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมือง โดยที่จำนวนบุตร/ธิดามีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
  9. ประสพการณ์ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่แตกต่างกันมีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราเข้าพื้นที่เมืองแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยผู้ที่เคยดื่มแอลกอฮอล์จะมีแนวโน้มในการดื่มสุราเข้าพื้นที่เมืองมากกว่าผู้ที่ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

10. พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมืองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้านปริมาณการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้านผลกระทบจากนโยบายการเปิดสุราเสรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
11. ประเภทของแอลกอฮอล์ที่ชอบดื่มแตกต่างกันและอาชีพแตกต่างกันมีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมืองไม่แตกต่างกัน
12. โอกาสในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างกันและภูมิลำเนาเดิมที่ต่างกันมีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมืองไม่แตกต่างกัน
13. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกันมีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมืองแตกต่างกัน ในด้านวัฒนธรรมภายในชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนกลุ่มพี่น้อง/ญาติ และสมาคม/สโมสรที่เป็นสมาชิก มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
14. กลุ่มอ้างอิง ได้แก่ คู่สมรส/คู่รัก เพื่อนสนิท เพื่อนในสถานที่ทำงาน มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนกลุ่มพี่น้อง/ญาติ และสมาคม/สโมสรที่เป็นสมาชิก มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
15. รูปแบบการดำรงชีวิตที่ต่างกันมีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมืองที่
- แตกต่างกันในด้านการซื้อสินค้าตามความคิดเห็นของบุคคลอื่น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
- บุคลิกภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครแบบกระฉับกระเฉง – ไม่กระตือรือร้น แบบปรับตัวง่าย – ปรับตัวยาก แบบมีความคิดสร้างสรรค์ – ไม่มีความสร้างสรรค์ แบบหงุดหงิดยาก – หงุดหงิดง่าย มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ชื่อเรื่อง	การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2544 และ 2546
ผู้แต่ง	สาวตรี อัญฉกร์กรชัย และ นิสานต์ ลำอองศรี
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

บทนำและวัตถุประสงค์ เนื่องจากคนไทยมีแนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น การศึกษาประมาณการจำนวนผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงเกิดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ในการสร้างฐานข้อมูล เพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มของการบริโภค ผลการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการประมาณการจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในประเทศไทย ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม และความร่วมมือจากอาจารย์และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เชียงใหม่ สงขลานครินทร์ และจุฬาลงกรณ์ฯ ในนาม คณะกรรมการบริหารเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด ซึ่งสำรวจครั้งแรกในปี 2544 และครั้งที่ 2 ในปี 2546

วิธีการศึกษา สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ 37,616 คน ในปี 2544 และ 41,447 คนในปี 2546 เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งในการสำรวจนี้จัดเป็น 8 หมวด ได้แก่ น้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์ ไวน์/สปาย/ไวน์ชาวบ้าน ทำเอง เบียร์ เหล้าแดง เหล้าขาว/เหล้าเถื่อน เหล้าจีน ยาตองเหล้า และ อุ/กระแช่/น้ำตาลเมา/สาโท/หาวก

รูปแบบการศึกษา : สำรวจครัวเรือน (National household survey) โดยแผนการสุ่มแบบ multi-stage sampling

ประชากรที่ศึกษา/กลุ่มตัวอย่าง : คัดเลือกตัวอย่างประชากรในแต่ละครัวเรือน ที่มีอายุระหว่าง 12-65 ปี

จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 12-24 ปี 25-44 ปี และ 45-65 ปี โดยสุ่มเลือกเพศละ 1 คนในแต่ละกลุ่มอายุ

สถานที่ศึกษา : สำนักงานสถิติแห่งชาติกำหนดตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประเทศ โดยคัดเลือกเป็นชั้น เริ่มต้นด้วยกรุงเทพฯ จังหวัดในเขตปริมณฑล 3 จังหวัด ภาคกลาง 10 จังหวัด ภาคเหนือ 9 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9 จังหวัด และภาคใต้ 8 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 40 จังหวัด จำแนกพื้นที่กรุงเทพฯ และแต่ละภูมิภาคออกเป็นในและนอกเขตเทศบาล ในพื้นที่แต่ละภูมิภาคกำหนดตัวอย่างชุมนุมอาคารจำนวน 130 แห่ง และคัดเลือกครัวเรือนตัวอย่างในแต่ละชุมนุมอาคารอย่างเป็นระบบจำนวน 24 ครัวเรือน

เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล : เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามแบบตอบเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล : เปรียบเทียบผลการประมาณการจำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างปี 2544 และ 2546 และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 30 วันที่ผ่านมา (Logistic regression)

ผลการศึกษา ผลการประมาณการปี 2544 พบว่า ประชากรที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดใดชนิดหนึ่ง มีจำนวน 32.9 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 74 ของประชากรทั่วประเทศที่มีอายุ 12-65 ปี และในปี 2546 พบว่ามีผู้ที่เคยดื่มจำนวน 26.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 58 ของประชากรทั่วประเทศที่มีอายุ 12-65 ปี เครื่องดื่มที่นิยมที่สุดได้แก่ เบียร์ รองลงมาคือ เหล้าแดง และเหล้าขาว แม้อัตราการเคยดื่มในชีวิตลดลงในปี 2546 แต่อัตราการดื่มเป็นประจำ เพิ่มขึ้นเกือบทุกชนิด ยกเว้นเหล้าขาว ยาตองเหล้า และ อุ/กระแช่/น้ำตาลเมา/สาโท/หาวก สำหรับการดื่มใน 30 วันที่ผ่านมา แยกดูตามชนิดเครื่องดื่มพบว่า น้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์และไวน์/สปาย เป็นที่นิยมในกลุ่มอายุ 12-24 ปีมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ยาตองเหล้าเป็นที่นิยมในกลุ่มอายุ 45-65 ปี ส่วนเครื่องดื่มประเภทอื่นๆ เช่น เบียร์ เหล้าแดง เหล้าขาว ฯลฯ เป็นที่นิยมในกลุ่มอายุ 25-44 ปีมากกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ

ผู้ชายมีอัตราการดื่มสูงกว่าผู้หญิงอย่างเห็นได้ชัดแทบทุกชนิด ยกเว้นน้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์และไวน์/สไปย ที่ผู้ชายมีอัตราการดื่มสูงกว่าผู้หญิงไม่มากนัก

สรุปและข้อเสนอแนะ ผลการสำรวจปี 2544 และ 2546 พบว่าอัตราการเคบบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิตของประชากรไทยลดลง แต่อัตราการบริโภคในกลุ่มผู้ที่ดื่มนั้นเพิ่มขึ้น และพบว่าน้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์และไวน์/สไปย เป็นที่นิยมในกลุ่มอายุ 12-24 ปี ซึ่งเป็นที่น่าจับตามองและเฝ้าระวัง เนื่องจากอาจจะเป็นการเริ่มต้นในการนำไปสู่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดอื่นที่รุนแรงขึ้นในอนาคตได้

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของคนไทย
ผู้แต่ง	นุกูล ร่วมสุข
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการดื่มสุรา และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของคนไทย ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปร รายได้ ราคา อายุ เพศ การมีโรคประจำตัว เขตการปกครอง ภูมิภาค ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส การวิเคราะห์ได้อาศัยแบบจำลอง Binomial Logit Model โดยใช้วิธีประมาณค่าแบบ Maximum Likelihood Estimation และใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง จากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ ปี 2546 ที่จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ผลการศึกษา พบว่า ความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ของคนไทย ประมาณ 0.09 โดยรายได้และราคามีความสัมพันธ์เชิงลบกับความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ ส่วนเพศชาย คนที่ร่างกายปกติ คนในชนบทมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงกว่าเพศหญิง คนที่มีโรคประจำตัว คนในเมือง ตามลำดับ สำหรับคนที่ภาคใต้ คนที่มีการศึกษาระดับประถมหรือต่ำกว่า ลูกจ้างเอกชน คนที่หย่าร้าง / แยกกันอยู่ มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงที่สุดในแต่ละกลุ่ม และเมื่ออายุมากขึ้น ทำให้ความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงขึ้น ซึ่งสูงสุดที่กลุ่มอายุ 46 - 55 ปี และจะลดลงเมื่อเข้าสู่วัยชรา

รวมทั้งยังพบว่า คนไทยมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา ประมาณ 0.35 โดยเพศชายคนที่มีร่างกายปกติ คนในเมืองมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราสูง

กว่าเพศหญิง คนที่มีโรคประจำตัว คนในเขตชนบท ตามลำดับ ส่วนคนที่อยู่ภาคเหนือ คนที่จบการศึกษา ระดับวิทยาลัย คนที่ทำงานราชการ คนที่หย่าร้าง / แยกกันอยู่ มีความน่าจะเป็นผู้ดื่มสุราสูงที่สุดของแต่ละกลุ่ม และเมื่ออายุมากขึ้นก็มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรามากขึ้น ซึ่งสูงที่สุดที่กลุ่มอายุ 26 - 35 ปี หลังจากนั้นก็จะลดลง สำหรับระดับราคาและรายได้จะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา นอกจากนี้ ยังได้ผลการศึกษาว่า พฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของคนไทยเป็นแบบเสริมกัน นั่นคือ คนที่สูบบุหรี่ (ดื่มสุรา) จะมีแนวโน้มที่จะดื่มสุรา (สูบบุหรี่) ด้วย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับลักษณะกิจกรรมในชีวิตประจำวัน : การวิเคราะห์ในจังหวัดกาญจนบุรี
ผู้แต่ง	THANALAK THEPTEPA
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

The purpose of this research is to investigate the alcohol consumption rate of the Kanchanaburi population and to explore the relationship between types of activity and alcohol consumption behaviours controlling by sex, age, marital status, education and place of residence. The data was obtained from the baseline survey of Kanchanaburi project round 1 (2000) conducted by the Institute for Population and Social research, Mahidol University. The population of aged 15 years and over (except students) was 25,546. The analysis was based on descriptive statistics and Chi-square test. The results revealed that almost half of the population (42 percent) consumed alcoholic beverages, 9 percent of the population consumed alcoholic beverages regularly (at least 1 day in a week). About four percent of the population consumed both liquors and beer regularly, 3 percent regularly consumed liquor, and 2 percent regularly consumed beer. The consumer's types of activity were related to both liquors and beer consumption behaviours with statistical significance at 0.05. The population who were industrial workers, crafts men and drivers consumed liquors or beer more regularly than other occupations. It was also found that males,

labour force aged (25-59), married, high education, and those who lived in urban area were more likely to consume liquors and beer more regularly than females, young or elderly, single, lower education, and those who lived in rural area respectively. The study recommended the organizations such as the Provincial Public Health Office should promote more about alcohol consumption prevention, especially in the groups of industrial employees, crafts men and drivers as the first priority.

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค เบียร์ตราสิงห์ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ณัฐวรรณ พุนजारูวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ตราสิงห์ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเปรียบเทียบจากปัจจัยทางด้านลักษณะประชากรศาสตร์และปัจจัยทางการตลาด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคทั้งเพศชายและเพศหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ดื่มหรือเคยดื่มเบียร์ไทยตราสิงห์ และมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 11

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 27 – 35 ปี โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีสถานภาพโสด ด้านอาชีพโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท และมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท ต่อเดือน
2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบดื่มเบียร์ประเภทเบียร์สดมากที่สุด รองลงมาเป็นลาเกอร์เบียร์ และโอกาสที่ผู้บริโภคเลือกดื่มเบียร์มากที่สุดคือ โอกาสสังสรรค์กับเพื่อน และค่าใช้จ่ายที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ใช้จ่ายในการดื่มเบียร์ต่อครั้งเฉลี่ย 391 บาท ต่อคน และผู้บริโภคส่วนใหญ่

ดื่มน้ำเบียร์โดยเฉลี่ย 5 ครั้งต่อเดือน และปริมาณของเบียร์ที่ดื่มนั้นในแต่ละครั้งของผู้บริโภคโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ขวด ส่วนยี่ห้อของเบียร์ที่ผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่ชอบดื่มน้ำมากที่สุดคือ เบียร์ยี่ห้อไฮเนเก้น รองลงมาคือ เบียร์สิงห์ และหลักสำคัญที่สุดที่ผู้บริโภคเลือกดื่มน้ำเบียร์ คือ รสชาติ ถึงร้อยละ 80.25

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1

เพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ด้านความถี่ในการดื่มน้ำเบียร์และด้านปริมาณในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ด้านค่าใช้จ่ายในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง และด้านปริมาณในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ด้านความถี่ในการดื่มน้ำเบียร์แตกต่างกัน

สถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ด้านค่าใช้จ่ายในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ด้านความถี่ในการดื่มน้ำเบียร์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้ส่วนตัวของผู้บริโภคแตกต่างกันมีพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2

ปัจจัยทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ในด้านปริมาณในการดื่มน้ำเบียร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อมีการทำการตลาดโดยใช้ส่วนประสมทางการตลาดในด้านผลิตภัณฑ์ลาเกอร์เบียร์, สิงห์ โกลด์

เบียร์ และเน้นให้เบียร์สิงห์เป็นสัญลักษณ์ของคนรุ่นใหม่มากขึ้น จะทำให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการซื้อด้านปริมาณในการดื่มน้ำเบียร์ในแต่ละครั้งเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยทางการตลาดด้านราคาของผลิตภัณฑ์เบียร์ไทยตราสิงห์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ในด้านความถี่ในการดื่มน้ำเบียร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อมีการทำการตลาดโดยใช้ส่วนประสมทางการตลาดในด้านราคามากขึ้น จะทำให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการซื้อด้านความถี่ในการดื่มน้ำเบียร์มากขึ้น

ปัจจัยทางการตลาดด้านสถานที่ของผลิตภัณฑ์เบียร์ไทยตราสิงห์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ในด้านความถี่ในการดื่มน้ำเบียร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อมีการทำการตลาดโดยใช้ส่วนประสมทางการตลาดในด้านตัวแทนจำหน่ายมากขึ้น จะทำให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการซื้อด้านความถี่ในการดื่มน้ำเบียร์มากขึ้น

ปัจจัยทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดของผลิตภัณฑ์เบียร์ไทยตราสิงห์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ในด้านความถี่และปริมาณในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อมีการทำการตลาดโดยใช้ส่วนประสมทางการตลาดในด้านการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์มากขึ้น จะทำให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการซื้อด้านความถี่และปริมาณในการดื่มน้ำเบียร์ในแต่ละครั้งมากขึ้น

สมมติฐานข้อที่ 3

บุคลิกภาพของผู้บริโภคที่เป็นคนชอบเข้าสังคม และ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคเบียร์ไทยตราสิงห์ ในด้านความถี่ในการดื่มน้ำเบียร์แต่ละครั้ง

บุคลิกภาพของผู้บริโภคที่เป็นคนมั่นใจในตนเอง มีความเป็นผู้นำ และสุขภาพอ่อนโยนสร้างสรรค์ มี

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคนิยมไทยตราสิงห์ ในด้านความถี่ในการดื่มเบียร์ ในระยะ 1 เดือน ที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บุคลิกภาพของผู้บริโภคที่เป็นคนชอบเข้าสังคม และ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคนิยมไทยตราสิงห์ ในด้านปริมาณในการดื่มเบียร์ในแต่ละครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บุคลิกภาพของผู้บริโภคที่มีความเป็น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคนิยมไทยตราสิงห์ ในด้านปริมาณในการดื่มเบียร์ ในแต่ละครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 4

รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภค ในด้านความถี่ในการดื่มเบียร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เป็นคนชอบลองของแปลกใหม่ และใส่ใจในสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภค ในด้านปริมาณในการดื่มเบียร์ ในแต่ละครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของผู้บริโภคในเขตบางรัก ที่มีต่อการบริโภคไวน์ไทย
ผู้แต่ง	ชัยยุทธ พัฒนเกียรติสกุล
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคในเขตบางรัก ที่มีต่อไวน์ไทยใน 4 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคไวน์ไทยที่อาศัยอยู่ในเขตบางรักจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อไวน์ไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้เปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ผู้บริโภคในเขตบางรัก มีความคิดเห็นต่อการบริโภคไวน์ไทยโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ว่ามีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านราคา มีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อไวน์ไทย ด้านผลิตภัณฑ์สูงกว่ากลุ่มผู้บริโภครายได้ 10,001 - 20,000 บาท อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มผู้บริโภคที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อไวน์ไทยด้านผลิตภัณฑ์สูงกว่ากลุ่มผู้บริโภคที่มีรายได้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อไวน์ไทยด้านราคาสูงกว่ากลุ่มผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ 10,001 - 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อไวน์ไทยด้านราคาสูงกว่ากลุ่มผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นต่อไวน์ไทย โดยรวมทุกด้านสูงกว่ากลุ่มผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ 10,001 - 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชื่อเรื่อง	การศึกษาอุปสงค์ส่วนบุคคลของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	สมสกล ใจโกศลกิจปกรณ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	

บทคัดย่อ

การศึกษาอุปสงค์ส่วนบุคคลของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลภาคตัดขวางที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ จะนำไปสู่แนวทางในการพิจารณากำหนดเป็นมาตรการที่เหมาะสมต่อการควบคุมไม่ให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้คนในสังคมอยู่ในระดับที่สูงเกินไป จนส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งจากผลการศึกษา พบว่า

1. ปัจจัยทางด้านราคามีความสัมพันธ์กับปริมาณการดื่มน้ำในทางลบ แต่มีผลต่อปริมาณการดื่มน้ำค่อนข้างน้อย โดยในแบบจำลองอุปสงค์ของสุรา มีค่าสัมประสิทธิ์ -0.0007 ในส่วนแบบจำลองอุปสงค์ของเบียร์ มีค่าสัมประสิทธิ์ประมาณ -0.12 รวมทั้งจากการวิเคราะห์แบบจำลองได้แสดงให้เห็นว่า สุราและเบียร์ไม่ใช่สินค้าที่ทดแทนกัน

2. ในส่วนปัจจัยเรื่องอายุของผู้ดื่ม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปริมาณการดื่มน้ำ โดยแบบจำลองอุปสงค์ของสุรา มีค่าสัมประสิทธิ์ประมาณ 0.03 และแบบจำลองอุปสงค์ของเบียร์ มีค่าสัมประสิทธิ์ประมาณ 0.06 แสดงไว้ว่า ผู้ที่มีอายุมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะดื่มน้ำในปริมาณที่มากขึ้น ถึงแม้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จะมีค่าไม่มาก แต่ก็ได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะของการเป็นสินค้าเสพติด

3. เรื่องการโฆษณาอ้างว่ามีอิทธิพลและส่งผลในทางบวกกับปริมาณการดื่ม โดยในแบบจำลองอุปสงค์ของสุรา มีค่าสัมประสิทธิ์ 0.02 และแบบจำลองอุปสงค์ของเบียร์มีค่าสัมประสิทธิ์ประมาณ 0.06 ซึ่งแสดงว่า ผู้ดื่มที่เห็นจำนวนโฆษณาบ่อยครั้งมีแนวโน้มที่จะดื่มในปริมาณที่มากขึ้นเล็กน้อย

4. ผู้ดื่มที่เป็นเพศชาย รวมทั้งผู้ดื่มที่มีสมาชิกในบ้านที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ล้วนมีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณที่มากกว่าเพศหญิง และผู้ที่ไม่ได้มีสมาชิกในบ้านที่ดื่มแอลกอฮอล์

ในส่วนของการวิจัยทางด้านรายได้และเรื่องของการรณรงค์เพื่อเตือนถึงพิษภัยที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ถึงแม้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบจำลอง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากการผลการศึกษาที่ได้ แสดงให้เห็นว่า ผู้มีรายได้สูงกว่า มีแนวโน้มที่จะดื่มในปริมาณที่มากกว่าผู้มีรายได้น้อยกว่า ส่วนในเรื่องของการรณรงค์นั้น ได้ผลแค่เพียงให้ผู้ดื่มได้ตระหนักถึงพิษภัย แต่ไม่ได้มีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มของผู้ดื่มทันที

ซึ่งจากผลการศึกษาทั้งหมด ได้แสดงให้เห็นว่า หากภาครัฐต้องการแทรกแซงไม่ให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขยายตัวมากเกินไป มาตรการทางด้านราคาเพียงอย่างเดียวอาจไม่ได้ผลเท่าที่ควร ภาครัฐจำเป็นต้องมาตรการทางด้านสังคมเข้ามาเสริมด้วย ไม่ว่าจะเป็น การควบคุมเรื่องของโฆษณา การรณรงค์เพื่อเตือนถึงพิษภัยที่เกิดจากการดื่มอย่างต่อเนื่อง รวมถึงกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้คนในสังคมหรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ดื่มตระหนักถึงพิษภัยและแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะไม่ยอมรับในเรื่องของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการที่จะช่วยให้ผู้ดื่มนั้นสามารถที่จะลดหรือเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยังจะช่วยไม่ให้เยาวชนหันมาเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกด้วย

ชื่อเรื่อง	บทบาทของเหล้าในชุมชนบ้านปงทอง หมู่ 7 ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
ผู้แต่ง	จิตรานนท์ สุชาติ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “บทบาทของเหล้าในชุมชนบ้านปงทองหมู่ 7 ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง” มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบบทบาทของเหล้า และทราบสถานการณ์ดื่มเหล้าของชาวบ้านในชุมชน โดยการศึกษาจากประชากรของหมู่บ้านปงทอง ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ มีวิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นโครงสร้าง การสังเกตและการทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาผู้ศึกษาพบว่า เหล้าเกิดขึ้นภายในหมู่บ้านตั้งแต่อดีต ชาวบ้านมีภูมิปัญญาในการผลิตเหล้าเอง อย่างไม่ถูกกฎหมาย ที่เรียกกันว่าเป็น “เหล้าเถื่อน” เหล้าเถื่อนที่ผลิตขึ้นเป็นเหล้าที่ทำจากการหมักข้าวเหนียวกับแป้งข้าวและนำไปกลั่น ได้เหล้าที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ประมาณ 35-45 ดีกรี ชาวบ้านได้มีการนำเหล้าไปใช้ในหลายบทบาท เช่น เป็นองค์ประกอบหนึ่งของพิธีกรรมความเชื่อ ใช้ดื่มเพื่อความสนุกสนาน ดื่มเพื่อผลต่อสุขภาพ หรือแม้แต่ใช้เหล้าเป็นเครื่องดื่มสำหรับบรรเทาความตึงเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิต และในปัจจุบันพบเห็นการดื่มเหล้าของชาวบ้านที่มากขึ้นจากในอดีต การศึกษาครั้งนี้แบ่งลักษณะการดื่มเหล้าของชาวบ้านเป็น 2 กลุ่ม คือ ดื่มเป็นประจำทุกวัน และดื่มเป็นบางครั้งบางคราวในช่วงของเทศกาล และการพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูง การศึกษาประสบการณ์ในการดื่มเหล้าพบว่าชาวบ้านที่มีอายุเกิน 15 ปีเกือบทั้งหมด เคยทดลองดื่มเหล้ามาแล้ว

และเกือบทั้งหมดของคนกลุ่มนี้ก็เคยทดลองดื่ม “เหล้าเถื่อน” มาแล้วเช่นกัน การศึกษาผลกระทบของการดื่มเหล้ากับชาวบ้าน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือปัญหาการทะเลาะวิวาทภายหลังจากการดื่มเหล้า ทั้งทะเลาะกันเองและกลับไปทะเลาะกับสมาชิกภายในครอบครัว

สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการดื่มเหล้า เป็นการยากที่จะให้สังคมหมู่บ้านปราศจากเหล้า แต่จะอย่างไรให้สมาชิกภายในหมู่บ้านที่มีเหล้าห้อมล้อมอยู่จนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตอยู่ได้อย่างมีสติ และไม่เป็นที่โทษของเหล้า แนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีดังนี้คือประการแรก เป็นการแก้ปัญหาในเรื่องของนโยบายของรัฐในการควบคุมปริมาณเหล้า ต้องมีการกำหนดกฎหมายอย่างจริงจังและให้สมาชิกภายในหมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย สำหรับการแก้ไขปัญหาประการที่สองก็คือ ต้องลดความต้องการดื่มเหล้าของชาวบ้าน อาจใช้วิธีการให้การศึกษา และการส่งเสริมบทบาทของสถาบันทางสังคมที่สำคัญ เช่น วัด โรงเรียนและครอบครัว เพื่อเป็นการช่วยกันสร้างสิ่งแวดล้อมใหม่ที่ไม่เอื้อให้คนในหมู่บ้านดื่มหรืออยากดื่มเหล้ามากขึ้น

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุรา สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคม ผลกระทบจากการดื่มสุราและเจตคติต่อการดื่มสุราของผู้ป่วยสุรา
ผู้แต่ง	สุกมา แสงเดือนฉาย
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันชัญญารักษ์ กรมการแพทย์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของผู้ป่วยที่เข้าบำบัดรักษาในสถานบำบัด ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มสุราและเจตคติต่อการดื่มสุรา และเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มสุรา สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคม ผลกระทบจากการดื่มสุรา และเจตคติต่อการดื่มสุราของผู้เสพและผู้ติดสุรา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดื่มสุราที่เข้าบำบัดรักษาสุราทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ในสถาบันชัญญารักษ์และศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดภูมิภาค ทั้ง 5 แห่ง จำนวน 461 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2547 โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิและค่าความเที่ยงโดย Cronbach's Alpha ได้ค่าเท่ากับ 0.78 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าโคสแควร์

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ลักษณะประชากรของผู้ป่วยสุราส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน มีการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพกรรมกร/งานรับจ้าง มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน ในกลุ่มผู้เสพ พบว่า มีอายุระหว่าง 35-44 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อาชีพกรรมกร/งานรับจ้าง มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน ส่วนในกลุ่มผู้ติด พบว่า มีอายุระหว่าง

35-44 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพกรรมกร/งานรับจ้าง มีรายได้ไม่น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มระหว่างผู้เสพสุราและผู้ติดสุรา พบว่ามีพฤติกรรมการดื่มสุราด้านเหตุการณ์การดื่มอย่างต่อเนื่อง จำนวนเวลา ช่วงเวลาการดื่ม ปริมาณการดื่ม/วัน ความถี่ของการดื่ม ชนิดของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ลักษณะการดื่ม เหตุผลของการหยุดดื่ม และพฤติกรรมขณะดื่มเหล่านี้ระหว่างผู้เสพและผู้ติดสุรา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทั้งผู้เสพสุราและผู้ติดสุราให้เหตุผลของการดื่มเหมือนกันคือเพื่อความสนุกสนานสังสรรค์ และไม่ได้คิดว่าจะดื่มจนติด แต่เมื่อดื่มไประยะหนึ่งจึงเริ่มรู้สึกว่าจะต้องดื่มอย่างต่อเนื่องและใช้เวลาดื่มนานของผู้เสพพบว่านิยมดื่มเหล้าสีวันละน้อยกว่า 1 ขวดกลม ดื่มแบบเพียว ๆ ดื่มวันละ 1-2 ชั่วโมงโดยชอบดื่มกับเพื่อน ๆ และจะหยุดเมื่อดื่มได้ปริมาณที่กำหนด ส่วนผู้ติดสุรานิยมดื่มเหล้าขาว ปริมาณวันละน้อยกว่า 1 ขวดกลม เช่นเดียวกับผู้เสพแต่มีจำนวนของผู้ดื่ม 1-3 ขวด มากกว่ากลุ่มผู้เสพ (ร้อยละ 23.6) ใช้เวลาในการดื่มวันละ 3-4 ชั่วโมงและมีร้อยละ 19.4 ที่ดื่มวันละ 7 ชั่วโมงขึ้นไป ผู้ติดสุรานิยมดื่มคนเดียวแบบเพียว ๆ ที่บ้าน จะหยุดดื่มเมื่อเมาจนหลับไป ส่วนการถอนยาเมื่อต้องการลดปริมาณการดื่มเหล้าในกลุ่มผู้ติดและกลุ่มผู้เสพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ติดจะมีอาการรุนแรงมากกว่าผู้เสพจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ต้องกลับไปดื่มต่อเนื่อง สำหรับอาการเจ็บป่วยที่พบมากในกลุ่มผู้เสพ คือ กล้ามเนื้อแขนขาอ่อนแรง ชาปลายมือปลายเท้า เป็นตะคริว ส่วนผู้ติดจะมีอาการความจำเสื่อม จำอะไรไม่ค่อยได้ และมีการตัดสินใจช้า

สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคม พบว่าการดื่มสุราในร้านจำหน่ายสุราในชุมชน การดื่มสุราโดยการลงบัญชีของผู้เสพสุราและผู้ติดสุรามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ติดสุราสามารถดื่มสุราโดยระบบเงินเชื่อได้บ่อยครั้งและนิยมดื่มในร้าน

จำหน่ายสุราในชุมชนระดับมาก ส่วนผู้เสพสุรานิยมดื่มสุราในร้านจำหน่ายสุราใกล้บ้าน และจำนวนสื่อโฆษณาชี้ชวนให้ดื่มสุราในชุมชนระหว่างกลุ่มผู้เสพสุราและผู้ติดสุรา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเจตคติที่มีต่อการดื่มสุราระหว่างผู้เสพสุราและผู้ติดสุรา พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มสุราและเจตคติต่อการดื่มสุราของผู้ป่วยสุรา พบว่า สาเหตุการดื่มสุรา ช่วงเวลารับประทานอาหารกับการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความถี่ของการดื่มสุรา พฤติกรรมขณะดื่มสุรา พฤติกรรมภายหลังการดื่มสุรา และเหตุผลของการดื่มสุราอย่างต่อเนื่องไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการดื่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการดื่มสุรามีแนวโน้มพบมากขึ้นในกลุ่มอายุน้อยลงและในเพศหญิง ดังนั้นรัฐบาลควรมีนโยบายและมาตรการทางกฎหมายควบคุมการผลิตและจำหน่ายสุราให้เข้มงวดขึ้น สำหรับสถานบำบัดรักษา ควรมีการดำเนินการเชิงรุก โดยมีการรณรงค์ค้นหาผู้เสพเพื่อเข้ารับการบำบัดก่อนจะกลายเป็นผู้ติดสุรา

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้เรื่องสาเหตุ ปัจจัย และกลไกของการบริโภคสุรา
ผู้แต่ง	สุทธิลักษณ์ ตั้งกุลบริบูรณ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ค้นหาองค์ความรู้ที่มีอยู่ในด้านกระบวนการและแบบแผนการบริโภคสุราใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) สาเหตุ ปัจจัยเอื้อ กลไกที่ส่งผลต่อการบริโภคสุรา และแบบแผนการบริโภค 2) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเสพสุรากับพฤติกรรมการใช้สารเสพติดอื่นๆ และพฤติกรรมการเสพติดอื่นๆ และ 3) สถานการณ์ และประสิทธิผลของการดำเนินมาตรการป้องกันแก้ไขการเสพสุราและการเสพติดอื่นๆ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่เป็นที่ยอมรับ เพื่อนำมาเป็นฐานในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาค้นหาสาเหตุของการบริโภคสุรา องค์ความรู้ที่ไม่ครบถ้วน จะชี้ให้เห็นประเด็นที่ควรผลักดันให้มีการวิจัยในอนาคต อันจะทำให้แนวคิดและวิธีการจัดการกับปัญหาด้านการบริโภคสุรามีความสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่นำมา ทบทวน เป็นเอกสารที่มีการศึกษาทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ ระหว่างปี 2543-2548 จำนวนทั้งสิ้น 149 ฉบับ ทำการอ่านและวิเคราะห์เนื้อหาที่พบ จำแนกตาม ประเด็นหลักที่ต้องการศึกษา สังเคราะห์และสรุปความ ชัดเจนขององค์ความรู้ที่มี และที่ไม่ชัดเจนเพียงพอเป็น ส่วนขององค์ความรู้ที่ขาดหายไป

ผลของการศึกษามีข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

1) ปัจจัยนำเข้าของระบบการบริโภคสุรา

1.1 ปัจจัยที่เอื้อ และส่งผลต่อการบริโภคสุรามี 2 ด้าน ได้แก่ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน

ที่ผลักดันให้คนบริโภคสุรา เช่น อายุช่วงวัยรุ่น บุคลิกภาพ ลักษณะทางพันธุกรรม ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ประเพณีและ วัฒนธรรม ส่วนสาเหตุที่คนบริโภคสุรา ไม่มีสาเหตุแน่ชัด พบเพียงว่า มีการรับรู้ประโยชน์ของสุราต่อสุขภาพ ต่อ จิตใจและประโยชน์ทางสังคม

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ ในการบริโภคสุรา ได้แก่ ชนิด ราคา รูปแบบผลิตภัณฑ์ ความสะดวกในการซื้อ และภาวะเศรษฐกิจในสังคม

2) กระบวนการและพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา

2.1 รูปแบบการบริโภคสุราจำแนกเป็น 2 แบบ ได้แก่ การดื่มแบบไม่เมา และการดื่มแบบเมา การดื่มแต่ละแบบ มีกระบวนการ บริบท และเหตุผลในการดื่มที่ แตกต่างกัน แบบแผนของพฤติกรรมกรรมการเสพสุรามีหลาย แบบ ได้แก่ การเสพเพิ่มขึ้นช้าๆ เพิ่มขึ้นเร็ว การเริ่มเสพเร็ว การเริ่มเสพช้า การเสพคงที่ และการหยุดเสพ โดยพบว่า การเริ่มเสพเร็วมีผลทำให้ติดสุราเมื่ออายุมากขึ้น มากกว่า และเกิดผลเสียต่อผู้เสพมากกว่าการเริ่มเสพช้า

2.2 กลไกของพฤติกรรมกรรมการเสพสุรากล้าคล้ายคลึง กับกลไกการเสพติดอื่นๆ ใน 2 ด้าน ได้แก่ กลไกทางจิต และกลไกการรวมกลุ่มทางสังคม สำหรับกลไกทาง วัฒนธรรมพบเฉพาะในการดื่มสุรา

2.3 การเสพสุรามีความสัมพันธ์กับการเสพสาร เสพติดอื่นๆ และพฤติกรรมกรรมการติดอื่นๆ เช่น ติดลอดเตอรี เกมส์ และการพนัน การเสพติดมีความสัมพันธ์กับปัญหา ทางจิตใจและบุคลิกภาพ เช่น ภาวะเครียด การฆ่าตัวตาย ประสาทหลอน และโรคจิต

2.4 มีองค์ความรู้ชัดเจน ว่าการบริโภคสุรามี ผลเสียต่อสุขภาพ โดยเฉพาะในเด็กและผู้ที่ยังดื่มตั้งแต่ อายุอ่อน มีผลเสียต่อสังคมและประเทศชาติ องค์ความรู้ที่ ยืนยันประโยชน์ของสุราในทางสุขภาพยังไม่พบ แต่มี ชัดเจนในด้าน ประโยชน์ทางสังคม

3) มาตรการและการดำเนินมาตรการเพื่อควบคุม แก้ไขการดื่มสุรา

3.1 มาตรการป้องกันแก้ไขปัญหอันเกิดจากการบริโภคสุราในประเทศไทย มุ่งเน้นลดอันตรายจากอุบัติเหตุจราจร และป้องกันเยาวชนเข้าถึงและดื่มสุรา โดยมาตรการดังกล่าวมีความขัดแย้งกับนโยบายการเปิดเสรีสุราและไม่จริงจังในการใช้มาตรการ สำหรับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย มีการณรงค์ทางสังคมเพื่อสร้างกระแสให้มีการลดและเลิกสุรา โดยหวังให้สังคมไทยปลอดสุรา ยังไม่พบว่ามีประสิทธิผลเพียงไรหรือไม่

3.2 มาตรการป้องกันแก้ไขปัญหอันเกิดจากการบริโภคสุราที่ได้ผลดี และยั่งยืน เป็นส่วนที่ไม่พบแน่ชัด พบเพียงว่า มีมาตรการด้านนี้ในบางประเทศ แตกต่างกันในแต่ละประเทศ แตกต่างกันในด้านความจริงจังในการดำเนินมาตรการ โดยมีการใช้มาตรการทางกฎหมายควบคู่กับมาตรการทางสังคม

องค์ความรู้ที่พบจากการวิจัยนี้ ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมการบริโภคสุราเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ผู้บริโภคมีการรับรู้ มีเหตุผล มีความคาดหวังในผลลัพธ์ และมีแบบแผนการบริโภคตามที่ตนและสังคมคาดหวัง การบริโภคสุราเกี่ยวข้องกับกลไกทางจิต กลไกทางสังคมและวัฒนธรรม ดังนั้นการดำเนินการแทรกแซงเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหจากการบริโภคที่ได้ผล ควรต้องสอดคล้องกับพื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรม มีแบบอย่างการใช้แอลกอฮอล์ที่เหมาะสม มีการถ่ายทอดปลูกฝังสู่คนรุ่นหลัง โดยกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ร่วมกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลของสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทุกมิติตั้งแต่วัยเด็ก

ชื่อเรื่อง	แบบแผนพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในกลุ่มสตรีในชุมชน ชนบท กรณีศึกษา 4 พื้นที่
ผู้แต่ง	สุวิจิ กู้ด วัชริน รัชฎยานนท์ และ อรณูช ผาชื่น
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในกลุ่มสตรีในชนบท 2) ศึกษาบริบททางวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดื่มสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในกลุ่มสตรี 3) ศึกษาบริบทพลวัตรและแบบแผนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในกลุ่มสตรีและบุคคลแวดล้อม และ 4) หาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหจากการดื่มและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งโดยการใช้ความรู้และให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยทำการศึกษาในพื้นที่ 4 อำเภอจาก 4 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา สุพรรณบุรี ลำปาง และประจวบคีรีขันธ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีแนวโน้มของปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ตามประเพณีนิยม หรือเป็นชุมชนที่เปิดกว้างต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม

การศึกษาในเบื้องต้นเป็นการวิจัยเพื่อสำรวจ (Exploratory Research) เน้นกรอบคิดตามวัตถุประสงค์ โดยใช้การผสมผสานวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประกอบกันเพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนและกำหนดลักษณะของปัญหาได้ ในด้านการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional Survey) ในกลุ่มประชากรที่กำหนด 1,214 คน .ในด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นการ

เก็บข้อมูลด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์แนวลึก (in-depth interview) จำนวน 45 คน การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research) ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจำนวนตัวอย่างตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ โดยพิจารณาจากขนาดประชากร อัตราความชุกของการดื่ม และการให้ความร่วมมือของชุมชนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะมีดังนี้

1. พฤติกรรมการดื่มของสตรีในชุมชนชนบท และปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการสำรวจเชิงปริมาณ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะทางประชากรคล้ายกัน อายุระหว่าง 31-50 ปี แต่งงานแล้ว โกลีชิดกับสามีที่ดื่มสุราร้อยละ 70 ผู้หญิงในชนบทดื่มสุราร้อยละ 32 ไม่เคยดื่มสุราร้อยละ 51 ผู้ที่เคยดื่มแต่ปัจจุบันเลิกดื่มแล้วร้อยละ 16 สาเหตุที่เลิกดื่มส่วนใหญ่มีปัญหาสุขภาพ จังหวัดที่ดื่มมากที่สุดคือ ลำปาง ร้อยละ 38 รองลงมาคือ นครราชสีมา ร้อยละ 36 ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 31 และสุพรรณบุรี ร้อยละ 24 ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์เจาะลึก พบว่า พฤติกรรมการดื่มของสตรีในชนบท ส่วนใหญ่มาจากงานสังคม งานประเพณี งานสังสรรค์ ซึ่งคาดหวังว่าผู้หญิงที่มีครอบครัว ที่มีบทบาทในสังคม เริ่มที่จะต้องทำตัวให้เข้ากับสังคมด้วยการดื่มเพื่อไม่ให้เก้อเขิน การดื่มเนื่องจากความเชื่อคือ การดื่มยาดอกหลังคลอดเพื่อขับน้ำคาวปลา คุจะหายไปจากสังคมชนบท แต่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กลับพบว่า มีผู้ที่ยังดื่มยาแผนโบราณที่เป็นผงของผสมเหล้าขาวดื่มเพื่อเป็นยาแก้ปวดเมื่อย แก้ปวดประจำเดือนมากกว่าในจังหวัดอื่น ๆ ในด้านผลกระทบพบว่า ส่วนใหญ่ยังคิดว่าการดื่มของผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว มีครอบครัวแล้วหรือมีรายได้เป็นของตัวเอง เป็นเรื่องส่วนบุคคลและไม่มีผลกระทบต่อผู้อื่น

2. วัฒนธรรม ประเพณี สังคม ทศนคติ กับการดื่มสุรา

ผลการสำรวจเชิงปริมาณ พบว่า การดื่มสุราเป็นของคู่กันกับเทศกาล งานประเพณีในสังคมไทย โดยเฉพาะในชนบท อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมไทยแตกต่างกันไปตามท้องถิ่นคือ การดื่มสุราในงานศพ ที่จังหวัดนครราชสีมาเห็นว่าเหมาะสม ในขณะที่จังหวัดอื่นเห็นว่าไม่เหมาะสม การดื่มในงานบวช ที่จังหวัดสุพรรณบุรีเห็นว่าเหมาะสม ในขณะที่จังหวัดอื่นเห็นว่าไม่เหมาะสม แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า งานแต่งงาน เป็นงานที่ทุกชุมชนเห็นว่าเหมาะสมต่อการดื่มสุรา มีเพียงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วย

ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกและการสังเกต พบว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มเป็นเรื่องปกติ เนื่องจากต้องเข้าสังคม ต้องไปงานเลี้ยง งานสังสรรค์ หากไม่ไปก็เลี้ยงไม่ได้ แต่ส่วนใหญ่จะเกรงใจและจำเป็นต้องไปร่วม และพบว่า ชนิดของเครื่องดื่มที่จัดมามีความสำคัญต่อหน้าตาเจ้าภาพ

3. บทบาทชาย-หญิง ความคาดหวังทางสังคม กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการสำรวจเชิงปริมาณ สะท้อนว่า ผู้หญิงในชนบทยังคงยกให้ผู้ชายเป็นผู้นำในครอบครัว แต่ผู้หญิงต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของครอบครัว ต้องการมีสิทธิในการแสดงออกเท่าเทียมผู้ชาย ผู้หญิงในชนบทตระหนักว่า การดื่มสุราของผู้หญิงยังไม่ถือว่าเป็นเรื่องปกติในสมัยนี้สังคมยังไม่ยอมรับให้ผู้หญิงดื่มสุราได้ เช่นผู้ชาย ผู้ชายดื่มสุรานอกบ้านเป็นเรื่องปกติ ในขณะที่ผู้หญิงที่ดื่มสุราลับถูกมองว่าไม่น่าคบ นอกจากนี้ผู้หญิงยังถูกคาดหวังว่า ต้องรู้จักวางตัวและมีกาลเทศะในการเข้าสังคม และต้องไม่ดื่มสุรา

ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกและการสังเกต พบว่า ความเป็นหญิง-ชายหรือเพศภาวะ สร้างข้อจำกัดต่อพฤติกรรมการดื่มและบรรทัดฐานที่ควรปฏิบัติกับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะการดื่มในที่สาธารณะควรเป็นเรื่องของผู้ชายที่มีสิทธิทำได้โดยไม่ต้องระวังสายตาผู้อื่น

4. การวิเคราะห์ปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแนวทางในการแก้ไข จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนจังหวัดนครราชสีมา และสุพรรณบุรี พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มสตรีนั้นไม่ถือเป็นปัญหาในชุมชน การดื่มที่เป็นปัญหาใหญ่คือ การดื่มของผู้ชายโดยเฉพาะวัยรุ่น เนื่องจากมีการดื่มกันมากขึ้น และผลจากพฤติกรรมทำให้เกิดปัญหาในชุมชน ได้แก่ การทะเลาะวิวาท การสร้างความรำคาญกับเพื่อนบ้าน ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว และเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่ยานพาหนะในขณะมึนเมา

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคสุราขาวของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	สายพิรุณ แส่นพรหม
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของพฤติกรรมในการดื่มสุราขาวของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ และในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราขาวของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการเก็บรวบรวม 2 แบบ คือการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือและได้ทำการสุ่มตัวอย่างใน 4 อำเภอ คือ อำเภอหางดง อำเภอสารภี อำเภอสันป่าตอง และอำเภอจอมทอง โดยได้สุ่มแบบเจาะจง ในกลุ่มของเกษตรกรที่ดื่มสุราขาว และทำการสอบถามโดยบังเอิญ เนื่องจากทั้ง 4 อำเภอนี้มีประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีลักษณะของสังคมและวัฒนธรรมโดยทั่วไปที่ใกล้เคียงกัน ทั้งด้านการเพาะปลูก พื้นที่ที่อยู่ติดกัน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน คือข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคสุราขาวของกลุ่มตัวอย่าง และ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ผลต่อการดื่มสุราขาว สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ดื่มสุราขาวส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 92.0 มีอายุระหว่าง 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.0 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 59.0 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ

40.0 มีรายได้ 3,001 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.0 อาชีพเกี่ยวกับการเพาะปลูกคิดเป็นร้อยละ 71.0 โดยประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 52.0

2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราของ กลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ดื่มสุราชาวส่วนใหญ่ ดื่มสุราวันสัปดาห์ละ 1 - 2 วัน และสัปดาห์ละ 3 – 5 วัน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และ 28.0 ตามลำดับ เนื่องจากความถี่ทั้งสองช่วงมีค่าร้อยละที่ใกล้เคียงกัน จึงขอเสนอ ทั้ง 2 ค่า เกษตรกรผู้ดื่มสุราชาวส่วนใหญ่จ่ายเงินเพื่อดื่มสุราวันต่ำกว่า 250 บาทต่อเดือน ดื่มตามบ้านเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 94.0 นอกจากนี้มีจำนวนถึงร้อยละ 85.0 ที่ดื่มสุราประเภทอื่นด้วย โดยสุราอื่นที่ดื่มมากที่สุดคือ เบียร์ คิดเป็นร้อยละ 70.0 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทศกาลที่ชอบดื่มสุราชาวมากที่สุดคือ เทศกาลสงกรานต์ คิดเป็นร้อยละ 64.0 และที่ดื่มสุราชาวก็มีสาเหตุมาจากการดื่มเพื่อเข้าสังคม คิดเป็นร้อยละ 99.0 รองลงมา เป็นการดื่มตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 95.0

3. ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราชาว

จากการศึกษาพบว่า ในส่วนของปัจจัยทางด้านส่วนประสมทางการตลาด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มสุราชาวส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจาก การที่สุราชาวมีราคาถูกมีผู้เห็นด้วยกับข้อนี้คิดเป็นร้อยละ 89.0 ความสะดวกในการหาซื้อมาดื่ม คิดเป็นร้อยละ 89.0 รสชาติคิดเป็นร้อยละ 40.0 ของเกษตรกรผู้ดื่มสุราชาว ทางด้านปัจจัยทางด้านสังคมศาสตร์ จากผลการศึกษา ความเห็นที่ว่าเพื่อนมาชักชวนให้ดื่มหรือดื่มเพื่อการเข้าสังคมเป็นสาเหตุให้ดื่ม คิดเป็นร้อยละ 67.0 เห็นว่าการดื่มสุราแล้วทำให้พูดคุยกับเพื่อนได้อย่างถูกคอกเป็นสาเหตุทำให้ดื่มสุรา คิดเป็นร้อยละ 79.0 และเห็นว่าดื่มเพราะต้องการได้รับการยอมรับจากสังคมเป็นสาเหตุของการดื่ม คิดเป็นร้อยละ 60.0 นอกจากนี้ มีจำนวนส่วนน้อยเท่านั้นที่เห็น

ว่าถ้ารายได้มากกว่านี้จะดื่มมากขึ้น และมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันมากทั้งในส่วนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยที่ว่าสุราชาวสามารถดื่มเพื่อช่วยเป็นยาได้ คือประมาณร้อยละ 33.0

อภิปรายผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคสุราชาวของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวความคิดและทฤษฎีโมเดลพฤติกรรมผู้บริโภคเป็นการศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการบริโภคสุราชาว โดยศึกษาทั้งปัจจัยทางด้านการตลาดและปัจจัยทางสังคมศาสตร์

การศึกษาในครั้งนี้พบว่า สิ่งกระตุ้นทางการตลาดที่ผลทำให้เกิดการบริโภค มีสาเหตุมาจากทางด้านราคา และความสะดวกในการหาซื้อมากที่สุด รองลงมาเพราะรสชาติของสุราชาว แต่ในส่วนของปัจจัยทางการส่งเสริมการตลาดไม่พบว่ามีผลต่อการบริโภค โดยปัจจัยที่เหล่านี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า ส่วนประสมทางการตลาดเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการบริโภคสุราชาว ยกเว้นแต่ปัจจัยด้านการส่งเสริมทางการตลาด ที่ไม่สอดคล้องกับทฤษฎีที่อ้างถึง ทั้งนี้ อาจจะเป็นผลมาจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย หรืออาจจะเป็นทางด้านของผู้ผลิตที่เน้นส่วนประสมการตลาดทางด้านราคา หรืออื่น ๆ มากและไม่ได้ให้ความสนใจทางด้านส่งเสริมการตลาดเพราะอาจจะมีค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการตลาดสูง ในขณะที่สุราชาวมีราคาถูกในท้องตลาดทำให้ปัจจัยนี้ไม่มีผลต่อผู้ดื่มสุราชาวมากนักก็เป็นไปได้

ใน ส่วนของ ผลการศึกษา ด้านปัจจัยทางสังคมศาสตร์ พบว่า สาเหตุที่กระตุ้นให้เกิดการบริโภคสุราชาวได้แก่ ดื่มเพราะมีเพื่อนมาชักชวน/เพื่อเข้าสังคม การดื่มสุราทำให้คุยกับเพื่อนอย่างถูกคอก ดื่มเพราะต้องการได้รับการยอมรับจากคนรอบข้างซึ่งมีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภคบางส่วนคือ สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรมประเพณี ค่านิยมและสังคมมีผลทำ

ให้เกิดการบริโภคสุราขาว กล่าวคือคนรอบข้างและความต้องการมีเพื่อนเป็นสิ่งกระตุ้นทางสังคม ที่ทำให้เกิดการบริโภคสุราขาว นอกจากนี้ในส่วนของปัจจัยอื่น ๆ คือ ปัจจัยทางด้านความเครียดและปัญหาส่วนตัว ยังเป็นสิ่งที่กระตุ้นการดื่มสุราขาว ซึ่งถึงแม้ว่าเกษตรกรที่ดื่มสุราขาว เพราะสาเหตุนี้ หวังให้การดื่มสุราขาวช่วยลดความเครียดลงแต่หลังจากการดื่มแล้วบางครั้งจะส่งผลกระทบต่อตัวของผู้ดื่มเอง ได้แก่ การเกิดการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นและการเกิดอุบัติเหตุหลังจากการดื่มสุรา

นอกจากนี้ผลการศึกษาในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับการสรุปผลการศึกษารื่องสุราในสังคมไทย โดยสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและประเพณี เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการบริโภคสุราของคนในสังคม อันได้แก่ การดื่มเพื่อการเข้าสังคม การดื่มตามโอกาสและเทศกาลต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาที่ว่า การดื่มเพื่อเข้าสังคมในสังคม ซึ่งมีผลต่อการดื่มสุราขาวของเกษตรกรฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะชี้ให้เห็นถึงผลของการดื่มสุรา ทั้งที่อาจจะมีแง่บวกและลบ กล่าวคือในแง่บวก อาจจะทำให้เห็นว่า การดื่มสุราอาจจะดีในแง่ที่ทำให้พูดคุยกับผู้อื่นได้ถูกคอ การพบปะกับบุคคลอื่นทำให้มีเพื่อนมากขึ้น แต่เมื่อมองในแง่ลบ สุรามีฤทธิ์ต่อระบบประสาท ทำให้สามารถในการครองสติลดลง อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุตั้งแต่เพียงเล็กน้อยจนถึงขั้นรุนแรงได้

2. ควรจะมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับผลเสียของการดื่มเครื่องดื่มที่แอลกอฮอล์ที่มีต่อสุขภาพของผู้ดื่ม รวมไปถึงผลกระทบต่อระบบประสาทของผู้ดื่มเอง เช่น การดื่มสุราทำให้ความสามารถในการครองสติลดลง เนื่องจากผลการศึกษาที่พบว่าเกษตรกรผู้ดื่มสุราขาวส่วนมากเคยประสบอุบัติเหตุและเกิดการทะเลาะวิวาทหลังจากดื่มสุรา ประกอบกับเกษตรกรส่วนมากถึงกว่าร้อยละ 80 ที่มี

การศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาลงมา และยังมีจำนวนมากที่ขาดความรู้ทางด้านนี้

3. ในบางเทศกาล เช่นสงกรานต์ และสงท้ายปี เก่าต้อนรับปีใหม่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์และเน้นย้ำให้ผู้ดื่มสุราตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้จากการดื่มสุรา เช่นการขับขี่ยานพาหนะขณะเมาสุรา หรือแม้แต่การทะเลาะวิวาทซึ่งอาจนำไปสู่การทำร้ายร่างกายให้เกิดการบาดเจ็บหรืออาจเสียชีวิตได้ เพราะโดยปกติการดื่มสุราในช่วงเทศกาลต่าง ๆ มักจะมีการดื่มฉลองกันมากอยู่แล้ว

4. เงินที่ใช้จ่ายในการดื่มสุราขาวของเกษตรกรถือว่าเป็นจำนวนเงินที่สูงเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับในแต่ละเดือน นอกจากนี้เงินที่จ่ายเป็นการจ่ายเพื่อดื่มสุราของเกษตรกรในแต่ละคนเท่านั้น ถ้าหากคิดเป็นจำนวนเงินรวมของครัวเรือน จึงเป็นจำนวนเงินที่สูง ซึ่งการดื่มสุราในประมานนี้อาจส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของครัวเรือนได้ และจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชนในที่สุด อีกทั้งการดื่มสุราในปริมาณมากบางครั้งเป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาท ดังนั้นควรมีการรณรงค์ให้มีการดื่มลดลง และชี้ให้เห็นโทษของการดื่มสุรา

5. ในการจะลดปริมาณการดื่มของเกษตรกร ควรจะมีการรณรงค์ให้ลดการดื่มลง เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจจะตามมา โดยการจัดกิจกรรมให้ชาวชนบททำร่วมกัน แทนการดื่มสุรา เช่น การรณรงค์ให้มีการออกกำลังกาย หรือการรณรงค์ให้ดื่มเครื่องดื่มประเภทอื่นแทนการดื่มสุรา เช่น เครื่องดื่มที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ

ชื่อเรื่อง	สำรวจสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ภาณุวัฒน์ มะโหรา
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนข้อมูลทั่วไป และสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นสาเหตุปัจจัยหลัก 4 ด้าน คือ ด้านจิตใจ ด้านพันธุกรรม ด้านร่างกาย และด้านสังคมและวัฒนธรรม

ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาจากสาเหตุปัจจัยสังคมและวัฒนธรรม คือ การดื่มในโอกาสพิเศษ งานเลี้ยงฉลอง ดื่มตามเทศกาล และเพื่อการพบปะสังสรรค์กับเพื่อน รองลงมาเป็นสาเหตุทางด้านจิตใจ

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อไวน์มะเม่า
ผู้แต่ง	ดวงพร เทียนถาวร
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อไวน์มะเม่าของจังหวัดสกลนคร เปรียบเทียบความพึงพอใจ และ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อไวน์มะเม่าในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสกลนคร เนื่องจากไวน์มะเม่า เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งรัฐบาลให้การสนับสนุน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ผู้บริโภคที่ดื่มไวน์มะเม่า จำนวนทั้งสิ้น 200 ตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ เขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสกลนคร ทำการประมวลผลด้วย และนำเสนอข้อมูลในรูป ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการใช้ค่า t-test และ F-test

ผู้บริโภคมีพฤติกรรมในการดื่มไวน์นานกว่า 4 วันต่อครั้ง และนิยมดื่มกับเพื่อนร่วมงาน และผู้อื่นในงานเลี้ยงสังสรรค์ ตัดสินใจซื้อไวน์โดยรสชาติ ซื้อไวน์ครั้งละ 1 ขวด และซื้อในราคาที่ต่ำกว่า หรือ เท่ากับ 300 บาท ในด้านความพึงพอใจอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับเดียวกันคือ ความพึงพอใจมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่มีความสำคัญ คือ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส จังหวัดสกลนคร ปัจจัยที่มีความสำคัญ คือ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ข้อเสนอแนะ ควรมีการปรับขนาดผลิตภัณฑ์ จัดทำให้มีรสชาติที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง ปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม ขยายช่องทางการจัดจำหน่าย เพิ่มการขายตรงมีบริการจัดส่ง

การส่งเสริมการตลาด ควรให้ทดลองชิม โฆษณาให้เห็น
ประโยชน์ของไวน์ และราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของผู้มาเยี่ยมชมงาน OTOP CITY ที่มีต่อไวน์มะเมาะ
ผู้แต่ง	วานิช วาริวนิช
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัย
ส่วนบุคคล ระดับความคิดเห็นของผู้มาเยี่ยมชมงาน OTO
P CITY ที่มีต่อไวน์มะเมาะและที่มีต่อปัจจัยส่วนประสม
ทางการตลาดของไวน์มะเมาะ การศึกษานี้ใช้วิธี
การศึกษาเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน ที่มา
ร่วมงาน “เมืองแห่งภูมิปัญญาไทย” (OTOP CITY) เมือง
ทองธานี จังหวัดนนทบุรี ระหว่างวันที่ 21 – 28 ธันวาคม
2546 โดยมีการใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลข
คณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t – test และ F –
test การทดสอบสมมติฐานได้กำหนดระดับนัยสำคัญที่
0.05

ผลการศึกษาพบว่า ผู้มาเยี่ยมชมงาน OTO
P CITY ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26 – 33 ปี การศึกษา
อยู่ในระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพค้าขายเป็นส่วนมาก
มีรายได้ประมาณเดือนละ 10,000 บาทหรือต่ำกว่า ในส่วน
ของความคิดเห็นที่มีต่อไวน์มะเมาะจะเห็นว่าไวน์มะเมาะเป็น
ผลิตภัณฑ์ใหม่ มีการทดลองชิมเพื่อต้องการทราบถึง
รสชาติ มากกว่าต้องการความมั่นใจ สำหรับความคิดเห็น
ของผู้มาเยี่ยมชมงานที่มีต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาด ใน
ด้านของผลิตภัณฑ์ และช่องทางการจำหน่าย จะให้
ความสำคัญกับ วัน เดือน ปีที่ผลิตและอายุของไวน์มะ
เมาะทางการส่งเสริมการตลาดจะให้ความสำคัญกับสื่อ
ประชาสัมพันธ์การโฆษณา สำหรับราคาให้ความสำคัญ
น้อย ด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ
จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องของส่วนประสม

การตลาดในทุกด้าน ส่วนระดับการศึกษาจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเฉพาะในด้านการส่งเสริมการตลาด ส่วนเพศสถานภาพ อาชีพ และรายได้จะมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันสำหรับข้อเสนอแนะผู้ประกอบการจะต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ผลิตให้ชัดเจนทุกครั้งและจะต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ไวน์มะเม่าได้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย รวมตลอดทั้งควรมีการหาตลาดจำหน่ายไวน์มะเม่าให้ทั่วถึงเพื่อเป็นการสนองความต้องการของลูกค้า

ชื่อเรื่อง	การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2547
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2519 โดยได้ผนวกคำถามกับแบบสำรวจโครงการอนามัยและสวัสดิการ การสำรวจครั้งนี้เป็นครั้งที่ 11 ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนเมษายน 2547 โดยสัมภาษณ์ประชากรอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไปที่เป็นสมาชิกในครัวเรือนตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและพฤติกรรมของประชากรเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ การดื่มสุราฯ การขับขีหรือโดยสารรถยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการรู้เกี่ยวกับกฎหมาย หรือบทลงโทษเกี่ยวกับบุหรี่และสุราฯ ซึ่งสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการดื่มสุร่าได้ดังนี้

การดื่มสุร่าหรือเครื่องดื่มมีนเมา

จากการสำรวจ พบว่า ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 49.4 ล้านคน เป็นผู้ดื่มสุร่าหรือเครื่องดื่มมีนเมา 16.1 ล้านคน หรือร้อยละ 32.7 โดยชายมีอัตราการดื่มสุร่าสูงกว่าหญิง (ร้อยละ 55.5 และร้อยละ 10.3 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาอายุและเพศของผู้ดื่มสุร่าหรือเครื่องดื่มมีนเมา พบว่า กลุ่มวัยแรงงานอายุ 25- 59 ปีมีอัตราการดื่มสุร่าสูงที่สุด (ร้อยละ 38.7) รองลงมา คือ กลุ่มเยาวชนอายุ 15- 24 ปี (ร้อยละ 23.5) และกลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 19.3) ตามลำดับ โดยชายมีอัตราการดื่มสุร่าหรือเครื่องดื่มมีนเมาสูงกว่าหญิงในทุกกลุ่มอายุและผู้เริ่มดื่มสุร่า มีอายุเฉลี่ยประมาณ 20 ปี

ในจำนวนผู้ที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ 16.1 ล้านคน เป็นกลุ่มผู้ที่ดื่มมานานๆ ครั้ง 7.3 ล้านคน และเป็นผู้ที่ดื่มสุราสม่ำเสมอ 8.8 ล้านคน โดยผู้ที่ดื่มสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 18.6 ดื่ม 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา ร้อยละ 16.2 ดื่ม 1-2 ครั้งต่อเดือน และมีเพียงร้อยละ 9.5 เท่านั้นที่ดื่มสม่ำเสมอทุกวัน

การรู้กฎหมาย/ บทลงโทษเกี่ยวกับสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในจำนวนประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไปที่เป็นทั้งผู้ดื่มหรือไม่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง 26.4 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่รู้หรือทราบกฎหมาย ข้อ ก. ห้ามจำหน่ายสุราแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มากที่สุดร้อยละ 91.1 ในขณะที่บทลงโทษ ข้อ ค. ผู้ที่กระทำความผิดกฎหมายจราจรที่เมาสุราต้องไปทำงานสาธารณะ งานบริการสังคม มีผู้รู้หรือทราบน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 54.8

ชื่อเรื่อง	การสำรวจสภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทย โดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 3 พ.ศ. 2546- 2547
ผู้แต่ง	เขารัตน์ ปรปักษ์ขาม และพรพันธุ์ ปุญญรัตพันธุ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ และกระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

การสำรวจสภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 3 พ.ศ. 2546- 2547 ได้ดำเนินการโดยสำนักงานการสำรวจสภาวะสุขภาพอนามัย (สกสอ.) ซึ่งจัดตั้งโดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และสนับสนุนด้านงบประมาณการสำรวจจากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการสำรวจครั้งนี้ คือ เพื่อแสดงสภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทยในระดับประเทศ ภาคและเขตสาธารณสุข เป็นรายหมวดอายุ และเขตการปกครอง และเพื่อแสดงความชุกของโรคที่สำคัญ ภาวะความเจ็บป่วยภาวะพิการ ตลอดจนปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชนไทย เพื่อจัดทำระบบข้อมูลสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค

ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจครั้งนี้ คือ ประชากรวัยแรงงานและวัยสูงอายุ โดยแบ่งประชากรเป้าหมายออกเป็น 4 กลุ่มย่อย คือ วัยแรงงานชาย หญิง อายุ 15- 59 ปี และวัยสูงอายุ ชาย หญิง 60 ปีขึ้นไป การสำรวจได้ใช้แผนการสุ่มตัวอย่างเชิงความน่าจะเป็นแบบสามขั้นอย่างมีชั้นภูมิ (Three-stage Stratified probability Sampling) หน่วยประชากรขั้นแรก คือ จังหวัด หน่วยประชากรขั้นสอง คือ หน่วยเลือกตั้งสำหรับพื้นที่ในเขต

เทศบาล และหมู่บ้าน สำหรับพื้นที่นอกเขตเทศบาลและหน่วยประชากรขั้นสุดท้าย คือ บุคคลตามนิยามประชากรเป้าหมายของการสำรวจ จำนวนบุคคลตัวอย่างที่ประมาณค่าไว้ในการสำรวจ คือ 42,120 คน และ จำนวนประชากรที่ได้จากการสำรวจคือ 39,290 คน

การดำเนินการเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่ 15 มกราคม- 15 เมษายน พ.ศ. 2547 โดยมีเครือข่ายดำเนินงานประกอบด้วยคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบเก็บข้อมูลในภาคกลาง คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เก็บข้อมูลในกรุงเทพฯ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เก็บข้อมูลในภาคเหนือ และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รับผิดชอบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในภาคใต้ พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลประจำจังหวัด ห้องปฏิบัติการในพื้นที่เพื่อการตรวจผลเลือด และจัดส่งซีรุ่มไปเก็บไว้ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อการศึกษาในระยะต่อไป

ข้อมูลสำคัญในการสำรวจครั้งนี้ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปโดยเฉพาะด้านสังคม เศรษฐกิจ ภาวะสุขภาพโดยรวม พฤติกรรมเสี่ยง เช่น อาหาร กิจกรรมทางกาย การสูบบุหรี่ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โรคที่สำคัญโดยเฉพาะโรคเรื้อรัง อุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และการใช้ยา พฤติกรรมทางเพศ อนามัยเจริญพันธุ์ และผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) จะมีคำถามเกี่ยวกับสถานะสุขภาพทางกาย จิต และสังคม ที่แสดงถึงความเป็นอยู่ดีของผู้สูงอายุ ความสามารถในการดำเนินกิจวัตรประจำวัน ความสามารถในการบดเคี้ยว สภาพสมองปกติ มีหลักประกันของความมั่นคงในที่อยู่อาศัย รายได้ บริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมพื้นฐาน มีการคัดแปลงบ้านเพื่อให้เหมาะสมและป้องกันอุบัติเหตุอันเนื่องมาจากความสูงอายุ เช่น การหกล้ม สภาพการดำรงชีวิตอย่างอบอุ่น ไม่

เป็นภาระในครัวเรือน และที่สำคัญ คือ ข้อมูลการตรวจร่างกาย คือ น้ำหนักและส่วนสูง เส้นรอบเอว (เป็นเซนติเมตร) ความดันโลหิต ซึฟงร นอกจากนี้การตรวจเลือดจะมีผลของ Hemoglobin และ Hematocrit, น้ำตาลในเลือด (Fasting Blood Sugar) โคลเลสเตอรอล (Total cholesterol) และ CBC

ผลการสำรวจ ประชากรตัวอย่างที่ได้จากการสำรวจ ภายหลังจากการตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องตัวแปรต่างๆ โดยใช้โปรแกรม Stata 9.0 (Stata Corporation Texas) ได้ตัวอย่างจำนวนสุดท้าย คือ 39,290 ซึ่งในจำนวนนี้ ประกอบด้วยชายอายุ 15- 59 ปี จำนวน 9,515 คน หญิงอายุ 15- 59 ปี 10,403 คน ชายอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 9,419 คน และประชากรตัวอย่างหญิงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 9,953 คน โดยมีผลสรุปในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงและการดื่มสุรา ดังนี้

พฤติกรรมเสี่ยง

ข้อมูลส่วนนี้ได้จากการสัมภาษณ์ การตรวจร่างกายและการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เมื่อประมวลข้อมูลทั้งหมดด้วยกันและใช้เกณฑ์ตามระดับต่างๆ ของพฤติกรรมหรือปัจจัยเสี่ยง เช่นระดับการบริโภคผักและผลไม้ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระดับความดันโลหิต หรือระดับไขมันรวม ซึ่งระดับต่างๆ เหล่านี้ได้กำหนดจากผลการวิจัยในหลายประเทศ รวมทั้งเกณฑ์ขององค์การด้านสุขภาพที่เป็นที่ยอมรับ เช่น องค์การอนามัยโลกว่า ถ้าสูงหรือต่ำจากเกณฑ์จะมีผลต่อสุขภาพ จากเกณฑ์เหล่านี้ได้วิเคราะห์ผลและแสดงสถานะสุขภาพหรือความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในประชากรกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 กลุ่ม ไว้ดังต่อไปนี้ คือ

การดื่มสุรา

ประชากรชายอายุ 15 ปีขึ้นไปร้อยละ 17 และประชากรหญิงอายุในกลุ่มเดียวกันร้อยละ 2 มีการดื่มสุราอยู่ในระดับที่เรียกว่าอันตรายต่อสุขภาพ (คือ ดื่มมากกว่า 20 กรัมของ ethanol ในหญิงและมากกว่า 40 กรัม

ต่อวันในชาย) โดยเฉลี่ย ประชากรทั้งชายและหญิงทั่วประเทศยังดื่มสุร่าอยู่ในระดับที่ปลอดภัย คือ ประมาณ 39.7 กรัม/ วันในชาย และ 6.3 กรัม/ วันในหญิง อย่างไรก็ตามมีชายและหญิงอายุ 15 ปีขึ้นไปร้อยละ 27 และ 65 ตามลำดับที่ไม่ดื่มสุร่าเลย ในกลุ่มที่ดื่มสุร่านี้ร้อยละ 57 ในชายและร้อยละ 19 ในหญิงที่เคยดื่มหนักมากในครั้งเดียวมาแล้ว ซึ่งแสดงถึง ความเสี่ยงต่อสุขภาพโดยเฉพาะอุบัติเหตุจากร การดื่มอย่างหนักในครั้งเดียวนี้ มีขึ้นประมาณ 29 ครั้งต่อปีในชายและ 4 ครั้งต่อปีในหญิง กลุ่มอายุ 15- 29 ปีเป็นกลุ่มที่ดื่มหนักมากที่สุด เช่นเดียวกับประชากรในเขตเทศบาล ในภาคกลางและกรุงเทพฯ ทั้ง ความชุกและปริมาณการดื่มจะลดลงตามอายุ

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. 2547
ผู้แต่ง	ศูนย์ข้อมูลโรคไม่ติดต่อ, สำนักโรคไม่ติดต่อ, กระทรวงสาธารณสุข, กรมควบคุมโรค,
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. 2547 ดำเนินการสำรวจใน 41 จังหวัด จากเขตสาธารณสุข 10 เขต มีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 59,109 คน โดยจำนวนตัวอย่างมากที่สุด คือ จังหวัดอ่างทอง มีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 1,511 คน และจังหวัดที่มีขนาดตัวอย่างน้อยที่สุด คือ จังหวัดพิษณุโลกมีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 1,322 คน ผลการสำรวจ พบว่า ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 63.15 ประเมินสถานะสุขภาพตนเองว่าอยู่ในระดับดี- ดีมาก ร้อยละ 97.68 มีระบบประกันสุขภาพ ร้อยละ 6.31 มีปัญหาด้านการเงินสำหรับการรักษาความเจ็บป่วยของตนเอง ร้อยละ 12.69 มีภาวะน้ำหนักเกิน ($BMI \geq 25.0- 29.9$ กก./ m^2) ร้อยละ 2.60 มีภาวะอ้วน ($BMI \geq 30$ กก./ m^2 ขึ้นไป) ความชุกของพฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บของประชาชน เช่น ร้อยละ 20.96 สูบบุหรี่เป็นประจำ ร้อยละ 35.26 ดื่มสุร่าในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 3.17 ดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยครั้งละมากกว่า 5 แก้วมาตรฐาน ร้อยละ 88.58 รับประทานผลไม้ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยมาตรฐานต่อวัน ร้อยละ 87.76 รับประทานผักไม่น้อยกว่า 5 หน่วยมาตรฐานต่อวัน ร้อยละ 12.08 ขับขี่รถจักรยานยนต์หลังจากดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายใน 1 ชั่วโมง ใน 30 วันที่ผ่านมา ร้อยละ 4.26 ขับรถยนต์หลังจากดื่มเครื่องดื่มที่มี

แอลกอฮอล์ภายใน 1 ชั่วโมง ใน 30 วันที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 49.55 ที่สวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 64.48 คาดเข็มขัดนิรภัยขณะขับรถยนต์ ความตระหนักในการดูแลสุขภาพของประชากรต่อพฤติกรรม การเข้าตรวจโรคต่างๆ พบว่า ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 62.97 ได้รับการตรวจวัดความดันโลหิตภายใน 1 ปี และร้อยละ 30.77 ได้รับการตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือด เพื่อหาเบาหวานภายใน 1 ปีที่ผ่านมา สตรีที่อายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ได้รับการตรวจภายในเพื่อหามะเร็งปากมดลูกภายใน 1 ปี ร้อยละ 22.42 และมีเพียงร้อยละ 19.24 ที่ได้รับการตรวจคัดกรองเต้านมเพื่อหาก้อนผิดปกติโดยเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขภายใน 1 ปีที่ผ่านมา และความชุกของโรคเรื้อรังไม่ติดต่อ ที่พบได้บ่อยเรียงลำดับดังนี้ ร้อยละ 2.93 เป็นโรคโลหิตจาง ร้อยละ 2.52 เป็นโรคหืดหอบ ร้อยละ 1.17 เป็นโรคซึมเศร้า ร้อยละ 1.01 เป็นโรคหัวใจขาดเลือด ร้อยละ 0.85 เป็นโรคหลอดเลือดสมองเรื้อรัง ถุงลมโป่งพอง และร้อยละ 0.79 เป็นโรคหลอดเลือดสมอง อันพฤกษ์ อัมพาต สำหรับการใช้จ่ายความรุนแรงทางร่างกาย ร้อยละ 3.32 เคยถูกทำร้ายร่างกายในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ผลการสำรวจแสดงให้เห็นความแตกต่างของความชุกของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และพฤติกรรมสุขภาพต่างๆ เหล่านี้ระหว่าง จังหวัดที่ดำเนินการสำรวจ

ผลการศึกษาโดยภาพรวมของประชากรทั้ง 41 จังหวัด พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเจ็บป่วยและการตายก่อนวัยอันควรเป็น อย่างมาก เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การรับประทานผัก ผลไม้ที่ไม่เพียงพอ การใช้บริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก และเมื่อพิจารณาข้อมูลแต่ละพื้นที่จะพบความแตกต่างของสถานะสุขภาพ ความชุกของพฤติกรรมเสี่ยง โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง การใช้บริการส่งเสริมสุขภาพของ ประชากร และคุณภาพของระบบบริการสุขภาพของแต่ละ จังหวัด สถานการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการให้บริการสุขภาพของ

หน่วยงานป้องกันควบคุมและรักษาโรคของแต่ละจังหวัด ที่มีความแตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของคนไทย
ผู้แต่ง	ศุภฉัตรา ประพนธ์ศิลป์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

กลุ่มเพศชาย ผู้ที่หย่าร้าง ผู้ที่อาศัยในเขตเมือง และผู้ที่สูบบุหรี่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราก่อนข้างสูง การดำเนินนโยบายดังกล่าวจะช่วยป้องกันและลดความสูญเสียที่เกิดจากการดื่มสุราได้ผลดียิ่งขึ้น

บทคัดย่อ

การดื่มสุราของคนไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งหาหนโยบายในการควบคุมการบริโภคสุรา เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดจากการตายก่อนวัยอันควร อุบัติเหตุ และอาชญากรรมต่างๆ ที่เป็นผลจากการดื่มสุรา งานวิจัยนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา ความถี่ในการดื่มสุราและความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการดื่มสุรา และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุราเพื่อให้สามารถหาแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อลดการบริโภคสุราได้ดียิ่งขึ้น การวิเคราะห์ได้ใช้แบบจำลอง Binomial Logit Model และ Ordered Logit Model โดยใช้วิธีประมาณค่าแบบ Maximum Likelihood Estimation และใช้ข้อมูลจากโครงการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากรปี พ.ศ. 2547 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า รายได้ที่สูงขึ้น จะเพิ่มความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา นอกจากนี้ ยังพบอีกว่ากลุ่มเพศชาย ผู้ที่หย่าร้าง คนในเขตเมือง ผู้ที่สูบบุหรี่ จะมีแนวโน้มเป็นผู้ดื่มสุราเป็นประจำมากที่สุด อีกทั้งความถี่ในการเป็นผู้ดื่มสุราทางบวกกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาสุขภาพ ปัญหาผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การประสบอุบัติเหตุ และการสูบบุหรี่ด้วย ซึ่งผลการศึกษายังได้แสดงให้เห็นว่า นโยบายด้านราคาเป็นนโยบายที่สำคัญในการลดการบริโภค อย่างไรก็ตาม ภาครัฐควรใช้นโยบายด้านอื่นๆ ประกอบด้วย โดยเฉพาะการรณรงค์ใน

ชื่อเรื่อง	อุปสงค์การบริโภคเบียร์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	กิริติ หลิมประเสริฐศิริ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องอุปสงค์การบริโภคเบียร์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาถึงอุปสงค์การบริโภคเบียร์ในประเทศไทย และทำการศึกษาถึงผลของมาตรการห้ามโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ต่ออุปสงค์ปริมาณการบริโภคเบียร์ในประเทศไทย ศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ในรูปสมการถดถอยเชิงพหุ โดยจะทำการแปลงฟังก์ชันของสมการอุปสงค์ให้อยู่ในรูปแบบของความสัมพันธ์ลอการิทึม ซึ่งกำหนดให้ปัจจัยราคาเบียร์ราคาสุรา ผลิตรวมในประเศ ค่าใช้จ่ายในโฆษณาของเครื่องดื่มเบียร์ เป็นตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบจำลองอุปสงค์การบริโภคเบียร์ในประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรราคาเบียร์ ผลิตรวมในประเศ ที่แท้จริง (Real GDP) มีผลต่อปริมาณการบริโภคเบียร์ในประเทศไทย ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 โดยค่าความยืดหยุ่นราคาของอุปสงค์ต่อราคาเบียร์แสดงว่าถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในราคาเบียร์ จะส่งผลทำให้ปริมาณการบริโภคเบียร์ในประเทศไทยเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้าม โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงในรูปของเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลง อธิบายได้ว่าเบียร์ในประเทศไทยเป็นสินค้าที่มีความยืดหยุ่น ราคาสูง (elastic)

ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อผลิตรวมในประเศที่แท้จริง (Real GDP) แสดงว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อผลิตรวมในประเศที่แท้จริงเปลี่ยนแปลงแล้ว จะส่งผลทำให้ปริมาณ

การบริโภคเบียร์ในประเทศไทยเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน โดยเปลี่ยนแปลงนั้นจะอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลง อธิบายได้ว่าเบียร์ในประเทศไทยเป็นสินค้าปกติ (Norma goods)

ส่วนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณา รวมทั้งหมดของเครื่องดื่มเบียร์ในประเทศไทย และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาประเภทสื่อโทรทัศน์ของเครื่องดื่มเบียร์ในประเทศไทย จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นำไปสู่ข้อชี้แนะที่ว่า ค่าใช้จ่ายโฆษณา รวมทั้งหมดหรือค่าใช้จ่ายโฆษณาทางสื่อโทรทัศน์ของเครื่องดื่มเบียร์ในประเทศไทย จะไม่มีผลต่อปริมาณการบริโภคเบียร์โดยรวมในประเทศไทยปริมาณการบริโภคเบียร์ในประเทศไทย

จากการศึกษา มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับภาครัฐบาลเพื่อเป็นแนวทางในการกำกับควบคุมดูแลอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาทางสื่อโทรทัศน์ และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณา รวมทั้งหมด จะไม่มีผลต่ออุปสงค์ปริมาณการบริโภคเบียร์โดยรวมในประเทศไทย ดังนั้น มาตรการห้ามเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ในช่วงเวลา 05.00 น.- 22.00 น. ของแต่ละวัน จะไม่มีผลในการควบคุม

ถ้ารัฐบาลต้องการให้ปริมาณการบริโภคเบียร์ในประเทศไทยลดลง รัฐบาลควรมีมาตรการจัดเก็บอัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มเบียร์เพิ่มขึ้น เพื่อส่งผลให้ระดับราคาจำหน่ายของเบียร์เพิ่มสูงขึ้น ก็สามารถทำให้ปริมาณการบริโภคเบียร์ในประเทศไทยลดลงได้ เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าราคาเบียร์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการบริโภคเบียร์ในประเทศไทย

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มแบบผลิตภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ธาริณี แดงเข้ม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มแบบผลิตภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ผู้บริโภคที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มที่ผลิตภายในประเทศและ/หรือนำเข้าจากต่างประเทศที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บแบบสอบถามที่เฉพาะร้านอาหาร หรือสถานบันเทิงที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว สถิติทดสอบค่าสถิติทดสอบ Paired-Samples t-test และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 11

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในช่วง 20-25 ปี สถานภาพโสด เป็นพนักงานบริษัทเอกชน การศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท และพบว่า

ปัจจัยจิตวิทยา ด้านการรับรู้ พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มมีปริมาณแอลกอฮอล์น้อย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มมีหลายรสชาติ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มสามารถดื่มได้ทันทีไม่ต้องผสมอีก และผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มเป็นเครื่องดื่มที่ดื่มแล้วไม่มีโทษต่อร่างกาย ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริโภคส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าตนเป็นคนชอบเข้าสังคม มีความเป็นผู้นำ เป็นคนชอบลองของใหม่ และเป็นคนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าตนเองเป็นผู้ที่ชอบทำตามผู้อื่น

1. ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาดแบบประสมประสาน พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มได้จากการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ และการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ ก็เป็นสื่อแรกที่เข้าถึงผู้บริโภคในการรับข้อมูลข่าวสารของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม อีกทั้งยังเป็นการสื่อสาร ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มมากที่สุด สำหรับองค์ประกอบของโฆษณาที่จูงใจให้เกิดการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มคือรูปผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มและการส่งเสริมการขายที่ผู้บริโภคอยากให้มีมากที่สุดคือการให้ทดลองชิมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มฟรี

2. ผู้บริโภคจะซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มจากสถานบันเทิงประเภท ผับ/บาร์/ดิสโก้เทคมากที่สุด ยี่ห้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มที่ผู้บริโภคดื่มบ่อยที่สุด คือ ยี่ห้อ Bacardi Breezer และดื่มเนื่องจากอยากลองรสชาติมากที่สุด โดยที่จะดื่มยี่ห้อเดิมบางครั้ง ไม่จำกัดโอกาสในการดื่ม ดื่มประมาณ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และดื่มจำนวน 2 ขวดต่อครั้ง

3. ระดับความคาดหวังที่มีต่อเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแบบผลิตภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศมีระดับความคาดหวังในระดับปานกลาง

4. ผู้บริโภคเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดที่มีเพศที่แตกต่างกัน ความถี่และปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. ผู้บริโภคเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน ปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัด ไม่แตกต่างกัน

6. ผู้บริโภคเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน ปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัด แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

7. ผู้บริโภคเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดที่มีระดับการศึกษาสูงสุดและรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดในเรื่องของปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัด ไม่แตกต่างกัน

8. การรับรู้แตกต่างกัน ความถี่และปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องการรับรู้ว่ามีต่อร่างกายแตกต่างกัน ปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดไม่แตกต่างกัน

9. บุคลิกภาพแตกต่างกัน ความถี่และปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องบุคลิกภาพของผู้บริโภคที่เป็นคนชอบรับความคิดเห็นของผู้อื่นแตกต่างกัน ปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดไม่แตกต่างกัน

10. การสื่อสารทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดที่แตกต่างกัน ความถี่ในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัด

แตกต่างกัน แต่ปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัด ไม่แตกต่างกัน

11. องค์ประกอบของโฆษณาที่มุ่งใจให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดที่แตกต่างกัน ความถี่ในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแตกต่างกัน แต่ปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัด ไม่แตกต่างกัน

12. ความถี่และปริมาณในการดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัด มีความสัมพันธ์ต่อแนวโน้มการบริโภคเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัด

ระดับความคาดหวังที่มีต่อเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแบบผลิตภายในประเทศที่แตกต่างกัน ระดับความคาดหวังที่มีต่อเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแบบนำเข้าจากต่างประเทศไม่แตกต่างกัน ยกเว้นระดับความคาดหวังที่มีต่อเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแบบผลิตภายในประเทศในเรื่องรูปแบบของบรรจุภัณฑ์มีความแปลกใหม่ขึ้น การเพิ่มปริมาณดีกรีแอลกอฮอล์ในเครื่องดัดให้สูงขึ้นและการปรับราคาให้ถูกลง แตกต่างกับระดับความคาดหวังที่มีต่อเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมผสมพร้อมดัดแบบนำเข้าจากต่างประเทศ

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคชายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	อาทิตย์ สายบัวทอง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ทราบถึงทัศนคติต่อเบียร์ตราสิงห์ ในด้าน ตราสินค้า บรรจุภัณฑ์ ฉลาก ตำแหน่งทางการตลาด และพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ของผู้บริโภคชาย ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคชายที่บริโภคเบียร์ตราสิงห์ โดยเป็นผู้บริโภคชายที่บริโภคเบียร์ตราสิงห์ ณ บริเวณเบียร์การ์เด็น 3 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ลานเบียร์ SCB Park ถนนรัชดาภิเษก, ลานเบียร์ Central World Plaza ถนนราชประสงค์ และลานเบียร์ ตลาดสวนลม ในทพลาซ่า ถนนวิฑู เครื่องมือที่ใช้ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานประกอบด้วย การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว หากผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ต้องทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) นอกจากนี้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในสถานภาพโสด มีอายุอยู่ในช่วง 24 – 29 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน

มีรายได้ 5,000 – 15,000 บาท/เดือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านฉลากสินค้าผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ และคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านตำแหน่งทางการตลาดของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ โดยรวมอยู่ในระดับดี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านตราสินค้าของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริโภคส่วนใหญ่รู้จักชื่อเบียร์ยี่ห้อสิงห์มากที่สุด รู้จักชื่อเบียร์ต่าง ๆ จากโทรทัศน์ ได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับเบียร์สิงห์ และได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับเบียร์สิงห์ทุกวัน ได้รับทราบข่าวสารของเบียร์สิงห์ทางโทรทัศน์ ระบุว่าเบียร์สิงห์ใช้สัญลักษณ์รูปสิงห์เดินเป็นตราที่ห้อยตะเข็บเงินการค้า ถ้าผู้บริโภคนึกถึงเบียร์สิงห์ สิ่งแรกที่จะนึกถึงมากที่สุด คือ ตรา “สิงห์” ผู้บริโภคคิดว่าข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา มีผลมากในการช่วยตัดสินใจซื้อเบียร์สิงห์ ผู้ที่ไปเที่ยวที่เบียร์การ์เด็นส่วนจะบริโภคเบียร์และซื้อเบียร์ดื่มเอง ปัจจัยหลักในการตัดสินใจซื้อเบียร์สิงห์ส่วนใหญ่ของผู้บริโภค คือ การโฆษณา ศิลปวัฒนธรรมไทย กิจกรรมส่งเสริมการขายต่าง ๆ มีประโยชน์มาก ส่วนใหญ่ผู้บริโภคเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เบียร์สิงห์จัดขึ้นเป็นบางครั้ง มีความพึงพอใจกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ในระดับปานกลาง จะดื่มเบียร์สัปดาห์ละ 1.45 ครั้ง และซื้อเบียร์เพื่อบริโภคครั้งละ 482.67 บาท

ผลการทดสอบสมมติฐานจำนวน 2 ข้อ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีผลต่อจำนวนครั้งของการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ ในรอบ 1 สัปดาห์แตกต่างกัน และ สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อายุที่แตกต่างกัน

กันมีผลต่อจำนวนครั้งของการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ในรอบ 1 สัปดาห์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่ในขณะที่เดียวกัน อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์ไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกันมีผลต่อจำนวนครั้งของการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ ในรอบ 1 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่ในขณะที่เดียวกัน ระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์ไม่แตกต่างกัน อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อจำนวนครั้งของการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ ในรอบ 1 สัปดาห์ และอาชีพแตกต่างกันมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อจำนวนครั้งของการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ ในรอบ 1 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านตราสินค้า ปัจจัยด้านคุณภาพ และปัจจัยด้านตำแหน่งทางการตลาดของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ ในรอบ 1 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างต่ำ ปัจจัยด้านฉลากสินค้าผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ ในรอบ 1 สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำมาก ปัจจัยด้านบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการบริโภคเบียร์ตราสิงห์ ในรอบ 1 สัปดาห์ ปัจจัยด้านตราสินค้าของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำมาก ปัจจัยด้านคุณภาพ ปัจจัยด้านฉลากสินค้าผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ โดยมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์ อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างต่ำ ปัจจัยด้านตำแหน่งทางการตลาดของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำมาก ส่วนปัจจัยด้านบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภคเบียร์

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมและทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อไวน์ไทย
ผู้แต่ง	ชลธิกร ชมะโชติ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนผสมทางการตลาดไวน์ไทย และเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนผสมทางการตลาดไวน์ไทย จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจซื้อและเคยดื่มไวน์ไทยที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน จากตารางหาไร่ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ ANOVA (Analysis of Variance) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัย ผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมดื่มไวน์ไทยที่ทำจากองุ่นและกระเจี๊ยบ ดื่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1-2 แก้ว เพื่อประโยชน์ทางด้านสุขภาพในงานเลี้ยงสังสรรค์ นิยมซื้อตราयीห้อลาของเต้ การซื้อคำนึงถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซื้อสัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 2 - 3 ขวด เพื่อเป็นของฝาก ซื้อตราयीห้อเดิมเป็นประจำจากซูเปอร์มาร์เก็ต เพราะมีสินค้าให้เลือกหลากหลายชนิด และปัญหาที่พบส่วนใหญ่มีกลิ่นสาบหรือกลิ่นหมักคอง

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อไวน์ไทยทั้งที่ทำจากองุ่นและกระเจี๊ยบ พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อโดยภาพรวม รายด้าน

และรายช้อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยผู้บริโภคนิยมรสหวานอมเปรี้ยว กลิ่นของผลไม้ที่เป็นวัตถุดิบ สีควรเหมือนกันทุกครั้งที่มีการผลิต ขวดแก้วเป็นสีชา ระดับราคาควรใกล้เคียงกับขนาดบรรจุไวน์ทุกชนิด ชื่อจากซูเปอร์มาร์เก็ต สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์และการทดลองชิมรสชาติที่มีต่อการตัดสินใจซื้อ

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคไวน์ไทยที่ทำจากองุ่นต่อส่วนผสมทางการตลาด จำแนกตามเพศพบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน รายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านราคา โดยเพศหญิงให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อมากกว่าเพศชาย และรายช้อย พบว่า มีความแตกต่างกัน 2 ข้อ คือ รสชาติและระดับราคา โดยเพศหญิงให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อมากกว่าเพศชาย จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมรายด้าน และรายช้อยไม่มีความแตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนรายช้อยพบว่า มีความแตกต่าง 1 ข้อ คือ ตราयीห้อโดยกลุ่มวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อมากกว่ากลุ่มวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำแนกตามรายได้ พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน รายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านราคา โดยกลุ่มรายได้ 10,000 - 20,000 บาทให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อมากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และรายช้อย พบว่า มีความแตกต่างกัน 3 ข้อ คือ รูปแบบทรงขวดกับระดับราคาโดยกลุ่มรายได้ 10,000 - 20,000 บาท ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อมากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และการส่งเสริมการขายโดยกลุ่มรายได้ 10,000 - 20,000 บาท ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อมากกว่ากลุ่มรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคไวน์ไทยที่ทำจากกระเจี๊ยบต่อส่วนผสมทางการตลาด จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่าง

กัน ส่วนรายช้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน 6 ข้อ คือ การได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รางวัลการประกวดไวน์ มีสารเคมีตามมาตรฐาน วัตถุประสงค์ปลอดสารพิษ การระบุนวันเดือน ปีผลิต โดยเทศหญิงให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจชื้อมากกว่าเพศชาย และการตกแต่งร้านและจัดวางสินค้า โดยเพศชายให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจชื้อมากกว่าเพศหญิง จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวม รายด้าน และรายช้อไม่มีความแตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน รายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านราคา โดยกลุ่มวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจชื้อมากกว่ากลุ่มวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และรายช้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน 3 ข้อ คือ การรองรับวัตถุประสงค์ปลอดสารพิษ โดยกลุ่มวุฒิการศึกษาปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจชื้อมากกว่ากลุ่มวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี สิววดแก้วโดยกลุ่มวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจชื้อมากกว่ากลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี และระดับราคาโดยกลุ่มวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจชื้อมากกว่ากลุ่มวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำแนกตามรายได้ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนรายช้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน 1 ข้อ คือ การรับรองวัตถุประสงค์ปลอดสารพิษ โดยกลุ่มรายได้ 10,000 - 20,000 บาท ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจชื้อมากกว่ากลุ่มรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป การเปรียบเทียบความแตกต่างของงานวิจัยนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อเรื่อง	สถานการณ์บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย
ผู้แต่ง	จุริย์ อุสาหะ, เสริมชัย จุฬาสรีกุล
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาทบทวน สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย ในปี ๒๕๔๓ คนไทยบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อหัวต่อปีมากขึ้นเป็น ๑๓.๕๕ ลิตร จัดเป็นอันดับ ๕ ของโลก โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเกือบหนึ่งเท่า ในช่วง ๑๐ ปี เมื่อเทียบกับปี ๒๕๓๓ ซึ่งมีอัตราเพียง ๗.๔๖ ลิตร สำนักงาน สถิติแห่งชาติรายงานผลการสำรวจครั้งล่าสุดในปี ๒๕๔๖ ว่าร้อยละ ๑๕.๕ ของคนไทยอายุมากกว่า ๑๑ ปี ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นชายวัยทำงานอายุ ๒๕-๔๔ ปี ถึงร้อยละ ๗๔.๖ ของประชากรกลุ่มนั้น กลุ่มวัยรุ่นชายมีแนวโน้มบริโภคมากขึ้น โดยชายวัย ๑๑-๑๕ ปี บริโภคแอลกอฮอล์ร้อยละ ๒๑.๒ ของประชากรกลุ่มนี้ และยังพบว่าจำนวนผู้ดื่มในกลุ่มหญิงวัย ๑๕-๑๙ ปี เพิ่มขึ้นเกือบ ๖ เท่า จากร้อยละ ๑.๐ เป็น ๕.๖ ในช่วงเวลา ๗ ปี (ปี ๒๕๓๙ - ๒๕๔๖) เห็นได้ว่าวัยรุ่นเริ่มดื่มเมื่ออายุน้อยลงเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าในอนาคตมีแนวโน้มจำนวนผู้บริโภคเครื่องดื่มประเภทนี้เพิ่มขึ้นทุกเพศทุกวัย และมีปริมาณเพิ่มขึ้น ๑ เท่า ทุก ๓ ปี เพื่อน ครอบครัว สังคม และวัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น การโฆษณาเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่ชักนำเยาวชนให้ดื่มสื่อที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อเยาวชนในกรณีนี้ คือ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ดังนั้นหลายฝ่ายหลายหน่วยงานที่ตระหนักถึงพิษภัยอันตรายได้ร่วมมือร่วมใจกันรณรงค์ และหาทางลดการบริโภคให้น้อยลง แต่ยังไม่สัมฤทธิ์ผล

ชื่อเรื่อง	การสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2547
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2519 โดยได้ผนวกข้อมูลกับแบบสำรวจโครงการอนามัยและสวัสดิการ การสำรวจครั้งนี้เป็นครั้งที่ 11 ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนเมษายน 2547 โดยสัมภาษณ์ประชากรอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไปที่เป็นสมาชิกในครัวเรือนตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและพฤติกรรมของประชากรเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ การดื่มสุราฯ การขับขี่หรือโดยสารรถยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการรู้เกี่ยวกับกฎหมาย หรือบทลงโทษเกี่ยวกับบุหรี่และสุราฯ ซึ่งสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการดื่มสุราได้ดังนี้

การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมา

จากการสำรวจ พบว่า ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 49.4 ล้านคน เป็นผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมา 16.1 ล้านคน หรือร้อยละ 32.7 โดยชายมีอัตราการดื่มสุราฯสูงกว่าหญิง (ร้อยละ 55.5 และร้อยละ 10.3 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาอายุและเพศของผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมา พบว่า กลุ่มวัยแรงงานอายุ 25- 59 ปีมีอัตราการดื่มสุราฯสูงที่สุด (ร้อยละ 38.7) รองลงมา คือ กลุ่มเยาวชนอายุ 15- 24 ปี (ร้อยละ 23.5) และกลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 19.3) ตามลำดับ โดยชายมีอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมาสูงกว่าหญิงในทุกกลุ่มอายุและผู้เริ่มดื่มสุรา มีอายุเฉลี่ยประมาณ 20 ปี

ในจำนวนผู้ที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมา 16.1 ล้านคน เป็นกลุ่มผู้ที่ดื่มมานานๆ ครั้ง 7.3 ล้านคน และเป็นผู้ที่ดื่มสุราสม่ำเสมอ 8.8 ล้านคน โดยผู้ที่ดื่มสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 18.6 ดื่ม 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา ร้อยละ 16.2 ดื่ม 1-2 ครั้งต่อเดือน และมีเพียงร้อยละ 9.5 เท่านั้นที่ดื่มสม่ำเสมอทุกวัน

การรู้กฎหมาย/ บทลงโทษเกี่ยวกับสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในจำนวนประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไปที่เป็นทั้งผู้ดื่มหรือไม่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง 26.4 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่รู้หรือทราบกฎหมาย ข้อ ก. ห้ามจำหน่ายสุราแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มากที่สุดร้อยละ 91.1 ในขณะที่บทลงโทษ ข้อ ค. ผู้ที่กระทำผิดกฎหมายจราจรที่เมาสุราต้องไปทำงานสาธารณะ งานบริการสังคม มีผู้รู้หรือทราบน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 54.8

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ดื่มแบบเสี่ยง : กรณีศึกษาประชาชนอายุ 15-40 ปี เขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้แต่ง	วิภาวรรณ ชะอ่อม เพ็ญสุขสันต์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพและปัญหาด้านสังคมเพิ่มมากขึ้น การค้นหาผู้มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงจึงมีความสำคัญ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้นุคคลกลุ่มนี้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะที่รุนแรงขึ้นจนถึงขั้นเป็นผู้ติดแอลกอฮอล์ การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของผู้ดื่มแบบเสี่ยง โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อด้านสุขภาพของเบเกอร์และคณะ (1997) ทำการคัดกรองประชาชนอายุ 15-40 ปี ที่มีประวัติการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 1,338 คน ด้วยแบบประเมินภาวะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่ากลุ่มเสี่ยงจำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 20.10 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มหลายชั้นจำนวน 120 คน ในจำนวนนี้สมัครใจเข้าร่วมวิจัยจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 75.83 ใช้แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพ และทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เท่ากับ 48 คน มีผู้สมัครใจที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 วิเคราะห์เชิงปริมาณ ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ t และวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน สำหรับข้อมูลเชิง

คุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ข้อมูล (content analysis)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ดื่มแบบเสี่ยงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก อายุน้อยที่สุด คือ 7 ปี เฉลี่ย 18.07 ปี เนื่องจากทดลองและเพื่อนชวน ร้อยละ 39.6 และ 30.8 ตามลำดับ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดื่มครั้งแรกคือ ต้องการสังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 34.1 ปัจจุบันมีลักษณะการดื่มตามโอกาสเพื่อคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ทางสังคมและกลุ่มเพื่อน มีความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของปัญหาสุขภาพ รวมทั้งการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อลดการดื่มอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง เนื่องจากรับรู้ว่าการลดหรือเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ภายในครอบครัวอุปสรรคที่สำคัญ คือ ค่านิยมในกลุ่มเพื่อนและสภาพสังคม นอกจากนี้พบว่า การมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และได้รับรู้ว่าตนเองมีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงสามารถทำนายภาวะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การบริโภคไวน์ที่บ้านของไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ผู้แต่ง	ชูเกียรติ ชัยบุญศรี และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

และปัจจัยด้านการส่งเสริมการขายมีผลต่ออุปสงค์การบริโภคไวน์ที่บ้านของไทยแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านการผลิตไวน์หรือขั้นตอนการผลิตไวน์ และปัจจัยด้านราคาไวน์ มีผลต่ออุปสงค์การบริโภคไวน์ที่บ้านของไทยไม่แตกต่างกัน เมื่อทำการทดสอบ Structural Change ในแบบจำลองอุปสงค์นั้นพบอีกว่า Structural Change เกิดขึ้นในแบบจำลองอีกด้วย

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การบริโภคไวน์ที่บ้านของไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อทราบว่า มีปัจจัยไหนบ้างที่มีผลต่อการบริโภคไวน์ที่บ้านของประเทศไทย โดยในการวิจัยครั้งนี้ ได้สุ่มเก็บตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 150 ตัวอย่าง วิธีการวิเคราะห์แบบ Factor analysis ผลการวิจัยสรุปได้ว่า จากปัจจัยทั้งหมด 22 ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคไวน์ที่บ้านของไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เมื่อใช้วิธีการวิเคราะห์ดังกล่าวแล้วเหลือเพียง 8 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคไวน์ที่บ้านของไทย ปัจจัยทั้ง 8 ปัจจัยประกอบไปด้วยปัจจัย ปัจจัยด้านตัวผลิตภัณฑ์ 1 ปัจจัยด้านการผลิตไวน์ 1 ปัจจัยด้านส่งเสริมการขายไวน์ 1 ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ 2 ปัจจัยด้านส่งเสริมการขายไวน์ 2 และเมื่อนำปัจจัยดังกล่าว ไปใช้เป็นตัวแปรอธิบาย ในแบบจำลองอุปสงค์การบริโภคไวน์ที่บ้านของไทย ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า มีปัจจัยเพียง 6 ปัจจัย ที่มีผลต่อการบริโภคไวน์ที่บ้านของไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแบบจำลองอุปสงค์ ปัจจัยด้านส่งเสริมการขายไวน์ ปัจจัยด้านตัวผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านบรรจุภัณฑ์ไวน์ ปัจจัยด้านราคาไวน์ และปัจจัยด้านการผลิตไวน์ เมื่อมีการทดสอบ Restriction ในแบบจำลองพบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ไวน์

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมผู้บริโภคสุราแช่ผลไม้ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	เบญญาดา นัทรไชยาฤกษ์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมผู้บริโภคสุราแช่ผลไม้ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคสุราแช่ผลไม้ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 150 ตัวอย่าง โดยไม่เจาะจงเกี่ยวกับลักษณะของผู้ตอบและจากการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 150 ตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.33 เป็นเพศชาย ร้อยละ 36.00 มีอายุในช่วง 21-30 ปี ร้อยละ 54.00 มีสถานภาพโสดร้อยละ 48.67 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 25.33 ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 36.67 มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท/เดือน ร้อยละ 30.67 มีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4 คน ร้อยละ 45.33 มีช่วงรายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001-50,000 บาท ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภคสุราแช่ผลไม้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 82.67 เคยบริโภคสุราแช่ผลไม้ ร้อยละ 63.33 ชอบสุราแช่ผลไม้มากกว่าสุราแช่สมุนไพร ร้อยละ 37.33 รู้จักสุราแช่ผลไม้มานานกว่า 5 ปี ร้อยละ 45.33 เมื่อรู้จักแล้วบริโภคทันที และผู้บริโภคร้อยละ 54.67 ซื้อสุราแช่ผลไม้ด้วยตนเอง โดยที่ร้อยละ 59.33 เลือกซื้อจากผู้จำหน่ายรายย่อย ซึ่งร้อยละ 78.67 จะซื้อครั้งละประมาณ 1-3 ขวด และร้อยละ 26.67 จะซื้อในราคา

100-300 บาท ร้อยละ 62.00 คิดว่าสุราแช่ผลไม้ราคาแพงมีคุณภาพดีกว่าสุราแช่ผลไม้ราคาถูก ร้อยละ 66.67 มีจุดประสงค์ที่ซื้อสุราแช่ผลไม้เพื่อการบริโภค ร้อยละ 56.67 มีลักษณะการบริโภคตามความสะดวก/ไม่แน่นอน ผู้บริโภคส่วนมากร้อยละ 78.00 ไม่ได้บริโภคสุราแช่ผลไม้เป็นประจำและรสชาติที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ สตรอเบอร์รี่ ร้อยละ 56.67 ให้เหตุผลในการบริโภคสุราแช่ผลไม้ว่าสุราแช่ผลไม้มีรสชาติที่ดี ผู้บริโภคร้อยละ 72.67 คิดว่าสุราแช่ผลไม้ในตลาดมีคุณภาพไม่เท่าเทียมกัน โดยให้เหตุผลว่าการผลิตที่ต่างกันทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพที่ต่างกันเช่นเดียวกับเหตุผลของผู้ที่มีความเห็นว่าสุราแช่ผลไม้ของไทย มีคุณภาพที่ต่างกันเช่นเดียวกับเหตุผลของผู้ที่มีความเห็นว่าสุราแช่ผลไม้ของไทยมีคุณภาพไม่ทัดเทียมกับไวน์หรือสุราแช่ผลไม้จากต่างประเทศซึ่งมีร้อยละ 52.0 สำหรับพฤติกรรมหลังจากที่บริโภคสุรา คือ ฮึกเหิม ใจกล้า และปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคสุราแช่ผลไม้เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ คุณภาพของสุราแช่ผลไม้ โดยที่รสชาติและกลิ่นเป็นปัจจัยที่สำคัญ รองลงมาคือราคาของสุราแช่ผลไม้ นอกจากนี้ด้านสถานที่จำหน่าย คือ ความสะอาดของร้านและความหลากหลายของสินค้าในร้านเป็นปัจจัยที่สำคัญ ส่วนด้านการส่งเสริมการจำหน่าย การประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมของรัฐบาลเพื่อเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีส่วนในการเลือกซื้อสุราแช่ผลไม้ของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ไวน์ที่ได้รับคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว จังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	ทัศนพร ชุมสาย ณ อยุธยา
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นแนวคิดที่เน้นกระบวนการสร้างงานจากผลิตภัณฑ์ในแต่ละหมู่บ้าน ตำบล และส่งเสริมสนับสนุนให้ท้องถิ่นสามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์โดยมีกิจกรรม การคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการตลาด การผลิต การบริหารจัดการ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ด้านการผลิตให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและต้องการของตลาดสากล โดยท้องถิ่นต้องพึ่งตนเองเป็นหลัก จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการดำเนินคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยในผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มที่ได้รับระดับ 5 ดาว คือ ผลิตภัณฑ์ไวน์ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริโภคไวน์ เพื่อเป็นสารสนเทศด้านการตลาดและการผลิตไวน์ที่ได้รับคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว ในจังหวัดนครราชสีมา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ไวน์ที่ได้รับการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีจำนวน 100 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (ANOVA)

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคที่ศึกษาค้นคว้านี้เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท และส่วนใหญ่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานองค์การของรัฐ ผู้บริโภค เหตุผลในการได้รับคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว และต้องการซื้อเป็นของฝาก

2. ผู้บริโภคเกือบทั้งหมดนิยมดื่มไวน์ในเวลากลางตอนเย็น ชอบไวน์รสชาติหวานปานกลาง สถานที่ที่นิยมเลือกซื้อมากที่สุด คือ งานแสดงสินค้า ราคาที่นิยมซื้อคือราคาปานกลาง และบุคคลมีความสำคัญต่อการเลือกซื้อมากที่สุด คือ ตัวเอง

3. ปัจจัยที่มีความสำคัญมากต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ไวน์ที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว จังหวัด นครราชสีมา คือ ปัจจัยด้านคุณภาพ ด้านราคา ด้านภาชนะที่บรรจุ และด้านการตลาด ผู้บริโภคเพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยด้านภาชนะที่บรรจุเท่านั้นมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อไวน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะความเหมาะสมของภาชนะกับลักษณะสินค้า ภาชนะที่ใช้ รูปร่างของภาชนะ และขนาดของภาชนะ ส่วนผู้บริโภคที่มีช่วงอายุต่างกันและช่วงรายได้ต่างกันมีปัจจัย ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อไวน์ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไวน์มีดังนี้

ผู้ผลิตทั้ง 3 ยี่ห้อ ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณภาพ ราคา ภาชนะที่บรรจุและด้านการตลาด โดยด้านคุณภาพควรให้ความสำคัญกับความสะอาด รสชาติ และกลิ่นของไวน์ ด้านราคา ควรให้ความสำคัญกับราคาที่มีความเหมาะสมกับคุณภาพ ด้านภาชนะที่บรรจุ ควรให้ความสำคัญกับภาชนะที่มีรูปร่างสวยงาม มีความทันสมัย

และขนาดของภาชนะที่บรรจุ สำหรับด้านการตลาดนั้น ควรให้ความสำคัญกับมาตรฐานแหล่งผลิต เครื่องหมาย รับรองมาตรฐาน และลักษณะฉลากที่ใช้ปิดภาชนะ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

ไวน์สุรนารี ควรเน้นการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่ม ส่วนแบ่งการตลาดจากผู้บริโภคที่มีอายุในช่วงอื่น ๆ ยกเว้น ผู้บริโภคที่อยู่ในช่วง 41-50 ปี และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ยกเว้น กลุ่มอาชีพที่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงาน องค์กรของรัฐ สำหรับไวน์กลางดงวัลเลย์ ควรเน้นการ ประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดจากผู้บริโภค ในช่วงอายุอื่น ๆ ยกเว้น ผู้บริโภค ที่อยู่ในช่วง 31-40 ปี และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ยกเว้น กลุ่มอาชีพที่รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/พนักงานองค์กรของรัฐ และไวน์ พญาเย็น ควรเน้นการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดจาก ผู้บริโภคในช่วงอายุอื่น ๆ ยกเว้นผู้บริโภค ที่อยู่ในช่วง 31- 40 ปี และเน้นการประชาสัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพรับจ้าง เท่านั้น

สถานที่ที่ควรวางจำหน่ายเพื่อเป็นการเพิ่มยอด จำหน่ายไวน์ที่ได้รับคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่ง ผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว จังหวัดนครราชสีมา มากที่สุด คือ ห้างสรรพสินค้า/ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านขายในบริเวณแหล่ง ผลิต และร้านขายของฝาก

ผู้ผลิตไวน์ที่ได้รับคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่ง ผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว จังหวัดนครราชสีมา ควรออกแบบ ภาชนะให้แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริโภคเพศชายและเพศ หญิงชอบภาชนะแตกต่างกัน โดยเฉพาะความเหมาะสม ของภาชนะกับลักษณะสินค้า ภาชนะที่ใช้ รูปร่างของ ภาชนะและขนาดของภาชนะ

โดยสรุป ผู้บริโภคเห็นว่าปัจจัยด้านคุณภาพ ราคา ภาชนะบรรจุ และด้านการตลาดมีความสำคัญต่อการ ตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ไวน์ ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้ใน

การศึกษาครั้งนี้ว่าเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ไวน์ให้มีคุณภาพได้รับความเชื่อถือจากผู้บริโภคต่อไป

ชื่อเรื่อง	โครงการ “วิจัยพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกัน การดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
ผู้แต่ง	แผนงานเศรษฐกิจรายสาขา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัยนี้ คือ (1.) เพื่อสร้างกรอบนโยบายการป้องกันการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ (2.) นำเสนอมาตรการการป้องกันบางส่วนที่จะเป็น “policy inputs” ให้กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพเพื่อใช้เป็น “building blocks” ในการกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์ นโยบายและมาตรการเพื่อป้องกันการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบบูรณาการในอนาคต วัตถุประสงค์เฉพาะ คือ การศึกษา นโยบายและมาตรการลดอุปสงค์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในต่างประเทศและในประเทศไทย วิเคราะห์แบบจำลองฟังก์ชันอุปสงค์ ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราและวัดความเสี่ยงจากการดื่มสุรา การศึกษาอาศัยข้อมูลจากหลายส่วน สมการอุปสงค์ต่อสุราใช้ข้อมูลitudinal ของกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระหว่างปี 2521- 2546 และข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2543- 2544 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา ใช้ข้อมูลการสำรวจผู้บริโภค 1,295 คน จาก 5 จังหวัดใน 4 ภาคระยะเวลาสำรวจ คือ ตุลาคม- พฤศจิกายน 2547

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การควบคุมการบริโภคสุรา ควรยึดหลักให้ความสำคัญต่อมาตรการด้านราคา และมาตรการที่ไม่ใช่ราคาพร้อมๆ กันและควรมีการดำเนิน

นโยบายต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพราะมาตรการบางอย่างจะเริ่มส่งผลจะต้องใช้เวลานาน (เช่น การรณรงค์และการควบคุมการโฆษณา) มีการประเมินผลและปรับเปลี่ยนมาตรการต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนั้นควรกำหนดนโยบายแบบมีส่วนร่วม เพราะการบริโภคสุรามีทั้งข้อดี ข้อเสีย มีทั้งผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภค รัฐบาล และสังคมโดยรวม

วัตถุประสงค์หลักของนโยบายควบคุมการบริโภคสุรา ควรมุ่งเป้า “การลดความเสี่ยงต่อสังคม” เนื่องจากไทยมีกฎหมายและมาตรการอยู่แล้ว การดำเนินนโยบายจึงควรเลือกบังคับกฎหมายและมาตรการที่สำคัญที่สุด ก่อนที่จะผลักดันให้มีการออกกฎหมายและมาตรการใหม่ๆ

ข้อเสนอหลักในการควบคุมการบริโภคสุรา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. มาตรการด้านภาษีและราคา 2. มาตรการที่ไม่ใช่ราคาและควบคุมการโฆษณา และข้อเสนอรอง คือ 3. มาตรการด้านการรณรงค์และสร้างทัศนคติ

(1.) มาตรการด้านภาษีและราคา รัฐควรเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตสุราทุกประเภทพร้อมๆ กัน โดยอัตราภาษีใหม่จะต้องไม่สูงจนก่อให้เกิดการลักลอบค้าสุราเถื่อนหรือดื่มสุราเถื่อนอย่างกว้างขวาง สาเหตุที่ต้องเพิ่มภาษีสุราทุกชนิดในอัตราเดียวกัน เพราะความต้องการซื้อสุราประเภทต่างๆ ในประเทศ มีความยืดหยุ่นต่อราคาสูง และสุราแต่ละประเภททดแทนกันได้ดี (เพราะความยืดหยุ่นไขว้ต่อราคาสูง) ส่วนอัตราภาษีจะกำหนดจากปริมาณแอลกอฮอล์ หรือมูลค่าของสุรา และอัตราภาษีสูงสุดควรจะเป็นเท่าไรนั้น เป็นสิ่งที่ต้องศึกษาว่าวิธีใดจะสามารถลดความสูญเสียต่อสังคมได้มากที่สุด

(2.) มาตรการที่ไม่ใช่ราคาควรเน้นการเพิ่มต้นทุนการดื่มสุราให้สูงขึ้น (หรือสร้างอุปสรรคในการหาซื้อ/ ดื่มสุรา) หลายมาตรการที่สามารถใช้ควบคุมการบริโภคสุรา

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การเพิ่มกิจกรรมการตรวจ แอลกอฮอล์ในลมหายใจผู้ขับขี่ โดยเน้นการตรวจบริเวณ รอบศูนย์กลางสถานบันเทิง และขยายเวลาการตรวจ แอลกอฮอล์ในช่วงหัวค่ำ (20.00- 22.00) จากช่วงดึก รวมทั้ง ลดระดับแอลกอฮอล์ในลมหายใจ (BAC) สำหรับ เยาวชน (อายุไม่เกิน 20- 25 ปี) ให้ต่ำกว่าผู้ใหญ่ และเพิ่ม ค่าปรับผู้ขับขี่ที่มีระดับแอลกอฮอล์เกินค่าที่กฎหมาย กำหนด เพื่อเป็นแรงจูงใจต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และยังคง มาตรการให้ผู้ขับขี่เหล่านั้นต้องทำงานบริการสังคม รวมทั้งมีการประกาศรายชื่อบุคคลเหล่านั้นในสื่อสาธารณะ

การสร้างอุปสรรคต่อการหาซื้อสุรา มี 2 แนวทาง แนวทางแรก คือ การกำหนดเขตที่อยู่อาศัยปลอดสถาน บันเทิง และเขตสถานบันเทิง โดยมีหลักเกณฑ์การกำหนด เขตสถานบันเทิงที่ใช้ตัววัดแบบภาวะวิสัย ไม่ใช่อาศัยหลัก ดุลยพินิจเฉกเช่นในปัจจุบัน และควรทบทวนหลักเกณฑ์ ออกใบอนุญาต สถานบันเทิงและร้านค้าสุรา ทางเลือกที่ สอง คือ เก็บภาษีธุรกิจพิเศษสถานบันเทิง เพิ่ม ค่าธรรมเนียมการจำหน่ายสุรา 7 ประเภท เพิ่มค่า ใบอนุญาตร้านจำหน่ายสุรา พร้อมวางหลักเกณฑ์การ ได้รับอนุญาตเพื่อลดจำนวนร้านค้าลงจากปัจจุบัน นอกจากนี้ควรมีการสร้างกลไกตรวจสอบร้านจำหน่ายสุรา ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยอาศัยภาคประชาสังคม และมิ การจัดทำประวัติร้านที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

มาตรการควบคุมการโฆษณา มี 2 ทางเลือก ทางเลือกแรก คือ กำหนดให้บริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายสุรา ต้องซื้อเวลาและพื้นที่โฆษณาให้แก่สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) เช่น บริษัท โฆษณาสินค้า 1 นาที ต้องจ่ายเงินซื้อเวลาให้ สสส. 1 นาที เช่นกัน เพราะการโฆษณามีโอกาสขยายจำนวนผู้บริโภค และปริมาณการบริโภคสุราอันจะมีผลต่อต้นทุนทางสังคม ทางเลือกที่สอง คือ ใช้มาตรการเก็บภาษีโฆษณาสุรา เหตุผลของการควบคุมการโฆษณา คือ รัฐต้องการลด ผลเสียจากการโฆษณา โดยผลึกภาระต้นทุนทางสังคม

กลับไปยังบริษัทสุรา ซึ่งจะผลักดันให้ผู้ดื่มสุราตาม หลักการ “ผู้ก่อภาระต้องเป็นผู้รับภาระ”

(3.) มาตรการรณรงค์และสร้างทัศนคติ ได้แก่ การจัดทำรายงานสถานการณ์บริโภคสุราในระดับชาติ สสส. ควรอุดหนุนและสนับสนุนองค์กรประชาชน และ องค์กรเอกชนจัดทำรายงานสถานการณ์บริโภคสุราใน ชุมชน วิธีการประหยัดค่าใช้จ่าย และวิธีการลดผลเสียหาย จากการบริโภคสุราในชุมชน รวมทั้งรณรงค์และส่งเสริม ให้ประชาชนทำกิจกรรมสันตนาการด้านต่างๆ แทนการ ดื่มสุราในช่วงวันหยุดพักผ่อนหรือในระหว่างการพักผ่อน หย่อนใจ

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเบียร์ที่ร้านอาหารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้แต่ง	อดิเรก บุญคุ้ม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกดื่มเบียร์ที่ร้านอาหารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนทางการตลาดให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคจำนวน 400 คน ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุระหว่าง 30-39 ปี การศึกษาระดับ ปวส./อนุปริญญา และประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมากที่สุด และดื่มเบียร์ ลีโอ มากที่สุด โดยดื่มเบียร์มาเป็นระยะเวลา 3-5 ปี ดื่ม 4-5 ครั้งต่อเดือน เฉลี่ยครั้งละ 3 ขวด เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 301-400 บาทต่อคนต่อครั้ง โดยเลือกดื่มช่วงเวลา 19.00-23.00 และสังสรรค์กับเพื่อนช่วงวันหยุด และเป็นผู้ตัดสินใจเลือกดื่มเบียร์ด้วยตนเอง โดยเลือกร้านอาหารที่มีที่จอดรถกว้างขวางราคาสมเหตุสมผล และรับรู้สื่อโฆษณาผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุด สำหรับส่วนประสมการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกดื่มเบียร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญด้านผลิตภัณฑ์ในเรื่อง ยี่ห้อเบียร์ ด้านราคาเรื่อง ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพและปริมาณ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายในเรื่อง สามารถหาดื่มได้ทุกที่ทุกร้าน ด้าน

ส่งเสริมการตลาดในเรื่องการแจกแถมของรางวัล ด้านพนักงานในเรื่องพนักงานพุดจาสุภาพเรียบร้อยและบุคลิกภาพดี ด้านกระบวนการให้บริการในเรื่องความรวดเร็วในการบริการอาหาร และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในเรื่อง สถานที่จอดรถที่ต้องมีความกว้างขวาง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ บริษัทผู้ประกอบธุรกิจนี้ควรเน้นกลยุทธ์การตลาดเพื่อสร้างความจงรักภักดีต่อยี่ห้อหรือตราสินค้า และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดความแตกต่างหรือโดดเด่น รวมถึงการสร้างความพึงพอใจของลูกค้าผู้บริโภคและการเข้าถึงลูกค้าผู้บริโภคอย่างใกล้ชิดร่วมกับคู่ค้าเจ้าของธุรกิจร้านอาหารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายไปในแนวทางเดียวกัน

ชื่อเรื่อง	บริบททางสังคม และวัฒนธรรม กับ พฤติกรรม การ ดื่ ม เครื่อง ดื่ ม แอลกอฮอล์ของผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์
ผู้แต่ง	กุนนที พัฒนสิน
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนและสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ส่วนบริบททางวัฒนธรรมซึ่งเป็นวัฒนธรรมบริโภคนิยม นั้นส่งผลทางอ้อมที่เอื้อให้ผู้หญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นการแก้ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่าง คนในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สามีน ซึ่งเป็นบริบท ทางสังคมที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการแก้ปัญหาการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้หญิงไทย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทแบบแผนของวิถีชีวิตของ ผู้หญิงที่อยู่ภายใต้บริบททางสังคม และวัฒนธรรม ในเขต ชานเมือง กรุงเทพมหานคร ที่ส่งผลให้ผู้หญิงมีความคิด ความเชื่อ และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้ ระยะเวลาเก็บข้อมูล ตั้งแต่ เดือน กรกฎาคม 2548 ถึง เมษายน 2549 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่แรกทำการสำมะโนประชากร (Census) โดยการ ใช้แบบสอบถาม พร้อมการ สัมภาษณ์ (Interview Schedule) เพื่อค้นหาผู้ให้ข้อมูล เมื่อค้นพบผู้ให้ข้อมูลแล้ว นำมาศึกษาเชิงคุณภาพในขั้นตอนที่สอง ขั้นตอนที่ 2 ใช้ การสัมภาษณ์เจาะลึก ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า ผู้หญิงทุกคนทราบถึงอันตราย และผลกระทบจากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีต่อสุขภาพ การเกิดอุบัติเหตุ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มสูบบุหรี่ เล่นการพนัน และส่งผลให้ เกิดภาระหนี้สินตามมา ผู้วิจัยพบว่าบริบททางสังคม ส่งผล โดยตรงให้ผู้หญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จุดเริ่มต้นที่ แท้จริงที่ทำให้ผู้หญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ ปัญหา ภายในครอบครัว ระหว่าง “ผู้หญิง” กับ “สามี” หรือ “แม่ สามี” เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกนำมาใช้เพื่อคลายความ ขัดแย้ง ความทุกข์ที่เกิดจากความล้มเหลวในชีวิตสมรส

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ ของผู้บริโภคในเขตในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	สุทิสภา ทองนาโพธิ์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ ของผู้บริโภคในเขตในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ปัจจัยส่วนประกอบทางตลาด บุคลิกภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 358 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สถิติสหสัมพันธ์ และสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-35 ปี สถานภาพสมรสโสด ระดับ การศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท และเป็นพนักงานบริษัทเอกชน

2. พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ ของผู้บริโภคในเขตใน กรุงเทพมหานคร ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ เพราะรสชาติ รสชาติที่นิยมดื่ม คือรส

มะนาว สถานที่เลือกดื่ม คือ บาร์/คลับ/ดิสโก้เทค โอกาสที่ดื่ม คือ สังสรรค์กับเพื่อน ปริมาณการดื่มโดยเฉลี่ยประมาณ 3 ขวดต่อเดือน โดยจะดื่มสลับกันบางครั้ง ส่วนสถานที่เลือกซื้อ คือซื้อร้านสะดวกซื้อ เช่น เซเว่น-อีเลฟเว่น แฟมิลี่มาร์ท และซื้อในปริมาณ โดยเฉลี่ยประมาณ 3 ขวดต่อครั้ง

3. บุคลิกภาพของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ ผู้บริโภคส่วนใหญ่มี บุคลิกภาพที่ค่อนข้างสนุกสนาน

4. ปัจจัยส่วนประกอบทางตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บาคาร์ดี บริเซอร์ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านส่งเสริมการตลาดของเครื่องดื่มบาคาร์ดี บริเซอร์ พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม และด้านช่องทางการจัดจำหน่ายโดยรวมมีระดับอิทธิพลมาก ส่วนด้านราคาโดยรวมและด้าน ส่งเสริมการตลาดโดยรวมมีระดับอิทธิพลปานกลางจากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า

5. เพศไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์

6. อายุไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์

7. สถานภาพสมรสมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ ด้านปริมาณการดื่มต่อเดือน และด้านปริมาณการซื้อต่อครั้ง ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ด้านปริมาณการซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

9. ระดับการศึกษา และอาชีพมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคาร์ดี บริเซอร์ ด้านเหตุผลในการเลือกดื่ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

10. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคารดี บริเชอร์

11. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ด้านช่องทางการจำหน่าย และด้าน ส่งเสริมการตลาดมีความสัมพันธ์ต่อปริมาณการซื้อต่อครั้ง ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

12. คุณลักษณะของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาคารดี บริเชอร์ ด้านปริมาณการดื่มต่อ เดือน และด้านปริมาณการซื้อต่อครั้ง ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบแบบแผนการบริโภคของภาคครัวเรือนไทย ช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540
ผู้แต่ง	ปิลันธนา มูลชนะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ วิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบแบบแผนการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนไทย ช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 โดยกำหนดให้ปี พ.ศ. 2541 เป็นตัวแทนของปีที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ทำการศึกษา 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ซึ่งใจแต่ละภาคการพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัยและอาชีพ โดยใช้แบบจำลอง The Extended Linear Expenditure System:ELES และอาศัยข้อมูลภาคตัดขวาง ที่ได้จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของตัวอย่างครัวเรือน พ.ศ. 2539 2541 และ 2545 ซึ่งรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ผลการศึกษา พบว่า ในปี 2539 2541 และ 2545 ภาคเหนือมีค่า Marginal Propensity to Consume (MPC) เท่ากับ 0.152, 0.245 และ 0.313 ตามลำดับ ภาคกลาง มีค่า MPC เท่ากับ 0.353, 0.293 และ 0.332 ตามลำดับซึ่งต่ำสุดในปี 2541 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่า MPC เท่ากับ 0.119, 0.123 และ 0.121 ตามลำดับ และภาคใต้ มีค่า MPC เท่ากับ 0.283, 0.183 และ 0.317 ตามลำดับ ซึ่งต่ำสุดในปี 2541 และพบว่าในทุกภาคค่า MPC ของครัวเรือนในเขตเมืองมีค่าต่ำกว่าของครัวเรือนในเขตชนบท สินค้าที่มีแนวโน้มในการใช้จ่ายสูงที่สุดสำหรับทุกภาค คือ สินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ

ยานพาหนะและการสื่อสาร เมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพของ
งหัวหน้าครัวเรือน พบว่า กลุ่มอาชีพผู้ทำเกษตร ในแต่ละ
ภาคมีแนวโน้มจ่ายลดลงในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ยกเว้น
ภาคเหนือที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนกลุ่มอาชีพผู้ที่
ประกอบธุรกิจด้านการค้า พบว่า ทุกภาคมีแนวโน้มลดลง
ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ยกเว้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่ไม่แตกต่างกันทั้ง 3 ปี สำหรับกลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติในสาย
วิชาชีพ พบว่า แต่ละภาคมีแนวโน้มของการใช้จ่ายเพื่อการ
บริโภคเพื่อการบริโภคที่แตกต่างกัน ในภาคเหนือและภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ มีแนวโน้มการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นทั้ง 3 ปี
ส่วนในภาคกลางและภาคใต้มีแนวโน้มการใช้จ่ายลดลงใน
ปีวิกฤตเศรษฐกิจ (ปี 2541) และปรับตัวเพิ่มขึ้นในปีหลัง
วิกฤตเศรษฐกิจ ส่วนกลุ่มอาชีพปฏิบัติงานในกระบวนการ
ผลิตและการก่อสร้าง พบว่าในภาคเหนือและภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ มีแนวโน้มการใช้จ่ายลดลงในปี
วิกฤตเศรษฐกิจ ส่วนในภาคกลางและภาคใต้มีแนวโน้ม
การใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในปีวิกฤตเศรษฐกิจ ผลการวิจัยยังพบว่า
สินค้าที่มีแนวโน้มการใช้จ่ายลดลงตามภาวะเศรษฐกิจ คือ
สินค้าเกี่ยวกับยานพาหนะและการสื่อสาร การบันเทิง
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย
ส่วนสินค้าจำเป็นอันได้แก่ สินค้าประเภทอาหาร และ
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์และที่อยู่อาศัย มีการใช้จ่ายใน
สัดส่วนที่สูงขึ้นในปีวิกฤตเศรษฐกิจ ส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อ
การศึกษาก็มีการใช้จ่ายในสัดส่วน ที่สูงขึ้นทุกปี
โดยเฉพาะครั้งเรือนภาคกลาง การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การ
กระตุ้นเศรษฐกิจ ควรคำนึงถึงลักษณะการบริโภคในแต่ละ
ภาค ในแต่ละเขตเมืองและชนบท และในแต่ละอาชีพ
เพราะมีข้อเท็จจริงของ MPC ที่แตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง	พลวัตของวัฒนธรรมย่อยที่สัมพันธ์กับ เหล้า เช็กซ์ พนันบอล
ผู้แต่ง	ยุทธศิลป์ ชุมณี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องพลวัตของวัฒนธรรมย่อยที่
สัมพันธ์กับเหล้า เช็กซ์ พนันบอล ในครั้งนี้เป็นการศึกษา
กับกลุ่มนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัด
เชียงใหม่ เพื่อศึกษาถึงแบบแผนพฤติกรรมทางสังคมของ
นักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ที่ดำเนินชีวิตเกี่ยวข้องกับ
เหล้า เช็กซ์ พนันบอล และศึกษาถึงกระบวนการที่นำไปสู่
การดื่มเหล้า การมีเช็กซ์ การพนันบอลของนักศึกษา
อาชีวศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็น ไปอย่าง
ลึกซึ้งในด้านข้อมูลและข้อค้นพบผู้วิจัยจึงได้ใช้การวิจัย
เชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาและอาจารย์ที่
ใกล้ชิดกับนักศึกษาอีกทั้งยังเก็บข้อมูลกับนักศึกษาคณะใน
บางส่วนเพื่อเป็นการชี้ให้เห็นความแตกต่างของ
คุณลักษณะบางประการอีกด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การ
อภิปรายกลุ่ม การสังเกต ประกอบกับการใช้เครื่อง
บันทึกเสียงที่มีขนาดเล็กสะดวกต่อการพกพาและใช้งาน
และยังมีการจดบันทึกภาคสนามจดบันทึกย่อ เพื่อให้ได้
ข้อมูลอย่างครบถ้วน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการจำแนก
ข้อมูล (Typological Analysis) ซึ่งจำแนกตามความ
เหมาะสมของชนิดข้อมูลที่สอดคล้องสัมพันธ์กับแบบแผน
พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากการศึกษาการวิจัย
ในครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงแบบแผนพฤติกรรมและ
กระบวนการที่จะนำเข้าสู่การดื่มเหล้า การมีเช็กซ์ และการ
เล่นพนันบอลของนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งจาก
การศึกษาพบว่า

แบบแผนพฤติกรรมของนักศึกษาอาชีวศึกษาในด้านการดื่มกินเหล้านั้นพวกเขาดื่มกินกันจนเป็นเรื่องปกติธรรมดา โดยคิดเป็นนิสัยที่เลิกเรียนมาก็จะนัดกันเพื่อไปดื่มกินเหล้าตามร้านหรือหอพัก และยังมีค่านิยมที่จะดื่มกินเหล้าที่มียี่ห้อเพื่อเป็นการแสดงถึงฐานะทางสังคมอีกด้วย และในด้านการมีเซ็กซ์นั้นนักศึกษาอาชีวศึกษามีรูปแบบการคบหากันทั้งที่เป็นแบบปกติก็จะคบหากันนานแต่ถ้าเจอกันในแหล่งท่องเที่ยวแล้วนั้นจะคบหากันไม่นานเมื่อมีความสัมพันธ์หรือมีเซ็กซ์กันแล้วก็จะตีตัวออกห่างกันไปเอง ส่วนการพนันบอลนั้นก็นับว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่เข้ามามีอิทธิพลเนื่องจากว่าเป็นกิจกรรมที่พวกเขาสามารถที่จะเล่นได้ง่ายและได้เงินตอบแทนสูงเมื่อเล่นได้ พวกเขาส่วนหนึ่งเล่นจนติดแต่ก็ยังคิดว่าตนเองนั้นไม่ติด โดยสิ่งหนึ่งที่ฝังรากอยู่ในความคิดของเขาแล้วก็คือถ้าเล่นได้ก็จะติดใจและจะเล่นในจำนวนเงินที่เพิ่มมากขึ้นไปอีก แต่ถ้าเขาเสียก็จะมีความคิดที่ว่าน่าเสียดายที่คิดไปนิดหน่อยครั้งหน้าจะแก้มือใหม่โดยจะเล่นให้มากขึ้น และในทุกวันนี้สื่อต่าง ๆ ก็ให้ความสำคัญกับกีฬาฟุตบอลมากกว่ากีฬาชนิดอื่น ๆ ก็ยิ่งทำให้พวกเขาใกล้ชิดกับข่าวสารและอัตราต่อรองมากยิ่งขึ้นไปอีกด้วย

กระบวนการที่นำไปสู่การมีวิถีชีวิตเกี่ยวข้องกับการดื่มเหล้า การมีเซ็กซ์ การพนันฟุตบอลของนักศึกษาอาชีวศึกษานั้นจากการศึกษาทั้งสามด้านแล้วนั้นพบว่าเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมที่พวกเขาขึ้นอยู่กับอาศัยมาตั้งแต่เกิดอีกทั้งยังได้รับอิทธิพลจากการขัดเกลาทางสังคมอีกด้วย การขัดเกลาทางสังคมที่พวกเขาได้รับก็จะสร้างความเชื่อ ค่านิยมและบรรทัดฐานต่าง ๆ ให้กับพวกเขาเหล่านั้นก็จะสร้างวัฒนธรรมย่อยขึ้นภายในกลุ่มซึ่งในบางครั้งจะเกิดการปะทะทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมหลักกับวัฒนธรรมย่อยซึ่งกลุ่มของนักศึกษาเองก็มีวิธีการปะทะที่หลากหลายทั้งรุนแรงและไม่รุนแรง

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ขับขี่ที่เมาสุราแล้วขับรถในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	นงนุช ดันดิธรรม
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวางเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ขับขี่ที่เมาสุราแล้วขับรถ ในเขตกรุงเทพมหานคร คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างมีระบบ จากผู้ขับขี่ที่ถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหาขับขี่ยานพาหนะขณะเมาสุรา จำนวน 390 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ 2549 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันผลการวิจัย พบว่า ผู้ขับขี่ที่เมาสุราแล้วขับรถส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มสุราอยู่ในระดับน้อยร้อยละ 53.3 และร้อยละ 5.6 มีการดื่มเป็นประจำทุกวัน ปัจจัยนำได้แก่ 2 ปัจจัย เจตคติต่อการขับรถขณะเมาสุรา และการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถขณะเมาสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยเอื้อได้แก่ การเข้าถึงแหล่ง/สถานที่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับอิทธิพลจากสื่อ โฆษณา และการสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสุราของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
ผู้แต่ง	วีรชัย โฆษิตศรณีย์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสุราของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ ด้วยการใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเพศชาย ร้อยละ 63.0 และเพศหญิงร้อยละ 37.0 โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย พบว่า ดื่มสุราปานกลางถึงดื่มมาก ร้อยละ 50.4 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงส่วนใหญ่ร้อยละ 79.8 พบว่า ดื่มน้อยมากและผู้ที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทหรือรับจ้าง และมีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสุรา พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการลดราคาของสุรามากที่สุด รองลงมา คือ การเป็นที่นิยมและรู้จักแพร่หลายและการส่งเสริมการขาย ตามลำดับ

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ กับปริมาณการดื่มสุราของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยดังกล่าวทั้งหมดมีผลต่อปริมาณการบริโภคสุราของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติและพฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์ยี่ห้อ “Anakena” ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	น้ำทิพย์ ชินธรรมรักษ์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์ยี่ห้อ “Anakena” ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้บริโภคไวน์ ยี่ห้อ “Anakena” ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 233 คน ที่ได้รับเชิญมางาน Wine Testing ของบริษัท Bangkok Beer & Beverage Co.,Ltd. โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที ค่าทีรายคู่ ค่าความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี แอล เอส ดี และวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 11.5 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31 – 40 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัท เอกชน/ ห้างร้าน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป
2. ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติกับไวน์ยี่ห้อ “Anakena” ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริโภคมีทัศนคติด้านผลิตภัณฑ์ระดับดี และมี ทัศนคติด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง มีภาพรวมด้านแรงจูงใจ ในการเลือกซื้อไวน์ยี่ห้อ “Anakena” ในระดับมาก

4. ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง มีภาพรวมด้านค่านิยม และภาพรวมด้านสุขภาพจิตใจในส่วนของความพอใจในชีวิตความเป็นอยู่เกี่ยวกับด้านสุขภาพจิต อยู่ในระดับปานกลาง

5. ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์แดงยี่ห้อ “Anakena” เฉลี่ยร้อยละ 65.51 และเปอร์เซ็นต์การเลือกซื้อไวน์ขาวยี่ห้อ “Anakena” เฉลี่ยร้อยละ 34.49 ขณะที่ความถี่การซื้อไวน์ยี่ห้อ “Anakena” เฉลี่ยร้อยละ 16.19 ครั้งต่อปี โดยมีปริมาณการซื้อไวน์ยี่ห้อ “Anakena” ต่อครั้ง เฉลี่ยร้อยละ 35.44 และมีมูลค่าในการซื้อไวน์ยี่ห้อ “Anakena” ต่อครั้งเฉลี่ยร้อยละ 38,843.18 บาท

สำหรับบุคคลผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อไวน์ยี่ห้อ “Anakena” ของผู้บริโภคมากที่สุดคือ บุคคลในครอบครัว เฉลี่ยร้อยละ 56.2 และ ผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่มักจะเลือกซื้อไวน์ยี่ห้อ “Anakena” จากตัวแทนจำหน่าย เฉลี่ยร้อยละ 52.4 โดยมีจุดมุ่งหมายในการซื้อเพื่อไปดื่มเอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.3

6. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง ในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพการสมรส ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์แดง และไวน์ขาว ยี่ห้อ “Anakena” ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. ทศนคติของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างโดยรวมด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์แดง และไวน์ขาว ยี่ห้อ “Anakena” ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทศนคติด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ

พฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์แดง และไวน์ขาว ยี่ห้อ “Anakena” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นอกจากนี้ทัศนคติของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมด้านการส่งเสริมการตลาดในส่วนของการจัดงานเปิดตัวไวน์ และการให้ส่วนลด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์แดง และไวน์ขาว ยี่ห้อ “Anakena” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์แดง และไวน์ขาว ยี่ห้อ “Anakena” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

8. ความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ด้านสุขภาพจิตโดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการเลือกซื้อไวน์แดง และไวน์ขาว ยี่ห้อ “Anakena” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. 2548
ผู้แต่ง	ศูนย์ข้อมูลโรคไม่ติดต่อ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทสรุป

ข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพครั้งนี้เป็นข้อมูลที่แสดงสถานะสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพและการให้บริการสุขภาพประชาชนที่จะนำไปสู่การสร้างระบบเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ ซึ่งเป็นระบบเฝ้าระวังที่ได้ข้อมูลจากการสำรวจตัวอย่างอย่างต่อเนื่องในประชากรเป้าหมาย คือ ประชาชนชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15-74 ปี การสำรวจใช้แผนภูมิการสุ่มตัวอย่างเชิงความน่าจะเป็น (Probabilistic sampling) โดยมีการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของประชากรที่ทำการศึกษาและการใช้ประโยชน์จากผลการสำรวจ โดยสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มสองขั้นอย่างมีชั้นภูมิ (stratified two-stage cluster sampling) หน่วยตัวอย่างขั้นสุดท้ายของการสุ่มคือบุคคลที่อาศัยในครัวเรือนในทุกจังหวัดรวมทั้งกรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 130,301 คน การเก็บข้อมูลดำเนินการโดยการสัมภาษณ์จากแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาขึ้นโดยศูนย์ข้อมูลโรคไม่ติดต่อซึ่งบางส่วนดัดแปลงจาก Behavioral Risk Factor Surveillance System ที่ดำเนินการโดย Center for Disease Control and Prevention ประเทศสหรัฐอเมริกา ข้อมูลที่ได้สามารถแสดงผลค่าประมาณของประชากรระดับประเทศและระดับจังหวัดที่ดำเนินการสำรวจ

สำหรับผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นพบว่า ได้แบ่งคำถามเป็น 12 ข้อ เป็น

คำถามเกี่ยวกับการดื่มหรือไม่ ปริมาณการดื่มแต่ละครั้ง ความถี่ของการดื่ม การทราบและการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1. การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน ความชุกของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน มาจากข้อคำถาม “ใน 12 เดือนที่ผ่านมาท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีแอลกอฮอล์ (เช่น เหล้า เบียร์ สปาย สาโท น้ำตาลเมา ไวน์ อู กระแช่ เป็นต้น) หรือไม่” พบว่า ความชุกของประชากรอายุ 15-74 ปีที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน ร้อยละ 37.44 โดยเพศชายมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือ เพศชายมีความชุกร้อยละ 59.10 และเพศหญิงมีความชุกร้อยละ 16.91 เมื่อพิจารณาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันตามช่วงอายุ พบว่า มีความคล้ายคลึงกันทั้งเพศชายและเพศหญิง คือ ช่วงวัยทำงานมีการดื่มมากและลดลงในวัยสูงอายุ ในระดับจังหวัด ประชากรอายุ 15-74 ปีมีการดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันแตกต่างกัน มีความชุกตั้งแต่ร้อยละ 6.24 ถึง 54.03 จังหวัดที่มีความชุกสูงสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดเชียงราย พะเยา หนองบัวลำภู ตาก และบุรีรัมย์ มีความชุกร้อยละ 54.03, 53.86, 50.13 และ 49.52 ตามลำดับ และจังหวัดที่มีความชุกต่ำสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และพังงา มีความชุกร้อยละ 6.24, 6.30, 10.00, 13.67 และ 18.76 ตามลำดับ

2. การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างหนัก (Heavy Drinking) และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งละ 5 แก้วมาตรฐานขึ้นไป (Binge Drinking) ในเดือนที่ผ่านมา จากข้อคำถามปริมาณการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในแต่ละครั้งและความถี่ในการดื่มใน 30 วันที่ผ่านมา นำมาจำแนกเป็นผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนัก ด้วยเกณฑ์ สำหรับ เพศชายคือมีการดื่มเฉลี่ยมากกว่า 2 แก้วมาตรฐานต่อวัน ส่วนเพศหญิงมีการดื่มเฉลี่ยมากกว่า 1 แก้วมาตรฐานต่อวัน

จากการสำรวจพบความชุกของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักร้อยละ 3.57 เพศชายมีการดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักมากกว่าเพศหญิง วิทยาลัยการศึกษามีการดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักมากที่สุด ในช่วงอายุ 25-54 ปี และลดลงเมื่ออายุสูงขึ้นในระดับจังหวัดมีความชุกของการดื่มเครื่องดื่มที่มแอลกอฮอล์อย่างหนักแตกต่างกันร้อยละ 0.42 ถึง 7.67 จังหวัดที่มีความชุกสูงสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตาก อุตรดิตถ์ เชียงราย และ ปราจีนบุรี มีความชุกร้อยละ 7.67, 6.63, 6.47, 6.43 และ 6.02 ตามลำดับ และจังหวัดที่มีความชุกต่ำสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส นครศรีธรรมราช และ กระบี่ มีความชุกร้อยละ 0.42, 1.06, 1.07, 1.33 และ 1.43 ตามลำดับ

สำหรับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งละ 5 แก้วมาตรฐานขึ้นไป เป็นการดื่มที่ได้รับแอลกอฮอล์ครั้งละปริมาณมากจนอาจก่ออันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่นได้ ผู้ที่ดื่มในปริมาณมากนี้นับเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญในการแก้ปัญหาสาธารณสุข จากข้อคำถาม “ใน 30 วันที่ผ่านมา ในแต่ละครั้งที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เช่น เหล้า เบียร์ สเปย์ สาโท น้ำตาลเมา ไวน์ อู กระแช่ เป็นต้น) รวมกันมากกว่า 5 แก้วมาตรฐานทั้งหมดกี่ครั้ง” การสำรวจครั้งนี้พบว่า ความชุกของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งละตั้งแต่ 5 แก้วมาตรฐานขึ้นไปอย่างน้อย 1 ครั้ง ใน 30 วันที่ผ่านมา เท่ากับ 13.95 เพศชายมีความชุกมากกว่าเพศหญิง ในระดับจังหวัดมีความชุกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งละมากกว่า 5 แก้วมาตรฐานขึ้นไปแตกต่างกันร้อยละ 1.76 ถึง 25.34 จังหวัดที่มีความชุกมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดตาก ประจวบคีรีขันธ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน และบุรีรัมย์ มีความชุกร้อยละ 25.43, 22.89, 22.12, 22.09 และ 21.63 ตามลำดับ จังหวัดที่มีความชุกต่ำที่สุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สมุทรสาคร และพังงา มีความชุกร้อยละ 1.76, 3.31, 4.50, 6.24 และ 6.38 ตามลำดับ

3. มาตรการการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาตรการการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ความเป็นมาตรการทั้งภาพกว้างที่ครอบคลุมประชากรและภาพเฉพาะส่วนคือมีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านกฎหมายที่สำคัญ คือการควบคุมการจำหน่าย เวลา และสถานที่การจำหน่ายจากการสำรวจครั้งนี้ใช้ข้อคำถามสำหรับการประเมินการรับรู้กฎหมายและประสิทธิผลของการบังคับใช้กฎหมายได้แก่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้ที่ยังต่ำกว่า 18 ปี กฎหมายอนุญาตให้ขายสุราได้เฉพาะบางเวลาและกฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษาและศาสนสถาน

การประเมินการรับรู้กฎหมาย ผลการสำรวจพบว่า ความชุกของผู้ที่ทราบว่าในปัจจุบันมีกฎหมายห้ามจำหน่ายสุราแก่ผู้ที่ยังต่ำกว่า 18 ปี เท่ากับร้อยละ 98.34 รองลงมาคือความชุกของผู้ที่ทราบถึงกฎหมายห้ามขายสุราในบริเวณสถานศึกษาและศาสนสถาน เท่ากับ 90.48 และความชุกของผู้ที่ทราบว่ามียกกฎหมายอนุญาตให้ขายสุราได้เฉพาะบางเวลา เท่ากับ 77.99

ในการประเมินประสิทธิผลการบังคับใช้กฎหมายพบว่า ความชุกของผู้ที่เห็นว่ามีการปฏิบัติตามกฎหมายไม่ขายสุราให้ผู้ที่ยังต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 30.02 ในจังหวัดต่างๆ ความชุกของประชากร อายุ 15-74 ปี ที่รับรู้ว่ามี การปฏิบัติตามกฎหมายไม่ขายสุราให้แก่ผู้ที่ยังต่ำกว่า 18 ปี แตกต่างกันร้อยละ 4.22 -65.57 จังหวัดที่มีความชุกสูงสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด ระยอง น่าน และขอนแก่น มีความชุกร้อยละ 65.54, 55.18, 52.37, 49.32 และ 46.94 และจังหวัดที่มีความชุกต่ำสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดสมุทรสงคราม ระนอง นราธิวาส ยะลา และสตูล มีความชุกร้อยละ 4.22, 9.62, 9.79, 10.62 และ 11.05 ตามลำดับ

ความชุกของประชากร อายุ 18-74 ปี ที่เห็นว่ามีการปฏิบัติตามกฎหมายขายสุราเฉพาะเวลาที่กฎหมาย

กำหนด ร้อยละ 22.25 และในจังหวัดต่างๆ มีความชุกแตกต่างกันตั้งแต่ร้อยละ 5.69 ถึง 46.27 จังหวัดที่มีความชุกสูงสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดอุบลราชธานี น่าน ร้อยเอ็ด เพชรบูรณ์ และขอนแก่น มีความชุกร้อยละ 46.27, 40.61, 40.53, 38.71 และ 37.23 ตามลำดับ และจังหวัดที่มีความชุกต่ำสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดสตูล ระนอง สมุทรสงคราม ยะลา และชลบุรี มีความชุกร้อยละ 5.69, 9.90, 10.04, 10.05 และ 10.16

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยเชิงสาเหตุ พหุระดับของพฤติกรรมการบริโภคสุราของชาวอีสานศึกษาปัจจัยสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมและปัจจัยระดับบุคคล
ผู้แต่ง	รังสรรค์ โหมยา, สมบัติ ท้ายเรือคำ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ (1) เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุราของชาวอีสานในภาพรวม โดยเน้นการศึกษาทั้งตัวแปรทางด้านสังคม, วัฒนธรรม และตัวแปรในระดับบุคคล (2) เพื่อค้นหาแบบจำลองเพื่อการอธิบายพฤติกรรมการดื่มสุราของชาวอีสาน (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อตัวแปรระดับบุคคล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับชุมชน 30 ชุมชน และระดับบุคคล 456 คน ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage random Sampling) โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรในระดับชุมชน ได้แก่ ตัวแปรความเชื่อ ค่านิยมในสังคม ประเพณี วิถีประชา จารีตสังคม การรับรู้กฎหมาย อิทธิพลของแฟชั่นและความคลั่งไคล้ต่อนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุรา และตัวแปรในระดับบุคคล เช่น ช่วงชั้นทางสังคม ครอบครัว แหล่งข้อมูล สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุรา การจูงใจ ทศนคติต่อการดื่มสุรา การรับรู้ผลเสียของการดื่ม การเรียนรู้ของบุคคล บุคลิกภาพ ค่านิยม รูปแบบการใช้ชีวิต (แบบที่ 1 แบบที่ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ในระดับชุมชนและในระดับบุคคล ที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นและผ่านการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือพบว่าอยู่ในระดับที่ดี การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ การ

ความรู้เกี่ยวกับการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ มีความรู้ในระดับดี (ร้อยละ 80.0) แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 53.9) โดยเหตุผลดังกล่าวเป็นผลมาจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่มีมากมายจากหลายด้าน โดยส่วนใหญ่รับข้อมูลจากข่าวสารจากทางวิทยุ (ร้อยละ 54.4) ในด้านทัศนคติต่อการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติปานกลาง (ร้อยละ 53.3) โดยเชื่อมั่นว่าเมื่อมีบุญประเพณีต่าง ๆ จำเป็นต้องดื่มนเครื่องดื่มนที่มีแอลกอฮอล์เพื่อเป็นสิริมงคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 ส่วนด้านการปฏิบัติตัวของชายวัยทำงานในเขตตำบลบ้านฝางในการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์พบว่าบุคคลที่มีบทบาทในการชักชวนดื่มนเครื่องดื่มนที่มีแอลกอฮอล์มากที่สุดคือ เพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 82.4) แสดงให้เห็นแนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของชายวัยทำงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากการทำงานส่วนใหญ่มีลักษณะทำกันหลายคนและส่วนใหญ่นิยมบริโภคเครื่องดื่มประเภทเบียร์ (ร้อยละ 50.3) ซึ่งราคาสูงกว่าเครื่องดื่มประเภทสุราขาว สวนทางกับรายได้ที่ไม่สูงทำให้เกิดปัญหาขาดความพอเพียงของรายได้ โดยรายจ่ายของชำเป็นแหล่งจำหน่าย รายใหญ่ให้กับกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 86.0) ส่วนใหญ่ใช้เงินตัวเองเพื่อการซื้อเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หลังจากเลิกงานในช่วงเย็น (ร้อยละ 70.5) และนิยมดื่มนก่อนรับประทานอาหารเพราะเชื่อว่าจะทำให้เจริญอาหาร บำรุงร่างกาย

การใช้มาตรการต่าง ๆ เข้ามาควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ต้องมีความชัดเจนพร้อมกับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ที่ถูกต้องจะสามารถลดพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของชายวัยทำงานได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ของผู้สูงอายุในเขตรับผิดชอบของสถานีอนามัยบ้านอาลอ ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
ผู้แต่ง	สมศักดิ์ เพ็ชรมา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ของผู้สูงอายุในเขตรับผิดชอบของสถานีอนามัยบ้านอาลอ ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ศึกษาคือ ผู้สูงอายุทั้งเพศชาย และ เพศหญิง ในเขตรับผิดชอบของสถานีอนามัยบ้านอาลอ ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 186 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2549 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางประชากรของผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.3 อายุระหว่าง 60-65 ปี ร้อยละ 42.5 อายุเฉลี่ย 66.02 ปี สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 65.1 การศึกษาจบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 98.4 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 81.7 รายได้เฉลี่ย 3,229.69 บาท พักอาศัยอยู่บ้านของตนเอง ร้อยละ 96.7 สมาชิกในครอบครัวอยู่ด้วยกัน 3-4 คน ร้อยละ 38.7 การดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ยังคงดื่มนในปัจจุบัน ร้อยละ 65.4 เริ่มดื่มนครั้งแรกอายุระหว่าง 25-35 ปี ร้อยละ 42.5 ข่าวสารเกี่ยวกับผลกระทบและปัญหาจากการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ ได้รับรู้จากโทรทัศน์ ร้อยละ 52.1 ส่วนด้านความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้สูงอายุมีระดับ

ความรู้ดี ร้อยละ 86.5 ระดับทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีระดับทัศนคติดี ร้อยละ 63.4 และการปฏิบัติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สาเหตุของการดื่มครั้งแรก คืออยากลอง ร้อยละ 55.4 เหตุผลที่ดื่มเป็นประจำ คืองานเทศกาลต่างๆ ร้อยละ 82.8 วิธีการได้มาของเครื่องดื่ม คือจ่ายเงินซื้อเอง ร้อยละ 90.3 การซื้อแต่ละครั้งโดยเฉลี่ยครั้งละ 21.47 บาท ประมาณการดื่มต่อครั้ง คือหนึ่งกึ่ง ร้อยละ 55.9 ส่วนช่วงของการดื่ม คือดื่มก่อนทานอาหาร ร้อยละ 96.2 สถานที่ที่ใช้ในการดื่มบ่อยที่สุด คือบ้านของตนเอง ร้อยละ 65.0 และวัตถุประสงค์ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือดื่มเพื่อเจริญอาหาร ร้อยละ 33.9

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนโพนสูงประชาสรรค์ตำบลโพนสูงอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
ผู้แต่ง	จรัสศรี เดียงเจียง
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนโพนสูงประชาสรรค์ ตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากร ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนโพนสูงประชาสรรค์ ตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 168 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดำเนินการศึกษาระหว่าง 1 พฤศจิกายน 2548 ถึง 31 มกราคม 2549 ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 58.9 เพศหญิง ร้อยละ 41.1 มีอายุระหว่าง 18-73 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 40.38 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 59.5 มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 76.8 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 85.7 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 2,225.60 บาท ซึ่งรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ร้อยละ 30.4 ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 70.2 อาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ

67.9 มีสถานภาพทางสังคมเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ร้อยละ 13.1 มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.71 คน และสมาชิกในครอบครัวดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 91.1 งานอดิเรก คือ เล่นสัตว์เลี้ยง ร้อยละ 44.6 ออกกำลังกาย ร้อยละ 14.9 รับประทานอาหารด้านสุขภาพเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ จากโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.60 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 97.0 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ระดับความรู้ดี ร้อยละ 85.1 ระดับความรู้ปานกลาง ร้อยละ 14.9 มีระดับทัศนคติปานกลาง ร้อยละ 71.4 และระดับทัศนคติดี ร้อยละ 28.6 สำหรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างริเริ่มดื่มน้ำแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 22.39 ปี ระยะเวลาดื่มเฉลี่ย 17.79 ปี ความถี่การดื่มเฉลี่ย 3.36 ครั้งต่อเดือน สาเหตุการดื่มครั้งแรก คือ อยากรทดลอง ร้อยละ 88.1 เพื่อนชักชวน ร้อยละ 11.9 ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ชอบมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 58.9 สุราขาว ร้อยละ 26.2 โอกาสที่ดื่มมากที่สุด คือ งานประเพณีต่าง ๆ ร้อยละ 44.0 การพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 41.7 ส่วนมากจะซื้อกินเอง ร้อยละ 94.6 เสียค่าใช้จ่ายต่อการดื่มเฉลี่ยครั้งละ 47.93 บาท มีความรู้สึกสนุกสนานหลังการดื่ม ร้อยละ 77.4 ขับรถหลังการดื่ม ร้อยละ 27.4 เคยได้รับอุบัติเหตุการเมาแล้วขับ ร้อยละ 11.3 และเคยทะเลาะวิวาทกันหลังการดื่ม ร้อยละ 27.4 เคยได้รับอุบัติเหตุจากการเมาแล้ว ร้อยละ 11.3 และเคยทะเลาะวิวาทกันหลังการดื่ม ร้อยละ 8.3 เคยเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ ร้อยละ 70.2 และในหมู่บ้านมีมาตรการป้องกันการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 88.1 โดยมีมาตรการห้ามจำหน่ายแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มากที่สุด ร้อยละ 78.0 รองลงมา คือ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 28.6 ประกาศเป็นนโยบายของหมู่บ้าน ร้อยละ และผู้นำชุมชนทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้นำชุมชน ตำบลหนองตม อำเภอกุญเจียว จังหวัดชัยภูมิ
ผู้แต่ง	ประทุมทิพย์ หล้าสกุล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้นำชุมชนในเขตตำบลหนองตม อำเภอกุญเจียว จังหวัดชัยภูมิ รูปแบบการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้นำชุมชนในเขตรับผิดชอบของ สถานีอนามัยแดงสว่าง ตำบลหนองตม อำเภอกุญเจียว จังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 65 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2549 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 98.3 มีอายุระหว่าง 46-52 ปี ร้อยละ 30.8 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 93.8 ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 80 ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 41.5 ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 1-5 ปี ร้อยละ 89.2 ส่วนใหญ่มีบุตร 2 คน ร้อยละ 50 มีอาชีพหลักเกษตรกร ร้อยละ 78.5 มีรายได้ต่อเดือน 2,000-5,000 บาท ร้อยละ 83.1 มีสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ 4-5 คน ร้อยละ 46.2 สมาชิกในครอบครัวดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 76.9 มีบิดาที่ดื่มมากที่สุด ร้อยละ 63.1 รายจ่ายเพื่อซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ 0-300 บาท ร้อยละ 80 ปัจจุบันยังคงดื่ม ร้อยละ 73.8 ชอบดื่ม สุราขาวมากที่สุด ร้อยละ 38.5 ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ร้อยละ 81.5 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ปานกลาง ร้อยละ 43.1 มีระดับทัศนคติปานกลาง ร้อยละ 87.7 ในด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า มีผู้ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ร้อยละ 73.8 เหตุผลเพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 52.1 สาเหตุการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ มีผู้ดื่ม ร้อยละ 73.8 เหตุผลเพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 52.1 สาเหตุการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ ออยากลอง ร้อยละ 52.1 โดยผสมกับน้ำเปล่า ร้อยละ 100 และผสมโซดา ร้อยละ 94.6 ขณะที่ดื่มน้ำมีการรับประทานกับแก้วน้ำ ร้อยละ 100 เหตุผลเพื่อทำให้เมาช้าลง ดื่มน้ำได้มาก ไม่เสียสุขภาพ ไม่เมามาก หลังจากที่ได้ดื่มแล้ว เคยมีอาการเวียนศีรษะ ร้อยละ 64.6 แก้ไขอาการดังกล่าวโดยการดื่มน้ำอุ่นหรือเครื่องดื่มอุ่น ๆ ร้อยละ 62.5 ความถี่ในการดื่มน้ำส่วนใหญ่ดื่ม 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ 31.3 โดยมีการดื่มน้ำที่บ้าน ร้อยละ 79.2 ในช่วงเวลาดื่มช่วงตอนเย็นหลังเลิกงาน ร้อยละ 87.5 โดยดื่มกับเพื่อนและชาวบ้าน ลูกบ้าน ร้อยละ 100 โอกาสการดื่มน้ำคือสังสรรค์ระหว่างเพื่อน หลังจากดื่มน้ำไม่มีกิจกรรมใด ๆ ร้อยละ 77.1 เพราะต้องการพักผ่อนและต้องทำงาน หลังการดื่มน้ำมีการขับขี้ ร้อยละ 81.3 โดยขับขี้รถจักรยานยนต์มากที่สุด ร้อยละ 69.2 ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ ร้อยละ 82.1 ผู้นำชุมชนทุกคนเป็นที่ยอมรับของประชาชน ร้อยละ 100

สรุปผลการศึกษาได้ว่า ผู้นำชุมชนควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมความรู้ ทัศนคติ และค่านิยมการไม่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ทุกหน่วยงานควรมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อรูปแบบต่าง ๆ นอกจากช่องทางโทรทัศน์ให้มากขึ้น โดยนำเสนอเกี่ยวกับโทษและความสูญเสียจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ควรมีมาตรการในการเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รมรณรงค์ไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านขายของชำในชุมชนและใช้มาตรการจูงใจแก่ผู้ประกอบการในชุมชน เช่น การลดภาษีร้านที่ไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น และมีการ

กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนสำหรับหน่วยงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการควบคุมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์และการส่งเสริมพฤติกรรมของประชาชนที่เหมาะสมต่อไป

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ของประชาชนในเขตรับผิดชอบสถานี อนามัยตำบลคาละแมะ อำเภอศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
ผู้แต่ง	ลำดวน โสรเนตร
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประชาชนในเขตรับผิดชอบสถานีอนามัย ตำบลคาละแมะ อำเภอศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ โดยมีประชากรที่มีพฤติกรรมดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประชาชนในเขตรับผิดชอบสถานีอนามัยตำบลคาละแมะ อำเภอศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จำนวนทั้งหมด 350 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในระหว่างเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2548 – เดือนมกราคม พ.ศ.2549 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 60 เพศหญิง ร้อยละ 40 อายุเฉลี่ย 38.10 ปี สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 58.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 52.6 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 67.4 รายได้เฉลี่ย 2,682.37 บาท/เดือน ส่วนใหญ่ รายได้ไม่พอจ่ายต่อเดือนและต้องกู้เพื่อใช้จ่าย ร้อยละ 44.9 สมาชิกในครอบครัวดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 88.9 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 88.9 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากโทรทัศน์ ร้อยละ 95.7

สรุปผลการศึกษาในครั้งนี้ได้ว่า

1. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับความรู้ปานกลาง ร้อยละ 55.7 รองลงมา ระดับความรู้ต่ำ ร้อยละ 38.6 และระดับความรู้สูง ร้อยละ 5.7 ตามลำดับ . โดยมีความรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในสังคมปัจจุบัน ร้อยละ 88.9 คือ โทษจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 85.1 ผลกระทบจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน ร้อยละ 78.6

2. ทักษะที่มีต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับทัศนคติปานกลาง ร้อยละ 68.8 รองลงมา คือ ระดับทัศนคติดี ร้อยละ 30.9 โดยพบว่า ประชาชนมีระดับทัศนคติดีเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุในปัจจุบัน (Mean = 4.46; S.D. = 0.90) และการดื่มน้ำแอลกอฮอล์มีผลทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม (Mean = 4.34; S.D. = 0.86) การดื่มน้ำแอลกอฮอล์อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกัน ซึ่งเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์และการเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Mean = 4.32; S.D. = 0.90) การดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ทำให้สิ้นเปลืองเงินทอง (Mean = 4.09; S.D. = 0.84)

3. การปฏิบัติเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน ร้อยละ 92.9 ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ครั้งแรกอายุระหว่าง 16-20 ปี ร้อยละ 50.3 ดื่มน้ำแอลกอฮอล์มาแล้วเป็นระยะเวลา 1-5 ปี ร้อยละ 26.3 ความถี่ในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ 2 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 55.7 ช่วงเวลาที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า ส่วนใหญ่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ช่วงเย็น ร้อยละ 54.6 สาเหตุการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ครั้งแรกเพราะต้องการเข้าสังคม ร้อยละ 51.4 ประเภทเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ที่ดื่มเป็นประจำ คือ เหล้าขาว 40 ดีกรี ร้อยละ 37.1 สาเหตุที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะว่าหาซื้อง่าย ร้อยละ 55.7 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งละเป็ก สมาชิกที่ร่วมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม เพื่อนฝูง ร้อยละ 66.6 วัตถุประสงค์ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อความบันเทิง ร้อยละ 52.9 โดยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้านขายของชำภายในหมู่บ้าน ร้อยละ 85.1 มีการดื่มที่บ้าน ร้อยละ 48.3 และมักมีการดื่มในงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อน ร้อยละ 51.4 โดยดื่มที่บ้านของตนเอง ร้อยละ 48.3 ใช้เวลาในการดื่มประมาณ 1 ชั่วโมง และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่คิดเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะคิดว่าไม่ได้เสพติดและยังเป็นส่วนหนึ่งในการเข้าสังคม

สรุปผลการศึกษานี้ช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปส่งเสริมเพื่อปรับเปลี่ยนและนำเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนต่อไป

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหัวหน้าครอบครัวในชุมชนตำบลหนองขาม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
ผู้แต่ง	พรอุม่า ลำชัยภูมิ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหัวหน้าครอบครัวในชุมชนตำบลหนองขาม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษาคือ หัวหน้าครอบครัวที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน จำนวน 153 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2548 ถึง เดือน มกราคม 2549 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าสถิติ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาด้านลักษณะทางประชากร พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุ 51-60 ปี สถานภาพสมรสคู่ และเป็นเจ้าบ้าน การศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้อยู่ระหว่าง 2,001-4,000 บาท และส่วนใหญ่มิโรครประจำตัว ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสาร มีประวัติการดื่มระหว่าง 1-10 ปี และค่าใช้จ่ายในการซื้อระหว่าง 101-500 บาท/เดือน ในด้านความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ปานกลาง ตอบถูกร้อยละ 60-79 ในด้านทัศนคติที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า มีระดับทัศนคติปานกลาง ในด้านการปฏิบัติ พบว่า ส่วนใหญ่ดื่มครั้งแรก เมื่ออายุ 21-30 ปี ซึ่งดื่มมาแล้ว 15 ปีขึ้นไป และดื่มทุกครั้งที่เข้าสังคม เพื่อคลายเครียดลดความวิตกกังวล และดื่มตอนเย็น ส่วนใหญ่ดื่มเหล้าขาว 40 ดีกรี เนื่องจากราคาถูก และดื่มครั้งละ 1

ก็ และดื่มกันในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ โดยดื่มที่บ้านตนเอง เมื่อดื่มแล้วจะไม่มีเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนใหญ่จะดื่มน้อยกว่า 1 ชั่วโมงและไม่ต้องการที่จะไปเที่ยวต่อ และต้องการจะเลิกดื่มเนื่องจากคิดว่าเลิกได้

โดยสรุป การมีความรู้ และทัศนคติต่อ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง แต่พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาท อุบัติเหตุ เป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับมาตรการควบคุม และเคร่งครัดในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย และมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพของบุคคล ส่วนรวม และความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติต่อไป

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ระดับพรีเมียม ในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ชาตรี จันทโรทัย
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ระดับพรีเมียมในกรุงเทพมหานคร การศึกษาใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการออกแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 400 ตัวอย่าง จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพโสด อายุระหว่าง 20-25 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ทำงานในบริษัทเอกชน โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป ในขณะที่พฤติกรรมการบริโภคซื้อเบียร์ระดับพรีเมียมมีดังนี้ มักดื่มเบียร์กับเพื่อนมากที่สุด ส่วนใหญ่เลือกซื้อเบียร์จากสถานบันเทิงกลางคืน โอกาสในการบริโภคสังสรรค์กับเพื่อน ที่ยวกลางคืนช่วงวันศุกร์-อาทิตย์ ความถี่ที่บริโภค คือ น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ปริมาณการดื่มต่อครั้งต่อคนโดยเฉลี่ย 1-2 ขวดใหญ่ นิยมบริโภคตราสินค้าไฮเนเก้น กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยทางการตลาดทางด้านผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาดในระดับที่มาก การทดสอบสมมติฐานในด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมผู้บริโภค พบว่า เพศและอาชีพมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภค และเพศมีความสัมพันธ์กับปริมาณในการบริโภค นอกจากนี้ การ

ทดสอบสมมติฐานในด้านความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดพบว่า อายุที่ต่างกันให้ความสำคัญในการส่งเสริมการตลาดที่ต่างกัน สถานภาพที่แตกต่างกันให้ความสำคัญในการส่งเสริมการตลาดที่ต่างกัน อาชีพที่ต่างกันให้ความสำคัญในด้านราคาที่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ผู้ผลิตจะต้องรักษามาตรฐานคุณภาพด้านรสชาติและรักษาภาพลักษณ์ของตราสินค้าตลอดจนการกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและทั่วถึง

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยทางการตลาด ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ประภัสสร พระคุณอำนวย
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มในกรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริโภคที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป และเคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม จำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามประมวลผลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป และแสดงผลด้วยวิธีการเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าไคสแควร์ t – Test F – Test และ LSD ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 20-25 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นนักเรียน นักศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากบริโภคเพราะชอบในรสชาติ สี กลิ่น โดยบาคาร์ดี บริชเชอร์ เป็นตราสินค้าที่ชอบที่สุด และมักจะซื้อที่ร้านสะดวกซื้อ บริโภคเฉลี่ยเดือนละประมาณ 1-2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2-3 ขวด และเพื่อนเป็นบุคคลที่มีส่วนในการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มมากที่สุด ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากในด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย สำหรับการ

ทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคและปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม นอกจากนี้ เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อการให้ระดับความสำคัญแตกต่างกันทางด้านผลิตภัณฑ์ และราคา สถานภาพที่แตกต่างกันมีผลต่อการให้ระดับความสำคัญแตกต่างกันทางการส่งเสริมการตลาด และอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อการให้ระดับความสำคัญแตกต่างกันทางด้านราคา จึงมีข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการแบ่งกลุ่มผู้บริโภคเพศชายและเพศหญิงอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถปรับผลิตภัณฑ์ได้เหมาะสมโดยสำหรับกลุ่มผู้บริโภคเพศชายควรเพิ่มปริมาณบรรจุหรือขายสินค้าเป็นแพค และผู้บริโภคเพศหญิงควรพัฒนารสชาติให้หลากหลายมากขึ้น และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามทันสมัย และด้านการจัดจำหน่ายควรกระจายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มให้ครอบคลุมตามร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งมีช่องทางการจัดจำหน่ายในรูปแบบใหม่ ๆ มากขึ้น

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสุราไทยและสุราต่างประเทศของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
ผู้แต่ง	ชนกฤต ณะประกอบภรณ์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภค ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค และเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคสุราไทย และสุราต่างประเทศ ตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และทดสอบความแตกต่างด้านพฤติกรรมการบริโภคของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าที และค่าเอฟ ผลการศึกษาพบว่า (1) ประชาชนที่บริโภคสุรา ส่วนมากตัดสินใจด้วยตนเองในการบริโภคสุรา จะบริโภคเป็นครั้งคราว เนื่องในโอกาสพิเศษ/สังสรรค์ โดยนิยมบริโภคในช่วงเวลาเย็น (หลังเลิกงาน) และแต่ละครั้งจะบริโภคประมาณ น้อยกว่า ½ ขวด โดยส่วนมากจะซื้อสุราขวดใหญ่ ขนาด 750 มิลลิลิตร ที่ร้านค้าปลีกทั่วไปใกล้บ้านมาบริโภค (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคสุราไทย และสุราต่างประเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านผลิตภัณฑ์ให้ความสำคัญกับรสชาติและราคาที่เหมาะสม ด้านส่วนบุคคลให้ความสำคัญกับการร่วมดื่มสังสรรค์กับเพื่อน ด้านสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการหาซื้อสุราได้สะดวก (3) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคสุราในเพศที่ต่างกัน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสุราไทยแตกต่างกันในด้านความถี่ในการ

บริโภค สุราต่างประเทศแตกต่างกันในด้านช่วงเวลา ความถี่ ปริมาณ สถานที่จำหน่าย และขนาดบรรจุของสุราที่บริโภค ในอายุที่ต่างกัน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสุราไทยแตกต่างกันในด้านช่วงเวลา ปริมาณ และสถานที่จำหน่ายสุราที่บริโภค สุราต่างประเทศแตกต่างกันในด้านช่วงเวลา สถานที่จำหน่าย และเหตุผลในการบริโภคสุรา ในอาชีพที่ต่างกัน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสุราไทยแตกต่างกันในด้านช่วงเวลา ความถี่ ปริมาณ สถานที่จำหน่าย และเหตุผลในการบริโภคสุรา สุราต่างประเทศแตกต่างกันในด้านช่วงเวลา และสถานที่จำหน่ายสุราที่บริโภค ในรายได้ที่ต่างกัน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสุราไทยแตกต่างกันในด้านผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจบริโภคสุรา ความถี่ ขนาดบรรจุของสุรา และเหตุผลในการบริโภคสุรา สุราต่างประเทศแตกต่างกันในด้านขนาดบรรจุของสุราที่บริโภค

ชื่อเรื่อง	การสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2549
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลอนามัยและสวัสดิการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. 2517 โดยในช่วงแรกได้ดำเนินการสำรวจทุกปีจนถึง พ.ศ. 2521 และตั้งแต่ พ.ศ. 2524- 2544 ได้ดำเนินการสำรวจทุก 5 ปี และสืบเนื่องจากรัฐบาลได้ดำเนินการโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า หรือ “โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค” ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบสาธารณสุขของประเทศไทย ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ขอความร่วมมือจากสำนักงานสถิติแห่งชาติให้จัดการสำรวจอนามัยและสวัสดิการทุกปี ระหว่างปี พ.ศ. 2546- 2550 ซึ่งการสำรวจครั้งนี้นับเป็นการสำรวจ ครั้งที่ 14 โดยดำเนินการสำรวจระหว่างปี เดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2549

การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์

การถามเกี่ยวกับการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ในการสำรวจครั้งนี้ ถามเฉพาะผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไปเท่านั้น

อัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์

ผลการสำรวจมีผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 54.5 ล้านคน เป็นผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ 15.9 ล้านคน หรือร้อยละ 29.2 โดยชายมีอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์สูงกว่าหญิง (ร้อยละ 50.3 และร้อยละ 9.1 ตามลำดับ) ประชากรในภาคเหนือ ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์

เมาสูงสุด (ร้อยละ 36.1) รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 33.0) กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 27.5) ภาคกลาง (ร้อยละ 25.8) ภาคใต้ มีประชากรดื่มสุรต่ำสุด (ร้อยละ 17.6)

เมื่อพิจารณาอายุและเพศของดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมา พบว่า ผู้ที่มีอายุ 25- 59 ปี มีอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมาสูงที่สุด (ร้อยละ 36.8) รองลงมา คือ อายุ 15- 24 ปี (ร้อยละ 23.7) อายุ 60 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 18.1) และอายุ 11- 14 ปี (ร้อยละ 0.7) ตามลำดับ โดยชายมีอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมาสูงกว่าหญิงในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะอัตราการดื่มสุราในกลุ่มอายุ 25- 59 ปี ของทั้งชายและหญิงสูงที่สุด ซึ่งอัตราการดื่มสุราของชายสูงถึง ร้อยละ 63.2 และหญิงร้อยละ 12.0

ความถี่ในการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมา

ผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมาจำนวน 15.9 ล้านคนนั้น ร้อยละ 41.5 เป็นผู้ที่ดื่มมานานๆ ครั้งและ เป็นผู้ดื่มสม่ำเสมอร้อยละ 58.5 โดยผู้ดื่มสม่ำเสมอส่วนใหญ่ (ร้อยละ 21.1) ดื่ม 1- 2 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา ดื่ม 1- 2 ครั้งต่อเดือน และดื่มทุกวัน ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน (ประมาณร้อยละ 13) สำหรับผู้ที่ดื่ม 3- 4 ครั้งต่อสัปดาห์ มีเพียงร้อยละ 11.2

การขั้บรณณะมีนเมา

สาเหตุใหญ่สาเหตุหนึ่งของการเกิดอุบัติเหตุทางการจราจร คือ การขั้บรณณะมีนเมา ดังนั้น ในการสำรวจครั้งนี้ ได้ถามถึงพฤติกรรมการขั้บรณณะมีนเมาสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของประชากร ซึ่งครอบคลุมทั้งการขั้บรณณะและการขั้บรณณะยานยนต์ โดยสอบถามผู้ที่มีอายุ 11 ปีขึ้นไป

ผู้ขั้บรณณะและดื่มสุราอายุ 11 ปีขึ้นไป มีจำนวน 13.4 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่เคยขั้บรณณะมีนเมาจำนวน 5.5 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 41.1 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขตการปกครอง พบว่า สัดส่วนของผู้

เคยขั้บรณณะมีนเมาที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลสูงกว่าในเขตเทศบาล (ร้อยละ 42.7 และร้อยละ 36.8 ตามลำดับ

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	สิริรัฐ สุกันธา และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 300 ชุด โดยสุ่มตัวอย่างแบบ Cluster Sampling จากประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุน้อยกว่า 18 - 60 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคพบว่า ร้อยละ 46.7 เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และยังคงดื่มอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน การดื่มเพื่อเข้าสังคมหรือร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์เป็นสิ่งจูงใจของการเริ่มดื่มครั้งแรกและเป็นสิ่งจูงใจของการดื่มในปัจจุบันมากที่สุด ร้อยละ 93.3 นิยมดื่มในช่วงประเพณีสงกรานต์ ส่วนใหญ่ช่วยกันจ่ายโดยร้อยละ 65 ของผู้บริโภคนิยมซื้อเป็นเงินสดจากร้านขายของชำ สุราพื้นบ้าน สุราไทย และเบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มในครั้งแรก ปัจจุบันมีผู้นิยมดื่มเบียร์และสุราไทยมากกว่าเครื่องดื่มชนิดอื่น ผู้บริโภคร้อยละ 54 จะเปลี่ยนยี่ห้อไปเรื่อยๆ โดยไม่ยึดติดกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งโดยเฉพาะ และพิจารณาปัจจัยในด้านราคามากกว่าปัจจัยอื่นๆ ด้านพฤติกรรมกรรมการดื่มร้อยละ 69.3 นิยมทำให้เจือจางลงโดยการเติมโซดา และมีถั่วทอด มันทอด เมล็ดมะม่วงหิมพานต์เป็นของแกล้ม ผู้บริโภคร้อยละ 81.7 นิยมดื่มกับเพื่อนและมักจะ

ดื่มที่ร้านอาหารหรือสถานบันเทิง ด้านผลกระทบที่เคยได้รับ พบว่า ร้อยละ 45.5 ของผู้บริโภเคยประสบอุบัติเหตุหลังการดื่ม ร้อยละ 35.3 เคยถูกทำร้ายร่างกาย แต่ผู้บริโภคร้อยละ 62 รู้สึกว่าการดื่มช่วยให้คลายจากความเครียด ร้อยละ 48.7 รู้สึกว่าการดื่มช่วยให้ตนเข้าสังคมได้ง่าย ร้อยละ 36.7 เห็นว่าการดื่มเป็นการสิ้นเปลืองเงินทอง และอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตระหนักถึงผลเสียหรือโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ร้อยละ 80 ไม่คิดที่จะลดปริมาณการดื่มลง

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อเหล้า อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน และสื่อโฆษณา พฤติกรรมการดื่มเหล้า และการคิดเหล้า: การทดสอบแบบจำลองปัญญาสังคม
ผู้แต่ง	วันชัย อริยะพุทธิพงษ์, สุภาพัส ชารินวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ปริมาณการดื่มเหล้า อิทธิพลของสื่อโฆษณา ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่และปริมาณการดื่มเหล้า ความถี่และปริมาณการดื่มเหล้า ไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดเหล้า

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ การวิจัยนี้ทดสอบแบบจำลองปัญญาสังคมของ Bandura (1986) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคคล ปัจจัยสิ่งแวดล้อม กับพฤติกรรมการวิจัยตั้งสมมติฐานว่า ทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อเหล้า อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน และสื่อโฆษณามีความสัมพันธ์กับความถี่และปริมาณการดื่มเหล้า ความถี่และปริมาณการดื่มเหล้ามีความสัมพันธ์กับการคิดเหล้า

วิธีการ ประชากรในการวิจัยนี้ คือ พนักงานบริษัท เอนโก ไทย จำกัด การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลากหมายเลขของหน่วยงานต่างๆ ในบริษัทและจำนวนพนักงาน โดยไม่แทนที่จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ 350 คน การวิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบของทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อเหล้า อิทธิพลของสื่อโฆษณา และการคิดเหล้า เพื่อหาความตรงตามโครงสร้าง (Construct validity) การวิจัยใช้ Chi-square ในการวิเคราะห์ผล

สรุปผล การวิจัยพบว่า ความถี่ของการดื่มและปริมาณการดื่มเหล้าของพนักงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อเหล้ามีความสัมพันธ์กับความถี่และปริมาณการดื่มเหล้า อิทธิพลของครอบครัวและเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ของการดื่มแต่มีความสัมพันธ์กับ

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคสินค้าประเภทเครื่องดื่มอัดลมในภูมิภาคต่างๆ ภายใต้มาตรการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มอัดลม
ผู้แต่ง	ศุกลมาน เอี่ยมโอภาสศิษย์ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ด้วยมติคณะรัฐมนตรีอันเกี่ยวข้องกับมาตรการและแผนงานการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มอัดลม โดยห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในช่วงเวลา 05.00 – 22.00 น. และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 นั้น เพื่อเป็นการป้องกันและรักษาความปลอดภัยบนท้องถนนของประเทศไทยเนื่องจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนท้องถนนมีสาเหตุหลักมาจากผู้ขับขี่รถที่บริโภคเครื่องดื่มอัดลม รวมทั้งสื่อโฆษณาต่างๆ ที่เป็นการเชิญชวนให้ดื่มเครื่องดื่มประเภทเครื่องดื่มอัดลมมีจำนวนมากขึ้น ซึ่งนับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดการบริโภคเครื่องดื่มอัดลม และส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนอยู่เสมอ

จากมาตรการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มอัดลม อาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านดีและด้านที่ไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประเภทเครื่องดื่มอัดลม ไม่ว่าจะเป็นด้านการประกอบการ ทั้งผู้ประกอบการรายใหญ่ รายย่อย รวมถึงผู้ประกอบการสุรา ฟันบ้าน หรือ แม้กระทั่งธุรกิจโฆษณารายเล็ก รายใหญ่ อีกทั้งสื่อมวลชนที่อยู่ในรูปแบบธุรกิจของสื่อก็ยังมีผลกระทบ นอกจากนั้นผลกระทบอีกประการหนึ่งก็คือผู้บริโภคเครื่องดื่มอัดลม ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่า

ภายหลังจากการบังคับใช้มาตรการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มอัดลมนั้น กลุ่มผู้บริโภคมีพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มของผู้บริโภคในอดีตและปัจจุบัน (หลังการเกิดมาตรการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มอัดลม) และ เพื่อศึกษาพฤติกรรมสื่อสารที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดการตัดสินใจซื้อ และ/หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้ถูกศึกษาโดยผู้วิจัยได้ทำการสนทนากลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 กลุ่มตัวอย่างจาก 13 จังหวัด (จังหวัดละ 10 คน รวม 130 คน) คือ กรุงเทพมหานคร นครปฐม ชลบุรี ระยอง ยะลา สงขลา เชียงใหม่ พะเยา เพชรบูรณ์ นครราชสีมา อุบลราชธานี มหาสารคาม และสุรินทร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมในอดีต ที่ทำให้เกิดการตัดสินใจดื่ม มาจากการชักชวนจากกลุ่มเพื่อนฝูงและจากการเลี้ยงฉลองเป็นส่วนใหญ่ และมีมืองค์ประกอบกับการดื่มในการมีงานเทศกาลในท้องถิ่นในบางจังหวัด
2. หลังจากมีมาตรการควบคุมโฆษณา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมกรรมการดื่มคงเดิม โดยเฉพาะพวกที่ดื่มเป็นประจำทุกวัน หรือทุกสัปดาห์
3. เครื่องดื่มส่วนใหญ่ที่กลุ่มสนทนาระบุส่วนใหญ่คือ เบียร์และเหล้าไทย
4. สาเหตุหลักที่กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลในการดื่มในปัจจุบัน คือ เพื่อน หรือคนรอบข้างชักชวน งานเทศกาล และอยากผ่อนคลายความเครียด ซึ่งเป็นเหตุผลทำนองเดียวกับที่ให้ไว้ในข้อ 1 ด้านสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการดื่มในอดีต

5. ชนิดของสื่อที่เป็นสาเหตุในการดื่มมาจากเพื่อน ส่วนสื่อโฆษณาต่างๆ มีส่วนน้อยในการทำให้เกิดความรู้สึกริษยา
6. ผู้สนับสนุนกลุ่มส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า มาตรการโฆษณาแม้จะไม่มีผลโดยตรง แต่การโฆษณาควรเน้นประเด็นต่างๆ เช่น
  - การรณรงค์ให้เห็นถึงอันตรายจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากผลของการดื่มสุรา
  - การตั้งราคาให้สูงขึ้น
  - การโฆษณาให้เห็นถึงอันตรายต่อสุขภาพ เช่น การเป็นโรคตับแข็ง
  - การสร้างจิตสำนึกให้กับเด็กตั้งแต่แรก เพื่อป้องกัน โดยเฉพาะภาพของคนที่เป็นตัวอย่างของสังคม
  - การโฆษณาที่สร้างสรรค์ โดยไม่เน้นการช่วยผู้ด้อยภาพไม่เหมาะสม

ชื่อเรื่อง	การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบ
ผู้แต่ง	ทักษพล ธรรมรังสี, สุรศักดิ์ ไชยสงค์.
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	วารสารวิชาการสาธารณสุข ปีที่ 15 ฉบับที่ 6 (พ.ย. - ธ.ค. 2549) หน้า 839-854 มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การสำรวจเป็นเครื่องมือสำคัญในการได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลกระทบข้อมูลจากการสำรวจนอกจากจะเป็นทั้งตัวชี้วัดของสถานการณ์ ความเสี่ยงและความรุนแรงของปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ยังเป็นสิ่งที่แสดงถึงประสิทธิผลและความครอบคลุมของการนำนโยบายแอลกอฮอล์ไปปฏิบัติด้วย ลักษณะเด่นของข้อมูลจากการสำรวจคือการที่สามารถแสดงถึงลักษณะการกระจายของข้อมูลตามกลุ่มประชากรและในมิติอื่น ๆ รวมถึงข้อมูลที่ไม่ได้เข้าสู่ระบบงาน

การออกแบบชุดคำถามมีความสำคัญต่อการสำรวจอย่างยิ่ง ประเด็นสำคัญที่ควรคำนึงถึงได้แก่ การกำหนดนิยามและขอบเขต กรอบระยะเวลาอ้างอิง คำถามและวิธีคำนวณ ปริมาณการบริโภค การแปลปริมาณการบริโภค การเลือกชุดคำถามระหว่างการบริโภคทั่วไปและที่มีลักษณะเจาะจง และระหว่างคำถามปลายเปิดกับตัวเลือกคำตอบ และความสอดคล้องกับวัฒนธรรม โดยการสำรวจสามารถใช้ชุดคำถามได้หลายลักษณะ ซึ่งมีข้อดีข้อเสียต่างกัน คำถามแบบปริมาณความถี่ จะมีความสะดวกสูง ส่วนชุดคำถามแบบความถี่ลำดับชั้น และชุด

คำถามที่ซับซ้อนขึ้น จะให้ข้อมูลที่ละเอียดกว่า ส่วนการสำรวจผลกระทบจากการบริโภค พฤติกรรมและทัศนคติอื่นๆ ผู้ออกแบบต้องคำนึงถึงกลไก ระยะเวลาการก่อผลกระทบและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การรับรู้และระดับความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงความสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของมาตรการต่างๆ

ชื่อเรื่อง	ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของอาสาสมัครไทยหลังจกดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ "หนึ่งปริมาณ"
ผู้แต่ง	วีรวรรณ เล็กสกุลไชย.
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	จดหมายเหตุทางแพทย แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ปีที่ 90 ฉบับที่ 6 (มิ.ย. 2550) หน้า 1137-1142. มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ให้อาสาสมัครชาวไทยจำนวน 30 คน เป็นชาย 15 คนและหญิง 15 คน อดอาหารข้ามคืน แล้ว ทำการดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ "หนึ่งปริมาณมาตรฐาน" ในลักษณะต่าง ๆ จากนั้นจะได้รับการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ ในเลือดทุก 15 นาที เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ผลการศึกษาพบว่า การดื่มในปริมาณนี้เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะให้ ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดต่ำกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดคือต่ำกว่า 50 mg/dL หรือ 0.05% หลังดื่ม 45 นาที พบว่า โดยเฉลี่ยหญิงจะมีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ปริมาณแอลกอฮอล์ ในเลือดมีความสัมพันธ์แบบผกผันกับน้ำหนักตัว การดื่มหลังจากการกินอาหารมีน้ำหนักทันทีให้ค่าปริมาณแอลกอฮอล์ ในเลือดต่ำอย่างมากในอาสาสมัครทุกรายแต่การดื่มพร้อมกับกับแกล้มหรือการเจือจางเหล้าด้วยโซดา ยังคงให้ค่า ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดสูง ดังนั้น ปริมาณ "หนึ่งปริมาณมาตรฐาน" ภายใน 1 ชั่วโมง ที่แนะนำในชาวตะวันตก น่าจะเหมาะกับคนไทยด้วย การดื่มที่ปลอดภัยที่สุด คือ ดื่มหลังการกินอาหารมีน้ำหนัก การดื่มที่ต้องระวังคือ การดื่ม เครื่องดื่มเจือจาง การดื่มกับอาหารมีเบ้า เพราะเป็นภาวะที่การดูดซึมแอลกอฮอล์เข้าสู่กระแสเลือดเกิดขึ้นได้ดี

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติต่อการดื่มสุราของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้แต่ง	อ้อยทิพย์ ถานันตะ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อศึกษาทัศนคติต่อการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา (กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์) และศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างกลุ่มดื่ม และกลุ่มไม่ดื่มสุรา ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 13,998 คน สุ่มเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้จำนวน 374 คน โดยใช้เทคนิคการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดทัศนคติ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต มีค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงแอลฟาเท่ากับ 0.79 ผู้วิจัยนำแบบวัดไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้แบบวัดกลับคืนมา 374 ฉบับ คิดเป็นร้อยละหนึ่งร้อยของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นวิเคราะห์ด้วยสถิติในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for bwindows โดยวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติวิเคราะห์ t-test และ ANOVA รวมทั้งการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่โดยใช้ Post Hoc Duncan's Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีทัศนคติในทางบวกต่อการดื่มสุรา ($X = 141.63$, $S.D=24.72$)
2. นักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการดื่มสุราในทางบวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทัศนคติต่อการดื่มสุราในทางบวกมากที่สุด ($X = 150.83$, $S.D=24.16$) รองลงมาได้แก่ นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ($X = 142.35$, $S.D=21.32$) และนักศึกษาที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ($X = 126.57$, $S.D=21.90$) ตามลำดับ
3. นักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มที่ดื่มสุรามีทัศนคติทางบวกค่อนข้างสูง ($X = 158.35$, $S.D=12.22$) ต่อการดื่มสุรา ในขณะที่นักศึกษาในกลุ่มที่ไม่ดื่มสุรามีทัศนคติทางลบเล็กน้อย ($X = 113.67$, $S.D=11.49$) ต่อการดื่มสุรา

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังซื้อกับพฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลมของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	นพมาศ สุวชาติ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกำลังซื้อกับพฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลมของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังซื้อตามช่วงเวลาต่างๆ กับพฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลมของนักศึกษา กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมือง กลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในชนบท และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ สนับสนุนการอธิบายผลการศึกษาดังกล่าวด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการจัดเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มกลุ่มหรือ วิธี Focus Group ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือเป็นผู้ดื่มน้ำอัดลมแอลกอฮอล์โดยปกติ ซึ่งกำหนดลักษณะกลุ่มตัวอย่างโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านกำลังซื้อในกลุ่มนักศึกษามีผลต่อพฤติกรรมการดื่มน้ำ 3 ด้าน คือ ชนิดของสุรา ตรายี่ห้อ และสถานที่ดื่มน้ำ ดังนี้ ในช่วงต้น(เวลาที่มีเงินมาก) ส่วนนักศึกษาที่ดื่มน้ำเป็นปกติ ร้อยละ 40 ดื่มน้ำต่างประเทศและเบียร์ชนิดละเท่าๆกัน และร้อยละ 20 ดื่มน้ำไทย ในช่วงกลาง(มีเงินเหลือน้อย)ร้อยละ 50 ดื่มน้ำไทย ร้อยละ 45 ดื่มน้ำเบียร์ ร้อยละ 5 ดื่มน้ำต่างประเทศ และช่วงปลาย(มีเงินน้อยมาก)ร้อยละ 60 ดื่มน้ำไทย ร้อยละ 40 ดื่มน้ำเบียร์ สำหรับด้านตรายี่ห้อ ในช่วงต้น ร้อยละ 55 ดื่มน้ำตรายี่ห้อราคาแพง ร้อยละ 40 ดื่มน้ำตรายี่ห้อราคาถูก และร้อยละ 5 ดื่มน้ำตรายี่ห้อแพงมาก ในช่วงกลาง ร้อยละ 80 ดื่มน้ำตรายี่ห้อราคาถูก และร้อยละ 15 ดื่มน้ำตรายี่ห้อถูกมาก และร้อยละ 5 ดื่มน้ำตรายี่ห้อราคา

แพง สำหรับในช่วงปลาย ร้อยละ 75 ดื่มน้ำตรายี่ห้อราคาถูก และร้อยละ 25 ดื่มน้ำตรายี่ห้อราคาถูกมาก ด้านการเลือกสถานที่ดื่มน้ำ ในช่วงต้น ร้อยละ 65 ดื่มน้ำที่สถานบันเทิง ร้อยละ 20 ดื่มน้ำที่ร้านอาหาร และร้อยละ 15 ดื่มน้ำที่บ้านหรือหอพัก(นอกมหาวิทยาลัย) ในช่วงกลาง ร้อยละ 60 ดื่มน้ำที่บ้านหรือหอพัก ร้อยละ 25 ดื่มน้ำที่สถานบันเทิง และร้อยละ 15 ดื่มน้ำที่ร้านอาหาร ในช่วงปลาย ร้อยละ 80 ดื่มน้ำที่บ้านหรือหอพัก ร้อยละ 20 ดื่มน้ำที่สถานบันเทิง ส่วนพฤติกรรมการดื่มน้ำด้านความถี่ในการดื่มน้ำ ปริมาณการดื่มน้ำต่อครั้ง ผู้ที่ดื่มน้ำด้วย ไม่มีความสัมพันธ์กับกำลังซื้อตามเวลานั้นคือไม่ว่าจะมีเงินมากหรือน้อยไม่มีผลต่อความถี่ในการดื่มน้ำ ปริมาณการดื่มน้ำ และผู้ที่ดื่มน้ำด้วยส่วนใหญ่ดื่มน้ำกับเพื่อน ผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยด้านกำลังซื้อในกลุ่มนักศึกษามีความสัมพันธ์กับชนิดและตรายี่ห้อ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ที่ศึกษาในเรื่อง ราคาของเหล้าขาว เหล้าสี เบียร์ กับพฤติกรรมการดื่มน้ำ ซึ่งกล่าวไว้ว่า ราคาามีผลต่อพฤติกรรมการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำอัดลมแอลกอฮอล์ หากมีการขึ้นราคาเหล้าขาวและเหล้าสี ผู้ดื่มน้ำจะหันไปดื่มน้ำเบียร์แทนที่ ส่วนหากมีการขึ้นราคาเบียร์อย่างเดียวนักดื่มก็จะหันไปดื่มน้ำเหล้าขาวแทน หรือ “มีเงินมาก ดื่มน้ำยี่ห้อแพง มีเงินน้อยดื่มน้ำยี่ห้อถูก” แต่ไม่สอดคล้องกับกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมือง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบทและกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เพราะผลการศึกษาพบว่า กำลังซื้อตามช่วงเวลาต่างๆ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มน้ำ อาจมาจากเหตุผลที่กลุ่มนี้ดื่มน้ำสุราเป็นประจำและดื่มน้ำอย่างต่อเนื่องมานานจึงไม่ยากเปลี่ยนชนิดสุรา กลุ่มนี้คิดใจในรสชาติเดิม ชอบดื่มน้ำแบบที่เคยดื่มน้ำ การดื่มน้ำสุราของกลุ่มนี้จัดเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ดังนั้นจึงปฏิบัติอย่างเดิมเป็นประจำ ถึงแม้ว่ากำลังซื้อแต่ละช่วงจะแตกต่างกันก็ตาม ซึ่งตรงกับคำกล่าวที่ว่า เหล้า เบียร์ ไม่ใช่สิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต แต่ก็ต้องยอมรับเช่นกันว่าเครื่องดื่มน้ำอัดลมแอลกอฮอล์เหล่านี้ก็ไม่สามารถที่จะขาดหายไปจากวิถีของชุมชน

เรื่อง	การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์ช้างของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	อภิษฐา ศิษผดุง
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์ช้างของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านส่วนประสมการตลาด ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์ช้าง และแนวโน้มการบริโภค

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์ช้าง จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติค่าที่สถิติค่าความแปรปรวนทางเดียว และสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์ ช้างแตกต่างกัน ในด้านยี่ห้อเบียร์ที่ดื่ม, สาเหตุที่ซื้อเบียร์ยี่ห้อดังกล่าว, โอกาสในการดื่ม เบียร์, จำนวนครั้งในการดื่มเบียร์ต่อเดือน, ด้านประสมการณ (ระยะเวลา) ในการดื่มเบียร์ต่อปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์

ช้าง ไม่แตกต่างกัน ในด้านยี่ห้อเบียร์ที่ดื่ม, และค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อครั้ง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. อายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์

ช้าง แตกต่างกัน ในด้านสถานที่ซื้อเบียร์, ยี่ห้อที่ดื่ม, สาเหตุที่ซื้อเบียร์ และโอกาสในการดื่ม เบียร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

4. สถานภาพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์ช้างแตกต่างกัน ในด้านสถานที่ซื้อเบียร์, โอกาสในการดื่มเบียร์ และ ประสมการณ (ระยะเวลา) ในการดื่มเบียร์ต่อปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

5. สถานภาพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์

และเบียร์ช้าง ไม่แตกต่างกัน ในด้านยี่ห้อเบียร์ที่ดื่ม, สาเหตุที่ซื้อเบียร์, ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อครั้ง และจำนวนครั้งในการดื่มเบียร์ต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05

6. ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอ

เบียร์และเบียร์ช้าง ไม่แตกต่างกัน ในด้านสถานที่ซื้อเบียร์, ยี่ห้อเบียร์ที่ดื่ม, สาเหตุที่ซื้อ เบียร์, โอกาสในการดื่มเบียร์, ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อครั้ง และ จำนวนครั้งใน

การดื่มเบียร์ต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

7. ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และเบียร์ ช้าง แตกต่างกัน ในด้านประสมการณ (ระยะเวลา) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

8. อาชีพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และ เบียร์ ช้างแตกต่างกัน ในด้านสถานที่ซื้อเบียร์, สาเหตุในการดื่มเบียร์

, โอกาสในการดื่ม เบียร์, จำนวนครั้งในการดื่มเบียร์ต่อเดือน, ค่าใช้จ่ายในการดื่มต่อครั้ง และประสิทธิภาพ (ระยะเวลา) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

9. อาชีพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และ เบียร์ช้าง ไม่แตกต่างกันในด้านยี่ห้อเบียร์ที่ดื่ม ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

10. รายได้ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ และ เบียร์ช้างแตกต่างกัน ในด้านสถานที่ซื้อเบียร์, โอกาสในการดื่ม, จำนวนครั้งในการดื่ม เบียร์ต่อเดือน, ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อครั้ง และด้านประสิทธิภาพ (ระยะเวลา) ใน ดื่มต่อปี แตกต่างกันว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

11. ปัจจัยด้านค่านิยม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลิโอเบียร์ อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในด้าน จำนวนครั้งในการดื่มเบียร์ต่อเดือน

12. ปัจจัยด้านค่านิยม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อเบียร์ช้าง อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในด้าน จำนวนครั้งในการดื่มเบียร์ต่อเดือน, ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อครั้ง และด้าน ประสิทธิภาพ (ระยะเวลา) ในการดื่มต่อปี

13. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ช้าง อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในด้านจำนวนครั้งในการดื่ม

14. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคลิโอเบียร์ และ เบียร์ช้างอยู่ในระดับปานกลาง ในทิศทางเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในด้านประสิทธิภาพในการดื่มต่อปี

15. ปัจจัยด้านราคา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคลิโอเบียร์ และ เบียร์ช้าง อยู่ในระดับ

ต่ำ ในทิศทางเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้าน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อครั้ง และด้านประสิทธิภาพ ในการดื่มต่อปี

16. ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคลิโอเบียร์ และ เบียร์ช้าง อยู่ในระดับปานกลาง ในทิศทางเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านจำนวนครั้งในการดื่มเบียร์ต่อเดือน

17. แนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อเบียร์ช้าง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อเบียร์ช้าง อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในด้าน ประสิทธิภาพ ในการดื่มต่อปี

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ศิริรัฐ สุกันธา ... [และคนอื่นๆ]
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 300 ชุด ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Cluster Sampling จากการประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอและ 2 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่วาง กิ่งอำเภอดอยหล่อ และกิ่งอำเภอแม่อน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการกระจายตัวของอายุตั้งแต่อายุน้อยกว่า 18 ปีไปจนถึง 60 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และที่รายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน

ด้านการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า ร้อยละ 46.7 เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และส่วนใหญ่ยังคงดื่มอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันการดื่มเพื่อเข้าสังคมหรือร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์เป็นสิ่งจูงใจของการเริ่มดื่มครั้งแรกและเป็นสิ่งจูงใจของการเริ่มดื่มในปัจจุบันมากที่สุด ส่วนเทศกาลหรืองานประเพณีที่นิยมดื่มนั้น ร้อยละ 93.3

นิยมดื่มในช่วงประเพณีสงกรานต์ การชำระเงินส่วนใหญ่เป็นการช่วยกันจ่ายโดยร้อยละ 65 ของผู้บริโภคนิยมซื้อเป็นเงินสดและเป็นการซื้อจากร้านขายของชำ

สุราพื้นบ้าน สุราไทย และเบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมในครั้งแรก ปัจจุบันมีผู้นิยมดื่มเบียร์และสุราไทยมากกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดอื่น ผู้บริโภค ร้อยละ 54 จะเปลี่ยนยี่ห้อไปเรื่อย ๆ โดยไม่ยึดติดกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งโดยเฉพาะ และจะพิจารณาปัจจัยด้านราคา มากกว่าปัจจัยอื่น ๆ ด้านพฤติกรรมกรรมการดื่มร้อยละ 69.3 นิยมทำให้เครื่องดื่มเจือจางลงโดยการเติมน้ำตาลลงในเครื่องดื่ม และมีของขบเคี้ยวประเภทถั่วทอด มันทอด และเมล็ดมะม่วงหิมพานต์เป็นของแกล้ม ผู้บริโภค ร้อยละ 81.7 นิยมดื่มกับเพื่อนและมักจะดื่มที่ร้านอาหารหรือสถานบันเทิงมากกว่าสถานที่อื่น ๆ

ด้านผลกระทบที่เคยที่เคยได้รับการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น พบว่า ร้อยละ 45.5 ของผู้บริโภคเคยประสบอุบัติเหตุหลังดื่ม ร้อยละ 35.3 เคยถูกทำร้ายร่างกาย แต่ผู้บริโภค ร้อยละ 62 รู้สึกว่าการดื่มสามารถช่วยให้คลายจากความเครียด ร้อยละ 48.7 รู้สึกว่าการดื่มช่วยให้ตนเข้าสังคมได้ง่าย ในขณะที่เดียวกันร้อยละ 63.7 เห็นว่าการดื่มเป็นการสิ้นเปลืองเงินทอง และอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย อย่างไรก็ตามแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างใหญ่จะตระหนักถึงผลเสียหรือโทษของการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ร้อยละ 80 ไม่คิดที่จะลดปริมาณการดื่มลง

ชื่อเรื่อง	ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	กัญญาณี ศรีบุระ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมของผู้บริโภค ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิซึ่งทำการสุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 รายการ ที่ดัดแปลงพันธุกรรมอาหาร ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา นำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ สถิติ t-test, F-test สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการศึกษา พบว่าเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุ 26-33 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรเอกชน รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท สถานภาพโสด พฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมอาหาร คือ ดัดแปลงเป็นบางครั้ง ระยะเวลาในการดัดแปลงมากกว่า 2 ปี มักจะซื้อที่ร้านขายของชำ สถานที่ดัดแปลงคือ ผับ โอกาสใน

การดัดแปลงงานเลี้ยงสังสรรค์ ปริมาณในการดัดแปลง 5-6 แก้ว ต่อครั้งนิยมดัดแปลงส่วนใหญ่เพื่อนเป็นผู้ชักชวน

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมอาหารของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นคือ ผู้บริโภคที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมอาหาร ได้แก่ การชักชวนจากผู้รู้จัก ระยะเวลา สถานที่ โอกาส ความถี่ ความสะดวกในการซื้อ ปริมาณในการดัดแปลงที่ต่างกัน ผู้ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมอาหาร ได้แก่ ระยะเวลา สถานที่ โอกาส ความถี่ ความสะดวกในการซื้อ ปริมาณในการดัดแปลง ตรายี่ห้อ สื่อโฆษณาต่างกัน ผู้บริโภคที่มีการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมอาหาร ได้แก่ การชักชวนจากผู้รู้จัก ระยะเวลา สถานที่ ความสะดวกในการซื้อ ตรายี่ห้อ ราคา สื่อโฆษณาต่างกัน ผู้บริโภคที่มีสถานภาพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมอาหาร ได้แก่ การชักชวนจากผู้รู้จัก ความถี่ ปริมาณในการดัดแปลงระยะเวลา สถานที่ ความสะดวกในการซื้อ ตรายี่ห้อ ราคา สื่อโฆษณาต่างกัน ผู้บริโภคที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมอาหาร ได้แก่ ปริมาณในการดัดแปลง โอกาส ระยะเวลา ความสะดวกในการซื้อ ตรายี่ห้อ ราคา สื่อโฆษณาต่างกัน ผู้บริโภคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมอาหาร ได้แก่ โอกาส สถานที่ ระยะเวลา สถานที่ ราคาต่างกัน

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านอุปสงค์ : กลุ่มเป้าหมายเยาวชน**

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการดื่มสุรากับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา
ผู้แต่ง	ยุพา ชุสุทธิสกุล
ปีที่พิมพ์	2527
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการดื่มสุรากับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา การทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราจากทัศนคติกับบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง และการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มสุรากับตัวแปรต่างๆ โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (The Theory of Reasoned Action) ของฟิชไบน์และเอจเซน โดยกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ในภาคกลาง 5 แห่ง จำนวน 322 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณ การสร้างสมการถดถอยพหุคูณ และการทดสอบค่าไคสแคว์

(X^2 - test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความตั้งใจในการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ทัศนคติต่อการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ทัศนคติต่อการดื่มสุรากับบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงสามารถเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาได้ โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 24.05

5. พฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับระดับชั้นการศึกษา พฤติกรรมการดื่มสุราของกลุ่มเพื่อนสนิทและพฤติกรรมการดื่มสุราก่อนเข้าการศึกษา

6. พฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา ไม่มี ความสัมพันธ์กับผลการศึกษา รายได้ที่ได้รับขณะศึกษาลักษณะที่พักอาศัยในขณะศึกษา พฤติกรรมการดื่มสุราของบิดา และพฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่ทำนายความตั้งใจในการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เจือปนของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา
ผู้แต่ง	สุริย์ สถาพรนานนท์
ปีที่พิมพ์	2529
แหล่งที่มา	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมากกว่าเล็กน้อย ($\beta_A = 0.31$ $P < .01$, $\beta_{SN} = 0.29$ $P < 0.1$)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอิทธิพลของทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่มีต่อความตั้งใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (The Theory of Reasoned Action) ของเอสเซนและฟิชบายน์ มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

ตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2528 ของโรงเรียน 12 แห่ง สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 587 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ เป็นการสุ่มเชิงระบบ ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวความคิดของเอสเซนและฟิชบายน์ และทำการวิเคราะห์โดยแจกแจงร้อยละ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัย พบว่าทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถทำนายความตั้งใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนได้ร้อยละ 22.78 ($R^2 = 0.2278$. $p < .01$) ทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใน

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยของการขาดแคลนทางสังคมของพ่อแม่ที่กระทบต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น
ผู้แต่ง	ชัยยุทธ ดาพา
ปีที่พิมพ์	2534
แหล่งที่มา	คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ผลการศึกษาปรากฏว่า (1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น คือ ปัจจัยภูมิหลังทางครอบครัว (2) ขนาดของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (4) การอบรมเลี้ยงดูแบบใกล้ชิดจากแม่จะมีความสัมพันธ์ในเชิงลบต่อพฤติกรรมการดื่มของลูก (5) การอบรมเลี้ยงดูโดยการควบคุมอย่างเข้มงวดจากพ่อแม่ในเรื่องเกี่ยวกับการดื่มมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มของลูก

บทคัดย่อ

ปัจจัยของการขาดแคลนทางสังคมของพ่อแม่ที่กระทบต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมสามัญศึกษาที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยภูมิหลังของครอบครัวของวัยรุ่นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (2) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพ่อแม่กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผสมของลูก (3) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการควบคุมและการสนับสนุนโดยทั่วไปของพ่อแม่ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของลูก

แนวคิดเชิงทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษา คือ แนวคิดเกี่ยวกับการขาดแคลนทางสังคม โดยการเรียนรู้ทางสังคม (social learning theory)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พ่อแม่และตัวนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรมสามัญศึกษา อยู่ในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร จำนวน 300 คน ซึ่งได้สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และสุ่มตัวอย่างตามจุดมุ่งหมาย และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเอง และใช้สถิติไคสแควร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการดื่มสุรา
ผู้แต่ง	วิไลพร คำแพงศิริรัตน์.
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการดื่มสุรา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของการดื่มสุราของนักศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณโทษของการดื่มสุรา และความรู้ต่างๆ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2535 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด ของอรเพ็ญ นาควัชระ 2535 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง อายุประมาณ 21-35 ปี นับถือศาสนาพุทธจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากแผนวิทยาศาสตร์ บิดามารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่มีอาชีพ ค้าขาย รับราชการ และเกษตรกรรม บิดาของนักศึกษาบางคนดื่มสุรา ส่วนมารดาไม่ดื่มสุรา ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของนักศึกษาไม่มีปัญหาเลยในครอบครัว นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้สึกไม่ชอบให้คนในครอบครัวดื่มสุรา แต่ไม่ห้าม เมื่อบุคคลในครอบครัวดื่มสุรา นักศึกษาแก้ไขโดยการให้อภัยไม่ซ้ำเติมซึ่งเหตุผลจนเข้าใจไม่ดื่มอีก

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า สาเหตุส่วนใหญ่ที่วัยรุ่นหรือบุคคลทั่วไปไปดื่มสุราคือ เพื่อนชักจูงและอยากลอง และนักศึกษามีความเห็นว่าเป็นเพศชายเป็นเพศดื่มสุรามากกว่าเพศหญิง แหล่งความรู้เกี่ยวกับสุราส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง จะดื่มสุราทุกครั้งที่อยู่กันเป็นกลุ่มหรือมีเรื่องกลุ่มใจเวลาดื่มสุราไม่แน่นอน

แล้วแต่ความพอใจ ส่วนมากจะดื่มกับเพื่อนฝูง การดื่มสุราแต่ละครั้งนักศึกษาล้วนใหญ่มีความเห็นว่า คนดื่มสุราเมื่อเมาแล้วจะเอะอะโวยวายมีเรื่องเสมอ มีผลทำให้มีปัญหาต่อตนเองและผู้อื่น และยังเห็นว่าการดื่มสุราในวัยเรียนเป็นการไม่สมควรด้วยประการทั้งปวง

นักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิง มีความเห็นว่าปัจจุบันสุราเป็นปัญหาที่น่าวิตกควรจะรีบแก้ไข และนักศึกษามีความคิดเห็นที่ผู้ปกครองมิให้เยาวชนดื่มสุราคือ ชี้ให้เด็กเห็นถึงโทษของการดื่มสุราในทุกๆ ด้าน และปลอดภัยอธิบายด้วยเหตุผลให้เด็กเลิกดื่มสุรา นักศึกษามีวิธีลดจำนวนคนดื่มสุราเพื่อช่วยประเทศชาติได้โดยการหลีกเลี่ยงการดื่มสุรา และแนะนำเพื่อนให้เลิกดื่มสุรา

ชื่อเรื่อง	การดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา
ผู้แต่ง	โรชาติ แคลฟรีย และคณะ
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นตอนตามลำดับชั้นจากกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในปี พ.ศ. 2536 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน เป็นวัยรุ่นชายร้อยละ 28 วัยรุ่นหญิงร้อยละ 72 อายุเฉลี่ย 20 ปี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม “Core alcohol and drugs survey” ที่สร้างขึ้นโดย The Fund for the Development of Post Secondary Education, U.S.A วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละของประสพการณ์ และความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นเกี่ยวกับการดื่มสุราและการใช้สารเสพติดชนิดอื่นระหว่างกลุ่มวัยรุ่นชายกับกลุ่มวัยรุ่นหญิงโดยการหาค่า Chi-Square และ Anova ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มวัยรุ่นมีความคิดเห็นต่อสิ่งที่กระทำได้ในการพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อนมากที่สุด คือ การสูบบุหรี่ร้อยละ 80.4 รองลงมาคือ การดื่มสุรา ร้อยละ 55.3 การเสพสารเสพติดชนิดอื่นร้อยละ 1.6

2. กลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 39 ตอบว่า สถาบันการศึกษามีกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการดื่มสุราและการใช้สารเสพติด และร้อยละ 57.5 ของกลุ่มวัยรุ่นที่ตอบว่าสถาบันการศึกษามีกฎข้อบังคับ ตอบว่า กฎข้อบังคับดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพ กลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 86.9 มีความคิดเห็นว่าสถาบันการศึกษาควรมีโปรแกรมเกี่ยวกับการป้องกันดื่มสุรา และการใช้สารเสพติดชนิดอื่น

3. กลุ่มวัยรุ่นเคยลองดื่มสุราเป็นจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.4 โดยกลุ่มวัยรุ่นชายร้อยละ 93.4 และกลุ่มวัยรุ่นหญิง ร้อยละ 63.6 ตอบว่าเคยลองดื่มสุรา อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดชนิดอื่น คือ 16.4 ปี

4. กลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 65 รายงานว่าสมาชิกในครอบครัวเคยมีปัญหาการดื่มสุรา หรือใช้สารเสพติดชนิดอื่น โดยระบุว่า เป็น “พ่อ” มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.5

5. กลุ่มวัยรุ่นรับรู้ว่าการดื่มสุราและหญิงในสถาบันการศึกษาดื่มสุราและใช้สารเสพติดชนิดอื่น ร้อยละ 97.6 และ 68.7 ตามลำดับ

6. กลุ่มวัยรุ่นชายลองดื่มสุรา เครื่องดื่มชูกำลัง และสูบบุหรี่ มากกว่ากลุ่มวัยรุ่นหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

7. ประสพการณ์ภายหลังการดื่มสุรา หรือการใช้สารเสพติดชนิดอื่น ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มวัยรุ่นชายและหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งประสพการณ์ประเภทที่สร้างปัญหาไม่รุนแรง ประเภทที่สร้างปัญหารุนแรง และประเภทที่กระทำผิดถูกระเบียบของสังคม โดยกลุ่มวัยรุ่นชายมีประสพการณ์ทั้ง 3 ประเภท มากกว่ากลุ่มวัยรุ่นหญิง

ชื่อเรื่อง	การรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรม การดื่มสุราในสังคม
ผู้แต่ง	กฤษฏี เลิศจริยาปยุกต์ สายใจ พัวพันธ์
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม โดยศึกษา
กลุ่มวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งเพื่อตอบคำถาม
การวิจัย 3 ประเด็น คือ กลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับพฤติกรรม
ดื่มสุราในสังคมอย่างไร กลุ่มวัยรุ่นรับรู้ถึงผลกระทบจาก
การดื่มสุราต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร และปัจจัยอะไรบ้าง
ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุรา
วิธีการดำเนินงานวิจัย และรวบรวมข้อมูลใช้การจัด
สนทนากลุ่ม (Focus group discussion) โดยคัดเลือกกลุ่ม
วัยรุ่นชายและหญิงกลุ่มละ 9-12 คน ได้จำนวนกลุ่มวัยรุ่น
หญิง 2 กลุ่ม กลุ่มวัยรุ่นชาย 2 กลุ่ม กำหนดให้ผู้ร่วม
สนทนาในแต่ละกลุ่มเพศเดียวกัน ศึกษาในต่างสาขาวิชา
และต่างชั้นปี

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับชายที่
ดื่มสุรามากกว่าหญิงที่ดื่มสุราและยอมรับพฤติกรรมการ
ดื่มสุราตามเหตุผล การดื่มสุราโดยทั่วไปในสังคมได้แก่
งานเลี้ยงฉลอง การดื่มเพื่อคลายเหงาและคลายความเครียด
จากปัญหาต่างๆ การดื่มเพื่อสุขภาพรวมทั้งการดื่มเพราะ
ทำตามแบบอย่าง และความอยากรู้อยากลองของกลุ่ม
วัยรุ่น อย่างไรก็ตาม กลุ่มวัยรุ่นตระหนักดีถึงผลกระทบที่
อาจเกิดขึ้นจากการดื่มสุราเกินขนาด กล่าวคือ ชายที่ดื่มสุรา
ทำให้บกร่องในหน้าที่ความรับผิดชอบเกิดการทะเลาะ
วิวาท หญิงที่ดื่มสุราทำให้เสียภาพพจน์หญิงไทย และ
เปลืองปล้ำทางเพศ ส่วนผลกระทบต่อสัมพันธภาพชาย

หญิงก่อนแต่งงานและสัมพันธภาพในครอบครัว คือ ทำให้
เกิดการบกร่องต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และผลกระทบต่อ
ต่อสุขภาพของผู้ดื่มสุราทำให้ขาดสมรรถภาพในการ
ทำงาน การคิดสุราเรื้อรัง และการเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช
ไอ วี ประเด็นสุดท้ายกลุ่มวัยรุ่นระบุปัจจัยที่ทำให้เกิด
พฤติกรรมการดื่มสุราในสังคมเพิ่มขึ้น คือ การดื่มตาม
เหตุผลที่กล่าวข้างต้นของกลุ่มประชากรวัยต่างๆ และ
สภาพสังคมทั่วไปที่มีประเพณีการดื่มมากขึ้น ผู้ใหญ่ไม่
เคร่งครัดต่อการดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่น การโฆษณาสุรา
สถานที่จำหน่ายและดื่มสุรามิมากขึ้น นอกจากนี้กฎหมาย
ไทยยังไม่เคร่งครัดต่อผู้กระทำผิดอันเนื่องมาจากการเมา
สุรา

ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการยากที่จะรณรงค์ให้กลุ่มวัยรุ่น
เลิกดื่มสุราโดยเด็ดขาด เนื่องจากการวิจัยนี้ พบว่า กลุ่ม
วัยรุ่นให้การยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราที่มีเหตุผล
เฉพาะกลุ่มวัยรุ่น คือ ดื่มตามการชักชวนของเพื่อน ความ
อยากรู้อยากลอง และการเลียนแบบจากการเห็นพฤติกรรม
การดื่มสุราในสังคม จึงขอเสนอให้มีการวิจัยกว้างออกไป
โดยศึกษาแบบแผนการใช้สุราและค่านิยมสนับสนุนเพื่อ
หากกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการป้องกันให้พฤติกรรมการดื่ม
สุราอยู่ในขอบเขตที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญศึกษา ในจังหวัดพัทลุง
ผู้แต่ง	จิราภรณ์ เทพหนู
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญศึกษา ในจังหวัดพัทลุงจำนวน 1,261 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระหว่างเดือนมกราคม 2540 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2540

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 15—22 ปี (เฉลี่ย 17.4, SD 1.02 ปี) เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 489 คน (ร้อยละ 38.378 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด) เป็นเพศชายร้อยละ 83.4 และเพศหญิงร้อยละ 16.6 ศึกษาความสัมพันธ์พบว่าเพศชายมีโอกาสเสี่ยงที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 13.03 เท่ากับเพศหญิง (95% CI = 10.46 – 18.56) และจากการศึกษาพบว่าเพศเป็นตัวแปรกววนในปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเมื่อควบคุมปัจจัยเพศพบว่านักเรียนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 1.54 เท่าของนักเรียนที่มีอายุ < 18 ปี นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำและปานกลางมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 9.85, 2.30 เท่า (95%CI=6.07 – 15.98, 1.56-3.38) ของนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงตามลำดับ นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถตนเองต่ำและปานกลางมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 17.68, 1.76 เท่า (95%CL=28.0 -109.30) ของนักเรียนที่มีทัศนคติเชิงลบ นักเรียนที่ได้รับการ

สนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่สูงควบคุมต่ำและปานกลางต่ำและปานกลางมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 14.23, 1.83 เท่า (95%CI = 8.15-24.85, 1.08-3.10) ของนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ควบคุมสูงตามลำดับ นักเรียนที่เพื่อนมีอิทธิพลสูงและปานกลางมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 10.64, 0.30 เท่า (95%CI=5.1212, 0.18-0.52) ของนักเรียนที่เพื่อนมีอิทธิพลต่ำตามลำดับ นักเรียนที่สื่อมวลชนมีอิทธิพลสูงและปานกลางมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 18.28, 3.62 เท่า (95%CI=10.17-32.86, 2.02-6.50) ของนักเรียนที่สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่ำตามลำดับ

จากการวิเคราะห์หัดถดถอยพหุแบบลอจิสติก (multiple logistic regression) พบว่านักเรียนชายมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 4.11, 2.40 เท่าของการได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่ำตามลำดับ (95%CI of OR 1.91 – 8.82, 0.76 – 7.51) การสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่สูงควบคุมต่ำมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 3.34 เท่าของการสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ต่ำควบคุมสูง (95% CI of OR 1.67-20.5) ได้สมการที่มีความเหมาะสมเพื่อการทำนายโดยมีความไวร้อยละ 77.10 มีความจำเพาะร้อยละ 89.12 และสามารถทำนายได้ถูกต้องโดยรวมร้อยละ 84.46 ผลที่ได้รับจากสมการเพื่อการคัดทำนายสามารถนำไปใช้ในการคัดกรองนักเรียนที่เสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในจังหวัดพัทลุงได้

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ปี 2539
ผู้แต่ง	อนันต์ เมนะรุจิ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	สำนักตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

ของบุคคลในครอบครัว ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สารเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและพบว่าสารเสพติดที่นักเรียนใช้ ได้แก่ บุหรี่ สุรา ยาบ้า กัญชา สารระเหย และเฮโรอีน บุคคลที่นักเรียนคิดว่าสำคัญและมีผลต่อการใช้หรือไม่ใช้สารเสพติดมากที่สุดได้แก่ บิดามารดาและตัวนักเรียนเอง ซึ่งถ้าปัจจัยทั้ง 2 อย่าง ข้างต้นเข้มแข็งปัจจัยอื่น ๆ จะมีผลค่อนข้างน้อยในการชักจูงให้เกิดการติดสารเสพติด

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารเสพติด และหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประชากรที่ศึกษาเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 1,504 คน และการสนทนากลุ่มจำนวน 55 คน ทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องและพฤติกรรมการใช้สารเสพติด

ผลการศึกษา

พบว่านักเรียนกลุ่ม ตัวอย่างมีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 23 คิดเป็นสัดส่วนชาย : หญิง เท่ากับ 2.3:1 อัตราการดื่มสุราร้อยละ 35 คิดเป็นสัดส่วนชาย:หญิง เท่ากับ 4:1 อัตราการเสพยาบ้าร้อยละ 4 คิดเป็นสัดส่วนชาย:หญิง เท่ากับ 2.7:1 อัตราการดมสารระเหยร้อยละ 2 คิดเป็นสัดส่วนชาย:หญิง เท่ากับ 1.8:1 อัตราการสูบกัญชาร้อยละ 2 คิดเป็นสัดส่วนชาย:หญิง เท่ากับ 8:1 อัตราการใช้ฝิ่นและเฮโรอีนร้อยละ 0.4 คิดเป็นสัดส่วนชาย:หญิง เท่ากับ 5:1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยดังต่อไปนี้ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ทักษะส่วนบุคคลการรับรู้เกี่ยวกับชนิดของสารเสพติด ปัจจัยสิ่งแวดล้อมของนักเรียนด้านบุคคล ได้แก่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา พฤติกรรมของบิดามารดาผู้ปกครอง พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

ชื่อเรื่อง	ความรู้ ทักษะเกี่ยวกับยาเสพติดและแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนพุดวิทยา อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี
ผู้แต่ง	ศุภชัย ศาลา
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเพื่อศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนพุดวิทยา อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี โดยใช้แบบสอบถาม จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 165 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ ด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่อยู่ในช่วงอายุ 12-15 ปี เป็นเพศชาย 72 คน เพศหญิง 93 คน จำนวนพี่น้องส่วนใหญ่ 2 คน มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน บิดา มารดา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 6,076.06 บาท นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายวันละ 20-30 บาท มีบิดา มารดา เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย เงินที่ได้รับในแต่ละวันเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา มารดา ร้อยละ 73.3 บ้านพักส่วนใหญ่อยู่ใกล้กับตลาด ร้อยละ 75.2 นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดจากครูที่โรงเรียน ร้อยละ 43.6 และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 41.8 สื่อที่ได้รับข่าวสาร ได้แก่ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 50.9 และร้อยละ 26.7 ตามลำดับ ระดับความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติดทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ ยาบ้า (แอมเฟตามีน) กัญชา เหล้า (แอลกอฮอล์) แลสารระเหย ในเรื่องของการออกฤทธิ์ของยาเสพติด โทษของยาเสพติด ลักษณะอาการของผู้เสพยาเสพติดและป้องกันติดยาเสพติด นักเรียนส่วนใหญ่มี

ความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.0 มีความรู้เรื่องดีในเรื่อง บุคคลที่ให้ความรู้เรื่องยาเสพติดได้ดีที่สุด ร้อยละ 98.8 รองลงมา คือชื่อปัจจุบันของยาบ้า (แอมเฟตามีน) ร้อยละ 93.9 การป้องกันตนเองจากการติดแอมเฟตามีน ร้อยละ 93.3 และมีความรู้ไม่ดีในเรื่องของผลเสียที่เกิดจากการสูดดมสารระเหยเป็นเวลานาน ร้อยละ 67.9 รองลงมา คือ การออกฤทธิ์ของกัญชาต่อร่างกาย ร้อยละ 67.3 และ ร้อยละ 64.8 ไม่มีความรู้ในเรื่องของลักษณะของผู้เสพยา ระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.3 นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในเรื่องที่ว่า ควรมีการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา ร้อยละ 87.9 รองลงมาคือ การดื่มเหล้าเป็นการสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ ร้อยละ 86.1 และ ร้อยละ 84.2 มีทัศนคติที่ดีในเรื่อง เหล้าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ นักเรียนบางส่วนมีทัศนคติที่ไม่ดีในเรื่อง การเสพยาบ้า (แอมเฟตามีน) ทำให้ผู้เสพทำงานได้มาก ร้อยละ 44.2 ผู้ที่ไชยาบ้า ทำให้อ่านหนังสือได้มาก ไม่มองนอน ร้อยละ 21.8 และ ร้อยละ 15.2 มีทัศนคติไม่ดีในเรื่องการดื่มเหล้าเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผู้แต่ง	ประกิจ โพธารักษ์
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากกลุ่มวัยรุ่นอายุระหว่าง 15-19 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และนักเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 411 คน เป็นวัยรุ่นชายร้อยละ 55.5 วัยรุ่นหญิงร้อยละ 44.5 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Student's t-test, Chi-square, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient และ Multiple Classification Analysis

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ ร้อยละ 2.7 ดื่มนานๆ ครั้ง ร้อยละ 46.7 และพบว่า ปัจจัยนำ ได้แก่ เพศ อายุ ผลการศึกษา ประเภทของการศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย ทักษะคิด ค่านิยม การรับรู้ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยอื่น ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งซื้อขาย ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ และปัจจัยเสริม ได้แก่ พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท และการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการวิเคราะห์การจำแนกพหุ (Multiple Classification Analysis) พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ดีที่สุด คือ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท รองลงมา คือ ทักษะคิดต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพศ และการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา เป็นต้น

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นในสังคมไทย
ผู้แต่ง	สายใจ ชื่นคำ
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ของนักเรียนวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่น กรอบแนวคิดที่นำมาศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีการสมาคมที่แตกต่าง ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม และทฤษฎียับยั้งการกระทำผิด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ วัยรุ่นที่เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 307 คน ที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ มีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 7.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และสถิติทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้สถิติ Chi-square Test

จากการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่น ในจังหวัดปทุมธานี มี 3 ตัวแปร ได้แก่

- (1) อิทธิพลของเพื่อนสนิทที่คบหาสมาคมด้วย
- (2) ความผูกพันต่อบิดามารดาในระดับต่ำ (3) ความผูกพันต่อครูและโรงเรียนในระดับต่ำ และจากการวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางสังคม กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบิดามารดา

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	กมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

วันรุ่นเป็นวัยที่มีการเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดและมีวุฒิภาวะและความรับผิดชอบในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ไม่ดีจึงอาจทำให้เกิดผลเสียตามมาของการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลต่อสุขภาพ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักเรียนอาชีวศึกษาชายระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่ศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 614 ราย คัดเลือกโดยการสุ่มเลือกแบบหลายขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองระยะเวลาการเก็บข้อมูลตั้งแต่ 28 กุมภาพันธ์ ถึง 5 เมษายน 2542

ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนสายอาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 66.8 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีระดับการดื่มค่อนข้างสูง คือ ดื่มระดับมากร้อยละ 2 ดื่มระดับปานกลางถึงมาก ร้อยละ 34.4 ดื่มระดับปานกลาง ร้อยละ 30.5 ดื่มระดับน้อยร้อยละ 21.5 และดื่มเป็นครั้งคราวร้อยละ 11.7 นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 65.1 มีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้นหรือดื่มไปในทางที่ผิด ช่วงอายุ 14-18 ปีมีการเริ่มต้นดื่มมากที่สุด คือ ร้อยละ 81.5 และจะดื่มมากขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น

ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการดื่มเพื่อการสังสรรค์ทางสังคม เช่น มีการดื่มเป็นกลุ่ม ดื่มตามคำชักชวนของเพื่อน และนิยมดื่มมากในโอกาสต่างๆ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน สามารถทำนายการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 34 และความพึงพอใจราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถทำนายการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปในทางที่ผิดได้ร้อยละ 20.3 นอกจากนี้พบว่า ทักษะคิดและการรับรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์อย่างนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำนโยบายและแผนกลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษาให้เป็นรูปธรรมผลต่อไป

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนไทย
ผู้แต่ง	ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อการศึกษาอื่นๆ ตามมาทั้งปัญหาด้านสังคม และปัญหาสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มเยาวชน การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน (อายุ 15-24 ปี) ในเขตกรุงเทพมหานคร ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) จากเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมตอนปลาย อาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 1,141 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพโดยการสอบถามสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยใช้แบบสอบถามและแนวคำถามการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยการวิเคราะห์การจำแนกพหุ (Multiple Classification Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนร้อยละ 40.6 มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเพศชายดื่มร้อยละ 53.5 และเพศหญิงดื่มร้อยละ 25.1 อายุที่เริ่มดื่มประมาณ 15-16 ปี และจากการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่ศึกษาทั้งหมด ได้แก่ปัจจัยด้านสังคมประชากร สถานะ

สุขภาพและปัญหาสุขภาพ ปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การนับถือตนเอง และค่านิยมการไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ พบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เรียงลำดับความสำคัญ คือ 1) การดื่มของเพื่อน 2) การได้รับสื่อและอิทธิพลการโฆษณา 3) เพศ 4) ประเภทสถานศึกษา 5) ความสัมพันธ์กับครอบครัว 6) ค่านิยมกับการไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ 7) การดื่มของพี่น้อง (Beta เท่ากับ .33 , .21 , .44 , .10 , .09 , .08 , และ .07 ตามลำดับ) โดยอิทธิพลในคุณลักษณะย่อยพบว่า การมีเพื่อนที่ดื่มแอลกอฮอล์การได้รับสื่อโฆษณาและมีความสนใจในสื่อ นั้น เยาวชนที่เป็นเพศชาย สถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา การมีความสัมพันธ์กับครอบครัวที่ไม่ดี และการมีพี่น้องที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากกว่าการมีเพื่อนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การที่ไม่เคยได้รับสื่อและการได้รับสื่อโฆษณาแต่ไม่สนใจ เยาวชนที่เป็นเพศหญิง สถานศึกษาประเภทมหาวิทยาลัย และมีมัธยมศึกษา การมีความสัมพันธ์กับครอบครัวที่ดี และการมีพี่น้องที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตามลำดับ

จากผลการวิจัย ควรใช้การจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ภายในกลุ่มเพื่อน การใช้กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนในการจัดกิจกรรมป้องกันปัญหาการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชน การมีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขายและมาตรการการเงินการคลัง โดยการเพิ่มภาษีเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รวมทั้งการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว ตลอดจนการสร้างค่านิยมการไม่ดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
ผู้แต่ง	สิทธิพันธ์ เจริญรัตน์
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

อนามัยของนักเรียน อย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยวิธีการ
และสื่อต่างๆ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
ต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสาเหตุ
ความสำคัญของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน
โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับมัธยม
ปลาย อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 340 คน ได้ใช้
แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่ระดับนัยสำคัญทาง
สถิติ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า เพศ ความสัมพันธ์ภายใน
ครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพล
ของสื่อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในขณะที่อาชีพหลักของบิดา มารดา อิทธิพลสิ่งแวดล้อม
ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ สถาบันศึกษา หรือสถาบันทาง
สังคมอื่นๆ ควรจัดให้มีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ควร
ตระหนักถึงโทษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหา
อันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มี
ความสัมพันธ์กับสังคม เศรษฐกิจ ครอบครัว และสุขภาพ

ชื่อเรื่อง	การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนไทย : สาเหตุ และการป้องกัน
ผู้แต่ง	รุ่งวิทย์ มาศงามเมือง และคณะ
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

สังคมไทยมีปัจจัยหลายประการที่เอื้อต่อการดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของผู้ใหญ่และเยาวชนทั้งเพศหญิงและชาย วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาถึงสาเหตุ และมาตรการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ในเขตภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ เป็นการวิจัยแบบตัดขวาง โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามให้นักเรียน/นักศึกษาตอบด้วยตนเองในห้องเรียนโดยไม่ต้องเปิดเผยชื่อ จากประชากรตัวอย่างจำนวน 2,923 คน พบว่า ในรอบปีที่ผ่านมานักเรียน/นักศึกษาร้อยละ 51-63 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือหลายชนิด ดื่มประมาณ 3-4 ครั้ง เนื่องในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น วันปีใหม่ วันเกิด โดยชอบดื่มกับกลุ่มเพื่อน เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่นิยม ได้แก่ สุรา เบียร์ และไวน์ เมื่อทดสอบด้วยสถิติไค-สแควร์ พบว่า ตัวแปรอิสระเรื่องเพศ อายุ ชั้นเรียน การหนีเรียน การไปเที่ยวสถานบันเทิง การทำงานบ้าน การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพี่/น้อง และเพื่อน มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน/นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับครู/อาจารย์ และผู้ปกครองของ

นักเรียน/นักศึกษา และการสนทนากลุ่มกับนักเรียน/นักศึกษา หัวข้อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสนทนากลุ่ม ได้แก่ สาเหตุที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพศและวัย ผลดีและผลเสียของการดื่ม และมาตรการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียน/นักศึกษา จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสมัยก่อนส่วนใหญ่เพศชายที่แต่งงานแล้วจะร่วมกันดื่มในช่วงมีงานของชุมชนหรือในโอกาสพิเศษ แตกต่างจากการดื่มในช่วงมีงานของชุมชนหรือในโอกาสพิเศษ แตกต่างจากการดื่มในปัจจุบันที่ทั้งผู้ใหญ่และวัยรุ่นจะดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์บ่อยครั้งทั้งในช่วงโอกาสพิเศษและมีโอกาสพิเศษเสมอแม้ว่าเพศหญิงจะกล้าดื่มสุรา เบียร์ หรือไวน์มากขึ้นแต่สังคมยังยอมรับน้อยกว่าเพศชายซึ่งมีอิสระในการดื่มมากกว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดื่มสุรา เช่น การทะเลาะวิวาท การล่วงละเมิดทางเพศเกิดขึ้นน้อยมากทั้งในอดีตและปัจจุบัน และจากการสนทนากลุ่มพบว่า สาเหตุที่นักเรียน/นักศึกษาดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เพราะอยากรู้ อยากลอง ดื่มตามเพื่อน ดื่มในโอกาสพิเศษต่างๆ ดื่มเพราะอยากสนุกสนาน หรือมีความกลัวใจ การดื่มสุราของนักเรียน/นักศึกษาชายถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่ไม่ควรดื่มให้เมากจนขาดสติ นักเรียน/นักศึกษานักหญิงไม่ควรดื่ม เพราะถ้ามาแล้วอาจจะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจ มาตรการป้องกันการดื่มในนักเรียน/นักศึกษาคงกระทำได้ยาก เพราะนักเรียน/นักศึกษาสามารถหาซื้อเครื่องดื่มของเมามาบริโภคอย่างสะดวกจากร้านค้าซึ่งมีอยู่มากมาย แต่หากว่ารัฐบาลห้ามมิให้มีการผลิต และการจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างเด็ดขาด หรือผู้ปกครองครู/อาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกหลานของตนแล้ว น่าจะเป็นมาตรการหนึ่งที่ช่วยลดการดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในเยาวชนได้

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมและความคิดเห็นของ ผู้บริโภคที่มีต่อการดื่มไวน์ กรณีศึกษา : นิติตปริญญาโท สาขา บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้แต่ง	ณัฐพล มั่นนาค
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัจจุบันตลาดไวน์ มีอัตราการเติบโตที่มากขึ้น นับตั้งแต่ประเทศไทย มีสถานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นเป็นต้นมา และแนวโน้มการเติบโตนี้ จะยังเพิ่มสูงต่อไปอีกในอนาคต อีกทั้งมีผู้นิยมดื่มไวน์เพื่อสุขภาพมากขึ้น วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคและความคิดเห็นของนิติต ปริญญาโท สาขา บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อไวน์ที่มีจำหน่ายอยู่ในตลาดปัจจุบัน

การศึกษาในครั้งนี้วิธีการศึกษาโดย การเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิโดยการใ้แบบสอบถามกับนิติตจำนวน 180 คน และจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ตำราทางวิชาการ แบบเรียน นิตยสาร และ หนังสือพิมพ์ธุรกิจต่าง ๆ การวิเคราะห์และประเมินผลโดยใช้โปรแกรม SPSS และใช้ Chi-square ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างนิติตชายที่เคยดื่มไวน์มีมากกว่ากลุ่มนิติตหญิง กลุ่มตัวอย่างอายุ 31 – 35 ปี เป็นกลุ่มผู้เคยดื่มไวน์กลุ่มใหญ่ที่สุด รายได้ต่อเดือนของผู้ที่เคยดื่มไวน์ ส่วนใหญ่ มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน กลุ่มนิติตตัวอย่างส่วนใหญ่ จะดื่มไวน์ด้วยความถี่นานกว่า 4 วันต่อครั้ง และนิยมดื่มมากกว่า 2 แก้วต่อครั้ง กลุ่มตัวอย่างนิยมดื่มไวน์ตามงานเลี้ยงรับรองมากที่สุด ส่วนสาเหตุที่กลุ่มนิติตตัวอย่างชอบดื่มไวน์ เนื่องจากชอบในรสชาติ

และดื่มเพื่อสุขภาพ ในการเลือกดื่มไวน์นั้นกลุ่มนิติตส่วนใหญ่จะมีผู้อื่นเป็นผู้ตัดสินใจเลือกให้ สำหรับการซื้อไวน์กลุ่มตัวอย่างจะซื้อไวน์ที่ซูปเปอร์มาเก็ตมากที่สุดด้วยความถี่เกิน 2 สัปดาห์ต่อครั้ง และนิยมไวน์จากฝรั่งเศสด้วยเหตุผลคือ มีรสชาติดี ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนิติตที่มีต่อผลิตภัณฑ์ไวน์ที่จำหน่ายอยู่ในตลาดปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่ตอบว่ารสชาติดีอยู่แล้ว ราคาขายและขนาดบรรจุอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพทำงานเอกชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไวน์จากเพื่อนบอกมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างเพศชายนิยมดื่มไวน์แดงมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงนิยมดื่มไวน์ผลไม้มากที่สุด จากการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคไวน์ พบว่า ปริมาณการดื่มต่อครั้ง และการตัดสินใจซื้อ ขึ้นอยู่กับเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่ไม่ขึ้นกับรายได้และอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง จากผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการนำเสนอแผนกลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดสำหรับบริษัทผู้ผลิตและนำเข้าไวน์ให้เหมาะสมต่อไปได้

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา เบียร์ และ บุหรี่ของนักศึกษาชาย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่
ผู้แต่ง	นภภรณ์ เต่งแก้ว
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

จากการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา เบียร์ และบุหรี่ของนักศึกษาชายมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ข้อสรุปที่สำคัญ ดังนี้

5.1.1) ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค

จากการศึกษาชายจำนวน 100 คน ซึ่งจำแนกตามกลุ่มคณะได้ 3 กลุ่มคณะ คือ กลุ่มคณะสังคมและมานุษยวิทยา จำนวน 35 คน กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 45 คน กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ จำนวน 20 คนโดยส่วนใหญ่มีอายุ 21ปี 32% รองลงมา คือ อายุ 20 ปี มี 24% และส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 มี 28% รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 4 มี 26% ซึ่งมี 67% และ 18% ที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยและหอพักเอกชนตามลำดับ และรายได้ของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับ 2,000-3,000 บาท มี 38% รองลงมา คือ ที่ระดับ 3,001-4,000 บาท มี 3% เมื่อจำแนกตามกลุ่มคณะ พบว่า โดยส่วนใหญ่ นักศึกษากลุ่มสังคมมานุษยวิทยามีรายได้ 2,000-3,000 บาท มี 42.9% กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีรายได้ 3,001-4,000 บาท มี 37.8% และกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพมีรายได้ 3,001-4000 บาท มี 45%

5.1.2) การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาชายจำนวน 100 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างมีผู้ดื่มสุรา 77% และไม่ดื่มสุรา 23% โดยกลุ่มคณะสังคมและมานุษยวิทยา และกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวนนักศึกษาชายดื่มสุรา

มากที่สุด คือ 80% แต่กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพมีจำนวนนักศึกษาที่ไม่ดื่มสุรามากที่สุด คือ 35% และเหตุผลที่ทำให้นักศึกษาไม่ดื่มสุรา คือ เพราะทำลายสุขภาพ 56.6% รวมทั้งทำให้สิ้นเปลืองเงิน 43.5%

จากนักศึกษาที่ดื่มสุราจำนวน 77 คน ส่วนใหญ่จะดื่มสุรานานๆ ครั้งต่อเดือนมี 80.5 รองลงมา คือ ดื่มสุราสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง มี 15.6% เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มคณะพบว่า ทั้งสามกลุ่มคณะมีความถี่ในการดื่มสุราส่วนใหญ่เหมือนกัน คือ ดื่มสุรานานๆ ครั้งต่อเดือน ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษามีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายชีวิตประจำวันแล้วไม่มากพอที่จะทำให้ดื่มสุราได้บ่อยครั้ง และค่าใช้จ่ายในการดื่มสุราต่อเดือนของนักศึกษาจะส่วนใหญ่จะต่ำกว่า 200 บาท มี 51.9% รองลงมา คือ 200-400 บาทต่อเดือน มี 35.1%

สำหรับโอกาสและเวลาในการดื่มสุรานั้นส่วนใหญ่จะดื่มเพื่อสนุกสนานกับเพื่อนๆ มี 52% รองลงมา คือ การดื่มสุราเมื่อเวลาไปเที่ยวกลางคืน มี 36.3% น้อยที่สุดคือ การดื่มสุราหลังจากสอบเสร็จ มี 11.7% และเมื่อจำแนกเป็นกลุ่มคณะพบว่าทั้งสามกลุ่มคณะมีโอกาสและเวลาในการดื่มสุราเหมือนกัน คือ ดื่มเมื่อเวลาไปเที่ยวกลางคืนสำหรับสถานที่ในการดื่มสุรานั้น ส่วนใหญ่จะดื่มตามดิสโก้เทค 42.9% รองลงมา คือ ดื่มตามร้านอาหาร 28.6% และดื่มในหอพัก 25.9% เมื่อจำแนกตามกลุ่มคณะพบว่าทั้งสามกลุ่มคณะส่วนใหญ่จะดื่มตามดิสโก้เทคเหมือนกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่านักเรียนชายส่วนใหญ่ชอบดื่มสุราตามดิสโก้เทค โดยดื่มสุราเพื่อเพิ่มความสุขสนุกสนานกับเพื่อนๆ

นักศึกษาจำนวน 77 คน ที่ดื่มสุราโดยส่วนใหญ่จะนิยมดื่มสุราทั้งในและต่างประเทศมี 65% ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาชอบที่จะลองและเปลี่ยน รวมทั้งต้องการที่จะเปรียบเทียบรสชาติของสุราระหว่างในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ก็จะขึ้นอยู่กับจำนวนรายได้ที่มีอยู่ขณะนั้นด้วยว่าเพียงพอสำหรับสุราในประเทศหรือต่างประเทศเพราะราคาต่างกัน

ในกรณีของนักศึกษาชายที่นิยมดื่มสุราในประเทศ เหตุผลส่วนใหญ่ คือ สุราในประเทศราคาถูกกว่าสุราต่างประเทศ 95.3% เหตุผลรองลงมา คือ สุราในประเทศมีรสชาติดีกว่าสุราต่างประเทศ 10.9% อาจกล่าวได้ว่าการดื่มสุราในประเทศของนักศึกษาชายขึ้นกับปัจจัยทางด้านราคาเป็นสำคัญ และยี่ห้อสุราในประเทศที่นักศึกษานิยมดื่มมากที่สุดสามอันดับแรกหลังถ่วงน้ำหนักคือ แสงโสม แม่โขง และริเจนซี่ ซึ่งมีข้อสังเกตว่าราคาสุราในประเทศแต่ละยี่ห้อ นั้นไม่แตกต่างกัน แต่ว่าการที่นักศึกษานิยมแสงโสมมากกว่ายี่ห้ออื่นๆ อาจเป็นเพราะสุราแสงโสมมีรสชาติที่ดีกว่า

ในกรณีของนักศึกษาชายที่นิยมดื่มสุราต่างประเทศ เหตุผลส่วนใหญ่ คือ สุราต่างประเทศมีรสชาติดีกว่าสุราในประเทศ 71.4% เหตุผลรองลงมา คือ การดื่มสุราต่างประเทศให้ความรู้สึกว่ามึนสนิมที่ดีกว่าการดื่มสุราในประเทศ 61.9% อาจกล่าวได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราต่างประเทศ คือ ปัจจัยด้านรสชาติของสุรา แม้ว่าสุราต่างประเทศจะมีราคาแพงกว่าสุราในประเทศแต่ตามปกติในการดื่มสุราของนักศึกษานั้น จะร่วมดื่มกับเพื่อนๆ ซึ่งก็จะเฉลี่ยกันในเรื่องของค่าใช้จ่าย ทำให้ค่าใช้จ่ายในการดื่มต่อบุคคลไม่มากเกินไป และยี่ห้อสุราต่างประเทศที่นักศึกษานิยมดื่มมากที่สุดสามอันดับแรกหลังจากการถ่วงน้ำหนัก คือ 100 Pipers Spey Royal และ Blue Eagle และอาจกล่าวได้ว่าการที่สุราสามอันดับนี้เป็นที่นิยมมากกว่าสุราต่างประเทศยี่ห้ออื่นๆ เป็นเพราะราคาถูกกว่า เช่น 0.75 ลิตรต่อ 100 Pipers ราคา 220 บาท ในขณะที่ยี่ห้อ Black Label ราคา 750 บาท

จากนักศึกษาที่ดื่มสุรา 77 คน โดยสรุปแล้วชอบสุราต่างประเทศมากกว่าสุราในประเทศ 50.6% ชอบสุราในประเทศมากกว่าต่างประเทศ 27.3% และชอบสุราในประเทศเท่ากับต่างประเทศ 22.1% และอาจกล่าวได้ว่าการที่นักศึกษชอบสุราต่างประเทศมากกว่าสุราในประเทศ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับรสชาติของสุรามากกว่า

5.1.3) การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเบียร์

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาชายจำนวน 100 คน เป็นผู้ดื่มเบียร์ 78% และไม่ดื่มเบียร์ 22% โดยนักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการดื่มมากที่สุด 84.4% รองลงมา คือ กลุ่มสังคมและมานุษยวิทยา 77.1% และน้อยที่สุด คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ 65% อาจกล่าวได้ว่าการที่กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพมีการดื่มเบียร์น้อยกว่าสองกลุ่มเพราะการศึกษาในกลุ่มนี้ทำให้นักศึกษามีความใส่ใจและให้ความสำคัญกับสุขภาพร่างกายมากกว่านักศึกษา 2 กลุ่มแรก และเหตุผลของการไม่ดื่มเบียร์ของนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ เพราะทำลายสุขภาพ 59% รองลงมา คือ สิ้นเปลืองเงิน 31.8%

จากนักศึกษาชาย 78.9% ที่ดื่มเบียร์โดยส่วนใหญ่จะดื่มนานๆ ครั้งต่อเดือน 82.1% รองลงมา คือ ดื่มสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง 12.8% เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มคณะ พบว่าทั้ง 3 กลุ่มคณะมีการดื่มนานๆ ครั้งเหมือนกัน ซึ่งอาจเพราะนักศึกษามีรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันแล้วไม่มากพอสำหรับการดื่มเบียร์ได้บ่อยครั้ง และค่าใช้จ่ายในการดื่มเบียร์ส่วนใหญ่ คือ 100-200 บาทต่อเดือน 50% รองลงมา คือ น้อยกว่า 100 บาทต่อเดือน 28.2% และ 200-300 บาทต่อเดือน 12.8%

สำหรับโอกาสและเวลาในการดื่มเบียร์ โดยส่วนใหญ่จะดื่มเพื่อสนุกสนานกับเพื่อนๆ 62.8% รองลงมา คือ ดื่มเมื่อเวลาไปเที่ยวกลางคืน 21.8% และดื่มหลังสอบเสร็จ 15.4% เมื่อจำแนกตามกลุ่มคณะพบว่าทั้งสามกลุ่มคณะส่วนใหญ่ดื่มเบียร์เพื่อความสนุกสนานกับเพื่อนๆ เหมือนกัน สำหรับสถานที่ดื่มเบียร์นั้นส่วนใหญ่ดื่มในร้านอาหาร 39.8% ดื่มในหอพัก 29.5% และดื่มตามดิสโก้เทค 26.9% และเมื่อจำแนกตามกลุ่มคณะพบว่าทั้งสามกลุ่มคณะโดยส่วนใหญ่ดื่มตามร้านอาหารเหมือนกัน อาจเป็นเพราะบางครั้งนักศึกษาต้องการสังสรรค์กับเพื่อนๆ หรือ

อาจเลี้ยงฉลองในโอกาสต่างๆ โดยการรับประทานอาหารร่วมกัน และก็ต้องการที่จะเพิ่มความสนุกสนานด้วยเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่มาก นั่นก็คือ เบียร์ และเป็นไปได้ว่าบรรยากาศในร้านอาหารเหมาะแก่การดื่มเบียร์มากกว่าสุรา

จากนักศึกษาที่ดื่มเบียร์ 78 คน ส่วนใหญ่จะดื่มเบียร์ในประเทศ 48.7% รองลงมา คือ ดื่มเบียร์ทั้งในและต่างประเทศ 35.9% และดื่มเบียร์ต่างประเทศ 15.4% อาจกล่าวว่าการที่นักศึกษานิยมดื่มเบียร์ในประเทศมากที่สุดเป็นเพราะปัจจัยทางด้านราคาเนื่องจากเบียร์ในประเทศราคาถูกกว่าเบียร์ต่างประเทศ

ในกรณีที่นักศึกษาดื่มเบียร์ในประเทศ เหตุผลส่วนใหญ่ คือ เบียร์ในประเทศราคาถูกกว่า 89.4% รองลงมา คือ รสชาติดีกว่าเบียร์ต่างประเทศ 19.7% อาจกล่าวได้ว่า การเลือกดื่มเบียร์ในประเทศของนักศึกษาชายขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านราคาเป็นสำคัญ และยี่ห้อเบียร์ในประเทศที่นักศึกษานิยมดื่มมากที่สุดสามอันดับแรกหลังจากการถ่วงน้ำหนัก คือ เบียร์ช้าง เบียร์ลิโอบี และเบียร์สิงห์ มีข้อสังเกตว่าราคาเบียร์ในประเทศแต่ละยี่ห้อแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย แต่การที่เบียร์ช้างได้รับความนิยมมากที่สุดอาจเป็นเพราะมีรสชาติที่ดีกว่า

ในกรณีที่นักศึกษานิยมดื่มเบียร์ต่างประเทศ เหตุผลส่วนใหญ่ คือ เบียร์ต่างประเทศมีรสชาติดีกว่า 72.5% รองลงมา คือ เบียร์ต่างประเทศให้ความรู้สึกรสนิยมที่ดีกว่า 52.5% อาจกล่าวได้ว่า การเลือกซื้อเบียร์ต่างประเทศของนักศึกษาชายจะดื่มขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านรสชาติของเบียร์ และเป็นไปได้ว่า แม้ว่าเบียร์ต่างประเทศจะมีราคาที่แพงกว่า แต่ปกติแล้วในการดื่มเบียร์ของนักศึกษานั้นจะดื่มร่วมกับเพื่อนๆ ซึ่งก็จะเฉลี่ยกันในเรื่องค่าใช้จ่าย ทำให้ค่าใช้จ่ายในการดื่มต่อบุคคลไม่มากเกินไปและยี่ห้อเบียร์ต่างประเทศที่นักศึกษานิยมดื่มมากที่สุดสามอันดับแรกหลังจากการถ่วงน้ำหนัก คือ ไฮเนเก้น คาร์สเบอร์ก และคอสเตอร์กับมิทไวด์้า มี

ข้อสังเกต คือราคาเบียร์ต่างประเทศแต่ละยี่ห้อ ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การที่เบียร์ไฮเนเก้นเป็นที่นิยมมากที่สุดเป็นเพราะมีรสชาติที่ดีที่สุด

จากนักศึกษา 78 คนที่ดื่มเบียร์ โดยสรุปแล้วชอบเบียร์ในประเทศมากกว่าต่างประเทศ 53.8% รองลงมา คือ ชอบเบียร์ต่างประเทศมากกว่าในประเทศ 26.9% และชอบเบียร์ในประเทศเท่ากับต่างประเทศ 19.3% อาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาชอบเบียร์ในประเทศมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านราคา เนื่องจากราคาเบียร์ในประเทศถูกกว่าเบียร์ต่างประเทศ เช่น ที่ขนาด 650 CC. เบียร์ช้างราคา 35 บาท ในขณะที่เบียร์ไฮเนเก้นราคา 55 บาท นอกจากนี้ อาจเป็นไปได้ว่ารสชาติระหว่างเบียร์ในประเทศและต่างประเทศไม่แตกต่างกัน

5.1.4) การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคบุหรี่ยี่ห้อ

จากนักศึกษาชายจำนวน 100 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นผู้สูบบุหรี่มี 22% และไม่สูบบุหรี่มี 78% โดยนักศึกษากลุ่มสังคมและมานุษยวิทยามีจำนวนนักศึกษาที่สูบบุหรี่มากที่สุด คือ 25.7% กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 22.2% และกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพน้อยที่สุด คือ 15% อาจกล่าวได้ว่านักศึกษาในกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพมีการสูบบุหรี่น้อยที่สุด อาจเป็นเพราะลักษณะของวิชาการศึกษาทำให้นักศึกษาชายในกลุ่มนี้เห็นโทษของบุหรี่และให้ความสำคัญกับสุขภาพมากกว่าอีกสองกลุ่ม และเหตุผลในการไม่สูบบุหรี่โดยส่วนใหญ่ คือ เพราะทำลายสุขภาพ 75.7% รองลงมา คือ สิ้นเปลืองเงิน 21.7% และราคาแพงมี 2.6% และจากการเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาระหว่างการดื่มสุราเบียร์และการสูบบุหรี่ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าการสูบบุหรี่ให้ผลอันตรายต่อสุขภาพมากกว่าการดื่มสุราและเบียร์

จากนักศึกษาที่สูบบุหรี่จำนวน 22 คน โดยส่วนใหญ่จะสูบบุหรี่ทุกวัน 40.9% รองลงมา คือ สูบนานๆ ครั้ง ต่อเดือน 27.3% สูบสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง 18.2% และสูบสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง 13.6% เมื่อจำแนกตามกลุ่มสังคมและ

มานุษยวิทยาและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีโดยส่วนใหญ่จะสูบกินทุกวัน ในขณะที่กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพไม่มีนักศึกษาสูบบุหรี่ทุกวัน แต่อาจจะสูบบ้างครั้งละ 1-2 ครั้ง หรือนานๆ ครั้งต่อเดือน อาจกล่าวว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาสูบบุหรี่ทุกวัน ซึ่งอาจเป็นเพราะติดบุหรี่หรือการสูบเพื่อคลายเครียด และส่วนใหญ่แล้วค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่จะต่ำกว่า 100 บาทต่อเดือน 36.4% รองลง 100-200 บาทต่อเดือน 31.8% และ 200-300 บาทต่อเดือน 13.6% โดยอาจกล่าวว่าการที่นักศึกษามีค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ต่อเดือนที่จำนวนต่ำกว่า 100 บาท อาจเป็นเพราะที่ระดับค่าใช้จ่ายนี้ไม่มากเกินไปที่จะทำให้กระทบกระเทือนต่อรายได้ประจำเดือน

สำหรับโอกาสและเวลาในการสูบบุหรี่โดยส่วนใหญ่ คือ สูบเมื่อเวลาไปเที่ยวกลางคืน 50% รองลงมา คือ สูบเพื่อผ่อนคลายความเครียด 27.3% และสูบบุหรี่ทุกวัน 22.7% เมื่อจำแนกตามกลุ่มคณะพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มสังคมและมานุษยวิทยาสูบเพื่อผ่อนคลายความเครียด 55.6% ในขณะที่กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูบเพราะติด 50% และกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพสูบเมื่อเวลาไปเที่ยวกลางคืน 100% สำหรับสถานที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่ คือ ตามดิสโก้เทค 45.5% รองลงมา คือ ในทุกสถานที่ 31.8% สูบในห้องพัก 18.2% และสูบตามร้านอาหาร 4.5% เมื่อจำแนกตามกลุ่มคณะพบว่ากลุ่มคณะสังคมและมานุษยวิทยา ส่วนใหญ่สูบตามดิสโก้ 44.4% กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูบในทุกสถานที่ 50% กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพสูบตามดิสโก้เทค 66.7% อาจกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่นักศึกษาสูบในดิสโก้เทค เพราะดิสโก้เทค คือ สถานบันเทิงสำหรับเวลาที่นักศึกษาไปเที่ยวกลางคืน และอาจเป็นไปได้ว่าเมื่อมีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในดิสโก้เทคก็คงไม่แปลกที่จะมีการสูบบุหรี่

จากนักศึกษา 22 คนที่สูบบุหรี่ โดยส่วนใหญ่จะสูบบุหรี่ต่างประเทศ 68.2% สูบบุหรี่ในประเทศ 18.2% และสูบบุหรี่ทั้งในและต่างประเทศ 13.6% อาจกล่าวได้ว่า

สำหรับนักศึกษาชายที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่นิยมสูบบุหรี่ต่างประเทศมากกว่าในประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุหรี่ต่างประเทศมีรสชาติและรสนิยมน่าดีกว่า

ในกรณีที่นักศึกษานิยมสูบบุหรี่ในประเทศ เหตุผลส่วนใหญ่ คือ บุหรี่ในประเทศราคาถูกกว่า 77.8% รองลงมา คือ มีรสชาติดีกว่าบุหรี่ต่างประเทศ 28.6% อาจกล่าวได้ว่าการสูบบุหรี่ในประเทศขึ้นกับปัจจัยด้านราคาเป็นสำคัญ และยี่ห้อบุหรี่ในประเทศที่นักศึกษานิยมมากที่สุดสามอันดับแรกหลังจากการถ่วงน้ำหนัก คือ สายฝน กรองทิพย์ และสามิต ซึ่งมีข้อสังเกต คือ บุหรี่ในประเทศทุกยี่ห้อีราคาเท่ากันหมด คือ 30 บาท แต่การที่บุหรี่สายฝนเป็นที่นิยมมากที่สุด อาจเป็นเพราะมีรสชาติดีกว่าบุหรี่ในประเทศยี่ห้ออื่น

ในกรณีที่นักศึกษานิยมสูบบุหรี่ต่างประเทศ เหตุผลโดยส่วนใหญ่ คือ บุหรี่ต่างประเทศให้ความรู้สึกรสนิยมมากกว่า 83.3% รองลงมา คือ บุหรี่ต่างประเทศมีรสชาติดีกว่า 61.1% อาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้ให้นักศึกษาชายสูบบุหรี่ต่างประเทศ คือ รสนิยมที่ดีกว่า และยี่ห้อบุหรี่ต่างประเทศที่นักศึกษานิยมสูบมากที่สุดสามอันดับแรกหลังจากถ่วงน้ำหนัก คือ Marlboro LM และ Mind Seven จากการที่บุหรี่ Marlboro เป็นบุหรี่ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เป็นที่ยืนยันว่าเหตุผลสำคัญในการสูบบุหรี่ต่างประเทศของนักศึกษา ก็คือ รสนิยมที่ดีกว่า เพราะจากการสำรวจราคาบุหรี่ในปี 2543 พบว่า ราคาบุหรี่ Marlboro คือ 45 บาท ในขณะที่บุหรี่ LM และ Mild Seven คือ 33 บาท นั้นแสดงว่านักศึกษาให้ความสัมพันธ์กับรสนิยมมากกว่าปัจจัยด้านราคา และอาจเป็นไปได้ว่า บุหรี่ Marlboro มีชื่อเสียงมานานกว่ารวมทั้งอาจมีรสชาติที่ดีกว่าด้วย

จากการศึกษานักศึกษาจำนวน 22 คน ที่สูบบุหรี่พบว่าโดยส่วนใหญ่ชอบบุหรี่ต่างประเทศมากกว่าบุหรี่ในประเทศ 77.3% ชอบบุหรี่ในประเทศมากกว่าต่างประเทศ 18.2% และชอบบุหรี่ในประเทศเท่ากับต่างประเทศ 4.5%

อาจกล่าวได้ว่านักเรียนชายส่วนใหญ่ชอบบุหรี่ป่าต่างประเทศ เพราะให้รสนิ่มที่ดีกว่าและรสชาติที่ดีกว่าด้วย

5.2) ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา เบียร์ และ บุหรี่ ของนักศึกษาชายมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มี ข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1) ปัญหาที่เกิดขึ้นในการศึกษาคั้งนี้ คือ ปัญหาในการวิเคราะห์ค่า Chi-square ในการหาค่า ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่าย โอกาสและเวลา สถานที่ และปัจจัยด้านราคากับจำนวนการบริโภคสุรา เบียร์ และ บุหรี่ของนักศึกษาชาย ดังนั้น หากมีการศึกษาในเรื่องนี้ ครั้งต่อไป ควรเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อความ ถูกต้องแม่นยำ

5.2.2) การบริโภคสุรา เบียร์ และบุหรี่ป่านั้นใน ความเป็นจริงแล้วไม่พบเฉพาะในกลุ่มของนักศึกษาชาย เท่านั้น ในกลุ่มนักศึกษาเพศหญิงก็มีเช่นกัน ดังนั้น ควรจะ มีการศึกษาว่าเหตุใดนักศึกษาหญิงในปัจจุบันจึงมีรสนิยม บริโภคสุรา เบียร์ และบุหรี่ และมีจำนวนมากขึ้นเท่าใด

5.2.3) การศึกษาในคั้งนี้เป็นการศึกษาการ บริโภคสิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย คือ สามารถขายและ บริโภคได้อย่างเปิดเผย ดังนั้นควรศึกษาถึงการบริโภคสิ่ง เสพติดให้โทษที่ผิดกฎหมายด้วย เพราะปัจจุบันมีจำนวน มากขึ้น เพื่อจะได้ทราบว่านักศึกษามีการบริโภคสิ่งเสพติด เหล่านี้มากน้อยเพียงใด และทำการหาทางแก้ไข

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ ป้องกันตนเองจากการดื่มสุราของนิสิต ชายในหอพักมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
ผู้แต่ง	นันท์ธิดา วิสุทธิภักดี
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยคั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ ป้องกันตนเองจากการดื่มสุราของนิสิตชายในหอพัก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออยู่ใน เกณฑ์ที่ยอมรับได้ การวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์ สถิติสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ตัวแปรทำนาย พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มสุราของนิสิต ด้วย สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยที่สำคัญ พบว่า

1. พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการดื่มสุรา อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง
2. ปัจจัยทางชีวสังคม ได้แก่ ระดับชั้นปี อายุ จำนวนพี่น้อง ลำดับที่ของการเกิด การได้รับเงินค่าใช้จ่าย รายได้ที่ได้รับขณะศึกษา รายจ่ายในขณะศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่ม สุรา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนประวัตการดื่มสุรา ของครอบครัว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัว แปร รายได้ของครอบครัวเพียงตัวแปรเดียว ที่ไม่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่ม สุรา

3. ปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เรื่องสุรา ทักษะคิดต่อการป้องกันตนเองจากการดื่มสุรา การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคจากการดื่มสุรา การรับรู้ความรุนแรงของโรคที่เกิดจากการดื่มสุรา การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันตนเองจากการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร

4. ปัจจัยที่เอื้อ ได้แก่ การใช้เวลาว่าง การใช้เงินรายได้ การเข้าถึงแหล่งบริการของมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร

5. ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ การได้รับข้อมูลคำแนะนำจากพ่อแม่/ผู้ปกครองครู/อาจารย์ เพื่อมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร

6. ตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายสูงสุด มีปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมทั้งหมด 6 ตัวแปร ได้แก่ การใช้เงินรายได้ การเข้าถึงแหล่งรายได้ของมหาวิทยาลัย การได้รับข้อมูลคำแนะนำจากเพื่อน ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุรา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ ทักษะคิดต่อการป้องกันตนเองจากการดื่มสุรา สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มสุรา ได้ร้อยละ 37.2

ชื่อเรื่อง	การจำแนกกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดใน นักเรียนมัธยม : โครงการนำร่องใน โรงเรียน มัธยมแห่งหนึ่ง จ. อุบลราชธานี
ผู้แต่ง	จิรวัดน์ มูลศาสตร์ โกศล สีนคำ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางในการจำแนกกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดในนักเรียนมัธยม โดยใช้พฤติกรรมไม่เหมาะสมในโรงเรียน บ่งชี้ทางอ้อมว่าอาจเกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดเป็นเกณฑ์ในการจำแนก และวิเคราะห์กระบวนการดำเนินการในแนวทางดังกล่าว โดยดำเนินการในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งใน จ.อุบลราชธานี ซึ่งถูกคัดเลือกโดยเฉพาะเจาะจงระหว่างเดือนพฤษภาคม 2541 - มีนาคม 2542 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนทุกคนในโรงเรียนสังกัดบันทึก และรายงานพฤติกรรมดังกล่าวโดยอาจารย์ประจำชั้น/ที่ปรึกษา รวบรวมข้อมูลจากการรายงาน การสนทนากลุ่มกับอาจารย์ประจำชั้น/ที่ปรึกษา และแบบรายงานตนเองในนักเรียนกลุ่มเสี่ยงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและค่าร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า กระบวนการในการจำแนกมีความชัดเจนทั้งแบบบันทึก ระบบการรายงาน และเกณฑ์ในการจำแนก ถึงแม้จะมีปัญหาบางประการในการสังเกตพฤติกรรมนอกห้องเรียนและความถูกต้องของการสังเกต มีนักเรียนที่ถูกจำแนกว่าเป็นกลุ่มเสี่ยง 237 คน (ร้อยละ 8.3) ในจำนวนกลุ่มเสี่ยงที่เก็บแบบรายงานตนเองได้ 162 คน มีผู้ที่มีประสบการณ์ใช้สารเสพติดชนิดใดชนิดหนึ่งมาก่อน 129 คน (ร้อยละ 79.6) ชนิดของสารที่เคยใช้เรียงตามลำดับ คือ แอลกอฮอล์ ร้อยละ 74.7 บุหรี่ ร้อยละ 50.6

แอมเฟตามีน ร้อยละ 14.8 ยานอนหลับ ร้อยละ 6.8 กัญชา ร้อยละ 4.3 สารระเหย ร้อยละ 1.9 ซึ่งแนวทางดังกล่าว น่าจะเป็นประโยชน์ในการเฝ้าระวังปัญหาสารเสพติดใน โรงเรียนและสามารถนำไปปฏิบัติได้ในการทำงานจริง ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป คือ ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ไม่ถูกคัดกรองและกลุ่ม ที่ถูกระบุว่าเป็นกลุ่มเสี่ยง

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมเครื่องดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นใน โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอชานี้ จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้แต่ง	ศุวิทย์ เสาวพันธ์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเพื่อศึกษา พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่ เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน ขยายโอกาสสายสามัญ อำเภอชานี้ จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3 ปี การศึกษา 2544 จำนวน 146 คน เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม ผลการศึกษาปัจจัยด้านบุคคลพบว่ากลุ่ม ตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 54.1 เพศชายร้อยละ 45.9 อายุ เฉลี่ย 13.9 ปี ผลการเรียนรู้ในระดับปานกลางเกรดเฉลี่ย 2.1-3.0 ร้อยละ 57.5 มีกิจกรรมนอกเหนือจากการเรียนคือ เล่นกีฬาและหารายได้พิเศษร้อยละ 61.0 และ 30.1 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเครื่องดื่ม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ร้อยละ 54.0 แยกเป็นเพศชายร้อยละ 36.3 เพศ หญิงร้อยละ 17.8 มีการรับรู้เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในระดับดีร้อยละ 57.5 มีทัศนคติไม่สนับสนุน การดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 82.2 ปัจจัยด้านครอบครัวพบว่า บิดามารดาอยู่ด้วยกันร้อยละ 74.0 ความสัมพันธ์ของบิดา มารดาอยู่ด้วยกันอย่างราบรื่นร้อยละ 45.2 ทะเลาะกันบ้าง ร้อยละ 41.8 ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ช่วยเหลือกันดีร้อยละ 82.2 การควบคุมเครื่องดื่ม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์จากพ่อแม่พบว่ามี การควบคุมในระดับสูงร้อยละ 65.2 กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการที่พ่อแม่บอกว่าการ

ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งไม่ดีร้อยละ 88.4 บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เห็นเป็นตัวอย่างครั้งแรก คือเพื่อนสนิทและบิดาร้อยละ 16.4 และ 15.8 ตามลำดับ สำหรับผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่าบิดาและญาติสนิทดื่มให้เห็นเป็นตัวอย่างครั้งแรกร้อยละ 25.3 และ 15.1 ตามลำดับ อิทธิพลจากเพื่อนและกฎระเบียบของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อนักเรียนในระดับสูงร้อยละ 65.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรดื่มน้ำแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ และตัวแบบที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เห็นเป็นครั้งแรก ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ควรจัดให้มีการสอนทักษะชีวิต โดยเฉพาะทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ทักษะในการหาทางออกอย่างมีเหตุผล โดยเน้นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง และจัดประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกับผู้ปกครอง

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเบียร์ของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี
ผู้แต่ง	กนกนภา เกิดอินทร์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเบียร์ของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 385 คน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนนักศึกษาในสถาบันศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One-way ANOVA) ปรากฏดังนี้

นักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่ที่บริโภคเบียร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 70.9) มีอายุระหว่าง 19-21 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท/เดือน

นักเรียนนักศึกษาที่บริโภคเบียร์ ส่วนใหญ่นิยมบริโภคเบียร์ยี่ห้อลิโอ ชนิดบรรจุขวด จะบริโภคในโอกาสพิเศษ เช่น เข้าสังคมและสังสรรค์ มักจะบริโภคในตอนเย็นหลังเลิกเรียน และหาซื้อตามร้านขายปลีกทั่วไปใกล้บ้าน มีการบริโภคเป็นครั้งคราว และแต่ละครั้งจะบริโภคประมาณ 2-3 ขวด/กระป๋อง ในการบริโภคแต่ละครั้งมักรวมกลุ่มกัน ประมาณ 2-4 คน

นอกจากนั้น นักเรียนนักศึกษาได้ให้ความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเบียร์ของนักเรียนนักศึกษา ก็คือ รสชาติของเบียร์ รองลงมา คือ

ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ราคาที่เหมาะสม และการส่งเสริมการขายโดยการลดราคา ตามลำดับ

ผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับพฤติกรรมกรรมการบริโภคเบียร์ของนักศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีให้เหมาะสมกับสถานภาพ และประกอบการสามารถนำผลการศึกษาดังกล่าว ไปปรับกลยุทธ์การจัดจำหน่ายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลได้เป็นอย่างดี

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการใช้เครื่องดื่มบำรุงกำลัง แอลกอฮอล์และสารเสพติดของวัยรุ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2546
ผู้แต่ง	ณัฐพงศ์ บุญโนนแต่, อัจฉรา ไสละบาท
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เครื่องดื่มบำรุงกำลัง แอลกอฮอล์และสารเสพติดของวัยรุ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2546 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากโครงการวิจัยสำรวจคุณภาพชีวิตและความ เป็นอยู่ของประชาชนปี 2546 จำนวน 1,866 คน โดยใช้ข้อมูลเฉพาะรายการข้อความที่ผู้วิจัยสนใจเท่านั้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ แผนภูมิ อธิบายลักษณะของข้อมูล และการทดสอบความสัมพันธ์ ใช้ไคกำลังสอง (Chi-Square Test) ผลการวิเคราะห์พบว่า

วัยรุ่นที่ตอบสนองแบบสอบถามว่าเคยใช้ เครื่องดื่มบำรุงกำลัง แอลกอฮอล์และสารเสพติด แม้เพียง ครั้งเดียวมีถึงร้อยละ 92.02 ของวัยรุ่นทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นวัยรุ่นชายร้อยละ 46.89 และเป็นวัยรุ่นหญิงร้อยละ 53.11 ช่วงอายุที่มีร้อยละการเคยใช้สูงสุด คือ ช่วงอายุระหว่าง 12-14 ปี ร้อยละ 24.81 เมื่อจำแนกตามสถานภาพทางการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่กำลังศึกษามีร้อยละผู้เคยใช้สูงกว่าวัยรุ่นที่ปัจจุบันไม่ได้ศึกษา คือ ร้อยละ 38.32 และร้อยละ 27.79 ตามลำดับ ส่วนวัยรุ่นที่เคยใช้เครื่องดื่มบำรุงกำลัง แอลกอฮอล์ และสารเสพติดเหล่านี้เป็นวัยรุ่นที่มีเขตที่อยู่อาศัยนอกเขตเทศบาลร้อยละ 47.11 ซึ่งมากกว่าวัยรุ่นที่อยู่ในเขตเทศบาลที่มีประสบการณ์เคยใช้ร้อยละ 44.91 ของวัยรุ่นทั้งหมด ส่วนชนิดสารเสพติดที่วัยรุ่นเคยใช้เป็น

อันดับหนึ่งคือ ยาแก้ไอ/แก้ปวดร้อยละ 87.78 อันดับสองคือ ยาแก้ไอ ร้อยละ 68.70 อันดับสามคือ เบียร์ ร้อยละ 37.73 สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์พบว่าพฤติกรรมการใช้เครื่องดื่มบำรุงกำลัง แอลกอฮอล์ และสารเสพติด ขึ้นอยู่กับเพศ

วัยรุ่นที่ทราบว่าเครื่องดื่มบำรุงกำลัง แอลกอฮอล์ และสารเสพติด เป็นสารที่เมื่อใช้แล้วทำให้เกิดความอยากใช้สารชนิดนั้นๆ อีก และอยากเพิ่มปริมาณการใช้สารมากขึ้น ร้อยละ 48.50 มีวัยรุ่นที่ไม่รู้จักว่าเครื่องดื่มบำรุงกำลัง แอลกอฮอล์และสารเสพติด เป็นสารที่เมื่อใช้แล้วทำให้เกิดความอยากในสารชนิดนั้นๆ อีก และอยากเพิ่มปริมาณการใช้สารมากขึ้น ร้อยละ 51.20 ส่วนชนิดยาที่วัยรุ่นทราบว่า เป็นสารเสพติดเป็นอันดับหนึ่ง คือ บุหรี่/ยาเส้น ร้อยละ 41.00 อันดับสอง คือ เหล้าแดง ร้อยละ 35.64 ส่วนอันดับสาม คือ เบียร์ ร้อยละ 39.1 ในการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ความรู้จักเครื่องดื่มบำรุงกำลัง แอลกอฮอล์ และสารเสพติด ของวัยรุ่นขึ้นอยู่กับเพศ

วัยรุ่นที่มีความคิดเห็นว่ามีผู้ที่ติดจะเลิกได้หรืออาจจะเลิกได้น้อยที่สุด อันดับหนึ่ง คือ ยากล่อมประสาท ร้อยละ 16.64 อันดับสอง คือ ยานอนหลับ ร้อยละ 14.19 อันดับสาม คือ บุหรี่ร้อยละ 12.97 อันดับสี่ คือ เหล้า ร้อยละ 12.16 และอันดับห้า คือ ยาแก้ไอ ร้อยละ 7.72 ในวัยรุ่นที่มีความคิดเห็นว่ามีผู้ที่ติดจะเลิกได้สูง ได้แก่ เหล้า ร้อยละ 79.64 บุหรี่ ร้อยละ 77.78 ยาแก้ไอ ร้อยละ 71.74 ยานอนหลับ ร้อยละ 64.65 ยากล่อมประสาท ร้อยละ 58.08 ของวัยรุ่นที่เป็นตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม ในการทดสอบความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อผู้ติดบุหรี่ของวัยรุ่นไม่ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ สถานภาพการศึกษา และเขตที่อยู่อาศัย ทัศนคติที่มีต่อผู้ติดเหล้าและยาแก้ไอของวัยรุ่นขึ้นอยู่กับเขตที่อยู่อาศัย ทัศนคติที่มีต่อผู้ติดยากล่อมประสาทของวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นอยู่กับเพศ อายุ และเขตที่อยู่อาศัย ทัศนคติที่มีต่อผู้ติดยานอน

หลับของวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นอยู่กับเพศ และเขตที่อยู่อาศัย

ชื่อเรื่อง	ความรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้แต่ง	อมรา ศรีสังข์
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

เสพติดของนักศึกษาเรียงตามความสำคัญ ได้แก่ บุคลิกภาพชอบทำท่ายการเสพติดของเพื่อน ทักษะคิดต่อสารเสพติดและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเสพติด เพื่อน ครู/อาจารย์และพ่อแม่ เป็นปัจจัยที่จะช่วยป้องกันปัญหาสารเสพติดได้

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเสพติดและการใช้สารเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของนักศึกษาและมาตรการป้องกันปัญหาสารเสพติด กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยรอบคณบดี/ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาจำนวน 7 คน และนักศึกษาทุกคณะทุกชั้นปี โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นได้ นักศึกษาชาย 236 คน และนักศึกษาหญิง 317 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาร้อยละ 43.8 เคยใช้สารเสพติด สารเสพติดที่ใช้คือ เหล้า/เบียร์ (ร้อยละ 57.4) บุหรี่ (ร้อยละ 36.0) และกัญชา (ร้อยละ 0.8) ร้อยละ 60.8 ของนักศึกษาเหล่านี้เคยลองเสพสารเสพติดในขณะที่เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เพราะอยากรลอง นักศึกษาเหล่านี้เคยลองเสพยาเสพติดในขณะที่เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เพราะอยากรลอง นักศึกษาหญิงร้อยละ 78.7v ดื่มเหล้า/เบียร์และร้อยละ 19.1 สูบบุหรี่ นักศึกษาชายร้อยละ 51.5 สูบบุหรี่ และร้อยละ 48.5 ดื่มเหล้า/บุหรี่ การเข้าบ้านพักรวมกันของนักศึกษาชายเอื้อต่อการเสพยาเสพติด (ร้อยละ 86.5) ในขณะที่นักศึกษานักศึกษาหญิงที่เคยลองเสพยาเสพติดพักอาศัยบ้านญาติหรือบ้านเพื่อน (ร้อยละ 86.7) ปัจจัยที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการใช้สาร

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง
ผู้แต่ง	สายฝน น้อยหืด
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง และเพื่อศึกษาและกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดในระดับมหาวิทยาลัย วิธีที่ใช้ในการศึกษา คือ การศึกษาเชิงปริมาณ กึ่งคุณภาพ ในการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยอาศัยแบบสอบถามในการศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง จำนวน 410 คน เป็นนักศึกษาหลักสูตรสหวิทยาการสังคมศาสตร์ และนักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในการเก็บข้อมูลใช้วิธีการแจกแบบสอบถามในห้องเรียนของรายวิชาต่างๆ ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด และสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในสถานบันเทิงทั่วจังหวัดลำปาง

ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปางมากที่สุด คือ พฤติกรรมเที่ยวกลางคืน รองลงมา คือ ประสิทธิภาพในการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ มาก่อน นอกจากนี้ พบว่า สารเสพติดที่นักศึกษาใช้มากที่สุด คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ โดยเฉพาะเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์กลายเป็นวัฒนธรรมของการดื่มของนักศึกษา กลุ่มทำกิจกรรมและนักศึกษาที่ต้องการพบปะสังสรรค์ เนื่องจากโอกาสต่างๆ

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวกลางคืน คือ การกระทำที่นักศึกษาออกไปสถานบันเทิงในตอนกลางคืน ซึ่งสถานบันเทิงในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ร้านอาหาร ดิสโกเธค พับ ร้านเหล้า เป็นต้น เพื่อบริโภคอาหารและเครื่องดื่มรวมทั้งเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ทุกชนิด จากการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ชอบเที่ยวกลางคืนมีถึงร้อยละ 30.2 จำนวน 124 คนต่อนักศึกษาทั้งหมด 410 คน ซึ่งถือว่า ยังอยู่ในเกณฑ์ที่สูงมาก

2. ประสิทธิภาพในการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ประสิทธิภาพในการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ประสิทธิภาพในการใช้สารเสพติดประเภทต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างถือว่าเป็นปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (Background) พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษาบางกรณีมาจากภูมิหลังสมัยเรียนในระดับมัธยมศึกษา และยังคงใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการสูบบุหรี่

จากผลการศึกษาจึงได้กำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดดังนี้

1. กำหนดเป็นกฎระเบียบของกลุ่มกิจกรรมทุกกลุ่ม โดยห้ามมิให้ใช้สารเสพติดในระหว่างการทำกิจกรรมทั้งในสถานที่และนอกสถานที่

2. กำหนดวันรณรงค์ ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษา ให้มีวันที่ทำกิจกรรมกันจนเป็นประเพณีทุกปี และมหาวิทยาลัยห้ามสนับสนุนงบประมาณในการทำกิจกรรม

ชื่อเรื่อง	การใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคใต้ 2545-2547
ผู้แต่ง	สาวิตรี อัยณรงค์กรชัย และคณะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

บทนำและวัตถุประสงค์ โครงการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และการติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการใช้สุราและสารเสพติด เป็นการสำรวจรายปีในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในภาคใต้ เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2545 มีวัตถุประสงค์ของการนำเสนอนี้เพื่อ รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ และอัตราการรับรู้ต่อผลกระทบของการดื่มแอลกอฮอล์ ในระยะ 3 ปีแรกของการศึกษา (2545-2547)

วิธีการศึกษา

รูปแบบการศึกษา เป็นการสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey)

ประชากรศึกษา/กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนสายสามัญระดับชั้น ม.1 ม.3 และ ม.5 และ ปวช.ปี 2

สถานที่ศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และ โรงเรียนอาชีวศึกษาใน 4 จังหวัดภาคใต้ คือ สงขลา ปัตตานี ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี จำแนกเป็นโรงเรียนรัฐบาล เอกชน เขตเมือง เขตชนบท จังหวัดละ 8-10 โรงเรียน รวมทั้งหมด 34-38 โรงเรียน

เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และพฤติกรรมการใช้สารเสพติด โดยนักเรียนตอบแบบสอบถามในห้องเรียน

ตามความสมัครใจและไม่ระบุชื่อผู้ตอบ เป็นแบบอ่านและตอบเอง ใช้เวลาในการตอบ 1 คาบเรียนปกติ (50 นาที)

ผลการศึกษา นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 8,708 คน 12,148 คน และ 9,155 คน ใน พ.ศ.2545 2546 2547 ตามลำดับ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ผลการสำรวจทั้ง 3 ปีพบว่า แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่นักเรียนทั้งชายและหญิงมีอัตราการใช้มาก รองลงมาคือบุหรี่ นักเรียนชาย ร้อยละ 38 ,42 และ 39 นักเรียนหญิงร้อยละ 27 และ 22 ในปี 2545 2546 และ 2547 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างน้อย 1 แก้วในชีวิตและส่วนใหญ่ยังคงดื่มในช่วง 30 ในจำนวนนี้ นักเรียนชายร้อยละ 17, 15 และ 16 นักเรียนหญิง ร้อยละ 6 , 5 และ 5 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนเมา (ปี 2545 , 2546 , 2547) นักเรียนทั้งชายและหญิงที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์/สูบบุหรี่ จะรับรู้ว่ามีเพื่อนที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์/สูบบุหรี่ อยู่ในอัตราที่ต่ำกว่า นักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์/สูบบุหรี่ นักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์มีพฤติกรรมเสี่ยงในด้านการสูบบุหรี่ การใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย การทะเลาะวิวาท การได้รับบาดเจ็บ การฆ่าตัวตาย และความรู้สึกซึมเศร้าอยู่ในอัตราที่สูงกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ อัตราของนักเรียนรู้สึกรังเกียจเพื่อนที่ดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่ารังเกียจเพื่อนที่ใช้สารเสพติดอื่นๆ และรับรู้ว่าการดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดอันตรายต่ำกว่าการใช้สารเสพติดตัวอื่นๆ แต่จะพอๆ กันกับอัตราของการรับรู้อันตรายจากการสูบบุหรี่และใช้พืชกระท่อม

สรุปและข้อเสนอแนะ แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่นักเรียนทั้งชายและหญิงมีอัตราการใช้มากสุดในปี 2545-2547 การดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนจะสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงด้านต่างๆ นักเรียนส่วนใหญ่จะรับรู้ว่าการดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องที่ไม่น่ารังเกียจ และมีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อตนเองน้อยกว่าการใช้สารเสพติดชนิดอื่นๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นไปได้ว่า แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นพฤติกรรมที่พบบ่อยในสังคมไทยทุกระดับ การรณรงค์ การให้ความรู้ การ

สร้างทัศนคติใหม่แทนทัศนคติเดิม อาจเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเครื่องดื่มให้แก่เยาวชนและในที่สุดสามารถหยุดดื่มได้ด้วยตนเอง

ชื่อเรื่อง	การศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ เยาวชนระดับอุดมศึกษาในเขตพื้นที่ ภูมิศาสตร์ภาคใต้ กรณีศึกษา : สถาบัน ราชภัฏในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้จังหวัด สงขลา นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต
ผู้แต่ง	อนิรุจน์ มะโนธรรม, กิมลชัย ณ ตะกั่วทุ่ง
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงข้อมูล ด้านสภาพปัญหา พฤติกรรมการบริโภคสุรา รวมทั้งผลต่อ การดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของเยาวชน ระดับอุดมศึกษา ผลของการศึกษาวิจัยจะทำให้สามารถ ประเมินสถานการณ์ ระดับความรุนแรงของปัญหาจากการ บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของเยาวชนใน ระดับอุดมศึกษา ในเขตพื้นที่ภูมิศาสตร์ภาคใต้ได้ ระยะเวลาในการดำเนินการใช้ 1 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2547

จากการสำรวจเบื้องต้นพบประเด็นสำคัญที่ระบุ ชัดเจนว่า สารเคมีและแอลกอฮอล์ที่ผสมอยู่ในสุราไม่ เพียงแต่จะบั่นทอนสุขภาพร่างกายให้เสื่อมโทรมลงเท่านั้น แต่ในระยะยาวผู้ที่บริโภคสุราอย่างต่อเนื่องยังจะมีปัญหา ต่อสติปัญญาและสุขภาพจิต และก่อให้เกิดปัญหาด้าน บุคลิกภาพและสังคมในระยะยาว โดยกลุ่มผู้ที่เริ่มดื่มที่มี อายุ 20-29 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มวัยเรียนจนถึงวัยเริ่มต้นการ ทำงานและเป็นกำลังสำคัญของครอบครัว จะเกิดเขาวี ปัญญาเสื่อมมากกว่ากลุ่มที่เริ่มดื่มในกลุ่มอายุอื่นๆ อีกด้วย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะนำข้อมูลมาพัฒนาและกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การลดการบริโภคสุราและเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ ซึ่งหมายถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของกลุ่มเยาวชนอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองและการรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา
ผู้แต่ง	สุทธิดักษณ์ หนูรอด
ปีที่พิมพ์	
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองและการรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 900 คน ใน 5 วิทยาลัย ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 7 กันยายน ถึง 30 กันยายน 2547 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วย Chi-Square Test, Univariate analysis, และ Multivariate analysis

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย (63%) มีผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์ที่มีโอกาสเกิดอันตราย 29.2% ส่วนใหญ่มีอยู่ระหว่าง 17-19 ปี (50.8%) เมื่อทำการวิเคราะห์แบบ Univariate analysis พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มแอลกอฮอล์มีดังนี้ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษา การรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การดื่มของพืงอง และการดื่มของเพื่อน เมื่อวิเคราะห์แบบ Multivariate analysis พบว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดื่มแอลกอฮอล์ คือ

เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถในการปฏิบัติ
การดัดแปลงพันธุกรรม และการดัดแปลงของเพื่อน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ควรมีการจัดระบบเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการดัด
แปลงพันธุกรรม สำหรับกลุ่มดัดแปลงพันธุกรรมที่มีโอกาสเกิด
อันตรายและมีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ และจัดกิจกรรม
หรือสอนทักษะการปฏิบัติและการดัดแปลงพันธุกรรมให้แก่
นักศึกษา

ชื่อเรื่อง	การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อสร้างทักษะ การป้องกันตนเองในการดัดแปลงพันธุกรรม ดัดแปลงพันธุกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่
ผู้แต่ง	เกษมณี ชูติยะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้
กระบวนการกลุ่ม เพื่อสร้างทักษะการป้องกันตนเองใน
การดัดแปลงพันธุกรรมดัดแปลงพันธุกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่ม
ตัวอย่างเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการคัดเลือกโดยครูที่
ปรึกษา และนักเรียนอาสาสมัคร จำนวน 30 คน จาก
โรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง โรงเรียนเทศบาลวัดท่า
สะต้อย และ โรงเรียนชุมชนเทศบาลวัดศรีดอนไชย
เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ กระบวนการกลุ่ม และเก็บ
รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบโครงสร้างการ
สังเกต และสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการกลุ่มก่อให้เกิด
การพัฒนาการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างและกิจกรรมมีความ
เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเกิดทักษะในการ
ป้องกันตนเองในด้านการตระหนักรู้ในตนเองและเห็นใจ
ผู้อื่น ความภาคภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม
ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร
ความสามารถในการจัดการกับอารมณ์และความเครียด
และสามารถคิดวิเคราะห์และเกิดความคิดสร้างสรรค์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนชายระดับช่วงชั้นที่ 4 ใน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
ผู้แต่ง	สาทร พุทธชัยยงค์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับของความภาคภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดการกับความเครียด และพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของนักเรียนชายระดับช่วงชั้นที่ 4 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของนักเรียนชายระดับช่วงชั้นที่ 4 โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม ค่าใช้จ่ายประจำวัน พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของบิดา พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิทที่แตกต่างกัน 3. เพื่อศึกษาความภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดการกับความเครียด เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์แอลกอฮอล์ของนักเรียนชายระดับช่วงชั้นที่ 4 ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนโพธารวัฒนาเสนี โรงเรียนช่องพรานวิทยา โรงเรียนหนองโพวิทยา โรงเรียนท่ามะขามวิทยา โรงเรียนมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์ จำนวน 633 คน จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 245 คน โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ใช้แบบสอบถามที่

ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ร้อยละ 97.14 แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบใช้ t-test และ One-Way ANOVA การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนตามลำดับ ความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ความภาคภูมิใจตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม และการจัดการกับความเครียด ของนักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 4 ในอำเภอ โพธาราม จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนชายที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิทที่ต่างกัน จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนชายที่มีระดับชั้นเรียนที่ต่างกัน ที่มีค่าใช้จ่ายประจำวันที่แตกต่างกัน และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของบิดาที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ไม่ต่างกัน
3. ความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อตนเอง และความภาคภูมิใจในเอง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของนักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 4 ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ได้ร้อยละ 35.30 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิวิทยาเขตสุพรรณบุรี
ผู้แต่ง	ประนอม กาญจนวนิชย์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความตระหนักถึงผลของการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ แรงสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมป้องกันการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษา 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือน ลักษณะที่พักอาศัยในขณะที่ศึกษา สถานภาพสมรสของบิดามารดา และพฤติกรรมการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัว 3) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตสุพรรณบุรี จำนวน 330 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมป้องกันการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และแรงสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความตระหนักถึงผลของการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อยู่ในระดับมาก
2. พฤติกรรมป้องกันการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และพฤติกรรมการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัวพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความตระหนักถึงผลของการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ แรงสนับสนุนทางสังคม และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันการดืมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาได้ร้อยละ 28.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชื่อเรื่อง	ความชุกและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	จินตนา วงศ์วาน
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 253 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม 2547 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ คือ Chi-square Test Odd Ratio ที่ช่วงความเชื่อมั่น 95%

ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 41.1 ดื่มแอลกอฮอล์ โดยนักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในเขตเทศบาลร้อยละ 38.1 นอกเขตเทศบาลร้อยละ 46.2 เมื่อแยกตามเพศพบว่า นักเรียนชายดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 52.1 นักเรียนหญิงดื่มร้อยละ 31.3 นักเรียนดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเฉลี่ยอายุ 14.6 ปี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนเริ่มดื่มครั้งแรกมากที่สุด คือ เบียร์ (ร้อยละ 3.98) รองลงมา คือ ไวน์และสุรา (ร้อยละ 2.79, 1.86) โดยสาเหตุที่ดื่มอยู่ในปัจจุบัน อันดับแรก คือ เพื่อนชวน (ร้อยละ 30.4) รองลงมา คือ เพื่อเข้าสังคม เพื่อคลายเครียดและจิตใจในรสชาติ (ร้อยละ 2.42, 1.81, 1.36 ตามลำดับ) โดยส่วนใหญ่ นักเรียนจะดื่มกับเพื่อนมากที่สุดร้อยละ 70.0 รองลงมา คือ ดื่มกับบิดามารดาและญาติ และดื่มคนเดียวร้อยละ 25.0

และ 5.0 ตามลำดับ ส่วนโอกาสในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนดื่มในงานเทศกาลต่างๆ ร้อยละ 43.0 ดื่มในโอกาสงานเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 31.8 และไม่มีวาระ/โอกาสใดๆ แต่ดื่มเพราะอยากดื่มร้อยละ 14.6 นักเรียนที่ดื่มมีการใช้สารพิษร่วมด้วยมีอยู่ ร้อยละ 28.8 โดยสารเสพติดที่ใช้ร่วมกับการดื่มแอลกอฮอล์ คือ บุหรี่ สำหรับระยะเวลาในการดื่มของนักเรียน คือ ดื่มมามากกว่า 2 ปี ร้อยละ 29.8 รองลงมา คือ 6-12 เดือน โดยเฉลี่ยระยะเวลาในการดื่มของนักเรียน 2 ปี เมื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือน พฤติกรรมการเที่ยวกลางคืน คือ ผับ บาร์ คาราโอเกะ และคิสโก้เทค อิทธิพลของเพื่อน ความรู้เกี่ยวกับโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทัศนคติต่อการดื่มแอลกอฮอล์ และการสนับสนุนการควบคุมของบิดามารดาต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ดังนั้น บิดามารดาของนักเรียนทุกคนควรให้ความสำคัญกับการควบคุมพฤติกรรมการดื่มของนักเรียนและที่สำคัญควรเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด
ผู้แต่ง	พนมพรธรรมศรี
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

แอลกอฮอล์เป็นสารที่มีคุณสมบัติทำให้เกิดการเสพติดได้ โดยแอลกอฮอล์จะไปกระตุ้นสมองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความอยาก ทำให้ผู้เสพเกิดความพอใจ และมีความต้องการใช้ซ้ำ หักห้ามใจไม่ได้ ซึ่งนำไปสู่การติดในที่สุด

ดังนั้นการวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และสร้างสมการจำแนกประเภทพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 540 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามปัจจัยด้านภูมิหลังของครอบครัว แบบสอบถามปัจจัยด้านตัวบุคคล แบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และแบบสอบถามการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)

ผลการวิจัย ปราบกฏดังนี้

1. กลุ่มวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีระดับความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นปัจจัยรายด้าน 2 ด้าน อยู่ในระดับน้อย

คือ ด้านภูมิหลังของครอบครัว และด้านตัวบุคคล ส่วนด้านสภาพแวดล้อมมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีความเห็นด้วยกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์โดยรวม และรายด้านทั้ง 3 ด้านคือ ด้านภูมิหลังของครอบครัว ด้านตัวบุคคล และด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับน้อย โดยกลุ่มวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีระดับความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์โดยรวมและเป็นรายด้านสูงกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ภาวะความเครียด (.446) รองลงมาคือ เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (.424) สื่อการโฆษณาและตัวแบบ (.409) ค่านิยมของสังคม (.365) อึดทนโน้ทน (.239) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (.238) บรรยากาศและสัมพันธภาพภายในครอบครัว (.199) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (.191) กฎระเบียบ (.164) ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จากการวิเคราะห์การจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบขั้นตอน (Stepwise Method) ตัวแปรที่เข้าสมการเป็นตัวแรก ได้แก่ ภาวะความเครียด (BB) จากนั้นตัวแปรถูกเลือกเข้าสมการเพื่อปรับปรุงสมการให้ดีขึ้นตัวที่สอง ได้แก่ เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (ATT) ตัวที่สามคือ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (AF) ตัวที่สี่คือ ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 5000 บาทต่อเดือน (SES1) ตัวที่ห้าคือ อึดทนโน้ทน (AD) และตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้า

สมการตัวสุดท้าย ได้แก่ สื่อการโฆษณาและตัวแบบ (CM) ซึ่งสามารถนำมาสร้างสมการจำแนกกลุ่มการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีแอลกอฮอล์ได้ดังนี้

$$Z = .519BB + .344ATT - .422AF - .215SES1 + .260AD + .288CM$$

สมการนี้มีอำนาจจำแนกกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าไอเกน (Eigenvalue) เท่ากับ .356 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้ 100% และมีค่าพยากรณ์ถูกต้องเฉลี่ย 70%

สรุป ภาวะความเครียด เจตคติต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีแอลกอฮอล์ บุคลิกภาพแบบเก็บตัวรายได้ของผู้ปกครอง อัตมโนทัศน์ สื่อการโฆษณาและตัวแบบ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ดังนั้นผู้ปกครอง ครู ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการป้องกัน ส่งเสริม จัดอบรมและให้ความรู้เพื่อให้วัยรุ่นมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เพื่อหาแนวทางในการป้องกันปัญหาทางด้านยาเสพติดของชาติในอนาคตต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความชุกในการเสพสุราของวัยรุ่นและพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพสุรา ในเขตกิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	รัชดาภรณ์ กาวิวงศ์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัยรุ่นที่เสพสุราก่อให้เกิดผลกระทบมากมายทั้งต่อครอบครัว สังคม และ เศรษฐกิจ การเสพสุราของวัยรุ่นเกิดจากหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกในการเสพสุรา ประชากรในศึกษา คือวัยรุ่นที่เสพสุราซึ่งคัดกรองโดยใช้แบบสอบถาม ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขต กิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือน มีนาคม ถึง เดือน เมษายน 2548 จำนวน 135 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวของชินานาฏ จิตดารมย์ (2545) สร้างและดัดแปลงจากกรอบแนวคิดของ กอร์ดอน (Gordon, 2000) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่า 0.08 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า อัตราความชุกในการเสพสุราของวัยรุ่นในสถานศึกษาเท่ากับร้อยละ 25.38 และพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพสุรา โดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีคะแนนด้านพื้นฐานการเข้าใจบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง แต่คะแนนอีก 3 ด้าน คือ ค่าคะแนนด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของ

ตนเอง และด้านการสื่อสารความรู้สึกและร่วมกัน
แก้ปัญหา อยู่ในระดับที่ไม่ดี

ผลการศึกษานี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูล
พื้นฐานในการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม การสื่อสารใน
ครอบครัว โดยเฉพาะด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ด้าน
การสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และด้านการ
สื่อสารความรู้สึกและร่วมแก้ปัญหา แก่ครอบครัวที่มีบุตร
วัยรุ่น เพื่อพัฒนาพฤติกรรม การสื่อสารในครอบครัวให้มี
ประสิทธิภาพ เพื่อประ โยชน์ในการป้องกันการใช้สุราใน
วัยรุ่น และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของสมาชิกใน
ครอบครัว

ชื่อเรื่อง	อุบัติการณ์และแบบแผนการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กเยาวชนใน สถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภายหลังนโยบายคุ้มครองเด็ก
ผู้แต่ง	นิรุจน์ อุทธา...และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น สถาบันวิจัยรักษ ารวมการแพทย์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุบัติการณ์
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กเยาวชนใน
สถานศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาแบบแผนการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการ
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของสถานศึกษาภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ภายหลังนโยบายคุ้มครองเด็กเมื่อ
วันที่ 29 กรกฎาคม 2546 กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กเยาวชนใน
สถานศึกษาสามัญ 114 โรงเรียน และสาขาอาชีพ 38
โรงเรียน จำนวน 4,482 คน และครูอาจารย์ ผู้บริหาร
สถานศึกษาจำนวน 346 คน จาก 19 จังหวัดในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การ
ทดสอบแบบ ไค-สแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
และการทดสอบ ที่ดำเนินการวิจัยระหว่างตุลาคม 2547-
พฤษภาคม 2548

ชื่อเรื่อง	สาเหตุ กลไกทางวัฒนธรรม และปัจจัยที่เอื้อต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้แต่ง	บุญเลี้ยง ทุมทอง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุการบริโภคสุราของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษากลไกวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดการบริโภคสุราของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มนักเรียนในโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่กำลังเรียนในปีการศึกษา 2548 และมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรามานแล้ว 1 เดือน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) จำนวน 1,500 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็นข้อมูลทั่วไป สาเหตุการบริโภคสุราของนักเรียน กลไกทางวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดการบริโภคสุราของนักเรียน และปัจจัยที่เอื้อต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียน และแบบสัมภาษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน วิชิตดอยพหุคูณแบบ Stepwise การวิเคราะห์เส้นทาง และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยเป็นดังนี้

1. สาเหตุการบริโภคสุราของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ หาซื้อง่าย มีการโฆษณาชวนเชื่อให้ดื่ม และ

ต้องการให้เพื่อนยอมรับ ตามลำดับ ส่วนการไม่มีใครห้ามดื่มในโรงเรียนเป็นสาเหตุการบริโภคสุราของนักเรียนน้อยที่สุด

2. กลไกทางวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดการบริโภคสุราของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ วันเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อน วันอกหัก วันเกิดเพื่อนรัก ตามลำดับ ส่วนกลไกทางวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดการบริโภคสุราของนักเรียนน้อยที่สุดคือ การสะเดาะเคราะห์

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า สาเหตุการบริโภคสุราจากภายนอกโรงเรียนและความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของนักเรียน ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียน วัฒนธรรมใหม่ส่งผลโดยตรงต่อทัศนคติต่อการบริโภคสุราทัศนคติต่อการบริโภคสุรา และวัฒนธรรมใหม่ส่งผลโดยตรงต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน วัฒนธรรมใหม่ส่งผลโดยตรงต่อสาเหตุการบริโภคสุราจากภายนอกโรงเรียน วัฒนธรรมใหม่ส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียนโดยผ่านทัศนคติต่อการบริโภคสุราวัฒนธรรมใหม่ส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียนโดยผ่านสาเหตุการบริโภคสุราจากภายนอกโรงเรียนวัฒนธรรมใหม่ส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียนโดยผ่านความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน

4. วิเคราะห์เชิงเนื้อหาพบว่านักเรียนมีความเข้าใจตรงกันว่าสุราก็คือ เหล้า ซึ่งเข้าใจตรงกัน รู้กันว่ามันคืออะไรตามใครๆก็รู้ว่าหมายถึงอะไร

การบริโภคสุราของนักเรียนนั้นเห็นตัวอย่างคนดื่มสุรามานตั้งแต่ที่จำความได้ มีดื่มกันในทุกหมู่บ้าน มีขายกันทั่วไป และหาซื้อง่าย นักเรียนมีพ่อแม่หรือญาติๆ ของคนดื่มสุราก็เป็นทุกคน ส่วนมากผู้ชายนิยมดื่มมากกว่าผู้หญิง โดยผู้หญิงที่ดื่มนั้นเป็นคนแก่มากกว่าหนุ่มสาว

และปัจจุบันดูตัวอย่างตามสื่อโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฟังเพลง และวิทยุตามลำดับ

นักเรียนที่เล่าประสบการณ์ในการดื่มครั้งแรก ส่วนมากให้ข้อมูลว่า ตนเองดื่มสุราครั้งแรกมาจากการอยากลอง จากปัญหาส่วนตัว อยากสนุกสนานและประชดตนเอง คนที่นักเรียนดื่มด้วยมากที่สุดนั้นคือ เพื่อนสนิท รองมาคือรุ่นพี่ และกับใครก็ได้ ตามลำดับ ไม่ชอบดื่มสุราคนเดียว สถานที่ที่นิยมไปดื่มกันคือ ที่ไหนก็ได้ที่ไม่มีคนรบกวน คนว่า หรือผู้ใหญ่เห็น

สาเหตุในการดื่มสุราในระยะต่อมาหลังจากการดื่มครั้งแรกของนักเรียนนั้น ไม่มีเหตุใดแน่นอน ส่วนใหญ่ยังคงดื่มกับเพื่อนที่เคยดื่มด้วยกันมาก่อน และสถานที่ดื่มทุกคนบอกว่าที่ไหนก็ได้ที่ไม่มีคนห้าม คนด่า หรือที่มีคนขายให้ดื่ม

นักเรียนมีการดื่มกันทุกโอกาส เช่น วันสงกรานต์ งานขึ้นปีใหม่ งานวันเกิดของเพื่อน ๆ งานสังสรรค์กับเพื่อนๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกลุ่มเพื่อนว่าใครเป็นผู้ซื้อให้ดื่ม

ในการดื่มสุราของนักเรียนส่วนมากตอนแรกๆ นั้นพ่อแม่หรือพี่น้องไม่ค่อยทราบว่าดื่ม แต่ต่อๆมาท่านก็ทราบและท่านก็ห้ามดื่มเพราะมันเป็นสิ่งไม่ดี แต่ระยะต่อมาเพื่อนก็มาชวนไปดื่มจึงไม่สามารถปฏิเสธได้ จึงแอบไปดื่มอีก

ในการบริโภคสุราของนักเรียนนั้นตอนแรกทางโรงเรียนไม่ทราบ เพราะไม่ได้ดื่มที่โรงเรียน โดยจะชวนกันไปแอบดื่มที่อื่นก่อนตามโอกาส เช่น ในตอนหลังเลิกเรียนและพยายามหลบสายตากรุ หากครูจับได้ก็จะถูกทำโทษและจับไปขึ้นห้องปกครอง เพื่อทำทัณฑ์บน ภาคทัณฑ์ ย้ายที่เรียน และให้ออก หากเกิดความรุนแรงขณะดื่ม เช่น การทะเลาะวิวาทกัน

นักเรียนทราบว่าสุราที่ดื่มแล้วมีผลเสียต่อการเรียน และร่างกายเช่น เวลาเมาจะทำให้เพี้ยนและอาจเป็นโรคตับโตหรือโรคอื่นๆได้

ในช่วงเทศกาลที่นักเรียนดื่มสุรามากเป็นพิเศษนั้นไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับว่า มีเพื่อนชวนดื่ม โดยเพื่อนนิยมชวนดื่มในวันเกิด เทศกาลที่ผ่านมาที่พากันไปดื่มคือ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ ตามลำดับ

นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการที่จะไม่ให้คนดื่มสุราต่อไปอีกก็คือ ห้ามขายทุกแห่ง ห้ามผู้ใหญ่ดื่มให้เห็น และควรมีกฎหมายที่เอาผิดเกี่ยวกับการดื่มสุราของนักเรียนให้ชัดเจน แต่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการห้ามใดๆ เคยมีแต่การณรงค์ลด ละ เลิกสารเสพติด นอกจากนี้ทางสื่อยังมีโฆษณาสุราให้เห็นอยู่เป็นประจำ

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของโฆษณาและการรับรู้ความเสี่ยงต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่น อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	กฤษณะ เวียงคำ, กันต์กนิษฐ์ ฑูรกิจ และ ศรีณยา จงแสง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลการโฆษณาและการรับรู้ความเสี่ยงต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นของ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียน-นักศึกษา ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี จำนวน 300 คน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี purposive sampling เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นในส่วนของการรับรู้ความเสี่ยง ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์คอนบัตอัลฟาของทุกด้านเท่ากับ 0.88 และการทำวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติพรรณนา และใช้สถิติ chi-square และ logistic regression ในการวิเคราะห์เชิงอนุมาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 47.3 และ 52.7 ตามลำดับ ศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี อายุเฉลี่ย 19 ปี กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 63.7 ดื่มหรือเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อายุที่เริ่มดื่มส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 14-20 ปี โดยมากมักดื่มเพื่อเข้าสังคมหรือเพื่อนชักชวน ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถาบันการศึกษา ระดับการศึกษา และนิสัยส่วนตัว ส่วนพฤติกรรมสุขภาพที่

มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ การสูบบุหรี่ การสวมหมวกกันน็อก การคาดเข็มขัดนิรภัย และการยอมรับความเสี่ยง จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลของโฆษณาต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ประเภทของสื่อและเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างจำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านการรับรู้ความเสี่ยงพบว่า คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ความเสี่ยงจากคะแนนเต็ม 5.0 สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านสุขภาพ (4.55) การเงิน (4.14) เวลา (3.89) และสังคม (3.62)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ logistic regression สามารถสร้างสมการที่ทำนายพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 40.6 (Cox & Snell R Square = 0.406) ปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ การสูบบุหรี่ การยอมรับความเสี่ยง การรับรู้ความเสี่ยงด้านเวลาและด้านสังคม

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยการทำงานายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น
ผู้แต่ง	สมพร สิทธิสงคราม
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ในสังคม และทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่น และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลทางสังคมต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษา ในสถาบันศึกษาที่สังกัดอาชีวศึกษาและการศึกษาเอกชน ในภาคเหนือของประเทศไทย จำนวน 255 ราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินภาวะแอลกอฮอล์ (WHO, 2001) แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และแบบสอบถามความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Young & Oei, 1996) และแบบสอบถามอิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (จิราภรณ์ เทพหนู, 2540) ประกอบด้วย

แบบสอบถามสนับสนุนและการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ แบบสอบถามอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และแบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อมวลชน ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมด ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว และหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินภาวะแอลกอฮอล์โดยวิธีการทดสอบซ้ำ ได้เท่ากับ .90 แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบบสอบถามความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบบสอบถามการสนับสนุนและการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากพ่อแม่ แบบสอบถามอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และแบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อมวลชนหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .91, .83, .81, .81 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาอำนาจในการทำนายโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 48.2 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงน้อยร้อยละ 30.59 มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เสี่ยงต่ออันตรายสูงร้อยละ 20 และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่เป็นแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตรายร้อยละ 49.41
3. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 56.86 และระดับสูงร้อยละ 43.14
4. กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูงร้อยละ 53.73 และมี

ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 46.27

5. อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

5.1 กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ตำหรือการควบคุมสูง ร้อยละ 3.53 ระดับปานกลางร้อยละ 58.43 และได้รับการสนับสนุนสูงหรือการควบคุมต่ำร้อยละ 38.04

5.2 กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง ร้อยละ 19.22 และในระดับสูงร้อยละ 80.78

5.3 กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในระดับต่ำ ร้อยละ 1.96 ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.69 และในระดับสูงร้อยละ 22.35

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับทบทวนสุขภาพ และบุคคลากรที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น โดยการเพิ่มการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และลดความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	บทบาทของปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและปัจจัยป้องกันด้านบุคคลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นไทยในสถานศึกษาระดับมัธยม
ผู้แต่ง	นิตยา ตากวิริยะนันท์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

แม้ว่าความรู้เกี่ยวกับบทบาทของปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกันต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นจะก้าวหน้ามากขึ้น ปัจจุบันยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องอิทธิพลสะสมของปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ครอบครัว เพื่อน โรงเรียนและชุมชน และกลไกการป้องกันของปัจจัยด้านบุคคล ต่อพฤติกรรมเสี่ยงนี้ในกลุ่มวัยรุ่นไทย เมื่อปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกันต่าง ๆ เหล่านี้อยู่ร่วมกัน

การศึกษากาดัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่ออธิบายอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและปัจจัยป้องกันด้านบุคคลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นไทย ร่วมกับศึกษากลไกการป้องกันพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของปัจจัยด้านบุคคล โดยใช้กรอบแนวคิด the Resilience Model ของเฟรเซอร์และคณะร่วมกับของคัมพ์เฟอร์ (Fraser et al.; Kumpfer) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.4 – ม.6 จำนวน 683 คน ในโรงเรียนมัธยมสี่แห่งในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาโดยการวิเคราะห์หัตถดรอยพหุชี้ว่า ปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัวและเพื่อน ตลอดจนปัจจัยป้องกันด้านบุคคลมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นไทย กล่าวคือวัยรุ่นที่มีปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น

($\beta = .26, .39, p < .001$ ตามลำดับ) แต่ถ้าหากวัยรุ่นมีปัจจัยป้องกันด้านบุคคลเพิ่มขึ้นแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมดังกล่าวจะลดลง ($\beta = -.20, p < .001$) นอกจากนี้มีอิทธิพลโดยตรงแล้ว ปัจจัยป้องกันด้านบุคคลยังทำงานร่วมกับปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว ในการป้องกันพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นไทย ($\beta = -.11, p < .01$) ผลการศึกษาชี้ชัดว่าทั้งปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัวและเพื่อนกับปัจจัยป้องกันด้านบุคคลเป็นตัวกลางส่งผ่านอิทธิพลที่เพศมีต่อพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กล่าวคือ วัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะมีปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัวและเพื่อนสูงกว่า ขณะที่ปัจจัยป้องกันด้านบุคคลต่ำกว่าวัยรุ่นหญิง ซึ่งทั้งปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกันดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ และอิทธิพลอื่น ๆ ของปัจจัยป้องกันด้านบุคคลไม่พบว่ามีความสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษานี้เสนอแนะว่าการจัดโปรแกรมป้องกันวัยรุ่นจากการดื่มแอลกอฮอล์ จำเป็นต้องลดปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัวและเพื่อน ร่วมกับเพิ่มปัจจัยป้องกันด้านบุคคล เน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่นชาย และกำหนดกลุ่มผู้รับบริการในกรอบที่กว้างขึ้นให้ครอบคลุมทั้งกลุ่มวัยรุ่น ครอบครัว และเพื่อนสนิทของวัยรุ่น

ชื่อเรื่อง	ความชุกและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	พนิดา นามจันดี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความชุกและศึกษาพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 280 คน ระยะเวลาการเก็บข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม ถึง เดือนมีนาคม 2549 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 68.57 โดยที่นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 71.71 นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 64.84 นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นนักเรียนชาย ร้อยละ 39.29 นักเรียนหญิง ร้อยละ 29.28 นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 14.8 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.37) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดแรกที่นักเรียนชอบดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 48.44 สาเหตุที่ดื่มอันดับแรก คือ อยากรอง ร้อยละ 84.89 เครื่องดื่มที่นักเรียนชอบดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 82.81 สาเหตุที่นักเรียนยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน คือ เพื่อ

คล้ายเครียด/ลดความกังวล ร้อยละ 67.71 สำหรับความถี่ การดื่มส่วนใหญ่นักเรียนดื่มบ้างเป็นบางครั้ง ไม่เกิน 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ร้อยละ 36.98 นักเรียนจะดื่มกับเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 85.94 และเทศกาลงานต่างๆ ร้อยละ 85.94 นักเรียนมีการใช้สารเสพติดร่วมกับการดื่ม ร้อยละ 34.90 โดยสารเสพติดที่ใช้ร่วมกับการดื่มส่วนใหญ่ คือ บุหรี่ ร้อย ละ 34.37 นักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์มีการทะเลาะวิวาท ร้อย ละ 29.17 ขับขี่ยานพาหนะแล้วเกิดอุบัติเหตุ ร้อยละ 22.92 และ นักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์แล้วมีพฤติกรรมทางเพศ (เพศสัมพันธ์) ร้อยละ 22.92 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อย ละ 52.86 มีทัศนคติและค่านิยมต่อการดื่มส่วนใหญ่ อยู่ใน ระดับปานกลาง ร้อยละ 62.14 นักเรียนสามารถหาซื้อ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้จากร้านค้าเบ็ดเตล็ดในหมู่บ้าน ร้อยละ 83.41 สามารถซื้อได้ตามความต้องการ ร้อยละ 53.65 นักเรียนทุกคนทราบกฎระเบียบ ข้อบังคับของทาง โรงเรียนเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 100 แต่ทราบ กฎระเบียบข้อบังคับของรัฐเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 77.5 บิดามารดามีการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 70.71 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับปานกลาง ร้อยละ 62.14 เพื่อนและสื่อโฆษณา มี อิทธิพลสูงต่อนักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 18.75 และ 14.06 ตามลำดับ จากการศึกษา พบว่า ในปัจจุบันนักเรียน มีแนวโน้มการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้น ทุกเพศ ทุกพื้นที่ ดังนั้น พ่อ แม่ และผู้ปกครองควรให้ความสำคัญ กับการควบคุมพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของกลุ่มเยาวชนไทยในเขตตำบลกุดสระ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ผู้แต่ง	กษิตศ จันทร์รัตต์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของกลุ่มเยาวชนไทย อายุ 15-24 ปี ในเขตตำบลกุดสระ อำเภอเมือง จังหวัด อุดรธานี เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Student) โดยมี ประชากรศึกษา จำนวน 334 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม วิเคราะห์ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่ เป็น เพศชาย ร้อยละ 50.6 อายุเฉลี่ย 19.54 ปี ส่วนใหญ่มีอายุ ในช่วง 19-20 ปี ร้อยละ 24.4 อาชีพส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 57.1 มี สถานภาพโสด ร้อยละ 52.1 การศึกษาระดับมัธยมตอนต้น ร้อยละ 29.0 ส่วนใหญ่อาศัย อยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 49.4 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 44.9 การไปเที่ยวสถาน เจริมย์ไม่เคยไปเที่ยวสถานเจริญมย์ ร้อยละ 56.5

ความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุรา พบว่า ส่วนใหญ่ มี ความรู้ระดับสูง ร้อยละ 57.7 รองลงมา คือ ความรู้ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 23.6 มีความรู้มากที่สุด คือ เรื่องพิษของ แอลกอฮอล์ เมื่อบริโภคเข้าสู่ร่างกายนาน ทำให้สมอง มึนชา มือสั่นและตบเข็ง ร้อยละ 98.8 มีความรู้ น้อยที่สุด คือ เรื่อง พ.ร.บ.คุ้มครองเด็กและเยาวชน พ.ศ.2546 การ ขายบุหรี่-สุราแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่ถือว่าผิดกฎหมาย เพราะหาซื้อได้ง่ายๆ ร้อยละ 45.5

เจตคติที่มีต่อสุรา พบว่า ส่วนใหญ่มีเจตคติระดับสูง ร้อยละ 48.2 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง ร้อยละ 30.2 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดื่มสุราทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทและเกิดอุบัติเหตุ การดื่มสุราก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและทำให้สังคมเสื่อมและผู้จำหน่ายสุราให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่มีโทษทางกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย 1.46 มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การดื่มสุราเพื่อหลีกเลี่ยงความกดดันและปัญหาของชีวิต มีค่าเฉลี่ย 0.90

พฤติกรรมการดื่มสุรา พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มสุราอยู่ในระดับปฏิบัติในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.2 รองลงมา คือ ระดับปฏิบัติในระดับสูง ร้อยละ 30.8 ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กลุ่มเยาวชนไทยมีพฤติกรรมการดื่มสุราในโอกาสต่างๆ เช่น ปีใหม่ ตรุษจีน สงกรานต์ ลอยกระทง เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย 1.25 ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กลุ่มเยาวชนไทยมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่ผลิตจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย 0.97

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ ด้านความรู้ ควรส่งเสริมการให้ความรู้เรื่อง พ.ร.บ.คุ้มครองเด็กและเยาวชน พ.ศ.2546 การขายบุหรี่-สุราแก่เด็กต่ำกว่า 18 ปี ให้แก่กลุ่มเยาวชนที่มีความรู้มากขึ้น ด้านเจตคติ ควรส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนไทยมีเจตคติที่ดีในการดื่มสุราเพื่อหลีกเลี่ยงความกดดันและปัญหาของชีวิต โดยการใช้วิธีการอื่นที่เหมาะสม เช่น การเล่นเกม การออกกำลังกาย ด้านพฤติกรรมควรให้กลุ่มเยาวชนมีการลด ละเลิก พฤติกรรมการดื่มสุราในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น ปีใหม่ ตรุษจีน สงกรานต์ ลอยกระทง เป็นต้น โดยการใช้สถาบันครอบครัวและสังคมร่วมกันเป็นสถาบันหลักในการให้ความอบอุ่นและลดปัญหาการดื่มสุราของกลุ่มเยาวชนไทยซึ่งปัญหาสำคัญของประเทศชาติต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความรู้และทัศนคติที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเยาวชนในเขตตำบลหนองเหล็ก อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
ผู้แต่ง	จงดี นามวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเยาวชนในตำบลหนองเหล็ก อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ โดยมีประชากรที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตตำบลหนองเหล็ก อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จำนวนทั้งหมด 158 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในระหว่างเดือนธันวาคม 2548 – มกราคม 2549 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

พบว่า กลุ่มเยาวชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 17.8 ปี อายุสูงสุด 15 ปี กลุ่มอายุที่มากที่สุดอยู่ในช่วง 15-18 ปี สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่สถานภาพสมรสโสด การศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา อาชีพส่วนใหญ่ไม่ได้ทำอะไร รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วงระหว่าง 4,001-6,000 บาท รายได้เฉลี่ย 4,775 บาท รายได้สูงสุด 10,000 บาท รายได้ต่ำสุด 800 บาท อาชีพหลักของบิดาส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร อาชีพหลักของมารดาส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ที่พักอาศัยปัจจุบัน พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา อยู่ด้วยกัน ค่าใช้จ่ายของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วงระหว่าง 2,001-4,000 บาท ค่าใช้จ่ายสูงสุด 9,000 บาท ค่าใช้จ่ายต่ำสุด 1,000

บาท รายจ่ายเฉลี่ย 3,467.4 บาท การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันส่วนใหญ่ ดื่มเบียร์ อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 13-15 ปี สาเหตุที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ดื่มเพราะอยากลอง งานอดิเรก ส่วนใหญ่ชอบฟังเพลง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ส่วนใหญ่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทดื่ม การมีเพื่อนที่คบหากันเป็นพิเศษ ส่วนใหญ่มีเพื่อนที่คบหาเป็นพิเศษ การได้รับข่าวสารส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากเพื่อน

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า กลุ่มเยาวชนมีระดับความรู้ต่ำ ร้อยละ 67.8 ระดับความรู้ปานกลาง ร้อยละ 27.2 และระดับความรู้สูง ร้อยละ 5 โดยมีความรู้ถึงผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 89.9 รองลงมา คือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อร่างกาย อุบัติเหตุ และครอบครัว ร้อยละ 86.7 ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 85.4

ทัศนคติ พบว่า กลุ่มเยาวชนมีระดับทัศนคติปานกลาง ร้อยละ 67 รองลงมา คือ ระดับทัศนคติดี ร้อยละ 33 ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดความมีเมตตาควบคุมตัวเองไม่ได้

สรุปผลการศึกษา ได้ว่า กลุ่มประชากรที่ศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระดับต่ำ ทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไขต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเฉลิมพิทยา ตำบลเฉลิมอำเภอบึงนาราง จังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	สิทธิกร ศาสตร์กลาง
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ทัศนคติและพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเฉลิมพิทยา ตำบลเฉลิม อำเภอบึงนาราง จังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม จำนวน 235 คน สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.34 อายุเฉลี่ย 14.5 ปี ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุ 15 ปี ร้อยละ 37.45 กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 มากที่สุด ร้อยละ 37.02 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา มากที่สุด ร้อยละ 77.14 ส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 76.42 ส่วนใหญ่ไม่เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 81.27 ส่วนใหญ่เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 73.62

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.0 รองลงมา คือ ความรู้ระดับต่ำ ร้อยละ 23.40 ทัศนคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 79.57 รองลงมา คือ ทัศนคติต่ำ ร้อยละ 10.63 พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่ม

ที่มีแอลกอฮอล์ร้อยละ 73.62 เครื่องดื่มน้ำนิยมน้ำดื่ม คือ เบียร์ ร้อยละ 57.23 ความถี่ในการดื่มน้ำ คือ นานนานครั้ง ร้อยละ 63.58 โอกาสที่ดื่มน้ำ คือ วันปีใหม่ ร้อยละ 45.66 และสาเหตุที่ดื่มน้ำมากที่สุด คือ ถูกเพื่อนชักชวน ร้อยละ 62.43

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ ครอบคลุมและครู อาจารย์ควรทำหน้าที่ในการดูแล ป้องกัน และแก้ไขปัญหา ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ ถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ที่ทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิต และทรัพย์สิน เพื่ออนาคตที่ดีของเด็กไทยให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในตำบลหนองแคน อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด
ผู้แต่ง	นงศ์เยาว์ วงษ์ชาติ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตตำบลหนองแคน อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตตำบลหนองแคน อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 171 คน ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 14 ปี ผลการเรียนส่วนมากอยู่ระดับปานกลางและดี อาชีพบิดามารดาทำนา มีขนาดครอบครัวขนาดกลาง บิดามารดาาร่วมกันอยู่ การดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของนักเรียน ส่วนหนึ่งมีผลมาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัวของนักเรียนเอง และอยู่ในสภาพแวดล้อมมีแหล่งจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รวมทั้งมีเพื่อนสนิทดื่มน้ำแอลกอฮอล์ สำหรับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับความรู้ปานกลาง (ร้อยละ 62.0) ทักษะการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียน พบว่า ทักษะดีโดยรวมอยู่ระดับทักษะดี (ร้อยละ 75.0) ซึ่ง

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า นักเรียนผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ก็สามารถเข้าสังคมได้ (ร้อยละ 81.9) ผู้ใหญ่ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเป็นตัวอย่างที่ดี และน่าเคารพนับถือ (ร้อยละ 80.1) นอกจากนี้ พบว่า บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์เป็นประจำทำให้ร่างกายเสื่อมโทรม และแก่ก่อนวัย (ร้อยละ 70.8)

การปฏิบัติตัวการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเริ่มดื่มอายุ 14 ปี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนดื่มครั้งแรกส่วนใหญ่ คือ เบียร์ (ร้อยละ 31.9) ดื่มกับเพื่อนสนิท (ร้อยละ 57.4) เหตุผลในการดื่มครั้งแรก คือ อยากลอง (ร้อยละ 40.4) โอกาสในการดื่มจะเป็นการสังสรรค์และเทศกาลต่างๆ (ร้อยละ 48.9)

นอกจากนี้ นักเรียนยังได้แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเด็กนักเรียนในปัจจุบันว่า การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ ต่อครอบครัว ต่อสังคม และต่อเศรษฐกิจ รวมทั้งควรให้มีมาตรการป้องกันปราบปรามเด็กที่อายุไม่ถึง 18 ปี ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างจริงจัง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีมาตรการ หรือนโยบาย ในการให้ความรู้ สอดส่องควบคุม ดูแลอย่างใกล้ชิดและดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เยาวชนไทยมีคุณภาพ เพื่อเป็นอนาคตของชาติต่อไป

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในอำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
ผู้แต่ง	กฤษณพงษ์ นกชัยภูมิ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับปริญญาโท มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในอำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 22 ถึง 25 กุมภาพันธ์ 2549 โดยใช้แบบสอบถามแบบตอบเอง ในนักเรียนอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งอำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 82 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

นักเรียนอาชีวศึกษา เป็นเพศชาย ร้อยละ 86.6 มีอายุระหว่าง 18-22 ปี อายุเฉลี่ย 19.4 ปี ส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี ร้อยละ 40.2 เป็นบุตรคนที่ 1 ร้อยละ 50.0 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสมาชิกครอบครัว 5 คน ร้อยละ 39.0 พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 65.9 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 87.8 ความสัมพันธ์บิดามารดาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ร้อยละ 86.6 อาชีพหลักบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 63.4 อาชีพหลักมารดา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 65.9 ค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ได้รับ ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 2,000-3,000 บาท ร้อยละ 40.2 มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนไม่มีเหลือเก็บ ร้อยละ 84.1

นักเรียนอาชีวศึกษามีระดับความรู้ปานกลาง ร้อยละ 48.8 รองลงมา ระดับความรู้ไม่ดี ร้อยละ 26.8 และมีทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับทัศนคติปานกลาง ร้อยละ 96.4 นักเรียนอาชีวศึกษาดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่อ อายุ 15 ปี ร้อยละ 40.2 รองลงมา คือ อายุ 16 ปี ร้อยละ 39.0 ระยะเวลาการดื่ม คือ เป็น ระยะเวลา 2 ปี ร้อยละ 39.0 รองลงมา 3 ปี ร้อยละ 33.0 ส่วนใหญ่มีการดื่มเบียร์เป็นเครื่องดื่มชนิดแรก ร้อยละ 54.9 รองลงมา คือ ไวน์ร้อยละ 22.0 สาเหตุการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ ดื่มเพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 64.6 ความถี่ในการดื่มเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 64.4 ดื่มเมื่อ มีเทศกาล ร้อยละ 35.4 ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 62.2 และพบว่ามีการสูบบุหรี่ร่วมกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถึงร้อยละ 100.0

ส่วนใหญ่ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์สามารถไปเรียนได้ตามปกติ ร้อยละ 90.2 แหล่งที่ซื้อคือ รัยขายของชำในหมู่บ้าน ร้อยละ 64.6 วัตถุประสงค์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนที่ ปฏิบัติเป็นประจำ เพื่อคลายความเครียด ร้อยละ 61.0 ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันออกพรรษา ร้อยละ 100.0 ดื่มสังสรรค์ระหว่างเพื่อน ร้อยละ 91.5 ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักจะมีการดื่ม ที่บ้านหรือที่พัก ร้อยละ 51.2 หลังจากนักเรียนดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แล้วขับขี่ยานพาหนะ ร้อยละ 67.1 โดยมีการ ขับขี่ยานยนต์ถึงร้อยละ 97.2 ของผู้ที่ดื่ม และพบว่า ผู้ที่ดื่มแล้วขับขี่ยานยนต์ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ ร้อยละ 91.5

ดังนั้น จากการศึกษาครั้งนี้ จึงควรมีการ ดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเครื่องดื่ม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ที่ปลอดภัย โดยเฉพาะในการขับขี่ยานพาหนะ หลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ควรที่จะมีการขับขี่ยาน พาหนะ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและผู้อื่นที่ใช้ การจราจรบนถนนทางอันจะทำให้ได้รับผลกระทบ ด้วย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมความเสี่ยงต่อสุขภาพและการ ใช้สารเสพติดในนักเรียนมัธยมศึกษา ภาคใต้ ปี 2548
ผู้แต่ง	สาวตรี อัญฉางค์กรชัย และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โครงการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพและการติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม การติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม การ ใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคใต้ ดำเนินการโดยภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้รับทุน สนับสนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพ ภาคใต้ปี 2548 เป็นการสำรวจในนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1, 3 และ 5 และนักเรียนสายอาชีพระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 โครงการนี้เป็นการศึกษาซ้ำ ทุกปี เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความชุกและเฝ้าระวังแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงของรูปแบบพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ พฤติกรรมการใช้สารเสพติดและเจตคติต่อการ ใช้ สารเสพติดในเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคใต้ รายงานนี้เป็นผลของการสำรวจในปี 2548 ซึ่งเป็นปีที่สี่ ของการสำรวจ

วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม

สมาชิกเครือข่ายวิชาการ วิจัยและข้อมูลด้านสาร เสพติดในภาคใต้ ซึ่งทำงานประจำอยู่ในแต่ละจังหวัดที่ ศึกษา และเจ้าหน้าที่จากเครือข่ายวิชาการ วิจัยและข้อมูล ด้านสารเสพติดในภาคใต้ เดินทางไปเก็บข้อมูลที่โรงเรียน แต่ละแห่ง โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามในห้องเรียน ใช้เวลาในการตอบประมาณห้องละ 1 คาบเรียน (50 นาที)

การร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้เป็นไปตามความ
สนใจของนักเรียน แบบสอบถามเป็นแบบอ่านและตอบ
เอง โดยไม่ระบุชื่อของผู้ตอบ เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วง
เดือน มิถุนายน ถึงสิงหาคม 2548

สรุปผลการศึกษา

พฤติกรรมที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บโดยไม่ตั้งใจ

นักเรียนชายและหญิงร้อยละ 21- 28 ไม่เคยสวม
หมวกกันน็อกเลยเวลาขับขี่หรือซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
และร้อยละ 27- 34 ไม่คาดเข็มขัดนิรภัยเวลานั่งในรถยนต์
นักเรียนหญิงทุกระดับชั้นมีอัตราการไม่สวมหมวก
กันน็อกและไม่คาดเข็มขัดนิรภัยมากกว่านักเรียนชายใน
ระดับชั้นเดียวกัน นักเรียนชายร้อยละ 19 และนักเรียน
หญิงร้อยละ 4 เคยขับขีรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์
หลังจากที่เพิ่งดื่มสุรา ใน 30 วันก่อนการเก็บข้อมูล เมื่อ
แยกโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ร้อยละ 24 และ
29 ไม่เคยสวมหมวกกันน็อก ร้อยละ 30 และ 34 ไม่คาด
เข็มขัดนิรภัย ร้อยละ 63 และ 61 ไม่ขับขีรถหลังดื่มสุรา
ร้อยละ 11 และ 10 ขับขีรถหลังดื่มสุรา

การใช้น้ำดื่มและแอลกอฮอล์

นักเรียนชายร้อยละ 20 และนักเรียนหญิงร้อยละ
4 เคยสูบบุหรี่จนหมดมวนในตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักเรียน
ชายร้อยละ 17 และนักเรียนหญิงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ยังสูบบุหรี่
หรืออยู่ใน 30 วันที่ผ่านมา โดยที่นักเรียนชายเพียงร้อยละ
9 และนักเรียนหญิงน้อยกว่าร้อยละ 1 เท่านั้นที่สูบบุหรี่
มากกว่า 10 วัน นักเรียนชายร้อยละ 39 และนักเรียนหญิง
ร้อยละ 23 เคยดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อย 1 แก้วในตลอด
ชีวิตที่ผ่านมา นักเรียนชายร้อยละ 26 และนักเรียนหญิงร้อยละ
13 เท่านั้นที่ยังดื่มแอลกอฮอล์อยู่ใน 30 วันที่ผ่านมา
โดยนักเรียนชายร้อยละ 17 นักเรียนหญิงร้อยละ 4 เคยดื่ม
สุราจนเมาใน 30 วันที่ผ่านมา นักเรียนชายอาชีพมึ้อตรา
การสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่านักเรียนชายสามัญ
นักเรียนโรงเรียนเอกชนมีอัตราการเคยสูบบุหรี่จนหมด

มวนสูงกว่านักเรียนโรงเรียนรัฐบาล พฤติกรรมการดื่มสุรา
ของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนมีอัตราพอๆกัน

ทัศนคติต่อการใช้สารเสพติดเกี่ยวกับความเสี่ยง ในการใช้สารเสพติด

นักเรียนทั้งชายและหญิงจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่ง
มีความเห็นว่าการใช้สารเสพติดหนัก (hard drugs) ทุก
ชนิด เช่น ยาบ้า ยาอี เฮโรอีน ฝิ่น สารระเหยและ
พืชกระท่อม รวมทั้งบุหรี่ยาและแอลกอฮอล์ แม้เพียงหนึ่งถึง
สองครั้ง ทำให้เกิดความเสี่ยงมากที่จะทำอันตรายให้กับ
ตนเอง (เช่น ทำให้ร่างกายบาดเจ็บ) นักเรียนหญิงมี
แนวโน้มที่จะตอบว่าการใช้สารแต่ละชนิดมีความเสี่ยง
มากกว่านักเรียนชาย นักเรียนชั้นสูงกว่าทั้งชายและหญิงมี
แนวโน้มที่จะตอบว่าการใช้สารแต่ละชนิดมีความเสี่ยงต่อ
ร่างกายในสัดส่วนที่สูงกว่านักเรียนชั้นเล็กกว่า สารระเหย
ยาบ้า/ ยาบ้า กัญชา เฮโรอีน/ ผงขาว และยาอี/ ยาเลิฟ เป็น
สารที่นักเรียนทั้งชายและหญิงสัดส่วนสูงสุดตอบว่ามี
ความเสี่ยงมากต่อร่างกาย (ร้อยละ 57- 58 ในนักเรียนชาย
และร้อยละ 70- 73 ในนักเรียนหญิง)

สรุป

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงมี
พฤติกรรมเสี่ยงที่ต้องติดตามเฝ้าระวังมากเป็นพิเศษได้แก่
อารมณ์ซึมเศร้า ฆ่าตัวตาย ไม่สวมหมวกกันน็อกและไม่
คาดเข็มขัดนิรภัย พยายามลดน้ำหนัก ไม่ค่อยออกกำลังกาย
มีแนวโน้มการใช้แอลกอฮอล์และบุหรี่ยา ส่วนนักเรียนชายมี
พฤติกรรมเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะ
พฤติกรรมที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บโดยจงใจ พฤติกรรมทาง
เพศสัมพันธ์กับคนมากกว่า 1 คน และไม่คุมกำเนิด และ
นักเรียนชายอาชีพ (ปวช.2) มีพฤติกรรมเสี่ยงที่ต้องเฝ้า
ระวังมากในเกือบทุกด้าน ยกเว้น การไม่สวมหมวก
กันน็อกและการชกต่อยนักเรียนชั้นมัธยม 1 เสี่ยงมากกว่า

นอกจากนั้น พบว่า นักเรียนโรงเรียนเอกชนมี
พฤติกรรมเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังมากกว่านักเรียนโรงเรียน
รัฐบาล ได้แก่ การไม่สวมหมวกกันน็อก ไม่คาดเข็มขัด

นิรภัย ถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ ความรู้สึกซึมเศร้า พยายามควบคุมน้ำหนักและสูบบุหรี่ พฤติกรรมเสี่ยงในโรงเรียนรัฐบาลที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ การดื่มสุรา การพกพาอาวุธ การถูกข่มขู่ การคิดวางแผนและพยายามฆ่าตัวตาย ส่วนพฤติกรรมเสี่ยงในโรงเรียนในเมืองและชนบทมีการวิเคราะห์ผลเพื่อนำเสนอเป็นผลงานตีพิมพ์ ดังได้นำเสนอบทคัดย่อแนบมาแล้ว

อย่างไรก็ดี อัตราการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น การไม่สวมหมวกกันน็อก ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย การพกพาอาวุธ และชกต่อยทะเลาะวิวาท การสูบบุหรี่หรือดื่มสุรา อาการซึมเศร้า และความคิดฆ่าตัวตาย รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ มีแนวโน้มลดลงกว่าอัตราในสามปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่ามีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในด้านความรู้และพฤติกรรมสุขภาพ แต่ นักเรียนรุ่นนี้เคยมีประสบการณ์ใช้สารเสพติดเพิ่มมากขึ้นกว่านักเรียนรุ่นก่อนหน้านี้ สารที่นักเรียนรุ่นนี้เคยใช้และเคยเห็นของจริงมากที่สุด คือ พืชกระท่อม รองลงมา คือ กัญชาและยาบ้า อัตราการคงใช้ในปัจจุบันหรือ 30 วันก่อนการเก็บข้อมูลลดลงเหลือประมาณครึ่งหนึ่งของอัตราการใช้ในชีวิต ข้อมูลนี้อาจจะบ่งบอกว่า การใช้สารเสพติดของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพียงการลองใช้หรือการใช้เป็นครั้งคราวเท่านั้น ไม่ใช่การใช้เป็นประจำ จึงมีอัตราการใช้ในปัจจุบันต่ำลงมากเมื่อเทียบกับการเคยใช้ทั้งหมด การศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพและพฤติกรรมใช้สารเสพติดในนักเรียน เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนสำหรับการวางแผนมาตรการป้องกันและดูแลแก้ไข

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ
ผู้แต่ง	สุภาณี พันธุ์ประพันธ์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี จำนวนเงินที่ได้รับขณะศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ปีการศึกษา 2547 จำนวน 401 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้แก่ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างใช้ค่าที การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman – Keuls method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความอยากรู้อยากลอง ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้

ความรุนแรงของโรคที่เกิดจากการดื่ม และอิทธิพลจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เพศต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ระดับการศึกษาต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ไม่แตกต่างกัน

4. จำนวนเงินที่ได้รับขณะศึกษา มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ไม่แตกต่างกัน

5. สภาพครอบครัว มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ไม่แตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง	การเข้าถึงสุราและบุหรี่ของวัยรุ่นในชุมชนไทย รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ปีที่ 1 (การป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ของนักเรียน)
ผู้แต่ง	ณัฐกานต์ ไวยนตร
ปีที่พิมพ์	สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
แหล่งที่มา	2549
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยเชิงเหตุ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเข้าถึงสุราและบุหรี่ ของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญดังนี้ 1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ของนักเรียน 2. เพื่อศึกษาถึงจิตลักษณะด้านต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ของนักเรียน 3. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของสถานการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะสถานการณ์ 4. เพื่อศึกษาถึงจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ของนักเรียน 5. เพื่อศึกษาถึงลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะและจิตลักษณะตามสถานการณ์ในการร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ของนักเรียน

ใช้วิธีการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation Study) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 1,138 คน จาก 4 โรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมา เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดและแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ 1) ตัวแปรด้านลักษณะสถานการณ์ มีทั้งหมด 7 ตัวแปร คือ การมีแบบอย่างผู้ใหญ่ใกล้ชิดที่ไม่ดื่มสุราและไม่สูบบุหรี่ การหลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานการณ์ชู้สาว การสนับสนุนจากครอบครัว

การสนับสนุนจากครอบครัว การปฏิบัติทางศาสนา การถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ความง่ายในการเข้าถึงสุราและบุหรี่ 2) ตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม มีทั้งหมด 4 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต ความรู้เกี่ยวกับสุราความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ 3) ตัวแปรจิตตามสถานการณ์ มีทั้งหมด 2 ตัวแปร คือ ความเชื่ออำนาจในตนด้านสุขภาพทัศนคติต่อสุราและบุหรี่ 4) พฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงสุราและ บุหรี่ 5) ลักษณะทางชีวเวสติกภูมิหลัง เป็นตัวแปรสำหรับแบ่งกลุ่มย่อยในการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three - Way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเป็นขั้น (Step wisd Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ จำแนกประเภท(Discriminate Analysis) มีสถิติขั้นรอง ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดนี้ จะกระทำทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะทางชีวเวสติกภูมิหลังของนักเรียน ผลการวิจัยที่สำคัญ 7 ประการ

ประการแรก นักเรียนที่มี จิตลักษณะเดิมของบุคคลดี คือ มีจิตลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีความรู้เรื่องสุรามาก มีความรู้เรื่องบุหรี่มาก มีพฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปาก

ประการที่สอง นักเรียนที่มีอยู่ในลักษณะสถานการณ์ที่ดี คือ นักเรียนที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ใกล้ชิดไม่ดื่มสุราและไม่สูบบุหรี่มาก ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก การหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงต่อการอยู่ในสถานการณ์ช่วยต่อการดื่มสุราและสูบบุหรี่มาก มีพฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปากพบว่าแปรปรวนไปตาม การหลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานการณ์ช่วยเป็นสำคัญ

ประการที่ สาม นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนด้านสุขภาพมากมีทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปากและพบความแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ของ ทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปากเป็นสำคัญ

ประการที่สี่ พบว่าจิตลักษณะเดิมของบุคคล ด้านจิตลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนความรู้สุราและความรู้บุหรี่เป็นตัวทำนายสำคัญ และใช้ตัวทำนายเป็นกลุ่มจึงจะทำนายได้ดีกว่าตัวแปรเดี่ยวเพียงตัวใดตัวหนึ่งและจะทำนายได้เด่นชัดใน กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มที่มีผลการเรียนค่อนข้างต่ำ กลุ่มที่มีฐานะครอบครัวดี กลุ่มที่พ่อทำงาน กลุ่มแม่ว่างงานและทำงานเป็นบางครั้ง

ประการที่ห้า พบว่าลักษณะสถานการณ์ ในด้านการอยู่ในสถานการณ์ช่วยเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรกในทุกกลุ่มตัวทำนายที่สำคัญในลำดับที่ 2 คือ การถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล การมีแบบอย่างผู้ใหญ่ใกล้ชิดที่ไม่ดื่มสุราเป็นตัวทำนายสำคัญในลำดับต่อมา

ประการที่หก พบว่าทัศนคติที่ไม่ดีต่อสุราและบุหรี่ปากเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรก ตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองคือการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงต่อการอยู่ในสถานการณ์ช่วยต่อการดื่มสุราและสูบบุหรี่ ตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สามคือจิตลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนพบผลนี้ ในทุกกลุ่ม

ประการที่เจ็ด พบว่าเมื่อรวมตัวทำนายชุดที่ 1(จิตลักษณะเดิมของบุคคล) ชุดที่ 2 (ลักษณะสถานการณ์) และชุดที่ 3 (จิตลักษณะตามสถานการณ์) จะทำนายได้ดีกว่าทุกกลุ่มและดีกว่าการใช้ตัวทำนายเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งลำพัง

ข้อเสนอแนะจำเป็น 3 ประการ คือ ประการแรกที่พบเด่นชัดคือ การมีทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปากทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปากที่สุดขณะนั้น จำเป็นต้องมีการฝึกและมีการให้ความรู้ ทั้งด้านผลดีของการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปาก และทำให้นักเรียนเข้าใจถึงโทษ พิษ ภัย ทั้งด้านความถี่ และต่อเนื่อง ในปริมาณที่เพียงพอ จนมุ่งไปสู่การสร้างและปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปากจะสามารถป้องกันพฤติกรรมเข้าถึงได้ดีที่สุด

ประการที่สอง การทำให้นักเรียนหลีกเลี่ยงหนีจากสถานการณ์ช่วยต่อการเข้าถึงสุราและบุหรี่ปากได้ในปริมาณมากจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงได้ดีที่สุด

เพราะฉะนั้น การสร้างทักษะให้นักเรียนจนสามารถเกิดพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการตกอยู่ในสถานการณ์ชั่วร้าย และเพิ่มทักษะการปฏิเสธร่วมกับการปิดกั้นการเข้าสู่สถานการณ์ชั่วร้าย จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ได้ดี โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และสังคมจึงจำเป็นต้องร่วมมือกัน ดังนี้คือ

โรงเรียน จำเป็นต้อง สอนและเพิ่มทักษะการปฏิเสธให้กับนักเรียนในปริมาณที่มากพอ และสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เช่นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ต่อส่วนรวม และต่อสังคม แทนการมั่วสุม การเป็นแบบอย่างของครูที่ไม่ดื่มสุราและสูบบุหรี่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่ของนักเรียน ครอบครัว ผู้ปกครองจำเป็นต้องชี้แนะ ตักเตือน และคอยดูแลไม่ให้เด็กต้องเผชิญหรือตกอยู่ในสถานการณ์ที่ชั่วร้ายและเสี่ยงเช่น การเที่ยวกลางคืน การไปร่วมงานสังสรรค์ การคบเพื่อนที่ดื่มสุราและสูบบุหรี่ เด็กนักเรียนจากครอบครัวฐานะดี ที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล และเป็นแบบอย่างผู้ใหญ่ใกล้ชิดที่ไม่ดื่มสุราและสูบบุหรี่ถูกรายงานว่าเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี่มาก

ประการที่สาม การให้ความรู้เรื่องโทษพิษภัยของสุราและบุหรี รวมทั้งให้ความรู้ถึงผลดีของการไม่เกี่ยวข้องกับสุราและบุหรี มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเข้าถึงสุราและบุหรี นอกจากควร ได้รับความรู้เหล่านี้จากโรงเรียนแล้ว ครอบครัว ชุมชน สังคม รวมถึงมูลนิธิและองค์กรเอกชนต่างๆสามารถมีบทบาทที่สำคัญได้โดยง่าย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ณัฐวิษณ์ จันทร์เจียว
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและพฤติกรรมบริโภคแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 317 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติไคสแคว์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 19- 20 ปี กำลังศึกษาในสถานศึกษาของรัฐบาล โดยเรียนอยู่ระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 2 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 2500 บาทและพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา โดยมีพฤติกรรมในการบริโภคแอลกอฮอล์ครั้งนี้ส่วนใหญ่เลือกบริโภคเบียร์ เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ เลือกรับประทานสุรา มีแหล่งในการซื้อคือจากร้านค้าปลีกทั่วไปและร้านสะดวกซื้อ เสียค่าใช้จ่ายไม่เกิน 100 บาทต่อครั้ง โดยมักจะตัดสินใจซื้อด้วยตนเองมีวัตถุประสงค์ดื่มเพื่อสังสรรค์กับเพื่อน มีความถี่ในการดื่มไม่เกินสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง มี

สถานที่ในการดื่มคือร้านอาหาร สื่อที่ทำให้รู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์/วิทยุ/โทรทัศน์ และเพื่อน และมีการระบุชื่อของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งยังเห็นว่าราคาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการตัดสินใจมาก โดยให้ความสำคัญในเรื่องราคาและค่ายี่ห้อพอ ๆ กัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกบริโภคแอลกอฮอล์ พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากในประเด็นแรก คือ สินค้ามีรสชาติที่ดี ด้านราคามีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากในประเด็นแรก คือ ราคาสินค้าเหมาะสมกับคุณภาพสินค้า ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากในประเด็นแรก คือ การจัด โปรโมชันของแต่ละร้าน และด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากในประเด็นแรก คือ เสนอราคาสินค้าพิเศษ เช่น 3ขวด 100 บาท

ในส่วนข้อเสนอแนะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ควรใช้กลยุทธ์การตลาดเพื่อส่งเสริมการขาย ควรมีการพิมพ์ข้อมูลในฉลากถึงการจำกัดปริมาณในการดื่มเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายกับผู้ดื่ม มีการให้ความรู้กับตัวแทนจำหน่ายหรือร้านค้าที่จำหน่ายในเรื่องการไม่ควรจะจำหน่ายนอกเหนือเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้และไม่ควรจำหน่ายให้กับเด็ก

ชื่อเรื่อง	ความชุกของปัญหาการดื่มสุราในนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้แต่ง	สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล...[และคนอื่นๆ].
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความชุกของปัญหาการดื่มสุราในนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่ามี ปัญหาการดื่มแบบเสี่ยง แบบอันตรายหรือแบบติดสุรามากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยใดที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุรา

วัสดุและวิธีการ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบสำรวจภาคตัดขวาง ในนักศึกษาแพทย์ทุกคนที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2548 โดยใช้แบบสอบถามที่ให้อาสาสมัครตอบด้วยตนเอง ซึ่งมี 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ลักษณะพฤติกรรม และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดื่มสุรา แบบสอบถามส่วนนี้เป็นคำถาม 22 ข้อ 2) แบบสอบถามเพื่อคัดกรองปัญหาการดื่มสุรา Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT) ฉบับภาษาไทย มีคำถามจำนวน 10 ข้อ สถิติวิจัยใช้ อัตราความชุก ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และช่วงความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

ผลการศึกษา ได้ส่งแบบสอบถามไปให้นักศึกษาแพทย์ในช่วงของการวิจัยซึ่งมีทั้งหมด 1,022 คน นักศึกษาแพทย์ตอบกลับ 767 คน คิดเป็นร้อยละ 75.04 พบอัตราความชุกของปัญหาการดื่มสุราคิดเป็นร้อยละ 6.39 (95%CI=6.36-6.42) แบ่งเป็นปัญหาการดื่มแบบเสี่ยงร้อยละ 1.56 (95%CI=1.53-1.59) ปัญหาการดื่มแบบอันตรายร้อยละ 2.6 (95%CI=2.57-2.63) และปัญหาการดื่มแบบติดสุราร้อยละ 2.4 (95%CI=2.37- 2.43) อัตราความชุกของ

ปัญหาการดื่มทั้ง 3 แบบเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นปีที่ศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มคือ การเข้าสังคม มักจะดื่มในช่วงวันหยุดราชการ ดื่มกับเพื่อน ดื่มที่หอพักเป็นส่วนใหญ่ นักศึกษาแพทย์ชายส่วนมากดื่มเบียร์ นักศึกษาแพทย์หญิงส่วนมากดื่มไวน์ ผลกระทบส่วนใหญ่จากการดื่มคือ มีปัญหาสุขภาพ และเสียค่าใช้จ่าย

สรุป จำนวนนักศึกษาแพทย์ที่มีพฤติกรรมการดื่มสุรามากขึ้นตามลำดับชั้นปี อัตราความชุกของปัญหาการดื่มสุรายังเพิ่มขึ้นในชั้นคลินิก เพิ่มขึ้นในเพศชายมากกว่าเพศหญิง การคัดกรองผู้ที่มีปัญหาพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 น่าจะช่วยลดปัญหานี้ได้ หลักสูตรการเรียนแพทย์ควรเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากการดื่มสุรา และกำหนดนโยบายควบคุมการดื่มสุราของนักศึกษาแพทย์ให้อยู่ในขอบเขตที่ปลอดภัย

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเสพยาเสพติดในวัยรุ่น
ผู้แต่ง	สุวรรณี แสงอาทิตย์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเสพยาเสพติดในวัยรุ่นที่มีสุขภาพปกติและมีการเจ็บป่วยเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นสุขภาพปกติจำนวน 111 คน และวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรังจำนวน 136 คน ที่ได้มาจากการสุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเสพยาเสพติด แบบประเมินสัมพันธภาพในครอบครัว แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงด้านการคบเพื่อน และแบบประเมินการรับรู้บทบาทผู้ป่วยในวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรัง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. วัยรุ่นที่ศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเสพยาเสพติดในระดับต่ำ โดยวัยรุ่นสุขภาพปกติมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่าวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรัง ซึ่งมีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงเฉลี่ยเป็น 66.89 (S.D. = 17.16) และ 55.45 (S.D. = 15.77) จากคะแนนเต็ม 150 คะแนนตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเสพยาเสพติดในวัยรุ่นสุขภาพปกติ ได้แก่ เพศ ($r = 0.23, p < 0.01$) สัมพันธภาพในครอบครัว ($r = 0.35, p < 0.01$) และพฤติกรรมเสี่ยงด้าน

การคบเพื่อน ($r = 0.63, p < 0.01$) และวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรัง ได้แก่ เพศ ($r = 0.20, p < 0.05$) ระยะเวลาการเจ็บป่วย ($r = 0.20, p < 0.05$) การรับรู้บทบาทผู้ป่วย ($r = -0.30, p < 0.01$) สัมพันธภาพในครอบครัว ($r = -0.44, p < 0.01$) และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการคบเพื่อน ($r = 0.65, p < 0.01$)

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการคบเพื่อนในวัยรุ่นสุขภาพปกติ ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ($r = -0.52, p < 0.01$) และในวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรัง ได้แก่ เพศ ($r = 0.22, p < 0.01$) ระยะเวลาการเจ็บป่วย ($r = -0.26, p < 0.01$) การรับรู้บทบาทผู้ป่วย ($r = -0.34, p < 0.01$) สัมพันธภาพในครอบครัว ($r = -0.52, p < 0.01$)

4. พฤติกรรมเสี่ยงด้านการคบเพื่อน สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเสพยาเสพติดในวัยรุ่นสุขภาพปกติและวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรังได้ โดยทำนายได้ร้อยละ 39.40 ($R^2 = 39.40, p < 0.05$) ในวัยรุ่นสุขภาพปกติ และทำนายได้ร้อยละ 41.60 ($R^2 = 41.60, p < 0.05$) ในวันรุ่นป่วยเรื้อรัง

ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า วัยรุ่นทั้งที่มีสุขภาพปกติและเจ็บป่วยเรื้อรังเป็นผู้ที่อาจมีการเสพยาเสพติด และมีการคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสมได้ โดยพฤติกรรมการคบเพื่อนที่เสี่ยงสามารถชักนำให้วัยรุ่นมีการเสพยาเสพติด ดังนั้น การดูแลด้านการคบเพื่อน การให้ความอบอุ่นในครอบครัว และส่งเสริมการรับรู้บทบาทผู้ป่วยที่เหมาะสมในวัยรุ่นที่เจ็บป่วยเรื้อรัง เป็นเรื่องที่สำคัญในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเสพยาเสพติดในวัยรุ่น

ชื่อเรื่อง	ผลการใช้มาตรการทางกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่มีต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน ในจังหวัดลพบุรี
ผู้แต่ง	CHAYAPORN BOONRUANGSAK
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

This cross sectional survey research was to explore the effects of alcohol beverage control regulations on alcohol consumption among youth in Lopburi province. The samples were 932 students aged under 18 years studying in educational institutes in Muang district, Lopburi province. 62.3 percent of them were female, and 37.7 percent were male. Samples were randomly selected with multi-stage random sampling and data collection was done by questionnaire. Data were analyzed by using analytical statistics and binary logistic regression. The study of alcohol-drinking behavior of youth after the enforcement of the alcohol beverage control regulations found that 53.8 percent had never drunk alcohol at all and 36.8 percent were in the process of changing their drinking habits. Of the latter group 9.9 percent had quit drinking, 26.9 percent had reduced their drinking and the remaining 4.9 percent still drank as usual. Nearly all (96.6 percent) acknowledged that the legal measures were being enforced and that offenders were being punished. They recognized this in the regulations prohibiting people under 20 years old from entering entertainment places where alcohol is sold.

Nearly 85 percent thought that motorist who drove under the influence of alcohol or drove while intoxicated were also being punished. The study of the factors associated with the drinking behavior prediction found that the acknowledgements of the legal measure enforcements on alcohol selling by the entrepreneurs and employees and motivation by peer groups, were able to co-predict the drinking behavior at 41.3 percent. The highest chance to change alcohol during behavior was through the peer group motivation (30.99 percent), the recognition of legal measure enforcement (4.23 percent), and the prohibitions alcohol selling by the entrepreneurs and employees (2.98 percent). It is recommended that organizations co-operate to promote proper health behavior to young people by seriously enforcing the legal measures related to alcohol-drinking control, together with effective and continuous public communication activities.

ชื่อเรื่อง	เส้นทางการเข้าสู่ร้านน้ำเมาของเด็กวัยรุ่น ในบริบทสังคมวัฒนธรรมอีสาน กรณีศึกษาชุมชนชนานเมือง จังหวัด ขอนแก่นอีสาน
ผู้แต่ง	กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม และคณะ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาเส้นทางการเข้าสู่ร้านน้ำเมาของเด็กวัยรุ่นในบริบทสังคมวัฒนธรรมอีสาน

วิธีการวิจัย : วิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ เด็กวัยรุ่น และประชาชนในชุมชนชนานเมือง จ.ขอนแก่น เก็บข้อมูลด้วยการสังเกต สัมภาษณ์เจาะลึก และบันทึกภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ content analysis

ผลการศึกษา : เด็กวัยรุ่น มีเส้นทางเข้าสู่ร้านน้ำเมา คือ 1) ตัวของเด็กวัยรุ่น กลุ่มเพื่อนและครอบครัว เป็นผู้ชักนำเข้าสู่เส้นทางน้ำเมา เด็กวัยรุ่นเป็นวัยอยากรู้อยากลอง เชื่อเพื่อน มักถูกชักจูงให้ลองดื่ม ด้วยวิธีการเชื้อเชิญ “เป็นเพื่อนกัน ต้องดื่ม , ลองดื่ม ดินะ” หรือ ทำทนาย “ไม่ดื่มอ่อน ไม่กล้า” หรือข่มขู่ “ไม่ดื่ม ไม่รับเข้ากลุ่ม ไม่ต้องมาเป็นเพื่อนกัน ” ซึ่งเด็กมักจะไม่สามารถปฏิเสธเพื่อนได้ ส่วนครอบครัวพบว่าบิดามารดาเป็นตัวผลักดันและป้อนน้ำเมาให้เด็กได้ลองดื่ม 2) งานบุญหมอลำ จุดเชื่อมไปสู่การเริ่มดื่ม เด็กวัยรุ่นจากหมู่บ้านอื่นจะรวมกลุ่มกันที่บ้านเพื่อนที่มีหมอลำ ตั้งวงดื่มเหล้า เพิ่มความสนุกสนานเพื่อนที่ยังไม่เคยดื่ม มักจะถูกชักชวนให้ลองดื่ม 3) วันพิเศษ เช่น วันเกิด จบการศึกษา ต้องฉลองด้วยการดื่มเหล้า วันเหล่านี้เป็นวันที่เด็กรู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นเครื่องดื่มที่ใช้เพื่อการฉลองต้องเป็นเหล้าไม่ใช่น้ำอัดลม 4) หอพัก บ้านเพื่อน ร้านค้านอกหมู่บ้านเป็น

แหล่งรวมกลุ่ม มั่วสุม ดื่มเหล้า เพราะเป็นสถานที่ที่มีขีดความสามารถหลบผู้คนไม่ให้พบเห็นหรือนำข้อมูลไปบอกบิดามารดาหรือญาติของตนเองได้ 5) รุ้นพี (หัวโจกหมู่บ้าน) ป้อนน้ำเมาเข้าสู่รุ้นน้อง (ลูกน้อง) รุ้นน้อง(ลูกน้อง)ที่เข้ามาร่วมแก๊งค์ มักจะเกรงกลัวอิทธิพลของรุ้นพี เมื่อรุ้นพีชักชวนหรือให้ลองดื่มเหล้า ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง 6) เหล้าขาว เบียร์ เป็นชนิดแรกที่เด็กวัยรุ่นได้ดื่ม โดยเฉพาะเบียร์ เพราะดื่มง่าย ราคาถูกกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดอื่นๆ

บทสรุป จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นเข้าสู่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้หลากหลายเส้นทาง ทั้งตัวเด็กวัยรุ่นเองที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในการตัดสินใจเข้าสู่การดื่ม โดยมีสิ่งแวดล้อมอย่างครอบครัว เพื่อน และสภาพของชุมชน งานบุญประเพณี ที่เอื้อให้เด็กวัยรุ่นเข้าสู่การดื่ม ดังนั้นหน้าที่สาธารณสุข ครอบครัว และชุมชนควรที่จะทำความเข้าใจกับบริบทสังคม วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตของเด็กวัยรุ่น และหาแนวทางการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นร่วมกัน

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น : กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอของประเทศไทย
ผู้แต่ง	ปรพร แซ่ห่าน
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาพฤติกรรม การดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอของประเทศไทย กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนโนนกอภิวิทยา อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 231 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บแบบสอบถามกลับมาได้ร้อยละ 100 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (f) และ หาค่าร้อยละ (%)

ผลการศึกษาพบว่า

1) อายุเริ่มแรกและสาเหตุในการดื่มสุรา พบว่าอายุของนักเรียนที่เริ่มดื่มสุรารั้งแรก ต่ำสุดคือ 6 ปี โดยสาเหตุที่นักเรียนส่วนใหญ่ดื่มสุรา ครั้งแรกมาจากอยากลอง (34.45%) และสาเหตุที่นักเรียนส่วนใหญ่ยังคงดื่มสุราอยู่ในปัจจุบันเพราะ เพื่อนชวน (24.80%)

2) ชนิดและที่มาของสุราที่ดื่ม พบว่าสุราชนิดแรกที่นักเรียนดื่มคือ เบียร์ (38.46%) และชนิดของสุราที่ดื่มในปัจจุบันมากที่สุดคือเบียร์ (50.87%)

3) โอกาสและสถานที่ในการดื่มสุรา พบว่านักเรียนดื่มสุราในงานเทศกาลต่างๆ (51.58%) ส่วนใหญ่ นักเรียนจะดื่มสุรากับเพื่อน (83.55%) โดยใช้บ้านเพื่อน

เป็นสถานที่ในการดื่มสุรา (51.10%) ส่วนช่วงเวลาดื่มสุราคือ ดื่มในวันหยุด (32.92%)

4) ค่าใช้จ่ายและการได้มาของสุรา พบว่านักเรียนได้สุรามาดื่มโดยการจ่ายเงินซื้อเอง (51.95%) ในการดื่มสุราแต่ละครั้งนักเรียนส่วนใหญ่จะจ่ายเงินไม่เกิน 100 บาท (88.75%)

5) ความถี่และปริมาณในการดื่มสุรา พบว่านักเรียนดื่มสุราบ้างเป็นบางครั้ง (81.81%) ส่วนปริมาณในการดื่มสุราแต่ละครั้งพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ดื่มหนึ่งถึง (23.38%) เมื่อนักเรียนดื่มสุราแล้วในแต่ละครั้งนักเรียนส่วนใหญ่จะหยุดดื่ม เมื่อรู้สึกมีนงงศรีษะ (55.41%)

6) พฤติกรรมในการแสดงออกหลังการดื่มสุรา พบว่า นักเรียนสูบบุหรี่หรือร่วมกับการดื่มสุรา (28.6%) สำหรับการกระทำที่แสดงออกหลังการดื่มสุราคือ นอน (45.02%) และจากคำบอกของผู้อื่นหรือผู้ใกล้ชิดเกี่ยวกับการกระทำที่แสดงออกหลังจากการดื่มสุรา คือ นอน (46.34%) มีนักเรียนบางส่วนที่ดื่มสุราแล้วมีเรื่องทะเลาะวิวาท ชกต่อยกับผู้อื่น (22.08%) และมีจำนวนนักเรียนมากถึงหนึ่งในสามที่ดื่มสุราแล้วขับขี่ยานพาหนะ (32.47%)

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านอุปสงค์ : กลุ่มเป้าหมายผู้หญิง**

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีใน วิทยาลัยอาชีวศึกษา จ.ระนอง ประเทศไทย
ผู้แต่ง	Pattarawadee Chumpolweerapong
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

This study reflects a picture of alcohol consumption behavior of female adolescents by applying symbolic interaction theory and social learning theories in developing a conceptual research framework. Qualitative research was employed selecting the research sites and the studied population was purposively selected in Ranong Province. A case study of 10 female adolescents who presently consume alcoholic beverages, aged between 15-24 years, was carried out in vocational training colleges in Ranong Province. The data were collected over four months by using observation and in-depth interviews. Data analysis was done using the contents of evidence. The study showed that the first consumption of alcohol by female adolescents was at an average age of 16 years. A high percentage started drinking when they came to stay in their dormitory (80%) while 20 percent had consumed alcohol before coming to their dormitory. The female adolescents could be classified to four groups: the group that likes to go out during the night time, the party group, the group that has personal problems and the curiosity group. The stages of the process of drinking behavior are composed of three steps: the first experience, learning and self- adjustment

and finally, acceptance. The onset (beginning) of alcohol drinking behavior among female adolescents was caused by three factors: persuasion (the group that likes to go out and the party group); having personal problems (the group that has personal problems), and wanting to try new things (the curiosity group). The female adolescents, meanings and values of alcohol indicated they believed drinking behavior is not immoral; it communicates modernity and coolness, female skillfulness; it is a joyful experience, social activities of a female group; and it builds confidence and the means to cope with problems. Female adolescents can drink alcohol at any opportunity; they usually drink with their close friends and their boy-friends. The places where they usually have alcohol are: college dormitory, restaurants, grocery stores, and natural sight-seeing places. Regarding the frequency of consumption, they consumed 2-3 times per month or every month. The kinds of alcohol they consume are: wine cooler, beer and various kinds of liquor. The quantity of alcohol consumed depends on the preference of taste, physical condition and the amount of pocket money.

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่นหญิง : กรณีศึกษา
ผู้แต่ง	กฤษณิศา บริหาร
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่นหญิง จำนวน 7 คน เป็นกรณีศึกษารายกรณี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่นหญิง และวิธีการดำเนินชีวิต ความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มวัยรุ่นหญิง ที่ทำให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการศึกษาและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ระหว่างเดือนตุลาคม-เดือนมีนาคม โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมมาทำความเข้าใจถึงการตัดสินใจในการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่นเพศหญิง

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มวัยรุ่นหญิงตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพราะความต้องการมีตัวตนอยู่ในกลุ่มเพื่อน อยากได้รับการยอมรับจากกลุ่ม โดยอยู่ภายใต้ทัศนคติทางบวกกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่าเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ เนื่องจากภายใต้กรอบครวัของกรณีศึกษาแต่ละคนจะมีพ่อหรือแม่ หรือทั้งพ่อและแม่ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และเมื่อทราบว่าลูกของตนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นก็มิได้แสดงให้ลูกเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ผิดและห้ามทำอีก หากแต่เป็นการกระทำในเชิงยอมรับกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของลูก โดยยอมที่จะให้ลูกดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายใต้สภาพการณ์ที่พ่อแม่สามารถดูแลได้

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ บุหรี่ยังวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	พนิตกา ศรีคัตนพรหม
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ ทัศนคติและพฤติกรรม รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังวัยรุ่นหญิง อายุ 15-25 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) โดยมีแบบสอบถาม (Questionnaire Method) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบผสมผสาน (Mix Method Sampling) คือ ขั้นแรกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก ต่อมาจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง (Quota Sampling) โดยเลือกเก็บเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังเป็นประจำ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) คือ เมื่อพบเห็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยัง หรือสอบถามผู้ที่คาดว่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่าง ว่ามีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังหรือไม่ หากใช้จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการเก็บรวบรวม

ข้อมูลตามสถานที่ต่างๆ คือ ที่อยู่อาศัย หน่วยงาน รัฐบาล ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร และสถานบันเทิงยามราตรี หลังจากนั้น จึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาทางสถิติต่างๆ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ วัยรุ่นเพศหญิงอายุระหว่าง 21-25 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นนิสิต/นักศึกษา ซึ่งมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000-15,000 บาท

สำหรับทัศนคติต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ พบว่า ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ โดยรวมอยู่ในระดับที่ไม่แน่ใจซึ่งทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ที่มีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการดื่มน้ำอัดลมเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต และทรัพย์สิน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการดื่มน้ำอัดลมและสูบบุหรี่เป็นการสิ้นเปลือง เห็นด้วยว่าการดื่มน้ำอัดลมและสูบบุหรี่เป็นสิทธิส่วนบุคคล ไม่เห็นด้วยว่าการดื่มน้ำอัดลมและการสูบบุหรี่ไม่ว่าที่ใดเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำสมควรเลิก และไม่เห็นด้วยกับความคิดอยากเลิกดื่มน้ำอัดลมและสูบบุหรี่

ในส่วนของการพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดื่มน้ำอัดลมและสูบบุหรี่ 2-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีปริมาณในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ 5-10 แก้ว/ 5-10 มวนต่อสัปดาห์ ส่วนสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างดื่มน้ำอัดลมและสูบบุหรี่เป็นประจำมากที่สุด ได้แก่ ผับ/ผับกึ่งเทคดิสโก้/เชค เนื่องจากมีโอกาสงานเลี้ยงฉลอง

ปัจจัยภายในหรือแรงจูงใจในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ดื่ม

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ เพื่อช่วยให้บรรยากาศในการสังสรรค์มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ส่วนปัจจัยภายนอก หรือแหล่งข้อมูลที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ พบว่า สื่อมวลชนที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ในระดับมากที่สุด คือ โทรทัศน์ สื่อเฉพาะกิจที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ในระดับปานกลาง คือ เมนูอาหาร/ที่รองแก้ว สื่อบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ในระดับปานกลาง คือ เพื่อน/คนรัก และสื่ออินเทอร์เน็ตที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ในระดับปานกลาง คือ เว็บไซต์ (Website) ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

นอกจากนี้ประเภทของสื่อที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ โทรทัศน์

ชื่อเรื่อง	ศึกษาพฤติกรรมดื่มสุราของผู้หญิง ที่วัยกลางคืน
ผู้แต่ง	สุทัศน์า ชายสวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

พฤติกรรมการดื่มสุราสูงกว่าผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่มีอายุระดับต่ำกว่า 20 ปี และ 21-30 ปี ผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการดื่มสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05 โดยที่ผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่มีสถานภาพเป็นหม้ายมีพฤติกรรมการดื่มสุราสูงกว่าผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่เป็นโสดและสมรส

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมดื่มสุราของผู้หญิงที่วัยกลางคืน มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้หญิงที่วัยกลางคืน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้หญิงที่วัยกลางคืนตามลักษณะของอายุ สถานภาพการทำงาน ภูมิลำเนา และระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างคือผู้หญิงที่วัยกลางคืนในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มสุรา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้หญิงที่วัยกลางคืนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี โสด ทำงานแล้วมีภูมิลำเนาในภาคกลาง และมีระดับการศึกษาคอมศึกษา
2. ผู้หญิงที่วัยกลางคืน โดยรวมมีพฤติกรรมการดื่มสุราอยู่ในระดับต่ำ ผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่มีสถานภาพการทำงาน ภูมิลำเนา และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดื่มสุราไม่แตกต่างกัน ผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่มีระดับอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดื่มสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่มีระดับอายุ 31-40 ปี มีพฤติกรรมการดื่มสุราสูงกว่าผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่มีระดับอายุต่ำกว่า 20 ปี และ 21-30 ปี และผู้หญิงที่วัยกลางคืนที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มี

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคและการใช้ปัจจัยด้านการโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์ของสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	วันเพ็ญ เจริญพาโชค
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคและการซื้อไวน์คูลเลอร์ในปัจจุบันของสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการใช้ปัจจัยด้านการโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์ในปัจจุบันของสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนเปรียบเทียบการใช้ปัจจัยด้านการโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์ของสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน จำแนกตามสื่อโฆษณา รูปแบบการนำเสนอโฆษณา และความถี่ในการสื่อสารโฆษณา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สตรีผู้ที่เคยซื้อและบริโภคไวน์คูลเลอร์ 400 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบผลต่างเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริโภคสตรีส่วนใหญ่ชอบดื่มไวน์คูลเลอร์ยี่ห้อสปาย โดยนิยมซื้อผลิตภัณฑ์ไวน์คูลเลอร์จากซูเปอร์มาร์เก็ต และชื่นชอบการดื่มไวน์คูลเลอร์ที่บ้าน ซึ่งจะซื้อโดยเฉลี่ย 1-3 ขวดต่อเดือน ปริมาณที่ดื่มไวน์คูลเลอร์ในแต่ละครั้งคือ 1-3 ขวด สำหรับความถี่ในการซื้อไวน์คูลเลอร์ โดยเฉลี่ยคือเดือนละ 1 ครั้ง และจะดื่มไวน์

คูลเลอร์ เฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีเหตุผลสำคัญในการดื่มไวน์คูลเลอร์ คือ ชื่นชอบรสชาติที่อร่อย

2. ผู้บริโภคสตรีที่ใช้ปัจจัยด้านการโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์โดยรวม และรายด้านในระดับปานกลาง

3. ผู้บริโภคสตรีที่มีอายุแตกต่างกัน มีการใช้ปัจจัยด้านการโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์โดยรวม และด้านรูปแบบการนำเสนอแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านสื่อโฆษณา สตรีที่มีอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้บริโภคสตรีที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สตรีที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีการใช้ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน

5. ผู้บริโภคสตรีที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีการใช้ปัจจัยด้านการโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์โดยรวมและด้านรูปแบบการนำเสนอแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผู้บริโภคสตรีที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการใช้ปัจจัยด้านการโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้บริโภคสตรีที่มีรายได้แตกต่างกันมีการใช้ปัจจัยด้านโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สตรีที่มีรายได้แตกต่างกันใช้ปัจจัยด้านรูปแบบการนำเสนอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชื่อเรื่อง	ความหมายเชิงสัญลักษณ์ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้หญิงทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ผู้แต่ง	คุณกร บุญเทียมตัท
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่ม และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มของผู้หญิงทำงาน ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการศึกษาทางมนุษยวิทยา กลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษาคือผู้หญิงทำงานในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 10 คน มีอายุระหว่าง 20-35 ปี เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับเพื่อนที่ร้านอาหารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และสังเกตพฤติกรรม และมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างนิยมดื่มเบียร์กับเพื่อนที่ร้านอาหาร เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลและเพื่อเข้าร่วมงานสังสรรค์ประเภทต่างๆ ในช่วงเวลาหลังเลิกงาน โดยเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยละ 0-500 บาท และมีความถี่ในการดื่ม 2-3 ต่อสัปดาห์
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มของผู้หญิงทำงาน ได้แก่ ค่านิยมในการกล้าแสดงออกและการได้รับการยกย่องจากสังคมนักดื่ม ค่านิยมความต้องการความมั่นคงทางจิตใจ ค่านิยมความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ และอิทธิพลของสื่อโฆษณาพบว่าไม่มีผลต่อการดื่มของกลุ่มตัวอย่าง

3. กลุ่มเพื่อมีอิทธิพลต่อการดื่มของผู้หญิงทำงานมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมักถูกชักชวนให้ร่วมดื่มในกลุ่มเพื่อนนักดื่มอยู่เสมอ การปฏิเสธคำชักชวนเกิดขึ้นไม่บ่อยครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่าค่านิยมในการกล้าแสดงออกและการได้รับการยกย่องจากคนในสังคมนักดื่มมีอิทธิพลต่อการดื่มของกลุ่มตัวอย่างเช่นกัน เพราะกลุ่มตัวอย่างมีความมั่นใจมากขึ้นและกล้าแสดงออกทั้งในด้านคำพูดและการกระทำ เมื่อได้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และจะแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างไปเมื่อดื่มแอลกอฮอล์

โดยสรุปข้อค้นพบที่น่าสนใจของการวิจัยครั้งนี้คือ การร่วมดื่มของผู้หญิงทำงานเป็นดื่มเพื่อสมานความสัมพันธ์ที่มีอยู่มากกว่าเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มใหม่และผู้หญิงทำงานให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางสังคมในการดื่มมากกว่าตัวเครื่องดื่มหรือผลที่จะเกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	สังคม วัฒนธรรมกับการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหญิงวัยแรงงาน
ผู้แต่ง	อนุสรณ์ บัวทอง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สังคมวัฒนธรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหญิงวัยแรงงาน ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านม่วงคำ ตำบล โป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัด เชียงใหม่ ที่มีอายุระหว่าง 25-49 ปี เก็บข้อมูลด้วยการ สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้อาวุโสของหมู่บ้าน 3 คน และหญิงวัย แรงงานที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงอุปนัย

ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของบริบท ทางสังคม วัฒนธรรม ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านม่วงคำ ได้แก่ การที่ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงระบบเกษตรกรรมจากการ ผลิตเพื่อยังชีพไปเป็นระบบการผลิตเพื่อการค้า การ เปลี่ยนแปลงค่านิยมในการประกอบพิธีกรรมตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิมไม่เป็น ระบบให้คุณค่ากับการจัดเลี้ยงที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นส่วนประกอบ ส่งผลให้มีการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในกลุ่มผู้หญิงในหมู่บ้านมากขึ้น โดยเฉพาะ หญิงวัยแรงงาน

ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่า หญิงวัยแรงงานมี ค่านิยมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้นหลังจากเลิก งานประจำ โดยเป็นการชักชวนกันดื่มในกลุ่มเพื่อนๆ หรือ ดื่มเองในบ้านพร้อมกับการร้องเพลงจากเครื่องเล่นวีซีดีคาราโอเกะ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง ประกอบกับหมู่บ้าน มีการจัดงานต่างๆ บ่อยขึ้น โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ ได้รับความนิยมนมากที่สุด เหล้า รongลงมาคือ เบียร์ สาเหตุ

ที่นำไปสู่การดื่ม คือ ถูกชักชวนโดยสามี และเพื่อน มี บุคคลในครอบครัวดื่มอยู่แล้ว อยากรอง และจาก ความเครียด หญิงวัยแรงงานส่วนมากจะดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์หลังจากแต่งงานแล้วเพราะเป็นการเข้าสังคม มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในหมู่บ้านมากขึ้นตามบทบาทที่ มีในชุมชน และจะกลับบ้านเมื่อถึงเวลาอันสมควร เนื่องจากภาระที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว ผลกระทบ จากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่อาจเกิดขึ้นคือ ปัญหาความหวาดระแวง และการหึงหวงจากคู่สมรส

การเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคม และวัฒนธรรม ของหมู่บ้านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของหญิงวัยแรงงาน ดังนั้น การศึกษาเพื่อทำ ความเข้าใจถึงสาเหตุและลักษณะการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์จึงมีความจำเป็น เพื่อนำข้อมูลมาใช้ ประกอบการณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในแต่ละพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ

ชื่อเรื่อง	แบบแผนพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มสตรีในชุมชนชนบท : กรณีศึกษา 4 พื้นที่
ผู้แต่ง	สุวจิ กู๊ด, วัชริน ชาญญานนท์ และ อรณัฐ ผาชื่น
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทสรุป

แบบแผนพฤติกรรมกรรมการดื่มของสตรีในชนบทจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้หญิงชนบทส่วนใหญ่จะเริ่มดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เมื่อมีอายุมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีโอกาสในการเข้าร่วมในงานประเพณีต่างๆ คล้ายกับผลการศึกษาของ Fordham ที่ศึกษาการดื่มของคนภาคเหนือเมื่อ พ.ศ. 2539 แต่การศึกษาครั้งนี้พบว่าการดื่มของสตรีขยายวงกว้างขวางขึ้นมากกว่าการดื่มชายดองเหล้าหลังคลอด และแนวโน้มของสตรีวัยรุ่นในชนบทดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากขึ้น บทบาทและสถานะทางเพศที่เปลี่ยนไปในสังคมชนบทไทย ทำให้เห็นว่ามีผู้หญิง assume บทบาทในสังคม ในฐานะผู้นำมากขึ้นออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้นทำให้ต้องออกงานสังคมมากขึ้น การดื่มของผู้หญิงในสังคม งานเลี้ยง ตามโอกาสต่างๆ จึงเป็นเรื่องที่ปกติ และพบว่าได้ในทุกพื้นที่ ประกอบกับ availability ของประเภทของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีหลากหลายมากขึ้น ซื้อง่าย และมึตึกรึที่อ่อนลง ทำให้ผู้หญิงสามารถดื่มได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะเบียร์ และเครื่องดื่มประเภทไวน์คูลเลอร์ ซึ่งกำลังซึมซับเข้าสู่ชุมชนชนบท ผู้สตรีอ่อนวัยลงมากขึ้น อย่างไรก็ตามสตรีในชนบทที่อยู่วัยตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป หรือทำงานมีครอบครัวแล้ว มักจะมีโอกาสดื่มในสถานที่ต่างๆ ได้มากกว่าวัยรุ่น

ผู้หญิงในชนบทเป็นผู้สูงอายุ ยังมีบทบาทสำคัญในการผลิตสุราพื้นบ้าน หรือเป็นแหล่งความรู้ที่สืบทอดให้ลูกหลาน ถึงแม้ปัจจุบันคนส่วนใหญ่จะเลิกทำแล้ว การซื้อสุราดื่มมากขึ้นและหาง่ายกว่า การผลิตสุราพื้นบ้านเพื่อใช้งานพิธี หรืองานเทศกาลจึงมีเพียงจำนวนน้อย

วัฒนธรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในเทศกาล งานประเพณี และทัศนคติของคนในชุมชนชนบทมีผลสำคัญต่อการเริ่มต้นการดื่ม และเปิดโอกาสให้ผู้หญิงดื่มในที่สาธารณะได้อย่างเปิดเผย และเป็นที่ยอมรับได้สำหรับคนในสังคม ความเกรงใจ และการต้องเข้าสมาคมในสังคมอาจสร้างความไม่สบายใจให้กับผู้หญิงที่ต้องหัดดื่ม หรือต้องดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องในช่วงเทศกาล เพื่อรักษามารยาททางสังคม ในขณะที่อีกหลายกลุ่มยังเห็นว่านั่นทำให้ผู้หญิงมักมีบทบาทออกงานได้อย่างสนุกสนาน ไม่เก้อเขินและมีสังคมกับคนอื่นๆ ได้มากขึ้น

จากการศึกษาพบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ได้นำไปสู่การแสดงความเป็นชาย หรืออัตลักษณ์แห่งความเป็นชาย เหมือนกับในอดีต แต่สำหรับผู้หญิงแล้ว positive consequence ของการดื่มนั้นมีความซับซ้อนอยู่หลายประการ ต่างจากที่ Graham (1998) ศึกษา เพราะผลทางบวกที่ผู้หญิงในชนบทได้รับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีตั้งแต่การสร้างสัมพันธภาพในสังคม การผูกมิตรกับคนหลายภูมิหลัง และการให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในสังคมที่ผู้หญิงมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำท้องถิ่น หรือเป็นที่รู้จักและนับถือในสังคม ผู้หญิงที่มีสถานภาพทางสังคมจะต้องดื่มเป็น เพื่อให้เข้าสมาคมกับคนอื่นได้ สำหรับหญิงทั่วไปก็จำเป็นต้องหัด เพื่อเป็นมารยาททางสังคม ซึ่งเป็นหน้าตาแก่คนในครอบครัว ช่วยเสริมสถานภาพให้เป็นสตรีที่ทันสมัย และหากผู้หญิงที่ดื่มแล้วไม่แสดงอาการเมาหรือควบคุมพฤติกรรมของตนในที่สาธารณะได้ จะได้รับการยอมรับจากคนในสังคมที่คบหา

สมาคมได้ ซึ่งเป็นการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ให้กับหญิงสมัยใหม่ในสังคมชนบท

การที่ผู้หญิงเริ่มตั้งกลุ่มดื่มด้วยกันในหมู่เพื่อนฝูงในชุมชนชนบทนั้นเป็นภาพที่ปรากฏให้เห็นว่า ผู้หญิงเริ่มมีอิสระในตนเองมากขึ้น สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาดื่มได้ตนเอง และสนุกสนานระหว่างเพื่อนฝูงได้อย่างไม่ต้องระวังตนมากเหมือนสมัยก่อน แต่ยังคงคุมสติให้ดื่มไม่ดื่มมากเกินไป

ผู้หญิงที่ดื่มสุราจนติดเป็นนิสัยหรือประจำ ส่วนใหญ่มีปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวซับซ้อน และมักเป็นจุดอ่อน จุดเริ่มต้นของการดื่มผู้หญิงเกิดจากปัญหาภายในครอบครัวมากกว่าอย่างอื่น และบางรายมีประสบการณ์ความรุนแรงในครอบครัว โดยเฉพาะกับสามี ซึ่งสังคมยังมากกว่าการกระทำเหล่านั้นเป็นเรื่องของคนในครอบครัว คนอื่นในชุมชนไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิงไม่สามารถเล่าเรื่องราวเหล่านี้ให้ผู้ได้รับทราบเพราะเกรงว่าจะถูกซ้ำเติมว่าเป็นความผิดของคนอีก

การดื่มในบ้าน มีผลทั้งในทางบวกและทางลบในเชิงสังคม คือ ด้านหนึ่งทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้ง และความรุนแรงในครอบครัว แต่ในขณะเดียวกัน ผู้หญิงยังคงนิยมดื่มในบ้านเพื่อรักษาหน้าของตนเอง และครอบครัว เพื่อไม่ให้ถูกสังคมรอบข้าง จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการดื่มของผู้หญิงไม่ได้ขึ้นกับการตัดสินใจเพื่อตนเองอย่างเดียว แต่ประกอบด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดทางสังคมที่ผู้หญิงต้องคิดถึงหลายด้าน การที่จะดื่มเพื่อให้สนุกไม่ใช่วิถีปฏิบัติที่ผู้หญิงที่มีอายุและครอบครัวจะกระทำ หากจะสนุกได้บ้างก็ต้องเป็นในงานรื่นเริงสังสรรค์ ที่ทำกันในกลุ่มที่เพื่อนและครอบครัวในบ้านมากกว่านอกบ้าน การดื่มในบ้านจึงจำเป็นได้ทั้งดื่มด้วยความสุขและดื่มด้วยความทุกข์

แนวโน้มการดื่มของผู้หญิงในชนบทจากการสังเกตชุมชนจะพบว่า มีมากขึ้นในทุกกลุ่มและทุกวัย การวิเคราะห์ของชุมชนแสดงให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์มีให้เห็นในทุกโอกาส และน่าจะมีโอกาสทำให้เกิดปัญหาต่อสัมพันธภาพในสังคม และความสูญเสียทรัพยากร และเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุมากขึ้น ถึงแม้ชุมชนจะรับรู้ว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดปัญหาสุขภาพแต่ส่วนใหญ่คิดว่าจะเป็นปัญหาเฉพาะคนที่ติดสุรา พฤติกรรมที่เขาเห็นอยู่ทุกวันนี้ไม่ถือว่าดื่มมากพอที่จะทำให้เสียสุขภาพได้

การให้ความรู้ที่ถูกต้องและกระตุ้นความตระหนักในผลกระทบต่อสุขภาพมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งต่อชุมชนในชนบท เนื่องจากยังพบว่า มีการดื่มค่อนข้างมากและต่อเนื่อง ผู้หญิงยังดื่มในช่วงที่ตั้งครรภ์ ถึงแม้หลายคนจะอ้างว่าไม่มีปัญหาเกิดขึ้นแต่อย่างไร

การจำกัดการขายสุรา ลดการโฆษณาชวนเชื่อ ในเครื่องดื่มประเภทต่างๆ จะเป็นทางออกที่เป็นรูปธรรมที่ชุมชนเห็นว่าน่าจะกระทำได้ง่ายที่สุด ปัจจุบัน การดื่มสุราประเภทเหล้า หรือเหล้าขาวยังเป็นที่นิยมในชนบท เพราะราคาถูกและมีการแบ่งขายที่สะดวกกับผู้ซื้อ ชุมชนและภาครัฐควรมีมาตรการตรวจตราและควบคุมการจำหน่ายสุราดังกล่าว ควบคู่กัน กับการจำหน่ายเหล้าเบียร์ประเภทอื่นๆ ชาวบ้านส่วนใหญ่จะไม่ทราบว่าสุราที่นำมาจำหน่ายนั้นผ่านกระบวนการผลิตถูกต้องหรือไม่ด้วยซ้ำ เนื่องจากการแบ่งขายจะทำให้ไม่เห็นฉลากหรือยี่ห้อของเหล้าชนิดนั้น ซึ่งอาจมีการปนเปื้อนและทำให้เกิดผลเสียอย่างรุนแรงได้

มาตรการป้องกันและการให้ความรู้ที่แท้จริงต่อผลเสียของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ต่อประชาชนในแต่ละกลุ่มเพศและวัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เช่น ผลต่อระบบประสาท การทำลายระบบภายในร่างกาย ซึ่งจะทำให้คนตระหนักถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับตนเองมากกว่าการเห็นปัญหาที่เป็นผลพวงสุดท้ายของการดื่ม เช่น อุบัติเหตุ ซึ่งคนที่ดื่มจะอ้างว่า เขายังดื่มได้ เพราะเขาไม่ได้ออกไปขับรถ ไม่ได้เมา ไม่ได้ทำให้เกิดอุบัติเหตุทางจราจร แต่ลืมนึกไปว่า การดื่มนั้นทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ไม่ดี

ต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจไปเรียบร้อยแล้ว โดยเฉพาะกับผู้หญิงในวัยแรงงาน ผลเสียทางสุขภาพกับการดื่มน้ำมีสูงกว่าผู้ชาย

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจและพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มน้ำเย็นสปายไวน์คูลเลอร์และน้ำเย็นคาร์ดี บริเซอร์ ของผู้หญิงวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ณิชภัทร์ ยะมา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ต้องการศึกษาความพึงพอใจและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เย็นสปายไวน์คูลเลอร์และน้ำเย็นคาร์ดี บริเซอร์ ของผู้หญิงวัยทำงาน ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้หญิงวัยทำงานที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป รวมจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามเก็บรวบรวม โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกคำตอบเอง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที่แปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์รายคู่แบบค่าที่ไคว์แอสควร์ และสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 20-29 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานเอกชน และรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท
2. พฤติกรรมการเลือกซื้อเลือกดื่มน้ำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มน้ำเย็นสปายไวน์คูลเลอร์และน้ำเย็นคาร์ดี บริเซอร์เพราะรสชาติที่ถูกปาก สถานที่ที่ดื่มน้ำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มน้ำเย็นที่สุดคือ บาร์/คลับ/ ดิสโก้เทค ส่วนสถานที่ที่ซื้อมากที่สุดคือ ซื้อมาที่ร้านสะดวกซื้อ เช่น เซเว่น-อีเลฟเว่น แฟมิลี่มาร์ท เหตุผลที่เลือกดื่มน้ำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มน้ำเย็น

ในโอกาสสังสรรค์เพื่อนมากที่สุด บุคคลที่ดื่มร่วมด้วยบ่อยที่สุดคือ เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน

3. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางในการเลือกซื้อเลือกดื่ม เครื่องดัดมัลติเพลกซ์ผสมพร้อมดื่มยี่ห้อสปายไวน์คูลเลอร์และยี่ห้อบาคาร์ดี บริเซอร์ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านช่องทางการจำหน่าย

4. แนวโน้มในการเลือกซื้อเลือกดื่มเครื่องดัดมัลติเพลกซ์ผสมพร้อมดื่มยี่ห้อสปายไวน์คูลเลอร์และยี่ห้อบาคาร์ดี บริเซอร์อยู่ในระดับไม่แน่ใจเป็นส่วนใหญ่

ผลการทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านอายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันมีผลพฤติกรรมการผู้บริโภค เครื่องดัดมัลติเพลกซ์สปายไวน์คูลเลอร์ และยี่ห้อบาคาร์ดี บริเซอร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05

2. พฤติกรรมการผู้บริโภคเครื่องดัดมัลติเพลกซ์สปายไวน์คูลเลอร์ และยี่ห้อบาคาร์ดี บริเซอร์ แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านช่องทาง การจำหน่ายที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

3. พฤติกรรมการผู้บริโภคเครื่องดัดมัลติเพลกซ์สปายไวน์คูลเลอร์ และยี่ห้อบาคาร์ดี บริเซอร์ แตกต่างกันมีผลต่อแนวโน้มในการบริโภคซ้ำที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

4. พฤติกรรมการผู้บริโภคเครื่องดัดมัลติเพลกซ์สปายไวน์คูลเลอร์ และยี่ห้อบาคาร์ดี บริเซอร์ มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันในระดับต่ำกับ ความพึงพอใจ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รวมถึงมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันในระดับต่ำกับแนวโน้มในการบริโภคเครื่องดัดมัลติเพลกซ์ผสมพร้อมดื่มทั้งสองชนิดอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.01

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**
ด้านอุปสงค์ : กลุ่มเป้าหมายเฉพาะอื่นๆ
เช่น นักศึกษา แพทย์ ทหาร ผู้ใช้แรงงาน

ชื่อเรื่อง	การดื่มและการให้คุณค่าของเหล้าของ เยาวชนชายในกรุงเทพมหานคร ศึกษา เฉพาะกรณีผู้ขับขีมอเตอร์ไซค์รับจ้าง
ผู้แต่ง	อำนาจ พิรุณสาร
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

เป็นการศึกษาเพื่อสะท้อนความคิดเห็นของเยาวชนในเรื่องเหล้า โดยวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์ระดับลึก ที่กำหนดพื้นที่และประชากรตัวอย่างแบบเจาะจงกับเยาวชนชายที่ประกอบอาชีพขับขีมอเตอร์ไซค์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ชุด บริการ (วิน) ด้วยกัน ซึ่งเป็นจุดบริการที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ตั้งอยู่บนถนนสายเดียวกัน แต่ลักษณะของเยาวชนที่ศึกษาแตกต่างกัน คือ จุดบริการวัดอาราม (นามสมมติ) ผู้ขับขีเป็นชาวกรุงเทพฯ โดยกำเนิดทั้งหมด กับจุดบริการทุ่งอ้อ (นามสมมติ) ซึ่งมีผู้ขับขีของจุดบริการนี้ทั้งหมดเป็นผู้ย้ายถิ่นเข้ามาประกอบอาชีพ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม 5 เดือน ระหว่างเดือนมีนาคม – กรกฎาคม 2538

ผลการศึกษาพบว่า การดื่มเหล้ากลุ่มเยาวชนที่ศึกษา คือ กิจกรรมหนึ่งที่สร้างความเพลิดเพลินในชีวิตประจำวัน ที่เขาสามารถเข้าถึงการได้ง่าย โดยเยาวชนอาศัยเหล้าเป็นสิ่งที่ทำให้มีเพื่อน และใช้การดื่มเหล้าเพื่อสร้างความสนุกสนานในการรวมกลุ่ม บางครั้งอาศัยอาการอันเนื่องมาจากเหล้า หนีปัญหาชีวิตที่กำลังเผชิญอยู่ เช่น ปัญหาความเหงา หรือปัญหาส่วนตัวอื่นๆ

ในเรื่องของความแตกต่างระหว่างเยาวชนเมืองกับย้ายถิ่น พบว่า เยาวชนที่ย้ายถิ่นมักดื่มเหล้าในหมู่เพื่อน

สนิท เพื่อผ่อนคลาย สื่อสารความรู้สึก และกระชับสัมพันธ์ภายในห้องพักของตน แต่เยาวชนเมืองใช้การดื่มเหล้าเพื่อหาเพื่อนร่วมกิจกรรม สนุกสนาน อยากรู้ตามเยาวชนทั้งสองกลุ่มไม่ได้มองว่า เหล้าเป็นสิ่งที่ไม่ดีหรือก่อผลเสียที่ชัดเจนให้กับเขาแต่อย่างใด และแม้ว่าเยาวชนส่วนหนึ่งยอมรับอยู่บ้างว่า การดื่มเหล้าทำให้ร่างกายอ่อนแอลง สูญเสียเงินทอง และรายได้ที่เขาจะได้รับตามความเห็นของเยาวชนพฤติกรรมเกี่ยวกับเหล้าของเขาที่แสดงออกมาทำให้เข้าใจว่า เหล้ายังมีคุณค่าในแง่บวกมากกว่าแง่ลบ เยาวชนชายมีเงื่อนไขการดื่มเหล้าบ้างเหมือนกัน โดยถือว่าวัยและเพศของผู้ดื่มเป็นตัวกำหนดว่าเด็กและผู้หญิงไม่สมควรดื่มเหล้า โดยเฉพาะการดื่มเหล้าของผู้หญิงแล้วมีอาการเมาเป็นสิ่งที่เขายังยอมรับไม่ได้อยู่

ในส่วนของ การลด ละ และเลิกการดื่มเหล้า เยาวชนผู้ที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่เคยคิดเลิกดื่มเหล้า แม้จะมีผู้ที่ใกล้ชิดเขา เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือคูรัก ตักเตือนให้เลิก หรือขอร้องให้ลดปริมาณการดื่มเหล้า เขาสามารถที่จะงด และลดการดื่มเหล้าไปได้ระยะหนึ่ง แต่เมื่อมีแรงจูงใจที่กล่าวมาในข้างต้น การดื่มเหล้าในลักษณะเดิมก็หวนกลับคืนมาอีกได้โดยง่าย

นอกจากนี้ยังพบว่า การเข้ามาประกอบอาชีพขับขีมอเตอร์ไซค์รับจ้าง เป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการดื่มเหล้าด้วยเช่นกัน อันได้แก่ 1) ลักษณะของอาชีพ ที่มีกฎหมายห้ามดื่มเหล้าขณะทำงาน และรวมถึงลูกค้าจะไม่ใช้บริการผู้ขับขีที่ดื่มเหล้า ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นค่านิยมของอาชีพที่ควบคุมให้มีการดื่มเหล้าน้อยลง 2) ระยะเวลาของการทำงานให้บริการ การศึกษาครั้งนี้พบว่า ช่วงเวลาของการทำงานที่ค่อนข้างยาวนาน ก่อให้ผู้บริการเกิดความเหนื่อยล้า ต้องการพักผ่อน การดื่มเหล้าที่เข้ามามีส่วนกับงานลักษณะนี้ ทำให้บุคคลต้องพักผ่อนมากขึ้น และเสียโอกาสในรายได้ที่ควรได้รับด้วย

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนนายสิบทหารบก
ผู้แต่ง	ร้อยเอกหญิง สายพิน สาประเสริฐ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

จากการศึกษาครั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบสุขภาพนักเรียนนายสิบทหารบก คือ กรมแพทย์ทหารบก ควบคุมนโยบายเชิงรุกในด้านการป้องกันการเกิดโรคต่างๆ ที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงทางสุขภาพหลังการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยการปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมการไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รวมทั้งทักษะในการปฏิเสธการเชิญชวนได้

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ แบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนนายสิบทหาร และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากโรงเรียนนายสิบเหล่าวิทยาการต่างๆ ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 1,325 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และContingency Coefficient

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนนายสิบทหารบกมีพฤติกรรมารดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ร้อยละ 86.6 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การัน พบว่า ปัจจัยภายใน ได้แก่ ทัศนคติต่อเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความตั้งใจต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การสนับสนุนและควบคุมของบิดามารดาต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความคาดหวังของสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัว พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชื่อเรื่อง	สาเหตุการดื่มสุราของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการพิเศษของบริษัทไอสตอก (เด็กเสงหย) จำกัด
ผู้แต่ง	วิภาวี เทียนวิสัย
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสาเหตุของการดื่มสุรา ผลกระทบของการดื่มสุราต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมในที่ทำงาน เพื่อนบ้านและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว รวมทั้งแนวโน้มในการเลิกดื่มสุรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ พนักงานฝ่ายปฏิบัติการพิเศษของบริษัทไอสตอก (เด็กเสงหย) จำกัด จำนวน 82 คน ที่ดื่มสุรา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม แบบให้เลือกตอบแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของการดื่มสุราครั้งแรก เพราะอยากทดลอง และรองลงมาเพื่อนชักชวน ส่วนสาเหตุของการดื่มสุราในปัจจุบัน คือปฏิเสธเพื่อนฝูงไม่ได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าบุคคลทั่วไปดื่มสุราเพื่อสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงานและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าผลของการดื่มสุราทำให้สุขภาพทรุดโทรม ด้านความสัมพันธ์ของการดื่มสุรากับความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าครอบครัวมีความอบอุ่นดี แต่มีปัญหาบ้างเนื่องจากขาดเงินทอง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การดื่มสุราก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทภายในครอบครัวและบุคคลภายในครอบครัวไม่ชอบให้ดื่มสุรา แต่ไม่ห้าม ด้านผลกระทบของการดื่มสุรากับสภาพเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินและมีความเห็นว่าเมื่อมีภาระหนี้สินจะไม่ใช้สุราช่วยลดหรือผ่อนคลายหนี้สิน แต่ก็ดื่มสุราบ้าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การดื่มสุราไม่ก่อให้เกิดภาระหนี้สินเพิ่มเพราะการ

ดื่มสุราพอประมาณและเงินที่ซื้อสุราเหลือจากเก็บแล้ว ด้านผลกระทบของการดื่มสุรากับเพื่อนร่วมงานพบว่าช่วยให้มีเพื่อนพ้องและสังสรรค์ระหว่างเพื่อนร่วมงานมากขึ้น และผลกระทบของการดื่มสุรากับเพื่อนบ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การดื่มสุราช่วยให้เข้ากับเพื่อนบ้านได้ดี เพราะได้พบปะพูดคุยและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนบ้าน แนวโน้มในการเลิกดื่มสุรา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การดื่มสุราในปัจจุบันเป็นสิ่งที่มิโทษและต้องการเลิกดื่ม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การดื่มสุรา มีผลต่อสุขภาพร่างกายทำให้ร่างกายทรุดโทรมและเสียบุคลิกภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะไม่เลิกดื่มสุรา ผู้วิจัยได้นำเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างมาจัดประเภทของคำตอบดังนี้ ในด้านสุขภาพกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่า การดื่มสุราไม่ดีขึ้น ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ดื่มสุรา ไม่ดีขึ้นแต่เลิกยาก อายุมาแล้วแต่จะให้ดื่มน้อยลง ต้องใช้เวลาลดลงวันละนิดหน่อย ดื่มนานแต่พยายามจะเลิก ร่างกายทรุดโทรมหน้าแก่ไวและเป็นอันตรายต่อร่างกาย ร่างกายทรุดโทรม ถึงจุดอึดอัดเพียงพอต่อชีวิตที่ผ่านมา กลัวตายแบบทรมาณต้องทำให้ร่างกายแข็งแรง เสียสุขภาพจิตและเป็นอันตรายต่อร่างกาย ทำลายร่างกาย ขณะเดียวกันในด้านเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าที่เลิกดื่มสุราเพราะเป็นหนี้สิน เงินเดือนไม่พอใช้ ทำให้เงินทองหมดโดยใช่เหตุ เสียเงินทองมากมาย คิดหนี้สิน และในด้านครอบครัว กลุ่มตัวอย่างไม่ยกให้คนในบ้านเสียใจ

ชื่อเรื่อง	ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติต่อการดัดมัลติเพลกอสอลด์ของบุคลากร สาธารณสุขระดับตำบล จังหวัดชุมพร
ผู้แต่ง	จุลทัศน์ เพ็ชรเกาะ
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < .05)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติต่อการดัดมัลติเพลกอสอลด์ของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลในเขตจังหวัดชุมพรที่ดัดมัลติเพลกอสอลด์จำนวน 150 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ช่วงอายุ 26-34 ปี พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.00 เพศชายพบมากที่สุดร้อยละ 70.67 การศึกษาค่าว่าปริญญาตรี ร้อยละ 82.00 อายุราชการ 1-4 ปี พบมากที่สุดร้อยละ 40.67 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 75.33 สถานภาพสมรสคู่ พบมากที่สุด ร้อยละ 50.67 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มากกว่า 6,000 บาท ร้อยละ 68.00 ส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับมัลติเพลกอสอลด์ปานกลาง ร้อยละ 72.00 และส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 66.67 ระยะเวลาเริ่มดัดจนถึงปัจจุบัน 9 ปีขึ้นไป พบมากที่สุดร้อยละ 36.67 ดัดได้ทุกชนิดทุกยี่ห้อ พบมากที่สุดร้อยละ 43.33 ดัดเวลาเพื่อนชวนหรือเข้าสังคม พบมากที่สุดร้อยละ 81.33 ค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการดัดมัลติเพลกอสอลด์ ระหว่าง 500-1,000 บาท พบมากที่สุด ร้อยละ 84.00 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน (P-value > .05) เพศกับความรู้พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < .05) และอายุกับทัศนคติ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ทำนายการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ยามรักษาการณ์
ผู้แต่ง	สุภาภรณ์ กรุดทอง
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

ยาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ความคาดหวังของสังคมต่อการดื่มน้ำ สามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่ยาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 58.34

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความตั้งใจ ทักษะ ความคาดหวังของสังคม ต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ของเจ้าหน้าที่ยาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ข้อมูลประชากร แบบวัดทัศนคติและความคาดหวังของสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และทำนายตัวแปรโดยการหาค่า สมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ปรากฏผล ดังนี้

1. ความตั้งใจในการดื่มน้ำ กับพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่ยาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. ทักษะต่อการดื่มน้ำ กับพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่ยาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความคาดหวังของสังคมต่อการดื่มน้ำ กับพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่

ชื่อเรื่อง	บทบาทของสื่อและปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการดื่มไวน์ ของผู้บริหารในองค์กรธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	สุนีย์ โรจนโอพารัตน์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการยอมรับการดื่มไวน์ การเปิดรับสื่อและบทบาทของสื่อกับการยอมรับ ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการยอมรับการดื่มไวน์ของผู้บริหารในองค์กรธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยมีทั้งสิ้น 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว ซึ่งประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS* ผลการวิจัยพบว่า 1. การเปิดรับสื่อมวลชนจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการดื่มไวน์ 2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องไวน์จากสื่อโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการยอมรับการดื่มไวน์ 3. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องไวน์จาก เพื่อน, พนักงานขาย และสามี/ภรรยา มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการดื่มไวน์ 4. ทักษะคิดต่อไวน์ในเรื่องการมีส่วนช่วยรักษาสุขภาพและรสชาติที่ดี มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการดื่มไวน์ 5. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อายุ, รายได้, ตำแหน่ง และสถานภาพ การสมรสที่แตกต่างกัน จะมีการยอมรับการดื่มไวน์แตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สิ่งเสพติดสุรา : ศึกษากรณีผู้ใช้แรงงานในอุตสาหกรรมการผลิตและแรงงานก่อสร้าง
ผู้แต่ง	สุวิทย์ พงษ์ชัยญะดิลก
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	-
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สิ่งเสพติดสุรา มุ่งที่จะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่า จะส่งผลต่อพฤติกรรมในการใช้สิ่งเสพติดประเภทสุราของผู้ใช้แรงงาน

ในการดำเนินการศึกษาวิจัย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้แรงงานจำนวนทั้งสิ้น 240 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา และใช้สถิติ ไค-สแควร์ เพื่อหาความสัมพันธ์

ผลการศึกษาวิจัย มีดังนี้

1. พฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ใช้แรงงาน จากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ไม่ดื่มสุรา และใน ส่วนผู้ใช้แรงงานที่ดื่มสุราจะมีความถี่ในการดื่มคิดเป็นวันต่อสัปดาห์ จากน้อยไปมากกระจายในสัดส่วนใกล้เคียงกัน และเมื่อวัดปริมาณการดื่มเป็นจำนวนแก้วต่อวัน ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มเป็น 2 กลุ่ม คือ ดื่ม 1-2 แก้วต่อวัน และดื่ม 7-10 แก้วต่อวัน

2. ทักษะคิดของผู้ใช้แรงงานที่มีต่อการดื่มสุรา ผู้ใช้แรงงานเชื่อว่า การดื่มสุราทำให้คลายความเครียดจากการทำงาน ก่อให้เกิดความสนิทสนมกับเพื่อนมากขึ้น และยังเชื่อว่า การดื่มสุรามีผลกระทบต่อการทำงาน ทำให้เกิดโทษต่อตนเอง และเชื่อว่าการดื่มสุราไม่ช่วยแก้ปัญหา ในขณะที่กลัดกลุ้ม

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมการดื่มสุรา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรา ได้แก่ ภูมิหลัง ในเรื่องเพศ ระดับการศึกษา อายุ

ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพการจ้างงาน ในเรื่อง การได้รับวันหยุดตามกฎหมายแรงงาน การทำงานในวันหยุด สวัสดิการ ความพึงพอใจในสวัสดิการ สภาพการทำงาน ในด้านการรักษาความปลอดภัยในการทำงาน ความมั่นคงในการทำงานตัวแปรในด้านลักษณะการทำงาน คือ การเร่งทำงาน ด้านกฎระเบียบที่ควบคุมการทำงานและกฎระเบียบเกี่ยวกับการดื่มสุรา และความพึงพอใจในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรในเรื่องอื่น ๆ ไม่พบความสัมพันธ์

ด้านสถานที่ทำงานเชิงกายภาพ พบว่า ในเรื่องของความสะอาด และ เสียง เมื่อวัดในเชิงปริมาณการดื่ม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรในเรื่องอื่น ๆ ไม่พบความสัมพันธ์

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม เรื่อง การที่ผู้ใช้แรงงานมีเพื่อนที่ดื่มสุรา และการดื่มสุราเพื่อเข้าสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทัศนคติของผู้ใช้แรงงานที่มีต่อการดื่มสุรา กับพฤติกรรมการดื่มสุราพบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรม การซื้อไวน์ของผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ผู้แต่ง	จงจิตร รัตนอักษร
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรม การซื้อไวน์ของผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรม การซื้อไวน์ของผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2. เพื่อศึกษาปัจจัยการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อไวน์ ของผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การศึกษาในครั้งนี้มีวิธีศึกษาโดย การเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ โดยการใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม จำนวน 300 คน และจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และประเมินผลโดยใช้โปรแกรม SPSS ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-40 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 30,001-50,000 บาท ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนในด้านพฤติกรรม การดื่มไวน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดื่มไวน์อาทิตย์ละ 1-2 ครั้ง ปริมาณในการดื่มไวน์ของกลุ่มตัวอย่างนั้น 1-2 แก้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นิยมดื่มไวน์ที่งานเลี้ยงรับรองต่างๆ โดยเลือกไวน์เองตามใจชอบ และสาเหตุในการดื่มไวน์ของกลุ่มตัวอย่างนั้นก็เพราะกลุ่มตัวอย่างคิดว่าไวน์นั้นมีโทษน้อย

กว่าสุรา และเพื่อสุขภาพที่ดีของกลุ่มตัวอย่างเอง โดยกลุ่มตัวอย่างนิยมซื้อไวน์จากซูเปอร์มาเก็ต เช่น Macro, Lotus และ Villa และมักจะซื้อไวน์น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกซื้อไวน์ในราคาขวดละ 200-500 บาทต่อขวด และไวน์ของประเทศฝรั่งเศสเป็นไวน์ที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบมากที่สุด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าไวน์จากประเทศฝรั่งเศสรสชาติ ส่วนรสชาติของไวน์ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชื่นชอบคือไวน์แดงที่มีรสชาดปานกลาง

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มสุราและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน
ผู้แต่ง	ปวีณา จินต์สวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของพฤติกรรมการดื่มสุรา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุราและลักษณะการดื่มสุราของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 402 คน ที่ได้จากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Sampling แบ่งชั้นตามเพศ และตำแหน่ง และแบบ Systematic Sampling จากบัญชีรายชื่อของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินจำนวน 3,989 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว 2. แบบคัดกรองการติดสุราของมิชิแกนฉบับย่อ (Brief Michigan Alcoholism Screening Test : BMAST) 3. แบบประเมินพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Use Inventory : AUI) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถ่วงเทคนิควิเคราะห์ความแปรปรวน การเปรียบเทียบเชิงซ้อนโดยวิธีการของเชฟเฟและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ความชุกของพฤติกรรมการดื่มสุราของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินเท่ากับ ร้อยละ 59.0 จำแนกเป็นการดื่มปกติ ร้อยละ 52.6 ดื่มมีแนวโน้มว่าติด ร้อยละ 1.2 และดื่มติด ร้อยละ 5.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา ได้แก่ เพศ การสูบบุหรี่ การเคย

ใช้สารเสพติด ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว การเคยดื่มสุราของบุคคลในครอบครัว และการมีเพื่อนดื่มสุรา ปัจจัยที่สามารถทำนายการติดสุราของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ได้แก่ การมีเพื่อนดื่มสุรา ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว และปัญหาหัวหน้างาน ($R^2 = 27.2$) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีลักษณะการดื่มสุราอยู่ในเกณฑ์ปกติหมดทั้ง 6 ด้าน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.5 ได้คะแนนสูงกว่าปกติในด้านการเพิ่มประสิทธิผลในการทำบทบาทหน้าที่ ร้อยละ 3.4 ได้คะแนนสูงกว่าปกติในด้านการย้าคิดเกี่ยวกับการดื่ม และมีการดื่มอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 0.8 ได้คะแนนสูงกว่าปกติ ในด้านผลเสียจากการดื่มโดยอ้อม ร้อยละ 1.7 ได้คะแนนสูงกว่าปกติ ในด้านความกังวลเกี่ยวกับการดื่ม และไม่มีผู้ใดได้คะแนนสูงกว่าปกติในด้านการรับรู้ และตระหนักในปัญหาการดื่ม

ชื่อเรื่อง	การดื่มสุราและภาวะฟันแตกในพลทหารเกณฑ์จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	สุภาภรณ์ ฉัตรชัยวัฒนา
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	วารสารวิชาการสาธารณสุข ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-ก.พ. 2547) หน้า 93-106. มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

Drinking is common among Thai people, particularly males. This study was aimed to evaluate the association between alcohol use and tooth fracture among 458 Thai military males, aged 17-25 years, entering two Khon-Kaen army bases during the year 2001-2002. Data were obtained through an oral examination and an interview. Analyses of the study included descriptive, bivariate, and multivariable regression analyses. Findings from final multivariable Poisson regression revealed a significant association between alcohol intake and tooth fracture after adjusting for tobacco smoking, decayed teeth, filled teeth and study location. Therefore, alcohol intake was a risk indicator of tooth fracture among the study population and preventive programs aiming at educating people about the risk of alcohol use associated with tooth fracture should be established to maintain healthy teeth.

English Keyword: alcohol intake, tooth fracture, military recruits, Khon Kaen province

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของข้าราชการทหารในเขตจังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	เสาวนีย์ ทวีวานิชย์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น องค์การอนามัยโลกได้ระบุให้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญและจัดให้เป็นสารเสพติดที่ทำลายจิตประสาท ผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทั้งระยะสั้นและระยะยาวทั้งด้านสุขภาพกายสุขภาพจิตและเป็นต้นเหตุของการเกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ประเทศไทยมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมานานและปัจจุบันมีนักดื่มหน้าใหม่ที่มีอายุน้อยเพิ่มขึ้นสำหรับข้าราชการทหารมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมากและดื่มมาเป็นเวลานาน พบว่าข้าราชการทหารเจ็บป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของกองทัพบกไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 มีสาเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพบว่าในแต่ละปีข้าราชการทหารประสบอุบัติเหตุอันมีสาเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ 100 ราย ดังนั้นควรศึกษาถึงสาเหตุเพื่อหาแนวทางแก้ไข

การศึกษาครั้งนี้วัตถุประสงค์เป็นการศึกษาเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Cross-Sectional Survey Study) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของข้าราชการทหารหน่วยหนึ่งในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยอาศัยกรอบแนวคิดจาก Precede-Proceed Model ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยนำเข้าได้แก่คุณลักษณะประชากร ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทัศนคติและค่านิยมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยเอื้อ

ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งซื้อขาย ความสัมพันธ์ในครอบครัว เวลาว่าง สภาพเศรษฐกิจ การมีงานเลี้ยงสังสรรค์ ปัจจัยเสริม ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท บิดามารดา ผู้บังคับบัญชา และการได้รับอิทธิพลจากสื่อโฆษณาต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ที่ศึกษา จำนวน 60 นาย ได้จากการคัดเลือกข้าราชการทหารที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำมากกว่า 14 ครั้งต่อสัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย Spearman's Rank Order Correlation

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการทหารส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับความเสี่ยงเป็นอันตรายต่อสุขภาพน้อยโดยดื่ม 14-28 ครั้ง/สัปดาห์ ยศสิบเอกในระดับเสี่ยงเป็นอันตรายต่อสุขภาพมากคือเพิ่มมากกว่า 42 ครั้ง/สัปดาห์ ข้าราชการทหารส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี ปฏิบัติงานตามคำสั่งมีการดื่มแอลกอฮอล์มาก ส่วนใหญ่สถานภาพสมรสคู่จะดื่มในระดับที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมาก กลุ่มที่มีรายได้ครอบครัวต่ำ ฐานะครอบครัวไม่ดีและฐานะครอบครัวปานกลาง จะดื่มแอลกอฮอล์มาก ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่พักอยู่ในบ้านพักของทางราชการและคิดว่าตนเองไม่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งมีความคิดว่าจะเลิกดื่มร้อยละ 48.3 ซึ่งส่วนใหญ่ข้าราชการทหารดื่มมานาน 26-30 ปี โดยเฉลี่ยจะดื่มสัปดาห์ละ 4 วัน และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 29.4 ครั้ง/สัปดาห์ ส่วนใหญ่จะดื่มกับเพื่อนและรุ่นพี่รุ่นน้อง โดยจะดื่มในช่วงเวลาเย็นและซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้านค้านอกหน่วยและร้านค้าในหน่วย โดยจะดื่มที่บ้านและร้านค้าในหน่วย เมื่อศึกษาด้านปัจจัยนำเข้า พบว่ากลุ่มข้าราชการทหารมีความรู้เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีเหตุจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่ำ เหตุจูงใจในการดื่ม

เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน คือ เพื่อสังคม มีความต้องการที่จะดื่มน้ำร้อยละ 65.0 มีทัศนคติและค่านิยมในการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง แต่มีการรับรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในระดับมาก ด้านปัจจัยเอื้อมีการเข้าถึงแหล่งซื้อขายในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ของครอบครัวอยู่ในระดับดี ใช้เวลาว่างในการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ในระดับปานกลาง ด้านปัจจัยเสริมพบว่ากลุ่มข้าราชการทหารมีความคิดเห็นว่าเป็นสนธิ ผู้บังคับบัญชาและสื่อโฆษณาต่อพฤติกรรมการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์มีส่วนทำให้ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง ส่วนบิดามารดามีส่วนทำให้ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในระดับต่ำ เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมกับพฤติกรรมการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่าความรู้เรื่องเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุปผลจากการศึกษา ทางหน่วยควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างชัดเจน ตามความเหมาะสมแก่กำลังพล และครอบครัวโดยประสานวิทยากรจากโรงพยาบาลค่ายในพื้นที่เพื่อช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในชุมชนทหารอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการรณรงค์ให้ลดการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์โดยให้ชุมชนเป็นเจ้าของกิจกรรมรวมถึงให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ผ่านเคเบิลทีวีของหน่วยและดำเนินการเชิญชวนให้กำลังพลทำแบบคัดกรองผู้ติดเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยให้ชุมชนเป็นเจ้าของกิจกรรม รวมถึงให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ผ่านเคเบิลทีวีของหน่วยงานและดำเนินการเชิญชวนให้กำลังพลทำแบบคัดกรองผู้ติดเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เพื่อค้นหาผู้ติดเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และจัดเข้าสู่ระบบบำบัดฟื้นฟูทางกาย จิต และสังคม

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของข้าราชการทหารหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่(นพล.)55 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
ผู้แต่ง	วริศรา ตั้งถิ่น
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของข้าราชการทหารหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 55 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ รูปแบบการศึกษาเชิงสำรวจ โดยศึกษากลุ่มข้าราชการทหารหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 55 จำนวน 103 นาย ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ในระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ถึง 5 มีนาคม 2549 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีสถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการทหาร นพล.55 เป็นเพศชาย ร้อยละ 97.1 เป็นนายทหารชั้นประทวน ร้อยละ 93.2 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 51.5 สถานภาพสมรส คู่ ร้อยละ 73.8 มีบุตร จำนวน 2 คน ร้อยละ 40.8 จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 68.0 ระยะเวลาการรับราชการอยู่ระหว่าง 1-11 ปี ร้อยละ 57.3 ปฏิบัติงานในภาคสนาม ร้อยละ 33.0 มีค่าใช้จ่ายเพียงพอแต่ไม่มีเหลือเก็บ ร้อยละ 59.2 พักอาศัยที่ บ้านตนเอง ร้อยละ 72.8 ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 84.5 ปัจจุบันยังคงดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 81.6 มีสมาชิกในครอบครัว ดื่มน้ำ ร้อยละ 51.5 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว มีการทะเลาะกันบ้างหรือขัดแย้งกันบ้างบางครั้ง ร้อยละ 51.5 มีผู้บังคับบัญชาที่ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 80.6 มี

เพื่อนร่วมงานที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 88.3 ได้ รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 100.0 และส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา ทาง โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ มากที่สุด ร้อยละ 100.0 การ เข้าถึงแหล่ง ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 73.8 ลักษณะงานและอาชีพมีส่วนในการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ร้อยละ 51.5 เท่ากัน มีระดับความรู้ ดี ร้อยละ 52.4 รองลงมา มีระดับความรู้ปานกลาง ร้อยละ 43.7 ทักษะคติเกี่ยวกับค่านิยมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มี ระดับทัศนคติปานกลาง ร้อยละ 58.3 ระดับทัศนคติดี ทัศนคติเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาในการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ มีระดับทัศนคติปานกลาง ทัศนคติเกี่ยวกับ แหล่งจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีระดับทัศนคติดี มี การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน ร้อยละ 81.6 เหตุ ใจ แอลกอฮอล์ครั้งแรก จากเพื่อนชักชวน ร้อยละ 83.3 และเพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 79.8 ในปัจจุบัน ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์เพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 91.7 และเพื่อนชักชวน ร้อยละ 40.5 และดื่มตอนเย็นหลังเลิกงาน ร้อยละ 89.3 โดย ดื่มกับเพื่อน ร้อยละ 91.7 ขณะที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มี การรับประทานกับแก้ม ร้อยละ 98.8 โอกาสในการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อน ร้อยละ 44.0 หลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว มีการ ขับขี่รถ ร้อยละ 97.6 เคยได้รับอุบัติเหตุจากการขับขีรถ หลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 31.0 ส่วนผู้ที่ไม่ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า สาเหตุที่ไม่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่ไม่ชอบ ร้อยละ 68.4 และมีโรค ประจำตัว ร้อยละ 31.6

สรุปผลการศึกษาได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามี ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับความรู้ดี ทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ใน ระดับทัศนคติดี แต่กลุ่มทหารยังมีพฤติกรรมกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรมีมาตรการในการเพิ่มภาษี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สูงขึ้นอีกเพื่อลดอุปสงค์ต่อการซื้อ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมี การให้ความรู้และมีการณรงค์และบังคับใช้กฎหมายใน เรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจัง เพื่อให้ เกิดผลดีต่อสุขภาพร่างกาย เกิดประโยชน์ต่อครอบครัว สังคมและความเจริญของประเทศชาติต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความรู้และทัศนคติที่มีต่อการดัดแปลงพันธุกรรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์
ผู้แต่ง	ธีรยุทธ แก้วหล้า
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการดัดแปลงพันธุกรรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยมีประชากรที่มีพฤติกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมในเขตอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ จำนวนทั้งหมด 210 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2549 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.6 มีอายุเฉลี่ย 42.5 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 95.7 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 43.8 อาชีพหลักส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 77.6 ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 4,000 – 7,000 บาท รายได้เฉลี่ย 7,261 บาท สมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน 5-6 คน ร้อยละ 49.1 รายจ่ายของครอบครัวต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายจ่าย 1,001-5,000 บาท ร้อยละ 49.2 รายจ่ายเฉลี่ย 5,252 บาท ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 95.7 มีโรคประจำตัว ร้อยละ 4.3 โดยเป็นโรคปวดข้อ ร้อยละ 66.7 โรคเบาหวาน ร้อยละ 22.2 โรคหัวใจ คิดเป็นร้อยละ 11.1 การดัดแปลงพันธุกรรมในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ไม่ดัดแปลง ร้อยละ 46.7 อายุที่เริ่มดัดแปลงพันธุกรรมครั้งแรก ส่วน

ใหญ่อยู่ในช่วง อายุ 18-24 ปี ร้อยละ 45.3 อายุเฉลี่ย 19.3 ปี การดัดแปลงพันธุกรรมในครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่มี ร้อยละ 64.8 ความถี่ของการดัดแปลงพันธุกรรม ส่วนใหญ่ดัดแปลงเป็นบางครั้ง (1-2 ครั้งต่อสัปดาห์) ร้อยละ 82.9 การคิดเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมส่วนใหญ่ไม่คิด ร้อยละ 97.1 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดัดแปลงพันธุกรรมส่วนใหญ่ได้รับข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 54.3 โดยได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์ ร้อยละ 96.2

ส่วนใหญ่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ มีความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการดัดแปลงพันธุกรรมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ดัดแปลงพันธุกรรม และสังคมแต่ยังมีพฤติกรรมในการดัดแปลงพันธุกรรม ซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม เพื่อลด ละ เลิก การดัดแปลงพันธุกรรมต่อไป

ทัศนคติที่มีต่อการดัดแปลงพันธุกรรมส่วนใหญ่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดัดแปลงพันธุกรรม คือ ผู้ที่หยุดหรือเลิกดัดแปลงพันธุกรรมทำให้สุขภาพดี การดัดแปลงพันธุกรรมทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่นตามลำดับ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน โดยมีกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย อบรมเยาวชนในด้านจริยธรรมเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องดัดแปลงพันธุกรรม พบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ไม่ตอบข้อเสนอแนะ ร้อยละ 75.7 ตอบข้อเสนอแนะ ร้อยละ 24.3 โดยมีข้อเสนอแนะในการเรื่องเกี่ยวกับเครื่องดัดแปลงพันธุกรรม ดังนี้ ประชาชนยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดัดแปลงพันธุกรรม จึงทำให้มีการบริโภคกันอย่างมาก

ร้อยละ 66.8 ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโทษของ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 21.5 อยากให้มีมาตรการ ควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มากขึ้น ร้อยละ 11.7

สรุปผลการศึกษารังนี้ได้ว่า สมาชิกองค์การ บริหารส่วนตำบลอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ มีความรู้ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับความรู้ปานกลาง และมีทัศนคติที่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรมี การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้ความรู้ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มสมาชิกองค์การ บริหารส่วนตำบล จัดกิจกรรมด้านศาสนาจัดสัมมนาด้าน จริยธรรม เพื่อให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลนำ ความรู้ไปแก้ไขปัญหาในชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของบุคลากรสาธารณสุขจังหวัด เชียงใหม่
ผู้แต่ง	ประภัสสร สุวรรณบงกช
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอัตรา การดื่มและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของ บุคลากรสาธารณสุข รวมทั้งความคิดเห็นของบุคลากร สาธารณสุข ต่อกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับเครื่อง แอลกอฮอล์ 330 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบคัดกรอง AUDIT วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิง พรรณนาทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้สถิติ Chi-square, Odd Ratio

ผลการศึกษาพบว่า เพศชาย ร้อยละ 95.2 เคยดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงชีวิต ร้อยละ 85.2 ดื่มในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา และร้อยละ 75.7 ดื่มในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา เพศหญิง ร้อยละ 55.3 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงชีวิต ร้อยละ 35.0 ดื่มในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา และร้อยละ 20.8 ดื่ม ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา เพศชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้ง แรกเมื่ออายุเฉลี่ยเท่ากับ 18.9 ปี และเพศหญิงดื่มเครื่อง แอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ยเท่ากับ 21.2 ปี เครื่องดื่ม ที่นิยมดื่มในปัจจุบันมากที่สุดคือ เบียร์ และเหล้า ผู้ชายร้อย ละ 33.0 ดื่มในปริมาณมาก โดยดื่มเบียร์ 4-6 กระป๋อง/ครั้ง และดื่มมากกว่า 2-4 ครั้ง/สัปดาห์ ในขณะที่หญิงดื่มใน ปริมาณมากร้อยละ 9.5 คนที่ร่วมดื่มด้วยมากที่สุดคือ เพื่อนหรือเพื่อร่วมงาน และมักดื่มในโอกาสพิเศษ งาน เทศกาล ประเพณีต่างๆ เหตุผลที่ดื่มคือ เพื่อเข้าสังคม หรือ เพื่อนชักชวนมากที่สุด ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ กลุ่ม อาการหลังดื่ม ได้แก่ เมาก้างคลื่นไส้อาเจียน ปัญหา

สุขภาพพบมากที่สุดคือ โรคกระเพาะอาหาร นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น การทำงานสาย ทำงานแหย่ลงและปัญหาครอบครัวจากการทะเลาะเบาะแว้ง

จากการวัดระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้แบบคัดกรอง AUDIT พบว่า กลุ่มที่มีระดับการดื่มแบบเสี่ยง/อันตราย เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.5 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 4.2 การทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มพบว่า เพศ และสายการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับระดับการดื่ม โดยผู้ที่ดื่มแบบเสี่ยง/อันตราย เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง 23.4 เท่า และผู้ปฏิบัติงานในสายงานบริหารงานสาธารณสุข ดื่มแบบเสี่ยง/อันตราย มากกว่าผู้ปฏิบัติงานในสายงานบริการชุมชน และบริการวิชาการ 3.0 และ 5.5 เท่า ($p\text{-value} < 0.05$) บุคลากรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องแนวปฏิบัติกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข แต่ครั้งหนึ่งเห็นว่าการนำไปปฏิบัติยังเป็นไปได้น้อยจนถึงเป็นไปได้

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งหามาตรการในการลดปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรบุคลากรสาธารณสุข เพื่อป้องกันการดื่มในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการดื่มต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนายทหารชั้นประทวน ณ ชุมชนทหารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	นักเรียนพยาบาล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

บทนำ : ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในปัจจุบันนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ อุบัติเหตุปัญหาพฤติกรรมทางเพศปัญหาสัมพันธภาพภายในครอบครัว ทำให้เกิดการทำร้ายร่างกายในครอบครัว ปัญหาความผิดปกติของทารก(หากผู้ดื่มเป็นหญิงตั้งครรภ์) ปัญหาอาชญากรรมปัญหาด้านการงานและหน้าที่รับผิดชอบตลอดจนโรคทางกายและโรคทางจิตอื่น ๆ เป็นอันตรายต่อความมั่นคงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น กลุ่มนายทหารชั้นประทวนเป็นกลุ่มหนึ่งที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ซึ่งจากการสำรวจปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของกำลังพบว่า นายทหารชั้นประทวนมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่เสี่ยงต่อสุขภาพโดยมีการดื่มเพื่อสังสรรค์ระหว่างเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 82.2 จากพฤติกรรมสุขภาพของนายทหารชั้นประทวน พบว่ามีสถิติการเข้ารับการรักษาและการบำบัดการติดสิ่งเสพติดประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนายทหารชั้นประทวน ของนายทหารชั้นประทวน ณ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2548 สูงขึ้นตามลำดับดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยคัดสรรและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนายทหารชั้นประทวน ณ ชุมชนทหารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ว่ามีปัจจัย

คัดสรรใดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีแอลกอฮอล์ ทั้งนี้เพราะบุคลากรดังกล่าวเป็นกำลังสำคัญในการดำเนินการในหน่วยแพทย์ทหารของกองทัพบก และอีกทั้งยังเป็นพลังสำคัญของประเทศชาติอันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งต่อสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวของนายทหารชั้นประทวน ณ ชุมชนทหารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ด้านบุคคล ด้านครอบครัว ด้านสังคมและวัฒนธรรมและด้านสภาพแวดล้อมของนายทหารชั้นประทวน ณ ชุมชนทหารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในด้านบุคคลด้านครอบครัวด้านสังคมและวัฒนธรรมและด้านสภาพแวดล้อมของนายทหารชั้นประทวน ณ ชุมชนทหารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการวิจัย : เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)

วัสดุและวิธีการ : สุ่มนายทหารชั้นประทวน ณ ชุมชนทหารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งชั้นตามยศได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 73 นาย จากจำนวนนายทหารชั้นประทวนทั้งหมด 288 นาย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของนายทหารชั้นประทวน ณ ชุมชนทหารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่คัดแปลงจากกรณีศึกษา เทนุรักษ์และ

คณะ (2544) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า : พบว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ด้านสังคมและวัฒนธรรม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ด้านบุคคล ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อม

สรุป : จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ด้านสังคมและวัฒนธรรมดังนั้น ผู้บังคับบัญชาของทหารควรตระหนักถึงความสำคัญในการให้ความรู้กำลังพลเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยม และพฤติกรรมสร้างกระแสให้ทหารรุ่นใหม่ใส่ใจในผลกระทบจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์เพื่อความแข็งแรงของกองทัพและประเทศชาติต่อไป

คำสำคัญ : พฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ นายทหารชั้นประทวน

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลเสียว อำเภอ จังหวัดชัยภูมิ
ผู้แต่ง	จิรวัดณ์ จิตตวัฒนานนท์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบตัดขวาง เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ประจำหมู่บ้านตำบลเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ระหว่างเดือนมีนาคม 2550 – พฤษภาคม 2550 จากกลุ่มตัวอย่าง 116 คน โดยการสุ่มจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 12 หมู่บ้าน จำนวน 166 คน เก็บข้อมูลโดยให้ อสม. ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติตน ผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตน ตลอดจนความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยใช้ค่า χ^2 Fisher' Exact Test และนำเสนอค่า OR พร้อมช่วงเชื่อมั่นที่ 95% (95% Confidence Interval : CI)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 116 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 73.3 มีอายุเฉลี่ย 42.6 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7 ปี ส่วนใหญ่สถานภาพสมรส ร้อยละ 90.5 ส่วนมากการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 67.2 อาชีพส่วนใหญ่เกษตรกร ร้อยละ 62.1 รายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง 1,000-

15,000 บาท มีฐานะของรายได้ เท่ากับ 3,850 บาท ต่อเดือน ส่วนมากรายได้พอใช้จ่าย (ร้อยละ 70.7) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.4) จะเป็นกรรมการหมู่บ้าน หรือกลุ่มอื่นๆ ในหมู่บ้านด้วย (เกือบครึ่ง ร้อยละ 46.6) ดำรงตำแหน่งมาน้อยกว่า 5 ปี ส่วนมาก (ร้อยละ 69.8) ไม่มีโรคประจำตัว โรคที่เป็นมากที่สุดคือโรคเบาหวาน และโรคกระเพาะอาหารอักเสบอย่างละ ร้อยละ 37.1 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.3) เคยมีประสบการณ์ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มที่นิยมดื่มคือ เบียร์ (ร้อยละ 50.9) เหตุผลของการดื่มส่วนใหญ่เพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 71.8 ความถี่ในการดื่มต่อสัปดาห์ อยู่ระหว่าง 1-2 วัน ร้อยละ 49.4 ระยะเวลาในการดื่มแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการดื่ม ครั้ง – 1 ชั่วโมง ร้อยละ 42.4 ร้อยละ 87.1 มีค่าใช้จ่ายในการดื่มแต่ละครั้ง จะน้อยกว่า 100 บาท ส่วนใหญ่ร้อยละ (ร้อยละ 86.2) ไม่เคยประสบอุบัติเหตุ ในกลุ่มที่ประสบอุบัติเหตุ ร้อยละ 37.5 ประสบอุบัติเหตุจากการดื่มแอลกอฮอล์ อสม. มีระดับความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ปานกลาง ร้อยละ 54.3 อสม. เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.3) มีความรู้มากที่สุดในเรื่องบทลงโทษสูงสุดของผู้กระทำความผิดขณะเมาสุรา คือจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 2,000-10,000 บาท แต่ร้อยละ 98.3 ไม่ทราบว่ามีบทลงโทษสูงสุดของการจำหน่ายสุราให้เด็กอายุน้อยกว่า 18 ปี คือจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีระดับทัศนคติในเชิงลบการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะนำไปสู่การทะเลาะวิวาท ร้อยละ 88.8 แต่อสม. ร้อยละ 58.6 เห็นด้วยที่รัฐบาลสนับสนุนให้มีการผลิตสุราในชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 73.3 ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน โดยดื่มเป็นบางครั้งเวลามีเพื่อน/ญาติพี่น้องมาหา ร้อยละ 72.4 ปัญหาที่พบ

จากการดื่มน้ำอัดลมที่มีแอลกอฮอล์มากที่สุด เกษะและวิวัฒน์สมาชิกร่วมในครอบครัวหลังจากดื่มน้ำอัดลมที่มีแอลกอฮอล์ร้อยละ 20.7 ขับขี่ยานพาหนะขณะมีเมารถร้อยละ 15.5 และถูกสมาชิกในครอบครัวหรือผู้อื่นทำร้ายร้อยละ 8.6 และพบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับการดื่มน้ำอัดลมที่มีแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - value < 0.05$) โดยเพศชาย มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มน้ำอัดลมที่มีแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง 4.5 เท่า (95% CI=1.23-16.4)

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ การให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้ของ อสม. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรการทางกฎหมายและระเบียบในการขายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และควรมีการสร้างทัศนคติที่ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดาหรือสินค้าทางเศรษฐกิจ แต่มีโทษ หน่วยงานด้านสาธารณสุขต้องมีมาตรการที่เป็นระบบ ในการลดการดื่มน้ำอัดลมที่มีแอลกอฮอล์ของ อสม. เพื่อเป็นแบบอย่างแก่คนทั่วไป

ชื่อเรื่อง	แรงงานอ้อยกับการดื่มน้ำอัดลม กรณีศึกษาหมู่บ้านแห่งหนึ่งในภาคอีสาน
ผู้แต่ง	คุณฉวี อายุวัฒน์ และอดิเรก เร่งมานะวงษ์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ศูนย์สุขภาพชุมชนพุกเกวียน
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัจจุบันภาคอีสาน มีพื้นที่และแรงงานอ้อยมากที่สุดในประเทศ ด้วยสภาพการทำงานที่หนัก เหนื่อยล้า ย่อมเกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพ และดื่มน้ำอัดลม การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) มิติทางสุขภาพและสังคมของแรงงานอ้อยกับการดื่มน้ำอัดลม 2) ผลกระทบทางสุขภาพและสังคมของแรงงานอ้อยกับการดื่มน้ำอัดลม และ 3) ชุมชนกับการจัดการสุขภาพของแรงงานอ้อยกับการดื่มน้ำอัดลม วิธีการศึกษา ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ผลการศึกษา พบว่า ครอบครัวร้อยละ 95 เป็นแรงงานอ้อย และร้อยละ 87 ดื่มน้ำอัดลม แรงงานอ้อย ได้เป็น 4 กลุ่ม 1) แรงงานปลูกอ้อย 2) แรงงานบำรุงรักษาอ้อย 3) แรงงานเก็บเกี่ยวอ้อย และ 4) แรงงานส่งอ้อยเข้าโรงงาน และพบว่า แรงงานอ้อย ที่มีค่าใช้จ่ายในการดื่มน้ำอัดลมมากที่สุด คือ แรงงานพ่นยากำจัดวัชพืช คิดเป็น 1 ใน 3 ของรายได้ต่อวัน แรงงานตัดอ้อยหญิง และเด็ก อายุ 13 ปีขึ้นไป ดื่มน้ำอัดลมมากขึ้น เพราะสามารถหาเงินได้เอง แรงงานขึ้นอ้อย เอื้อต่อการดื่มน้ำอัดลม เพราะได้แก้อ้อยให้สุราดื่มน้ำ เพื่อกระตุ้นการทำงาน ด้านแรงงานพ่นยากำจัดวัชพืช ซึ่งทำงานหนัก และมีความเสี่ยง ยังเกิดผลกระทบทางสุขภาพและสังคมจากการดื่มน้ำอัดลมมากขึ้น และชุมชนยังไม่มีกลไกในการจัดการสุขภาพของแรงงานอ้อยกับการดื่มน้ำอัดลม

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกบริโภคเบียร์ ของพนักงานในธุรกิจห้องเย็นทางการเกษตร
ผู้แต่ง	ธนบดี งามพิมลศรี
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกบริโภคเบียร์ และกระบวนการการตัดสินใจของพนักงานในธุรกิจห้องเย็นทางการเกษตร และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาพนักงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยได้ทำการเก็บตัวอย่างจำนวน 300 ตัวอย่าง จากพนักงานบริษัทจำนวน 882 คน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20-24 ปี และมีสถานภาพโสด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาท จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นเวลา 1-2 ปี

จากการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่จะเลือกดื่มเบียร์ข้างเป็นอันดับที่ 1 เบียร์สิงห์เป็นอันดับที่ 2 และเบียร์ไฮเนเก้นเป็นอันดับที่ 3 โดยเหตุผลหลักเรื่องความชอบในรสชาติมากที่สุด ส่วนใหญ่ดื่มมาเป็นเวลา 6-10 ปี และนิยมซื้อเบียร์บริโภคที่ร้านค้า/ร้านขายของชำทั่วไป โดยประเภทของเบียร์ที่นิยมซื้อดื่มเป็นเบียร์บรรจุขวดครั้งละ 1-2 ขวด และดื่มเบียร์เดือนละ 2-3 ครั้ง ก่อนซื้อเบียร์บริโภคกลุ่มตัวอย่างจะเปรียบเทียบราคาแต่ละยี่ห้อก่อนซื้อ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์ของพนักงานในธุรกิจห้องเย็นทางการเกษตรในระดับมาก ประกอบด้วย ผลិតภัณฑ์ ราคา และช่องทางการจำหน่าย

ส่วนกระบวนการการตัดสินใจของพนักงานในธุรกิจห้องเย็นทางการเกษตรที่เลือกบริโภคเบียร์นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักเบียร์ที่ดื่มจากเพื่อนและคนใกล้ชิดในระดับมาก โดยเหตุผลในการดื่มเบียร์ครั้งแรกคือ ลองดื่มเพื่อเข้าสังคม และเลือกดื่มเบียร์เพราะว่าดื่มง่าย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดื่มเบียร์เวลาเข้าสังคม

การศึกษาวิจัยเสนอแนะให้มีการณรงค์ชักชวนให้พนักงานในธุรกิจห้องเย็นทางการเกษตร ลด ละ เลิกการดื่มเบียร์และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพื่อลดการขัดแย้งและปัญหาสังคมโดยรวม

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการเสพยาสูบของผู้ จับจ่ายพาหนะของจังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	บุษบา ชัยศรีสวัสดิ์สุข
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่หน้า 50

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการดื่มน้ำ สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคม ผลกระทบต่อ การดื่มน้ำของผู้ป่วยสูรา
ผู้แต่ง	สุกมา แสงเดือนฉาย
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันชัยญารักษ์ กรมการแพทย์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 88

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มน้ำ ครอบครัวและผลสืบเนื่องที่มีต่อ ครอบครัวในเขตตำบลม่วงชุม อำเภ ท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
ผู้แต่ง	เขมวันต์ ณ อุดร
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่หน้า 51

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดื่มน้ำของผู้จับจ่ายที่เมาสุราแล้วขับรถ ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	นงนุช ดันดิธรรม
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่หน้า 124

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการจับจ่ายขณะมีเม แบบแผนการดื่มน้ำ
ผู้แต่ง	กมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่หน้า 65

ชื่อเรื่อง	แบบแผนพฤติกรรมการดื่มน้ำและ เครื่องดื่มน้ำอัดลมในกลุ่มสตรีใน ชุมชนชนบท: กรณีศึกษา 4 พื้นที่
ผู้แต่ง	สุวจิ กู๊ด, วัชริน ธัญญานนท์ และ อรณุช ผาชื่น
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 224

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การสร้างตราสินค้าเพื่อการ แข่งขันของเบียร์ลีโอและซูเปอร์ลีโอ
ผู้แต่ง	นรากร พิรุฬห์สิทธิ์
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 342

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ที่มี ผลต่อการเลือกซื้อเบียร์ของนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้แต่ง	ศันสนี ภู่วัญเมือง
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 360

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการ บริโภคเบียร์ของชายไทยในเขตอำเภอ เมืองจังหวัดเชียงราย
ผู้แต่ง	ณัฐสิทธิ์ อนันตกรณีวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 406

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการซื้อและการดื่ม ตลอดจน ความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อปัจจัยที่มี อิทธิพลในการเลือกซื้อสุราแช่สาโทใน เขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	พรศักดิ์ คงอารยะเวชกุล
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 72

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีต่อร้านค้าที่ จำหน่ายเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ รอบเขตร่วมมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้แต่ง	นักศึกษาแพทย์ชั้นปี 5 กองเวชศาสตร์ ชุมชน
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 312

ชื่อเรื่อง	ความคาดหวังในองค์ประกอบ ผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ตัดสินใจบริโภค เบียร์ของกลุ่มคนวัย ทำงานเฉพาะเพศหญิงในเขต กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	กมล ทรัพย์ธนะอุดม
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 285

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเลือกซื้อ สุรากลั่นชุมชนในเขตอำเภอลำปลาย มาศ จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้แต่ง	สุริยา อังโฆรัมย์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 286

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และการสื่อสาร ณ จุดซื้อที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมดื่มในเขต กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ชนาธิป เพ็ญกิตติ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 314

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างตลาดสุรากลั่นนโยบายสุรา เสรี
ผู้แต่ง	รัตนา จินกลาง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 433

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการ ตัดสินใจซื้อเบียร์ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
ผู้แต่ง	ภาวิกา เพ็งสุวรรณ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 375

ชื่อเรื่อง	แนวโน้ม และทิศทางของอุตสาหกรรม ไวน์ไทย
ผู้แต่ง	दनัย รุจิเกียรติกำจร
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 290

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อไวน์ไทย นกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ประภาพร ดันวิเศษ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 299

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบแนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มน้ำแบบผลิตภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ธาริณี แดงเข้ม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 105

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ของการบริโภคเบียร์ (ไฮเนเก้น) ต่อสัปดาห์ต่ออัตราภาษีสรรพสามิตเบียร์ในเขต อ.เมือง จ.เชียงใหม่
ผู้แต่ง	พัฒนัชชัย พึ่งโพธิ์สภ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 60

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคชายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	อาทิตย์ สายบัวทอง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 107

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อและดื่มน้ำเบียร์ตรา SUPER LION
ผู้แต่ง	ปิยวัฒน์ ว่องไว
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 62

ชื่อเรื่อง	โครงสร้างตลาดและปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เบียร์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	พีรศักดิ์ วลีไพสิฐ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 376

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ไวน์ที่ได้รับคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ5ดาว จังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	ทศพร ชุมสาย ณ อยุธยา
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 115

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเบียร์ที่ร้านอาหารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้แต่ง	อดิเรก บุญคุ้ม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 119

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมผู้บริโภคและการใช้ปัจจัยด้านการโฆษณาในการตัดสินใจซื้อไวน์คูลเลอร์ของสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	วันเพ็ญ เจริญพาโชค
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บาร์ดี บริเชอร์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	สุทิสรา ทองนาโพธิ์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 121

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดของสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
ผู้แต่ง	วรศร ปัทมานนท์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 303

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของโฆษณาและการรับรู้ความเสี่ยงต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่น อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	กฤษณะ เวียงคำ, กันต์กนิษฐ์ ชูรกิจ และ ศรัณยา จงแสง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย บทคัดย่ออยู่ที่หน้า

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อเหล่า อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน และสื่อโฆษณาพฤติกรรมการดื่มเหล้า และการคิดเหล้า: การทดสอบแบบจำลองปัญญาสังคม
ผู้แต่ง	วันชัย อริยะะพุทธิพงษ์, สุภาพัส ชารินิวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 143

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มยี่ห้อสไปย์ไวน์กุลเลอร์และยี่ห้อบาคาร์ดี บริเชอร์ ของผู้หญิงวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ณิชภัทร ะมา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 226

ชื่อเรื่อง	การสำรวจ การรับรู้ ความพึงพอใจ และพฤติกรรมของผู้บริโภค ที่มีต่อโฆษณาเบียร์ลิโอ ทางสื่อโทรทัศน์
ผู้แต่ง	ปณิศา ศิริรัตน์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม. บัณฑิตวิทยาลัย
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	โครงการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ : เพื่อหามาตรการทางเลือกป้องกันแก้ไข : รายงานการศึกษา
ผู้แต่ง	วิทยาลัยการสาธารณสุข
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์อุปสงค์สุราคลื่นชุมชน
ผู้แต่ง	ศุคาลักษณ์ เตชะแก้ว
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการดื่มเหล้าของชาวบ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
ผู้แต่ง	เสาวนีย์ คะชาวงศ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	รายงานประมาณการผู้ใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2546
ผู้แต่ง	มานพ คณะโต ... [และคนอื่น ๆ]
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อไวน์ของสหกรณ์ไวน์ เชียงใหม่จำกัด ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	พิไล จิรวุฒิวงศ์ชัย
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	การศึกษาปัจจัยการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ของตำบลไทรย้อย อำเภอเด่นชัย จ.แพร่
ผู้แต่ง	ผจญ ธนะขว้าง
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากประวัติชีวิตกรณีศึกษา : นิสิตชายที่ได้รับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ปฐมพงษ์ ยอดยิ้ม, ไกรสร เวียงนาค
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติของวัยรุ่นไทยต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	Wanwadee Hengrassamee.
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ : รายงานการวิจัย
ผู้แต่ง	เจริญศรี เอี้ยงกฤษร
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมและความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรณีศึกษา : นิสิตที่พักหอพักเอกชนภายในชุมชนหมู่ 16 บ้านแม่กาห้วยเคียน ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ผู้แต่ง	ชติฎฐ์ ตรังคธาร, ศิริลักษณ์ ประสิทธิ์เมือง, สันติ โนนตีบ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคสุราต่างประเทศของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง สุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้แต่ง	นวพรรษ การะเกต
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสยาม
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดโป่ง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ผู้แต่ง	มาลินี คิวทอง
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	การวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของเยาวชนไทย : การสำรวจองค์ความรู้สถานการณ์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา
ผู้แต่ง	บุญเสริม หุตะแพทย์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ค่านิยมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ลักขณา เต็มศิริกุลชัย
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ความชุกและพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	พนิดา นามจันดี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราและสูบบุหรี่ของนิสิตหญิงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2545
ผู้แต่ง	ณานิ น้อยพันธ์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	บุญเสริม หุตะแพทย์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ขณะขับขี่ในจังหวัดสงขลา
ผู้แต่ง	ลัดคน์ มุสิกะนุกุล, เลอศักดิ์ จันทร์คน, วิริยา เทวานุกุล
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์ และเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
ผู้แต่ง	สมิต วัฒนชัยบุญธรรม
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ทบทวนทิศทาง : การศึกษาและแก้ไขการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	อาภา ศิริวงษ์ ณ ออยุธยา
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ยงยุทธ จจรธรรม, บังอร ฤทธิภักดี
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	หมอบชวาบ้าน 26, 307 (พ.ย. 2547) 10-15มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของนักเรียนนายสิบทหารบก
ผู้แต่ง	สายพิน สุประเสริฐ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมกรรมการดื่มเหล้าของชาวบ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
ผู้แต่ง	เสาวนีย์ คะชาวงศ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการบริโภคไวน์และทัศนคติต่อไวน์ที่บ้านของผู้บริโภคในตลาดระดับกลาง
ผู้แต่ง	อารี วิบูลย์พงศ์
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาเครือข่ายและระบบการ เฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา ภายใต้นโยบายการเปิดเสรีการผลิต และจำหน่ายสุรา
ผู้แต่ง	อุษณีย์ ฟุ้งปาน
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อไวน์ของ สหกรณ์ไวน์ เชียงใหม่จำกัด ในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	พิไล จิรวุฒิวงศ์ชัย
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยยเรศวร วิทยาเขต สารสนเทศพะเยา
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	การศึกษาความชุกและปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับ การใช้สุรา ของ ประชาชนในจังหวัดชลบุรี ทงธรรมชาติ.
ผู้แต่ง	ภัทรพร มานิตย์ และณรงค์ศักดิ์ ทองธรรมชาติ.
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	วารสารสุขภาพภาคประชาชน ภาค กลาง ปีที่ 19 ฉบับที่ 4 (ก.ค.-ก.ย. 2547) หน้า 12-19มหาวิทยาลัย บูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรมการ ป้องกันตนเองจากการดื่มสุราของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	สุรีพร คนละเอียด
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	การบริโภคเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ ของคนไทย
ผู้แต่ง	วีรวรรณ เล็กสกุลไชย
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	วารสารวิชาการสาธารณสุข ปีที่ 11 ฉบับที่ 6 (พ.ย.-ธ.ค.2545) หน้า 812- 181. มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	บทความ

ชื่อเรื่อง	แบบแผนการบริโภค ทักษะชีวิตการ ป้องกัน และรูปแบบการแก้ไขปัญหา การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ คนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้แต่ง	สมาคมหมออนามัย
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	อุปสงค์ อุปทานและผลกระทบของ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน ประเทศ
ผู้แต่ง	บัณฑิต ศรีไพศาล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	คลินิก 22, 1 (ม.ค. 2549) 7-20 ภาพประกอบ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	วิจัยรูปแบบการดื่มเครื่องดื่มมี แอลกอฮอล์กับรูปแบบการขึ้นลงของ ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของ อาสาสมัครชาวไทย
ผู้แต่ง	วีรวรรณ เล็กสกุลไชย
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา อำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคาม
ผู้แต่ง	ปรียาพร ศุภษร
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

หนังสือเกี่ยวกับ ด้านอุปสงค์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มและติดสุรา
ผู้แต่ง	ภาณุพงศ์ จิตะสมบัติ
ปีที่พิมพ์	2535
แหล่งที่พิมพ์	ขอนแก่น : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราวิชาการสุราระดับชาติครั้งที่ 1 วิกฤติปัญหาสุรา และนโยบาย 13-15 กรกฎาคม 2548 โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ประวัติศาสตร์การบริโภคสุราในประเทศไทย
ผู้แต่ง	พระไพศาล วิสาโล
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสุขภาพ ไทย
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราวิชาการสุราระดับชาติครั้งที่ 2 แอลกอฮอล์: ผลกระทบและมาตรการเชิงประจักษ์ 13-14 ธันวาคม พ.ศ. 2549 โรงแรมรามาร์คาร์ดีนส์
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา : ทบทวนองค์ความรู้ สถานการณ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องภายใต้โครงการสืบสานวัฒนธรรมไทยสู่สุขภาพที่ยั่งยืน
ผู้แต่ง	เทพินทร์ พ็ชรานุรักษ์
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาวิชาการแพทย กรรมการแพทย์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2549
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราริชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 3 สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา 21-22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 โรงแรม ริชมอนด์
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2550
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

อุปทาน

ในส่วนนี้จะประกอบด้วยบทคัดย่อและรายชื่อหนังสือที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในส่วนของอุปทาน ซึ่งแบ่งเป็น

- กำหนดราคา (price)
- ช่องทางการจำหน่าย (place)
- ส่งเสริมการจำหน่าย (promotion)
- ตัวผลิตภัณฑ์ (product)

โดยแต่ละด้านจะเรียงลำดับตามปีที่ทำวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยนั้นๆ ส่วนหนังสือจะอยู่ต่อจากบทคัดย่อ ซึ่งจะมีเฉพาะรายชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง แหล่งที่มาของหนังสือ โดยเรียงตามปีที่พิมพ์ และตอนท้ายของด้านอุปทานจะเป็น รายชื่อของวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่หาไม่พบจากการไปห้องสมุด (แหล่งที่มา) 3 ครั้ง ผู้วิจัยรวบรวมไว้เพื่อที่หากไปค้นมากกว่า 3 ครั้ง อาจจะพบ

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านอุปทาน : ราคา (Price)**

ชื่อเรื่อง	ดีมานด์ของสุราขาว- ผสมในประเทศไทย ไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512- 2521
ผู้แต่ง	บุญชัย พิทักษ์ดำรงกิจ
ปีที่พิมพ์	2524
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

จากผลการวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์นี้ สามารถนำไปใช้ในการคาดคะเนปริมาณการบริโภคสุราขาว- ผสม ซึ่งนำไปสู่การประมาณรายได้จากภาษีสุราดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้อาจใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาทางด้านการผลิต การตลาด และผลกระทบของภาษีสุราขาว- ผสมที่มีต่อการบริโภค เป็นต้น

บทคัดย่อ

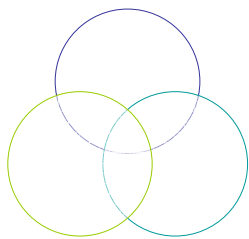
วิทยานิพนธ์นี้ต้องการจะทราบถึงดีมานด์ของสุราขาว- ผสมในประเทศไทย โดยมีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดีมานด์ของสุราขาว- ผสม เช่น ราคาสุราขาว ราคาสุราผสม ราคาสุราแม่โขง ราคาเบียร์ รายได้ อิทธิพลของการประมูลเงินค่าธรรมเนียมพิเศษ จำนวนสุราที่ผิดกฎหมายที่จับกุมได้ (สุราเถื่อน) จำนวนประชากรนอกเขตเทศบาล จำนวนร้านขายปลีกสุรา และผลของเวลา เป็นต้น

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาเป็นรายเขต เช่น เขตกรุงเทพมหานคร และเขตสรรพสามิต (9 เขต) ในขณะเดียวกันก็ได้ทำการศึกษาดีมานด์ของสุราขาว- ผสมทั้งประเทศด้วย สำหรับการวิเคราะห์ใช้วิธีทางเศรษฐมิติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ แบบ Cross- Section และ แบบ Time Series ซึ่งผลของการวิเคราะห์สรุปได้ว่า การบริโภคสุราขาว- ผสมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาสุราขาว ราคาสุราผสม และอิทธิพลของการประมูลเงินค่าธรรมเนียมพิเศษ แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ นอกจากนี้ผู้บริโภคสุราขาว- ผสม โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล (อยู่ในชนบท) สำหรับปัจจัยการทดแทนนั้น สุราขาวสามารถถูกทดแทนโดยสุราที่ผิดกฎหมาย (สุราเถื่อน) ได้ดี แต่สุราแม่โขงและเบียร์ทดแทนได้น้อยมาก สำหรับสุราผสมนั้นถูกทดแทนโดยสุราแม่โขงน้อยมากเช่นกัน ส่วนเบียร์และสุราเถื่อนทดแทนไม่ได้เลย อย่างไรก็ตาม จำนวนร้านขายปลีกสุราและผลของเวลามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการบริโภคสุราขาว- ผสม

ชื่อเรื่อง	วิธีบริหารงานสุราปัจจุบัน ปัจจัยเสริมสร้างระบบผูกขาดปัจเจกชน
ผู้แต่ง	เฉลิมชัย ลสีนนท์
ปีที่พิมพ์	2524
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

จากการศึกษาวิจัยในเอกสารฉบับนี้ ทำให้เห็นว่ามีผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วยกัน ๓ ฝ่าย คือ รัฐผู้ประกอบการทำและจำหน่ายสุราขาว - ผสมผู้บริโภครวมกัน การบริหารงานสุราที่จะให้เกิดผลตามอุดมคติ จึงน่าจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของทุกฝ่าย กล่าวคือ ฝ่ายรัฐก็ต้องมีรายได้จากภาษีสุราและผลประโยชน์อื่นอย่างพอเหมาะพอควร ฝ่ายผู้ประกอบการก็มีรายได้คุ้มกับการลงทุน ฝ่ายผู้บริโภครวมกันก็ต้องได้รับความเป็นธรรมในเรื่องราคาสุรา หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้รับประโยชน์มากเกินไปกว่าความเหมาะสมก็จะเป็นเหตุให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในชาติได้หากจะเปรียบเทียบผลประโยชน์ของแต่ละฝ่ายเป็นห่วงวงกลมก็ควรปรารถนาให้ห่วงวงกลมมีการประสานกัน ดังภาพนี้

ทั้งนี้ไม่เฉพาะการประสานประโยชน์ในเรื่องการบริหารงานสุราเท่านั้น

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุรา : วิธีเก็บจากบริษัทกลางกับวิธีเก็บจากเขตจำหน่ายแต่ละเขต
ผู้แต่ง	สุวีร์รัตน์ บรรจงอักษร
ปีที่พิมพ์	2528
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

Presents a comparative analysis on income collection methods of distilling by comparing the public revenues which the government would be able to collect from distilleries by the current method of distribution zones and by the integrated method or by setting up the third company. Relates the history of the competition between Mekhong and Hong Thong whiskies which has extensively aggressive both in trade strategy and politics. Suggests in early 1984 to amalgamate the two opponents by setting up a third company to handle marketing nationwide. The studies based on the distributing targets of each company show that the government will benefit a higher revenue from the two companies' concession rather than setting up a third company. Displays that the actual consumption of the three bands of whisky is much lower than the distilling and distribution of the two companies in the market. This theoretically falls in line with the hypothesis

ชื่อเรื่อง	กิจการสุราในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2367 – 2485
ผู้แต่ง	เขาวภา ญาณสุภาพ
ปีที่พิมพ์	2532
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

กิจการสุรานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อรายได้ของรัฐบาลเป็นอย่างมาก เพราะภาษีสุราถูกจัดอยู่ในประเภทภาษีอากรที่ทำรายได้ให้แก่รัฐในอัตราสูง ทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคงและการที่กิจการสุราจะทำรายได้ให้แก่รัฐมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับการดำเนินการสุราตั้งแต่การผลิต การจำหน่าย และการเก็บภาษี ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

การดื่มกลั่นสุรานั้น นับตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมาจนกระทั่งถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยเฉพาะการดำเนินการผลิตสุราในสมัยรัชกาลที่ 3 ส่วนใหญ่จะอยู่ในมือของชาวจีน ซึ่งมีฐานะการเงินมั่นคง เข้ารับการประมูลผูกขาดอากรสุราไปทำการต้มกลั่นสุราจำหน่าย ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้เรื่อยมาจนถึงปลายสมัยรัชกาลที่ 5 ในสมัยรัชกาลที่ 4 รัฐบาลไทยได้ทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีกับนานาประเทศจากการทำสนธิสัญญาดังกล่าวมีผลกระทบต่อกรจำหน่ายของนายอากรสุราและรายได้ที่รัฐบาลได้รับจากนายอากร เพราะมีการนำสุราต่างประเทศเข้ามาจำหน่ายในราคาต่ำ สุราในประเทศที่นายอากรผลิตก็จะต้องขายแข่งในราคาต่ำเช่นเดียวกันทำให้รายได้จากอากรสุราจึงตกต่ำไปด้วยเช่นกัน รัชกาลที่ 4 ทรงเกรงว่าจะเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลของประเทศตะวันตก จึงทรงดำเนินการแก้ไขสัญญาที่ทำไว้กับนานาประเทศตั้งแต่ครั้งก่อนในเรื่องการนำเข้าสุรา โดยกำหนดการนำเข้าสุรามาจำหน่ายในประเทศจะต้องเสียภาษีสุราต่างประเทศในอัตราร้อยละ

3 เมื่อต้องการจะจำหน่ายให้ขออนุญาตตามที่รัฐบาลได้ตั้งกฎเกณฑ์ไว้การดำเนินการสุราในสมัยรัชกาลที่ 5 ระยะเวลาแรกพบว่าระบบการเก็บภาษีมีข้อบกพร่องที่ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการคือ

1. ปัญหาการจำหน่ายสุรา เนื่องจากระบบการผูกขาดสุรากำหนดให้นายอากรเป็นผู้ได้สิทธิการจำหน่ายสุราแต่ผู้เดียวนายอากรจะให้ผู้ใดรับช่วงผูกขาดการจำหน่ายหรือไม่อย่างไรสุดแท้แต่นายอากรสุรา นอกจากนี้ นายอากรยังได้รับอำนาจในการกำหนดราคาสุราได้ตามใจชอบ ซึ่งทำให้ประชาชนเดือดร้อนจากการจำหน่ายสุราแพงเกินไป รัฐบาลไม่สามารถควบคุมการจำหน่ายของเจ้าภาษีนายอากรได้ โดยเฉพาะวิธีการขายทอดการผูกขาดการจำหน่ายสุราเป็นต้น

2. ปัญหาสุราต่างประเทศ ทำให้เกิดผลกระทบต่อกรดำเนินการสุราเป็นอันมาก เพราะว่าสุราต่างประเทศเสียภาษีในอัตราน้อยกว่าสุราในประเทศที่นายอากรเป็นผู้ดำเนินการและสุราต่างประเทศมีแอลกอฮอล์สูงกว่าเป็นช่องทางทำให้เกิดการทุจริตเป็นผลให้นายอากรและรัฐบาลได้รับรายได้น้อยลงไป อีกทั้งยังทำให้เกิดการฟ้องร้องเป็นคดีระหว่างนายอากรกับพ่อค้าสุราต่างประเทศ โดยเฉพาะคนจีนที่เข้าเป็นคณในบังคับของต่างประเทศจนก่อปัญหาให้กับรัฐบาลและนายอากรเป็นอันมาก

3. ปัญหาสุราเถื่อน เป็นปัญหาที่มีมาเป็นเวลานานแล้ว แต่รัฐบาลก็ไม่สามารถที่จะควบคุมและปราบปรามให้หมดไป ถึงแม้ว่ารัฐจะออกกฎหมายลงโทษปรับไหมหรือจำคุกก็ไม่เด็ดขาดและประการสำคัญที่สุดคือ เจ้าพนักงานหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องไม่ดูแลและปราบปรามอย่างจริงจัง อีกทั้งวิธีการจับกุมก็ไม่เข้มงวดทำให้ผู้กระทำความผิดหลีกเลี่ยงได้เสมอ โดยได้รับความช่วยเหลือจากขุนนางข้าราชการของรัฐอีกด้วย

ปัญหาดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดผลเสียต่อรายได้ของรัฐบาลที่ได้จากอากรสุรา ซึ่งสืบเนื่องจากการดำเนิน

กิจการของนายอากร โดยที่รัฐบาลไม่มีหน่วยงานที่ควบคุม การดำเนินกิจการสุราของนายอากรสุราได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผลให้เงินรายได้และรายจ่ายของรัฐไม่เพียงพอทั้งนี้เนื่องจากระบบการเก็บภาษีอากรสุราขึ้นอยู่กับหลายหน่วยงานทำให้กรมพระคลังมหาสมบัติไม่สามารถตรวจสอบได้ถูกต้อง อีกทั้งเจ้าภาษีนายอากรมักนำเงินอากรสุราไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวทำให้เงินอากรสุราติดค้างเป็นจำนวนมากรัชกาลที่ 5 ทรงเห็นว่าระเบียบการ จัดเก็บภาษีอากรที่เป็นอยู่ในขณะนั้นไม่รัดกุมจึง จำเป็นต้องหาทางแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระเบียบการ จัดเก็บภาษีอากรเสียใหม่ คือ

1. การจัดระเบียบบริหารและหน่วยงานการ ควบคุมการเก็บภาษีอากร โดยตั้งหอรษฎาพิพัฒน์ขึ้นเป็น หน่วยงานสำหรับรวบรวมเงินภาษีอากรที่ขึ้นอยู่กับกรม ต่าง ๆ ให้มารวมไว้ในที่หน่วยงานเดียวกันจากระบบ ดังกล่าวมีผลทำให้รัฐต้องดำเนินการจัดเก็บอากรสุราเอง และเป็นผลทำให้เจ้าภาษีนายอากรและขุนนางข้าราชการที่ เคยได้รับประโยชน์จากกิจการสุราต้องสูญเสียรายได้ไป

2. การจัดเก็บภาษีอากรสุรารัฐบาลได้วาง หลักเกณฑ์การปฏิบัติและปรับปรุงกิจการสุราให้ดียิ่งขึ้น เช่น วิธีการประมูล การจำหน่าย เป็นต้นสำหรับในมณฑล กรุงเทพฯ ได้ตราพระราชบัญญัติภาษีอากรเพิ่มเติมขึ้นใน พ.ศ. 2448 เพื่อแก้ไขวิธีประมูลภาษีอากรในกรุงเทพฯ ซึ่ง ทำให้รายได้สูงกว่าในหัวเมือง ทำให้เกิดการแย่งกัน ประมูล รัฐบาลจึงต้องแก้ไขระเบียบวิธีการประมูลอากร สุราเสียใหม่ เพื่อให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและอำนวยความสะดวก ให้แก่รายได้ของรัฐให้มากที่สุด

การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินกิจการสุรา รวมถึงการจัดระบบการเก็บภาษีอากรในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นผลให้การดำเนินกิจการสุราเจริญก้าวหน้าและมีรายได้ เพิ่มขึ้นเป็นอันมากจนถึง พ.ศ. 2481 รัฐบาลได้เข้ามา ดำเนินการต้มกลั่นสุราเองโดยกรมสรรพสามิตเป็น ผู้ดำเนินการจนถึง พ.ศ. 2485 ได้โอนกิจการสุราให้อยู่ใน

ความดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อให้สอดคล้อง กับสภาพความเป็นไปทางเศรษฐกิจ ขณะนั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจการสุราได้พัฒนาเจริญยิ่งขึ้นตลอดมาจนถึง ปัจจุบัน

ชื่อเรื่อง	อุตสาหกรรมสุราเพื่อการส่งออกและ ทดแทนการนำเข้า
ผู้แต่ง	เสรี เวชโช
ปีที่พิมพ์	2535
แหล่งที่มา	วิทยาลัยการป้องกันราชอาณาจักร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ผลการศึกษาและวิจัยการบริหารงานสุราในปัจจุบันทั้งภาครัฐและเอกชน เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับต่างประเทศ และรวมทั้งสุราเองกับสินค้าอื่นของไทยที่ส่งออก ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแล้ว เห็นได้ว่า สุราของไทยไม่ก้าวไปอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยสำคัญหลายประการที่มีเหตุให้เป็นเช่นนั้น พอสรุปได้ คือ

1. ระบบการประมูลให้เอกชนเข้ามาดำเนินการทำและขายสุราโรงงานสุรารัฐ โดยเรียกเก็บเงินค่าผลประโยชน์ ค่าสิทธิ หรือค่าธรรมเนียมพิเศษ เป็นเงินกินเปล่าให้แก่รัฐบาล เป็นการหารรายได้เข้างบประมาณ ซึ่งเงินประเภทนี้ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้เรียกเก็บ

2. การประมูล เป็นการแข่งขัน จึงได้กำหนดอายุสัญญาไว้ระยะหนึ่ง ทำให้เอกชนผู้ดำเนินการไม่มีโอกาส ไม่มีเวลาที่จะทำสุราให้มีคุณภาพ ต้องรีบนำสุราออกขาย เพื่อเก็บรายได้เป็นค่าภาษีและค่าธรรมเนียมพิเศษ ค่าผลประโยชน์หรือค่าสิทธิให้แก่รัฐบาลเป็นรายเดือนในอัตราสูง

3. ระบบการประมูลและอายุสัญญา ทำให้ราคาสุราสูง คุณภาพสุราต่ำเพราะต้องลดต้นทุน ทำให้ผู้บริโภครับภาระทางการเงิน สุขภาพอนามัย และปัญหาสังคม

4. ประเทศไทยส่งสินค้าออกขายต่างประเทศมากมายหลายชนิด เป็นที่ทราบกันดี แต่สุราของไทยไม่มีโอกาสส่งออกขายต่างประเทศอย่างภาคภูมิใจอย่างสินค้า

อื่นเลย ทั้งๆที่มีการผลิตสุราในประเทศ มีโรงงานสุราใหญ่กว่าโรงงานทำสินค้าอื่น โดยดำเนินการเป็นหลักฐานมั่นคงตั้งแต่รัชกาลที่ 1 และปัจจุบันคงขายในประเทศเท่านั้น

5. มีความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยทำสุราประเภทวิสกี้ บรั่นดี ไวน์ และรัม ที่เป็นสุรานิยมกันทั่วโลก เพราะประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม 1 ใน 7 ของโลกที่สามารถเพาะปลูกพันธุ์ข้าวบาร์เลย์, ข้าวไรย์ ในภาคเหนือ ปลูกองุ่นในภาคกลางและอีสานตอนล่าง ข้าวโพดในภาคอีสาน รวมไปถึงการแสวงหาไม้โอ๊คมาปลูกในประเทศไทย เพื่อทำถังเก็บบ่ม

ชื่อเรื่อง	เบียร์ช้าง หนทางสู่ดวงดาวไม่ใช่เรื่องง่าย
ผู้แต่ง	ตรีมิตร ชื่นศิลป์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรุนแรงของการแข่งขันของตลาดเบียร์ในประเทศไทย รวมทั้งการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดของเบียร์ช้างในการพยายามเข้ามาช่วงชิงส่วนบางตลาดจากเบียร์สิงห์ผู้ครองตลาด โดยการศึกษาจะมุ่งเน้นศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลของการไม่ประสบความสำเร็จทางการตลาดเบียร์ช้าง

ผลการศึกษาพบว่า จากปริมาณการขายตัวของตลาดเบียร์ในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2531 เป็นต้นมา มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากมีผู้ประกอบการเข้ามาทำตลาดอย่างมากภายหลังจากการเปิดเสรีของรัฐบาล การเคลื่อนไหวของเบียร์คาร์ลสเบอร์ก และช้าง ส่งผลให้เบียร์สิงห์ปกป้องส่วนครองตลาดด้วยการห้ามเอเยนต์จำหน่ายเบียร์ของกลุ่ม ซึ่งทำให้กลุ่มผู้ผลิตเบียร์ช้างตอบโต้ด้วยการบังคับขายเบียร์ฟ่งไปกับสุรา จนทำให้ร้านค้านำเบียร์ช้างมาขายลดราคาเหลือ 4ขวด 100 บาท ผดุงกล่าวทำให้ส่วนผสมทางการตลาดทั้ง 4P ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะกิจกรรมการส่งเสริมการตลาดที่ตรงกันข้ามกับระบบการกระจายสินค้าภายใต้เงื่อนไขการขายฟ่งสุราทำให้ภาพพจน์ที่ต้องเสียงบประมาณปีละหลายร้อยล้านบาทต้องสูญเปล่า เบียร์ช้างกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ไว้ใกล้เคียงกับเบียร์สิงห์ว่าเป็นอีกคิตีหนึ่งของเบียร์ไทย ที่มีรสเข้มข้นและมีคิตีที่สูง ซึ่งทำให้เบียร์ช้างขาดจุดขายที่แตกต่างที่จะชักจูงให้ผู้บริโภคเปลี่ยนใจมาดื่มเบียร์ช้าง ยิ่งเบียร์ช้างเป็นสินค้าที่ใหม่และเพิ่งเข้าสู่

ตลาด โอกาสที่จะไม่ประสบความสำเร็จจึงมีสูง เพราะภาพลักษณ์และการผูกขาดตลาดมานานกว่า 60 ปีของเบียร์สิงห์ ทำให้เบียร์สิงห์กลายเป็นเบียร์ประจำชาติไทยไปเสียแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่ง สำหรับการเข้ามารุกตลาดของผู้ทำซึ่งแม้จะมีการปรับแผนการตลาด หรือมีการวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ใหม่ และมีการทุ่มงบโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขายมากมายหลายร้อยล้านบาท แต่ถ้าไม่มีการแก้ไขปัญหาลึกที่ระบบการขายที่จำหน่ายเบียร์ฟ่งไปกับสุราแล้ว คาดได้ว่าความสำเร็จในการชิงส่วนแบ่งตลาดจากเบียร์สิงห์คงเป็นไปได้ยาก

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การแข่งขันและพฤติกรรมกรรมการ บริโกลในอุตสาหกรรมเบียร์ไทย
ผู้แต่ง	อัสนัย องค์กรวิวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ต้องการศึกษาลงถึงโครงสร้างการตลาด พฤติกรรมการแข่งขันและพฤติกรรมกรรมการบริโกล ของอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทย โดยวิธีการบรรยายเชิงพรรณนาซึ่งจะเป็นการศึกษาในด้านทั่วไปของอุตสาหกรรม โครงสร้างทางการตลาด และกลยุทธ์การแข่งขัน ส่วนการศึกษาในเชิงปริมาณ จะเน้นการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโกล และศักยภาพของตลาดเบียร์ โดยใช้ข้อมูลแบบปฐมภูมิ จากการสำรวจโดยการออกแบบสอบถามจำนวน 150 ชุด และข้อมูลแบบทุติยภูมิ จากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และเอกสารอ้างอิงต่างๆ

จากการศึกษาพบว่า ในอดีตช่วงก่อนการเปิดเสรีโรงงานเบียร์มีผู้ผลิตเพียง 2 ราย คือ บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด และ บริษัท ไทยอมฤต บริวเวอรี่ จำกัด โดยทางบริษัท บุญรอดฯ ครอบงำส่วนแบ่งตลาดสูงถึงร้อยละ 90 จึงทำให้โครงสร้างการตลาดในช่วงก่อนการเปิดเสรีเป็นตลาดผูกขาด ต่อมาหลังการเปิดเสรี ได้มีจำนวนผู้ผลิตเบียร์เพิ่มขึ้นอีก 2 ราย ทำให้โครงสร้างตลาดเปลี่ยนไปเป็นตลาดผู้ขายน้อยราย แต่ทั้งนี้ ทางบริษัท บุญรอดฯ ก็ยังคงมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 80-85 และจากผลของการเปิดเสรีโรงงานเบียร์ ทำให้ผู้ผลิตทุกรายจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์ต่างๆ ทางการตลาด เพื่อทำให้มีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้น และเพื่อปกป้องส่วนแบ่งการตลาดของตนไว้

ทางด้านผลการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโกล พบว่าสาเหตุใหญ่ของการเริ่มดื่มเบียร์มาจากการอยากทดลองและปริมาณการบริโกลของผู้บริโกลส่วนใหญ่ในปัจจุบันยังอยู่ในปริมาณที่น้อยคือ น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ในปริมาณ ½ - 2 ขวดใหญ่ต่อครั้ง สำหรับยี่ห้อเบียร์ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโกลสูงสุดก็คือ เบียร์สิงห์ โดยมีปัจจัยทางด้านรสชาติเป็นเหตุผลที่สำคัญ ในส่วนของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลพบว่า การบริโกลเบียร์มีความสัมพันธ์กับเพศ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้บริโกล ส่วนยี่ห้อเบียร์ที่ดื่มอยู่ประจําวันมีความสัมพันธ์เป็นระดับรายได้ของผู้บริโกล และจากการวิเคราะห์ศักยภาพของตลาดเบียร์ไทยภายใต้สมมติฐานที่กำหนด ตลาดเบียร์ไทยในปี พ.ศ. 2542 จะมีมูลค่าทางการตลาดสูงถึง 27,000 ล้านบาท

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการแข่งขัน และอุปสรรคกีดขวาง การเข้ามาแข่งขันในอุตสาหกรรมเบียร์ไทย
ผู้แต่ง	ประภาพร โปรัมย์รุ่ง
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การศึกษา โครงสร้างตลาดและพฤติกรรมกรรมการแข่งขันของอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	จารุณี เทพอาวุธ
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาภาคนิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการแข่งขัน และอุปสรรคกีดขวาง การเข้ามาแข่งขันในอุตสาหกรรมเบียร์ของประเทศไทย โดยใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา ผลการ ศึกษาพบว่า ก่อนปี พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นช่วงก่อนการเปิดเสรีอุตสาหกรรมเบียร์ไทย โครงสร้างการตลาดเกือบจะผูกขาดโดยสมบูรณ์ โดยมีผู้ผลิตเบียร์เพียง 2 ราย เมื่อมีการเปิดเสรีผู้ผลิตจึงมีเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันมีผู้ผลิตเบียร์ทั้งสิ้น 5 ราย ซึ่งผู้ผลิตแต่ละรายมีการแข่งขันสูง จึงสรุปได้ว่าโครงสร้างทางการตลาดในปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นแบบผู้ขายน้อยรายและมักจะไม่ใช่การแข่งขันทางด้านราคา แต่ในการกำหนดราคา ผู้ผลิตรายใหญ่ ที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดสูง จะเป็นผู้นำในการกำหนด (Price leadership) และโดยธรรมชาติของโครงสร้างตลาดผู้ขายน้อยรายนี้ ผู้ผลิตที่อยู่ในตลาดต่างพยายามแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาด และพยายามรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดที่มีอยู่เดิม จึงมีการกีดกัน การเข้ามาของผู้ผลิตรายใหม่ค่อนข้างมาก (Barrier to entry) ได้แก่ อุปสรรคกีดขวาง เนื่องจากความชอบของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้าและบริการชนิดนั้น อุปสรรคกีดขวางอันเนื่องมาจากการประหยัดต่อขนาด อุปสรรคกีดขวางเนื่องจากความได้เปรียบทางด้านต้นทุนการผลิต อุปสรรคกีดขวางเนื่องจากกฎหมาย และอุปสรรคกีดขวางเนื่องมาจากช่องทางการจัดจำหน่าย

บทคัดย่อ

ภายหลังจากที่ภาครัฐบาลมีนโยบายเปิดเสรีอุตสาหกรรมเบียร์ในปี พ.ศ. 2536 พบว่าอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ปริมาณการจำหน่ายมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพ โดยทั่วไปของอุตสาหกรรม ตลอดจนศึกษาโครงสร้างและพฤติกรรมกรรมการแข่งขันของอุตสาหกรรมภายหลังจากเปิดเสรี เพื่อจะได้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับตลอดจนปัญหาและแนวทางการแก้ไข

การศึกษาได้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิและการคำนวณหาค่าการกระจายตัวของอุตสาหกรรมเบียร์ จากผลการศึกษาพบว่าก่อนภาครัฐบาลเปิดเสรี อุตสาหกรรมเบียร์มีการกระจุกตัวสูงมาก โครงสร้างอุตสาหกรรมมีความใกล้เคียงตลาดผูกขาด เนื่องจากในช่วงนั้นมีผู้ผลิตเพียง 2 ราย และผู้ผลิตรายใหญ่สามารถครองส่วนแบ่งตลาดได้สัดส่วนที่สูงมาก ภายหลังจากภาครัฐบาลมีนโยบายเปิดเสรีทำให้มีผู้ผลิตรายใหม่เข้าสู่อุตสาหกรรมส่งผลให้ ค่าการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ที่สุดลดลง ค่าการกระจุกตัวมีค่าสูงอยู่ที่ผู้ผลิต 2 รายใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามการเข้ามาของผู้ผลิตรายใหม่ส่งผลให้ค่าการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลง

ผลจากการเปิดเสรีทำให้อุตสาหกรรมเบียร์มีการแข่งขันกันรุนแรงมากยิ่งขึ้น ผู้ผลิตรายเก่าและรายใหม่ต้องพยายามรักษาหรือขยายส่วนแบ่งตลาดโดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ

ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มรูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในราคาที่เหมาะสมตลอดจนมุ่งขยายตลาดไปสู่ต่างประเทศเพื่อระบายสินค้าส่วนเกินจากความต้องการบริโภคภายในประเทศดังนั้นภาครัฐบาลจึงควรให้การสนับสนุนโดยการลดอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบส่งเสริมภาคเอกชนให้มีการส่งออกมากขึ้นด้วย

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจของการผลิตไวน์ทดลองของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้แต่ง	ขวัญใจ เอี่ยมศิริปรีดา
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจของการผลิตไวน์ทดลองของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะได้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของการผลิตและการตลาด การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตไวน์ทดลองทั้ง 4 ชนิด คือ ไวน์องุ่นแดง ไวน์องุ่นขาว ไวน์กระเจียบและไวน์ลิ้นจี่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการผลิตและการตลาดไวน์ทดลองของสถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตไวน์ทดลอง ปรากฏว่า ไวน์องุ่นแดง ไวน์องุ่นขาว ไวน์ลิ้นจี่และไวน์กระเจียบ มีต้นทุนในการผลิตเท่ากับ 52.51, 44.60, 34.10 และ 29.34 บาทต่อขวด ตามลำดับ มีราคาจำหน่ายปลีกของไวน์ทั้ง 4 ชนิดเท่ากับ 70, 70, 50 และ 40 บาทต่อขวด จึงมีกำไรสุทธิเท่ากับ 17.90, 25.40, 15.90 และ 10.66 บาทต่อขวด ตามลำดับ และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของไวน์ทั้ง 4 ชนิดเท่ากับ ร้อยละ 34.36, 56.95, 46.62 และ 36.33 ตามลำดับ

จากผลตอบแทนที่ได้รับ ไวน์ทดลองทุกชนิดสามารถสร้างรายได้ให้กับสถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารได้ และไวน์ทดลองที่ผลิตได้ก็มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แต่ถึงกระนั้นในด้านการดำเนินการก็ยังมีปัญหาต่าง ๆ อีกมากทั้งในด้านการจัดหาวัตถุดิบ การผลิต

แรงงานในการผลิต และการตลาด ซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขเพื่อปรับปรุงให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกระจุกตัวและอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	วิภา แซ่ห่อ
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยเริ่มกำเนิดมานานกว่า 60 ปีแล้ว โดยอยู่ภายใต้การผูกขาดของผู้ผลิตเพียง 2 ราย จนกระทั่งปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลได้อนุญาตให้มีผู้ผลิตรายใหม่เข้ามาจัดตั้งโรงงานผลิตเบียร์เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันมากยิ่งขึ้น การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาค่าการกระจุกตัวและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกระจุกตัวและอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของอุตสาหกรรมเบียร์ โดยใช้ข้อมูลทศนิยมระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2539 โดยใช้อัตราส่วนการกระจุกตัว (Concentration Ratio : CR) ดัชนีเฮร์ฟินดัล (Herfindahl : HI) และ Comprehensive Concentration Index (CCI) ในการวิเคราะห์ค่าการกระจุกตัว ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกระจุกตัวและอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์จะใช้วิธีการทางสถิติถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย

จากผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2539 มีลักษณะเป็นตลาดผู้ขายน้อยราย โดยในช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2535 มีผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเพียง 2 ราย โดยมีอัตราส่วนการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 2 ราย มากกว่า 0.67 ค่าดัชนีเฮร์ฟินดัลและ CCI เข้าใกล้ 1 แต่ระหว่างปีพ.ศ. 2536 – 2539 ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเป็น 4 ราย โดยค่าอัตราส่วนการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 2 ราย ลดลงจากปี พ.ศ. 2534 มากแต่ยังมีค่ามากกว่า 0.67 ค่าดัชนีเฮร์

พินคัลและ CCI มีแนวโน้มลดลงเข้าใกล้ 0 สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการกระจุกตัวและอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของอุตสาหกรรม พบว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกล่าวคือเมื่อค่าการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมลดลง อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของอุตสาหกรรมลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแข่งขันของอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยมีความรุนแรงมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์โครงสร้างอุตสาหกรรมเบียร์ไทยกับการผูกขาดธุรกิจ
ผู้แต่ง	ณัย วิริยตระกูลชัย
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาภาคนิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมเบียร์ไทย โดยเน้นการศึกษาประเด็นการบังคับขายสุราฟ่งเบียร์ ซึ่งกำลังเป็นปัญหาสำคัญที่ขัดต่อระบบเศรษฐกิจแบบการค้าเสรี และการบิดเบือนกลไกราคาทางการตลาด ทำให้ผู้จำหน่ายและผู้บริโภค ขาดอิสระในการซื้อสินค้า นอกจากนี้ยังเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดโดยตรง ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลยังไม่สามารถควบคุมหรือมีมาตรการใดๆ ที่จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างชัดเจนนัก โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การบรรยายและการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) ประกอบกับการศึกษาภาคสนาม (Survey Method) โดยการสัมภาษณ์แบบละเอียด (Dept Interview) เพื่อศึกษาถึงลักษณะสำคัญของการใช้กลยุทธ์การขายสุราฟ่งเบียร์เพื่อสร้างอำนาจตลาดเหนือคู่แข่งและศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น กับผู้ผลิตผู้จำหน่าย และผู้บริโภค

ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้ผลิตสุราได้ใช้การเป็นผู้มีอำนาจผูกขาด (Monopoly Power) ใช้นโยบายบังคับขายสุราขาว สุราสี ฟ่งเบียร์ข้างเพื่อสร้างโอกาสทางการตลาด ในสินค้าใหม่ โดยการใช้กลยุทธ์ขายเหล้าฟ่งเบียร์ด้วยการปรับอัตราส่วนที่แตกต่างกัน แล้วแต่สัดส่วนการชดเชยส่วนขาดทุนไปในกำไรสุราขาว สุราสี และการมีความอ่อนไหวของผู้บริโภคต่อราคาสินค้าหลัก ซึ่งผู้จำหน่ายต้องรับภาระส่วนเกิน (Excess Burden) แทนผู้ผลิต จากการระบายสต็อกสินค้าในราคาต่ำกว่าคู่แข่ง

แบบพุ่มตลาดตามนโยบาย และได้ผลักดันราคาส่วนเกินต่อไปยังผู้บริโภคแบบ Forward Shifting เพื่อชดเชยกับส่วนขาดทุนในการลดราคาสินค้าฟาง โดยปรับราคาสุราทำให้ระบบกลไกราคาเบียร์ถูกบิดเบือนได้ง่าย และส่งผลให้เบียร์สิ่งอื่นมีความเสียเปรียบในด้านการแข่งขันด้านราคา (Price Competitive) จากการมีส่วนต่างราคาสูงจนส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็ว

จากการวิเคราะห์พบว่า ผลเสียที่เกิดขึ้นจะทำให้สวัสดิการสังคมลดลง โดยในส่วนผู้บริโภค พบว่าผู้บริโภคสุราขาว ซึ่งปกติจะมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับเบียร์ ซึ่งทำให้กลุ่มผู้บริโภคสุราขาวที่ไม่ค่อยมีความไวต่อราคาสุราที่สูงขึ้นนัก ต้องเป็นผู้รับภาระด้านราคาสุราแพงขึ้นแทนผู้จำหน่ายโดยปริยายและทำให้เกิดผลเสียหายมากกว่าการที่ผู้บริโภคเบียร์ซึ่งได้รับส่วนเกินผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นจากการบริโภคเบียร์ซึ่งในราคาถูกลง เนื่องจากตลาดสุราขาวมีมูลค่ามากกว่า ตลาดเบียร์ซึ่งอยู่มาก

ในด้านผู้ผลิตนั้นพบว่ามูลค่าส่วนเกินผู้ผลิตต่อเบียร์ซึ่งที่เพิ่ม ไม่สามารถชดเชยด้วยผลของส่วนเกินที่ผู้ผลิตที่ลดลงจากสุราขาวได้ ซึ่งจะส่งผลเสียหายต่อรายได้ผลกำไรของการมีตลาดสุราขาวที่ลดลง ในระยะยาว แม้ว่าจะสามารถผลักดันการละเลิกสินค้าฟางไปให้ผู้จำหน่ายทั้งหมดก็ตาม แต่สินค้าฟางคือ เบียร์ซึ่งที่ขายได้เพิ่มขึ้นไม่ได้เกิดจากการขายได้ด้วยตัวเองความต้องการบริโภคของผู้บริโภคเองทั้งหมด เพียงแต่ได้กลายเป็นสต็อกสินค้าในมือผู้จำหน่ายที่ยังคงค้างอยู่ในตลาด ซึ่งจะเป็นต้นทุน (Unsold Good Cost) เป็นผลเสียหายต่อผู้จำหน่ายซึ่งจะย้อนกลับไปหาผู้ผลิตในระยะยาว ประกอบกับกระแสเรียกร้องของสังคมให้รัฐบาลเร่งนโยบายการเปิดเสรีอุตสาหกรรมสุรามากขึ้น และการปรับปรุงร่างกฎหมายป้องกันการผูกขาดธุรกิจฉบับใหม่ ที่กดดันให้ผู้ผลิตเริ่มผ่อนคลายการบังคับขายสุราฟางเบียร์ลงมา

อย่างไรก็ตามประเด็นสำคัญในการแก้ปัญหาขึ้นอยู่กับผู้ผลิตเองที่ควรเป็นนักการตลาดที่ดีและมีความรู้ในด้านเศรษฐศาสตร์กฎหมาย อย่างพอควรด้วยในฐานะที่เป็นผู้ดำเนินธุรกิจและกลยุทธ์การแข่งขันโดยตรง เพื่อป้องกันในการกระทำที่อาจจะก่อให้เกิดการบิดเบือน การแข่งขันและการค้าเสรีโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม เพราะจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคมได้เหมือนกัน

ชื่อเรื่อง	โครงสร้างและพฤติกรรมการแข่งขันในอุตสาหกรรมเบียร์ไทย
ผู้แต่ง	นวศวรรณ ฐรรักดี
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ต้องการศึกษาลงถึงโครงสร้างและพฤติกรรมการแข่งขันในอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทย ใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา โดยแบ่งการศึกษาโครงสร้างทางการตลาดและพฤติกรรม การแข่งขันของอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงก่อนการเปิดเสรีโรงงานเบียร์ และช่วงภายหลังการเปิดเสรีโรงงานเบียร์ จากการศึกษาพบว่าช่วงก่อนเปิดเสรีโรงงานเบียร์นั้น โครงสร้างทางการตลาดเป็นแบบผูกขาด (Monopoly) โดยผู้ผลิตรายใหญ่ซึ่งครองส่วนแบ่งทางการตลาดประมาณร้อยละ 90 คือ บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด ในระยะนั้นมีผู้ผลิตอยู่เพียง 2 ราย และในช่วงต่อมาเมื่อรัฐบาลมีการอนุญาตให้ก่อตั้งโรงงานเบียร์โดยเสรีขึ้น ผู้ผลิตจึงมีเพิ่มมากขึ้น จนถึงปัจจุบันมีผู้ผลิตเบียร์ในประเทศไทย 4 ราย ซึ่งผู้ผลิตแต่ละรายมีการแข่งขันกันสูงเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาด และในการดำเนินกลยุทธ์ต่างๆ ก็จะคำนึงถึงคู่แข่งเป็นหลัก จึงสรุปได้ว่า โครงสร้างทางการตลาดของอุตสาหกรรมเบียร์ในปัจจุบัน เป็นแบบผู้ขายน้อยราย (Oligopoly)

สำหรับพฤติกรรมการแข่งขันนั้น ในตลาดผู้ขายน้อยรายมักจะไม่ใช่การแข่งขันทางด้านราคาซึ่งในอุตสาหกรรมเบียร์ก็เป็นเช่นเดียวกัน โดยการกำหนดราคาดังนั้นเป็นการกำหนดโดยผู้ผลิตรายใหญ่ที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงเป็นผู้กำหนดราคา (Price Leadership) ในปัจจุบัน คือ บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด ผู้ผลิตเบียร์ตระกูล “สิงห์” และผู้ผลิตรายอื่นๆ ก็จะตั้งราคาตาม การ

แข่งขันในอุตสาหกรรมเบียร์ไทยนั้นส่วนใหญ่เป็นการแข่งขันที่ไม่ใช่ราคา เช่น การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ เป็นต้น และโดยธรรมชาติของโครงสร้างตลาดแบบผู้ขายน้อยรายนี้ ผู้ผลิตที่อยู่ในตลาดต่างก็พยายามแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาด และพยายามรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดที่มีอยู่เดิม จึงมีการกีดกันการเข้ามาแข่งขันของผู้ผลิตรายใหม่ค่อนข้างมาก (Barrier to entry) ได้แก่ อุปสรรคกีดขวางเนื่องมาจากความชอบของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้าและบริการนั้น อุปสรรคกีดขวางอันเนื่องมาจากการประหยัดต่อขนาด และ อุปสรรคกีดขวางเนื่องมาจากความได้เปรียบทางด้านต้นทุน โดยเฉพาะทางด้านวัตถุดิบหรือปัจจัยการผลิต เป็นต้น

อุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยในปัจจุบันอำนาจการผูกขาดของผู้ผลิตรายใหญ่เริ่มลดลง การแข่งขันมีมากขึ้น มูลค่าตลาดของอุตสาหกรรมเบียร์มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปี ทำให้มีผู้สนใจเข้ามาเป็นผู้ผลิตในตลาด ซึ่งถ้ามีผู้ผลิตเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันก็จะมีความรุนแรงมากขึ้น มีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค เพราะจะทำให้ผู้บริโภคมีตัวเลือกเพิ่มขึ้น และได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น และการแข่งขันที่มีมากขึ้นนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเบียร์ เช่น บริษัทผลิตบรรจุภัณฑ์ โรงงานทำกระป๋อง ฯลฯ เป็นการเพิ่มจำนวนงานให้ประเทศ คนมีงานทำมากขึ้น และจากการที่ผู้ผลิตมีเทคโนโลยีทางการผลิตที่ทันสมัย สามารถผลิตเบียร์ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับทั่วโลก ทำให้มีการส่งออกเบียร์ไปขายยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก เป็นการเพิ่มรายได้เข้าสู่ประเทศอีกทางหนึ่ง ตลาดส่งออกเบียร์ที่น่าสนใจในปัจจุบัน ได้แก่ จีน ฮ่องกง ญี่ปุ่น ยุโรป จึงนับได้ว่าอุตสาหกรรมเบียร์เป็นอุตสาหกรรมหนึ่ง ที่ช่วยพัฒนาประเทศ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรรักษาการสนับสนุนอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยให้มีการ

พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ โดยการลดภาษีนำเข้าวัตถุดิบในการผลิต เบียร์ และการส่งเสริมการส่งออก เป็นต้น

ชื่อเรื่อง	กฎหมายป้องกันการผูกขาดกับ ประเด็นวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมเบียร์ (สิงห์- ช้าง)
ผู้แต่ง	ปาริชาติ เต็มพันธ์
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ในการศึกษา “กฎหมายป้องกันการผูกขาดกับ ประเด็นวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ กรณี : อุตสาหกรรม เบียร์ (สิงห์ – ช้าง)” ครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึง สภาพการแข่งขันของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมเบียร์ ภายหลังจากที่มีการเปิดเสรีโรงเบียร์ โดยเฉพาะต่อกรณี พิพาทของบริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด เจ้าของ ผลิตภัณฑ์ “เบียร์สิงห์” กับทางกลุ่มบริษัทสุรามหาราชฎร เจ้าของผลิตภัณฑ์ “เบียร์ช้าง” ว่ามีพฤติกรรมการแข่งขันที่ นำไปสู่อำนาจการตลาดหรือไม่ จะก่อให้เกิดผลกระทบ ทางด้านราคาและปริมาณการผลิตขึ้นแก่ระบบเศรษฐกิจ โดยรวมทั้งต่อตัวผู้บริโภคและผลิตภัณฑ์ที่มากน้อย และจะ เข้าข่ายละเมิดต่อกฎหมายป้องกันการผูกขาด (พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542) มาก น้อยเพียงใด

ผลจากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการเปิดเสรี โรงเบียร์ คือ ตั้งแต่ พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา ค่าการกระจุกตัว โดยรวมของอุตสาหกรรมเบียร์ได้ลดลงมาโดยลำดับ นั่นคือ ค่าดัชนี Herfindahl Index (HI) ได้ลดลงจาก 0.8490 ในปี 2536 จนเหลือเพียง 0.5274 ในปี 2540 ซึ่งสะท้อนให้ เห็นว่า อุตสาหกรรมเบียร์ได้มีการกระจุกตัวที่ลดลง หรือมี การแข่งขันกันมากขึ้นนั่นเอง โดยรูปแบบโครงสร้างทาง การตลาดก็ได้เปลี่ยนจากตลาดผูกขาด (Monopoly) มาเป็น ตลาดผู้ขายน้อย (Oligopoly) และอาจทางการตลาดของ

ผู้ผลิตรายใหญ่ดั้งเดิมอย่างบริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ก็ได้ลดลงมาโดยลำดับ บรรยากาศการแข่งขันในอุตสาหกรรมนี้เริ่มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเมื่อมีผู้ผลิตรายใหม่ ๆ เพิ่มเข้ามา โดยเฉพาะต่อการเข้ามาของ “เบียร์ช้าง” ของกลุ่มบริษัทสุรามหาราชภูรซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับสัมปทานเหล้าแต่ผู้เพียงผู้เดียวจากรัฐบาล ได้ใช้กลยุทธ์ทั้งทางด้านราคาที่ย่ำต่ำกว่าเบียร์สิงห์และการบังคับขายเหล้าฟ่วงเบียร์ ผลจากการกระทำดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การจัดสรรทรัพยากรไปใช้ในการผลิตเบียร์ของช้างไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการละเมิดต่อพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 25 ในประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าแทรกแซงตัวแทนจำหน่ายโดยวิธีการบังคับซื้อ และยังสามารถนำไปสู่การละเมิดในมาตราที่ 29 ในประเด็นที่เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการไปลดหรือทำลายการแข่งขัน โดยการขจัดคู่แข่งอีกด้วย ส่วนผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภคสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ กรณีที่หนึ่งสำหรับผู้บริโภคที่ไม่มีวามชื่นชอบในเบียร์ช้าง จะได้รับผลในแง่ลบ คือ อำนาจซื้อที่ลดลง เนื่องจากผู้บริโภคชอบดื่มเหล้าไม่ชอบดื่มเบียร์ แต่ต้องซื้อเบียร์ด้วย ทำให้อำนาจซื้อในการซื้อสินค้าอื่นรวมทั้งความพอใจของผู้บริโภคต้องลดลงไปเนื่องจากการมีรายได้ที่จำกัด และกรณีที่สองสำหรับผู้บริโภคที่มีความชื่นชอบในเบียร์ช้าง ผู้บริโภคจะซื้อเบียร์ในราคาที่ถูกลงกว่าความเป็นจริง เท่ากับการไปช่วยเพิ่มอำนาจซื้อของเขาให้สูงขึ้น แต่เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบโดยรวมแล้วจะพบว่าเป็นการจัดสรรทรัพยากรการผลิตที่ไม่เกิดประสิทธิผลของเบียร์ช้าง

สำหรับแนวโน้มการแข่งขันในอุตสาหกรรมเบียร์ น่าจะมีสภาพการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้นเนื่องจากมูลค่าทางการตลาดของอุตสาหกรรมยังอยู่ในระดับสูง ประกอบกับการเปิดเสรีในธุรกิจสุราที่มีความเชื่อมโยงอยู่อุตสาหกรรมเบียร์ และสำหรับทางด้านของรัฐบาลควรมีการจัดทำ Lerner index และค่าดัชนีการ

กระจุกตัวของอุตสาหกรรมขึ้นมาโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับสินค้าอุปโภค เพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณา ร่วมกับพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจของหน่วยผลิต แต่ทั้งนี้ก็ควรให้น้ำหนักกับพฤติกรรมการแข่งขันเป็นสำคัญ เพื่อจะได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งเน้นมาตรการจำกัดพฤติกรรมของผู้ประกอบการ (Conduct) เป็นประการสำคัญ ส่วนทางด้านเอกชนควรเรียนรู้แนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์ ประกอบกับแง่มุมของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ให้เข้าใจถึงแก่นแท้มากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ดำเนินธุรกิจให้ดำเนินไปได้ด้วยดีไม่ไปละเมิดต่อกฎหมายดังกล่าว และควรดำเนินธุรกิจโดยตั้งอยู่บนแนวคิดหลักความมีประสิทธิภาพที่จะพึงอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบันและอนาคต

ชื่อเรื่อง	การศึกษา โครงสร้างตลาดและกลยุทธ์การแข่งขัน ในอุตสาหกรรมเบียร์ของไทย
ผู้แต่ง	นพพร วาสุเทพรังสรรค์
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง โครงสร้างตลาดและกลยุทธ์การแข่งขันในอุตสาหกรรมเบียร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมเบียร์ของไทย ได้แก่ ประวัติความเป็นมา จำนวนผู้ผลิต กำลังการผลิต ส่วนแบ่งตลาด การนำเข้า และการส่งออกเบียร์ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ทราบถึง โครงสร้างการตลาดของอุตสาหกรรมเบียร์ของไทย โดยจะพิจารณาเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ก่อนและหลังการเปิดเสรีการจัดตั้งโรงงานเบียร์ เพื่อวิเคราะห์ว่าจากการที่โครงสร้างการตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป จะมีผลต่อกลยุทธ์ในการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงของผู้ผลิตเบียร์แต่ละรายในประเทศไทยอย่างไร สำหรับการศึกษานี้มีขอบเขตในการพิจารณาที่มีโรงงานผลิต ในปี พ.ศ. 2542 จะเน้นไปที่ กลยุทธ์การตลาดของผู้ผลิตรายใหญ่ที่มีฐานกำลังการผลิตในประเทศไทยเท่านั้น

ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมเบียร์ ในช่วงก่อนเปิดเสรีโรงงานเบียร์ เป็นโครงสร้างอุตสาหกรรมแบบ “ผูกขาด” ในแต่ละระดับของเบียร์ โดยผู้ผลิต 2 ราย มีกลยุทธ์ที่ใช้ในการแข่งขัน ทั้งด้านราคา และที่ไม่ใช่ทางด้านราคานั้น น้อยมาก เนื่องจากมีอำนาจในการกำหนดราคาโดยไม่ขึ้นต่อกัน มีการวางระดับของเบียร์ที่แตกต่างกัน แบ่งแยกตลาดโดยการตั้งราคาขายที่ต่างกัน กลยุทธ์การตลาดที่ต่างกัน ช่องทางการจำหน่ายที่ต่างกัน และกลุ่มลูกค้าที่ต่างกัน การแข่งขันในตลาดไม่รุนแรงมากนัก

และสำหรับอุตสาหกรรมเบียร์ในช่วงหลังเปิดเสรีโรงงานเบียร์ จัดว่ามีโครงสร้างอุตสาหกรรมแบบ “ผู้ขายน้อยราย” เมื่อมีผู้ผลิตเพิ่มมากขึ้น อุตสาหกรรมเบียร์มีการแข่งขันมากขึ้น อำนาจผูกขาดของผู้ผลิตรายเดิมจะเริ่มน้อยลง โครงสร้างตลาดเปลี่ยนแปลงไป จากตลาดที่เคยผูกขาดก็จะค่อยๆ กลายเป็นตลาดที่มีการแข่งขันมากขึ้น ในอุตสาหกรรมเบียร์มีผู้ผลิตจำนวน 5 ราย และเบียร์มีลักษณะแตกต่างกันเล็กน้อยเบียร์ในแต่ละระดับตลาดสามารถทดแทนกันได้ อีกทั้งการเข้ามาในอุตสาหกรรมเบียร์ก็ไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากมีอุปสรรคกีดขวางการเข้ามาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการลงทุนที่สูง และการประหยัดจากขนาด เป็นต้น กลยุทธ์ที่ใช้ในการแข่งขันทางด้านราคาช่วงหลังการเปิดเสรีโรงงานเบียร์ พบว่า มีการกำหนดราคาโดยผู้ผลิตรายเก่าที่เป็นผู้นำทางการตลาดเป็นผู้กำหนด (Price Leadership) มักจะไม่นิยมใช้การแข่งขันทางด้านราคา ซึ่งถ้าผู้ผลิตใช้การลดราคาเป็นเครื่องมือในการแข่งขัน จะทำให้ผู้ผลิตรายอื่นตอบโต้โดยการลดราคาลงตาม (ยกเว้นกรณีเบียร์ช้าง เนื่องจากการล่าช้าในใช้กลยุทธ์ของกลุ่มแข่งขัน) ผู้ผลิตจึงเน้นการแข่งขันทางด้านที่ไม่ใช่ราคา มากกว่า สำหรับกลยุทธ์ในการแข่งขันที่ไม่ใช่ราคา มีการทำให้สินค้าของผู้ผลิตแตกต่างจากสินค้าของกลุ่มแข่งขัน โดยทำให้สินค้ามีลักษณะพิเศษแตกต่างออกไป ในด้านลักษณะ คุณภาพ รูปแบบ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบสินค้าให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคอยู่ตลอดเวลา มีการกำหนดตำแหน่งของผลิตภัณฑ์ไว้ถึง 3 ระดับ อาศัยปัจจัยทางด้านระดับราคา และกลุ่มผู้บริโภค ทางด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีการจำหน่ายผ่านเอเยนต์ซึ่งมีกระจายอยู่ทั่วประเทศ และเอเยนต์เหล่านั้นก็จะจำหน่ายให้แก่ร้านค้าขายปลีกในแต่ละท้องถิ่นต่อไป จากนั้น ร้านขายปลีกก็จะจำหน่ายให้ผู้บริโภคอีกต่อหนึ่ง สำหรับการ โฆษณา เมื่อมีผู้ผลิตและจำหน่ายเบียร์เพิ่มมากขึ้น เบียร์ที่เข้าตลาดใหม่จะต้องทุ่ม

งบประมาณในการโฆษณาให้มาก เพื่อให้ผู้บริโภครู้จัก และยังเป็น การเสริมสร้างภาพพจน์ให้กับสินค้า

อุตสาหกรรมเบียร์ของไทยในปัจจุบัน อำนาจการผูกขาดของผู้ผลิตรายใหญ่เริ่มลดลง การแข่งขันมีมากขึ้น ปริมาณการผลิต การจำหน่าย และการบริโภคมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในทุกๆปี การเจริญเติบโตและการพัฒนาของอุตสาหกรรมเบียร์ อาจก่อให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันได้ จึงนับได้ว่าอุตสาหกรรมเบียร์ เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งซึ่งช่วยให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่นๆ และช่วยในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศให้มีการพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ

ชื่อเรื่อง	การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมเบียร์ของประเทศไทย
ผู้แต่ง	ลลิตา สุขเจริญ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

เบียร์ของไทยจัดเป็นอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเติบโตอยู่ในระดับสูง ในสภาวะที่ระบบเศรษฐกิจโลกกำลังเปิดกว้างขึ้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการเปิดเสรีในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตในส่วนของอุตสาหกรรมเบียร์ของไทย 2) ศึกษาผลกระทบทางการค้าและการลงทุนจากการเปิดเสรีดังกล่าวที่มีต่ออุตสาหกรรมและผู้ผลิตรายใหญ่แต่ละราย ภายใต้กรอบอาฟต้า เอเปค และองค์การการค้าโลก โดยศึกษาในเชิงพรรณนาด้วยการใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน และทฤษฎีการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิระหว่างปี 2535 – 2544

จากการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมเบียร์ของไทยมีสภาพการเปิดเสรีในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตเป็นดังนี้คือ การเปิดเสรีทางการค้า : ประเทศไทยได้ลดอัตราอากรศุลกากรขาเข้าลงจากอัตราทั่วไปที่พึงต้องเสียตามปกติ สำหรับสินค้าเบียร์ ข้าวบาร์เลย์ มอลต์ ฮอป และฮีสต์ภายใต้กรอบอาฟต้า (ภายในวันที่ 1 มกราคม 2546) และสำหรับฮอปภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (ภายในวันที่ 1 มกราคม 2547) ส่วนการเปิดเสรีภายใต้กรอบของเอเปคประเทศไทยจะถือปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีต่อองค์การการค้าโลก โดยขณะนี้อยู่ในระหว่างการจัดทำโครงสร้างการลดอัตราภาษี (ภายในวันที่ 1 มกราคม 2563) การเปิดเสรีด้านการลงทุน : ประเทศไทยได้ยกเลิกข้อห้ามในการขอจัดตั้งโรงเบียร์ตั้งแต่ปี 2526 และมีพันธกรณีที่

จะต้องปฏิบัติตามมาตรการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า (องค์การการค้าโลก) และการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน (เอเปค) ทั้งนี้คาดว่าจะการเปิดเสรีจะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถส่งผลผลิตภัณฑ์เบียร์ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเบียร์สูตรของคนไทย คือ สิงห์ ลิโอ ซูเปอร์ลิโอ และไทเบียร์ของบริษัทบุญรอดฯ ออมฤต และอมฤต เอ็นบีของบริษัทไทยอมฤตฯ และเบียร์ช้างของบริษัทไทยฯ ในเครือคาร์ลสเบอร์กฯ ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้ผลิตของไทยเข้าไปตั้งฐานการผลิตเบียร์ในต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยประเทศที่มีระยะทางห่างไกลและมีอุปสงค์ขนาดใหญ่หรือมีวัตถุดิบในการผลิตเบียร์ที่ผู้ผลิตต้องการ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน ออสเตรเลีย อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และจีน ในขณะที่เดียวกันก็ส่งผลให้มีการนำเข้าวัตถุดิบในการผลิตเบียร์จากกลุ่มต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น และมีการนำเข้าสินค้าเบียร์จากกลุ่มอาฟต้าเพิ่มขึ้น (คาดว่า การขยายตัวของตลาดเบียร์ของไทยจะเป็นปัจจัยดึงดูดให้เกิดการลงทุนจากผู้ผลิตเบียร์ชาวต่างชาติ)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ผู้ผลิตควรพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เบียร์รสเข้มดีกรีแรง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ในระดับกลางและล่าง เพื่อให้สามารถได้รับประโยชน์จากช่องทางการส่งออกที่เปิดกว้างขึ้นจากการเปิดเสรีอย่างเต็มที่ และภาครัฐบาลควรเพิ่มระดับความเข้มข้นของการแข่งขันเพื่อผลักดันให้ผู้ผลิตพัฒนาตนเองให้พร้อมแข่งขันในระดับสากล

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อไวน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ศศกร ภูพานิช
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงมูลเหตุจูงใจที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการซื้อไวน์ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน วัตถุประสงค์ที่ต้องการซื้อ สถานที่ซื้อ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการซื้อ ปัจจัยทางด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการซื้อ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริโภคไวน์ในพื้นที่ถนนสีลม และสุขุมวิท จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นคู่ใช้ Least Significant Difference (LSD) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สันสำหรับข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS For Window Version 11

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริโภคที่ซื้อไวน์ในกลุ่มตัวอย่างเพศชายมากกว่าหญิง โดยส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี และ 21 -30 ปี ตามลำดับ สถานภาพสมรสคือสมรสแล้ว สำหรับอาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนรองลงมาคือประกอบธุรกิจส่วนตัว และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ซึ่งรายได้ต่อ

เดือนตั้งแต่ 15,001 – 25,000 บาท รองลงมาคือต่ำกว่า 15,000 และ 20,001 – 35,000 บาท

2. พฤติกรรมการซื้อไวน์ ซึ่งผู้บริโภคจะซื้อไวน์ แดงมากที่สุดรองลงมาถึงไวน์ขาว โดยมีลักษณะในการซื้อคือซื้อยี่ห้อเดิมทุกครั้ง รองลงมาคือเปลี่ยนยี่ห้อที่ซื้อทุกครั้ง สำหรับปริมาณการซื้อส่วนใหญ่จะซื้อครั้งละไม่เกิน 3 ขวด ความถี่ในการซื้อส่วนใหญ่ไม่เกิน 4 ครั้ง/ปี

3. วัตถุประสงค์ในการซื้อ ส่วนใหญ่คือซื้อเพื่อดื่มเอง รองลงมาคือซื้อเพื่อเป็นของกำนัล เหตุผลในการซื้อเพราะรสชาติ รองลงมาเพราะคุณภาพสินค้า (แหล่งที่ผลิต/ปี) สถานที่ซื้อส่วนใหญ่จะซื้อที่ห้างสรรพสินค้า รองลงมาคือในงานนิทรรศการหรือออกร้านต่าง ๆ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการซื้อส่วนใหญ่ตัดสินใจด้วยตนเองรองลงมาคือเพื่อน

4. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการขาย และด้านราคามีระดับความสำคัญมากส่วนด้านผลิตภัณฑ์มีระดับความสำคัญปานกลาง

5. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้บริโภคที่ซื้อไวน์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมในการซื้อไวน์ด้านเหตุผลในการซื้อและบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการซื้อแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อไวน์ด้านความถี่ในการซื้อของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

7. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อไวน์ด้านความถี่ในการซื้อของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องการจัดจำหน่ายไวน์จากแหล่งผลิตไวน์ราคาถูก ที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับต่ำในทิศทางตรงข้ามกัน และราคาไวน์ที่ดื่มใกล้เคียงกับเครื่องดื่มอื่นที่ดื่มประจำที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยมีความสัมพันธ์ระดับต่ำในทิศทางตรงข้ามกัน

8. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่ายไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อไวน์ด้านความถี่ในการซื้อของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

9. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการขาย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อไวน์ด้านความถี่ในการซื้อของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสาโทในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
ผู้แต่ง	อจิรวดี สิทธิพิสัย
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

สาโทเป็นสุราแช่พื้นเมืองที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้านมาตั้งแต่ดั้งเดิมซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้ผลิตและจำหน่ายอย่างถูกต้องตามกฎหมายจึงเป็นโอกาสในการนำรายได้มาสู่ชุมชน อย่างไรก็ตามเพื่อให้การผลิตตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม การศึกษาในครั้งนี้ จึงมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสาโทของผู้บริโภคที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้จำหน่ายสาโท จำนวน 99 คน และผู้บริโภคสาโท จำนวน 300 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test (Independent Samples) และ F-test (One-way ANOVA) ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1) ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษาตอนต้นประกอบอาชีพเกษตรกรและมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาทนิยมบริโภคสาโทข้าวเหนียวดำ ในโอกาสพิเศษและช่วงเทศกาล โดยซื้อจากร้านที่จำหน่ายในตู้แช่เย็น ครั้งละ 3-6 ขวด ราคาขวดละ 21-25 บาท

2) ผู้บริโภคเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสาโทโดยรวมและรายด้านมีความสำคัญระดับปานกลางโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านผลิตภัณฑ์ด้านเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและ

กฎหมายด้านราคาด้านการจัดจำหน่ายและด้านการส่งเสริมการตลาด

3) ผู้บริโภคที่มีเพศอายุและระดับการศึกษาแตกต่างกันเห็นความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสาโทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ผู้บริโภคเพศชายเห็นว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและกฎหมาย มีความสำคัญต่อการเลือกซื้อสาโทมากกว่าเพศหญิง

ผู้บริโภคที่มีอายุ 20-30 ปี เห็นว่าปัจจัยโดยรวมและเป็นรายด้าน จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม และกฎหมาย มีความสำคัญมากกว่าผู้บริโภคที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ผู้บริโภคที่มีการศึกษา ระดับ ปวส./ปริญญาตรี เห็นว่าปัจจัยโดยรวม และเป็นรายด้านจำนวน 5 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาดและด้านเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมและกฎหมาย มีความสำคัญมากกว่าผู้บริโภคที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการศึกษาดังกล่าวนี้ สามารถนำไปเป็นสารสนเทศเพื่อใช้ในการผลิตสาโทและกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคสาโทต่อไป

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาตลาดสุราแช่พื้นเมือง (สาโท) ของสหกรณ์การเกษตร ดินดำอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด
ผู้แต่ง	สุทธิพงษ์ เอื้อศักดิ์สุภา
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการส่งเสริมอุตสาหกรรมชุมชนโดยสนับสนุนให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นความสามารถของท้องถิ่นโดยเน้นการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาช่วยในการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและอุตสาหกรรมหนึ่งที่ประชากรของจังหวัดมีความสนใจและรวมกลุ่มกันผลิตมากที่สุด คือ การผลิตสุราแช่พื้นเมือง (สาโท) ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน ความคิดเห็นของผู้ดื่มสุราแช่พื้นเมือง (สาโท) และแนวทางการพัฒนาตลาดของสหกรณ์การเกษตรดินดำ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่คณะกรรมการบริหาร จำนวน 3 คน และ ผู้ดื่มสุราแช่พื้นเมือง (สาโท) จำนวน 50 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 2 ชุด ได้แก่แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ดื่มสุราแช่พื้นเมือง (สาโท) การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษา การตีความ การเปรียบเทียบ และการหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้นำเสนอและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ส่วน ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำเสนอในรูปของตาราง

ผลการศึกษา ปรากฏดังนี้

แนวทางการพัฒนาตลาดโดยการวิเคราะห์จากส่วนประสมของตลาด คือ

1. ด้านผลิตภัณฑ์ ควรมีการปรับปรุงคุณภาพของสุราแช่พื้นเมือง สหกรณ์ต้องมีสาขาภิบาลโรงงาน และอนามัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องการรักษาความสะอาดโดยการพาสเจอร์ไรซ์หรือใช้สารเคมี เช่น KMS มีการกรองผ่านเมมเบรน ระวังสิ่งปลอมปนต่าง ๆ ทำให้สุราแช่พื้นเมืองมีคุณภาพ และความปลอดภัยต่อผู้บริโภค เพิ่มความหลากหลายในด้านคุณสมบัติทางกายภาพของผลิตภัณฑ์ สร้างความน่าสนใจในตัวผลิตภัณฑ์มากขึ้น ได้แก่ การเลือกใช้วัตถุดิบต่างชนิดกันที่ให้คุณสมบัติด้านสี กลิ่น และรสชาติของรสที่แตกต่างกัน เช่นการผลิตสาโทจากข้าวกล้อง ข้าวเหนียวดำ ข้าวโพด หรือมีส่วนผสมของสมุนไพรต่าง ๆ เช่น ตะไคร้ ใบมะกรูด เป็นต้น หรือมีการผสมผลไม้เพื่อเพิ่มรส หรืออัดแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความแปลก และดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคที่มีความต้องการอย่างหลากหลาย ออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจ และสามารถนำไปใช้เป็นของฝาก หรือของที่ระลึก หรือเป็นสินค้าพื้นเมืองประจำจังหวัดสำหรับให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อ

2. ด้านราคา พยายามลดต้นทุนในการผลิต โดยมีการวางแผนและคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับรูปแบบและปริมาณการผลิต รวมถึงการผลิตในแต่ละครั้งมีปริมาณมากทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง หากตลาดให้ได้มากขึ้นเพื่อเพิ่มจำนวนการผลิตในแต่ละครั้งได้มากขึ้นซึ่งจะช่วยในการลดต้นทุนในการผลิตได้

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย นำผลิตภัณฑ์ไปแสดงและจำหน่ายในงานนิทรรศการและงานประเพณีต่างๆของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปให้มากขึ้น ติดต่อร้านขายส่งเพื่อเพิ่มปริมาณการสั่งซื้อสินค้า และขยายตลาดการจัดจำหน่ายสินค้าไปยังเขตพื้นที่อื่นๆ จัดตั้งร้านค้าของสหกรณ์การเกษตรดินดำให้อยู่ในที่

เหมาะสม การคมนาคมที่สะดวกสบาย เพื่อให้ลูกค้าสามารถแวะเลือกซื้อได้ง่ายขึ้น

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนมากกว่านี้ เพื่อที่จะได้รับการสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ และความรู้เพิ่มเติมจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์ไปติดตามสถานที่ที่สำคัญ เช่น ด้านหน้าร้านค้าสหกรณ์ ถนนทางแยกที่จะเดินทางไปถึงร้านค้าสหกรณ์ หรือสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นต้น จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์ที่มีหลากหลายทั้งในด้านตัวผลิตภัณฑ์ ภาชนะที่บรรจุ หรือการบรรจุหีบห่อ เป็นต้น

สรุปผลการศึกษาค้นคว้านี้ทำให้ทราบสภาพการดำเนินงาน และความคิดเห็นของผู้ดื่มสุราแช่พื้นเมือง (สาโท) ของสหกรณ์การเกษตรดินดำ ซึ่งเป็นแนวทางการตัดสินใจ และขยายตลาดของสุราแช่พื้นเมืองต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความคาดหวังในองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจบริโภค เบียร์ของกลุ่มคนวัยทำงานเฉพาะเพศหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	กมล ทรัพย์ธนะอุดม
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ความคาดหวังในองค์ประกอบผลิตภัณฑ์และบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจบริโภคเบียร์ของกลุ่มคนวัยทำงานเฉพาะเพศหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริโภคเพศหญิงที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็น ผู้ที่เคยบริโภคหรือดื่มเบียร์ จำนวน 405 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเชิงเส้นตรงของตัวแปร 2 ตัว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10 ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 26 – 33 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ 10,001 – 20,000 บาท
2. ข้อมูลพฤติกรรมการตัดสินใจบริโภคเบียร์ของกลุ่มคนวัยทำงานเฉพาะเพศหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการดื่มเบียร์ครั้งแรกของกลุ่มคนวัยทำงานส่วนใหญ่ เพราะอยากลอง ผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกมากที่สุด พบว่า

ส่วนใหญ่ต่างคนต่างเลือกตามยี่ห้อที่ตัวเองชอบ การดื่มเบียร์ของกลุ่มคนวัยทำงานพบว่าส่วนใหญ่เกิดจากการดื่มเพราะร่วมสังสรรค์ ยี่ห้อเบียร์ที่กลุ่มคนวัยทำงานชอบดื่มมากที่สุดส่วนใหญ่เป็นเบียร์ไฮเนเก้น รสของเบียร์ที่กลุ่มคนวัยทำงานชอบดื่มมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นเบียร์ที่มีรสอ่อนนุ่ม อุณหภูมิของเบียร์ที่กลุ่มคนวัยทำงานชอบดื่มมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นเบียร์ที่แช่ให้เย็นมาก ช่วงเวลาที่กลุ่มคนวัยทำงานชอบดื่มมากที่สุดส่วนใหญ่ดื่มเบียร์เวลา 18.01 ถึง 24.00 น. สถานที่ที่กลุ่มคนวัยทำงานซื้อเบียร์มากที่สุดส่วนใหญ่ซื้อที่ร้านสะดวกซื้อ 7-Eleven สถานที่ที่กลุ่มคนวัยทำงานบริโภคเบียร์บ่อยที่สุดส่วนใหญ่เป็นสวนอาหาร สื่อโฆษณาที่มีอิทธิพลต่อการเลือกดื่มเบียร์ของกลุ่มคนวัยทำงานส่วนใหญ่ใช้สื่อโทรทัศน์ ประเภทของเบียร์ที่ชอบดื่ม ส่วนใหญ่เป็นไลท์เบียร์ การเจาะจงเลือกดื่มเบียร์ระหว่างเบียร์ไทยกับเบียร์ต่างประเทศ ส่วนใหญ่เจาะจงเลือกดื่มเบียร์ต่างประเทศมากกว่าเบียร์ไทย ขนาดบรรจุภัณฑ์ที่กลุ่มคนวัยทำงานชอบดื่ม ส่วนใหญ่เลือกขนาดบรรจุภัณฑ์ขวดเล็ก 330 มิลลิลิตร ความถี่ในการดื่มเบียร์ ส่วนใหญ่กลุ่มคนวัยทำงานมีความถี่ในการดื่มเบียร์ประมาณ 3 ครั้ง/เดือน จำนวนเงินที่ใช้ในการซื้อเบียร์ดื่มพบว่าจำนวนเงินที่กลุ่มคนวัยทำงานใช้ในการซื้อดื่มประมาณ 212/ครั้ง โดยจำนวนเงินที่ใช้ในการซื้อดื่มที่มากที่สุดคือ 1,000 บาท

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเลือกซื้อสุรากลั่นชุมชนในเขต อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้แต่ง	สุริฉาย อังโฆรัมย์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

สุรากลั่นชุมชน เป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งที่ได้รับค่านิยม และปริมาณการผลิตเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีผู้บริโภคมากขึ้นเรื่อย ๆ ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากรัฐ เป็นสินค้าที่มีความต้องการและมีการแข่งขันมากขึ้น พฤติกรรมการบริโภคครั้งนี้นำความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อความสำคัญต่อการเลือกซื้อ ในเขตอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1. ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 13-45 ปี จบการศึกษาประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพ รับจ้าง มีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,001 บาท
2. พฤติกรรมการบริโภคสุรากลั่นชุมชน พบว่าผู้บริโภคชอบดื่มสุราขาวยี่ห้อรวงข้าว (อธิมาตร) มากที่สุด ความรุนแรงของแอลกอฮอล์ (ดีกรี) สุรากลั่น 40 ดีกรี เหตุที่ผู้บริโภคชอบดื่มสุรากลั่นก็เพื่อเข้าสังคม ช่วงเวลาที่ชอบดื่มสุรากลั่นชุมชน คือ ตอนเย็น สถานที่ซื้อ สุรากลั่นชุมชน คือ ตามร้านค้าปลีกทั่วไปใกล้บ้าน
3. ผู้บริโภคเห็นว่าปัจจัยโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านสังคมและ

วัฒนธรรม มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อสุรากลั่นชุมชนของผู้บริโภคในเขตอำเภอลำปลายมาศ อยู่ในระดับปานกลางและเห็นว่าปัจจัยด้านราคาด้านการเมือง และด้านกฎหมาย มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อสุรากลั่นชุมชนอยู่ในระดับดีมาก

4. ผู้บริโภคที่ตัดสินใจซื้อสุรากลั่นชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อที่มีความแตกต่างกันทางด้านการส่งเสริมการตลาดเนื่องจากสุรากลั่นชุมชนมีการส่งเสริมการตลาดน้อย คนไม่รู้จัก ด้านผลิตภัณฑ์สังคมทั่วไปยังไม่ยอมรับในเรื่องคุณภาพ เพราะคนทั่วไปยังไม่เชื่อมั่นในเรื่องคุณภาพ

โดยสรุป ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการบริหารด้านการตลาดในการวิเคราะห์ วางแผนทางการตลาด และเพื่อเป็นเป็นข้อเสนอแนะให้กับกลุ่มผู้ผลิตและกลุ่มผู้บริโภคที่มีพฤติกรรมในการดื่มสุราทุกชนิด ได้ทราบข้อมูลและนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์ในการจัดจำหน่ายให้เหมาะสมได้

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ต้นทุน – ผลตอบแทนทางการเงิน ของกิจการสุรากลั่นชุมชนกรณีศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีชัยการสุรา อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่
ผู้แต่ง	วิมลวรรณ คุณาธรรม
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

จากการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนทางการเงินของโรงงานสุรากลั่นชุมชน หจก.ศรีชัยการสุรา 139 หมู่ 9 ต.มะขามหลวง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ โดยกำหนดอายุโครงการเท่ากับ 10 ปี ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาผลตอบแทนของโรงงาน ซึ่งพบว่าโรงงานสุรากลั่นชุมชน หจก.ศรีชัยการสุรา มียอดขายในปีแรก 2.17 ล้านบาท ในส่วนของต้นทุนพบว่ามีการใช้เงินลงทุนเริ่มแรกประมาณ 1.8 ล้านบาท ในอายุโครงการ 10 ปี เริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ.2548 – 2557 มีการกำหนดอัตราส่วนลดที่ร้อยละ 10 พบว่ามูลค่าปัจจุบัน (NPV) มีค่าเท่ากับ 3,266,781.82 บาท อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 1.25 อัตราส่วนของผลตอบแทนภายใน โครงการ (IRR) เท่ากับ 37.11% และโครงการแห่งนี้สามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลา 2 ปี 2 เดือน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงงานกลั่นสุราชุมชน หจก.ศรีชัยการสุรา สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ในภาวะอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 10 ทำให้การตัดสินใจลงทุนของเจ้าของโรงงานเหมาะสมแล้ว

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความไวต่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงของธุรกิจ เพื่อดูความทนต่อภาวะ ต่าง ๆ ของธุรกิจ จากการศึกษาพบว่า แม้ต้นทุนจะเพิ่มขึ้น 5% 10% และ 15% หรืออัตราคิดลดเปลี่ยนแปลงจาก 10% ไป

เป็น 12% และ 15% ธุรกิจยังคงสามารถดำเนินการอยู่ได้ เนื่องจากค่า NPV มากกว่า 0 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน มีค่ามากกว่า 1 นอกจากนี้อัตราผลตอบแทนภายใน ก็มีค่ามากกว่าอัตราคิดลด ทุกกรณีด้วย

ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์การดำเนินงานทางการตลาดของโรงงานสุรากลั่น หจก.ศรีลัษการสุรา ในเรื่องของผลิตภัณฑ์สุรากลั่นชุมชน ส่วนใหญ่มีการบรรจุภัณฑ์คล้ายคลึงกัน แต่ความแตกต่างของโรงงานแห่งนี้ คือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะที่ต่างจากคู่แข่งนอกจากนี้การตั้งราคาขายส่งที่ต่ำกว่าคู่แข่ง คือราคาขวดละ 33 บาท ทำให้กิจการสามารถเพิ่มยอดการจำหน่ายได้มากขึ้น แต่เมื่อพิจารณาถึงกำไรที่ได้จากการลดราคาแล้วนั้น สัดส่วนกำไรสุทธิต่อราคาขายส่งพบว่าได้เพียงร้อยละ 15 เท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาตามหลักเศรษฐศาสตร์ จะต้องมีการคำนึงต้นทุนค่าเสียโอกาสด้วย อาจทำให้ผู้ประกอบการนั้นต้องเผชิญกับการได้รับกำไรสุทธิที่ต่ำกว่าคู่แข่งรายอื่น ๆ นอกจากนี้กิจการยังมีวางแผนการจัดจำหน่าย โดยส่วนใหญ่จะเน้นเป็นการขายส่งในปริมาณมาก ๆ จึงให้มีบริการขนส่งฟรี และมีการให้เครดิตสินเชื่อทางการค้าแก่ลูกค้าอีกด้วย ทำให้สามารถสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าได้

จากการวิเคราะห์ทั้งการผลิต และการตลาดของโรงงานสุรากลั่นชุมชน หจก. ศรีลัษการสุรา พบว่า ธุรกิจมีศักยภาพในการผลิต แต่ยังคงมีข้อบกพร่องในเรื่องของการตลาด ดังนั้นหากธุรกิจมีการขยายตลาดให้กว้างขึ้น ทำให้ผู้บริโภคได้รู้จักผลิตภัณฑ์นี้มากขึ้น จะทำให้ธุรกิจนี้ประสบความสำเร็จได้ในอนาคต

ชื่อเรื่อง	ภาพรวมของอุตสาหกรรมเบียร์ไทยและการพยากรณ์ปริมาณการจำหน่ายเบียร์ในอนาคต
ผู้แต่ง	ประกายพริก จักรพันธ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

จากการศึกษาภาพรวมของอุตสาหกรรมเบียร์ไทย และการพยากรณ์ปริมาณการจำหน่ายเบียร์ในประเทศไทยปี 2547-2550 สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

อุตสาหกรรมเบียร์ของไทยเริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อประมาณ 60 ปีที่แล้วโดยพระยาภิรมย์ภักดี โดยการผลิตเบียร์ของไทยเป็นการผลิตที่เน้นตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศเป็นหลักมีการส่งออกบ้างแต่ค่อนข้างน้อยเพียง 30% เมื่อเทียบกับปริมาณการผลิตทั้งหมด ทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมเบียร์ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมประเภทอื่น เพราะเป็นการผลิตเพื่อบริโภคในประเทศเป็นส่วนใหญ่ แต่ในปัจจุบันก็ได้เริ่มมีการส่งเบียร์ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศมากขึ้นและกระจายไปยังทุกทวีปทั่วโลก ส่วนการนำเข้านั้นมีไม่มากเพราะเบียร์จากต่างประเทศยังไม่เป็นที่นิยมในหมู่คนไทยมากนัก

ตลาดเบียร์ในประเทศไทยแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ตลาดระดับบน ระดับกลาง และระดับล่าง โดยตลาดระดับล่างนี้มีส่วนแบ่งมากที่สุดในตลาดเบียร์รวมคือ 78% เบียร์ที่เป็นที่นิยมในประเทศไทยนั้นมีเพียง 4 ยี่ห้อ ได้แก่ สิงห์ ช้าง ลิโอ และไฮเนเก้น ซึ่งเบียร์เหล่านี้เป็นเบียร์จาก 3 ผู้ผลิตรายใหญ่ได้แก่ บ.บุญรอด บริเวอรี่ จำกัด, บ. เบียร์ไทย (1991) จำกัด และ บ.ไทยเอเชียแปซิฟิก บริเวอรี่ จำกัด ซึ่งผู้ผลิตทั้ง 3 รายต่างแข่งขันกันเพื่อที่จะครองส่วนแบ่งตลาดให้ได้มากที่สุด โดยพยายาม

ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เบียร์มีคุณภาพและมาตรฐานทั้งด้านรสชาติและราคา มีการออกสินค้าใหม่ ๆ มาวางตลาดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งย่อมส่งผลดีต่อผู้บริโภค เพราะทำให้มีทางเลือกในการบริโภคมากขึ้น และนอกจากนี้ทั้ง 3 บริษัทก็ได้มีการขยายกำลังการผลิตโดยการเพิ่มโรงงานผลิตเพื่อรองรับการเติบโตของตลาดที่คาดว่าจะมีมากขึ้นและก็จะส่งผลดีต่อการส่งออกในอนาคตด้วย

ในด้านการผลิตและการจำหน่ายเบียร์นั้นก็มีความไวต่อแนวโน้มพอใช้ ปริมาณการผลิตและปริมาณการจำหน่ายเบียร์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยที่สนับสนุนให้ปริมาณการผลิตและการจำหน่ายเพิ่มขึ้นนั้น เนื่องจากคนไทยมีนิสัยชอบพบปะสังสรรค์ จึงมีเทศกาลงานเลี้ยงรื่นเริงตลอดปี ไม่ว่าจะเป็นในวันสำคัญต่าง ๆ หรือในโอกาสพิเศษ และที่ผ่านมามีในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจและช่วงที่ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง จึงมีผู้ที่หันมาดื่มน้ำอัดลมแทนสุราต่างประเทศที่มีราคาแพงกันเป็นจำนวนมาก เพราะนอกจากเบียร์จะมีราคาถูกกว่าแล้วก็ไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น โซดา น้ำแข็ง น้ำอัดลม ที่ทำให้ต้นทุนการสังสรรค์เพิ่มขึ้น

เมื่อมองในแง่ของอัตราการเปลี่ยนแปลงหรืออัตราการขยายตัวนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไม่บ่อยมากนัก มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นและลดลงตามภาวะตลาดและสถานการณ์ต่าง ๆ และก็เป็น การขยายตัวเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การขยายตัวของอุตสาหกรรมเบียร์นั้นอาจเกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่ค่อนข้างซบเซา ประชาชนลดรายจ่ายด้านบันเทิงและบันเทิงการลง ส่งผลต่อตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ว่าจะเป็นสุรา เบียร์ และไวน์ การเปิดเสรีสุราแช่พื้นบ้านที่ทำให้ยอดขายเบียร์ลดลง, การรณรงค์ของภาครัฐอย่างต่อเนื่องที่ให้ประชาชนลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เป็นต้น ทั้งนี้เบียร์ถูกจัดให้เป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ถ้ามีการผลิตและจำหน่ายมากเกินไป อาจส่งผลกระทบต่อสังคมและ

สิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงจำเป็นที่รัฐบาลต้องเข้ามาควบคุมให้มีการผลิตและจำหน่ายที่พอดี โดยเครื่องมือที่รัฐนำมาใช้ควบคุมคือ การเก็บภาษีสรรพสามิตจากผู้ผลิต ส่งผลกระทบต่อราคาเบียร์ซึ่งตรงนี้ก็จะเป็นภาระของผู้บริโภคต่อไป

อย่างไรก็ดีในปี 2546 อุตสาหกรรมเบียร์มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ ทั้งอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตลาดรวมที่เพิ่มขึ้นคือ ขยายตัวถึง 20% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ขยายตัวเพียง 3.4% ส่วนปริมาณการผลิตก็ขยายตัวเช่นกัน 25.6% เมื่อเทียบกับปี 2545 ที่ขยายตัวเพียง 2.9% ในขณะที่ปริมาณการจำหน่ายก็ขยายตัวเป็น 25.1% จาก 6.6% ในปี 2545 แต่หลังจากนี้ในปี 2547 อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตลาดรวม ปริมาณการผลิตและการจำหน่ายเริ่มลดลงซึ่งเกิดจากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ได้แก่ มาตรการห้ามโฆษณาและเชิญชวนให้ดื่มน้ำอัดลมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ในช่วงเวลา 05.00-22.00 น. ตั้งแต่ปลายปี 2546, มาตรการจัดระเบียบสังคมโดยเฉพาะทางด้านสถานบริการ เช่น การกำหนดอายุผู้เข้าใช้บริการไม่ให้ต่ำกว่า 20 ปี การกำหนดให้สถานบริการปิดในเวลา 01.00-02.00 น. การรณรงค์โครงการเมาไม่ขับด้วยการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ของผู้ที่ขับขี่รถยนต์สาธารณะ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อยอดขายและการขยายตลาดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหลายรวมไปถึงเบียร์ด้วย และล่าสุดคือการออกมาตรการประหยัดพลังงานด้วยการควบคุมเวลาเปิดปิดห้างสรรพสินค้าและธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2547 ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อช่องทางจำหน่ายเบียร์อย่างแน่นอน

ชื่อเรื่อง	ส่วนประสมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อเบียร์ของผู้บริโภคใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้แต่ง	นัยนา เทียนจู
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	แนวโน้ม และทิศทางของอุตสาหกรรมไวน์ไทย
ผู้แต่ง	คนัย รุจิเกียรติกำจร
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) พฤติกรรมการซื้อเบียร์ของผู้บริโภค (2) ส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อเบียร์ของผู้บริโภค (3) ความสำคัญของส่วนประสมการตลาดจำแนกตามลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้บริโภค

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริโภคเบียร์จำนวน 400 คน คัดเลือกตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ (1) พฤติกรรมการซื้อเบียร์ของผู้บริโภคใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้แตกต่างกัน (2) ส่วนประสมการตลาดส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อเบียร์ของผู้บริโภคโดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) ผู้บริโภคที่มีการศึกษาด้านต่างกันให้ความสำคัญต่อส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์และการจัดจำหน่ายต่างกัน ส่วนผู้บริโภคที่มีอาชีพต่างกันให้ความสำคัญต่อราคาต่างกัน

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทิศทางและแนวโน้มของธุรกิจไวน์ไทย (2) ศึกษารูปแบบด้านการบริหารจัดการองค์กร ในระบบธุรกิจไวน์ (3) ศึกษาถึงพฤติกรรมผู้บริโภคไวน์ไทย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่บริษัทผู้ผลิตไวน์ไทย และกลุ่มผู้บริโภคไวน์ทั่วไป การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นไปตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamané ที่ ช่วง 95% ความคาดเคลื่อน ไม่เกิน .05 โดยขนาดกลุ่มประชากรเป็นประชาชนที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 19 ปีขึ้นไป ประมาณ 5.2 ล้านคน ดังนั้นจึงกำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมคือ 400 ตัวอย่าง โดยกลุ่มบริษัทผู้ผลิตไวน์จะใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่ได้เตรียมไว้ (structure interview) โดยจะสัมภาษณ์ทั้งประชากรและกลุ่มผู้บริโภคทั่วไป จะใช้แบบสอบถาม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่า Chi-square, Non-parametric Test แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale แบบ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) โดยใช้ตัวแบบทางสถิติคือ Kruskal-wallis Test, Mann-whitney Test, Friedman Test, Wilcoxon Signed Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. เพศชายและหญิงมีการบริโภคไวน์ไม่แตกต่างกัน ในด้านความถี่ในการดื่มไวน์ และค่าใช้จ่ายต่อไวน์ 1 ขวด

2. ส่วนผสมทางการตลาดส่วนเดียว คือ ผลิตภัณฑ์ (product) มีผลกับช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญ นอกนั้น ไม่ว่าจะในด้านราคา ช่องทางการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการขาย มีการผลกับช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่แตกต่างกันทั้งนี้เมื่อทำการทดสอบรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่าง พบว่า อายุ 19-28 ปี จะมีผลต่อการบริโภคไวน์ด้านผลิตภัณฑ์ (product) สูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

3. สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง มีผลกระทบกับ ตัวสินค้า คือ ไวน์ไทยและการส่งเสริมการขาย อย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีผลกระทบกับราคาของสินค้า และช่องทางการจัดจำหน่าย

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีผลต่อการบริโภคไวน์กันอย่างมีนัยสำคัญ

5. ในด้านของระดับการศึกษา และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการบริโภคไวน์

6. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เชื่อมั่นว่าไวน์ไทยจะเป็นไวน์ที่มีคุณภาพ ซึ่งหากขจัดปัญหาดังกล่าวแล้ว กลุ่มตัวอย่างก็จะเลือกซื้อไวน์ไทย

7. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ไวน์ไทย มีราคาแพงเมื่อเปรียบเทียบกับไวน์นำเข้าจากต่างประเทศ

8. กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ไวน์ทำให้สุขภาพดีขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง

9. ช่องทางการจัดจำหน่าย เป็นจุดอ่อนที่สุดในเรื่องของส่วนผสมทางการตลาด ส่วนในด้านของราคาจะอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนตัวสินค้าและรายการส่งเสริมการขายเป็นจุดแข็ง

10. ร้านขายปลีกไวน์ยังเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับช่องทางการจัดจำหน่ายอื่นๆแล้ว

11. ผู้ผลิตไวน์มีการจัดการองค์กรเป็นแบบโครงสร้างตามหน้าที่และแบบโครงสร้างตามแผนก

12. แนวโน้มและทิศทางของอุตสาหกรรมไวน์ไทย

อุตสาหกรรมไวน์ไทย ยังมีโอกาสเติบโตได้ในตลาด เพราะมีผู้ประกอบการจำนวนน้อยราย และตามสภาพเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อตลาดไวน์ไทยบ้าง เช่น การที่รัฐบาลทำ เขตการค้าเสรี (FTA) กับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ การเกิดเหตุพิบัติภัยทางธรณี (สึนามิ) ในปลายปี พ.ศ. 2548 ทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง อีกทั้งประชาชนคนไทยก็ลดการท่องเที่ยวภายในประเทศลงเช่นกัน แต่ก็คงมีผลกระทบไม่มากนักเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกจากนั้นนโยบายราคาน้ำมันลอยตัว และสถานการณ์ทางภาคใต้ ยังเป็นแรงหนุนที่ต่อเนื่อง อาจจะทำให้การบริโภคไวน์ในกลุ่มผู้บริโภคลดลงบ้าง โดยปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อรายตัวและการแข่งขันในตลาดที่จะรุนแรงมากขึ้น

จากผลการวิจัยหากมีการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไวน์ไทย ให้มีมาตรฐานแล้วผู้บริโภคจะเลือกดื่มไวน์ไทยเป็นจำนวนมาก อีกทั้งหากมีการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงามหรูหรา ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น ในการขยายตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการผลิตไวน์ทั้ง 4 ราย อยู่ระหว่างการศึกษาผลกระทบที่จะเกิดจากกรณีของ เอฟทีเอไทย-ออสเตรเลีย และรัฐบาลหลาย ๆ ประเทศเองก็ คงจะต้องเร่งเจรจาเรื่องดังกล่าวและเซ็นสัญญากันให้เร็วขึ้น เพื่อเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันกับคู่แข่ง โดยเฉพาะไวน์จากประเทศออสเตรเลีย เพราะ

ข้อตกลงเอฟทีเอระหว่างไทย-ออสเตรเลียดังกล่าว ผู้ที่ได้ประโยชน์โดยตรงก็คือ ผู้แทนจำหน่ายไวน์จากประเทศออสเตรเลีย

ขณะที่ผู้ประกอบการไทยเตรียมปรับตัวเพื่อรองรับการแข่งขันในตลาดด้วยการจัดตั้งเป็นสมาคมไวน์ ซึ่งการรวมของผู้ผลิตไวน์เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานคุณภาพไวน์ไทย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างการรับรู้และยกระดับภาพลักษณ์ของไวน์ไทยในตลาดและต่างประเทศ รวมถึงเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางการเกษตร (Agro-tourism) แก่เขตพื้นที่ที่มีการปลูกไวน์

นอกจากนี้ยังเป็นการรวมกันเพื่อให้รัฐบาลรับรู้และให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมไวน์ไทยในอนาคต ภายใต้แนวคิดไวน์ละติจูด ที่เข้ามาแทรกในตลาดไวน์โลก ซึ่งผู้สนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคม จะต้องผ่านหลักเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ครอบคลุมตั้งแต่วัตถุดิบคือ องุ่น ไปจนถึงระดับการรับประกันคุณภาพผลิตภัณฑ์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์ของผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย
ผู้แต่ง	วชิษฐพร บุตรขุนทอง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาโดยอิสระมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การแข่งขันของอุตสาหกรรมเบียร์ พฤติกรรมการบริโภคเบียร์ และปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์ของผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 400 ชุด ใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถาม เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็นแบบตามสะดวก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางและกราฟประกอบการบรรยาย ได้ผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่ที่นิยมซื้อเบียร์เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 18-29 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

พฤติกรรมการบริโภคเบียร์พบว่าส่วนใหญ่ชอบดื่มเบียร์ธรรมดา(ลาเกอร์เบียร์) ส่วนยี่ห้อเบียร์ที่เคยมักดื่มมากที่สุดคือ ไฮเนเก้น ในขณะที่เบียร์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามนิยมดื่มบ่อยที่สุดคือ เบียร์ช้าง และพบว่าเบียร์ไฮเนเก้น เป็นเบียร์ที่ชื่นชอบมากที่สุดของคนส่วนใหญ่ ลักษณะบรรจุภัณฑ์ที่นิยมซื้อมากที่สุด คือ เบียร์ขวดใหญ่ เหตุผลที่เริ่มดื่มเบียร์เป็นครั้งแรก คือ เพื่อเข้าสังคม ส่วนเหตุผลหลักที่ดื่มเบียร์คือ เพื่อเพิ่มบรรยากาศในการสังสรรค์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นิยมดื่มกับเพื่อน และจะตัดสินใจ

เลือกซื้อเบียร์ด้วยตนเอง ดื่มเบียร์มาเป็นระยะเวลา 1-5 ปี ความถี่ในการดื่มเบียร์ 2-3 ครั้งต่อเดือน ช่วงเวลาที่นิยมดื่มมากที่สุด คือ 18.01-24.00 น. และดื่มเบียร์ทุกฤดูเท่ากัน ลักษณะการซื้อของผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่มีร้านประจำ และนิยมซื้อเบียร์จากร้านค้าทั่วไป(ร้านขายของชำ) มาดื่มที่บ้าน ซื้อเบียร์ยี่ห้อเดิมเป็นประจำ โดยซื้อครั้งละ 1-3 ขวด (กระป๋อง/เหยือก)

ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์ของผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อเบียร์อยู่ในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับรสชาติถูกปาก ยี่ห้อเป็นที่รู้จัก คุณคeny นำเชื่อถือ

ปัจจัยด้านราคา มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อเบียร์อยู่ในระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับราคาเหมาะสมกับคุณภาพ และราคาถูกกว่ายี่ห้ออื่น

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์อยู่ในระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการหาซื้อง่าย สะดวก มีจำหน่ายทั่วไป และสถานที่จัดจำหน่ายมีความสะดวกในการเดินทาง

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์อยู่ในระดับปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ และพนักงานขายมีมนุษยสัมพันธ์ดี พุดจาไพเราะ ดูแลเอาใจใส่และเต็มใจบริการ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยการตัดสินใจซื้อเบียร์ของคนวัยทำงาน ในเขต อ.เมือง จ.นครปฐม
ผู้แต่ง	อุบล พลยศติย์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการตัดสินใจซื้อเบียร์ของคนวัยทำงาน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมและเปรียบเทียบปัจจัยการตัดสินใจซื้อเบียร์ของคนวัยทำงาน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีศึกษาเชิงสำรวจโดยผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มแบบสะดวก โดยคำนวณด้วยสูตรของทายาแมน (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือลูกค้าที่ซื้อเบียร์ของคนวัยทำงาน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 399 คน ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดวิเคราะห์โดย SPSS โปรแกรม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test สำหรับตัวแปร 2 กลุ่ม และ F-test สำหรับตัวแปรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วยวิธีของเซฟเฟ ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผลการศึกษาพบว่า

1.คุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชายจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.65 มีอายุ 36 ถึง 45 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.83 การศึกษาปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.85 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.32 รายได้ต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.59

2. ปัจจัยการตัดสินใจซื้อเบียร์ของคนวัยทำงาน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ใน น้ำหนักการตัดสินใจมาก เมื่อพิจารณารายได้รายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านราคาอยู่ในน้ำหนักการตัดสินใจมาก เป็น อันดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาด เป็นอันดับ สดท้าย

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริโภคที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้ แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง	สถานการณ์ด้านอุปทานของการ บริโภคสุรา
ผู้แต่ง	ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

1. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1.1. เพื่อรวบรวม ทบทวน และวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของช่องทางการจัด จำหน่าย และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งใน ประเทศ และต่างประเทศ
- 1.2. เพื่อรวบรวม ทบทวน และวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของการกำหนดราคา และภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 1.3. เพื่อรวบรวม ทบทวน และวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของการผลิตและการ นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 1.4. เพื่อรวบรวม ทบทวน และวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของการโฆษณา การ ส่งเสริมการขายรูปแบบต่างๆ ของอุตสาหกรรม สุรา

2. แนวทางการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) แนวทางการศึกษาวิจัยนั้น ได้แบ่งการ ดำเนินการเป็นระยะคือ ระยะแรก เป็นการสืบค้น ทบทวน วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากภาคนิพนธ์ เอกสาร วารสารต่างๆ รวมทั้งเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งใน ประเทศ และต่างประเทศย้อนหลัง 5 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2543-2547 และเนื่องจากในช่วงพ.ศ.2548 เป็น ช่วงที่ สังคมเริ่มมีการตื่นตัวอย่างมาก ถึงการตระหนักในโทษ ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการเสนอข่าวสารด้านโทษ

ของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ผ่านสื่อต่างๆ มากมาย ผู้วิจัยจึงได้เก็บรวบรวมข้อมูล เพิ่มเติมจนถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2548 และได้ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ด้านอุปทานของการบริโภคสุรา ในขอบเขต 4 เรื่องต่อไปนี้

- 2.1. การทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของช่องทางการจัดจำหน่ายและการดื่มน้ำ
- 2.2. การทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของการกำหนดราคาและภาษี
- 2.3. การทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของการผลิตและการนำเข้า
- 2.4. การทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของการโฆษณาและการส่งเสริมการขายและการดื่มน้ำ

จากนั้นเป็นการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้สถานการณ์ด้านอุปทานของการบริโภคสุรา และนำความรู้เหล่านั้นเผยแพร่ให้แก่เครือข่ายและหน่วยงานที่เห็นความสำคัญ และให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาสุราของสังคมไทย

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สัดส่วนการโฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ที่รัฐบาลห้ามมิให้มีการโฆษณาสินค้าเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ก่อนเวลา 22.00 น. ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2547 แต่ทางสถานีโทรทัศน์บางช่องมีวิธีจงใจให้เอเยนต์ซึ่งโฆษณาซื้อเวลาโฆษณาสินค้าเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์หลังเวลา 22.00 น. โดยการยืดเวลาแพร่ภาพละครออกไปให้คาบเกี่ยวช่วงเวลาลง 22.00 น. ทำให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ยังสามารถเห็นโฆษณาได้ ยิ่งผู้บริโภคติดละครมากเท่าไร ยิ่งทำให้ช่วงเวลาลง 22.00 น. เป็นเวลาที่หารายได้ให้กับสถานี (Golden Time)

ในพ.ศ. 2548 งบประมาณที่ผู้ประกอบการแต่ละรายใช้ในการโฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ลดลง เนื่องจากข้อบังคับของกฎหมายจากภาครัฐทำให้ผู้ประกอบการโฆษณาผ่านสื่อมวลชนต่างๆ ไม่ได้ ดังนั้นจึงใช้การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนในรูปแบบการทำกิจกรรมเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง รวมถึงการโฆษณา ณ จุดขาย ซึ่งครีเอทีฟจะต้องนำเสนอไอเดียใหม่ๆ ของการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม และการขยายช่องทางการขายผ่านร้านอาหาร บาร์ ผับ ร้านอาหารหมูกระทะ และการจัดคอนเสิร์ตตามบาร์และผับ เป็นต้น

ช่วงเวลา พ.ศ.2548 รัฐบาลได้ออกมาตรการ อาทิ ห้ามการจำหน่ายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา วัด และสถานีบริการน้ำมัน การกำหนดช่วงเวลาในการจำหน่ายโดยสามารถจำหน่ายได้ในช่วงเวลา 11.00 น.-14.00 น. และ 17.00 น. – 24.00 น. นอกจากนี้มาตรการการเก็บภาษี ยังเป็นมาตรการสำคัญที่หลายฝ่ายคาดหวังว่าจะสามารถทำให้ปริมาณการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของคนไทยลดลงได้ แต่ก็ไม่เป็นไปตามที่คาด เนื่องจากกรมสรรพสามิตปรับโครงสร้างภาษีขึ้นเฉพาะสุราสี่ อาทิ แม่โขง แสงโสม รวมถึงกลุ่มสุรานำเข้า ซึ่งไม่สามารถลดจำนวนและปริมาณการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ได้ เพราะนักดื่มน้ำแอลกอฮอล์หันไปดื่มน้ำเบียร์และสุราขาวที่มีราคาถูกกว่า กล่าวคือมาตรการการขึ้นภาษีสุราของรัฐบาลไม่สามารถลดจำนวนผู้บริโภคได้มากนัก เนื่องจากปรับภาษีขึ้นเฉพาะประเภทสุราสี่ ในขณะที่เบียร์และสุราขาวกลับไม่มีการปรับภาษีใดๆ

แม้ว่ามาตรการภาครัฐจะเข้มงวดอย่างไร แต่เพื่อให้ธุรกิจยังคงสามารถเติบโตได้ ผู้ประกอบการเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ได้ใช้กลยุทธ์หลากหลายรูปแบบเพื่อสร้างการรับรู้และตอกย้ำกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการซื้อสื่อโฆษณาผ่านเคเบิลทีวี ซึ่งในส่วนนี้รัฐสามารถควบคุมได้บ้างและไม่ได้บ้าง หรือกระทั่งการซื้อสื่อโฆษณานิคมยสารนำเข้าแบรนด์ดัง เพราะรัฐเองไม่สามารถควบคุมนิคมยสารกลุ่มนี้ได้ และเมื่อภาครัฐห้ามทำ

กิจกรรมส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ อีกหนึ่งกลยุทธ์ที่น่ากลัว คือ "สงครามราคา" ซึ่งจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ส่วนกลยุทธ์หนึ่งที่ผู้ประกอบการจะนิยมใช้มาก คือ การใช้สถานบันเทิง ผับ บาร์ เพื่อจำหน่ายสินค้าในลักษณะการขายเฉพาะตราเดียว (Exclusive) จะยิ่งมากขึ้น เพราะในสภาพตลาดที่ไม่มีอัตราการค้าเติบโตหรือเติบโตน้อย การเติบโตของธุรกิจต้องมาจากการช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดจากคู่แข่ง และมีโอกาสที่กลุ่มเบียร์จะนำกลยุทธ์การขายเฉพาะตราเดียว มาใช้มากขึ้นเช่นกัน จากปัจจุบันกลยุทธ์ลักษณะนี้กลุ่มสุราจะนำมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นบริษัท ริชมอนด์ บริษัท เพอร์นอติคาร์ด ฯลฯ

นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังใช้ขบโฆษณาผ่านสื่อต่างประเทศ เพื่อให้สามารถสื่อสารกับคนในประเทศได้ โดยไม่ผิดกฎหมาย ตัวอย่างการที่เบียร์ช้างไปซื้อโฆษณาบนเสื่อนักกีฬาฟุตบอลทีมเอฟเวอดัน หรือการที่เบียร์สิงห์จัดกิจกรรมพาผู้บริโภคชาวไทยไปเที่ยวทั่วโลกเหนือ

มาตรการควบคุมการบริโภคสุราของคนไทยที่คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2548 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2548 เรื่องกำหนดเวลาจำหน่ายสุราให้ขายได้เฉพาะช่วงเวลา 11.00 น.-14.00 น. และ 17.00 น.-24.00 น. และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 เป็นต้นไปนั้น จะไม่ให้ร้านสะดวกซื้อในปั้มน้ำมันจำหน่ายสุรา มีข้อมูลการสำรวจดังนี้

พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้บริโภคซื้อสุราจากร้านขายของชำ ร้อยละ 56.7 ▪ ซื้อจากร้านขายสุรา ร้อยละ 13.4 ▪ ซื้อจากร้านสะดวกซื้อนอกปั้มน้ำมัน ร้อยละ 12.1 ▪ ซื้อจากคิสเคาน์สโตร์ เช่น บิ๊กซี คาร์ฟูร์ ฯลฯ ร้อยละ 15.1 ▪ ซื้อจากซูเปอร์มาร์เกตในห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 3.8 ▪ ซื้อจากร้านสะดวกซื้อในปั้มน้ำมัน ร้อยละ 3.2 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้บริโภคซื้อสุราจากร้านขายของชำ ร้อยละ 52.6 ▪ ซื้อจากร้านขายสุรา ร้อยละ 11.0 ▪ ซื้อจากร้านสะดวกซื้อนอกปั้มน้ำมัน ร้อยละ 13.0 ▪ ซื้อจากคิสเคาน์สโตร์ เช่น บิ๊กซี คาร์ฟูร์ ฯลฯ ร้อยละ 4.9 ▪ ซื้อจากซูเปอร์มาร์เกตในห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 5.4 ▪ ซื้อจากร้านสะดวกซื้อในปั้มน้ำมัน ร้อยละ 2.1

เปรียบเทียบพฤติกรรมการซื้อสุราของผู้บริโภคชาวไทย พ.ศ.2547 และ พ.ศ.2548
ที่มา : ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 6 ธันวาคม 2548 หน้า 5

ความพยายามเพื่อให้เมืองไทยปลอดอบายมุขทุกรูปแบบนั้นมีมานาน และประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างมากในการรณรงค์ให้สังคมปลอดบุหรี่ และมีมาตรการออกมามากมาย ทั้งการจำกัดสถานที่สูบบุหรี่ การพิมพ์คำเตือนและรูปภาพหน้าซองบุหรี่ รวมไปถึงการห้ามโฆษณาบุหรี่ในสื่อทุกรูปแบบ ฯลฯ

ดังนั้น ในปัจจุบันหลายฝ่ายต่างเห็นพ้องต้องกันว่าถึงเวลาแล้วที่จะต้องควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกรูปแบบ (Total Ban) ให้เหมือนกับบุหรี่ เพื่อให้เยาวชนไทยเป็นนักดื่มหน้าใหม่น้อยลง และยังช่วยให้ค่ารักษาพยาบาลจากเหตุอันเกี่ยวกับเครื่องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยลงไปด้วย

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าภาครัฐจะออกมาตรการใดๆ เพื่อลดการดื่มสุรา ผู้ดื่มก็ยังสามารถปรับตัวได้ตลอด เช่น การจำกัดเวลาจำหน่ายจาก 02.00 น. มาเป็น 24.00 น. ในช่องทางร้านสะดวกซื้อ คนอาจจะซื้อสินค้าคุณไว้ที่บ้านเพิ่มขึ้น หรืออาจหันมาจัดงานปาร์ตี้ที่บ้าน ซึ่งอาจจะมีผลทำให้ปริมาณการดื่มเพิ่มขึ้นด้วยซ้ำ โดยภาครัฐควรจะแก้ปัญหาที่ต้นเหตุมากกว่าที่จะเป็นปลายเหตุ ด้วยการปลูกจิตสำนึกเลิกดื่มเนื่องจากมีความรับผิดชอบต่อสังคม

การห้ามโฆษณาสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงอย่างเดียวไม่ใช่ทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาสุรา จำเป็นต้องมีมาตรการอื่น ๆ ด้วย เช่น มาตรการควบคุมจุดจำหน่ายให้ผู้บริโภคเข้าถึงยาก มาตรการควบคุมทางภาษี การห้ามดื่มสุราในที่สาธารณะ และห้ามพกพาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้สถานการณ์ด้านอุปทานของการบริโภคสุรา
ผู้แต่ง	นิศา ชูโต
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทบทวนองค์ความรู้ด้านอุปทานของการบริโภคสุรา เพื่อตอบคำถามว่าผู้ผลิตและผู้จำหน่ายในอุตสาหกรรมสุรา มีกลวิธีอย่างไรในการกระตุ้นให้เกิดการบริโภคสุราเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

การวิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เน้นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้านอุปทานของการบริโภคสุราในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547 (ค.ศ. 2000-2004)

จากการศึกษาพบว่า องค์ความรู้ด้านอุปทานสุราในแต่ละปี จะมีปริมาณมากน้อยและมีหัวเรื่องสอดคล้องกับสถานการณ์ภายในประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2546 มีจำนวนเอกสารมากที่สุดต่อเนื่องกัน ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน มีมาตรการป้องกันและปราบปรามสุราหลบหนีภาษี

นอกจากนี้ยังมีการเปิดเสรีทางการค้าในกลุ่มประเทศเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) และการทำข้อตกลง FTA (Free Trade Area) เท่ากับเป็นการสนับสนุนให้มีการนำเข้าสุราราคาถูกจากต่างประเทศหลากหลายยี่ห้อ

องค์ความรู้ด้านอุปทานของไทยนั้นอาจแบ่งเป็น 4 ชั้นตอน

1. ด้านการผลิตและนำเข้า

พบว่า ตั้งแต่ปีที่รัฐบาลเปิดเสรีสุราและผ่อนปรนกฎเกณฑ์ในการตั้งโรงงานทำให้มีผู้ผลิตมากขึ้นสูงขึ้นจาก 3,681 เป็น 6,541 รายในปี 2548 สัดส่วนผู้ส่งเข้านินค้าสุราเพิ่มสูงขึ้นในทุกประเภท แต่เฉลี่ยแล้วไม่เกิน 20% เนื่องจากราคาราคาสุราในประเทศไทยราคาถูก

2. ด้านการจัดจำหน่าย

ผู้ผลิตและผู้ส่งซื้อรายใหญ่เป็นผู้วางแผนการจัดจำหน่ายเอง สำหรับสุรา “สะดวกซื้อ” ใช้การจัดจำหน่ายแบบครอบคลุม (Intensive Distribution) โดยบริษัทผู้ผลิตและผู้ส่งซื้อรายใหญ่ส่งสินค้าผ่านตัวกลางหลายชั้นให้แก่ร้านค้าปลีก ตลาดสุรา “เจาะจงซื้อ” จัดจำหน่ายแบบเลือกสรร (Selective Distribution) ควบคุมปริมาณการขายในแต่ละพื้นที่

3. โครงสร้างราคาและภาษี

โครงสร้างราคา = ราคาหน้าโรงงาน + ภาษี + กำไร => ราคาขายส่ง + กำไร => ราคาขายปลีก ซึ่งพบว่าราคาขายปลีกจะแตกต่างจากราคาหน้าโรงงานตั้งแต่ 80% ขึ้นไป

ภาษี เก็บตามมูลค่า ปริมาณแอลกอฮอล์ หรือตามतीอชิบติกรมสรรพสามิตประกาศ (แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะมากกว่ากัน) + ภาษีท้องถิ่น 10% + ภาษีบาป (Sin tax หรือ Health tax) 2%

ในกรณีที่เป็นสุราต่างประเทศต้องเสียภาษีศุลกากรอีก 60% ถ้าเป็นคู่ค้าในเขต AFTA เสียแค่ 5% ส่วน FTA แล้วแต่ข้อตกลงระหว่างประเทศที่ไทยทำสัญญา

4. การตลาดและส่งเสริมการขาย

เนื่องจากการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์การโฆษณา โดยการห้ามโฆษณาผลิตภัณฑ์ประเภทสุราและเบียร์ก่อนเวลา 22.00 น. ทำให้ผู้ผลิตเริ่มหันมาใช้วิธีการทำ

การตลาดด้วยตนเองเพื่อเข้าถึงผู้บริโภค หรือกลยุทธ์แบบ Below the Line มากยิ่งขึ้น

สินค้าสะดวกซื้อ ราคาถูก กลยุทธ์ลด แลก แจก แถม (Hard sell) เน้นประโยชน์ทางกายภาพ ส่วนแบ่งการตลาดประมาณ 70%

สินค้าเจาะจงซื้อ จับตลาดผู้ที่มีกำลังซื้อสูง เน้นคุณค่าด้านอารมณ์ ใช้กลยุทธ์การตั้งราคาแพง การจำกัดปริมาณสินค้า จัดกิจกรรมทางการตลาดแบบดึงตัวลูกค้า และทั้งสองแบบจะขยายฐานตลาดให้ตีมากยิ่งขึ้น ผู้ดื่มจะอายุน้อยลงมากขึ้นทุกที

แม้ว่าเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษี การผลิต และการควบคุมคุณภาพสุรามีให้ประชาชนได้พบเห็นหรือได้อ่านอยู่จำนวนไม่น้อย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว กลับพบว่า บทความหรือหนังสือที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายทางการตลาด และกระตุ้นให้เกิดการบริโภคสุราเพิ่มขึ้นกลับเข้าถึงประชาชนได้ง่ายกว่า

ดังนั้น จึงไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่า นโยบายของรัฐในการเก็บภาษี จุดมุ่งหมายในการผลิตเอกสารด้านอุปทานการบริโภคสุราของผู้ผลิตบางกลุ่ม เป็นเหตุผลที่ทำให้การบริโภคสุราของคนไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว

ชื่อเรื่อง	โครงการบรรณนิทัศน์สังเขปเอกสารด้านอุปทานในอุตสาหกรรมสุรา
ผู้แต่ง	นิตา ชูโต
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดทำบรรณนิทัศน์สังเขป (Annotated Bibliography) ด้านอุปทานของการบริโภคสุรา เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการตอบคำถามว่า เพราะเหตุใดประเทศไทยจึงมียอดขายสุราเป็นอันดับต้นของโลก

การทำบรรณนิทัศน์สังเขป ใช้วิธีการจัดทำตามระเบียบวิธีทางบรรณารักษ์ พร้อมทั้งวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอุปทานการบริโภคสุราและการตลาด ในช่วง พ.ศ. 2543-2548 (หรือ ค.ศ.2000-2005)

จากการศึกษาพบว่าเอกสารด้านอุปทานสุราในช่วงปี พ.ศ. 2543-2548 มีประเภทของเอกสาร 7 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสือแปล บทความในวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย เอกสารประชุมทางวิชาการ และบทความอิเล็กทรอนิกส์ โดยส่วนใหญ่เป็นบทความอิเล็กทรอนิกส์ กล่าวคือ มีจำนวนถึง 65 รายการ (40.12%) รองลงมาคือ วารสาร/นิตยสาร จำนวน 33 รายการ (20.37%) และ หนังสือทั่วไป จำนวน 24 รายการ (14.81%) เนื้อหาสาระที่พบ แบ่งเป็น เอกสารด้านการผลิตทั้งหมด 72 รายการ (43.90%) การตลาดทั้งหมด 86 รายการ (52.44%)

กล่าวโดยสรุปคือ ประชาชนทั่วไปไม่ว่าจะบริโภคสุราหรือไม่ ต่างก็มีโอกาสพบเอกสารด้านอุปทานสุราอย่างน้อยที่สุด 0.56 รายการ/สัปดาห์ หรือ 2 รายการ/เดือน ต่อคน โดยผู้ที่เปิดรับสื่อมวลชนในรูปของบทความ

อิเล็กทรอนิกส์ผ่านอินเทอร์เน็ต มีโอกาสพบสูงสุด เฉลี่ย
ประมาณ ปีละ 10-11 เรื่อง หรือประมาณ 1 เรื่องต่อเดือน

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อไวน์ไทย ในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ประภาพร ดันวิเศษ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษารั้งนี้ เพื่อศึกษา
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อไวน์ไทยใน
กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนและ
ส่งเสริมการตลาดให้ไวน์ไทยวางขายทดแทนไวน์ไทย
วางขายทดแทนไวน์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

การศึกษารั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการ
สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ที่ซื้อไวน์แล้ว จำนวน 100
ราย จากร้านจำหน่ายไวน์ในกรุงเทพมหานคร ในเดือน
มกราคม 2547

ผลการศึกษาพบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100
ราย มีเพียง 30 รายที่ซื้อไวน์ไทยอย่างน้อย 2 ขวดในรอบ
ระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา โดยปัจจัยที่มีผลต่อความน่าจะเป็น
ในการตัดสินใจซื้อไวน์ไทยของกลุ่มตัวอย่าง มี 5
ตัวแปร คือ การดื่มวิสกี ระยะเวลาในการดื่มไวน์
ความถี่ในการดื่มไวน์ ราคาไวน์ และรายได้ของกลุ่ม
ตัวอย่าง เพราะฉะนั้นมีข้อเสนอแนะต่อผู้ผลิตไวน์ไทย
และผู้ที่เกี่ยวข้องควรจะมีการจัดส่งเสริมการตลาดไวน์ไทย
อย่างต่อเนื่อง เพื่อขยายตลาดไวน์ไทยให้เป็นที่รู้จักมาก
ขึ้น

ชื่อเรื่อง	การพยากรณ์อุปสงค์เบียร์และรายได้ ภาษีเบียร์ของไทย
ผู้แต่ง	วรรณกานต์ ทองอ่อน
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ทำให้สุราพื้นบ้านยังคงได้รับ ความนิยมในญี่ปุ่น
ผู้แต่ง	ปิยาภรณ์ จันทรส์วาย
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

เบียร์เป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่รัฐบาลทำการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเพื่อต้องการจำกัดการบริโภคและรัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนอัตราภาษีบ่อยครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้ภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บทำรายได้ให้กับรัฐบาลเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์เบียร์ภายในประเทศ (2) เพื่อพยากรณ์ปริมาณความต้องการบริโภคเบียร์ภายในประเทศ (3) เพื่อพยากรณ์รายได้ของรัฐบาลจากภาษีสรรพสามิตที่รัฐบาลจะได้รับในอนาคต

ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณความต้องการบริโภคเบียร์ภายในประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับรายได้ประชากร แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาขายปลีกเบียร์ ซึ่งรายได้ของประชากรและราคาขายปลีกเบียร์มีนัยสำคัญในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงความต้องการบริโภคเบียร์ที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 99

สำหรับผลการพยากรณ์อุปสงค์เบียร์ภายในประเทศใน 5 ปีข้างหน้าปรากฏว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

บทคัดย่อ

ในตลาดเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ในญี่ปุ่นนั้นแม้ว่าจะมีสุราสมัยใหม่หลากหลายชนิดไม่ว่าจะเป็นเบียร์ บรันดี วิสกี้ ไวน์ แต่สุราพื้นบ้านอย่างเหล้าสาเกและเหล้าโชจูก็ยังได้รับความนิยมดีอยู่ในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้จึงต้องการศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้สุราพื้นบ้านญี่ปุ่นยังได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน โดยทำการศึกษาอุตสาหกรรมสุราของญี่ปุ่นในช่วง ค.ศ. 1960 จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากในปี ค.ศ. 1960 เป็นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้นำตลาดจากสุราพื้นบ้านมาเป็นเบียร์ จึงต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้สุราพื้นบ้านยังเป็นที่นิยมดีในช่วงเวลาดังกล่าว และจากการศึกษาแนวคิดการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางการตลาดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัย 3 ปัจจัย คือ ความช่วยเหลือของรัฐบาล การปรับตัวของผู้ผลิตสุราพื้นบ้านญี่ปุ่น และวัฒนธรรมการดื่มสุราของคนญี่ปุ่น ดังนั้นจึงได้มุ่งเน้นศึกษา 3 ปัจจัยดังกล่าว

ผลการศึกษาพบว่าความช่วยเหลือของรัฐเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญที่สุดใน 3 ปัจจัยที่ทำการศึกษารัฐบาลให้ความช่วยเหลือในการสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมสุราพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง โดยในทศวรรษที่ 1960 -1970 นั้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการปกป้องและบ่มเพาะอุตสาหกรรมผ่านกฎหมายภาษีและกฎระเบียบในการให้ใบอนุญาตการผลิตและการจำหน่ายสุรา และต่อมาในทศวรรษ 1980 จนถึงปัจจุบันนั้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรม

สุราโดยให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน การผลิต การบริหาร และการตลาด เพื่อสร้างพื้นฐานการดำเนินธุรกิจให้ผู้ผลิตสุราพื้นบ้านสามารถปรับตัวให้อยู่รอดอย่างเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต ซึ่งมีการดำเนินการตามกฎหมายส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลาง - ย่อม ให้เป็นสมัยใหม่ กฎหมายการสนับสนุนการปฏิรูปการบริหารของอุตสาหกรรมขนาดกลาง - ย่อม และโครงการหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งผลิตภัณฑ์ ความช่วยเหลือดังกล่าวเป็นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผู้ผลิตสุราพื้นบ้านขนาดกลาง - ย่อม และอุตสาหกรรมสุราพื้นบ้านโดยรวม ทำให้ผู้ผลิตสามารถผลิตสุราพื้นบ้านให้เป็นที่ต้องการของตลาดได้อย่างต่อเนื่อง

การปรับตัวของผู้ผลิตสุราพื้นบ้านเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญรองลงมาจากความช่วยเหลือของรัฐบาล เนื่องจากผู้ผลิตขนาดกลาง - ย่อมยังจำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือของรัฐบาลอยู่ แม้ว่าผู้ผลิตสุราพื้นบ้านขนาดใหญ่จะมีความสามารถในการปรับตัวโดยไม่ต้องพึ่งพาความช่วยเหลือของรัฐบาลก็ตาม โดยผู้ผลิตสุราพื้นบ้านขนาดใหญ่มีการดำเนินกลยุทธ์ที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์เพื่อขยายตลาดกลุ่มใหม่ และการรักษาตลาดกลุ่มเดิมโดยใช้ความแตกต่างของสินค้าและการสร้างความเข้มแข็งด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ในขณะที่ผู้ผลิตขนาดกลาง - ย่อมมีกลยุทธ์สำคัญ คือ การใช้เอกลักษณ์ของวัตถุดิบและวิธีการผลิตที่สืบทอดมาในท้องถิ่นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า นอกจากการดำเนินกลยุทธ์ดังกล่าวบทบาทขององค์การความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตทั้งสมาคมผู้ผลิตสุราพื้นบ้านส่วนกลางและสมาคมการผลิตสุราแห่งญี่ปุ่นต่างก็เป็นส่วนสำคัญต่อการปรับตัวของผู้ผลิตสุราพื้นบ้านให้สามารถสร้างนวัตกรรมและความหลากหลายในสินค้าซึ่งเป็นจุดเด่นของสุราพื้นบ้าน รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมการดื่มสุราพื้นบ้านร่วมสมัยซึ่งทำให้มีการบริโภคสุราพื้นบ้านอย่างต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน

วัฒนธรรมการดื่มสุราของญี่ปุ่นนั้นมีบทบาทสำคัญรองลงมาจากความช่วยเหลือของรัฐบาลและการปรับตัวของผู้ผลิตสุราพื้นบ้าน เนื่องจากวัฒนธรรมการดื่มสุราของญี่ปุ่นเป็นปัจจัยที่สนับสนุนความช่วยเหลือของรัฐบาลและการปรับตัวของผู้ผลิตสุราพื้นบ้านในการดำเนินกลยุทธ์ต่าง ๆ โดยวัฒนธรรมการดื่มสุราในช่วงสมัยใหม่นั้นมีการแบ่งพื้นที่การอยู่ร่วมกันของสุราพื้นบ้านและสุราสมัยใหม่ทั้งในแง่โอกาสในการดื่มสถานที่ในการดื่ม วิธีการดื่ม อาหารที่รับประทานร่วมกับสุรา วัฒนธรรมการดื่มสุราพื้นบ้านร่วมสมัยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นวัฒนธรรมการดื่มสุราแบบดั้งเดิมซึ่งมีความผูกพันกับวิถีชีวิตของญี่ปุ่น และส่วนที่เป็นวัฒนธรรมการดื่มสุราพื้นบ้านแบบใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สุราพื้นบ้านยังคงได้รับความนิยมบริโภคในญี่ปุ่นมาจนปัจจุบัน

ชื่อเรื่อง	ต้นทุนและผลตอบแทนของการทำสุรา แช่ (ลำไย) : กรณีศึกษาสหกรณ์ไวน์อู โมงค์ลำพูน จำกัด
ผู้แต่ง	ดวงกมล เจริญกุลศล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ผลตอบแทนจากการทำสุราแช่ (ลำไย)

ตลอดระยะเวลา 1 ปี ได้รับผลตอบแทนจากการขายสุราแช่ (ลำไย) ทั้งสิ้นเท่ากับ 1,881,890 บาท โดยมีกำไรขั้นต้นเท่ากับ 676,411.28 บาท กำไรสุทธิเท่ากับ 549,114.94 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปรเท่ากับ 56.11% และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 41.2%

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนจากการสุราแช่ (ลำไย) : กรณีศึกษาสหกรณ์ไวน์อูโมงค์ลำพูน จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำสุราแช่ (ลำไย) ของสหกรณ์ฯ โดยอาศัยข้อมูลเบื้องต้นจากตัวเลขปริมาณการผลิต ต้นทุนและรายได้ในการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ไวน์อูโมงค์ลำพูน จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ชุมชนในจังหวัดลำพูนในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2547 รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำสุราแช่ ข้อมูลทางวิชาการ หนังสือและข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน จากการทำสุราแช่ (ลำไย) ของสหกรณ์ไวน์อูโมงค์ลำพูน จำกัด

สรุปผลการศึกษา

ต้นทุนการทำสุราแช่ (ลำไย) การทำสุราแช่ (ลำไย) ของสหกรณ์ไวน์อูโมงค์ลำพูน จำกัด ประกอบด้วย ต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 1,332,775.06 บาท ต่อปี โดยแบ่งเป็นด้วยต้นทุนคงที่ทั้งหมดเท่ากับ 127,296.34 บาท/ปี คิดเป็น 9.55% ของต้นทุนทั้งหมด ต้นทุนผันแปรทั้งหมดเท่ากับ 1,205,478.72 บาท/ปี คิดเป็น 91.45% ของต้นทุนทั้งหมด พบว่าต้นทุนการทำสุราแช่ (ลำไย) ขนาดใหญ่ (750 ซีซี) เท่ากับ 74.04 บาท ขนาดกลาง (630 ซีซี) เท่ากับ 52.35 บาท และขนาดเล็ก (330 ซีซี) เท่ากับ 29.04 บาท

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดของสินค้าประเภท เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
ผู้แต่ง	วรสร ปัทมานนท์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยทางการตลาดของสินค้าประเภท เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และศึกษาปัจจัยทางการตลาด ของสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครทั้งนี้ได้นำแนวคิด ปัจจัยทางการตลาดด้านการสื่อสารแนวคิดเกี่ยวกับ กระบวนการสื่อสารแนวคิดด้านส่วนผสมทางการตลาด และสื่อสารทางการตลาดแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม ผู้บริโภคและตัดสินใจ แนวคิดด้านจิตวิทยาและพัฒนาการ ชีวิตช่วงวัยรุ่นมาวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและใช้ แบบสอบถามจำนวน 300 ชุดในการเก็บข้อมูลโดยเก็บ ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยรัฐบาล 3 สถาบัน และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยเอกชน 3 สถาบัน โดยเลือกเก็บเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษา เกินจำนวน 10,000 คนขึ้นไป

จากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการดื่มของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ลักษณะ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก ส่วนใหญ่ดื่มเพราะ เพื่อนฝูงชักชวนและเหตุผลที่เลือกดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ในครั้งต่อ ๆ ไป เพื่อการสังสรรค์ และเข้า สังคม เครื่องดื่มที่นักศึกษานิยมดื่มคือเหล้า วิสกี้ รองลงมา คือ เบียร์ โดยบุคคลที่ดื่มด้วยส่วนใหญ่คือ เพื่อน สถานที่ที่ นิยมไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดคือ ผับ สถาบันบันเทิง โอกาสในการดื่ม นิยมดื่มเวลากลางคืน งานวันเกิด

ในส่วนปัจจัยทางการตลาด ได้แก่ ผลผลิตภัณฑ์ ราคา สถานที่จัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดของ สินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้าน ผลผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยทางการส่งเสริม การตลาด มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษาในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านสถานที่จัด จำหน่าย มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ในระดับน้อย

นอกจากปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อส่วน พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ยังมีปัจจัย แวดล้อมที่มีผลเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ซึ่งได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน พัฒนาการของ วัยรุ่นและวัฒนธรรมของวัยรุ่น ทั้งนี้กลุ่มเพื่อนและการเข้า กลุ่มทางสังคมของวัยรุ่นมีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในขั้นเริ่มต้น และในครั้งต่อ ๆ มา โดยผลของการศึกษาพบว่าความ คิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้ เป็นที่ยอมรับในสังคมกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีผลอยู่ในระดับ ปานกลาง แต่สาเหตุที่วัยรุ่นยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งที่ทราบถึงโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่เห็น ว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้มีความสุข และรู้สึก สนุกสนาน รองลงมาคือเกรงใจเพื่อนขอเสนอแนะ จาก การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ทุกฝ่ายในสังคม ต้องมีส่วนร่วมช่วยกัน สร้างค่านิยม ทศนคติใหม่ให้กลุ่ม เยาวชนรุ่นใหม่และวัยรุ่นเห็นถึงโทษภัยของการดื่ม

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะหากวัยรุ่นมีความเชื่อที่ผิด ๆ โดยเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้มีความสุข สนุกสนาน อาจทำให้เกิดความเสียหายและกลายเป็นปัญหาของสังคมในอนาคตได้ แต่ถ้าวัยรุ่นมีความเชื่อมั่นในสิ่งที่ดี มีค่านิยม ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง และไม่ต้องการข้องเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ย่อมเกิดประโยชน์ ทั้งต่อวัยรุ่นเอง สังคม และประเทศชาติ

ชื่อเรื่อง	การสะสมทุนในประเทศไทย ศึกษากรณีธุรกิจสุรา
ผู้แต่ง	นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ธุรกิจสุราเกี่ยวข้องกับการเมืองมาตลอด ทำให้เกิดการสะสมทุน โดยยุคแรก เกิดในช่วงนโยบายบริหารสุราระหว่างปี 2493-2542 ซึ่งรัฐใช้แนวคิดในการควบคุมสินค้าสุรา โดยการจัดเก็บภาษีระดับสูง เพื่อให้สินค้าราคาแพง และลดการบริโภค การควบคุมธุรกิจสุราโดยควบคุมการผลิตสุรารัฐทั้งหมดเป็นของรัฐ ทำให้เอกชนไม่สามารถเป็นเจ้าของโรงงานผลิตสุราได้ เอกชนที่ต้องการผลิตสุราจึงต้องประมูลสิทธิในราคาสูงหลังจากหมดยุคผูกขาดโรงงานสุราบางยี่ขันของกลุ่มสุรามหาทุน ซึ่งอาศัยสายสัมพันธ์ทางการเมือง ผูกขาดระหว่างปี 2503-2522 หลังจากนั้นเกิดการแข่งขันทางการเมืองระหว่างสองกลุ่มคือ กลุ่มสุเมธ เตชะไพฑูริย์และกลุ่มเจริญ สิริวัฒนภักดี โดยอาศัยเส้นสายทางการเมือง เพื่อแย่งชิงโรงงานสุรา ซึ่งกลุ่มสุเมธประมูลได้ ทางกลุ่มเจริญ จึงหันมาใช้โรงงานของกรมสรรพสามิต เป็นฐานอำนาจ ตั้งแต่ปี 2523 หลังจากนั้นจึงมีแบรนด์ใหม่เกิดขึ้นอย่าง กวางทอง หงส์ทอง จากเดิมที่มีเฉพาะแม่โจ้ กับแสงโสมเท่านั้น ทำให้เกิดการลดแลกแจกแถม จนทั้งสองกลุ่มแทบไม่มีเงินจ่ายสัมปทานที่สุพรรณาคารกรุงเทพฯ ในฐานะเจ้าหนี้รายใหญ่ได้กดดันให้ยุติสงครามราคา เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2529 และกลุ่มสุเมธวางมือ ทำให้กลุ่มเจริญยึดอาณาจักรสุราอย่างเต็มรูปแบบตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา

แม้จะเปิดเสรีสุราในปี 2542 แต่การเปิดเสรีไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างธุรกิจ เห็นได้จากช่วงปี

2545 และปี 2547 ที่กลุ่มผู้ประกอบการเดิมยังครองตลาดมากกว่าร้อยละ 70 ของตลาดสุราโดยรวม ขณะที่กลุ่มผลิตสุราชุมชนพื้นบ้าน ก็ไม่สามารถยืนอยู่ในตลาดได้ ซึ่งเป็นผลจากกฎกติกาภาครัฐ ที่ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ต้องใช้เงินลงทุนสูง พฤติกรรมของผู้ผลิตรายเก่าที่สต็อกสุราไว้จำนวนมากก่อนเปิดเสรีในปี 2542 รวมทั้งผู้ผลิตรายเก่าใช้กลยุทธ์เรื่องบรรจุภัณฑ์ ที่ซื้อขวดเก่า สำหรับบรรจุเหล้าชุมชนคิน หรือกรณีที่เป็นบรรจุภัณฑ์เหล้าชุมชน 150 ซีซี สำหรับเครื่องดื่มชูกำลัง ผู้ผลิตรายเก่าก็ซื้อขวดคินมาทาบทำลายกลุ่มทุนสุราไม่เพียงแต่สะสมทุนในรูปของธุรกิจสุราเท่านั้น หากแต่ได้ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ธุรกิจอื่นในยุคที่ 2 เช่น ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจเสริมสุราและเบียร์ โดยเฉพาะเบียร์ การเข้าสู่ธุรกิจเบียร์ของกลุ่มเจริญในปี 2537 โดยใช้กลยุทธ์ด้านราคาการบังคับขายเหล้าฟางเบียร์ ทำให้ขายเบียร์ข้างได้ในราคาถูกลง ทำให้ตลาดเบียร์แข่งขันกันอย่างรุนแรง มีการขยายตัวมากกว่าร้อยละ 10 ในช่วงปี 2541-2546 อีกทั้ง เกิดกลุ่มธุรกิจใหม่ในตลาดล่างจากเดิมที่เป็นเบียร์ระดับกลาง ซึ่งครองส่วนแบ่งตลาดโดยกลุ่มเบียร์สิงห์ประมาณร้อยละ 90 ก่อนปี 2536 ยิ่งทำให้การสะสมทุนเพิ่มขึ้น จนเข้าสู่ยุคที่ 3 ซึ่งเป็นการปรับโครงสร้างธุรกิจและการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ โดยบริษัทไทยเบฟเวอเรจ ผู้ผลิตและจำหน่ายเบียร์ข้าง เข้าไปถือหุ้นในบริษัทย่อยอื่นๆ 58 บริษัท ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีมูลค่าการขายเฉลี่ยปีละ 1 แสนล้านบาท ทำให้กลุ่มเจริญร่ำรวยจนถูกจัดอันดับเป็นเศรษฐีอันดับ 5 ของอาเซียน และได้รับการจัดอันดับว่าเป็นผู้มีทรัพย์สินประเภทหลักทรัพย์อันดับ 194 ของโลกในปี 2548 ด้วยสินทรัพย์รวม 1.2 แสนล้านบาทคำถามที่ว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องเข้าตลาดหลักทรัพย์ ก่อนข้างมั่นใจว่าไม่ใช่เพื่อการระดมทุน เพราะธุรกิจสุราเบียร์ มีความแข็งแกร่งเรื่องการเงินและกระแสเงินสดหมุนเวียนเชื่อว่าการปรับโครงสร้างธุรกิจและเข้าตลาดหลักทรัพย์ ทำไปเพื่อรองรับการถ่ายโอนธุรกิจจากนายเจริญสู่ลูกชายรวมทั้งการ

เปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางการเมืองที่เปลี่ยนไปที่สำคัญที่สุดคือ การเข้าสู่การเมืองโดยตรงของนักธุรกิจที่เป็นเจ้าของธุรกิจทำให้นายเจริญไม่สามารถใช้ความสัมพันธ์แบบเก่า ที่ใช้กับระบบราชการได้ โดยอาศัยการบริจาคให้พรรคการเมืองทุกพรรค โดยไม่แสดงชัดเจนว่าบริจาคให้พรรคใด ทำให้เกิดการปรับตัว โดยนายเจริญต้องออกสู่สังคมมากขึ้นนอกจากนี้ อัตราการเติบโตของตลาดในประเทศเริ่มลดลง จำเป็นต้องมุ่งตลาดต่างประเทศมากขึ้น เห็นได้จากในช่วง 2547-2548 เริ่มชะลอตัว มีการเติบโตไม่ถึงร้อยละ 5 ทำให้นายเจริญและบริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำเป็นต้องหันไปรุกตลาดต่างประเทศ อีกทั้งเป็นผลจากสภาพการแข่งขันที่มากขึ้นและกฎระเบียบที่เข้มงวดมากขึ้นประเด็นคำถามเรื่องรูปแบบการสะสมทุนเรื่องความอยู่รอดของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์แบบเก่าในบริบทการเมืองแบบใหม่ว่าจะอยู่รอดได้หรือไม่นั้น คิดว่าอยู่รอดได้ แต่ต้องปรับตัวอย่างมหาศาล ซึ่งการเข้าตลาดหลักทรัพย์ถือเป็นการปรับตัวอย่างหนึ่งในการระดมทุนเพื่อเป็นฐานสำหรับรุ่นลูก ในกรณีที่นายเจริญไม่สามารถใช้ความสัมพันธ์ทางการเมืองแบบเดิมได้อีก

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

**ด้านอุปทาน : การส่งเสริมช่องทางการจำหน่าย
(Place)**

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาาระบบการส่งเสริมการจำหน่ายเบียร์ ยุคแข่งขันเสรี
ผู้แต่ง	ประสิทธิ์ เขมะประสิทธิ์
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ระบบการจำหน่ายเบียร์ในส่วนภูมิภาคจะตั้งตัวแทนในแต่ละจังหวัด มากน้อยขึ้นอยู่กับสภาพและขนาดของตลาดในจังหวัดนั้น ๆ บริษัท เบียร์ชัชภูมิ จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายเบียร์ตราเสือแต่เพียงผู้เดียวในจังหวัดชัชภูมิ ซึ่งเริ่มจากองค์กรที่มีการบริหารระบบครบครันเมื่อขนาดของตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น และมีการแข่งขันเสรีมีผลทำให้ส่วนแบ่งตลาดลดลง

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องวางระบบการส่งเสริมการจัดจำหน่ายมาใช้ เพื่อเพิ่มยอดขายและส่วนแบ่งตลาด

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบจากพระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ต่อการแข่งขันทางธุรกิจของเอกชนไทย : กรณีศึกษาธุรกิจเบียร์
ผู้แต่ง	สมประสงค์ โกศลบุญ
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเฉพาะเรื่องนี้ จะศึกษาถึงวิวัฒนาการของพฤติกรรมการแข่งขันในธุรกิจอุตสาหกรรมเบียร์ ในบริบทของการแทรกแซงของรัฐ และนโยบายของรัฐที่ส่งผลต่อการแข่งขันว่าจะมีผลอย่างไรต่อสภาพการแข่งขันของเอกชนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิในการประกอบการรวมทั้งจะวิเคราะห์ในเชิงพฤติกรรมการแข่งขันของธุรกิจอุตสาหกรรมเบียร์และนัยยะทางกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542 การใช้ธุรกิจอุตสาหกรรมเบียร์เป็นตัวแทนในการศึกษา เนื่องด้วยเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงและมีพฤติกรรมการแข่งขันเชิงกลยุทธ์บางประการที่อาจจะขัดแย้งต่อข้อกำหนดของกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งเน้นควบคุมพฤติกรรมที่ขัดขวางการแข่งขัน หรือการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรมของผู้มีอำนาจเหนือตลาด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเต็มที่ เกิดความยุติธรรมต่อผู้ประกอบการแต่ละราย และเพื่อประสิทธิภาพของกลไกตลาด การศึกษานี้ ใช้การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับช่องทางการจัดจำหน่ายของผู้ครองส่วนแบ่งตลาดในลำดับที่หนึ่งและสอง คือ กลุ่มเบียร์สิงห์และกลุ่มเบียร์ช้าง ผลการศึกษาพบว่า การแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรมเบียร์นั้น จะอยู่ที่การจัดจำหน่ายมากกว่าการผลิต เนื่องจากเทคโนโลยีการ

ผลิตเป็นเทคโนโลยีที่ซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งทำให้กำลังการผลิตไม่ต่างกันมาก ส่วนการจัดจำหน่ายนั้นเป็นการแข่งขันกันสร้างความได้เปรียบในการกระจายสินค้า ซึ่งทั้งสองกลุ่มใช้ในการแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายเป็นหลัก คือกลุ่มเบียร์สิงห์ใช้ชมรมผู้ค้าเบียร์สิงห์มาเป็นผู้กำกับดูแลพฤติกรรมการจัดจำหน่ายหลังขายสินค้าออกจากบริษัท ส่วนกลุ่มเบียร์ช้างใช้บริษัทตัวแทนจำหน่ายเบียร์และสุราของกลุ่มแสงโสม ตัวแทนในระดับต่างๆ ได้แก่ ตัวแทนจำหน่ายรายใหญ่ รายย่อย และร้านค้าปลีก พฤติกรรมของตัวแทนทั้งสองกลุ่มมีนัยยะทางกฎหมายว่า อาจจะละเมิดต่อมาตรการ 25 ,27 และ 29 ของพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดราคา การแบ่งพื้นที่การขาย การขายควบ การทำข้อตกลงผูกมัดและจำกัดสิทธิการติดต่อคู่แข่งกับผู้ซื้อสินค้า และการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยเข้ากีดขวางการแข่งขันของกลุ่มคู่แข่ง เป็นต้น ซึ่งการกระทำต่างๆที่เกิดขึ้น ไม่สามารถพิสูจน์ได้ชัดว่ามีความเกี่ยวข้องกับผู้ผลิต เนื่องจากเกิดขึ้นในกระบวนการจัดจำหน่ายที่ได้ตัดตอนความรับผิดชอบของบริษัทไปแล้ว

ชื่อเรื่อง	การสื่อสารโครงสร้าง พฤติกรรม และผลการดำเนินงานของตลาดเบียร์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	เอกสิทธิ์ ศศิธรารุณ
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมเบียร์เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องนำเข้าวัตถุดิบเป็นส่วนใหญ่ เริ่มดำเนินการผลิตในประเทศครั้งแรกเมื่อปี 2478 โดยบริษัท บุญรอด บริเวอรี่ จำกัด ในระยะเริ่มแรกเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าและสนองความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศเป็นหลัก ปัจจุบันอุตสาหกรรมเบียร์มีการเติบโตค่อนข้างสูง โดยในปี 2540 อุตสาหกรรมเบียร์มีมูลค่าตลาดประมาณ 40,000 ล้านบาท มีผู้ผลิตเบียร์ 5 บริษัท มีโรงงานผลิตเบียร์ 8 แห่ง กำลังการผลิตรวม 1,427 ล้านลิตรต่อปี การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาถึงการผลิตและการตลาดเบียร์ในประเทศไทย สภาพโครงสร้างตลาด พฤติกรรมตลาด และผลการดำเนินงานของตลาดเบียร์ในประเทศไทย รวมทั้งการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการบริโภคเบียร์ในประเทศไทย

วิธีการศึกษาที่ใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กล่าวมาจะใช้ ทฤษฎีทางการตลาด คือ ทฤษฎีว่าด้วยโครงสร้างตลาด พฤติกรรมตลาด และผลการดำเนินงานของตลาด (Market Structure, Conduct and Performance Approach) เพื่อศึกษาสภาพการแข่งขันของตลาดเบียร์ในประเทศไทย และการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis) ในการวิเคราะห์แบบจำลองอุปสงค์เบียร์ในประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยมีโครงสร้างตลาดแบบผู้ขายน้อยราย (oligopoly) โดยมีบริษัท บุญรอด บริเวอรี่ จำกัด ครองส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุด เครื่องมือที่ใช้ในการแข่งขันส่วนใหญ่เป็นการแข่งขันทางด้านที่มีใช้ราคา ผลจากการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคพบว่า ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ผลิตประสบความสำเร็จในอุตสาหกรรมเบียร์ ดังนั้นผู้ประกอบการรายใหม่ที่ต้องการเข้าสู่อุตสาหกรรมนี้ต้องมีช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าที่แข็งแกร่งเช่นเดียวกัน ส่วนผลจากการศึกษาอุปสงค์ของเบียร์ในประเทศไทยพบว่า รายได้ของประชากรเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดอุปสงค์ ดังนั้นในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำอย่างในปัจจุบัน ผู้ผลิตเบียร์ควรจะมุ่งเน้นขยายตลาดในส่วนของผู้บริโภคที่มีรายได้น้อย เพราะราคาของเบียร์ที่ต่ำลงช่วยชดเชยอำนาจซื้อที่สูญเสียไปอันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจของผู้บริโภค

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การเพิ่มยอดขายของเบียร์เสื่อของบริษัท เจริญชัยบัวใหญ่ จำกัด ในจังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	สุรัชย์ ฉัตรพัฒนศิริ
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

รายงานการค้นคว้าอิสระกรณีศึกษาทางอุตสาหกรรมและกลยุทธ์ทางธุรกิจฉบับนี้เป็นเรื่องกลยุทธ์การเพิ่มยอดขายเบียร์เสื่อของบริษัท เจริญชัยบัวใหญ่ จำกัด ซึ่งสาเหตุของปัญหาเกิดจากร้านค้าส่งมียอดขายที่ลดลงเนื่องจาก การแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงของตลาดและการแข่งขันจากผู้บริหารของบริษัทจึงได้แก้ปัญหาโดยกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเพิ่มยอดขายในขอบเขตตลาดที่บริษัทรับผิดชอบ โดยกำหนดโปรแกรมทางการตลาดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของผู้บริโภคชายในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ธัญธร ลิ่มศิลา
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของผู้บริโภคชายในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่สำหรับกลุ่มตัวอย่างของการค้นคว้าอิสระครั้งนี้คือ กลุ่มประชากรชายที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปที่มีเบียร์และมีอำนาจตัดสินใจซื้อเบียร์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 200 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็นและทำการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะผู้ที่มีเบียร์แบ่งตามอาชีพ อาชีพละ 40 คน ประกอบด้วย นักศึกษา ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจพนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างหรือลูกจ้าง และค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว โดยนำข้อมูลที่รวบรวมมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และใช้สถิติร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปีมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,000 – 10,000 บาท ระดับการศึกษาสูงสุด คือปริญญาตรี ส่วนใหญ่จะดื่มเบียร์สัปดาห์ละครั้ง ซึ่งยี่ห้อที่ผู้บริโภครักดื่มมากที่สุดคือ ช้าง นอกจากนี้จะซื้อยี่ห้อเดิมเป็นประจำ โดยซื้อครั้งละ 1 – 3 ขวด สถานที่ที่ดื่มคือที่บ้านและดื่มกับเพื่อน และตัดสินใจซื้อด้วยตนเองมากที่สุด

ด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้อเบียร์มากที่สุดคือปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขายและปัจจัย

ด้านผลิตภัณฑ์ตามลำดับซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายพบว่าปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุดคือ สินค้าซื้อสะดวกและปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก คือ มีสินค้าเมื่อต้องการ จอดรถสะดวก การจัดวางสินค้าเป็นระเบียบ หาง่าย และมีหลายยี่ห้อให้เลือก

ปัจจัยด้านราคาพบว่าปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากคือราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ และราคาถูกกว่ายี่ห้ออื่น

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดพบว่าปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากคือ การส่งเสริมการขาย พนักงานขายบริการดี สุภาพ ให้ความช่วยเหลือสังคมหรือให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่สังคม การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์พบว่าปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก คือ ความเข้มข้นของระดับแอลกอฮอล์ ยี่ห้อเบียร์ เป็นเบียร์ที่ผลิตในประเทศ รูปแบบบรรจุภัณฑ์และภาพพจน์ของตรายี่ห้อ

ชื่อเรื่อง	ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานขายและการตลาดสำหรับธุรกิจจัดจำหน่ายเบียร์
ผู้แต่ง	มานิสสา มาคะผล
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยมีการแข่งขันด้านการตลาดกันอย่างรุนแรงนอกจากการออกแบบผลิตภัณฑ์ การกำหนดราคาสินค้า การส่งเสริมการตลาดแล้วปัจจัยสำคัญที่จะสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันให้กับองค์กรได้คือช่องทางการจัดจำหน่ายซึ่งนับเป็นกลไกที่สำคัญในการกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภค

องค์กรที่เป็นกรณีศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของช่องทางการจัดจำหน่ายคือเป็นตัวแทนจำหน่ายซึ่งจะต้องรับผิดชอบในการจัดการลูกค้ากำหนดราคาขายสินค้ากระจายสินค้าไปให้กับลูกค้า รับช่วงการส่งเสริมการตลาดจากผู้ผลิต และจัดการส่งเสริมการตลาดเพิ่มเติมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานขายและการตลาดจึงได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อรองรับการดำเนินงานในระบบงานขายและการตลาดของตัวแทนจำหน่ายเบียร์ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพโดยระบบหลักประกอบด้วย 1) ระบบขายครอบคลุมกระบวนการขายตั้งแต่การรับคำสั่งซื้อการจัดส่งสินค้าและการเรียกเก็บค่าสินค้า 2) ระบบจัดการการตลาดครอบคลุมกระบวนการตัดสินใจด้านการตลาด ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย กำหนดส่วนผสมทางการตลาด การควบคุมและการประเมินผล นอกจากนี้ยังพัฒนาระบบประกอบอื่นที่จะให้ข้อมูลที่จำเป็นกับระบบหลัก ได้แก่ระบบจัดซื้อ

ระบบนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นตามหลักการวงจรการพัฒนาในระบบ ในรูปแบบเว็บไซต์ซึ่งสามารถใช้งานผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ตจากโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานขององค์กรที่แบ่งเป็นส่วนสำนักงานและคลังสินค้าซึ่งอยู่ห่างไกลจากกัน โปรแกรมประยุกต์นั้นถูกพัฒนาขึ้นบนระบบปฏิบัติการ Windows 2000 Server โดยใช้ระบบจัดการฐานข้อมูล Oracle8i โปรแกรมประยุกต์จัดทำโดยใช้ HTML Javascript JavaApplet และใช้ ASP ในการติดต่อระหว่างโปรแกรมประยุกต์และระบบจัดการฐานข้อมูล

ระบบนี้จะช่วยให้องค์กรบริหารธุรกิจจัดจำหน่ายเบียร์มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยที่ยังรักษาการควบคุมภายในการดำเนินงานไว้ด้วยผู้ใช้ระบบทั้งในระดับปฏิบัติการและบริหารจะได้รับรายงานสารสนเทศที่ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง เทียบตรง และทันต่อความต้องการ ในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในกระบวนการขาย และการจัดการการตลาดได้เป็นอย่างดี

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีต่อร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์รอบเขตร่วมมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้แต่ง	นักศึกษาแพทย์ชั้นปี 5 กองเวชศาสตร์ชุมชน
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล สภาพการณ์ของสังคมปัจจุบัน ปัญหาการแพร่ระบาดของสิ่งเสพติด และการดื่มสุรามีแนวโน้มสูงขึ้นมาก ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาสังคมด้านต่างๆ ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก รอบรั้วเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น การทราบความคิดเห็น และพฤติกรรมของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นต่อร้านค้าเหล่านี้ จะเป็นข้อมูลและแนวทางในการดำเนินงาน วางแผนและปรับปรุงตามความเหมาะสมต่อไปวัตถุประสงค์

1. ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีต่อร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ รอบรั้วเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ทราบถึงพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นรูปแบบการวิจัยการศึกษาเชิงพรรณนาประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2545 ทั้งหมด 14,407 คน สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจำนวน 400 คน โดยสุ่มแยกเพศชาย-หญิง และคณะตามสัดส่วน (Accidental sampling by proportional to size) เครื่องมือและการเก็บข้อมูล ใช้แบบสอบถามชนิดตอบเอง โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน

คือข้อมูลทั่วไป, พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา และความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบเขตร่วมมหาวิทยาลัยการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรม SPSS-PC Version 9.0 ในการวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา โดยใช้ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Chi-Square ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรบางตัวผลการวิจัย จากแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 400 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 375 ชุดคิดเป็นร้อยละ 93.5 โดยได้คืนจากเพศชายร้อยละ 46.9 เพศหญิง 53.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อร้านค้าว่าเป็นสถานที่พักผ่อนร้อยละ 37 และมีความคิดเห็นว่าการมีร้านค้าที่อยู่รอบๆ มหาวิทยาลัยไม่ทำให้นักศึกษาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยขึ้นร้อยละ 70 นักศึกษามีความคิดเห็นว่าร้านค้าควรห่างจากร่วมมหาวิทยาลัยมากกว่า 500 เมตร และมีความคิดเห็นว่าการกำหนดเวลาเปิด-ปิดในช่วง 20.00-02.00 น. ร้อยละ 74 มีความคิดเห็นว่าจะไม่ปลอดภัยต่อร่างกายผู้ใช้บริการและบุคคลทั่วไปร้อยละ 65 และไม่ปลอดภัยต่อทรัพย์สินผู้ใช้บริการและบุคคลทั่วไปร้อยละ 48 นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับการที่มีร้านค้าขายเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์รอบเขตร่วมมหาวิทยาลัยร้อยละ 53 โดยเห็นว่ามีผลเสียต่อมหาวิทยาลัยร้อยละ 55 และเห็นด้วยต่อการใช้นโยบายจัดระเบียบสังคมเพื่อกำหนดเขตพื้นที่การตั้งสถานที่บริการการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบเขตร่วมมหาวิทยาลัยขอนแก่นร้อยละ 84 นักศึกษาเคยดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อย 1 ชนิด ร้อยละ 85 และเคยดื่มใน 1 ปี ร้อยละ 78 นักศึกษาส่วนใหญ่บริโภคเครื่องดื่มที่เป็นน้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์/ไวน์/สปาย ร้อยละ 82 เบียร์ร้อยละ 64 เหล้าแดงร้อยละ 55 และเหล้าขาวร้อยละ 30 โดยพบว่าพฤติกรรมของนักศึกษาภายหลังการดื่มพบว่าส่วนใหญ่มีอาการสนุกสนานเฮฮาพูดคุยมากกว่าเดิมไม่มีอาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแล้วมีอาการง่วงและหลับง่ายตามลำดับ มีพฤติกรรมขาดสติสัมปชัญญะร้อยละ 7.5 เกิด

อุบัติเหตุต่างๆ ร้อยละ 4.7 เกิดการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น ร้อยละ 2.2 และทำให้สิ่งของทรัพย์สินเสียหายร้อยละ 2.8 สรุปผลการวิจัย นักศึกษาส่วนใหญ่ดื่มไวน์ สบาย ไวน์ ทำเอง สาโท เบียร์ เหล้าแดง ตามลำดับ โดยมีพฤติกรรมภายหลังดื่มบางส่วนที่ก่อให้เกิดปัญหา นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าร้านค้าเหล่านี้ที่มีผลเสียต่อภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยไม่เห็นด้วยกับการมีร้านค้าเหล่านี้รอบเขตมหาวิทยาลัย และเห็นว่าควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมทั้งด้านตำแหน่งที่ตั้งเวลาปิด-เปิด และความปลอดภัยในด้านชีวิตและทรัพย์สิน

ชื่อเรื่อง	นโยบายเปิดเสรีอุตสาหกรรมสุราในประเทศไทย ศึกษาผลต่อโครงสร้างตลาดและพฤติกรรมของผู้ประกอบการในช่วงปี 2543 - 2545
ผู้แต่ง	ววรรณ สุวรรณสังข์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้ทำการศึกษาถึงนโยบายของรัฐในการเปิดเสรีสุราต่ออุตสาหกรรมสุราในประเทศ ที่มีต่อโครงสร้างตลาดและพฤติกรรมของผู้ประกอบการในช่วงปี 2543 – 2545 โดยทำการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมสุราในช่วงก่อนเปิดเสรีปี 2543 และหลังเปิดเสรีตั้งแต่ปี 2543 – 2545 และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อการแข่งขันตามกรอบของไมเคิล อีพอร์เตอร์ คือ พลังขับเคลื่อนการแข่งขัน 5 ประการ หรือ Five Force Model

ผลการศึกษาพบว่าในช่วงก่อนเปิดเสรีนั้น อุตสาหกรรมสุราเป็น โครงสร้างตลาดแบบผูกขาด เนื่องจากรัฐบาลเปิดให้มีการประมูลเพื่อได้สิทธิสัมปทานการผลิตและจำหน่ายแก่เอกชนเพียงรายเดียว ทำให้ผู้ชนะการประมูลกลายเป็นผู้ผูกขาดในธุรกิจนี้ เนื่องจากเงื่อนไขการให้สัมปทานนั้นผู้ที่ชนะการประมูลนอกจากจะเป็นผู้ผลิตแต่เพียงผู้เดียวแล้ว การจำหน่ายภายใต้การผลิตแต่ละโรงงานไม่สามารถจำหน่ายข้ามเขตได้ ยิ่งทำให้อ่านาจผูกขาดของผู้ได้สัมปทานมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ที่ได้รับสัมปทานที่กล่าวถึง คือ นายเจริญ สิริวัฒนภักดี ได้สร้างอุปสรรคขึ้นมาเพื่อกีดกันคู่แข่งรายใหม่ ไม่ว่าจะเป็นอุปสรรคจากช่องทางการจำหน่าย อุปสรรคในด้านต้นทุนการผลิต อุปสรรคในด้าน Economies of Scale ฯลฯ อีกทั้งยังสามารถต่อรองให้รัฐบาลเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการเข้า

มาของเอกชนรายอื่น ทำให้เป็นอุปสรรคของผู้ประกอบการรายใหม่ ที่สำคัญเมื่อมีผู้ประกอบการน้อยสินค้าที่เข้ามาทดแทนสุราก็น้อยตามไปด้วย

หลังการเปิดเสรีสุราของรัฐบาล คือ เปิดเสรีสุรากลั่นทุกประเภท พบว่าปัญหาในด้านการให้สัมปทานหมดไปทันที ผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาได้โดยขอใบอนุญาตผลิตภายใต้เงื่อนไขของรัฐ ซึ่งเงื่อนไขการเข้ามาผลิตสุรากลั่นยังจำกัดเฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่เท่านั้น ส่วนสุราแช่รัฐยอมเปิดให้รายย่อยเข้ามาผลิตได้

อย่างไรก็ตามปัญหาหลังการเปิดเสรีสุราพบว่า นายเจริญ สิริวัฒนภักดี ชนะการประมูลโรงงานของรัฐเกือบทั้งหมด ทำให้อุปสรรคในการกีดกันรายใหม่ที่ได้สร้างขึ้นก่อนเปิดเสรีสุรานั้นเป็นปัญหาแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ โดยเฉพาะผู้ประกอบการสุราแช่ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าไม่ถึงช่องทางการจัดจำหน่าย การเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต เป็นต้น แต่สุราแช่ทั้งสุราแช่ผลไม้และสุราแช่พื้นเมือง เช่น สาโท ไวน์จากผลไม้ต่าง ๆ คือ สิ่งที่จับตามากที่สุดในระหว่างปี 2543 – 2545 ในด้านการเป็นสินค้าทดแทนสุราที่ผลิตจากโรงงานของรัฐ เนื่องจากจำนวนผู้ประกอบการรายย่อยเข้ามาผลิตมากขึ้นตามนโยบายการเปิดเสรีสุราแช่ที่ไม่จำกัดเงินลงทุนและกลุ่มผู้ผลิต ซึ่งจากข้อมูลการให้ใบอนุญาตผลิตของกรมสรรพสามิตระหว่างปี 2543 – 2545 นั้นสุราแช่มีถึง 154 ราย ขณะที่สุรากลั่นมีเพียง 1 ราย ในด้านราคาของสุราแช่เหล่านี้ เมื่อสินค้ามีปริมาณมาก การแข่งขันสูง ราคาที่ย่อมถูกลง

แม้ว่าโครงสร้างตลาดจะเปลี่ยนไปจากตลาดผูกขาด มีผู้ประกอบการมากขึ้น แต่ในระยะสั้นนี้อาจหรือพฤติกรรมในการแข่งขันยังพบว่ารายเก่ายังมีบทบาทในการแข่งขันมากกว่ารายใหม่ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมนั้นจำเป็นต้องดูการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป ซึ่งอาจจะเห็นการเปลี่ยนแปลงมากกว่านี้

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และการสื่อสาร ณ จุดซื้อที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ชนาธิป เพ็ญกิตติ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และการสื่อสาร ณ จุดซื้อที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าภายในร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ (Hypermarket) ซึ่งประกอบด้วย บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ ห้างเทสโก้ โลตัส และห้างคาร์ฟูร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแตกต่างใช้ค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ใช้การหาค่าความแตกต่างนัยสำคัญที่สุด และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 11.5

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 18-27 ปี รองลงมาอายุ 28-37 และอายุ 38-47 ปี ตามลำดับ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี รองลงมาระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษานอปริญญาตรี/ปวส. หรือเทียบเท่า ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท

รองลงมารายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 5,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ผู้บริโภคสมรส/อยู่ด้วยกัน และหย่าร้าง/แยกกันอยู่

ผู้บริโภคส่วนใหญ่บริโภคสินค้านี้ชื่อ Vodka Cruiser รองลงมาชื่อ Bacardi Breezer และชื่อ Spy Wine Cooler โดยนิยมบริโภคโดยเฉลี่ย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ปริมาณโดยเฉลี่ย 2 ขวด/กระป๋องต่อครั้ง โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่ต่างเหตุผลในการบริโภคโดยให้ความสำคัญมากที่สุด คือ หาซื้อได้ง่าย รองลงมา คือ ชื่นชอบในรสชาติ สำหรับปัจจัยด้านการสื่อสาร ณ จุดซื้อผู้บริโภคให้ความสำคัญระดับมาก คือ ด้านการวางขายสินค้าต้องมีการส่งเสริมการขาย ด้านสื่อโฆษณาต้องมีรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ด้านการแนะนำสินค้าให้ลองชิมสินค้าตัวอย่าง สำหรับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคให้ความสำคัญระดับมาก คือ ด้านประโยชน์หลักช่วยผ่อนคลายความเครียด ด้านรูปลักษณ์บรรจุภัณฑ์ และด้านความคาดหวังต้องรูปแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ พบว่า

1. เพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้านี้ ด้านประเภทสินค้า ด้านความถี่ในการ บริโภคสินค้า และ ด้านปริมาณในการบริโภคสินค้า และด้านเหตุในการบริโภคสินค้า เช่น ชื่นชอบในรสชาติ มีกลิ่นดึงดูดใจชวนให้ดื่ม ความเชื่อมั่นในตราสินค้า หาซื้อง่าย มีรายการส่งเสริมการขาย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สำหรับด้าน เหตุในการบริโภคสินค้า เช่น มีรสชาติให้เลือกหลากหลาย มีสีน้ำตาลดึงดูดใจชวนให้ดื่ม มีการกระตุ้นใจ ณ จุดซื้อ เหตุผลส่วนตัว

2. อายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้านี้ ด้านประเภทสินค้า ด้านความถี่ในการบริโภคสินค้า และ ด้านเหตุในการบริโภคสินค้า เช่น ชื่นชอบในรสชาติ มีรสชาติให้เลือกหลากหลาย มีสีน้ำตาลดึงดูดใจชวนให้ดื่ม ความเชื่อมั่นในตราสินค้าแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และด้านปริมาณในการบริโภคสินค้า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สำหรับด้านเหตุในการบริโภคสินค้า เช่น กลิ่นดึงดูดใจชวนให้ดื่ม มีการกระตุ้นใจ ณ จุดซื้อ การส่งเสริมการขาย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้านี้ด้านประเภทสินค้า และด้านเหตุ ในการบริโภคสินค้า เช่น ชื่นชอบในรสชาติ มีรสชาติให้เลือกหลากหลาย มีสีน้ำตาลดึงดูดใจ ชวนให้ดื่ม หาซื้อง่าย มีการกระตุ้นใจ ณ จุดซื้อ มีการส่งเสริมการขาย เหตุผลส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และสำหรับด้านเหตุในการบริโภคสินค้า เช่น มีกลิ่นดึงดูดใจชวนให้ดื่ม ความเชื่อมั่นในตราสินค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ.05 สำหรับด้านความถี่ในการบริโภคสินค้า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.05

4. อาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้านี้ด้านประเภทสินค้า และด้านเหตุ ในการบริโภคสินค้า เช่น มีกลิ่นดึงดูดใจชวนให้ดื่ม แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01 และด้านความถี่ในการบริโภคสินค้า ด้านปริมาณในการบริโภคสินค้านี้ด้าน เหตุในการบริโภคสินค้า เช่น ชื่นชอบในรสชาติ มีรสชาติให้เลือกหลากหลาย มีรายการ ส่งเสริมการขาย เหตุผลส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สำหรับ

ด้านเหตุในการบริโภคสินค้านี้ มีสีน้ำตาลดึงดูดใจชวนให้ดื่ม ความเชื่อมั่นในตราสินค้า หาซื้อง่าย มีการกระตุ้นใจ ณ จุดซื้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

5. รายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้านี้ด้านประเภทสินค้า ด้านปริมาณในการ บริโภคสินค้า และด้านเหตุในการบริโภคสินค้า เช่น ชื่นชอบในรสชาติ มีรสชาติให้เลือกหลากหลาย มีสีน้ำตาลดึงดูดใจชวน

ให้ดื่ม มีกลิ่นดึงดูดใจชวนให้ดื่ม ความเชื่อมั่นในตราสินค้า หาซื้อง่าย มีการกระตุ้นใจ ณ จุดซื้อ มีรายการส่งเสริมการขาย เหตุผลส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05

6. สถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าด้านประเภทสินค้า ด้าน ปริมาณในการบริโภคสินค้า และด้านเหตุในการบริโภคสินค้า เช่น ชื่นชอบในรสชาติ มีรสชาติให้เลือกหลากหลาย มีสีดึงดูดใจชวนให้ดื่ม มีกลิ่นดึงดูดใจชวนให้ดื่ม ความ เชื่อมั่นในตราสินค้า หาซื้อง่าย มีการกระตุ้นใจ ณ จุดซื้อ มีรายการส่งเสริมการขาย เหตุผลส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สำหรับด้านความถี่ในการบริโภคสินค้า แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

7. ปัจจัยด้านสื่อสาร ณ จุดซื้อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้บริโภคอันได้แก่ สินค้าที่ บริโภค ปริมาณในการบริโภค และเหตุผลการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และปัจจัยด้านสื่อสาร ณ จุดซื้อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้บริโภคอันได้แก่ ความถี่ในการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

8. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์สินค้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้บริโภคอันได้แก่ สินค้าที่ บริโภค ปริมาณในการบริโภค และเหตุผลการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์สินค้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้บริโภคอันได้แก่ ความถี่ในการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ชื่อเรื่อง	ผลการสำรวจความคิดเห็นเรื่องประชาชนและนักศึกษาคิดอย่างไรต่อแหล่งจำหน่ายเหล้าใกล้สถาบันการศึกษา
ผู้แต่ง	สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ผลการสำรวจของเอแบคโพลล์ พบว่าในช่วง 30 วันที่ผ่านมา เพื่อพิจารณาจากกลุ่มนิสิต นักศึกษาและประชาชนทั่วไปนั้น พบว่า สื่อตัวอย่างพบเห็นโฆษณาเหล้า/สุราต่างประเทศ คือ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะเดียวกัน สถานที่ตัวอย่างซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/เหล้า/เบียร์/ไวน์ ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา พบว่า ร้านค้าใกล้บ้าน/ที่พักอาศัย เป็นสถานที่ที่ตัวอย่างซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาที่สูงสุดในทั้ง 2 กลุ่ม คือ นิสิตนักศึกษา ระบุร้อยละ 59.5 และประชาชนทั่วไป ระบุร้อยละ 72.8

ยิ่งไปกว่านั้น คณะผู้วิจัยได้สอบถามถึงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มนิสิตนักศึกษา พบว่า ตัวอย่างประมาณร้อยละ 60 เคยดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงที่ผ่านมา และส่วนใหญ่หรือร้อยละ 68.6 ดื่มเป็นบางสัปดาห์ ซึ่งนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 60.9 ดื่มเบียร์ไทยเป็นประจำมากที่สุด ซึ่งเป็นเพศชาย ร้อยละ 72.6 และเพศหญิง ร้อยละ 43.9 สำหรับบุคคลที่ดื่มด้วยนั้น จะเป็นเพื่อนสนิท/เพื่อนบ้าน มีถึงร้อยละ 93.1 และจะไปดื่มตามสถานบันเทิงต่างๆ (ร้อยละ 59.5) รองลงมาคือในบ้าน/ที่พัก/ร้านใกล้

บ้าน (ร้อยละ 51.5) และร้านค้าใกล้ที่ทำงาน/ที่เรียน (ร้อยละ 16.8) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงประสบการณ์ที่เคยพบเห็นผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน “ระดับสังคม” พบว่า 3 อันดับแรก คือ ปัญหาการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น รองลงมา คือ ปัญหาเสียชีวิตจากอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น และอันดับสาม คือ ปัญหาครอบครัวในสังคมเพิ่มมากขึ้น

สำหรับผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน “ระดับครอบครัว” พบว่า 3 อันดับแรก คือ มีการทะเลาะเบาะแว้งใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัวไม่อยากอยู่บ้าน ไม่มีความสุข และอันดับสามคือ ครอบครัวแตกแยก/หย่าร้าง สำหรับผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน “ระดับบุคคล” พบว่า 3 อันดับแรก คือ ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ รองลงมาคือ เมาแล้วขับ และอันดับสามคือ ได้รับบาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาท

คณะผู้วิจัยได้สอบถามต่อไปถึงมาตรการของรัฐบาลในการ “ห้าม” โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ จุดขายในร้านค้า พบว่า ทั้งกลุ่มนิสิต และประชาชนทั่วไป มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน โดยที่นิสิตร้อยละ 52.4 และประชาชนทั่วไปร้อยละ 57.4 มีความคิดเห็น “ควรห้าม” เพราะจะได้ไม่ส่งเสริม ไม่เป็นการชักจูง หรือเพิ่มแรงกระตุ้นให้อยากดื่ม/เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชน หรือวัยรุ่น เป็นต้น ในขณะที่ นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 18.2 และประชาชนทั่วไป ร้อยละ 14.0 มีความคิดเห็น “ไม่ควรห้าม” เพราะเป็นสิทธิส่วนบุคคล/เป็นการค้าขาย ต้องมีโฆษณา เป็นจุดขายของสินค้า เป็นต้น

สำหรับมาตรการ “ห้าม” ร้านค้าที่อยู่ใกล้สถานศึกษาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ของทั้ง 2 กลุ่ม คือนิสิตนักศึกษา ร้อยละ 63.2 และประชาชนทั่วไป ร้อยละ 69.4 มีความเห็น “ควรห้าม” เพราะจะทำให้สถาบันการศึกษาเสียภาพพจน์/จะ

เป็นแหล่งมั่วสุม หรือแหล่งอบายมุขต่างๆ ในขณะที่นิสิต นักศึกษาร้อยละ 12.8 และประชาชนทั่วไป ร้อยละ 8.0 มีความเห็น “ไม่ควรห้าม” เพราะขึ้นอยู่กับตัวบุคคล/ยังมีบุคคลอื่นนอกเหนือจากนักศึกษาที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เป็นต้น ซึ่งตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นร้านค้าขายเหล้า เบียร์ ไวน์ ควรอยู่ห่างจากสถานศึกษาประมาณ 3 กิโลเมตรเมื่อสอบถามถึงมาตรการในการ “ห้าม” สถานบันเทิงอยู่ใกล้สถานศึกษานั้น พบว่า นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 65.7 และประชาชนทั่วไปร้อยละ 74.1 ระบุว่า “ควรห้าม” เพราะเป็นแหล่งมั่วสุม หรือแหล่งอบายมุข/ทำให้นักศึกษาไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจเรียน เป็นต้น ในขณะที่ นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 12.2 และประชาชนทั่วไปร้อยละ 3.5 ระบุว่า “ไม่ควรห้าม” เพราะเป็นสิทธิส่วนบุคคล/นักศึกษามีความคิดเป็นของตัวเองว่า สิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด และประชาชนทั่วไป มีความเห็นสถานบันเทิงควรอยู่ห่างจากสถานศึกษาประมาณ 4 กิโลเมตร และ 5 กิโลเมตร ตามลำดับ

สำหรับประเด็นสุดท้ายที่ค้นพบคือความจริงใจของรัฐบาลในการแก้ปัญหาการดื่มเหล้า เบียร์ ไวน์ในกลุ่มเยาวชน พบว่า ทั้งนิสิตนักศึกษา และประชาชนทั่วไป มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่ารัฐบาลมีความจริงใจในการแก้ปัญหาเรื่องดังกล่าว “ค่อนข้างน้อย”

ชื่อเรื่อง	ผลการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง เสี่ยง สะท้อนจากเยาวชนต่อประเด็นร้อน ของสังคมว่าด้วยเรื่องเหล้าและห่วย: กรณีศึกษาตัวอย่างเยาวชนระหว่าง 15- 24 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

เยาวชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 63.8 รู้สึกว่าเป็นการมอมเมา
ผู้บริโภคมื้อเมื่อเห็น โฆษณาเหล้า เบียร์ และเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ รองลงมาคือร้อยละ 55.8 รู้สึกเป็นการส่งเสริม
อบายมุข ร้อยละ 40.2 รู้สึกว่าเป็นความคิดเห็นสร้างสรรค์
แหวกแนว ร้อยละ 38.8 คิดว่าเป็นการสนับสนุนการกีฬา
ร้อยละ 29.7 คิดว่าเป็นการมีส่วนเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย
ร้อยละ 26.0 คิดว่าเป็นการมีส่วนร่วมเหลือสังคม และ
เยาวชนร้อยละ 20.2 รู้สึกชอบโฆษณาต่างๆ เกี่ยวกับเหล้า
เบียร์ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เยาวชนเกินครึ่งหรือร้อยละ
51.2 เชื่อว่ามีการฮั้วกันหรือสมยอมผลประโยชน์ระหว่าง
รัฐบาล เจ้าหน้าที่รัฐและกลุ่มนายทุนเพื่อเอื้อผลประโยชน์
ในการขายเหล้า เบียร์และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในขณะที่
ร้อยละ 11.8 ไม่เชื่อว่ามี และร้อยละ 37.0 ไม่มีความเห็น

บทสรุป

ผลการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง เสี่ยงสะท้อนจาก
เยาวชนต่อประเด็นร้อนของสังคมว่าด้วยเรื่องเหล้าและ
ห่วย: กรณีศึกษาตัวอย่างเยาวชนระหว่าง 15-24 ปีในเขต
กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 1,302 ตัวอย่าง มี
ระยะเวลาในการดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 24-26
พฤศจิกายน 2549 ผลสำรวจเกี่ยวกับประเด็นเหล้าพบว่า
เยาวชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 93.7 เคยพบเห็น โฆษณา
เหล้า เบียร์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโทรทัศน์ในรอบ 7
วันที่ผ่านมา ยิ่งไปกว่านั้น เยาวชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ
78.0 ระบุเหล้า เบียร์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุของ
ปัญหาการทะเลาะวิวาท รองลงมาร้อยละ 72.0 ระบุว่าเป็น
สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ ร้อยละ 61.5 ระบุว่าเป็นสาเหตุการ
ใช้ความรุนแรง ร้อยละ 52.2 ระบุว่าเป็นสาเหตุปัญหาการ
คุกคามทางเพศ ร้อยละ 47.6 ระบุเป็นสาเหตุการมี
เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กและวัยรุ่น และร้อยละ
34.2 ระบุเป็นสาเหตุของปัญหาสุขภาพเสพติด

เยาวชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 62.1 เห็นด้วยกับ
การมีกฎหมายห้ามโฆษณาเหล้า เบียร์ และเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในสื่อตลอด 24 ชั่วโมง ในขณะที่ร้อยละ 23.7
ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 14.2 ไม่มีความเห็น เนื่องจาก

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์การจัดการการขนส่งของธุรกิจเบียร์ในประเทศไทยกรณีศึกษาบริษัทเบียร์
ผู้แต่ง	จุฬารัตน์ เรืองเทพ, นงนุช อังยุริกุล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 13,2 (ก.ค.- ธ.ค.49)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาธุรกิจเบียร์และกิจกรรมการขนส่งของธุรกิจเบียร์ในประเทศไทย วิเคราะห์ต้นทุนต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการขนส่งและศึกษาปัจจัยที่กระทบต่อต้นทุนการขนส่งของบริษัทเบียร์ กรณีศึกษา ผลการศึกษาพบว่า มีโครงสร้างแผนกที่แบ่งงานตามผลิตภัณฑ์เป็น หน่วยเบียร์กลองและหน่วยเบียร์สด บริษัทคำนวณต้นทุนการขนส่งด้วยวิธีบัญชีแบบเดิมโดยวิธีนี้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ทำให้ต้นทุนที่คำนวณได้มีความคลาดเคลื่อนจากความจริง เมื่อนำระบบต้นทุนฐานกิจกรรมมาใช้ จึงสามารถระบุกิจกรรมในการขนส่งได้ 9 กิจกรรม ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการขนส่งมี 15 รายการ ซึ่งถูกจัดสรรไปในแต่ละกิจกรรมด้วยตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนที่เหมาะสม การคำนวณต้นทุนด้วยวิธีต้นทุนฐานกิจกรรมทำให้ได้ข้อมูลที่มีความเป็นจริงมากขึ้น และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการขนส่งของบริษัทฯ คือ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าเบี่ยงเคียง ดังนั้นบริษัทควรปรับปรุงโครงสร้างแผนกขนส่ง รวมทั้งนำวิธีต้นทุนฐานกิจกรรมมาใช้ควบคู่กับบัญชีแบบเดิมในการคำนวณต้นทุนการขนส่ง และพิจารณาทางเลือกอื่นที่สามารถลดต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการขนส่ง

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบและแนวทางการปรับของร้านสะดวกซื้อจากปัจจัยภายนอกของกรณีศึกษามาตรการของภาครัฐที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	สายชน นิชาพรสกุล
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ผลกระทบและแนวทางการปรับของร้านสะดวกซื้อจากปัจจัยภายนอกของกรณีศึกษามาตรการของภาครัฐที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์” จากนโยบายของภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีทั้งผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของภาครัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องเสียประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของภาครัฐ จากการประชุมคณะรัฐมนตรีและได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2549 ที่มีการบังคับใช้คำสั่งห้ามโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์โดยจะให้ผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2549

จากมาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อร้านสะดวกซื้อ ที่มีอยู่ในปั้มน้ำมันจากการประกาศของกระทรวงสาธารณสุขที่จำหน่ายเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ที่มีต่อกลุ่มธุรกิจค้าปลีกที่ประกอบกิจการในสถานที่ห้ามจำหน่าย พบว่าร้านสะดวกซื้อที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดในปี 2549 คือ ร้าน 7-Eleven เนื่องจากเป็นผู้ประกอบการที่มีจำนวนสาขาที่มากกว่าร้านสะดวกซื้อรายอื่นมีจำนวนสาขา 416 สาขา คิดเป็น 25.38% ของร้านสะดวกซื้อทั้งหมดดังนั้นร้านสะดวกซื้อ 7-Eleven จะต้องนำกลยุทธ์ต่างๆ เกี่ยวกับสินค้าและบริการราคา,

ทำเลที่ตั้ง และกิจกรรมส่งเสริมการขาย(4P's) การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า(Customer Relationship Management) และพฤติกรรมผู้บริโภค มาใช้เป็นแนวทางกำหนดกลยุทธ์ในการแข่งขันและปฏิบัติตามมาตรการของรัฐบาลที่ไม่เคยนำมากำหนดมาตรการของของภาครัฐมาก่อน ส่งผลกระทบต่อยอดขายสำหรับร้านสะดวกซื้อที่ตั้งอยู่ในปั้มน้ำมัน ซึ่งเป็นอุปสรรคและโอกาสให้บริษัทได้ใช้เป็นแนวทางในการหากลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับตัวสู่องค์กรแห่งความยั่งยืน ทั้งนี้ ผู้ศึกษาหวังว่าผลการศึกษานี้ จะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับผู้สนใจในการหาแนวทางพัฒนาต่อยอด และสร้างโอกาสการปรับตัวให้กับธุรกิจค้าปลีกของประเทศได้ต่อไป

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านอุปทาน : การส่งเสริมการจำหน่าย
(Promotion)**

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเลขนศิลป์ต่อเนื่องของ บริษัทผู้ผลิตจำหน่ายเบียร์
ผู้แต่ง	พิเศษ ไทยนันทน์
ปีที่พิมพ์	2522
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทสรุป

บริษัทเบียร์รูดอล์ฟตั้งขึ้นในประเทศไทย เพื่อผลิตเบียร์ออกจำหน่ายในประเทศเป็นการลงทุนร่วมกันระหว่างนักธุรกิจชาวไทยและชาวเยอรมัน การออกแบบเลขนศิลป์ของบริษัทนี้ จะสร้างระบบงานที่เป็นขั้นตอน และมีเอกลักษณ์เพื่อการโฆษณา ในขั้นริเริ่มใหม่และแนะนำสินค้าให้ประชาชนรู้จัก ดังนั้นการออกแบบเลขนศิลป์ที่เกี่ยวข้อง เช่น กล่องเบียร์ แก้วเบียร์ ขวดเบียร์ โต๊ะ แก้ว ร่มสนาม จะเป็นการนำผลิตภัณฑ์ลักษณะเดิมมาเปลี่ยนแปลงเลขนศิลป์บนผลิตภัณฑ์ ให้เป็นลักษณะของบริษัทเบียร์รูดอล์ฟ

การออกแบบ

ฉลากปิดขวดเบียร์รูดอล์ฟ ประกอบด้วย

1. สัญลักษณ์เป็นรูปมงกุฎของ EMPEROR RUFOLF I ซึ่งดัดแปลงจากลักษณะมงกุฎของจริงให้เป็นเลขนศิลป์ และมีขนาดได้สัดส่วนกับฉลาก โดยใช้มงกุฎเป็นสีขาว-ดำ-แดง
2. ตัวหนังสือมีคำว่า “RUDOLF” เป็นชื่อเบียร์ ซึ่งมองเห็นเด่นชัด มีชื่อของผู้ผลิต สถานที่ตั้ง โรงงาน และปริมาณสุทธิ พร้อมทั้งรายละเอียดอื่นๆ ที่บอกคุณภาพเบียร์ และชนิดของเบียร์ ตัวหนังสือทั้งหมดใช้สีดำ
3. กรอบรูปตามฉลาก เป็นสีเขียวแก่ล้อมรอบสัญลักษณ์มงกุฎ

4. ฉลากเป็นรูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้า โถงส่วนบน มีขอบเป็นสีทองและลาดลายภายในฉลากเป็นสีทอง

ฉลากปิดคอขวดเบียร์ ประกอบด้วย

1. ตัวหนังสือมีหลายขนาด ขนาดเล็กสุดบอกคุณภาพเบียร์ และสิ่งที่เบียร์รูดอล์ฟพิเศษกว่าเบียร์ยี่ห้ออื่น คือ มีแอลกอฮอล์สูงกว่าธรรมดา ตัวหนังสือขนาดกลางบอกถึงประเทศผู้ผลิต และตัวหนังสือขนาดใหญ่สุดในฉลากบอกชื่อผู้ผลิตและปีที่เริ่มผลิตเบียร์ ตัวหนังสือทั้งหมดใช้สีดำ
2. วงกลมสีเขียวแก่ขอบสีทองมีอักษรสีแดงบอกปีที่ผลิต
3. ฉลากรูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้าปลายมน ส่วนกลางเป็นวงกลมมีขอบฉลากเป็นสีทอง

ฝาจุขวด ประกอบด้วย

1. ตัวหนังสือคำว่า “RUDOLF BEER” และประเทศผู้ผลิต ใช้สีดำ
2. สัญลักษณ์มงกุฎสีขาว-ดำ-แดง อยู่ในวงกลมเขียวแก่มีเส้นสีทองล้อมรอบ
3. ฝาจุเป็นชนิดฝาจุจีบพิมพ์สีขาว

แก้วเบียร์ โดยเลขนศิลป์ของเบียร์รูดอล์ฟ

นำเอกลักษณ์มาจากฉลากเบียร์เช่นกัน ประกอบด้วย

1. สัญลักษณ์รูปมงกุฎสีขาว-ดำ-แดง อยู่ในกรอบรูปร่างตามฉลากสีเขียวแก่
2. ตัวหนังสือคำว่า “RUDOLF” อยู่ในส่วนที่เป็นพื้นสีขาวทึบ สำหรับแบบที่สองจะเป็นส่วนที่ไม่พิมพ์สีขาวทึบ จึงมองเห็นผิวแก้วใสโปร่งตา
3. เลขนศิลป์เป็นรูปร่างตามฉลากปิดขวด สีขอบนอกสีทอง

ที่รองแก้วเบียร์ เป็นการกระดาศ PULBBOARD สีขาว แบบรูปร่างสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดพอเหมาะ

กับแก้วเบียร์รูคดอล์ฟและแก้วเบียร์ต่างๆ ไป พิมพ์
เลขนศิลป์แผ่นละด้านเดียว ประกอบด้วย

1. ตัวหนังสือคำว่า “RUDOLF” เป็นสีแดง
และสโลแกนเป็นสีขาว
2. สัญลักษณ์มงกุฎขาว-ดำ-แดง อยู่กลางแผ่น
ในวงกลมสีเขียวแกมเขียวของสีทอง

โปสเตอร์ ประกอบด้วย

1. ภาพถ่ายแก้วเบียร์รูคดอล์ฟ บรรจุเบียร์เต็มแก้ว
และภาพขวดเบียร์รูคดอล์ฟ
2. คำโฆษณา และชื่อเบียร์รูคดอล์ฟเด่นชัด ใช้สี
ขาว สีแดง
3. เลขนศิลป์ประกอบโปสเตอร์สีดำ

กล่องเบียร์ ประกอบด้วย

1. กล่องเบียร์สีขาวสะอาด
2. เลขนศิลป์ข้างกล่องเบียร์คำว่า “RUDOLF”
และสัญลักษณ์เป็นรูปมงกุฎ พร้อมกับ
โฆษณาคุณภาพเบียร์ และชื่อผู้บริษัทผู้ผลิต
ประเทศผู้ผลิต รวมทั้งตัวเลขบอกจำนวน
ขวดในกล่อง
3. ใช้สีเพียง 3 สีคือ สีดำ สีเขียวแก่ สีแดง

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเลขนศิลป์ และสื่อโฆษณา แบบต่อเนื่องสำหรับเบียร์กระป๋องตรา “แอตแลนติก”
ผู้แต่ง	อภิชัย วิจิตรปิยะกุล
ปีที่พิมพ์	2527
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

เบียร์แอตแลนติก เป็นเบียร์ที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย โดยบริษัท แอตแลนติก บริวเวอรี่ จำกัด แต่สาเหตุที่มี
ชื่อเป็นภาษาอังกฤษก็เพราะว่าจะได้สะดวกต่อการส่งออก
ต่างประเทศ เพราะคำว่าแอตแลนติกเป็นที่คุ้นหูของชาว
ต่างประเทศอยู่แล้ว นอกจากนี้ คำว่าแอตแลนติก ยังสื่อ
ความหมายไปในทางที่ฟังดูแล้วเกิดความเอือมเอ็นอันเป็น
คุณลักษณะหนึ่งของเบียร์ที่ต้องดื่มในขณะที่มีความเย็นจึง
จะได้รสชาติดี

กลุ่มเป้าหมายของเบียร์แอตแลนติก จะเป็นผู้ชาย
ตั้งแต่ อายุ 17-29 ปีขึ้นไป ที่มีระดับเศรษฐกิจอยู่ใน
ระดับสูง และปานกลาง และพวกนักท่องเที่ยงที่ชอบความ
สะดวกสบาย ภาพพจน์ของสินค้า เบียร์แอตแลนติกเป็น
เบียร์ชนิดลาเกอร์เบียร์มีปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณ 4%
ซึ่งถือว่าเป็นเบียร์รสอ่อนๆ คู่แข่งของ “แอตแลนติก” คือ
เบียร์บรรจุขวดในตลาด และเบียร์ต่างประเทศ สถานที่
จำหน่าย ได้แก่ ซูเปอร์มาร์เก็ต ห้างสรรพสินค้าทั่วไป
สถานเริงรมย์ต่างๆ หน้าโรงแรมหรู ตามร้านอาหาร คำ
ขวัญของ “แอตแลนติก สุนทรีย รสแห่งเบียร์”

แนวคิดการออกแบบ

1. สัญลักษณ์ของเบียร์แอตแลนติก
  - เกลียวคลื่นอันเป็นสื่อแทนค่าของทะเล
  - ชื่อสินค้าและชนิดของสินค้า
  - ข้าวบาร์เลขที่ใช้ในการผลิตเบียร์
  - ดอกฮอปที่ใช้ในการผลิตเบียร์

เนื่องจากคำว่า “แอตแลนติก” เป็นชื่อของ มหาสมุทรซึ่งอยู่ทางเหนือของทวีปยุโรป ดังนั้นการ ออกแบบสัญลักษณ์จึงจับประเด็นไปในทางเรื่องราวที่ เกี่ยวข้องกับทะเลเป็นสำคัญ ดังนั้นตัวอักษรภาษาอังกฤษ คำว่า “แอตแลนติก ลาเกอร์เบียร์” เป็นอักษรแบบเหตุที่ใน ตัวอักษรแบบนี้เพราะ เพื่อให้อ่านง่าย, ตัวอักษรชนิดนี้ไม่ แข็งเกินไป, ตัวอักษรชนิดนี้มีทั้งส่วนที่บาง และหนา ส่วน ที่เป็น ลักษณะบางนั้นสามารถรับกับเส้นบางของตัวเกลียว กลิ่น และลวดลายของข้าวบาร์เลย์ได้ดี

เกลียวกลิ่นที่นำมาใช้ได้ถูกตัดทอนจากธรรมชาติ เหลือเส้น และฟอร์มที่ง่ายๆ สามารถสืบทอดความหมาย ได้ง่าย ในเรื่องราวของท้องทะเลอันเป็นชื่อของ “แอตแลนติก” ดอกฮอปของข้าวบาร์เลย์แทนค่าความ เป็นเบียร์ได้เป็นอย่างดี

สีที่ใช้ในสัญลักษณ์ เป็นสีที่เป็นสีฟ้าสดใส อันหมายถึงสีของน้ำทะเลเป็นหลักในการออกแบบ ส่วน ลวดลายของเกลียวกลิ่น, ดอกฮอป และข้าวบาร์เลย์ที่ล้อม กรอบนั้นใช้สีทองอันเป็นสีของเบียร์ และล้อมเส้นทองที่ ดอกฮอป, ข้าวบาร์เลย์ และเกลียวกลิ่นด้วยสีดำ เพื่อให้เกิด ความเด่นชัดยิ่งขึ้น

2. บรรรูกณ์ท์ของ “แอตแลนติก”

การออกแบบเลขนศิลป์บรรรูกณ์ท์ของเบียร์ แอตแลนติก

หลักในการออกแบบได้คำนึงถึงความเด่นสะดุด ตาอันดับแรก เพื่อประโยชน์ในการวางสินค้าบนชั้นวาง สำหรับจำหน่าย เพื่อให้เป็นที่สะดุดตาของผู้บริโภค จึงได้ ใช้สัญลักษณ์ของฟองคลื่นเข้ามาช่วยเพื่อที่จะทำให้ตัว สินค้าแตกต่างไปจากเบียร์ชนิดอื่นๆ ฟองคลื่นที่ใช้เป็นจุด สีนํ้าเงินบนพื้นสีฟ้า มีขนาดเล็กข้างใหญ่ข้าง เป็นอิสระดู แล้วไม่อึดอัดแต่เป็นแนวเฉียงลงมา เพื่อให้ดูแล้วสบายตา และเน้นสัญลักษณ์ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น และอิทธิพลของสีนํ้า เงินนั้นยังส่งผลถึงความรู้สึกที่เยะเยือก ดูแล้วน่าดื่มที่น่ากิน

ได้อีกด้วย นอกจากนี้แล้วสีเงินยังบ่งบอกถึงความรู้สึกที่มี ค่าได้เป็นอย่างดี

การออกแบบแผ่น โฆษณา

ประกอบด้วยแผ่น โฆษณา 3 แผ่น ใช้เรื่องราว ง่ายๆ ของทะเลมาเป็นสื่อ โดยแผ่นแรกต้องการแสดงถึง ตัวสินค้าที่ยังไม่เป็นที่รู้จักของตลาดจึงได้แสดงตัวสินค้า อย่างเต็มที่ แผ่นที่ 2 เป็นเรื่องราวของทะเลอีกเช่นกัน แต่ ตัดบางส่วนของตัวสินค้าออกไปบ้างไม่แสดงเต็มที่ แผ่นที่ 3 เปลี่ยนมุมมองใหม่เป็นเรื่องราวของใต้ท้องทะเล ขนาด ของสินค้าก็เล็กลง เพราะคาดว่าผู้คนคงรู้จักหน้าตาของ สินค้านั้นแล้ว

การออกแบบแผ่น โฆษณาในนิตยสารรายเดือน เนื่องจากคำขวัญของเบียร์แอตแลนติกที่ว่า “แอตแลนติก สุนทรียแห่งเบียร์” นั้นข้าพเจ้าได้พยายามหาสื่อหนึ่งมา แทนคำว่าสุนทรียในที่สุดได้รูปนักดนตรีขึ้นมาแสดง เป็น สื่อนั้น แผ่น โฆษณา 3 แผ่นนั้นประกอบด้วยรูปแบบที่ คล้ายกัน เพื่อสะดวกต่อการจดจำนั่นเอง

การออกแบบแผง โฆษณากลางแจ้ง แผงโฆษณา กลางแจ้งขนาด 4x8 เมตรนั้น ได้ออกแบบ ให้ส่วนของ กระจังขอบออกไปเพื่อให้ดูแปลกตา และให้หัว กระจังนำทิศทางมาสู่ตัวหนังสือของคำว่า “แอตแลนติก สุนทรียรสแห่งเบียร์” โดยใช้ทะเลเป็นสื่ออีกเช่นกัน

การออกแบบ COUNTER DISPLAY มีส่วนใน ด้านการส่งเสริมการขาย เพราะทำให้สินค้ายกตัวออกจาก สินค้าชนิดอื่น และเป็นจุดเด่น การออกแบบได้ใช้สีนํ้าเงิน เข้มเพื่อกลีบตัวกระจังให้เด่นออกมา และใช้ตัวหนังสือสี ทองซึ่งเป็นสีของเบียร์ และใช้รูปนักดนตรีมาประกอบ เพื่อให้เรื่องราวสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การออกแบบ HANGING MOBILE เป็นส่วนที่ ช่วยส่งเสริมการขาย เป็นการเปิดตัวสินค้าชนิดใหม่ให้ดู ตื่นเต้น และสร้างบรรยากาศการขายให้น่าดูยิ่งขึ้น ใน การออกแบบได้ออกแบบให้ประกอบด้วยแผ่นภาพ 2 แผ่น

วางสลับกันไปเรื่อยๆ แผ่นแรกแสดงให้เห็นถึง
ตัวผลิตภัณฑ์แผ่นที่สอง เป็นตัวสโลแกน

ชื่อเรื่อง	การออกแบบโฆษณาเครื่องดื่มปีศาจ และบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่ม แคท ไวน์ กูลเลอร์ บริษัทคุณากรเทรดดิ้ง
ผู้แต่ง	คุณากร มีชูชีพ
ปีที่พิมพ์	2528
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทสรุป

การวางแผนโฆษณาของเครื่องดื่ม แคท ไวน์ กูลเลอร์ ในช่วงของการแนะนำสินค้าเข้าสู่ตลาด จะใช้กลยุทธ์ในการราคาแบบเจาะตลาด เพื่อเปิดตลาดใหม่ ใช้สื่อโฆษณาทางนิตยสาร ในการกระจายข่าวสารและใช้สื่อโฆษณา ณ จุดขาย เป็นตัวเร้าให้เกิดการซื้อ เป้าหมายของการโฆษณาในช่วงแรกจะหวังผลในแง่ของการสื่อสาร โดยจะดึงการกระจายข่าวสาร และการรับรู้ เพื่อให้ถึงมือผู้บริโภค

เป้าหมายของ แคท ไวน์ กูลเลอร์ คำนึงถึงหลัก 6 ประการ คือ

1. ตัวสินค้า จุดเด่น ของ แคท ไวน์ กูลเลอร์ คือ ปริมาณแอลกอฮอล์ 2.5 % และแคลอรีต่ำกว่าคู่แข่ง และแต่งรสชาติด้วยแอปเปิ้ล ซึ่งเป็นผลไม้ที่มีรสชาติเฉพาะ และคนทั่วไปชอบ
2. การตลาด เจาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นหญิง ที่เริ่มหัดดื่ม และห่วงสุขภาพ เลยวางตำแหน่งสินค้าแทรกตัวอยู่ระหว่าง เบียร์ และ น้ำอัดลม ออกมาในลักษณะเรียบง่ายเป็นประเภทฟาร์ตฟู้ด
3. แรงจูงใจ แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ แรงจูงใจที่ผูกผลักดันทางด้านสังคม แรงจูงใจที่เก็บความต้องการของแต่ละบุคคล ด้วยเหตุนี้ แคท ไวน์ กูลเลอร์ จึงได้ผลิตไวน์ รส

- แอปเปิ้ล ซึ่งเป็นผลไม้ที่คนไทยชื่นชอบ ออกมาโดยกำหนดปริมาณแอลกอฮอล์ให้ต่ำกว่าคู่แข่ง แคลลอรี่และขนาดบรรจุภัณฑ์ที่ต่างจากคู่แข่ง ต้องการให้กลุ่มเป้าหมายได้ประโยชน์ในสิ่งนี้ พฤติกรรมในการซื้อจะเป็นลักษณะซื้อโดยฉับพลันและตั้งใจมาซื้อ
4. ข้อความสื่อสาร จุดขายในจุดนี้ คือ รสชาติ, แคลลอรี่ ปริมาณแอลกอฮอล์ และภาชนะบรรจุ เพราะฉะนั้น จะมีผลต่อการวางแผนงานโฆษณา
  5. สื่อโฆษณา ลักษณะของสินค้าจะต่างจาก เหล้า เบียร์ และน้ำอัดลม แต่กลุ่มเป้าหมายเดียวกัน การเลือกสื่อโฆษณาจะมุ่งไปที่สถานที่ที่กลุ่มเป้าหมายรวมตัวอยู่มากที่สุด โดยอาจทำการส่งเสริมการขายแบบถึงตัว หรือแบบกระจายข่าวสารทั่วไป
  6. การวางหลักเกณฑ์ หาบรรทัดฐานในการประเมินการโฆษณาที่เราได้วางไว้ โดยในที่นี้พิจารณาจาก เป้าในการเพิ่มยอดขาย การส่งผลกระทบต่อด้านพฤติกรรม หวังผลในแง่ของการสื่อสาร

เป้าหมายของ แค็ท ไวน์ คูลเลอร์ เป้าโฆษณาอยู่ในช่วงแนะนำสินค้า ให้กลุ่มเป้าหมายจดจำหน้าตา และชื่อของ แค็ท คูลเลอร์ ให้ได้โดยในช่วงแรก จะไม่หวังผลในแง่ของการเพิ่มยอดขาย แต่จะหวังผลในแง่ของการสื่อสาร ที่จะส่งผลกระทบต่อให้เกิดพฤติกรรมในการซื้อ และในช่วงหลัง จะเป็นการหวังผลจากยอดขาย

เมื่อกล่าวถึงจุดนี้ สื่อโฆษณา จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ในขั้นตอนแรก จะวางสื่อที่สามารถกระจายข่าวสารให้ถึงมือผู้บริโภคได้เป็นจำนวนมาก ก่อน โดยใช้นิตยสาร หนังสือพิมพ์

- โปสเตอร์ มีลักษณะของการทำการส่งเสริมการขาย โดยการใช้วิธีแรก ทดลองชิมก่อน
2. เมื่อข่าวสารถึงมือผู้บริโภคแล้วจะเลือกใช้สื่อสนับสนุนประเภท ที่ตั้งโชว์สินค้าแผ่นป้ายโฆษณาหน้ารถเข็น และตะกร้า ตามซูเปอร์มาเก็ต และแผ่นป้ายโฆษณากลางแจ้งเพื่อกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจทดลองซื้อ โดยอาจส่งเสริมการขาย โดยวิธีแจกกระดาษลูกฟูกบังแดดหน้ารถ ซิมฟรี ฯลฯ
  3. เมื่อเกิดพฤติกรรมในการซื้อ เลือกสื่อที่ย้ำ และกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคออกโฆษณาอีก ชุดหนึ่งตาม ในชุดนี้จะเน้นรูปแบบที่แปลกใหม่ เพื่อดึงดูดความสนใจ และให้เกิดความแตกต่างจากคู่แข่งในตลาด ไวน์ คูลเลอร์

การออกแบบภาชนะบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่ม แค็ท ไวน์ คูลเลอร์ อาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้ การออกแบบโดยลักษณะ โครงสร้าง และการออกแบบกราฟิกบนภาชนะบรรจุ

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ความน่าดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษาอาชีวศึกษา จากโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์	students are sex, educational level, the alcoholic drinking and the alcoholic drinking advertised on television
ผู้แต่ง	อนงค์ ก้องประวีติ	
ปีที่พิมพ์	2529	
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์	

บทคัดย่อ

Compares the variables concerning the perceived attractiveness of alcohol beverages as advertised on television of the vocational students. Population are 403 male students and 453 female students whose level of study are certificate, diploma and undergraduate in academic year 1986 in Bangkok. Uses in this research questionnaire constructed according to the Hovland and colleagues' message-learning approach for the collection of data from 14 alcohol beverages advertisements on television during December 1985 to January 1986. Analyzed by t-test, one-way analysis of variance and Scheffe's method. Concludes that in the perceived attractiveness of alcohol beverages there is significant difference between sexes in 2 dimensions, i.e. the attractiveness of the source ($p < .01$) and the similarity of the source ($p < .05$). Reveals that there is significant difference between the certificate and diploma vocational education students in 4 dimensions, i.e., the credibility of the source ($p < .05$), the similarity of the source ($p < .05$), the prestige identification of the message ($p < .05$) and the happiness identification of the message ($p < .01$). Indicates that variables that discriminate the attractiveness of

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเลขชนศิลป์สิ่งพิมพ์ โฆษณาสำหรับเครื่องดื่มผลไม้ผสม โซดาและแอลกอฮอล์ยี่ห้อ "Punch"
ผู้แต่ง	ชนัญญา เฉลิมพัคตร์
ปีที่พิมพ์	2529
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/ เอกสาร

บทสรุป

แนวความคิดในการออกแบบเลขชนศิลป์ต่อเนื่อง
สำหรับ Punch soft drink

1. เครื่องหมายทางการค้า (Trade Mark)

ในการออกแบบเครื่องหมายการค้า นั้น ถือว่าเป็น
งานสำคัญมากเพราะเป็นการออกแบบ ซึ่งจะต้องนำไปใช้
ในงานทุกชิ้น ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด
ประกอบด้วย

เครื่องหมายการค้า รูปทรง

สีที่ใช้คือสีพาสเทล และแสดงถึงความสดชื่นแทน
การไหลของน้ำ เป็นเส้นวงแนวตั้งให้ความรู้สึกต่อเนื่อง
กับรสอื่นๆ โดยมี logo เป็นตัวเชื่อม

ตัวอักษรคำว่า PUNCH เป็นภาษาอังกฤษซึ่ง
การออกแบบโดยนำตัวหนังสือที่เป็นลักษณะ graphic ตัว
ใหญ่ทำให้อ่านง่ายและง่ายแก่การจดจำซึ่งจะเป็นตัว
PUNCH

2. เลขชนศิลป์บนตัวสินค้า (Package)

เลขชนศิลป์บนกระป๋อง PUNCH ต้องคำนึงถึง
การแก้ปัญหาหลายประการ คือ ตัวกระป๋องเป็นลักษณะ
ยาวๆ กว่ากระป๋อง can ซึ่งมีผลต่อกระป๋อง และการ
ออกแบบเลขชนศิลป์ต้องแสดงถึงรสของน้ำกระป๋อง โดย
แทนที่สีแดงเข้มแทนเชอร์รี่, สีชมพูแทนแตงโม, สีเหลือง
แทนสับปะรด, สีเขียวแทนแอปเปิ้ล, สีม่วงแทนองุ่น

การออกแบบเลขชนศิลป์บนกระป๋อง PUNCH นี้
ยึดรูปแบบต่อเนื่องมาจากเครื่องหมายการค้า โดยมีการเพิ่ม

โดยใช้ Graphic ของผลไม้มาวางต่อเนื่องกัน โดยวางไว้บน
กระป๋อง 3 จุด เป็นลักษณะของสินค้า

3. การออกแบบเลขชนศิลป์บนบรรจุภัณฑ์

ใช้การออกแบบเหมือน Package โดยวาง
แนวอนให้ Graphic เน้นในลักษณะในการต่อเนื่องกัน
เวลาวางในซูเปอร์มาร์เก็ตจะเป็นชุดใหญ่ๆ ง่ายต่อการจดจำ
ดึงดูดความสนใจโดยให้ลักษณะต่อเนื่องและการโชว์รส
ของผลไม้ที่มีผลจากกล่อง

แนวคิดในการออกแบบโฆษณา PUNCH SOFT
DRINK

1. แผ่นภาพโฆษณา (Poster)

ใช้เป็นสื่อโฆษณา ณ จุดขายโดยจะติดตั้งแหล่ง
จำหน่ายต่างๆ เช่น ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านอาหารในดัดกลับ
โรงแรมหรู เพื่อดึงดูดความสนใจและกระตุ้นผู้บริโภค
การออกแบบแสดงถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์ของสินค้า
แสดงถึงความสดชื่น น่าทดลองดื่ม

Poster PUNCH SOFT DRINK จะมี 4 ชิ้น 1 ชุด
โดยจะมีช่วงเวลาออกติดต่อกันและขนาด Poster ที่ใช้
เป็นขนาดกระดาษตัด 2 ชิ้น ซึ่งมีขนาด 30" /20" หรือ
50/75 ซม. ทั้งนี้ต้องการความเด่นชัดและเหมาะสมกับที่
ติดตั้ง โดยเป็นการออกในช่วงแรกที่สินค้าเริ่มวางตลาด
จุดมุ่งหมายเพื่อแนะนำตัวสินค้าใหม่ ซึ่งเคยมีมาก่อนใน
ตลาดให้เป็นที่รู้จักในหมู่ผู้บริโภคและให้สอดคล้องกับคำ
ขวัญโฆษณา

การออกแบบมีลักษณะ ดังนี้

- ภาพถ่ายรูป PUNCH CLOSE UP เฉพาะ
logo และมีหยดน้ำให้เกิดความรู้สึกสดชื่น
เหมือน slogan และเน้นให้เห็น logo ให้เป็น
ที่จดจำของผู้บริโภค
- คำขวัญโฆษณา วางในแนวเดียวกันกับ logo
PUNCH และมีกระป๋องอีก 4 กระป๋อง
ข้างล่างที่เป็นรสอื่นๆ

การโฆษณาเป็น 1 ชุด ใช้เปลี่ยนสีของรสของ PUNCH ใช้ลักษณะเดิมไว้ เพียงแค่เปลี่ยนรสให้ง่ายแก่การจดจำ

โดยการใช้ภาพถ่ายกระป๋องเหมือนกัน 2 ด้าน เป็นสื่อสนับสนุน ณ จุดขาย

2. แผ่นภาพโฆษณาในนิตยสาร (Magazine Ad)

ใช้สื่อโฆษณาที่เจาะกลุ่มเป้าหมายผู้หญิงที่ชอบดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การลงโฆษณาจะเป็นโฆษณาหน้าเดียว ลงโฆษณาในนิตยสารผู้หญิง เช่น คิฉัน, ลลนา, แพรว, เปรียว

การออกแบบใช้ลักษณะการออกแบบต่อเนื่องมาจาก package โดยใช้ package เป็นตัวโชว์โฆษณา เพื่อเป็นการบอกถึงรายละเอียดของสินค้า และรูปผลิตภัณฑ์ของสินค้าในช่วงแนะนำสินค้าใหม่

แผ่นภาพโฆษณาในนิตยสารของ PUNCH SOFT DRINK มี 1 ชุด 4 แผ่น โดยสินค้าเปลี่ยนผลิตภัณฑ์แต่ละรสมาเป็นตัวนำลักษณะต่อเนื่องกันออกเพื่อแนะนำสินค้าใหม่เฉพาะช่วงแรก ถ้าเป็นช่วงหลังอาจใช้กิจกรรมของผู้หญิงทำเพิ่มเติมให้อีก

3. แผ่นภาพโฆษณาในหนังสือพิมพ์ (Press Ad)

ใช้เป็นสื่อโฆษณาเพื่อสนับสนุนสื่อ Poster และ Magazine Ad เพราะสามารถบอกรายละเอียดได้มากกว่าโฆษณาเลือกลงในหนังสือพิมพ์รายวันที่มียอดจำหน่ายสูง เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ฯลฯ ใช้เนื้อที่โฆษณาขนาดครึ่งหน้าในแนวนอน ซึ่งมีขนาด 11+17

การออกแบบเป็นการรวบรวมเอาเนื้อหาของ Poster และ Magazine Ad เข้าด้วยกัน

- ใช้ภาพถ่ายรูปกระป๋องใช้ลักษณะของกระป๋องใหญ่ๆ
- คำโฆษณาเพิ่มรายละเอียดมากกว่า Poster และ Magazine Ad

4. Mobile

เป็นการโฆษณา ณ จุดขายที่ชูปเปอร์มาเก็ตโดยเน้นให้ว่ามีเครื่องดื่มใหม่ออกมาขายแล้วที่นี้ การออกแบบ

ชื่อเรื่อง	เบียร์สิงห์: การสร้างสรรค์ภาพยนตร์ โฆษณาเบียร์สิงห์โกลด์
ผู้แต่ง	จุฑารัตน์ วิบูลสมัย
ปีที่พิมพ์	2532
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด เป็นบริษัทผู้ผลิตเบียร์รายใหญ่ของประเทศไทย โดยมีพระยาภิรมย์ภักดี ซึ่งนับได้ว่าเป็นนักอุตสาหกรรมยุคบุกเบิก ได้ก่อตั้งบริษัทขึ้นเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2476 ผลิตภัณฑ์ชนิดแรกที่บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ได้ผลิต คือ เบียร์ และเบียร์ ที่ได้รับความนิยมจนนักดื่มคือ เบียร์สิงห์ จนปัจจุบันนี้เบียร์ไทยตราสิงห์ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายตลอดระยะเวลากว่า 50 ปีแล้ว ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่ามีคุณภาพทัดเทียมหรือดีกว่าเบียร์จากต่างประเทศ จนถึงปัจจุบันนี้บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ได้มีผลิตภัณฑ์ คือ เบียร์ไทยตราสิงห์ ไชดาสิงห์ น้ำดื่มตราสิงห์ และเบียร์สิงห์โกลด์

ตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี ที่ บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ได้ก้าวมาถึงจุดแห่งความสำเร็จของการเป็นผู้ผลิตเบียร์รายใหญ่ของประเทศไทยฯ ได้ตระหนักและซาบซึ้งถึงความเป็นไทยอยู่เสมอมา จึงได้สร้างสรรค์โครงการต่างๆ อันเกิดประโยชน์อย่างยิ่งให้กับสังคมไม่ว่าจะเป็นการบริการเพื่อสาธารณกุศล การส่งเสริมนักกีฬาไทยให้เป็นผู้นำของวงการ อันจะนำชื่อเสียง เกียรติยศมาสู่ประเทศชาติต่อไป นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังรับใช้สังคมในรูปแบบของการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ด้วย

ทางด้านการบริหารงานด้านโฆษณาของบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัดนั้น บริษัทฯ มีแผนกโฆษณาที่ทำหน้าที่ในการดำเนินการและติดต่อด้านการโฆษณา ทั้งนี้

เพราะ บริษัทมีผลิตภัณฑ์หลายชนิด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีขั้นตอนและมีระบบมากยิ่งขึ้น แผนกโฆษณาจะมีหน้าที่ในการติดต่อกับบริษัทโฆษณา ในที่นี้คือ บริษัท โอกลีวี แอนด์ เมเธอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และ บริษัท ลีโอเบอร์เนทท์ จำกัด โดย บริษัท โอกลีวี ฯ จะเป็นบริษัทที่ทำโฆษณาให้กับผลิตภัณฑ์เบียร์สิงห์ ไชดาสิงห์ น้ำสิงห์ เบียร์สิงห์เฮาส์ และผลิตภัณฑ์รวมตราสิงห์ ส่วน บริษัท ลีโอเบอร์เนทท์ จำกัด ทำโฆษณาให้กับผลิตภัณฑ์เบียร์สิงห์โกลด์อย่างเดียว

ชื่อเรื่อง	การถ่ายภาพนิ่งในสตูดิโอเพื่อการโฆษณาผลิตภัณฑ์เหล้าตรา BLACK LABEL
ผู้แต่ง	ทศพล ศิริคุณ
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	เอ.อี. ในแผนรณรงค์โฆษณาเปิดตัวเบียร์ตราช้าง
ผู้แต่ง	ภัทรกร เหลืองงาม
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

บทสรุป

การถ่ายภาพเพื่อการโฆษณาชิ้นนี้เป็นสินค้า ตรา (BLACK LABEL) ของบริษัท Concept unity ซึ่งเป็นบริษัทตัวแทนโฆษณา (Agency) เป็นการจัดทำในรูปแบบโปสเตอร์เพื่อนำออกไปเผยแพร่ ได้ส่งมาให้ทางบริษัท เดอะไพเป็นผู้ถ่ายภาพนิ่ง ลักษณะการถ่ายทำเป็นการถ่ายเพียงช็อต (Shot) เดียว เพื่อจะนำไปเป็นพื้นแบล็กกราวด์ (Black Ground) ของภาพภายในชิ้นงานที่จัดทำเป็นโปสเตอร์ เป็นภาพแก้วเหล้าจะเน้นน้ำแข็งและเหล้าภายในแก้วเป็นหลักสำคัญ การถ่ายรูปทั้งหมด 6 รูป สามรูปแรกจะถ่ายลักษณะแก้วซัด น้ำแข็งมั่ว และสามรูปหลังจะถ่ายน้ำแข็งมั่วแก้วซัด ถ่ายด้วยฟิล์มสไลด์ 4 x 5 นิ้ว ในการถ่ายภาพจะถ่ายเพื่อไว้ คือจะต้องถ่ายที่แสง Under และ Over ไว้ด้วย ลักษณะการถ่ายภาพ รูปที่ถ่ายเพื่อไว้อาจจะเป็นรูปที่ลูกค้าอาจนำไปใช้งานก็ได้

ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เมื่อเกิดขึ้นย่อมมีทางแก้ไขเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเพียงการถ่ายภาพเพื่อการโฆษณาเท่านั้น ปัญหาทุกอย่างย่อมมีหนทางแก้ไข หากถ้าเราไม่หนีปัญหา การใช้ความอดทนเพียรพยายาม ค้นคว้าศึกษาหาความรู้ เป็นอีกหนทางหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ก็จะลุล่วงไปด้วยดี

จากทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และความสำคัญของ เอ.อี. รวมทั้งกรณีศึกษาแผนรณรงค์โฆษณาเบียร์ตราช้าง จะเห็นได้ว่า อี.เอ. จะมีบทบาทตั้งแต่เริ่มแรกของงานโฆษณา คือรับ Brief จากลูกค้า ซึ่ง อี.เอ. จะต้องหารายละเอียดทั้งหมดที่เกี่ยวกับตัวสินค้า เอ.อี. จะต้องซักถาม หากคิดว่ารายละเอียดที่ได้ยังไม่เพียงพอ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วนั้น ก็จะจัดการประชุมภายในรวมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุป Brief ที่ลูกค้าให้มา ซึ่งในขั้นนี้ ฝ่ายต่างๆ อาจมีปัญหาที่อาจจะต้องให้ อี.เอ. หาข้อมูลเพิ่มเติมหรืออาจมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์แก่ เอ.อี. ในการใช้เขียนเป็น Advertising Brief ก็ได้ จากนั้น อี.เอ. ก็จะนำข้อมูลทั้งหมดมาย่อ และศึกษาเพิ่มเติม แล้วนำสิ่งที่ได้ทั้งหมดมาเขียนเป็น Advertising Brief ทั้งในส่วนที่เป็น Creative Brief และ Media Brief ซึ่งในขั้นนี้นับได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างสรรค์งานโฆษณาเลยก็ว่าได้ ถ้ามีความผิดพลาดตั้งแต่ขั้นนี้แล้ว ก็จะไม่สามารถดำเนินงานสร้างสรรค์ได้ถูกทิศทางแต่ทั้งนี้ Advertising Brief จะต้องผ่านการอนุมัติจากลูกค้าเสียก่อน เอ.อี. จึงสามารถจัดทำ Advertising Brief ที่สมบูรณ์แจกจ่ายให้ฝ่ายต่างๆ โดยจะต้องไม่ลืมเปิดใบสั่งงาน ที่จะระบุรายละเอียดต่างๆ ที่ลูกค้าต้องการลงไปด้วย

จากนั้นแต่ละฝ่ายก็จะเริ่มดำเนินงานของตนไปให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดก่อนที่จะนำเสนอลูกค้า โดยจะต้องใช้เวลาไว้ด้วย สำหรับการประชุมภายใน เพื่อสรุปแผนงานที่จะนำเสนอลูกค้า เป็นการซักซ้อมการ

นำเสนอร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (One Voice) ถ้ามีข้อผิดพลาดอันใดเกิดขึ้นก็จะต้องรีบแก้ไขทันที เมื่อนำงานไปเสนอลูกค้า ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันขายงานให้ผ่าน แต่ถ้าไม่ผ่านก็จะนำกลับมาแก้ไขกันใหม่ และเมื่อลูกค้าอนุมัติงานทั้งหมด ก็จะมาถึงขั้นก่อนกระบวนการผลิตชิ้นงาน โฆษณาที่เกี่ยวข้องกับสินค้าประเภทอาหาร ยา และเครื่องสำอาง จะต้องยื่นขออนุญาตต่อ ออย. ด้วย ซึ่งจะมีความยุ่งยาก และเสียเวลามาก

เมื่อผ่านขั้นตอนอันยุ่งยากแล้ว ก็จะมาถึงกระบวนการผลิตชิ้นงานโฆษณาในขั้นนี้ เอ.อี. จะมีบทบาทน้อยกว่า Creative เพราะ Creative เป็นผู้คิดสร้างสรรค์งาน และจะเป็นผู้เลือกผู้ผลิตสื่อโฆษณาเอง เมื่อชิ้นงานได้ถูกผลิตเสร็จสิ้นแล้ว เอ.อี. จะต้องเป็นผู้นำชิ้นงานทุกชิ้นไปให้ลูกค้าตรวจสอบ ก่อนที่จะนำเสนอออกสู่สายตาประชาชน ในขั้นนี้มักจะไม่มีปัญหา และจะนำงานส่งไปยังสื่อต่างๆ เพื่ออากาศ งานของเอ.อี. ยังไม่จบสิ้นเพียงเท่านี้ ยังต้องการมีการติดตามผลการโฆษณา คือตรวจสอบว่าได้ออกอากาศตามตารางสื่อหรือไม่ และจะต้องประเมินผลโฆษณาโดยการทำวิจัยเพื่อนดูประสิทธิผลของโฆษณาชิ้นนั้นๆ

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์เนื้อหาการนำเสนอภาพของความเป็นชายในโฆษณาเบียร์สิงห์
ผู้แต่ง	กัจจกร หลุยยะพงศ์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาการนำเสนอภาพของความเป็นชาย ที่ปรากฏในโฆษณาเบียร์สิงห์ และ (2) เพื่อวิเคราะห์วิธีการนำเสนอภาพของความเป็นชายในโฆษณาเบียร์สิงห์ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาของชิ้นงานโฆษณา ทั้งโฆษณาทางสิ่งพิมพ์ ตั้งแต่ปี 2477-2539 ระยะเวลา 62 ปี และทางโทรทัศน์ ตั้งแต่ปี 2519-2539 ระยะเวลา 20 ปี ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่อง การสร้างความเป็นชายในสื่อมวลชน จากการวิเคราะห์พบว่า โฆษณาเบียร์สิงห์นำเสนอภาพของความเป็นชาย แตกต่างกัน 3 รูปแบบ เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละสมัยจนถึงปัจจุบัน โดยไม่มีการตัดทอนคือ (1) ยุคแรก ปี 2477 ได้ภาพของความเป็นชายในแบบสังคมเกษตรกรรม (2) ปี 2508 เริ่มนำเสนอภาพของความเป็นชาย ในแบบสังคมนิยมอุตสาหกรรม และ (3) ปี 2526 ได้ภาพของความเป็นชายแบบใหม่ ภาพทั้งสามนี้มีวิธีการนำเสนอผ่านองค์ประกอบ 9 ประการ คือ รูปลักษณ์ภายนอก อารมณ์ความรู้สึกของผู้ชาย ความตระหนักในตนเอง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายด้วยกัน ปฏิสัมพันธ์ของผู้ชายต่อผู้หญิง และสิ่งอื่น กิจกรรมของผู้ชาย บริบทที่เกี่ยวข้องกับผู้ชาย และเทคนิคการนำเสนอภาพของความเป็นชาย เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความแตกต่างระหว่างภาพทั้งสามพบว่า เป็นปัจจัยเรื่อง (1) พัฒนาการของสังคมไทย จากสังคมเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม (2) กระแสความคิดใหม่ เช่น เรื่องความเท่าเทียมกันของชายหญิง และความสนใจต่อสิ่งแวดล้อม และ (3) ด้าน

การตลาดของสินค้า เช่น การแตกตัวของผลิตภัณฑ์ และการแข่งขันกับเบียร์ยี่ห้ออื่น อย่างไรก็ตามถึงแม้ภาพของความเป็นชายทั้งสามแบบอาจมีความแตกต่างกัน แต่ทว่าก็มีจุดร่วมกันบางประการ กล่าวคือ ภาพของความเป็นชายส่วนใหญ่ จะเน้นอำนาจการครอบงำ เป็นภาพของความเป็นชายในแง่บวก และไม่ปรากฏภาพของความเป็นชายในด้านลบเลย

ชื่อเรื่อง	เจตคติของนักศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อชิ้นงานโฆษณาเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ทางวิทยุโทรทัศน์
ผู้แต่ง	ปภาพิชญ์ ยูวะสุด
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสยาม
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องเจตคติของนักศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐมที่มีต่อชิ้นงานโฆษณาเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ทางวิทยุโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อชิ้นงานโฆษณาเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ รวมทั้งศึกษาปัจจัยของชิ้นงานโครงการดังกล่าวที่มีผลต่อเจตคติของผู้รับสารเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของจังหวัดนครปฐม 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และสถาบันราชภัฏนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 450 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537

ผลการวิจัย พบว่า เจตคติของนักศึกษาที่มีผลกระทบต่อชิ้นงานโฆษณาเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ทางวิทยุโทรทัศน์ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในด้านที่เป็นตัวส่งเสริมให้เยาวชนหลงผิด ทำให้รสนิยมและบุคลิกภาพของคนเปลี่ยนแปลงไป สำหรับเจตคติที่มีต่อสภาพและลักษณะของชิ้นงานโฆษณานั้นก็อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเช่นกัน ตรงประเด็นชิ้นงานโฆษณาไม่เหมาะสมและเป็นโฆษณาที่ค่อนข้างลงทุนสูง เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยด้านชิ้นงานโฆษณาที่ส่งผลต่อเจตคติของนักศึกษาพบว่า รูปภาพประกอบในชิ้นงานโฆษณากับ

รูปแบบลักษณะของสาร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติมากที่สุด สำหรับด้านผู้รับสารนั้น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและทางสังคมของผู้รับสารมีอิทธิพลต่อเจตคติอยู่ในระดับสูง เมื่อทำการทดสอบหาค่าสำคัญทางสถิติพบว่า เพศชาย และหญิง มีเจตคติต่อชิ้นงานโฆษณาเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ทางวิทยุโทรทัศน์ต่างกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 สำหรับการทดสอบหาค่าสำคัญทางสถิติ ด้านความแตกต่างเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อชิ้นงานโฆษณาดังกล่าวระหว่างตัวแปร อายุ สาขาวิชาและสถานศึกษาของนักศึกษานั้นพบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น .05

ชื่อเรื่อง	ความสำเร็จในการเปิดตลาดของสุรา “แบล็คแคท”
ผู้แต่ง	สมบูรณ์ โสภณพงษ์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ตลาดสุราเป็นตลาดขนาดใหญ่ และน่าสนใจมาก มูลค่าการตลาดประมาณ 60,000 ล้านบาท โดยแบ่งคร่าวๆ เป็นสุราขาว 20,000 ล้านบาท สุราสีของไทย 30,000 ล้านบาท และสุราสีนำเข้าจากต่างประเทศ 10,000 ล้านบาท คาดว่าปี 2539 อัตราการเติบโตประมาณ 10-15% จะอยู่ 4 เดือนสุดท้ายของปี เจ้าตลาดที่สำคัญและเป็นคู่แข่งทางตรงคือ กลุ่มสุรามหาราชญู ได้แก่ แม่โจ้ หงส์ทอง แสงทิพย์ เป็นต้น ส่วนคู่แข่งทางอ้อมได้แก่ สุรานำเข้าราคาถูก

การเปิดเสรีสุราในปี 2542 นั้น คาดว่าโรงงานทั้ง 12 โรง จะยังคงต่อสัญญาสัมปทานกับรายเดิม มิฉะนั้นคงจะไม่กล้าลงทุนเพิ่มเติมหลายพันล้าน การออกไปอนุญาตให้เอกชนนำเข้าสุราจากต่างประเทศได้เสรี หากมีตัวแทนจำหน่ายหลายรายอาจทำให้เสียระบบการควบคุมวิสกี้ปลอมได้ความสำเร็จในการ Launch ของผลิตภัณฑ์สุราแบล็คแคท น่าจะเป็นการโฆษณาที่ทุ่มทุนถึง 120 ล้านบาท ในการสร้างภาพยนตร์ ชุด “แบล็คไทย” ซึ่งสามารถสร้าง Brand Awareness ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิด Talk of the town ติดปากกันในนาม “ไอ้ฤทธิ์กินแบล็ค” ซึ่งภาพยนตร์ชุดนี้สร้างในแนวตลก แปรลก แหวกแนว แต่จดจำง่าย สามารถสร้างยอดขายให้เกินความคาดหมายถึง 120,000 ดังต่อเนื่อง ความสำเร็จครั้งนี้เป็นเพียงการเริ่มต้นของการ launch สินค้าสู่ตลาด โดยการสร้าง Brand Awareness ของสินค้า ขึ้นต่อไปจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของรสชาติของสินค้า และการสร้าง Brand image โดยการทำ Promotion ในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นเตือน และย้ำถึง

จุดเด่นของสินค้าในความเป็นวิศกียู่ในใจของผู้บริโภคให้ได้ มิฉะนั้นอาจจะมีผลกระทบให้ยอดขายลดลงได้ การแข่งขันในอนาคตเครื่องมือที่สำคัญ คือการ Promotion ทุกรูปแบบ การใช้กลยุทธ์ Society Marketing เพื่อคืนกำไรให้กับสังคมและสร้าง Image ตลอดจนการนำเทคโนโลยี (Information System) เข้ามาใช้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้ระบบ Customer Management เพื่อเป็นการสร้าง Competitive Advantage

ชื่อเรื่อง	วิเคราะห์กลยุทธ์การสื่อสารทางการตลาดของเบียร์สิงห์
ผู้แต่ง	สุพัตรา สวนเจริญ
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทำกลยุทธ์การสื่อสารทางการตลาดของเบียร์สิงห์คือการโฆษณา (Advertising) การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) การส่งเสริมการขาย (Sale Promotion) ในด้านงานโฆษณาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน จะไม่มีความรุนแรงเท่าใด เป็นลักษณะของการรักษาภาพลักษณ์และคง concept เดิมไปเรื่อยๆ มีการวางตำแหน่งสินค้าตนเองอย่างชัดเจน ซึ่งจะมีความแตกต่างกับคู่แข่ง จึงถือได้ว่างานโฆษณาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของงานโฆษณา คือการตอกย้ำให้เกิดการจดจำในตัวสินค้า พร้อมกับรักษาภาพลักษณ์ทั้งขององค์กร และตัวสินค้า ได้เป็นอย่างดี แต่ด้วยความที่งานโฆษณาไม่มีอะไรแตกต่างไปจากเดิมมากนัก จึงไม่ได้สร้างความรุนแรงเท่าใด เมื่อมีสินค้าคู่แข่งเข้ามา จะทำให้สร้างความแรงได้มากกว่า สินค้าคู่แข่งสามารถสร้างความแรงให้กับงานโฆษณามากกว่านี้ ถึงแม้ไม่ประสบความสำเร็จในตลาดมากนัก หากว่าสินค้าคู่แข่งสามารถสร้างความแรงให้กับงานโฆษณามากกว่านี้ จนเกิดเป็นความโดดเด่น อาจส่งผลทางการตลาดได้มากขึ้นเท่านั้น หากว่าสิงห์ ยังออกโฆษณาแบบเรื่อยๆ ต่อไป ถึงแม้ได้พยายามปรับแนวโฆษณาให้เป็นแบบ Hard Sell มากขึ้นก็ตาม ในด้านกิจกรรมส่วนใหญ่ที่ประสบความสำเร็จ

ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมภาพลักษณ์และการให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในด้านกิจกรรมส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่ร้าน เป็นการกำหนดรางวัลสำหรับ

การสั่งซื้อที่ถึงเป้า ตลอดจน การตัดใจให้มีการกินเปอร์เซ็นต์ และการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันกับตัวแทนจำหน่าย ซึ่งสามารถสร้างยอดขายได้อย่างครอบคลุม ซึ่งคู่แข่งที่เข้ามาตลาดมาใหม่ยังไม่กล้าที่จะกำหนดผลตอบแทนที่มากกว่า ซึ่งกิจกรรมต่างๆ สามารถทำให้เบียร์สามารถรักษาราคายาวไว้ได้ ตลอดจนระบายสินค้าได้อย่างรวดเร็วทำให้ตัวแทนจำหน่าย และร้านมีความสบายใจที่จะรับเบียร์สิงห์เข้ามาขาย ซึ่งมีความแตกต่างจากคู่แข่ง ซึ่งนอกจากจะมีผลตอบแทนแล้ว ยังอาศัยการบังคับไปด้วยในตัวจนไม่สามารถรักษาภาพลักษณ์ไว้ได้ ในด้านกิจกรรมส่งเสริมการขายมุ่งสู่ผู้บริโภคนั้น ควรให้ความสำคัญให้มากกว่านี้ ซึ่งอาจมีนำเสนอถึงการจัดกิจกรรม การให้โอกาสผู้บริโภคได้เข้ามาร่วมกิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้น นอกเหนือจากการจัดในโอกาสพิเศษ ซึ่งจะสามารถสร้างกลยุทธ์ดึงให้ผู้บริโภคเกิดพฤติกรรมได้ โดยสามารถประเมินถึงความสนใจของผู้บริโภคได้ทันทีเบียร์สิงห์ได้ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างมาก ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ดีเพราะจะสามารถกระตุ้นผู้บริโภคได้มาก ได้จากกิจกรรมที่เบียร์สิงห์ได้จัดขึ้นมากมาย มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมากมาย สามารถสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถสร้างภาพลักษณ์ และความเข้าใจอันดีกับสื่อมวลชน และตัวแทนจำหน่ายด้วย แต่ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ภายในองค์กรด้วย เพราะนอกจากจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายนอกองค์กรแล้ว ก็ต้องเห็นความสำคัญภายในองค์กรด้วย ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารมักไม่เห็นความสำคัญในการเผยแพร่ถึงรายละเอียดในส่วนของกิจกรรม การจัดงาน การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ทราบเท่าที่ควร ซึ่งในบางกิจกรรมก็ไม่สามารถทราบได้เลยว่า มีการจัดขึ้น หรือมีรายละเอียดในส่วนนี้น้อยมาก ทำให้พลาดโอกาสสำหรับผู้สนใจ

ชื่อเรื่อง	การสำรวจ การรับรู้ ความพึงพอใจ และพฤติกรรมของผู้บริโภค ที่มีต่อ โฆษณาเบียร์ลีโอบางสื่อโทรทัศน์
ผู้แต่ง	ปณิศา ศิริรัตน์
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการรับรู้ความพึงพอใจ และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อโฆษณาเบียร์ลีโอบางสื่อโทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มเพศชาย อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยทำการสำรวจบริเวณห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Random โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่ให้ผู้ตอบกรอกเองจำนวน 200 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้ตารางร้อยละ นำเสนอแบบตารางทางเดียว และตารางแบบ 2 ทาง คือ one-way และ two-way frequency

ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเคยเห็น รับรู้ และจดจำ โฆษณาเบียร์ลีโอบุคคล ถูกคอ ถูกใจ ได้และมีความพึงพอใจชอบในชิ้นงานโฆษณาทำให้มีพฤติกรรมการซื้อเบียร์ลีโอบหลังจากที่ได้รับชมโฆษณาทางโทรทัศน์

ปัจจัยด้านความแตกต่างทางด้านอายุมีผลต่อความพึงพอใจในโฆษณา, มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเบียร์, มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้ามาบริโภค

ปัจจัยด้านความแตกต่างทางด้านรายได้ มีผลน้อยต่อความพึงพอใจในโฆษณาต่อพฤติกรรมการดื่มเบียร์ และต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค

ชื่อเรื่อง	วิเคราะห์ยุทธวิธีสร้างสรรค์ของ เบียร์สิงห์
ผู้แต่ง	ทศพร ปาณิกบุตร
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ยุทธวิธีการสร้างสรรค์ของเบียร์สิงห์ได้นำยุทธวิธีสร้าง Brand image เนื่องจากเบียร์สิงห์เป็นสินค้าประเภท Uniqueness ซึ่งภาพลักษณ์ของเบียร์สิงห์คือ “เบียร์สิงห์เบียร์ไทย” จึงให้เห็นชัดว่าเป็นเบียร์ไทย ผู้บริโภคเกิดการรับรู้ว่าเป็นเบียร์ไทยสำหรับคนไทย เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในการดื่มเบียร์สิงห์ภูมิใจในการเป็นคนไทยและมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบสังคม ส่วนการวางตำแหน่งของเบียร์สิงห์ วางตำแหน่งตัวเองเป็นเบียร์ไทยสำหรับคนไทย ที่มีวิถีชีวิตประจำวัน ประเพณี และค่านิยม ความเป็นอยู่อย่างไทย ใช้ชีวิตเรียบง่าย ชอบเข้าสังคม เน้นให้เห็นถึงความเป็นไทย ความเป็นสินค้าไทยของ “เบียร์ตราสิงห์” และการคืนประโยชน์ให้กับสังคมไทย การวางตำแหน่งของเบียร์สิงห์ดังกล่าวทำให้ผู้บริโภครับรู้ได้ว่า เบียร์ตราสิงห์ให้ประโยชน์ในเรื่องของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและสังคมไทย เป็นการคืนประโยชน์และตอบแทนให้กับสังคมไทย

ดังนั้น ยุทธวิธีสร้างสรรค์ที่ตินอกจากจะต้องนำเสนอสารโฆษณา (ซึ่งก็คือประโยชน์ของสินค้า) ยังต้องมีการกำหนดอย่างชัดเจนด้วยว่ายุทธวิธีนั้นจะสื่อสารกับผู้บริโภคกลุ่มใด ซึ่งจะให้ทราบได้จาก การวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดของสินค้านั้น การพูดหนึ่งประโยคเพื่อจูงใจคนๆ เดียวง่ายกว่าการจูงใจคนหลายๆ คน ในเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ตามการพัฒนายุทธวิธีที่ต้องการจูงใจผู้บริโภคหลายกลุ่มก็จะทำให้ยุทธวิธีนั้นค่อยประสิทธิภาพลงเช่นเดียวกัน

การที่จะทำให้ผู้บริโภคมีความคุ้นเคยในยี่ห้อเบียร์สิงห์ เพื่อก่อให้เกิดความทรงจำต่อเอกลักษณ์ที่ดี และการชื่นชอบในที่สุดก็จะทำให้พฤติกรรมการซื้อตามมาได้นั้น เบียร์สิงห์ก็ควรมีกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้เบียร์สิงห์อยู่ในความทรงจำของผู้บริโภค และก่อให้เกิดพฤติกรรมในการซื้อเมื่อต้องการดื่มเบียร์ นั่นก็หมายถึง ความภักดีในยี่ห้อของเบียร์สิงห์นั่นเองและการเป็นผู้นำในตลาดของเบียร์สิงห์ก็เป็นก็เป็นบทพิสูจน์ว่า เบียร์สิงห์ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจและส่วนหนึ่งที่ทำให้เบียร์สิงห์ประสบความสำเร็จตลอดเวลา ก็เพราะได้ยุทธวิธีการสร้างสรรค์ที่ดี ด้วยแนวคิดความคิดความเป็นไทยของเบียร์สิงห์นั่นเอง

ชื่อเรื่อง	ภาพและข้อความโฆษณาในโฆษณาสิ่งพิมพ์ สินค้าเครื่องดื่มอัดลมประเภทวิสกีและเบียร์
ผู้แต่ง	ธีรดา เจียรไพโรจน์
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ตลาดเครื่องดื่มอัดลมประเภทวิสกีและเบียร์เป็นตลาดที่ใหญ่และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาตลอดตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากคนไทยตั้งแต่อายุ 20 ปีขึ้นไปมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มอัดลมเป็นอย่างมาก แต่ในปี 2540 ที่ผ่านมามีตลาดวิสกีและเบียร์ได้รับผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนเงินบาทในระบบค่าเงินลอยตัว ซึ่งปัจจัยทั้งสองอย่างนี้ จะส่งผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวที่ลดลงของตลาดวิสกีและเบียร์ในอนาคตอย่างแน่นอน

ในช่วงต้นปี 2540 ก่อนที่จะมีการปรับเปลี่ยนภาษีสรรพสามิต ได้มีตลาดวิสกีในระดับใหม่เกิดขึ้น คือ ตลาดวิสกีระดับรอง (secondary) และมีอัตราการเติบโตอย่างสูงเนื่องจากมีราคาถูก ซึ่งสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจถดถอยในปัจจุบัน การเติบโตของตลาดวิสกีในระดับรองนี้ก่อให้เกิดผลกระทบเป็นอย่างสูงต่อวิสกีในระดับอื่น ได้แก่ วิสกีระดับมาตรฐาน (Standard) และวิสกีระดับพิเศษ (Premium) โดยเฉพาะวิสกีนำเข้าในระดับมาตรฐานบางยี่ห้อถึงกับต้องหยุดการนำเข้าไป ส่วนในตลาดเบียร์เบียร์สิงห์ได้มีส่วนแบ่งการตลาดที่ลดลง ในขณะที่เบียร์ช้างซึ่งมีราคาถูกกว่ามีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้น

การแข่งขันของสินค้าประเภทวิสกีและเบียร์จะมีมากในช่วงปลายปีซึ่งเป็นช่วงที่มีการบริโภคสินค้ามาก

ที่สุด การใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการขายและกลยุทธ์ราคาจึงถูกนำมาใช้เพื่อช่วยในการเพิ่มยอดขาย เพราะผู้บริโภคส่วนใหญ่จะมีการเพิ่มการบริโภคหากมีการส่งเสริมการขายที่น่าสนใจในด้านการโฆษณา วิสกีระดับรองมีการใช้งบประมาณทางโทรทัศน์มากเพื่อเป็นการแนะนำสินค้ารวมทั้งสร้างความรู้สึที่ดีซึ่งนำไปสู่การทดลองสินค้าได้นอกจากการโฆษณาทางโทรทัศน์ โฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ก็ถูกใช้เพื่อเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ โฆษณาวิสกีและเบียร์แต่ละชิ้นมักจะสื่อถึงจุดขายทางจิตวิทยา ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าประเภทนี้ไม่มีข้อแตกต่างทางด้านกายภาพมากนัก การใช้จุดขายทางด้านภาพลักษณ์ (Brand Image) จึงเหมาะกับสินค้าประเภทนี้ ดังนั้นการที่สร้างสรรค์งานโฆษณาสินค้าประเภทวิสกีและเบียร์ นอกจากการที่จะต้องทราบถึงองค์ประกอบต่างๆของโฆษณาแล้ว ก็จำเป็นต้องเรียนรู้ถึงพฤติกรรมผู้บริโภคด้วย เพื่อที่จะช่วยในการเลือกเฟ้นหาจุดขายที่ดีที่สุดสำหรับแต่ละยี่ห้อ โดยการใช้ประโยชน์จากการใฝ่ฝัน ความหวัง ความอยากเป็นของผู้บริโภค นอกจากนี้การทราบถึงความสัมพันธ์ของภาพและข้อความโฆษณาในแง่ต่างๆ จะทำให้สามารถเลือกใช้ภาพและข้อความโฆษณาที่มีความสอดคล้องกัน มีการสื่อความหมายที่ครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งเป็นโฆษณาที่ดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ชื่อเรื่อง	การบริหารตราสินค้าของเบียร์สิงห์
ผู้แต่ง	กิตติพงษ์ ติปิยรักษ์
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางการบริหารตราสินค้าของเบียร์สิงห์ ตลอดจนวิธีการโฆษณาที่ใช้ในการบริหารตราสินค้าของเบียร์สิงห์ จนทำให้เบียร์สิงห์ครองส่วนแบ่งทางการตลาดเป็นอันดับหนึ่งของตลาดเบียร์ในประเทศไทย

ระเบียบวิธีการศึกษาที่ใช้คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ จากแหล่งข้อมูลทางเอกสาร และบุคคลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งมีแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดกระบวนการบริหารตราสินค้า ของ David Arnold แนวคิดเอกลักษณ์ตราสินค้า ของ Lynn B. Upshaw และแนวความคิดพลังตราสินค้า ของ Stuart Crainer

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารตราสินค้าของเบียร์สิงห์ ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์ตลาดเบียร์ในประเทศไทย เพื่อนำส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) มาใช้แก้ปัญหาและสร้างโอกาสทางการตลาด
2. วิเคราะห์สถานการณ์ตราสินค้า ภายหลังจากการทดลองตลาด (Market Test) ที่เหลือเพียงเบียร์สิงห์
3. กำหนดตำแหน่งใหม่ตราสินค้า จากความเป็นเบียร์ไทยสู่เครื่องดื่มของไทย
4. ทดลองตำแหน่งใหม่ตราสินค้า (Brand Extension) ในเครื่องดื่มหลายประเภท ซึ่งประสบความสำเร็จเพียงบางส่วน
5. ประเมินประสิทธิภาพการบริหารตราสินค้า และเตรียมสู่ความเป็นตราสินค้าที่หลากหลาย (Multi-

Brand) ที่สะดวกต่อการบริหารตราสินค้าที่มีระดับแตกต่างกัน

สำหรับวิธีการโฆษณาของเบียร์สิงห์ในยุคแรกเป็นงานโฆษณาที่เน้นเรื่องของตัวสินค้าเป็นหลัก (Product Oriented) โดยมีลักษณะของโฆษณาในเชิงให้ข้อมูล เปรียบเทียบ และเชิงชวนเชื่อ ต่อมาในยุคปัจจุบัน เป็นงานโฆษณาที่เน้นเรื่องของเอกลักษณ์ตราสินค้า (Brand Identity) ซึ่งแสดงถึงความเป็นไทยร่วมสมัยที่ทรงคุณค่า โดยนำเอาศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี มาประยุกต์กับ กระแสของสังคมและความสุนทรีย์ (Aesthetics) ตลอดจนความมีจริยธรรมในการโฆษณา จึงทำให้เป็นตราสินค้าที่ชื่นชอบของคนไทย และมีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์สิงห์ของผู้บริโภคเป็นอย่างดี

ชื่อเรื่อง	การวัดคุณค่าของตราสินค้า ในสินค้าประเภทเบียร์
ผู้แต่ง	ชิตี บุตรรัตน์
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วิธีการวัดคุณค่าของตราสินค้าแบบ 5 ปัจจัย เป็นวิธีการเชิงสำรวจ เพื่อวัดคุณค่าของตราสินค้า (Brand Equity) จากปัจจัยทั้ง 5 คือ ความรู้จักตราสินค้า ความชอบตราสินค้า ความตั้งใจซื้อตราสินค้า ความพึงพอใจในตราสินค้า และความภักดีต่อตราสินค้า โดยวิธีการวัดนี้มีรากฐานมาจากแบบจำลอง ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ และหลังจากที่ได้นำวิธีการวัดนี้ไปประยุกต์ใช้ทำการวัดคุณค่าของตราสินค้าในสินค้าประเภทเบียร์ พบว่า ผลของการวัดที่ได้นั้น สามารถเปรียบเทียบคุณค่าของตราสินค้านี้ระหว่างเบียร์แต่ละตรา และสามารถวิเคราะห์ถึงที่มาของคุณค่าของตราสินค้าของเบียร์แต่ละตราได้อย่างชัดเจน ทำให้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในทางการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากวิธีการวัดคุณค่าของตราสินค้าแบบ 5 ปัจจัย เป็นวิธีการวัดที่เสนอขึ้นมาใหม่ ดังนั้น จึงมีการทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) ของค่าที่วัดได้จากวิธีการวัดนี้ เพื่อความมั่นใจในการนำไปประยุกต์ใช้กับสินค้าประเภทอื่นๆ ต่อไป

โดยในส่วนของ การทดสอบความเชื่อถือได้ นั้น ได้ทำการทดสอบ Test-retest Reliability โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าของตราสินค้าที่วัดในครั้งนี้ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งใช้วิธีการวัดแบบ 5 ปัจจัย กับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีระยะเวลาห่างกัน 4 สัปดาห์ ผลการทดสอบพบว่า คุณค่าของตราสินค้าที่วัดได้จากวิธีการวัดแบบ 5 ปัจจัย มีความเชื่อถือได้ อยู่ในเกณฑ์สูงมาก แต่

อย่างไรก็ตาม ความผิดพลาดที่เกิดจากการวัด (Testing Error) ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าการวัดในครั้งที่ 2 อาจทำให้ผลการทดสอบความเชื่อถือได้มีค่าสูงกว่าความเป็นจริง และในส่วนของ การทดสอบความเที่ยงตรงนั้น ได้ทำการทดสอบ Construct Validity โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับค่าบรรทัดฐานซึ่งเป็นคุณค่าของตราสินค้าที่ได้จากการทดสอบรสชาติแบบปกปิดและเปิดเผยตราสินค้า (Blind and Brand Taster Tests) กับกลุ่มตัวอย่าง

ผลการทดสอบพบว่า ค่าที่วัดได้จากวิธีการวัดแบบ 5 ปัจจัยมีความเที่ยงตรง (Construct Validity) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่เนื่องจากมีอิทธิพลแฝงของตราสินค้าเกิดขึ้นในการทดสอบรสชาติแบบปกปิดตราสินค้า ดังนั้น จึงอาจทำให้ผลการทดสอบความเที่ยงตรงดังกล่าวมีค่าต่ำกว่าความเป็นจริงได้

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์เนื้อหาภาพยนตร์โฆษณา สุราทางโทรทัศน์
ผู้แต่ง	ณรงค์ศักดิ์ อัสวสกุลไกร
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสื่อความหมาย และปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการทำโฆษณาสุราทางปรากฏโทรทัศน์ โดยวิเคราะห์เนื้อหาทางโฆษณาสุราทางโทรทัศน์จำนวน 11 ชิ้นตามแนวคิดสัญวิทยา ผลการวิจัยพบว่า การสื่อความหมายผ่านเนื้อหาโฆษณาสุราทางโทรทัศน์ ในส่วนของแก่นเรื่อง ภาพยนตร์โฆษณาประเภทสุรามีการใช้แก่นเรื่องทั้งหมด 7 แนวคิด คือ อำนาจ การแข่งขัน มิตรภาพ ครอบครัวยุติธรรม โรแมนติก แรงบันดาลใจ โดยแบบแผนโครงเรื่องที่มีการเปิดเรื่องและการดำเนินเรื่องโฆษณาสุรา มีทั้งสิ้น 3 แบบ คือ ขัดแย้ง สับสน และสุข แต่สุดท้ายการปิดเรื่องส่วนใหญ่จะจบลงแบบสุขแทบทั้งสิ้น ส่วนรหัสทางสังคมในโฆษณาสุราปรากฏความสัมพันธ์ทั้งหมด 7 แบบ คือ แบบคู่รัก, ครอบครัวยุติธรรม นายจ้าง-ลูกจ้าง วัตถุ (เหล้า) คนแปลกหน้า เจ้าหนี้-ลูกหนี้และรหัสทางด้านอุดมการณ์ของเหล้าในโฆษณา พบว่าสุราเป็นเครื่องดื่มที่พบได้ในทุกบริบทไม่ว่าจะเป็นการดื่มคนเดียวดื่มระหว่างบุคคล และดื่มในวงสังคม สำหรับรูปแบบและเทคนิคในการนำเสนอ พบว่า จำนวนของตัวละครปรากฏในงานโฆษณาสุราส่วนใหญ่พบมีมากกว่า 2 ตัว หรือเป็นกลุ่มมากที่สุด โดยจะมีอายุประมาณ 25-30 ปี ซึ่งส่วนมากจะเป็นเพศชาย และการแต่งกายของตัวละครมักจะเป็นแบบลำลองมากที่สุด ในส่วนของฉาก (สถานที่) พบว่ารูปแบบการดื่มสุรายังคงวนเวียนอยู่นอกบ้านเป็นหลัก และค้นพบว่าช่วงเวลาในการดื่มสุราที่ผลิตในประเทศทุก

ยี่ห้อใช้แสงธรรมชาติในตอนเช้า ส่วนสุราต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้ช่วงเวลาดื่มในช่วงกลางคืน และเนื่องจากการใช้ภาษาที่สื่อสามารถบ่งบอกได้ถึงฐานะชนชั้น ดังนั้นบทสนทนาในแต่ละเรื่องซึ่งมีการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกันออกไป ปัจจัยด้านค่านิยมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกำหนดเนื้อเรื่อง โดยใช้ค่านิยมในสังคมไทยพบว่ามีทั้งสิ้น 7 ข้อ คือ รักความสนุกสนาน นิยมเจ้านาย เคารพผู้อาวุโส มีใจนักเลง ชอบงานพิธี ยกย่องอำนาจ เงิน และปัจจัยในการสร้างตัวละครเพื่อใช้เป็นตัวแทนกลุ่มเป้าหมายพบว่ามีความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์ในขั้นแรงจูงใจและความต้องการที่ 3 (ความรักและการมีส่วนร่วมในสังคม), 4 (เกียรติยศชื่อเสียง) และ 5 (ทำในสิ่งที่ต้องการ) มากกว่าความต้องการขั้นที่ 1 (ทางกายภาพ) และ 2 (ความปลอดภัย)

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การสร้างตราสินค้าเพื่อการ แข่งขันของเบียร์ลีโอและซูเปอร์ลีโอ
ผู้แต่ง	นรากร พิรุฬห์สิทธิ์
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ยังพบว่า กลยุทธ์ในการสื่อสารทางการตลาด จะต้องมีการดำเนินงานโฆษณาอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ประกอบกับมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาดอื่น ๆ มาสนับสนุนด้วย เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างพฤติกรรมผู้บริโภคในกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงกลยุทธ์การสร้างตราสินค้าและกลยุทธ์การสื่อสารทางการตลาดของเบียร์ลีโอและซูเปอร์ลีโอของบริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งนำมาจากแหล่งข้อมูลคือ ข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์ บุคคลแบบเจาะลึก และมีแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดการสร้างตราสินค้าเพื่อการแข่งขันของ Michael E. porter และแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารการตลาดของ John Burnett และ Sandra Moriarty รวมถึงการวิเคราะห์แคมเปญโฆษณาในการสร้างตราสินค้าของเบียร์ลีโอและซูเปอร์ลีโอ ตั้งแต่ปี 2540 – 2541

ผลการศึกษาพบว่า การสร้างตราสินค้าเพื่อการแข่งขัน เป็นการขยายตลาดให้กับธุรกิจ เพื่อให้องค์กรสามารถกระจายสินค้าไปยังกลุ่มผู้บริโภคได้มากขึ้น โดยวิธีการสร้างตราสินค้าเพื่อการแข่งขันนี้ได้ดำเนินการไปตามขั้นตอน เริ่มต้นจากการวิเคราะห์ตลาด ความต้องการของผู้บริโภค การวิเคราะห์คู่แข่ง การวางตำแหน่งทางการตลาด การสร้างสัญลักษณ์ ชื่อ และตราสินค้า รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความสอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงรูปแบบของการสื่อสารทางการตลาด การโฆษณาที่ใช้ในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งจะต้องใช้การโฆษณาที่ดึงดูดความสนใจได้ดี ง่ายต่อการเข้าใจ ด้วยวิธีการนำเสนอ รูปแบบและส่วนประกอบต่าง ๆ ของการสร้างสรรค์งานโฆษณา

ชื่อเรื่อง	การเปิดรับสื่อ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อภาพลักษณ์เบียร์ตราสิงห์ของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	เมธา คงเมือง
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเบียร์ตราสิงห์ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร กับทัศนคติที่มีต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์ ตลอดจนศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมที่มีต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์ ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดของเบียร์สิงห์ต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากร คือ ผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีจำนวนทั้งสิ้น 2,749,947 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งได้จากตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 345 ชุด สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรม SPSS เป็นเครื่องมือในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้สถิติวิเคราะห์ไค-

สแควร์ (Chi-square) และค่า F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($\alpha = .05$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลที่สำคัญได้ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเบียร์ตราสิงห์มีความสัมพันธ์กัน
2. ลักษณะทางประชากรของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร กับทัศนคติที่มีต่อภาพลักษณ์เบียร์ตราสิงห์มีความสัมพันธ์กัน
3. ลักษณะทางประชากรของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมที่มีต่อภาพลักษณ์เบียร์ตราสิงห์มีความสัมพันธ์กัน
4. ทัศนคติที่มีต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์ของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมตอบสนองต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมผู้บริโภคกับการจัดกิจกรรมพิเศษ กรณีศึกษาคลอสเตอร์เบียร์ การ์เด็นเฟสตีวัล
ผู้แต่ง	ทิพย์สุดา อิ่มใจ
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

เห็นได้การจัดกิจกรรมพิเศษเป็นเรื่องที่ซับซ้อน แต่จะประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน หากได้อ้างอิงความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค เพราะผู้บริโภคเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมการตลาดทุกประเภท

บทสรุป

เราสามารถสร้างวัฒนธรรมย่อยขึ้นมาโดยอาศัยการเรียนรู้ของผู้บริโภค ที่สำคัญคือ ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดค่านิยมที่สอดคล้องต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าของผู้บริโภค ซึ่งการปลูกฝังค่านิยมโดยผ่านวัฒนธรรมย่อยนี้จะทำให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าเราด้วยความเต็มใจ

วัฒนธรรมที่คลอสเตอร์ได้สร้างนั้นเกิดจากการกำหนดสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ หากจะให้ประสบความสำเร็จต้องวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ดีที่สุด และเมื่อใดสถานการณ์เหล่านี้จะเกิดขึ้น ที่สำคัญเราต้องสร้างสิ่งแวดล้อมทางวัตถุ ทางสังคม และระยะยาวให้มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคมากเท่าที่จะทำได้

ผลที่จะได้รับนอกเหนือจากยอดขายแล้ว ยังทำให้ผู้บริโภคมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าเรามากขึ้น รวมถึงความรู้ด้านการซื้อและใช้ด้วย ความรู้เหล่านี้มีผลต่อความตระหนักรับรู้ของผู้บริโภค ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในกระบวนการตัดสินใจซื้อ เพราะผู้บริโภคยอมไม่ซื้อสินค้าที่เขาไม่รู้จักหรือรู้จักน้อยกว่าของกลุ่มแข่งขันนั่นเอง

การสื่อสารการตลาดที่ดีต้องสื่อสารได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น เพื่อโฟกัสกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เราจึงต้องศึกษาเรื่องบุคลิกภาพลักษณะเฉพาะตัว ทักษะคิด แนวคิดเกี่ยวกับตัวเองและแบบของการใช้ชีวิตเพื่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชื่อเรื่อง	การศึกษาโครงสร้างตลาดและปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	ไพจิตร ศรียุกถรัตน์
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ว่าจะเป็นเบียร์ สุรา หรือไวน์ ต่างเป็นธุรกิจประเภทที่ต้องการลูกค้าในกลุ่มที่ใกล้เคียงกัน จึงมีการแข่งขันกันสูงมาก ประกอบกับปัจจุบันผู้บริโภคได้หันมาดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ต่ำวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษาโครงสร้าง ตลาด และลักษณะความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับผู้ผลิตใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการผลิต การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลาเป็นระยะเวลา 11 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 – 2542 โดยรวบรวมจากหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนมาวิเคราะห์ถึงสภาพโดยทั่วไปของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยอาศัยรูปแบบการวิเคราะห์แบบ *Seemingly Unrelated Equation Model* เพื่อหาคำตอบให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

จากการศึกษาโครงสร้างตลาดจากผูกขาดสู่การแข่งขันเสรี ย่อมส่งผลให้มีผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น ผลผลิตเพิ่มขึ้น การโฆษณาสินค้าเพิ่มขึ้น ราคาสินค้าถูกลง และส่งผลให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละชนิดเพิ่มขึ้น รวมทั้งการนำไปสู่การลดการนำเข้าสินค้าและเพิ่มการส่งออกสินค้าด้วย

ผลจากการวิเคราะห์เพื่อให้ได้คำตอบของปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละชนิด พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการบริโภคเบียร์ คือ

ราคาเบียร์ มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -0.8801 สำหรับราคาไวน์ ค่าใช้จ่ายโฆษณาเบียร์ และรายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.6955, 0.1576 และ 0.9776 ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการบริโภคสุรา คือ ราคาสุรา โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -0.4894 สำหรับราคาไวน์ ค่าใช้จ่ายโฆษณาสุรา และรายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.5127, 0.0341 และ 0.4958 ตามลำดับ โดยสุราและเบียร์ไม่ได้เป็นสินค้าที่ทดแทนกันสำหรับไวน์ซึ่งเป็นสินค้าตัวใหม่ในตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์การโฆษณาย่อมเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก ประกอบกับถ้ามีไวน์ราคาถูกเพิ่มขึ้นผู้บริโภคย่อมมีโอกาสเลือกบริโภคได้เพิ่มขึ้นด้วย

ชื่อเรื่อง	อุตสาหกรรมเบียร์ไทยและทางเลือกทางกลยุทธ์ กรณีศึกษา : กลยุทธ์การโฆษณา
ผู้แต่ง	ปิยาณี สมคิด
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมเบียร์ไทยในปัจจุบันมีการขยายตัวขึ้นอย่างมาก เป็นผลให้ลักษณะตลาดเปลี่ยนจากตลาดผูกขาด (Monopoly) เป็นตลาดแบบผู้ขายน้อยราย (Oligopoly) ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ผลิตและผู้บริโภคอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้ผลิตและผู้บริโภคเบียร์ในประเทศไทย โดยเน้นการศึกษาด้านการใช้กลยุทธ์การโฆษณาที่จะมีผลต่ออุปสงค์ของเบียร์ รวมทั้งสภาวะทั่วไปของตลาดเบียร์ไทยในปัจจุบัน และทางเลือกทางกลยุทธ์การแข่งขันของผู้ผลิต วิธีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่อศึกษาถึงสภาวะทั่วไปของอุตสาหกรรมเบียร์ สภาวะของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมเบียร์ไทย และวิเคราะห์ทางเลือกทางกลยุทธ์ตามสถานการณ์ของแต่ละบริษัท รวมถึงกลยุทธ์การโฆษณาและสื่อโฆษณาที่แต่ละบริษัทเลือกใช้ ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Method) เพื่อวิเคราะห์อุปสงค์อุปทานของตลาดเบียร์รวมและอุปสงค์เบียร์ของแต่ละบริษัท รวมทั้งวิเคราะห์สัดส่วนของการโฆษณาต่อยอดขายของเบียร์ในประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่าแนวโน้มสภาวะของอุตสาหกรรมเบียร์ไทย ยังสามารถเติบโตได้อีกมาก ส่งผลให้ผู้ผลิตแต่ละรายพยายามชิงส่วนแบ่งทางการตลาดให้ได้มากที่สุด ผู้ผลิตจึงใช้กลยุทธ์ในการแข่งขันในลักษณะต่าง ๆ กันตามสภาวะของธุรกิจของตนในขณะนั้น ๆ โดย

ที่ผู้ผลิตที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดเดิมจะมีการกีดกันการเข้ามาแข่งขัน (Barrier to entry) ของผู้ผลิตรายใหม่ ส่วนผู้ผลิตรายใหม่ก็พยายามที่จะแทรกเข้ามาในตลาดให้ได้ ดังจะเห็นได้ชัดในช่วงหลังเปิดเสรีธุรกิจเบียร์ การแข่งขันเริ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะกลยุทธ์ทางการโฆษณาที่ผู้ผลิตรายใหม่ใช้แนะนำสินค้าของตนเข้าสู่ตลาด ส่วนผู้ผลิตรายเดิมก็พยายามตอกย้ำตราสินค้าของตนให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือ การเพิ่มอุปสงค์ของผู้บริโภคต่อเบียร์ยี่ห้อของตน โดยผู้ผลิตนิยมใช้สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์มากที่สุด เนื่องจากเข้าถึงผู้บริโภคมากที่สุด แต่จากการวิเคราะห์อุปสงค์ของผู้บริโภคต่อเบียร์ยี่ห้อต่าง ๆ พบว่า การโฆษณาไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกบริโภคเบียร์ แต่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกบริโภคได้แก่รายได้ของผู้บริโภค และราคาของเบียร์ นอกจากนี้ยังพบว่า ในตลาดผู้ขายน้อยรายการเลือกใช้กลยุทธ์ของผู้ผลิตอย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ของบริษัทในขณะนั้น จะนำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจ

ชื่อเรื่อง	การรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ เปรียบเทียบกับเบียร์ช้างของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ปาริชาติ ศรีคชา
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ เปรียบเทียบกับเบียร์ช้างของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ภาพลักษณ์ของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของเบียร์ลีโอ และเบียร์ช้างในเขตกรุงเทพมหานคร และภูมิภาคต่าง ๆ เช่น อายุ รายได้ ปริมาณการดื่มกับความสัมพันธ์ของการรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ และเบียร์ช้าง นอกจากนี้ยังศึกษาถึง ความถี่ของการเห็นโฆษณาเบียร์ลีโอ และเบียร์ช้างจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ไปสเตอร์และป้ายโฆษณา กับความสัมพันธ์ในการรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ และเบียร์ช้าง ซึ่งการศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ศึกษา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง และวัดเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) ประชากร คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายของเบียร์ลีโอ และเบียร์ช้างในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage - Random Sampling) โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายของเบียร์ลีโอ และเบียร์ช้าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกเอง (Self Administered Questionnaire)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้จำนวนและร้อยละเพื่ออธิบายภูมิภาคต่าง ๆ พฤติกรรมการดื่มเบียร์

ความถี่ของการเห็นโฆษณาจากสื่อต่างๆ การรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ และเบียร์ช้าง และใช้สถิติ T-Test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ และเบียร์ช้างของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ในการทดสอบความแตกต่างของระดับอายุ รายได้ ปริมาณการดื่มเบียร์ลีโอ หรือเบียร์ช้าง ความถี่ของการเห็นโฆษณาจากสื่อต่าง ๆ กับการรับรู้ภาพลักษณ์ของเบียร์ลีโอ และเบียร์ช้าง

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ และเบียร์ช้างแตกต่างกัน โดยมีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์ของเบียร์ลีโอในด้านอ่อนคลาย สนุกสนาน มากที่สุด รองลงมาคือภาพลักษณ์ด้านสามัคคี และมิตรภาพ และกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ช้างในด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทยมากที่สุด รองลงมาคือภาพลักษณ์ด้านสามัคคี และมิตรภาพ

สำหรับอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างอายุต่างกัน รับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ และเบียร์ช้างแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 - 23 ปี มีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์ในด้านภาพลักษณ์ทั้งเบียร์ช้าง และเบียร์ลีโอ ในด้านความภูมิใจ และระสนิยมที่ดี มากกว่ากลุ่มอายุอื่น และเมื่อพิจารณารายได้กับการรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ และเบียร์ช้าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกัน รับรู้ภาพลักษณ์ของเบียร์ลีโอและเบียร์ช้างแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 - 25,000 บาท มีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอในด้านสามัคคี และมิตรภาพมากกว่ากลุ่มรายได้อื่น สำหรับภาพลักษณ์เบียร์ช้างพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท มีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ช้างในด้านความภูมิใจ และระสนิยมที่ดีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างระดับรายได้อื่น

ในกรณีของปริมาณการดื่มเบียร์ลีโอและเบียร์ช้างต่างกัน กลุ่มตัวอย่างรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลีโอ และเบียร์ช้างแตกต่างกัน โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรม

การดื่มเบียร์ลิโอ หรือเบียร์ช้างปริมาณน้อย คือ 1 – 2 ขวด ในแต่ละครั้ง มีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลิโอในด้านผ่อนคลายสนุกสนาน และมีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ช้างในด้านความภูมิใจ และรสนิยมที่ดี

สำหรับความถี่ของการเห็นโฆษณาจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์และป้ายโฆษณา กับการรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ช้าง และเบียร์ลิโอพบว่า ความถี่ของการเห็นโฆษณาเบียร์ลิโอ และเบียร์ช้างในความถี่มาก คือ 6 -7 ครั้ง/สัปดาห์ จะมีผลอย่างมากต่อการรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลิโอ และเบียร์ช้าง และสื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่มีผลอย่างมากต่อการรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลิโอ และเบียร์ช้าง โดยกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ลิโอในด้านสามัคคี และมีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพลักษณ์เบียร์ช้างในด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทย มากกว่าภาพลักษณ์ด้านอื่น

ชื่อเรื่อง	แผนการดำเนินงานกิจกรรมพิเศษของ บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ศึกษาเฉพาะกรณี การแข่งขันฟุตบอลท้องถิ่นไทเบียร์คัพ 2544
ผู้แต่ง	รุ่งอรุณ ชาวบ้านเกาะ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

การดำเนินงานของทุกองค์กร ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชนในปัจจุบัน ต้องใช้การประชาสัมพันธ์ เป็นหลักสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานด้วยเสมอ เพราะการที่องค์กรจะสามารถดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ ดังนั้น การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรกับประชาชนจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือ และศรัทธาในตัวองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน

การประชาสัมพันธ์ของแต่ละองค์กรใช้มีหลายรูปแบบ ทั้งการให้ข่าวแจก การแถลงข่าว การจัดให้มีการเยี่ยมชมกิจการ การรณรงค์ หรือการจัดกิจกรรมพิเศษ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันแต่ละองค์กรจะหันมาใช้การจัดกิจกรรมพิเศษในการดำเนินการประชาสัมพันธ์กันมากขึ้น เพราะกิจกรรมพิเศษนี้จะสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรงและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะ สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ก็เป็นองค์กรหนึ่งที่มีนโยบายการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือ ศรัทธาในตัวองค์กรและให้เกิดภาพพจน์ที่ดี

แก่องค์กร โดยใช้การประชาสัมพันธ์หลากหลายวิธี รวมทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมพิเศษที่ บริษัทฯ จะเน้นหนักในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งกิจกรรมหนึ่งที่บริษัทฯ จัดขึ้นคือ การแข่งขันฟุตบอลท้องถิ่น ไทยเบียร์คัพ 2544 ซึ่งมุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ตลอดจนสร้างความสามัคคีในชุมชน ความรักถิ่นกำเนิด มีความละเอียดรอบคอบ ที่นำมาเป็นหลักในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

ชื่อเรื่อง	สุราแม่โขง ART FOR ADVERTISING
ผู้แต่ง	เกรียงไกร กุชชัยานนท์
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โปสเตอร์ตามหน้านิตยสาร หน้าตาโบราณที่ แอบแฝงอารมณ์ขันลึกๆ อย่างน่ารักผ่านทางตัวการ์ตูนที่มีผู้ชายหัวล้านเป็นตัวละคร ที่เตะตาด้วยเทคนิคภาพสีที่ดูเซ็กซี่อย่างมีเสน่ห์ตามสไตล์โปสเตอร์เมื่อ 20 ปีก่อน คิดว่าคงเคยเห็นผ่านสายตามาบ้าง ผลงานโฆษณาของสุรายี่ห้อหนึ่งที่มีชื่อว่า “แม่โขง” ที่อยู่คู่คนไทยมายาวนานกว่า 20 ปี ขึ้นนี้ แสดงออกอย่างชัดเจนตรงไปตรงมา บวกกับความสอดคล้องเพื่อกระตุ้นให้นึกถึงเลือดรักชาติอย่างแท้จริง โดยที่ตัวการ์ตูนนั้นถูกเขียนขึ้นมาด้วยฝีมือคนไทยวาดภาพออกมาอย่างง่าย ๆ แต่อารมณ์ขันนั้นดูล้ำลึก น่ารัก น่าซึ้งที่หยิบสถานการณ์ใกล้ตัวในชีวิตจริงที่อาจจะเป็นไปได้มาเล่าเรื่อง เพื่อเกิดอารมณ์คล้อยตามและเป็นไปตามสไตล์แกนข้างต้น

ถึงแม้ว่ารูปแบบ ART WORK การจัดการกับตำแหน่งภาพจะไม่ค่อยได้ความสมดุลอย่างที่ควรจะเป็นเท่าใดนัก เข้าใจว่า ทั้งอาจจะเป็นเพราะทางบริษัทเองอาจต้องการเน้นให้คุณเป็นรูปแบบที่เรียบง่าย ที่ดูเล่าเรื่องแล้วจบลงในตัวอย่างชัดเจน ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับสไตล์และ BRAND ที่เป็นของคนไทยอย่างแท้จริง เป็นมุขตลกง่ายๆ ที่อาจจะออกแนวทะเล้นทะเล้นนิดหน่อย ดูน่ารัก โดยภาพกล่าวถึงชายหัวล้านที่มีอายุคนหนึ่งนั่งสูบบุหรี่ด้วยอาการเซ็ง ขณะที่มบริกรหญิงมาเสิร์ฟเหล้า เขามองว่าชุดที่หญิงบริการใส่นั้นทำให้เธอดูแก่และไม่เซ็กซี่เลย แต่เมื่อหลังจากที่เขาดื่มเหล้าแม่โขงแล้ว เขาก็ปลันนิกในใจว่าถ้าเป็นไปได้ บริกรหญิงที่มาเสิร์ฟน้ำให้ ใส่ชุด

ว่ายนํ้าก็คงจะดีพิลึก เหมือนกับภาพที่ 2 ชายหัวล้านคนคิมนั่งวาดภาพของหนุ่มสาวคู่หนึ่งอยู่ริมทะเล พร้อมกับคิแม่โขงไปด้วย แทนที่ภาพบนเฟรมจะเป็นรูปของชายหนุ่ม แต่เขากลับวาดเป็นรูปเขาแทน เสมือนเป็นการย้าเตือนสติแกนข้างต้น “คิแม่โขง จรรโลงจิต” จึงทำให้ผู้บริโภครับรู้ BRAND ดังกล่าวได้เป็นอย่างดีและต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้ นับเป็นแคมเปญโฆษณาที่จัดว่าคลาสสิกชุดหนึ่งของเมืองไทยเลยทีเดียวที่ได้ที่น่าจะเป็นอมตะตลอดกาล เหมือนกับปฏิทินแม่โขงที่เคยเลื่องชื่อในครั้งอดีตที่ถูกระงับการผลิตและแจกจ่าย เพราะต้องการประหยัดงบประมาณในช่วงวิกฤตครั้งล่าสุด และเพื่อร่วมกันจรรโลงศีลธรรมอันดีงามให้เกิดแก่สังคม ก็ทำเอาบรรดาคอทองแดงทั้งหลายต้องระลึกชื่อ “แม่โขง” อย่างไม่เสื่อมคลายแม้ว่าทุกวันนี้แม่โขงอาจจะพบศึกหนักกับสุราต่างประเทศที่หวนย้อนกลับมาทำตลาดเหมือนยุคก่อน โดยเฉพาะกลุ่ม secondary whisky หรือเหล้านอกราคาถูกทั้งหลายประกอบกว่า 5 ยี่ห้อ พบว่าผู้บริหารภายในบริษัทกลับย้าหนักแน่นว่า “แม่โขง” ยังคงยืนหยัดในตลาดสุราไทยต่อไป เนื่องจากสุรายี่ห้อนี้ได้เป็น “เหล้าคลาสสิก” ไปแล้ว และประการสำคัญ “แม่โขง” คือ BRAND ของประเทศไทย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาโฆษณาสุรา และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อมวลชน
ผู้แต่ง	ระพีพรรณ ภิรมย์ไชย, สุนีย์ ตาพวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาโฆษณาสุรา และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อมวลชนได้ศึกษาในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทราบถึงกลยุทธ์ในการโฆษณาและเผยแพร่สินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างๆเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ทิศทางและกำหนดการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อุบัติเหตุ และผลกระทบอื่นๆ ต่อสุขภาพของคนไทยและสังคมไทยวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อมวลชน โดยเฉพาะประเด็นสำคัญ 3 ประการ คือ

1. กลยุทธ์การสร้างสรรคและเผยแพร่โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อโฆษณาโทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์
2. กลุ่มเป้าหมายของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร
3. ความหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการโฆษณาทางสื่อโทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์

จากการศึกษาพบว่า การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคตมีแนวโน้มสูงขึ้นและมีการเจาะกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะต่างๆ มากขึ้น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เริ่มกลายเป็นสินค้าเครื่องดื่มที่ไม่มีเพศ คือ

กลายเป็นเครื่องดื่มเพื่อการสร้างสรรค์ที่สามารถดื่มได้ทั้งชายหญิง รวมทั้งวัยของผู้ดื่มก็มีแนวโน้มลดลง แนวคิดและคุณค่าที่สำคัญของชีวิตและสังคมโดยเฉพาะครอบครัว ธรรมชาติ สุขภาพ และความดี เริ่มถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการโฆษณาเพื่อขยายฐานการลูกค้าผู้บริโภคให้มากขึ้น นอกจากนี้ การโฆษณาโดยเน้นย้ำว่าเป็นเครื่องดื่มเพื่อการสังสรรค์ เพื่อความสนุกสนาน เป็นสิ่งที่ซื้อขายได้เสาะแสวงหาได้ง่าย คนที่ยังขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์มากพอที่อาจยึดถือว่าชีวิตบางส่วนบางเสียจากโฆษณาเป็นกันสารในชีวิตจริงมากขึ้นได้

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อวิสกีต่างประเทศของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ถนัด ลวดทอง
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อวิสกีต่างประเทศของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิทำโดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มวิสกีต่างประเทศเป็นประจำ จำนวน 400 ตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างจากบริเวณสถานที่ที่จำหน่ายวิสกีต่างประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีเชิงพรรณนาและวิธีเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ย 10,000-14,999 บาทต่อเดือน ดื่มวิสกีต่างประเทศโดยเฉลี่ย 1 ครั้งต่อสัปดาห์โดยซื้อจากซูเปอร์มาร์เก็ตหรือแผนกสุราในห้างสรรพสินค้า และเลือกไปดื่มวิสกีที่ร้านอาหารมากที่สุด เสียค่าใช้จ่ายในการดื่มตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไปต่อครั้งต่อคน มีเพื่อนร่วมดื่ม 2-4 คน ยี่ห้อที่เลือกดื่ม 5 อันดับแรก คือ จอห์นนี่วอล์กเกอร์ แบล็คเลเบิ้ล ซิวาตรีการ์ด จอห์นนี่วอล์กเกอร์ เรดเลเบิ้ล สเปย์ร็อกซ์ และฮันเดรดไฟเฟอร์ส ตามลำดับ การศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อวิสกีต่างประเทศ จำนวน 10 ปัจจัย พบว่าปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากจนกระทั่งถึงมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านรสชาติของวิสกี กลิ่นของวิสกี การหาซื้อได้ง่ายและราคาถูก ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับปานกลางแต่ค่อนข้างมาก ได้แก่ ภาพพจน์สินค้า

และกิจกรรมส่งเสริมการตลาด ส่วนปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับปานกลางแต่ค่อนข้างน้อย ได้แก่ ลักษณะขวดบรรจุ การโฆษณา การดื่มตามเพื่อนและกล่องบรรจุ ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบกิจการ คือ ควรใช้กลยุทธ์ราคาและการกระตุ้นยอดขายโดยกิจกรรมส่งเสริมการตลาดอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายเพื่อให้สินค้ากระจายไปสู่ผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและทั่วถึง

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของผู้บริโภคสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	วุฒิเวศย์ ชำนาญเวช
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปของตลาดเบียร์ ปัจจัยทั่วไปและปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของผู้บริโภคสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งทดสอบโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ และการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธี Chi-square ซึ่งได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การแข่งขันของธุรกิจเบียร์ในประเทศไทยประสบความสำเร็จ คือ การใช้กลยุทธ์ราคา ถูก การขายเบียร์พ่วงไปกับสินค้าอื่น ๆ ได้แก่ สุรา โซดา และน้ำดื่ม ประกอบกับการมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่มากกว่าคู่แข่ง สำหรับในกรณีของการประกาศขึ้นภาษีสินค้าแอลกอฮอล์ ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงคือ ผู้บริโภค ส่วนแนวโน้มของตลาดเบียร์ในอนาคต ตลาดเบียร์จะได้รับผลดีจากการที่ผู้บริโภคสุราจะหันมาดื่มเบียร์ที่มีราคาถูกมากขึ้น ในส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของผู้บริโภค พบว่า ผู้บริโภคสตรีที่ไม่เจาะจงและเจาะจงการเลือกดื่มเบียร์มี

สัดส่วนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่ชอบเบียร์ที่มีความแรง แอลกอฮอล์ ร้อยละ 4.00-5.00 สำหรับความนิยมสีของ ภาชนะบรรจุระหว่างสีเขียวและสีน้ำตาลนั้น ไม่มีความ แตกต่างกัน เหตุผลที่เลือกดื่มเบียร์คือ เพื่อการเข้าสังคม และสังสรรค์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ที่มี ความสำคัญสามอันดับแรกคือ รสชาติ สถานที่จัดจำหน่าย หาได้ง่าย และการลดราคา จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ช่วงอายุ 18-31 ปี อยู่ในเซ็กเมนต์เบียร์พรีเมียม ช่วงอายุ 32-52 ปี อยู่ในเซ็กเมนต์เบียร์สแตนดาร์ด และช่วงอายุ 53-60 ปี อยู่ในทั้งเซ็กเมนต์เบียร์ อีโคโนมีและสแตนดาร์ด จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าอายุ และระดับการศึกษา ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์ ส่วนอาชีพและ ระดับรายได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์

ในส่วนของกลุ่มผู้บริโภคสตรีที่มีความจงรักภักดี ในเบียร์สิงห์ และไฮเนเก้น ผู้ผลิตเบียร์ยี่ห้อดังกล่าวจะ สามารถรักษากลุ่มผู้บริโภคสตรีเหล่านี้ได้โดยการรักษาร สชาติของเบียร์ให้เหมือนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มีการนำ เสนอโฆษณาที่มีเนื้อหาสื่อถึงการดื่มเบียร์เนื่องในโอกาส พิเศษต่าง ๆ เพื่อตอกย้ำให้ผู้บริโภคสตรีมีความต้องการที่ จะดื่มเบียร์ยี่ห้อดังกล่าว อีกทั้งการตั้งราคาขายที่เหมาะสม กับเซ็กเมนต์ของเบียร์ และการที่มีเบียร์วางจำหน่ายใน สถานที่ที่สามารถหาซื้อได้ง่าย จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ ผู้บริโภคสตรีเกิดการตัดสินใจซื้อในที่สุดสำหรับกลุ่ม ผู้บริโภคสตรีที่ไม่มีความจงรักภักดีในยี่ห้อเบียร์ ผู้ผลิต และจัดจำหน่ายเบียร์ควรจะใช้วิธีการส่งเสริมทางการ ตลาด เช่น การโฆษณาที่เน้นไปในเรื่องเกี่ยวกับงาน สังสรรค์รื่นเริงต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มผู้บริโภคสตรีเหล่านั้น เกิดการรับรู้ และนำไปสู่การตัดสินใจซื้อในที่สุด

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบผสมผสานของตราสินค้า “ไทเบียร์”
ผู้แต่ง	มิ่งมงคล ทวีกุลวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

โครงการพิเศษนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์ และวิธีการสื่อสารการตลาดแบบผสมผสานของตราสินค้า “ไทเบียร์” การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร และการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับนักการตลาดและตัวแทนจาก บริษัทโฆษณาที่รับผิดชอบตราสินค้า

ผลการศึกษาพบว่า “ไทเบียร์” เน้นกลยุทธ์ใน การสร้างการรับรู้ในตราสินค้า กระตุ้นให้เกิดการตลาด ดื่ม และสร้างให้เกิดทัศนคติที่ดี ในกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็น กลุ่มผู้บริโภคชายได้น้อยที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัด มีการใช้ กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบผสมผสานผ่าน การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การให้การสนับสนุน การตลาดเชิงกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ พนักงานขาย และสื่อโฆษณา ณ จุดขาย ซึ่งทำการสื่อสารไปในทิศทาง เดียวกัน คือ “ไทเบียร์รสดี..ดีกรีหนัก หนึ่งในผลิตภัณฑ์ คุณภาพจากบริษัท บุญรอดบริเวอรี่ จำกัด” ภายใต้ตำแหน่ง ตราสินค้า “เบียร์ไทยคุณภาพ รสชาติแรงในราคาถูก” โดย ให้ความสำคัญกับการใช้ การโฆษณาและการตลาดเชิง กิจกรรมเป็นหลัก

นอกจากนี้ยังพบว่า “ไทเบียร์” นั้นยังเป็นส่วน หนึ่งของกลยุทธ์ของบริษัทฯ เพื่อแข่งขันร่วมกับเบียร์ลิโ อ เพื่อแย่งส่วนแบ่งตลาดจากเบียร์ช้างอีกด้วย

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การสร้างสรรคงาน โฆษณา เพื่อแก้ไขภาพลักษณ์ กรณีศึกษาเบียร์ อัมสเทล
ผู้แต่ง	ภควิศ วิเศษมณี
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาโครงการเฉพาะบุคคล เรื่องกลยุทธ์การสร้างสรรคงาน โฆษณาเพื่อแก้ไขภาพลักษณ์ : กรณีศึกษาเบียร์อัมสเทล มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาการสร้างภาพลักษณ์จากการผลิตภาพยนตร์โฆษณาของเบียร์อัมสเทล ศึกษากลยุทธ์ในการสร้างสรรคภาพยนตร์โฆษณาของเบียร์อัมสเทล ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของบริษัท ไทยเอเชียแปซิฟิกบริวเวอรี่ จำกัด และผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์ ผู้กำกับศิลป์ ผู้อำนวยการฝ่ายดูแลลูกค้า ผู้จัดการฝ่ายดูแลลูกค้าของเอเชนซีโฆษณา บริษัท เจ. วอลเตอร์ ธอมสัน จำกัด (JWT) และวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาประกอบการศึกษา

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. เจ้าของสินค้าเบียร์อัมสเทลได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ทางการ โฆษณา คือ เปลี่ยนภาพลักษณ์ใหม่ของเบียร์อัมสเทล เพื่อให้ผู้บริโภคทราบว่า เบียร์อัมสเทลคือเบียร์ยุโรป และยกระดับของเบียร์อัมสเทลให้สอดคล้องกับจุดยืนของสินค้าคือ เป็นเบียร์คุณภาพมาตรฐานยุโรป ราคาปานกลาง โดยใช้ภาพยนตร์โฆษณามาตรฐานยุโรป ราคาปานกลาง โดยใช้ภาพยนตร์โฆษณาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร

2. กลยุทธ์การสร้างสรรคภาพยนตร์โฆษณาชุด “อาห์ .... อัมสเทล” ทางฝ่ายผู้สร้างสรรค์หรือครีเอทีฟได้ศึกษาถึงปัญหาของสินค้า จุดเด่น จุดด้อย โอกาสและ

อุปสรรค รวมถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการจะสื่อสารอย่างละเอียดลึกซึ้งเพื่อความเข้าใจในตัวสินค้า และเป็นประโยชน์ในกระบวนการสร้างสรรค์ เพื่อที่จะได้มาซึ่งแนวความคิดหลัก (Creative Concept)

3. แนวทางการนำเสนองาน โฆษณาของภาพยนตร์โฆษณาชุด “อาห์ .... อัมสเทล” ทางผู้สร้างสรรค์หรือ ครีเอทีฟ ได้เลือกวิธีที่ตรงใจกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้อารมณ์ขันมาช่วยในการคิดแนวความคิดหลัก (Creative Concept) คือ คนยุโรป เค้ารู้กัน .... อาห์ อัมสเทล” อีกทั้งได้ใช้เทคนิคการนำเสนอในลักษณะเกินจริง (Dramazation) และเลือกใช้เทคนิคผู้นำเสนอ (Presenter) เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายมาช่วยในการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตัวสินค้า

4. ประเมินผลความสำเร็จของภาพยนตร์โฆษณาในด้านความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงและผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความพึงพอใจในเนื้อเรื่องของภาพยนตร์โฆษณาที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ทางการ โฆษณาที่ต้องการสื่อสาร และสามารถสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับเบียร์อัมสเทลได้เป็นอย่างดี

ชื่อเรื่อง	การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่คนกลางของเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์:กรณีศึกษาสถานบริการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ฉานรัตน์ การ์ตัน
ปีที่แต่ง	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

โฆษณาร่วมกัน วิธีการจัดพนักงานหญิงแต่ละผลิตภัณฑ์ มาช่วยประชาสัมพันธ์แก่ลูกค้าในสถานบริการ วิธีการจัดแสดงคอนเสิร์ต วิธีการได้รับแถมตัวสินค้านอกเหนือจากการกำหนด ยอดของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ วิธีการได้รับของชำร่วยให้แก่ลูกค้าที่สนับสนุนผลิตภัณฑ์ในสถานบริการนั้น วิธีการให้กิจกรรมมีความต่อเนื่อง วิธีในช่วงเทศกาลที่สำคัญได้รับการส่งเสริมการขายเป็นกรณีพิเศษ และวิธีการให้บริษัทผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานบริการที่เป็นผู้จัดทำ ในส่วนวิธีการส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่คนกลางที่สถานบริการต้องการมาก คือ การได้รับงบประมาณ (การให้เงินปลั๊กดาวน์สินค้า) รองลงมาคือการจัดกิจกรรมให้มีความต่อเนื่อง และในช่วงเทศกาลที่สำคัญให้มีการส่งเสริมการขายเป็นกรณีพิเศษ และสุดท้ายคือการจัดให้มีการชิงโชค

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องการขายที่มุ่งสู่คนกลางของเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์ กรณีศึกษาสถานบริการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการส่งเสริมการขาย และความต้องการของการส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่คนกลางซึ่งขายเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์ในสถานบริการ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือ เจ้าของหรือผู้จัดการสถานบริการที่ขายเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 20 แห่ง โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและการส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่คนกลางของเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์ให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้

ผลจากการศึกษาพบว่า วิธีการส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่คนกลางของเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์ของสถานบริการที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีอยู่ดังต่อไปนี้ วิธีการกำหนดยอดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์จะได้รับแถมสินค้า วิธีการจัดกิจกรรมในด้านราคาที่พิเศษในช่วงเวลาสั้น นอกเหนือจากที่มีการจัดในช่วงเทศกาล วิธีการจัดโชว์และแสดงวัสดุโฆษณาเพื่อส่งเสริมการขายที่สถานบริการ วิธีการจัดชิงโชค วิธีการได้รับงบประมาณ (การให้เงินปลั๊กดาวน์สินค้า) ช่วยสถานบริการทุกเดือน วิธีการจัดทำ

ชื่อเรื่อง	การสร้างคุณค่าให้ตราสินค้าด้วย IMC กรณีศึกษา “ไทเปียร์”
ผู้แต่ง	ศุภธิดา จิรวินา
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ในปัจจุบันสินค้าต่างๆ ที่ผลิตขึ้นนั้นมีความคล้ายคลึงกันมาก เป็นผลเนื่องมาจากเทคโนโลยีในการผลิตที่มีความเท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดภาวะแข่งขันระหว่างตราสินค้าที่รุนแรงมากยิ่งขึ้นในยุคนี้

หนทางที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ดีที่สุดในขณะนี้คือ เราจะต้องเร่งสร้างตราสินค้า (branding) ของเราให้แตกต่างจากคู่แข่งและสามารถเข้าไปอยู่ในความทรงจำของผู้บริโภคให้ได้ เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถจดจำได้ง่าย เพราะสิ่งที่เป็นอันดับแรกมักจะเป็นสิ่งที่เรามักจะไม่ลืมง่าย ๆ คือ เป็นยี่ห้อแรกที่ผู้บริโภคจะคิดถึงในผลิตภัณฑ์ประเภทนั้นๆ (Top-of-Mind) ซึ่งสามารถทำได้โดยอาศัยการโฆษณา เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับตราสินค้าและช่วยสร้างการรับรู้ให้แก่ผู้บริโภคว่า มีสินค้าของเราอยู่ในตลาดและสินค้าของเรามีความแตกต่างจากผู้อื่น ด้วยการสร้างตำแหน่งครองใจและบุคลิกภาพที่โดดเด่นให้แก่สินค้าของเรา

การสร้างคุณค่าให้ตราสินค้านั้นมีบทบาทสำคัญต่อตัวบริษัทเจ้าของสินค้าเองในแง่ของทางธุรกิจ การสร้างกำไร การขยายกิจการ และยังมีบทบาทต่อผู้บริโภคด้วยในแง่ของการตีความข้อมูลของสินค้า สร้างความมั่นใจในสินค้าที่ซื้อใช้ และสร้างความพึงพอใจอีกด้วย

กลยุทธ์ในการสร้างคุณค่าให้ตราสินค้าให้เกิดขึ้นในสายตาของผู้บริโภค มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ต้องก่อให้เกิดความรู้สึกว่าสินค้านั้นแตกต่างจากสินค้าอื่นๆ

2. คุณค่าในตราสินค้าเกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคมีความคุ้นเคยกับตราสินค้าหรือเกิดความพึงพอใจบางประการซึ่งเกิดจากลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และแข็งแกร่งในความทรงจำของลูกค้า

แต่เนื่องจากยุคนี้ ซึ่งเป็นยุคแห่งข่าวสาร มีสื่อต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ทำให้วิธีที่จะสร้างตราสินค้าให้เป็นที่รู้จักกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด ต้องมีการนำการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ (IMC) เข้ามาช่วยในการใช้เครื่องมือการสื่อสารหลายตัวมารวมกัน เพื่อที่จะสร้างตราสินค้า เช่น การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม โฆษณาก็ยังคงเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ตราสินค้า ดังนั้น ไม่ว่าจะเลือกใช้เครื่องมือใดก็ควรที่จะพ่วงการโฆษณาไปด้วย โดยการโฆษณาเพื่อสร้างคุณค่าให้ตราสินค้านั้นประสบความสำเร็จ ควรยึดหลักที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. กำหนดทิศทางและกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน
2. คิดโฆษณาอย่างสร้างสรรค์
3. มีความมั่นคงต่อเนื่อง คือ ไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง มั่นคงกับแนวคิดเดียว แต่วิธีการสร้างสรรค์ให้ทันสมัยเข้ากับยุคไปเรื่อยๆ

ชื่อเรื่อง	การสื่อสารการตลาดของผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอ
ผู้แต่ง	จินดาพร พัวศรีพันธุ์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาโครงการเฉพาะบุคคลเรื่อง “การสื่อสารการตลาดของผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอ” เป็นการศึกษาที่กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาหลักการในการวางแผนกำหนดกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดของบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ของผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอ ที่นำมาใช้ภายหลังการเปลี่ยนตำแหน่งผลิตภัณฑ์และกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอ

2. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบกลยุทธ์และยุทธวิธีในการกำหนดกิจกรรมการสื่อสารการตลาด

กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดมีบทบาทที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอเป็นที่รู้จักและเกิดการยอมรับในผลิตภัณฑ์มากกว่าเดิม สามารถสร้างกลุ่มเป้าหมายใหม่และสามารถเพิ่มช่องทางในการขยายตลาดกลุ่มเป้าหมายให้กว้างขึ้น โดยนำการสื่อสารการตลาดเข้ามาสื่อสารผ่านกิจกรรมการตลาดและส่งเสริมการขาย กิจกรรมโฆษณา และกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ ซึ่งหลังจากที่มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายใหม่ ในปี พ.ศ. 2543 กำหนดกลยุทธ์ทางการสื่อสารการตลาดจึงต้องเปลี่ยนจากเดิม เพื่อสื่อให้ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่เพิ่มเข้ามา คือ เพิ่มคนหนุ่มรุ่นใหม่ และกลุ่มผู้หญิง ได้รับความรู้ เข้าใจ และยอมรับในผลิตภัณฑ์

ในการนำเสนอการเปลี่ยนแปลงผ่านภาพยนตร์โฆษณานี้ บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ได้มีการเลือก

ผู้แสดงเป็นตัวแทนในการบอกเล่าเรื่องราวของผลิตภัณฑ์จากภาพลักษณ์ของตัวผู้แสดงที่มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือและเป็นพิธีกรระดับมืออาชีพเป็นผู้บอกเล่าเรื่องราว บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ได้คัดเลือกสัญญา คุณากร เป็นผู้แสดงซึ่งจากภาพยนตร์โฆษณาเรื่องดังกล่าวทำให้ภักดิ์เบียร์ลีโอได้รับความสนใจ เกิดความน่าเชื่อถือ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่และกลุ่มวัยรุ่น และส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอ และเป็นการสร้างการรับรู้การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งทางสินค้าต่อกลุ่มเป้าหมายด้วย

ในปี พ.ศ. 2544 เพื่อเป็นการต่อยอดคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และต้องการเข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ (young at heart) บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด จึงใช้ผู้แสดงหญิงโดยเลือก เมทินี กิ่งโพยม มาเป็นตัวแทนบอกเล่าเรื่องราวความเป็นเบียร์ดี มีคุณภาพและใช้จุดแข็งว่าอ่อนทางเพศมานำเสนอจึงเป็นการต่อยอดถึงผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอกับการบ่งบอกถึงภาพลักษณ์ของเบียร์ลีโอที่เป็นของกลุ่มเป้าหมายคนรุ่นใหม่อย่างแท้จริง

การกำหนดกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดของผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอ โดยการจัดรูปแบบของกิจกรรมหรือข่าวสารในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำเสนอไปยังผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งถ่ายทอดผ่านกระบวนการของกิจกรรมการสื่อสารการตลาด คือ การส่งเสริมการขาย การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความรู้ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและสุดท้าย คือ การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคให้เกิดการยอมรับ และบริโภคผลิตภัณฑ์ลีโอ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการเลือกใช้เครื่องมือการสื่อสารการตลาดของบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด คือ เพื่อเปลี่ยนตำแหน่งทางสินค้าและสร้างกลุ่มเป้าหมายใหม่ ซึ่งทางบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด สามารถนำสื่อสารทางการตลาดมาใช้ได้หลากหลาย และก่อให้เกิดประสิทธิภาพได้ดี

กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดที่นำมาใช้กิจกรรมการสื่อสารต่างๆ เพื่อเปลี่ยนตำแหน่งทางสินค้าและสร้างกลุ่มเป้าหมายให้กับผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอนี่ สามารถจะนำข้อมูลที่ได้มาเป็นประโยชน์ในการปรับกลยุทธ์การกำหนดนโยบายในการวางแผนการสื่อสารการตลาดเพื่อสร้างการยอมรับและสร้างความเชื่อมั่นให้ผลิตภัณฑ์ และเพิ่มยอดขายให้กับผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอนี่ผลิตภัณฑ์เบียร์ลีโอนี่ในระดับต่อไป อนึ่ง ข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจในการศึกษาวิเคราะห์ถึงกลยุทธ์การสื่อสารการตลาด ในการสร้างผลทางการตลาดให้กับองค์กรอื่นหรือผลิตภัณฑ์ต่อไป

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเลนซิลป๊อปของบุหรีและฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค
ผู้แต่ง	บุญช่วย ตรีวิบูลสิน
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงแนวความคิดในการออกแบบเลนซิลป๊อปของบุหรีและฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ แบบสอบถามความคิดเห็น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คนและจึงนำผลของการวิจัยมาสรุปและวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีคุณภาพ เพื่อนำแนวความคิดไปพัฒนา ผลงานสร้างสรรค์บนซองบุหรี จำนวน 9 ชุด ประกอบด้วยผลงาน 17 ชิ้น ผลงานสร้างสรรค์ฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 7 ชุด ประกอบด้วยผลงาน 12 ชิ้น และนำมาแบบสำรวจความคิดเห็นอีกครั้ง ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 50 คน และนำผลของการวิจัยมาสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีคุณภาพ ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า

1. คำเตือนผลงานสร้างสรรค์บนซองบุหรี ที่เกิดประสิทธิผลมากที่สุด คือ คำเตือนขึ้นที่มีการแสดงภาพให้เห็นว่าบุหรีได้ทำอันตรายกับอวัยวะภายในของผู้สูบมาสร้างสรรค์เพิ่มเติม และใช้ข้อความที่ดึงดูดงานสนใจ
2. คำเตือนบนฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยคำเตือนที่เกิดประสิทธิผลมากที่สุดคือ คำเตือนที่เสนอภาพผู้ประสบอุบัติเหตุจากการดื่มสุราและขับรถ แต่ใช้ข้อความที่เสียดสี
3. กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่สรุปความคิดเห็นว่า คำเตือนที่สร้างสรรค์ใหม่สามารถสื่อสารเนื้อหาได้ชัดเจน

ขึ้น มีความสอดคล้องมากขึ้น ความจดจำดีขึ้น และชักจูงให้เกิดการคิดที่จะลดหรือหยุดพฤติกรรมได้มากขึ้น

4. กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เสนอความคิดเห็นว่า ขนาดของเลนซิลบีบนของบุหรีและฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรจะมีขนาดใหญ่ที่สุดและใช้ภาพที่รุนแรงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ชื่อเรื่อง	การโฆษณาเบียร์ช้าง กับพฤติกรรม การเลือกบริโภค กรณีศึกษา : ชาวบ้าน ต.เวียงสา อ.เชียงคำ จ.พะเยา
ผู้แต่ง	ดารารัตน์ อนุภาพุทธชัย
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

มุ่งศึกษาการโฆษณาเกี่ยวกับพฤติกรรมเลือกบริโภค โดยเน้นศึกษาการโฆษณาเบียร์ช้าง กับพฤติกรรมเลือกดื่มของชาวบ้าน ต.เวียง อ.เชียงคำ จ.พะเยา ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากข้อมูลเอกสาร และข้อมูลภาคสนาม ที่เก็บด้วยวิธีการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ รวมทั้งใช้แบบสอบถามประกอบการวิเคราะห์ นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดทฤษฎี และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบอธิบายข้อปัญหาต่างๆ

ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยในด้านโฆษณาของการผลิตภาพยนตร์โฆษณาเบียร์ช้าง ของบริษัทเบียร์ไทย (1991) จำกัด, ปัจจัยในเรื่องราคา, ปัจจัยในเรื่องคุณภาพรสชาติเบียร์, และปัจจัยในเรื่องของสภาพสังคม-วัฒนธรรมของกลุ่มกรณีศึกษา ล้วนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเลือกบริโภคเบียร์ช้าง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีความสอดคล้องต่อกันอย่างมาก ที่ช่วยทำให้ได้ข้อสรุปว่าการทำความเข้าใจพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง จำเป็นต้องพิจารณาในลักษณะบูรณาการ เพราะการบริโภคในปัจจุบัน ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ใช้ตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐาน หรือการใช้ประโยชน์จากตัววัตถุดิบค้าเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังมีบริบทเชิงความหมาย หรือที่เรียกว่า บริบทเชิงสัญลักษณ์อีกด้วย ดังนั้น การดื่มเบียร์ช้างจึงไม่ใช่เพียงเพื่อดื่มเบียร์ แต่ยังได้ดื่มความหมายที่เบียร์ช้างได้สื่อออกมา ฉะนั้นในสังคมสมัยใหม่สินค้าจึงไม่ได้มี

ความสัมพันธ์เฉพาะแง่เศรษฐกิจการตลาดเท่านั้น แต่สินค้ายังได้ถูกเชื่อมโยงให้สัมพันธ์กับวัฒนธรรม และกฎเกณฑ์ทางสังคม โดยผ่านกลไกสำคัญคือการโฆษณา จึงอาจกล่าวได้ว่า หากการโฆษณามีความสอดคล้องกับปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ก็มีส่วนช่วยให้สินค้านั้นเกิดความน่าสนใจ เป็นผลให้เกิดการเลือกซื้อตามมาได้

นอกจากนี้ประเด็นอิทธิพลของกลุ่มก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อการคล้อยตามเพราะถ้าหากกลุ่มไม่เห็นด้วย ก็ยากที่สินค้านั้นจะครองใจผู้บริโภคได้ อาจสรุปได้ว่า การโฆษณาเป็นเสมือนประตูที่เปิดให้ผู้บริโภคได้รู้จักกับสินค้า หากโฆษณามีความน่าสนใจ ก็ยังผลให้เกิดการจูงใจให้มีความอยากทดลองเลือกบริโภค แม้ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อ แต่หากกลุ่มไม่คล้อยตาม หรือไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมวัฒนธรรม ก็ยากที่สินค้าใหม่จะได้รับการยอมรับเช่นกัน ปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่สัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมในการเลือกดื่มเบียร์ช่างของกลุ่มกรณีศึกษาเช่นกัน

ด้วยเหตุนี้การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ จึงไม่สามารถมองเพียงด้านเดียวได้ จำเป็นต้องมองให้รอบด้าน หลากมุม ให้มีลักษณะเป็นบูรณาการ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องต่อพฤติกรรมหรือความต้องการต่างๆ ของมนุษย์ที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การหากวิธีการตอบสนองความต้องการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการเลือกรับตามมาในที่สุด

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อการเลือกซื้อเบียร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้แต่ง	ศันสนี ภู่วัญเมือง
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อการเลือกซื้อเบียร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมในการเลือกซื้อเบียร์และเป็นการสำรวจทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อโฆษณาเบียร์ รวมถึงปัจจัยในการเลือกดื่มเบียร์ของผู้บริโภค

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้ตอบเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) และสถิติเชิงวิเคราะห์ (Analytical Deviation) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรม SPSS เป็นเครื่องมือในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา การทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ไค-สแควร์ (Chi – square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกดื่มน้ำเบียร์ของผู้บริโภคอย่างสัมพันธ์กัน
2. การเปิดรับชมสื่อโฆษณาเบียร์ ด้านสถานที่ในการเปิดรับชม มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มน้ำเบียร์ของผู้บริโภค
3. ทักษะคิดของผู้บริโภคที่มีต่อโฆษณาเบียร์ที่ต่างกัน ไม่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการดื่มน้ำเบียร์ของผู้บริโภค

ชื่อเรื่อง	การสื่อสารและปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น
ผู้แต่ง	อุรยา วงศ์ไชยคง
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ศึกษาแนวทางการสื่อสารเกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ และผลของการสื่อสารที่มีต่อวัยรุ่น รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย 2 รูปแบบคือ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการจัดสัมภาษณ์กลุ่มกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาอุดมศึกษาที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาภาพยนตร์โฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ 59 ชิ้นงาน มีทั้งสิ้น 6 แนวคิดคือ แนวคิดส่งเสริมค่านิยมการบริโภค แนวคิดสัมพันธ์ภาพ แนวคิดส่งเสริมสรรพคุณสินค้า แนวคิดส่งเสริมการช่วยเหลือสังคม แนวคิดที่เป็นคำคมและแนวคิดส่งเสริมการขาย ส่วนจุดจูงใจในสารพบว่า ปรากฏจุดจูงใจเชิงเหตุผลร่วมกับอารมณ์ 53 ชิ้นงาน โดยจุดจูงใจเชิงเหตุผลและจุดจูงใจเชิงอารมณ์ที่พบมากที่สุดคือ ด้านคุณลักษณะและด้านการนิยมนิยมผู้มีชื่อเสียง ตามลำดับ ผลการสื่อสารที่มีต่อวัยรุ่นพบว่า มีผล 4 ด้าน คือ ผลแจ้งให้ทราบมีผลมากที่สุดสำหรับกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลต่อการเลียนแบบมีผลมากที่สุดสำหรับกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์มีผลมากที่สุดสำหรับกลุ่มนักศึกษาอุดมศึกษา และผลต่อการอยากออกไปเที่ยวสำหรับกลุ่มนักศึกษาอุดมศึกษาเพียงกลุ่มเดียว ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นครั้งแรกของวัยรุ่นมาจาก

ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความอยากลอง ความอยากรู้รสชาติ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ เพื่อน ญาติพี่น้องและพ่อแม่ ชักชวน ให้ดื่ม และปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ การเห็นบุคคลรอบข้าง หรือคาราคี๋ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ในปัจจุบันมาจาก ปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ การมี งานเลี้ยงสังสรรค์ การหาซื้อง่ายและราคาไม่แพง และ ปัจจัยภายใน ได้แก่ การมีความรู้หรือทัศนคติที่ดีต่อการ ดื่ม

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือดื่ม สุรายี่ห้อจอห์นนี่วอล์กเกอร์เรดเลเบิล
ผู้แต่ง	ศุภัญญา เต็มสินธุมาศ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือดื่มสุรายี่ห้อจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิล” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

- 1.เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้บริโภคสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิล
- 2.เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไป และข่าวสารเกี่ยวกับสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิล
- 3.เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อหรือดื่มของผู้บริโภคสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิล
- 4.เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อหรือดื่มของผู้บริโภคสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบผสม (Mix Sampling) ชั้นแรกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากให้ได้จำนวนเขตที่เป็นตัวแทน 4 เขต จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง(Quota Sampling) จากทั้ง 4 เขต โดยการกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างพื้นที่ละเท่าๆกันคือ เขตละ 100 คนและทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ(Accidental Sampling) โดยการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างเขตละ 100 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม(Questionnaire) โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 15 มิถุนายน – 15 กรกฎาคม 2547

ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพรรณนา(Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละและระดับคะแนนเฉลี่ย เพื่อใช้อธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง การเปิดรับข่าวสารทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ลของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการซื้อหรือดื่มสุรา และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ลของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง บริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนคือ โทรทัศน์มากที่สุด ประเภทสื่อเฉพาะกิจมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากโปสเตอร์มากที่สุด และประเภทสื่อบุคคลมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากเพื่อนมากที่สุด นอกจากนี้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าประเภทสื่อมวลชนมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด ประเภทสื่อเฉพาะกิจมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากโปสเตอร์มากที่สุด ประเภทสื่อบุคคลมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากเพื่อนมากที่สุด

สำหรับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการซื้อหรือดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล แต่ระดับการดื่มไม่บ่อย คือดื่มนานๆครั้ง(เดือนละครั้ง) จำนวนที่ซื้อในแต่ละครั้งคือ 1 ขวด สถานที่ที่ซื้อสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล คือ ซูเปอร์มาร์เก็ตในห้างสรรพสินค้ามากที่สุด และขนาดสุราที่ซื้อมากที่สุด

ได้แก่ ขนาด 70 เซนติลิตร กลุ่มตัวอย่างที่เคยดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล ส่วนมากเข้าไปดื่มที่ผับกึ่งเชค/คิสโก้เชคมากที่สุด ส่วนโอกาสในการดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล ของกลุ่มตัวอย่างบ่อยครั้งมากที่สุดคือ ดื่มกับเพื่อนสนิท

ในขณะที่เดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล ผลการศึกษาพบว่าโดยปกติจะดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ แบล็ค เลเบิ้ลมากที่สุด สาเหตุที่ชอบดื่มสุรายี่ห้ออื่นๆมากที่สุดคือ กลิ่นหอม นุ่มนวลรสชาติดี

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล ของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยปัจจัยทางด้านการตลาดต่างๆ คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล มากที่สุดคือ รสชาติดี ปัจจัยด้านสถานที่จัดจำหน่ายที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล มากที่สุดคือ มีจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือดื่มสุราจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิ้ล มากที่สุดคือ เห็นจากโฆษณา

ชื่อเรื่อง	การศึกษากลยุทธ์การตลาดและ กิจกรรมการตลาด ของ ผู้ประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องดื่มน้ำอัดลม ภายหลังจาก มาตรการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มน้ำ อัดลม
ผู้แต่ง	ผ่องใส สุภรรยารักษ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษากลยุทธ์ทางการตลาด และกิจกรรมการตลาด ของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องดื่มน้ำอัดลม ภายหลังจากมาตรการควบคุมโฆษณา เครื่องดื่มน้ำอัดลม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์ ของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัด และเพื่อ ศึกษากิจกรรมทางการตลาด ของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง กับการผลิตการจัดจำหน่าย ภายหลังจากที่มีการประกาศใช้ มาตรการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มน้ำอัดลม โดยมีกลุ่ม ตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการผลิตสุร่าจำนวน 2 ราย ผู้ผลิต เบียร์ 2 ราย ผู้ผลิตสุร่าพื้นบ้าน 13 ราย ผู้ผลิตไวน์พื้นบ้าน 14 ราย ผู้ประกอบการนำเข้า 1 ราย ผู้จัดการจำหน่ายทั้ง กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดรวม 44 ราย และร้านค้าปลีกใน กรุงเทพมหานครจำนวน 356 ราย ต่างจังหวัดจำนวน 161 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ประกอบการผลิตและจัดจำหน่าย ส่วนร้านค้าปลีกใช้ แบบสำรวจเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า

กลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์สุร่า ประเภท เหล้าขาว ใช้กลยุทธ์หลัก คือ ราคาและการขายพ่วงตาม โควต้าของการซื้อเหล้าและขายพ่วงเบียร์หรือผลิตภัณฑ์ อื่นในเครือเดียวกัน และไม่สามารถทราบราคาล่วงหน้า

ต้องตรวจสอบราคาก่อน 10.00 น. วันต่อวัน สำหรับเหล้า สีของกลุ่มสุร่าหารายผู้ จะเน้นกลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ที่ ออกมาทำตลาดหลากหลายยี่ห้อ หลายขนาดหลายระดับ ราคาตามขนาดของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับรายได้ ของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มริเจนซี่ กลยุทธ์หลัก คือ ใช้ตัว คุณภาพของผลิตภัณฑ์ขายตัวเอง เนื่องจากเป็นสินค้า ระดับพรีเมียม มีกรรมวิธีการผลิตที่ต้องใช้เวลาในการบ่ม นาน ไม่สามารถผลิตได้ในระหว่างปี ดังนั้นปริมาณสินค้า จึงไม่พอกับความต้องการของตลาด ส่วนผลิตภัณฑ์นำเข้า ในกลุ่มของริชมอนด์ (บางกอก) มีผลิตภัณฑ์นำเข้าทั้ง พรีเมียม เช่น จอห์นนี่วอล์คเกอร์ แบล็คเลเบล และระดับ อีโคโนมี เช่น สเปียร์ฮอลล์ กลยุทธ์หลักที่ใช้คือ โปรโมชัน ตามฤดูกาลต่างๆ สร้างภาพลักษณ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์สากล ส่วนกลยุทธ์ระดับเอเยนต์ในกรุงเทพมหานครและ ต่างจังหวัด เน้นกลยุทธ์ขายพ่วงและกลยุทธ์ราคา

กลยุทธ์ตลาดของผลิตภัณฑ์เบียร์ ผลิตภัณฑ์เบียร์ ยี่ห้อสิงห์ ใช้กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ ที่เน้น หลายกลุ่มเป้าหมาย ให้ครอบคลุมตลาดทั้งระดับมาตรฐาน และอีโคโนมี ยี่ห้อช้าง กลยุทธ์ที่ใช้ คือ กลยุทธ์การขาย พ่วงและกลยุทธ์ราคา กิจกรรมการตลาด ทั้งสองยี่ห้อเน้น การเป็นสปอนเซอร์กีฬาและการบริจาคเพื่อสังคมส่วนรวม จัดรายการคอนเสิร์ต ส่วนกลยุทธ์ระดับเอเยนต์ใน กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เน้นกลยุทธ์ขายพ่วงและ กลยุทธ์ราคา สำหรับเอเยนต์ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเบียร์สิงห์ เน้นบริการขนส่งและสายสัมพันธ์ที่ดีกับยี่ปู้/ชาปู้

กลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์สุร่ากลั่นพื้นบ้าน/ ชุมชน กลยุทธ์หลักที่ใช้ คือ การบอกต่อของผู้บริโภค กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มระดับล่าง รายได้ต่ำ กิจกรรม การตลาดไม่ได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองจะพ่วงไปกับการ ออกงาน OTOP หรืองานเทศกาลต่างๆ รวมทั้งการออก รายการโทรทัศน์ สำหรับไวน์พื้นบ้านนั้น ใช้กลยุทธ์ หลักการเดียวกันกับสุร่ากลั่นพื้นบ้านแต่ต่างกลุ่มเป้าหมาย

ตรงที่กลุ่มเป้าหมายของ ไวน์ เป็นกลุ่มที่รักสุขภาพ และมีรายได้สูงกว่ากลุ่มสุราพื้นบ้าน

กิจกรรมการตลาดส่งเสริมการขายของร้านค้าปลีก ในกรุงเทพมหานคร ร้านค้าปลีกกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 356 ร้าน เป็นร้านค้าประเภทโชว์ห่วย/ตู้แช่มากที่สุด ร้อยละ 43.26 รองลงมาเป็นสถานบันเทิงร้อยละ 21.63 ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายในร้านค้าปลีก พบมากที่สุดในเกือบทุกร้าน คือ สุราและเบียร์ที่พบน้อยที่สุด คือ ไวน์ ทำเลที่ตั้งร้านค้าปลีกนอกเหนือจากทำเลที่อยู่ในย่านธุรกิจตามปกติแล้ว พบว่ามีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้สถานศึกษาในรัศมี 500 เมตร ร้อยละ 12.22 สื่อโฆษณาที่มองเห็นจากภายนอกร้านที่พบมากที่สุด คือ ป้ายโฆษณา/แผ่นโปสเตอร์หน้าร้าน สื่อโฆษณาที่มองเห็นภายในร้าน ป้ายโฆษณา/แผ่นโปสเตอร์ที่อยู่ร้านเมื่อจำแนกจำนวนสื่อกับประเภทร้านค้า พบว่า ร้านค้าปลีกทุกประเภท มีสื่อจำนวน 1 สื่อ ต่อ 1 ร้านค้ามากที่สุด ร้านค้าประเภทร้านอาหารและสถานบันเทิงจะมีจำนวนสื่อต่อ 1 ร้านค้า มากกว่าร้านปลีกประเภทอื่น เมื่อนำประเภทของสื่อและประเภทของร้านค้ามาจำแนกพบว่า ร้านค้าประเภทสถานบันเทิงมีสื่อโฆษณาเกือบทุกประเภทที่มองเห็นภายนอกร้านค้ามากที่สุด และร้านค้าโชว์ห่วย/ตู้แช่ เป็นร้านค้าปลีกที่พบสื่อที่มองเห็นภายในร้านมากที่สุด ถึง 3 ประเภท คือ ป้ายโฆษณา/แผ่นโปสเตอร์ วัสดุพ็อปอัพ สื่ออื่นๆ เช่น ที่รองแก้ว ที่ใส่กระดาษทิชชู ในเรื่องของกิจกรรมการตลาด พบว่ากิจกรรมที่จัดทำมากที่สุดในการเก็บข้อมูลทั้ง 2 ระยะ คือ การจัดคอนเสิร์ต กิจกรรมส่งเสริมการขายที่จัดทำมากที่สุด คือ การจัดคิสเพลย์/โชว์สินค้า

ร้านค้าปลีกในต่างจังหวัด มีการเก็บข้อมูลทั้ง 5 ระยะ เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2547 ถึงเดือนมิถุนายน 2547 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 161 ร้าน เป็นร้านค้าปลีกประเภทสถานบันเทิงมากที่สุด ประเภทของแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายในร้านค้าปลีก พบมากที่สุดในเกือบทุกร้าน คือ

สุราและเบียร์ ที่พบน้อยที่สุด คือสุรา/ไวน์พื้นบ้าน ทำเลที่ตั้งร้านค้าปลีกนอกเหนือจากทำเลที่อยู่ในย่านธุรกิจตามปกติแล้ว พบว่า มีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้กับสถานศึกษาในรัศมี 500 เมตร ร้อยละ 24.85 สื่อโฆษณาที่มองเห็นภายในร้าน (นำมาเปรียบเทียบกับระยะที่ 1 กับระยะที่ 5 เนื่องจากเป็นเก็บข้อมูลจากการสำรวจร้านเดิม) เมื่อนำมาจำแนกประเภทของสื่อและประเภทของร้าน พบว่า ร้านค้าปลีกประเภทสถานบันเทิงมีสื่อโฆษณาเกือบทุกประเภทที่มองเห็นภายนอกร้านค้ามากที่สุด ยกเว้นการเก็บข้อมูลระยะที่ 5 ร้านค้าปลีกประเภทร้านอาหาร พบสื่อ ประเภทโมบาย/ชงขาว มากที่สุด โดยภาพรวมแล้ว พบว่า ร้านค้าปลีกเกือบทุกประเภท มีสื่อจำนวน 1 สื่อ ต่อ 1 ร้านค้ามากที่สุด ยกเว้น ร้านค้าปลีกประเภทสถานบันเทิง มีสื่อจำนวน 2 สื่อ ต่อ 1 ร้านค้า มากที่สุด เมื่อจำแนกประเภทร้านค้าและประเภทของสื่อ พบว่า สื่อที่มองเห็นภายนอกร้านเกือบทุกประเภทพบในร้านค้าประเภทสถานบันเทิงมากที่สุด ยกเว้นร้านอาหารที่พบสื่อประเภทโมบายและชงขาวมากที่สุด

ในเรื่องของกิจกรรมการตลาด ในการเก็บข้อมูลทั้ง 5 ระยะ พบว่า กิจกรรมการตลาดเกือบทุกประเภท มีการจัดทำมากที่สุด ในการเก็บข้อมูลระยะที่ 3 เดือนเมษายน ยกเว้น การให้ข่าวแก่สื่อท้องถิ่น ที่จัดทำมากที่สุดในระยะที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ ส่วนกิจกรรมส่งเสริมการขาย พบว่า เกือบทุกกิจกรรมส่งเสริมการขาย มีการจัดทำมากที่สุด ในระยะที่ 3 เดือนเมษายน ยกเว้น การลดราคาสินค้า มีการจัดทำมากที่สุด ในระยะที่ 4 เดือนพฤษภาคม

สำหรับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อมาตรการควบคุมโฆษณา พบว่า ผู้ประกอบการทั้งหมด มีความเห็นว่า มาตรการควบคุมโฆษณาส่งผลกระทบต่อการขายน้อยมาก จะมีสินค้าที่ออกใหม่เท่านั้น ส่วนสินค้าที่ติดตลาดแล้ว มีผลกระทบต่อขายน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับมาตรการแต่อยากบังคับใช้อย่างเข้มงวดกวาดขันและต่อเนื่อง อยากรให้ณรงค์ในรูปแบบด้านการปลูกฝังพฤติกรรม

ตั้งแต่ในครอบครัว ปรับเปลี่ยนทัศนคติและวัฒนธรรมการ
ดืม เพื่อให้เกิดอันตรายน้อยลง

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์และอิทธิพลของภาพยนตร์ โฆษณาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ทาง โทรทัศน์ต่อเยาวชนไทย อายุ 13-21 ปี
ผู้แต่ง	ชนวดี บุญลือ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาแนวทางการ
หักล้าง (Counter Attack) อิทธิพลของการโฆษณา
เครื่องดืมแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ โดยทำการวิจัย 3
ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์จุดจุดใจที่ปรากฏในการโฆษณา
เครื่องดืมแอลกอฮอล์จำนวน 10 ชิ้นงาน 2) สัมภาษณ์
ผู้ออกแบบงานโฆษณาจำนวน 10 คน เพื่อศึกษากลยุทธ์
และเป้าหมายของการโฆษณา 3) สัมมนากลุ่มนักเรียน
นักศึกษาอาชีวศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัย และนักศึกษา
นอกระบบโรงเรียนจำนวน 60 กลุ่ม 600 คน ทั่วประเทศ
โดยเก็บข้อมูลจาก 7 จังหวัด 18 พื้นที่ เพื่อวิเคราะห์
อิทธิพลของสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ในการปลูกฝังค่านิยม
เชิงการบริโภค และวัฒนธรรมใหม่ที่เบี่ยงเบนไปจาก
วัฒนธรรมหลัก ตลอดจนแนวคิดของเยาวชนในการ
หักล้างอิทธิพลของการโฆษณาเครื่องดืมแอลกอฮอล์

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า โฆษณาเครื่องดืม
แอลกอฮอล์มีจุดจุดใจ 6 ประการ เรียงตามลำดับจากการมี
การใช้มากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การส่งเสริมค่านิยมในการ
บริโภค 2) แนวคิดเชิงมิตรภาพ/สัมพันธ์ภาพในสังคม
3) การส่งเสริมสรรพคุณหรือเอกลักษณ์ของสินค้า
4) ส่งเสริมกำลังใจและให้คติธรรม 5) การส่งเสริมการ
ช่วยเหลือสังคมเพื่อสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร
6) ส่งเสริมการขายโดยการจัดกิจกรรมลดแลกแจกแถม

ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ออกแบบโฆษณา พบว่า การออกแบบมีจุดมุ่งหมาย 5 ประการ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) เพื่อสร้างความคุ้นเคยในตราสินค้าเพื่อให้ติดตามและจดจำได้ 2) สร้างทัศนคติใหม่ คือ การดื่มแบบพอประมาณทำให้ชีวิตมีความสุข สนุกสนานรื่นรมย์ เป็นการเติมพลังให้กับชีวิตทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียดได้ 3) ตอกย้ำทัศนคติเดิม คือ การดื่มเป็นวิถีของคนไทย 4) ส่งเสริมสินค้าไทยผลิตเอง 5) ปลุกฝังคตินิยมให้กำลังใจ ให้ยึดมั่นในอุดมการณ์

จุดใจที่เจตนาสอดใส่ในงานโฆษณา ได้แก่ 1) ความสนุกสนาน 2) มิตรภาพ 3) แรงบันดาลใจ หรือ กำลังใจ 4) ความสำเร็จ 5) ความทันสมัย 6) ความเป็นครอบครัว สำหรับการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ได้กำหนดไว้ที่อายุมากกว่า 20 ปี และ 25 ปีขึ้นไป ไม่ใช่วัยเยาวชนอายุ 13-20 ปี สำหรับกลยุทธ์ในการสร้างสรรค์งานโฆษณา ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ผสมผสานกัน 1) ใช้ presenter ที่สามารถสร้างกระแส “Fever” ได้ 2) ใช้ความถี่และความต่อเนื่องในการออกสื่อชิ้นงานโฆษณา 3) แสดงภาพลักษณ์เชิงบวกของสินค้า 4) สะท้อนเอกลักษณ์/ภาพลักษณ์ของสินค้า 5) ใช้เพลงไพเราะและภาพสวยๆ เพื่อให้อยากดูซ้ำ 6) สร้างคำหรือวลีที่จดจำได้ 7) ใช้ถ้อยคำหรือข้อความที่กินใจประทับใจ 8) ใช้บุคคลผู้มีชื่อเสียง

ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชน พบว่า เยาวชนทุกกลุ่มมีความรู้ดีเกี่ยวกับโทษอันตรายของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเห็นว่า การโฆษณาไม่ได้มีอิทธิพลต่อการดื่มมากอย่างที่พูดกัน เพราะการดื่มอยู่ที่เพื่อนชวน และอยากลิ้มลอง การคิดหรือไม่คิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้นอยู่กับจิตใจของผู้นั้น ถ้าเข้มแข็งก็ไม่ตกเป็นทาสน้ำเมา เยาวชนผู้ดื่มเกือบทั้งหมดมีสมาชิกในครอบครัวที่ดื่มอยู่แล้ว

เยาวชนจะจดจำได้เฉพาะชิ้นงานโฆษณาที่ชื่นชอบ ชิ้นงานโฆษณาที่ชื่นชอบเป็นลำดับที่ 1 คือ งาน

โฆษณาที่ตลกขบขันหรือสนุก ลำดับที่ 2 คืองานโฆษณาที่ปลุกฝังคตินิยมให้กำลังใจ

ในการหักล้างอิทธิพลของโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เยาวชนเห็นว่าควรสอดใส่ความกลัว กลัวการสูญเสียอันเกิดจากการดื่มจนเมามา ย เช่น การสูญเสียอวัยวะจนถึงชีวิต ให้ความสำคัญด้านความรัก คือ ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก และความเสียใจเมื่อสูญเสียลูกไปจากอุบัติเหตุเพราะการดื่ม

โดยสรุป ทั้งผู้สร้างสรรค์ออกแบบงานโฆษณา และเยาวชนเองเห็นว่า โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่มีผลต่อการสร้างค่านิยมเชิงบริโภคแก่เยาวชน เพียงสร้างการรับรู้เกี่ยวกับสินค้า เพราะเยาวชน/วัยรุ่นมิได้เป็นกลุ่มเป้าหมายของการโฆษณา ทุกอย่างขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของจิตใจ และการเลี้ยงดูของครอบครัว เยาวชนอาจลอกเลียนแบบการแต่งกายหรือพฤติกรรมที่ปรากฏในงานโฆษณาที่เห็นว่าเท่ห์เท่านั้น ถ้าเห็นว่าไม่เข้าท่าก็ไม่เลียนแบบ อย่างไรก็ตามเยาวชนรุ่นเล็กจะซึมซับสิ่งที่เห็นจะจุดใจให้เลียนแบบในภาพยนตร์ได้มากกว่าเยาวชนรุ่นใหญ่

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของโฆษณาเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์หลังมติจัดระเบียบโฆษณาเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ที่มีต่อแนวโน้มการดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ของเยาวชน
ผู้แต่ง	ปภิชญา มาลาเว
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรังสิต
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความถี่ในการเปิดรับชมโฆษณาเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์กับความรู้ ทักษะคิด และการดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความชอบในกลวิธีการสร้างสรรคงานโฆษณากับแนวโน้มการดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ของเยาวชน อายุ 15-25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และการใช้สถิติอ้างอิงในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับชมโฆษณาในระดับมาก (5-6 วัน/สัปดาห์) มีความรู้เกี่ยวกับการดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติเป็นกลางต่อการดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ ร้อยละ 52.0 ดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ โดยประเภทเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมมากที่สุด คือ เบียร์ มีความถี่ในการดัดแปลงน้อยกว่า 2 ครั้ง/สัปดาห์มากที่สุด ปริมาณการดัดแปลงในแต่ละครั้งเท่ากับ 1ขวด ของขนาด 750 มิลลิลิตร และจะดัดแปลงเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนมากที่สุด

ด้านความชอบในกลวิธีการสร้างสรรคงานโฆษณา พบว่า เยาวชนตัวอย่างมีความชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความชอบในลีลา อยู่ในระดับปานกลาง

และมีความชอบในจุดมุ่งใจ จุดขายสนับสนุน และแนวทางการนำเสนอ อยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความถี่ในการเปิดรับชมโฆษณา ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ อีกทั้งการดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ไม่ขึ้นกับความถี่ในการเปิดรับชมโฆษณาเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ แต่ความชอบในกลวิธีการสร้างสรรคงานโฆษณาเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการดัดแปลงพันธุกรรมแอลกอฮอล์ทุกระดับ ได้แก่ การจดจำตรายี่ห้อ ความเข้าใจในเนื้อเรื่องโฆษณา การรับรู้คุณสมบัติ การเกิดความชอบ ความรู้สึกอยากจะดัดแปลง การตัดสินใจเลือก และการซื้อมาดัดแปลง อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ จะอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภัยหนาว” ของบริษัท เบียร์ไทย (1991) จำกัด (มหาชน)
ผู้แต่ง	ชุนินาด ธรรมทวิโรดม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภัยหนาว” ของบริษัท เบียร์ไทย (1991) จำกัด (มหาชน) การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-Shot Case Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นและการรับรู้ข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภัยหนาว” ของบริษัท เบียร์ไทย (1991) จำกัด (มหาชน) จากสื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนและพัฒนางานประชาสัมพันธ์ต่อไป

ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา ดังมีรายละเอียดในเรื่องของประชากร กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นบุคคลในวัยเรียนและวัยทำงาน ในการวิจัยใช้กลุ่มประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางและการบรรยายประกอบ

จากการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วน

ใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 เพศหญิง 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50

ช่วงอายุ 20 – 30 ปี มากที่สุดคือ 311 คน คิดเป็นร้อยละ 77.75 รองลงมาคือ อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 อายุ 31 – 40 ปี 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 อายุ 41 – 45 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และอายุมากกว่า 50 ปีมีน้อยที่สุดคือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25

ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุดคือ 293 คิดเป็นร้อยละ 73.25 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา/ปวช. 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 อนุปริญญา/ปวส. 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 สูงกว่าปริญญาตรี 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และประถมศึกษา 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

อาชีพนักเรียน นักศึกษา มากที่สุดคือ 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาคือพนักงานบริษัท เอกชน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.25 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจและอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวเท่ากันคือ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 อาชีพรับจ้างทั่วไป 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และอาชีพอื่น ๆ เช่น ว่างานน้อยที่สุด 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุดคือ 295 คน คิดเป็นร้อยละ 73.75 รองลงมาคือ 10,001 – 20,000 บาท 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 รายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 และรายได้สูงกว่า 30,001 บาทมีน้อยที่สุดคือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

สำหรับการเปิดรับและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภัยหนาว” จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครรู้จักกิจกรรมเพื่อสังคมโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภัยหนาว” มากที่สุดคือ 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ โครงการเมาไม่ขับ 375 คน คิดเป็น

ร้อยละ 93.80 อันดับสามคือ โครงการขาเทียมของแบรินด์ จำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 86.75

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความชื่นชอบโครงการสำนึกกรักบ้านเกิดเป็นอันดับ 1 จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 อันดับที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างเลือกโครงการเมาไม่ขับมากที่สุดจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 และกลุ่มตัวอย่างชื่นชอบโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” ในอันดับที่ 3 มากที่สุด คือ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” จากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด คือ 384 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 22.56 อันดับสามคือ จากวิทยุ 127 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70

การศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน มีทัศนคติในเรื่องโครงการนี้ควรมีการดำเนินต่อไป โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.48 อยู่ในระดับสูงมาก รองลงมาคือโครงการนี้จะประโยชน์ต่อชาวบ้าน ในระดับสูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.31 ด้านความชื่นชอบต่อโครงการมีทัศนคติในระดับที่สูง มีค่าเฉลี่ยที่ 4.07 ด้านผ้าห่มที่ใช้แจกชาวบ้านมีความเหมาะสม มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 3.99 ด้านมีรูปแบบรายการที่เหมาะสม มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 3.80 โครงการนี้สามารถแก้ปัญหาให้ชาวบ้านได้ มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 3.79 ด้านฟรีเซ็นเตอร์ แอ็ด คาราบาว ทำให้เป็นโครงการที่ช่วยเหลือสังคมมากที่สุด มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 3.76 ด้านภาพลักษณ์บริษัทที่เป็นบริษัทที่ช่วยเหลือสังคม มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 3.73 ด้านเพลงประกอบภาพยนตร์โฆษณามีความเหมาะสม มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 3.72 ด้านข่าวสารที่ได้รับจากสื่อที่เพียงพอ มีทัศนคติอยู่ในระดับสูง

มีค่าเฉลี่ย 3.57 และโครงการนี้เพียงพอต่อการช่วยเหลือสังคมนั้น กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.40

ซึ่งทัศนคติของประชาชนที่มีต่อโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” ในภาพรวมนั้นอยู่ระดับสูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.31

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดมาทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยโปรแกรม SPSS/PC ซึ่งการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4 ข้อ โดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ t-test และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ปรากฏผล ดังนี้

จากสมมติฐานที่ว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” ที่แตกต่างกันนั้นพบว่า

เพศ อาชีพ และรายได้ที่ต่างกันมีทัศนคติต่อโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” ไม่แตกต่างกัน แต่อายุที่ต่างกันมีทัศนคติต่อโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” ที่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.002 น้อยกว่า 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน โดยผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีทัศนคติที่อยู่ในระดับสูงมากกว่าผู้ที่มีอายุอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไป ผู้ศึกษาควรที่จะทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มประชาชนทั่วไป เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง หรือทำการศึกษาในเขตพื้นที่ต่างจังหวัด กลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” นี้โดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะหน่วยงาน ผู้ดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของโครงการ “ข้าง...รวมใจด้านภยันนาว” ควรมีการกระจายข่าวสารไปยังสื่ออื่น ๆ นอกเหนือจากสื่อ

โทรทัศน์ อาทิเช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ-วิทยุชุมชน และสื่อบุคคล และควรมีการประเมินผลโครงการ “ข้าง...รวมใจต้านภัยหนาว” หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาแผนงานประชาสัมพันธ์ในครั้งต่อไป

ชื่อเรื่อง	ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมไวน์ผลไม้
ผู้แต่ง	รสนันท์ ใจจิตร
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวัดความคิดเห็นของผู้ผลิตไวน์ผลไม้เป็นการประเมินความรู้สึกเกี่ยวกับระดับความสัมพันธ์กันภายในโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมไวน์ผลไม้ซึ่งระดับความสัมพันธ์กันภายในโซ่อุปทานนี้จะมีผลต่อการเคลื่อนไหวของวัตถุดิบจากแหล่งปัจจัยการผลิตผ่านมือผู้ผลิตไปจนถึงมือของผู้บริโภคโดยการเคลื่อนไหวไหลจะมีประสิทธิภาพ (รวดเร็ว ทันเวลา และได้คุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า) เพียงใด ต้องขึ้นอยู่กับว่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่ายภายในโซ่อุปทานอยู่ในระดับที่เชื่อมโยงกันอยู่อย่างแน่นเหนียว หรือสัมพันธ์กันแบบหลวม ๆ ซึ่งจะช่วยให้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในแต่ละธุรกิจภายในโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมไวน์ผลไม้ว่าในขณะนี้ธุรกิจของตนเองอยู่ในระดับใดควรดำเนินธุรกิจไปในทิศทางใดภายใต้สภาวะการณ์อย่างเช่นในปัจจุบันนี้

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ผลิตไวน์ผลไม้และผู้บริโภคไวน์ผลไม้โดยการสุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม แบ่งกระจายตามจังหวัด คือ ผู้ผลิตไวน์ผลไม้ ในจังหวัดลำพูน 20 ตัวอย่าง จังหวัดเชียงใหม่ 20 ตัวอย่าง ผู้บริโภคในจังหวัดลำพูน 20 ตัวอย่าง ผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่ 20 ตัวอย่าง

การสำรวจความคิดเห็นจากผู้ผลิตไวน์ผลไม้จะดู 4 ประเด็นหลัก คือ แบบปฏิบัติ (Practice) ข้อได้เปรียบคู่ค้า (Advantage) ผลประกอบการ (Performance) การ

ส่งเสริมจากทางรัฐบาลและการสำรวจความคิดเห็นของ
ผู้บริโภคในเรื่องของความคิดเห็นเกี่ยวกับไวน์ผลไม้

ด้านแบบปฏิบัติ ประกอบด้วย กลยุทธ์การทำงาน
ร่วมกับผู้ผลิต ความสัมพันธ์กับลูกค้า การแบ่งปันข้อมูล
ข่าวสาร และคุณภาพของข้อมูลข่าวสาร กลยุทธ์การทำงาน
ร่วมกับผู้ผลิต จากการสำรวจผู้ผลิตมีความเชื่อมั่นในกำลัง
การผลิตของแหล่งปัจจัยการผลิตมาก การตัดสินใจเลือก
แหล่งปัจจัยการผลิตจะพิจารณาคุณภาพเป็นอันดับแรก
การให้ความช่วยเหลือด้านการผลิต การให้คำแนะนำ
ปรึกษา และแก้ปัญหา ตลอดจนการวางแผนการผลิต
ร่วมกันอยู่ในระดับดี ด้านความสัมพันธ์กับลูกค้านั้น
ผู้ผลิตไวน์จะให้ความสำคัญแก่ลูกค้ามาก ๆ ไม่ว่าจะเป็น
คำติชม การให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนการพยายามสร้าง
ความไว้วางใจต่อลูกค้า ถือได้ว่าความสัมพันธ์ของผู้ผลิต
ไวน์ผลไม้กับลูกค้าอยู่ในระดับที่ดี ด้านการแบ่งปันข้อมูล
ข่าวสารก็ได้มีการให้ข้อมูลแก่กลุ่มผู้ผลิตไวน์ด้วยกันบ้าง
แต่ก็ไม่มากนัก เพราะมีบางส่วนที่ต้องการเก็บข้อมูลของ
ตนเองเป็นความลับเพื่อเป็นข้อได้เปรียบของกลุ่มแข่ง ส่วน
คุณภาพของข้อมูลนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เพราะข้อมูล
บางส่วนเป็นข้อมูลเดิม และไม่เพียงพอ เนื่องจากเกษตรกร
บางส่วนไม่ทราบว่าหาแหล่งข้อมูลจากที่ใด จึงต้องรอ
ข้อมูลจากทางสมาคมผู้ผลิตไวน์ในจังหวัดเพียงอย่างเดียว
ซึ่งบางครั้งเป็นข้อมูลที่ล้าสมัย

ชื่อเรื่อง	ห่วงโซ่แห่งคุณค่าของอุตสาหกรรมสุรา พื้นบ้าน
ผู้แต่ง	ภาณุ อินทิม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวัดความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมพื้นบ้าน เป็นการประเมินความรู้สึกเกี่ยวกับ
ระดับการกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห่วงโซ่แห่งคุณค่าของ
ธุรกิจและจุดอ่อนจุดแข็ง ห่วงโซ่แห่งคุณค่าของ
อุตสาหกรรมสุราพื้นบ้าน ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างความ
แตกต่างในสินค้าและบริการทำให้สามารถใช้กลยุทธ์ใน
การสร้างความแตกต่าง โดยการศึกษานี้ถึงกิจกรรม
ภายในห่วงโซ่แห่งคุณค่าซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณค่าทั้งหมด
ที่องค์กรมอบให้แก่ลูกค้า โดยที่กิจกรรมแต่ละกิจกรรมมี
ส่วนช่วยก่อให้เกิดคุณค่า ซึ่งคุณค่าที่เกิดขึ้นจากแต่ละ
กิจกรรมเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณค่าให้แก่ลูกค้า ดังนั้น
การทราบระดับการจัดการกิจกรรมภายในห่วงโซ่แห่ง
คุณค่าจะช่วยเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจของ
อุตสาหกรรมสุราพื้นบ้านว่าขณะนี้ธุรกิจของตนอยู่ใน
ระดับใด การดำเนินธุรกิจไปในทิศทางใด เพื่อให้สามารถ
สร้างคุณค่าให้เกิดในแต่ละจุดของกิจกรรมภายในห่วงโซ่
แห่งคุณค่าจากการสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกร
ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสุราพื้นบ้าน โดยสุ่มตัวอย่าง
ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ แบ่งกระจายตาม
ท้องที่ของ จังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน รวมทั้งสิ้น 30
ตัวอย่าง การสำรวจความคิดเห็นจากเกษตรกรจะดู 3
ประเด็นหลัก คือ การจัดการของธุรกิจการผลิตสุรา
พื้นบ้าน จุดแข็งจุดอ่อนในสายโซ่แห่งคุณค่า และระดับ
การเพิ่มมูลค่าของอุตสาหกรรมสุราพื้นบ้านทั้งในกิจกรรม
หลักและกิจกรรมรอง

ชื่อเรื่อง	คลังข้อมูลและระบบสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับธุรกิจนำเข้าและจัดจำหน่ายสุรา
ผู้แต่ง	ดวงดาว วัชรอมวิจิตร
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ใช้ฐานข้อมูล Oracle 9i ในการพัฒนาโครงการ สารสนเทศที่ได้จากคลังข้อมูลนั้นจะสามารถตอบสนองตามความต้องการของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเสนอข้อมูลในมุมมองด้านต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเสนอสารสนเทศดังกล่าวมาช่วยในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานและวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานด้านการขาย การบริหารสินค้าคงคลังและการเงินด้านกระแสเงินสดรับได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

บทคัดย่อ

คลังข้อมูลและระบบสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับธุรกิจนำเข้าและจัดจำหน่ายสุราถูกพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารในการสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อการบริหารงานที่ดีและทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวิเคราะห์ด้านการขายและการตลาด สินค้าคงคลังและกระแสเงินสดรับ โดยระบบที่พัฒนาขึ้นจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถใช้สารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์การขาย ความรวดเร็วในการให้บริการลูกค้า ปริมาณสินค้าคงคลัง และลูกหนี้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ในการพัฒนาโครงการพิเศษนี้ประกอบไปด้วยระบบงานหลัก 3 ระบบ คือ (1) ระบบสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์การขายและการตลาด (2) ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง และ (3) ระบบสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์การเงินและกระแสเงินสดรับ โดยเป็นการนำข้อมูลจากระบบปฏิบัติการประจำวันซึ่งใช้ซอฟต์แวร์ ERP (Enterprise Resource Planning Software) บนระบบปฏิบัติการ AS/400 และข้อมูลบางส่วนจากแหล่งข้อมูลอื่นนอกเหนือจากระบบปฏิบัติการ AS/400 มาจัดทำคลังข้อมูลโดยอาศัยเครื่องมือ OLAP (Online Analytical Processing) และอาศัยซอฟต์แวร์ชุด Cognos ซึ่งประกอบด้วย (1) Inpromptu (2) PowerPlay Transformer (3) PowerPlay for web และ (4) Cognos Upfront รวมทั้ง

ชื่อเรื่อง	ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการจัดซื้อด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับธุรกิจผลิตเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ศิริพร คนจริง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ที่มีแอลกอฮอล์นี้ อาศัยหลักการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ ซึ่งทุกระบบสามารถเชื่อมโยงและใช้ข้อมูลร่วมกันได้ โดยใช้ระบบจัดการฐานข้อมูล SQL Server 2000 Personal Edition ซึ่งทำงานภายใต้ระบบปฏิบัติการ Window XP Professional และพัฒนาโปรแกรมโดยใช้ภาษา Active Server Page 3.0 ซึ่งรันบน IIS 5.0 นอกจากนี้ยังใช้ Crystal Report 9.2 เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและออกแบบรายงานที่สนับสนุนการพิมพ์ผ่านเว็บเบราว์เซอร์ได้

บทคัดย่อ

ทุกองค์กรที่ดำเนินธุรกิจทุกประเภทล้วนแล้วแต่ต้องการประสบความสำเร็จในธุรกิจทั้งสิ้น โดยเฉพาะธุรกิจในปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง และเพิ่มความรุนแรงมากยิ่งขึ้น กลยุทธ์พื้นฐานต่าง ๆ ที่เคยประยุกต์ใช้เพื่อการแข่งขันในเชิงธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการลดต้นทุน การสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าและบริการ หรือแม้แต่การสร้างพันธมิตรอาจดูเหมือนว่ายังไม่เพียงพอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่จึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเฉพาะเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการทางธุรกิจ การจัดซื้อด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์จึงเริ่มมีบทบาทสำคัญ เพราะนอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการห่วงโซ่อุปทานแล้ว ยังถูกใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ เพื่อสนับสนุนให้องค์กรมีความได้เปรียบเหนือคู่แข่งในเชิงธุรกิจ และเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรอีกด้วย

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการจัดซื้อด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับธุรกิจผลิตเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย 5 ระบบ คือ ระบบบันทึกข้อมูลและจัดทำแคตตาล็อกสินค้า ระบบจัดทำใบขอซื้อ ระบบประมวลราคาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบจัดทำใบสั่งซื้อ และระบบสารสนเทศสำหรับผู้ใช้ระบบและผู้บริหาร

การพัฒนาสารสนเทศเพื่อการบริหารการจัดซื้อด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับธุรกิจผลิตเครื่องดื่ม

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผู้แต่ง	ภาวีกา เฟ็งสุวรรณ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ และศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ วิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่า t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยค่า F-test

ผลการศึกษารูปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี อาชีพพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ย 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน ความถี่การบริโภคนาน ๆ ครั้ง โดยการซื้อจะระบุยี่ห้อ ชื่อจากร้านค้าปลีกและเลือกดื่มที่ร้านอาหารมากที่สุด มีค่าใช้จ่ายในการดื่มตั้งแต่ 101 – 200 บาทต่อครั้ง โอกาสซื้อเมื่อมีงานเลี้ยงสังสรรค์ สื่อโฆษณาที่มีผลต่อการเลือกซื้อมากที่สุดคือ โทรทัศน์ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญระดับมากในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

การทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสำหรับปัจจัยด้านเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจซื้อส่วนประสมทางการตลาดในภาพรวมแตกต่างกัน โดยปัจจัยด้านราคามีผลต่อการตัดสินใจแตกต่างกันมากที่สุดข้อเสนอแนะจากการศึกษา ผู้จัดจำหน่ายจึงควรใช้กลยุทธ์ราคาโดยจัดให้มีราคาโปรโมชั่น ช่วงเทศกาลต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นยอดขายและกระตุ้นการซื้อของผู้บริโภค

ชื่อเรื่อง	โครงสร้างตลาดและปัจจัยที่กำหนด อุปสงค์เบียร์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	พิรศักดิ์ วลีไพสิฐ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทย 2) ศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ผลิตเบียร์ในประเทศไทย และ 3) ศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เบียร์ในประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2535 – 2548 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยใช้การประมาณค่าแบบ Seemingly Unrelated Regression ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในระบบสมการแบบริเคอร์ซีฟ (Recursive Equation System) ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษาด้าน โครงสร้างตลาดพบว่า อุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยมีอัตราการกระจุกสูงอยู่ในกลุ่มผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ 1) บริษัท บุญรอด บริเวอรี่ จำกัด 2) บริษัท ไทยเอเชีย แปซิฟิค บริเวอรี่ จำกัด และ 3) บริษัท เบียร์ไทย (1991) จำกัด รวมทั้งมีอุปสรรคในการเข้าสู่อุตสาหกรรมของผู้ผลิตรายใหม่ และมีความแตกต่างของสินค้าที่ถูกสร้างขึ้นจากผู้ผลิตรายใหญ่ ดังนั้นอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยจึงมีลักษณะ โครงสร้างตลาดแบบ ผู้ขายน้อยราย ผลการศึกษาด้านกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ผลิตเบียร์ในประเทศไทยพบว่าผู้ผลิตส่วนใหญ่มุ่งเน้นการใช้กลยุทธ์การส่งเสริมทางการตลาดโดยเฉพาะการโฆษณา ส่วนกลยุทธ์ทางการตลาดด้านอื่น ๆ มีการแข่งขันไม่มากนัก ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เบียร์ในประเทศไทย ได้แก่ ราคาเบียร์ ราคาสุรา และรายได้ต่อ

หัว จากการใช้วิธี Seemingly Unrelated Regression ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในระบบสมการแบบริเคอร์ซีฟ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่าอุปสงค์เบียร์มีค่าความยืดหยุ่นต่อราคาเท่ากับ 2.0746 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสุรากับ 1.0491 และความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ต่อหัวเท่ากับ 0.5764

ดังนั้นจากผลการศึกษาจึงเสนอแนะให้ผู้ผลิตรายใหม่ที่ต้องการเข้าสู่อุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทย ดำเนินธุรกิจในตลาดเบียร์นำเข้าจากต่างประเทศซึ่งเป็นตลาดส่วนย่อยที่ผู้ผลิตรายเดิมไม่ได้ให้ความสนใจเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันกับผู้ผลิตรายเดิม ในขณะที่ผู้ผลิตรายเดิมควรให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อรักษาและเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดของตนให้มากขึ้นด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งเสริมการตลาดโดยการเน้นการโฆษณาให้มากขึ้น กลยุทธ์ทางการตลาดดังกล่าวควรมีความสอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทย และคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์เบียร์ในประเทศไทยด้วย

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การสร้างสรรค้โฆษณาและ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของ แอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์ใน สื่อหนังสือพิมพ์
ผู้แต่ง	คมสัน วิเศษธร
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษากลยุทธ์การสร้างสรรค้โฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์ในสื่อหนังสือพิมพ์นี้ เป็นการศึกษาโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์ในสื่อหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และกรุงเทพธุรกิจ ในช่วงเวลา 1 ปี โดยศึกษาในเรื่องปริมาณการนำเสนอโฆษณา การใช้พาดหัว เทคนิคการนำเสนอภาพ จุดจับใจในโฆษณา และรูปแบบของผู้นำเสนอสารในโฆษณา

โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยจำแนกประเภทตามเนื้อหาของหน่วยในการวิเคราะห์แล้วประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาจำนวนชิ้นงานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเสนอในสื่อหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ ตลอดระยะเวลา 1 ปี
2. เพื่อศึกษาจำนวนชิ้นงานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์ในสื่อหนังสือพิมพ์
3. เพื่อศึกษาความถี่ในการลงโฆษณาของแต่ละตราสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์
4. เพื่อศึกษาความถี่ในการเลือกใช้ประเภทของโฆษณาสถาบัน

5. เพื่อศึกษากลยุทธ์การสร้างสรรค้โฆษณาของเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ดังนี้

5.1 เพื่อศึกษาการใช้พาดหัวในโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์ในสื่อหนังสือพิมพ์

5.2 เพื่อศึกษาเทคนิคการนำเสนอภาพโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งวิสกีและเบียร์ในสื่อหนังสือพิมพ์

5.3 เพื่อศึกษาการใช้จุดจับใจในโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์ในสื่อหนังสือพิมพ์

6. เพื่อศึกษารูปแบบผู้นำเสนอสาร (Presenter) ในโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์ในสื่อหนังสือพิมพ์ โดยแยกเป็นเรื่องเพศ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบการดื่มของผู้นำเสนอสาร

7. เพื่อศึกษาความถี่ที่แต่ละตราสินค้าเลือกใช้ประเภทโฆษณาสถาบัน รูปแบบการพาดหัว เทคนิคการนำเสนอภาพ และจุดจับใจ

8. เพื่อศึกษาความถี่การใช้รูปแบบพาดหัว เทคนิคการนำเสนอภาพ และจุดจับใจในงานโฆษณาแยกตามประเภทของโฆษณาสถาบัน

ผลการศึกษา พบว่า

โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมทั้งสิ้น 450 ชิ้น แยกเป็นโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีซึ่งมีจำนวนน้อยกว่าโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์คือ ร้อยละ 46.2 (208 ชิ้น) และ 53.8 (242 ชิ้น) ตามลำดับ

ตราสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกีและเบียร์ที่พบ มีทั้งหมด 25 ตราสินค้า โดยเป็นประเภทวิสกีจำนวน 16 ตราสินค้า และเบียร์ จำนวน 9 ตราสินค้า

ตราสินค้าประเภทวิสกีที่มีความถี่ในการโฆษณามากที่สุด คือ 100 ไปเปอร์ส รองลงมา คือ มาสเตอร์เบลนด์ ตราสินค้าที่มีความถี่น้อยที่สุด คือ ตราสินค้าโนเบิลสกอตซ์

ตราสินค้าประเภทเบียร์ที่มีความถี่ในการโฆษณามากที่สุด คือ ไฮเนเก้น รองลงมา คือ สิงห์ ตราสินค้าที่มีความถี่น้อยที่สุด คือ ตราสินค้า คาร์ลสเบอร์ก

เมื่อศึกษาการใช้โฆษณาเพื่อสถาบันของโฆษณา เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่าเป็นโฆษณาสถาบันประเภท ภาพลักษณ์สินค้ามากที่สุด รองลงมาเป็นโฆษณาส่งเสริม วัฒนธรรม โฆษณาสันับสนุนเหตุการณ์สำคัญ และ โฆษณาแก้ปัญหาสังคมซึ่งพบน้อยที่สุด

กลยุทธ์การสร้างสรรค้โฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ประเภทวิสกี้และเบียร์

1. การใช้พาดหัว พบการใช้พาดหัวแบบคำถาม และกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นมากที่สุด
2. เทคนิคการนำเสนอภาพโฆษณา พบว่า มีการนำเสนอภาพสินค้าเพียงอย่างเดียวมากที่สุด
3. การใช้จุดจับใจในโฆษณา พบว่า มีการใช้จุดจับใจด้านความเป็นตัวเองมากที่สุด
4. รูปแบบการนำเสนอสารใน โฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยแยกเป็น

เพศผู้นำเสนอสาร พบว่า เป็นทั้งสองเพศหรือ ชาย และหญิงร่วมกันเป็นผู้นำเสนอสารมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้นำเสนอสารเพศชาย และผู้นำเสนอสารเพศหญิง

กิจกรรมผู้นำเสนอสาร พบว่า เป็นผู้นำเสนอสารยื่น เกียรติรางวัลสิ่งของหรือร่วมเล่นเกมชิงโชคมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้นำเสนอสารอยู่ในคลับบาร์

รูปแบบการนำเสนอของผู้นำเสนอสาร พบว่า เป็นการดื่มหมู่คณะ ไม่พบการดื่มคนเดียว โดยรูปแบบ การดื่มของผู้นำเสนอสารพบเพียงใน โฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์ ไม่พบในโฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทวิสกี้

ช่วงเวลาการดื่มน้ำที่นำเสนอ พบว่า เป็นตอนกลางคืน มากกว่าตอนกลางวัน และ พบว่า เป็นการดื่มน้ำในอาคาร มากกว่าการดื่มน้ำนอกอาคาร

การใช้ประเภทโฆษณาสถาบัน รูปแบบการพาดหัว การนำเสนอภาพ และจุดจับใจใน โฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เมื่อพิจารณาตราสินค้าเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เช่น

เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทวิสกี้ แบล็ก เลเบิล เป็นโฆษณาส่งเสริมวัฒนธรรมมากที่สุด พบการใช้พาดหัวแบบเร้าอารมณ์มากที่สุด ใช้ภาพสินค้าเพียงอย่างเดียว พบการใช้จุดจับใจด้านหรูหรา ด้านราคา และด้านความเป็นตัวเอง

เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์ ไฮเนเก้นเป็น โฆษณาภาพลักษณ์สินค้ามากที่สุด ใช้พาดหัวแบบคำถาม และกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นมากที่สุด ใช้ภาพการอุปมาอุปไมยมากที่สุด ใช้จุดจับใจด้านผ่อนคลายบันเทิงมากที่สุด

การใช้รูปแบบพาดหัว เทคนิคการนำเสนอภาพ และจุดจับใจในงานโฆษณาแยกตามประเภทของ โฆษณาสถาบัน พบว่า

โฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทภาพลักษณ์สินค้า มีการใช้พาดหัวแบบข่าวกว้างมากที่สุด ใช้การนำเสนอภาพสินค้าเพียงอย่างเดียวมากที่สุด พบการใช้จุดจับใจด้านราคาและความเป็นตัวเองมาก

โฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทสนับสนุนเหตุการณ์สำคัญ มีการใช้พาดหัวแบบเล่นคำมากที่สุด ใช้การนำเสนอภาพการอุปมาอุปไมยมากที่สุด พบการใช้จุดจับใจด้านผ่อนคลายบันเทิงมากที่สุด

โฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทส่งเสริมวัฒนธรรม มีการใช้พาดหัวแบบคำถามและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นมากที่สุด ใช้การนำเสนอภาพผู้ใช้สินค้ามากที่สุด พบการใช้จุดจับใจด้านผ่อนคลายบันเทิงและด้านความเป็นส่วนตัวจำนวนมาก

โฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทแก้ปัญหาสังคม มีการใช้พาดหัวแบบคำขวัญมากที่สุด พบการใช้จุดจับใจด้านสังคมมากที่สุด

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อรับมือกับนโยบายการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ศึกษากรณีเฉพาะ: บริษัท ริชมอนด์ (บางกอก) จำกัด
ผู้แต่ง	ปญุชรัศมี หนูทอง
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ภายใต้บทบาทการดำรงอยู่ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม องค์กรธุรกิจจึงต้องดำเนินงานภายใต้บรรทัดฐานหรือตามความคาดหวังของคนในสังคมที่ตั้งเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานภายใต้กรอบของสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ รวมถึงนโยบายของรัฐ

เมื่อไรก็ตามที่องค์กรธุรกิจไม่ดำเนินงานภายใต้กฎเกณฑ์ของสังคมหรือนโยบายของรัฐบาล ภาพลักษณ์ (Image) ของบริษัทก็จะเป็นไปในทิศทางลบ คนในสังคมจะมองว่าองค์กรธุรกิจนั้นๆ เป็นองค์กรที่ไม่ดี ไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ในทางตรงกันข้าม หากองค์กรธุรกิจดำเนินธุรกิจภายใต้กรอบทางสังคม ทั้งจารีตประเพณี กฎหมายหรือนโยบายรัฐบาล คนในสังคมก็จะมองว่าองค์กรนั้นเป็นองค์กรที่ดี สะท้อนภาพลักษณ์ในด้านบวก อันจะเป็นผลให้ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากกลุ่มประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรในที่สุด

บริษัท ริชมอนด์ (บางกอก) จำกัด ผู้ดำเนินธุรกิจนำเข้าและจัดจำหน่ายสุราต่างประเทศชั้นนำในเครือกลุ่มบริษัท ดิเอจิไอ้ จำกัด มหาชน ซึ่งเป็นบริษัทเครื่องดื่มพรีเมียมชั้นนำของโลก นโยบายหลักในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ คือ การสร้างความพอใจสูงสุดแก่ผู้บริโภค กลุ่มเป้าหมาย ด้วยผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มคุณภาพมีระดับ การพัฒนากลยุทธ์การขายสินค้าให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคแต่ละกลุ่ม ส่งเสริมการให้ความรู้รวมถึงการ

พัฒนาศักยภาพในการทำงานแก่บุคลากรทุกคนในบริษัทฯ ให้มีความภาคภูมิใจในสิ่งที่ทำและทำดีที่สุดให้ได้มาซึ่งมาตรฐานระดับสูงเพื่อความสุขในการทำงาน ทั้งนี้การดำเนินงานของบริษัทฯ ยังยึดนโยบาย การทำงานด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน ตลอดจนพัฒนาความรู้ให้กับสังคมและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมทางการตลาดเพื่อสังคม โดยมีโครงการณรงค์ Drink Don't Drive (take the lead, drink responsibility) ส่งเสริมให้คนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ฯลฯ

หลังจากที่รัฐบาลได้มีมาตรการห้ามอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โฆษณาผ่านสื่อในช่วงก่อนเวลา 22.00 น. โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากการจัดระเบียบสังคม และโครงการลดอุบัติเหตุของภาครัฐ ภายใต้แรงกดดันดังกล่าว ทำให้มีผู้ประกอบการต้องสรรหาช่องทางประเภทอื่นเข้ามาทดแทนในรูปแบบที่มุ่งสื่อตรงต่อกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น นั่นคือเพิ่มงบประมาณในส่วนของการจัดกิจกรรมพิเศษ การทำสปอร์ตมาร์เก็ตติ้งของจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ แบล็ค เลเบิล การทำปาร์ตี้ไวน์ท์ของจอห์นนี่ วอล์กเกอร์ เรด เลเบิล การไคเร้คมาร์เก็ตติ้งกับสถานบันเทิง และการส่งพนักงานขายเข้าประจำร้านค้า เพื่อคอยแนะนำให้ผู้บริโภคสินค้าของตน ภายใต้แนวคิดการตลาดเชิงประสบการณ์ (Experiential Marketing)

ชื่อเรื่อง	การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	อิศราภรณ์ อนวัชชสุข
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

จากการที่ได้ศึกษาการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์จากบทต่างๆ ที่กล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการโฆษณา หลักเกณฑ์ในการโฆษณาทางสื่อโทรทัศน์ วิธีการในการโฆษณาในช่วงเวลาที่ถูกจำกัด โดยการเป็นผู้สนับสนุนการโฆษณาแฝง และการศึกษาความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องในมุมมองต่างๆ กันจากบทที่ผ่านมา ทำให้ได้รับรู้และเกิดความเข้าใจต่างๆ จากการศึกษาอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

กว่างานโฆษณาจะสำเร็จลุล่วงเป็นชิ้นงานให้เราได้รับชมกันนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ทุกฝ่ายมีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตโฆษณา ทั้งทางเอเจนซีโฆษณา และทางบริษัทผู้ผลิต จะต้องเอาใจใส่ในทุกรายละเอียด แต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ต่อจากนั้น เราจะต้องศึกษาถึงกฎ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการจะโฆษณาสินค้านั้นๆ อย่างถ่องแท้ เพื่อให้การผลิตชิ้นงานนั้นออกมาอย่างถูกต้องเหมาะสม อย่างในกรณีนี้ที่ศึกษาถึงการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ นอกจากจะต้องทราบวิธีการในการผลิตชิ้นงานโฆษณาต่างๆ แล้ว เรายังต้องศึกษาถึงหลักเกณฑ์ในการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์อีกด้วย

จากการศึกษาหลักเกณฑ์ในการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์มานั้นสามารถโฆษณาได้ในช่วงเวลา 22.00 – 05.00 น. โดยการโฆษณานั้น สามารถ

โฆษณาได้ในทุกรูปแบบ แต่ต้องเป็นโฆษณาในเชิงสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคม และไม่เป็นการโฆษณาในลักษณะของการเชิญชวนให้ดื่มหรือเป็นการมอมเมาแก่เด็กและเยาวชน

นอกจากนั้น ในช่วงเวลาที่ถูกจำกัด ยังมีวิธีการโฆษณาอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถออกอากาศในช่วงเวลาดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง ไม่เป็นการขัดต่อหลักเกณฑ์ในการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์อีกด้วย ได้แก่ การโฆษณาในรูปแบบของการเป็นผู้สนับสนุน (Sponsorship) และการโฆษณาแฝงนั่นเอง

นอกจากการศึกษาถึงกระบวนการในการผลิตชิ้นงานและหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการโฆษณาแล้ว การจะเป็นนักโฆษณาที่ดีนั้น จะต้องมีการติดตามข้อมูลข่าวสารต่างๆ อยู่เสมอ รู้ความเป็นไปทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และถ้าเป็นไปได้ก็ควรที่จะรู้ถึงมุมมองต่างๆ ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการโฆษณา ได้แก่ มุมมองของผู้บริโภค มุมมองของบริษัทผู้ผลิต (เจ้าของสินค้า) มุมมองของหน่วยงานของทางภาครัฐ และมุมมองของนักโฆษณาด้วยกัน เพื่อที่จะทำให้มีความเข้าใจที่ถ่องแท้เกี่ยวกับงานรู้เท่าทันในกฎเกณฑ์ต่างๆ รู้ทันความคิดของบุคคลที่เกี่ยวข้อง และรู้จักลูกค้าของเราเป็นอย่างดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้สามารถสร้างงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อย่างในกรณีการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์นี้ ถ้าหากเราได้ติดตามข่าวสารต่างๆ ในปัจจุบันแล้ว ก็จะทำให้เราในขณะนี้ได้มีการถกเถียงกันเกี่ยวกับการเสนอหลักเกณฑ์ในการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ทางสื่อโทรทัศน์ตลอด 24 ชั่วโมง โดยได้มีผู้วิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องนี้กันอย่างมากมาย โดยจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นในมุมมองของผู้เกี่ยวข้องต่างๆ นั้น สามารถสรุปได้ดังนี้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน

ในมุมมองของผู้บริโภค มุมมองของนักโฆษณา มุมมองของสื่อโทรทัศน์ มุมมองของบริษัทผู้ผลิต และ มุมมองของหน่วยงานของทางภาครัฐต่างก็มีความพอใจ เห็นด้วยในหลักเกณฑ์การโฆษณาในปัจจุบันเว้นแต่ มุมมองของหน่วยงานของทางภาครัฐในฐานะผู้ควบคุม (สคบ.) ที่เห็นว่าหลักเกณฑ์การโฆษณาในปัจจุบันยังไม่ เป็นการสมควร เพราะตอนนี้ก็ยังคงมีการณรงค์ในเรื่อง นี้กันเป็นอย่างมากอิทธิพลของการโฆษณาเครื่องดื่มที่มี ส่วนผสมของแอลกอฮอล์ทางสื่อโทรทัศน์ในมุมมองของ ผู้บริโภค มุมมองของนักโฆษณา มุมมองของสื่อโทรทัศน์ และมุมมองของหน่วยงานของทางภาครัฐต่างก็มีความเห็น ว่า อิทธิพลของการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของ แอลกอฮอล์นั้น ได้เป็นสื่อที่มีอิทธิพลกับผู้ชมเว้นแต่ มุมมองของบริษัทผู้ผลิตที่เห็นว่า การโฆษณานั้น เป็นเพียง แค่การตอกย้ำตราหือเท่านั้น ไม่ได้มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมในการซื้อหรือการอุปโภคบริโภคของผู้บริโภค แต่อย่างใดความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกกฎหมายห้ามการ โฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ตลอด 24 ชั่วโมงในมุมมองของผู้บริโภคกลุ่มวัยรุ่น มุมมองของสื่อ โทรทัศน์ และมุมมองของหน่วยงานของทางภาครัฐใน ในฐานะผู้ควบคุม (สคบ.) ได้มีความเห็นด้วยในการออกกฎ ห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ตลอด 24 ชั่วโมงเว้นแต่ในมุมมองของผู้บริโภคกลุ่มผู้ใหญ่ มุมมองของนักโฆษณา มุมมองของบริษัทผู้ผลิต และ มุมมองของหน่วยงานของทางภาครัฐ ที่ไม่เห็นด้วยกับการ ออกกฎดังกล่าว เนื่องจากเป็นกรจำกัดสิทธิของผู้บริโภค มากเกินไปความคิดเห็นเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มที่มี ส่วนผสมของแอลกอฮอล์ที่มาในรูปแบบของ Sponsorship และ การโฆษณาแฝงในมุมมองของผู้บริโภค มุมมองของ นักโฆษณา มุมมองของสื่อโทรทัศน์ และมุมมองของ บริษัทผู้ผลิต ต่างก็มีความเห็นว่าการโฆษณาที่มารูปแบบ ของ Sponsorship และการโฆษณาแฝงนั้นได้มีอิทธิพลต่อ ผู้บริโภค โดยทำให้เกิดการรู้จักสินค้า และสร้างการจดจำตรา

ยี่ห้อขึ้นได้เว้นแต่ในมุมมองของหน่วยงานของทางภาครัฐ ที่มีความเห็นว่า การโฆษณาที่มาในรูปแบบของ sponsorship และการโฆษณาแฝงนั้นไม่ได้มีอิทธิพลต่อ ผู้บริโภค โดยให้เหตุผลว่า อยู่ที่ตัวของผู้บริโภคเอง มากกว่า จากเหตุผลที่ว่า “น่าจะแล้วแต่คนมากกว่า คือคน ที่ไม่ดื่มก็คือไม่ดื่ม การโฆษณาแบบสปอนเซอร์หรือ โฆษณาแฝงไม่ได้มีผลถึงกับว่าเห็นแล้วจะทำให้ไปซื้อ มา กิน”

ชื่อเรื่อง	การศึกษาความเป็นไปได้ในการนำ Web service มาสนับสนุนการทำธุรกิจ ไลน์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	สมพร ลำอังก์ศรี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ประเทศไทย เนื่องจากธุรกิจ ไลน์ในประเทศไทยยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยี Web services และการจัดตั้งตลาดกลาง ไลน์อิเล็กทรอนิกส์ ยังคงต้องใช้เวลาอีกสักกระยะหนึ่ง เพื่อสร้างความเข้าใจเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการ ผู้ผลิตก็ต้องมีการเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น และมีการประชาสัมพันธ์สินค้าทั้งในและต่างประเทศ ก็จะสามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ได้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ต่อไป

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความเป็นไปได้ในการนำ Web service มาสนับสนุนการทำธุรกิจ ไลน์ในประเทศไทย เป็นการศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจ ไลน์เฉพาะที่ทำจากอู่ในประเทศไทย เป็นการศึกษาเพื่อทราบถึงโอกาสและความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและเป็นช่องทางในการขยายธุรกิจซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เอกสารวารสาร สอบถามข้อมูลจากกรมศุลกากร (ปี พ.ศ. 2544-2548) กรมสรรพสามิต (ปี พ.ศ. 2539-2548) และจากการสัมภาษณ์ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจ ไลน์ประกอบด้วย กรรมการผู้จัดการ โรงผลิต ไลน์ ผู้จัดการฝ่ายขาย พนักงานขาย ตัวแทนจำหน่าย ไลน์นำเข้าต่างประเทศ ซึ่งท่านทั้งหลายเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจ ไลน์และนำเสนอโดยการพรรณนา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาความต้องการเหล้าอู่ในประเทศไทย ศึกษาการนำ Web service มาใช้ในการพัฒนาตลาดกลาง ไลน์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า

ความต้องการเหล้าอู่ในประเทศไทยมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยี Web service และ E-marketplace เป็นแนวทางที่เหมาะสมในการที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจ ไลน์ในประเทศไทย แต่มีความเป็นไปได้ยากในการนำเทคโนโลยีดังกล่าว มาใช้กับธุรกิจ ไลน์ใน

ชื่อเรื่อง	ผลการสำรวจความคิดเห็นเรื่องการรับรู้และผลกระทบจากโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: กรณีศึกษาประชาชนอายุ 11-70 ปี ในเขต 13 จังหวัดทั่วประเทศ	ภาคการ (ร้อยละ 63.3) และเวทีการแสดง/บันเทิง (ร้อยละ 13.7)
ผู้แต่ง	สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	
ปีที่พิมพ์	2549	
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา	
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย	

บทสรุป

ผลการสำรวจความคิดเห็นเรื่องการรับรู้และผลกระทบจากโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: กรณีศึกษาประชาชนอายุ 11-70 ปี ในเขต 13 จังหวัดทั่วประเทศ ได้ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างจำนวน 4,127 ตัวอย่าง ประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการสำรวจในครั้งนี้เมื่อสอบถามถึงพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เช่น เหล้า เบียร์ ไวน์) ของตัวอย่างร้อยละ 6.7 ดื่มประจำ ร้อยละ 41.7 ดื่มเป็นบางครั้ง และร้อยละ 51.6 ไม่ดื่มและได้สอบถามถึงการเคยพบเห็น/ได้ฟังการโฆษณาหรือการชักจูงในรูปแบบต่างๆ ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อสาธารณะในรอบ 1 วันที่ผ่านมา พบว่า ร้อยละ 68.8 พบเห็น/ได้ฟัง และร้อยละ 31.2 ไม่พบเห็น/ไม่ได้ฟังโดยประเภทของสื่อทางสาธารณะที่โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เคยพบเห็น/ได้ฟังในรอบ 1 วันที่ผ่านมา 3 อันดับแรก ได้แก่ โทรทัศน์ (ร้อยละ 91) รองลงมาคือหนังสือพิมพ์/สิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 37) และป้ายคัทเอาท์/ป้ายกลางแจ้ง (ร้อยละ 23.4) เมื่อพิจารณาถึงการพบเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อบุคคล ณ จุดขาย พบว่า มีการพบเห็นถึงร้อยละ 89.2 โดยประเภทสถานที่ที่พบเห็นสื่อบุคคล 3 อันดับแรก ได้แก่ ผับ/คาราโอเกะ (ร้อยละ 75.9) รองลงมาคือ ร้านอาหาร/

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ภาพลักษณ์สินค้าและการรับรู้อิทธิพลกลุ่มอ้างอิงระหว่างผู้บริโภคที่ซื้อและไม่ซื้อสินค้าสุรากลั่นชุมชน จังหวัดสุโขทัย
ผู้แต่ง	จันทร์รัตน์ เตื่อสกุล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

2. ผู้บริโภคที่ซื้อ และไม่ซื้อสินค้าสุรากลั่นชุมชน มีการรับรู้ภาพลักษณ์สินค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- ผู้บริโภคที่ซื้อ และไม่ซื้อสินค้าสุรากลั่นชุมชน มีการรับรู้อิทธิพลกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทคัดย่อ

การศึกษาแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ภาพลักษณ์สินค้า และการรับรู้อิทธิพลกลุ่มอ้างอิงของผู้บริโภคที่ซื้อ และไม่ซื้อสินค้าสุรากลั่นชุมชน จังหวัดสุโขทัย (2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ภาพลักษณ์สินค้า และการรับรู้อิทธิพลกลุ่มอ้างอิงของผู้บริโภคที่ซื้อ และไม่ซื้อสินค้าสุรากลั่นชุมชน จังหวัดสุโขทัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มประชาชนในฐานะผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบวัดจำนวน 4 ส่วน คือ แบบสอบถามลักษณะทางประชากร แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อสินค้าสุรากลั่นชุมชนของผู้บริโภค แบบวัดการรับรู้ภาพลักษณ์สินค้าสุรากลั่นชุมชน และแบบวัดการรับรู้อิทธิพลกลุ่มอ้างอิง

สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผู้บริโภคที่ซื้อ และไม่ซื้อสินค้าสุรากลั่นชุมชน มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชื่อเรื่อง	การรับรู้การสื่อสารการตลาดเพื่อสร้าง ภาพลักษณ์ของเบียร์สิงห์ไลท์ เปรียบเทียบกับเบียร์ช้างไลท์
ผู้แต่ง	ศรายุทธ ศิริपाल์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาการรับรู้การสื่อสารการตลาดเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของเบียร์สิงห์ไลท์เปรียบเทียบกับเบียร์ช้างไลท์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการรับรู้การสื่อสารการตลาดเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของเบียร์สิงห์ไลท์เปรียบเทียบกับเบียร์ช้างไลท์ ความสัมพันธ์ของการสื่อสารการตลาดเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของเบียร์สิงห์ไลท์เปรียบเทียบกับเบียร์ช้างไลท์ของกลุ่มเป้าหมายกับระดับความพึงพอใจในตราสินค้า และระดับความภักดีในตราสินค้า และลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง เช่น อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและความภักดีในตราสินค้า ของสิงห์ไลท์และช้างไลท์ ในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบบสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการแบบวัดผลครั้งเดียว (One-Shot Case Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสถิติ SPSS มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ สถิติค่าร้อยละ (Percentage) สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคเบียร์สิงห์ไลท์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ระหว่าง 8,001-15,000 บาทต่อเดือน

ส่วนผู้บริโภคเบียร์ช้างไลท์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง เช่นกัน มีอายุระหว่าง 20-25 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ และทำงานเป็นพนักงานบริษัทเอกชนส่วนใหญ่มีรายได้ 8,001-15,000 บาทต่อเดือนเช่นกัน

ผู้บริโภคเบียร์สิงห์ไลท์โดยรวมแล้วมีการรับรู้เบียร์สิงห์ไลท์ผ่านสื่อมวลชน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และรับรู้โดยการไม่ผ่านสื่อมวลชน ในระดับ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ เช่นกัน จากการศึกษา พบว่าผู้บริโภคเบียร์สิงห์ไลท์จะมีการรับรู้เบียร์สิงห์ไลท์ โดยไม่ผ่านสื่อมวลชนน้อยกว่าการผ่านสื่อมวลชน

สำหรับผู้บริโภคเบียร์ช้างไลท์ พบว่า โดยรวมแล้วมีการรับรู้เบียร์ช้างไลท์ผ่านสื่อมวลชน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และรับรู้โดยการไม่ผ่านสื่อมวลชน ในระดับ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ เช่นกัน จากการศึกษา พบว่าผู้บริโภคเบียร์ช้างไลท์จะมีการรับรู้เบียร์ช้างไลท์ โดยไม่ผ่านสื่อมวลชนน้อยกว่าการรับรู้เบียร์ช้างไลท์ผ่านสื่อมวลชน

ชื่อเรื่อง	การปรับตัวของนักศึกษาหญิงที่ทำงานเป็นพนักงานส่งเสริมการขายสุราในอำเภอเมืองเชียงใหม่
ผู้แต่ง	อภิญญา ชนะพิมพ์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ก่อนประกอบอาชีพนี้ ส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพใดๆมาก่อน การทำงานนอกเวลาเรียนคืออยากมีรายได้เสริมอยากใช้เวลาว่างจากการเรียนให้เกิดประโยชน์และอยากแบ่งเบาภาระทางบ้าน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การปรับตัวของนักศึกษาหญิงที่ทำงานเป็นพนักงานส่งเสริมการขายสุรา ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังทางด้านครอบครัวและสังคมของนักศึกษาหญิงและการศึกษาการปรับตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักศึกษาหญิงที่ทำงานเป็นพนักงานส่งเสริมการขายสุรา

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและการสนทนากลุ่ม ตลอดจนการบันทึกข้อมูลผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาหญิงที่ทำงานเป็นพนักงานส่งเสริมการขายสุรา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 ราย นอกจากนี้ ได้ทำการสัมภาษณ์ เพื่อน แฟน พ่อแม่ พนักงานในบริษัท เจ้าของร้านและลูกค้า เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำเสนอโดยการบรรยาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักศึกษาหญิงที่ทำงานเป็นพนักงานส่งเสริมการขายสุรา กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่มหาวิทยาลัยของเอกชนและรัฐบาล ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวฐานะค่อนข้างยากจน ถึง ปานกลาง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ค้าขาย รับจ้าง ทำนา ทำสวน มีรายได้เดือนละ 6,000-40,000 บาท ครอบครัวมีหนี้สิน จำนวน 4 ราย สถานภาพทางสังคมของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นชาวบ้าน การอบรมเลี้ยงดูโดยส่วนใหญ่ พ่อแม่เอาใจมาตั้งแต่เด็ก

ชื่อเรื่อง	การศึกษางานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อความรู้สึกลอยกระทลองดื่มและการจดจำตราสินค้าในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น
ผู้แต่ง	ศรีรัช ลาภใหญ่
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาเรื่อง “การศึกษางานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อความรู้สึกลอยกระทลองดื่มและการจดจำตราสินค้าในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น” ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กรมสุขภาพจิต สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวส.) และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ประจำปี พ.ศ. 2550

โครงการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ในเชิงการรับรู้ระหว่างการรับชมโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสุรากับความอยากทดลองบริโภคสินค้าที่โฆษณาในกลุ่มเยาวชนระดับประถมศึกษาตอนปลาย วัยรุ่นตอนต้นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วัยรุ่นตอนปลายระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้นระดับอุดมศึกษา รวมทั้งสิ้นสี่กลุ่ม เพื่อศึกษาความรู้สึกลอยกระทลองต่อตราสินค้าและการจดจำตราสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสุราจากการโฆษณา. ศึกษาการตีความและการให้ความหมายต่อตราสินค้าที่ทำการโฆษณาในกลุ่มเป้าหมายทั้งสี่กลุ่ม รวมทั้งความรู้สึกลอยกระทลองที่มีต่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์

ผลการศึกษาระบุว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างทุกกลุ่มมีความชื่นชอบโฆษณาสุรา/เบียร์ กลุ่มทดสอบทุกกลุ่มมองว่าโฆษณาสุรา/เบียร์ ถ่ายทำสวย สนุกเพลิดเพลิน ผู้แสดงสวย กลุ่มตัวอย่างชั้นประถมและมัธยม

ตั้งมองว่าโฆษณาสนุก ส่วนกลุ่มตัวอย่างมัธยมปลายและนักศึกษา มองว่าโฆษณาสุรา/เบียร์ มีแนวคิดของโฆษณาที่ดี มีส่วนเพิ่มความสนุกของโฆษณา มากกว่าแค่ภาพสวยหรือถ่ายทำดี กลุ่มมัธยมปลายและนักศึกษามีแนวโน้มที่จะใส่ใจเรื่องแนวคิดของโฆษณา มากกว่ากลุ่มเด็กประถมและได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของโฆษณา มากกว่ากลุ่มเด็กเล็ก โดยเฉพาะเรื่องแรงบันดาลใจและเห็น โฆษณาเป็นตัวอย่างในการสร้างแรงบันดาลใจ กลุ่มเด็กชั้นประถมและมัธยมต้นจะไม่เข้าใจแนวคิดของโฆษณา มากนัก ดังนั้น กลุ่มนี้จะชอบโฆษณาที่ดูง่าย เนื้อเรื่องง่ายๆ ไม่ซับซ้อนหรือไม่ใช้แนวคิดในเชิงนามธรรม การใช้กลยุทธ์ผู้มีชื่อเสียงหรือ celebrity endorsement นั้นมีผลต่อผู้รับสารอย่างเห็นได้ชัด โดยมีผลในแง่การจดจำได้ในทุกกลุ่มทดสอบ โดยเฉพาะโฆษณาเบียร์ช้าง ชุดอีกนิตนะคนไทย ที่ทุกกลุ่มจดจำได้สูงมาก ฉากสุดท้ายของโฆษณาเป็นที่จดจำได้มากและเป็นฉากที่ผู้ชมจำชื่อสินค้า จำชื่อบริษัท เห็นขวดสุราได้ชัดเจนตราสินค้าเบียร์ช้าง เป็นตราสินค้าที่ได้รับความชื่นชมมากที่สุดในทุกกลุ่ม ทุกกลุ่มปฏิเสธว่า โฆษณาไม่ได้มีผลต่อตนเอง แต่ผลการทดสอบพบว่า โฆษณามีผลในเรื่องการจดจำและความนิยมในตราสินค้า เพราะทุกกลุ่มมีความภักดีต่อตราสินค้าสูงมาก โดยเฉพาะตราสินค้าช้าง ผลสรุประบุว่า ทุกกลุ่มมีความรู้เท่าทันสื่อในระดับที่ไม่สูงมาก และมีความรู้เท่าทันกลยุทธ์ทางการสื่อสารและการตลาดของบริษัทสุรา/เบียร์ ไม่สูงเช่นกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การเปิดรับสารที่ขาดการตระหนักและขาดการพิจารณา

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์การแข่งขันธุรกิจเบียร์
ผู้แต่ง	ณัฐมาศ ลือเวศย์วัฒน์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ตราสินค้าเป็นที่รู้จักของผู้บริโภค และยังใช้การโฆษณาเป็นการสร้างภาพพจน์ให้กับตราสินค้าอีกด้วย ในปัจจุบันนี้มีบุคลากรในการขายคือพนักงานส่งเสริมการขาย หรือที่เรียกกันว่า พรืดตี้ หรือ สาวเชียร์เบียร์ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ใช้ดึงดูดและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้บริโภค สุดท้ายคือ กลยุทธ์ใหม่ที่เกิดขึ้นในธุรกิจเบียร์ การติดต่อสื่อสารโดยตรงกับผู้บริโภคผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย

บทคัดย่อ

เบียร์นับเป็นเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมมาก อีกทั้งมูลค่าการตลาดของเบียร์ที่สูงและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี การศึกษาในหัวข้อกลยุทธ์การแข่งขันในธุรกิจเบียร์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากลยุทธ์การแข่งขันของผู้ผลิตและผลอันเกิดจากกลยุทธ์การแข่งขันของผู้ผลิตในธุรกิจเบียร์นั้น โดยศึกษาข้อมูลของผู้ผลิตเบียร์จำนวน 4 ราย คือ บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด บริษัท ไทยเบฟเวอเรจส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยเอเชียแปซิฟิกบริวเวอรี่ จำกัด และบริษัท ซานมิเกลเบียร์ (ประเทศไทย) จำกัด ในช่วงเวลา พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2549

จากการศึกษา พบว่า ธุรกิจเบียร์ของไทยในช่วงเวลาดังกล่าวมีการแบ่งตลาดอย่างชัดเจน โดยแบ่งระดับตลาดของเบียร์ออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วยระดับพรีเมียม ระดับกลาง และระดับล่าง มีความแตกต่างกันทั้งด้านราคาจำหน่ายและตัวผลิตภัณฑ์ ด้านผลิตภัณฑ์นั้นมีความแตกต่างกันทั้งระดับปริมาณแอลกอฮอล์และบรรจุภัณฑ์ ส่วนการแข่งขันทางด้านราคานี้ไม่ค่อยมีความสำคัญในธุรกิจเบียร์ มีการใช้กลยุทธ์การลดราคาอยู่บ้างเป็นบางช่วงเวลา และจะพบแต่ในตลาดระดับล่างที่มีการใช้กลยุทธ์ด้านราคา

และช่องทางการจัดจำหน่ายยังคงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับธุรกิจนี้ แต่ผู้ผลิตก็ได้หันมาให้ความสำคัญกับช่องทางการจำหน่ายทางโมเดิร์นเทรดมากขึ้น ในส่วนการส่งเสริมการตลาดนั้น การโฆษณานับเป็นกลยุทธ์การตลาดที่มีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้ผลิตภัณฑ์และ

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านอุปทาน : ผลิตภัณฑ์ (Product)**

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของชื่อการค้าและคุณภาพของเบียร์ต่อพฤติกรรมการเลือกดื่มของผู้บริโภค
ผู้แต่ง	นราพร ณ นคร
ปีที่พิมพ์	2518
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

คุณภาพของเบียร์ไม่แสดงอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกอย่างมีนัยสำคัญ และจากข้อมูลการรายงานด้วยถ้อยคำพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บ่งว่าเลือกชอบเบียร์ตราสิงห์ โดยมีเหตุผลว่ารสชาติ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าไม่สอดคล้องกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการทดลอง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงอิทธิพลของชื่อการค้าและคุณภาพของเบียร์ต่อพฤติกรรมการเลือกดื่มของผู้บริโภค กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2517 เฉพาะเพศชายที่สนใจสมัครเข้ารับการทดลองจำนวน 50 คน กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างดื่มเบียร์ใน 3 เดือน ไข คือ ดื่มเบียร์ที่คุณภาพเหมือนกันจากขวดที่ติดชื่อการค้าต่างกัน ดื่มเบียร์ที่คุณภาพต่างกันจากขวดที่ติดชื่อการค้าเหมือนกัน และดื่มเบียร์ที่คุณภาพต่างกันจากขวดที่ติดชื่อการค้าต่างกัน โดยจัดสภาพการณ์ทดลองแบบการทดสอบการเลือกชอบเป็นคู่กลุ่มตัวอย่างดื่มเบียร์ทีละคู่รวมทั้งสิ้น 15 คู่ หลังจากการดื่มแล้วให้เลือกว่าชอบเบียร์ขวดใด เป็นการตัดสินใจเลือกทั้งหมด 15 ครั้ง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างจะได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติการดื่มเบียร์ ชนิดของเบียร์ที่ชอบและเหตุผลที่ชอบ

ผลการวิจัยพบว่าชื่อของการค้าของเบียร์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกดื่มของผู้บริโภค ($p < .10$) ส่วนคุณภาพไม่แสดงอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกดื่มของผู้บริโภคอย่างมีนัยสำคัญ และการเลือกชื่อการค้าไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกคุณภาพ นอกจากนี้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการดื่มเบียร์มากพบว่า ชื่อการค้ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกดื่ม ($p < .10$) ส่วนคุณภาพไม่แสดงอิทธิพล ในกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการดื่มเบียร์น้อย ($p < .10$) พบว่าทั้งชื่อการค้าและ

ชื่อเรื่อง	โอกาสของการนำเบียร์ลาเกอร์ตราใหม่
ผู้แต่ง	ออกจำหน่ายในตลาดประเทศไทย
ปีที่พิมพ์	วัชรกรณ วิชาโสภณฐ
แหล่งที่มา	2522
ประเภทเอกสาร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

เบียร์ลาเกอร์ เป็นเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ประเภทหนึ่ง ซึ่งคนไทยนิยมดื่มและมีความคุ้นเคยมานาน ตั้งแต่ต้องส่งมาจากต่างประเทศจนปัจจุบันก็ดำเนินการผลิตเองในเมืองไทย ซึ่งธุรกิจประเภทนี้ก็ได้เริ่มดำเนินการมาประมาณ 58 ปี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าธุรกิจประเภทนี้ก็มีคู่แข่งขยับน้อยมาก ทั้งๆ ที่ตลาดผู้บริโภคนิยมเบียร์ประเภทนี้มาก จะเห็นได้จากยอดการจำหน่ายในปี 2521 มีถึง 2,704 ล้านบาท และอัตราการเพิ่มของยอดจำหน่ายในระหว่างปี 2519-2521 เฉลี่ยเพิ่มปีละ 30% จากตัวเลขดังกล่าว นับเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ผู้เขียนสนใจจะศึกษาปัญหาในหัวเรื่องนี้ เพื่อต้องการทราบความต้องการของตลาดเบียร์ในเมืองไทยปัจจุบัน ในแง่ของผู้บริโภคเป็นหลัก

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในเรื่องนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้หลักและวิธีการทางสถิติเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยแบบสอบถาม 3 ส่วน ด้วยกันคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามที่ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคเบียร์ชนิดต่างๆ ซึ่งผลิตและจำหน่ายในเมืองไทยปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการทดสอบผู้บริโภคแบบไม่ให้ผู้บริโภคทราบตราห้อย เพื่อทดสอบเบียร์ทั้ง 4 ตราห้อย ที่ผลิตและจำหน่ายในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับศึกษาความคิดเห็นของผู้จำหน่ายปลีกเบียร์ลาเกอร์ประเภทต่างๆ

จากผลการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ทำให้ทราบว่าผู้บริโภคเบียร์ทุกกลุ่มอาชีพมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัย

หลายๆ ด้าน ทางด้านปริมาณการดื่ม ความถี่ของการดื่ม ตราห้อยของเบียร์ที่ดื่ม หรือคุณสมบัติด้านความเข้มข้น ความชุ่มคอมีผลต่อการตัดสินใจดื่มเบียร์ของผู้บริโภคมาก นอกจากนี้ก็ยังทำให้ทราบว่าคุณสมบัติที่มีผลต่อการดื่มของผู้บริโภคเบียร์มากที่สุดคือ ความเข้มข้น ความหอม และความชุ่มคอ คุณสมบัติเป็นอุปสรรคต่อการดื่ม ตราห้อยของเบียร์ที่ดื่ม คือ ความขม ดังนั้นผลิตภัณฑ์เบียร์ที่ออกสู่ตลาดเบียร์เมืองไทย ต้องอยู่ในส่วนประกอบที่พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านตัวผลิตภัณฑ์ จะต้องมียุทธศาสตร์คือ ความเข้มข้น ความหอมและความชุ่มคอ ที่สามารถสัมผัสด้วยประสาทลิ้น และจมูกได้อย่างเด่นชัด ประกอบด้วยภาชนะการบรรจุที่มีความแตกต่างจากคู่แข่งในตลาด
2. ต้องใช้การส่งเสริมการจำหน่ายโดยผ่านสื่อที่สามารถแสดงให้เห็นได้ชัดเจน เช่น โทรทัศน์ นิตยสาร หนังสือพิมพ์
3. ทางด้านการจำหน่าย ต้องผ่านตัวแทนจำหน่ายและต้องสนใจพ่อค้าปลีกให้มาก เพราะพ่อค้าปลีกเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของผู้บริโภคมากที่สุด
4. ทางด้านราคา ควรจะอยู่ระดับกลางระหว่างราคาเบียร์ตราห้อยที่ต่ำสุด กับราคาเบียร์ตราห้อยที่สูงสุดที่มีในตลาด เพราะผู้ดื่มเบียร์ส่วนใหญ่พิจารณาถึงรสชาติเป็นหลัก ส่วนด้านราคามีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์น้อย เฉพาะในช่วงของการเริ่มแรกของการเข้าตลาด
5. ส่วนปัญหาทางด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่สามารถควบคุมได้มีดังนี้

ก. จากผลการวิจัยพบว่า กิจการค้าของธุรกิจประเภทเบียร์ลาเกอร์นี้ยังไม่ได้ปล่อยให้ไปโดยเสรี

ข. ปัญหาทางด้านขนบธรรมเนียม
ประเพณี

สรุป สำหรับการศึกษาในวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้เป็นเพียงการพิจารณาเน้นหนักในบางส่วนประกอบของการดำเนินธุรกิจประเภทเบียร์ลาเกอร์ ซึ่งอาจจะเป็นแนวทางในการที่จะช่วยให้ผู้ที่คิดประกอบธุรกิจใหม่ประเภทเบียร์ลาเกอร์หรือผู้ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันได้เห็นถึงความเป็นไปได้ของโอกาสที่จะนำเบียร์ลาเกอร์ตราใหม่ออกสู่ตลาดเมืองไทยปัจจุบัน

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ไวน์ในท้องตลาด
ผู้แต่ง	ดำรงชัย ชัยอริยะกุล
ปีที่พิมพ์	2525
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/ เอกสาร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ไวน์ในท้องตลาดคือไวน์ขาวและไวน์แดง ที่ผลิตโดยโรงงานสุราผลไม้ บริษัทประมวลผลจำกัด นครชัยศรี ไวน์มะยม และไวน์สตอเบอร์รี่ที่ผลิตโดยภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์หาปริมาณกรดทั้งหมด และปริมาณกรดชนิดไม่ระเหย เเปอร์เซ็นต์ของแอลกอฮอล์ ปริมาณโปตัสเซียม ปริมาณซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และปริมาณแทนนิน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

	ไวน์ขาว	ไวน์มะยม	ไวน์แดง	ไวน์สตอเบอร์รี่
ความเป็นกรดทั้งหมด, mol/l	0.0808	0.0542	0.0869	0.0490
ความเป็นกรดที่ไม่ระเหย, mol/l	0.0713	0.0374	0.0755	0.0454
ชนิดของกรดที่ไม่ระเหย	Tartaric Lactic Malic	Tartaric Maric Citric	Tartaric Lactic Malic Succinic	Tartaric Lactic Succinic
เปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์ (v/v)	10.5	8.2	10.5	9.6
pH	3.02	3.58	3.00	3.27

โปตัสเซียม gm/ 50 ml	0.0070	0.0109	-	0.0104
ซัลเฟอร์ได ออกไซด์ อิสระ, ppm	3.48	2.82	4.48	3.20
ซัลเฟอร์ได ออกไซด์ รวม, ppm	9.86	11.26	7.94	9.86
แทนนิน % (w/ v)	5.58 x	1.62 x	9.86 x	9.28 x
	10 -3	10 -3	10 -3	10 -3

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตเหล้า ขาว
ผู้แต่ง	จิระ หงส์दारมภ์, บุญคง หันจางสิทธิ์
ปีที่พิมพ์	2528
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/ เอกสาร

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้เพื่อ วิเคราะห์ ปัญหาทางด้านอุปทานของสุราขาว- ผสม เช่น ขบวนการผลิต ปัจจัยที่ใช้ในการผลิต ต้นทุนการผลิต โควตาการผลิต เขตการจำหน่าย ภาษี และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการผลิตสุราขาว- ผสม การเทคโนโลยีและ เทคนิคการผลิต และอำนาจการผูกขาดของอุตสาหกรรมนี้ ก็ได้กล่าวรวมในการศึกษานี้ด้วย

วิธีการศึกษาใช้หลักสถิติทั่วไปโดยมีการ วิเคราะห์ด้วยสมการแบบถดถอย ใช้ตัวเลขเบื้องต้นและ ทฤษฎีภูมิ ตัวเลขเบื้องต้นได้มาจากการสัมภาษณ์โดยใช้ แบบสอบถาม และบางส่วนก็ใช้วิธีการส่งแบบสอบถาม ไปยังโรงงานที่ผลิตสุราขาว- ผสม ส่วนตัวเลขทฤษฎีภูมิ ส่วนมากก็ได้จากกรมสรรพสามิต

จากการศึกษาและวิเคราะห์เราอาจสรุปอย่างย่อๆ ได้ดังนี้

คนไทยบริโภคสุราขาว- ผสม โดยเฉลี่ยประมาณ 150 ล้านลิตรต่อปี ในช่วงปี 2517- 2521หรือประมาณ 50% ของสุราที่จำหน่ายที่ผลิตขึ้นภายในประเทศของระยะ เดียวกัน

ภาษีที่เก็บได้โดยเฉลี่ยประมาณ 885.58 ล้านบาท ต่อปี หรือประมาณ 34.55% ของรายได้จากภาษีทั้งหมดที่ เก็บได้จากสุราหรือประมาณ 5.6 % ของรายได้จากภาษี ของทั้งประเทศ สุราประเภทนี้จึงมีความสำคัญมาก

ถ้าจะมองทางด้านการผลิตของสุราขาว- ผสม ใน รอบ 10 ปี คือระหว่าง พ. ศ. 2514- 2524 เราพบว่า ปริมาณ

การผลิตได้เพิ่มขึ้น 3 เท่าตัว จาก 5,130,428 เท ในปี 2514 เป็น 14,555,304 เท ในปี 2524 ในขณะที่ปริมาณจำหน่ายเพิ่มจาก 4,623,433 เท ในปี 2524 เป็น 13,567,277 เท ในปี 2524 จากนี้ชี้ให้เห็นว่าจะมีสต็อกข้ามปีของสุราประเภทนี้ประมาณ 500,000 เท ถึง 1,000,000 เท ต่อปี ซึ่งอธิบายถึงพฤติกรรมที่น่าสนใจของผู้ผลิตที่พยายามเก็บสต็อกไว้บางส่วน เพื่อจะหาทำกำไรโดยการขายในอนาคต เพราะสุราที่เก็บไว้นานนั้น ผู้บริโภคชอบดื่มจึงขายได้ราคาแพงกว่า และแสดงให้เห็นว่า ถ้าเก็บไว้ในปริมาณที่เหมาะสมแล้ว ต้นทุนต่อหน่วยในการเก็บรักษาคงจะต่ำกว่าราคาต่อหน่วยที่ขายได้ในอนาคต

ถ้าจะมองในด้านการเจริญเติบโต หรือการเพิ่มการผลิตต่อปีแล้ว จะเห็นได้ว่า เพิ่มในอัตราที่ช้ามาก ทำให้ด้านอุปทานของสุราชาวผสมมีเสถียรภาพมากกว่าทางด้านอุปสงค์ ซึ่งก็ควรเป็นเช่นนั้นเพราะ ผู้ผลิตสามารถควบคุมปริมาณการผลิตได้ตามที่ต้องการ

ถ้าจะมองในแง่ภาระภาษี จากรายได้จากภาษีที่เก็บได้ตามภาคต่างๆแล้ว เราพบว่า เราสามารถเก็บภาษีให้มากในภาคที่ยากจน เก็บได้มากที่สุดจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาที่เก็บได้เป็นอันดับสองคือภาคเหนือ อันดับสามคือ ภาคใต้ อันดับสี่คือภาคตะวันออกและภาคกลาง ซึ่งเป็นไปตามลำดับรายได้ต่อหัวของแต่ละภาค จากต่ำไปหาสูง ภาษีที่เก็บจากสุราชาวผสม จึงเป็นภาษีถอยหลัง (regressive tax) ซึ่งตกกับผู้มีรายได้น้อย

ส่วนองค์ประกอบของต้นทุนการผลิตที่สำคัญของสุราชาว-ผสม เป็นดังนี้ ต้นทุนแรงงาน 4.96%, ไฟฟ้า 1.16%, น้ำประปา 1.69%, เชื้อเพลิง 6.69%, ข้าว 8.49%, กากน้ำตาล 72.19% อุตสาหกรรมนี้จึงไม่ใช่อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก แต่เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบมาก โดยเฉพาะกากน้ำตาลและข้าว เราจะต้องยอมรับว่า เราไม่ได้นำเข้าเอาต้นทุนของเครื่องจักรและสินค้านานอื่นๆ มาร่วมพิจารณา ด้วยเหตุผลที่ว่า เราไม่สามารถจะหา

ตัวเลขที่เป็นที่เชื่อถือได้ จริงอยู่โรงงานทั้ง 24 โรงที่เป็นตัวอย่างของเราขึ้นกับกรมสรรพสามิต ซึ่งเป็นของรัฐบาล แต่เราแทบจะไม่เชื่อตาตัวเองว่า โรงงานและเครื่องจักรเหล่านั้นเก่ามาก ผู้ที่เข้าในปัจจุบันก็ไม่สามารถบอกได้ว่า เครื่องจักรและโรงงานมีอายุนานเท่าไร ซึ่งเริ่มแรกราคาเท่าไร ราคาปัจจุบันรายได้เท่าไร ปัญหาเหล่านี้ไม่มีใครตอบได้ เพียงแต่เช่าช่วงต่อกันมาเรื่อยๆ ตามชราภาพของโรงงาน และเครื่องจักรดังกล่าวแม้จะไม่คิดรวม คงจะไม่กระทบกระเทือนต่อผลของการวิเคราะห์ของเรานัก ต้นทุนที่สำคัญที่สุด ในการผลิตสุราชาว-ผสม นี้คือ ภาษีและค่าปรับ ซึ่งสูงกว่า 50% ของต้นทุนอื่นๆ ซึ่งให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีสุรา และอัตราการปรับเมื่อไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกฎหมาย เช่น ภาระที่หนักมากสำหรับโรงงาน เป็นที่น่าสนใจที่จะชี้ว่า ในทฤษฎีเศรษฐศาสตร์นั้น หน่วยผลิตหรือโรงงาน จะพยายามลดต้นทุนให้ต่ำสุด (Minimize cost) หรือไม่ก็ทำให้ได้รายได้สูงสุด (Maximize Revenue) สำหรับโรงงานสุราชาว-ผสม สามารถจะลดต้นทุนได้ โดยเฉพาะในปีที่ราคาอ้อยตกต่ำ และกากน้ำตาลราคาถูก แต่สำหรับการปรับปรุงเทคนิคการผลิต โดยเฉพาะโรงงานที่มีขนาดใหญ่แล้ว จะไม่ทำ จากการศึกษาของเรา เราเชื่อว่า แนวโน้มที่โรงงานจะปฏิบัติในการลดต้นทุนนั้นก็คือ การหลีกเลี่ยงภาษี เพราะต้นทุนส่วนนั้นเป็นภาระค่อนข้างจะมาก กรมสรรพสามิตคงจะหาทางป้องกันในเรื่องนี้ได้ดี จึงสามารถเก็บภาษีได้มาก ส่วนในด้านการทำให้รายได้สูงสุด (Maximize revenue) นั้น ค่อนข้างจะเป็นไปได้ยาก เพราะรัฐกำหนดราคาขึ้นสูงไว้ และยังกำหนดเขตการจำหน่ายไว้ด้วย การจะเพิ่มราคาหรือขยายตลาดเป็นไปได้ยาก พฤติกรรมของหน่วยผลิตในอุตสาหกรรมนี้ ทางด้าน Maximize Revenue จึงทำได้ภายในขอบเขตที่จำกัด

ทางด้านเทคนิคการผลิตในอุตสาหกรรมนี้ ดังที่ได้กล่าวข้างแล้วว่าล้ำสมัยมากแทบจะไม่ได้ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเลย แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาถึงการ

เปลี่ยนแปลงเทคนิคการผลิตของเรา พบว่าโรงงานที่มีขนาดเล็กกว่ามีการเปลี่ยนแปลงเทคนิค หรือมี Technological variances สูงกว่าโรงงานที่มีขนาดใหญ่กว่า เราจึงเชื่อว่า ถ้าหากจะมีการแข่งขันกัน โรงงานขนาดเล็กมีแนวโน้มจะแข่งขันกันเองมากกว่าโรงงานขนาดใหญ่

เรากล่าวได้ว่า การผลิตของทุกโรงงานได้กำไรภายใต้การผูกขาดที่กฎหมายมอบให้แก่โรงงานต่างๆ แม้ว่าประสิทธิภาพการผลิตของโรงงานเหล่านี้ยังต่ำ ไม่มีการแข่งขันจากเบียร์ แม่โจง และสุรานอก สำหรับสุราขาว-ผสม เพราะว่ามีผู้บริโภคเป็นคนละกลุ่มกัน เป็นคนละระดับ แต่อย่างไรก็ตามคู่แข่งที่สำคัญมากของสุราขาว-ผสม ก็คือ สาโทและเหล้าขาวที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งผิดกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามกรมสรรพสามิตก็ได้ทำการปราบปรามผู้ผู้นี้แล้ว

ในส่วนที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์โดยใช้เศรษฐมิติ เราพบว่าปัจจัยการผลิตที่มีนัยสำคัญในการผลิตสุราขาว-ผสม คือ กากน้ำตาล แรงงานชายที่มีการศึกษาดำรงกว่าปริญญาตรี ค่าขนส่ง ขวด และหีบห่อ มีผลต่อระดับการผลิตมาก ส่วนปัจจัยอื่นๆ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ กากน้ำตาล และค่าขนส่ง มีผลต่อระดับการผลิตมากกว่าปัจจัยอื่น

ชื่อเรื่อง	สภาพการผลิตและปัจจัยที่คาดว่าจะมีต่อการผลิตสุราของชาวบ้านในบ้านท่าสองยาง จังหวัดตาก
ผู้แต่ง	กมลเศรษฐ ศรีแสงทรัพย์
ปีที่พิมพ์	2529
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/ เอกสาร

บทคัดย่อ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่ออธิบายถึงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมของชาวบ้านในบ้านท่าสองยาง 2) เพื่อศึกษาถึงสภาพการผลิตและการจำหน่ายสุราในบ้านท่าสองยาง 3) เพื่ออธิบายถึงปัจจัยต่างๆที่คาดว่าจะจะมีผลต่อการตัดสินใจผลิตสุราของชาวบ้าน ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้คือ ชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างของบ้านท่าสองยาง ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พืชที่สำคัญคือ ข้าวและถั่วเหลือง ซึ่งการเพาะปลูกเป็นแบบดั้งเดิม เพื่อการยังชีพที่มีขนาดเล็กใช้ที่ดินต่ำกว่า 10 ไร่ โดยใช้แรงงานคนและสัตว์เป็นสำคัญ ชาวบ้านส่วนใหญ่อยู่ในครัวเรือนเดี่ยวที่มีสมาชิก 4- 6 คน และอยู่ในช่วงวัยแรงงานที่มีอายุระหว่าง 14- 60 ปี

ส่วนด้านการผลิตสุราของชาวบ้านนั้น เริ่มทำการผลิตตั้งแต่ชาวบ้านอพยพมาอยู่อาศัยในหมู่บ้านนี้ โดยในตอนแรกผลิตสุราเพื่อใช้ในพิธีกรรม และเพื่อบริโภคเป็นบางครั้งคราวเท่านั้น ในระยะต่อมา เมื่อมีชาวบ้านมากขึ้น ความต้องการสุราก็มากขึ้นด้วย จึงทำให้การผลิตสุราเพื่อจำหน่ายซึ่งเป็นในรูปการผลิตแบบยังชีพ ส่วนสถานที่จำหน่ายและรับซื้อส่วนใหญ่จะอยู่ภายในหมู่บ้านท่าสองยางเอง สำหรับปัจจัยต่างๆที่คาดว่าจะมีผลต่อการตัดสินใจผลิตสุราของชาวบ้าน ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านสังคม และปัจจัยอื่นๆ เป็นต้น

ชื่อเรื่อง	บทบาทของรัฐบาลต่ออุตสาหกรรมสุรา : การศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มบริษัท สุรา ทิพย์ จำกัด
ผู้แต่ง	เสกสรร นิสัยกล้า และคณะ
ปีที่พิมพ์	2529
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมสุราของไทยได้ดำเนินการ และได้มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มาโดยตลอด ในอดีตการค้าสุราไม่มีการแข่งขันกันแต่อย่างใด เนื่องจากรัฐบาลได้เข้าไปจัดระบบการให้สัมปทานแก่โรงงานผลิตสุรา และจำกัดเขตการจำหน่ายสุราของโรงงานแต่ละโรง โดยให้มีอำนาจผูกขาดภายในเขตการจำหน่ายของตน ยกเว้นสุราแม่โขง กวางทองและแสงโสมเท่านั้น ที่สามารถจำหน่ายทั่วประเทศได้ แม้จะเป็นสินค้าที่ค่อนข้างเป็นโทษต่อร่างกาย และมีผู้ผลิตเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่การให้สัมปทานดังกล่าวก็มิได้ทำให้ราคาขายของสุราคงที่หรือลดลงเลย แต่ในทางตรงกันข้ามกลับสูงกว่าราคาควบคุมอยู่เสมอ ต่อมาในปี 2525 การค้าสุราได้เปลี่ยนไปเป็นตรงกันข้ามจากที่เคยผูกขาดเป็นการแข่งขันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ผลิต 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสุรามหาราชฎูร ผู้ผลิตสุราแม่โขง และ กวางทอง กับกลุ่มบริษัทสุราทิพย์ ผู้ผลิตแสงโสม หงส์ทอง และสุราตระกูลอื่น ๆ การแข่งขันอย่างเข้มข้นได้ดำเนินมาโดยตลอดจนถึงปี 2528 จึงได้มีการเจรจาและสามารถรวมกันสำเร็จในปี 2529 สิ่งที่เหลือเอาไว้ให้ทั้งสองฝ่ายคือ หนี้สินที่แต่ละฝ่ายจะต้องแบกภาระเอาไว้เพื่อรอวันชำระ

สาเหตุที่บริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมสุราต้องประสบปัญหานี้สินมากมายนั้นมีสาเหตุหลักเนื่องมาจากการแข่งขันกันประมูลเพื่อจะได้สิทธิในการเป็นผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายสุรา จากการแข่งขันนี้ทำ

ให้ต่างฝ่ายต่างเสนอผลประโยชน์ให้รัฐสูง ซึ่งจะมีผลกระทบทำให้ต้นทุนการผลิตสุราสูง ส่งผลให้ราคาจำหน่ายสุราต้องสูงตาม ในที่สุดทำให้อำนาจการซื้อสุราของผู้บริโภคลดลง ขณะเดียวกันผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งก็หันไปนิยมบริโภคสุราเถื่อนและสุราประเทศอื่น ๆ มากขึ้น ทำให้กลุ่มบริษัทสุราทั้งหลายต้องประสบกับปัญหาการลดลงของรายได้ ทำให้ไม่สามารถเสียดำเนินการต่าง ๆ ให้กับรัฐบาลหรือกลุ่มเจ้าหนี้ต่าง ๆ ตามที่สัญญาและตกลงกันไว้ ก่อให้เกิดหนี้สินต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้มีแนวโน้มว่าจะรุนแรงมากขึ้น ถึงขนาดที่จะทำให้นักลงทุนบริษัทสุราล้มลงได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ก็จะกระทบกระเทือนถึงรายได้ของรัฐบาลและเสถียรภาพทางการเงินของประเทศมาก

ดังนั้น ถึงแม้ว่ากลุ่มบริษัทสุราจะได้มีการแก้ไขโดยการรวมตัวกันแล้วก็ตาม แต่ก็ยังจำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐบาล ซึ่งในที่สุดรัฐบาลก็ได้มีมติให้ความช่วยเหลือตามที่กลุ่มบริษัทสุราขอมา ผลจากการช่วยเหลือดังกล่าวนี้คงจะทำให้สถานการณ์ทางการเงินของบริษัทสุราดีขึ้น แต่อาจจะทำให้รายได้ของรัฐบาลจากอุตสาหกรรมสุราทั้งระบบลดลง ทั้งนี้ เพราะว่าการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาด สำหรับอุตสาหกรรมสุราใหม่เพื่อที่จะเอาประโยชน์จากนโยบายและมาตรการใหม่ของรัฐต่ออุตสาหกรรมนี้มากขึ้น ซึ่งรัฐบาลจะต้องพยายามหามาตรการเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนนี้ไว้ให้ได้

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบของการปลอมแปลงสุราต่างประเทศต่อความมั่นคงของชาติ
ผู้แต่ง	ทัตเดช อรุณสมิทธิ
ปีที่พิมพ์	2534
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อตอบคำถาม 9 ข้อต่อไปนี้

สุราต่างประเทศปลอมขึ้นผลิตขึ้นอย่างไร และผลิตภัณฑ์นี้คุกคามต่อสุขภาพของผู้บริโภคในระดับใด

ในรอบ 3 ปีที่แล้วมานี้ การผลิตสุราต่างประเทศปลอมแปลงมีระดับสูงเพียงใด และรัฐบาลต้องสูญเสียรายได้จากภาษีไปเป็นมูลค่าเท่าใด

ผู้ใดเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายสุรานำเข้าจากต่างประเทศปลอม

กฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษผู้ปลอมแปลงสุรา นำเข้าจากต่างประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นที่น่าพอใจมากน้อยเพียงใด และมีผลยับยั้งได้หรือไม่

ผู้ปลอมแปลงสุราต่างประเทศ ป้องกันธุรกิจของตนจากการถูกฟ้องร้องและการแข่งขันด้วยวิธีใด

ผลติดตามที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยในระดับนานาชาติเป็นประการใด

ความสัมพันธ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และอาจจะมีขึ้นระหว่างการปลอมแปลงสุรา นำเข้าจากต่างประเทศ กับกลุ่มอาชญากรและอิทธิพลมืดเป็นอย่างไร

ในรอบสามปีที่ผ่านมา ได้มีการวางแผนและการปฏิบัติเพื่อปราบปรามสุราต่างประเทศปลอมอย่างไรบ้าง ภาครัฐบาลและเอกชนได้ร่วมมือกันควบคุมปัญหาอย่างไร

การรณรงค์ร่วมกัน ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการปราบปรามนี้มีผลอย่างไรต่อรัฐและธุรกิจเอกชน

ขอบเขตและการศึกษาวิจัย

การรวบรวมข้อมูลได้ใช้วิธีการหลายอย่างด้วยกัน เช่น การค้นคว้าข้อมูลระดับต้น ข้อมูลระดับถ่ายทอด การสังเกตด้วยตนเอง และการใช้กรณีศึกษา ทั้งนี้เพื่อสร้างภาพแห่ง ผลกระทบของการปลอมแปลงสุราต่างประเทศต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สมบูรณ์และพิสดารที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

วิธีศึกษาวิจัย

ได้ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ทั้งที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง และวิธีที่ไม่เป็นที่นิยมมากนัก ตลอดจนประสบการณ์ส่วนตัวของผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงวิธีการปลอมแปลงสุราต่างประเทศ อันตรายต่อผู้บริโภค ผู้ปลอมแปลงสุราและปริมาณการปลอมแปลงสุรา การลงโทษ การปราบปราม และการป้องกันการปลอมแปลง

ผลของการวิจัย

ในเวลาที่ผ่านมา การจับกุมผู้ทำการปลอมแปลงสุราต่างประเทศไม่ได้ทำกันอย่างจริงจัง ซึ่งอาจจะเป็นผลจากการละเลยของเจ้าพนักงาน การคิดสินบน อิทธิพลมืด และความไม่เฝ้ายามของบตลงโทษ ตลอดจนผลกำไรที่สูง ทำให้มีผู้ทำการผลิตและจำหน่ายสุราต่างประเทศปลอมเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยพบว่า สุราต่างประเทศปลอมมีสารปนเปื้อนซึ่งทำให้ผู้บริโภคตาบอด ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของประเทศ และทำให้รัฐบาลต้องสูญเสียรายได้จากภาษีระหว่างปี 2531 - 2533 ถึง 1,500 ล้านบาท

มาตรการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ทำให้อัตราการปลอมแปลงสุราต่างประเทศในปีพ.ศ. 2531 ซึ่ง

เป็น 21.4% ของยอดขายสุราทั้งหมด ลดลงเหลือ 1.6% ในปัจจุบัน

สรุป

การปลอมแปลงสุราต่างประเทศมีผลเสียมากมาย ซึ่งภาครัฐบาลควรพิจารณาหามาตรการการปราบปรามและการลงโทษที่เฉียบขาด และภาคเอกชนก็ควรพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ เพื่อการจัดการปลอมแปลงให้หมดสิ้นไปเนื้อหาของการวิจัย แบ่งเป็น

บทที่ 1 เป็นการทบทวนความเป็นมาของปัญหาการปลอมแปลงสินค้า โดยเฉพาะการปลอมแปลงสุราต่างประเทศในประเทศไทย คำนิยามศัพท์ที่ใช้การกำหนดขอบเขตและอธิบาย จุดประสงค์ของการวิจัย

บทที่ 2 เป็นการอธิบายและสรุปข้อมูลสำคัญที่ได้จากการค้นคว้าเอกสารหลักฐานดังกล่าว

บทที่ 3 เป็นคำอธิบายวิธีการที่ได้ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 เป็นผลที่ได้มาจากการวิจัยวิธีต่าง ๆ ซึ่งมีข้อมูลที่น่าสนใจเป็นพิเศษ ด้วยจากการจับกุมผู้ปลอมแปลง 1,120 ครั้งได้สุราต่างประเทศปลอมแปลง 25,000 ขวด อัตราส่วนสุราต่างประเทศปลอมแปลงได้ลดจำนวนจากร้อยละ 30 ของปริมาณการขายทั้งหมดเหลือร้อยละ 1 การปราบปรามยังผลให้ลดการสูญเสียชีวิตร้ายรับของรัฐถึง 500 ล้านบาท เฉพาะในปี พ.ศ. 2532

บทที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะเพื่อลดปัญหาสุราต่างประเทศปลอมแปลงในอนาคตมีข้อสำคัญดังนี้

- รัฐบาลควรเพิ่มโทษการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติสุราและการปลอมเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียน
- รัฐควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปราบปรามที่พ้นจากอิทธิพลทางการเงินของผู้ปลอมแปลง
- ภาคเอกชนควรประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์ที่ปลอมลำบากมากขึ้นและโฆษณาเผยแพร่ให้ผู้บริโภคสามารถแยกแยะระหว่างสุราปลอมกับสุราของแท้ให้ดียิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	อุตสาหกรรมวิสกี้ บรั่นดี และไวน์
ผู้แต่ง	ฝ่าย 1 กองศึกษาภาวะเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม 2
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

1. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์สามารถแยกออกได้เป็น 2 ประเภทตามกระบวนการผลิต คือเมรัย (Fermented Liquors) หรือสุราแช่ มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรี และสุรากลั่น (Distilled Spirits) ซึ่งมีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่า 15 ดีกรี ในรายงานการศึกษาจะครอบคลุมเฉพาะผลิตภัณฑ์ประเภทวิสกี้ บรั่นดี และไวน์ เท่านั้น

2. วิสกี้ (Whisky) และบรั่นดี (Brandy) เป็นสุราที่นำวัตถุดิบมาผ่านกรรมวิธีการหมักก่อน จากนั้นจึงนำมากลั่นให้มีแรงแอลกอฮอล์ตามต้องการ แล้วเก็บบ่มในถังไม้โอ๊กตามกำหนดเวลาจึงนำมาปรุงแต่งกลิ่น สี รส ก่อนบรรจุภาชนะจำหน่าย โดยทั่วไปการผลิตวิสกี้ของไทยจะใช้ข้าวเหนียวเป็นวัตถุดิบ ส่วนบรั่นดีจะใช้องุ่นเป็นวัตถุดิบ และสุราที่ได้จะมีแรงแอลกอฮอล์ไม่น้อยกว่า 40 ดีกรี (วิสกี้) และ 38 ดีกรี (บรั่นดี) ตามลำดับ

3. การผลิตไวน์มี 2 ลักษณะ คือ ได้จากการหมักน้ำผลไม้ด้วยเชื้อยีสต์ มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรี และไวน์กลูเลอร์ ซึ่งได้จากการนำไวน์ผลไม้ที่มีแรงแอลกอฮอล์ 10-12 ดีกรีมาเจือจางด้วยน้ำ ปรุงรส และอัดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หรือ โดยการนำเอทิลแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้น 95 ดีกรี มาเจือจางด้วยน้ำ ปรุงรส กลั่น สี และอัดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งจะมีแรงแอลกอฮอล์ประมาณ 5-7 ดีกรี

4. ปัจจุบันมีโรงงานที่ทำการผลิตสุราพิเศษประเภทบรั่นดี และวิสกี้ 2 โรงงาน กำลังการผลิตประมาณ

14.5 ล้านลิตร/ปี ส่วนการผลิตไวน์มีโรงงานที่เปิดดำเนินการอยู่ 3 โรงงาน กำลังการผลิตประมาณ 9.6 ล้านลิตร/ปี

5. ต้นทุนการผลิตวิสกี บรัันดี และไวน์ ส่วนใหญ่จะเป็นค่าวัตถุดิบประมาณร้อยละ 60-70 ส่วนที่เหลือร้อยละ 30-40 เป็นค่าบรรจุภัณฑ์ ค่าจ้างแรงงาน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

6. การผลิตวิสกี บรัันดี และไวน์ของไทยสามารถทดแทนการนำเข้าสุราประเภทเดียวกันนี้จากต่างประเทศได้ส่วนหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านรสชาติของผู้บริโภค คุณภาพของผลิตภัณฑ์ และการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้า แต่อย่างไรก็ตามได้มีการส่งออกวิสกี บรัันดี และไวน์ไปขายยังประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ในการผลิตเพื่อการส่งออกนั้นคงต้องคำนึงถึงคุณภาพวัตถุดิบ ขบวนการผลิต การเก็บบ่ม และบุคลากรที่มีความชำนาญ เป็นสำคัญด้วย

7. กระทรวงอุตสาหกรรมมีประกาศนโยบาย 2 ฉบับ ที่เกี่ยวกับการผลิตสุรา คือ เรื่องนโยบายให้ตั้งหรือขยายโรงงานผลิตสุราแช่ประเภทสุราผลไม้จากองุ่น (ไวน์จากองุ่น) ฉบับลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2534 และเรื่องนโยบายอุตสาหกรรมผลิตสุรากลั่นที่ทำจากผลไม้ประเภทบรัันดี ฉบับลงวันที่ 2 มกราคม 2535

ชื่อเรื่อง	อุตสาหกรรมไวน์ในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัท ซี.พี.เคช อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
ผู้แต่ง	ครุณี จารุภูมิ
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ความต้องการบริโภคไวน์ต่างประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้นำเข้าไวน์บางรายศึกษาแนวทางในการตั้งโรงงานผลิตไวน์ในประเทศไทย ประเทศไทยมีความพร้อมที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมไวน์ให้ทัดเทียมกับต่างประเทศได้ เนื่องจากรัฐบาลไทยและสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ร่วมกันทดลองวิจัยการทำเหล้าองุ่นมาหลายปีแล้ว ปัจจุบันมีบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงงานผลิตไวน์จำนวนหลายรายการผลิตไวน์ในประเทศมีข้อได้เปรียบหลายประการ เช่น ค่าจ้างแรงงานถูกสภาพดินฟ้าอากาศเหมาะสมต่อการปลูกองุ่นพันธุ์ทำไวน์ การผลิตภายในประเทศช่วยลดต้นทุนค่าอากรขาเข้าร้อยละ 60 สิ่งสำคัญคือ การพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตไวน์ที่ทันสมัย เพื่อให้ได้ไวน์ที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับไวน์ต่างประเทศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ทำการศึกษา บริษัท ซี.พี.เคช อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทแรกที่ผลิตไวน์องุ่นแบบไวน์ต่างประเทศ ใช้ชื่อไวน์ ซาโต เดอ เลย เมื่อไวน์ออกวางจำหน่ายได้รับการตอบสนองจากผู้บริโภคเป็นอย่างดีอนาคตการพัฒนาอุตสาหกรรมไวน์ในประเทศไทย มีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ และแนวโน้มตลาดไวน์ยังขยายตัวได้อีกมาก จึงเป็นเหตุให้บริษัทอื่นๆ สนใจที่จะผลิตไวน์ไทยเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
ผู้แต่ง	วรพรรณิ ฌ หนองคาย
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ ปัจจัยที่ศึกษาได้แก่ ปัจจัยด้านรสนชาติ ความภักดี ต่อตราสินค้า การโฆษณาและรายได้กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งซื้อเบียร์มาบริโภค จำนวน 200 คน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบ สอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอข้อมูล เป็นร้อยละสำหรับข้อมูลส่วนตัว และเสนอข้อมูลด้านความ คิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมกับทดสอบสมมุติฐานด้วยค่าไคสแควร์

ผลการวิเคราะห์ พบว่า 1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า รสนชาติ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ 2. ความภักดีต่อตราสินค้าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจซื้อเบียร์ 3. การ โฆษณาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ 4. รายได้เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหีบห่อ เพื่อการสร้างจุดขาย กรณีศึกษา : สุราสิงหาราชบริษัท นามทอง จำกัด
ผู้แต่ง	นันทยา ชัยพันธ์
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

การพัฒนาหีบห่อของสุราสิงหาราชนี้ เน้นให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ดีต่อตัวสินค้า และความเป็นสากลมากขึ้น จะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงแบบสลากและแบบกล่อง โดยใช้ภาษาอังกฤษทั้งหมด เพื่อสร้างความโดดเด่นให้กับตัวสินค้ายังเป็นการแก้ไขข้อจำกัดที่ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหว ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลยุทธ์ในการเพิ่มยอดขาย และเรายังสามารถนำหีบห่อบรรจุมาใส่สินค้าหมดแล้วคือ (Re-use-packing) เช่น ขวดเหล้าเมื่อใช้สินค้าหมดแล้วยังนำมาบรรจุน้ำใส่ตู้เย็นดื่มได้

การพัฒนาสุราสิงหาราช เพื่อสร้างจุดขายนั้นย่อมต้องประกอบไปด้วยการค้นคว้าและออกแบบซึ่งสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยงบประมาณจำนวนไม่น้อย เพื่อที่จะได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ โดยบรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาดตามความต้องการของเจ้าของธุรกิจ ในสถานการณ์เช่นนี้เหมาะสมที่สุดสำหรับการพัฒนาปรับปรุงสินค้าให้ดีขึ้นมาตรฐาน เช่น การเปลี่ยนแปลงแบบสลากของสุราสิงหาราช ซึ่งนับตั้งแต่เดิมนั้นจะดูเซยและโบราณ ก็รับมาเปลี่ยนมาเป็นรูปแบบที่ดึงดูดสายตากลุ่มเป้าหมาย ดูทันสมัยเป็นสากล และสิ่งที่นำไปพิจารณาก็คือชื่อสินค้าถ้าเปลี่ยนใหม่ให้ดูแข็งแกร่งแทนชื่อสิงหาราช ก็น่าจะเพิ่มกลุ่มบริโภคได้มากขึ้นเพราะชื่อก็เป็นแรงดึงดูดใจผู้บริโภค ที่สำคัญอีกวิธีหนึ่ง และเพิ่มงบการโฆษณาให้มากขึ้นขอครายได้ย่อมเพิ่มตามมาอย่างแน่นอน

ชื่อเรื่อง	ศึกการตลาดระหว่างเบียร์สิงห์และเบียร์ช้าง
ผู้แต่ง	คัมภีร์ อยู่เย็น
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

จากการวิเคราะห์ถึงกลยุทธ์ต่างๆ ที่ใช้กันพอจะสรุป เป็นดังนี้ เบียร์สิงห์ Market Development บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด ได้เร่งการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดป้องกันการแทรกตัวของคู่แข่ง โดยขยายไปยังต่างประเทศจากเดิมมี Lager Beer ก็ได้เพิ่ม สิงห์โกลด์ และสิงห์ดราฟท์ เพื่อเข้ารักษาส่วนแบ่งการตลาด ยี่ห้ออื่นๆ และนำ Product Development โดยออกสินค้าอื่น เช่น น้ำดื่ม, โซดา, น้ำผลไม้สังเคราะห์ ทั้งนี้เป็นการใช้ Brand Extension Strategy เพื่อให้ยี่ห้อสิงห์เป็นยี่ห้อที่ติดตรึงในความทรงจำของผู้บริโภค Backward integration โดยย้อนกลับไปปลูกวัตถุดิบแทนที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ คือ ข้าวบาร์เลย์, ถั่วฮั่น บริษัท บางกอกกลาส จำกัด ผู้ผลิตขวด และบริษัทฝาฉีก ผู้ผลิตฝา Forward Integration โดยทำเบียร์การ์เด็น, ไมโครบริวเวอรี่ Horizontal Diversification โดยทำซีอิ๊ว, เต้าเจี้ยว, ไวน์ ฯลฯ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบริษัท เอเยนต์ด้วยการจัดงาน “สิงห์แฮปปี้แฟมิลี่” ตอกย้ำ Image ใน Position ความเป็นเบียร์ไทย โดยการโฆษณา และประชาสัมพันธ์ ด้วยการเข้าร่วมเป็นสปอนเซอร์ งานประเพณี อนุรักษ์วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ในการส่งเสริม Corporate image บริษัท เบียร์ไทย (1991) จำกัด ได้ผลิตเบียร์ช้าง ในฐานะผู้ช่วงชิงตลาดโดยตรงกับสิงห์ ได้ใช้กลยุทธ์ Product ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรสชาติใกล้เคียงกับผู้นำตลาด แต่เพิ่มปริมาณแอลกอฮอล์ให้สูงกว่า เพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมายระดับล่างซึ่งมีพฤติกรรมชอบความแรงของ

คักรีแอลกอฮอล์ Price discount strategy ออกสินค้าที่มีรสชาติใกล้เคียงกับเบียร์สิงห์ แต่มีราคาถูกกว่า ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริโภคยังมีความภักดี และคุ้นเคยกับเบียร์สิงห์มานาน จนกระทั่งเป็น Brand loyalty การที่จะทำให้ผู้บริโภคมาทดลองก็โดยใช้ กลยุทธ์ราคา ซึ่งกลุ่มเป้าหมายนั้นเป็นผู้บริโภคที่มีรายได้ปานกลางลงมา Distribution Channel โดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์เดิมที่แข็งแกร่ง คือ เอเยนต์จำหน่ายสุราของบริษัทสุราทิพย์ จำกัด ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ผูกขาดในการผลิตสุราและสุราขาวในประเทศ โดยการใช้การพ่วงสินค้าเบียร์ไปกับการขายเหล้า นับเป็นการกระจายสินค้าได้อย่างดี แต่ก็ประสบปัญหา คือ ทำให้เอเยนต์ต้องแบกภาระจำยอม เนื่องจากต้องการขายเหล้ามากกว่า ทำให้สินค้าล้นสต็อกและจำต้องระบายเบียร์ออกไปโดยเท่ทุ่นหรือขาดทุน ซึ่งในระยะหลังได้หมกทำแคมเปญชิงโชคเพื่อหวังการกระตุ้นการรับรู้และยอดขายเพื่อช่วยบรรเทาเอเยนต์ต่างๆ Promotion เบียร์ช้างได้จัดโปรโมชัน ทั้งทางด้านการโฆษณาในสื่อต่างๆ อย่างมากมาย เพื่อให้สามารถแนะนำตัวเองไปยังผู้บริโภคให้ได้รับรู้ถึงยี่ห้อสินค้า ทั้งโทรทัศน์, แมกกาซีน, หนังสือพิมพ์ ฯลฯ โดยใช้สื่อที่ว่า “หันหน้าเข้าหากัน สร้างสรรค์สังคมไทย” และมีการกระตุ้นให้เกิดการตลาดโดยการจัด Consumer Promotion เช่น แจกลอตเตอรี่ ถ้าสุุดจัดแคมเปญ “หันหน้าเข้าหากัน ฉลองครบรอบ 1 ปีเบียร์ช้างกับชุมชนไทย 500 ล้านบาท” โดยให้ส่งฝาที่มีรูปรางวัลเข้ามาชิงโชค รถกระบะ, รถมอเตอร์ไซด์, ทองคำ และเบียร์ช้าง โดยจับรางวัล 4 เดือน ต่อครั้ง นาน 1 ปี โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ มากมาย แผนการประชาสัมพันธ์ของเบียร์ช้างก็คือ การเข้าร่วมในรายการต่างๆ กีฬาต่างๆ เช่น มวยสากล, ฟุตบอล, รถแรลลี่, วิ่งมาราธอน ฯลฯ และเตรียมจัดคอนเสิร์ตโปรโมทเบียร์ช้างอีกระดับหนึ่งด้วย

จะเห็นได้ว่ากลยุทธ์ต่างๆ นั้น ได้ถูกออกมาใช้มากมายทั้งเบียร์สิงห์ในฐานะ Brand Leader โดยมีเบียร์

ข้างที่เป็น Competitor อันเนื่องมาจาก ยุคแห่งโลกไร้พรมแดน (Globalization) ซึ่งไม่ใช่เป็นการแข่งขันภายในประเทศเท่านั้น แต่จะเป็นการแข่งขันระดับโลก ซึ่งจะเห็นได้จากการเริ่มขยายอาณาเขตผลิตภัณฑ์จากภายในประเทศสู่ตลาดต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งไม่ว่าในอนาคตอาจจะมีคู่แข่งรายใหม่ที่มีทั้งสินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น พร้อมทั้งกลยุทธ์ทางการตลาดที่ดีเข้าร่วมแข่งขันด้วย แม้ว่าวันนี้ เบียร์สิงห์ ยังคงความเป็นผู้นำตลาด โดยเฉพาะด้าน Brand Loyalty ยังคงฝังรากลึกในผู้บริโภคคนไทยมาช้านาน แต่การรักษาการเป็นอันดับหนึ่งให้อยู่ต่อไปนั้นยังเป็นสิ่งที่ต้องจับตาสำหรับนักการตลาดต่อไป เนื่องจากการตลาดนั้นเป็นการแข่งขันที่ไม่มีจุดสิ้นสุด ดังคำกล่าวของ Phillip Kotler ที่ว่า “Marketing is the race that no finished line”

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตสุราพื้นบ้านของชุมชนในประเทศไทย กรณีศึกษาการผลิตเหล้าขาวในจังหวัดเชียงรายและแพร่
ผู้แต่ง	ปิยวรรณ สุขศรี
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ศึกษาวิวัฒนาการทางการผลิต แบบแผนและกรรมวิธีในการผลิตสมการการผลิต ต้นทุน รายได้ และกำไรจากการผลิต รวมทั้งวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและจำหน่ายเหล้าขาวของชุมชน โดยออกแบบสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ผลิตเหล้าขาว ในจังหวัดเชียงราย 35 ครัวเรือนและจังหวัดแพร่ 31 ครัวเรือน รวมเป็น 66 ครัวเรือน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทั้งในเชิงพรรณนาและในเชิงปริมาณ ซึ่งการวิเคราะห์สมการการผลิต มีการใช้รูปแบบสมการการผลิตแบบคอบบ์ดักลาส จากการศึกษาพบว่า การผลิตเหล้าขาวของชาวบ้านเป็นการผลิตในครัวเรือน ใช้แรงงานในครัวเรือนในการผลิต วิธีการผลิตไม่ซับซ้อน ลงทุนไม่สูง เหล้าขาวส่วนใหญ่ที่ผลิตทำจากข้าวเหนียวขาว ลูกแป้งเหล้าและน้ำ มีแรงแอลกอฮอล์ 40-50 ดีกรี ส่วนใหญ่ผลิตประมาณ 2-5 รอบต่อเดือน แต่ละรอบมีระยะเวลา 7-15 วันแล้วแต่สูตร กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงราย ได้กำไรจากการผลิตเหล้าขาว 10.59 บาทต่อขวด หรือมีรายได้ (กำไร+ผลตอบแทนค่าแรงตนเอง) เท่ากับ 6,837.68 บาทต่อเดือน ส่วนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดแพร่ได้กำไรแค่ 0.23 บาทต่อขวด สาเหตุที่ได้กำไรน้อย เพราะราคาขายต่อขวดต่ำมาก เนื่องจากการขายส่งให้พ่อค้าที่มารับไปขายต่อ มีการแข่งขันสูง และชาวบ้านผู้ผลิตส่วนใหญ่ไม่ได้ต้องการกำไรจากการผลิตเหล้า แต่ต้องการกำไรที่เหลือจากการกลั่น

ไปเลี้ยงสุกร ช่วยลดต้นทุนอาหารสัตว์ และสามารถทำกำไรจากการขายสุกรได้ ส่วนรายได้จากการผลิตต่อเดือน (กำไร+ผลตอบแทนค่าแรงตนเอง) พบว่าเท่ากับ 3,961.88 บาท เมื่อวิเคราะห์สมการการผลิต พบว่า ปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญในการเพิ่มปริมาณเหล้า ได้แก่ ข้าว น้ำ และจำนวนวันหมัก ถ้าเพิ่มข้าวเหนียวขึ้น 1 กิโลกรัม เพิ่มจำนวนวันหมักขึ้น 1 วัน หรือถ้าเพิ่มปริมาณน้ำขึ้น 1 ลิตร จะผลิตเหล้าได้เพิ่มขึ้น 0.8256 ขวด 0.768 ขวด และ 0.0031 ขวด ตามลำดับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 รัฐอนุญาตให้มีการผลิตและจำหน่ายสุราได้อย่างเสรี แต่ยังไม่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตรายย่อยสามารถผลิตและจำหน่ายสุราได้ เนื่องจากมีความกังวลในด้านคุณภาพสุรา สิ่งแวดล้อม และรายได้ของรัฐ จากการศึกษาพบว่า การเปิดโอกาสให้ชาวบ้านซึ่งเป็นผู้ผลิตรายย่อยผลิตเหล้าขาว ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายสามารถทำได้เนื่องจาก ในการศึกษาครั้งนี้มีการส่งตัวอย่างเหล้าขาวไปตรวจ ไม่พบว่ามีสารให้โทษในสุราตามกฎหมาย และการผลิตของชาวบ้านสามารถนำกากที่เหลือจากการกลั่นไปใช้ประโยชน์ได้ จึงไม่เหลือของเสียใดๆ และรัฐยังสามารถเก็บภาษีสุราและค่าใบอนุญาตเพิ่มขึ้นได้

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการซื้อไวน์ของผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ผู้แต่ง	จงจิตร รัตนอังกูร
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการซื้อไวน์ของผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อไวน์ของผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2. เพื่อศึกษาปัจจัยการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อไวน์ของผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การศึกษาในครั้งนี้มีวิธีศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ โดยการใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม จำนวน 300 คน และจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และประเมินผลโดยใช้โปรแกรม SPSS ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-40 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 30,001-50,000 บาท ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนในด้านพฤติกรรมการดื่มไวน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดื่มไวน์อาทิตย์ละ 1-2 ครั้ง ปริมาณในการดื่มไวน์ของกลุ่มตัวอย่างนั้น 1-2 แก้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นิยมดื่มไวน์ที่งานเลี้ยงรับรองต่างๆ โดยเลือกไวน์เองตามใจชอบ และสาเหตุในการดื่มไวน์ของกลุ่มตัวอย่างนั้นก็เพราะกลุ่มตัวอย่างคิดว่าไวน์นั้นมีโทษน้อย

กว่าสุรา และเพื่อสุขภาพที่ดีของกลุ่มตัวอย่างเอง โดยกลุ่มตัวอย่างนิยมซื้อไวน์จากซูเปอร์มาเก็ต เช่น Macro, Lotus และ Villa และมักจะซื้อไวน์น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกซื้อไวน์ในราคาขวดละ 200-500 บาทต่อขวด และไวน์ของประเทศฝรั่งเศสเป็นไวน์ที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบมากที่สุด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าไวน์จากประเทศฝรั่งเศสรสชาติดี ส่วนรสชาติของไวน์ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชื่นชอบคือไวน์แดงที่มีรสชาติดีปานกลาง

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์อุตสาหกรรมไวน์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	ประพันธ์ สุพัฒนศิลป์ / สุวิทย์ เลี่ยมโลหะ / พิชิต ใจยั่งยืน
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การบริโภคไวน์ผลไม้ของคนไทยเริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะไวน์นำเข้าจากต่างประเทศ เนื่องจากผู้บริโภคเชื่อว่ามีผลดีต่อสุขภาพราคาไม่แพงและมีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำ โดยเฉพาะไวน์นำเข้าจากต่างประเทศ การผลิตไวน์ในประเทศนั้นเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก อย่างไรก็ตามผู้ผลิตไวน์ทั้งรายเดิมและรายใหม่ต่างพยายามขยายตลาดไวน์ในประเทศให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และเร่งพัฒนาคุณภาพไวน์ให้ทัดเทียมไวน์นำเข้าจากต่างประเทศ ความต้องการบริโภคไวน์ในประเทศยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ แม้ในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเงินจะทำให้การบริโภคไวน์ในประเทศชะลอลงก็ตาม

สำหรับบทบาทของภาครัฐต่ออุตสาหกรรมไวน์นั้น ซึ่งเดิมห้ามตั้งโรงงานผลิตไวน์ขนาดเล็กต่อครัวเรือนนั้น ได้มีมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้สามารถผลิตไวน์ผลไม้ได้เสรี นอกจากนี้ภาครัฐยังให้การสนับสนุนไวน์พื้นบ้าน โดยให้นักวิชาการวิจัยไวน์พื้นบ้านต่าง ๆ ซึ่งใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่มีในประเทศ เช่น ไวน์ที่ทำจากข้าว สับปะรด ลำไย เป็นต้น เพื่อขยายตลาดส่งออก โดยเฉพาะไวน์สมุนไพร ไวน์ที่ทำจากตะไคร้ ขิง ใบสะระแหน่ เป็นต้น ก็เป็นที่นิยมตามกระแสอนุรักษ์ธรรมชาติและควมใส่ใจในสุขภาพของผู้บริโภคในสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เป็นต้น

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างบรรจุภัณฑ์กับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ไวน์
ผู้แต่ง	กรกนก ตูลารักษ์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรจุภัณฑ์กับการเลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์ไวน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาความสัมพันธ์ของบรรจุภัณฑ์กับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ไวน์
- 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะประชากรศาสตร์ กับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ไวน์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการสุ่ม ตัวอย่างผู้บริโภคที่มีความรู้เรื่องไวน์พอสังเขป จำนวน 215 คน กระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีการจัดส่งเสริมการขายไวน์ และสถาบันการศึกษาที่ทำการศึกษาเรื่องไวน์ในเขตกรุงเทพมหานคร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, การแจกแจงความถี่ และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน, ค่าเฉลี่ยของอันดับ ตลอดจนแบบทดสอบ t-test จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 215 คน เป็นเพศชายร้อยละ 81.4 ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.4 มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.1 ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 55.8 โดยเพศชายร้อยละ 100 มีพฤติกรรมการซื้อไวน์ดื่มด้วยตนเอง ขณะที่เพศหญิงร้อยละ 87.5 ที่ซื้อไวน์ดื่มด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า รูปทรงขวดมีความสัมพันธ์กับการเลือกซื้อไวน์ขาว และขวด สีเขียวมีความสัมพันธ์กับการเลือกซื้อไวน์ ส่วนปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากรศาสตร์ มีผลต่อการเลือกซื้อไวน์ดังนี้ เพศมีความสัมพันธ์ต่อการเลือกซื้อไวน์แดงในขวด บอร์โดซ์และขวดเบอร์กันดี ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อ

การเลือกซื้อไวน์แดงในขวดบอร์โดซ์ อาชีพมีความสัมพันธ์ต่อการเลือกซื้อไวน์แดงในขวดเบอร์กันดี เพศมีความสัมพันธ์ต่อการเลือกซื้อไวน์ขาวในขวดเบอร์กันดีและขวดโปรวองซ์ อายุและอาชีพมีความสัมพันธ์ต่อการเลือกซื้อไวน์ขาวในขวดบอร์โดซ์ เพศและอายุ มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกซื้อไวน์โรเซ่ในขวดบอร์โดซ์ อาชีพมีความสัมพันธ์ต่อ การเลือกซื้อไวน์โรเซ่ในขวดโปรวองซ์สีเขียว เพศมีผลต่อการเลือกซื้อไวน์ขาวในขวดสีเขียว ระดับการศึกษา รายได้และอาชีพ มีผลต่อการเลือกซื้อไวน์แดงในขวดสีเขียว ขวดสีขา อายุและอาชีพมีผลต่อการเลือกซื้อไวน์ขาวในขวดสีขา เพศและอายุมีผลต่อ การเลือกซื้อไวน์แดงในขวดสีฟ้า อาชีพมีผลต่อการเลือกซื้อไวน์ขาวในขวดสีฟ้า

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคเบียร์ของชายไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
ผู้แต่ง	ณัฐสิทธิ์ อนันตรณิวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคเบียร์ของชายไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างชายไทยที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 397 คน พื้นที่ศึกษาคือ ร้านจำหน่ายเบียร์ที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ใช้วิธีการสำรวจด้วยเครื่องมือด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติแบบพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง ได้ผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 5,001 – 10,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรสแล้วและปัจจุบันอยู่กับคู่สมรส

พฤติกรรมการบริโภคเบียร์ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่า บริโภคเบียร์มานาน 6 – 10 ปี นิยมบริโภคเบียร์สิงห์มากที่สุด ส่วนเบียร์ต่างประเทศที่นิยมบริโภคมากที่สุด แต่บริโภคเป็นประจำวันน้อยกว่าเบียร์สิงห์ คือ ยี่ห้อยี่ไฮเนเก้น ชอบบริโภคเบียร์ชนิดธรรมดาทั่วไปที่บรรจุขวดใหญ่ สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง เวลาซื้อเบียร์มีการเปรียบเทียบราคาของแต่ละร้านก่อนซื้อเสมอ โดยมากชอบซื้อเบียร์จากร้านค้า/ร้านชำต่าง ๆ ทั่วไป และส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเบียร์จากโทรทัศน์มากที่สุด

ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคเบียร์ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มีผลในระดับมากที่สุด ซึ่งได้แก่ การที่เบียร์มีรสชาติที่ดี

ปัจจัยด้านราคาที่มีผลในระดับมากต่อพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ มีราคาเหมาะสมกับคุณภาพ และราคาถูกกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทอื่น ๆ

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีผลในระดับมากต่อพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การหาซื้อเบียร์ได้ง่าย สะดวก ผลิตภัณฑ์มีจำหน่ายในท้องตลาดอยู่ตลอดเวลา มีจำหน่ายไม่ว่าจะเป็นร้านที่ใกล้บ้านหรือที่ทำงาน และการมีป้ายแสดงราคาไว้ชัดเจน

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลในระดับมากต่อพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้สม่ำเสมอ

ชื่อเรื่อง	การส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยผลิตและจำหน่ายไวน์เสรี
ผู้แต่ง	คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยบูรพา
ปีที่พิมพ์	2545
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ไวน์ : Wine ในที่นี้หมายถึงสุราแช่ หรือสุราหมักที่ผลิตจากผลไม้ รวมทั้งพืชผลการเกษตรทุกชนิด และไวน์เป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่คนไทยนิยมบริโภคเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะไวน์ที่ผลิตจากองุ่นและนำเข้าจากต่างประเทศเป็นสินค้าที่จะอยู่ในกลุ่มสินค้าหรูหราฟุ่มเฟือย (Luxury Product) และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศไปกับการนำเข้าสุราชนิดดังกล่าว ในขณะที่คนไทยมีความสามารถในการผลิตสุราประเภทไวน์ได้ ซึ่งกรรมวิธีการผลิตมิได้ซับซ้อนมากนัก และถือเป็นการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรไม่ให้เสียหาย รวมทั้งยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างงานและรายได้ให้กับเกษตรกร ดังนั้นจึงเห็นว่า การสนับสนุนให้คนไทยหรือเกษตรกรไทยทำการผลิตสุราประเภทไวน์ จะเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมอาชีพให้กับคนไทย เพื่อก่อให้เกิดการสร้างงานและสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนสามารถลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศจากการนำเข้าสุราชนิดดังกล่าว ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

คณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา มีเจตนารมณ์ที่ต้องการเคลื่อนไหวก้าวหน้า ให้การผลิตไวน์เป็นอาชีพเสริมรายได้ให้กับเกษตรกร ซึ่งถือเป็นทางเลือกอาชีพหนึ่งในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตรสำหรับเกษตรกรให้

สามารถประกอบอาชีพดังกล่าวได้อย่างเสรีมากขึ้น และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในวงกว้าง

แต่การผลิตและจำหน่ายไวน์ได้เกิดประเด็นปัญหาสำคัญเนื่องจาก การผลิตสุราแช่ต้องถูกควบคุมดูแลภายใต้กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง โดยมีได้เปิดโอกาสให้เกษตรกรรายย่อยสามารถทำการผลิตและจำหน่ายได้ แม้ว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 ได้มีการผ่อนคลายการเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายสุราแช่มากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังเกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการของเกษตรกรรายย่อย และได้มีความพยายามผลักดันให้มีการผ่อนคลายการเปิดเสรีในการผลิตและจำหน่ายไวน์ จนกระทั่งเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544 คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการในการสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยผลิตและจำหน่ายไวน์ได้เสรีเพิ่มขึ้น โดยมีการออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2544 (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2544 ซึ่งปัญหาและอุปสรรคได้คลี่คลายดีขึ้นมาก แต่ยังคงต้องมีการแก้ไขปัญหาในเรื่องของลดอัตราภาษีสรรพสามิต การช่วยเหลือเกษตรกรในการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสุราแช่ การจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานไวน์ เพื่อเป็นที่ยอมรับของตลาดผู้บริโภค การสนับสนุนให้มีการพัฒนาไวน์ของไทยที่มีความหลากหลายที่ผลิตจากผลิตผลทางการเกษตรหลายชนิด เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับรสนิยมของตลาดในแต่ท้องถิ่น การสนับสนุนในการออกแบบผลิตภัณฑ์และการติดฉลาก การสนับสนุนในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้คนไทย และชาวต่างประเทศรู้จักไวน์ไทย

คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอให้กระทรวงการคลัง โดยกรมสรรพสามิตพิจารณาดำเนินการตามข้อสังเกตดังนี้

1) การขออนุญาตผลิตและจำหน่ายไวน์ ควรขยายเพิ่มเติมไปสู่กลุ่มแม่บ้าน ซึ่งปัจจุบันยังไม่เป็นนิติบุคคล แต่คาดว่าจะเป็นนิติบุคคลในอนาคตตามที่รัฐบาลจะผลักดันร่างกฎหมายวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งการขออนุญาตควรครอบคลุมให้ถึงเกษตรกรรายย่อยหรือเกษตรกรรายเดี่ยว

2) การควบคุมคุณภาพมาตรฐานผลผลิตไวน์กรณีขอเกษตรกรรายย่อยควรใช้วิธีการตรวจสอบปลายทางตามเกณฑ์ของสำนักคณะกรรมการอาหารและยาหรือกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่เน้นการตรวจสอบตามเกณฑ์ เพื่อให้เกิดหลักประกันความปลอดภัยของผู้บริโภค แทนการใช้เกณฑ์มาตรฐานทางอุตสาหกรรมที่มีระเบียบในการตรวจสอบทุกขั้นตอนการผลิต หรือเน้นการตรวจสอบแบบย้อนกลับได้ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง

3) ควรพิจารณาให้การสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันที่ทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานไวน์สุราแห่งชาติจะมอบหมายให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร ซึ่งมีความพร้อมรับไปดำเนินการให้บังเกิดผล

4) ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานไวน์ของเกษตรกรรายย่อย ควรเสนอให้รัฐบาลจัดตั้งงบประมาณเพื่ออุดหนุนให้ส่วนราชการที่มีความพร้อม อาทิ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กรมวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีอุปกรณ์พร้อมที่จะทำการตรวจสอบ ให้บริการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานไวน์ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายกับเกษตรกรรายย่อย

5) ภาษีสรรพสามิตไวน์ ควรปรับลดอัตราภาษีให้เหลือน้อยที่สุดหรือยกเว้นภาษีสำหรับการผลิตไวน์ของเกษตรกรรายย่อยที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่าปีละ 1,000 ลิตร เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดความทัดเทียมในด้านการตลาดของผู้บริโภคสุราเมื่อเปรียบเทียบกับการบริโภคสุราชนิดอื่นตลอดจนเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของเกษตรกรที่อยู่ในฐานะผู้ผลิต สำหรับประเด็นในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตควรจัดเก็บโดยคำนวณจากดีกรี

แอลกอฮอล์เพียงทางเดียว เพื่อไม่ให้เกิดภาวะภาษีกับเกษตรกรที่สูงนัก และควรพิจารณายกเว้นการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตให้เกษตรกรที่สูงนัก และควรพิจารณายกเว้นการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตให้เกษตรกรรายย่อยในระยะเริ่มต้นเป็นเวลา 3 ปี และหลังจากนั้น เชื่อว่าเกษตรกรผู้ผลิตไวน์จะมีความสามารถในการเสียภาษีสรรพสามิตตามเกณฑ์ปกติ

6) ควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อชี้แจงให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอย่างทั่วถึง และเกิดการยอมรับในการปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการในประเด็นการเสียภาษีสรรพสามิต รวมทั้งภาวะภาษีอื่น ๆ ด้วย

7) รัฐบาลควรรณรงค์ในการประชาสัมพันธ์ให้คนไทย และชาวต่างประเทศได้รู้จักกับไวน์ไทยที่มีความหลากหลายในประเภท และรสชาติไวน์ที่ผลิตจากพืชผลทางการเกษตรชนิดต่าง ๆ และเป็นไวน์ที่มีคุณภาพทัดเทียมกับไวน์ต่างประเทศ

8) รัฐบาลควรสนับสนุนเกษตรกรไทยในการลงทุนพัฒนาผลผลิตไวน์ให้มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการสนับสนุนการออกแบบ การติดฉลาก เพื่อสร้างค่านิยมในการบริโภคไวน์ไทย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาและฟื้นฟูภูมิปัญญาเหล้าพื้นบ้านเพื่อพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
ผู้แต่ง	เบญจรัชต์ เมืองไทย
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	-
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาศึกษาและฟื้นฟูภูมิปัญญาเหล้าพื้นบ้านเพื่อพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน คณะผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาบทบาทและความสัมพันธ์ของเหล้าพื้นบ้านในมิติทางวัฒนธรรมความเชื่อ วิถีชาวบ้านและชุมชน ตลอดจนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม และเพื่อศึกษารวบรวมและค้นหาคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตเหล้าพื้นบ้าน โดยเลือกพื้นที่ในการศึกษา จำนวน 5 พื้นที่ คือ บ้านโนนหนองลาด ต.บ้านขาม อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น, บ้านท่าช้าง ต.วังเพิ่ม อ.สีชมพู จ.ขอนแก่น, กลุ่มสหกรณ์บ้านวังชัย ต.วังชัย อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น, บ้านโคกประสิทธิ์ ต.โคกสะอาด กิ่งอำเภอน้องชัย จ.กาฬสินธุ์ และบ้านเหล่ากา ต.ท่าพี่ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม และเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านภาคอีสาน

จากการศึกษาพบว่า เหล้าพื้นบ้านมีความแตกต่างกัน ในแต่ละภูมิภาคเพราะเป็นการใช้วัตถุดิบที่มีความแตกต่างกัน เช่น ข้าว ข้าวโพด และสมุนไพร ตามที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง ภูมิปัญญาเรื่องเหล้า มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในวัฒนธรรมและสังคมไทยมาเป็นเวลาช้านาน พิธีกรรมต่างๆล้วนแต่ใช้เหล้าเป็นเครื่องประกอบ ทั้งในวิถีชีวิตทั่วไป การพบปะสังสรรค์ พิธีบวงสรวงเช่นไหว้ งานพิธีกรรมต่างๆ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตในวิถีเกษตรกรรม เพราะ

ความเชื่อตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน ที่เชื่อว่าหากเหล้ากระจายไปอยู่ที่ใดสถานที่แห่งใดก็ตามจะทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง คนไทยในอดีตจะมีภูมิปัญญาในการทำลูกเป็ญเหล้า ที่ทำจากสมุนไพรและเครื่องเทศในท้องถิ่น การหมักและกลั่นเหล้าจากพืชผลทางการเกษตรของตัวเอง ซึ่งสืบทอดมาเป็นสูตรเฉพาะ ทำให้เหล้ามีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ซึ่งจากการศึกษารวบรวมในเอกสารงานวิจัย มีถึง 16 สูตร ซึ่งเชื่อว่ายังมีอีกหลายสูตรที่ยังไม่ถูกค้นพบ

ในการศึกษาครั้งนี้คณะผู้ศึกษาฯ ได้ศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น จากการผลิตเหล้าพื้นบ้านของสมาชิกในเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านของสมาชิกในเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านภาคอีสานทั้ง 5 พื้นที่ พบว่า

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

ในมิติทางเศรษฐกิจเหล้า หมายถึงการแลกเปลี่ยนความเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการค้าในอดีต นั่นคือการแลกเปลี่ยนสิ่งของระหว่างกัน คนในสมัยก่อนจึงใช้เหล้าเพื่อเป็นตัวสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับคู่ค้า ทำให้เกิดความไว้วางใจกัน และเมื่อเจรจาแลกเปลี่ยนสินค้าเป็นที่เรียบร้อยแล้วก็จะใช้เหล้าในการฉลองความสำเร็จของทั้งสองฝ่าย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในอดีตผู้คนใช้เหล้าในการเจริญสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน จนมีความเชื่อว่าเป็นพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญนั้น ถ้าพระโคเสี่ยงทายกินเหล้า ปีนั้นจะหมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองด้านการค้าและการเจริญสัมพันธ์ไมตรี

ในอดีต ประชาชนสามารถผลิตเหล้าได้เองอย่างกว้างขวางเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การใช้เหล้าในงานพิธีต่างๆ การใช้เหล้าเพื่อสังสรรค์กันในหมู่เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง หรือแม้กระทั่งในการประกอบพิธีกรรมต่างๆตามความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น การผลิตเหล้าเป็นการนำเอาภูมิปัญญาและผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูป เป็นการลงทุนที่ชาญฉลาดและใช้ค่าใช้จ่ายน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจุบันที่รัฐได้มีการผูกขาดการ

ผลิตเหล้าของชุมชน เอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มนายทุนเป็นผู้ผลิตเหล้า ชุมชนเมื่อไม่สามารถผลิตเหล้าเองได้ แต่ในขณะเดียวกัน งานบุญพิธี การพบปะสังสรรค์ และงานบุญพิธีต่างๆยังคงดำรงอยู่ ชุมชนจึงจ้องพึ่งเหล้าจากภายนอก ทำให้ค่าใช้จ่ายทางครอบครัวของคนในชุมชนสูงขึ้น ซึ่งจากการประมาณการของเครือข่ายเหล้าพื้นบ้าน ค่าใช้จ่ายของคนไทยเกี่ยวกับเหล้าไม่ต่ำกว่าปีละ 1,000 บาท ต่อครอบครัว ถ้าหากในชุมชนมี 100 หลังคาเรือน ต้องจ่ายค่าเหล้าไม่ต่ำกว่าปีละ 1,000,000 บาท ปัจจุบันประเทศไทยมี 80,000 หมู่บ้าน ต้องจ่ายค่าเหล้าคิดเป็นมูลค่ารวม 80,000 ล้านบาท ขณะเดียวกันครอบครัวก็ไม่สามารถหารายได้เพิ่มแต่รายจ่ายกลับมากขึ้น ทำให้แนวโน้มอัตราการเกิดหนี้สินของชาวบ้านมากขึ้นเรื่อยๆ

จากการศึกษาการผลิตเหล้าพื้นบ้านของพื้นที่เป้าหมายทั้ง 5 ชุมชน พบว่า การผลิตเหล้าพื้นบ้านมีผลกระทบโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจของชุมชนในเรื่องรายได้ การลดค่าใช้จ่าย การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การจับจ่ายใช้สอย การสร้างอาชีพเสริมจากการทำเหล้า การออมภาระหนี้สินของชาวบ้าน และการลงทุนในชุมชน ซึ่งอธิบายแยกเป็นประเด็นย่อยได้ดังนี้

รายได้

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มเป้าหมาย 5 พื้นที่ที่ทำการศึกษพบว่า สมาชิกทุกครอบครัวที่ผลิตเหล้ามีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น บ้านโนนหนองลาด บ้านท่าช้าง บ้านโคกประสิทธิ์ มีรายได้จากการขายเหล้าที่ชาวบ้านผลิตบ้านเหล่าก็มีรายได้จากการขายลูกแป้ง และการผลิตเหล้ากลุ่มสหกรณ์บ้านวังชัยมีรายได้จากการผลิตเหล้า จนทำให้สถานะกลุ่มที่ประสบภาวะขาดทุนมาโดยตลอดสามารถดำเนินการได้จนเกิดมีผลกำไร

ทั้งนี้ในด้านรายได้คณะผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์สมาชิกเครือข่ายเหล้าพื้นบ้าน บ้านโนนหนองลาดที่ผลิตเหล้าพื้นบ้านอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 คน ดังนี้

1.นายสมบุรณ์ ปล้องเรือ บ้านเลขที่ 145 บ้านโนนหนองลาด มีผลกำไรจากการผลิตเหล้าในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 120,000 บาท ใช้แรงงานในครัวเรือนจำนวน 2 คน โดยนำผลผลิตที่ได้จำหน่ายตามร้านค้าในพื้นที่และขายตามงานมหรธรมต่างๆที่เครือข่ายจัด

2.นายบุคดิ อุสาย บ้านเลขที่ 144 บ้านโนนหนองลาด มีผลกำไรจากการผลิตเหล้าในปี พ.ศ.2545 จำนวน 120,000 บาท ใช้แรงงานในครัวเรือนจำนวน 4 คน โดยนำผลผลิตที่ได้จำหน่ายตามร้านค้าในพื้นที่และขายตามงานมหรธรมต่างๆที่เครือข่ายจัด

3.นายพวง หอมสมบัติ บ้านเลขที่ 147 บ้านโนนหนองลาด มีผลกำไรจากการผลิตเหล้าในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 100,000 บาท ใช้แรงงานในครัวเรือนจำนวน 6 คน โดยนำผลผลิตที่ได้จำหน่ายตามร้านค้าในพื้นที่และขายตามงานมหรธรมต่างๆที่เครือข่ายจัด

4.นายเสนา ตีหมอก บ้านโนนหนองลาด มีผลกำไรจากการผลิตเหล้าในปี พ.ศ.2545 จำนวน 150,000 บาท ใช้แรงงานในครัวเรือนจำนวน 4คน โดยนำผลผลิตที่ได้จำหน่ายตามร้านค้าในพื้นที่และขายตามงานมหรธรมต่างๆที่เครือข่ายจัด

5.นายสังวาล อันทะเกตุ บ้านเลขที่ 143 บ้านโนนหนองลาด มีผลกำไรจากการผลิตเหล้าในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 60,000 บาท ใช้แรงงานในครัวเรือนจำนวน 2 คน โดยนำผลผลิตที่ได้จำหน่ายตามร้านค้าในพื้นที่และขายตามงานมหรธรมต่างๆที่เครือข่ายจัด

ส่วนสมาชิกรายอื่นๆที่ทำการผลิตเหล้าแต่ไม่มีความต่อเนื่องพบว่าสมาชิกมีรายได้อยู่ระหว่าง 15,000-20,000 บาท

ซึ่งรายได้ของผู้ผลิตทั้ง 5 คน เป็นรายได้สุทธิที่หักต้นทุนการผลิตออกแล้ว และสามารถใช้เป็นตัวแทนค่าเฉลี่ยของหมู่บ้านได้

รายจ่าย

พบว่ารายจ่ายที่ได้จากการขายเหล้าส่วนใหญ่ เช่น ที่ได้จากจำหน่ายเหล้ามาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันของครอบครัว และการซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกภายในครัวเรือนใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรหลานเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนครั้งต่อไป ถ้ามีเหลือก็เก็บไว้เป็นเงินออมในครอบครัวหรือใช้หนี้เป็นต้น และจากการศึกษาพบว่า สภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมายดีขึ้นในเรื่องของสาธารณสุข โภคอาหารการกินถือว่าเป็นการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม

ผลจากการเพิ่มรายจ่ายได้ภายในครอบครัวแล้วจากการศึกษาพบว่าการผลิตเหล้าของกลุ่มสมาชิกเป้าหมายแล้ว ยังช่วยเป็นการลดภาระการใช้จ่ายในด้าน การพึ่งพิงจากภายนอก เช่น การลดค่าใช้จ่ายในการซื้อเหล้า

การเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร

จากการศึกษาพบว่าการผลิตเหล้าพื้นบ้าน เป็นการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น คือการเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าวซึ่งราคาตกต่ำสามารถแสดงให้เห็นได้ดังนี้

ข้าว 1 กิโลกรัม

ข้าวสาร 1 กิโลกรัม ละ 12 บาท

เมื่อนำมาทำเหล้าสามารถนำมาผลิตเหล้าขาวได้ 1 ขวด เมื่อนำเหล้าออกจำหน่ายได้ราคาขวดละ 45 บาทหากต้นทุนในการผลิต 12 บาท เหลือ 33 บาท สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตข้าวได้ถึง 21 บาท ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนเป็นจำนวนมาก

ผลกระทบด้านสังคม

จากการศึกษาจากพื้นที่เป้าหมายทั้ง 5 พื้นที่ มีผลที่เกิดขึ้นต่อชุมชนในด้านมิติทางสังคม เช่น การก่อกลุ่มทางสังคม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การได้ยอมรับนับถือจากคนในสังคม ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

การก่อเกิดกลุ่มทางสังคมซึ่งช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พบว่าชาวบ้านที่ช่วยผลิตเหล้า มีการรวมกลุ่มกันเพื่อเคลื่อนไหวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎหมาย คือการยกเลิกพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2493 การใช้การผลิตเหล้าเป็นสื่อกลางในการรวมกลุ่มกัน เพื่อต่อสู้ในเรื่องที่ดินของชาวบ้าน โนนหนองลาด ที่มีปัญหาเรื่องทำกิน ทับที่สาธารณประโยชน์ จนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว การรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ผู้ผลิตและจำหน่ายเชื้อสุราของชาวบ้านเหล้ากา การรวมกลุ่มสหกรณ์ของชาวบ้านวังชัย เป็นสหกรณ์บ้านวังชัย ซึ่งทั้ง 2 พื้นที่ จัดตั้งเป็นองค์กรที่เป็นระเบียบ มีโครงสร้างการบริหารการจัดการ และกฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน มีแผนการทำงาน

การรวมตัวกันอย่างไม่เป็นทางการของผู้ผลิตเหล้าบ้านโคกประสิทธิ์ เพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุมจากเจ้าหน้าที่ โดยกลุ่มผู้ผลิตจากบ้านโคกประสิทธิ์ จะมีการสร้างข้อตกลงกันภายในกลุ่มผู้ผลิต เพื่อให้เจ้าหน้าที่สรรพสามิตจับกุม ซึ่งในกลุ่มจะตกลงกันและแจ้งกันล่วงหน้าก่อนถูกจับเพื่อให้มีโอกาสในการเก็บซ่อนอุปกรณ์ในการผลิตเมื่อเจ้าหน้าที่สรรพสามิตมาจับกุม ก็จะได้ของกลางจำนวนไม่มากซึ่งอัตราค่าปรับผู้ถูกจับกุมจะเป็นผู้เสียค่าปรับเอง แต่ในบรรดาผู้ผลิตเหล้าทั้งหมดในหมู่บ้านโคกประสิทธิ์ต้องถูกจับกุมทุกคน นับว่าเป็นการรวมกลุ่มของชาวบ้านอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจับกุมและเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี

นอกจากการรวมกลุ่มกันในระดับชุมชนแล้วยังมีกลุ่มย่อยที่ซ่อนอยู่ในชุมชน เช่น การรวมกัน 3-5 ครอบครัวเพื่อช่วยเหลือกันในการผลิต เช่น การปั้นแป้งและการทำสาโท การต้มกลั่นหรือแม้แต่การใช้อุปกรณ์ต้มกลั่นร่วมกัน ซึ่งกลุ่มในลักษณะดังกล่าวนี้มีอยู่ในทุกชุมชนที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย

การยอมรับทางสังคม พบว่า ชาวบ้านได้รับการยอมรับจากสังคมภายนอกมากขึ้นเนื่องจากการผลิตเหล้าทำให้ชาวบ้านมีชื่อเสียงในด้านรสชาติและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของแต่ละพื้นที่ เช่น บ้านเหล่ากามีชื่อเสียงในด้านการปั้นแปง เกิดการยอมรับกันในเครือข่ายเหล้าว่าเชื้อแป้งที่ดีที่สุด คือ เชื้อแป้งของบ้านเหล่ากา บ้านโนนหนองลาด บ้านโคกประสิทธิ์ และบ้านท่าช้าง จะมีชื่อเสียงในด้านการผลิตเหล้าที่มีรสชาติดี และกลุ่มสหกรณ์บ้านวังชัยมีชื่อเสียงในด้านการบริหารการจัดการองค์กร มีโครงสร้างการสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจนมีกฎระเบียบทำให้สหกรณ์สามารถบริหารอยู่ได้จนมีผลกำไร ได้การยอมรับของสังคมทั้งในชุมชนและสังคมทั่วไป จากชื่อเสียงที่เป็นที่ยอมรับของสังคมทำให้เกิดความภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง และนำมาซึ่งรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชน

การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ พบว่า ชาวบ้านมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา โดยเวทีในการเรียนรู้ของชาวบ้านจะกระทำในโอกาสต่างๆ เช่น การประชุมประจำเดือน การประชุมเครือข่ายตลอดจนตามสถานที่ที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิหรือการเคลื่อนไหวเพื่อต่อรองกับเจ้าหน้าที่รัฐกรณีสมาชิกถูกจับกุม ซึ่งชาวบ้านที่เป็นสมาชิกเครือข่ายรวมตัวกันจากหลายพื้นที่ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและกันเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ของตนเอง เช่น การปั้นแปง กรรมวิธีการต้มกลั่น การบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนความรู้เรื่องสิทธิและเสรีภาพของตนอันจะนำไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ ดังกล่าว

การเกิดผู้นำในงานพัฒนา พบว่าการรวมตัวของชาวบ้านเพื่อเรียกร้องสิทธิในการผลิตเหล้าของชาวบ้านนั้นจากการศึกษาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทำให้ชาวบ้านมีความรู้อย่างกว้างขวางเป็นที่ยอมรับของสมาชิกด้วยกัน ได้รับคัดเลือกเป็นผู้นำ ทั้งผู้นำในการบริหารจัดการ

เครือข่ายในรูปแบบของคณะกรรมการเครือข่ายเหล้าพื้นบ้าน และผู้นำในด้านการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิ

หลังจากที่มีการก่อตั้งเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย (กลท) เพื่อผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติสุรา ปี 2493 ที่ผูกขาดการผลิตเหล้าที่จำกัดเฉพาะกลุ่มนายทุนขนาดใหญ่ และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถผลิตสุราเพื่อใช้บริโภคเองได้นั้น ทำให้เกิดคำถามจากหลายส่วนถึงผลกระทบที่จะตามมาในด้านของสังคม เช่น

1. ทำให้รัฐเสียรายได้
2. คุณภาพไม่น่าเชื่อถือ เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือต่อชีวิต
3. ทำให้เกิดสังคมคนเมามากขึ้น เป็นสาเหตุการนำไปสู่อาชญากรรมเพิ่มขึ้น
4. ราคของเหล้าจากการผลิตเหล้าจะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

ทั้งๆที่ก่อนหน้านี้เมื่อรัฐได้ให้สัมปทานการผลิตและจำหน่ายกับบริษัทเอกชนกลับไม่เคยมีคำถามขณะเดียวกันต่างชาติสามารถส่งวิสกี้เข้ามาขายแข่งกับวิสกี้ไทย ข้อคำถามต่างๆสามารถอธิบายได้ คือ

1. ทำให้รัฐเสียรายได้

ปี พ.ศ.2542 เป็นปีสุดท้ายของระบบการให้สัมปทานรัฐมีรายได้ 16,000 ล้านบาท จากค่าภาษีอากรและการให้สัมปทานการผลิตและจำหน่ายสุรากลั่น หากรัฐเปิดเสรีให้เกษตรกรผลิตเหล้าพื้นบ้านรัฐจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากที่เคยได้รับจากการให้สัมปทานแก่บริษัทเอกชน ยกตัวอย่าง เช่น ถ้ามีเกษตรกร 1 ล้านครอบครัวขออนุญาตโดยรัฐเรียกเก็บใบอนุญาตรายปี รายละเอียด 3,000 บาท รัฐจะมีรายได้ทันที 300 ล้านบาท และหากชาวบ้านผลิตวันละ 10 ขวด ปีละ 3,600 ขวด และคิดภาษีขวดละ 1 บาท รัฐจะมีรายได้ทันทีปีละ 3,600 ล้านบาท หากคิดตามภาษีปัจจุบันในอัตราขวดละ 19.60 บาท รัฐจะ

มีรายได้ปีละ 70,560 ล้านบาท มากกว่ารายได้ที่รัฐเคยให้สัมปทานกับกลุ่มนายทุน

ในอดีตรัฐให้สัมปทานบริษัทเอกชนครั้งละ 10-15 ปี ได้เงินค่าสัมปทานเป็นเงินหมื่นล้านบาทเศษต่อปี แต่ถ้าเปิดเสรีตามสูตรการคิดคำนวณดังกล่าวข้างต้น ในเวลา 10 ปี รัฐจะได้รับเงิน 705,600 ล้านบาทและค่าใบอนุญาตอีก 30,000 ล้านบาท

นอกจากนี้สินค้าเหล้าพื้นบ้านยังสามารถพัฒนาเป็นสินค้าส่งออกและก่อให้เกิดการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ประเภทเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านที่สามารถนำมาบรรจุเหล้าซึ่งเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพอีกด้านหนึ่ง

2.คุณภาพไม่น่าเชื่อถือเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือต่อชีวิต

เรื่องคุณภาพหากมีการอนุญาตให้ผลิตก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาคุณภาพและปลอดภัย ปัจจุบันที่ยังไม่มีคุณภาพเนื่องจากเกษตรกรยังต้องหลบๆ ซ่อนๆ จึงไม่สามารถลงทุนในด้านภาชนะและในเรื่องสุขอนามัย การให้ชาวบ้านผลิตเหล้าพื้นบ้านนั้นมกโลก 3 ตัวที่จะมาควบคุมการผลิตของชาวบ้าน คือ

1.กลไกทางสังคม คือ หากหมู่บ้านผลิตเหล้าขายทำกำไรได้และมีชื่อเสียง และหากมีชาวบ้านคนหนึ่งรายใ้สารหนูในเหล้าของตนขายออกไป แล้วคนอื่นดื่มตายก็จะถูกคนในหมู่บ้านและสังคมประธาทัณฑ์ เพราะทำให้ชาวบ้านเสียชื่อเสียงเสียรายได้ ทำให้ทุกคนรอบครัวเดือดร้อน

2.กลไกทางการตลาด หากหมู่บ้านใดที่ผลิตเสียชื่อเสียงผู้บริโภคก็จะไม่ซื้อ ทำให้ขาดรายได้ ดังนั้นการอนุญาตให้ผลิตได้ จะช่วยเพิ่มและพัฒนาคุณภาพมากกว่าเสียคุณภาพ

3.กลไกทางกฎหมาย คือ เป็นหน้าที่ของรัฐและองค์การอาหารและยาในการควบคุมดูแลความปลอดภัยของผู้บริโภค ใครละเมิดก็ต้องจับกุม และมีบทลงโทษต่อผู้ละเมิด

3.ทำให้เกิดคนไข้เพิ่มขึ้นทั้งชาติ และเป็นสาเหตุการนำไปสู่อาชญากรรมเพิ่มขึ้น

คนไทยดื่มเหล้าประเภท วิสกี้ ดิดอันดับ 5 ของโลกในปี พ.ศ.2541 เฉลี่ยดื่มคนละ 3.5 ลิตร หรือ 4.6 ขวดแม่โจงโดยอันดับ 1 คือ รัสเซีย อันดับ 2 คือ ลัทเวีย อันดับ 3 คือ โรมาเนีย อันดับ 4 คือ สโลวัก จากสถิติดังกล่าวชี้ให้เห็นข้อเท็จจริงบางอย่างว่า ประเทศผู้ผลิตและส่งออกเหล้ากลับมิได้เป็นผู้ดื่มเหล้ามากตามการผลิตของตนในขณะที่เดียวกันคนไทยกลับเป็นผู้ดื่มเหล้า จอห์นนี่วอล์กเกอร์ มากเป็นอันดับสองรองจากอเมริกา

จาก การ วิจัย ของ คณะ ที่ ปรึ กษา ฝ่ายเศรษฐกิจของกระทรวงมหาดไทย ก่อนที่จะเสนอ ยุทธศาสตร์นี้ขึ้นมา ได้ผลสรุปว่า ประเทศที่ผลิตเหล้า นั้น ประชาชน ไม่ได้ดื่มเหล้ามากกว่าประเทศที่ไม่ผลิตเลย ยกตัวอย่างเช่น ประเทศสก๊อตแลนด์ ที่ส่งวิสกี้่ออกขายทั่วโลก กลับมีสถิติคนดื่มเหล้า เฉลี่ยต่อคนน้อยกว่าประเทศอเมริกาและไทย

นอกจากนี้ยังมีข้อเท็จจริงทางสังคม พิสูจน์ได้ว่า คนขายหมูมักจะไม่กินหมู หรือคนขายเนื้อ มักจะไม่กินเนื้อ เพราะทนกลิ่นไม่ได้ จากตัวอย่างข้างต้น เช่นเดียวกับการผลิตเหล้า ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น คือ หลังจากที่มีการผลิตเหล้า ชาวบ้านในหนองลาดจำนวน 3 คนเล็ก ดื่มเหล้า ในขณะที่ก่อนผลิตนั้นดื่มเหล้าเป็นประจำ

จะเห็นได้ว่า การคินสิทธิ์ในการผลิต และจำหน่ายสุราให้กับเกษตรกรในระดับครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเหล้าเพิ่มหรือทำให้สังคมเสื่อมเสียศีลธรรมแต่อย่างใด

4.กากของเสียจากการผลิตเหล้าพื้นบ้านจะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

กระบวนการผลิตเหล้าพื้นบ้านใช้ วัตุดิบจากธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นข้าวและสมุนไพร อีกทั้งเป็นระบบการผลิตขนาดเล็ก ชาวบ้านมีภูมิปัญญา ที่สั่งสมกันมา ในการกำจัดของเสียที่เกิดจากการผลิตเหล้า

พื้นบ้าน เช่น ใช้เป็นอาหารสัตว์ ยาฆ่าแมลง ทำปุ๋ยชีวภาพ และปุ๋ยหมัก ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งยังเป็นการพึ่งตนเอง ลดค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารสัตว์ ยาฆ่าแมลง และปุ๋ย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาแบบพึ่งตนเอง

นอกจากนี้ ทีมวิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมหนุนเสริมกระบวนการทำงานในพื้นที่ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมีการฟื้นฟูภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่องและที่สำคัญคือได้หนุนเสริมเครือข่ายเหล่าพื้นบ้านในระดับหมู่บ้านเข้มแข็งขึ้น

ทีมวิจัยได้ใช้ข้อมูลจากการศึกษาในการแลกเปลี่ยนกันของชาวบ้านในเครือข่าย ทั้งในจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดใกล้เคียงอื่นๆในภาคอีสาน

ผลกระทบด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

วิถีชีวิตของคนไทย มีความผูกพันกับข้าวมานานทั้งในชีวิตประจำวันทั้งบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก และใช้ในโอกาสพิเศษอื่นๆ ในการประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ โดยเฉพาะความเชื่อด้านวิญญาณที่มีมาก่อนการรับพระพุทธศาสนา และความเชื่อที่แฝงผสมอยู่กับพิธีกรรมทางศาสนา จนในตอนหลังเป็นที่ยอมรับกันว่าสังคมไทยเป็นสังคมวัฒนธรรมข้าว

จากการศึกษาด้านวัฒนธรรมความเชื่อของชาวอีสาน พบว่ามีการนำเอาผลผลิตข้าวมาแปรรูปเป็นอาหารต่างๆมากมายหลายชนิด เพื่อใช้ในการประกอบพิธีกรรม เช่น การทำข้าวเกรียบในงานบุญข้าวจี่ (บุญเดือน3) การทำข้าวปุ้น(ขนมจีน) เป็นอาหารสำคัญในงานบุญเทศมหาชาติหรือบุญแหวนเดือน 4 และทำข้าวต้ม กับขนมหลายสูตร ในบุญข้าวประดับดิน ในเดือน 9 และงานบุญข้าวสากในเดือน 10 และในอีกหลายพิธีกรรม

แต่ในส่วนพิธีกรรมทางวิญญาณนั้น ในชุมชนภาคอีสาน อาจมีเครื่องพิธีบางอย่าง ที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่น และสิ่งที่เหมือนกันทุกพื้นที่ จะต้องใช้

เป็นเครื่องประกอบพิธีหลักในการเช่นสรวงบูชาวิญญาณ เช่น การเลี้ยงผีเรือน หรือผีบรรพบุรุษ พิธีเลี้ยงผีตาแฮก และที่สำคัญที่สุด คือการเลี้ยงผีปู่ตา ซึ่งเป็นผีประจำหมู่บ้าน หรือผีอาฮักบ้าน จนมีคำกล่าวเหมือนเป็นข้อกำหนดว่า จะต้องเลี้ยงด้วย “เหล้าไห ไก่ตัว” ซึ่งเป็นเครื่องเช่นบูชาที่ขาดไม่ได้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการประกอบพิธีกรรม

และยังมีพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตตามความเชื่อของชาวบ้าน เช่น พิธีกรรมการสู่ขวัญข้าว สู่ขวัญเหล่าหรือพิธีจกปากเหล่าในวันออกใหม่ 3 ค่ำเดือน 3 (ขึ้น 3 ค่ำเดือน 3) รวมทั้งการทำงานสำคัญอีกหลายอย่างที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือญาติหรือชาวบ้าน

ที่สำคัญ คือ คนอีสานจะใช้เหล้าหรือสาโทที่ทำกันเองด้วยภูมิปัญญาความสามารถที่สั่งสมสืบต่อกันมาเป็นเวลานานมีการแก้ปัญหาด้วยประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่องจนมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ของตนเองเหล้ามีความเกี่ยวพันกับวัฒนธรรม ความเชื่อและวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยใช้เหล้าเป็นสื่อกลาง ในการติดต่อกับผีวิญญาณ เทวดา และใช้เป็นสื่อกลางในการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านด้วยกันเอง ฉะนั้นจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงอยู่ของสังคม

ผลกระทบด้านภูมิปัญญา จากการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องของเครือข่ายเหล่าพื้นบ้าน ปี พ.ศ.2543-2545 สมาชิกเครือข่ายเหล่าพื้นบ้าน มีการฟื้นฟูและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่นการ

1. ปั่นแป้ง ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนกันอยู่ตลอดเวลา ทำให้การฟื้นฟูภูมิปัญญาด้านการปั่นแป้งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางสมาชิกในเครือข่ายและพื้นที่เป้าหมาย สามารถเผยแพร่ภูมิปัญญาในการผลิตลูกแป้งของตนเอง ตลอดจนการผลิตเพื่อเพิ่มรายได้ ให้ครอบครัวอย่างเป็นอิสระ ซึ่งจากการรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆได้แสดงไว้แล้วในบทที่ 3

2.การพัฒนาอุปกรณ์ในการผลิต เช่นถังหมัก วัตถุดิบสมุนไพร ข้าว ตลอดจนอุปกรณ์ในการต้มกลั่น ก็มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่นจากเดิมเคยใช้ปีบในการต้มกลั่น ก็ได้มีการพัฒนามาเป็นถังแดง และถังสแตนเลส ซึ่งการพัฒนาอุปกรณ์การผลิต ทำให้คุณภาพและปริมาณของเหล้าที่ได้ดีขึ้น

3.กรรมวิธีที่ใช้ในการผลิต มีการพัฒนาการไปตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น เพื่อสร้างเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในแต่ละพื้นที่ที่จะเลือกใช้วัตถุดิบ และมีสูตรเฉพาะท้องถิ่น มีการพัฒนาจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น

4.การพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ในการผลิต เหล้าชาวบ้านมีการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์อย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นขวดบรรจุ ฉลาก ฝาปิด และที่สำคัญยังสามารถสืบทอดภูมิปัญญาในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในการบรรจุภัณฑ์เหล้า เช่น กระเบื้องดินเผาบ้านด่านเกวียน แป๊ะ ไห ได้อีกด้วย

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่าเหล้ามีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ความเชื่อและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน โดยชุมชนใช้เหล้าเป็นสื่อกลางในการติดต่อกับผีวิญญาณ เทวดา เพื่อสร้างความสบายใจให้กับชุมชน และยังเป็นกุศโลบายในการสร้างความสามัคคี และการควบคุมทางสังคม นอกจากนี้ชุมชนยังใช้เหล้าเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์กันในชุมชนและระหว่างชุมชนกับสังคมอื่นๆ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันของคนในสังคม เหล้าจึงมีความสำคัญในการดำรงอยู่ของสังคม

วิเคราะห์และอภิปรายผล

ในการศึกษาครั้งนี้ทางคณะของผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายในการศึกษายังคงมีการทำการผลิตเหล้ามาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งทางผู้ศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ คือ

กรอบแนวคิดชุมชนเข้มแข็งและการพึ่งตนเอง

กรอบแนวคิดด้านสิทธิชุมชน

โดยจากทั้ง 2 แนวคิดสามารถอธิบายได้ดังนี้

1.การมีวัฒนธรรมชุมชน พบว่าชุมชนมีความผูกพันแนบแน่นกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน

2.กฎ จารีตประเพณีเป็นลักษณะเฉพาะของชุมชนที่หล่อหลอมประสบการณ์ของคนในชุมชน จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง สร้างจารีต สำเนียงร่วม ควบคุมชุมชนให้ได้ดำเนินไปตามระบบ คุณค่าและความคิดของชุมชน

3.ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นกระบวนการปรับตัวของชุมชนที่สั่งสมมา ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่กลั่นกรองมาจากอดีตที่มีความละเอียดลึกซึ้งและแนบแน่นกับธรรมชาติ

4.ระบบกรรมสิทธิ์ที่สืบทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ก่อให้เกิดความหมายในการจัดการทรัพยากรของชุมชนเชิงประวัติศาสตร์มากกว่าเชิงธุรกิจ

5.ระบบความสัมพันธ์เครือข่ายความเอื้อเพื่อเอื้อแผ่ ที่ยึดโยงชุมชนให้เข้มแข็ง

6.ทรัพยากรบุคคล กลุ่มผู้นำชาวบ้าน ผู้อาวุโส ผู้นำเกษตรกร ปราชญ์ชาวบ้าน เสริมสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น และการพึ่งตนเอง พัฒนาเป็นกลุ่มองค์กรชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรมสาธารณะเพื่อเกิดประโยชน์ต่อชุมชน

7.การบริหารจัดการทรัพยากรชุมชนแบบกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและเกิดประโยชน์ต่อประชาสังคม

8.เกิดความเป็นธรรมในสังคม

กล่าวโดยสรุปก็คือเหตุปัจจัยที่เป็นสิ่งสำคัญให้หมู่บ้านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัย ครั้งนี้ยังคงมีการดำเนินการผลิตเหล้ามาจนถึงปัจจุบันเนื่องจากชาวบ้านในชุมชนถือว่าการผลิตเหล้าเป็นวัฒนธรรมของชุมชนที่มีความเหนียวแน่นและสอดคล้องกับวิถีชีวิต ตลอดจนระบบเศรษฐกิจในหมู่บ้าน โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น

จุดกำเนิดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากองค์ความรู้ที่กลั่นกรองโดยประสบการณ์มาจากอดีตจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกคนรุ่นหนึ่งได้ประจักษ์ ด้วยความสัมพันธ์กันในระบบเครือข่ายอันจะเห็นได้จากการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในกิจกรรมการผลิตเหล่าฟาร์มที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ทั้งยังสามารถพึ่งตนเองได้ในด้านเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นการใช้วัตถุดิบในการผลิตที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรือการได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพของเหล่าที่ผลิตล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้ชุมชนยังมีการผลิตเหล่าสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

ในปัจจุบันภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตเหล่าฟาร์มบ้านนั้นได้ถูกกลืนจาก พ.ร.บ. สุรา 2493 มากกว่า 50 ปีแล้ว จนถึง ณ จุดหนึ่งทำให้ชาวบ้านในนามเครือข่ายเหล่าฟาร์มแห่งประเทศไทย ได้ลุกขึ้นมาทวงถามสิทธิอันพึงมีพึงได้ของตนในการจัดการชุมชนของตนเอง โดยอาศัยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตราที่ 46 “บุคคลที่รวมตัวกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ พื้นฟู จาริต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน”

ซึ่งการทวงถามสิทธิในการจัดการชุมชนเพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมเป็นปัจจัยเอื้อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน และเป็นที่ยอมรับกันคืออยู่แล้วว่าการผลิตเหล่าฟาร์มบ้านนั้นมีผลกระทบต่อชุมชนเป็นอย่างมาก ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การผลิตเหล่าฟาร์มบ้านโดยชุมชนไม่ได้เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเสื่อมสลายของสังคม หากแต่เป็นเพียงเพื่อการตระหนักถึงภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษได้สั่งสมกันมา และเป็นการสร้างและส่งเสริมธุรกิจชุมชน อันจะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

บทเรียนของชุมชนที่ได้จากการวิจัย

1. องค์ความรู้ภูมิปัญญาในการผลิตเหล่า ไม่ว่าจะเป็นเป็นองค์ความรู้เรื่องการปั้นแป้ง การหมักสาโท การต้มกลั่นเหล่า หรือเทคนิควิธีการและเคล็ดลับในการผลิตเหล่าที่ชาวบ้านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ทั้งจากกิจกรรมมรดกที่เครือข่ายและทีมวิจัยเป็นผู้จัด

2. การทดลองและการจดบันทึกผลเช่น ทดลองการผลิตเหล่าแล้วมีการจดบันทึกสูตร อัตราส่วนและระยะเวลาในการหมักเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างและข้อดีข้อเสียของเหล่าแต่ละสูตร

3. การเชื่อมต่อกับความสัมพันธ์กับภายนอกจากการทำการศึกษาวิจัยทำให้ชุมชนมีโอกาสนในการพบปะสังสรรค์กับผู้คนมากขึ้นมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทำให้ชาวบ้านมีความรู้ในด้านต่างๆมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางเพื่อเป็นการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนเนื่องจากที่ผ่านมารัฐได้จำกัดสิทธิการผลิตเหล่าของชุมชนทำให้ภูมิปัญญาต่างๆในการผลิตเหล่าค่อยๆสูญหายไปเกิดความสูญเสียทางสังคมที่ไม่สามารถประเมินราคาได้

2. รัฐควรเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถผลิตและใช้ประโยชน์จากเหล่าได้อย่างเสรี และมีมาตรการในการช่วยเหลือชุมชน เช่น การจัดเก็บภาษีอย่างเท่าเทียมหรือการลดหย่อนกฎระเบียบบางข้อ ให้เอื้อกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน ตลอดจนช่วยฟื้นฟูภูมิปัญญาในการผลิต การพัฒนาสูตร อุปกรณ์ และกรรมวิธีในการผลิต การบรรจุภัณฑ์ ให้สามารถต่อสู้กับบริษัททุนขนาดใหญ่ ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์เหล่าฟาร์มบ้านเป็นสินค้าส่งออกของประเทศ อันจะนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตร ลดการไหลออกของเงินตราจากการซื้อเหล่าเป็นการเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย และยังเป็นการสร้างงานใน

ชุมชน อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็ง ของชุมชนจนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

3. กระบวนการวิจัยที่เปิดโอกาสให้ชาวบ้านเป็นนักวิจัย คือข้อจำกัดของนักวิจัยชาวบ้านที่ไม่เข้าใจระเบียบวิธีวิจัยดีพอและไม่คุ้นเคยกับการจดบันทึกข้อมูลที่ได้มาอย่างเป็นระบบทำให้เมื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลไม่ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ทำให้ต้องเก็บข้อมูลเพิ่มเติมส่งผลให้ต้องทำงานเพิ่มมากขึ้น และประสิทธิภาพในการทำงานหนุนเสริมองค์กรชาวบ้านที่มีอยู่เดิมลดลง ทีมวิจัยได้แก้ปัญหาโดยให้นักวิจัยที่มีความรู้และประสบการณ์มาเป็นส่วนหนึ่งของทีมวิจัยด้วย จึงทำให้งานวิจัยชิ้นนี้บรรลุเป้าหมาย

ชื่อเรื่อง	ต้นทุนและผลตอบแทนของการทำไวน์ลำไย : กรณีศึกษา สหกรณ์ไวน์อุโมงค์ลำพูน จำกัด
ผู้แต่ง	ประภัสสร คงศิริวัฒนา
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนของการทำไวน์ลำไย : กรณีศึกษา สหกรณ์ไวน์อุโมงค์ลำพูน จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการทำไวน์ลำไยของสหกรณ์ โดยการศึกษา มีระยะเวลาดำเนินการศึกษา 1 ปี โดยอาศัยข้อมูลเบื้องต้นจากตัวเลขปริมาณการผลิตต้นทุนและรายได้จากข้อมูลในการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ไวน์อุโมงค์ลำพูน จำกัด ในปี พ.ศ. 2545 รวมทั้งการสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายผลิตพนักงานบัญชีและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไวน์อุโมงค์ลำพูน จำกัด และเจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ลำพูน

การศึกษานี้ จะทำการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการทำไวน์ลำไย ในการประเมินความเป็นไปได้ในการลงทุน โดยใช้เกณฑ์ในการวัดคือระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) และอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)

ผลการศึกษาพบว่า การทำไวน์ลำไยประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุน (Capital Expense) ทั้งสิ้น 889,582.38 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Expense) เท่ากับ 1,485,244.76 บาท ได้รับรายได้ 1,881,890 บาท และกำไรสุทธิเท่ากับ 637,198.36 บาท เมื่อประเมินความเป็นไปได้ในการลงทุนพบว่า มีความเหมาะสมต่อการลงทุนเพราะใช้เวลาคืนทุน (Payback Period) 1 ปี 6 เดือน ซึ่งถือว่าคืนทุนเร็ว มีอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายเท่ากับร้อยละ 33.86 ซึ่งมีค่ามากกว่า

อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ที่กำหนดไว้อัตรา ณ เดือนธันวาคม 2545 คือร้อยละ 6.50 อย่างไรก็ตามผู้ลงทุนควรพิจารณาองค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากการวิเคราะห์ทางด้านบัญชีและการเงิน เช่น ด้านการลงทุน ด้านการตลาด ด้านการจัดการด้านเทคนิควิธีการ มาประกอบในการตัดสินใจ และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการเพื่อให้การลงทุนมีความเสี่ยงต่ำสุดและผลตอบแทนจากการลงทุนสูงสุดแก่ผู้ลงทุน

ชื่อเรื่อง	การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผู้ประกอบการผลิตสุรากลั่นชุมชน : กรณีศึกษาอำเภอเชียงแสนอำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวงและอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
ผู้แต่ง	ประจักษ์ เตวุฒิพงษ์
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผู้ประกอบการผลิตสุรากลั่นชุมชน : กรณีศึกษาอำเภอเชียงแสน อำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวงและอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จากผู้ประกอบการ จำนวน 38 แห่ง โดยการสุ่มแบบง่าย จากรายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิตและจำหน่ายสุรากลั่นชุมชน จากกรมสรรพสามิต ทำการเก็บข้อมูลจากการถามด้วยแบบสอบถาม โดยศึกษาข้อมูลทั่วไป ศึกษาปัจจัยด้านวัตถุดิบ ปัจจัยด้านกระบวนการผลิต ปัจจัยด้านการขายและการตลาด และสิ่งที่ต้องการจากภาครัฐ วิเคราะห์ผลด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า T-test ที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 0.05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ประกอบการผลิตสุรากลั่นชุมชนส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 100,000 บาท กำลังการผลิต 64-150 ลิตร ยอดขายต่อเดือน 75,001 – 180,000 บาท ใช้วัตถุดิบหลักเป็นข้าวสารเหนียว ปัจจัยที่มีผลต่อผู้ประกอบการ พบว่า ปัจจัยด้านวัตถุดิบผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการซื้อวัตถุดิบหลักจากแหล่งผลิตโดยตรง เป็นอันดับแรก ปัจจัยด้านกระบวนการผลิต ให้ความสำคัญกับการควบคุมการผลิต โดยควบคุมอัตราส่วนวัตถุดิบที่ใช้ ปัจจัยด้านการขายและการตลาด ให้ความสำคัญกับปัญหา ที่พบในการขายสินค้าสิ่งที่ต้องการจากภาครัฐ ต้องการให้ช่วย เหลือในการปราบปรามผู้ผลิต

สุราที่ผลิตอย่างผิดกฎหมายพบว่า ผู้ประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 100,001 บาทขึ้นไป และผู้ประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 100,000 บาท ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านวัตถุดิบแตกต่างกันในด้านการซื้อวัตถุดิบจากแหล่งผลิต การผลิตเชื่อแปงโดยใช้สูตรของตนเอง ส่วนปัจจัยกระบวนการผลิต ผู้ประกอบการทั้ง 2 ประเภท ให้ความสำคัญไม่แตกต่างกัน และปัจจัยด้านการขายและการตลาดให้ความสำคัญที่แตกต่างกันในด้านที่เกี่ยวกับตัวสินค้า ได้แก่ สีและความใส และด้านการประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย ส่วนความต้องการจากภาครัฐ ผู้ประกอบการทั้ง 2 ประเภท ให้ความสำคัญแตกต่างกันใน การต้องการความช่วยเหลือด้านแหล่งเงินทุน

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อ เบียร์บรรจุกระป๋องของผู้บริโภค กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	นิตยา รัตนวิระเมธิกุล
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ เบียร์บรรจุกระป๋องของผู้บริโภคกรุงเทพมหานคร และศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องของผู้บริโภค กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ซื้อหรือเคยซื้อ เบียร์บรรจุกระป๋องมาบริโภคจำนวน 424 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม (t-test) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ แบบ Least Significant Difference (LSD) และการทดสอบความสัมพันธ์โดย Pearson Product Moment Correlation Coefficient ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดนี้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยคำนวณค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ที่บริโภคเบียร์บรรจุกระป๋องส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 18-23 ปี สถานภาพโสด มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

2. พฤติกรรมการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องของผู้บริโภค พบว่า สถานที่ที่ผู้บริโภคซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องมากที่สุดคือ ซื้อตามร้านค้าสะดวกซื้อ ผู้บริโภคดื่มเบียร์บรรจุกระป๋องหลายยี่ห้อมากกว่าดื่มเพียงยี่ห้อเดียว สาเหตุสำคัญที่เลือกซื้อเบียร์บรรจุกระป๋อง เพราะสะดวกในการดื่ม รองลงมา รสชาติถูกปาก การซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องในแต่ละครั้งซื้อประมาณ 5 กระป๋อง จำนวนความถี่ในการดื่มเบียร์บรรจุกระป๋องโดยเฉลี่ย 8 ครั้งต่อสัปดาห์ และจำนวนเบียร์บรรจุกระป๋องที่ดื่มในแต่ละครั้งประมาณ 2 กระป๋อง

3. ปัจจัยทางด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องของผู้บริโภคพบว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ที่เบียร์บรรจุกระป๋องมีความสะดวกในการพกพาในการเดินทาง มีความคิดเห็นในระดับคืออย่างมาก รองลงมาขนาดเบียร์บรรจุกระป๋องในปัจจุบันมีความเหมาะสม มีความคิดเห็นระดับดี ด้านราคาที่เป็นเบียร์บรรจุกระป๋องมีราคาที่เหมาะสม มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา เบียร์บรรจุกระป๋องมีรสชาติคุ้มค่างกับราคา มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ทางด้านการจัดจำหน่ายพบว่า สามารถหาซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องได้ตามร้านสะดวกซื้อ และสามารถหาซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องได้ตามตู้แช่ร้านค้าทั่วไปมีความคิดเห็นในระดับคืออย่างมาก ส่วนทางด้าน การส่งเสริมการตลาดที่เบียร์บรรจุกระป๋องมีการจัดชุ่มให้ทดลองชิมฟรี และ เบียร์บรรจุกระป๋องมีพนักงานคอยแนะนำเกี่ยวกับสินค้า มีความคิดเห็นในระดับดี

4. ผู้บริโภคที่มีเพศที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผู้บริโภคที่มีสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ผู้บริโภคที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ปัจจัยทางด้านการตลาดมีความสัมพันธ์กับจำนวนการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องในแต่ละครั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. ปัจจัยทางด้านการตลาดไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการดื่มเบียร์บรรจุกระป๋อง(ครั้งต่อสัปดาห์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. ปัจจัยทางการตลาดด้านการจัดจำหน่ายมีความสัมพันธ์กับจำนวนเบียร์บรรจุกระป๋องที่ดื่มในแต่ละครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12. ปัจจัยทางด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการช้อปปิ้งอะไรที่แปลกใหม่ เป็นคนกล้าใช้เงิน ชอบสังสรรค์กับเพื่อน ต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นเสมอ ทำความรู้จักคนอื่นได้ง่าย เป็นคนมีเหตุผล และดื่มเบียร์เป็นประจำ มีความสัมพันธ์กับจำนวนการซื้อเบียร์บรรจุกระป๋องในแต่ละครั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13. ปัจจัยทางด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการช้อปปิ้งอาหารนอกบ้าน การต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นเสมอ ชอบคบหาเพื่อน ทำความรู้จักคนอื่นได้ง่าย เป็นคนมีเหตุผล และดื่มเบียร์เป็นประจำ มี

ความสัมพันธ์กับความถี่ในการดื่มเบียร์บรรจุกระป๋อง(ครั้งต่อสัปดาห์)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

14. ปัจจัยทางด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับชอบทานอาหารนอกบ้าน ชอบคบหาเพื่อน ทำความรู้จักคนอื่นได้ง่าย และดื่มเบียร์เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับจำนวนเบียร์บรรจุกระป๋องที่ดื่มในแต่ละครั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อเรื่อง	การเมืองเรื่อง “เหล้าพื้นบ้าน” กรณีศึกษาบ้านม่อนป่ายาง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
ผู้แต่ง	ณรงค์ฤทธิ์ อุปรานุเคราะห์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษา การเมืองเรื่อง “เหล้าพื้นบ้าน” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เงื่อนไขสำคัญที่มีผลต่อการเกิดขึ้น และพัฒนาการของการเคลื่อนไหวของชาวบ้านในนาม “เครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย” ที่ได้เคลื่อนไหวเรียกร้องต่อรัฐให้มีการเปิดเสรีการผลิต และจำหน่ายเหล้าพื้นบ้าน

ลักษณะเด่นของการเคลื่อนไหวเรียกร้องของชาวบ้าน คือ การอ้างอิงใช้ “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” มาเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การต่อสู้จนประสบผลสำเร็จ คือ รัฐได้ออกนโยบายรับรองให้ชาวบ้านสามารถที่จะทำการผลิต และจำหน่ายเหล้าพื้นบ้านโดยเสรี แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

นอกจากศักยภาพในหมู่บ้านผู้ผลิตเหล้าพื้นบ้านที่ได้มีการรวมตัวกันต่อสู้กับเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเข้มแข็งแล้ว ในการศึกษายังพบว่าความสำเร็จยังเกิดจากการประสานร่วมมือ และได้รับความช่วยเหลืออย่างมากจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ในนาม “เครือข่ายเกษตรกรภาคเหนือ” (คกน.) และ “สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ” (สกน.) ทั้งด้านการดำเนินกิจกรรมเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาในระดับนโยบาย การจัดระบบองค์กร การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำเสนอประเด็นปัญหาให้เป็นกระแสสาธารณะเพื่อเรียกร้องการสนับสนุนจากสังคม นอกจากนี้ยังมีกลุ่มนักวิชาการ และหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมให้การสนับสนุนการเคลื่อนไหวของชาวบ้าน

โดยมีบทบาทสำคัญในการเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะด้านกฎหมาย และการเปิดเวทีสาธารณะเพื่ออภิปรายถึงปัญหาดังกล่าว

จากการศึกษากระบวนการเคลื่อนไหวเรียกร้องดังกล่าว ตรงกับช่วงเวลาที่บริบททางสังคม โดยเฉพาะภาครัฐกำลังคึกคักตื่นตัวต่อกระแสความคิดเรื่อง “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” เป็นอย่างมาก คือหลังจากที่รัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรียกยิด ชินวัตร เข้าบริหารประเทศ ได้มีนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับรากหญ้า ที่เน้นการแปลงทรัพยากรทางด้านความรู้วัฒนธรรมวิถีชีวิต หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ชาวบ้านในชุมชนต่าง ๆ ได้สร้างสม และสืบทอดมาแต่อดีต ซึ่งถือเป็นทุนทางสังคมของชุมชน ให้เป็นทุนทางเศรษฐกิจหรือทรัพย์สินที่มีราคา สามารถสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน และชุมชน ภายใต้โครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” หรือ OTOP ที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วประเทศ โดยกระแสความตื่นตัวดังกล่าว นับเป็นส่วนสำคัญหนึ่ง ที่ผลักดันให้การเคลื่อนไหวเรียกร้องการเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายเหล้าพื้นบ้านในฐานะ “ภูมิปัญญา” ของชาวบ้านประสบผลสำเร็จในที่สุด

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตสุราพื้นเมือง
ผู้แต่ง	ศรัณย์ทิพย์ เสาวภาพ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคุ้มค่าในการลงทุนจากการผลิตและจำหน่ายสุราพื้นเมือง ของห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามไรน์ไวน์เนอรี จังหวัดนครราชสีมาซึ่งมีอายุโครงการ 10 ปี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของกิจการ

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาการลงทุนปีแรก พบว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามไรน์ไวน์เนอรี จังหวัดนครราชสีมา ต้องใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น 701,946 บาท ซึ่งมีแหล่งเงินทุนมาจากทุนเจ้าของ จำนวน 501,946 บาท และเงินกู้ยืมนอกระบบจำนวน 200,000 บาท โดยเสียดอกเบี้ยในอัตรา 7% และชำระคืนหนี้เงินกู้ภายใน 3 ปี

ผลการวิเคราะห์ ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย พบว่าในการผลิตสุรา 1 ลิตร ใช้ต้นทุนทั้งสิ้น 44.26 บาท

ผลการวิเคราะห์ ผลตอบแทนจากการลงทุน โดยใช้อัตราส่วนลดเท่ากับ 7% ต่อปี พบว่า กิจการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 4,679,335 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ration) เท่ากับ 1.80 : 1 และอัตราผลตอบแทนภายในของกิจการ (IRR) เท่ากับ 77.99% ต่อปี แสดงว่า การผลิตและจำหน่ายสุราพื้นเมือง ของห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามไรน์ไวน์เนอรี จังหวัดนครราชสีมา ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าในการลงทุน

ผลการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของกิจการ ได้ทำการวิเคราะห์ 3 กรณีหลัก คือ

1. กรณีที่รายได้ของกิจการลดลง และรายจ่ายคงที่ พบว่า เมื่อรายได้ของกิจการลดลง 45% และรายจ่าย

คงที่ การลงทุนให้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า เนื่องจากกิจการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ -44,372 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ration) เท่ากับ 0.99 : 1 และอัตราผลตอบแทนภายในของกิจการ (IRR) เท่ากับ 6.033% ต่อปี

2. กรณีที่รายได้ของกิจการลดลง และรายจ่ายเพิ่มขึ้น พบว่า เมื่อรายได้ของกิจการลดลง 29% และรายจ่ายเพิ่มขึ้น 29% การลงทุนให้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า เนื่องจากกิจการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ -51,992 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ration) เท่ากับ 0.99 : 1 และอัตราผลตอบแทนภายในของกิจการ (IRR) เท่ากับ 6.12% ต่อปี

3. กรณีที่รายได้ของกิจการคงที่ และรายจ่ายเพิ่มขึ้น พบว่า เมื่อรายได้ของกิจการคงที่ และรายจ่ายเพิ่มขึ้น 83% การลงทุนให้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า เนื่องจากกิจการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ -149,434 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ration) เท่ากับ 0.99 : 1 และอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) เท่ากับ 5.20% ต่อปี

ชื่อเรื่อง	การจัดการการผลิตไวน์เม้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กรณีศึกษา: กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กิ่งอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร
ผู้แต่ง	พัชรี สุดจันทร์สาม
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพทั่วไป ในการผลิตการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตไวน์เม้า จุดคุ้มทุนของการผลิตไวน์เม้า การวิเคราะห์งบการเงินและช่องทางการจัดจำหน่ายไวน์เม้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกิ่งอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร

ผลการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนจากการผลิตไวน์เม้าในปี พ.ศ. 2545 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกิ่งอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ มียอดการผลิตไวน์เม้ารวม 11,000 ขวด จำหน่ายจริง 10,190 ขวด คิดเป็นร้อยละ 92.64 ในการผลิตมีต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น 278,953.28 บาท เป็นต้นทุนผันแปร 263,025.27 บาท คิดเป็นร้อยละ 94.428 และต้นทุนคงที่ 15,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.572 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร มียอดการผลิตไวน์เม้ารวม 40,000 ขวด จำหน่ายจริง 37,642 ขวด คิดเป็นร้อยละ 94.10 ในการผลิตมีต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น 2,372,044.47 บาท เป็นต้นทุนผันแปร 2,319,628.17 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.790 และต้นทุนคงที่ 52,416.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.209

ต้นทุนผันแปรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กิ่งอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่เป็นค่าอาหารแสดมบี และค่าผสมน้ำ คิดเป็นร้อยละ 30.856 และ 12.045 ตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่เป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด 15,900 บาท ซึ่งเป็นการคิดค่าเสื่อมราคาของต้นทุนการผลิตซึ่งไม่ได้จ่ายจริง จากผลการศึกษาต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยของไวน์เม่าเท่ากับ 25.927 บาทต่อขวด และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร ต้นทุนผันแปรส่วนใหญ่เป็นค่าผลเม่าและค่าอาหารแสดมบี คิดเป็นร้อยละ 30.353 และ 26.508 ตามลำดับ ต้นทุนคงที่เป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด 52,416.30 บาท ซึ่งเป็นการคิดค่าเสื่อมราคาของต้นทุนการผลิตซึ่งไม่ได้จ่ายจริง จากผลการศึกษาต้นทุนเฉลี่ยของไวน์เม่าเท่ากับ 52.290 บาทต่อขวด

ผลตอบแทนจากการผลิตไวน์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กิ่งอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ เท่ากับ 1,222,800 บาท ต้นทุนการผลิตทั้งหมด 278,925.27 ขวด ทำให้มีผลตอบแทนสุทธิ 943,874.73 บาท คิดเป็นรายได้สุทธิ 96.089 ขวด กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนครผลตอบแทนจากการผลิตไวน์เม่ากับ 4,517,040 บาท ต้นทุนการผลิตทั้งหมด 2,372,044.47 ขวด ทำให้มีผลตอบแทนสุทธิ 2,154,995.53 บาท คิดเป็นรายได้สุทธิ 62.022 บาทต่อขวด

การวิเคราะห์งบการเงินของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กิ่งอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าผลการวิเคราะห์สภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มี current ratio เท่ากับร้อยละ 1.780 มี quick Ratio เท่ากับร้อยละ 1.275 มี Debt Ratio เท่ากับร้อยละ 16.20 มี Total Debt Owner's Equity เท่ากับร้อยละ 5.48 ผลการวิเคราะห์ตอบแทนจากการลงทุน (Rate of Return on Investment) วัดจากกำไรหลังหักภาษีเท่ากับ 943,874.73 บาท วัดกำไรหลังจากหักภาษีแล้วเท่ากับ 660,782.32 บาท การวิเคราะห์ผลจากกำไรสุทธิ (Net Profit Margin) กำไรก่อนหักภาษีร้อยละ 77.197 และกำไรหลังหักภาษีเท่ากับร้อยละ 54.038 กลุ่มแม่บ้าน

เกษตรกร อำเภอกุพาน จังหวัดสกล ผลการวิเคราะห์สภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มี current ratio เท่ากับร้อยละ 3.841 มี quick Ratio เท่ากับร้อยละ 3.403 มี Debt Ratio เท่ากับร้อยละ 26.03 มี Total Debt Owner's Equity เท่ากับร้อยละ 6.212 ผลการวิเคราะห์ตอบแทนจากการลงทุน (Net Profit Margin) กำไรก่อนหักภาษีร้อยละ 47.71 และกำไรหลังหักเท่ากับร้อยละ 14.312

ช่องทางการจัดจำหน่ายไวน์เม่าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กิ่งอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าตลาดส่วนใหญ่ขายให้กับตลาดภายในอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาคือตลาดในเมือง และงานแสดงสินค้า คิดเป็นร้อยละ 25.00 และพบว่าตลาดส่วนใหญ่ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอกุพาน จังหวัดสกล คือ ตลาดต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ตลาดในเมือง และงานแสดงสินค้า 17.86

การผลิตไวน์เม่ามีผลต่อเกษตรกร คือ ทำให้เกิดการรวมกลุ่ม มีกำลังการผลิตที่เพียงพอเป็นสินค้าที่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากนโยบายของรัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้มีผู้ผลิตมากมาย ก่อให้เกิดการแข่งขันทางการตลาดมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อการผลิตที่จะทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของไวน์เม่าเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคในระยะยาว

ชื่อเรื่อง	การศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหาของผู้ผลิตสุราพื้นบ้านในเขตอำเภอบรบือจังหวัดมหาสารคาม
ผู้แต่ง	วิรายา ภมรสมิต
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

สุราพื้นบ้านที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้านมาแต่ดั้งเดิม ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้ผลิตและจำหน่ายอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จึงเป็นโอกาสในการนำรายได้มาสู่ชุมชน อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิต การบริหารจัดการ และการจัดจำหน่ายที่มีต่อการผลิตสุราพื้นบ้านการศึกษาครั้งนี้ จึงมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหาของผู้ผลิตสุราพื้นบ้านในเขตอำเภอ บรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตสุราพื้นบ้านในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 9 ราย เสนอผลการศึกษาโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการผลิตสุราพื้นบ้าน ในเขตอำเภอบรบือจังหวัดมหาสารคามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 36-40 ปี และ 41-45 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา มีเงินทุน 50,000 บาท – 100,000 บาท สมาชิกจำนวน 1 – 10 คน ระยะเวลาการดำเนินงาน 1 – 11 เดือน ซึ่งเป็นการดำเนินงานในรูปของกลุ่มสหกรณ์

สภาพการดำเนินงานไม่มีการกำหนดแผนและนโยบาย วิธีการปฏิบัติงาน มีการแบ่งเวรกันในการทำงาน แผนการปฏิบัติงานไม่แน่นอนแล้วแต่ความต้องการของตลาด แผนการควบคุมของสรรพสามิตจะดำเนินการตรวจเดือนละ 1 ครั้ง แสตมป์สรรพสามิตจะดำเนินการคิดให้โดยกลุ่มจะเป็นผู้ตั้งชื่อแสตมป์ มีการควบคุมคิกริไม่ให้

เกิน 40 ดีกรีโดยสรรพสามิตจะเป็นผู้ตรวจสอบการจัดองค์กรและโครงสร้างองค์กร ส่วนใหญ่มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานร่วมกัน การทำงานทำตามความต้องการของลูกค้า ไม่มีการกำหนดภารกิจ ปริญญาประชาชนเมื่อมีปัญหาจะว่ากล่าวตักเตือนกันเอง การติดต่อสื่อสารผู้นำองค์กรจะเป็นคนติดต่อสื่อสาร โดยทางวาจามีการควบคุมการปฏิบัติงานกันเอง โดยมีประธานเป็นผู้สั่งการ ไม่มีการปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงานเพราะคิดว่าตนเองเป็นต้นแบบในการผลิตสุรายู่แล้ว ด้านอื่น ๆ ลักษณะการดำเนินงานระบบการหมุนเวียนการทำงาน โดยกำหนดเป็นเวรในการทำงานแต่ละวัน การบริหารงานบุคคลมีประธานเป็นผู้บริหารงาน รับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม แหล่งที่มาของเงินทุน เก็บเงินค่าสมาชิกคนละ 1,000 – 4,000 บาท และขอทุนจากสหกรณ์ การเกษตรบรบือจำนวน 40,000 บาท ลงบัญชีรับจ่ายเงินในแต่ละวัน เมื่อมีกำไรก็จะแบ่งกันตามส่วน รายได้มาจากการขายสุรา มีการหมุนเวียนในธุรกิจซึ่งนำมาใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบในการผลิต เช่น ขวด ข้าว ฝาจาก ก๊าซสำหรับหุงต้ม แบ่งรายได้และกำไรจากการขายเป็นเดือน วัสดุเครื่องใช้และกรรมวิธีการผลิต วัสดุหลักในการผลิตคือ ข้าวเหนียว โดยจะซื้อจากสมาชิกในกลุ่ม หรือจากโรงสีในอำเภอบรบือ และอำเภอใกล้เคียง แบ่ง ที่ใช้ในการผลิตจะดำเนินการผลิตเอง โดยกำหนดผู้ดำเนินการผลิตวันละ 4-6 คน ปัญหาการดำเนินงาน ด้านอื่น ๆ ต้องการส่งเสริมด้านการตลาดจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ปัญหาเรื่องวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตคือข้าวเหนียวที่ซื้อมามีส่วนผสมของข้าวเจ้าซึ่งเมื่อนำมาผลิตสุรากลั่นจะมีปัญหาเรื่องคุณภาพและรสชาติ

ปัญหาในการดำเนินงาน ที่พบมากที่สุดคือ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับโดยทั่วไป เนื่องจากภาพลักษณ์ของสุราพื้นบ้าน ไม่ทันสมัย เพราะค่านิยมของคนสมัยใหม่จะนิยม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ที่มีตราหือติดตลาด ผู้บริโภคไม่เชื่อใน

มาตรฐานการผลิต รองลงมาคือ มาตรฐานของโรงงาน การควบคุมคุณภาพและความสะอาดของการผลิต มีคุณภาพต่ำ ตลอดจนขาดการสนับสนุนจากรัฐ จึงทำให้ผู้ประกอบการขาดทักษะ ความคิดในเชิงธุรกิจ การพัฒนาคุณภาพ สินค้า การพัฒนาเครือข่ายทางการตลาด การจัดทำบัญชี ที่เป็นระบบซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้าน ความพร้อมในด้านการผลิต การตลาดจึงมีน้อย

ชื่อเรื่อง	การจัดการเชิงกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมไวน์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด
ผู้แต่ง	นวรัฐ ติระพันธ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

หลังจากการเรียกร้องของภาคเอกชนที่ต้องการเลิกดื่มระบบผูกขาดการผลิตสุราในรูปแบบสหพันธของภาครัฐ และการเรียกร้องของประชาชนที่ต้องการสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2544 กระทรวงการคลัง ได้ออกประกาศกระทรวงฯ ว่าด้วยการบริหารงานสุรา ฉบับที่ 3 ที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการในระดับครัวเรือนสามารถขออนุญาตผลิตและจำหน่ายสุราแช่จากผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรี อาทิเช่น ไวน์สมุนไพรวินผลไม้และไวน์ธัญพืช เป็นต้น ในปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในอุตสาหกรรมไวน์ ผู้ประกอบการจำนวนมากไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เนื่องจากสภาพการแข่งขันลดราคาอย่างต่อเนื่อง การผลิตที่ไม่มีคุณภาพ กำลังซื้อที่ลดลง การขาดความน่าเชื่อถือในคุณภาพสินค้า การขาดแรงงานที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง การขาดแหล่งเงินทุน การขาดอำนาจต่อรองกับผู้จำหน่ายวัตถุดิบ และการขาดการพัฒนาและวิจัยด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังนั้นการจัดการเชิงกลยุทธ์จึงมีความจำเป็นอย่างมากในการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาการแข่งขันที่ไร้พรมแดนผู้ประกอบการจึงต้องมีการวางแผนจัดการกับธุรกิจเพื่อให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปและได้เปรียบคู่แข่ง โดยการวางกลยุทธ์ในแต่ละด้าน เช่น การตลาด

การเงิน การบัญชี การผลิต การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การจัดการ การวิจัยและการพัฒนา ให้มีความประสมประสานกัน เพื่อบรรลุความสำเร็จขององค์การ

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดการเชิงกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมไวน์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลและความคิดเห็นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไวน์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมไวน์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด มีดังนี้

1. ปัญหาด้านการตลาดเป็นปัญหาที่สำคัญในการประกอบธุรกิจเนื่องจากผู้ประกอบการขาดการทำตลาดที่เป็นระบบ คู่แข่งที่สำคัญคือผู้ผลิตรายกลาง/เล็กซึ่งมีจำนวนมากกว่าส่งผลให้ผู้ประกอบการมียอดขายต่ำกว่า 50,000 บาทต่อเดือน

2. ผู้ประกอบการมีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในธุรกิจทำให้ทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อนของธุรกิจซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสและหลีกเลี่ยงจากอุปสรรคซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกได้

3. ผู้ประกอบการมีการจัดการเชิงกลยุทธ์ในด้านการผลิตอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการตลาดและด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับน้อย

4. ผู้ประกอบการมีการเชิงกลยุทธ์ ในแต่ละด้าน ดังนี้ คือ (1) ด้านการตลาด ได้แก่ การหาลูกค้าให้มากขึ้น พร้อมการปรับปรุงแบบให้ดีกว่าเดิมมีการหาลูกค้าให้มากขึ้นและเน้นความเป็นผู้เชี่ยวชาญในตลาดย่อยที่ตนเองถนัด (2) ด้านการเงิน ได้แก่ แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการออมของตนเองและการกู้ยืมการใช้จ่ายของเงินทุนเป็นค่า

ซื้อวัตถุดิบในการผลิต ซื้อสินทรัพย์ถาวรเป็นค่าจ้างแรงงานตามลำดับ พร้อมทั้งมีการจัดทำระบบบัญชีอย่างชัดเจน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน (3) ด้านการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การมุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้ดีขึ้น (4) ด้านการจัดซื้อ ได้แก่ ใช้วิธีการซื้อจากผู้ขายทุกประเภท โดยพิจารณาจากข้อเสนอ (5) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ การจ้างแบบพนักงานชั่วคราว และ (6) ด้านการผลิต ได้แก่ การสร้างคุณภาพให้กับผลิตภัณฑ์ การเป็นผู้นำต้นทุนต่ำ การสร้างความน่าเชื่อถือแก่ลูกค้า และการเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้า

โดยสรุปอุตสาหกรรมไวน์ไทย มีจุดอ่อนและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจหลายด้าน อาทิ การสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน เพราะการแข่งขันในตลาดมีความรุนแรง โดยได้เปลี่ยนแปลงไปตามอัตราการเติบโตของประเทศและความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้มีการใช้ความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำธุรกิจอีกทั้งยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการของรัฐ เนื่องจากระบบการบริหารจัดการยังขาดความพร้อม เพราะธุรกิจส่วนใหญ่เป็นธุรกิจครอบครัว จึงขาดความเป็นมืออาชีพ อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมไวน์ยังมีโอกาสและจุดแข็งที่จะแข่งขันในตลาดได้ เพราะมีความคล่องตัวและสามารถปรับตัวได้ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้ง่ายมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์อันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ และการใช้ทรัพยากรในประเทศค่อนข้างสูง การเข้าสู่ธุรกิจทำได้ง่าย ใช้เงินลงทุนและเงินทุนในการดำเนินการไม่สูงมาก

ชื่อเรื่อง	การจัดการธุรกิจการผลิต และการตลาด สุรากลั่นชุมชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2546
ผู้แต่ง	แพร์ เทนอิสสระ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิตสุรากลั่นชุมชน การจัดการการผลิตและการตลาด ตลอดจนปัญหาอุปสรรคของผู้ผลิตสุรากลั่นชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการเลือกตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 20 ราย

ผลการศึกษา ลักษณะโดยทั่วไปผู้ประกอบการผลิตสุรากลั่นชุมชนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเกษตรกร และเป็นเพศชายทั้งหมด โดยมีอายุเฉลี่ย 53.80 ปี สถานภาพสมรส และยังคงอยู่ด้วยกัน จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักการเกษตร อาชีพรองผลิตสุรากลั่นชุมชน โดยใช้เงินลงทุนในการผลิตสุรากลั่นชุมชน 50,000 บาท แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมีหนี้สินเฉลี่ย 87,676.50 บาท ลักษณะโรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็กก่อสร้างด้วยคอนกรีต อัตราก่อสร้าง 15,000 บาท มีเครื่องกลั่นเฉลี่ยจำนวน 1.8 เครื่อง และมีถังหมักเฉลี่ยจำนวน 50.98 ถัง ถึงเก็บน้ำสุร่าก่อนบรรจุเฉลี่ยจำนวน 7.6 ถัง ส่วนใหญ่ใช้ฝาจับปิดขวด เฉลี่ยเดือนละ 188.50 ฝา ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการผลิตสุรากลั่นมาก่อน และไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม มียอดจำหน่ายเฉลี่ย 8,576.75 บาทต่อเดือน มีต้นทุนค่าวัสดุ อุปกรณ์ โรงงาน เฉลี่ย 21,680 บาท และมีต้นทุนการผลิตต่อครั้ง 189 ขวด เท่ากับ 7,485.13 บาท ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อครั้ง เท่ากับ 4,511.14 บาท ต้นทุน

ผันแปรเฉลี่ยต่อครั้งเท่ากับ 2,973.99 บาท ต้นทุนผันแปรต่อขวด เท่ากับ 15.73 บาท ต้นทุนทั้งหมดต่อขวด เท่ากับ 39.60 บาท ราคาเฉลี่ยเท่ากับ 45.50 บาทต่อขวด กำไรเหนือต้นทุนที่เป็นเงินสดเท่ากับ 9.44 บาทต่อขวด กำไรสุร่าเท่ากับ 5.90 บาทต่อขวด ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ซื้อลูกแป้งจากผู้จำหน่าย และใช้ข้าวเหนียวเป็นวัตถุดิบในการผลิตและมีกำลังการผลิตเฉลี่ยเดือนละ 188.50 ขวดต่อเดือน โดยใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิง ขวดบรรจุเป็นขวดแก้วรีไซเคิล ผู้ประกอบการใช้ไฟฟ้าในโรงงาน โดยเสียค่าใช้จ่ายในการเดินกระแสไฟฟ้า 4,500 บาท ค่ากระแสไฟฟ้าเดือนละ 280 บาท และส่วนใหญ่ใช้น้ำประปาในการผลิต และค่าน้ำในการผลิตเดือนละ 250 บาท ผู้ประกอบการผลิตสุรากลั่นชุมชนส่วนใหญ่ ขายส่งราคา 42 บาท ขายปลีก 45 บาท ประเภทการขายส่วนใหญ่ขายปลีกและขายให้ผู้บริโภคโดยตรง ลักษณะการขายส่วนใหญ่ขาดสต็อกและขายเชื่อ

จากการที่มีสุรากลั่นชุมชนเกิดขึ้นนั้น ทำให้การตลาดสุร่าในระดับชุมชนหรือหมู่บ้านมีราคาถูกกลุ่มผู้ผลิตสุรากลั่นชุมชนต้องแข่งขันทางการตลาดมากในการนำสุรากลั่นชุมชนเข้าสู่ระบบตลาด จนในที่สุดสุรากลั่นชุมชนส่วนมากจะแข่งขันกับผู้ประกอบการเดิมไม่ได้ เพราะต้นทุนการผลิตสูง ถ้าจะทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำต้องเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิต ซึ่งต้องลงทุนสูงมาก ทำให้ปัจจุบันผู้ประกอบการผลิตสุรากลั่นชุมชนเลิกกิจการเป็นจำนวนมากและผลที่ตามมาคือ ราคาสุร่าเริ่มสูงขึ้น

ชื่อเรื่อง	ระบบสารสนเทศเพื่อการขายและคลังสินค้าสำหรับบริษัทนำเข้าและจัดจำหน่ายสุราต่างประเทศ
ผู้แต่ง	มณฑล ขมหวาน
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การดำเนินธุรกิจในยุคของการแข่งขันอย่างรุนแรงย่อมมีการแข่งขันขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการที่องค์กรจะคงอยู่ได้ต้องมีดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และสามารถแข่งขันกับคู่แข่งรายอื่น ๆ ได้ องค์กรที่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการวางแผนงานการดำเนินการที่ดี มีทรัพยากรที่มีคุณภาพ มีข้อมูลข่าวสารที่ดี มีประสิทธิภาพ ทันต่อเวลาที่ต้องการ และจะต้องมีเครื่องมือที่ดีและมีประสิทธิภาพในการช่วยผู้บริหารในการวิเคราะห์และตัดสินใจทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด และระบบดังกล่าวต้องมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนแก้ไขรูปแบบการทำงานให้เหมาะสมกับองค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว

การออกแบบและการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการระบบขายและคลังสินค้าสำหรับบริษัทนำเข้าและจัดจำหน่ายสุราต่างประเทศนี้ ได้ดำเนินการพัฒนาตามหลักการวิเคราะห์ระบบงานและการออกแบบระบบงาน โดยใช้เครื่องมือในการพัฒนาที่มีความยืดหยุ่นในการพัฒนา โดยผู้จัดทำใช้เครื่องมือในการพัฒนาคือ Oracle Develop 6i เป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบงานในส่วนของการบันทึกการขายประจำวัน และใช้ Oracle Datawarehouse 10g และ Oracle Discovery 9i ในการพัฒนาส่วนของคลังข้อมูลเพื่อบริหารงานขายโดยอยู่ภายใต้การบริหารจัดการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ของ Oracle

Database Server 10g ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวข้างต้นดำเนินการภายใต้ระบบปฏิบัติการ Windows XP Professional

ในโครงการพิเศษนี้การพัฒนานั้นจะประกอบไปด้วยระบบงานหลัก 2 ส่วนด้วยกันคือ ระบบบันทึกการขายประจำวัน และระบบคลังข้อมูลเพื่อบริหารการขาย โดยระบบบันทึกการขายประจำวันนั้น จะมีระบบงานย่อยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ระบบจัดการข้อมูลลูกค้า ระบบงานขายสินค้า ระบบงานส่งเสริมการขาย ระบบการรับชำระเงิน และระบบงานคลังสินค้า โดยระบบงานดังกล่าวข้างต้นนั้นจะถูกทำการเชื่อมโยงของข้อมูลเข้าด้วยกัน เพื่อให้ข้อมูลที่เกิดขึ้นนั้นมีความถูกต้องและลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่เกิดขึ้นให้มากที่สุด ส่วนระบบคลังข้อมูลเพื่อบริหารการขายนั้นจะเป็นระบบที่ดำเนินงานโดยนำข้อมูลที่ได้จากระบบการบันทึกการขายประจำวันมาจัดทำเป็นคลังข้อมูล โดยสารสนเทศที่ได้จากคลังข้อมูลนั้นจะสามารถตอบสนองตามความต้องการของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเสนอข้อมูลในมุมมองด้านต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำสารสนเทศดังกล่าวมาช่วยในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานและวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยความถูกต้องและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

ชื่อเรื่อง	การดำเนินงานของกลุ่มสหกรณ์ไวน์ เวียงหนองล่องลำพูน จำกัด
ผู้แต่ง	ศรียุญา ณ วรณไทย
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ทำให้การรับรู้ต่าง ๆ จากการดำเนินงานของสหกรณ์ จาก
คณะกรรมการภายในสหกรณ์มีน้อยลงด้วย

บทคัดย่อ

จากการศึกษาพบว่า “การดำเนินงานของกลุ่มสหกรณ์ไวน์เวียงหนองล่องลำพูน จำกัด” เป็นการดำเนินงานที่เริ่มต้นมาจากการตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยการนำผลไม้มาแปรรูปเป็น สุราแช่พื้นเมือง หรือเรียกว่า “ไวน์ผลไม้” ต่อมาได้มาเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร ของอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูนได้ให้คำแนะนำในการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2542 ทางกลุ่มจึงได้มีการประชุมเพื่อขอจดทะเบียน โดยได้รับการจดทะเบียน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เป็น “สหกรณ์สุราผลไม้และสมุนไพรเหล่าแม่บ้านลำพูน จำกัด” ต่อมาได้มีการประชุมใหญ่ภายในกลุ่มให้มีการเปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์ไวน์เวียงหนองล่องลำพูน จำกัด” โดยได้รับการจดทะเบียนเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 71 ราย

ในจำนวนสมาชิก 71 รายนี้ ทางสหกรณ์ฯ ได้มีการประชุมใหญ่เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการแต่ละฝ่าย ในที่นี้มีคณะกรรมการดำเนินงานทั้งหมด 7 ราย ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน แต่ความเป็นจริงแล้วการดำเนินงานยังรวมอยู่ที่บุคคลกลุ่มเดียว งานยังไม่กระจายเท่าที่ควรจากการทำงานร่วมกันในลักษณะแบบนี้ อาจกล่าวได้ว่า การที่กลุ่มไม่มีความพร้อมในด้านการดำเนินงานและการบริหารงานภายในสหกรณ์ อาจส่งผลให้การพัฒนาหรือการขยายทางด้านการตลาดนั้นเป็นไปได้ยากด้วย เนื่องจาก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ

ชื่อเรื่อง	การผลิตและจัดจำหน่ายสุรากลั่นชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ผู้แต่ง	พรณี เล้าลือชัย
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

สุรากลั่นชุมชนเกิดขึ้นจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ที่มุ่งเน้นให้มีการสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกทั้งรัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการผลิตสุรากลั่น และเพื่อเป็นการช่วยยกระดับราคาข้าวที่เป็นวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตสุรากลั่นชุมชน จึงได้ประกาศอนุญาตให้ผลิตและจำหน่ายสุรากลั่นชุมชนได้

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการผลิตและการจัดจำหน่ายสุรากลั่นชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ของผู้ผลิตสุรากลั่นชุมชน จำนวน 4 ราย ผู้จำหน่ายสุรากลั่นชุมชนจำนวน 15 ราย และผู้บริโภคสุรากลั่นชุมชน จำนวน 265 ราย ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และ F-test (ANOVA)

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. การจัดการผลิต สุรากลั่นชุมชนผลิตโดยใช้กากน้ำตาลเป็นวัตถุดิบหลัก และใช้แรงงานในท้องถิ่นที่ไม่ต้องมีประสบการณ์ในการผลิต มีการจ่ายค่าจ้างเป็นรายวัน การวางแผนควบคุมการผลิตและการเงิน เป็นหน้าที่ในความรับผิดชอบของเจ้าของ เงินลงทุนในกิจการส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืมโดยใช้เพื่อการก่อสร้างอาคารโรงงาน ชื่อเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตการวางแผนการผลิตจะประมาณการจากยอดขายเพื่อไม่ให้สินค้าขาดตลาดและไม่เก็บสินค้าไว้มากเกินไป

2. การจำหน่ายสินค้า

2.1 ผู้ผลิตมีการจัดจำหน่ายทั้งโดยตรงให้กับผู้บริโภคและผ่านคนกลางโดยส่งสินค้าให้ถึงร้านค้า การตั้งราคาสินค้าจะกำหนดจากต้นทุนการผลิตบวกส่วนเพิ่มและพิจารณาราคาของคู่แข่งชั้นประกอบ การขายโดยระบบเงินสดมีการให้ส่วนลดสำหรับลูกค้าที่ซื้อในปริมาณมาก มีการจัดจำหน่ายนอกสถานที่ตามเทศกาล

2.2 ผู้จัดจำหน่ายปลีก เลือกจำหน่ายสุรากลั่นชุมชนเนื่องจากเป็นสินค้าใหม่ ลูกค้าต้องการและมีราคาถูกกว่ายี่ห้ออื่น การสั่งซื้อจะติดต่อโดยทางโทรศัพท์ไปยังผู้ผลิต การจัดสินค้าโดยการจัดวางไว้บนตู้วางสินค้าหน้าร้านเพื่อให้ลูกค้าเห็นได้ง่ายและเมื่อซื้อแล้วสามารถบริโภคได้ทันที การส่งเสริมการขายโดยการแนะนำสินค้าพร้อมให้ทดลองชิม

3. ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นชายอายุ 51 – 60 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้ต่อเดือน 3,501 – 5,000 บาท ซื้อสุรากลั่นชุมชนจากร้านค้าในชุมชนครั้งละครั้งขวดกลมเพื่อบริโภคเอง ส่วนใหญ่จะดื่มเป็นประจำทุกวันในช่วงเย็น โดยดื่มแบบไม่ผสมกับส่วนผสมอื่น

4. ผู้บริโภคเห็นว่าปัจจัยทางการตลาดโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน มีความสำคัญต่อการบริโภคอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านจิตวิทยา ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านราคา ส่วนด้านการจัดจำหน่ายมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก

5. ผู้บริโภคที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี เห็นว่าปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดมีความสำคัญมากกว่าผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันเห็นว่าปัจจัยทางการตลาดโดยรวมและรายด้านมีความสำคัญต่อการบริโภคสุรากลั่นชุมชนไม่แตกต่างกัน

โดยสรุป ผลการศึกษาดังกล่าวครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นสารสนเทศเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ผลิต

และผู้จำหน่ายสุรากลั่นชุมชนในการวางแผนสร้างกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจเพื่อที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สามารถตอบสนองความต้องการในการบริโภคของผู้บริโภค

ชื่อเรื่อง	การตรวจหาปริมาณสารที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคในสุราขาวที่จำหน่ายในพื้นที่จังหวัดภาคกลาง
ผู้แต่ง	ลำชา ลักขณาภิชนัช และคณะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันธัญญารักษ์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการตรวจหาปริมาณสารที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคในสุราขาวจำนวน 13 ชนิด แบ่งเป็นกลุ่มสารอันตรายที่เกิดจากกระบวนการหมัก ได้แก่ เอธิลแอลกอฮอล์ เมธิลแอลกอฮอล์ ฟิวเซลอยล์ แอลดีไฮด์ เอสเทอร์ กลุ่มสารเจือปน ได้แก่ กรดซอร์บิก กรดเบนโซอิก ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และสารปนเปื้อนที่เป็นโลหะหนัก ได้แก่ สารหนู ตะกั่ว ทองแดง เหล็ก และดีบุก โดยการตรวจหาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสุราขาวที่จำหน่ายในเขตภาคกลางจำนวน 69 ตัวอย่าง แบ่งเป็นสุราขาวที่ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 12 ตัวอย่าง สุรากลั่นชุมชนจำนวน 55 ตัวอย่าง และสุราขาวที่ไม่ระบุแหล่งผลิตอีก 2 ตัวอย่าง การตรวจวิเคราะห์เป็นการหาปริมาณสาร เมธิลแอลกอฮอล์ ฟิวเซลอยล์ แอลดีไฮด์ เอสเทอร์ โดยวิธี GC-FID (Gas Chromatograph-Flame Ionization Detector) ตรวจวัดแรงแอลกอฮอล์โดยใช้ Picanometer ตรวจหาปริมาณกรดเบนโซอิก และกรดซอร์บิก โดยวิธี HPLC (High Performance Liquid Chromatography) ตรวจหาซัลเฟอร์ไดออกไซด์โดยวิธี Modified Maneir-Williams ตรวจหาปริมาณ สารหนู ดีบุก ตะกั่ว เหล็ก ทองแดง โดยวิธี FAAS (Flame Atomic Absorbtion spectrophotometer) ผลการตรวจวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

ปริมาณ ฟิวเซลอยล์ แอลดีไฮด์ และเอสเทอร์ที่ตรวจพบอยู่ในช่วง 0.17-5270.19, 119.48-405.16 และ 110.56-1920.47 mg/l ตามลำดับ ส่วนเมธิลแอลกอฮอล์ตรวจ

ไม่พบทั้ง 69 ตัวอย่าง ปริมาณกรดซอร์บิก กรดเบนโซอิก และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ที่ตรวจพบอยู่ในช่วง 7.91-9.11, 11.16-11.16, และ 0.31-5.59 mg/l ตามลำดับ ปริมาณสารหนู ตะกั่ว ทองแดง เหล็ก และดีบุก ที่ตรวจพบอยู่ในช่วง 0.004-0.005, 0.26-0.30, 0.02-5.62, 0.04-1.14 และ 0.27-17.21 mg/l ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก. 2088-2544) พบว่า ตัวอย่างสุราที่มีระดับความแรงแอลกอฮอล์ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ร้อยละ 89.85 โดยพบในสุราโรงงาน ร้อยละ 75.00 ของสุราโรงงาน ที่ส่งตรวจทั้งหมด และสุรากลั่นชุมชน ร้อยละ 94.54 ของสุรากลั่นชุมชนที่ส่งตรวจทั้งหมด ตัวอย่างสุราขาวจากโรงงาน พบปริมาณตะกั่วเกินมาตรฐาน ร้อยละ 8.33 ของสุราขาวจากโรงงานที่ส่งตรวจทั้งหมด ตัวอย่างสุรากลั่นชุมชน พบปริมาณแอลกอฮอล์ เอสเทอร์ ตะกั่ว และทองแดง เกินมาตรฐานร้อยละ 27.28 , 3.63, 12.72 และ 1.82 ของสุรากลั่นชุมชนที่ส่งตรวจทั้งหมด

จากการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า ระดับแรงแอลกอฮอล์ในสุราขาวจากโรงงาน และสุรากลั่นชุมชน มีแนวโน้มไม่เป็นไปตามมาตรฐานสูง ปริมาณ แอลกอฮอล์ เอสเทอร์ ตะกั่ว และทองแดง ในสุรากลั่นชุมชนมีแนวโน้มเกินมาตรฐานสูง

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดสุรภายใต้นโยบายสุราเสรี
ผู้แต่ง	รัตนา จินกลาง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดสุรภายใต้นโยบายสุราเสรี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงผลของการดำเนินนโยบายการผลิตสุราเสรี ที่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่ออำนาจการผูกขาดของผู้ผลิตสุรา และโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมสุราในประเทศไทย โดยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในช่วงก่อนเปิดเสรีในปี 2542 และในช่วงหลังเปิดเสรีระหว่างปี 2543 - 2547 โดยนำทฤษฎีโครงสร้างตลาดและทฤษฎีการกระจุกตัวของตลาด (Market Concentration) มาใช้วิเคราะห์โครงสร้างตลาดสุรา

ผลการศึกษาพบว่าในยุคก่อนเปิดเสรีปี 2542 ลักษณะโครงสร้างตลาดสุราเป็นตลาดผูกขาด เนื่องจากรัฐใช้นโยบายเปิดประมูลสัมปทานให้แก่เอกชนเพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มบริษัทสุรามหาราชฎรและสุราทิพย์ พร้อมทั้งมีการแบ่งเขตการจำหน่ายสุราไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ผลิต 5 บริษัทแรกมีส่วนแบ่งการตลาดรวมกันแล้วมีค่าสูงมากถึงร้อยละ 80.56 ของมูลค่าตลาดรวม ขณะที่อัตราการกระจุกตัว (ค่า C) มีค่าสูงถึง 0.8 ซึ่งถือว่ามีค่าเข้าใกล้ 1 มาก แสดงว่ามีการกระจุกตัวในอุตสาหกรรมสูง ผู้ผลิตมีอำนาจผูกขาดมาก

อย่างไรก็ตามภายหลังจากรัฐมีนโยบายเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายสุราในปี 2543 พบว่ามีจำนวนผู้ผลิตสุราประเภทโรงงานขนาดใหญ่ทั้งสิ้น 18 ราย ซึ่งทั้งหมดเป็นนักลงทุนกลุ่มเดิม ตั้งแต่ยุคผูกขาดอันเป็นผลมาจาก

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขการเปิดเสรีของรัฐที่ยังเอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มทุนขนาดใหญ่ ส่งผลทำให้ในช่วง 1 - 2 ปีแรกของการเปิดเสรีจึงไม่มีผู้ผลิตรายใหม่เกิดขึ้น กระทั่งในปี 2545 รัฐได้ผ่อนคลายให้ผู้ผลิตรายย่อยเข้ามาผลิตและขายสุราแช่พื้นเมืองได้ ในปี 2546 เปิดกว้างให้กลุ่มชุมชนสามารถทำการผลิตสุรากลั่นได้อีก ปรากฏว่ามีผู้ผลิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากพร้อมกับภาวะการแข่งขันได้เริ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นแรงผลักดันทำให้อำนาจผูกขาดของผู้ขายกลุ่มเดิมเริ่มลดลง โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาอัตราส่วนการกระจุกตัวของตลาดสุราที่มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี 2542 - 2546 มีค่าเท่ากับ 0.80 , 0.74 , 0.72 , 0.50 , 0.58 ตามลำดับ และยังพบอีกว่าผู้ผลิตรายใหญ่กลุ่มเดิมยังมีการรวมตัวกันแบบคาร์เทล (Cartel) อีกด้วย พร้อมทั้งได้สร้างอุปสรรคกีดกันคู่แข่งรายใหม่ (Barrier to Entry) ไว้อย่างแข็งแกร่งมาก จึงมีความได้เปรียบทุกด้านอย่างไรก็ตาม เมื่อมีผู้ผลิตรายย่อยเพิ่มขึ้นทำให้อำนาจการผูกขาดของผู้ผลิตรายใหญ่ได้เริ่มลดลง ดังนั้นผลจากนโยบายการเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายสุรา ทำให้โครงสร้างตลาดสุราของไทยเปลี่ยนแปลงจากตลาดผูกขาด เข้าสู่ลักษณะของตลาดที่มีการแข่งขันกันมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนทางการเงินของสุรากลั่นชุมชน เขตพื้นที่สรรพสามิตสาขาสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	สุทธาทิพย์ ไพศาลศักดิ์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาด้านต้นทุน และผลตอบแทนทางการเงินของการผลิตสุรากลั่นเขตสรรพสามิตพื้นที่สาขาสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทำการศึกษาจากผู้ประกอบการสุรากลั่นชุมชนในเขตสรรพสามิตพื้นที่สาขาสันทรายทั้งสิ้น 31 ราย แบ่งกรณีศึกษาออกเป็น 3 กรณี ตามขนาดการลงทุน คือ กรณีที่ 1 โรงงานขนาดเล็ก กรณีที่ 2 โรงงานขนาดกลาง และกรณีที่ 3 โรงงานขนาดใหญ่ โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 7.90

จากการศึกษาพบว่า โรงงานขนาดเล็ก ให้อัตราผลตอบแทนภายใน 30.87% มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 54,998.01 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.36 และมีระยะเวลาคืนทุน 1.95 ปี โรงงานขนาดกลาง ให้อัตราผลตอบแทนภายใน 77.80% มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 548,050.33 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.63 และมีระยะเวลาคืนทุน 0.80 ปี และ โรงงานขนาดใหญ่ ให้อัตราผลตอบแทนภายใน 122.05% มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 5,475,272.71 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.79 และมีระยะเวลาคืนทุน .053 ปี

การวิเคราะห์ความไวของโครงการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนเพิ่มขึ้น 2.5 , 5.0, 7.5 และ 10% ในขณะที่รายได้คงที่ พบว่า โรงงานขนาดเล็ก มีอัตราผลตอบแทนภายใน 24.87 – 29.39% มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 40,162.43 – 51,289.11 บาท และอัตราผลตอบแทนต่อ

ต้นทุน 1.26 – 1.33 ขณะที่โรงงานขนาดกลาง มีอัตราผลตอบแทนภายใน 67.61 – 75.26% มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 646,904.82 - 527,263.95 บาท และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.50 – 1.59 และโรงงานขนาดใหญ่ อัตราผลตอบแทนภายใน 108.17 – 118.58 % มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 4,809,283.38 – 5,308,775.38 บาท และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.64 – 1.75 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของรายได้ลดลง 2.5 , 5.0 , 7.5 และ 10% ในขณะที่ต้นทุนคงที่ พบว่า โรงงานขนาดเล็กมีอัตราผลตอบแทนภายใน 20.32 – 28.31% มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 29,128 – 48,530.67 บาท และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.22 – 1.32 ขณะที่โรงงานขนาดกลาง มีอัตราผลตอบแทนภายใน 59.77 – 73.33% มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 395,465.83 – 509,904.20 บาท และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.46 – 1.59 และโรงงานขนาดใหญ่ มีอัตราผลตอบแทนภายใน 96.29 – 115.62% มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 4,174,502.78 – 5,150,080.22 บาท และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.61 – 1.74 และเมื่อกำหนดให้ต้นทุนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น และรายได้เปลี่ยนแปลงลดลง 2.5, 5.0 , 7.5 และ 10% พบว่าโรงงานขนาดเล็ก ต้นทุนของกิจการสามารถเพิ่มขึ้นได้สูงสุดถึง 7.5% ผลตอบแทนสามารถลดลงได้มากที่สุดถึง 7.5% เกณฑ์การตัดสินใจเพื่อการลงทุนทั้ง 3 ประการยังคงยอมรับได้ โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 3,112.70 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.08 และอัตราผลตอบแทนการลงทุน 8.53% ในขณะที่โรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่ ต้นทุนของกิจการสามารถเพิ่มขึ้นได้สูงสุดถึง 10% และผลตอบแทนสามารถลดลงได้มากที่สุดถึง 10% เกณฑ์การตัดสินใจเพื่อการลงทุนทั้ง 3 ประการยังคงยอมรับได้ โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 115,643.68 และ 1,831,861.68 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.15 และ 1.26 ส่วนอัตราผลตอบแทนการลงทุน 24.12 และ 48.48%

ชื่อเรื่อง	การประเมินความสำเร็จของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสุราพื้นเมืองในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน
ผู้แต่ง	ชนิตา พันธุ์ณี
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ 1) เพื่อทราบวิธีการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรที่เหมาะสม โดยใช้แนวคิดการประเมินผลการดำเนินงานหลายมิติแบบเคลื่อนไหว ประกอบด้วย มิติด้านการเงิน มิติด้านการตลาด มิติด้านกระบวนการ มิติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และมิติด้านอนาคต พิจารณาโดยแยกตามพื้นที่ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน และแยกตามรูปแบบขององค์กร ได้แก่ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัท 2) เพื่อทราบความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างผลการดำเนินงานมิติด้านการเงินกับมิติที่ไม่ใช่การเงิน หรือแบบจำลองที่ 1 และความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างการดำเนินงานขององค์กร โดยรวมกับปัจจัยด้านการตลาด หรือแบบจำลองที่ 2 ใช้สถิติการวิเคราะห์ปัจจัย เพื่อจัดกลุ่มปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน และการวิเคราะห์เส้นทาง เพื่อหาผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกิดขึ้น และ 3) เพื่อทราบระดับความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์สุราแช่พื้นบ้าน และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวมของลูกค้า

ผลการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมสุราแช่พื้นบ้าน พบว่าผู้ประกอบการทั้งในภาพรวม พิจารณาโดยแยกตามพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน และแยกตามรูปแบบขององค์กร ให้ความสำคัญกับวิธีการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 5 มิติ ในอันดับที่ 1 – 3 เหมือนกัน จะแตกต่างกันตรงการจัดลำดับ โดยในมิติ

ทางการเงิน ประกอบด้วย การเพิ่มขึ้นของรายได้ การลดลงของต้นทุน และกำไรสุทธิ ส่วนมิติทางการเงินการตลาด ประกอบด้วย ความพึงพอใจของลูกค้า การรักษาลูกค้าเก่า และส่วนแบ่งตลาด สำหรับมิติทางด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การตรวจสอบคุณภาพของสินค้า การลดลงของจำนวนสินค้าที่เสียหาย และการเพิ่มขึ้นของผลผลิตสำหรับมิติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในการผลิตของพนักงาน ทักษะและความสามารถของพนักงาน และการมีส่วนร่วมของพนักงาน และมิติสุดท้ายมิติด้านอนาคต ประกอบด้วย การวางแผนการตลาดใหม่ การวางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการวางแผนด้านกลยุทธ์เพื่อใช้ในการแข่งขัน

ผลการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างผลการดำเนินงานมิติด้านการเงินกับมิติที่ไม่ใช่การเงิน (แบบจำลองที่ 1) และความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างผลการดำเนินงานขององค์กรโดยรวมกับปัจจัยด้านการตลาด (แบบจำลองที่ 2) พบว่า ในแบบจำลองที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อผลการดำเนินงาน มิติทางการเงิน คือ มิติทางการเงินการตลาด และมิติทางการเงินอนาคต ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือ มิติทางการเงินอนาคต มิติทางการเงินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และมิติทางการเงินกระบวนการ ส่วนในแบบจำลองที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงต่อผลการดำเนินงานโดยรวมขององค์กร คือ ลักษณะมุ่งทางการตลาด และความพึงพอใจของผู้บริโภค ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบทางอ้อม คือ ลักษณะมุ่งทางการตลาด

สำหรับการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์สุราแช่พื้นบ้าน และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวมของลูกค้า พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของลูกค้าทั้งในภาพรวม การพิจารณาโดยแยกตามพื้นที่ และแยกตามรูปแบบขององค์กรที่ซื้อสินค้า 3 อันดับแรก ไม่แตกต่างกัน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านตัวสินค้า ปัจจัย

ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร และปัจจัยด้านราคา เมื่อวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์สุราแช่พื้นบ้าน พบว่า ลูกค้าได้รับความพึงพอใจมากในด้านตัวสินค้า มาตรฐานของราคา สถานที่ ความสุภาพของพนักงานขาย การมีใบรับรองสินค้า ความน่าเชื่อถือในสินค้า การสั่งซื้อ และการส่งมอบสินค้า ส่วนด้านอื่น ๆ ได้รับความพึงพอใจเพียงเล็กน้อย เมื่อพิจารณาความพึงพอใจโดยรวมแล้ว พบว่า ลูกค้าได้รับความพึงพอใจมากในผลิตภัณฑ์สุราแช่พื้นบ้าน ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวมของลูกค้าโดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพภายนอก ปัจจัยด้านคุณภาพของกระบวนการ ปัจจัยด้านคุณภาพของสินค้า ปัจจัยด้านคุณภาพของบุคลากร ปัจจัยด้านการจัดการกับคำร้องเรียนของลูกค้า ปัจจัยด้านบรรจุภัณฑ์ และปัจจัยด้านการชำระเงิน

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์และคุณภาพชีวิตของ ผู้ผลิตไวน์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้แต่ง	นันทิยา มณีรัตนสุกร
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มผลิตไวน์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน 2) ศึกษาการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตไวน์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตไวน์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา สมาชิกกลุ่มผู้ผลิตไวน์ไวน์ตำบลขุนทะเล ตำบลเคียนซา ตำบลคลองปราบ ตำบลเวียงสระ และตำบลสินปุน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 237 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล แบบวัดระดับการมีส่วนร่วม และแบบวัดระดับคุณภาพชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี LSD วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมาชิกกลุ่มผู้ผลิตไวน์จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 อายุสถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน การออม ระยะเวลาการ

เป็นสมาชิก แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบว่า เพศ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระเลี้ยงดู สถานภาพในอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ แตกต่างกัน 2) สมาชิกกลุ่มไวน์จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอายุ ภาระเลี้ยงดู ภาระหนี้สิน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รายได้ต่อเดือน แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบว่า เพศ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัวสถานภาพในอาชีพ การออม แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน 3) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการสุรา ชุมชนในเขตพื้นที่ภาคที่ 6 ที่มีต่อวิธีการ บริหารงานสุรา
ผู้แต่ง	ไพลิน พึ่งพา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการสุราชุมชนในเขตพื้นที่ภาคที่ 6 ที่มีต่อวิธีการบริหารงานสุรา จำแนกตามหน้าที่ของหุ้นส่วนผู้จัดการ และผู้ควบคุมการผลิต และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการสุราชุมชนในเขตพื้นที่ภาคที่ 6 ที่มีต่อวิธีการบริหารงานสุรา ตามความคิดเห็นของหุ้นส่วนผู้จัดการ และผู้ควบคุมการผลิต ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วยผู้ประกอบการสุราชุมชนในเขตพื้นที่ภาคที่ 6 จำนวน 4 พื้นที่ โดยจำแนกเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำนวน 130 คน ผู้ควบคุมการผลิต จำนวน 130 คนรวมเป็นประชากรทั้งหมด จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) 4 ตัวเลือก ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล 2 วิธี โดยการเก็บด้วยตนเอง และเก็บทางไปรษณีย์ ส่วนแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 260 ฉบับ ได้รับคืน 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 การวิเคราะห์ข้อมูลเน้นความสำคัญเป็นรายข้อโดยการแจกแจงความถี่ (f) และหาค่าร้อยละ (%) ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นผู้ประกอบการสุราชุมชนในเขตพื้นที่ภาคที่ 6 ที่มีต่อวิธีการบริหารงานสุรา ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้ทำสุรา ด้านสถานที่ทำสุรา ด้านการทำและขายสุรา ด้านบัญชีและรายงานต่าง ๆ ในหน้าที่ของหุ้นส่วนผู้จัดการและผู้ควบคุมการผลิต มีความเห็นในระดับเห็นด้วยปฏิบัติได้ ร้อยละ 75 เท่ากัน

โดยด้านการทำและขายสุรา มีค่าร้อยละสูงเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านสถานที่ทำสุรา ด้านบัญชีและรายงานต่าง ๆ และด้านคุณสมบัติของผู้ทำสุรา ตามลำดับ แต่บางส่วนที่มีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วยปฏิบัติไม่ได้ ร้อยละ 6-7 โดยด้านคุณสมบัติของผู้ทำสุรามีค่าร้อยละสูงเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านบัญชีและรายงานต่าง ๆ ด้านสถานที่ทำสุรา และด้านการทำและขายสุรา ตามลำดับ

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการสุราชุมชนในเขตพื้นที่ภาคที่ 6 ที่มีต่อวิธีการบริหารงานสุรา มีดังนี้

2.1 ปัญหาของผู้ประกอบการสุราชุมชนในเขตพื้นที่ภาคที่ 6 ที่มีต่อวิธีการบริหารงานสุรา คือ ด้านการตรวจสอบ การควบคุมและการเข้าตรวจโรงงานสุราชุมชนของพนักงาน เจ้าหน้าที่ ไม่เป็นไปในทางเดียวกัน เนื่องจากกรมสรรพสามิตวางหลักเกณฑ์และระเบียบว่าด้วยการตรวจปฏิบัติการ โรงงานสุราชุมชนไม่ชัดเจน ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการสุราชุมชนในเขตพื้นที่ภาคที่ 6 ที่มีต่อวิธีการบริหารงานสุรา คือ ต้องการให้กรมสรรพสามิตและผู้เกี่ยวข้อง จัดให้มีการอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกแบบบัญชีและรายงานต่าง ๆ ให้เข้าใจง่าย สะดวกต่อผู้ปฏิบัติและผู้ตรวจ

ชื่อเรื่อง	การดำรงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของ สังคมชาวนาในบริบทของกระแส โลกาภิวัตน์ :กรณีศึกษาผู้ผลิตสุรา พื้นบ้านในจังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	วชิรศักดิ์ มัชฌิมภาโร
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของระบบ โลกภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลต่อการผลิตสุราพื้นบ้านของสังคมชาวนาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาเงื่อนไขบริบทของสังคมชาวนาในจังหวัดเชียงใหม่ที่นำไปสู่การเรียกร้องสิทธิในการผลิตสุราพื้นบ้านอย่างเสรี 3) เพื่อศึกษาถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวพันอย่างไรต่อชาวนาที่ผลิตสุราพื้นบ้านในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทางสังคมกับการสร้างอำนาจในการต่อสู้ของชาวนาเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียกร้องสิทธิในการผลิตสุราพื้นบ้านอย่างเสรี การวิจัยครั้งนี้ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย (คทพ.) พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ 1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ 2) กลุ่มแกนนำเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย พื้นที่ภาคเหนือ และ 3) กลุ่มสมาชิกเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทยที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ วิธีการวิจัยเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเจาะลึกถึงกระบวนการสร้างกลุ่มเครือข่ายและมีการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อเก็บรายละเอียดในข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำมาอธิบายถึงปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของชาวนาที่ผลิตสุราพื้นบ้าน การเก็บข้อมูลใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในสองกลุ่มคือ กลุ่มแกนนำเครือข่าย คทพ. จำนวน 5 ราย เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน

2 ราย และเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามจากสมาชิกเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านที่ผลิตและจำหน่ายสุราพื้นบ้าน จำนวน 220 ราย

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการผลิตสุราพื้นบ้านได้มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีต เนื่องจากการเข้ามาคุกคามของอำนาจรัฐที่ยึดเอาสิทธิในการผลิตของชาวบ้านไปไว้กับนายทุนและการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของการค้ำประกันเพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในระบบโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่งผลต่อลักษณะทางการผลิตที่ต้องการผลิตเพื่อยังชีพและนำไปสู่การต่อสู้เรียกร้องในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้สิทธิในการผลิตสุรากลั่นพื้นบ้านอย่างเสรีดังเช่นในอดีต ในกระบวนการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิในการผลิตสุรากลั่นพื้นบ้านอย่างเสรี ชาวนาได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นเครื่องมือในการต่อสู้กับอำนาจรัฐ ได้มีการสร้างอำนาจในการต่อรองในหลายรูปแบบ เช่น การสร้างสัญลักษณ์ การสร้างวาทกรรม และการสร้างเครือข่าย ทำให้เกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะรูปแบบของเครือข่าย ในนามเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผลให้เกิดอำนาจในการต่อรองกับรัฐอย่างเป็นรูปธรรมจนสามารถผลักดันให้เกิดการเปิดเสรีในการผลิตสุรากลั่นในปี พ.ศ. 2546 เป็นผลสำเร็จ

การเปลี่ยนแปลงของระบบ โลกในยุคโลกาภิวัตน์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความสลับซับซ้อนกว่าทุกยุคที่ผ่านมาในอดีต ชาวนาซึ่งเป็นชนชั้นที่ถูกเอาเปรียบจากชนชั้นอื่น ๆ ก็พยายามที่จะเอาชนะหรือพยายามที่จะดำรงอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์นี้ให้ได้ การต่อสู้นี้เป็นเสมือนสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการพยายามดิ้นรนเอาตัวรอดจากระบบ โลกได้เป็นอย่างดี แต่ถึงอย่างไรความร้ายกาจของระบบทุนนิยมในยุคโลกาภิวัตน์ก็ยังไม่ทำลายชนชั้นชาวนาได้อย่างน่ากลัว จากการต่อสู้ของชาวนาผู้ผลิตเหล้าพื้นบ้านภายใต้กลุ่มเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย ได้ต่อสู้กับอำนาจของระบบทุนที่ผ่านมาจากอำนาจของรัฐ จนสามารถผลักดันให้กฎหมายเปิดเสรีในการผลิต

สุราเป็นรูปธรรมและใช้ได้จริง แต่ผลที่ตามมาคือการล่มสลายของกลุ่มครัวเรือนในพื้นที่ประเทศไทย เพราะเมื่อชาวนาสามารถผลิตเหล้าได้เองอย่างถูกกฎหมายแล้ว ความเป็นเครือข่ายและความแข็งแกร่งของกลุ่มก็หมดความสำคัญ เพราะต่างคนก็ต่างจะทำเหล้าของตนเองเพื่อจำหน่าย เหล้าเถื่อนถูกนำเข้าระบบกลายเป็นเหล้าเสียภาษี ถูกกฎหมาย เกิดการแข่งขันกันในรูปแบบการค้าเสรีเข้าสู่กระบวนการของระบบทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบ เมื่อกลุ่มล่มสลายในไม่ช้าชาวนาที่ไม่อาจจะต่อกับกลไกของการตลาด การต่อสู้แข่งขันกันในตลาดก็ต้องล้มเลิกการทำเหล้าพื้นบ้านไปโดยปริยาย ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตก็ต้องล้มเลิกไปในที่สุด เหลือเพียงชาวนาบางส่วนที่สามารถพยุงตนเองให้เดินอยู่ได้ในระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ 1) รัฐบาลควรกำหนดนโยบายหรือกฎหมายที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของเกษตรกรเป็นสำคัญ เช่น การกำหนดอัตราค่าภาษีแสดมปีสุรากลั่นพื้นบ้านควรกำหนดในอัตราต่ำเป็นพิเศษเพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรชาวนามีข้อจำกัดในเรื่องต้นทุนการผลิตที่สูงและปริมาณการผลิตที่ต่ำ 2) รัฐบาลควรส่งเสริมพร้อมกับการให้ความรู้ในการผลิตสุรากลั่นพื้นบ้านทั้งประโยชน์ในแง่ของการสร้างรายได้และโทษของการดื่มสุรากลั่นพื้นบ้านไปเพื่อสร้างจิตสำนึกในการบริโภค เพื่อให้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคตั้งมั่นอยู่ในความพอดีและสามารถสร้างประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างสูงสุดในทุก ๆ ด้าน และ 3) สังคมชาวนาเป็นสังคมที่เป็นรากฐานที่สำคัญของประเทศไทย เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมากมาย จากการที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในสังคมชาวนาทำให้เห็นถึงน้ำใจและความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน จึงอยากเสนอแนะให้เยาวชนและผู้คนจากสังคมเมืองได้เรียนรู้และทำความเข้าใจสังคมชาวนาให้มากขึ้น เพื่อจะได้ทำเอาวิถีชีวิตประจำวันของชาวชนบทมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์

ชื่อเรื่อง	ศึกษาการดำเนินงานอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป : ไวน์ลำไย กรณีศึกษา สหกรณ์ไวน์อุโมงค์ ลำพูน จำกัด
ผู้แต่ง	ศิวาพร จະวะนะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ไวน์อุโมงค์ลำพูน จำกัด ตั้งอยู่ที่ หมู่ 7 ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองจังหวัดลำพูน ได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2544 ได้รับความอนุญาติผลิตและจำหน่ายไวน์จากกรมสรรพสามิตถูกต้องตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีบริหารงานสุรา พ.ศ. 2544 เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2545 เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2547 มีสมาชิกทั้งหมด จำนวน 63 คน ถือหุ้นในฐานะสมาชิก 24,181 หุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)

สาเหตุในการก่อตั้งเนื่องจากในปี 2543 ที่ผ่านมามีผลผลิตลำไยมากเกินความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ และจากการที่ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ทำให้ผลผลิตลำไยมีปริมาณมาก ราคาตกต่ำ เกษตรกรจึงได้รับความเดือดร้อน ดังนั้นทางกลุ่มแม่บ้านตำบลอุโมงค์นำโดยนางอุษา วีระสะ จึงได้มีการรวมตัวกันหันมาทำลำไยอบแห้งเพื่อให้สามารถเก็บรักษาได้นาน และนำออกจำหน่าย เพื่อให้ราคาสูงขึ้น และได้มีความคิดนำลำไยอบแห้งมาแปรรูปเป็นไวน์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น โดยนางอุษา วีระสะ เป็นผู้ริเริ่มในการลงมือทำเองภายในกลุ่มสมาชิกสองถึงสามคน จนกระทั่งนายขยัน ริหรมหชัย นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอุโมงค์ได้เห็นถึงความสามารถและความเอาใจจริงเอาใจ จึงให้ความสนับสนุนและให้คำแนะนำ โดยให้เข้าฝึกอบรมการแปรร

รูปลำไยเป็นไวน์ลำไยที่วิทยาลัยเกษตรแม่ทา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน จนสามารถรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ไวน์อุโมงค์ลำพูน จำกัด ในปัจจุบัน

ในปัจจุบันมีนายชัย ริพรหมชัย เป็นประธานสหกรณ์และมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี โดยมีการประชุมกันเพื่อหาแนวทางบริหารงานเป็นครั้งคราวโดยไม่ได้กำหนดแน่นอน และมีสมาชิกภายในถ้ำห้วยน้ำที่ต่าง ๆ ในแต่ละฝ่าย และจ้างบุคคลภายนอกเข้ามาทำบัญชีเพื่อเสนอผู้ตรวจสอบ และมีการจ่ายปันผลกันเป็นร้อยละ 10 ของกำไรที่ได้รับโดยไม่มีการจ่ายเงินเดือนแต่อย่างใด สมาชิกของสหกรณ์จะต้องซื้อหุ้นสหกรณ์ก่อนในราคาหุ้นละ 10 บาท กำหนด ซื้อ ได้ตั้งแต่ 200 หุ้นขึ้นไป โดยสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรของตำบลอุโมงค์ และมีการจ้างแรงงานภายในตำบลเพื่อมาผลิตในแต่ละช่วงการผลิต สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเป็นเกษตรกร ส่วนด้านการผลิตทางสหกรณ์ได้มีการผลิตไวน์ผลไม้ต่าง ๆ หลายชนิด ทั้งไวน์ลำไย ไวน์ลิ้นจี่ ไวน์กระชายดำ ไวน์มะขามป้อม ไวน์กล้วยหอม ไวน์ลูกยอ ไวน์ลูกหว้า และไวน์สมุนไพโร ทางสหกรณ์ได้มีการผลิตไวน์ครั้งล่าสุดเมื่อพ.ศ. 2547 และเก็บรักษาไวน์ไว้ในถังบรรจุ เติร์ยมบรรจุเพื่อขาย เพราะไวน์สามารถเก็บรักษาไว้ได้เป็นระยะเวลา นาน และยังไม่มีการวางแผนการผลิต เนื่องจากโรงเรือนที่ทำการผลิตและสำนักงานหมดสัญญาเช่าและอยู่ในช่วงเจรจาทำสัญญาเช่าต่อไป ด้านการบริหารงานและการตัดสินใจในหน้าที่ต่าง ๆ นั้นสหกรณ์ยังไม่มีความเด็ดขาด เนื่องจากยังมีความเกรงอกเกรงใจกันเพราะใช้หลักการอยู่ร่วมกันแบบพี่น้องและให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และไม่มีการก้าวหน้าที่กัน ซึ่งทางสหกรณ์ควรปลูกฝังให้สมาชิกได้รู้ถึงการปฏิบัติงานที่เป็นความจริงและการยอมรับในการวิพากษ์วิจารณ์ติชม รวมถึงเข้าใจถึงหน้าที่และอำนาจการตัดสินใจแต่ละฝ่ายในด้านต่าง ๆ

ในส่วนการผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนทางการผลิตจากการพิจารณาต้นทุนการผลิตไวน์ลำไย และผลตอบแทนจะเห็นว่า มีการตั้งราคาขายที่ ขวดละ 100 บาท ซึ่งเมื่อคิดต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ จะได้ 58.86 บาท และได้กำไรเท่ากับ 41.14 บาท ในด้านการผลิตที่ผ่านมา สหกรณ์ก็มีการดูแลรักษาความสะอาดและได้มีมาตรฐานที่ดีในการผลิต รวมถึงการดูแลการผลิตทุกขั้นตอนควบคุมและจำกัดคนนอกที่เข้าออกหรือมาดูงานเพื่อความสะอาด และเพื่อให้การผลิตเป็นไปตามมาตรฐานมากที่สุด การผลิตแต่ละครั้งจะมีการวางแผนการผลิตเป็นอย่างดี คำนึงถึงแหล่งวัตถุดิบ กำลังคนในการผลิตและมาตรฐานความสะอาดเป็นสำคัญ แต่ควรมีการสร้าง ความแตกต่างทางด้านผลิตภัณฑ์ โดยอาจเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะให้มีความสวยงามมากขึ้นจากที่ใช้ขวดรีไซเคิลที่รับซื้อจากในชุมชนซึ่งมักมีรูปทรงเหมือนขวดทั่วไปไม่น่าดึงดูดใจ มาเป็นสังข์ขวดที่มีรูปลักษณะที่สวยงามเพิ่มมากขึ้น มีส่วนเว้าส่วนโค้งที่สวยงาม และมีการพัฒนาด้านคุณภาพด้านการผลิตในด้านรสชาติ และระยะเวลาในการเก็บรักษาให้ยาวนานยิ่งขึ้นกว่าเดิม และมีการคิดค้นหรือหาข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ

ทางการตลาดของสหกรณ์ เป็นการตลาดที่เน้นการตลาดแบบเดิม กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มเดิม ซึ่ง จะเห็นว่ากลุ่มลูกค้าใหม่ยังไม่ค่อยมี รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ และนโยบายของรัฐในระยะหลังมีผลกระทบต่อ การบริโภคไวน์ เนื่องจากเป็นเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของ แอลกอฮอล์ ทำให้การรูกทางด้าน การตลาดและการ ประชาสัมพันธ์เป็นไปได้ยาก แต่ก็มีการสนับสนุนจาก ผู้นำชุมชนอยู่บ้าง สหกรณ์ควรจะมีการหาตลาดในจังหวัดใกล้เคียง เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่าย และมีการใช้ ส่วนลดทางการค้าเพื่อให้สามารถเป็นเครื่องจูงใจในการซื้อสินค้า ถึงแม้ว่าประธานกลุ่มก็มีการจัดทัวร์เยี่ยมชม สหกรณ์เพื่อให้เป็นที่รู้จักในบรรดานักท่องเที่ยว แล้วก็ ตามถ้าหากผลิตภัณฑ์ยังไม่มีความคุณภาพมากพออาจทำให้ไม่

เป็นที่น่าสนใจเท่าที่ควร รวมทั้งหาแหล่งความรู้ในด้านการตลาด เพื่อหาช่องทางและโอกาสในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของฝ่ายการตลาดอยู่เสมอ

ในส่วนการเงินของสหกรณ์ สถานภาพทางการเงินของสหกรณ์ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ถึงแม้ว่าจะมีการจ้างผู้ชำนาญมาจัดทำบัญชี และมีประธานกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานและดูแลในด้านการเงินก็ตาม แต่ประสิทธิภาพทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำและความเสี่ยงในการกู้ยืมค่อนข้างสูงโดยอัตราส่วนหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 4.42 เท่า อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มากถึงร้อยละ 81.56 ทางสหกรณ์ควรมีการจัดลำดับเครดิตลูกค้าที่มีความสามารถในการชำระหนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในการปล่อยสินเชื่อเพื่อป้องกันหนี้สูญที่มีมาก และมีการใช้ส่วนลดการค้ามาเป็น การจูงใจในการนำเงินมาชำระหนี้

ชื่อเรื่อง	การออกแบบและพัฒนาภาชนะเครื่องปั้นดินเผาบรรจุสุราโทเพื่อการขายของกลุ่มชาวบ้านในจังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	สนธิ บุญกล่อม / สมัชชา วรวงศ์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อออกแบบและพัฒนาภาชนะเครื่องปั้นดินเผาบรรจุสุราโท เพื่อการขายของกลุ่มชาวบ้านในจังหวัดนครราชสีมา มีวิธีการดำเนินการขั้นตอนแรกศึกษาแนวโน้มก่อนการออกแบบภาชนะบรรจุ ประชากรตัวอย่างคือผู้ประกอบการ จาก 4 อำเภอ 15 กลุ่ม นำมาสรุปทำการออกแบบและพัฒนาเป็นภาชนะเครื่องปั้นดินเผาบรรจุสุราโท ได้จำนวน 4 รูปแบบ ขั้นตอนที่สอง เครื่องมือใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดความพึงพอใจประชากรเป้าหมายคือผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 130 คน แบบสอบถามวัดความคิดเห็นประชากรคือนักออกแบบในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จำนวน 11 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ด้านรูปทรงภาชนะ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตัวอย่างที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักออกแบบที่เห็นว่าเหมาะสมเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ด้านลวดลายสีเคลือบ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจสินำเงินอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความแตกต่างกับความคิดเห็นของนักออกแบบที่เลือกสีน้ำตาล ด้านการจับถือผู้บริโภคมีความพึงพอใจในตัวอย่างที่ 4 อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความเห็นต่างกับนักออกแบบที่เลือกตัวอย่างที่ 2 ด้านความสะอาดนำใช้ผู้บริโภคมีความพึงพอใจในระดับมาก ตัวอย่างที่ 4 เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรมชุมชน ด้านเหมาะสมเป็นของฝากผู้บริโภครวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากตัวอย่างที่ 2 สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักออกแบบที่มีความเห็นว่าสามารถนำตัวภาชนะเครื่องปั้นดินเผาไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ และผู้ซื้ออาจสนใจนำไปเป็นของฝากจากแดนไกลมากกว่าน้ำสาโท

ชื่อเรื่อง	การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมเบียร์ของประเทศไทย
ผู้แต่ง	ลลิตา สุขเจริญ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์
	มีบทคัดย่อหน้า 280

ชื่อเรื่อง	ความคาดหวังในองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจบริโภค เบียร์ของกลุ่มคนวัยทำงานเฉพาะเพศหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	กมล ทรัพย์ธนะอุดม
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์
	มีบทคัดย่อหน้า 285

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเลือกซื้อสุรากลั่นชุมชนในเขตอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้แต่ง	สุริฉาย อังโฆรัมย์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ
	มีบทคัดย่อหน้า 286

ชื่อเรื่อง	แนวโน้มและทิศทางของอุตสาหกรรมไวน์ไทย
ผู้แต่ง	दनัย รุจิเกียรติกำจร
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์
	มีบทคัดย่อหน้า 290

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบียร์ของผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย
ผู้แต่ง	วชิษฐพรบุตร ขุนทอง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ
	มีบทคัดย่อหน้า 292

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อไวน์ไทยในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ประภาพร ตันวิเศษ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์
	มีบทคัดย่อหน้า 299

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดของสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา
ผู้แต่ง	วรศร ปัทมานนท์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
	มีบทคัดย่อหน้า 303

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อการเลือกซื้อเบียร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้แต่ง	คันสนิ กุชวัญเมือง
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
	มีบทคัดย่อหน้า 360

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคเบียร์ของชาวไทยในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย
ผู้แต่ง	ณัฐสิทธิ์ อนันตกรณิวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์
	มีบทคัดย่อหน้า 406

ชื่อเรื่อง	โครงสร้างตลาดและปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เบียร์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	พิรศักดิ์ วลีไพสิฐ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์
	มีบทคัดย่อหน้า 376

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดสุราภายใต้นโยบายสุราเสรี
ผู้แต่ง	รัตนา จีนกลาง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์
	มีบทคัดย่อหน้า 433

ชื่อเรื่อง	การศึกษาและฟื้นฟูภูมิปัญญาแหล่งพื้นบ้านเพื่อพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
ผู้แต่ง	เบญจรัชต์ เมืองไทย
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	-
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ
	มีบทคัดย่อหน้า 409

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีต่อร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์รอบเขตรั้วมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้แต่ง	นักศึกษาแพทย์ชั้นปี 5 กองเวชศาสตร์ชุมชน
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
	มีบทคัดย่อหน้า 313

ชื่อเรื่อง	การตรวจหาปริมาณสารที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคในสุราขาวที่จำหน่ายในพื้นที่จังหวัดภาคกลาง
ผู้แต่ง	ลำชา ลักขณาภิชนัช และคณะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันรัฐบุรุษรักษ์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
	มีบทคัดย่อหน้า 433

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อวิสกี้ต่างประเทศของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ถนัด ลวดทอง
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ
	มีบทคัดย่อหน้า 351

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของ อุปสงค์ของการบริโภคเบียร์ (ไฮเน เก้น) ต่อสัปดาห์ต่ออัตรา ภาษีสรรพสามิตเบียร์ ในเขต อ.เมือง จ.เชียงใหม่
ผู้แต่ง	พัฒนัชชัย พึ่งโพธิ์สภ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 60

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในการ ตัดสินใจซื้อ และดื่มเบียร์ตรา SUPER LION
ผู้แต่ง	ปิยวัฒน์ ว่องไว
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 62

ชื่อเรื่อง	สุราในสังคมไทย : ผลการศึกษา โครงการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อ หามาตรการทางเลือกป้องกันแก้ไข
ผู้แต่ง	อดิษฐ์ หลายชูไทย, อภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา และ วิชัย โปษยะจินดา
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สุข กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 66

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมผู้บริโภคและการใช้ ปัจจัยด้านการโฆษณาในการ ตัดสินใจซื้อไวน์กลูเลอร์ของสตรีใน เขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	วันเพ็ญ เจริญพาโชค
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 221

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรม การซื้อ และการดื่มตลอดจนความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกซื้อสุราแช่สาโท ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	พรศักดิ์ คงอารยะเวชกุล
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 72	

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบแนวโน้มพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มแบบผลิตภายในประเทศ และนำเข้าจากต่างประเทศของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ธาริณี แดงเข้ม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 104	

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อสุราต่างประเทศของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองนกา จังหวัดยโสธร
ผู้แต่ง	ศรายุทธ ศรีไพล
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	วิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 74	

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคชายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	อาทิตย์ สายบัวทอง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 107	

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเบียร์ กรณีศึกษาเบียร์การ์เด็นเวลร์ด์เทรคเซ็นเตอร์
ผู้แต่ง	ภูมิภัทร รัตนประภา
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 75	

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผู้แต่ง	ภาวิกา เฟื่องสุวรรณ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 375	

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และการสื่อสาร ณ จุดซื้อที่มีผลต่อพฤติกรรมการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ชนาธิป เพ็ญกิตติ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 314	

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการ เลือกเบียร์ที่ร้านอาหารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้แต่ง	อดิเรก บุญคุ้ม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 119	

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของโฆษณาและการรับรู้ ความเสี่ยงต่อพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และแอลกอฮอล์ ในกลุ่มวัยรุ่น อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	กฤษณะ เวียงคำ, กันต์กนิษฐ์ ชูรกิจ และ ศรัณยา จงแสง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 195	

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจและพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มยี่ห้อ สพายไวน์กุลเลอร์และยี่ห้อบาคาร์ดี บริ เซอร์ ของผู้หญิงวัยทำงานในกรุงเทพฯ
ผู้แต่ง	ณิชภัทร ยะมา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 226	

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริโภค ผลิตภัณฑ์ไวน์ที่ได้รับคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่ง ผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว จังหวัด นครราชสีมา
ผู้แต่ง	ทัศพร ชุมสาย ณ อยุธยา
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 115	

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการบริโภคและปัจจัย ทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจ ซื้อ เบียร์ ระดับ พรีเมียม ใน กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ชาติรี จันทโรทัย
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 137	

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการบริโภคและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ประภัสสร พระคุณอำนวย
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 138	

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อลีโอเบียร์และเบียร์ซ่าของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	อภิษฐา ดิศผดุง
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 149	

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราไทยและสุราต่างประเทศของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
ผู้แต่ง	ชนกฤต ชนะประกอบกรณ์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า 139	

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดสร้างสรรค์กับกลุ่มเป้าหมายของสินค้า : ศึกษาเฉพาะกรณีของเบียร์จูนแพน.
ผู้แต่ง	วันวิสา ญาณนนท์.
ปีที่พิมพ์	2529.
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อเหล้า อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน และสื่อโฆษณาพฤติกรรมกรดื่มเหล้า และการคิดเหล้า: การทดสอบแบบจำลองปัญญาสังคม
ผู้แต่ง	วันชัย อริยะะพุทธิพงษ์, สุภาพัส ซาวินิวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
มีบทคัดย่ออยู่ที่หน้า ?	

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเลขนศิลป์ของเบียร์สิ่งเอ็กเสคคิวทิฟคลับ
ผู้แต่ง	อภิชาติ จันทร์ผล
ปีที่พิมพ์	2530
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร,
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	โครงการออกแบบเลขนศิลป์สิ่งพิมพ์สำหรับร้านจำหน่ายไวน์และอาหาร "วีโนเชค"
ผู้แต่ง	สัตยา กิตติคุณาดุลย์
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร,
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเลขคณิตปีสี่พิมพ์เพื่อส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ไวน์ยี่ห้อ "บ๊อททานี"
ผู้แต่ง	พิริยเทพ หอมหวล
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร,
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การศึกษารูปแบบสำหรับพยากรณ์ปริมาณการส่งออกเบียร์ไทยโดยวิธี BOX-Jenkins
ผู้แต่ง	ศิวาพร สวัสดิคุณ.
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่มา	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	กระบวนการผลิตภาพยนตร์โฆษณาของ บริษัทเวิร์คช็อป แอนด์ สตูดิโอ จำกัด กรณีศึกษา : ภาพยนตร์โฆษณาเหล่าไทยเซอร์
ผู้แต่ง	ภคพร งามเสงี่ยม
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	Market Plan เบียร์คาร์ลสเบอร์ก
ผู้แต่ง	กรณิศ ราชวุธ
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม . คณะบริหารธุรกิจ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย
ชื่อเรื่อง	วิเคราะห์กลยุทธ์การสื่อสารทางการตลาดของเบียร์คาร์ลสเบอร์ก
ผู้แต่ง	จารุวรรณ จายนีโยธิน
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดความเป็นผู้นำตลาด เบียร์ไทยของเบียร์ไทยตราสิงห์
ผู้แต่ง	อรนุช พินิจวงศ์
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม คณะนิเทศศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ภาวะตลาดสุราในประเทศไทย : โครงการวิจัย
ผู้แต่ง	นิรมล สุธรรมกิจ., สุวิมล คุณกุล.,
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์.
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	สุราพื้นบ้านกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย
ผู้แต่ง	สุวัฒน์ ไทวิจักขณ์ชัยกุล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตไวน์พื้นบ้านกลุ่มอาชีพสหกรณ์คลองสอง จังหวัดปทุมธานี
ผู้แต่ง	สุชญญา โอพาร์เวส
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การนำเสนอข้อมูลเรื่องไวน์ในประเทศต่างๆ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย
ผู้แต่ง	ศิริวัฒน์ มีวิณะ
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรังสิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	โครงการศึกษาวิเคราะห์การโฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในสื่อทีวี ปี 2549-2550
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ระบบจัดการโกดังเบียร์และเครื่องดื่มน้ำ
ผู้แต่ง	อภิมน เดชนันต์, ลิดาริน ทองสาย
ปีที่พิมพ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบียร์ของร้านค้าปลีกในจังหวัดราชบุรี
ผู้แต่ง	สุกัญญา บุญมี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

หนังสือเกี่ยวกับ ด้านอุปทาน

ชื่อเรื่อง	ประวัติพระยาภิรมย์ภักดี กับประวัติ โรงเบียร์
ผู้แต่ง	ภิรมย์ภักดี (บุญรอด เศรษฐบุตร), พระยา
ปีที่พิมพ์	2493
แหล่งที่พิมพ์	พระนคร : บริษัทบุญรอด บริวเวอรี่
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	แก้สัญญาสุรากับผลประโยชน์ 200,000 ล้าน
ผู้แต่ง	บริษัทยุติชน
ปีที่พิมพ์	2530
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : มติชน
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	อุตสาหกรรมเบียร์
ผู้แต่ง	กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวง อุตสาหกรรม
ปีที่พิมพ์	25--
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การวิจัยเบียร์กระป๋อง
ผู้แต่ง	อจจิมา เศรษฐบุตร
ปีที่พิมพ์	2530
แหล่งที่พิมพ์	[ม.ป.ท. : ม.ป.พ.]
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ประวัติเจ้าพระยาวรพงษ์พิพัฒน์ พระ ยาภิรมย์ภักดี และประวัติโรงเบียร์ โชคชะตาในชีวิตที่พอใจ
ผู้แต่ง	ม.ล. ยิ่งศักดิ์ อิศรเสนา
ปีที่พิมพ์	2506
แหล่งที่พิมพ์	พระนคร : คุรุสภา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	โครงการปรับปรุงและออกแบบคลอ สเตอร์เบียร์การ์เด็น
ผู้แต่ง	นวชาติ สำเภาเงิน
ปีที่พิมพ์	2533
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	50 ปีทอง บุญรอดบริวเวอรี่ 2476- 2526
ผู้แต่ง	
ปีที่พิมพ์	2527
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	โครงการออกแบบสื่อโฆษณาเพื่อ ส่งเสริมการขายเบียร์คาร์ลสเบอร์ก
ผู้แต่ง	ประลองพล เกียรติไพบุลย์ผล
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ภาควิชาศิลปศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	จอมยุทธ์น้ำเมา เจริญ สิริวัฒนภักดี ผู้
	หาญกระดุกหนวดสิงห์
ผู้แต่ง	สรกมล อุดุลยานนท์
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : มติชน
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ทางสิงห์ผ่าน : กรณีศึกษาทางการ
	บริหารธุรกิจ
ผู้แต่ง	เรืองยศ จันทศิริ
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ยุคสมัย
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	คู่มือการอ่านฉลากไวน์
ผู้แต่ง	ชอุษ เจริญรัชต์.
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : บริษัท พรีเมตลิ่ง เซอร์วิส
	จำกัด
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	คู่มือการซื้อไวน์ : แนวทางแสวงหา
	ไวน์ตัวที่คุณภาพดีสมราคา
ผู้แต่ง	พีระ บุญจริง
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่พิมพ์	ราชบุรี : ธรรมรักษ์การพิมพ์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	สิงห์ไม่ใช่แค่เบียร์
ผู้แต่ง	ชนวัฒน์ ทรัพย์ไพบุลย์
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า
ประเภทเอกสาร	หนังสือ
ชื่อเรื่อง	คือเลือดเนื้อของแผ่นดิน หมายเลข 1
	ฝ่าอาณาจักร "ภิรมย์ภักดี"
ผู้แต่ง	จตุรงค์ กอบแก้ว
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ไทพับบลิครีเลชั่นแอนด์
	พับลิชซิ่ง
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ระบบธุรกิจไวน์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	นิสิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
	เกษตรและทรัพยากร คณะ
	เศรษฐศาสตร์
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์สร้างแบรนด์น้ำเมาระดับโลก
ผู้แต่ง	เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : Marketeer
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ไวน์ผลไม้และสาโท ผลิตด้วยความ มั่นใจได้อย่างไร
ผู้แต่ง	ไพบุลย์ ด่านวิรุทัย, พัฒนา เหล่า ไพบุลย์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	ขอนแก่น : ศูนย์วิจัยการหมักเพื่อเพิ่ม มูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศูนย์พันธุ วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ แห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 1 วิกฤติปัญหาสุรา และนโยบาย 13-15 กรกฎาคม 2548 โรงแรมปรินซ์ พาเลซ
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 2 แอลกอฮอล์: ผลกระทบและ มาตรการเชิงประจักษ์ 13-14 ธันวาคม พ.ศ. 2549 โรงแรมรามาร์คเด็นส์
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2549
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 3 สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา 21- 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 โรงแรม ริชมอนด์
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2550
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ผลกระทบ

ในส่วนนี้จะประกอบด้วยบทคัดย่อและรายชื่อหนังสือที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในส่วนของผลกระทบ ซึ่งแบ่งเป็น

- สุขภาพ
- อุบัติเหตุ
- ความรุนแรง
- เศรษฐกิจ

โดยแต่ละด้านจะเรียงลำดับตามปีที่ทำวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยนั้นๆ ส่วนหนังสือจะอยู่ต่อจากบทคัดย่อ ซึ่งจะมีเฉพาะรายชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง แหล่งที่มาของหนังสือ โดยเรียงตามปีที่พิมพ์ และตอนท้ายของด้านผลกระทบจะเป็น รายชื่อของวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่ไม่พบจากการไปห้องสมุด (แหล่งที่มา) 3 ครั้ง ผู้วิจัยรวบรวมไว้เพื่อที่หากไปค้นมากกว่า 3 ครั้ง อาจจะพบ

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านผลกระทบ : ด้านสุขภาพ**

ชื่อเรื่อง	การสำรวจพิษสุราเรื้อรังและกลุ่มอาการทางจิตเวชของข้าราชการตำรวจในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
ผู้แต่ง	อรรณพ เกรียงศักดิ์พิชิต และคณะ
ปีที่พิมพ์	2527
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานแพทย์ใหญ่ กรมตำรวจ, ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

6. ปัญหาสำคัญที่ข้าราชการตำรวจที่เสื่อมประสิทธิภาพทั้งหมดกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ (ค่าใช้จ่าย, หนี้สิน) ซึ่งพบมีจำนวน 140 นาย หรือร้อยละ 66.98

บทคัดย่อ

ได้ทำการสำรวจข้าราชการตำรวจชั้นต่ำกว่าสัญญาบัตร ที่ถูกส่งตัวเข้ารับการเพิ่มประสิทธิภาพในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ ข้าราชการตำรวจ ณ กองกำกับการ 1 กองบังคับการฝึกพิเศษ (ค่ายพระราม 6) ตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 215 ราย ได้ผลการสำรวจดังนี้

1. พบว่าข้าราชการตำรวจ เสื่อมประสิทธิภาพ จำนวน 170 ราย หรือร้อยละ 79.07 มีอายุอยู่ในวัยไม่เกิน 40 ปี

2. ลักษณะการเสื่อมประสิทธิภาพ เกิดขึ้นในข้าราชการตำรวจเหล่านี้ ภายหลังจากรับราชการในระยะเวลาไม่เกิน 20 ปี มีจำนวน 173 นาย หรือร้อยละ 80.47

3. ข้าราชการตำรวจที่เสื่อมประสิทธิภาพดังกล่าว พบว่า มีการดื่มสุราเรื้อรัง ถึงขั้นเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง จำนวน 129 นาย หรือร้อยละ 60

4. ข้าราชการตำรวจที่ดื่มสุราเหล่านี้ส่วนใหญ่อ้างสาเหตุการดื่มสุราว่า เพื่อสังคมเข้ากับเพื่อนฝูงจำนวน 78 นาย หรือร้อยละ 63.41

5. พบอุบัติการณ์ของโรคทางจิตเวชโดยเฉพาะโรคประสาทในข้าราชการตำรวจที่เสื่อมประสิทธิภาพรวมทั้งสิ้น 148 นาย หรือร้อยละ 68.84

ชื่อเรื่อง	การสำรวจผู้ติดสุราจากผู้ป่วยรักษาในโรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	เพลินพิศ วัชร โชติ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2528
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

ศึกษาผู้ติดสุราจากผู้ป่วยโรคพิษสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐ 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนผู้ป่วยได้น้อยกว่าที่คาดคะเนเนื่องจากจำนวนเตียงรักษามีจำนวนจำกัด อัตราส่วนผู้ป่วยโรคพิษสุรา ชาย:หญิง 30:1 อายุเฉลี่ยระหว่าง 40-49 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย รายได้ต่ำและเป็นผู้ที่สมรสแล้ว และมีปัญหาครอบครัว พบประวัติการดื่มสุราของบิดามารดาจำนวนมาก พบความสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญระหว่างปริมาณการดื่มสุรากับบุคลิกลักษณะที่เข้มแข็งของผู้ป่วย

ชื่อเรื่อง	สัมพันธภาพในครอบครัวและสุขภาพจิตของวัยรุ่นที่บิดาเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง : ศึกษาเฉพาะกรณีบุตรทหารในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ปณินันท์ สกุกทอง
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ มุ่งที่จะศึกษาปัจจัยเพิ่มความเสถียร ในการก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตของวัยรุ่นอายุ 13-21 ปี ที่บิดาเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง และรับราชการเป็นทหารในเขตกรุงเทพมหานคร โดยให้วัยรุ่นที่บิดาป่วยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง 50 ราย และวัยรุ่นที่บิดาไม่ป่วยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังอีก 50 ราย ตอบแบบสอบถามทำแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว และแบบวัดสุขภาพจิต ในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม 2531 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ของบิดามารดาและบุตรวัยรุ่น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยแปลมาจาก Family Environment Scale ของ Moos and Moos และแบบวัดสุขภาพจิตในชุมชน Psychological Well-Being ของ Paul L.Berkman

ผลการศึกษาลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัวพบว่า ในครอบครัวของวัยรุ่นที่บิดาเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ยของลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัว ด้าน Conflict และ Control มากกว่า ครอบครัวของวัยรุ่นที่บิดาไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ในด้าน Cohesion, Intellectual Cultural Orientation, Active Recreational Orientation และ Organization พบว่า ครอบครัววัยรุ่นที่บิดาไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

และในด้าน Independence พบว่า วัยรุ่นที่บิดาไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า วัยรุ่นที่บิดาเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกี่ยวกับสุขภาพจิต เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาสุขภาพจิตมาจากครอบครัวที่บิดาเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง (50%) มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีบิดาไม่เป็นพิษสุราเรื้อรัง (8%) เมื่อหาความเสี่ยงโดยใช้ Relative Odds พบว่า เด็กวัยรุ่นที่บิดาไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิต มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่บิดาไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง 11.5 เท่า เมื่อหาความเสี่ยงโดยใช้ Relative Odds พบว่ามารดาวัยรุ่นที่บิดาไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง (10%) มารดาวัยรุ่นที่บิดาเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง 13.5 เท่า และในครอบครัวของผู้ป่วยพิษสุราเรื้อรัง พบว่า วัยรุ่นที่มีมารดามีปัญหาสุขภาพจิตร่วมด้วย มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิต มากกว่า วัยรุ่นที่มารดาไม่มีปัญหาสุขภาพจิต 2.25 เท่า

ชื่อเรื่อง	การตรวจแยกผู้ติดสุราในพนักงานขับรถประจำทางเขต กทม.
ผู้แต่ง	อัมพร โอตระกุล และคนอื่น ๆ
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	ว.สุขภาพ 6,12 (ก.ย.21) 27-32 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ศึกษาสำรวจการติดสุราโดยใช้แบบสำรวจ Michigan Alcoholism Screening Test กับพนักงานขับรถประจำทางของ ข.ส.ม.ก. ในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2530 จากกลุ่มตัวอย่าง 150 ราย พบว่า มีพนักงานขับรถ 48 ราย (32%) ให้คะแนน MAST test สูงกว่า 4 คะแนน ซึ่งถือว่าเป็นผู้ติดสุรา ได้ศึกษาปัจจัยอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา เงินเดือน การมีที่อยู่และประสบการณ์ขับรถของพนักงานขับรถดังกล่าวกับการเป็นผู้ติดสุรา ซึ่งพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตามผลสรุปของอัตราการติดสุราในพนักงานขับรถ ข.ส.ม.ก. นี้ ควรได้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง แต่คิดว่า ข้อมูลนี้คงจะเป็นประโยชน์บ้างสำหรับผู้สนใจเรื่องอุบัติเหตุในท้องถิ่นกับการดื่มสุรา และสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในงานความปลอดภัยของการจราจร

ชื่อเรื่อง	รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องลักษณะทางสังคมของสุรา และผลกระทบต่อสุขภาพในชนบท
ผู้แต่ง	พงษ์พิสุทธิ จงอุดมสุข และคณะ
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในหมู่บ้าน โลกกลาง อ.เสนา นิคม จ.อุบลราชธานี พบว่า เหล้าที่ยังอยู่ในชุมชนมีเหล้าหมัก เหล้ากลั่น เหล้าขาว เหล้าแม่โจ้หรือเหล้าสี และเบียร์ ชาวบ้านนิยมดื่มเหล้าขาวหรือเหล้าสีผสมลิโป หรือกระทิงแดง ชาวบ้านนิยมกินเหล้าเป็นกลุ่ม มักดื่มในช่วงตอนเย็น มักดื่มในช่วงสบายใจหรือร่าเริง มักกินในช่วงที่มีงานว่างหรือว่าเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว ชาวบ้านนิยมกินเหล้าในเทศกาลงานบุญ งานบุญที่มักมีการกินเหล้าในหมู่บ้านคือ งานบุญกฐิน เดือน 12 บุญมหาชาติ เดือน 4 บุญบั้งไฟ เดือน 6 กินมากที่สุดเพราะว่าเป็นช่วงว่างงาน มีการพบปะเพื่อนฝูงระหว่างหมู่บ้านและเหล้าก็ใช้ป็นสิ่งรับรองแขก งานบุญที่มักไม่กินเหล้าได้แก่ บุญข้าวจี บุญเข้าพรรษา บุญข้าวประดับดิน บุญข้าวสาก บุญออกพรรษา หากมีการกินเหล้านอกงานบุญ มักเป็นเพราะว่ามีกิจกรรมพิเศษ เช่น หลังประชุมสภาตำบล ประชุมชาวบ้าน มีญาติมาเยี่ยมจากหมู่บ้านอื่น ลูกหลานกลับจากกรุงเทพฯ ฯลฯ ลักษณะการตั้งกลุ่มกินเหล้ามักกินแล้วมีกับแกล้ม มักกินในบ้าน กินแล้วเมาแล้วจะหยุด บรรยากาศมักครื้นเครง มักไม่ค่อยทะเลาะกัน วัยรุ่นเป็นกลุ่มที่มักมีปัญหาเวลากินเหล้า เพราะกินเหล้าแล้วชอบมีเรื่อง ไม่เลือกเวลากิน ชอบขับขี่ยานยนต์เวลาเมา มักกินในช่วงมีงานมหรสพ การให้ความหมายคุณค่าคิดว่ากินเหล้าเพราะเป็นเครื่องดื่มของเกียรติยศ จะต้องมีการรับรองแขก มีไว้เป็นสื่อในการเข้าสังคมในการสังสรรค์ การรับรู้ผลกระทบต่อสุขภาพ

ชาวบ้านส่วนใหญ่รับรู้เรื่องผลกระทบต่อสุขภาพอื่น แต่คิดว่าเปลืองหรือมีผลกระทบต่อสุขภาพน้อยกว่าบุหรี่เพราะไม่กินทุกวัน บทบาทสถาบันการศึกษากับการกินเหล้า มีบทบาทน้อยเพราะว่าครูก็ชอบกินเหล้า การสอนใน ร.ร. ก็มีบรรจุเรื่องเหล้าไว้ในแบบเรียนหลักสูตร ร่วมกับบอขายมุขอื่นแต่ไม่ค่อยได้ผลเพราะออก ร.ร. จบป.6 ไปก็ไปกินเหล้าเข้าสังคม เลียนแบบผู้ใหญ่ สถาบันศาสนา ยังมีบทบาทน้อยต่อการแก้ไขปัญหาการดื่มเหล้าแต่ขณะเดียวกันก็ยังมีบทบาทในมิติของพิธีกรรมและมิติทางสังคมอื่นๆ สถาบันครอบครัว ผู้หญิงในครอบครัวยังมีบทบาทน้อยแม้จะไม่เห็นด้วยกับการดื่มเหล้าก็ตาม

ชื่อเรื่อง	ความผิดปกติของการดื่มสุราในจังหวัดนครสวรรค์
ผู้แต่ง	นันทิกา ทิวาชาติ
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ได้ทำการสำรวจภาคสนามในชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งในสิบที่มีการใช้แอลกอฮอล์ต่อประชากรสูงจังหวัดหนึ่งในประเทศไทย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของความผิดปกติของการดื่มสุรา พฤติกรรมการดื่ม รูปแบบของการดื่ม ผลกระทบจากการดื่ม ปัญหาทางด้านจิตใจที่เกิดร่วมด้วย คุณภาพชีวิต และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความผิดปกติของการดื่มสุรา

ได้สัมภาษณ์ประชากร 409 คน โดยผู้สัมภาษณ์ที่ได้รับการฝึกอบรมการเป็นสัญลักษณ์ โดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว พฤติกรรมการดื่ม รูปแบบของการดื่มได้สร้างขึ้น แบบสอบถามเกี่ยวกับความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดร่วมกับความผิดปกติของการดื่มสุรา และแบบสอบถามคุณภาพชีวิตของการดื่มสุราของ Hasin

จากการศึกษาพบว่า ความชุกของความผิดปกติของการดื่มสุราพบได้ร้อยละ 30.8 โดยแบ่งเป็นการติดสุราร้อยละ 16.6 การใช้สุราผิดปกติ ร้อยละ 14.2 และพบลักษณะพฤติกรรมของการดื่มสุรา รูปแบบของการดื่มสุราในกลุ่มของความผิดปกติของการดื่มสุรา พบว่า กลุ่มความผิดปกติของการดื่มสุรามีภาวะความวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้าสูง ความรู้สึกเป็นสุขต่ำ แตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าคะแนนรวมของความเป็นอยู่ทั่วไป ในกลุ่มที่มีความผิดปกติของการดื่มสุราจัดอยู่ในกลุ่มมีความเครียด ไม่สบายใจระดับปานกลางถึงรุนแรง พบผลกระทบจากการดื่มสุร่าก่อให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องหลาย

อย่าง เช่น ปัญหาสุขภาพ พฤติกรรมรุนแรง ก้าวร้าว ปัญหาอุบัติเหตุ ปัญหาการงาน ปัญหาการเงิน และปัญหาครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความผิดปกติของการดื่มสุรา พบว่า อายุ เพศ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา ประวัติครอบครัวที่ดื่มสุราเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องและยังพบความแตกต่างของพฤติกรรมการดื่มคะแนนรวมของความเป็นสุขต่อความเป็นอยู่และแต่ละกลุ่มย่อยของอารมณ์ เช่น ภาวะวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า และความรู้สึกเป็นสุข แตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ดื่มสุรา และกลุ่มที่ดื่มสุราแต่ไม่มีความผิดปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่พบบุคลิกภาพที่จำเพาะในกลุ่มผิดปกติของการดื่มสุรา

ชื่อเรื่อง	สุขภาพจิตของผู้ป่วยโรคพิษสุราใน โรงพยาบาลสมเด็จพระยา
ผู้แต่ง	จินตนา ศรีหาล้า
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

สุรา ขนาดในการดื่มสุราต่อวันและจำนวนครั้งที่เข้ารับการ
รักษาในโรงพยาบาล ไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อศึกษา
ระดับสุขภาพจิตของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังใน
โรงพยาบาลสมเด็จพระยา และศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างระดับสุขภาพจิตของผู้ป่วยโรคพิษสุราที่มารักษา
ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยากับเพศ อายุ สถานภาพ
สมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาในการดื่มสุรา
ลักษณะการดื่มสุรา ขนาดในการดื่มสุราต่อวัน และจำนวน
ครั้งที่เข้ารับการรักษานในโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศึกษา คือ ผู้ป่วยโรคพิษสุราที่เข้ารับการรักษานใน
โรงพยาบาลสมเด็จพระยาแผนกผู้ป่วยใน ในช่วงเดือน
กุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2536 จำนวน 100 คน เป็น
เพศชาย 85 คนและเพศหญิง 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถาม ซี เอ็ม ไอ
(C.M.I.: The Cornell Medical Index - health
Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลโดยทดสอบค่าไคสแคว์
(X² - test) ผลการศึกษาพบว่า 1. ผู้ป่วยโรคพิษสุราใน
โรงพยาบาลสมเด็จพระยามีสุขภาพจิตอยู่ในระดับ
สุขภาพจิตไม่ดี ร้อยละ 65 มีปัญหาสุขภาพจิตเล็กน้อย
ร้อยละ 33.00 สุขภาพจิตดีร้อยละ 2.00 2. ระดับสุขภาพจิต
ของผู้ป่วยโรคพิษสุราในโรงพยาบาลสมเด็จพระยา มี
ความสัมพันธ์กันกับระยะเวลาในการดื่มสุราอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรด้านเพศ อายุ
สถานภาพสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ลักษณะการดื่ม

ชื่อเรื่อง	การศึกษาปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยโรคจิตจากพิษสุราในโรงพยาบาลศรีธัญญา
ผู้แต่ง	นายบารมี จรัสสิงห์
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยส่งเสริมและผลกระทบจากการเสพติดสุราของสตรี
ผู้แต่ง	อวิศา จันทร์แสนตอ
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะทางสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม กับความรุนแรงของการเจ็บป่วย ของผู้ป่วยโรคจิตจากพิษสุราในโรงพยาบาลศรีธัญญา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ผู้ป่วยโรคจิตจากพิษสุราของโรงพยาบาลศรีธัญญา จำนวน 270 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และไคสแควร์

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นชนชั้นต่ำ รายได้เฉลี่ยประมาณ 8006 บาทต่อเดือน โดยมีอาชีพรับจ้างที่ต้องใช้แรงงาน มีที่อยู่อาศัยในเขตเมือง อายุเริ่มต้นและเริ่มป่วยเฉลี่ย 22 ปี และ 34 ปี ร่วมกิจกรรมทางศาสนาน้อย ส่วนใหญ่แต่งงานแล้วและอยู่ในครอบครัวเดี่ยว มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 4.5 คน และพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะทางสังคมระหว่างผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง กับผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัจจัยส่งเสริมและผลกระทบจากการเสพติดสุราของสตรี ผู้ให้ข้อมูล คือ สตรีผู้เสพติดสุราที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2541 จำนวน 7 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี snow ball technique เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของสตรี ผู้เสพติดสุรา แนวทางประกอบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกด้านปัจจัยส่งเสริมที่ทำให้สตรีเสพติดสุรา และผลกระทบจากการเสพติดสุราต่อสตรีและครอบครัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและญาติ ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ทางสถิติโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านปัจจัยส่งเสริมและผลกระทบจากการเสพติดสุราวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยนำเข้าที่ทำให้สตรีทั้ง 7 ราย เริ่มเสพติดสุราก็คือการขาดความอบอุ่นจากครอบครัวในวัยเด็ก และการมีแบบอย่างบุคคลในครอบครัวติดสุรา สตรีผู้เสพติดสุราส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าการประสบกับภาวะวิกฤตในชีวิต สภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยให้ดื่มสุราเป็นปัจจัยนำเข้าที่ทำให้ดื่มสุรา สตรีผู้เสพติดสุราบางรายให้ข้อมูลว่า ปัจจัยที่สนับสนุนให้เสพติดสุรา คือ ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว และความต้องการแสดงถึงความเท่าเทียมบุรุษของสตรี ส่วนผลกระทบจากการเสพติดสุรา

ต่อสตรีผู้เสพติดสุราและครอบครัว คือ ปัญหาสุขภาพ จากการเสพติดสุรา การทำร้ายตนเองตลอดจนการพยายามฆ่าตัวตาย การทำหน้าที่การงานบกพร่อง การสูญเสียเงินทองทรัพย์สินและมีภาระหนี้สิน การมีปัญหา ด้านสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัวและเพื่อนบ้าน การมีปัญหาเพศสัมพันธ์กับคู่สมรส และการมีความรู้สึกลดลงต่อตนเองในทางลบ จากผลการวิจัยจะใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสตรีผู้เสพติดสุราต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความคิดอัตโนมัติด้านลบ กับความซึมเศร้าในผู้เสพติดสุราเรื้อรัง
ผู้แต่ง	นางสาวเอี่ยมเดือน เนตรเขม
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความซึมเศร้าในผู้เสพติดสุราเรื้อรัง และความสัมพันธ์ระหว่าง ความคิดอัตโนมัติด้านลบกับความซึมเศร้าในผู้เสพติดสุราเรื้อรัง ประชากรเป็นผู้ป่วยที่เสพติดสุราที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ตามคุณสมบัติและเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินมีทั้งหมด 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบ ส่วนที่ 3 แบบประเมินความซึมเศร้าของเบ็ค ซึ่งแบบประเมินทั้งสองได้นำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น แบบประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบใช้วิธีหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีของ คูเดอริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และแบบประเมินความซึมเศร้าใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/FW หาจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดอัตโนมัติด้านลบกับความซึมเศร้า โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความซึมเศร้าของผู้เสพติดสุราเรื้อรัง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 20.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 9.89

2. ความคิดอัตโนมัติด้านลบ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความซึมเศร้าในผู้เสพติดสุราเรื้อรัง ในระดับ $r = 0.670$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัยครั้งนี้ สนับสนุนทฤษฎีความซึมเศร้าของเบ็ค (Besk) ที่ว่า ความคิดอัตโนมัติด้านลบมีความสัมพันธ์ทางบวก กับความซึมเศร้า และจากผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนการบำบัดรักษาผู้เสพติดสุราเรื้อรังที่มีความซึมเศร้าต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความเครียดและการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง
ผู้แต่ง	สายพิน ลิขิตเลิศล้ำ
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ผู้ดูแลซึ่งต้องอยู่ร่วมกับผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง มักจะเกิดความเครียดอันมีผลมาจากความพยายามที่จะคงสมดุลของสภาพร่างกายและสภาพจิตใจในการดูแลผู้ป่วย และผลกระทบจากการดูแล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความเครียดและการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง เพื่ออธิบายสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดูแลที่ก่อให้เกิดความเครียด ระดับและลักษณะของความเครียดตลอดจนวิธีการที่ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง จำนวน 100 คน ที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีธัญญา โรงพยาบาลศิริราชและโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชระหว่างวันที่ 26 มีนาคม ถึง 30 พฤศจิกายน 2541

ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์การดูแลที่ก่อให้เกิดความเครียดมากที่สุด คือ สถานการณ์การจัดการเมื่อผู้ป่วยมีการทำร้ายผู้อื่น ทำร้ายตนเอง และสถานการณ์การจัดการต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของผู้ป่วย ผู้ดูแลจำนวนมากมีความเครียดในระดับปานกลาง ลักษณะความเครียดที่ปรากฏ พบได้ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ กระบวนการคิด พฤติกรรมทางสังคม และจิตวิญญาณ การปรับตัว มีทั้งการมุ่งเน้นไปที่การแก้ปัญหาหรือแก้สถานการณ์และการลดอารมณ์ที่เป็นทุกข์ ผลการวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะพยายามในการให้ความสำคัญกับผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง โดยการเตรียมวางแผนก่อนกลับบ้าน และเตรียมให้ผู้ดูแลสามารถ

เผชิญและควบคุมสถานการณ์เฉพาะหน้าที่ก่อให้เกิดความเครียดได้ ควรจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง เพื่อลดความเครียดและเพิ่มความสามารถในการเผชิญกับความเครียดอันเนื่องจากการเป็นผู้ดูแล

ชื่อเรื่อง	ความชุกและภาวะสุขภาพจิตของคนไทยที่ติดสุรา
ผู้แต่ง	ปริทรรศ ศิลปะกิจ
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสวนปรุง จ.เชียงใหม่ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อสำรวจความชุกของการติดสุราในคนไทยและภาวะสุขภาพจิตในรูปของความเครียด, อาการซึมเศร้า ความคิดอยากฆ่าตัวตาย และความคิดอยากฆ่าผู้อื่น และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดสุราในคนไทย กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบกลุ่มหลายขั้นตอน (multi-stage cluster sampling) จาก 12 เขตทางสาธารณสุขทั่วประเทศในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2541 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบคัดกรอง CAGE แบบวัดความเครียดสวนปรุง แบบวัดอาการซึมเศร้าของเบค แบบสำรวจความคิดอยากฆ่าตัวตายและคิดฆ่าผู้อื่น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 7,789 คน เป็นชาย 34.3% เป็นหญิง 65.7% อายุอยู่ระหว่าง 17-87 ปี (เฉลี่ย 38.9 ปี) สถานภาพสมรส 76.0% แต่งงานแล้ว, 31.8% มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป, 64.8% มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา, อาชีพหลัก (50.3%) เป็นเกษตรกร/ประมง, 67.1% มีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาท/เดือน, 23.6% มีสถานะทางการเงินอยู่ในระดับไม่พอใช้ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นหรือต้องกู้ยืมจากคนอื่น, 52.9% มีภาระต้องรับผิดชอบทางการเงินต่อบุคคลอื่น, 77.2% จะมีบ้านหรือที่ดินเป็นของตนเอง, 71.8% อาศัยอยู่ในบ้านของตนเอง, 75.1% จะมีคนอาศัยอยู่ในบ้านตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 9.3% อยู่ในเกณฑ์ที่จะติดสุรา อีก 8.3% เข้าข่ายน่าสงสัย จังหวัด,

เขต หรือภาคที่แตกต่างกันจะมีอัตราการติดสุราต่างกัน ($P < 0.05$) โดยจังหวัดที่มีอัตราการติดสุราสูงสุดคือบุรีรัมย์ (13.7%) ต่ำสุดคืออุบลราชธานี (2.8%) เขตที่ติดสุราสูงสุดคือเขต 3 (13.7%) ต่ำสุดคือเขต 1 (4.9%) ภาคที่ติดสุราสูงสุดคือภาคตะวันออกเฉียง (13.7%) ต่ำสุดคือภาคใต้ (5.2%), 38.2% มีความเครียดอยู่ในระดับสูงถึงรุนแรง, 38.1% มีอาการซึมเศร้าอยู่ในระดับที่ถือว่าควรจะไปพบแพทย์, 7.6% มีความคิดอยากฆ่าตัวตาย, 5.4% จะมีความคิดอยากฆ่าผู้อื่น โดยเมื่อมองเฉพาะกลุ่มคนที่อยู่ในเกณฑ์ติดสุราแล้ว 51.2% ของคนที่ติดสุราจะมีความเครียดอยู่ในระดับสูงถึงรุนแรง, 48.6% มีอาการซึมเศร้าในระดับที่จะต้องไปพบแพทย์หรือผู้รู้, 11.9% จะมีความคิดอยากฆ่าตัวตาย, 11.3% จะมีความคิดอยากฆ่าผู้อื่น เห็นได้ว่าอัตราการติดสุรามีความสัมพันธ์กับภาวะเครียดและอาการซึมเศร้าสูงมาก อาจเป็นเพราะว่าประชาชนส่วนหนึ่งเมื่อมีปัญหาทางจิตใจขึ้นแล้วใช้การดื่มสุราเป็นทางออก ซึ่งเป็นวิธีการจัดการกับปัญหาสุขภาพจิตในลักษณะที่อาจจะก่อปัญหาอย่างอื่นตามมาในภายหลัง ทั้งนี้กรมสุขภาพจิตควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักนำวิธีการจัดการกับปัญหาสุขภาพจิตที่เกิดขึ้นแบบมุ่งแก้ไขที่ปัญหาให้มากขึ้น

ชื่อเรื่อง	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการปฏิบัติตัวด้านการบริโภคของคนไทยในจังหวัดที่มีความเสี่ยงด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจสูง
ผู้แต่ง	จิรนนท์ แก้วกล้า และดวงพร แก้วศิริ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

เป็นที่ทราบกันดีว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดความเจ็บป่วยและการเสียชีวิตด้วยโรคต่างๆมากมาย โดยเฉพาะโรคหลอดเลือดหัวใจ ดังนั้นในการศึกษานี้จึงมุ่งศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการปฏิบัติตัวด้านการบริโภคของคนไทย ในจังหวัดที่มีความเสี่ยงด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจสูง โดยเป็นการศึกษาแบบตัดขวางที่ใช้การสัมภาษณ์จากแบบสอบถาม สุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษาแบบหลายขั้นตอน ในขั้นตอนแรกสุ่มจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทยได้มา 4 จังหวัดคือ อ่างทอง, ระยอง, เชียงราย, และภูเก็ต และรวมถึงกรุงเทพมหานครที่มีอัตราการตายด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจสูงที่สุด รวมประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 1,898 คน มีอายุระหว่าง 15-59 ปี การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงวิเคราะห์ซึ่งได้แก่ การทดสอบไคว์ส แคลร์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการปฏิบัติตัวด้านการบริโภค

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมการศึกษาร้อยละ 42.6 เป็นผู้ชายและร้อยละ 57.4 เป็นผู้หญิง ผู้ชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้หญิงในทุกกลุ่มอายุ กลุ่มผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำมีการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจที่ไม่ถูกต้องมากกว่ากลุ่มที่ดื่มเป็นบางครั้งหรือไม่ดื่มเลย และเป็นที่น่าสนใจว่าการปฏิบัติตัวดังกล่าวนี้มีความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิง

และเพศชาย นอกจากนี้ทั้งเพศหญิงและเพศชายในกลุ่มผู้ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นประจำมีการบริโภคเครื่องดื่มในสัตว์และไข่แดงเป็นประจำมากกว่าอีก 2 กลุ่ม ($p < 0.005$) ผู้ชายที่ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นประจำบริโภคใยอาหารต่ำ ($p < 0.05$) อาหารทอดและอาหารรสเค็มจัด ($p < 0.05$) มากกว่ากลุ่มที่ไม่ดื่มน้ำเลย

ซึ่งจากผลการศึกษาเหล่านี้แสดงให้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการในผู้ที่ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ รวมถึงความจำเป็นในการศึกษาทางระบาดวิทยาที่ควรจำแนกการดื่มน้ำออกทั้งปริมาณ และความถี่ของการดื่มน้ำด้วย

ชื่อเรื่อง	ผลของการดื่มน้ำที่มีต่อสมรรถภาพการจับออกซิเจนของร่างกาย
ผู้แต่ง	พงษ์วิณีจ บุญชู
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่ได้จากการทดสอบสมรรถภาพ การจับออกซิเจนของร่างกาย ในช่วงที่กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มน้ำแตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ไม่ดื่มน้ำ ช่วงดื่มน้ำน้อย และช่วงดื่มน้ำมาก แล้วจึงนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกันว่าช่วงใดที่ร่างกายมีสมรรถภาพการจับออกซิเจนดีที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ประชาชนที่นิยมมาออกกำลังกายโดยการเล่นฟุตบอลในช่วงเย็น ที่สนามฟุตบอลเทศบาลสันป่าตอง ตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 23 ปี จำนวน 10 คน วัดสมรรถภาพการจับออกซิเจนของร่างกายโดยการปั่นจักรยานวัดงาน Cateye Ergociser นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t - test เสนอข้อมูลโดยใช้ตารางและการบรรยาย

ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบสมรรถภาพการจับออกซิเจน ของร่างกายในช่วงที่ไม่ดื่มน้ำ ก่อนการทดสอบคือ 94.04 มิลลิลิตร/กิโลกรัม/นาที หลังการทดสอบคือ 94.81 มิลลิลิตร/กิโลกรัม/นาที มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบสมรรถภาพการจับออกซิเจนของร่างกายในช่วงดื่มน้ำน้อย ก่อนการทดสอบคือ 94.63 มิลลิลิตร/กิโลกรัม/นาที หลังการทดสอบคือ 95.12 มิลลิลิตร/กิโลกรัม/นาที มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง

สถิติ และค่าเฉลี่ยจากการทดสอบสมรรถภาพการจับออกซิเจนของร่างกายในช่วงดื่มสุรามาก ก่อนการทดสอบคือ 95.31 มิลลิลิตร/กิโลกรัม/นาที หลังการทดสอบคือ 85.03 มิลลิลิตร/กิโลกรัม/นาที มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชื่อเรื่อง	ความชุกของความผิดปกติจากการดื่มสุราและปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเบียร์
ผู้แต่ง	ศรีสอางค์ คุ้มศิริ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

The objective of this descriptive research is to study the prevalence of alcohol use disorders and related psychosocial factors among employee of brewery. The sample consists of 938 brewery's employee. In this study, the instrument was a set of questionnaires that consisted of 4 parts. Part one, demographic questionnaire was used for collecting subjects' background information. Part two, Suanprung stress Test - 20; SPST 20. Part three, Sensation Seeking Scale; SSS Form IV. Part four, The Alcohol Use Disorders Identification Test : AUDIT. Data was analyzed by SPSS for windows. Statistics utilized consist of Mean, Percentage, Standard Deviation, Maximum, Minimum, Chi-square test, Fisher's Exact Test, and Stepwise Multiple Regression Analysis. The study found that 73% of the subjects are men and 27% are women which 44.1% were between 30 40 years old (mean age are 33.2 +- 7.15). The prevalence of alcohol use disorders among employees of brewery is 44.67%. Correlation analyze revealed that the factors related to alcohol use disorders ($p < 0.1$) are sex, education level, working system, psychiatric disorders, smoking, legal record, attitudes toward alcohol drinking during a party, the belief that alcohol drinking may help

solving problem or attract the opposite sex, alcohol drinking for supporting assertive behavior, alcohol drinking history, alcohol drinking within family, family with mental health problem, alcohol selling around residential area, drinking and purchasing at the shop nearby residential area, closed friend persuade to drinking alcohol, advertisement influences the need to drink alcohol, the present of alcohol in advertisement makes people think that alcohol is a normal behavior in society and that alcoholic drink has no effect on both physical and mental health, stress, and sensation seeking. For the factors that related to alcohol use disorders $p < 0.5$ are domicile, extra work, and relationship with colleagues. By using Stepwise Multiple Regression Analysis, the most salient factors at $p < .05$ which can be predictive variable for approximately 64.8% ($R^2 = .648$) sex, smoking, legal record, psychiatric disorders, family with mental health problem, drinking and purchasing at the shop nearby residential area, close friends with alcohol drinking, drinking volume at a time (cc.), attitudes toward alcohol drinking during a party and advertisement influences the need to drink alcohol. The best factor that can predict alcohol use disorders are drinking at the shop nearby residential area.

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ การใช้แอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเองและเหตุการณ์เครียดในชีวิต กับความรู้สึกสิ้นหวังในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ผู้แต่ง	ภุมรินทร์ ภูมิประเสริฐโชค
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ศึกษาความรู้สึกสิ้นหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ การใช้แอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและเหตุการณ์เครียดในชีวิต กับความรู้สึกสิ้นหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 139 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินการใช้แอลกอฮอล์และการใช้สารเสพติด แบบประเมินความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง แบบประเมินเหตุการณ์เครียดในชีวิต และแบบประเมินความรู้สึกสิ้นหวังซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และหาความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .65, .79, .85 และ.81 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ ค่าพี และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. ค่าคะแนนของความรู้สึกสิ้นหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับไม่รุนแรง 2. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางลบ กับความรู้สึกสิ้นหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอน

ปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=-.539$) ส่วนเหตุการณ์เครียดในชีวิตโดยรวมและเหตุการณ์เครียดในชีวิตรายด้าน คือ ด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกสิ้นหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=.217$ และ $.256$ ตามลำดับ) ปัจจัยด้าน เพศ การใช้แอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด และเหตุการณ์เครียดในชีวิตในรายด้าน คือ ด้านเพื่อน และด้านการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกสิ้นหวังนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อเรื่อง	ปัญหาจากการดื่มสุราของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังตามการรับรู้ของตนเองและภรรยา
ผู้แต่ง	จุนิตย์ จันทร์ชมภู
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายเปรียบเทียบ (Comparative Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาจากการดื่มสุราของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังตามการรับรู้ของผู้ป่วยและภรรยา และเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาและลักษณะปัญหาจากการดื่มสุราของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ระหว่างผู้ป่วยและภรรยา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามปัญหาจากการดื่มสุราของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง และแบบประเมินการทำหน้าที่ของครอบครัว CFI (Chulalongkorn Family Inventory) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการรับรู้ความรุนแรงของปัญหาจากการดื่มสุราของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง และการทำหน้าที่ของครอบครัว ระหว่างผู้ป่วยและภรรยา ด้วยสถิติ Paired t-test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาจากการดื่มสุราของผู้ป่วยที่ทำให้รู้สึกเครียด ทุกข์ใจ หรือไม่สบายใจได้มากที่สุด สำหรับผู้ป่วยคือ ปัญหาสุขภาพร่างกายของผู้ป่วยทรุดโทรมลง และการพยายามเลิกหรือเคยเลิกดื่มสุราแต่ไม่สำเร็จ สำหรับภรรยาของผู้ป่วยคือ ปัญหาผู้ป่วยกลายเป็นคนใจร้อน วู่วาม ทำอะไรโดยไม่ยั้งคิด การดื่มสุราของผู้ป่วยทำให้ภรรยาารู้สึกเสียใจร้องไห้หรือมีอาการซึมเศร้า ความสุขในครอบครัวลดลง สุขภาพร่างกายของผู้ป่วย

ทรุดโทรมลง ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ป่วยลดลง มีการทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัวบ่อยขึ้น และผู้ป่วยไม่สนใจดูแลตนเองเพราะใช้เวลาไปกับการดื่มสุรา เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้านพบว่าปัญหาด้านที่ทำให้รู้สึกเครียด ทุกข์ใจ หรือไม่สบายใจได้มากที่สุด สำหรับผู้ป่วยคือ ด้านจิตวิญญาณ ส่วนภรรยาของผู้ป่วย คือ ปัญหาด้านความคิดและสติปัญญา ในภาพรวมผู้ป่วยและภรรยารับรู้ปัญหาจากการดื่มสุรามีความรุนแรงในระดับปานกลาง หรือทำให้เกิดความเครียด ความทุกข์ใจ ไม่สบายใจในระดับปานกลาง

2. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังรับรู้ความรุนแรงของปัญหาจากการดื่มสุราแตกต่างจากภรรยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างภรรยาของผู้ป่วยมีคะแนนเฉลี่ย การรับรู้ความรุนแรงของปัญหาสูงกว่าผู้ป่วยและเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรุนแรงของปัญหารายด้าน พบว่า ผู้ป่วยรับรู้ความรุนแรงของปัญหาทุกด้านแตกต่างจากภรรยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านจิตวิญญาณที่มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังรับรู้การทำหน้าที่ของครอบครัวทุกด้านแตกต่างจากภรรยาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นการทำหน้าที่ทั่วไปที่พบว่าผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังมีการทำหน้าที่ของครอบครัวแตกต่างจากภรรยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นการรับรู้ต่อปัญหาจากการดื่มสุราของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่แตกต่างกันระหว่างผู้ป่วยและภรรยา ปัญหาจากการดื่มสุราของผู้ป่วยส่งผลให้ภรรยาของผู้ป่วยเกิดความเครียดได้มากและยังส่งผลต่อการทำหน้าที่ของครอบครัวอีกด้วย โดยเฉพาะการทำหน้าที่ของครอบครัวโดยรวม ดังนั้นในการดูแลช่วยเหลือ ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังควรให้การช่วยเหลือครอบครัวไปพร้อม ๆ กันเพื่อสร้างความเข้าใจและความ

อบอุ่นในครอบครัวซึ่งจะส่งผลดีต่อกระบวนการบำบัดรักษา

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบทางสุขภาพของประชาชนจากอุตสาหกรรมการผลิตเบียร์ในบ้านแม่ลาด หมู่ 2 ตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
ผู้แต่ง	จักรกฤษณ์ ฤกษ์ดี
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางสุขภาพของประชาชนจากอุตสาหกรรมการผลิตเบียร์ ในบ้านแม่ลาด หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างคือตัวแทนครอบครัว จำนวน 132 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย รวบรวมข้อมูลโดยอาศัยแบบสัมภาษณ์และแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและแบบสัมภาษณ์ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าความเชื่อมั่น 0.77 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่ากระทบต่อสุขภาพ 1) ด้านเศรษฐกิจ การมีโรงงานเบียร์มีผลทำให้ชาวบ้านมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 56.82 เนื่องจากการขายที่ดินให้โรงงานเบียร์ พื้นที่การเกษตรเกิดผลเสียเนื่องจากการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานเบียร์ 2) ด้านสังคม ทำให้รู้จักคนในชุมชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.70 ในชุมชนมีความปลอดภัยน้อยลงร้อยละ 47.73 มีการมั่วสุมของวัยรุ่น มีการเที่ยวเตร่ ดื่มสุรา เกิดอุบัติเหตุ และการลักขโมยมากขึ้น 3) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทำให้มียานพาหนะในชุมชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 65.91 จำนวนสัตว์น้ำในแม่น้ำลำคลองลดลงร้อยละ 53.03 นอกจากนี้ยังพบสิ่งที่รบกวน อาทิ กลิ่นจากกากวัตถุดิบการผลิตเบียร์ เสียงจากขบวนการผลิต และการนำเสียน้ำในบึงและลำ

คลองจากการปล่อยน้ำทิ้งของโรงงานเบียร์ 4) ด้านพฤติกรรมสุขภาพ ชาวบ้านมีการบริโภคอาหารจานด่วนมากขึ้นร้อยละ 25.00 มีการเที่ยวหญิงบริการ ดื่มสุรามากขึ้น 5) ด้านบริการสุขภาพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้นร้อยละ 64.39 แต่สถานบริการด้านสุขภาพที่มีอยู่ให้บริการได้น้อยลง เนื่องจากมีคนเพิ่มขึ้นในชุมชนร้อยละ 25.00 6) ด้านชีวภาพและพันธุกรรม ทำให้มีของเสียที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมากขึ้นร้อยละ 45.46 ประชาชนที่อาศัยอยู่รอบ ๆ มีการเจ็บป่วยมากขึ้นร้อยละ 44.70 และโรงงานเบียร์มีผลต่อการดำเนินชีวิตร้อยละ 53.30

จากการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ควรมีแผนการดำเนินงานในการจัดการ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบทางด้านสุขภาพน้อยที่สุด เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ชื่อเรื่อง	สุขภาพจิตคู่สมรสของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา
ผู้แต่ง	ไสยา ตะกูดมุล
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

สุขภาพจิตใจควรได้รับความสนใจในการประเมินหรือตรวจคัดกรอง และให้ความช่วยเหลือเป็นอันดับแรกเพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดโรค และป้องกันความรุนแรงของปัญหาสุขภาพจิตที่อาจเกิดตามมา

บทคัดย่อ

เป็นที่ยอมรับว่าคู่สมรสของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดการเบี่ยงเบนของภาวะสุขภาพจิต การศึกษาครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพจิตคู่สมรสของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ คู่สมรสของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่พาผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรามารับการรักษาที่โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม 2546 จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคู่สมรสและผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา และ 2) ดัชนีชี้วัดสุขภาพคนไทย (ระดับบุคคล) ที่พัฒนาโดย อภิชัย มงคล และคณะ (2544) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า คู่สมรสของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา ร้อยละ 39.00 และร้อยละ 35.00 มีภาวะสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป และเท่ากับคนทั่วไปตามลำดับ และอีกร้อยละ 26.00 ของกลุ่มตัวอย่างมีภาวะสุขภาพจิต ดีกว่าคนทั่วไป เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบของสุขภาพจิต พบว่า ด้านปัจจัยสนับสนุน (ร้อยละ 43.00) ดีกว่าคนทั่วไป ในขณะที่ด้านสมรรถภาพของจิตใจ (ร้อยละ 47.00) เท่ากับคนทั่วไป และด้านสภาพจิตใจ (ร้อยละ 49.00) ต่ำกว่าคนทั่วไป

จากผลการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่า คู่สมรสของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรากลุ่มนี้เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาสุขภาพจิตในช่วงระยะเริ่มแรกของโรค โดยเฉพาะในด้าน

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุที่จังหวัดน่าน
ผู้แต่ง	Kaset Pati
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

This study was a hospital-based case-control study, which was set up to determine the relationship between alcohol consumption and essential hypertension. Data were collected by using structured questionnaires and some data was copied from the patients, medical record (OPD card). Subjects were 151 hypertensive patients who received treatment and 151 healthy subjects who came for an annual physical check-up or were general patients at the Out Patient department of Pua hospital, Nan Province, Thailand, during October 2002 to February 2003. For each case, a control was selected and matched by sex and age (within 5 years). Multiple logistic regression analysis of alcohol consumption related to essential hypertension by controlling conventional confounders showed that the factors significantly related to essential hypertension were : current drinkers (ORadj=2.27, 95%CI=1.13-4.56), duration of alcohol drinking of 11-20 years (ORadj=2.23, 95%CI=1.01-4.91), drinkers duration of > 21 years (ORadj=2.47, 95%CI=1.05-5.84), drinkers who drank 3-4 days / week (ORadj=3.38, 95%CI=1.06-10.79) and drinkers who drank > 281 gm / week (ORadj=8.87, 95%CI=2.34-33.59). These factors gave a higher risk of essential hypertension than non drinkers. This model was

adjusted for age, Body mass index (BMI), history of essential hypertension in family, salty food, total fiber food, Type A behavior (constant, rushed, activity, aggression and want of accomplishment), smoking and educational level. For the effect of combination between frequency and quantity of alcohol consumption, drinkers who spent 1 or 2 days per week on a quantity of > 280 gm / week (ORadj=5.78, 95%CI=1.11-31.05) and drank 3 or 4 days per week on quantity 281 gm or more (ORadj=15.14, 95%CI=2.18-105.07) had higher risk of essential hypertension than non drinkers. Therefore, the campaign to reduce quantity alcohol consumption is expected to have an effect on reduction of essential hypertension incidence. Excessive alcohol consumption reduction must be considered and promoted by public health organizations or government organizations or non-government organizations.

ชื่อเรื่อง	ภาวะซึมเศร้าของผู้เสพติดสุราใน คลินิกสุขภาพจิต โรงพยาบาล เครือข่ายสุขภาพจิตและจิตเวช จังหวัด ลำพูน
ผู้แต่ง	อุบล กิ่งแก้ว
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ผลการศึกษานี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูล
พื้นฐานในการวางแผนให้การช่วยเหลือ เพื่อลดภาวะ
ซึมเศร้าในผู้เสพติดสุราในคลินิกสุขภาพจิต โรงพยาบาล
เครือข่ายสุขภาพจิตและจิตเวชจังหวัดลำพูน โดยเฉพาะผู้
ที่มีภาวะซึมเศร้าในระดับรุนแรง และมีภาวะซึมเศร้า
ระดับมาก ซึ่งจะต้องได้รับการส่งต่อ เพื่อให้ได้รับการ
รักษาอย่างเหมาะสม

บทคัดย่อ

ภาวะซึมเศร้าเป็นปัญหาที่สำคัญ ซึ่งส่งผล
กระทบด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และ เศรษฐกิจ ผู้เสพ
ติดสุราส่วนใหญ่จะมีภาวะซึมเศร้าร่วมด้วย ดังนั้นการ
ประเมินและคัดกรองภาวะซึมเศร้า จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะ
ทำให้การดูแลรักษาผู้เสพติดสุราเป็นไปอย่างครอบคลุม

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาเพื่อ
ศึกษาระดับภาวะซึมเศร้าของผู้เสพติดสุราในคลินิก
สุขภาพจิตโรงพยาบาลเครือข่ายสุขภาพจิตและจิตเวช
จังหวัดลำพูน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม 2547
จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่
แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูล
ส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของ เบ็ค
แปลเป็นภาษาไทยโดยมุกดา ศรีรงค์ (2522) ซึ่งได้รับการ
ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา
ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84 วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 66.67 ของผู้เสพติด
สุราในคลินิกสุขภาพจิต โรงพยาบาลเครือข่ายสุขภาพจิต
และจิตเวช จังหวัดลำพูน มีภาวะซึมเศร้าตั้งแต่ระดับน้อย
จนถึงระดับรุนแรง โดยมีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับน้อย
ร้อยละ 18.75 ภาวะซึมเศร้าระดับปานกลาง ร้อยละ 12.50
ภาวะซึมเศร้าระดับมาก ร้อยละ 27.08 และมีภาวะซึมเศร้า
ระดับรุนแรง ร้อยละ 8.34

ชื่อเรื่อง	อัตราของปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ป่วยจิตเวชชนิดผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศรีนครินทร์
ผู้แต่ง	อัญชลี ชีระวงศ์ไพศาล
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาอัตราของปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ผู้ป่วยจิตเวชแต่ละประเภทที่มาเข้ารับการรักษา แผนกผู้ป่วยนอก จิตเวช โรงพยาบาลศรีนครินทร์
- เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ป่วยจิตเวช

วิธีการ

โดยการสำรวจผู้ป่วยนอกที่รับบริการที่แผนกจิตเวช โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ทั้งผู้ป่วยเก่าและใหม่ อายุมากกว่า 15 ปี ทุกวันพฤหัสบดีช่วงระยะเวลา 1 ต.ค. - 31 ธ.ค. 2546 เวลา 9.00-10.00 น. จำนวน 50 ราย ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและแบบสอบถาม Alcohol Use Disorder Identification Test (AUDIT) ตามด้วยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว รูปแบบการดื่ม เส้นทางการติดแอลกอฮอล์ และการวินิจฉัยโรคของจิตแพทย์เจ้าของไข้ ตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคระบบ ICD-10 criteria ที่บันทึกในรายงานผู้ป่วย (Medical record)

ผลการศึกษา

อัตราความชุกของปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ป่วยจิตเวชที่มารักษาแบบผู้ป่วยนอก แผนกจิตเวช โรงพยาบาลศรีนครินทร์ เท่ากับร้อยละ 36 ปัจจัยที่

เกี่ยวข้องกับปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ป่วยจิตเวช คือ เพศชาย (ชายมากกว่าหญิง) การมีทัศนคติเชิงบวกต่อแอลกอฮอล์ ความเครียด และอิทธิพลของเพื่อนชวน

สรุปผล

ผู้ป่วยจิตเวชมีปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าประชากรทั่วไป โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่ม คือ ภาวะสุขภาพจิตและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้ป่วยจิตเวชควรมีคัดกรองปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์และหาแนวทางการป้องกันและบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มี Comorbidity อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	รายงานการวิจัยเรื่องความชุกของโรคซึมเศร้าในคู่สมรสของผู้ป่วยโรคจิตสุรา
ผู้แต่ง	หทัยวัน สนั่นเอื้อ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

Objective :

To study the prevalence and severity of depressive disorders among the spouses of patients with alcohol dependence at Srinagarind hospital

Method

A cross-sectional study was conducted among the spouses of both IPD and OPD patients with alcohol dependence at Srinagarind hospital every 9.00-12.00 AM of official day during December 2003 - February 2004. They were interviewed by the investigator to collect the demographic data and then were interviewed with section E of CIDI which is a structured interview for diagnosis of depressive disorders in the spouses.

Result:

85.4% of the spouses had depressive disorders. Most of them (20.8%) had recurrent moderate depressive disorders, female were found more than male (OR =9.5, 95%CI =1.42-63.72, p value < 0.05). Other factors such as high education level, staying together long than 5 years, economic status and physical illness had no significant association with depression in the spouses.

Conclusion:

The prevalence of depressive disorders among the spouses of patients with alcohol dependence was 85.4%, female more than male (OR=9.5). Therefore, alcoholic patients and their families should be evaluated and managed for depression and searching for factors that may cause depression for prevention of the recurrence in the future and increasing the effectiveness of holistic model of treatment.

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์และผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	จิรนนท์ แก้วกล้า
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การดื่มสุราหรือการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลกระทบที่ตามมามากมายทั้งส่วนบุคคล ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ดังนั้นการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์และผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่แนวทางการศึกษาวิจัยและการดำเนินการอันจะสามารถนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบที่ตามมาในอนาคตได้ ในส่วนของการทบทวนองค์ความรู้ในครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่คือ การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถานการณ์ของผลกระทบจากปัญหาการดื่มและผลกระทบเชิงเศรษฐศาสตร์ ดังนี้

1. สรุปสถานการณ์และผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1.1 สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า ปริมาณการดื่มในแถบประเทศทางยุโรปมีมากที่สุดสำหรับประเทศไทย แม้ว่าการดื่มอยู่ลำดับที่ประมาณ 40 ของการดื่มทั่วโลก แต่แนวโน้มของสถานการณ์การดื่มยังเป็นที่น่าเป็นห่วง เพราะการดื่มในประเทศที่ดื่มมากมีแนวโน้มดื่มลดลง ในขณะที่ประเทศที่ดื่มน้อยรวมถึงประเทศไทยมีแนวโน้มดื่มมากขึ้น ในประเทศไทย กลุ่มอายุที่ดื่มมากที่สุดคือช่วงอายุ 25-59 ปี รองลงมาคือ กลุ่ม

เยาวชนอายุ 15-24 ปี อาชีพส่วนใหญ่เป็นรับจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ที่ดื่มพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 2,500 บาท ในเขตเทศบาลส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีระดับรายได้เฉลี่ย 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ส่วนนอกเขตเทศบาลเป็นผู้มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 2,500 บาท อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยมีรายงานว่า เด็กเริ่มดื่มเมื่ออายุน้อยลงและการดื่มในเด็กมีเพิ่มมาก

การดื่มของวัยรุ่นเป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วง เนื่องจากมีจำนวนเพิ่มขึ้น และจากรายงานการสำรวจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในประเทศไทย พบว่า ร้อยละ 61.7 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 17.4 ดื่มเป็นประจำ มีเพียงร้อยละ 38.3 ไม่เคยดื่ม การดื่มของวัยรุ่นส่งผลให้เกิดปัญหาตามมาโดยเฉพาะการมีเพศสัมพันธ์และนำไปสู่การเกิดโรคและการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ และการดื่มหนักมากขึ้นในอนาคต

1.2 สรุปสถานการณ์ของผลกระทบจากปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลกระทบจากปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมากมายหลากหลาย ทั้งผลกระทบต่อส่วนบุคคล และครอบครัว ชุมชน สังคม โดยสรุปมีดังนี้

1.2.1 ผลกระทบต่อบุคคล

ผลกระทบต่อบุคคลเช่น การเกิดโรคหรือความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งพบว่ามีมากมาย ตัวอย่างเช่น มะเร็งตับ ผู้หญิงที่ดื่มมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งตับสูงถึง 9.15 เท่า ในขณะที่เพศชายมีความเสี่ยง 1.62 เท่า ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งในช่องปากคือ 5.75 เท่า รองลงมาคือ โรคมะเร็งหลอดอาหารคือ 4.23 เท่า โดยสรุปแล้วการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับการเกิดมะเร็งในที่ต่างๆถึง 14 แห่ง ความเสี่ยงต่อความผิดปกติทางระบบประสาทและจิตใจที่พบมากที่สุดคือ ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคลมชักมี

ความเสี่ยงถึง 7.52 เท่า ความเสี่ยงต่อระบบหัวใจและหลอดเลือดที่พบมากที่สุดคือ ความเสี่ยงต่อการเป็นโรคความดันโลหิตสูงมีความเสี่ยงถึง 4.10 เท่า

ผลกระทบต่อเยาวชน จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือการไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ การขาดสมาธิ การขาดเรียน การใช้กำลังต่อสู้ อาการเมาค้าง และการกระทำที่ก่อให้เกิดการเสียใจภายหลัง และการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นส่วนใหญ่จะมีการดื่มก่อน การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ขาดสติและการควบคุมยับยั้งตนเอง อันจะนำไปสู่การไม่ป้องกันการตั้งครรภ์และการป้องกันโรคที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ และโดยเฉพาะการเริ่มดื่มก่อนอายุ 15 ปีทำให้มีโอกาสติดสุรา 4 เท่าของผู้ที่เริ่มดื่มเมื่ออายุ 21 ปี

นอกจากนี้ ผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อบุคคลอื่นๆ เช่น การขาดงาน การทำงานที่ด้อยประสิทธิภาพลง การเกิดอุบัติเหตุ และการเสียค่าใช้จ่าย

1.2.2 ผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม

ผลกระทบต่อครอบครัว ก่อให้เกิดความแตกแยกห่างเหิน ความไม่มีความสุขของคนในครอบครัว รวมถึงความรุนแรงที่พบบ่อยไม่ว่าจะเป็นทางวาจาหรือทางกาย สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อเด็กและอนาคตของเด็กพบว่าเด็กจะขาดความอบอุ่น ขาดที่ปรึกษา

ผลกระทบต่อ ชุมชน และสังคม นอกจากเด็กที่มีปัญหาในครอบครัวเหล่านั้นจะมีโอกาสก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมที่ต่อเนื่องแล้ว ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุโดยเฉพาะอุบัติเหตุจากการขับขี่ยานพาหนะเป็นผลกระทบต่อบุคคลอื่นๆ ซึ่งอาจจะเพียงคนเดียวหรือหลายคน ผลกระทบเหล่านั้นอาจมีตั้งแต่ การบาดเจ็บ การพิการ และการเสียชีวิต มูลค่าความสูญเสียของการเกิดอุบัติเหตุสามารถตีค่าเป็นจำนวนเงินที่มากมายได้ แต่สิ่งที่ตีค่าไม่ได้คือ ค่าความสูญเสียทางสังคมเช่น การสูญเสียบุคคลสำคัญในครอบครัว ไม่ว่าจะ

เป็นพ่อหรือแม่ ก็นำไปสู่ปัญหาคุณภาพชีวิตของบุคคลที่หลงเหลืออยู่ นอกจากนี้ อีกปัญหาหนึ่งคือผลกระทบทางด้านอาชญากรรมได้แก่ การข่มขืน การทำร้ายร่างกาย เป็นต้น

ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อการเกิดอุบัติเหตุพบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ดื่มที่อยู่ในวัย 25-49 ปี และมักจะเป็นผู้ที่ดื่มเป็นครั้งคราวมากกว่าผู้ที่ดื่มเป็นประจำ ดังนั้นปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจึงเกิดในช่วงเทศกาลที่มีผู้ดื่มหนักหรือดื่มแบบเสียวจำนวนมาก หรือการดื่มในวาระพิเศษเช่น งานแต่งงาน งานเลี้ยงฉลองแสดงความยินดีต่างๆ เป็นต้น

รายงานภาระโรคของคนไทยในปี 2542 พบว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุสูงเป็นอันดับที่สอง โดยทำให้เกิดการตาย 20,256 คนหรือร้อยละ 5.2 ของการตายทุกสาเหตุ และเป็นความสูญเสียทางสุขภาพ 552,147 ปีสุขภาวะ ในจำนวนนี้ประกอบด้วยความสูญเสียจากการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุการขนส่ง การติดสุราเรื้อรัง มะเร็งตับ มะเร็งในช่องปาก มะเร็งหลอดอาหาร มะเร็งเต้านม ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด โรคเส้นเลือดสมองตีบ ลมชัก ตับแข็ง ภาวะซึมเศร้า และการบาดเจ็บจากสาเหตุอื่นๆ

1.2.3 ผลกระทบเชิงเศรษฐศาสตร์ของปัญหาสุรา

ผลกระทบเชิงเศรษฐศาสตร์ของปัญหาสุราพบว่าเป็นในประเทศไทยได้คาดประมาณการสูญเสีย และประมาณการณ์ว่าหากลดอุบัติเหตุจากคนเมาได้ร้อยละ 50 จะลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจได้ประมาณ 13,975 ล้านบาท เมื่อประเมินค่าเสียหายจากการดื่มสุราโดยวัดเฉพาะต้นทุนที่คิดเป็นตัวเลขได้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนทางสังคม พบว่าความเสียหายทั้งหมดคิดเป็นมูลค่า 13,0007.9-33,652.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.22-0.56 ของ GDP ในปี 2546 นอกจากนี้ ผลการศึกษาในต่างประเทศพบว่า รายรับจากการให้มีการจำหน่าย

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่ารายจ่ายที่ต้องจ่ายจากผลกระทบที่เกิดขึ้น

ในประเทศอเมริกาได้ประมาณการสูญเสียทางเศรษฐกิจจากผลการติดแอลกอฮอล์ในปี 2543 พบว่า ในภาพรวมทั้งหมด ค่าใช้จ่ายจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจาก 148 พันล้านดอลลาร์ในปี 2535 เป็น 185 พันล้านดอลลาร์ในปี 2541 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 ต่อปี หรือ ร้อยละ 24.7 ตั้งแต่ปี 2535 ถึง 2541 ในประเทศอังกฤษพบว่า ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และในปี 2543 มีค่าใช้จ่ายประมาณ 10.8 พันล้านปอนด์ การศึกษาของเมืองลอสแอนเจลิสระบุว่า ค่าใช้จ่ายที่มากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากความเจ็บป่วยจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol-Related Illness) ประมาณ 103,641,600,000 ดอลลาร์ รองลงมาคือการสูญเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ประมาณ 41,243,870,000 ดอลลาร์

2. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านการศึกษาวิจัย

เนื่องจากการศึกษาวิจัยด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยยังมีน้อยมาก ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยดังนี้

- 1) การวิจัยด้านสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สามารถระบุกลุ่มเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง สถานการณ์การดื่มหรือโอกาสที่ทำให้เกิดการดื่มแบบเสี่ยง การดื่มอย่างหนัก หรือการดื่มแบบอันตราย เพราะมีการศึกษาในประเทศไทยเพียงเล็กน้อยที่ระบุถึงเหล่านี้
- 2) การวิจัยที่สามารถระบุปริมาณการดื่มที่แท้จริง ในแต่ละกลุ่มคน และแต่ละโอกาสการดื่ม เพราะปัจจุบันข้อมูลที่มีอยู่เป็นเพียงการประมาณเท่านั้น
- 3) การวิจัยการดื่มในเยาวชนควรเป็นสิ่งเร่งด่วน โดยเฉพาะในสถานศึกษาเพื่อ

เป็นแนวทางในการลดการดื่มและผลกระทบที่ตามมาในอนาคต

- 4) การวิจัยด้านผลกระทบในประเทศไทย ควรตั้งต้นและเริ่มดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อนำไปสู่การดำเนินการเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา เป็นตัวชี้วัดและการประเมินผล
- 5) การศึกษาเพื่อการติดตามสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรมืออย่างต่อเนื่อง
- 6) การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์เป็นสิ่งที่จำเป็นแต่ในประเทศไทยยังขาดการศึกษาที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การดำเนินงานเพื่อลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลกระทบจากการดื่มนี้ เพื่อให้เกิดรูปธรรมหรือการดำเนินงานที่จริงจัง จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในระดับนโยบาย ดังนี้คือ

- 1) ควรส่งเสริมด้านการศึกษาและการวิจัยด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบจากการดื่มดังกล่าว ที่ชัดเจน
- 2) ในการดำเนินงานควรเน้นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโดยเฉพาะข้อมูลจากการศึกษาในคนไทย เพราะวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของบุคคลมีความแตกต่างกัน การนำข้อมูลต่างประเทศมาใช้ ทำให้มีความบกพร่องและแก้ไขปัญหาที่ไม่ตรงจุดหรือไม่เหมาะสมกับคนไทย
- 3) ควรให้ความสำคัญกับเยาวชนอย่างมาก และเป็นอันดับแรก เพราะผลกระทบที่

เกิดขึ้นจะรุนแรงมากกว่าการดื่มในวัยผู้ใหญ่

ควรมีการใช้กฎหมายอย่างจริงจังเช่น การงดขายการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นต้น และควรพิจารณาความผิดแก่ผู้ที่ทำให้เยาวชนเหล่านี้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกด้วย

ชื่อเรื่อง	การถอดถอดถอดจิตหลายระดับเพื่อศึกษาอิทธิพลของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนอาชีวศึกษา ประเทศไทย
ผู้แต่ง	ศาริกา พัฒนสิน และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการนำเทคนิคการวิเคราะห์การถอดถอดแบบถอดจิตหลายระดับมาศึกษาอิทธิพลของปัจจัยของชุมชนที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา โดยปัจจัยของชุมชน 123 แห่งที่นำมาศึกษาได้จากจำนวนสถานบริการประเภทไนท์คลับและดิสโก้เทคที่ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ถูกล้อมได้ตั้งอยู่ ข้อมูลในระดับนักเรียนซึ่งได้จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงประจำปี 2549 จำนวน 13, 297 ตัวอย่างซึ่งเป็นข้อมูลของสำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ผลการศึกษายืนยันอิทธิพลของปัจจัยในระดับนักเรียนต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่ศึกษา ได้แก่ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับเว็บไซต์และสื่อลามก, การใช้สารเสพติด, และอายุของนักเรียนล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงในขณะที่การพักอยู่กับบิดาและมารดา รวมทั้งประวัติการตรวจหาภูมิคุ้มกันต่อเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจพบว่าเป็นปัจจัยป้องกัน อย่างไรก็ตาม เพศและความรู้ต่อการป้องกันเชื้อเอชไอวีไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าว สำหรับปัจจัยในระดับชุมชนพบว่าจำนวนสถานบริการประเภทไนท์คลับและดิสโก้เทคมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.00114$) โดยชุมชนที่มีสถาน

บริการประเภทนี้มากก็จะมีความเสี่ยงมากขึ้นตามจำนวนสถานบริการที่เพิ่มขึ้น โดยลักษณะของความสัมพันธ์นี้ไม่แปรเปลี่ยนไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ใดในประเทศไทยซึ่งเป็นไปตามลักษณะของแบบจำลองความสัมพันธ์ที่ได้ซึ่งเป็นแบบค่าคงที่มีความคลาดเคลื่อนแบบสุ่ม ผลการศึกษาสนับสนุนให้มีกฎหมายบังคับไม่ให้มีในท์คลับและดิสโก้เทคใกล้บริเวณโรงเรียน

ชื่อเรื่อง	การดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบสะสมมีผลต่อการรับรู้หน่วยเสียงในภาษาไทย: การศึกษาเชิงทดลอง
ผู้แต่ง	วิเชียร สิทธิประภาพร และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

บทนำ: เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าฤทธิ์ของแอลกอฮอล์นั้นมีผลต่อการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความจำและการเรียนรู้ ซึ่งได้รับความสนใจศึกษากันอย่างจริงจัง แต่การศึกษาส่วนใหญ่จะทำการศึกษาจากการดื่มน้ำเพียงครั้งเดียว แต่การศึกษาจากพฤติกรรมการดื่มน้ำในสังคมที่มีลักษณะดื่มน้ำแบบสะสมนั้น ได้มีการศึกษาน้อยมากทั้งๆที่พฤติกรรมการดื่มน้ำส่วนใหญ่จะเป็นการดื่มน้ำแบบปริมาณไม่มากแต่ดื่มน้ำหลายๆชั่วโมงติดต่อกัน แทนที่จะดื่มน้ำแบบครั้งเดียวภายใน 10 ถึง 20 นาทีในปริมาณมากๆ **วัตถุประสงค์:** เพื่อศึกษาถึงผลของแอลกอฮอล์ที่มีต่อสมองด้านการรับรู้เสียงในภาษาในสถานะที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมการดื่มน้ำมากที่สุด คือ จากการดื่มน้ำแบบสะสมและต่อเนื่อง **รูปแบบการศึกษา:** การศึกษานี้ได้ทำการศึกษาค้นของสมองในอาสาสมัครที่ดื่มน้ำปริมาณ 3 แก้วติดต่อกัน โดยแต่ละแก้วจะห่างกันประมาณ 1 ชั่วโมง การวัดคลื่นสมองกระทำทั้งในช่วงก่อนดื่มน้ำ ช่วงขณะดื่มน้ำและภายหลังการหยุดดื่มน้ำเป็นเวลา 5 ช่วงเวลา (หรือ 5 ชั่วโมง) ซึ่งภายใน 5 ช่วงเวลาดังกล่าวนี้ อาสาสมัครได้รับการทดสอบที่ประกอบด้วย Digit Span Tests และแบบทดสอบด้านความจำจากการได้ยิน (Auditory N-back Working Memory Task) จำนวน 2 แบบทดสอบ ซึ่งแต่ละแบบทดสอบประกอบด้วย เสียงพูดที่เป็นคำพยางค์เดียว จำนวน 50 คู่ แบ่งเป็นคู่ที่เหมือนกันและไม่เหมือนกัน จำนวนอย่างละ 25 คู่ ที่จัดเรียงลำดับ

แบบสุ่มโดยใช้โปรแกรม SuperLab stimulus presentation software (Cedrus Corporation, San Pedro, USA) การวัดคลื่นสมองได้ทำการบันทึกทั้งในขณะที่พักและขณะที่อาสาสมัครทำแบบทดสอบด้านความจำ (2-Back Cognitive Task) ที่ประกอบด้วย การทำงานของสมองที่มีการเปลี่ยนแปลงในขณะที่จำแนกเสียงในแต่ละคู่ที่แตกต่างกันของหน่วยเสียงพยัญชนะ ตัวอย่างเช่น /ป/ กับ /ต/ หน่วยเสียงสระ เช่น /ติ/ กับ /ตา/ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ เช่น /k^haa/ ‘เสียงสามัญ’ กับ /k^haa/ ‘เสียงจัตวา’ ตามลำดับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ใช้เป็นเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ 6.4% alcohol per volume ซึ่งการเตรียมแอลกอฮอล์และการวัดปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจที่ได้จากเครื่องวัด Alco-sensor IV นั้น ดำเนินการโดยบุคคลที่สาม ทั้งนี้การวัดปริมาณแอลกอฮอล์ครั้งแรกดำเนินการเมื่อสิ้นสุดช่วงเวลา 1 คือก่อนที่อาสาสมัครจะดื่มแอลกอฮอล์แก้วแรก แต่ใน แต่ละช่วงเวลาต่อมานั้น ทำการวัดปริมาณแอลกอฮอล์ทุกๆนาที่ ที่ 25 และนาที่ที่ 50 ไปจนครบทุกช่วงเวลา ในการวิเคราะห์คลื่นสมองนั้น คลื่นสมองประเภท Delta wave วัดได้จากคลื่นสมองที่มีความถี่ระหว่าง 2-4 Hz ส่วนคลื่นสมองประเภท Theta wave วัดจากความถี่ระหว่าง 4-6 Hz ในตำแหน่ง Fz สำหรับคลื่นสมองประเภท Slow Alpha wave วัดจากความถี่ระหว่าง 8-10 Hz ในตำแหน่ง Pz และ คลื่นสมองประเภท Fast Alpha wave วัดจากความถี่ 10-12 Hz ที่บริเวณ Oz แต่คลื่นสมองประเภท Beta wave วัดจากความถี่ที่ 13-18 Hz ในบริเวณ Fz, Cz และ Pz ตามลำดับ

ผลการศึกษา: ผลของการศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงของการทำงานของสมองด้านความจำในขณะที่ทำการทดสอบความจำแบบ N-back task ทั้งนี้ จะเห็นได้จากลักษณะเฉพาะของคลื่นสมอง (specific EEG signals) ที่ปรากฏให้เห็น ได้อย่างชัดเจนจากการเพิ่มขึ้นของคลื่นสมองประเภท Alpha wave ในส่วนของสมองบริเวณ Parietal และ Frontal region รวมทั้งคลื่นสมองประเภท

Theta wave ในส่วนของสมองบริเวณ Frontal Midline Region ซึ่งคลื่นสมองทั้งสองประเภทนี้จะกลับเป็นปกติ ภายหลังจากการหยุดดื่มแอลกอฮอล์แล้ว 3 ชั่วโมง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับปริมาณของแอลกอฮอล์ในเลือดที่ลดลง และความถูกต้องในการทำแบบทดสอบที่มีความถูกต้องมากขึ้น **สรุป:** การวัดคลื่นของสมองทั้งก่อนและหลังการดื่มแอลกอฮอล์แบบสะสมในระหว่างการทดสอบความจำ และการเรียนรู้แบบ N-back task นั้น พบว่า เซลล์ประสาทในสมองที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และความจำนั้น ได้ลดบทบาทลงอย่างเห็นได้ชัดภายหลังจากที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ สามารถแสดงได้จากปริมาณที่เพิ่มขึ้นของ background oscillatory activity อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของคลื่นของสมอง (EEG power)

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านผลกระทบ : ด้านอุบัติเหตุ**

ชื่อเรื่อง	การประเมินผลสมรรถภาพของผู้ขับ จักรยานยนต์ภายใต้อิทธิพลของ แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ธีระภาพ เสนะวงษ์
ปีที่พิมพ์	2529
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ได้ทำการทดสอบสมรรถภาพในการขับจักรยานยนต์ภายหลังจากที่ผู้ทำการทดลองทั้ง 50 คน ได้ดื่มแอลกอฮอล์แล้ว โดยเฉพาะเวลาที่ใช้ในการตอบโต้และความสามารถในการมองเห็น ผลการทดสอบที่ได้นี้ได้นำมาเปรียบเทียบและประเมินผลกับสมรรถภาพในการขับจักรยานยนต์ที่ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ระดับต่างๆ

ผลการทดสอบนี้พบว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 100 มก.% สำหรับระยะเวลาในการตอบโต้ 80 มก.% สำหรับลานสายตา 50 มก.% สำหรับความสามารถในการกะความลึก 50 มก.% สำหรับความสามารถในการมองเห็นแยกแยะวัตถุ ซึ่งผลการทดสอบเหล่านี้ น่าจะเป็นข้อสนับสนุนสำหรับคณะกรรมการผู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหมายในการควบคุมการจราจร ในอันที่จะกำหนดมาตรฐานแอลกอฮอล์ในเลือดสำหรับผู้ขับขี่ในท้องถนนในโอกาสต่อไป

ชื่อเรื่อง	รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับ การประสูติเหตุการจราจรในเขต เมืองของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่เข้ารับ การรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลพล พลพยุหเสนา จ. กาญจนบุรี
ผู้แต่ง	บุศรินทร์ นาคจินดา ... [และคนอื่น ๆ]
ปีที่พิมพ์	2532
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับการประสูติเหตุการจราจรในเขตเมืองของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ อันได้แก่ ปัจจัยทางลักษณะทางประชากร ภาวะสุขภาพ สภาพของสิ่งแวดล้อม สภาพของยานพาหนะและพฤติกรรมกรขับขี่รถจักรยานยนต์

การศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์จำนวน 489 ราย แยกเป็นผู้ขับขี่ที่ประสบอุบัติเหตุจำนวน 196 ราย เป็นกลุ่มผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพลพลพยุหเสนา ส่วนกลุ่มผู้ขับขี่ที่ไม่ประสบอุบัติเหตุจะเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์เข้ามาในโรงพยาบาลด้วยเหตุผลอื่น ในช่วงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2532 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2533 ทั้งนี้เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าไค-สแคว์ และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ประสบอุบัติเหตุจำนวนสูงสุดหนึ่งในสามเกิดอุบัติเหตุขึ้นจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ชนกับรถยนต์ประเภทต่างๆ รองลงมาเป็นรถจักรยานยนต์ชนกันเอง ผู้ประสบอุบัติเหตุในวันราชการ ช่วงเวลาทำงานระหว่าง (9.01-15.00 น.) เกินกว่าครึ่งของผู้ขับขี่ที่ประสบอุบัติเหตุเกิดอุบัติเหตุบนสายหลัก ที่ตำบล

ใจกลางเมือง บนถนนสายใหญ่ เส้นทางตรง สภาพถนน และสิ่งแวดล้อมตามรายงานของผู้ขับขี่ว่า ขณะเกิดอุบัติเหตุจราจร สภาพภูมิอากาศและแสงสว่างปกติ และจำนวนหนึ่งในห้าของผู้ขับขี่ที่ประสบอุบัติเหตุมีการใช้สุราก่อนขับขี่

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของสังคมและประชากรพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษากับการเกิดอุบัติเหตุ ผู้ขับขี่ที่มีอายุในช่วงวัยรุ่น (12-20 ปี) และการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีโอกาสประสบอุบัติเหตุสูงกว่าผู้ขับขี่อายุมากกว่า 20 ปี ระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา ($p < 0.05$)

ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพ รายได้ และเขตที่อยู่อาศัยกับการเกิดอุบัติเหตุ กล่าวคือ ผู้ขับขี่ไม่ได้ประกอบอาชีพหรือไม่มีรายได้ เช่น นักเรียน ผู้ว่างงาน และผู้ที่อยู่อาศัยนอกเขตเทศบาลหรือต่างอำเภอ จะมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุสูงกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพและมีรายได้สูงกว่า 2000 บาท/เดือน ($p < 0.05$)

ปัจจัยด้านภาวะสุขภาพพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาวะสุขภาพอนามัยแข็งแรงสมบูรณ์ดี มีอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเห็นและการได้ยินที่ชัดเจนดี ไม่เป็นผู้มีแขนขา นิ้วพิการ และพบความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุ ($p < 0.05$) นอกจากนี้ผู้ขับขี่ที่ประสบอุบัติเหตุมีความเชื่อว่า อุบัติเหตุเป็นเรื่องของเคราะห์กรรมสูงกว่าผู้ขับขี่ที่ไม่ประสบอุบัติเหตุ

ปัจจัยด้านยานพาหนะและพฤติกรรมการขับขี่พบว่า ปัจจัยสภาพการมีใบอนุญาตขับขี่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุ ($p < 0.05$)

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัจจัยสำคัญที่เกิดอุบัติเหตุหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรม การขับขี่เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถ้าไม่ประมาท เคารพกฎจราจรและมีความคิดที่ระมัดระวังและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุเสมอ จะลดการเกิดอุบัติเหตุอันเนื่องมาจากตัวผู้ขับขี่

ชื่อเรื่อง	รายงานวิจัยเรื่องระดับแอลกอฮอล์ในเลือดกับอุบัติเหตุจากการจราจรทางบกในเขต จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	สกุลรัตน์ อุษณาวรงค์, วัฒนา หาญพานิช
ปีที่พิมพ์	2532
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดผู้ขับขี่ที่ประสบอุบัติเหตุทางบก 68 ราย ตรวจพบมีแอลกอฮอล์ในเลือด 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.94 ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือด 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.06 เมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างตรวจพบและไม่พบเท่ากับ 3.5 : 1 ผู้ขับขี่ประสบอุบัติเหตุ 68 ราย เป็นเพศชาย 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.06 เป็นหญิง 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.94 เพศชายมากกว่าผู้หญิง 33 : 1 เพศหญิง 2 ราย ตรวจไม่พบระดับแอลกอฮอล์ในเลือด เพศชาย 66 ราย ตรวจพบระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.30 ช่วงอายุที่พบว่าเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือช่วงอายุที่ต่ำกว่า 30 ปี พบได้ถึงร้อยละ 72.72 ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่พบว่าเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือ ตั้งแต่ 50 mg/ 100 ml เมื่อเทียบระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ต่ำกว่า 50 mg/ 100 ml เท่ากับ 8 : 1 (ไม่รวมรายที่ไม่พบระดับแอลกอฮอล์ในเลือด) เดือนที่พบว่าเกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุดคือ เดือนมกราคม รองลงมาได้แก่ เดือน มีนาคม, ธันวาคม, มิถุนายน, และตุลาคม ตามลำดับ เดือน มิถุนายน และตุลาคม จำนวนอุบัติเหตุเท่ากัน ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุดมีค่าตั้งแต่ 150 mg/ 100 ml ขึ้นไป ซึ่งตรงกับค่าระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ระบุทางการแพทย์ว่ามีผลทางเภสัชวิทยาต่อสมองและมีผลต่อการขับชื้ออย่างแน่นอน

ชื่อเรื่อง	การศึกษาความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่และผู้โดยสารที่เสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรบนถนน ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง
ผู้แต่ง	นันทนา ทองระอา
ปีที่พิมพ์	2534
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

A cross-sectional study has been done on 405 autopsy cases of both drivers and/or passengers died in traffic accidents in Bangkok and the near-by provinces which were sent by the police officers to the Institute of Forensic Medicine, Surgeon-General Office, the Royal Thai Police Department from June 1st to December 31st, 1990. The objective of this study is to determine the mean blood alcohol concentration, factors associated with blood alcohol concentration and the relationship between injury patterns and the blood alcohol concentration. The study is divided into 3 parts. Part 1: collect the personal, drinking and driving history interviewed from the victim's relatives accidental patterns and autopsy report. Part 2: determine the blood alcohol concentration by head-space gas chromatography. Part 3: compare the accidental events in the positive and negative blood alcohol group and the association of these factors to blood alcohol, Result: the cases were separated into two groups by the presence of blood alcohol. Group 1 were 246 cases (60.7 percent) of positive blood alcohol and group 2 were 159 cases (39.3 percent) of negative blood alcohol. The concentration of

the alcohol in the blood of group 1 were between 114.6-132.2 milligram percent with 95 percent confidence. The significant differences of the positive and negative blood alcohol groups were age incidence, pattern and frequency of drinking and the activities of victims before the accident. The environmental differences ie. month or season of the accidental occurrences, and the injury patterns were found to have no relationship with blood alcohol concentration. The autopsies showed injuries occurred at head, thorax and abdomen to be 82.7 percent, 25.7 percent and 10.7 percent respectively

ชื่อเรื่อง	อุบัติเหตุดังกล่าวเกี่ยวกับเครื่องดื่มสุรา ในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี
ผู้แต่ง	วิมลวรรณ พลบุรี, อรชร มาลาหอม, ประภาพร สุวรรณ์ชัย
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอ และมีมาตรการจับกุม
ผู้ดื่มสุราขณะขับขี้อย่างจริงจัง

บทคัดย่อ

การศึกษาผู้ป่วยอุบัติเหตุดังกล่าวเกี่ยวกับเครื่องดื่มสุรา ในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ เพื่อทราบอัตราการเกิดและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุรากลุ่มตัวอย่างเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง จำนวน 632 ราย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบบันทึกข้อมูลที่สร้างขึ้น และวิเคราะห์ จำนวน ร้อยละ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป Epi info ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยดื่มสุราทั้งหมด 245 ราย หรือร้อยละ 38.8 เพศชาย : เพศหญิง 13.4 : 1 หรือร้อยละ 36 และ 2.7 ตามลำดับ อายุระหว่าง 20-24 ปี และอาชีพรับจ้างพบมากที่สุด สาเหตุจาก ล้มคว่ำมากที่สุด ร้อยละ 21.6 เป็นคนขับจำนวน 457 ราย ดื่มสุราจำนวน 196 รายหรือ ร้อยละ 42.7 และเกือบทั้งหมดไม่ใช้หมวกนิรภัย ตำแหน่งที่พบบาดเจ็บมากที่สุด บริเวณศีรษะ ใบหน้า และลำคอ การบาดเจ็บของผู้ดื่มสุรา จะรุนแรงกว่าผู้ที่ไม่ดื่ม และอัตราการเสียชีวิตแตกต่างกัน ร้อยละ 1.6 และ 0.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้รถ 90-110 ซี.ซี. พบอุบัติเหตุดังกล่าว ร้อยละ 34.8 เป็นรถใช้งานไม่เกิน 3 ปี ถนนที่เกิดอุบัติเหตุดังกล่าว คือถนนขยางกูร ตำแหน่งกิโลเมตรที่ 1 จึงควรมีการรณรงค์การงดดื่มสุรา เมื่อใช้รถใช้ถนน โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยง และการประชาสัมพันธ์โทษของการดื่มสุราที่พบในท้องถิ่น คิดป้ายเตือนบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุบ่อย และรายงานสถานการณ์อุบัติเหตุดังกล่าวที่พบในท้องถิ่น ให้

ชื่อเรื่อง	แอลกอฮอล์ขณะขับขี่ในจังหวัดสงขลาและจังหวัดภูเก็ต
ผู้แต่ง	ศุภรัตน์ ฤทธิสมิตชัย
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้ขับขี่จำนวน 12.0% ของจำนวนที่ถูกสุ่มทั้งหมด ขับขี่อยู่โดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่ ข้อมูลพื้นฐานที่สำรวจได้มานี้แสดงถึงสภาพที่น่าเป็นห่วงเกี่ยวกับความปลอดภัยในการสัญจรบนท้องถนนในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง

บทคัดย่อ

จากการสุ่มตรวจสอบการดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่ 1,266 คน ในจังหวัดสงขลาและจังหวัดภูเก็ต ในปี 2538 โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ผู้ขับขี่พาหนะสองล้อ ลี้อ และหกล้อขึ้นไป ในช่วงบ่าย ช่วงเย็น และช่วงก่อนเที่ยงคืน พบว่าผู้ขับขี่จำนวน 11.1% มีปริมาณแอลกอฮอล์ในลมหายใจ ผู้ขับขี่ 6.7% มีปริมาณแอลกอฮอล์ในลมหายใจเกิน 20 ug / 100 ml หรือประมาณเท่ากับ 50 mg% ในโลหิต ที่กฎหมายไทย กำลังพิจารณาค่าพิกัดนี้อยู่

กลุ่มผู้ดื่มเกินพิกัดที่มีมากกว่าคือกลุ่มผู้ขับขี่พาหนะสองล้อ โดยมีจำนวน 7.2% ส่วนผู้ขับขี่พาหนะลี้อ และหกล้อขึ้นไปที่ดื่มเกินพิกัดมีจำนวน 6.8% และ 6.2% ตามลำดับ

จำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์มีเพิ่มขึ้นจากช่วงบ่าย ไปช่วงเย็น และเพิ่มขึ้นมากในช่วงก่อนเที่ยงคืน (4.1%, 6.0% และ 23.4% ตามลำดับ) จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเปอร์เซ็นต์ผู้ดื่มมากกว่าจังหวัดสงขลา (11.4% เทียบกับ 10.6%) และยังเริ่มดื่มแอลกอฮอล์เร็วกว่าตั้งแต่ช่วงบ่าย (5.0% เทียบกับ 2.9%) ผู้ขับขี่ในเขตเมืองที่สงขลามิเปอร์เซ็นต์การดื่มมากกว่าผู้ขับขี่บนทางหลวงในสงขลา ส่วนผู้ขับขี่ในเขตเมืองที่ภูเก็ตมีเปอร์เซ็นต์การดื่มไม่แตกต่างกับผู้ขับขี่บนทางหลวงในภูเก็ตมากนัก ผู้ขับขี่มีการดื่มแอลกอฮอล์ขณะขับขี่ในวันทำงานมากกว่าในวันหยุดราชการ (14.5% เทียบกับ 8.1%) และ 2 ใน 3 ที่ดื่มจะดื่มเกินที่กฎหมายจะกำหนด

ชื่อเรื่อง	ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ กับ การบาดเจ็บในผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้แต่ง	เกียรติก้องไกร บุญนำ
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบกลุ่มศึกษา และกลุ่มเปรียบเทียบ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ ร่วมกับปัจจัยอื่น ที่มีผลต่อการบาดเจ็บในผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ เขต อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช กลุ่มศึกษาเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ได้รับบาดเจ็บและเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธราชฉวาง จำนวน 250 ราย กลุ่มเปรียบเทียบเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ไม่ได้รับบาดเจ็บ และไม่มีประวัติการได้รับอุบัติเหตุยานยนต์ มาอย่างน้อย 6 เดือน จำนวน 250 ราย เก็บข้อมูลโดยการวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ ด้วยเครื่องตรวจ ... alcolmeter SL-400[UK] และการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 1 ก.พ. 2540 ถึง 31 พ.ค. 2540

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจระหว่าง 1-30 mg% มีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บไม่แตกต่างกับ ผู้ขับขี่ที่ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ ($OR=1.83$, 95% CI of $OR=0.64-5.2$) ในขณะที่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ ตั้งแต่ 30 mg% ขึ้นไป มีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเป็น 6.66 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ขับขี่ที่ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ ($OR=6.66$, 95% CI of $OR=3.19-13.91$) และเมื่อควบคุมตัวแปรด้านบุคคล ด้าน

ยานพาหนะ และด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจระหว่าง 1-30 mg% มีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บ ไม่แตกต่างกับผู้ขับขี่ที่ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ ($OR=3.26$, 95% CI of $OR=0.96-11.03$) แต่ในผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ ตั้งแต่ 30 mg% ขึ้นไป มีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเป็น 14.08 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ขับขี่ที่ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ ($OR=14.08$, 95% CI of $OR=6.03-32.89$) เพื่อลดการบาดเจ็บจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ จึงสมควรจะได้มีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ที่กำหนดไว้ที่ 50 mg% ลดลงเป็น 30 mg% รวมถึงการกวดขันผู้ขับขี่ที่มีระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายเกินกว่ากฎหมายกำหนด และรณรงค์ให้หลีกเลี่ยงการขับขี่รถหลังการดื่มสุรารายอย่างต่อเนื่อง

ชื่อเรื่อง	ความชุกของการตรวจพบสารเสพติดในผู้ป่วยที่บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร
ผู้แต่ง	ธำรง ทศนาญชลี
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	กรมการแพทย์, กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

ชื่อเรื่อง	การเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บของผู้ขับขี่ยานพาหนะอายุ 18-59 ปี ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	ดวงพร สิงห์ศรี
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะหาความชุกของชนิดของสารแอลกอฮอล์ หรือสารเสพติดชนิดอื่นในผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ดำเนินการในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.2537 ในโรงพยาบาลสามแห่ง (กลางกรุงเทพ 1 แห่ง ชานเมือง 1 แห่ง และในเขตชุมชนที่กำลังขยาย 1 แห่ง) โดยสัมภาษณ์ญาติหรือเพื่อนแทนในกรณีที่ผู้ป่วยให้สัมภาษณ์ไม่ได้ พร้อมทั้งเจาะเลือดและเก็บปัสสาวะผู้ป่วยที่รับการรักษาที่ห้องฉุกเฉินในโรงพยาบาลทุกราย แห่งละ 35 ราย รวม 105 ราย พบว่าผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่เป็นชาย อายุเฉลี่ย 26.7 ปี ร้อยละ 38 มีประวัติการดื่มสุรา และร้อยละ 5 มีประวัติการใช้สารอื่น จากการนำเลือดและปัสสาวะไปตรวจด้วยวิธี chromatography พบว่าร้อยละ 69 มีแอลกอฮอล์ในเลือด ร้อยละ 3 ตรวจพบ morphine ร้อยละ 5 ตรวจพบสารประเภท amphetamine และ methamphetamine และอีกประมาณร้อยละ 10 ตรวจพบสารประเภทอื่น ผู้ป่วยที่ตรวจพบสารดังกล่าว มักจะเป็นเพศชายและมีอายุมากกว่าผู้ที่ตรวจไม่พบสาร นอกจากนี้ การตรวจพบสารดังกล่าว อาจมีความสัมพันธ์ต่อยานพาหนะที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ บางชนิดและอาการมีนงงหรือหมดสติหลังได้รับอุบัติเหตุ การตรวจพบสารดังกล่าวในความชุกที่สูงแสดงให้เห็นว่า จำเป็นจะต้องใช้มาตรการต่างๆ เพื่อลดปัญหาและให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะความแตกต่างของภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจสังคมของผู้ขับขี่ยานพาหนะทางบกที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมเสี่ยง (การดื่มสุรา, การเคยใช้ยาบ้า) และพฤติกรรม การป้องกันตนเอง (การใช้เข็มขัดนิรภัย) รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภูมิหลังและพฤติกรรมดังกล่าวของผู้ขับขี่ยานพาหนะกับโอกาสในการประสบอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บจากยานพาหนะทางบก โดยใช้ข้อมูลโครงการสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2539 ซึ่งดำเนินการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เลือกมาเฉพาะแต่ผู้ขับขี่ยานพาหนะทางบก (รถทุกประเภทยกเว้นรถจักรยานยนต์) อายุ 18-59 ปี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 8,018 คน จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์ตารางไขว้และทดสอบด้วย ค่าไคสแควร์ โดยมีพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นตัวแปรซึ่งคาดว่าน่าจะส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บจากยานพาหนะทางบกโดยตรง ผลการศึกษาพบว่า การดื่มสุรา การเคยใช้ยาบ้า และการใช้เข็มขัดนิรภัย ส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนลักษณะภูมิหลังของผู้ขับขี่รถที่ได้รับอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บจากยานพาหนะทางบกเป็นอัตราส่วนที่สูง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ โดยผู้ขับขี่ เพศชาย ผู้ขับอายุน้อยกว่า สถานภาพโสด และประกอบอาชีพขนส่งและคมนาคมมีความสัมพันธ์กับอุบัติเหตุหรือ

บาดเจ็บอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำพฤติกรรมต่าง ๆ และภูมิหลังของผู้ขับรถเข้ามาวิเคราะห์แบบหลายตัวแปร ในการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิท พบว่าการใช้เข็มขัดนิรภัยมีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บจากยานพาหนะทางบกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่อมีการใช้เข็มขัดนิรภัย โอกาสเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บมีแนวโน้มน้อยลง ผู้ขับรถที่ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพหรือบริหาร มีโอกาสประสบอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บน้อยกว่าผู้ขับรถที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับขนส่งและคมนาคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ขับรถที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางน่าจะมีโอกาสประสบอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บมากกว่าผู้ขับที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชื่อเรื่อง	ผู้บาดเจ็บจากการชนส่งเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2542 โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา
ผู้แต่ง	ทองถม ชลอกกุล
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

จากผู้บาดเจ็บการชนส่งช่วงเทศกาลสงกรานต์ ที่มารับบริการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา กว่าร้อยละ 50 เกิดอุบัติเหตุนอกเขตอำเภอเมือง ดังนั้นในปี 2542 นี้จึงได้ดำเนินโครงการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุการชนส่งในวงกว้างทั้งจังหวัด โดยเน้น 14 อำเภอที่มีจำนวนผู้บาดเจ็บสูง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ผู้บาดเจ็บจากการชนส่งที่มารับบริการในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ช่วงเทศกาลสงกรานต์ (8-20 เมษายน 2542) และศึกษาผลการดำเนินโครงการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุการชนส่งวิธีการศึกษาจัดประชุมคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจราจร จังหวัดนครราชสีมา ตั้งวัตถุประสงค์ที่จะลดจำนวนผู้บาดเจ็บและผู้ตายลงจากปี พ.ศ.2541 ร้อยละ 6 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอำเภอที่มีผู้บาดเจ็บมากในเทศกาลสงกรานต์ รวม 14 อำเภอ จัดเป็นโครงการ "เมาไม่ขับกลับบ้านปลอดภัย" กำหนดกิจกรรมเพื่อ 1. ป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุชนส่ง โดยการประชาสัมพันธ์ ด้วยสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ หอกระจายข่าว แผ่นปลิว นิทรรศการ การป้องกันผู้ขับซัด ตั้งด่านในเขตทางหลวงเพื่อป้องกันการขับรถเร็ว และการเมาสุราหรือยาบ้าขณะขับขี่ สุ่มตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจผู้ขับ ส่วนในเขตเมือง เน้นโดยฝ่ายตำรวจ ตรวจการขับรถเร็ว ผู้ขับชี้เมาสุรา และบริเวณที่มีการงานต่างๆ อำนวยความสะดวกในการจราจร จัดการจราจร ติดป้ายต่างๆบอกทาง 2. เตรียมความพร้อม

ของหน่วยงานสาธารณสุขในการให้บริการผู้บาดเจ็บ ณ จุดเกิดเหตุ และที่โรงพยาบาลให้พร้อมรับบริการ 3. รวบรวมข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา และ 14 โรงพยาบาลในโครงการและรายงานสถานการณ์ทุกวันเพื่อประเมินผลกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากผลสำเร็จของกิจกรรมและสถิติผู้บาดเจ็บที่มารับบริการ ผลการศึกษาพบว่าจำนวนผู้บาดเจ็บจากการชนส่งทั้งหมดจำนวน 506 ราย ลดลงจากปี 2541 113 ราย (ร้อยละ 18.2) จำนวนผู้ตาย 13 รายลดลง 2 ราย(ร้อยละ 15.4)ซึ่งบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้และจำนวนผู้บาดเจ็บลดลงชัดเจน โดยเฉพาะในวันที่ 13 ลดลง 46 ราย วิจัยและเสนอแนะจากการร่วมมือหลายหน่วยงาน และทำกิจกรรมหลายอย่างอาจเป็นปัจจัยให้จำนวนผู้บาดเจ็บลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกิดเหตุนอกเขตอำเภอเมืองมีจำนวนลดลงอย่างชัดเจน (จากร้อยละ 57 เหลือร้อยละ 45)ในปีนี้มีร้อยละของผู้บาดเจ็บซึ่งเป็นผู้ขับขี่และขี่มอเตอร์ไซด์ในวันที่ 13 สูงถึงร้อยละ 79.3 มากกว่าปี 2541 (ร้อยละ 53.2)ในกลุ่มที่ดื่มเหล้านี้ เป็นผู้ขับขี่จักรยานยนต์ร้อยละ 93.9 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกิจกรรมการควบคุมป้องกัน เช่น ความคิดเห็นของประชาชนที่เดินทางในช่วงเทศกาลสงกรานต์ จำนวนรถในหลวง จุดเกิดเหตุที่ระบุละเอียด จำนวนผู้ขับขี่ที่ดื่มสุราและเมาสุรา ในท้องถนนเขตเมือง ในทุกๆปี ควรมีการตั้งเป้าที่จะลดจำนวนผู้บาดเจ็บจากการชนส่งเพื่อให้เกิดความร่วมมือทุกฝ่ายรวมทั้งผู้ใช้รถใช้ถนนด้วย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการเจ็บป่วยและการตายจากอุบัติเหตุจราจรจังหวัดเชียงราย โดยการตรวจสอบ การเสพสารเสพติดในคนขับรถสาธารณะ
ผู้แต่ง	จิราภา สายสร
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาการเจ็บป่วยและการตายจากอุบัติเหตุจราจรจังหวัดเชียงราย โดยการตรวจสอบการเสพสารเสพติดในคนขับรถสาธารณะระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542- เดือนเมษายน พ.ศ. 2543 โดยตรวจผู้ที่ขับรถผ่านจุดตรวจในระหว่างเวลาที่กำหนด ช่วงเทศกาลสงกรานต์และปีใหม่ ร่วมกับการรณรงค์ไม่ให้ ผู้ขับรถเสพสุราเกินกำหนดและไม่เสพยาบ้า พบมีการเสพยาบ้าลดลงเป็นร้อยละ 13.71 แต่ผู้เสพสุรา ร้อยละ 29.25 โดยผู้เสพเกินกำหนดร้อยละ 14.13 อย่างไรก็ตามอัตราการเจ็บป่วยจากอุบัติเหตุและอุบัติเหตุจราจรลดลงจากปี พ.ศ. 2541 ร้อยละ 6.80 และร้อยละ 14.14 ตามลำดับ แม้อัตราการตายจากอุบัติเหตุและอุบัติเหตุจราจรเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2541 ร้อยละ 24.98 และร้อยละ 6.81 ตามลำดับ แต่ร้อยละของอัตรา การเจ็บป่วยและอัตราการตายจากอุบัติเหตุจราจรต่ออุบัติเหตุทั้งหมดลดลงจากปี พ.ศ. 2541 ร้อยละ 8.87 และร้อยละ 14.54 ตามลำดับ แสดงว่าการรณรงค์เพื่อลดการเสพสุรายังไม่ได้ผลดี และความรุนแรงของอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น แต่ปัญหาการป่วยและตายจากอุบัติเหตุจราจรลดลง ดังนั้น การตรวจสอบ การเสพสารเสพติด (ยาบ้า-สุรา) ในคนขับรถ จึงไม่ใช่คำตอบทั้งหมด

ของการลดอัตราการเจ็บป่วยและอัตรา การตายจาก
อุบัติเหตุจราจรจังหวัดเชียงราย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมเครื่องดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจรของผู้ประสบอุบัติเหตุจราจรที่มารับบริการในห้องฉุกเฉินและอุบัติเหตุของโรงพยาบาลตำรวจ
ผู้แต่ง	หทัยรัตน์ ติ๋อินทร์
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเครื่องดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจร และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเครื่องดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุของโรงพยาบาลตำรวจจำนวน 118 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับการรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมเครื่องดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจรด้วยสถิติไคสแควร์ และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเครื่องดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจรอยู่ในระดับดี คือ มีพฤติกรรมเสี่ยงน้อยหรือมีการปฏิบัติน้อยครั้ง 2) ปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเครื่องดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุรา เจตคติต่อการดื่มสุรา และการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุรา 3) ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเครื่องดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ พฤติกรรมเครื่องดื่มสุรา 4) ลักษณะทางประชากรและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเครื่องดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศ

สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และประวัติการ
ดื่มสุราของบุคคลในครอบครัว

ชื่อเรื่อง	ผลการตรวจปัสสาวะของพนักงาน องค์การขนส่งมวลชน : กลุ่มปกติ เทียบกับกลุ่มที่ดื่มเหล้า
ผู้แต่ง	พีระศักดิ์ โมมิน, สุรัสวดี ศรีสุพรรณ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

เป็นที่ทราบกันดีว่า พนักงานองค์การขนส่ง
มวลชนกรุงเทพมหานคร มีการใช้แอลกอฮอล์กันอย่าง
กว้างขวางทั้งในเพศชายและเพศหญิง ผู้วิจัยได้ทำการ
ตรวจตัวอย่างปัสสาวะของพนักงานองค์การขนส่งมวลชน
กรุงเทพมหานครเพื่อตรวจหาความผิดปกติของปัสสาวะ
ที่สามารถตรวจพบได้ทางเคมี โดยใช้แถบทดสอบที่มี
จำนวนพื้นที่ทดสอบค่าต่าง ๆ ทั้งหมด 10 พื้นที่ทดสอบ
อันประกอบด้วย กลูโคส, บิลิรูบิน, คีโตน, ความ
ถ่วงจำเพาะ เม็ดเลือดแดง, pH, โปรตีน, ยูโรบิลิโนเจน, ไน
ไตรท์ และเม็ดเลือดขาว โดยเปรียบเทียบผลการทดสอบ
ระหว่างกลุ่มที่ดื่มแอลกอฮอล์กับกลุ่มปกติ (กลุ่มที่ไม่ดื่ม
แอลกอฮอล์)

จากจำนวนพนักงานขับรถ และพนักงานเก็บค่า
โดยสารที่เข้ารับการตรวจทั้งหมด 313 คน พบว่ามีผู้ดื่ม
แอลกอฮอล์ทั้งหมด 165 คน หรือร้อยละ 52.72 เป็นชาย
125 คน หรือร้อยละ 75.76 หญิง 40 คน หรือร้อยละ 24.24
และมีผู้ที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ 148 คน หรือร้อยละ 47.28
เป็นชาย 56 คน หรือร้อยละ 35.14 หญิง 92 คน หรือร้อย
ละ 62.16 โดยในกลุ่มที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์มีความผิดปกติ
ของผลการทดสอบปัสสาวะทางเคมี จำนวน 131 คน การ
ทดสอบเป็นชาย 41 การทดสอบ หญิง 90 การทดสอบ
ส่วนในกลุ่มที่ดื่มแอลกอฮอล์พบว่า มีความผิดปกติของ

ผลการทดสอบปัสสาวะทางเคมี จำนวน 152 การทดสอบ
เป็นชาย 108 การทดสอบ หญิง 44 การทดสอบ

ชื่อเรื่อง	แอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุในเขตจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียง
ผู้แต่ง	วรศักดิ์ อินทร์ชัย
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครราชสีมา ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนในจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน ส่งตัวอย่างเลือดตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครราชสีมา ในช่วงเดือนตุลาคม 2544 ถึงกันยายน 2545 จำนวน 550 ราย พบเป็นชาย 528 ราย (ร้อยละ 96) อายุระหว่าง 15 ถึง 70 ปี (เฉลี่ย 32.6 ปี) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20 ถึง 24 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 19.5) และปัจจัยที่มีผลต่อความแตกต่างของระดับแอลกอฮอล์ในเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ได้แก่ เพศ อายุ กลุ่มอาชีพ และช่วงเดือนเทศกาล ผลการตรวจวิเคราะห์เลือดด้วยเทคนิคเฮคสเปซก๊าซโครมาโทกราฟีพบว่าระดับแอลกอฮอล์ในเลือด มากกว่า 50 mg% จำนวน 448 ราย (ร้อยละ 81.5) เป็นชาย 435 ราย (ร้อยละ 97) และหญิง 13 ราย ตรวจพบระดับแอลกอฮอล์ในเลือดไม่เกิน 50 mg% จำนวน 32 ราย (ร้อยละ 5.8) และไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือด 70 ราย (ร้อยละ 12.7) ช่วงระดับแอลกอฮอล์ พบมากที่สุดอยู่ระหว่าง 101 ถึง 200 mg% ซึ่งระดับแอลกอฮอล์ในเลือดดังกล่าวมีผลทำให้ความสามารถในการขับขี่ลดลง อาจเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดอุบัติเหตุ

ชื่อเรื่อง	แอลกอฮอล์ในเลือดผู้ประสบอุบัติเหตุ จราจรในเขตภาคเหนือตอนบน พ.ศ. 2537-2540
ผู้แต่ง	จารุวรรณ ลิ้มสังจะกุล และคณะ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา ศูนย์กลางสารสนเทศ งานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุจราจร เป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตและทรัพย์สิน และกว่าครึ่งหนึ่ง ของอุบัติเหตุในเมืองไทยมีสาเหตุมาจากสุรา รายงานนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลผลการตรวจปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ยานพาหนะและผู้ใช้ถนน ซึ่งโรงพยาบาลต่างๆในเขตภาคเหนือตอนบน ส่งให้ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เชียงใหม่ตรวจ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๗-๒๕๔๐ จำนวนทั้งหมด ๘๓๒ ราย ผลการตรวจแอลกอฮอล์ในเลือดโดยใช้วิธีแก๊ส โครมาโทกราฟี พบแอลกอฮอล์ในเลือด ๖๕๐ ราย (ร้อยละ ๘๒.๕) โดยในจำนวนนี้พบว่ามีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดมากกว่า ๕๐ มก.% จำนวนถึง ๖๔๓ ราย (ร้อยละ ๗๗.๓) และพบว่าระดับแอลกอฮอล์ในเลือดในช่วงมากกว่า ๑๕๐-๒๐๐ มก.% คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐ ของตัวอย่างที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ การตรวจพบปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดสูงนี้บ่งชี้ว่า ภาคเหนือตอนบนมีความเสี่ยง ต่อการเกิดอุบัติเหตุสูง และมาตรการต่างๆ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหามีอยู่ในปัจจุบันยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรจะต้องร่วมกันหา มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตลอดจนการรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายและความสูญเสียจากการดื่มสุรา

ชื่อเรื่อง	การบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุของประชากรไทย
ผู้แต่ง	วิไลวรรณ ธรรมนิติเวทย์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

รองลงมา ถูกทำร้ายร่างกาย ที่เหลือได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการพลัดตกหกล้ม อุบัติเหตุจากการทำงาน และอุบัติเหตุอื่นๆ ตามลำดับ ส่วนสถานที่ที่ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ พบว่า ประชากรได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุบนท้องถนนมากที่สุด รองลงมาคือ ภายในบ้าน/บริเวณบ้านสถานที่อื่นๆ และในที่ทำงาน ตามลำดับ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สองประการคือ ประการแรกเพื่อศึกษาถึงความชุกของการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุของประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ประการที่สองเพื่อศึกษาถึงชนิดของการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ และสถานที่ที่ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ จำแนกตามลักษณะภูมิหลังทางประชากร พฤติกรรมเสี่ยง และสภาพแวดล้อมของประชากรที่ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุรุนแรง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามาจากโครงการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2546 ดำเนินการโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกศึกษาเฉพาะผู้ที่ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนตัวอย่างในการศึกษาทั้งสิ้น 37,202 คน (จำนวนไม่ถ่วงน้ำหนัก) ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมา และเขตที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการเคยได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สำหรับในความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับความรุนแรงของการเคยได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ นั้น พบว่า รายได้ และเขตที่อยู่อาศัยแปรผกผันกับการเคยได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ สำหรับผลการศึกษาถึงชนิดของการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ พบว่าสองในห้าได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากยานพาหนะ

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการดื่มสุรา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ป่วยกลุ่มวัยทำงานที่ประสบอุบัติเหตุจราจรที่มารับบริการรักษาพยาบาล ณ ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี
ผู้แต่ง	พัชรินทร์ ชมเดช
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจร และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจรของผู้ป่วยกลุ่มวัยทำงานที่ประสบอุบัติเหตุจราจรที่มารับบริการรักษาพยาบาล ณ ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ป่วยกลุ่มวัยทำงานที่ประสบอุบัติเหตุจราจรที่มารับบริการรักษาพยาบาลจำนวน 56 คน ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ป่วยกลุ่มวัยทำงานที่ประสบอุบัติเหตุจราจร ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มสุราที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจร อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 48.21 และมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรน้อย ร้อยละ 30.36 ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุรา ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุจราจร เจตคติต่อการดื่มสุรา เจตคติต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจร การรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราและการรับรู้ผลกระทบจากการเกิดอุบัติเหตุจราจร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

การดื่มสุราที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจร ส่วนการรับรู้กฎหมายจราจรเกี่ยวกับการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมการขับขีและการดื่มสุราของเพื่อนสนิทที่ร่วมดื่มสุราและร่วมเดินทาง การได้รับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจรของผู้ป่วยกลุ่มวัยทำงานที่ประสบอุบัติเหตุจราจรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยลักษณะทางประชากรและสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจรของผู้ป่วยกลุ่มวัยทำงานที่ประสบอุบัติเหตุจราจร

เรื่อง	การศึกษาผลกระทบจากการดื่มสุราต่อผู้ จับขี้วดยาน : กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา
ผู้แต่ง	ช่อลด พันธุเสนา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

บทนำในอดีตที่ผ่านมาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเป็นเหยื่อมาแล้วจับ กลายเป็นบุคคลที่ไม่มีความสามารถ ทำงานไม่ได้ ต้องมีคนดูแล เป็นภาระของครอบครัวและสังคม ผลกระทบเหล่านี้ยังมีอยู่ตลอดเวลาเท่าที่ยังมีชีวิตอยู่ทั้งที่อุบัติเหตุจราจรที่เกิดจากการเมาสุราแล้วขับรถเป็นสถานการณ์ที่ป้องกันได้ ถ้าผู้จับขี้วดยานมีจิตสำนึก มีความรับผิดชอบต่อชีวิตคนอื่นที่ร่วมทางไปกับเรา การศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับผลกระทบจากการดื่มสุราต่อผู้จับขี้วดยาน : กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลกระทบที่ผู้ดื่มสุราได้รับขณะจับขี้รด ทั้งต่อตนเองต่อครอบครัว ในบริบททางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยเน้นการให้ความสำคัญกับการศึกษาผลที่เกิดขึ้นทั้งสภาพทางร่างกาย และสภาพจิตใจของผู้บาดเจ็บศึกษาพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตภายหลังอุบัติเหตุ และศึกษาผลกระทบต่อผู้ที่รับภาระเลี้ยงดู และรับผิดชอบชีวิต

วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกตามแนวคำถามอย่างละเอียดเป็นหัวข้อในการสนทนา ที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่เป็นผลกระทบในเรื่องต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้เห็นสภาพการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

กลุ่มตัวอย่างศึกษาและเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม คือ ผู้จับขี้วดยานภายหลังการดื่มสุราอีกกลุ่มหนึ่ง คือสมาชิกในครอบครัวที่ดูแลผู้บาดเจ็บอย่าง

น้อยหนึ่งคน โดยศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสงขลา จำนวน 10 ราย

ผลการศึกษาผู้บาดเจ็บทั้ง 10 รายเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 18 – 59 ปี อาชีพนักเรียน/นักศึกษา 3 ราย รับจ้างทั่วไป/ลูกจ้าง 6 รายและอดีตผู้ใหญ่บ้าน 1 ราย ทุกรายรายงานว่าดื่มสุราและเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ก่อนจับขี้วดยาน เกือบทั้งหมดบอกว่าไม่ได้เมาเพียงดื่มเพื่อการสังสรรค์กับเพื่อน และจับขี้รดไปชนกับรถผู้อื่นซึ่งรถที่ขับไปเกิดอุบัติเหตุเป็นรถจักรยานยนต์ 8 ราย และรถยนต์ 2 ราย ซึ่งอุบัติเหตุที่ทำให้บาดเจ็บ มีผลกระทบจนเกิดความพิการทั้ง 10 ราย โดยเป็นอัมพาตท่อนล่างจากการบาดเจ็บไขสันหลัง 5 ราย บาดเจ็บที่ศีรษะ 1 ราย ถูกตัดขาหรือแขนข้างใดข้างหนึ่ง 3 ราย ขาหัก หัวเข่าแตก กล้ามเนื้อลิ้นเล็ก 1 ราย ภายหลังการบาดเจ็บฝึกฝนตนเองจนช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจกรรมประจำวันได้จำนวน 8 ราย โดยครอบครัวต้องช่วยเหลือบางส่วนและต้องปรับเปลี่ยนที่อยู่อาศัย ส่วนอีก 2 รายต้องเป็นภาระของครอบครัวช่วยเหลือตนเองยังไม่ได้ สำหรับผลกระทบด้านจิตใจผู้บาดเจ็บเกือบทุกคนบอกว่ารู้สึกท้อแท้ และคิดว่าตนเองเป็นภาระของครอบครัว โดยเฉพาะในช่วงที่ได้รับรู้ว่าตนเองมีความพิการ อย่างไรก็ตามสมาชิกในครอบครัวมีผลกระทบอย่างมาก ต้องให้ความช่วยเหลือผู้บาดเจ็บขณะรับการรักษาที่โรงพยาบาลและการรักษาต่อเนื่อง จนมีผลต่อภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งต้องใช้เวลาในการทำมาหากินมาช่วยเหลือผู้บาดเจ็บเพื่อให้ผู้บาดเจ็บได้ช่วยเหลือตนเองได้ บางรายบอกว่าเหนื่อยมากในการดูแล จนคิดจะเลิกการทำมาหากิน

สรุปและเสนอแนะผลการศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าผู้ที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ก่อน การจับขี้วดยานที่ได้รับบาดเจ็บทุกรายจะมีความพิการและเป็นภาระที่สมาชิกในครอบครัวต้องช่วยกันดูแลแม้ผู้บาดเจ็บจะบอกว่าตนเองไม่ได้มีอาการเมาสุรา ดังนั้นวิธีการตรวจผู้จับขี้ไม่ให้มีอาการเมาแล้วจับ ก็

ยังอาจมีปัญหาได้ ดังนั้นรัฐจึงควรป้องกันด้วยการให้ผู้ขับขี่ทุกคนได้ตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้ขับขี่เอง และเหยื่อที่เกิดจากผู้ขับขี่ไปจนทำให้เกิดการบาดเจ็บ รวมถึงครอบครัวของผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทุกราย

เรื่อง	จิตสำนึกถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมอันเกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ : การศึกษาผู้ถูกคุมความประพฤติฐานจับขังรถขณะเมาสุรา
ผู้แต่ง	กาญจนา ทรัพย์นุ้ย
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาระดับจิตสำนึก และปัจจัยที่มีผลต่อจิตสำนึกถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมโดยศึกษาผู้ถูกคุมความประพฤติที่มีสาเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ถูกคุมความประพฤติฐานจับขังรถขณะเมาสุราในเขตอำนาจของสำนักงานคุมประพฤติ ประจำศาลแขวงตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนธันวาคม 2547 – เมษายน 2548 จำนวน 612 ราย ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ไคสแควร์ (Chi – Square) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 32 ปีขึ้นไป นับถือศาสนาพุทธ ผ่านการสมรสแล้ว จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และต่ำกว่า ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000 –10,000 บาท สามารถขับขี่ได้ทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถจักรยาน รวมทั้งยานพาหนะประเภทอื่น ๆ มีใบอนุญาตขับขี่ทั้งสองประเภท ถูกจับกุมขณะขี่รถจักรยานยนต์โดยไม่มีเพื่อนนั่งมาด้วย และไม่เกิดอุบัติเหตุ ดื่มแอลกอฮอล์

ครั้งแรกเมื่ออายุ 16-20 ปี เพราะอยากรู้ อยากลอง ซึ่งจะดื่มเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เป็นระยะเวลา 3-4 ชั่วโมง ในวันที่ถูกจับกุมเป็นการเลี้ยงฉลองวันเกิด สถานที่ที่มักไปดื่มคือร้านอาหาร และจะดื่มไม่เกินระดับที่สามารถขับรถได้ นอกจากนี้ส่วนใหญ่รับรู้เรื่องโครงการคุมความประพฤติจากโทรทัศน์

2. ผู้ถูกคุมความประพฤตินี้มีจิตสำนึกถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของจิตสำนึกทั้ง 3 ด้าน พบว่าความคิดที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ ความรู้สึกที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับสูง และการปฏิบัติที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจิตสำนึกของผู้ถูกคุมความประพฤติที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ อายุ อาชีพการเกิดอุบัติเหตุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้าน เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ สาเหตุที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครั้งแรก และการรับรู้เรื่องโครงการการคุมประพฤติ ไม่มีความสัมพันธ์กับจิตสำนึกของผู้ถูกคุมความประพฤติที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรณรงค์การสร้างจิตสำนึก เพื่อให้ประชาชนทราบและตระหนักถึงผลกระทบและโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และควรจะปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สำหรับภาครัฐควรสนับสนุน นโยบายที่ลดและป้องกันปัญหาและความสูญเสียจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งปัญหาความรุนแรงในครอบครัวภาวะการตกงาน การขาดงาน การมีหนี้สิน ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านผลกระทบ : ด้านความรุนแรง**

ชื่อเรื่อง	ภูมิหลังครอบครัวของผู้ต้องหาคดี ข่มขืน
ผู้แต่ง	เบญจวรรณ สามสาดี
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลนิติจิตเวช กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข , ศูนย์กลาง สารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังครอบครัวของผู้ต้องหาคดีข่มขืนกระทำชำเรา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ต้องหาคดีข่มขืนที่ถูกศาลหรือตำรวจส่งมาตรวจสภาพจิต ณ โรงพยาบาลนิติจิตเวช กรุงเทพฯ จำนวน 6 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แนวทางประกอบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกด้านภูมิหลังครอบครัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ฝึกฝนและพัฒนาเกี่ยวกับการสร้างคำถาม และการสร้างรูปแบบในการสัมภาษณ์ ตลอดจนการทดลองใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การจัดแฟ้ม การลงรหัสข้อมูล การแยกประเภทข้อมูล การสร้างแนวเรื่อง และการปรับแก้ไขแนวเรื่อง

ผลการวิจัยสรุป ดังนี้ 1.ภูมิหลังครอบครัวของผู้ต้องหาคดีข่มขืน ที่เป็นปัจจัยให้เกิดพฤติกรรมข่มขืน ได้แก่ การได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หรือเข้มงวดเกินไป การขาดระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมครอบครัวเดียวกัน การไม่เคยได้รับการอบรมสั่งสอนด้านสังคมและศีลธรรม หรือได้รับการอบรมสั่งสอนด้านสังคมและศีลธรรมภายหลังได้กระทำผิดแล้ว การถูกลงโทษอย่างรุนแรงจากบิดา มารดา บิดามารดาหย่าร้าง หรือมีความขัดแย้งกันประจำ มารดาติดบุหรี่ สุรา การพนัน และ

เจ้าชู้ หรือบิดาเจ้าชู้ ติดสุรา การพนัน มีความรู้สึกไม่ชอบมารดาหรือบิดา และเป็นปรปักษ์กับบิดาหรือมารดา การทะเลาะวิวาทไม่ลงรอยกับพี่น้องเพศชาย การเอาเปรียบพี่น้องเพศหญิง ภรรยานอกใจหรือคนรักตีจาก การคบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดี การเคยประกอบคดี พฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม การมีอารมณ์เก็บกดและพฤติกรรมก้าวร้าว

2.มูลเหตุจูงใจในการก่อคดี ได้แก่ การคิดว่าผู้หญิงยินยอมให้ทำ การโกรธแค้นผู้หญิงที่ทำให้อกหัก การเห็นว่สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวย การถูกชักจูงหรือเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น

ชื่อเรื่อง	ความรุนแรงในครอบครัว : ศึกษาในหญิงตั้งครรภ์
ผู้แต่ง	คนยา ชนะอุดม
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1, ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของหญิงตั้งครรภ์และสามี ลักษณะครอบครัว การเผชิญเหตุการณ์เครียด การรับรู้บทบาททางเพศหญิงและเพศชาย กับการถูกทำร้ายด้านร่างกายและด้านจิตใจของหญิงตั้งครรภ์จากสามี กลุ่มตัวอย่างคือ หญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ที่แผนกฝากครรภ์ โรงพยาบาลแม่และเด็ก ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1 จำนวน 400 คน ระหว่างวันที่ 3 มกราคม 2539 ถึงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2539 โดยสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของหญิงตั้งครรภ์และสามี ข้อมูลลักษณะครอบครัว แบบวัดการเผชิญเหตุการณ์เครียด แบบวัดการรับรู้บทบาทเพศหญิงและเพศชาย และแบบวัดการถูกทำร้ายด้านร่างกายและจิตใจของหญิงตั้งครรภ์จากสามี วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ถูกทำร้ายด้านร่างกาย มีร้อยละ 12.00 ถูกทำร้ายด้านจิตใจมีร้อยละ 22.50 ตำแหน่งที่ถูกทำร้ายด้านร่างกายมากที่สุด คือบริเวณใบหน้า วิธีการที่สามีทำร้ายที่พบมากที่สุดคือ การตบ การวิจัยครั้งนี้ ไม่พบการใช้อาวุธ / ของมีคม ในการทำร้ายร่างกายและลักษณะการบาดเจ็บที่ได้รับ ส่วนใหญ่เป็นรอยแดง ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการถูกทำร้ายด้านร่างกายและด้านจิตใจของหญิงตั้งครรภ์ อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ พฤติกรรมการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด การเล่นเกมพนัน จำนวนบุตร สถานภาพสมรส ประเภทครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างหญิงตั้งครรภ์กับสามี การเผชิญเหตุการณ์เครียด และการรับรู้บทบาทเพศหญิงและเพศชายของหญิงตั้งครรภ์

ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงมีข้อเสนอแนะให้จัดคลินิกเฉพาะสำหรับให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้ที่มีปัจจัยดังกล่าว ขกระดับเศรษฐกิจสังคมให้สูงขึ้น ส่งเสริมการวางแผนครอบครัวให้คู่สมรสมีบุตรเมื่อพร้อมและในจำนวนที่จะเลี้ยงดูได้ จัดกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสที่มีระยะเวลาการแต่งงานนาน ส่งเสริมการรับรู้บทบาทเพศหญิงและเพศชายที่ถูกต้อง แก่ภาพลักษณ์และเจตคติ ความด้อยกว่าเพศชายของสตรี ทั้งนี้ต้องเริ่มตั้งแต่กระบวนการอบรมเลี้ยงดูที่ต้องเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่เป็นมาตรฐานสองชั้นระหว่างเพศมาเป็นทัศนคติที่มีความเสมอภาค สิทธิเท่าเทียมกันระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

ชื่อเรื่อง	ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดของผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ก่อนเข้าเรือนจำ
ผู้แต่ง	สุรศักดิ์ โควสุภัทร์
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดหนองคาย, ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

ชื่อเรื่อง	สัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนวัยรุ่นที่ใช้สารเสพติด
ผู้แต่ง	รสสุคนธ์ สุปัญญา
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	ศูนย์สุขวิทยาจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติดเป็นประจำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดหนองคาย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เดี่ยว ผู้ต้องขังชาย 255 คน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มที่เคยเสพยาเสพติดเป็นประจำ ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และอาศัยอยู่กับบิดา มารดา สาเหตุของการเสพยาเสพติดเป็นประจำที่สำคัญ คือ อยากรองหรืออยากเรียนรู้ คิดว่าโก้หรือเป็นแฟชั่นนิยม อยากเลียนแบบผู้อื่น เพื่อนชักชวน และปัญหาการขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว ผู้เสพยาเสพติดชนิดผิดกฎหมายเป็นประจำ ส่วนใหญ่เริ่มมาจากการเสพยาเสพติดชนิด ถูกกฎหมายมาก่อน (เช่น บุหรี่และเหล้า) ถึงร้อยละ 89.6 อายุที่เริ่มเสพยาเสพติดอยู่ระหว่าง 9-35 ปี โดยมีค่ามัธยฐาน 16 ปี ผู้ที่เคยเสพยาเสพติดเป็นประจำจะเสพยาในขณะที่กำลังเรียน ตั้งแต่ร้อยละ 11.1-62.5 กลุ่มที่แนะนำให้เสพยาเป็นครั้งแรกมากที่สุด คือ กลุ่มเพื่อน และยังเป็นกลุ่มที่พวกเขาต้องการเลียนแบบมากที่สุด รองลงมา คือ ญาติพี่น้อง กลุ่มผู้มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมา คือ ญาติพี่น้อง กลุ่มผู้มีอิทธิพลมากที่สุดที่ทำให้ผู้ที่ใช้เสพยาเสพติดเลิกเสพยาได้คือ พ่อแม่ ภรรยาและลูก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนวัยรุ่นที่ใช้สารเสพติด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว และเปรียบเทียบสัมพันธภาพ ในครอบครัวตามทัศนคติของนักเรียนและบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา : นักเรียนวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษา อายุระหว่าง 13-19 ปี จำนวน 200 คน และบิดามารดาของนักเรียน จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ : แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะแบบเลือกตอบ เต็มค่า และมาตราประมาณค่า สถิติที่ใช้วิเคราะห์ : ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ ไคสแควร์ และ t-test ผลการวิจัย : นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 16-19 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียน 1.00 – 1.50 ในครอบครัวมีพี่น้อง 1-3 คน ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 1 ได้รับค่าใช้จ่ายจากแม่วันละต่ำกว่า 50 บาท และพอใช้ไม่เหลือเก็บ สารเสพติดที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า รองลงมา ได้แก่ บุหรี่ เหล้า เบียร์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเข้ารับการบำบัด รักษาหายแล้วแต่กลับมาใช้อีก เมื่อมีปัญหาไม่สบายใจจะปรึกษาเพื่อน สาเหตุสำคัญของการใช้สารเสพติดครั้งแรก และสาเหตุที่เลิกไม่ได้ เกิดจากตัวนักเรียน คือ อยากรอง และเพื่อนชวน สาเหตุจากครอบครัว คือ พ่อแม่ไม่เข้าใจ สาเหตุจากโรงเรียน คือ ครูดูไม่อบอุ่น สาเหตุจากสภาพแวดล้อม ได้แก่ หาซื้อได้ง่ายและมีแหล่งขายยาใน

ชุมชน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อการเป็นที่ต้องการของบุคคลในครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ได้แก่ เวลาทำผิด พ่อแม่ยอมรับและให้โอกาสแก้ไข ผู้ใหญ่มีปัญหา มักจะระบายอารมณ์ที่เด็ก รู้สึกว่าเป็นที่รักของครอบครัว และมีทัศนคติเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับตรงปานกลางในทุกด้าน ได้แก่ การแก้ปัญหาพร้อมกัน การแสดงบทบาทหน้าที่ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม การสื่อสารในครอบครัว การตอบสนองทางอารมณ์ และการทำหน้าที่โดยทั่วไป บิดามารดา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ย 5,000 – 10,000 บาท พ่อใช้แต่ไม่เหลือเก็บ ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว มีเฉพาะพ่อ แม่ ลูก อาศัยอยู่ด้วยกัน และมีภาพลักษณ์ของนักเรียน โดยรวมในระดับไม่แน่ใจ เรื่องที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ เห็นว่าลูกเหมือนวัยรุ่น ส่วนใหญ่ที่เชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ และรู้สึกดีใจที่ได้ลูกคนนี้เป็นสมาชิกของครอบครัว ส่วนเรื่องที่ไม่เห็นด้วย ได้แก่ รู้สึกหงุดหงิดที่ลูกเที่ยวเตร่ คบเพื่อนไม่ดี การใช้สารเสพติดของลูกทำให้ทุกคนในบ้านเดือดร้อน และมีทัศนคติเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว โดยรวมในระดับตรงปานกลาง ปัจจัยของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ ศาสนา ชั้นปีที่เรียน ความสามารถพิเศษ กิจกรรมพิเศษ สาเหตุการใช้สารเสพติด ความต้องการที่ปรึกษา บุคคลในครอบครัวกับการกระทำความคิด ลักษณะที่อยู่อาศัย และการรับรู้ของนักเรียนต่อการเป็นที่ต้องการของบุคคลในครอบครัว ปัจจัยของบิดามารดาที่สัมพันธ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว นักเรียนและบิดามารดามีทัศนคติเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว โดยรวมและทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อเรื่อง	สุขภาพจิต แรงจูงใจ และบุคลิกภาพของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครปฐม ที่กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น
ผู้แต่ง	สุปรีชา วงศ์พุทธา และคณะ
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพจิต แรงจูงใจ และบุคลิกภาพของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครปฐมที่กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น ในองค์ประกอบที่เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต วิธีการดำเนินชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล วิธีเผชิญปัญหา มุลเหตุจูงใจให้กระทำผิด ความต้องการและเป้าหมายในชีวิต การแสดงออกทางอารมณ์ บุคลิกภาพ และวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เพื่อหารายละเอียด (Indepth interview) ตามโครงสร้างคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และการทดสอบทางจิตวิทยาสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น จำนวน 30 ราย (ชาย 26 ราย หญิง 4 ราย) ซึ่งถูกคุมขังไว้ ณ เรือนจำกลางนครปฐมเก็บข้อมูลระหว่าง วันที่ 1 เดือนธันวาคม 2542 ถึงวันที่ 31 เดือนมกราคม 2543 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและแปลผลตามเกณฑ์ของแบบทดสอบที่นำมาใช้ ผลการศึกษาพบว่า ผู้กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น มีปัญหาสุขภาพจิตที่แสดงออกในลักษณะของความเครียด วิตกกังวล ซึมเศร้า แต่ไม่พบการเจ็บป่วยรุนแรงถึงขั้นเป็นโรคจิต มีวิธีการดำเนินชีวิตที่ประสบกับความผิดหวัง ล้มเหลว ทั้งในชีวิตครอบครัว และชีวิตส่วนตัว สัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัวมีลักษณะห่างเหิน ขาดการปรองดองกัน เมื่อพบปัญหามักใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง มุลเหตุจูงใจที่ทำให้กระทำผิด

ฐานฆ่าผู้อื่น คือ การทะเลาะวิวาท เมาสุรา แก่แก้น และ
ต้องการเงิน มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่หุนหัน ก้าวร้าว
ขาดการควบคุม จากแบบทดสอบบุคลิกภาพพบว่า
ลักษณะบุคลิกภาพของผู้ต้องขังเป็นหญิงแบบเก็บตัว –
แนวโน้มประสาท (Introversion – Neurotism) ส่วน
ผู้ต้องขังชายเป็นแบบแสดงตัว – แนวโน้มประสาท
(Extraversion Neurotism)

ชื่อเรื่อง	การทำหน้าที่ของครอบครัวที่มีสามีดื่ม สุรา : การศึกษาในครอบครัวทหาร
ผู้แต่ง	สุ่มัทธา แก้วมา
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ
การทำหน้าที่ของครอบครัวที่มีสามีดื่มสุรา และศึกษา
ปัจจัยทำนายของสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดภาวะวิกฤต
เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาทับถมของครอบครัว การรับรู้
ต่อสถานการณ์ แหล่งช่วยเหลือครอบครัว ทักษะ
แก้ปัญหาครอบครัว และสถานการณ์ดื่มสุราที่สามารถ
ทำนายการทำหน้าที่ครอบครัว โดยใช้กรอบแนวคิดการ
ปรับตัวของครอบครัวระยะหลังภาวะวิกฤต (McCubbin &
McCubbin, 1996 cite by Rungreangkulkij and Gilliss,
2000) ซึ่งตัวอย่างเป็นทหารและครอบครัวของทหารใน
ค่ายหนึ่ง จำนวน 168 ครอบครัว แบ่งเป็นครอบครัวที่
สามีติดสุรา จำนวน 123 ครอบครัว และครอบครัวที่สามี
ไม่ติดสุรา จำนวน 45 ครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม
ประกอบด้วย 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 สำหรับสามีเป็น
แบบสอบถามในการตรวจหาโรคพิษสุราในชุมชนนำมา
หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรครุเคอร์ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้
ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 ชุดที่ 2 สำหรับ ภรรยา มี 6 ตอน
คือ แบบสอบถามการทำหน้าที่ของครอบครัว
แบบสอบถามสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดภาวะวิกฤต
แบบสอบถามแหล่งช่วยเหลือของครอบครัว
แบบสอบถามการแก้ปัญหาของครอบครัว ผู้วิจัยได้นำ
เครื่องมือไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดย
ผู้ทรงคุณวุฒิ หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้

สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของกรอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.85 0.93 0.70 0.86 0.81 และ 0.80 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW ในการหาค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติ t-Test และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนโดยใช้ Stepwise Multiple Regression ผลการวิจัยพบว่า

1. การทำหน้าที่ของครอบครัวที่มีสามีติดสุราและไม่ติดสุรา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ครอบครัวที่มีสามีติดสุราไม่ติดสุรา และเมื่อพิจารณาการทำหน้าที่ของครอบครัวเป็นรายด้านพบว่า การทำการตอบสนองทางอารมณ์ ด้านความผูกพันทางอารมณ์ ด้านการแสดงบทบาท ด้านการควบคุมพฤติกรรมและด้านการทำหน้าที่ทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครอบครัวที่มีสามีติดสุราไม่ติดสุราไม่ติดสุรา

2. ตัวแปรที่ร่วมกันพยากรณ์การทำหน้าที่ของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับคือ แหล่งช่วยเหลือครอบครัว สถานะการดื่มสุรา เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาทับถม การแก้ปัญหาครอบครัว และการรับรู้ของครอบครัว สามารถร่วมกันอธิบายการทำหน้าที่ของครอบครัวได้ร้อยละ 50.4 ($R^2 = .504$)

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบของสุราในฐานะปัจจัยร่วม
ผู้แต่ง	การเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว บุญเสริม หุตะแพทย์ และกิติวิภา สุวรรณรัตน์
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	ศูนย์พิทักษ์สิทธิสตรี มูลนิธิเพื่อนหญิง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของสุราในฐานะเป็นปัจจัยร่วมการเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและแนวโน้มของการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อศึกษาผลกระทบของการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในฐานะเป็นปัจจัยร่วมของปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อลดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผู้ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากภูมิภาคต่างๆ คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ภาคละ 2 จังหวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น 479 คน นอกจากนี้ยังศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่างในลักษณะกรณีศึกษาผู้ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราฯ รวมจำนวน 7 คน พร้อมทั้งศึกษาแบบสนทนากลุ่ม จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ผู้ดื่มและผู้ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราฯ ต่อการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่ชัดเจนขึ้น ตลอดจนเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

การศึกษานี้ปรากฏผล ดังนี้

ผู้ดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่นิยมดื่มเหล้า โดยมีสาเหตุมาจากการ “อยากลอง” มากที่สุด

ยกเว้นผู้ดื่มสุราฯ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ระบุว่าดื่ม เพราะ “เพื่อนชวน” ผู้ดื่มสุราฯ ส่วนใหญ่ดื่มทุกวัน ครั้งละ 8 แก้ว ดื่มที่บ้านของตนเองหรือบ้านเพื่อน โดยมีเพื่อน และเพื่อนร่วมงานเป็นผู้ดื่มด้วย ค่าใช้จ่ายในการดื่ม ประมาณ 101-300 บาทต่อครั้ง และคิดจะหยุดดื่มเมื่อมี ปัญหาสุขภาพ

ผู้ดื่มสุราฯ ส่วนใหญ่มีความคิดว่าการดื่มสุราฯ ทำให้มีเพื่อนเยอะ และทำให้กล้าแสดงออก ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าการดื่มสุราฯ ช่วยในการ เจริญเรื่องงาน มีเสน่ห์ดึงดูดเพศตรงข้าม และทำให้มี ความเป็นผู้นำและเข้มแข็ง นอกจากนี้ ผู้ดื่มสุราฯ ส่วน ใหญ่ในทุกภูมิภาคยังระบุว่า การดื่มสุราฯ และเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์มีผลทำให้เป็นคนมีอารมณ์รุนแรง ยกเว้นผู้ดื่ม สุราฯ ในภาคเหนือที่ไม่เห็นด้วยกับประเด็นนี้

กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีความเห็นไปในทาง เดียวกันว่า การดื่มสุราฯ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลทำ ให้สมรรถภาพทางร่างกายและด้านจิตใจลดลง ทำให้ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ดื่มขาดสติควบคุม ตนเอง ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันในครอบครัว และ ยังมีผลต่อบุคคลในครอบครัวที่เลียนแบบพฤติกรรม การ ดื่มสุราฯ ของพ่อแม่

ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราฯ ส่วนใหญ่ ในทุกภูมิภาคระบุว่า มีประสบการณ์เคยเห็นหรือเคยได้ยิน ว่าบุคคลที่ดื่มสุราฯ มีการใช้ความรุนแรง เมื่อมีการ ทะเลาะกันมักด่าว่าด้วยถ้อยคำหยาบคาย นอกจากนี้ ผู้ที่ ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราฯ ส่วนใหญ่มีความคิด ว่า สุราฯ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ตนเอง (ผู้ที่ได้รับผลกระทบ จาก การดื่มสุราฯ) และบุคคลในครอบครัวเกิดการทะเลาะ เบาะแว้งกัน ทำให้ความคล่องตัวในการใช้จ่ายภายใน ครอบครัวลดลง สุราฯ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ตนเอง (ผู้ที่ ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราฯ) และบุคคลในครอบครัว เกิดความเห็นห่างกัน การดื่มสุราฯ ทำให้ความรับผิดชอบ ในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป เคยพบเห็นหรือได้ยิน

เหตุการณ์ที่บุคคลที่ดื่มสุราฯ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เคยพบ เห็นหรือได้ยินเหตุการณ์ที่บุคคลที่ดื่มสุราฯ พุดจาหยาบ คายด่าว่าและทำร้ายผู้อื่น และเคยพบเห็นหรือได้ยิน เหตุการณ์ที่บุคคลที่ดื่มสุราฯ ละเมิดสิทธิทางเพศผู้อื่น

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคระบุว่า ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเกิดจากการกระทำของ “สามี” เมื่อเกิดความรุนแรงในครอบครัวผู้ถูกกระทำมัก ไม่ต่อสู้ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียง เหนือ ภาคเหนือและภาคใต้ ส่วนในภาคกลางระบุว่ามีการ ต่อสู้เป็นบางครั้ง โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทุกภาค ระบุว่า ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมีผลกระทบต่อ สุขภาพกายและสุขภาพจิต นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างเกือบ ทุกภาคยังระบุว่าเคยเล่าให้ผู้อื่นฟัง ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ระบุว่าไม่เคยเล่าให้ใครฟังเป็น ส่วนใหญ่ ผู้ที่เล่าให้ฟังมีทั้งเพื่อนสนิทและพี่น้อง ทั้งนี้ ผู้ที่ระบุว่าไม่เคยเล่าให้ใครฟังทั้งหมดทุกภาคให้เหตุผล เช่นเดียวกันว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องปกติ มิใช่ปัญหา การใช้ความรุนแรง

ส่วนปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาความรุนแรง ในครอบครัวนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้ดื่มสุราฯ และผู้ที่ได้รับ ผลกระทบจากการดื่มสุราฯ ส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคมี ความเห็นเช่นเดียวกันว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการใช้ความ รุนแรงในครอบครัวเกิดจากการดื่มสุราฯ ปัญหาเศรษฐกิจ และการว่างงาน และการติดการพนันของบุคคลใน ครอบครัว นอกจากนี้ ผู้ดื่มและผู้ได้รับผลกระทบจากการ ดื่มสุราฯ ส่วนใหญ่เกือบทุกภูมิภาคมีความเห็น เช่นเดียวกันว่า ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเกิดจาก อานาจชายเป็นใหญ่ ยกเว้นผู้ดื่มสุราฯ ในภาคเหนือที่ไม่ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว ขณะที่ผู้ได้รับผลกระทบจาก การดื่มสุราฯ ส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคเห็นด้วยกับประเด็นนี้ ผู้ดื่มและผู้ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราฯ ส่วนใหญ่ใน ทุกภูมิภาคเห็นด้วยกับข้อเสนอที่มีต่อแนวทางการแก้ไข ปัญหาเพื่อลดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวในประเด็น

ต่าง ๆ ได้แก่ การเสนอให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันการใช้ความรุนแรงในครอบครัว การรณรงค์ให้ผู้นำประเทศ ผู้นำองค์กร หรือผู้นำชุมชนลดค่านิยมการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนตระหนักถึงผลกระทบของการดื่มสุราฯ การเสนอไม่ให้มีการโฆษณาสุราฯ การนำเสนอข้อมูลถึงผลกระทบของการดื่มสุราฯ อย่างต่อเนื่อง การรณรงค์ในการลดค่านิยมการดื่มสุราฯ เพราะสุราฯ อาจเป็นปัจจัยหนึ่งในการนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในครอบครัว การนำเสนอข้อมูลในการแจ้งเหตุ หรือแจ้งให้ทราบแหล่งข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัว การให้บุคคลภายนอก องค์กรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และการเสนอให้มีกฎหมายเฉพาะในการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ทำให้เด็กหญิงเป็นโสเภณี : ศึกษากรณีสถานบันเทิงยานรยัล ซิตี้ อเวนิว กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	จักร จุกะรัตน์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจปัจจัยที่ทำให้เด็กหญิงหันไปประกอบอาชีพโสเภณี โดยเน้นศึกษาโสเภณีเด็กที่อายุไม่เกิน 18 ปี ที่มีการค้าบริการทางเพศด้วยตัวเองย่านอาร์ ซี เอ สำหรับระเบียบวิธีวิจัยใช้วิธีการวิจัยทางมานุษยวิทยาและใช้เทคนิควิจัย การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมในสถานบันเทิงยามค่ำคีนย่านถนน อาร์ ซี เอ และการสัมภาษณ์เจาะลึกโสเภณีเด็กหญิง จำนวน 10 ราย เป็นหลัก จากการศึกษาพบว่า กรณีศึกษามากกว่าครึ่งมีอายุมากกว่า 15 ปี และมีการศึกษาสูง ทั้งนี้ปัจจัยที่ทำให้เด็กหญิงเป็นโสเภณีนั้น มีการตั้งสมมุติฐานดังนี้ 1. สภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีของครอบครัว มีผลทำให้เป็นโสเภณีเด็ก 2. เด็กที่อยู่ในสภาพครอบครัวที่แตกแยก มีผลทำให้เป็นโสเภณีเด็ก 3. พฤติกรรมของเด็กที่มีเพศสัมพันธ์มาก่อน มีผลทำให้เป็นโสเภณีเด็ก 4. การยึดติดกับวัตถุนิยม มีผลทำให้เป็นโสเภณีเด็ก 5. การคาดหวังจากรายได้ มีผลทำให้เป็นโสเภณีเด็ก ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้ง 5 เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กตัดสินใจค้าประเวณี อย่างไรก็ตาม แต่ละคนให้น้ำหนักของแต่ละปัจจัยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับภูมิหลังและทัศนคติ แต่ส่วนมากให้น้ำหนักกับค่านิยมเชิงวัตถุและการได้มาซึ่งรายได้ที่มากขึ้น ผลวิจัยยังพบว่า ทุกรายเคยมีความสัมพันธ์ทางเพศมาก่อนตัดสินใจค้าประเวณีและมีทัศนคติที่ดีต่อการมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังพบว่า แหล่งท่องเที่ยวยามค่ำคีนที่อาร์ ซี เอ ที่ประกอบด้วยการดื่มสุรา

การใช้สารเสพติดและการมีความเพศสัมพันธ์มีลักษณะที่
เชิญชวนให้เด็กค้าบริการทางเพศ

ชื่อเรื่อง	สุรากับความรุนแรงในครอบครัวไทย
ผู้แต่ง	ธนิชย์ คงสกันธ์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาริบัติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวนับวันจะเพิ่ม
จำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และระดับปัญหาที่ทวีความรุนแรง
มากขึ้นตามระยะเวลา สิ่งเหล่านี้ล้วนทำให้เกิดปัญหาต่างๆ
ตามมา โดยเฉพาะปัญหาสุขภาพและปัญหาด้านภาวะ
จิตใจที่มีผลกระทบทำให้ผู้ถูกระงับซึ่งส่วนใหญ่เป็นสตรี
ตกอยู่ในภาวะหวาดกลัว ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้
ซึมเศร้า หรือกระวนกระวายอย่างรุนแรง ทำให้เกิด
ภาวะการแยกตัวและหนีจากสังคม

ในการศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
ใช้ความรุนแรงในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้
ความรุนแรงในคู่สมรส พบว่า การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่
มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่
การใช้ความรุนแรงในครอบครัว นอกจากนี้ การศึกษาวิจัย
ในต่างประเทศก็พบว่า สามที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มี
การทำร้ายภรรยา ร้อยละ 6.8 และประมาณการว่าสามี่จะมี
การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนลงมือทำร้าย
ร่างกายภรรยามากกว่า 1 ใน 4 ของการทำร้ายร่างกายคู่
สมรส

ความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องสลับซับซ้อน
หลายรูปแบบ ต่างมุมมอง ต่างสาเหตุและต่างปัจจัย ตั้งแต่
ปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยระดับชุมชน และ
ปัจจัยระดับสังคม รวมทั้งความเชื่อ จารีตประเพณี และ
วัฒนธรรมก็ล้วนเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ความ
รุนแรงยังคงดำเนินต่อไป โดยเฉพาะบทบาทและ
สถานภาพของผู้หญิง และผู้ชาย และความเชื่อของผู้ชาย

ที่ว่าความรุนแรงเป็นวิธีแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวได้วิธีหนึ่ง

การวิจัยครั้งนี้ได้ผลของการดื่มสุรา/เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ที่มีต่อความรุนแรงในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในชุมชนรอบโรงพยาบาลรามาริบัติ 7 ชุมชน จำนวน 580 ครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป, แบบสอบถามการใช้สุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์, แบบสอบถามประสบการณ์ความรุนแรง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง, แบบสอบถามสภาพความรุนแรงในครอบครัว นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการใช้สุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับความรุนแรงในครอบครัว โดยใช้ ODD Ratio

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้ข้อมูลสรุปดังนี้

- อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 42.9 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.7 พิสัย 17.78 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25.54 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.1
- ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.5 รองลงมา คือ มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 20.8 ส่วนการศึกษาระดับปริญญา มีส่วนน้อย คือ ร้อยละ 6.4
- อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 33.6 รองลงมา คือ รับจ้างรายวัน/รายเดือน ร้อยละ 28.2 ส่วนอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนน้อย คือ ร้อยละ 5.9
- รายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 78.95 ส่วนน้อยที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท คือ ร้อยละ 21.05

- รายได้ครอบครัวรายจ่าย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 52.94 รองลงมา คือ เพียงพอแต่ไม่เหลือเก็บ ร้อยละ 19.3 ส่วนน้อยที่มีรายได้เหลือเก็บ ร้อยละ 13.79

- ประเภทครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 64.83 ซึ่งเทียบเป็นอัตราส่วนกับครอบครัวขยายแล้ว ได้ประมาณ 2:1

2. ผลการวิเคราะห์การใช้สุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีครอบครัวที่มีการดื่มสุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถึงร้อยละ 64.65 จากจำนวนครอบครัวทั้งหมด 580 ครอบครัว และในครอบครัวที่มีการดื่มสุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ทั้งสามีและภรรยาดื่ม ร้อยละ 45.07 สามีดื่ม ร้อยละ 41.60 ส่วนน้อยคือ ภรรยาดื่มเพียง ร้อยละ 8 และบุคคลอื่นในครอบครัวดื่ม ร้อยละ 5.33 ความถี่ในการใช้สุราในครอบครัวที่ใช้สุรา พบว่า ดื่มตามโอกาสและเวลามากที่สุด ร้อยละ 35.47 รองลงมา คือ ดื่มทุกวัน/เกือบทุกวัน ร้อยละ 32

3. ผลการวิเคราะห์สภาพความรุนแรงในครอบครัว พบว่า มีความรุนแรงในครอบครัว ร้อยละ 27.24

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับความรุนแรงในครอบครัว โดยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความรุนแรงในครอบครัว เปรียบเทียบกับกลุ่มครอบครัวที่มีความรุนแรง พบว่า ครอบครัวที่มีความรุนแรงมีปัญหาการใช้สุรา คิดเป็นร้อยละ 83 ส่วนครอบครัวที่ไม่มีความรุนแรง มีการใช้สุรา ร้อยละ 56 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับความรุนแรงในครอบครัว พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.001$ โดยครอบครัวที่ใช้สุรามีโอกาสเกิดความรุนแรงในครอบครัวเป็น 3.84 เท่า เมื่อเทียบกับครอบครัวที่ไม่ได้ใช้สุรา

การศึกษาครั้งนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ชัดเจนของการใช้สุราที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับการเกิด ความรุนแรงในครอบครัวไทยใน 7 ชุมชน ใน กรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดผลดังนี้

1. สามารถนำผลการศึกษานี้เผยแพร่ ทำให้ ประชาชนตระหนักและเข้าใจถึงโทษของการดื่ม สุราที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดความรุนแรงใน ครอบครัว
2. ช่วยในการรณรงค์ในการทำให้ลดการดื่มสุรา อัน ส่งผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว
3. รณรงค์ลดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว สร้าง ความรักและความเข้าใจในครอบครัว
4. ส่งเสริมสุขภาพและสนับสนุนให้สังคมมีความ สงบสุข
5. กำหนดนโยบายแก้ไขปัญหากการดื่มสุรา และ ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของประเทศ

ชื่อเรื่อง	การมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืนของวัยรุ่นใน กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	วิภาดา เอี่ยมแยม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ศึกษาการให้ความหมายต่อพฤติกรรมการมี เพศสัมพันธ์ข้ามคืนของวัยรุ่น กระบวนการที่นำไปสู่การมี เพศสัมพันธ์ข้ามคืน ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ ข้ามคืนและผลที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับ วัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอายุ 20-25 ปี อาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 ราย เป็นหญิง 10 ราย และ ชาย 10 ราย ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืนสรุป ได้ว่าคือ พฤติกรรมของชายหญิงที่ไม่รู้จักคุ้นเคยกันมา ก่อน แต่รู้สึกถูกใจกันและยินยอมที่จะมีความสัมพันธ์ทาง เพศ เพื่อระบายความต้องการทางเพศและความใคร่ของทั้ง สองฝ่าย และนำมาซึ่งความสนุกสนาน ตื่นเต้น อีกทั้งไม่ ต้องมีความผูกพันทางด้านจิตใจต่อกัน และไม่ต้อง รับผิดชอบต่อสัมพันธ์ภาพที่เกิดขึ้นภายหลัง โดย กระบวนการทั้งหมดนี้จะเริ่มต้นและจบลงอย่างรวดเร็ว การไปเที่ยวกลางคืนเป็นกระบวนการที่พบว่า นำกลุ่ม ตัวอย่าง ไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืนได้มากที่สุด รองลงมาคือการติดต่อทางโทรศัพท์กับบุคคลที่เพื่อน แนะนำ และการไปงานเลี้ยงสังสรรค์ที่บ้านเพื่อนหรือเที่ยว ต่างจังหวัด ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ ข้ามคืนคือปัจจัยภายใน ได้แก่ทัศนคติต่อเรื่องเพศ ประสบการณ์ความรักและเพศสัมพันธ์ที่ผ่านมา การให้ ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืน รวมทั้งความ คาดหวัง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกได้แก่ การดื่มสุรา บรรยากาศและกลุ่มเพื่อน ซึ่งการดื่มสุราเป็นปัจจัย ภายนอกที่สำคัญที่สุด ผลของการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืนที่

พบมากเป็นผลทางจิตใจ ด้านความวิตกกังวลต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอดส์และการตั้งครรภ์ และเกิดความรู้สึกลึกซึ้งภายหลังการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืนแล้ว ส่วนผลด้านร่างกายนั้นพบกลุ่มตัวอย่างเพียงรายเดียวที่กล่าวถึงความเหน็ดเหนื่อย

ชื่อเรื่อง	ภาวะฆ่าตัวตายในผู้ติดสารเสพติดและสุรา
ผู้แต่ง	พันธู์ภา กิตติรัตนไพบูลย์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสวนปรุง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

จากรายงานองค์การอนามัยโลกพบว่านุหรีและสุราเป็นสารเสพติดที่ใช้มากที่สุดในโลกโดยสุราเป็นสารเสพติดที่ใช้ในทุกพื้นที่ทั่วโลกและพบความชุกของผู้ใหญ่ที่มีปัญหาจากสุรา (Alcohol dependence and harmful use) ประมาณร้อยละ 1.7 กิดเป็นชาย และหญิง ร้อยละ 2.8 และ 0.5 ตามลำดับ ส่วนสารเสพติดที่ผิดกฎหมาย เช่น เฮโรอีน กัญชา และโคเคน พบว่ามีความชุกประมาณร้อยละ 0.4-4 ขึ้นอยู่กับแต่ละพื้นที่ (WHO 2001)

ข้อมูลปัจจัยเสี่ยงและภาระโรคของคนไทย พ.ศ. 2542 (Burden of diseases and injuries due to major risk factor) โดยสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข แสดงดัชนีการสูญเสียคุณภาพชีวิตจากความป่วยและพิการ (Years Lived in Disabilities-YSD) พบว่าสารเสพติด (Drug dependence and harmful use) และสุรา (Alcohol dependence and harmful use) เป็นสาเหตุสำคัญอันดับ 1 และ 2 ในเพศชาย และดัชนีปีสุขภาวะปรับด้วยความพิการ (Disability adjusted Life Years-DALYs) ซึ่งเป็นการรวมการสูญเสียด้านสุขภาพ ทั้งจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร (Years of Life Lost-YLD) และการสูญเสียคุณภาพชีวิต จากความป่วยและพิการ (YLD) แล้วพบว่าภาวะฆ่าตัวตาย (Suicides) สารเสพติด (Drug dependence and harmful use) และสุรา (Alcohol dependence and harmful use) เป็นสาเหตุสำคัญ อันดับ 1 และ 2 ในเพศชาย และดัชนีปีสุขภาวะปรับด้วยความพิการ (Disability Adjusted Life Years-DALYs) ซึ่งเป็นการรวมการสูญเสีย

ด้านสุขภาพ ทั้งจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร (Years of Life Lost-YLD) และการสูญเสียคุณภาพชีวิต จากความป่วยและพิการ (YLD) แล้วพบว่าภาวะฆ่าตัวตาย (Suicides) สารเสพติด (Drug dependence and harmful use) เป็นสาเหตุสำคัญอันดับที่ 9, 10 และ 11 ตามลำดับ และในการศึกษาด้านภาระโรคจากปัจจัยเสี่ยงของคนไทย พ.ศ. 2542 พบว่า บุหรี่ และสุรา เป็นปัจจัยเสี่ยงลำดับที่ 2 และ 3 ที่ก่อให้เกิดภาระโรคในเพศชาย และลำดับที่ 4 และ 11 ในเพศหญิง (เฉวตสรร นามวาท และ จิรภัทร กัลยาณพจน์พร 2547)

จากผลการสำรวจความชุกของโรคจิตเวชในประเทศไทยระดับชาติปี พ.ศ.2546 โดยใช้เครื่องมือ Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT) พบว่าคนไทยมีความชุกของปัญหาจากสุรา (Alcohol dependence and harmful use) ร้อยละ 28.52 แยกเป็นชาย ร้อยละ 46.08 และหญิงร้อยละ 9.96 (พรเทพ ศิริวนารังสรรค์ และคณะ 2547)

ชื่อเรื่อง	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในฐานะปัจจัยร่วมของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชาย
ผู้แต่ง	จริย์ ศรีสวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในฐานะปัจจัยร่วมของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชาย” ศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเขต 3 จ. นครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนชายก่อนที่ศาลพิพากษาให้ควบคุมตัวในศูนย์ฝึกและอบรมเขต 3 จ.นครราชสีมา (2) เพื่อประมาณสัดส่วนของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชายที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันกระทำความผิด (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน (4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังครอบครัวและสังคมของเด็กและเยาวชนชายกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การศึกษานี้เป็นการสำรวจจากเด็กและเยาวชนชาย ผู้กระทำความผิดในศูนย์ฝึกและอบรมเขต 3 จ. นครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 221 คน

ในด้านพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มตัวอย่างนิยมดื่มเหล้าสีและเบียร์มากที่สุด แต่ก็มีสัดส่วนการดื่มเหล้าขาวมากกว่ากลุ่มวัยรุ่นอื่น ๆ อย่างชัดเจน ประมาณร้อยละ 29 ดื่มเกือบทุกวัน และประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างดื่มจนเมา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก เมื่ออายุประมาณ 13-15 ปี ด้วยเหตุผลอยากลอง และเพื่อนชวนตามลำดับ

เชื่อมั่นได้ 95% ว่าร้อยละ 60 – ร้อยละ 72 ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันที่กระทำความผิด และที่สำคัญ คือ ประมาณร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่างคิดว่าการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้กระทำความผิดง่ายขึ้นกว่าปกติ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับฐาน ความผิด การกระทำความผิดร่วมกับผู้อื่น และช่วงเวลา ของการกระทำความผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มี ความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำความผิดซ้ำ

ภูมิหลังครอบครัวและสังคมเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ กลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะแบบ แผนการดื่มของบุคคลในครอบครัวที่เป็นเพศชาย การมี เพื่อนสนิทดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลักษณะกิจกรรมที่มัก เลือกทำเมื่อมีการรวมกลุ่มกับเพื่อน และการมีสถาน ะงี่ยมอยู่ในบริเวณที่สามารถเดินทางไปเที่ยวได้สะดวก

จากผลการศึกษาที่พบ ผู้วิจัยเสนอว่า ครอบครัว ควรเป็นแบบอย่างที่ดี โดยเฉพาะตัวแบบพฤติกรรมของ บิดาและญาติที่เป็นเพศชาย และควรให้ความดูแลใกล้ชิด เรื่องการคบเพื่อนของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ ควร บังคับใช้นโยบายจำกัดการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ให้ เด็กและเยาวชนเข้าถึงการดื่มได้โดยง่ายอย่างจริงจัง

ชื่อเรื่อง	กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ชายในการ ลดความรุนแรงต่อผู้หญิงบ้านคำกลาง : ชุมชนลดเหล้าลดความรุนแรงต่อ ผู้หญิงและเด็ก มูลนิธิเพื่อนหญิง
ผู้แต่ง	นางพงา มหามิตร
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ชาย ในการลดความรุนแรงต่อผู้หญิงบ้านคำกลาง : ชุมชนลด เหล้าลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กมูลนิธิเพื่อนหญิง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ชาย ในการลดความรุนแรงต่อผู้หญิง และศึกษากระบวนการ ปรับทัศนคติของผู้ชายในการมีส่วนร่วมลดความรุนแรง ต่อผู้หญิง ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบ วิธีวิจัยเชิงคุณภาพบนฐานแนวคิดปรากฏการณ์วิทยา โดยมีวิธีรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเฉพาะรายและ การจัดกลุ่มสนทนาเฉพาะประเด็น กับประชากรที่ศึกษาใน ชุมชนบ้านคำกลาง ม.7 ต.โนนหนามแท่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มประชากร ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มแกนนำของโครงการฯ ประกอบด้วยแกนนำ ผู้หญิงผ่านพื้น แกนนำผู้ชายผ่านพื้น, แกนนำแบบสมัครใจ กลุ่มที่ 2 ผู้ที่เกี่ยวข้องในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการฯ และ กลุ่มที่ 3 สมาชิกในชุมชน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ ผู้เรียนรู้ได้ ลงไปใช้ชีวิตในชุมชนบ้านคำกลางและเข้าร่วมโครงการ ลด ละ เลิกเหล้า : ลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กใน ฐานะทีมติดตามประเมินผลภายในของมูลนิธิเพื่อนหญิง ประจำปีที่ 2 (พ.ศ.2547) และปีที่ 3 (พ.ศ.2548)

ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า “ภาพอดีต : การผลิต และการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมระหว่างหญิงชาย การดื่ม เหล้ากับรากเหตุของความรุนแรงต่อผู้หญิง” สะท้อนถึง

พลวัตของชุมชนบ้านคำกลาง ที่มีรากเหตุของความรุนแรงต่อผู้หญิงมาจากแบบแผนการปฏิบัติระหว่างหญิงชายที่แฝงระบบคิดเชิงอำนาจชายเป็นใหญ่ไว้ โดยมีการผลิตซ้ำวัฒนธรรมการดื่มที่ได้รับแรงหนุนเสริมจากอิทธิพลของกระแสการพัฒนาทุนนิยมทำให้สถานการณ์ความรุนแรงต่อผู้หญิงบ้านคำกลางตกอยู่ในภาวะวิกฤติ

กระบวนการที่ทำให้ความรุนแรงต่อผู้หญิงบ้านคำกลางลดลงเนื่องจากผู้ชายลด ละ เลิกเหล้า : ลดความรุนแรงต่อผู้หญิง เริ่มต้นจากการปรับทัศนคติของผู้ชายในการมีส่วนร่วมลดความรุนแรงต่อผู้หญิง มี 3 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการรื้อระบบคิด กระบวนการปรับระบบคิดและกระบวนการสร้างวิถีคิดใหม่ ซึ่งนำไปสู่การมีส่วนร่วมของผู้ชายในการลดความรุนแรงต่อผู้หญิง พบว่า มีการขยายพื้นที่การมีส่วนร่วมของผู้ชายในการลดความรุนแรงต่อผู้หญิง ได้แก่ พื้นที่ระดับครอบครัว พื้นที่กลุ่มผู้ประสบปัญหา พื้นที่ทางสังคม โดยมีกลยุทธ์/กลไกในการขับเคลื่อนกระบวนการ ได้แก่ การพัฒนาผู้ชายเป็นแกนนำ การสร้างผู้ชายต้นแบบ การสร้างเวทีแลกเปลี่ยน การบอกเล่าประสบการณ์จริง การตัดวงจรการดื่ม และการสร้างกระแสชุมชน ซึ่งมีการถ่ายโอนกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ชายจากบุคคลสู่บุคคล การสร้างกลุ่ม/แกนนำ และการเป็นกระแสนในพื้นที่

ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของผู้ชายในการลดปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิง จึงถือเป็นกลไกขับเคลื่อนที่นำไปสู่การพัฒนาเป็นนโยบายเชิงจิตสำนึก เกิดจากการให้คุณค่ากับเนื้อหาโครงการฯ การให้คุณค่ากับการผลิตซ้ำเชิงกระบวนการทัศนคติของแนวคิดไม่นิยมการดื่ม สร้างทัศนระมองความเป็นหญิงความเป็นชายที่เท่าเทียม และการให้คุณค่ากับบรรทัดฐานใหม่ของวิถีชีวิตชุมชนลด ละ เลิกเหล้า : ลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก

ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ชายในการลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก ควรมีการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมทุกระดับตั้งแต่ระดับปัจเจก

บุคคล ระดับครอบครัว ระดับกลุ่ม แกนนำ และระดับชุมชน รวมไปถึงขยายกระบวนการไปยังระดับพื้นที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ควรจะมีกระบวนการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องไปพร้อมกัน

ชื่อเรื่อง	การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีต่อ ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
ผู้แต่ง	Kalaya Ngamakeur
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

The objectives of this qualitative research were to study the pattern of alcohol consumption affecting domestic violence and to study the characteristics and extent of domestic violence. The research collected data using in-depth structure interview questionnaires, voice record, and non-participating observation. The sample group contained 17 people, of which 8 were perpetrators and 9 were victims of domestic violence. Data analysis was done utilizing the descriptive method. The research has identified a pattern of alcohol consumption that affects domestic violence. It shows that the perpetrators started drinking alcohol between 15 to 22 years of age and had drunk alcohol for more than 10 years. The common types of alcohol were Thai traditional vodka (Lao Khao), Brown spirit (Lao See) and beer. In terms of frequency of alcohol consumption, the perpetrators drank everyday or almost everyday. In respect of the quantity of alcohol consumption each time, the Thai traditional vodka (Lao Khao)'s group drank half to two bottles, the Brown spirit (Lao See)'s group drank half to one and half bottles, and the beer's group drank one to two and half bottles. For the location of alcohol consumption, it is found that those who drank at home alone in the evening spent around 60 baht each time. Those who drank at home alone all day spent around 80-200 baht, and those

who drank with friends after work spent 200 baht or more each time. In relation to the characteristics and extent of domestic violence, male perpetrators committed medium level of psychological violence most often, which included yelling and raising the voice. For the female victims, they experienced medium level of psychological violence the most, which included yelling, and raising voices. In terms of physical violence, it is found that the male perpetrators committed strong level of physical violence the most, including kicking, and punching. The female victims experienced medium and low levels of physical violence the most, which included slapping, hitting, pushing with feet, and throwing things at. It is suggested that the most effective methods of prevention of domestic violence are health education to raise the awareness of alcohol intoxication to the brain, and the hazards of heavy alcohol drinking as opposed to moderate drinking, combined with anti-drinking campaigns. It is also important to establish Help Center in every province for women who have suffered domestic violence.

ชื่อเรื่อง	ความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายของผู้ป่วย ติดแอลกอฮอล์ ในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ชลีพร แสนไชย
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิจัย

บทคัดย่อ

การติดแอลกอฮอล์เป็นปัญหาที่สำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เสพในด้านร่างกาย จิตใจ ครอบครัว สังคม และเศรษฐกิจ ยิ่งไปกว่านั้น พบว่า ผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์มีความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายมากกว่าคนทั่วไป ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายในผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์จึงมีความสำคัญเพื่อให้การดูแลผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์เป็นไปอย่างครอบคลุม

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาหาระดับความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายของผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกรกฎาคม 2549 จำนวน 203 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสัมภาษณ์ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ประเมินความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายโดยพยาบาล (The Nurses' Global Assessment of Suicide Risk : NGASR) ซึ่งแปลเป็นภาษาไทย โดยผู้ศึกษา แปลกลับเป็นภาษาอังกฤษโดยผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน และได้ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (KR-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ มีความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายเป็นร้อยละ 100 โดยมีระดับความเสี่ยงในการฆ่าตัวตาย ตั้งแต่ระดับน้อยถึงระดับสูงมาก มีความ

เสี่ยงในการฆ่าตัวตายเป็นกลาง ร้อยละ 25.1 มีความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายสูง ร้อยละ 15.3 และมีความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายสูงมาก ร้อยละ 14.8

ผลการศึกษานี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนให้การช่วยเหลือเพื่อป้องกันปัญหาในการฆ่าตัวตาย ในผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีระดับความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายในระดับสูงและสูงมาก นอกจากนี้การประเมินความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายในผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ สมควรที่จะได้รับการประเมินทุกรายเพื่อเป็นการส่งเสริมการป้องกันปัญหาการฆ่าตัวตายที่จะเกิดขึ้นต่อไป

ชื่อเรื่อง	การดื่มสุราแบบอันตรายกับปัญหา ความรุนแรงในครอบครัวไทย : กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ศึกษาและกลุ่มควบคุมแบบจับ
ผู้แต่ง	รณชัย คงสกนธ์ และนฤมล โพธิ์แจ่ม
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัย อีสเทิร์นเอเชีย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการดื่มสุราแบบอันตรายกับการเกิดความรุนแรงในครอบครัวไทย

วิธีการศึกษา ใช้ระเบียบวิธี Matching case – control study กลุ่มตัวอย่างอื่น คือ ครอบครัวที่มีความรุนแรง 100 ครอบครัวเปรียบเทียบกับครอบครัวที่ไม่มี ความรุนแรง 100 ครอบครัว

ผลการศึกษา พบว่า ครอบครัวที่มีความรุนแรงมีการดื่มสุราแบบอันตราย คิดเป็นร้อยละ 83 ส่วนครอบครัวที่ไม่มี ความรุนแรง มีการดื่มสุราแบบเป็นอันตรายร้อยละ 56 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการดื่มสุราแบบอันตรายกับการเกิดความรุนแรงในครอบครัว ได้ ODD Ratio เท่ากับ 3.84 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.001$

สรุป การศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ชัดเจนของการดื่มสุราแบบอันตรายเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดความรุนแรงในครอบครัวไทย โดยมีอัตราเสี่ยงสัมพัทธ์เป็น 3.84 เมื่อเทียบกับครอบครัวที่ไม่ดื่มสุรา

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านผลกระทบ : ด้านเศรษฐกิจ**

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2531
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2550 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2531 เป็นการสำรวจครั้งที่ 9 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่อื่นๆ สำหรับเฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อปีของครัวเรือนโดยรวมทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายปีละ 49,932 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค 45,648 บาท หรือร้อยละ 91.4 (ในจำนวนนี้ร้อยละ 36.5 เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มและอีกร้อยละ 54.9 เป็นค่าสินค้าและบริการ) ที่เหลือประมาณ 4,284 บาท หรือร้อยละ 8.6 เป็นค่าใช้จ่ายที่มีใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค คือค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกัน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มน้ำอัดลมนั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายจำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วนของเครื่องดื่มน้ำอัดลมเฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 960 บาท หรือร้อยละ 2.0 , ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพ 2,016 บาท หรือร้อยละ 2.1, ภาคกลาง 1,152 บาท หรือร้อยละ 2.3 , ภาคเหนือ 828 บาท หรือร้อยละ 2.0 , ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 528 บาท หรือร้อยละ 1.4 และภาคใต้ 936 บาท หรือร้อยละ 1.8

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2533
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2533
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2550 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2533 เป็นการสำรวจครั้งที่ 10 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่อื่นๆ

สำหรับเฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อปีของครัวเรือนโดยรวมทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายปีละ 65,244 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค 59,304 บาท หรือร้อยละ 90.9 (ในจำนวนนี้ร้อยละ 36.2 เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มและอีกร้อยละ 54.7 เป็นค่าสินค้าและบริการ) ที่เหลือประมาณ 5,940 บาท หรือร้อยละ 9.1 เป็นค่าใช้จ่ายที่มีใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค คือค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกัน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มน้ำอัดลมนั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายจำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วนของเครื่องดื่มน้ำอัดลมเฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 960 บาท หรือ ร้อยละ 1.5, ในเขตกรุงเทพ และ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพ 2,028 บาท หรือร้อยละ 1.6, ภาคกลาง 1,356 บาท หรือร้อยละ 2.0 , ภาคเหนือ 732 บาท หรือร้อยละ 1.3 ,

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 468 บาท หรือร้อยละ 1.0 และภาคใต้ 756 บาท หรือร้อยละ 1.2

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2535
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2535
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2550 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2535 เป็นการสำรวจครั้งที่ 11 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่อื่นๆ

สำหรับเฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อปีของครัวเรือนโดยรวมทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายปีละ 78,348 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค 70,704 บาท หรือร้อยละ 90.2 (ในจำนวนนี้ร้อยละ 34.8 เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มและอีกร้อยละ 55.4 เป็นค่าสินค้าและบริการ) ที่เหลือประมาณ 7,644 บาท หรือร้อยละ 9.8 เป็นค่าใช้จ่ายที่มีใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค คือค่าภาษี ค่าของขัญ เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกัน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มน้ำอัดลมนั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายจำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วนของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนที่ราชอาณาจักร 2,088 บาท หรือร้อยละ 2.7 , ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ 4,344 บาท หรือร้อยละ 2.7, ภาคกลาง 2,376 บาท หรือร้อยละ 3.0 , ภาคเหนือ 1,440 บาท หรือร้อยละ 2.4 , ภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ 1,356 บาท หรือร้อยละ 2.4 และภาคใต้ 2,016 บาท หรือร้อยละ 2.9

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2537
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี 2500 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2537 เป็นการสำรวจครั้งที่ 12 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่อื่นๆ

สำหรับเฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อปีของครัวเรือนโดยรวมทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายปีละ 90,804 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค 81,408 บาท หรือร้อยละ 89.7 (ในจำนวนนี้ร้อยละ 33.7 เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มและอีกร้อยละ 56.0 เป็นค่าสินค้าและบริการ) ที่เหลือประมาณ 9,396 บาท หรือร้อยละ 10.3 เป็นค่าใช้จ่ายที่มีใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค คือค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกัน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มน้ำอัดลมนั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายจำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วนของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 1,476 บาท หรือร้อยละ 1.6 , ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ 3,192 บาท หรือร้อยละ 2.0, ภาคกลาง 1,704 บาท หรือร้อยละ

1.8 , ภาคเหนือ 1,104 บาท หรือร้อยละ 1.5 , ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 876 บาท หรือร้อยละ 1.3 และภาคใต้ 1,224 บาท หรือร้อยละ 1.4

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2539
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2500 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2539 เป็นการสำรวจครั้งที่ 13 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่อื่นๆ

สำหรับเฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อปีของครัวเรือนโดยรวมทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายปีละ 110,280 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค 96,864 บาท หรือร้อยละ 87.8 (ในจำนวนนี้ร้อยละ 32.2 เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มและอื่กร้อยละ 55.6 เป็นค่าสินค้าและบริการ) ที่เหลือประมาณ 13,416 บาท หรือร้อยละ 12.2 เป็นค่าใช้จ่ายที่มีไว้เพื่อการอุปโภคและบริโภค คือค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกัน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มน้ำอัดลมนั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายจำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วนของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 2,724 บาท หรือร้อยละ 2.5 , ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ 6,348 บาท หรือร้อยละ 3.0, ภาคกลาง 3,012 บาท หรือร้อยละ 2.6 , ภาคเหนือ 1,956 บาท หรือร้อยละ 2.3 , ภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ 1,704 บาท หรือร้อยละ 2.1 และภาคใต้ 1,812 บาท หรือร้อยละ 1.7

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2541
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2500 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนจนสภาพความเป็นอยู่อื่นๆ

ในปี 2544 ครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 10,389 บาทต่อครัวเรือน หรือ 2,779 บาทต่อคน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การซื้อ/เช่าบ้าน ที่ดินและของมีค่า เช่น เพชร พลอยต่างๆ) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 83.2 ของรายได้ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคอีกร้อยละ 86.3 และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคอีกร้อยละ 13.7 ซึ่งได้แก่ค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น สำหรับค่าอุปโภคและบริโภคที่สำคัญคือ อาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งครัวเรือนใช้จ่ายประมาณร้อยละ 35.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วน

ค่าใช้จ่ายของการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 152 บาท หรือร้อยละ 1.5, ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ 324 บาท หรือร้อยละ 1.6, ภาคกลาง 195 บาท หรือร้อยละ 1.8, ภาคเหนือ 123 บาท หรือร้อยละ 1.5, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 81 บาท หรือร้อยละ 1.1 และภาคใต้ 101 บาท หรือร้อยละ 1.0

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการผลิตสุราเถื่อนในเขตอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	เจริญ สร้างถิ่น
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือ (1) หาปริมาณการผลิต การจำหน่าย และการบริโภคสุราเถื่อนและรายได้ ในรูปของภาษีสรรพสามิตที่รัฐสูญเสียไป (2) หาสาเหตุที่ประชาชนยังยึดอาชีพการผลิตและจำหน่ายตลอดจนยังนิยมดื่มสุราเถื่อน และ (3) เพื่อนำผลการศึกษานี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากการใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ผู้กระทำผิดข้อหาผลิต จำหน่าย บริโภค และมีสุราเถื่อนในครอบครอง จำนวน 112 ราย ที่สำนักงานสรรพสามิต อำเภอสันป่าตอง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน 2541

ผลการศึกษา พบว่า ผู้กระทำผิดเรื่องสุราเถื่อน 2/3 เป็นเพศชาย และ 1/3 เป็นเพศหญิง เป็นผู้มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 44.6) รองลงไปเป็นผู้มีอายุระหว่าง 20-30 ปี, 41-50 ปี ร้อยละ 22.3 และ 16.1 ตามลำดับ

ในจำนวนผู้กระทำผิด 112 ราย เป็นผู้กระทำผิดข้อหาเรื่องการผลิตสุราเถื่อน 39 ราย ผลิตสุราเถื่อนเฉลี่ยประมาณ 422 ขวดต่อเดือน (5,064 ขวด/ปี/คน) ทำให้มีรายได้ 3,367.95 บาท/เดือน/คน (40,415.4 บาท/ปี/คน) ทำให้รัฐสูญเสียเงินภาษี 8,440 บาท/เดือน/คน (101,280 บาท/ปี/คน) ดังนั้น รัฐสูญเสียเงินภาษี $(101,280 \times 39) = 3,949,920$ บาท/ปี ผู้ผลิตเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 94.9)

ทราบว่า การผลิตสุราเถื่อนเป็นการทำผิดกฎหมาย และ ร้อยละ 84.6 ก็เคยถูกจับ แต่ 2/3 (ร้อยละ 74.4) ของ ผู้กระทำผิดก็ยังไม่คิดจะเลิกทำธุรกิจนี้ เพราะไม่มีอาชีพ อื่นที่ทำรายได้ดีกว่านี้ เพราะสุราเถื่อนได้รับความนิยม มากกว่า จำหน่ายได้ง่ายและขายดี เนื่องจากราคาไม่แพง และรสชาติดีกว่าสุราขาวจากโรงงาน

ผู้กระทำผิดฐานดื่มสุราเถื่อน มี 74 ราย จาก จำนวนผู้กระทำผิดทั้งหมด 112 ราย ร้อยละ 27 เป็นผู้เคย ถูกจับ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.3) ทราบอันตรายของการดื่ม สุราเถื่อน แต่ก็ยังดื่มต่อไปและมีเพียงร้อยละ 2.7 เท่านั้น ที่เคยเข้ารับการรักษาโรคพิษสุราในโรงพยาบาล

ผลกระทบทางสังคมที่สำคัญ คือ คนของ หมู่บ้านผลิตสุราเถื่อนเป็นคนที่ทั้งนำคูถูก และนำอิจฉา ของคนในหมู่บ้านที่ไม่ประกอบอาชีพนี้ นำคูถูกเนื่องจาก เขาประกอบอาชีพผิดกฎหมาย และนำอิจฉาเพราะมี รายได้ดีกว่าผู้ประกอบอาชีพถูกกฎหมาย ซึ่งอาจกล่าวได้ ว่าเขาถูกมองเป็น “ผู้ที่สังคมรังเกียจ”

โดยสรุปแล้ว เราพบว่า ผู้กระทำผิดฐานทำการผลิต การจำหน่าย และฐานดื่มสุราเถื่อน ไม่กลัวแรงกฎหมายเลย ยังดื้อดึงและต่อต้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งนี้ อาจเป็น เพราะไม่มีโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีสำหรับคนเหล่านี้ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบาย ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงความ เป็นอยู่ที่ดีทางเศรษฐกิจ และสวัสดิการสังคมแก่คนเหล่านี้

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2543
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจ สภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี 2500 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2543 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของ บริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับ สินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของ ทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสุขภาพ ความเป็นอยู่อื่นๆ

ในปี 2543 ครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายโดย เฉลี่ยประมาณเดือนละ 9,848 บาทต่อครัวเรือน หรือ 2,722 บาทต่อคน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การ ซื้อ/เช่าบ้าน ที่ดินและของมีค่า เช่น เพชร พลอยต่างๆ) ซึ่ง คิดเป็นร้อยละ 81.1 ของรายได้ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคอีกร้อยละ 86.9 ของ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภค บริโภคอีกร้อยละ 13.1 ซึ่งได้แก่ค่าภาษี ค่าของขวัญ เงิน บริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น สำหรับค่าอุปโภคและบริโภคที่สำคัญคือ อาหาร และเครื่องดื่ม ซึ่งครัวเรือนใช้จ่ายประมาณร้อยละ 32.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายใน ครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วนของ

เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่ว
ราชอาณาจักร 197 บาท หรือร้อยละ 2.0

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและ สังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2544
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจ
สภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่
ปี 2500 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2544 โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน
รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของ
บริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับ
สินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของ
ทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสภาพ
ความเป็นอยู่อื่นๆ

ในปี 2544 ครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายโดย
เฉลี่ยประมาณเดือนละ 10,025 บาทต่อครัวเรือน หรือ
2,800 บาทต่อคน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน
เช่น การซื้อ/เช่าบ้าน ที่ดินและของมีค่า เช่น เพชร พลอย
ต่างๆ) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.3 ของรายได้ทั้งหมด ใน
จำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคอีกร้อย
ละ 87.4 และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคอีก
ร้อยละ 12.6 ซึ่งได้แก่ค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค เบี้ย
ประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น
สำหรับค่าอุปโภคและบริโภคที่สำคัญคือ อาหารและ
เครื่องดื่ม ซึ่งครัวเรือนใช้จ่ายประมาณร้อยละ 32.5 ของ
ค่าใช้จ่ายทั้งหมด

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายใน
ครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน
จำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วน

ค่าใช้จ่ายของการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 185 บาท หรือร้อยละ 1.9, ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ 344 บาท หรือร้อยละ 1.8, ภาคกลาง 240 บาท หรือร้อยละ 2.2, ภาคเหนือ 145 บาท หรือร้อยละ 1.9, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 113 บาท หรือร้อยละ 1.6 และภาคใต้ 149 บาท หรือร้อยละ 1.5

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2545
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2500 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2545 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสุขภาพความเป็นอยู่อื่นๆ

ในปี 2544 ครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 10,889 บาทต่อครัวเรือน หรือ 3,102 บาทต่อคน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การซื้อ/เช่าบ้าน ที่ดินและของมีค่า เช่น เพชร พลอย ต่างๆ) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 79.3 ของรายได้ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคอภีกร้อยละ 88.2 และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคอภีกร้อยละ 11.8 ซึ่งได้แก่ค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น สำหรับค่าอุปโภคและบริโภคที่สำคัญคือ อาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งครัวเรือนใช้จ่ายประมาณร้อยละ 33.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วน

ค่าใช้จ่ายของการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 143 บาท หรือร้อยละ 1.3 , ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ 240 บาท หรือร้อยละ 1.2, ภาคกลาง 189 บาท หรือร้อยละ 1.7, ภาคเหนือ 122 บาท หรือร้อยละ 1.6, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 86 บาท หรือร้อยละ 1.2 และภาคใต้ 131 บาท หรือร้อยละ 1.2

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2547
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2500 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2545 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสุขภาพความเป็นอยู่อื่นๆ

ในปี 2547 ครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 12,297 บาทต่อครัวเรือน หรือ 3,564 บาทต่อคน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การซื้อ/เช่าบ้าน ที่ดินและของมีค่า เช่น เพชร พลอย ต่างๆ) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.2 ของรายได้ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคอีกร้อยละ 88.5 และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคอีกร้อยละ 11.5 ซึ่งได้แก่ค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น สำหรับค่าอุปโภคและบริโภคที่สำคัญคือ อาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งครัวเรือนใช้จ่ายประมาณร้อยละ 30.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วน

ค่าใช้จ่ายของการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 206 บาท หรือร้อยละ 1.7, ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ 322 บาท หรือร้อยละ 1.5, ภาคกลาง 277 บาท หรือร้อยละ 2.1, ภาคเหนือ 161 บาท หรือร้อยละ 1.7, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 127 บาท หรือร้อยละ 1.5 และภาคใต้ 215 บาท หรือร้อยละ 1.7

ชื่อเรื่อง	รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2549
ผู้แต่ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2500 โดยการสำรวจที่จัดทำในปี 2549 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อของบริโภคอาหารของครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของครัวเรือน การเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสุขภาพความเป็นอยู่อื่นๆ

ในปี 2549 ครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 14,311 บาทต่อครัวเรือน หรือ 3,564 บาทต่อคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 80.5 ของรายได้ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคอีกร้อยละ 88.7 และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคอีกร้อยละ 11.3 ซึ่งได้แก่ค่าภาษี ค่าของขัญ เงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น

สำหรับการสำรวจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะอยู่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามภาคและประเภทของค่าใช้จ่าย ในส่วนค่าใช้จ่ายของการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร 251 บาท หรือร้อยละ 1.7, ในเขตกรุงเทพและ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ 356 บาท หรือร้อยละ 1.4, ภาคกลาง 321 บาท หรือร้อยละ 2.1, ภาคเหนือ

204 บาท หรือร้อยละ 1.8, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 179 บาท หรือร้อยละ 1.7 และภาคใต้ 269 บาท หรือร้อยละ 1.8

ชื่อเรื่อง	การสูญเสียผลิตภาพการบริโภคแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	กรรณิการ์ จิตินุญสุวรรณ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาในหลายประเทศต่างระบุตรงกันว่า แอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพและสังคม ทั้งนี้มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่บ่งชี้ว่าต้นทุนทางสังคมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการสูญเสียผลิตภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อประเมินต้นทุนของการสูญเสียผลิตภาพจากการตายก่อนวัยอันควร การขาดงาน และประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลงจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในปี 2549

วิธีการศึกษา ต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพจากการตายก่อนวัยอันควรคำนวณด้วยวิธีทุนมนุษย์ (human capital approach) โดยนำจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคที่มีสาเหตุมาจากแอลกอฮอล์ทั้งหมดที่อยู่ในวัยทำงานคูณด้วยสัดส่วนที่เกิดจากแอลกอฮอล์ (Alcohol Attributable Fraction) ในแต่ละโรค คูณด้วยรายได้เฉลี่ยต่อปีของประชากร คำนวณผลรวมของรายได้ที่สูญเสียในแต่ละปีของแต่ละบุคคลตั้งแต่ปีที่เสียชีวิต จนกระทั่งอายุ 60 ปี โดยใช้อัตราลดที่ 3% และ 5%

ในส่วนการประมาณต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพจากการขาดงานและประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลงเป็นการสำรวจแบบภาคตัดขวางในกลุ่มประชากรไทยที่มีอายุระหว่าง 15 - 60 ปี ที่มึนงานทำ โดยไม่คำนึงถึงสถานะการดื่มแอลกอฮอล์ จากครัวเรือนตัวอย่าง

4,330 คนทั่วประเทศ คำถามที่ใช้ในการวัดประสิทธิภาพการทำงานที่ลดลง ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม Work Productivity and Activity Impairment - General Health และใช้วิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุในการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์การทำงานที่ลดลงจากการดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษา ผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาในหลายๆ ประเทศ โดยพบว่า การสูญเสียผลิตภาพจากการบริโภคแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดต้นทุนมูลค่าสูงต่อสังคมไทย

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	ประพัตร์ เนรมิตรพิทักษ์กุล และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทงาน	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพในทุกระบบของร่างกาย จิตใจและชีวิตความเป็นอยู่ทางสังคมโดยรวม และมีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคมามากกว่า 60 โรค ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพอย่างมาก อย่างไรก็ตาม การศึกษาค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้มุมมองทางสังคมในการศึกษา

สัดส่วนของการเกิดโรคซึ่งมีสาเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol-attributable fractions; AAFs), สามารถคำนวณโดยใช้ ความชุกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และความเสียหายสัมพันธ์ของการเกิดโรคต่าง ๆ ตามอายุและเพศซึ่งได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เป็นการวิเคราะห์เชิงอภิมาน ผลคูณของ AAFs กับจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดที่เป็นโรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะเป็นจำนวนผู้ป่วยในโรคนั้นๆ ซึ่งป่วยโดยมีสาเหตุมาจากการดื่มแอลกอฮอล์

สำหรับการประเมินค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยได้จาก ผลคูณระหว่างจำนวนผู้ป่วยที่เป็นโรคจากการดื่ม

แอลกอฮอล์กับค่าใช้จ่ายต่อน้ำหนักสัมพัทธ์ที่กำหนดโดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ผลการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพ ซึ่งประเมินจาก 17 โรคที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ พบว่า ค่าใช้จ่ายในผู้ป่วยนอก และ ผู้ป่วยใน มีมูลค่า 784,317,624 บาท และ 1,080,385,922 ตามลำดับ โดยค่าใช้จ่าย ด้านสุขภาพทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการดื่มน้ำอัดลมคือ 1,864,703,546 บาท ทั้งนี้พบว่าสัดส่วนค่าใช้จ่ายในงานบริการผู้ป่วยในคิดเป็นร้อยละ 58 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ผลการศึกษานี้ยืนยันว่าการดื่มน้ำอัดลมในประเทศไทย ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพอย่างมหาศาลทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะมีค่ามากขึ้นอย่างแน่นอน หากมีการประเมินให้ครอบคลุมกับโรคที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ให้ครบถ้วนยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรค่าใช้จ่ายสำหรับยาสูบและเครื่องดื่มน้ำอัดลมในประเทศไทย
ผู้แต่ง	สุรกร วิศิษฐ์สุวรรณ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทงาน	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมกรค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคยาสูบและเครื่องดื่มน้ำอัดลมของประชากรไทย โดยทำการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ อันได้แก่ อายุ เพศ รายได้ การศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และการประกอบอาชีพ เพื่อใช้ในการวางแผนหรือนำมาเป็นนโยบายของรัฐบาล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรการการบริโภคยาสูบ และเครื่องดื่มน้ำอัดลมของประชากรไทย การศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2547

ผลจากการศึกษานี้ สามารถกล่าวได้ว่า พฤติกรรมกรใช้จ่ายเพื่อการบริโภคยาสูบและเครื่องดื่มน้ำอัดลมนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ทั้ง 6 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าเมื่อประชากรมีอายุสูงขึ้น การบริโภคทั้งยาสูบและแอลกอฮอล์จะเพิ่มขึ้น เพศหญิงมีการบริโภคยาสูบและแอลกอฮอล์น้อยกว่า เพศชาย ประชากรที่มีรายได้สูงขึ้นมีการบริโภคยาสูบและเครื่องดื่มน้ำอัดลมน้อยลง หากครัวเรือนมีขนาดใหญ่จะทำให้มีการบริโภคยาสูบและเครื่องดื่มน้ำอัดลมมากกว่า ครัวเรือนที่มีขนาดเล็ก และประชากรที่มีอาชีพใช้แรงงาน มีการบริโภคยาสูบและเครื่องดื่มน้ำอัดลมน้อยกว่าอาชีพอื่นๆ

จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า หากต้องการลดพฤติกรรมกรใช้จ่ายสำหรับการบริโภคยาสูบ

และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ลดลง ควรพัฒนาการศึกษาให้ประชากรมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น เพราะการปรับปรุงเพียงปัจจัยเดียว ก็จะส่งผลถึงตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้จ่ายสำหรับการบริโภคยาสูบได้ครอบคลุมในทุกๆ ตัวแปร

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการเสพยาของผู้ จับขี้ยานพาหนะของจังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	บุษบา ชัยศรีสวัสดิ์สุข
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่อหน้า 50

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรม การดื่มสุราของผู้ นำครอบครัวและผลสืบเนื่องที่มีต่อ ครอบครัวในเขตตำบลม่วงชุม อำเภอ ท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
ผู้แต่ง	เขมวันต์ ณ อุดร
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่อหน้า 406

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรม การขับรถยนต์มีนเมา : แบบแผนการดื่ม
ผู้แต่ง	กมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่อหน้า 51

ชื่อเรื่อง	สุราในสังคมไทย : ผลการศึกษา โครงการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อ หามาตรการทางเลือกป้องกันแก้ไข
ผู้แต่ง	อดิษฐ์ หลายชูไทย, อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา และ วิชัย โปษยะจินดา
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สุข กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่อหน้า 66

ชื่อเรื่อง	การศึกษา และฟื้นฟูภูมิปัญญาเหล้า พื้นบ้าน เพื่อพัฒนารูปแบบให้ เหมาะสม กับวิถีชีวิต เศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม
ผู้แต่ง	เบญจรัตน์ เมืองไทย
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	-
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่อหน้า 409

ชื่อเรื่อง	การตรวจหาปริมาณสารที่อาจเป็น อันตรายต่อผู้บริโภคในสุราขาวที่ จำหน่ายในพื้นที่จังหวัดภาคกลาง
ผู้แต่ง	ลำชา ลักขณาภิชนัช และคณะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยการกษ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่อหน้า 432

ชื่อเรื่อง	บทบาทของเหล้าในชุมชนบ้านปงทอง หมู่ 7 ต.วังทอง อ.วังเหนือ จ.ลำปาง
ผู้แต่ง	จิตรานนท์ สุชาติ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่อหน้า 87

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมเครื่องดื่มสุรา สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและ สังคมผลกระทบต่อเครื่องดื่มสุราและ เจตคติต่อการดื่มสุราของผู้ป่วยสุรา
ผู้แต่ง	สุกมา แสงเดือนฉาย
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยการกษ กรมการแพทย์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ มีบทคัดย่อหน้า 88

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดื่มสุราของผู้ขับขี่ที่เมาสุราแล้วขับ รถในเขต กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	นงนุช ดันดิธรรม
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่อหน้า 124

ชื่อเรื่อง	การอักเสบในช่องท้องในผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง
ผู้แต่ง	อำนาจ ศรีรัตนบัลล์
ปีที่พิมพ์	2533
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์เวชสาร 34,11 (พ.ย.33) 893-904 ภาพประกอบ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	สถานการณ์อุบัติเหตุยานยนต์จากสุราในประเทศไทย.
ผู้แต่ง	กัลญญาณี โลศิริ
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กองระบาดวิทยา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	สถานการณ์ปัญหาสุขภาพเนื่องจากสุราในประเทศไทย
ผู้แต่ง	อรพรรณ เมฆาติลกกุล, ดิเรก อังตระกูล และ ศุภชัย ชินนะ
ปีที่พิมพ์	2534
แหล่งที่มา	คลินิก 7, 8 (ส.ค. 34) 578-579 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากการดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ชนุดม โรจนะบุรานนท์
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทจากแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	อรรพรรณ ศิลปกิจ
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลศรีธัญญา ปีที่2,ฉบับที่3 (ก.ย.-ธ.ค.37) 29-35 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการระงับรักษาสุขภาพจากการบริโภคสุรา : กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล
ผู้แต่ง	เอแบค โพลล์, สำนักวิจัย
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่ยานพาหนะและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ขนส่ง : รายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บในระดับจังหวัด ประเทศไทย พ.ศ. 2542-2543
ผู้แต่ง	พรเพ็ญ บุญสิทธิ์ ... [และคนอื่นๆ]
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	กองระบาดวิทยา 2545 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การสำรวจทางระบาดวิทยาของปัญหาการบริโภคแอลกอฮอล์ของกำลังพลทหารในกองทัพภาคที่ 1 กองทัพบกปี พ.ศ. 2549
ผู้แต่ง	พ.อ.ยศ.นพ.ราม รังสินธุ์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบของการดื่มสุราและสูบบุหรี่ : โครงการรณรงค์สร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ในแกนนำผู้สูงอายุ พีระศักดิ์ เลิศตระการนนท์
ผู้แต่ง	พีระศักดิ์ เลิศตระการนนท์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : 25 Studio, 2548
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การดื่มแอลกอฮอล์กับการติดเชื้อ Helicobacter pylori ในผู้ป่วยโรคแผลกระเพาะอาหารและลำไส้เล็กส่วนต้น
ผู้แต่ง	จุฑารัตน์ ปิติพิสุทธิพงศ์ , วิบูล อุทัยแสงสุข , สุภสิทธิ์ พรรณารุโณทัย
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	วารสารวิชาการสาธารณสุข 16, 3(ฉ.เพิ่มเติม) (พ.ค.-มิ.ย. 2550) S69-S77 : ตาราง, แผนภูมิ ภาพประกอบ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	เยาวชนกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ : ประเมินการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ผู้แต่ง	วิศิษฐ์ ฉวีพจน์กำจร , ณัฐจาพร พิชัยณรงค์, สุทธิลักษณ์ หนุรอด
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	อาเจียนเป็นเลือดภายหลังดื่มสุรา ในชายอายุ 21 ปี
ผู้แต่ง	รพีพร โรจน์แสงเรือง
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	แอลกอฮอล์ กรณีตัวอย่าง ผู้ป่วย แอลกอฮอล์ ชายไทยคู่อายุ 35 ปี
ผู้แต่ง	สมบัติ ศรีประเสริฐสุข
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	คลินิก 23,2(ก.พ. 2550),89-95 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

หนังสือเกี่ยวกับ
ด้านผลกระทบ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุรวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 1 วิกฤติปัญหาสุรา และนโยบาย 13-15 กรกฎาคม 2548 โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุรวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 2 แอลกอฮอล์: ผลกระทบและมาตรการเชิงประจักษ์ 13-14 ธันวาคม พ.ศ. 2549 โรงแรมรามารการ์เด็นส์
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2549
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เหล้า = How much is too much
ผู้แต่ง	ลีโอนาร์ด กรอสส์ และ สถาพร ศรีเมฆ แพล
ปีที่พิมพ์	2524
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : แม่น้ำ
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	อันตรายจากบุหรี่และสุรา
ผู้แต่ง	อรรวรรณ หุ่นดี, บรรณาธิการ
ปีที่พิมพ์	2528
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	พิษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	สมาคมพิษวิทยาแห่งประเทศไทย
ปีที่พิมพ์	2529
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : สมาคมพิษวิทยาแห่งประเทศไทย
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เสพติคมหากัย
ผู้แต่ง	ชามี อัฐกิจ, ระพีพรรณ วัจชุมทอง
ปีที่พิมพ์	2534
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ขาวประเสริฐ
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เรื่องใกล้ตัวที่ควรรู้ให้ใกล้ชิด บุหรี่ เหล้า ชา เทวดาหรือมัจจุราช
ผู้แต่ง	อคุศลย์ รัตนมันเกษม แพล
ปีที่พิมพ์	2534
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : หยินหยาง
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เหล้ากับคุณภาพชีวิต: ข้อมูลน่ารู้เพื่อคุณภาพชีวิตทั้งคุณผู้ดื่มผู้ที่คุณรักและครอบครัว
ผู้แต่ง	สมาคมป้องกันปัญหาจากสุราแห่งประเทศไทย
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : หยีนหยาง
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	โรคตับจากสุรา
ผู้แต่ง	เฟื่องเพชร เกียรติเสวี (กอนันตกุล)
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : หยีนหยาง
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การใช้แอลกอฮอล์ : การใช้ที่ก่อให้เกิดอันตราย และการคิดแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	จอห์น บี ซอนเดอร์ส
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่พิมพ์	เฮร์สต์ตัน : ควินส์แลนด์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เหยื่อ--เมาแล้วขับ
ผู้แต่ง	แท้งจิง ศิริพานิช
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : มูลนิธิเมาไม่ขับ
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เหยื่อ--เมาแล้วขับ 2
ผู้แต่ง	แท้งจิง ศิริพานิช
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	วัยมันส์วันเมา
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เกาท์ดาวน์ส์สวัสดิ์ผีใหม่
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ดาวยารวัน
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา: กรณีเป็นข่าว
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา: สิบลปากว่าไม่ เท่าตาเห็น
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา: กรณีศึกษา สาวเชียร์เบียร์
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

มาตรการและนโยบาย

ในส่วนนี้จะประกอบด้วยบทคัดย่อและรายชื่อหนังสือที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใน ส่วนของอุปสงค์ ซึ่งแบ่งเป็น

- ลดอุปทาน
  - กำหนดราคาภาษี
  - จำกัดการเข้าถึงและหาซื้อและการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อม
  - ควบคุมโฆษณาและส่งเสริมการขาย
  - ควบคุมการบริโภคในบริบทต่างประเทศ
- ลดอุปสงค์
  - การศึกษาและรณรงค์
  - ทางสังคมและชุมชน
- ลดผลกระทบ
  - ลดการป้องกันปัญหาสังคมที่เกิดจากการบริโภค (เมาไม่ขับ)
  - รักษาและให้การช่วยเหลือโดยเร็ว (การบำบัดรักษา)

โดยแต่ละด้านจะเรียงลำดับตามปีที่ทำวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยนั้นๆ ส่วนหนังสือจะอยู่ต่อบทคัดย่อ ซึ่งจะมีเฉพาะรายชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง แหล่งที่มาของหนังสือ โดยเรียงตามปีที่พิมพ์ และ ตอนท้ายของด้านมาตรการ/นโยบายจะเป็น รายชื่อของวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่หาไม่พบจากการไป ห้องสมุด (แหล่งที่มา) 3 ครั้ง ผู้วิจัยรวบรวมไว้เพื่อที่หากไปค้นมากกว่า 3 ครั้ง อาจจะพบ

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

ด้านมาตรการและนโยบาย : การกำหนดราคาภาษี

ชื่อเรื่อง	ภาษีสุราในประเทศไทย
ผู้แต่ง	ทวี สวนมาลี
ปีที่พิมพ์	2505
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติเกี่ยวกับ ภาษีสุรา ดังได้เสนอมานี้แล้วนั้น มีความมุ่งที่จะพิจารณา ศึกษาถึงลักษณะพิเศษของการภาษีสุราซึ่งมีความแตกต่าง กับภาษีอย่างอื่น ตามที่ทำการศึกษามา จะเห็นว่าภาษีสูรา มีความเกี่ยวข้องกับการเศรษฐกิจ การคลัง และการออก ข้อบังคับในการบริหารงานในด้านเศรษฐกิจนั้น การเก็บ ภาษีสุราทำให้การอุตสาหกรรมและการค้าสุราต้องดำเนิน ไปภายในเงื่อนไขและข้อบังคับของรัฐ ส่วนวิธีการหา รายได้จากสุราโดยแยกเก็บเป็นค่าภาษีและค่าธรรมเนียม ประเภทต่าง ๆ นั้น ทำให้การบริหารงานในการเก็บภาษี สุราต้องมีการออกกฎข้อบังคับ และวางเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับการผลิตและการค้าสุรา เพื่อให้ความเป็นธรรม และเกิดผลดีต่อการภาษีสุรา ด้วยเหตุนี้การเก็บภาษีสุราจึง มีความเกี่ยวพันทั้งฝ่ายผู้บริหาร ผู้ผลิต และฝ่ายผู้บริโภค ในด้านการคลังนั้น การเก็บภาษีสุรา นอกจากมีความ มุ่งหมายในการหารายได้แล้ว ในปัจจุบันยังมุ่งที่จะใช้เป็น ทางหนึ่งในการช่วยจัดระบบเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ ในสภาพมั่นคงดีขึ้น กล่าวคือ ในระยะที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ รัฐมีทางแก้ไขภาวะเงินเฟ้อได้ทางหนึ่งโดยการเก็บภาษี จากการใช้สินค้าประเภทต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อเก็บเงินเสีย บ้างให้ฐานะการเงินเข้าสู่ดุลยภาพตามปกติ การเก็บภาษี จากสินค้าสุราแม้ว่าจะเกิดความไม่เป็นธรรมใน การรับภาระแห่งภาษีตามความสามารถของบุคคลที่มี ฐานะแตกต่างกันในสังคมก็ตาม แต่การที่ผู้บริโภคต้อง

เสียสละเงินเป็นค่าภาษีตามความมากน้อยแห่งการบริโภค สุรานั้น ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าไม่เป็นการ กระทบกระเทือนสังคม เพราะการบังคับให้ผู้บริโภคต้อง เสียสละมากขึ้นตามจำนวนการบริโภคสุรานี้ เป็นการบีบ บังคับทางอ้อมมิให้มีการบริโภคสุรานั้นมากเกินไป จนเกิด เสียหายต่อการอนามัยของผู้บริโภคและความสงบ เรียบร้อยในสังคม การขึ้นอัตราภาษีสุราให้มีอัตราสูงขึ้น ย่อมมีผลกระทบต่อการผลิตและการค้าในระยะแรกที่มี การเก็บภาษีในอัตราใหม่ แต่ในระยะเวลาต่อมาเมื่อ ผู้บริโภคมีความสามารถทนต่อการรับภาระแห่งภาษีได้ แล้ว สภาพการผลิตและการค้าสุรากลับเข้าสู่สภาวะเดิม ฉะนั้นการวางนโยบายในการภาษีสุราจึงต้องดูถึงผลที่จะ ตกทั้งฝ่ายผู้ผลิตและฝ่ายผู้บริโภค จากการศึกษาภาษีสุรา ดังที่นำเสนอมาแล้ว พอจะสรุปผลได้คือ

1. ในเรื่องการปรับปรุงภาษีสูรานั้น ปรากฏว่า ภาษีสุราได้มีการปรับปรุงตามความเจริญทางการค้าและ ภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศตามภาวะการที่ เปลี่ยนแปลงมา กล่าวคือ แต่เดิมการเก็บภาษีสุราเป็นการ เก็บภาษีแบบภาษีเหมาโดยมีนายอกรสุราเป็นผู้รับผิดชอบ ผลจากวิธีการเก็บภาษีสุราแบบนี้ก่อให้เกิดการแย่งกันทำ การค้าสุรา ทำให้การอุตสาหกรรมสุราไม่มั่นคง เพราะการ ผลิตสุราขึ้นอยู่กับความสามารถในการผูกขาดของนาย อกรสุราแต่ละคน ดังนั้น เมื่อเปลี่ยนเป็นแบบเก็บภาษีสุรา โดยรัฐเป็นฝ่ายกำหนดเงื่อนไขการผลิตสุราแล้วเปิดให้มี การแข่งขันกันระหว่างผู้ผลิตสุราที่มีความสามารถเพื่อให้ ได้เงินภาษีสูรามากขึ้นกว่าเดิม และเกิดผลดีแก่การค้าสุรา การที่รัฐมีรายได้จากภาษีสุราได้มากขึ้นนี้ จะเห็นว่า นอกจากจะเป็นไปตามความเจริญตามภาวะการทาง เศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังประกอบด้วยการปรับปรุง วิธีการเก็บภาษีสุราให้รัดกุมยิ่งขึ้น เริ่มด้วยการใช้วิธีปิด แสตมป์สุราเพื่อแสดงการเสียภาษีสุรา การประมูลเก็บเงิน ค่าธรรมเนียมในการผลิตและขายส่งสุรา ตลอดจนการเพิ่ม อัตราภาษีสุราประเภทต่าง ๆ ให้สูงขึ้น การปรับปรุง

ดังกล่าวนี้มีผลทำให้รายได้จากสุรามีนับว่ามีจำนวนมากขึ้น อันเป็นผลดีต่อการเก็บภาษีสุราในเวลาต่อมา

2. การกำหนดสิ่งที่เป็นสุราเพื่อการเก็บภาษีนับเป็นสิ่งจำเป็นต้องมีกฎหมายกำหนดประเภทสินค้าขึ้นไว้เพื่อความเป็นธรรมและความแน่นอนในสิ่งที่จะต้องเสียภาษี เพราะในการค่านั้นผู้ผลิตย่อมประดิษฐ์สินค้าประเภทต่างๆ ออกจำหน่ายตามความต้องการของตลาด สินค้าชนิดต่างๆ เหล่านี้ บางชนิดมีสภาพคล้ายกัน เช่น สุราผสม ยา ดองสุรา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสินค้าอื่นที่มีแอลกอฮอล์ผสมออกจำหน่าย สินค้าเหล่านี้มีคุณสมบัติของสินค้า เช่นเดียวกับสุราที่ต้องเสียภาษี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางลักษณะของสินค้าเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาเก็บภาษีสุราตามลักษณะของสินค้าและอัตราที่จะเรียกเก็บให้เป็นการเหมาะสมกับชนิดและคุณภาพของสินค้าแต่ละประเภท เพื่อให้การหารายได้จากภาษีสุราเป็นไปตามความมุ่งหมายของรัฐ นอกจากนี้การกำหนดสิ่งที่เป็นสุรายังมีความจำเป็นในการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในคดีกระทำการละเมิดกฎหมายสุรา เพราะถ้าไม่มีการกำหนดให้เป็นหลักเกณฑ์เพื่อการพิจารณาแล้วย่อมทำให้เกิดการเลี่ยงภาษีสุรากันมากขึ้น อันจะเป็นผลเสียต่อการเก็บภาษีสุราในที่สุด ดังนั้น จึงต้องกำหนดสิ่งที่เป็นสุราเพื่อการเก็บภาษีขึ้นไว้ คือ สินค้าประเภทเชื้อสุรา สุรากลั่น สุราผสม และสุราแช่ การที่สินค้าใดจะจัดวางระดับอัตราภาษีสุราประเภทใดโดยย่ำสุดแต่ลักษณะการใช้ตามคุณสมบัติของสินค้าประเภทนั้น

3. ในเรื่องวิธีการภาษีสูรานั้น จะเห็นว่าการเก็บภาษีสูราที่มีลักษณะเป็นภาษีเก็บจากต้นทาง คือการผลิตสุราจะต้องเสียภาษีตามเงื่อนไขตั้งแต่เมื่อผลิตสุราขึ้น ดังนั้น ภาษีสุราจึงมีผลตกหนักแก่ผู้ผลิตในตอนแรก เพราะผู้ผลิตจะต้องรับภาระตั้งแต่เมื่อเริ่มผลิตสุราออกมาเป็นสินค้าแม้ยังไม่ทันขายก็ต้องรับภาระภาษีสุราเสียก่อน หากขายสุราขาดทุนก็ย่อมต้องรับความเสียหายยิ่งขึ้น และด้วยเหตุที่การเก็บเงินรายได้จากภาษีสุราเริ่มมาแต่การเสนอข้อ

ผูกพันตามเงื่อนไขในการผลิตและจำหน่ายสุราโดยผู้ผลิตและผู้ค้าสุราย่อมผูกพันจ่ายเงินค่าธรรมเนียมและค่าภาษีให้ตามสัญญาที่ตนตกลงกับทางการ ดังนั้น ปัญหาการเก็บภาษีสุราจึงเกิดขึ้นระหว่างฝ่ายผู้ผลิตสุรากับฝ่ายผู้เก็บภาษีสุรา เพราะหากฝ่ายผู้เสียภาษีสุราในตอนแรกไม่มีความสามารถในการรับภาระแห่งภาษีแล้ว ย่อมทำให้เกิดความเสียหายแก่การเก็บภาษีสุรา คือ เก็บภาษีไม่ได้ตามความต้องการ ทางแก้ไขในกรณีนี้ก็คือ การผ่อนผันตามข้อสัญญา เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตมีทางนำเงินมาชำระค่าภาษีเพื่อจะได้ทำการค้าสุราต่อไป ส่วนการที่รายได้จากการภาษีสูรามีทางเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อหารายได้หลาย ๆ ประเภทนี้ ทำให้ผู้รับภาระแห่งภาษีในตอนแรกเป็นผู้ต้องพยายามผลักภาระไปยังผู้บริโภคให้เร็วที่สุดที่ตนจะสามารถทำได้ เพื่อผลทางการค้าของตน ดังนั้น หากมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมประเภทต่าง ๆ มากยิ่งขึ้นอีกจะยิ่งทำให้ผู้ค้าสุราต้องขวนขวายหาทางเอาเปรียบในเชิงการค้ามากยิ่งขึ้น ผลจากการนี้ทำให้เกิดการแข่งขันกันขึ้นระหว่างผู้ผลิตและผู้ค้าสุรา และในที่สุดผู้ผลิตและผู้ค้าสุราที่มีความสามารถในการเชิงการค้าเท่านั้นจะกลายเป็นผู้ผูกขาดตลาดการค้าต่อไปแต่ผู้เดียว ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าการหารายได้จากสุราในลักษณะต่าง ๆ แม้จะเป็นผลดีแก่รัฐแต่กลับเป็นผลเสียแก่ผู้ผลิตและผู้ค้าสุราในที่สุด

4. การบริหารงานภาษีสูรา ตามรูปการจัดส่วนบริหารงานในปัจจุบันจะเห็นว่าเป็นผลดีแก่การภาษีสูราเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้ว่า รายได้จากภาษีสุราสูงขึ้นทุกทีในระยะเวลาแต่ปี 2501 เป็นต้นมา การเก็บภาษีสุราโดยจัดแบ่งส่วนราชการเป็นส่วนหนึ่งในกรมสรรพสามิตย่อมทำให้ทางราชการมีทางควบคุมการผลิตและการขายสุราได้รัดกุมยิ่งขึ้น ตามที่การผลิตสุราเคยโอนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมมาสมัยหนึ่งระหว่างปี พ.ศ. 2491 ถึงปี พ.ศ. 2502 นั้น เมื่อกรมสรรพสามิตรับโอนกิจการควบคุมการผลิตและจำหน่ายสุรามาจากกระทรวง

อุตสาหกรรมในปี พ.ศ. 2503 แล้ว ปรากฏว่ากรมสรรพสามิตเก็บรายได้จากสุราได้เงินสูงกว่าเงินที่เก็บได้ในปี พ.ศ. 2502 ถึง 66 ล้านบาทเศษ คิดเป็นจำนวนสูงขึ้นประมาณถึงร้อยละ 37.22 ทั้งนี้ ไม่รวมเงินค่าเช่าโรงงานสุรabayยี่ขันที่บริษัทสุรามหาคุณเช่าอีก 41 ล้านบาท นอกจากนี้ กรมสรรพสามิตยังมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมภาษีสุราอยู่ด้วย จึงทำให้การบริหารงานในการเก็บภาษีสุราในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและรัดกุมยิ่งขึ้น

5. ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินรายได้จากการภาษีสุรา จะเห็นว่า การเก็บภาษีสุราโดยแยกเก็บตามประเภทต่างๆ ของการประกอบการเกี่ยวกับการผลิตและการค้าสุราทำให้รัฐมีทางหารายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษีตามจำนวนการผลิตสุราออกจำหน่าย การหารายได้ประเภทต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็นรายได้ประเภทค่า ธรรมเนียมและรายได้ประเภทค่าภาษีสุรา นี้ มีผลทำให้การผลิตและการค้าสุราตกอยู่ในความควบคุมของรัฐมากขึ้น กล่าวคือ การเก็บค่าธรรมเนียมโรงต้มกลั่นสุรา ค่าธรรมเนียมร้านค้าสุรา และค่าธรรมเนียมประเภทอื่น ๆ เมื่อผู้ประกอบการถูกเก็บค่า ธรรมเนียมย่อมต้องผูกพันรับผิดชอบในการประกอบการตามประเภทที่ตนเสียเงินค่าธรรมเนียมนั้น จึงทำให้รัฐมีอำนาจเข้าตรวจตราและควบคุมในทุก ๆ ระยะของการผลิตและจำหน่ายสุรา การหาเงินรายได้โดยการเพิ่มอัตราภาษีสุราย่อมมีผลเป็นภาระตกแก่ผู้บริโภค ส่วนการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมย่อมมีภาระตกแก่ผู้ผลิตและผู้ขายสุรา เพราะการค้าสุราเป็นการค้าในระบบผูกขาดซึ่งรัฐเป็นฝ่ายกำหนดราคาจำหน่ายสุราตามความเหมาะสมของแต่ละเขตท้องที่ ฉะนั้น อัตราภาษีสุราจึงผลักดันต่อไปยังผู้บริโภคตามความหนักเบาแห่งการตั้งอัตราภาษี ในขณะที่นั้น ส่วนเงินค่าธรรมเนียมนั้นผู้ผลิตและผู้ขายหากไม่สามารถผลักภาระต่อไปได้ก็จะตกแก่ตนโดยตรง เมื่อเป็นดังนี้จะเห็นว่าการค้าสุราจะต้องมีผลกำไรมาก ผู้ค้าจึงจะทำการค้าอยู่ต่อไปได้ ดังนั้น ในการดำเนินนโยบาย

การภาษีสุรา หากประสงค์จะเก็บเงินรายได้จากสุราให้มากขึ้นแล้ว จำเป็นต้องหาทางเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตและผู้ขายสุรา มีทางค้าขายได้กำไรตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความสามารถในการหาเงินมาเสียภาษีให้กับรัฐตามข้อผูกพันในสัญญาการค้าสุราของตน ส่วนในด้านผู้บริโภค นั้นจะเห็นว่าแม้ภาษีสุราจะถูกเพิ่มอัตราภาษีให้สูงขึ้นอยู่เสมอตามภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงมา ก็ตามแต่ ปรากฏว่าการบริโภคสุราหาได้ลดน้อยลงไปจากเดิมไม่ ดังนั้น จึงเห็นว่าหากจะเพิ่มอัตราภาษีสุราให้สูงขึ้นอีก สูงตามความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นย่อมมีผลให้อำนาจซื้อ (Purchasing Power) ของผู้บริโภคมีมากขึ้น การบริโภคสุราจึงมีมากตามไปกับความร่ำรวยของประชาชน เมื่อเป็นดังนี้การวางระดับอัตราภาษีสุราให้สูงขึ้นอีกเป็นทางหารายได้ที่จะเกิดผลดีแก่การคลังของรัฐ

6. การวางบทกำหนดโทษในการภาษีสุราตามที่แยกได้เป็นบทกำหนดโทษตามสัญญาในการผลิตและค้าสุรากับบทกำหนดโทษเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนนั้น เพราะสุราเป็นสินค้าประเภทที่รัฐผูกขาดในกรมสรรพสามิต จึงต้องมีบทกำหนดโทษเป็น 2 ลักษณะ ดังกล่าว ในด้านการกำหนดโทษตามสัญญาการผลิตและจำหน่ายสุรานั้น เป็นการบังคับผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสุราอันเป็นทางบังคับเพื่อการหารายได้จากสุราซึ่งในปัจจุบันรัฐต้องอาศัยความสามารถของผู้ประกอบการผลิตและการค้าสุรา ในการหาเงินมาชำระตามสัญญาที่ตกลงไว้ แต่สภาพการค้าในปัจจุบันส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของคนต่างด้าว การที่คนต่างด้าวเข้ามามีอิทธิพลทางการค้านี้ทำให้การเก็บภาษีไม่ได้เต็มที่เพราะพวกพ่อค้าที่เป็นคนต่างด้าวย่อมมีความจำเป็นต้องชวนขายเพื่อการดำรงอยู่ของตน เมื่อถูกทางการบีบบังคับมากเข้าก็หาทางเอาตัวรอดก่อนเป็นสำคัญ ดังนั้น หากทางการเร่งรัดเก็บภาษีตรงตามสัญญาในบางครั้งจึงไม่ได้ผลตามความต้องการเพราะพ่อค้ายอมชำระแต่เพียงเงินค่าปรับซึ่งเป็นเงินจำนวนน้อยกว่าเงินภาษีที่ตนสามารถหาให้ได้ตามสัญญา เมื่อเป็นดังนี้ ย่อม

เกิดผลเสียต่อการภาษีสุรา ดังนั้น แม้ว่าจะมีบทกำหนดโทษแก่ผู้ผลิตและผู้ค้าสุราก็ตาม แต่การบังคับเพื่อการภาษียังขึ้นอยู่กับการณ์ที่พอจะหาทางตกลงกันได้ระหว่างฝ่ายผู้เก็บภาษีกับฝ่ายผู้ประกอบการค้าสุรา การดำเนินนโยบายผ่อนผันชำระค่าภาษีนี้นี้ย่อมต้องกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้นตามกรณีไป เพราะหากไม่พิจารณาโดยรอบคอบย่อมจะเป็นการเปิดทางให้ผู้ประกอบการค้าสุรามีทางหาประโยชน์ได้ โดยการประวิง เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีสุรามากขึ้น ฉะนั้น การพิจารณาบทลงโทษเกี่ยวกับการผิดสัญญาในการภาษีสุราจึงจำเป็นต้องดำเนินไปตามหลักถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ส่วนการวางบทกำหนดโทษเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนนั้น เป็นการวางบทลงโทษผู้กระทำการละเมิดต่อกฎหมายสุรา บทลงโทษนี้มีความมุ่งหมายเพื่อให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองการผลิตและการค้าสุราให้ เป็นไปตามเงื่อนไขของทางราชการเพื่อผลประโยชน์ในการภาษีและสุขภาพของประชาชน ด้วยเหตุที่การปล่อยให้มีผู้ทำสุราเถื่อนออกจำหน่ายนั้น นอกจากจะเป็นการทำให้รายได้จากภาษีสุราลดลงแล้วยังเป็นการทำลายสุขภาพของ ผู้บริโภคยิ่งขึ้น ซึ่งบางครั้งอาจจะถึงตายได้ เพราะสุราเถื่อนเป็นสุราที่ผลิตออกโดยไม่มี การรับรองในการตรวจสอบคุณภาพ จึงเป็นเหตุให้เกิดโทษแก่ผู้ดื่ม ดังนั้น การวางบทกำหนดโทษในทางบังคับเพื่อการปราบปรามการละเมิดกฎหมายสุรานี้ จำเป็นต้องเป็นบทกำหนดโทษ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดหลบไม่กระทำอีกหลังจากรับโทษแล้ว ฉะนั้น การกำหนดโทษให้มีอัตราเพิ่มโทษสูงขึ้น หากมีการกระทำความผิดอีกในเวลาต่อไปย่อมเป็นผลดีแก่การปราบปรามมิให้มีผู้กระทำความผิดอีก

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโครงสร้างภาษีสุราของไทย เข้าสู่ระบบสากล
ผู้แต่ง	อังคณี วรทรัพย์
ปีที่พิมพ์	2533
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ควรใช้ระบบอัตราตามราคาเพียงอัตราเดียว เพื่อที่จะทำให้การจัดเก็บภาษีสุราได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพโดยแท้จริง

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อให้ทราบถึงลักษณะ โครงสร้าง การจัดเก็บภาษีสุราในรูปของผลตอบแทนต่าง ๆ จากผลิตภัณฑ์สุราทั้งที่ผลิตในประเทศไทยและที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการนำมาพัฒนาโครงสร้างภาษีสุราที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน ให้สามารถจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างคืบง ทั้งนี้จะเป็นการเพิ่มรายได้ทางค่าภาษีและผลตอบแทนในกิจการสุรา เพื่อสนองตอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 7 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับต่อ ๆ ไป ให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาให้เป็นระบบสากลที่นานาประเทศยอมรับ รวมทั้งให้เกิดความเป็นธรรมในระบบการจัดเก็บภาษี

ขอบเขตการวิจัยการศึกษาโดยใช้ข้อมูลรายได้ภาษีอากร รายได้ประชาชาติ จำนวนประชากร ในรอบระยะเวลา 10 ปี หาความสัมพันธ์โดยทางคณิตศาสตร์ และคาดการณ์ในอนาคตอีก 5 – 10 ปี

เนื้อหาของการวิจัย ระบบการจัดเก็บภาษีสุรา ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน และหลักการสากลของต่างประเทศ มาพัฒนาและนำเทคนิคใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาระบบภาษี จากผลการวิจัยนำมาสรุปได้ว่า ในช่วงระยะแรก ๆ ระบบอัตราภาษีสุราทุกชนิดไม่ว่าสุราที่ผลิตในประเทศไทยหรือสุราต่างประเทศนำเข้า น่าจะจัดเก็บทั้งอัตราตามสภาพและอัตราตามราคาควบคู่กันไป ต่อเมื่อสภาวะเศรษฐกิจของประเทศเติบโตมากขึ้น ราคาสินค้าจะสูงขึ้นโดยอัตโนมัติ ช่วงนี้ระบบอัตราภาษีสุรา

ชื่อเรื่อง	การจัดเก็บภาษีสุรา กับ การพัฒนาอุตสาหกรรมสุราของไทย
ผู้แต่ง	นายอนุเทพ อุเทนสุด
ปีที่พิมพ์	2534
แหล่งที่มา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษา วิจัยเรื่องนี้จะเน้นไปทางด้านการบริหารงานจัดเก็บภาษีสุราโดยกล่าวถึงความเป็นมาของระบบเจ้าภาษีนายอากรเรื่อยมาจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้ปรับปรุงการจัดเก็บภาษีสุราใหม่โดยยกเลิกระบบเจ้าภาษีนายอากรเป็นให้ทางการจัดเก็บภาษีสุราเองและได้วิวัฒนาการเรื่อยมาจนกำหนดเป็นรูปแบบของนโยบายการบริหารงานสุราในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงด้านประวัติศาสตร์และผสมผสานกับข้อมูลในปัจจุบัน เพื่อวางแผนในอนาคตของการจัดเก็บภาษีสุรา เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสุราของไทย

จากผลการศึกษาและวิจัยถึงการบริหารงานจัดเก็บภาษีสุราในอดีต - ปัจจุบัน พอสรุปได้ว่า ทางการได้กำหนดนโยบายการผลิตและจำหน่ายสุรา เช่น สุราขาว สุราผสม (หงส์ทอง แสงทิพย์) สุราปรุงพิเศษ (แม่โจง กวางทอง) เพื่อหวังรายได้จากค่าภาษีสุรา ค่าธรรมเนียมพิเศษ ค่าผลประโยชน์ และค่าสิทธิ เป็นต้น เพื่อมอบสิทธิในการผูกขาดการผลิตและจำหน่ายสุราให้แก่เอกชน จึงทำให้เกิดผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสุรา หลายประการ ดังนี้

1. ผู้รับอนุญาตฯ จะเสนอคำตอบแทนให้แก่ทางการไว้เป็นจำนวนมากเพื่อให้ได้สิทธิในการผูกขาดการผลิตและจำหน่ายสุรา

2. ผลของการประมูลเพื่อหาผู้ได้รับอนุญาตฯ ทำให้ราคาสุราสูงเกินความจำเป็น เป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาคุณภาพสุราให้ดีขึ้นหรือตัดเทียมสุราต่างประเทศ

3. สัญญาการผลิตและจำหน่ายสุราระหว่างผู้ประกอบการแต่ละรายกับกรมสรรพสามิต ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน

4. อัตราภาษีสุราประเภทหรือชนิดที่คล้ายคลึงกัน แต่รับภาระภาษีแตกต่างกัน มีผลทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมสุราบางประเภทหรือบางชนิดไม่ดีเท่าที่ควร

สรุปและข้อเสนอแนะ

การบริหารงานสุราที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่า ทางการต้องการพึ่งพารายได้จากสุราทำให้ผู้รับอนุญาตฯ ต้องการให้ได้สิทธิในการผลิตและจำหน่ายสุราโดยเสนอคำตอบแทนให้ทางการในจำนวนที่สูงเกินความเป็นจริง เป็นเหตุให้ต้นทุนการผลิตสุราสูงจนไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ จึงมาขอต่อรองกับทางการให้ความช่วยเหลือในภายหลังเป็นเหตุให้ทางการมีรายได้จากสุราไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยและคุณภาพสุรามิได้รับปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

การศึกษาและวิจัยในครั้งนี้ จึงได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุงนโยบายการบริหารงานสุราเสียใหม่ โดยเสนอให้มีการเปิดเสรี โดยนำโรงงานสุรากลุ่มสรรพสามิต 12 โรงงาน โรงงานสุราจังหวัดกำแพงเพชร และโรงงานสุราบางยี่ขัน 1,2 มาเปิดประมูลขายให้เอกชนรับไปดำเนินการผลิตและจำหน่ายสุราได้ทุกชนิด (ยกเว้นสุราสามทับ หรือแอลกอฮอล์ โรงงานสุราองค์การสุรา เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายแต่เพียงผู้เดียว) ไม่มีเขตการจำหน่าย (ขายได้ทั่วประเทศ) จะช่วยยกระดับให้เกิดการแข่งขันทางด้านคุณภาพและราคา อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และเสริมสร้างให้ทางการมีรายได้จากภาษีสุราที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนา

คุณภาพสุรา เพื่อทดแทนการนำสุราต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร และเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายแข่งขันกับต่างประเทศอีกด้วย ทางกรมต้องดำเนินการปรับปรุงอัตราภาษีสุราชนิดที่มีความคล้ายคลึงกันให้รับภาระเท่ากัน เช่น สุราผสม สุราปรุงพิเศษ จัดเก็บอัตราตามสภาพลิตรละ 100 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (ตกขวดละ 26.25 บาท) หรือร้อยละ 35 ตามมูลค่า สุราพิเศษ จัดเก็บตามสภาพลิตรละ 80 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ รวมค่าธรรมเนียมพิเศษจะตกลิตรละ 200 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (ตกขวดละ 64 บาท หรือเท่ากับภาระในปัจจุบัน) แต่จัดเก็บตามมูลค่าเพิ่มขึ้นอีกอัตราหนึ่ง คือ ร้อยละ 35 ตามมูลค่าสุราแช่ (เบียร์) จัดเก็บอัตราตามสภาพเท่าเดิม คือ ลิตรละ 28 บาท (ตกขวดละ 17.64 บาท) แต่เพิ่มอัตราตามมูลค่าเป็นร้อยละ 60 สำหรับสุราแช่ ประเภทไวน์ จัดเก็บอัตราสภาพลิตรละ 10 บาท หรือร้อยละ 15 ตามมูลค่า โดยให้เสียภาษีในอัตราที่คิดเป็นเงินสูงกว่า เพื่อให้โครงสร้างการบริหารการจัดเก็บภาษีสุราเกิดความเหมาะสมและเป็นธรรม

จากผลการศึกษาและวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้าทางด้านพัฒนาอุตสาหกรรมใช้เชิงเทคนิคการผลิต เช่น การนำเครื่องมือเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพมาใช้พัฒนาอุตสาหกรรมสุรา หรือวิธีการเก็บบ่มสุราเพื่อให้สุรามีคุณภาพดีขึ้นต่อไป

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ความยืดหยุ่นและความลอยตัวของภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากสินค้าประเภทสุราแช่ชนิดเบียร์
ผู้แต่ง	สุภัทรา ห่อศรีสัมพันธ์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ ต้องการศึกษาระดับความยืดหยุ่นของภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น และความลอยตัวของภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความไหวตัวของภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของนโยบายภาษีของรัฐ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายด้านภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์และจัดทำประมาณการรายได้จากภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์ในอนาคตต่อไป

ในการศึกษาความยืดหยุ่นและความลอยตัวของภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์นั้นได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลอนุกรมเวลาของรายได้ภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์ ปริมาณการบริโภคเบียร์ อัตราภาษีเบียร์เฉลี่ย และมูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ (GDP) ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2522-2537 โดยใช้ Regression Analysis ทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละสมการด้วยเทคนิค Ordinary Least Square (OLS) ในรูปแบบสมการ double logarithmic function

จากการศึกษาช่วงปี 2522-2537 พบว่า ความยืดหยุ่นของภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์ต่อ GDP มีค่ามากกว่า 1 แต่ความลอยตัวของภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์ต่อ GDP มีค่าน้อยกว่า 1

ในส่วนที่เกี่ยวกับความสามารถในหารายได้ของ ภาษีสุราแซชชนิดเบียร์ (revenue performance) พบว่า หาก ปราศจากมาตรการทางด้านภาษีอากรแล้ว ภาษีสุราชนิด เบียร์มีความสามารถในการหารายได้ให้แก่รัฐ โดย อัตโนมัตिक่อนข้างสูง เนื่องจากสุราแซชชนิดเบียร์มีค่าความ ยืดหยุ่นของภาษีต่อ GDP มากกว่า 1

ในส่วนที่เกี่ยวกับความสามารถในการรักษา เสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยอัตโนมัติของภาษีสุราแซชชนิด เบียร์ (automatic stabilization) จากการศึกษา พบว่า ภาษี สุราแซชชนิดเบียร์ มีขนาดความสามารถในการรักษา เสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยอัตโนมัติในระดับสูง ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าค่าความยืดหยุ่นของภาษีสุราแซชชนิดเบียร์ต่อ GDP มีค่ามากกว่า 1

ผลการศึกษาถึงผลกระทบของการปรับเปลี่ยน มาตรการภาษีสุราแซชชนิดเบียร์ที่มีต่อรายได้ภาษีสุราแซ ชชนิดเบียร์ ซึ่งพิจารณาจากผลต่างของความลอยตัวกับ ความยืดหยุ่นของภาษีพบว่า การใช้มาตรการทางด้านภาษี อากรของรัฐบาลระหว่างปี 2522-2537 ยังผลให้ ประสิทธิภาพในการหารายได้ของภาษีสุราแซชชนิดเบียร์ลด น้อยลง

เมื่อนำแบบจำลองที่ได้ไปทำการประมาณรายได้ ภาษีสุราแซชชนิดเบียร์เปรียบเทียบกับค่าที่จัดเก็บได้จริงใน ปี 2538-2539 แล้วพบว่า มีค่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อ เปรียบเทียบกับค่าประมาณการของกรมสรรพสามิตในปี 2540-2541 แล้วพบว่า มีค่าใกล้เคียงกันมาก

ชื่อเรื่อง	ภาวะภาษีและความลอยตัวของ ภาษีมูลค่าเพิ่ม : กรณีสินค้าเบียร์ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ และสุรา พิเศษ
ผู้แต่ง	ภูมิฐาน รังกฤษณวัฒน์
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

จากการที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในปี พ.ศ.2540 สภาพชะลอตัว ของอุปสงค์ ตลอดจนการลดลงของเงินทุนนำเข้าจาก ต่างประเทศ ได้ส่งผลกระทบต่อเงินถึงภาคการผลิต และ สถานะการคลังของรัฐบาลขาดดุลเป็นครั้งแรกในรอบ 10 ปี เนื่องจากไม่สามารถเก็บภาษีได้ตามเป้า ดังนั้นรัฐบาลต้อง หารายได้เพิ่มขึ้นให้เพียงพอกับรายจ่าย และมาตรการหนึ่ง ที่รัฐบาลนำมาใช้คือ การขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 ในสินค้าทุกชนิดรวมทั้งเบียร์ เครื่องดื่ม ไม่มีแอลกอฮอล์ และสุราพิเศษด้วย และการที่จะพัฒนา ประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปได้ รัฐบาลควรมีความสามารถ ในการระดมทรัพยากรภายในประเทศเพื่อนำมาใช้ในการ เร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจของตนเองให้ได้มากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งที่ ผ่านมาประเทศไทยได้นำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทน ระบบภาษีการค้าในปี พ.ศ. 2535 สิ่งที่เป็นหลักประกัน ประการหนึ่งว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จในการ ระดมทรัพยากรจากระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อนำมาใช้ในการ พัฒนาประเทศหรือไม่ ก็คือระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมีค่า ความลอยตัวอยู่ในระดับสูงหรือไม่

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ ประการแรกต้องการศึกษาถึงภาวะภาษีของผู้ผลิตและ ผู้บริโภค จากการที่รัฐบาลขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อย ละ 7 เป็นร้อยละ 10 ของสินค้าเบียร์ เครื่องดื่มไม่มี

แอลกอฮอล์ และสุราพิเศษ โดยใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2540 ในการประมาณค่าสมการอุปสงค์และอุปทานของสินค้าดังกล่าว แล้วคำนวณหาภาระภาษีของผู้ผลิตและผู้บริโภคตามแนวคิดการวิเคราะห์ภาระภาษีแบบดุลยภาพบางส่วน วัตถุประสงค์ประการที่สองคือศึกษาถึงค่าความลอยตัวของรายรับภาษีมูลค่าเพิ่ม 3 ประเภทคือ ค่าความลอยตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าเบียร์และสุราพิเศษ ค่าความลอยตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งใช้วิธีการหาค่าความลอยตัวแบบ Partition Tax Buoyancy และค่าความลอยตัวของรายรับภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวม ซึ่งใช้วิธีการหาค่าความลอยตัวแบบ Traditional Tax Buoyancy โดยใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2536 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2540

ผลการศึกษาภาระภาษีของสินค้าเบียร์ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ และสุราพิเศษ พบว่าจากการขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 ผู้บริโภคสินค้าเบียร์รับภาระภาษีมากที่สุดคือร้อยละ 44.20 ของรายได้ภาษีทั้งหมดในสินค้านี้ที่รัฐบาลได้จากการขึ้นอัตราภาษี เนื่องจากมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาน้อยที่สุดคือ -1.48 ส่วนผู้ผลิตสินค้าเบียร์รับภาระภาษีน้อยที่สุดใน 3 สินค้าคือร้อยละ 55.80 ของรายได้ภาษีทั้งหมดในสินค้านี้ที่รัฐบาลได้จากการขึ้นอัตราภาษี เนื่องจากมีค่าความยืดหยุ่นของอุปทานต่อราคามากที่สุดคือ 1.17 สำหรับสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์และสุราพิเศษมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา -2.29 และ -1.97 ซึ่งพบว่าเมื่อรัฐบาลขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคของสินค้าทั้งสองดังกล่าวรับภาระภาษีในอัตราที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือผู้ผลิตสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์และผู้ผลิตสุราพิเศษรับภาระภาษีย่อยละ 76.77 และร้อยละ 78.43 ตามลำดับ รายได้ภาษีทั้งหมดในสินค้านี้ที่รัฐบาลได้จากการขึ้นอัตราภาษี ส่วนผู้บริโภค

สินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์และผู้บริโภคสุราพิเศษรับภาระภาษีย่อยละ 24.23 และร้อยละ 21.57 ตามลำดับของรายได้ภาษีทั้งหมดในสินค้านี้ที่รัฐบาลได้จากการขึ้นอัตราภาษี ซึ่งการที่ผู้บริโภคสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์รับภาระภาษีมากกว่าผู้บริโภคนสินค้าสุราพิเศษทั้งที่มีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์สูงกว่านั้นมีสาเหตุมาจากค่าความยืดหยุ่นของอุปทานต่อราคาของสินค้าไม่มีแอลกอฮอล์มีค่า 0.66 ซึ่งมากกว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปทานต่อราคาของสุราพิเศษที่มีค่า 0.54 ทำให้ผู้ผลิตสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้บริโภคได้มากกว่าผู้ผลิตสินค้าพิเศษ

สำหรับผลการศึกษาค่าความลอยตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าเบียร์และสุราพิเศษ และค่าความลอยตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งได้ใช้วิธี Partition Tax Buoyancy พบว่าค่าความยืดหยุ่นของรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มต่อฐานภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าเบียร์และสุราพิเศษมีค่ามากกว่ากรณีสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์คือมีค่า 1.01 และ 0.60 ตามลำดับ นั่นคือหากฐานภาษีของสินค้าเบียร์และสุราพิเศษกับฐานภาษีของสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นเท่ากันแล้วรายได้ภาษีที่เกิดจากสินค้าเบียร์และสุราพิเศษจะเพิ่มขึ้นมากกว่ารายได้ภาษีที่เกิดจากสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ และเมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นของฐานภาษีต่อดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมซึ่งในงานศึกษานี้ใช้เป็นตัว proxy ของรายได้ พบว่าความยืดหยุ่นดังกล่าวของสินค้าเบียร์และสุราพิเศษมีค่ามากกว่ากรณีสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์คือมีค่า 1.95 และ 1.20 ตามลำดับ นั่นคือหากรายได้เพิ่มขึ้นเท่ากันและประชาชนจะนำไปใช้จ่ายในสินค้าเบียร์และสุราพิเศษมากกว่าสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ และเมื่อพิจารณาค่าความลอยตัวคำนวณจากผลคูณของค่าความยืดหยุ่นดังกล่าวซึ่งพบว่า ค่าความลอยตัวของสินค้าเบียร์และสุราพิเศษมีค่า 1.97 ส่วนค่าความลอยตัวของสินค้าเครื่องดื่มไม่มี

มีแอลกอฮอล์มีค่า 0.72 นั่นคือหากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้รายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าเบียร์และสุราพิเศษมีค่ามากกว่ากรณีสินค้าเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ส่วนค่าความลอยตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวม ซึ่งใช้วิธีการหาแบบ Traditional Tax Buoyancy พบว่าค่าความลอยตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวมมีค่า 1.53 นั่นคือถ้าดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้รัฐบาลมีรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 1.53

ชื่อเรื่อง	ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิต ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ
ผู้แต่ง	วรพณี จารุณี
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิต ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ” มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาว่ากรมสรรพสามิตจัดเก็บรายได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร 2.) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิต ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 3.) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิต ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493

ผลการศึกษาพบว่า รายได้ประมาณการที่กรมสรรพสามิตได้กำหนดไว้ในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540-2543 จะลดลงตามลำดับ ส่วนรายได้ที่จัดเก็บได้จริงในปี พ.ศ. 2542 มีรายได้ที่จัดเก็บได้จริงจำนวนที่สูงกว่าปีอื่นๆ ส่วนปี พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นปีที่มีการขึ้นนโยบายสุราเสรีพบว่ารายได้ที่จัดเก็บได้จริงมีจำนวนค่อนข้างต่ำ ทั้งที่กรมสรรพสามิตก็ได้กำหนดรายได้ประมาณไว้ในอัตราที่ต่ำแล้วก็ตาม

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิต ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ มีดังนี้ 1.) ปัญหาผู้ประกอบการเดิมมีการกักตุนน้ำสุรา ซึ่งเพียงพอที่จะจำหน่ายต่อไปได้อีกในระยะเวลา 3-4 ปี และทำการจ่ายภาษีสุราเป็นที่เรียบร้อย

ก่อนสิ้นสัญญาสัมปทานเหมาย้ายในปี 2542 ทำให้ภายหลังจากมีการใช้นโยบายสุราเสรี มีการจ่ายภาษีน้อยลงจากเดิมเป็นจำนวนมาก 2.) ปัญหาการขนสุราข้ามเขตการจำหน่าย เนื่องจากการประมุขโควตาน้ำสุรามีจำนวนมากเกินกว่าที่สามารถจำหน่ายได้จริงเกิน 100% ทำให้มีการขนข้ามเขตจำหน่ายซึ่งกันและกัน 3.) ปัญหาหลบเลี่ยงภาษีสุรา ได้แก่ การลักลอบนำเข้าจากต่างประเทศ การทำสุราปลอมซึ่งมีอัตราของผู้กระทำความผิดสูงขึ้นทุกปี ทั้งนี้เนื่องจากอัตราโทษฐานความผิดเกี่ยวกับสุรามีอัตราโทษที่ต่ำ 4.) ปัญหาหลักการและข้อกำหนดของนโยบายสุราเสรียังไม่ออกมาเป็นที่แน่ชัด ซึ่งเป็นปัญหาในการกำหนดเป้าหมายในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิต

ชื่อเรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายที่ใช้จัดเก็บภาษีสรรพสามิตในระบบสุราเสรี
ผู้แต่ง	วิศิษฐ์ วชิรวิรุฬห์
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

โดยที่กฎหมายที่เป็นกลไกในการควบคุมการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสุราในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 5 วรรคแรก ได้บัญญัติ “ห้ามมิให้ผู้ใดทำสุราหรือมีภาชนะหรือเครื่องกลั่นสำหรับทำสุราไว้ในครอบครอง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี” ดังนั้น การที่อธิบดีกรมสรรพสามิตจะอนุญาตให้ผู้ใดทำและขายส่งดังกล่าวได้นั้น จึงประกอบด้วยกฎหมายที่เป็นงานทางนโยบายโดยตรงของรัฐหรือกฎหมายการบริหารงานสุราด้วย แต่เนื่องจากรัฐได้มีการเปลี่ยนแปลงเจตนารมณ์ในกฎหมายที่เป็นงานทางนโยบายโดยตรงของรัฐหรือกฎหมายการบริหารงานสุรา โดยได้ยุติบทบาทจากการเข้าไปผูกขาดการลงทุนดำเนินการเองในกิจการโรงงานสุราของรัฐ (หรือให้เอกชนเฉพาะรายที่รัฐให้สิทธิในการเข้าทำประโยชน์ในนามของรัฐ) เป็นเปิดกว้างให้เอกชนสามารถทำและจำหน่ายสุราของตนได้อย่างเสรี ดังนั้น การวิจัยเรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายที่ใช้จัดเก็บภาษีสรรพสามิตในระบบสุราเสรี” นี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงกฎหมายที่เป็นกลไกในการควบคุมการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสุรา ซึ่งได้แก่พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันสอดคล้อง เอื้อประโยชน์และสนับสนุนกฎหมายที่เป็นงานทางนโยบายโดยตรงของรัฐหรือกฎหมายการบริหารงานสุราตามระบบสุราเสรีหรือไม่

จากการวิจัยพบว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวกับคำจำกัดความชนิดของสุรา อำนาจของฝ่ายบริหารในการกำหนดเกี่ยวกับการทำและการจำหน่ายสุรา การกำหนดวิธีการเสียภาษีสุราที่ทำในราชอาณาจักร การขนสุรา การกำหนดลักษณะสีของแสดมปีสุราสำหรับปิดภาชนะบรรจุสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร วิธีการเงื่อนไขและข้อกำหนดเกี่ยวกับการขายสุราตามใบอนุญาตขายสุรา การกำหนดเขตการขนสุราที่ทำในราชอาณาจักรเข้ามาในหรือออกนอกเขตท้องที่ที่กำหนด ยังไม่สอดคล้องไม่เอื้อประโยชน์และไม่สนับสนุนกับกฎหมายที่เป็นงานทางนโยบายโดยตรงของรัฐตามระบบสุราเสรีดังกล่าว

จากการศึกษาวิจัยนี้ ผู้เขียนได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ในส่วนที่กฎหมายที่เป็นงานทางนโยบายโดยตรงของรัฐหรือกฎหมายการบริหารงานสุราได้ออกมาเพื่อสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นระบบสุราเสรี โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคำจำกัดความสุราแต่ละชนิด การกำหนดกรรมวิธีการทำสุรา การใช้เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีโดยวิธีอื่นเป็นแสดมปีสุราของรัฐบาลซึ่งใช้สำหรับการภาษีอากรตามประมวลกฎหมายอาญา ขยายพื้นที่การออกหนังสือสำคัญสำหรับขนสุราของร้านขายส่งให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และยกเลิกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะแต่ละสีของแสดมปีสุราสำหรับใช้ปิดภาชนะบรรจุสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรแต่ละประเภท เงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตขายปลีกสุราต้องซื้อสุราปรุงพิเศษ สุราขาวและสุราผสมที่ทำในราชอาณาจักรจากผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 ในเขตท้องที่จังหวัดเดียวกันกับผู้ได้รับใบอนุญาตให้ขายสุรานั้น และเขตการขนสุราที่ทำในราชอาณาจักรเข้ามาในหรือออกนอกเขตท้องที่ที่กำหนด ซึ่งจะนำไปสู่การก่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุลวัตถุประสงค์เพื่อลดการผูกขาด

ส่งเสริมให้มีการแข่งขัน เพื่อประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมสุรา เพื่อคุณภาพของผลผลิตและเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้บริโภคทั้งในด้านราคาและคุณภาพของสุราตามระบบสุราเสรี

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบของภาษีต่ออุปสงค์ผลไม้ไทยและสุราผลไม้ต่างประเทศ
ผู้แต่ง	พรรณนภา ช่างเพชร
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

ผลไม้นำเข้า ซึ่งเป็นการพิจารณาร่วมกันระหว่างอุปสงค์การบริโภค และกลยุทธ์ของผู้นำเข้าสุราผลไม้ พบว่าการปรับขึ้นของอัตราภาษีสรรพสามิตในอัตราสูงอย่างต่อเนื่องในอดีต ได้ส่งผลให้การบริโภคลดลง นอกจากนี้ยังสามารถลดการขาดดุลการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตาม รัฐต้องสูญเสียรายได้จากภาษีไปบางส่วน

บทคัดย่อ

สุราผลไม้นำเข้าอันได้แก่ ไวน์และแชมเปญ เป็นสินค้าที่ทำให้ประเทศไทยต้องขาดดุลการค้ากับต่างประเทศเป็นจำนวนมาก เนื่องจากไม่สามารถผลิตได้คุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยและให้โทษต่อร่างกาย ดังนั้นรัฐบาลสมัยต่างๆ จึงมักดำเนินนโยบายในการลดการบริโภค โดยอาศัยมาตรการทางราคาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีสรรพสามิตเป็นหลัก การศึกษานี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของภาษีสรรพสามิตที่มีต่อสุราผลไม้นำเข้า โดยเป็นการวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างอุปสงค์การบริโภค ซึ่งจะศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อการบริโภค ความสามารถในการทดแทนสุราผลไม้นำเข้าด้วยสุราผลไม้ไทย และกลยุทธ์ในการปรับตัวทางด้านราคาของผู้นำเข้า ซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์ผลกระทบจากภาษีในประเด็นหลักคือ ผลต่อการบริโภค ผลต่อดุลการค้า ผลต่อรายได้รัฐจากภาษี และผลต่ออุตสาหกรรมสุราผลไม้ไทยในการทดแทนสุราผลไม้นำเข้า ผลการศึกษาในส่วนของอุปสงค์การบริโภค พบว่าราคาสุราผลไม้นำเข้า และรายได้ผู้บริโภคนั้นเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเป็นอย่างมาก ดังนั้นนโยบายราคาจึงมีประสิทธิภาพในการลดการบริโภค ส่วนผลของการทดแทนกัน พบว่าสุราผลไม้ไทยไม่สามารถทดแทนสุราผลไม้นำเข้าได้ดีนัก แสดงให้เห็นว่านโยบายด้านราคาไม่ใช่นโยบายที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการบริโภคสุราผลไม้ไทยแทนสุราผลไม้ต่างประเทศ ส่วนผลการวิเคราะห์ผลจากภาษีที่มีต่อสุรา

ชื่อเรื่อง	มาตรการบังคับทางกฎหมายในการ จัดเก็บภาษีสุรา ศึกษาเฉพาะกรณี พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493
ผู้แต่ง	วันชัย ตั้งวิจิตร
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ภาษีสุราเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐ ซึ่งในการดำเนินกิจการสุราที่ผ่านมา รัฐจะอนุญาตให้ออกชนผลิตและจำหน่ายสุราในรูปของการประมูลผูกขาดโดยมีการกำหนดเขตการผูกขาดให้แก่ผู้ประมูลที่เสนอเงินค่าตอบแทนเป็นค่าผลประโยชน์หรือค่าสิทธิให้แก่รัฐสูงสุด รัฐจึงมีเงินรายได้จากภาษีสุราที่แน่นอนและแน่นอนเป็นกำไร แต่ในปัจจุบันรัฐได้เปลี่ยนนโยบายโดยให้มีการผลิตและจำหน่ายสุราได้อย่างเสรี เป็นผลให้เงินรายได้ที่รัฐเคยได้รับจากการผูกขาดดังกล่าวต้องขาดหายไป รัฐจึงควรปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารการจัดเก็บภาษีสุราจากเดิมเสียใหม่เพื่อให้สามารถติดตามและตรวจสอบผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้อีกทั้งเป็นการหารายได้จากค่าภาษีสุรามาทดแทนเงินค่าตอบแทนในส่วนที่ขาดหายไป

ในการปรับเปลี่ยนการบริหารการจัดเก็บภาษีสุราเพื่อให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีสุราได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยและมีประสิทธิภาพนั้นรัฐต้องมีเครื่องมือคือกฎหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้น พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีสุราจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของบทบัญญัติเสียใหม่โดยจำเป็นจะต้องมีมาตรการบังคับในการจัดเก็บภาษีที่เหมาะสมทั้งนี้ควรกำหนดให้มีการประเมินภาษีโดยเจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งที่จะทำให้การติดตามตรวจสอบการเสียภาษีเป็นไปอย่างทั่วถึง และสามารถจัดเก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยมากขึ้น ประกอบกับควร

กำหนดให้มีโทษหรือมาตรการทางแพ่ง คือเบี้ยปรับและเงินเพิ่มขึ้นในกฎหมายสุราก็จะเป็นการเร่งรัดให้ผู้ไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไว้ไม่ถูกต้องมาชำระภาษีให้รัฐรวดเร็วขึ้น ซึ่งเป็นการชดเชยค่าเสียหายที่รัฐต้องเสียโอกาสในการนำเงินค่าภาษีมาใช้ในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งเป็นการสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีที่ชำระภาษีโดยถูกต้องอีกด้วย

อย่างไรก็ตามเมื่อมีการกำหนดให้อำนาจในการประเมินภาษีโดยเจ้าพนักงาน ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นปัญหาข้อโต้แย้งระหว่างเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ประเมินภาษีอากรกับประชาชนผู้ซึ่งเป็นผู้เสียภาษี ดังนั้น พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องการอุทธรณ์การประเมินภาษี เพื่อให้โอกาสฝ่ายบริหารในการทบทวนการประเมินภาษีของตน และทำให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น ซึ่งหากข้อพิพาทดังกล่าวสามารถยุติในชั้นบริหาร ก็จะเป็นการแบ่งเบาภาระศาลได้

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนได้ศึกษาถึงมาตรการบังคับในการจัดเก็บภาษี เกี่ยวกับอำนาจการประเมินด้วยเจ้าพนักงาน เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม ตลอดจนการอุทธรณ์การประเมินภาษีจากกฎหมายภาษีของไทย คือ กฎหมายศุลกากรประมวลรัษฎากรและพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 อีกทั้งยังได้ศึกษากฎหมายภาษีต่างประเทศ จากประเทศจีน ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศแคนาดา

เมื่อได้มีการเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ซึ่งใช้บังคับในการจัดเก็บภาษีสุรา พบว่าพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการบังคับในการจัดเก็บภาษีสุราเช่นกฎหมายที่กล่าวข้างต้น ทำให้ไม่สามารถติดตามตรวจสอบการจัดเก็บภาษีได้ในขณะเดียวกันก็ขาดหลักประกันในการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษี จึงอาจกล่าวได้ว่าบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันสมควรได้รับการ

ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตลอดจนโครงสร้างของกฎหมาย โดยควรเพิ่มบทบัญญัติในการให้อำนาจในการประเมินภาษีโดยเจ้าพนักงานและบทบัญญัติกำหนดโทษทางแพ่ง เพื่อเป็นการติดตามและเร่งรัดให้ผู้ไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไว้ไม่ถูกต้อง มาชำระภาษีให้กับรัฐอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยและรวดเร็วขึ้นอีก ทั้งควรเพิ่มบทบัญญัติให้สิทธิผู้มีหน้าที่เสียภาษีสามารถที่จะอุทธรณ์การประเมินได้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีและทำให้ผู้เสียภาษีได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	ภาษีสรรพสามิตสุราแช่ชนิดเบียร์ : ความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ประกอบการ
ผู้แต่ง	ณดา จันทร์สม
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	พัฒนบริหารศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีทางอ้อมที่เก็บจากสินค้าและบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เป็นรายได้ของรัฐ และ (2) เพื่อควบคุม และจำกัดการบริโภคสินค้าบางชนิด เช่น สุรา ยาสูบ เป็นต้น โดย การจัดเก็บภาษีสินค้าสุรา มีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 เป็นกฎหมายบังคับใช้ โดยแบ่งสุราออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ สุราแช่ และสุรากลั่น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา โครงสร้าง ภาษีสรรพสามิต และลักษณะการจัด เก็บภาษีสุราแช่ชนิดเบียร์ และวิเคราะห์ความเหลื่อมล้ำของภาระ ภาษีสรรพสามิตสุราแช่ชนิดเบียร์ ระหว่างผู้ประกอบการ เบียร์ เป็นสุราแช่ซึ่งต้องเสียภาษีสุราตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493

โดยกฎหมายกำหนดฐานภาษีของสุราที่ทำในราชอาณาจักร คือ ราคาขาย ณ โรงงาน ซึ่งรวมภาษีสุราที่พึงจ่ายไว้ด้วย และฐานภาษีสำหรับสุรานำเข้า คือราคา Cost, Insurance and Freight (C.I.F.) รวมอากรเข้าภาษีสุราที่พึงชำระ และภาษีเพื่อกระทรวงมหาดไทย (สำหรับจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) โดยอัตราภาษีที่ใช้ในการ คำนวณภาษีแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ (1) อัตราภาษีตามมูลค่า กำหนด ร้อยละ 55 ของฐานภาษี และ (2) อัตราภาษี.

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเบียร์
ผู้แต่ง	คุณพิณิจ ฌ นครพนม
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	ปัญหาบางประการเกี่ยวกับภาษีสุรา
ผู้แต่ง	อรรถสิทธิ์ ศุภวรรณ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเบียร์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมिरายปีระหว่างปีงบประมาณ 2523-2547 โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis ประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการด้วยเทคนิค Ordinary Least Square (OLS)

จากผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศ ปริมาณการผลิตเบียร์ อัตราภาษีรายได้ภาษีเบียร์ปีที่ผ่านมา มีอิทธิพลต่อภาษีเบียร์ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเบียร์พบว่า นโยบายภาษีเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายได้ภาษีเบียร์มากที่สุด ถ้ารัฐบาลใช้นโยบายลดอัตราภาษีเพื่อกำจัดการบริโภคเบียร์ รัฐบาลจะมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเบียร์ลดลง แต่ถ้ารัฐบาลใช้นโยบายเพิ่มอัตราภาษี รัฐบาลจะมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเบียร์เพิ่มขึ้น

บทคัดย่อ

ภาษีสุรา จัดเป็นภาษีประเภทหนึ่งในภาษีสรรพสามิต ที่นำรายได้เข้ารัฐเป็นอันดับต้นๆ การบริหารจัดการเก็บภาษีสูรานั้น เพื่อให้รัฐได้ภาษีอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย รัฐต้องมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ต้องมีกฎหมายที่เหมาะสมเป็นรูปธรรมสมบูรณ์ ทั้งแบบโครงสร้างของกฎหมายภาษีอากร เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ได้บังคับใช้มาเป็นเวลานานกว่า 50 ปี และสภาพสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมาก การบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายในสมัยก่อนจึงอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้

ในการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการเก็บสุรารายปี ประการนั้น จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมโครงสร้างของบทบัญญัติเสียใหม่ ในเรื่องของปัญหานิยามความหมายของคำว่า สุรา ซึ่งกว้างเกินไป และมีได้จำกัดว่าเป็นวัตถุที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ประเภทไหน ปัญหาการแบ่งประเภทของสุราซึ่งยังไม่มีความชัดเจน ปัญหาที่ไม่มีนิยามความหมายของคำว่า การทำสุราและการเปลี่ยนแปลงสุรา ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกัน ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและผู้ที่ถูกจับกุม ปัญหาความชัดเจนในเรื่องของจุดแห่งความรับผิดชอบด้านภาษีอากร เมื่อนำสุราเข้าโดยเปรียบเทียบกับภาษีศุลกากรในเรื่องของเงื่อนไขหากมีการขึ้นภาษี ปัญหาในเรื่องของการขนสุราข้ามเขต และปัญหาเรื่องของการพกพาสุราในเวลาที่กำหนดไว้

นอกจากนั้น ยังได้นำกรณีศึกษา ในเรื่องของการขนส่งผ่านประเทศไทยไปยังประเทศที่สาม ข้อเสนอในการแก้ไข หรือยกเลิกพระราชบัญญัติสุรา โดยพัฒนาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติของรัฐ รวมถึงกรณีการขายสุราให้แก่เยาวชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

เมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ซึ่งใช้บังคับในการจัดเก็บภาษีสุราแล้วนั้น พบว่าพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ข้อบังคับรวมทั้งโทษในบางเรื่องมาเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ตลอดจนโครงสร้างของกฎหมาย เพื่อให้รัฐได้รับชำระภาษีอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย และมีความคล่องตัวและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ตามหลักการภาษีอากรที่ดี

ชื่อเรื่อง	การศึกษาทบทวนประวัติระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในต่างประเทศ
ผู้แต่ง	รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดาสามัญที่เสพติดและก่อให้เกิดผลกระทบจากการบริโภคมากมายไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ อุบัติเหตุ เศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้หลายมาตรการร่วมกันในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ มาตรการทางด้านภาษีจัดว่า เป็นมาตรการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการบริโภค ซึ่งแต่ละประเทศมีประวัติของการกำหนดนโยบายและมาตรการภาษีที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเหตุผลความจำเป็นและความเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศนั้นๆ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของต่างประเทศ และศึกษานโยบายและมาตรการภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในปัจจุบันของต่างประเทศ วิธีการวิจัยใช้การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิของประเทศต่างๆ ได้แก่ ประเทศสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และสังเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ประเทศสหราชอาณาจักรเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์(Specific rate) โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับผู้ผลิตรายย่อยที่มีปริมาณการผลิตไม่มากและสำหรับเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ ประเทศฝรั่งเศสเก็บทั้งภาษีสรรพสามิต

ตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์เช่นกัน โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มาจากประเทศที่เคยเป็นอาณานิคม นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังมีการเก็บภาษีเพิ่ม ณ สถานบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อนำเงินเข้ากองทุนประกันการเจ็บป่วย ประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีจำหน่าย ภาษีสรรพสามิตเก็บตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับผู้ผลิตรายย่อยที่มีปริมาณการผลิตไม่มาก ประเทศนิวซีแลนด์เก็บทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีสินค้าและบริการ โดยภาษีสรรพสามิตเก็บตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์เป็นหลัก ประเทศออสเตรเลียมีรูปแบบการเก็บภาษีเป็นแบบอัตราผสม กล่าวคือ ภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บโดยใช้ปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ ภาษีสุภาษิตเรียกเก็บตามมูลค่า (Ad valorem rate) ประเทศญี่ปุ่นเก็บภาษีแบบตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่อกิโลลิตร เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดแบ่งเป็น 10 ประเภท และ 11 ชนิด ตามชนิดของวัตถุดิบและกระบวนการผลิตประเภทเกาเหลาได้เรียกเก็บภาษีโดยใช้ปริมาณลิตรของแอลกอฮอล์ ซึ่งมีการเก็บภาษีค่อนข้างสูงสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเข้าเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมและที่ผลิตภายในประเทศ ทั้งประเทศญี่ปุ่นและประเทศเกาเหลาได้มีลักษณะการจกเก็บภาษีสคล้ายกัน นอกจากนี้ทั้งสองประเทศนี้ยังใช้มาตรการทางด้านภาษีคุ้มครองผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พื้นเมืองอีกด้วย ประเทศมาเลเซียเก็บภาษีโดยอัตราผสมคือ ร้อยละ 15 ของมูลค่าของใบราคาเป็นอัตราเดียว ประเทศฟิลิปปินส์เก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามมูลค่าที่เป็นราคาขายปลีกสุทธิ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของประเทศต่างๆ พบว่าในยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บภาษีสรรพสามิต

ตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์เป็นหลัก โดยมีแนวคิดที่ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังมีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์สูงเท่าใดก็ต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงตามไปด้วย เนื่องจากทำลายสุขภาพมากกว่า อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีฐานะเป็นทั้งประเทศผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้บริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชั้นนำของโลก จากข้อมูลล่าสุดขององค์การอนามัยโลก ปี พ.ศ. 2547 คนอเมริกันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 8.44 ลิตร ปี พ.ศ. 2546 คนฝรั่งเศสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 11.43 ลิตร และคนอังกฤษดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 11.75 ลิตร ซึ่งจัดอยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก รวมทั้งจำนวนคนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศดังกล่าวมีมากกว่าคนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลายเท่า ยิ่งกว่านั้นสิ่งสำคัญทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกามีประวัติของการผลิตและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเป็นเวลานาน แบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชาวยุโรปและชาวอเมริกันเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้การใช้มาตรการภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์นั้นก็เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายใหญ่ของโลก ซึ่งประเทศพวกนี้มุ่งที่จะลดปริมาณการดื่มไม่ได้มุ่งเพื่อลดจำนวนคนดื่ม ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า ทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระบบเดียวคือการเก็บตามปริมาณเป็นหลัก (specific rate) เช่นเดียวกับประเทศนิวซีแลนด์และญี่ปุ่น ส่วนประเทศออสเตรเลีย มาเลเซีย มีรูปแบบการเก็บภาษีเป็นแบบอัตราผสม กล่าวคือ การจกเก็บภาษีทั้ง ตามปริมาณแอลกอฮอล์ และตามมูลค่าโดยมีแนวคิดที่ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดาเป็นสินค้าที่ทำลายสุขภาพและสินค้าฟุ่มเฟือย จึงมีการเก็บทั้งภาษีตามปริมาณและภาษีตามมูลค่า โดยเฉพาะในออสเตรเลีย การเก็บภาษีตามมูลค่าเพื่อ

ปกป้องธุรกิจไวน์ในประเทศ ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ มีการเก็บภาษีตามมูลค่าที่คิดกับราคาขายปลีกเพื่อป้องกันการแจ้งราคาหน้าโรงงานต่ำกว่าที่เป็นจริง

จากการทบทวนระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของต่างประเทศจะเห็นว่าแต่ละประเทศจะใช้ระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ที่เหมาะกับบริบทภายในประเทศของตนเอง เพื่อให้ประเทศนั้น ๆ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างรายได้เข้ารัฐ คำนึงถึงสุขภาพ ปกป้องธุรกิจภายในประเทศ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับประเทศไทย ประเทศไทยไม่ใช่ประเทศที่มีแบบแผนการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ จนเป็นวัฒนธรรมเหมือนอย่างยุโรปและอเมริกา ดังนั้นการคิดออกแบบระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของไทย ต้องคำนึงถึงบริบทภายในประเทศของเราเอง เช่น ความชุกของผู้ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ปกป้องธุรกิจภายในประเทศ คำนึงถึงสุขภาพ ลดนักดื่มหน้าใหม่ เป็นต้น การออกแบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยคำนึงถึงบริบทต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างแท้จริง

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์การใช้มาตรการทางภาษีเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ศุภกฤษณ์ ไชยมณี
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. ศึกษาเหตุปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางภาษีสุรา เพื่อลดอุปสงค์ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาชายมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 300 ราย แบ่งเป็นนักศึกษาชายระดับปริญญาตรี จำนวน 200 ราย และระดับปริญญาโท จำนวน 100 ราย ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย การทดสอบไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการศึกษาโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ นั้นพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการดื่มน้ำ ได้แก่ 1) ระดับการศึกษา 2) ความสะดวกในการซื้อหรือดื่มน้ำ และ 3)ทัศนคติที่มีต่อการเพิ่มภาษี ปัจจัยที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับ ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มน้ำ (กรัม)/ครั้ง ได้แก่ 1) ความสะดวกในการซื้อหรือดื่มน้ำ และ 2)ทัศนคติที่มีต่อการเพิ่มภาษี จากผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ถ้าเพิ่มภาษีก็สามารถลดความถี่ในการบริโภคและปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มน้ำ (กรัม)/ครั้งได้ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มน้ำ (cc)/ครั้ง พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษา

ความสะดวกในการซื้อหรือดื่ม ทศนคติที่มีต่อการเพิ่มภาษีต่อการบริโภคและความรู้เรื่องการบริโภคสุราที่มีแอลกอฮอล์จำนวนมากมีความเสี่ยงเป็นต้นแข็ง ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่ม(cc)/ครั้ง แต่อย่างใด

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายจ่ายการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่คาดว่าสามารถอธิบายแบบจำลองได้ดี มีทั้งหมด 8 ตัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรายจ่ายการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ราคาของเครื่องดื่ม และปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่ม(cc)ที่ดื่ม/เดือน มีความสัมพันธ์กับรายจ่ายการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในทิศทางเดียวกัน ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่ม(กรัม)/ครั้ง และค่าปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่ม(กรัม)/ครั้ง และค่าเสียหายที่เกิดจากอุบัติเหตุมาแล้วนับครั้งล่าสุด มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในทิศทางตรงกันข้ามกัน ส่วนตัวแปรอื่นๆ ที่กำหนดเป็นตัวแปรหุ่นพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับรายจ่ายการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่นกัน เช่น ระดับการศึกษาอธิบายได้ว่าถ้าเป็นนักศึกษา ระดับปริญญาตรีรายจ่ายการดื่มสุราเฉลี่ยจะต่ำกว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท ตัวแปรอื่นๆ ที่พบว่ามี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรายจ่ายการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ สะดวกในการซื้อ/ดื่ม ทศนคติเรื่องการเพิ่มภาษีต่อความรู้เรื่องการบริโภคสุราที่มีแอลกอฮอล์จำนวนมากกว่า 80 กรัม/วัน เป็นระยะเวลาที่ดื่มกว่า 5-8 ปี จะมีความเสี่ยงในการเป็นต้นแข็ง

ผลการศึกษาความยืดหยุ่นของอุปสงค์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 4 ประเภท ได้แก่ สุราสี เบียร์ สุราขาว และไวน์คูลเลอร์ พบว่า สุราสีไทย/ระดับประหยัด มีความยืดหยุ่นมากกว่า 1 ถือว่ามีความยืดหยุ่นมาก เนื่องมาจากสามารถหาสินค้าทดแทนสุรากลุ่มนี้ได้มาก

และในกลุ่มสุราสี สุราสีระดับพิเศษ จะมีค่าความยืดหยุ่นน้อยที่สุด ความยืดหยุ่นเพราะว่าความยืดหยุ่นราคาสุราสีระดับพิเศษโดยปกติสูงมากอยู่แล้วเมื่อเพิ่มภาษีก็นำให้ราคาเปลี่ยนแปลงไปไม่มากเมื่อคิดเป็นสัดส่วนเปรียบเทียบกับราคาเดิมเช่นเดียวกับเบียร์ระดับมาตรฐาน/พิเศษ ที่มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าเบียร์ระดับประหยัด ส่วนสุราขาวมีความยืดหยุ่นน้อย ส่วนไวน์คูลเลอร์ มีความยืดหยุ่นน้อยที่สุด ดังนั้นการใช้มาตรการภาษีเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถใช้ได้กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทสุราสีไทย/ระดับประหยัด

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

**ด้านมาตรการและนโยบาย : การจำกัดการเข้าถึงและ
หาซื้อ และการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อม**

ชื่อเรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายในการควบคุมการเสพสุราของเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี
ผู้แต่ง	สิปคำรวัจโทศิลา จำเพชร
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นค่านิยมที่ปฏิบัติกันมาจนเคยชิน ผู้ใดพบเห็นถือว่าเป็นเรื่องปกติ เพราะสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่สามารถหาซื้อได้ง่ายและถูกต้องตามกฎหมาย แม้ว่าแพทย์ส่วนใหญ่จะมีความเห็นว่าเป็นยาเสพติด เนื่องจากไม่ได้มีส่วนในการเสริมสร้างส่วนต่างๆ ของร่างกาย แต่ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกากลับตีความว่า สุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอาหาร จึงทำให้การควบคุม และป้องกันปัญหาที่เกิดจากการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ค่อยจะได้รับความเอาใจใส่เท่าที่ควรจากทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันเป็นที่มาของปัญหาการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันที่มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนมากขึ้นด้วย

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมป้องกันและลดปัญหาการเสพสุราของเด็กและเยาวชน พบว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ยังไม่สามารถป้องกัน และควบคุมพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลอย่างเพียงพอ ดังนั้น จึงควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม และสามารถป้องกัน ควบคุม และแก้ไขการเสพสุราของเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี โดยเน้นไปทางด้านการคุ้มครองและควบคุมความประพฤติของเด็ก ซึ่งผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. กำหนดมาตรการป้องกันการซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผ่านทางการใช้โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ออนไลน์ หรือเครื่องมือสื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ประเภทอื่นๆ เพื่อส่งมาให้ผู้ซื้อที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี

2. จัดสรรให้มีอาสาสมัครคุมประพฤติที่เป็นเด็กและเยาวชน เข้ามาช่วยงานเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมตรวจตรา และป้องกันแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน

3. ควรกำหนดว่า การซื้อหรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี เป็นความผิดโดยจะต้องถูกลงโทษปรับและให้กระทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และกำหนดโทษปรับแก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กด้วย

4. ต้องเพิ่มอัตราโทษจำคุกหรือโทษปรับแก่บุคคลที่กระทำการ จำหน่าย จ่ายแจก แลกเปลี่ยน หรือ ให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ให้สูงขึ้น และกำหนดให้ต้องกระทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมร่วมด้วย

5. กำหนดอายุขั้นต่ำของบุคคลที่กฎหมายห้ามซื้อหรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กำหนดไว้ไม่เกิน 18 ปี ควรขยายช่วงอายุเพิ่มขึ้นเป็นไม่เกิน 20 ปี และกำหนดให้มีการออกบัตรแสดงอายุของบุคคลที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อหรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้

แต่อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาการเสพสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับบทบังคับทางกฎหมายเท่านั้น แต่จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกๆ ฝ่ายในสังคม เช่น ครอบครัว เพื่อน ครู อาจารย์ สถานศึกษา สื่อมวลชน และ ภาครัฐบาลด้วยเป็นต้น

ชื่อเรื่อง	ปัญหาและอุปสรรคในการจับกุมผู้จำหน่ายสุราบุหรีให้กับเด็กและเยาวชน อายุต่ำกว่า 18 ปี ศึกษาในเขต กองบังคับการตำรวจ นครบาล 7
ผู้แต่ง	สายชล เลื่องาม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการจับกุมผู้จำหน่ายสุราให้กับเด็กและเยาวชน อายุต่ำกว่า 18 ปี ศึกษาในเขต กองบังคับการตำรวจ นครบาล 7 มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาถึง สภาพการณ์จำหน่ายสุราและบุหรี ให้แก่เด็กและเยาวชน รวมถึงรูปแบบวิธีการในการจำหน่ายที่เกิดขึ้นใน กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการสืบสวนจับกุมผู้จำหน่ายสุราและบุหรีแก่เด็กและเยาวชน อายุต่ำกว่า 18 ปี ในเขต กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 และแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงวิธีการสืบสวนจับกุม การจำหน่ายสุรา และบุหรีที่เหมาะสมต่อไป วิธีการศึกษา โดยศึกษาจากเอกสารและศึกษาจากภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสายการป้องกันปราบปราม และแบบสัมภาษณ์รองผู้กำกับที่ควบคุมการสืบสวนจับกุม และผู้จำหน่ายสุราและบุหรีที่เคยโดนจับกุม มีกลุ่มตัวอย่าง เจ้าหน้าที่ตำรวจสายการป้องกันปราบปราม จำนวน 250 ราย รองผู้กำกับที่ควบคุมการสืบสวนจับกุม จำนวน 1 ราย และผู้จำหน่ายสุราและบุหรีที่เคยโดนจับกุม จำนวน 20 ราย

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 93.2 มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี ร้อยละ 51.6 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 52.4 มีสถานภาพสมรสมีบุตร ร้อยละ 40.4 มีตำแหน่งผบ.หมู่ ร้อยละ 60.0

มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 42.4 มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี ร้อยละ 28.0 เท่ากัน ปัญหาและอุปสรรคของปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอก พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($X = 2.86$) ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.27$) และปัญหาและอุปสรรคด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อยู่ในระดับมาก ($X = 3.57$)

ข้อเสนอแนะและการแก้ไขปรับปรุง ปัญหาและอุปสรรคในการจับกุมผู้จำหน่ายสุราบุหรีให้กับเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี ศึกษาในเขต กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ดังนี้

ด้านบุคลากร ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง กวดขันสถานประกอบการร้านค้าให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

ด้านงบประมาณและการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ

ด้านการบริหารงาน ควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในการเข้มงวด และจับกุมผู้ประกอบการร้านค้าที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ควรให้ความสำคัญกับนโยบายดังกล่าว เท่าเทียมกับนโยบายปราบปรามยาเสพติด และผู้มีอิทธิพลควรมีการชี้แจงนโยบายดังกล่าวแก่ผู้ประกอบการร้านค้าเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านค้าได้รับทราบอย่างชัดเจน

ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ควรมีการปรับปรุงข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อผู้ปฏิบัติงานสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรม ผู้ปฏิบัติควรมีการศึกษาถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างละเอียด และแม่นยำ เมื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ชื่อเรื่อง	การประเมินผลการบังคับใช้มาตรการ จำกัดการเข้าถึงและการหาซื้อ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ชนิดา เลิศพิทักษ์พงศ์ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	โครงการประเมินเทคโนโลยีและ นโยบายด้านสุขภาพ กระทรวง สาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างทั้งต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวม ประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงได้มีนโยบายและมาตรการต่างๆ ในการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับในประเทศไทย ในปี 2548 คณะรัฐมนตรีได้ประกาศให้มีการจำกัดการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา ศาสนสถาน และสถานบริการน้ำมัน ทั้งนี้ยังห้ามจำหน่ายให้กับเด็กและเยาวชนที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี และห้ามจำหน่ายนอกเวลา 11.00-14.00 น. และ 17.00-24.00 น. อย่างไรก็ตามยังไม่เคยมีการประเมินผลการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวว่ามี การปฏิบัติตามมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อประเมินผลการบังคับใช้มาตรการการจำกัดสถานที่จำหน่าย เวลาที่จำหน่าย และอายุผู้ซื้อ

วิธีการศึกษา

เป็นการสำรวจแบบภาคตัดขวาง (cross-sectional survey study) ในกลุ่มประชากรไทยที่มีอายุระหว่าง 15 – 60 ปี โดยไม่คำนึงถึงสถานะของการดื่มแอลกอฮอล์ เป็นผู้ที่มิงานทำ (ได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทน) ในระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมภาษณ์ และเป็นกลุ่มตัวอย่างของ

การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน(สศส.2) เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2550 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 71 ของกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมาระบุว่า สถานที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งล่าสุดคือร้านขายของชำ รองลงมาคือร้านสะดวกซื้อทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 8 ทั้งนี้พบว่า ร้อยละ 0.4 ของกลุ่มตัวอย่างระบุว่า ซื้อที่ร้านค้าในสถานบริการน้ำมันซึ่งเป็นสถานที่ห้ามจำหน่าย เมื่อพิจารณาถึงเวลาที่ซื้อ พบว่า ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลา 18.00-18.59 น. คิดเป็นร้อยละ 35 ทั้งนี้พบว่าร้อยละ 10.4 ของกลุ่มตัวอย่างซื้อแอลกอฮอล์ในเวลาที่ห้ามจำหน่าย คือ นอกเวลา 11.00-14.00 น. และเวลา 17.00-24.00 น. ในส่วนของมาตรการจำกัดอายุผู้ซื้อพบว่า ร้อยละ 0.8 ของผู้ที่ซื้อมีอายุ 15-17 ปี ซึ่งต่ำกว่าที่กฎหมายระบุ คือ 18 ปี จากผลการศึกษาพบว่า ยังคงมีการฝ่าฝืนมาตรการการจำกัดการเข้าถึงและการหาซื้อ ซึ่งภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวให้เข้มงวดมากขึ้น และควรพิจารณาขยายช่วงเวลาที่ห้ามจำหน่ายให้ครอบคลุมมากขึ้น

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

**ด้านมาตรการและนโยบาย : การควบคุมโฆษณา
และส่งเสริมการขาย**

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับ มาตรการควบคุมอุปทานของการ บริโภคสุรา
ผู้แต่ง	ฉัตรสุมน พุทธิภิญโญ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การจัดทำการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับ มาตรการควบคุมอุปทานของการบริโภคสุรา เพื่อลด การดื่มสุราเสนอแก่ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา เป็นที่ทราบกันว่า สุราเป็นยาเสพติดและเป็นอันตรายต่อสังคม ผลที่ตามมา มีมากมายทั้งที่เป็นโรคตับแข็ง มะเร็ง หัวใจ และปัญหาต่อ สุขภาพจิต เป้าหมายของทุกประเทศคือการลดสุราเพื่อลด อันตรายต่อบุคคล ครอบครัวและสังคม

อย่างไรก็ตาม กระบวนการของกระแส โลกาภิวัตน์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และประเทศในกลุ่ม อาเซียน ได้มีการร่วมกันจัดตั้งเขตการค้าเสรี(AFTA) โดย ให้ปฏิญญาระหว่างผู้นำของประเทศปีพ.ศ.2542 การตกลง ระหว่างประเทศเปิดให้เศรษฐกิจเสรีโดยจำกัดภาษีและ กฎระเบียบทางการค้าให้น้อยที่สุดรวมถึงสุราและบุหรี่ และรัฐต้องปรับระบบภาษีกฎเกณฑ์และมาตรฐานต่างๆ ใน แบบพิธีศุลกากร การต่อรองทางการค้าส่งผลให้ราคาของ สินค้าและบริการต่ำลงและกระทบต่อสินค้า ภายในประเทศโดยเฉพาะกระทบต่อสินค้าที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ การเพิ่มความสำคัญของสุราด้วยการทำ การตลาดและการโฆษณาโดยบริษัทข้ามชาติ ทำให้มี การดื่มที่มากขึ้น อุตสาหกรรมสุราในไทยมีการแข่งขันสูง

องค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรการควบคุมอุปทานของ การบริโภคสุรานั้นมีมานานกว่า 5 ทศวรรษ โดยพิจารณา จากพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 และพระราชบัญญัติ

สถานบริการ พ.ศ.2509 การควบคุมอุปทานสุรามืออยู่ใน กฎหมายทั้งฉบับ และยังได้เพิ่มเติมในรูปแบบของมติ คณะรัฐมนตรี และกฎระเบียบต่างๆ ของกระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ กรม ศุลกากร และกรมประชาสัมพันธ์ด้วย การควบคุมอุปทาน สุรามีการปรับเปลี่ยนกฎหมายให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับสังคม ขณะเดียวกัน การควบคุมอุปทานสุราต้องบรรลู่ ซึ่งการจัดเก็บรายได้ภาษีอากรแก่ภาครัฐด้วย เนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก กระแสภูมิภาคนิยมและ เสรีการค้า มาตรการควบคุมการผลิตและการนำเข้าจึงเป็น สิ่งที่ภาครัฐต้องจัดกระทำอย่างระมัดระวัง ตลอดจนต้อง เพิ่มความเข้มข้นของมาตรการบังคับใช้กฎหมายโดย ควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขายและการดื่ม อย่างรู้เท่าทันคือ

ภารกิจของประชาชน องค์กรแก้ปัญหาสุรา และ รัฐบาลท้องถิ่นต้องติดตามอุตสาหกรรมสุราและทำให้ รัฐบาลบังคับใช้มาตรการอย่างจริงจังเพื่อจำกัดการแพร่ ระบาดของสุราไม่ว่าจะเป็น การจำกัดใบอนุญาต การเพิ่ม ภาษี นโยบายการควบคุมสุราด้วยการใช้กลยุทธ์ที่กว้างขึ้น การบังคับทั้งวิธีการ เวลาที่จะขายสุรา และสถานที่ใน การดื่ม การจำกัดความหนาแน่น และการห้ามโฆษณาที่มี อยู่ใน การส่งเสริมสิ่งอื่นๆ เป็นต้น การศึกษามาตรการ ต่างประเทศเกี่ยวกับการควบคุมสุรา พบว่า ในต่างประเทศ มีกฎหมายควบคุมตั้งแต่การผลิต การจำหน่าย มาตรการ ภาษี การควบคุมการบริโภค การจำกัดพื้นที่ในการบริโภค การจำกัดการโฆษณาประชาสัมพันธ์ การลดการบริโภค และการบำบัดผู้ติดสุรา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

<p>1.การจำกัดความหนาแน่น อายุ และช่องทางจำหน่ายสุรา</p>	<p>6) ห้ามจำหน่ายสุราผ่านอินเทอร์เน็ตหรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์</p>
<p>1) ใช้มาตรการที่ชัดเจน คงที่ สม่ำเสมอ</p> <p>2) จำกัดความหนาแน่นของสถานบริการ</p> <p>3) จำกัดการขายและห้ามขายในวันเทศกาล เลี้ยงฉลองในที่สาธารณะ</p>	<p>7) ควบคุมใบอนุญาตและการอนุญาต</p> <p>8) ห้ามจำหน่ายแก่ผู้ขับขี่ยานยนต์และร้านค้าในปั้มน้ำมัน</p> <p>9) ห้ามจำหน่ายโดยส่งไปที่บ้าน</p>
<p><u>เกี่ยวกับผู้เยาว์และหนุ่มสาวที่อายุน้อย:</u></p>	<p>10) ลดการดื่มด้วยการจำกัดปริมาณและขนาดภาชนะของการดื่ม</p>
<p>1) มีกฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำในการดื่ม/ซื้อ และครอบครองสุรา</p> <p>2) จำกัดอายุขั้นต่ำของผู้ขาย</p> <p>3) กำหนดอายุของผู้มีใบอนุญาตผู้ขับขี่ให้สูงขึ้น</p> <p>4) การแสดงบัตรอายุ</p> <p>5) การจำกัดความแรงของแอลกอฮอล์ในสุรา</p> <p>6) ห้ามผู้เยาว์เข้าสถานบริการเช่นบาร์โดยเด็ดขาด</p>	<p>2. ภาษีและราคา</p> <p>1) ขึ้นภาษีสรรพสามิต</p> <p>2) เพิ่มค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตในการลงโทษ</p> <p>3) ห้ามจำหน่ายในชั่วโมงพิเศษ</p> <p>4) ห้ามจำหน่ายในรูปแบบพิเศษ (ซื้อ 2 แกรม 1 ต้องมากับสุภาพสตรี) ได้พิเศษ ฯลฯ</p>
<p><u>การจำกัดพื้นที่การจำหน่าย</u></p>	<p>3. การควบคุมการผลิตและการบังคับ</p>
<p>1) จำกัดความหนาแน่นของร้านค้าให้น้อยลง</p> <p>2) จำกัดบางช่องทางที่เสี่ยง (ใกล้ โรงเรียน สวนสาธารณะ วัด พื้นที่อยู่อาศัย)</p> <p>3) ติดตามรูปแบบต่างของช่องทางจำหน่าย (โรงแรม เลานจ์ บาร์ ผับ ฯลฯ)</p> <p>4) ห้ามการจำหน่ายและดื่มในที่สาธารณะ (สถานที่ราชการ ข้างทางเดิน ฯลฯ สนามกีฬา)</p>	<p>1) ตรวจสอบใบอนุญาตและความปลอดภัย</p> <p>2) ตรวจสอบตามคำขออนุญาต</p> <p>3) การควบคุมตามใบอนุญาตผลิตและจำหน่าย</p> <p>4. การจำกัดโฆษณาและส่งเสริมการขายสุรา</p> <p>1) จำกัดการโฆษณาในวิทยุและโทรทัศน์</p> <p>2) จำกัดโฆษณาและส่งเสริมการขายสุราโดยใช้ป้าย (พื้นที่ ขนาด สิ่งที่มีมองเห็นได้)</p> <p>3) จำกัดโฆษณาบนสื่อผ่านนักเรียนนักศึกษา</p> <p>4) ปฏิเสธการโฆษณาและส่งเสริมการขายสุราแก่ผู้อายุน้อยโดยใช้รายการพิเศษ</p> <p>5) ต้องมีคำอธิบายสาระและส่วนประกอบของสุราที่แสดงถึงความรับผิดชอบ (อันตรายต่อสุขภาพ)</p> <p>6) ปฏิเสธการอุปถัมภ์รายการจากผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือสนับสนุนอุตสาหกรรมสุราทั้งหลาย</p>
<p><u>การเข้าถึง : วิธีการและเวลา</u></p>	
<p>1) ควบคุมระบบการกระจายสุรา</p> <p>2) จำกัดชั่วโมง วัน เวลาการจำหน่าย</p> <p>3) จำกัดหรือห้ามจำหน่ายในวันเทศกาล</p> <p>4) กำหนดการเสรีฟสุราเป็นกฎหมายและมีใบอนุญาตการเสรีฟบริการ</p> <p>5) กำหนดความรับผิดชอบของร้านค้าที่จำหน่ายสุรา</p>	

ในต่างประเทศ พบว่า มาตรการที่ใช้ไม่ได้ผล (แต่ก็ยังคงต้องมี) ได้แก่

1. การกำหนดระเบียบที่เกิดจากความสมัครใจของอุตสาหกรรม
2. การให้การศึกษาในโรงเรียน
3. ป้ายคำเตือน
4. การให้ข้อมูลในที่สาธารณะ
5. กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ เช่น กิจกรรมปลอดแอลกอฮอล์

ส่วนมาตรการที่บังคับใช้ได้ผลและมีแนวทางปฏิบัติที่ดี ได้แก่

1. นโยบายควบคุมสุรา
2. มาตรการต่อต้านการดื่มแล้วขับ
3. กำหนดอายุขั้นต่ำที่สามารถซื้อสุราได้
4. การระงับใบอนุญาตจำหน่าย
5. การใช้ภาษีสุรา
6. การผูกขาดของรัฐในราคาขาย
7. จำกัดชั่วโมงหรือวันที่ขายได้
8. การตรวจสอบระดับแอลกอฮอล์ในเลือด
9. จำกัดความหนาแน่นการจำหน่าย
10. การตัดแต้มเดือนสติ

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบทางกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุราของต่างประเทศและไทย พบว่า เช่นเดียวกัน ไทยมีกฎหมายควบคุมตั้งแต่การผลิต การจำหน่าย มาตรการภาษี การควบคุมการบริโภค การจำกัดพื้นที่ในการบริโภค การจำกัดการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การลดการบริโภคและการบำบัดผู้ติดสุรา อย่างไรก็ตาม ในส่วนกฎหมายยังต้องปรับปรุงความเข้มข้นอีกหลายประการเพื่อที่จะลดการดื่มสุราที่เพิ่มขึ้น

ชื่อเรื่อง	งาน โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รูปแบบใหม่ภายใต้กรอบกฎหมายที่เปลี่ยนไป
ผู้แต่ง	พฤษพร บวรอุดมวงศ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นสามารถแบ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด 3 ประเภท คือ สุรา เบียร์ และอาร์ทีดี รวมมีมูลค่าตลาดกว่า 96,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าที่มหาศาล และสินค้าประเภทนี้เป็นสินค้าประเภทสิ่งมีเงินเม้า ดังนั้นหากมีการบริโภคเป็นจำนวนมากจะสามารถเกิดผลเสียต่อสังคมโดยรวมทั้งระดับบุคคลและระดับประเทศ รัฐบาลจึงมีการออกกฎข้อบังคับให้การโฆษณานั้นมีเนื้อหาเพื่อสังคม สอดคล้องกับการทำการตลาดแบบใหม่ นั่นคือ การตลาดเพื่อสังคม (social marketing) ซึ่งการตลาดเพื่อสังคม คือ ความพยายามที่จะขายสินค้าของตนเองเท่านั้น เป็นการออกแบบแผนงาน มีการนำมาใช้และควบคุมแผนงานซึ่งมุ่งไปที่การเพิ่มการยอมรับในความคิด หรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในกลุ่มเป้าหมายอีกด้วย

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นมาทางรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ได้มีการออกกฎหมายและข้อบังคับในการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยบริษัทของผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย และบริษัทโฆษณาได้รับรู้ถึงกฎต่างๆ ที่เกิดขึ้น และได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ซึ่งภาพยนตร์โฆษณาที่ออกอากาศมานั้น เป็นงานโฆษณาที่มีการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ มีเนื้อหาและรูปแบบที่สามารถสะท้อนสังคม ให้เกิดความคิดและ ความประพฤติที่ดี หรือส่งเสริมภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์โดยไม่มีกรมุ่งเน้นให้บริโภค หรือเพื่อชักจูงใจให้บริโภค บอก

สรรพคุณสินค้าหรือสร้างค่านิยมในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในทางที่ผิดทางบริษัทต่างๆ ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพื่อให้กฎระเบียบข้อบังคับประสบความสำเร็จ และเกิดผลประโยชน์ในทางที่ดีของทุกฝ่ายทั้งทางรัฐบาล บริษัทสินค้า และประชาชน

โดยเนื้อหาในการโฆษณาผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับทางกฎระเบียบและสอดคล้องกับภาพลักษณ์ของสินค้าเองด้วย ภาพรวมของเนื้อหาการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์สามารถสรุปได้ให้เห็นถึงเนื้อหาที่มีความแตกต่างกันบางเป็น 2 ประเภท คือ 1. ประเภทสุรา 2. ประเภทเบียร์และอาร์ทีดี ในส่วนของโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ประเภทสุรานี้ จะมีเนื้อหาไปในแนวทางเดียวกัน ได้กล่าวถึงการทำความดีและทำประโยชน์ต่างๆ เพื่อสร้างผลดี แก่ชุมชนและสังคม นั่นคือเป็นการมองภาพของสังคมโดยรวมในระดับกว้าง เช่น จอห์นนี่วอล์กเกอร์ แบล็คเลเบิ้ล สนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชน โดยให้มีการสร้างโรงเรียนที่ดี ส่วนสเปร์รอสต์ มีเนื้อหาในเรื่องการรับบริจาคเสื้อผ้าเพื่อชาวบ้านในชนบท ส่วนฮันเดรดไปเปอร์ส กล่าวถึง การเป็นคนดีน่ากระเป๋าสตางค์ที่เก็บไปได้ไปกินเจ้าของ จากการกล่าวถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยที่สวยงาม โดยผลิตภัณฑ์ของรีเจนซี ล้วนแต่เป็นการสนับสนุนให้คนทำความดีเพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวมทั้งสิ้น

ในส่วนเนื้อหาของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์และอาร์ทีดีนั้น จะกล่าวถึง สิ่งดีๆ ที่เป็นประโยชน์ในระดับบุคคล และมีสีสันของความสนุกสนานปนอยู่มาก คือ ให้ทุกคนกล้าที่จะมีความคิดอย่างสร้างสรรค์ ให้มีสติ โดยเนื้อหานี้เป็นแนวทางที่สนุกสนาน ผ่อนคลาย เช่น เบียร์อาซาฮี มีเนื้อหาสื่อสารให้ทุกคน กล้าคิดเพื่อฝ่าฟันอุปสรรค เบียร์สิงห์ให้ทุกคนพยายาม ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตัวเองให้เป็นประโยชน์ หรือในทำให้ทุกชีวิตมีทางเลือก ให้คิดอย่างมีสติ และทำให้อดีที่สุด เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการสื่อสารโฆษณาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของทุกๆ ตรายี่ห้อเป็นไปอย่างสอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับของรัฐบาล ทั้งเนื้อหาที่เป็นไปเพื่อสังคม หรือในทางที่สร้างสรรค์โดยไม่มีอาการชักจูงใจหรือโน้มน้าวใจในการบริโภค ดังกล่าวนี้เป็นตัวบ่งชี้ที่ดีว่าทางบริษัทโฆษณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และสังคมก็มีกรอบบังคับอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ก่อเกิดปัญหาที่จะตามมา ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ เช่น การออกกฎหมายที่จะยกเลิกการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดทางสื่อโทรทัศน์ เช่นเดียวกับสินค้าประเภทบุหรี่ ที่เกิดเหตุการณ์นี้ขึ้นมาแล้ว และทำให้เกิดความเดือดร้อนไปยังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้

ชื่อเรื่อง	กระบวนการสื่อสารในการผลักดันนโยบายและมาตรการจัดระเบียบโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2546
ผู้แต่ง	พุฒิชร อุมพงษ์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของกระบวนการสื่อสารในการผลักดันนโยบายและมาตรการจัดระเบียบโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2546 และวิเคราะห์กลยุทธ์การสื่อสารของกลุ่มองค์กรมีส่วนร่วมในการสนับสนุน และคัดค้านการผลักดันมาตรการดังกล่าว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบกับการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัย พบว่า

1. พัฒนาการของกระบวนการสื่อสารในการผลักดันนโยบายและมาตรการจัดระเบียบโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2546 แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงเตรียมการผลักดันมาตรการ ช่วงผลักดันการผลักดันมาตรการ และช่วงพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส

2. กลุ่มองค์กรที่มีส่วนร่วมในการผลักดันนโยบายและมาตรการจัดระเบียบโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย 3 ฝ่าย ได้แก่ (1) ฝ่ายสนับสนุนการผลักดันมาตรการ (2) ฝ่ายคัดค้านการผลักดันมาตรการ (3) ฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการ โดยแต่ละฝ่ายใช้กลยุทธ์การสื่อสาร ดังนี้

กลยุทธ์การสื่อสารของฝ่ายสนับสนุนการผลักดันมาตรการ ประกอบด้วย (1) กลยุทธ์ด้านสาร-กลยุทธ์สารเชิงรุก ได้แก่ การใช้ข้อมูลสร้างความสำคัญให้ประเด็น และการเพิ่มแรงสนับสนุนด้วยข้อคิดเห็น

สารเชิงรับ ได้แก่ การเสนอทางเลือกแก่องค์กรที่มีส่วนร่วมสร้างสุขภาวะ และการสร้างภาพศัตรูที่ชัดเจนกับผู้ค้าสุรา (2) กลยุทธ์ด้านสื่อ – กลยุทธ์สื่อเชิงรุก ประกอบด้วย กลยุทธ์สื่อบุคคล ได้แก่ การให้บุคคลที่มีชื่อเสียงนำเสนอข้อมูล การใช้พลังพันธมิตรสร้างกระแสกดดัน และการล้อมบีบ กลยุทธ์สื่อกิจกรรม ได้แก่ การใช้สื่อกิจกรรมสร้างกระแสสนับสนุน กลยุทธ์สื่อมวลชน ได้แก่ การดึงคู่ต่อสู้มวลชนด้วยข้อมูล กลยุทธ์สื่อเชิงรับ ประกอบด้วย กลยุทธ์สื่อบุคคล ได้แก่ การให้บุคคลที่น่าเชื่อถือนำเสนอข้อมูล

กลยุทธ์ฝ่ายคัดค้านการผลักดันมาตรการ ประกอบด้วย (1) กลยุทธ์ด้านสาร – กลยุทธ์สารเชิงรุก ได้แก่ การยื่นกรณความไม่เหมาะสมของมาตรการ กลยุทธ์สารเชิงรับ ได้แก่ การเสนอทางเลือกเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง (2) กลยุทธ์ด้านสื่อ – กลยุทธ์สื่อเชิงรุก ประกอบด้วย กลยุทธ์สื่อบุคคล ได้แก่ การให้บุคคลที่มีชื่อเสียงนำเสนอข้อมูล และการล้อมบีบ สื่อกิจกรรม ได้แก่ การใช้กิจกรรมทำให้ตัวเองเป็นข่าว กลยุทธ์สื่อเชิงรับ ประกอบด้วย สื่อบุคคล ได้แก่ การแสดงพันธมิตร

กลยุทธ์การสื่อสารของฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการ ได้แก่ (1) กลยุทธ์ด้านสาร – กลยุทธ์สารเชิงรับ ได้แก่ การใช้ข้อมูลชี้ให้เห็นผลกระทบ และการยืนยันความรุนแรงของผลกระทบด้วยข้อคิดเห็น (2) กลยุทธ์ด้านสื่อ – กลยุทธ์สื่อเชิงรับ ได้แก่ การให้บุคคลที่น่าเชื่อถือนำเสนอข้อมูล

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการห้ามโฆษณาสุราอย่างสิ้นเชิง
ผู้แต่ง	นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นสิ่งชี้้นำให้สาธารณชนคิดว่าเป็นเครื่องดื่มธรรมดาทั่วไปตามปกติและเป็นที่ยอมรับในสังคม นอกจากนี้ การโฆษณายังเป็นการส่งเสริมทัศนคติของประชาชนในสังคม ให้มองเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไปในทางที่ตีมากกว่าในทางลบ การโฆษณาเป็นการชักนำและชี้ชวนให้ผู้ที่ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หันมาเริ่มดื่ม และทำให้ผู้ที่ดื่มเป็นประจำอยู่แล้วดื่มในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มักจะเน้นถึงความต้องการดื่มโดยละเอียดเพิกเฉยต่อความเสี่ยงทางด้านสุขภาพส่วนบุคคลและสาธารณสุข ซึ่งจะทำให้เป้าหมายในการป้องกันโรคล้มเหลว หลักฐานของการวิจัยโดยรวมบ่งชี้ว่า การโฆษณามีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมในการดื่ม

อุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์พยายามที่จะสร้างภาพลักษณ์ให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ในขณะที่เดียวกันก็พยายามที่จะใช้กลยุทธ์ในการโฆษณาเพื่อดึงดูดเยาวชนและวัยรุ่นให้เป็นลูกค้า หรือเหยื่อรายใหม่ ถึงแม้จะปฏิเสธมาโดยตลอดว่าไม่ได้ใช้การโฆษณาเพื่อล่อลวง หรือดึงดูด เยาวชนให้เข้ามาเป็นลูกค้า แต่เมื่อดูพฤติกรรมแล้วเห็นได้ชัดว่า อุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุ่มเทงบประมาณในการโฆษณาและทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อดึงดูดเยาวชนและวัยรุ่นตลอดมา

มาตรการการห้ามโฆษณาเป็นกลยุทธ์ที่จำเป็นและมีประสิทธิผลเป็นอย่างมากในการป้องกันไม่ให้เยาวชนหลงกลการโฆษณาชวนเชื่อของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่มี

แอลกอฮอล์ รวมทั้งการให้ข้อมูลที่ถูกต้องด้านสุขภาพ หรือ การโฆษณาตรงกันข้าม (counter advertising) จะเป็นสิ่งจำเป็นในการปกป้องสุขภาพของประชาชน

ประเทศที่มีการห้ามโฆษณาอย่างสิ้นเชิง ซึ่งครอบคลุมสื่อทุกประเภท และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด (ทั้งเบียร์ ไวน์ และสุรากลั่น) อย่างเข้มงวด เป็นหนึ่งมาตรการในการลดปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และ ลดจำนวนนักดื่มหน้าใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การอนามัยโลกเสนอแนะมาตรการการห้ามโฆษณาอย่างสิ้นเชิง เป็นหนึ่งในมาตรการที่มีประสิทธิผลของการควบคุมการบริโภคยาสูบและการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	กฎหมายการ โฆษณา เครื่องดืม แอลกอฮอล์กับการจัดกิจกรรมพิเศษของเครื่องดืมแอลกอฮอล์ กรณีศึกษา: งานเปิดตัวเครื่องดืมแอลกอฮอล์ “Reserve Brand”
ผู้แต่ง	เพ็ญนภา มงคลนิตย์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ในปัจจุบัน แปรณด้นับเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่นักการตลาดให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการผลิต วัสดุดิบ กรรมวิธีการผลิต ฯลฯ สามารถตามกันได้อย่างรวดเร็ว จึงเป็นเหตุให้สินค้าที่มีความแตกต่างคุณสมบัติน้อยมาก หรือทำจะไม่มี ความแตกต่าง และทำให้เกิดการแข่งขันในแต่ละตลาดมีการแข่งขันกันอย่างเข้มข้น ดังนั้นนักการตลาดจึงจำเป็นต้องสร้างความแตกต่างให้กับตัวผลิตภัณฑ์โดยการสร้างบุคลิกลักษณะของสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งนักการตลาดจำเป็นต้องใช้ทุกๆ ส่วนผลิตภัณฑ์ไม่ว่าจะเป็นชื่อสินค้า สโลแกน โลโก้ สี สัน บรรจุภัณฑ์ พนักงานขาย ฯลฯ รวมทั้งช่องทางการสื่อสารต่างๆ ทั้งที่ผ่านสื่อสาธารณะ และไม่ผ่านสื่อสาธารณะ เพื่อสะท้อนตัวตนของแบรนด์ออกมาให้แก่มั้บริโภคได้ให้อย่างชัดเจน

แต่เนื่องจากสินค้าประเภทเครื่องดืมแอลกอฮอล์ที่ถือว่าเป็นสินค้าที่ Grey market จึงทำให้มีอุปสรรคในการสื่อสารแต่เนื่องจากมีข้อบังคับทางกฎหมายว่าให้มีการโฆษณาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ได้หลัง 22.00-05.00 น. และเป็นโฆษณาเพื่อส่งเสริมสังคมเท่านั้น ซึ่งจากข้อบังคับดังกล่าว นับว่าเป็นการยากที่มั้บริโภคจะเข้าใจตัวผลิตภัณฑ์ได้อย่างแท้จริง และในอนาคตอาจจะมีมาตรการ

ห้ามโฆษณาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ผ่านสื่อสาธารณะทั้งหมด (Total Ban) ออกมาใช้ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริง การใช้งานโฆษณาผลิตภัณฑ์เครื่องดืมแอลกอฮอล์โดยผ่านสื่อสาธารณะ จะไม่สามารถเป็นเครื่องมือที่จะใช้สื่อสารกับมั้บริโภคได้

ทางออกที่ดีที่สุด คือ การใช้เครื่องมืออื่นๆ ในการสื่อสารกับกลุ่มมั้บริโภค แต่เครื่องมือที่นิยมใช้กันมากที่สุดของผลิตภัณฑ์ที่เป็นเครื่องมือแอลกอฮอล์คงจะหนีไม่พ้นกับการจัดกิจกรรมพิเศษ ซึ่งที่เลือกเป็นการใช้กิจกรรมพิเศษนั้น เพื่อต้องการให้สร้างการรับรู้ และให้ข้อมูล ซึ่งการให้ข้อมูลนั้นจะเป็นแบบการมีส่วนร่วม ซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นของการจัดกิจกรรมเลยทีเดียว เนื่องจากผู้เข้าร่วมงานสามารถ เห็น สัมผัส ทดลองสินค้าได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งจะทำให้มั้บริโภคเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว และง่ายขึ้น ซึ่งการให้ข้อมูลแบบนี้การมีส่วนร่วมนั้นจะทำให้มั้บริโภคไม่เกิดการเบื่อหน่าย ไม่รู้สึกถูกยัดเหยียดข้อมูลจนเกินไป นอกจากนี้การจัดกิจกรรมยังสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้อย่างหลากหลายแล้วแต่ความคิดสร้างสรรค์เพื่อทำให้เป็นที่ดึงดูดใจแก่กลุ่มเป้าหมาย

โดยส่วนใหญ่แล้วนั้นการจัดกิจกรรมพิเศษจะเป็นการจัดกิจกรรมพิเศษโดยการสร้างวันหยุดขึ้นมาเอง ซึ่งหากเป็นสินค้าใหม่ การจัดกิจกรรมจะเป็นในรูปแบบการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ เพื่อแนะนำผลิตภัณฑ์แก่กลุ่มเป้าหมายนับว่าเป็นสิ่งสำคัญเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่กลุ่มมั้บริโภค แต่เนื่องจากผลิตภัณฑ์เป็นเครื่องดืมแอลกอฮอล์ ซึ่งมีข้อบังคับทางกฎหมายเป็นอุปสรรคในการสร้างการรับรู้แก่มั้บริโภคเป้าหมายโดยตรง คือไม่สามารถให้กลุ่มมั้บริโภคเกิดการทดลองใช้ผลิตภัณฑ์โดยตรง ไม่สามารถแจกสินค้าตัวอย่างตามศูนย์การค้าที่สาธารณะได้ ดังนั้นการเปิดตัวจึงเป็นรูปแบบของการเชิญบุคคลเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มผู้ประกอบกิจการ เพื่อต้องการให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง

และเป็นตัวแทน ในการส่งข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่ม ผู้บริโภคอีกทอดหนึ่ง

การจัดกิจกรรม ไม่ว่าจะการจัดงานรูปแบบใด เช่น การเปิดตัวสินค้า การจัดแข่งขัน การจัดงานสัมมนา ฯลฯ องค์ประกอบต่างๆ ที่ประกอบกันเพื่อสร้างกิจกรรมนั้นมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เพราะองค์ประกอบทุกอย่าง สามารถสื่อสาร สะท้อนภาพลักษณ์ของตัวสินค้าได้ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ รูปแบบกิจกรรม ซึ่งงาน การตกแต่ง อาหารเลี้ยงรับรองบทพิธีกร ฯลฯ ทั้งหมดนี้ จะต้องผ่านกระบวนการคิดสร้างสรรค์ และเลือกสรรเพื่อต้องการสร้างบรรยากาศการรับรู้ให้แก่ผู้ร่วมงาน และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งการสร้างสรรค์ทั้งนี้จะตกอยู่ภายใต้กฎหมายที่มีความแตกต่างไปเฉพาะสินค้า

จากวิวัฒนาการการโฆษณา เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายใต้กฎหมายจากภาครัฐ ตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นตลาดที่มีการแข่งขันกันสูงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก็ยังมีความพยายามที่จะทำตลาดให้ก้าวหน้าและขยายฐานกลุ่มเป้าหมายให้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทว่ามีปัจจัยบางประการที่ทำให้การเผยแพร่หรือการขยายฐานการตลาดต้องสะดุดอย่างชะงัก นั่นก็คือเรื่องของตัวบทกฎหมายที่ทางภาครัฐได้ประกาศออกมาเพื่อควบคุมปริมาณจำหน่ายและเผยแพร่ข้อมูลเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพื่อลดปัญหาทางสังคมต่างๆ เช่น ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน ฯลฯ เป็นต้นที่มาจากเครื่องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

แม้จะมีการประกาศจาก อย. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ได้ออกมารณรงค์ รวมทั้งออกประกาศ เพื่อให้มีการงดการทำการส่งเสริมการขายหรือโฆษณา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ก็ยังมีการเจรจาสมาคมโฆษณา แห่งธุรกิจแห่งประเทศไทย ให้มีการทำการเผยแพร่ได้หลังเวลา 22.00 -05.00 น. และในเวลากลางคืนที่มีชั่วโมงประกาศไว้ห้ามมีการเผยแพร่ ก็ทำให้ผู้ประกอบการ และ

เอเจนซี่ ต้องอาศัยความพยายามมากขึ้นเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรับทราบข่าวสารให้มากที่สุด จึงมีการระดมสมองเพื่อหาช่องทางอื่นๆ ที่จะเข้าถึงยังกลุ่มผู้บริโภคให้มากที่สุด ทำให้ตลาดของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีช่องทางที่หลากหลายขึ้นมาก แม้ว่าจะไม่ได้ใช้ช่องทางผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ก็ตาม

แต่อุปสรรคจากภาครัฐที่มีต่อผู้ประกอบการ และเอเจนซี่ยังมีได้หยุดเพียงเท่านี้ ด้วยปัญหาทางสังคมมากมายที่ทำให้ภาครัฐต้องออกประกาศเพิ่มเติม ทำให้ผู้ประกอบการและเอเจนซี่ต้องใช้ความหนักก็คือการที่ภาครัฐออกมามีประกาศมาว่าในโฆษณาที่ผ่านสื่อโทรทัศน์ ตั้งแต่หลังเวลา 22.00-05.00 น. นั้น ให้เห็นภาพหรือสัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ได้เป็นสิ่งสุดท้ายนอกจากเครื่องหมายทางการค้า นั่นก็หมายความว่าทางภาครัฐกำลังบีบมิให้ผู้ประกอบการและเอเจนซี่กระทำการโฆษณาเผยแพร่ผ่านสื่อโทรทัศน์นั่นเอง จึงทำให้ช่องทางที่เคยมีการทำการเผยแพร่จำเป็นต้องลดลงและเพิ่มความหลากหลายในการโฆษณามากขึ้นกับช่องทางที่เหลืออยู่ เนื่องจากการแข่งขันในตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีการแข่งขันอย่างสูง และคู่แข่งมีความเข้มแข็ง จึงจำเป็นต้องมีการให้ผู้บริโภคได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของตัวผลิตภัณฑ์ ให้เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด และป้องกันไม่ให้แผนงานผิดกฎหมาย จึงจะต้องทวิความพยายามในการหาช่องทาง วิธีการกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อเข้ามาในตลาดให้ได้มากที่สุด

ดังนั้น ทิศทาง ในการ ทำการ ตลาด ของผู้ประกอบการและเอเจนซี่นั้นนอกจากมุ่งที่จะทำในรูปแบบ Event แล้ว ทางผู้ประกอบการและเอเจนซี่เองยังต้องมุ่งในการสร้างภาพลักษณ์และการวางตำแหน่งสินค้า และจุดครองใจให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพราะฉะนั้น Event จึงมิได้เป็นเพียงแค่สร้างความรู้จักและจดจำอย่างเดียว ยังจำเป็นต้องเน้นการสร้างภาพลักษณ์ และพุ่งเป้าไปยังกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุดด้วย ซึ่งในอนาคตการ

โฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์นี้อาจเหลือเพียงแค่การจัด Event หรือการขายตรง (Direct Sales) ไม่ว่าจะตรงสู่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ประกอบการค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	ผลการสำรวจเรื่องเสียงจาก ประชาชน ว่าด้วยนโยบายห้ามโฆษณาเหล้า และ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์: กรณีศึกษา ประชาชน ทั่วไปที่พักอาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ผู้แต่ง	สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

ผลการสำรวจเรื่องเสียงจากประชาชนว่าด้วยนโยบายห้ามโฆษณาเหล้า และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: กรณีศึกษาประชาชนทั่วไปที่พักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อายุ 15 ปีขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 1,289 ตัวอย่าง ซึ่งมีระยะเวลาในการดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 20-21 พฤศจิกายน 2549 ประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการสำรวจในครั้งนี้

เมื่อสอบถามถึงการพบเห็นโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อต่างๆ ในรอบ 7 วันที่ผ่านมา นั้น พบว่า ตัวอย่างร้อยละ 74.0 ระบุพบเห็นผ่านโทรทัศน์ ร้อยละ 32.0 ระบุพบเห็นทางหนังสือพิมพ์/สิ่งพิมพ์ต่างๆ ร้อยละ 17.9 พบเห็นทางป้าย/คัทเอ้าท์/ป้ายกลางแจ้ง ร้อยละ 14.7 พบเห็นทางโปสเตอร์ และร้อยละ 14.1 ระบุได้รับฟังทางวิทยุ ตามลำดับ

เมื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อกรณีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ อาทิ การทะเลาะวิวาท การใช้ความรุนแรง ยาเสพติด

อุบัติเหตุ และปัญหาคุกคามทางเพศ หรือไม่นั้น ผลสำรวจพบว่าส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.0 คิดว่าเป็นสาเหตุ โดยจำแนกเป็นร้อยละ 49.8 คิดว่าเป็นสาเหตุสำคัญ และร้อยละ 44.2 คิดว่าเป็นส่วนหนึ่งของสาเหตุ ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 4.7 คิดว่าไม่ใช่สาเหตุสำคัญ และร้อยละ 1.3 ไม่คิดว่าเป็นสาเหตุ

เมื่อจำแนกออกระหว่างกลุ่มผู้ดื่มเหล้าเบียร์กับผู้ไม่ดื่ม ผลสำรวจยังพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 92.1 ยอมรับว่า เหล้า เบียร์ เป็นสาเหตุของปัญหาการทะเลาะวิวาท ความรุนแรง ยาเสพติด อุบัติเหตุและการคุกคามทางเพศ ในขณะที่ส่วนใหญ่เช่นเดียวกันหรือร้อยละ 95.4 ของกลุ่มประชาชนที่ไม่ดื่มก็คิดเห็นตรงกันว่าเหล้า เบียร์ เป็นสาเหตุของปัญหาสังคม

สำหรับความคิดเห็นของตัวอย่างกรณีจะมีการออกกฎหมายห้ามโฆษณา เหล้า เบียร์ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสื่อตลอด 24 ชั่วโมงนั้น พบว่า ตัวอย่างร้อยละ 60.9 ระบุเห็นด้วย เพราะมีผลชี้ชวนเด็กและเยาวชนให้อยากลอง มอมเมาเยาวชนเป็นห่วงคุณภาพเยาวชน การห้ามโฆษณาน่าจะสามารถควบคุมจำนวนคนดื่มได้ และการให้การสนับสนุนให้ผู้ดื่มสุราเมรัยเป็นสิ่งที่คิดหลักคำสอนศาสนา ในขณะที่ร้อยละ 39.1 ระบุ ไม่เห็นด้วย เมื่อจำแนกออกระหว่างกลุ่มผู้ดื่มและไม่ดื่ม พบประเด็นที่น่าพิจารณา คือ แม้แต่ในกลุ่มคนที่ไม่ดื่มเกินครึ่งหรือร้อยละ 51.0 ยังเห็นด้วยกับการห้ามโฆษณาในขณะที่ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 69.4 ของประชาชนที่ไม่ดื่มระบุเห็นด้วยกับการห้ามโฆษณาเหล้า เบียร์ ตลอด 24 ชั่วโมง

ประเด็นที่น่าเป็นห่วง คือ ผลการสำรวจของเอแบคโพลล์กรณีการฮั้วกัน (การสมยอมผลประโยชน์) ระหว่างรัฐบาลเจ้าหน้าที่รัฐและกลุ่มนายทุน เพื่อเอื้อผลประโยชน์ในการขายเหล้า เบียร์ นั้นพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 46.6 ระบุเชื่อว่ามีกรณีฮั้วกัน ในขณะที่ร้อยละ 20.2 ระบุไม่เชื่อว่ามี และร้อยละ 33.4 ไม่ระบุความคิดเห็น

ผลสำรวจความเชื่อมั่นของตัวอย่างที่มีต่อสถานิติบัญญัติว่าจะออกกฎหมายเพื่อดูแลสุขภาพประชาชนมากกว่าผลประโยชน์ของนายทุนหรือไม่นั้นพบว่า ตัวอย่างร้อยละ 15.0 ระบุเชื่อมั่น ร้อยละ 20.7 ระบุค่อนข้างเชื่อมั่น ในขณะที่ร้อยละ 39.2 ระบุไม่ค่อยเชื่อมั่น ร้อยละ 11.9 ระบุไม่เชื่อมั่น และร้อยละ 13.2 ไม่ระบุความคิดเห็น

เมื่อสอบถามถึงความหวังของประชาชนต่อรัฐบาลชุดปัจจุบันในการตัดสินใจปกป้องสุขภาพของประชาชน พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 46.7 ระบุรู้สึกไม่มีความหวัง ร้อยละ 27.1 ยังมีความหวังอยู่ และที่เหลือร้อยละ 13.2 ไม่มีความเห็น

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านมาตรการและนโยบาย : การควบคุม
การบริโภคในบริบทต่างประเทศ**

ชื่อเรื่อง	แนวทางการกำหนดมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทย ในการให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในผลิตภัณฑ์ไวน์และสุรา ภายใต้กรอบการเจรจาการค้า WTO
ผู้แต่ง	ฉัตรพร หาระบุตร
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ศึกษาถึงความจำเป็นที่ประเทศไทยจะกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม ในการให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในผลิตภัณฑ์ไวน์และสุราในประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีพันธกรณีที่ จะต้องให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในผลิตภัณฑ์ไวน์และสุราตามความตกลงว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ซึ่งเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถกำหนดมาตรการทางกฎหมายออกมารองรับ ในระบบที่แตกต่างกัน ปัจจุบันประเทศไทยยังมิได้ กำหนดกรอบแนวความคิดที่ชัดเจน ในการให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในผลิตภัณฑ์ไวน์และสุรา จึงมีปัญหาว่า กรอบของหลักกฎหมายที่เหมาะสมในการให้ความคุ้มครองควรมีลักษณะอย่างไร เพื่อเป็นหนทางที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์เลือกกฎหมายคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในสินค้าไวน์และสุราให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า กรอบและกลไกของกฎหมายที่เหมาะสมในการให้ความคุ้มครอง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในผลิตภัณฑ์ไวน์และสุราในประเทศไทยจะเกิดขึ้นได้ โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ของกฎหมาย เศรษฐกิจ การเมืองและการพัฒนา จาก การวิเคราะห์เกี่ยวกับกรอบแนวความคิด ในการให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในผลิตภัณฑ์ไวน์และสุรา

ตามหลักเกณฑ์ระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ กฎหมายภายใน ประกอบกับการพิจารณามิติด้านเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมภายในประเทศพบว่า ประเทศไทยควรกำหนดแนวทางการให้ความคุ้มครองตามมาตรฐานขั้นต่ำ ที่ผูกพันอยู่ตามความตกลงว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (TRIPS) เท่านั้น ซึ่งอาจทำได้โดยจัดทำระบบดูแลและควบคุมคุณภาพการผลิต รวมทั้งองค์กรซึ่งทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบคุณภาพของสินค้าไปพร้อมกัน ในระยะยาวเมื่ออุตสาหกรรมไวน์และสุราของประเทศไทยมีคุณภาพ เชื่อเสถียรคุณลักษณะตามเงื่อนไขการได้รับความคุ้มครอง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในมาตรฐานขั้นสูง จึงค่อยขยายความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในผลิตภัณฑ์ไวน์และสุราออกไป เพื่อปกป้องและคุ้มครองผู้ผลิต และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไวน์และสุราของประเทศไทย

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้และกรณีศึกษา ในต่างประเทศของการค้าเสรีและ ผลกระทบต่อการใช้บริโภคเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ผศ.ดร.นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การค้าเสรีเป็นทิศทางใหม่ของระบบเศรษฐกิจของโลกบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การลด อุปสรรคของการเคลื่อนที่ของสินค้าและบริการระหว่างประเทศจะทำให้สินค้าและบริการจะมีราคาถูกลง การแข่งขันจะเป็นธรรมมากขึ้น ผู้คนจะเข้าถึงสินค้าและบริการได้ดีขึ้น

นักกฎหมายและผู้เชี่ยวชาญทางการค้าได้จัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศด้วยจุดประสงค์ในการส่งเสริมการแพร่กระจายสินค้า ในขณะที่สนธิสัญญาการค้านานาชาติมีความครอบคลุมมากขึ้นและสลับซับซ้อนเพิ่มขึ้น นักวิจัยทางด้านเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แสดงความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นของสนธิสัญญาเหล่านี้

ข้อตกลงทางการค้าที่มีอยู่ในปัจจุบันมีผลกระทบต่อมาตรการต่างๆของรัฐบาลที่จะควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ถึงแม้ว่าข้อตกลงทางการค้านานาชาติต่างๆจะมีข้อยกเว้นอยู่บ้างสำหรับปกป้องสุขภาพของสาธารณะ แต่ข้อยกเว้นเหล่านั้นมีการแปลความอย่างแคบๆผลก็คือการปกป้องมาตรการการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่ได้ผลเมื่อต้องเผชิญกับการโต้แย้งทางพันธสัญญาของข้อตกลงทางการค้า

เมื่อมีความขัดแย้งกันระหว่างมาตรการการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับกฎระเบียบ

ข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ การตัดสินใจว่า มาตรการใดสำคัญกว่ากันจะถูกตัดสินโดยการใช้หลักการพื้นฐานของพันธสัญญาตามข้อตกลง ไม่ใช่หลักการพื้นฐานความสำคัญของนโยบายสาธารณะ

กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control-FCTC) เป็นแนวทางหนึ่งสำหรับมาตรการสาธารณสุขนานาชาติในการควบคุมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยการเจรจาทางการค้าและข้อโต้แย้งว่า เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่ใช่เครื่องดื่มอุปโภค บริโภคที่ธรรมดา มีความไม่แน่นอนว่าความขัดแย้งระหว่างกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ และข้อตกลงทางการค้าจะมีทางออกอย่างไร แต่ดูเหมือนว่าข้อตกลงทางการค้าจะมีเอกสิทธิ์เหนือข้อตกลงนานาชาติอื่นๆ

ดังนั้นทางออกที่ง่ายที่สุดก็คือ ยกเว้นผลิตภัณฑ์ยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จากการเจรจาการค้าในทุกระดับเนื่องจากเป็นสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เมื่อ ยกเว้นผลิตภัณฑ์ทั้งสองจากการเจรจาการค้าในทุกระดับแล้ว ความยุ่งยากในการพิจารณาข้อขัดแย้งระหว่างการค้า และสุขภาพจะลดลงไปอย่างมาก

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ด้านมาตรการและนโยบาย : การศึกษา
และรณรงค์**

ชื่อเรื่อง	โครงการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: เพื่อหามาตรการทางเลือกป้องกันแก้ไข
ผู้แต่ง	วิชัย โปษยะจินดา และคณะ
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

โครงการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: เพื่อหามาตรการทางเลือกป้องกันแก้ไข เกิดขึ้นด้วยความเห็นชอบระหว่างกระทรวงสาธารณสุข และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2538 กำหนดเริ่มดำเนินงานเดือนมกราคม พ.ศ. 2539 การศึกษานี้เป็นระยะที่ 1 ของโครงการฯ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) รวบรวมข้อมูล ด้านอุปทาน อุปสงค์ และผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มฯ อย่างมีระบบ 2) พัฒนาระบบการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล และ 3) สร้างรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการผลิต จำหน่าย การบริโภคและผลกระทบ และเสนอต้นแบบการป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคฯ ในระดับจังหวัด

สถานการณ์ปัจจุบันมีความหลากหลายอยู่ในแต่ละพื้นที่ และกลุ่มบุคคล ปัจจัยหลักที่ผลักดันให้เกิดความสัมพันธ์ที่ยอมแตกต่างกันไป เช่น ในชุมชนเมืองและชุมชนชนบท วัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมจะถูกปรุงแต่งด้วยค่านิยมใหม่ อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านอุปทาน และอุปสงค์

เมื่อพฤติกรรมเปลี่ยนไป ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่กระตุ้นและควบคุมอุปทาน อุปสงค์ และผลกระทบก็จะเปลี่ยนไปด้วย พลวัตของปัจจัยต่างๆ ทำให้สภาพในพื้นที่และกลุ่มประชากรแตกต่างกันและแปรตามกาลเวลา

การศึกษาคิดตามสถานการณ์ อุปทาน อุปสงค์ และผลกระทบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเข้าใจรูปแบบพฤติกรรมบริโภคที่แท้จริง สำคัญเป็นอย่างยิ่ง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาคิดตามสถานการณ์อุปทาน อุปสงค์ และผลกระทบอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ เพื่อนำสภาพอันเป็นปัจจุบันมาใช้ข้อมูลพื้นฐานปรับปรุงมาตรการป้องกันแก้ไขให้คงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในระดับที่คุ้มค่าอยู่เสมอ

แนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาในที่นี่เสนอเป็นลำดับความเริ่มต้น ด้วยสถานภาพซึ่งเป็นการสรุปลักษณะอันเป็นแก่นของสถานการณ์ที่ปรากฏแล้วจึงเสนอหลักการสำคัญที่ควรยึดถือในการพัฒนาระบบและกระบวนการป้องกันแก้ไข และประการสุดท้ายเป็นข้อพิจารณามาตรการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของมาตรการต่างๆ ที่จะกำหนดขึ้น

แนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มฯ มิได้กำหนดขึ้นเป็นมาตรการลักษณะกิจกรรมจำเพาะ เนื่องด้วยการศึกษานี้ มีโครงสร้างเป็นการศึกษาแบบมหภาค การกำหนดมาตรการที่ชัดเจน จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลข้อสนเทศด้านกลไกการบริโภคและการเกิดผลกระทบเชิงจุลภาคที่ละเอียดชัดเจน

การศึกษานี้แสดงชัดเจนว่า มาตรการส่วนใหญ่จะต้องเน้นด้านสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งมีโอกาสสูงที่จะแตกต่างกันตามท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การเสนอแนวทางป้องกันแก้ไขได้เสนอความคิดเห็นและหลักการจำเพาะต่อการสร้างมาตรการ ซึ่งอาจจะใช้กำหนดมาตรการได้บางส่วน แต่มาตรการบางส่วนควรจะมีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาได้มาตรการที่คมชัดและตรงเป้าหมายประชากรด้วย

ชื่อเรื่อง	ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษา เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมป้องกันการดื่มสุรา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	ศิริขวัญ ดวงดาวประกาย
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

กับพฤติกรรมป้องกันการดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมสุขศึกษาเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมป้องกันการดื่มสุรา มีผลทำให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยน ความรู้ ความตระหนักในตนเอง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปฏิเสธ และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันการดื่มสุราที่ดีขึ้น ดังนั้น โปรแกรมสุขศึกษาในรูปแบบดังกล่าวจึงสามารถไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนในสถาบันศึกษาอื่นๆ ต่อไป

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของ โปรแกรมสุขศึกษา เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมป้องกันการดื่มสุรา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำแนวคิดทักษะชีวิต ขององค์การอนามัยโลกและกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข มาประยุกต์ใช้ในการสร้าง โปรแกรมสุขศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 75 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 38 คน จากโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย และกลุ่มเปรียบเทียบ 37 คน จากโรงเรียนดอนเมือง จาตุรจินดา ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมตาม โปรแกรมสุขศึกษา เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมป้องกันการดื่มสุรา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังกการทดลอง กลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องสุรา ความตระหนักในตนเองเกี่ยวกับการดื่มสุรา ทักษะการตัดสินใจเพื่อป้องกันการดื่มสุรา ทักษะการปฏิเสธเพื่อป้องกันการดื่มสุรา สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์

ชื่อเรื่อง	มาตรการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาจากแอลกอฮอล์: รายงานการ ทบทวนองค์ความรู้
ผู้แต่ง	สาวิตรี อัยณรงค์กรชัย
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การป้องกันและรักษาปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์

- **การป้องกันขั้นปฐมภูมิ (Primary prevention)** เน้นที่ประชาชนทั่วไปซึ่งมีทั้งผู้ที่ไม่ดื่มสุรา ผู้ที่ดื่มแบบมีความเสี่ยง และผู้ที่ติดสุรา มาตรการในการจัดการแบบปฐมภูมิประกอบด้วย วิธีการต่างๆ ในการควบคุมสิ่งแวดล้อมของการดื่มสุรา และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ดื่ม มาตรการต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการกับปัญหาการขับรถขณะเมาสุรา รวมทั้งการรณรงค์ทางสื่อมวลชนและโครงการต่างๆ ของประชาชนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขับรถหลังจากดื่มสุราในชุมชน

- **การป้องกันขั้นทุติยภูมิ (Secondary prevention)** จะเน้นที่การค้นหาและวินิจฉัยผู้มีปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์ได้ตั้งแต่ในระยะเริ่มต้น โดยมีเป้าหมายสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นจากการดื่มสุรา (Hazardous or harmful drinkers) แต่ยังไม่ติดสุรา การป้องกันขั้นทุติยภูมิ ประกอบด้วยการใช้เครื่องมือในการคัดกรองภาวะการดื่มสุราแบบเสี่ยง แบบอันตรายและภาวะติดสุรา และการดูแลจัดการสำหรับผู้ที่ถูกค้นพบว่ามีปัญหาเหล่านี้ โดยการจัดการแบบย่อ (brief หรือ very brief intervention)

- **การรักษาขั้นตติยภูมิ (Tertiary prevention)** จะเป็นการรักษาพยาบาลสำหรับผู้ติดสุราแล้ว ซึ่งประกอบด้วย การถอนพิษแอลกอฮอล์ (Alcohol detoxification) การรักษาภาวะขาดสุรา (Alcohol withdrawal) และการรักษาระยะยาว

สำหรับผู้ติดสุราเพื่อไม่ให้กลับไปใช้สุราอีก (Relapse prevention)

มาตรการที่ใช้ในการป้องกันระดับปฐมภูมิต่อปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์

การป้องกันแบบปฐมภูมิประกอบด้วยมาตรการสามประการคือ การควบคุม การให้การศึกษา และการให้ทางเลือกแบบอื่นๆ ทั้งสามวิธีกรนี้อาจจะใช้ร่วมกัน หรือการใช้วิธีกรหนึ่งอาจจะเป็นการปูพื้นฐานสำหรับใช้อีกวิธีต่อมา เช่นการให้การศึกษาหรือความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องมาตรการหนึ่งๆ มักจะต้องทำก่อนที่จะมีการใช้มาตรการในเชิงควบคุมใดๆ มาตรการในเชิงป้องกันแบบปฐมภูมิอาจจะใช้

ก. สำหรับประชากรทั่วไปในประเทศ เช่น มาตรการเกี่ยวกับการกำหนดราคาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (fiscal measures) มาตรการทางกฎหมายต่างๆ (legislative measures) ซึ่งจะมีผลต่อ availability of alcohol เช่นการควบคุมจำนวนและชนิดของสถานบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเวลากับสถานที่ที่จะอนุญาตให้ขายแอลกอฮอล์ได้ และการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น หรือ

ข. เฉพาะสำหรับผู้ทำงานหรือผู้ที่อยู่ในสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงหากมีการใช้สุรา เช่น มาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากการขับรถหลังการดื่มสุรา และการห้ามใช้สุราในงานกีฬาต่างๆ หรือในงานที่มีความเสี่ยงสูงเช่นแท่นขุดเจาะน้ำมัน เป็นต้น

มาตรการในเชิงควบคุมแบ่งออกเป็น 4 มาตรการย่อย ได้แก่

1.1 การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การโฆษณาต่อต้านการดื่มสุรา และการควบคุมการเป็นผู้สนับสนุนหรืออุปถัมภ์กิจกรรมด้านกีฬาหรือด้านศิลปวัฒนธรรม โดยบริษัทอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1.2 การติดคำเตือนเกี่ยวกับพิษภัยของการดื่มแอลกอฮอล์บนฉลากเครื่องดื่ม

1.3 การควบคุม availability ของแอลกอฮอล์โดยผ่านการควบคุมราคาของเครื่องดื่มและการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกำหนดชั่วโมงของการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานบริการต่างๆ การควบคุมการขายแอลกอฮอล์ในร้านขายของชำตามหัวมุมถนน (alcohol sales in corner stores)

1.4 การกำหนดอายุต่ำสุดที่จะดื่มสุราได้ตามกฎหมาย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โทษของสิ่งเสพติดและความต้องการเลิกใช้สิ่งเสพติดของบุคลากรวิทยาลัย พยาบาล ศรีมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
ผู้แต่ง	พรพิมล พงษ์พัฒนาอำไพ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัญหาปัจจุบันมีการใช้สิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ และแอลกอฮอล์ เป็นจำนวนมาก สังคมมักยอมรับ และ คิดว่าไม่เป็นปัญหามากนัก โดยเฉพาะการใช้แอลกอฮอล์ และมักพบปัญหาด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ มาจากการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ เช่น อุบัติเหตุการจราจร มะเร็ง ฯลฯ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่องนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้โทษของสิ่งเสพติด ความต้องการเลิกใช้สิ่งเสพติด และ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โทษของสิ่งเสพติดและความต้องการเลิกใช้สิ่งเสพติดของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคามที่ใช้สิ่งเสพติดชนิดบุหรี่และแอลกอฮอล์ ซึ่งได้แก่ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้โทษของสิ่งเสพติดและความต้องการเลิกใช้สิ่งเสพติด จำนวน 70 ข้อ เพื่อให้ตรงกับเนื้อหา มีการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ เท่ากับ 0.50 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.72 สถิติที่วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละสัมประสิทธิ์แบบการจรรยา (Contingency Coefficient) และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลศรี

มหาสารคาม ส่วนใหญ่ มีการรับรู้โทษของสิ่งเสพติดโดยรวม อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 29.27 มีการรับรู้ภาวะเสี่ยงของโรคจากการใช้สิ่งเสพติด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 21.95 และมีการรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการใช้สิ่งเสพติด โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 26.83 มีความต้องการเลิกใช้สิ่งเสพติด โดยรวม ร้อยละ 46.34 ซึ่งมีความต้องการเลิกสูบบุหรี่ ร้อยละ 2.44 ต้องการเลิกดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 7.32 ต้องการเลิกดื่มแอลกอฮอล์และเลิกสูบบุหรี่ ร้อยละ 24.39 ต้องการเลิกสูบบุหรี่แต่ไม่ต้องการเลิกดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 12.19 และ พบ การรับรู้โทษของสิ่งเสพติดของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ไม่มีความสัมพันธ์กับความ ต้องการเลิกสิ่งเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แต่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ภาวะเสี่ยงของโรค และ การรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการใช้สิ่งเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สรุปและข้อเสนอแนะ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การรับรู้โทษของการสูบบุหรี่และการดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ค่อยมีผลต่อความต้องการเลิกสูบบุหรี่และเลิกดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรในวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ดังนั้น ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่และการดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น และควรมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและค่านิยมเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมใหม่ อาจพิจารณาการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลร่วมด้วย น่าจะเป็นกลวิธีที่ดีที่สุดที่จะลดปริมาณการสูบบุหรี่หรือดื่มแอลกอฮอล์ลงได้ และในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรจะศึกษาข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมดในหน่วยงาน น่าจะดีกว่า ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรในหน่วยงาน

ชื่อเรื่อง	แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการการคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุรา ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
ผู้แต่ง	พรโรจน์ เก่งวินิจ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการการคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุราของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุรา ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อการดำเนินงานตามมาตรการการคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุรา และเพื่อศึกษาแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุรา กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่สำนักงานอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สรรพสามิต เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนสอบสวนคดีทางเศรษฐกิจ และเจ้าหน้าที่ตำรวจสายป้องกันและปราบปราม จำนวน 230 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถามค่าสถิติที่ใช้ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่า t-test และ F-test ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชายอายุ 37 ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับปริญญาตรีปฏิบัติงานมาแล้วเป็นเวลา 13 ปีขึ้นไป เป็นข้าราชการระดับ 4-6 ด้านความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุรา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้อยู่ในระดับมากด้านสิทธิของผู้บริโภค โภคสุรา ในประเด็นที่ว่าค่าเตือนการบริโภคสุราควรติดประกาศให้ชัดเจน ผลการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อการดำเนินงานตามมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุรา 2 ด้าน ได้แก่ มาตรการการคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุรา และการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค โภคสุรา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง

เห็นด้วยด้านการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคสุราในระดับมาก โดยเฉพาะการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพและปริมาณของหน่วยงานที่รับผิดชอบจะช่วยให้ผู้บริโภคมีความปลอดภัยในสุราที่ดื่ม ผลการศึกษาของเจ้าหน้าที่ต่อแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคสุรา 3 ด้าน ได้แก่ นโยบายการคุ้มครองผู้บริโภคสุรา ด้านองค์กรต่อการคุ้มครองผู้บริโภคสุรา และการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคสุรา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยด้านดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคสุราในระดับมาก โดยเฉพาะควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนได้ทราบ และมีความตระหนักในสิทธิของตน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียวเพื่อหาค่าความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคสุรา และแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคสุรา พบว่า ระดับการศึกษาและตำแหน่งที่สูงกว่าของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคสุรา ด้านมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคสุราที่แตกต่างกัน ส่วนตำแหน่งงานที่สูงกว่าของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคสุรา ด้านนโยบายการคุ้มครองผู้บริโภค และด้านองค์กรการคุ้มครองผู้บริโภคสุราที่แตกต่างกัน และระยะเวลาในการทำงานที่มากกว่าของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคสุรา ด้านองค์กรการคุ้มครองผู้บริโภคสุราที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำงานเชิงรุก โดยการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน ให้มีความตระหนักในสิทธิของตนร่วมกับการดำเนินงานคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคควบคู่กันไป ควรพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการคุ้มครองผู้บริโภคและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างดี และการกำหนดนโยบายคุ้มครองผู้บริโภคสุราที่จะสอดคล้องเป็นไปใน

ทิศทางเดียวกัน ควรให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดโดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดเสวนา เป็นต้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ผู้แต่ง	วัฒน์ินทร์ จุฑาภัทร
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.): กรณีศึกษา งคเหล้าเข้าพรรษา ปี 2547 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP MODEL) เป็นวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของจุดมุ่งหมายของโครงการ เพื่อประเมินความเหมาะสม ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินโครงการงคเหล้าเข้าพรรษา กระบวนการดำเนินงานโครงการงคเหล้าเข้าพรรษาและผลผลิตด้านสื่อรณรงค์ของโครงการงคเหล้าเข้าพรรษา และการตอบสนองของประชาชน โดยใช้วิธีศึกษาจากเอกสาร การสังเกตการณ์ การสนทนากับเจ้าหน้าที่และการสัมภาษณ์ประชาชนที่ดื่มเหล้า

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท พบว่า มีความเหมาะสมกับสังคมไทยเมื่อวิเคราะห์วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จะพบว่าเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการใช้จังหวะช่วงเทศกาลเข้าพรรษามาเป็นช่วงเวลาแห่งการรณรงค์งคเหล้า เพราะคนไทยส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาพุทธมักจะถือศีล 5 ร่วมด้วย ในวัน ชาวพุทธในสังคมไทยมีความเชื่อเรื่องการสะสมบุญสร้างกุศล ในช่วงเทศกาลสำคัญทางศาสนาซึ่งพุทธศาสนิกชนนิยม การทำบุญ ทำทาน รักษาศีล 5 การตั้งใจพยายามชำระจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ด้วยการละเว้น

อบายมุขต่าง ๆ รวมทั้งการงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสื่อในข้อที่ 5 กล่าวว่า “สุราเมระยะมีชชะประมาทัญฐานา เวระมะณี ลิกขาปะทัง สะมาทิยามิ” มีความหมายว่า “ข้าพเจ้าสมาทานสิกขาบท เจตนาเว้นจากการดื่มน้ำเมา คือ สุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่ประมาท”

2. ด้านปัจจัยนำเข้า จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการรณรงค์งคเหล้าเข้าพรรษา พบว่า บุคลากร เงินทุน เครื่องมือ การจัดการ มีความเหมาะสม

3. ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการทำงานของทีมงานส่วนกลางมีความเป็นประชาธิปไตยและเน้นการมีส่วนร่วมของพันธมิตรต่าง ๆ สูงคงจะเห็นได้จากการที่ทีมงานให้ความสำคัญกับกระบวนการประชุม และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในที่ประชุมในการตัดสินใจเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การพัฒนาแก่นหลักในการสื่อสารกับสาธารณชน การพิจารณาทุนสนับสนุนพันธมิตร การพิจารณาช่องทางต่าง ๆ ในการสื่อสาร เป็นต้น

4. ด้านผลผลิต แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1. ผลผลิตด้านสื่อรณรงค์ พบว่า ผลผลิตทางด้านสื่อของโครงการที่ใช้รณรงค์ประกอบด้วย สปอตโทรทัศน์ สปอตวิทยุ ภาพโฆษณาในหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณากลางแจ้ง ป้ายโฆษณาทำรถตุ๊ก ๆ ป้ายโฆษณาบนแท่นน้ำประปา ป้ายผ้าพาสติก เว็บไซต์ หนังสือคู่มือการงคเหล้า เข็มกลัด เสื้อยืด และขบวนรณรงค์ ผู้ประเมินพบว่า ถึงแม้ผลผลิตเหล่านี้จะมีรูปแบบหลากหลาย แต่ทางทีมงานสามารถควบคุมแนวคิดหลักให้ปรากฏร่วมกันได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการตอกย้ำความสำคัญของ “การงคเหล้าในช่วงเข้าพรรษา” และ 2. การตอบสนองโครงการของประชาชน พบว่า ประชาชนที่ดื่มเหล้าได้ให้ข้อมูลในแนวทางเดียวกันว่าโครงการมีส่วนช่วยให้ตนเองลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงเพราะเข้าใจมากขึ้นว่าการลดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงมีผลทำให้สุขภาพดีขึ้น หรือ

บางคนจะใช้โครงการนี้เป็นโครงการช่วยกระตุ้นจิตใจให้
งดการดื่มเหล้าอย่างถาวร เพื่อคนที่เรารัก คือ เพื่อแม่ หรือ
เพื่อครอบครัว

ชื่อเรื่อง	โครงการ “รณรงค์การไม่บริโภคบุหรี่ และสุรา”
ผู้แต่ง	ชมรมผู้สูงอายุสถานีนอนามัยบุรี
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปย่อการดำเนินงาน

การดำเนินงาน และจัดกิจกรรมต่างๆ ตาม
โครงการได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายเป็นอย่างดี แต่
กิจกรรมบางกิจกรรมต้องปรับเปลี่ยนระยะเวลา
การดำเนินงานและสถานที่บ้าง ให้เข้ากับเทศกาลที่พอจะ
จัดไม่มี อุปสรรค กิจกรรมที่กำหนด กิจกรรมที่กำหนด
ตายตัวตามวันสำคัญต่างๆ คงเป็นไปตามเดิม กิจกรรม
ปาฐกถาธรรม กำหนด 8 พ.ย. 2546 ต้องยกไปจัด
กิจกรรมในท้ายโครงการ 9 ส.ค. 2547 เนื่องจากต้อง
เดินทางไปประชุมสัมมนาที่จังหวัดตรัง การสัมมนา
ผู้สูงอายุจะจัดที่วัดบุรีรัมย์ ต้องเลื่อนวัด เวลา เดิมไปจัดที่
โรงเรียนชุมชนบ้านบุรีรัมย์ 28 พ.ย. 2547 การ
ประชุมสัมมนา โดยจัดหน่วยเคลื่อนที่ที่กำหนดว่าจะจัด
เดือนมีนาคม แต่ต้องปรับเปลี่ยนเลื่อนไปเดือน
กรกฎาคม 2547 ท้ายโครงการฉบับนี้หลังจากประชุม
เตรียมการดำเนินการแล้ว เราก็ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ไป
อย่างต่อเนื่องทุกเดือน

พฤศจิกายน 2546 นำสมาชิกชมรมเข้าร่วมกิจกรรมงาน
สัปดาห์ มหกรรมรวมพลังแผ่นดินขจัดสิ้น ยาเสพติด
อำเภอท่าแซะ อำเภอปะทิว จัดร่วมกัน ไปชี้แจงสมาชิก
ชมรมต่างๆ ของอำเภอ 10 ชมรมที่โรงพยาบาลท่าแซะ
ประชุมสัมมนาผู้สูงอายุ จำนวน 178 คน

ธันวาคม 2546 กิจกรรม 5 ธันวาคมหาราช เข้าทำบุญตัก
บาตร เย็นร่วมพิธีถวายพระพร เริ่มแข่งขันกีฬารอบ

คัดเลือก 2 วัน ที่โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา โรงเรียนบ้านวังมะปร่าง 1 วัน ตำบลหงษ์เจริญ 2 วัน

มกราคม 2547 เริ่มแข่งขันกีฬาฟุตบอลเพื่อเข้ารอบชิงชนะเลิศและแข่งขันกีฬาฟุตบอล วอลเลย์บอลรอบชิงชนะเลิศ

มีนาคม กิจกรรมงานสังสรรค์แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน จัดอาหารเลี้ยงแขกของขวัญผู้มาร่วมงาน

เมษายน 2547 จัดวันกตัญญู ที่โรงเรียนบ้านวังมะปร่าง

มิถุนายน สัมมนาเยาวชนร่วมกับโรงเรียนชุมชนบ้านคูริงกรกฎาคมประชุมสัมมนาเยาวชนเคลื่อนที่ โรงเรียนประชานิกม 2

ประชุมสัมมนาเยาวชนเคลื่อนที่ โรงเรียนบ้านกลาง

สิงหาคม ปาฐกถาธรรม วัดคูริง

ตรวจสอบสุขภาพผู้สูงอายุสถานีนอนามัยประจำปีที่วัดคูริง สมาชิกชมรมและบุคคลทั่วไปไปกิจกรรมทอดพระเกียรติสมเด็จพระบรมราชินีนาถ มีการไปร่วมถวายพระพรที่อำเภอท่าแซะจัดสมาชิกอีกส่วนหนึ่งฟังธรรมนั่งทำสมาธิที่วัดคูริง

ชื่อเรื่อง	องค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับชุมชนเพื่อการลดและเลิกสุรา
ผู้แต่ง	ณัฐวุฒิ จินากุล และคณะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้ ทำการศึกษาที่บ้านสระตะเฒ่อำเภอโนนไทย และบ้านสำลาย อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวนประชากร 1,116 คน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ระดับชุมชนเพื่อการลด เลิก เหล้า โดยมีกระบวนการดำเนินงาน 3 ระยะ คือ การพัฒนาตนเอง การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพลวัติขององค์กรแห่งการเรียนรู้ และเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบดังกล่าวที่มีต่อการลดเลิกเหล้าในชุมชน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม การศึกษาวิเคราะห์ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาชุมชนด้วยกระบวนการ กระบวนการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยวิถีธรรมชาติ และ ความเข้มแข็งอย่างยืดหยุ่น ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และสังเกตอย่างมีส่วนร่วมนำมาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

หลังจากที่ได้ทดลองใช้รูปแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นเวลา 1 ปี พบว่า ชุมชนสามารถร่วมกันสืบค้นข้อมูล คิดเชิงระบบ วิเคราะห์ชุมชน และกำหนดแผนแม่บทชุมชน ที่เกี่ยวกับการดื่มเหล้าของชุมชนได้ ภายหลังเสร็จกิจกรรม ชาวบ้านสามารถพัฒนาตนได้ 3 ชั้นของกระบวนการพัฒนาตนเอง ซึ่งเอื้อต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับชุมชนเพื่อการลด เลิก เหล้า

ผลการดำเนินการในระยะแรกของกระบวนการองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่า การดื่มเหล้าของเยาวชนโดยรวมมีการดื่มเหล้าครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 14 ปี สาเหตุที่

ทำให้เยาวชนดื่มน้ำครั้งแรกเพราะอยากลอง เพื่อนชักชวน และการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน ในด้านของอุปสรรคที่ทำให้ยากต่อการลดเค็มในชุมชน พบว่า ชาวบ้านมีความเชื่อว่า เหล้าเป็นตัวหนึ่งที่มีชีวิตสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และเป็นสินบนที่นำมาซึ่งอำนาจและใช้ในการตอบแทนบุญคุณ นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้สามารถลดปริมาณการดื่มน้ำอัดลมในชุมชนได้ร้อยละ 70 ของงานที่จัดขึ้นในชุมชน และลดปริมาณการดื่มน้ำอัดลมและแก้ปัญหาจากการดื่มน้ำอัดลมในระดับบุคคล ซึ่งดูได้จากไม่มีอุบัติเหตุหรือการทะเลาะเบาะแว้งในชุมชน นอกจากนี้ พบว่า ร้อยละ 30 ของคนที่ดื่มน้ำอัดลมเค็ม ร้อยละ 80 ของคนที่ดื่มน้ำอัดลมลดปริมาณการดื่มน้ำอัดลมต่อเดือนน้อยลง ทุกคนที่ดื่มน้ำอัดลมที่มีสาเหตุจากปัญหาครอบครัว หรือ ปัญหาชีวิตสามารถปรับตัวให้มีความยืดหยุ่นและเข้มแข็งได้ และร้อยละ 30 ของคนที่ดื่มน้ำอัดลมที่มีสาเหตุจากปัญหาครอบครัวหรือปัญหาชีวิตสามารถเลิกดื่มน้ำอัดลมได้

ชื่อเรื่อง	โครงการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อลดการดื่มน้ำอัดลม เบียร์ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตำบลเพชรชมพู กิ่งอำเภอ โกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2549
ผู้แต่ง	บุญมี นนทศรี, สาคร ลมไธสง และ อำนวย ศรีชมภู
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การดำเนินงาน โครงการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อลดการดื่มน้ำอัดลม เบียร์ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตำบลเพชรชมพู กิ่งอำเภอ โกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร นั้นก็เนื่องจากชมรมผู้สูงอายุ ตำบลเพชรชมพู กิ่งอำเภอ โกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร เห็นความสำคัญของการลดเค็มเหล้า บุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัญหาสำคัญของชุมชน ซึ่งมีการดื่มน้ำอัดลม/เบียร์ เป็นจำนวนมาก จึงได้ดำเนินการทำโครงการขึ้นมาและได้อนุมัติโครงการดำเนินการ การดำเนินการได้ร่วมประชุมคณะทำงานประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สถานีอนามัยในพื้นที่ทุกฝ่าย ดำเนินการตามเป้าหมาย คือทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

การดำเนินการอบรมประชุมได้มีผู้ร่วมประชุมเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ 60 คน มีผู้เข้าร่วมประชุม ผู้สูงอายุ กลุ่มผู้นำชุมชนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 125 คน และการประชุมสัมมนา ปรากฏว่าผู้เข้าร่วมประชุมได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและเห็นความสำคัญของบุคคลในครอบครัว เลิก ดื่มน้ำอัดลม เบียร์และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีเป้าหมาย คือ กระตุ้นให้ผู้ผู้นำ

ชุมชน และครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นในการเลิกเหล้าสุรา เบียร์ และเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ต่อไป

หลังเสร็จสิ้นการอบรมได้มีคณะกรรมการ ธรรมนูญ ติดตามโครงการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อลดการดื่มน้ำสุรา เบียร์ และเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ปรากฏว่ามีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากผู้ที่ได้รับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการที่จะรณรงค์ตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชนตำบลเพชรชมพูต่อไป

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนเพื่อสร้างสุขภาพ ป้องกันการสูบบุหรี่และการดื่มน้ำ เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	วิลาวัณย์ เสนารัตน์ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันการสูบบุหรี่และการดื่มน้ำ เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์โดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ที่ถูกต้อง สร้างค่านิยมที่เหมาะสมและทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพและการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ กลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชน จำนวน 67 คน จากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 5 แห่ง และวิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการพัฒนาศักยภาพคัดเลือกโดยการเสนอชื่อและสมัครใจมาเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งดำเนินงานระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2547 – เมษายน พ.ศ. 2548

กระบวนการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนเริ่มต้นจากการปรึกษาหารือถึงความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างทีมวิจัย คณะครูและแกนนำเยาวชน ทั้งนี้ได้มีการชี้แจงถึงวัตถุประสงค์การดำเนินกิจกรรมให้แกนนำรับรู้ถึงความสำคัญในการเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง โดยมีคณะผู้ศึกษาเป็นผู้อำนวยการความสะดวกและสนับสนุนด้านวิชาการ ขั้นตอนการสร้างความตระหนักและการสำรวจพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างเยาวชนในการสถาบันด้านวิชาการ ขั้นตอนการสร้างความตระหนักและรับรู้ถึงสภาพปัญหาเกิดขึ้น ดำเนินการโดยแกนนำสำรวจข้อมูลภายในสถาบันการศึกษา ผลการสำรวจ

พฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างในสถาบันการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเริ่มสูบบุหรี่และดื่มสุราเมื่ออายุน้อยที่สุด 12 ปี และในปัจจุบันกลุ่มตัวอย่าง 59 คน จากจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 สูบบุหรี่ และกลุ่มตัวอย่าง 116 คน จากจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และแกนนำเยาวชนได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อสุขภาพจากการมีพฤติกรรมความเสี่ยงดังกล่าว หลังจากนั้นแกนนำเยาวชนได้เข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพในการทำงานร่วมกันและวางแผนจัดกิจกรรมที่จะสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโทษและอันตรายของบุหรี่และเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ภายในสถาบันการศึกษาของตนเองโดยได้รับการสนับสนุนจากคณะผู้ศึกษารวม 7 โครงการ ซึ่งประกอบด้วย โครงการประกวดดนตรี ประกวดภาพวาด ประกวดคำขวัญ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้โดยการจัดค่ายเยาวชน การจัดบอร์ดนิทรรศการ การศึกษาดูงานและการแสดงบนเวที

การประเมินผลที่เกิดขึ้นทำโดยการสังเกตกิจกรรมที่แกนนำจัดทำขึ้น การสำรวจความรู้และทัศนคติของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่แกนนำเยาวชนจัดขึ้น และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างแกนนำเยาวชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องโทษและอันตรายจากการสูบบุหรี่หรืออยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงคะแนนความรู้ก่อนและหลังการดำเนินโครงการ พบว่ามีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความรู้และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องโทษและอันตรายจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงคะแนนความรู้ก่อนและหลังการดำเนินโครงการ พบว่าคะแนนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแต่ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ

การจัดทำโครงการครั้งนี้ได้สร้างความตระหนักและความตื่นตัวแก่แกนนำถึงเรื่องโทษและอันตรายของบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมีส่วนเป็นผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงในสถาบันการศึกษาของตนเองในการเผยแพร่ความรู้ในการลด ละ เลิก พฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าว

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษามีดังนี้

1. การดำเนินงานด้านการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องของการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาและต้องมีความต่อเนื่อง ดังนั้นควรมีแนวทางในการสนับสนุนการทำงานของแกนนำเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการทำงาน

2. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชาชนเป็นเรื่องที่ต้องร่วมมือหลายฝ่าย เนื่องจากเป็นประเพณีพื้นบ้านที่หากมีเทศกาลจะต้องมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมทั้งนโยบายการส่งเสริมสินค้าพื้นบ้าน เช่น เหล้าพื้นบ้าน การค้าเหล้าเสรี เป็นการส่งเสริมการดื่มสุราอีกอย่างหนึ่ง ดังนั้นควรมีการพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะในเรื่องนี้ด้วย

3. การเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องมีประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่าควรจะดำเนินการในกลุ่มวัยรุ่นมากกว่าในวัยผู้ใหญ่ โดยเฉพาะเริ่มในเด็กที่ยังไม่เริ่มเข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยง

4. จากการประเมินความรู้และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างจะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้และทัศนคติในเรื่องการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับดี แต่การเปลี่ยนพฤติกรรมต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีด้วย เช่น ควรมีการควบคุมการจำหน่ายสุรารายย่อย การลดการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ

5. การส่งเสริมเยาวชนไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ความรู้และชักจูงเยาวชนให้ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยง

ดังกล่าว รวมทั้งการสร้างเสริมให้เกิดครอบครัวอบอุ่นเป็น
สิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

6. โครงการเพื่อนช่วยเพื่อนในการลด ละ เลิก
พฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ยังคงต้องมีการสนับสนุนทั้งใน
สถาบันการศึกษาและชุมชนต่อไป

ชื่อเรื่อง	การรณรงค์และการให้การศึกษาเพื่อสร้าง จิตสำนึกและปรับเปลี่ยน พฤติกรรม การ บริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัญหา พฤติกรรมอันสืบเนื่องจากการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ปาริชาติ สถาปิตานนท์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การรณรงค์และการให้การศึกษาเพื่อสร้าง
จิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์และปัญหาพฤติกรรมอันสืบเนื่องจาก
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหา
(1) ลักษณะ (2) เป้าหมาย (3) แนวทาง (4) วิธีการวัด
ความสำเร็จ และ (5) ข้อควรคำนึงต่างๆ ในการรณรงค์และ
การให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและการปรับเปลี่ยน
พฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหา
พฤติกรรมอันสืบเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและ
วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ใน
ประเทศไทยและต่างประเทศ ในช่วง พ.ศ. 2542-2548
จำนวน 84 ชิ้นงาน

ผลจากการวิจัย พบว่า การรณรงค์และการให้
การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีลักษณะการดำเนินงาน
โดยองค์กรอิสระ หรือเป็นความร่วมมือระหว่างองค์กร
ต่างๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กร
อิสระภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล บริษัทเอกชน
องค์กรภาคประชาชน และสื่อมวลชน

เป้าหมายของการดำเนินการรณรงค์และการให้ การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย เป้าหมายระดับ บุคคล อัน ได้แก่ ความตระหนัก ความรู้/ความเข้าใจ จิตสำนึก พฤติกรรม และเป้าหมายระดับ โครงสร้าง/ นโยบาย อัน ได้แก่ ทศนคติทางสังคม บรรทัดฐานทาง สังคม นโยบายและกฎหมายต่างๆ

แนวทางในการดำเนินการรณรงค์และการให้ การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย

- (1) การเตรียมการเบื้องต้น อาทิ การทำความเข้าใจกับ ประเด็นปัญหาและสถานการณ์แวดล้อม การประสานงาน บุคคลที่เกี่ยวข้อง การวิจัยก่อนการพัฒนาโครงการ
- (2) การออกแบบและดำเนินการรณรงค์/การให้การศึกษา อาทิ การกำหนดเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย แนวคิดหลัก และ การแปลงแนวคิดสู่การปฏิบัติ (3) การติดตามผลต่างๆ ที่ เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นการ

วิธีวัดความสำเร็จของการรณรงค์และการให้ การศึกษา ประกอบด้วย การประเมินกระบวนการ การประเมินผลผลิต การประเมินผลเชิงขยายข้อมูล และการประเมินผลลัพธ์

ข้อควรคำนึงที่สำคัญในการรณรงค์และการให้ การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับ เปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย 9 ประการ กล่าวคือ

- (1) การรณรงค์และการให้การศึกษาเป็น มาตรการสำคัญในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

- (2) การดำเนินการด้านการรณรงค์หรือมาตรการ ให้การศึกษาอย่างเดียวไม่สามารถก่อให้เกิดประสิทธิผล

ได้ หากปราศจากการดำเนินการมาตรการอื่นๆ อย่างเป็น ระบบ

- (3) การรณรงค์และการให้การศึกษาจำเป็นต้อง ดำเนินการควบคู่ไปกับมาตรการอื่นๆ อย่างเป็นระบบ

- (4) การรณรงค์และการให้ศึกษามีส่วน สนับสนุนความสำเร็จของมาตรการด้านกฎหมาย และ มาตรการด้านกฎหมายก็มีส่วนสนับสนุนความสำเร็จของ การรณรงค์และการให้การศึกษา

- (5) การด้านการวิจัยเป็นเสมือนรากฐานที่สำคัญ ของการรณรงค์และการให้การศึกษา

- (6) ในการนำการรณรงค์และการให้การศึกษา ไปสู่การปฏิบัติ บุคคลที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องคำนึงเสมอว่า การรณรงค์และการให้ศึกษามีได้เป็นแค่การจัด กิจกรรม แต่เป็นแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การ ควบคุมการบริโภคแอลกอฮอล์

- (7) โครงการเชิงบูรณาการสามารถเป็นทางเลือก ในการประสานพลังของแนวทางด้านการรณรงค์และการ ให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคแอลกอฮอล์ และปัญหาพฤติกรรมอันสืบเนื่อง จากการบริโภคแอลกอฮอล์

- (8) หลักการสำคัญในการรณรงค์และการให้ การศึกษา ได้แก่

- ก. การรณรงค์และการให้การศึกษาเปรียบเสมือน การทำสงครามภาคพื้นอากาศ (air war) ควบคู่ไปกับการ ทำสงครามภาคพื้นดิน (ground war) ซึ่งการดำเนินการ จำเป็นต้องอาศัยการประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายอย่าง ใกล้ชิด

- ข. การดำเนินมาตรการรณรงค์และการให้ การศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงแรงสนับสนุนเชิงบริบท แวดล้อม

ค. การดำเนินการรณรงค์และการให้การศึกษา จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการรณรงค์เชิงนโยบายควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขด้านบริบทแวดล้อม

ง. การพิจารณาเลือกประเด็นในการรณรงค์และการให้การศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพปัญหา ลักษณะของพื้นที่ ลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย และธรรมเนียมประเพณี หรือการเข้มงวดในการบังคับใช้กฎระเบียบของแต่ละพื้นที่

จ. การออกแบบช่องทางในการรณรงค์และการให้การศึกษา จำเป็นต้องเพิ่มความสำคัญกับการสื่อสารสองทางในแนวระนาบของบุคคลที่เกี่ยวข้องมากขึ้น

ฉ. การออกแบบโครงการรณรงค์/ให้การศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงจริตของกลุ่มเป้าหมาย และเทคนิควิธีในการเข้าถึง/ชนะใจกลุ่มเป้าหมาย

ช. การประเมินผลของโครงการรณรงค์/การให้การศึกษาควรให้ความสำคัญกับการประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิต การประเมินผลเชิงการขยายข้อมูล และการประเมินผลลัพธ์

(9) สาระสำคัญซึ่งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์/การให้ศึกษาด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย ควรพิจารณาและดำเนินการอย่างรอบคอบ ได้แก่

ก. การพิจารณากติกาเกี่ยวกับคุณสมบัติขององค์กรพันธมิตรที่ควรเข้าร่วมโครงการรณรงค์/การให้การศึกษา

ข. การพิจารณาข้อความหลักเชิง “พฤติกรรม” ที่พึงประสงค์ในการสื่อสารกับสาธารณชนอย่างรอบคอบ

ค. การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นเชิงนโยบายที่จำเป็นต้องใช้มาตรการรณรงค์/การให้การศึกษาในการสนับสนุนให้เกิดนโยบายและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ง. การติดตามสถานการณ์ต่างๆ ในสังคมอย่างใกล้ชิด และพิจารณาเลือกใช้ช่วงจังหวะเวลาในการดำเนินกิจกรรมรณรงค์อย่างเหมาะสม

จ. การระบุหัวข้อในการวิจัยพื้นฐานที่จำเป็นต้องดำเนินการเร่งด่วน และการสนับสนุนให้เกิดการวิจัยในหัวข้อดังกล่าว

ฉ. การสนับสนุนให้มีการวิจัยระดับต้น และการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโครงการรณรงค์/การให้การศึกษา

ชื่อเรื่อง	โครงการ “วิจัยพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันเครื่องดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
ผู้แต่ง	นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ฝ่ายแผนงานเศรษฐกิจรายสาขา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัยนี้ คือ (1.) เพื่อสร้างกรอบนโยบายการป้องกันการดื่มสุราและแอลกอฮอล์ และ (2.) นำเสนอมาตรการการป้องกันบางส่วนที่จะเป็น “policy inputs” ให้กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อใช้เป็น “building blocks” ในการกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์ นโยบายและมาตรการเพื่อป้องกันการดื่มสุราและแอลกอฮอล์แบบบูรณาการในอนาคต วัตถุประสงค์เฉพาะคือ การศึกษานโยบายและมาตรการลดอุปสงค์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในต่างประเทศและในประเทศไทย วิเคราะห์แบบจำลองฟังก์ชันอุปสงค์ ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสุราและวัดความเสี่ยงจากการดื่มสุรา การศึกษาอาศัยข้อมูลจากหลายส่วน สมการอุปสงค์ต่อสุราใช้ข้อมูลทุติยภูมิของกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระหว่างปี 2521- 2546 และข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2543- 2544 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ การวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคสุรา ใช้ข้อมูลการสำรวจผู้บริโภค 1,295 คน จาก 5 จังหวัดใน 4 ภาค ระยะเวลาสำรวจ คือ ตุลาคม- พฤศจิกายน 2547

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การควบคุมการบริโภคสุรา ควรยึดหลักให้ความสำคัญต่อมาตรการด้านราคา และ

มาตรการที่ไม่ใช่ราคาพร้อมๆกันและควรมีการดำเนินนโยบายต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพราะมาตรการบางอย่างกว่าจะเริ่มส่งผลจะต้องใช้เวลานาน (เช่น การรณรงค์และการควบคุมการโฆษณา) มีการประเมินผล และปรับเปลี่ยนมาตรการต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนั้นควรกำหนดนโยบายแบบมีส่วนร่วม เพราะการบริโภคสุรามีทั้งข้อดี ข้อเสีย มีทั้งผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภค รัฐบาล และสังคมโดยรวม

วัตถุประสงค์หลักของนโยบายควบคุมการบริโภคสุรา ควรมุ่งเป้า “การลดความเสี่ยงต่อสังคม” เนื่องจากไทยมีกฎหมายและมาตรการอยู่แล้ว การดำเนินนโยบายจึงควรเลือกบังคับกฎหมายและมาตรการที่สำคัญที่สุด ก่อนที่จะผลักดันให้มีการออกกฎหมายและมาตรการใหม่ๆ

ข้อเสนอหลักในการควบคุมการบริโภคสุรา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. มาตรการด้านภาษีและราคา 2. มาตรการที่ไม่ใช่ราคาและควบคุมการโฆษณา และข้อเสนอรอง คือ 3. มาตรการด้านการรณรงค์และสร้างทัศนคติ

(1.) มาตรการด้านภาษีและราคา รัฐควรเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตสุราทุกประเภทพร้อมๆกัน โดยอัตราภาษีใหม่จะต้องไม่สูงจนก่อให้เกิดการลักลอบค้าสุราเถื่อนหรือดื่มสุราเถื่อนอย่างกว้างขวาง สาเหตุที่ต้องเพิ่มภาษีสุราทุกชนิดในอัตราเดียวกัน เพราะความต้องการซื้อสุราประเภทต่างๆ ในประเทศ มีความยืดหยุ่นต่อราคาสูง และสุราแต่ละประเภททดแทนกันได้ดี (เพราะความยืดหยุ่นไขว้ต่อราคาสูง) ส่วนอัตราภาษีจะกำหนดจากปริมาณแอลกอฮอล์ หรือมูลค่าของสุรา และอัตราภาษีสูงสุดควรจะเป็นเท่าไรนั้น เป็นสิ่งที่ต้องศึกษาว่าวิธีใดจะสามารถลดความสูญเสียต่อสังคมได้มากที่สุด

(2.) มาตรการที่ไม่ใช่ราคาควรเน้นการเพิ่มต้นทุนการดื่มสุราให้สูงขึ้น (หรือสร้างอุปสรรคในการหาซื้อ/ดื่ม

สุรา) หลายมาตรการที่สามารถใช้ควบคุมการบริโภคสุราได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การเพิ่มกิจกรรมการตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจผู้ขับขี่ โดยเน้นการตรวจบริเวณรอบศูนย์กลางสถานบันเทิง และขยายเวลาการตรวจแอลกอฮอล์ในช่วงหัวค่ำ (20.00 น.- 22.00 น.) จากช่วงตีกรวมทั้ง ลดระดับแอลกอฮอล์ในลมหายใจ (BAC) สำหรับเยาวชน (อายุไม่เกิน 20- 25 ปี) ให้ต่ำกว่าผู้ใหญ่ และเพิ่มค่าปรับผู้ขับขี่ที่มีระดับแอลกอฮอล์เกินค่าที่กฎหมายกำหนด เพื่อเป็นแรงจูงใจต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และยังคงมาตรการให้ผู้ขับขี่เหล่านั้นต้องทำงานบริการสังคม รวมทั้งมีการประกาศรายชื่อบุคคลเหล่านี้ในสื่อสาธารณะ

การสร้างอุปสรรคต่อการหาซื้อสุรามีสองแนวทาง แนวทางแรก คือ การกำหนดเขตที่อยู่อาศัยปลอดสถานบันเทิง และเขตสถานบันเทิง โดยมีหลักเกณฑ์การกำหนดเขตสถานบันเทิงที่ใช้ตัววัดแบบภาวะวิสัย ไม่ใช่อาศัยหลักดุลยพินิจเฉกเช่นในปัจจุบัน และควรทบทวนหลักเกณฑ์ออกใบอนุญาต สถานบันเทิงและร้านค้าสุราทางเลือกที่สอง คือ เก็บภาษีธุรกิจพิเศษสถานบันเทิง เพิ่มค่าธรรมเนียมการจำหน่ายสุรา 7 ประเภท เพิ่มค่าใบอนุญาตร้านจำหน่ายสุรา พร้อมวางหลักเกณฑ์การได้รับอนุญาตเพื่อลดจำนวนร้านค้าลงจากปัจจุบัน นอกจากนี้ควรมีการสร้างกลไกตรวจสอบร้านจำหน่ายสุราให้ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยอาศัยภาคประชาสังคม และมีการจัดทำประวัติร้านที่ทำผิดกฎหมาย

มาตรการควบคุมการโฆษณา มี 2 ทางเลือก ทางเลือกแรก คือ กำหนดให้บริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายสุราต้องซื้อเวลาและพื้นที่โฆษณาให้แก่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เช่น บริษัทโฆษณาสินค้า 1 นาที ต้องจ่ายเงินซื้อเวลาให้ สสส. 1 นาทีเช่นกัน เพราะการโฆษณามีโอกาสขยายจำนวนผู้บริโภคและปริมาณการบริโภคสุราอันจะมีผลต่อต้นทุนทางสังคม ทางเลือกที่สอง คือ ใช้มาตรการเก็บภาษีโฆษณาสุรา เหตุผลของการควบคุมการโฆษณา คือ รัฐต้องการลด

ผลเสียจากการโฆษณา โดยผลักภาระต้นทุนทางสังคมกลับไปยังบริษัทสุรา ซึ่งจะผลักดันให้ผู้ดื่มสุราตามหลักการ “ผู้ก่อภาระต้องเป็นผู้รับภาระ”

(3.) มาตรการณรงค์และสร้างทัศนคติ ได้แก่ การจัดทำรายงานสถานการณ์บริโภคสุราในระดับชาติ สสส.ควรอุดหนุนและสนับสนุนองค์กรประชาชน และองค์กรเอกชนจัดทำรายงานสถานการณ์บริโภคสุราในชุมชน วิธีการประหยัดค่าใช้จ่าย และวิธีการลดผลเสียจากการบริโภคสุราในชุมชน รวมทั้งรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมสันตนาการด้านต่างๆ แทนการดื่มสุราในวันหยุดพักผ่อนหรือในระหว่างการพักผ่อนหย่อนใจ

ชื่อเรื่อง	การรับรู้ และทัศนคติของประชาชน ใน เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อ แนวคิด เรื่องการงดเหล้า เข้าพรรษาปี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)
ผู้แต่ง	ณัฐกานต์ สันธุ์สุริยกุล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษา “การรับรู้ และทัศนคติของประชาชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้า
เข้าพรรษา ปี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)” ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล
ในช่วงวันที่ 10-19 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยมีแบบสอบถาม
เป็นเครื่องมือ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน
400 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร นำเสนอข้อมูลโดยใช้
ตารางวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติวิเคราะห์ Chi -
Square ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way
ANOVA) การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน
(Independent - Sample T - test) การวิเคราะห์กลุ่ม
ตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Paired - Sample T -
test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
(Pearson ‘s Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อ
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือเพื่อศึกษา
ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในเรื่องพฤติกรรมการ
บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเข้าพรรษาและในช่วง

เข้าพรรษา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโครงการณรงค์
“งดเหล้า เข้าพรรษา” ของสำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปี พ.ศ. 2548 ทัศนคติที่มี
ต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้า เข้าพรรษา ความตั้งใจที่จะลด
ละ เลิก บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษา
ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการ
รับรู้ข้อมูลข่าวสารของโครงการฯ ความแตกต่างระหว่าง
ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับทัศนคติที่มีต่อแนวคิด
เรื่องการงดเหล้า เข้าพรรษา ความสัมพันธ์ระหว่าง
พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเข้าพรรษา
กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโครงการฯ ความสัมพันธ์
ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อน
เข้าพรรษากับทัศนคติที่มีต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้า
เข้าพรรษา ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
ของโครงการฯ กับทัศนคติที่มีต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้า
เข้าพรรษา ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อแนวคิด
เรื่องการงดเหล้า เข้าพรรษา กับความตั้งใจที่จะลด ละ
เลิก บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษา และ
แตกต่างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ก่อนเข้าพรรษากับพฤติกรรมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยในช่วง
ก่อนเข้าพรรษาแทบจะไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย
และได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของโครงการฯ จากสื่อ
โทรทัศน์มากที่สุด ในส่วนของความเข้าใจเนื้อหาที่
ปรากฏในสื่อของโครงการฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
ส่วนใหญ่มีความเข้าใจต่อเนื้อหาในเรื่องที่เกี่ยวกับศาสนา
และมีทัศนคติที่ดีต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้า เข้าพรรษา
ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อน
เข้าพรรษาโดยเฉลี่ย ตั้งใจว่าจะลดการบริโภคเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ลงในช่วงเข้าพรรษา และกลุ่มตัวอย่าง
ดังกล่าวโดยเฉลี่ยได้ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ลงในช่วงเข้าพรรษา

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษานั้น พบว่า

- เพศมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ ป้ายโฆษณากลางแจ้ง และใบปลิวฯฯ อายุมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และแผ่นโปสเตอร์ ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณากลางแจ้ง และใบปลิวฯฯ โดยที่เพศและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความเข้าใจเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของครอบครัวและศาสนา ในขณะที่อายุมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจที่เกี่ยวข้องศาสนา

- เพศ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้า เข้าพรรษาแตกต่างกัน

- พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเข้าพรรษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากป้ายโฆษณากลางแจ้ง และความเข้าใจเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของครอบครัวและศาสนา

- พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเข้าพรรษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้าเข้าพรรษา

- การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโครงการฯ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้าเข้าพรรษา

- ทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้าเข้าพรรษามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะลด ละ เลิก บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษา และ

- พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเข้าพรรษาที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษาแตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง	การถอดบทเรียน โครงการ“ถนนข้าวเหนียว คุณค่าประเพณีไทย สนุกได้ไร้แอลกอฮอล์”
ผู้แต่ง	กุลนรี หาญพัฒนชัยกุล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อรวบรวมความรู้จากกระบวนการทำงาน โครงการ “ถนนข้าวเหนียว: สนุกได้ไร้แอลกอฮอล์” เพื่อนำไปเป็นบทเรียนในการในการทำงาน รมรณรงค์ลดการบริโภคแอลกอฮอล์ 2) เพื่อสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการดำเนินงาน ในการป้องกันและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเทศกาลต่างๆ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อที่จะถอดบทเรียนทั้งโครงการ จากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วย ระดับนโยบาย คือ รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น นายกเทศมนตรี นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ระดับผู้ดำเนินโครงการ ประกอบด้วย สมาคมหมออนามัย เครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพจังหวัดขอนแก่น เจ้าหน้าที่เทศบาลนครขอนแก่น เครือข่ายเยาวชนเทศบาล คณะอนุกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจังหวัดขอนแก่น กองทุนสำนักงานสร้างเสริมสุขภาพ ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการ ผู้เข้าร่วมงาน โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แนวทางการสัมภาษณ์ แนวทางในการสังเกต แนวทางการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้า การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ คือ การรวบรวมความรู้จากกระบวนการการทำงานโครงการ “ถนนข้าว

เหนียว: คุณค่าประเพณีไทย สนุกได้โดยไม่ใช้แอลกอฮอล์” พบว่า ถนนข้าวเหนียวมีพัฒนาการมาจากการเล่นสงกรานต์ ที่เน้นความสนุกสนาน โดยมีกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมสมัยใหม่ พบการดื่มแอลกอฮอล์มาก โดยเฉพาะในเยาวชน มีพฤติกรรมการละเมิดสิทธิสตรี การลวนลาม การทะเลาะวิวาท ในปี 2548 เครือข่ายส่งเสริมสุขภาพเข้าไปจัดเวทีทางเลือก “สนุกได้โดยไม่ใช้แอลกอฮอล์” และศึกษาข้อมูล พบว่า บริเวณถนนข้าวเหนียว มีการดื่มแอลกอฮอล์มาก โดยเฉพาะในวัยรุ่น นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่เข้าร่วมงานมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เช่น การลวนลาม การทะเลาะวิวาท การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นในปี พ.ศ. 2549 เครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพสมาคมหมอนามัย สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ ได้ผลักดันนโยบายดังกล่าว ผ่านคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุทางจราจรระดับจังหวัด จึงได้เกิดรูปแบบการจัดงาน “สงกรานต์นี้สนุกได้ไร้แอลกอฮอล์” คือ

ด้านนโยบาย ไม่รับการสนับสนุนจากบริษัท เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดการณรงค์ โครงการ “ถนนข้าวเหนียว: คุณค่าประเพณีไทย สนุกได้ไร้แอลกอฮอล์” โดยรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ด้านกระบวนการ จากการศึกษาที่เทศบาลรับผิดชอบหลักในการคิด และปฏิบัติ เพียงองค์กรเดียว มีการเปลี่ยนแปลงโดยเพิ่มการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานอื่นๆ เป็นองค์กรเครือข่าย ทำให้เพิ่มศักยภาพในการขับเคลื่อนนโยบาย

ด้านการจัดการ มีการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการเรื่องงบประมาณ โดยการขอสนับสนุนงบประมาณบริษัทอื่นๆ และ รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และเครือข่ายอื่นๆ

ด้านกิจกรรม จากการศึกษาที่เน้นเรื่องความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว ได้จัดให้บริบทของกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการรณรงค์สนุกได้ไร้แอลกอฮอล์ มีการควบคุมการจำหน่าย การดื่มสุรา

ผลลัพธ์ของโครงการ ภายใต้ความคาดหวังหลากหลายจากกิจกรรมต่างๆ พบว่า ผลลัพธ์หลักในเรื่องการลดบริโภคแอลกอฮอล์ ยังไม่สามารถยืนยันได้ชัดเจน เนื่องจากยังมีการดื่มก่อนเข้ามาเที่ยวก่อนเข้ามาเที่ยวในงาน แต่ที่แตกต่างไปจากที่ผ่านมา คือผู้ดื่มมีความระมัดระวังมากขึ้นในการดื่ม ไม่ดื่มอย่างเปิดเผยเช่นเคย เช่นเดียวกับการจำหน่ายแอลกอฮอล์ ไม่มีการตั้งจุดจำหน่ายอย่างเปิดเผย แต่ยังมีการแอบจำหน่ายในบางจุดอยู่ ผลลัพธ์ที่เกิดชัดเจนในโครงการนี้คือ การนำแนวคิดการลดการบริโภค และการจำหน่ายแอลกอฮอล์ เข้าไปเป็นนโยบายสาธารณะได้ชัดเจน และสามารถขับเคลื่อนนโยบายสู่แนวปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายจะสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องได้ต่อไป เนื่องจากการมีภาพพจน์ที่ดีของโครงการทำให้เกิดการยอมรับจากผู้บริหารในระดับจังหวัด ผู้บริหารในระดับท้องถิ่น และสาธารณะ

ปัจจัยที่สนับสนุนโครงการ คือ การที่ภาคีเครือข่ายสามารถนำเสนอสาระและข้อมูลนำเสนอได้อย่างเป็นระบบ จนสามารถผลักดันให้ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายที่ชัดเจน และให้การสนับสนุนสู่การปฏิบัติได้

ในขณะเดียวกัน พบว่า มีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ คือ การที่ภาคีไม่สามารถที่จะจูงใจให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญ และมีส่วนร่วมในโครงการอย่างเต็มที่ตามที่คาดหวัง อีกทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมีความต้องการให้คงแนวความคิดบรรยากาศของความสนุกสนาน จึงทำให้เกิดการจัดกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะ 1) ควรมียุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

2) ขยายการมีส่วนร่วมขององค์กรต่างๆ เช่น ภาคชุมชน ผู้ประกอบการสื่อมวลชน ศิลปิน

3) มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง ในระดับครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา

เรื่อง	บทเรียนจากการใช้กระบวนการทางการละครในการสร้างการเรียนรู้เรื่องผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชน
ผู้แต่ง	สุคนธ์จิต วงษ์เฟือก และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “บทเรียนจากการใช้กระบวนการทางการละครในการสร้างการเรียนรู้เรื่องผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชน” เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานละครจากกลุ่มละคร 4 กลุ่ม ในสังกัดเครือข่ายละครนครรังสิตเกล้า (ดีดีดี) และนักวิจัยซึ่งเป็นนักวิชาการจากคณะอักษรศาสตร์ ม.ศิลปากร มีระยะเวลาในการดำเนินวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ ตุลาคม 2548-กันยายน 2549 โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community Action Research: CAR) มีวัตถุประสงค์การวิจัยหลัก 2 ประการคือ

1. เพื่อร่วมกันพัฒนาการดำเนินโครงการปฏิบัติการเพื่อสร้างการเรียนรู้เรื่องผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้กระบวนการทางละครในกลุ่มเยาวชน

2. เพื่อร่วมกันถอดบทเรียนและสังเคราะห์องค์ความรู้จากการปฏิบัติงานในชุดโครงการดังกล่าว โดยมีเป้าหมายเพื่อสกัดเอาบทเรียนและชุดความรู้ซึ่งมีลักษณะเป็นความรู้จากการปฏิบัติ (tactic knowledge) ขึ้นมาสังเคราะห์และแปรรูปให้เป็นชุดความรู้ที่สามารถเผยแพร่และถ่ายทอดได้ (explicit knowledge)

คณะผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย ประกอบด้วยการศึกษาเอกสาร การรวบรวม

ข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ และกระบวนการจัดกระทำ (Intervention) เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่การจัดเวทีการประเมินภายในและการถอดบทเรียน และการจัดกระบวนการพัฒนาศักยภาพ (อบรมเชิงปฏิบัติการ) รวมถึงการเก็บข้อมูลและจัดเวทีต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น 46 เวทีตลอดโครงการ

ผลการวิจัย ส่วนการปฏิบัติการพบว่า จากการดำเนินโครงการมีเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 3-20 ปี (อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนปลาย) ได้เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น 46,636 คน จาก 5 พื้นที่ดำเนินการ ได้แก่จังหวัดสมุทรสงคราม ราชบุรี สระบุรี นครราชสีมา และอุบลราชธานี โดยเด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการอย่างกว้างขวาง ทั้งในบทบาทที่เป็นผู้ชม (Audience) หรือผู้รับสาร (Receiver) ผู้แสดง (Player) หรือผู้ส่งสาร (Sender) ผู้ให้ข้อมูลสนับสนุนกิจกรรมและผู้สังเกตการณ์ บทบาทโดยบทบาทหนึ่งหรือหลายบทบาท โดยเยาวชนกลุ่มนี้ได้รับการรณรงค์ในเรื่องผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างน้อยที่สุดในระดับของการรับรู้ถึงอันตราย และโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพกาย-จิต ครอบครัว และสังคม จากสื่อละครณรงค์ซึ่งเป็นสื่อทางเลือก (alternative media) ที่นอกเหนือจากจะเป็นที่สื่อที่สามารถส่งสารที่เฉพาะจงจก แตกต่างจากสื่อรณรงค์ทางสังคมชนิดอื่นๆ หรือช่องทางเลือกอื่น กล่าวได้ว่าเยาวชนกว่าสี่หมื่นคนนี้ได้มีโอกาสชมละครเวที (ละครเร่) หรือการแสดงละครสด ซึ่งมีคุณลักษณะเป็นสื่อศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ออกแบบสำหรับเยาวชนโดยเฉพาะ แบ่งเป็นจำนวนผู้ชมละครในช่วงการแสดงละครเร่ผลิตโดยคณะละครและนักแสดงที่ผ่านการฝึกฝนระยะที่ 1 จำนวน 12,485 คน การดำเนินโครงการระยะที่ 2 ได้ก่อให้เกิดเยาวชนแกนนำ จำนวน 332 คนที่ก่อตั้งกลุ่มละครของตนเองและออกตระเวนแสดงละครรณรงค์ปัญหาการดื่ม

เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในโรงเรียนและชุมชนของตนเอง ส่งผลให้มีเยาวชนเข้าร่วมชมละครในระยะที่ 3 ของโครงการ เป็นจำนวนถึง 33,821 คน โดยเยาวชนแกนนำที่เข้ารับการอบรมมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับประเด็นผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น และมีพัฒนาการด้านกระบวนการเรียนรู้ ทักษะการเรียนรู้จนเป็นที่ประจักษ์

ในด้านผลกระทบ จากการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานในโครงการยังสามารถก่อให้เกิดผลกระทบทั้งต่อเยาวชนและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเยาวชนแกนนำทั้งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาแอลกอฮอล์และพฤติกรรมอื่นๆ และผลกระทบต่อภาคีและชุมชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเกิดกระแสการรณรงค์เรื่องปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ การสร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในชุมชนได้อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดเวทีเสวนา-ประชุมสัมมนาในประเด็นปัญหาการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเยาวชนอย่างเป็นทางการในหลายพื้นที่ เกิดแนวทางในการบูรณาการการทำงานเชิงพื้นที่และกิจกรรมละครรณรงค์อย่างมีเอกภาพมากขึ้น และผลกระทบที่สำคัญที่สุดคือภายหลังจากการดำเนินโครงการพบว่า มีบางชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการปรับเปลี่ยนหรือจำกัดการดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะและงานประเพณีต่างๆ โดยผู้จัดงานได้นำน้ำสมุนไพรมาเสิร์ฟแทน

สำหรับส่วนของการสังเคราะห์บทเรียนนั้น คณะผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์บทเรียนได้ 4 บทเรียนคือ

1. บทเรียนจากกระบวนการดำเนินงาน
2. บทเรียนจากการใช้กระบวนการประเมินผลภายในและถอดบทเรียนเข้ามาสนับสนุนการดำเนินโครงการ
3. บทเรียนจากพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ

4. บทเรียนจากการบริหารจัดการดำเนินโครงการ
ร่วมกันแบบ (Collaborative Project) ผ่านกระบวนการวิจัย
เชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับ มาตรการป้องกันแก้ไขเพื่อลด ผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	เชษฐ รัชดาพรธนาธิกุล
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับ
มาตรการป้องกันแก้ไขเพื่อลดผลกระทบจากการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” เกิดจากความตระหนักในพิษภัย
ผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ หรือ สุรา นั้น เป็น เครื่องดื่ม ที่มี
เอทิลแอลกอฮอล์ผสมอยู่ เมื่อเข้าสู่ร่างกายจะมีผลทั้งต่อ
สุขภาพกายและสุขภาพจิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีผลกระทบ
ต่อระบบสมอง ทำให้ไม่สามารถควบคุมสติและร่างกายได้
นำมาซึ่งผลกระทบทั้งต่อตัวผู้ดื่มเองและสังคมอีก
นานัปการ ดังนั้นการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดื่ม
สุราควรกระทำโดยการจัดการขั้นมูลฐานที่มุ่งเข้าสู่
ประชาชนทั่วไปทั้งผู้ดื่มและไม่ดื่ม การใช้มาตรการใน
การจัดการกับปัญหาการดื่มสุราจะต้องคำนึงถึง
องค์ประกอบสามด้านในการเกิดปัญหา คือ แอลกอฮอล์
สิ่งแวดล้อมและผู้ดื่ม มาตรการที่ใช้ในการป้องกันและ
แก้ไข ควบคู่กันไปจึงประกอบด้วยมาตรการทางกฎหมาย
และมาตรการสังคมต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการควบคุม
สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดื่ม และการเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมของผู้ดื่ม การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับ
มาตรการป้องกันการแก้ไขเพื่อลดผลกระทบจาก
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงมีความจำเป็นในสังคม
ปัจจุบันและเป็นประโยชน์ในการที่จะสามารถใช้ในการ
ป้องกันแก้ไขได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อทบทวนและประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรการป้องกันแก้ไขเพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่มีการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เห็นภาพทั้งมาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมและประสิทธิผลของมาตรการ เพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วิธีการวิจัย เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีการทบทวนเอกสาร (Documentary Review) โดยมีวิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการประมวลข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วารสาร บทความวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือพิมพ์และข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากแหล่งข้อมูลในสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการป้องกันแก้ไขเพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลมาจัดระบบแยกประเภทตามเนื้อหา ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เห็นภาพรวมของมาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางสังคม ตลอดจนประสิทธิผลของมาตรการ เพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมายในปัจจุบัน ได้แก่ กฎหมายด้านการป้องกันและควบคุมปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกฎหมายด้านการเยียวยาแก้ความเสียหายที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในส่วนของต่างประเทศ ได้ทำการศึกษาเฉพาะประเทศออสเตรเลีย อังกฤษ ฝรั่งเศส สวิสเซอร์แลนด์ และกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการกำหนดกฎเกณฑ์ในเรื่องการจำหน่าย การจัดหาและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การลดการเกิดอันตรายและความเจ็บป่วย

ของประชาชนอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการออกใบอนุญาตและการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการควบคุม การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวงการอุตสาหกรรม

ประสิทธิผลของมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า มาตรการในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีหลากหลายรูปแบบแต่ในหลายประเทศที่ได้นำมาตรการต่างๆ มาใช้และมีประสิทธิผล คือ มีการกำหนดสถานที่และพื้นที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีกฎหมายห้ามไม่ให้มีการซื้อขายและดื่มเครื่องดื่มที่ผสมของแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ ในสถานบริการสุขภาพ ศูนย์กีฬา และสถานศึกษาทุกแห่ง รวมไปถึงในสถานที่ที่มีกิจกรรมสาธารณะต่างๆ เช่น การแข่งขัน สวนสนุก หรือการแสดงดนตรีในที่แจ้ง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีมาตรการกำหนดเวลาและวันในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สำหรับมาตรการในการจำกัดการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชนส่วนใหญ่จะถือปฏิบัติกันอยู่ทั่วไปในเกือบทุกประเทศ คือ การกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการซื้อหรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยออกเป็นกฎหมายมาใช้บังคับ และส่วนใหญ่จะกำหนดอายุขั้นต่ำไว้ที่ 18 ปี ซึ่งมาตรการนี้ก็ประสบความสำเร็จในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน

มาตรการในการควบคุมราคาและการใช้ระบบภาษี ในบางประเทศพบว่า มาตรการทางภาษีจะมีประสิทธิผลแต่เฉพาะผู้ดื่มที่มีอายุน้อยเท่านั้นที่จะคำนึงถึงราคา การที่จะใช้มาตรการทางภาษีเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันหรือจำกัดการดื่มให้มีประสิทธิผลนั้นรัฐจะต้องมีกลไกที่สามารถควบคุมตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ได้ในระดับหนึ่ง มิฉะนั้นจะเกิดการผลิदनอกระบบ เช่น การดื่มเหล้ากินเอง หรือทำให้เกิดการ

ลักลอบผลิตและจำหน่าย แต่โดยส่วนใหญ่แล้วมาตรการทางภาษีมักจะใช้ไม่ได้ผลกับ ผู้ดื่มเป็นประจำ

มาตรการในการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย มีหลายประเทศที่มีการนำมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันเยาวชนไม่ให้เห็นการโฆษณาเพื่อไปทดลองดื่ม ซึ่งมีผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการโฆษณามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน ดังนั้นจึงมีการกำหนดห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางชนิดหรือทุกชนิดในสื่อบางอย่างหรือทั้งหมด มาตรการนี้มีประสิทธิผลในบางประเทศที่มีการเข้มงวดในเรื่องการโฆษณาหรือการห้ามโฆษณาอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ในหลายประเทศยังพบว่าการติดคำเตือน หรือการระบุส่วนประกอบในฉลากยังไม่ มีประสิทธิผลเท่าที่ควรเพราะไม่มีกฎหมายบังคับ แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา การติดฉลากคำเตือนกลับมีผลต่อตัวผู้ดื่มทำให้เพิ่มความเสี่ยงมากขึ้น เช่น ไม่ดื่มในช่วงการตั้งครรภ์ ไม่ดื่มในขณะที่ขับรถ เป็นต้น

มาตรการในการสุ่มตรวจระดับแอลกอฮอล์ เป็นมาตรการที่ใช้ในการป้องกันอุบัติเหตุจราจรจากความมึนเมา มาตรการนี้จะมีประสิทธิผลก็ต่อเมื่อจะต้องมีการสุ่มตรวจอย่างสม่ำเสมอ และจะต้องลงโทษผู้กระทำความผิดในทันที ซึ่งมาตรการนี้ใช้ได้ผลดีในประเทศที่พัฒนาแล้ว ตัวอย่างเช่น ออสเตรเลีย และประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ส่วนมาตรการทางสังคมเพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในส่วนของประเทศในยุโรป ซึ่งเป็นมาตรการทางสังคมที่เป็นการควบคุมอย่างไม่เป็นทางการ (informal alcohol control) ที่สหภาพยุโรปใช้ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่

1. การให้ข้อมูล และ ส่งเสริมความรู้ (Information and education)
2. การเยียวยารักษา (Treatment)
3. การสร้างความรับผิดชอบให้กับผู้ประกอบการด้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Responsibilities of the alcoholic beverage industry)
4. การสนองตอบของสังคมต่อปัญหาอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Societal response)
5. การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรที่มีไม่ภาครัฐ (Non-governmental organization)

สำหรับมาตรการทางสังคมในการป้องกันแก้ไข เพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย ในการป้องกันแก้ไขปัญหาค่าเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคุณสมบัติของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสร้างความกระจำจัดเกี่ยวกับคุณสมบัติของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมจำเป็นต้องใช้กลไกทางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ต้องมีการลงล้างค่านิยมเก่าๆ ที่ไม่ถูกต้อง และมีกระบวนการให้ความรู้ความคิดอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งการสร้างค่านิยมใหม่ที่ถูกต้อง

ประสิทธิผลของมาตรการทางสังคมในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า การให้การศึกษาคำความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เป็นมาตรการหนึ่งในประเทศส่วนใหญ่ นำเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บรรจุเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิชาในโรงเรียน โดยจะเน้นในกลุ่มเยาวชน เพื่อให้เยาวชนได้มีความรู้และมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ในมาตรการนี้ยังไม่มีข้อมูลหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่า การให้การศึกษาคำหรือความรู้แก่เยาวชนจะช่วยป้องกันไม่ให้เยาวชนไปทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ดังนั้นสถาบัน ครอบครัวหรือองค์กรต่าง ๆ จะต้องร่วมกันสร้างจิตสำนึก ความตระหนักและค่านิยมใหม่ที่ดี ที่ถูกต้องให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ควรนำบทบัญญัติ มาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีอยู่หลายฉบับมารวมไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกันเพื่อให้สะดวกต่อการศึกษาและทำความเข้าใจของประชาชน

2. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขมาตรการทางกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

3. ควรจะต้องมีการให้ความรู้ในทุกระดับของการศึกษา หรือ จัดทำเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาทุกระดับชั้น

4. ควรจะต้องมีการให้ความรู้ การรณรงค์ โน้มน้าวแก่ประชาชนบุคคลทั่วไป ชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านทางสื่อในรูปแบบต่าง ๆ

5. ควรสนับสนุนให้องค์กรต่าง ๆ มีนโยบายที่ไม่สนับสนุนบุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และใช้เป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินผลงาน

6. องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ควรรับหรืองดรับการสนับสนุนจาก ผู้ประกอบการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน รวมทั้งไม่ควรเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมเพื่อสังคม ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างภาพพจน์ของผู้ประกอบการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

7. เสริมสร้างให้ประชาชน ครอบครัว ชุมชน มีการเคลื่อนไหวในการสร้างค่านิยม และพฤติกรรมที่ปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

8. บุคคลสาธารณะของสังคม เช่น นักร้อง นักแสดง ตลอดจนบุคคลผู้มีชื่อเสียง ไม่ควรจะสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมในการ โฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

9. ในเทศกาลต่าง ๆ ควรส่งเสริมการให้ของขวัญ หรือสิ่งของต่างๆ ในรูปแบบของอาหารเพื่อสุขภาพหรือผลิตภัณฑ์พื้นบ้านหรือผลไม้ไทยๆ

10. สนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดการบริโภคและผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง

11. กำหนดให้ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา(ศวส.) เป็น hub ของข้อมูลข่าวสารเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการแพร่กระจายข้อมูลข่าวสารทั้งในระดับประเทศและ นานาชาติ

12. มีแผนระยะยาวแห่งชาติ (Action Plan) อาจตั้งระยะเวลาไว้ที่ 3 ปี หรือ 5 ปี ในการป้องกันและลดปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	โครงการทบทวนองค์ความรู้ด้าน มาตรการป้องกันแก้ไขปัญหาที่ เกี่ยวเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มผสม แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ดร.ณิ ภูขาว
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

พบว่าข้อจำกัดต่างๆของการจัดทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทบทวนองค์ความรู้ที่พบในประเทศไทยซึ่งเกี่ยวข้องกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพของมาตรการที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์นั้นคือการไม่พบว่ามีรายงานที่ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของมาตรการต่างๆที่ใช้ในประเทศไทยและในต่างประเทศ ซึ่งประเด็นสำคัญที่สรุปได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถแบ่งได้เป็น 3 หมวดใหญ่ๆ คือ (1) มาตรการควบคุมผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ (2) มาตรการเชิงป้องกัน และ (3) มาตรการที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยบุคคลให้ปรับเปลี่ยนแบบแผนการดื่มให้เหมาะสม ซึ่งข้อค้นพบที่ได้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) มาตรการควบคุมผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์

พบว่าในต่างประเทศมีการเชื่อมโยงแนวคิดการควบคุมปริมาณการบริโภค และ แนวคิดการลดอันตรายหรือผลเสียที่เกิดจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในระดับที่เป็นโทษต่อสังคม (Harm-Reduction Approach) มาใช้เป็นพื้นฐานในการออกและบังคับใช้กฎหมาย ในขณะที่พบว่าในประเทศไทยจะเน้นในเรื่องของการควบคุมพฤติกรรมการบริโภค

ส่วนมาตรการที่พบใช้นั้นพบว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่พบในต่างประเทศซึ่งได้รับการตรวจสอบว่ามีประสิทธิผลได้แก่กฎหมาย 3 ประเภทได้แก่ 1) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อ 2) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการห้ามบริโภคในที่สาธารณะ และ 3) การจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในงานสังสรรค์ต่างๆที่จัดขึ้นในชุมชน (Consumption restriction at community events) ส่วนในประเทศไทยพบว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์เพียงประเภทเดียวคือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อ ซึ่งจะเห็นว่ามาตรการทางกฎหมายที่พบในประเทศไทยและในต่างประเทศจะมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อจากการทบทวนเอกสารวิจัย ไม่พบว่ามีมาตรการศึกษาวิจัยใดๆเลยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิผลกฎหมายการควบคุมผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ดังนั้นจึงสรุปไม่ได้ว่ามาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในประเทศไทยมีประสิทธิผลหรือไม่

(2) มาตรการเชิงป้องกัน ในกลุ่มประชากร 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มเยาวชนทั่วไปที่เสี่ยงต่อการดื่มประจำ กลุ่มผู้ดื่มแล้วขับขี่ยานยนต์ และกลุ่มผู้ทำงาน *กลุ่มประชาชนทั่วไป*

พบว่าโครงการที่พบในต่างประเทศจะมีการทำความเข้าใจพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์นั้นรวมถึงการป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ โดยครอบคลุมทุกๆ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องในระบบๆ หนึ่ง โดยเฉพาะปัจจัยเชิงโครงสร้างในชุมชนซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้จากการศึกษาวิจัย

ส่วนโครงการที่พบในประเทศไทยมักไม่พบว่ามี การพัฒนากรอบแนวคิดที่ชัดเจนที่ได้มาจากองค์ความรู้ ทางวิชาการสากลในสมัยปัจจุบันที่คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ อย่างหลากหลายที่ส่งผลให้บุคคลบริโภคเครื่องดื่มผสม แอลกอฮอล์ พบว่าปัจจัยที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจ พฤติกรรมจะมุ่งเน้นในการแก้ไขเฉพาะบางปัจจัยเท่านั้น เช่น การมุ่งเน้นในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคล โดย การปรับเปลี่ยนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานทางสังคม มากกว่าที่จะเปลี่ยนแปลงในปัจจัยเชิงโครงสร้างที่อาจจะ ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

พบว่ามาตรการป้องกันที่พบในประเทศไทย มี ด้วยกันทั้งหมด 4 โครงการด้วยกัน ได้แก่ โครงการงด เหล้าเข้าพรรษา โครงการพระสงฆ์พัฒนา โครงการลด เหล้าลดความรุนแรง และโครงการรักษาริษสุทธิ์ ส่วน มาตรการป้องกันที่พบในต่างประเทศมีด้วยกัน 3 โครงการ ด้วยกัน ได้แก่ โครงการ CAP โครงการลาห์ดี และ โครงการ The Community Trials พบว่าผลลัพธ์ที่พบใน โครงการต่างประเทศจะประสบความสำเร็จในเรื่องของ การปรับเปลี่ยน โครงสร้างของชุมชน ส่วนโครงการที่ ได้รับการออกแบบอย่างเป็นระบบและใช้วิธีการประเมินที่ มีความน่าเชื่อถือได้สูงสุดคือ โครงการ The Community Trials ส่วนโครงการในประเทศไทยที่พบว่าให้ผลลัพธ์ โครงการในทางบวกซึ่งเกี่ยวข้องกับการมีนโยบายใหม่ เกิดขึ้น คือ งดเหล้าเข้าพรรษา อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์นั้นยังไม่สามารถที่จะสรุปได้ชัดเจนว่า โครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประสิทธิผลนั้นหรือไม่

พบว่าสิ่งที่คล้ายคลึงกันระหว่างกิจกรรมที่ใช้ใน การดำเนินการที่พบในมาตรการชุมชนทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศมีทั้งหมด สองประการด้วยกันคือ กิจกรรมการใช้บุคคลจากหลายภาคส่วนในชุมชนร่วม ดำเนินการซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมการกระตุ้นชุมชน

(Community Mobilization) และกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ ในการเพิ่มความตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบที่ เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มผสม แอลกอฮอล์

ส่วนสิ่งที่แตกต่างกันมี 3 ประการดังต่อไปนี้
1) ข้อมูลที่นำมาใช้ในกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ในการเพิ่ม ความตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบที่เกิดขึ้น อันเกี่ยวเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ซึ่ง พบว่าในต่างประเทศจะเป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย ประเภทการสำรวจ 2) ไม่พบชัดเจนว่ามีกิจกรรม 5 ประเภทในมาตรการชุมชนในประเทศไทย กิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับ 2.1) การอบรมวิธีการรณรงค์โดยใช้โฆษณา ผ่านสื่อสารมวลชน (Mass Media marketing) ควบคู่กับ การอบรมการใช้กิจกรรมทางการเมืองต่างๆ (Coalition building, political lobbying) ในการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างในชุมชน 2.2) การส่งเสริมให้ผู้ขายมีการเสรีอย่างรับผิดชอบ 2.3) การส่งเสริมให้มีการควบคุมความหนาแน่นของ ร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่หนึ่งๆ 2.4) กิจกรรมการช่วยให้บุคคลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่อิง กับศาสตร์แนวความคิดของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ระดับบุคคลด้วยการปรับเปลี่ยนความคิด (Cognitive Behavioural approach) มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรม 3) นอกจากนั้นยังพบว่าโครงการในต่างประเทศจะมีความก้าวหน้ากว่าโครงการที่พบในประเทศไทยในแง่ของ (ก) ใช้วิธีการประเมินผลที่มีความน่าเชื่อถือสูงซึ่งอิงหลัก วิทยาศาสตร์ (ข) วิธีการที่ใช้ในการจัดการความรู้ที่ได้จาก การดำเนินโครงการ (ค) การออกแบบอย่างเป็นระบบใน แ่งของ มีการพัฒนากรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการทำ ความเข้าใจพฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มผสม แอลกอฮอล์และปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวเนื่องจากการ บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ โดยอิงจากหลักฐานที่

ได้จากการศึกษาวิจัยมากกว่าความรู้ ความเชี่ยวชาญของ
กลุ่มบุคคลใดกลุ่มหนึ่ง

กลุ่มเยาวชนทั่วไปที่เสี่ยงต่อการดื่มประจำ

พบว่าโครงการที่มีประสิทธิผลสูงในการช่วย
เยาวชนกลุ่มเสี่ยงให้ลดอันตรายที่เกี่ยวข้องจากการดื่ม
เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่พบในประเทศตะวันตกจะ
รวมถึงการกระตุ้นให้เยาวชนทำกิจกรรมนอกหลักสูตร
มาตรการที่มุ่งเน้นในระดับของครอบครัวซึ่งรวมถึง
กิจกรรมการสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและพ่อ
แม่โดยใช้บ้านเป็นฐาน (Home-based parent-child
activities) การเพิ่มความสามารถพ่อแม่ผู้ปกครองในการ
ใช้ทักษะที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ของครอบครัว (Family
skills training) การฝึกทักษะการเป็นพ่อแม่ที่มี
ประสิทธิภาพ (Behavioral parent training) โปรแกรมชาร์
ป (SHARP) โปรแกรม ซีเอ็มซีเอ (CMCA) และโครงการ
นอร์ทแลนด์ ส่วนโครงการที่พบใช้ในประเศไทยนั้นยังไม่
สามารถยืนยันได้ว่ามีประสิทธิผลมากน้อยอย่างไร
เนื่องจากยังมีพบว่ามีการรายงานถึงการประเมินผลของ
โครงการดังกล่าว

พบว่าแนวคิดที่มีความคล้ายคลึงกันของ
มาตรการที่ใช้ในประเทศและในต่างประเทศ คือความ
พยายามในการพัฒนาโครงการที่มุ่งเน้นในการตอบสนอง
หลายๆมิติ ทั้งมิติของบุคคล ครอบครัว และชุมชน
นอกจากนั้นยังพบว่าเนื้อหาของกิจกรรมที่พบว่ามี
คล้ายคลึงกัน ซึ่งได้แก่ การใช้หลักของการกระตุ้นชุมชน
(Community Mobilization) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ
ตระหนักให้บุคคลหลายๆกลุ่มตระหนักถึงความสำคัญ
ของปัญหา และการสร้างกระแสด้วยการใช้วิธีการรณรงค์
ผ่านสื่อ (Mass media) อย่างไรก็ตามพบว่าเนื้อหาของ
กิจกรรมการรณรงค์ผ่านสื่อที่พบในประเทศไทยนั้นมิได้
กำหนดชัดเจนในขั้นตอนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อน
กฎหมาย อีกทั้งยังไม่ชัดเจนว่าเป็นบุคคลกลุ่มเดียวหรือ
คนละกลุ่มกับผู้ที่ทำโครงการ ในขณะที่ในต่างประเทศนั้น

พบว่ามีกำหนดกิจกรรมการขับเคลื่อนให้
มีการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายและกฎหมาย (Political
activity) อย่างชัดเจน และได้กระทำโดยกลุ่มผู้พัฒนา
โครงการ นอกจากนั้นยังไม่พบว่ามีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
การพัฒนาทักษะของพ่อแม่ที่นอกเหนือจากการเพิ่มความ
ผูกพันในครอบครัว ซึ่งได้แก่การสร้างสัมพันธภาพอันดี
กับลูกหลาน ซึ่งได้แก่ ทักษะการใช้แรงเสริมทางบวก
ทักษะการสื่อสารที่มุ่งเน้นในการลดความเสี่ยงที่จะ
ก่อให้เกิดความไม่ราบรื่นในการสื่อสาร ความคงเส้นคงวา
ในการฝึกระเบียบวินัย และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ
กระตุ้นให้เยาวชนค้นหาสถานการณ์เสี่ยงต่างๆที่ส่งผลให้
เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มผสม
แอลกอฮอล์ในโครงการที่จัดทำขึ้นในประเทศไทย

กลุ่มผู้ดื่มแล้วขับชิวดยานยนต์

พบว่าหลักการที่ใช้ในการลดปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่ง
เกี่ยวเนื่องจากการขับชิวดยานยนต์ขณะที่มีระดับ
แอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าที่กฎหมายกำหนดที่พบใช้ใน
ประเทศไทยและในต่างประเทศจะมีทั้งหมด 4 วิธีการที่
คล้ายๆกันคือ 1) การลดปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มผสม
แอลกอฮอล์ด้วยวิธีการควบคุมการแพร่หลายของเครื่องดื่ม
ผสมแอลกอฮอล์ที่วางจำหน่ายในชุมชน (Reducing
alcohol availability) 2) ความพยายามในการป้องกันมิให้
คนที่ดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ขับชิวดยานยนต์
3) การค้นหาและยับยั้งผู้ที่เมาแล้วขับให้หยุดขับชิว
ดยานยนต์ 4) การลดอุบัติเหตุการกระทำผิดซ้ำด้วย
ข้อหาขับชิวดยานยนต์ขณะที่มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือด
สูง อย่างไรก็ตามพบว่าประเด็นที่แตกต่างกันระหว่าง
มาตรการต่างๆที่พบใช้ในประเทศไทยและต่างประเทศ
ได้แก่ วิธีการพัฒนามาตรการต่างๆ ความหลากหลายของ
มาตรการที่ได้รับการพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของหลักการ
ดังกล่าว และความน่าเชื่อถือได้ว่ามาตรการต่างๆ ดังกล่าว

มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงจริงในแง่ของควม
คุ้มค่าด้านราคาและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

พบว่าโครงการที่มีประสิทธิผลสูงที่พบใน
ประเทศตะวันตกจะมีจำนวนหลากหลายวิธีด้วยกัน ได้แก่
1) การควบคุมการจำหน่ายให้แก่เด็กและเยาวชนที่มีอายุ
ต่ำกว่า 18 ปี 2) ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้
ผู้เสียหายทำการฟ้องร้องผู้จำหน่ายเครื่องดื่มผสม
แอลกอฮอล์เพื่อรับค่าเสียหายชดเชยจากการได้รับ
ผลกระทบจากการเมาแล้วขับซึ่งเกี่ยวเนื่องจากการที่
ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ได้กระทำการจำหน่าย
บริการ และเสรีพออย่างไม่มีความรับผิดชอบ (Civil
Liability) 3) โปรแกรมที่ใช้ในการกระตุ้นให้พนักงาน
บริการในภัตตาคาร ผับ บาร์ (Server Intervention) และ
กลุ่มเพื่อนของผู้ที่ขับขี่ยานยนต์ขณะเมาสุรา (Peer
Intervention) ทำการป้องกันมิให้ผู้เมาสุราขับขี่ยานยนต์
ยนต์ 4) การใช้วิธีการกระตุ้นชุมชน (Community
Mobilization) ในการจัดหาทางเลือกใหม่ในการเดินทาง
ไปสู่จุดหมายแทนการขับขี่ยานยนต์ด้วยตนเองขณะที่
ตนเองเมาสุรา 5) การใช้กิจกรรมการใช้สื่อเพื่อปรับเปลี่ยน
โครงสร้างเชิงนโยบายในชุมชน สังคม (Media Advocacy)
อย่างเป็นระบบและครบวงจร 6) วิธีการลงโทษโดย
การควบคุมยานยนต์ด้วยการใช้เครื่องล็อกกุญแจรถยนต์
(Ignition Interlocks) 7) การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่
ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการตั้งจุดตรวจเพื่อสุ่มตรวจระดับ
แอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่ยานยนต์ (Sobriety
Check points) ให้สามารถประเมินอาการบ่งพร่องในการ
ขับขี่ยานยนต์จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบที่มี
มีราคาประหยัด 8) การส่งผู้กระทำความผิดเข้าสู่
กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเข้าสู่ระบบการ
บำบัดรักษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามความรุนแรงใน
การใช้แอลกอฮอล์ของผู้กระทำผิด

ส่วน โครงการที่พบใช้ในประเทศไทยที่มี
ความน่าเชื่อถือสูงสุดว่าสามารถลดความรุนแรงของปัญหา
การบาดเจ็บและสูญเสียอันเกี่ยวเนื่องจากการที่บุคคลขับขี่ยาน
ยนต์ขณะเมาสุรานั้น ได้แก่มาตรการชุมชนใน
โครงการเมาแล้วขับขี่ยานยนต์จริงๆ

กลุ่มผู้ทำงาน

พบว่าปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในที่ทำงานซึ่งอาจ
ส่งผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์และการเกิด
ปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการเกิดปัญหาที่บริโภคเครื่องดื่ม
ผสมแอลกอฮอล์สามารถจัดหมวดหมู่ได้เป็น 3 กลุ่มคือ
ความเครียด (Stress) ความรู้สึกแปลกแยกแตกต่างจาก
คนอื่น (Alienation) และวัฒนธรรมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย
(Cultures and Subcultures) ส่วนโปรแกรมที่ได้รับการ
ตรวจสอบว่ามีประสิทธิผลคือ โปรแกรม อีเอพี
(EAP/Employment Assistance program) อย่างไรก็ตาม
พบว่าโปรแกรมห่วงการมีได้รับการออกแบบโดยการ
นำเอาผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้น
ในที่ทำงานซึ่งอาจส่งผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มผสม
แอลกอฮอล์และการเกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการบริโภค
เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์มาใช้เป็นฐานในการพัฒนา
โปรแกรมที่ใช้ในสถานทำงาน นอกจากนั้นยังพบว่ามีการ
ศึกษาน้อยมากที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบ
ประสิทธิผลของโปรแกรมอีเอพีและกลไกอื่นๆที่มีส่วน
ช่วยในการป้องกันและลดอันตรายที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่อง
จากการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์รวมทั้งการลด
อุบัติเหตุการดื่มในสถานทำงาน การศึกษาส่วนน้อยที่
ได้จัดทำขึ้นก็เป็นการศึกษาที่ได้จัดทำขึ้นในอดีตซึ่งจัดว่า
เป็นข้อมูลที่มีได้อิงอยู่กับเวลาปัจจุบัน ดังนั้นการ
ประยุกต์ใช้โปรแกรมห่วงการอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน
จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับ
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจริงของโปรแกรม
อีเอพี ณ เวลาปัจจุบันนี้

นอกจากนั้นยังพบว่า โปรแกรมอีเอพีเป็นโปรแกรมที่มีวัตถุประสงค์ที่ครอบคลุมทั้งการป้องกันการเกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์และลดความรุนแรงของปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ อย่างไรก็ตามพบว่าเนื้อหาของโปรแกรมอีเอพีจะให้ความสำคัญกับการลดความรุนแรงของปัญหามากกว่าการป้องกัน

(3) มาตรการที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยบุคคลให้ปรับเปลี่ยนแบบแผนการดื่มให้เหมาะสม

ผลจากการสังเคราะห์เอกสารครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่าการบำบัดที่มีประสิทธิผลสูงที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีประสบปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์ (ที่ยังไม่ถึงระดับติด) คือ การบำบัดระยะสั้น และการเพิ่มแรงจูงใจ ส่วนการบำบัดที่มีประสิทธิผลสูงที่เหมาะสมสำหรับผู้ติดแอลกอฮอล์ คือ การบำบัดที่จัดอยู่ในหมวดหมู่ของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยการฝึกทักษะทางความคิดและทักษะทางพฤติกรรม (Cognitive Behavioural Therapy) พบว่าสิ่งที่มีความคล้ายคลึงกันของผลการสังเคราะห์ประสิทธิผลของการบำบัดที่พบในประเทศไทยและในต่างประเทศครั้งนี้มีสองประการด้วยกันคือ (1) การสรุปว่าการบำบัดระยะสั้น การบำบัดแบบเพิ่มแรงจูงใจ และการบำบัดที่จัดอยู่ในกลุ่มการปรับความคิดและพัฒนาทักษะที่เป็นการกระทำต่างๆที่จำเป็นในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Cognitive Behavioural Therapy) มีประสิทธิผลในลำดับต้นๆ (2) ยังสามารถสรุปได้ว่ากลไกที่ใช้ในการบำบัดต่างๆที่ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิผลในแง่ที่สามารถผลให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์นั้นคือกลไกอะไร

อย่างไรก็ตามพบว่าสิ่งที่แตกต่างกันระหว่างการบำบัดที่พบใช้ในประเทศไทยและในต่างประเทศ

สามารถจำแนกได้ 5 ประการด้วยกันคือ ก) การออกแบบโดยคำนึงถึงวัฒนธรรม พบว่าในประเทศไทยได้มีความพยายามในการออกแบบการบำบัดที่สอดคล้องกับสังคมวัฒนธรรมไทย การสังเคราะห์ความรู้จากพุทธศาสนาให้เข้ากับการบำบัดซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิผลสูงจากหลักฐานจากวงการศึกษาวิชัยสากล ในขณะที่ไม่พบว่ามีเอกสารที่เป็นการศึกษาซึ่งจัดทำในประเทศตะวันตกที่ทำการพัฒนาและประเมินประสิทธิผลของความรู้ที่ได้จากวัฒนธรรมท้องถิ่นกับรูปแบบการบำบัดในประเทศตะวันตก (ข) ความหลากหลายของการบำบัดที่ใช้ ซึ่งพบว่ามีการบำบัดเพียง 3 ชนิดที่ได้รับการประเมินประสิทธิผลในประเทศไทย แต่พบว่ามีการบำบัดถึง 11 ชนิดที่ได้รับการประเมินประสิทธิผลในประเทศแถบตะวันตก (ค) พบว่าสถานะความก้าวหน้าของวงการศึกษาวิชัยเรื่องการบำบัดรักษาที่มุ่งเน้นให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พบในต่างประเทศมีความก้าวหน้ากว่าประเทศไทยมาก (ง) ในขณะที่ประเทศไทยพบว่าเริ่มที่จะมีความสนใจในการประกันคุณภาพการให้การบำบัดด้วยการผลิตคู่มือการดำเนินการบำบัด การเริ่มมีการจัดทำแบบตรวจรายการปฏิบัติการบำบัดโดยให้ ผู้บำบัดได้ทำการตรวจสอบตนเองว่าให้การบำบัดครบตามเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ แต่สำหรับในต่างประเทศนั้นพบว่าได้มีความก้าวหน้ามากกว่าในแง่ที่การประกันคุณภาพได้มีการใช้ทั้งการผลิตคู่มือบำบัด การใช้แบบตรวจรายการเนื้อหาการบำบัดว่าได้ทำครบหรือไม่ (Treatment Checklist) และเริ่มนำเอาการตรวจสอบความถูกต้องของวิธีการให้การบำบัดและเนื้อหาการบำบัดที่ให้ (Intervention Fidelity) โดยการพัฒนาแบบประเมินเพื่อตรวจสอบว่าผู้บำบัดได้ใช้ทักษะต่างๆที่จำเป็นซึ่งจะมีเกณฑ์ในการให้คะแนน (จ) พบว่างานวิจัยที่พบในต่างประเทศได้รับการจัดทำจากหลายหน่วยงานและองค์กรรวมทั้งสถาบันการศึกษาหลายๆแห่ง ที่พบว่ามีหลักสูตรการสอนและการฝึกอบรมเกี่ยวกับ

การบำบัดรักษาผู้ป่วยแอลกอฮอล์โดยตรง ขณะที่ การศึกษาที่จัดทำในเมืองไทยส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัย อิงระยะ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับหลังปริญญาตรีและพบว่ามีการศึกษาที่ได้รับการจัดทำโดย ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการ บำบัดรักษาผู้ป่วยแอลกอฮอล์น้อยมาก

ซึ่งภารกิจสำคัญในการประมวลผลการศึกษาใน แต่ละหมวดคั้งที่ได้กล่าวไปข้างต้นคือการเพิ่มความเข้าใจ ถึงสถานะความก้าวหน้าของศาสตร์ ซึ่งนำมาสู่ ข้อเสนอแนะการปฏิบัติเชิงนโยบายและเชิงกิจกรรมใน การรายงานสถานะความก้าวหน้าขององค์ความรู้ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 นโยบายระดับมหภาค

ขยายขอบเขตจากนโยบายและมาตรการที่จำกัด อยู่เพียงการควบคุมพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มผสม แอลกอฮอล์ มาสู่การเชื่อมโยงแนวคิดการลดอันตรายหรือ ผลเสียหายที่บุคคลกลุ่มเสี่ยงได้รับจากการบริโภค แอลกอฮอล์ในระดับที่เป็นโทษทั้งต่อตนเองและต่อสังคม มาใช้ควบคุมเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนานโยบาย

1.2 นโยบายระดับองค์กร หน่วยงาน

1.2.1 เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ผู้ทำหน้าที่ ทำหน้าที่ออกแบบพัฒนามาตรการทั้งเชิงป้องกัน และเชิง ปรับเปลี่ยนแบบแผนการดื่ม เกิดความคิดสร้างสรรค์ใน การพัฒนารูปแบบการบำบัดที่อาจเกิดจากการประยุกต์การ ใช้องค์ความรู้ทั้งทางตะวันตกและภูมิปัญญาไทย ควรมี หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการประกันและรับรอง คุณภาพ และขึ้นทะเบียนชนิดของมาตรการเชิงป้องกัน และรูปแบบการบำบัดต่างๆ ซึ่งหน่วยงานนี้จะทำหน้าที่ ในการสนับสนุนช่วยเหลือทั้งในเรื่องการพัฒนา ถ่ายทอด

เทคโนโลยี และประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของมาตรการเชิงป้องกันและรูปแบบการบำบัดต่างๆ โดย ใช้หลักและระเบียบวิธีวิจัยที่มีคุณภาพ

1.2.2 คณะกรรมการควบคุมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ (คอบช.) ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(ก) พิจารณาเพิ่มข้อเสนอต่อไปนี้ในมาตรการด้านการ ควบคุมการเข้าถึง

- นำเอากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่พบในต่างประเทศซึ่ง ได้รับการตรวจสอบว่ามีประสิทธิผล และยังไม่เคยพบใช้ ในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม ผสมแอลกอฮอล์ในกลุ่มประชาชนทั่วไปมาทดลองใช้ โดย กระทบการป้องกันการต่อต้านหรือข้อคัดค้านต่อมาตรการ การควบคุมผู้บริโภคโดยตรงว่าเป็นนโยบายที่ไม่คำนึงถึง ความสำคัญของแนวคิดที่เกี่ยวกับการที่บุคคลทุกคนมี ทางเลือกในการกระทำใดๆ (Concept of Personal Choice) โดยเริ่มต้นขึ้นจากการทำการศึกษาวิจัยเพื่อหา บริบทสถานที่ซึ่งมีแนวโน้มว่าถ้าบุคคลไปดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่ดังกล่าวแล้วจะมีความสัมพันธ์กับการเกิดความ เสียหายเพิ่มมากขึ้น เช่น เวทีคอนเสิร์ต สนามกีฬา ชายทะเล ภัตตาคาร ผับ ท้องถนน และครอบครัวกลุ่ม ประชาชนทั่วไปและเยาวชน

- พิจารณาพัฒนากร่างมาตรการทางกฎหมายเพื่อ ควบคุมการบริโภคในสถานที่ดังกล่าว ร่วมกับการทำการ สืบสวนความคิดเห็นของประชาชนถึงความเป็นไปได้ของ การพัฒนามาตรการทางกฎหมายที่มุ่งเน้นในการควบคุม ผู้บริโภคที่เป็นประชาชนวัยผู้ใหญ่ดังกล่าว

(ข) พิจารณาเพิ่มข้อเสนอต่อไปนี้ในมาตรการด้าน การควบคุมพฤติกรรมของผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์

- ขยายขอบเขตจากการควบคุมพฤติกรรมของผู้ที่ ดื่มแอลกอฮอล์ เฉพาะกลุ่มผู้กระทำความผิดด้วยข้อหาจับ

ชี้ขาดยานยนต์ในขณะที่มีระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดสูงกว่าที่กฎหมายกำหนด ให้ครอบคลุมกลุ่มเสี่ยงอื่นๆซึ่งได้แก่ กลุ่มเยาวชนทั่วไปที่เสี่ยงต่อการดื่มประจำ และกลุ่มผู้ทำงาน และควรวางแผนกิจกรรมที่ชัดเจนว่าจะควบคุมพฤติกรรมด้วยวิธีการใดบ้าง

- ให้มีการออกกฎหมายในการนำเอาวิธีการคัดกรองระดับความรุนแรงในการใช้แอลกอฮอล์มาใช้ประกอบการตัดสินใจว่าผู้กระทำความผิดด้วยข้อหาขับขี่ยานยนต์ขณะที่มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าที่กฎหมายกำหนดควรจะเข้าสู่โปรแกรมการให้ความรู้หรือเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา

- ให้มีการออกกฎหมายโดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดด้วยข้อหาขับขี่ยานยนต์ขณะที่มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมายควบคู่กับจะต้องเข้าสู่กระบวนการอบรมเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามความรุนแรงในการใช้แอลกอฮอล์ของผู้กระทำผิด

1.2.3 สำนักงานกองทุนสนับสนุน

การสร้างเสริมสุขภาพควรสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันระดับชุมชนดังต่อไปนี้

- สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยและสมาชิกในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน รวมทั้งการใช้วิธีการประเมินผลที่มีความน่าเชื่อถือสูง อันจะนำไปสู่ความน่าเชื่อถือในข้อสรุปที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของมาตรการที่พัฒนามาจากองค์ความรู้ที่ได้รับการสนับสนุนว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากกระบวนการศึกษาวิจัยและสอดคล้องกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรม

- สนับสนุนวิธีการแก้ปัญหาที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาทั้งระบบชุมชน และควรจะเป็นวิธีการที่พัฒนามาจากองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

- สนับสนุนให้มีการนำเอาวิธีการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือได้สูงมาใช้ในการประเมินผลมาตรการที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันในประเทศไทย ซึ่งได้แก่รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองชนิดที่ใช้วิธีการจัดสรรตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมด้วยกระบวนการสุ่มตัวอย่าง (Randomised Controlled Trial/ RCT)

- เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการบริหารจัดการกับองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดทำโครงการและกระบวนการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรการเชิงป้องกันในกลุ่มประชาชนทั่วไป สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพควรสนับสนุนให้ผู้ที่ได้รับทุนกระทำการพัฒนา โครงการ มาตรการ ชุมชน ในรูปของการศึกษาวิจัย และสนับสนุนให้มีการจัดทำบทความวิชาการเพื่อเผยแพร่ในวารสารต่างๆทั้งในและต่างประเทศ

2. ข้อเสนอแนะด้านมาตรการเชิงป้องกัน ในกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม

กลุ่มประชาชนทั่วไป

(2.1) จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญในวงการศึกษา ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจเชิงนโยบาย และผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติ เพื่อร่วมกันวิพากษ์ ความเหมาะสมของการนำเอาเนื้อหา กิจกรรมต่างที่พบว่ายังไม่เคยได้รับว่ามีการนำมาใช้ในประเทศไทย แต่พบว่ากิจกรรมดังกล่าวได้รับการพัฒนาตามทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล และได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิผลสูง โดยที่ประเด็นในการวิพากษ์ควรครอบคลุมถึงความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในสภาพสังคมไทย หรือทำการศึกษาวิจัยสำรวจความคิดเห็น

(Survey Research) ต่อการนำเอาวิธีดังกล่าวมาใช้ในเมืองไทย และร่วมกันหามาตรการที่สามารถขับเคลื่อนให้มีการปฏิบัติใช้กิจกรรมต่างๆเหล่านั้นในมาตรการเชิงป้องกันที่ใช้ในกลุ่มประชาชนทั่วไป ซึ่งกิจกรรมต่างๆดังกล่าวได้แก่

- การอบรมวิธีการรณรงค์โดยใช้โฆษณาผ่านสื่อสารมวลชน (Mass Media marketing) ควบคู่กับการอบรมการใช้กิจกรรมทางการเมืองต่างๆ (Coalition building, political lobbying) ในการขับเคลื่อนเชิงนโยบายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในชุมชน
- การส่งเสริมให้ผู้ขายมีการเสิร์ฟและจำหน่ายเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์อย่างรับผิดชอบ
- การส่งเสริมให้มีการควบคุมความหนาแน่นของร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่หนึ่งๆ
- กิจกรรมการช่วยให้บุคคลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่อิงกับศาสตร์แนวความคิดของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมระดับบุคคลด้วยการปรับเปลี่ยนความคิด (Cognitive Behavioural approach) มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรม

กลุ่มเยาวชนทั่วไปที่เสี่ยงต่อการดื่มประจำ

(2.2) ออกแบบโครงการที่มุ่งเน้นในการจัดการปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับบริบททุกบริบทของเยาวชน ซึ่งรวมทั้งปัจจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะส่วนตัวของเยาวชน สภาพสังคมแวดล้อมในปัจจุบัน และ สภาพวัฒนธรรม ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะส่วนตัวของเยาวชนที่สัมพันธ์กับการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ รวมถึงค่านิยมต่อความเป็นตัวของตัวเองสูง และการไม่คล้อยตามผู้อื่น การต่อต้าน การมีความเชื่อและทัศนคติทางบวกต่อเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ความคิดว่า

ตนล้มเหลวภายหลังจากละเมิดกฎเกณฑ์ที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะไม่ดื่ม (Rule violations) และการไม่เชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะปฏิเสธต่อแรงกดดันหรือคำชักชวนให้ใช้แอลกอฮอล์ ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่สัมพันธ์กับการที่เยาวชนบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ได้แก่ ครอบครัวมีปัญหาและข้อขัดแย้ง ขาดความรักความผูกพันในครอบครัว พ่อแม่ไม่เอาใจใส่และปล่อยปละละเลยบุตร พ่อแม่ตามใจบุตร ขาดการตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อันเนื่องจากการที่เยาวชนบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ขาดทักษะต่างๆในการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่นกับลูกหลาน รูปแบบการสื่อสารระหว่างเยาวชนกับพ่อแม่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ และไม่มีการกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ มีกลุ่มเพื่อนที่ใช้แอลกอฮอล์ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อการประมาณปริมาณการดื่มที่เป็นบรรทัดฐานในกลุ่ม ระบุว่าผู้ใหญ่ยอมรับพฤติกรรมการดื่มว่าเป็นเรื่องปกติ ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการที่เยาวชนบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ได้แก่ ตัวบทกฎหมาย เศรษฐกิจ ความแพร่หลายของแอลกอฮอล์ที่วางจำหน่ายในสังคม และบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์

(2.3) ควรนำเอากลไกการนำไปสู่การช่วยให้เยาวชนกลุ่มเสี่ยงเกิดการเปลี่ยนแปลงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโปรแกรม ซึ่งกลไกดังกล่าวได้มาจากการศึกษาวิจัยประเภทการตรวจสอบกลไก (Process studies) ซึ่งรวมถึง

- การให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม

- โปรแกรมที่มีความเข้มข้นและใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากมีแนวโน้มที่จะมีประสิทธิผลสูง

- เนื้อหาของโปรแกรมทางเลือกรวมถึงการพัฒนาทักษะทางสังคม

- โปรแกรมทางเลือกรวมถึงกิจกรรมนอกหลักสูตรควรจะเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการป้องกันระดับชุมชนที่มุ่งเน้นในการปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานทางสังคมของชุมชนให้ต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์

- การพัฒนาทักษะต่างๆที่จำเป็นในการกำกับตนเองมากกว่าที่จะมุ่งเน้นแต่การให้ความรู้ และการให้พ่อแม่และเยาวชนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะ

(2.4) นำเอาเนื้อหากิจกรรมที่พบว่ายังมีเคยได้รับการนำมาใช้ในประเทศไทยแต่พบว่ากิจกรรมดังกล่าวได้รับการพัฒนาตามทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล เช่น ทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่น และสอดคล้องกับแนวคิดของศาสนาพุทธที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจทุกซ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการช่วยให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่กับกลุ่มเยาวชนไทย ซึ่งได้แก่

- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระตุ้นให้เยาวชนค้นหาสถานการณ์เสี่ยงต่างๆที่ส่งผลให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์

- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะของพ่อแม่ที่นอกเหนือจากการเพิ่มความผูกพันในครอบครัว ซึ่งได้แก่การสร้างความสัมพันธ์กับลูกหลาน ซึ่งได้แก่ทักษะการใช้แรงเสริมทางบวก ทักษะการสื่อสารที่มุ่งเน้นในการลดความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความไม่ราบรื่นในการสื่อสาร และความคงเส้นคงวาในการฝึกระเบียบวินัย

กลุ่มผู้ดื่มแล้วขับชี่วดยานยนต์

(2.5) จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญในวงการศึกษ ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจเชิงนโยบาย และผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติ เพื่อร่วมกันวิพากษ์ ความเหมาะสมของการนำเอาเนื้อหา กิจกรรมต่างที่พบว่ายังมีเคยได้รับการนำมาใช้ใน ประเทศไทย แต่พบว่ากิจกรรมดังกล่าวได้รับการพัฒนาตามทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล และได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิผลสูง โดยที่ประเด็นในการวิพากษ์ควรครอบคลุมถึงความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในสภาพสังคมไทย หรือทำการศึกษาวิจัยสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) ต่อการนำเอาวิธีดังกล่าวมาใช้ในเมืองไทย และร่วมกันหามาตรการที่สามารถขับเคลื่อนให้มีการปฏิบัติใช้กิจกรรมต่างๆเหล่านั้นในสังคมไทย ซึ่งมาตรการดังกล่าวได้แก่

- ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ผู้เสียหายทำการฟ้องร้องผู้จำหน่ายเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์เพื่อรับค่าเสียหายชดเชยจากการได้รับผลกระทบจากการเมาแล้วขับซึ่งเกี่ยวเนื่องจากการที่ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ได้กระทำการจำหน่ายบริการ และเสรีพออย่างไม่มีความรับผิดชอบ (Civil Liability)

- โปรแกรมที่ใช้ในการกระตุ้นให้พนักงานบริการในภัตตาคาร ผับ บาร์ (Server Intervention) และกลุ่มเพื่อนของผู้ที่ขับชี่วดยานยนต์ขณะเมาสุรา (Peer Intervention) ทำการป้องกันมิให้ผู้เมาสุรากระทำการขับชี่วดยานยนต์

- การใช้วิธีการกระตุ้นชุมชน (Community Mobilization) ในการจัดหาทางเลือกใหม่ในการเดินทางไปสู่จุดหมายแทนการขับชี่วดยานยนต์ด้วยตนเองขณะที่ตนเองเมาสุรา

- การใช้กิจกรรมการใช้สื่อเพื่อปรับเปลี่ยนโครงสร้างเชิงนโยบายในชุมชน สังคม (Media Advocacy) อย่างเป็นระบบและครบวงจร

- วิธีการลงโทษโดยการควบคุมยานยนต์ด้วยการใช้เครื่องล็อกกุญแจรถยนต์ (Ignition Interlocks)

- การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการตั้งจุดตรวจเพื่อสุ่มตรวจระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่รถยนต์ (Sobriety Check points) ให้สามารถประเมินอาการบ่งชี้ในการขับขี่จากการดื่มแอลกอฮอล์ด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบที่มีราคาประหยัด

- ออกแบบโครงการป้องกันที่มุ่งเน้นในการจัดการปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับบริบททุกบริบทของประชากรไทยที่ขับขี่รถยนต์ขณะเมาสุรา ซึ่งรวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะส่วนตัว สภาพสังคมแวดล้อมในปัจจุบัน และ สภาพวัฒนธรรม

กลุ่มผู้ทำงานในสถานประกอบการต่างๆ

(2.6) สนับสนุนให้มีการเผยแพร่แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการป้องกันที่ขยายความรวมถึงการป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ซึ่งเทคนิควิธีที่ใช้ไม่จำเป็นต้องเน้นเฉพาะการห้ามมิให้พนักงานบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์เท่านั้น แต่ควรครอบคลุมถึงการดำเนินการที่จะส่งเสริมความปลอดภัยและ ส่งเสริมการดื่มอย่างมีความรับผิดชอบ เป็นต้น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวควรนำไปเผยแพร่ให้กับผู้บริหารในสถานที่ทำงานเพื่อนำไปสู่การยอมรับแนวคิดให้มีการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาส่วนประกอบของโปรแกรมอีเอพี (Employment assistance program/EAP) ให้มีเนื้อหาการป้องกันมากกว่าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในเรื่องราคาค่าใช้จ่าย

(2.7) สนับสนุนให้มีการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของโปรแกรม โดยเริ่มต้นจากการนำเอาผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในที่ทำงานที่พบในต่างประเทศซึ่งรวมถึง ความเครียด ความรู้สึกแปลกแยกแตกต่างจากคนอื่น (Alienation) และ

วัฒนธรรมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย (Cultures and Subcultures) มาใช้เป็นฐานในการพัฒนาโปรแกรมที่ใช้ในสถานที่ทำงาน

3. ข้อเสนอแนะมาตรการที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยบุคคลให้ปรับเปลี่ยนแบบแผนการดื่มให้เหมาะสม

(3.1) ควรมีการสนับสนุนให้นำเอารูปแบบการบำบัดที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรงในการดื่มแอลกอฮอล์มาใช้ในการช่วยให้ผู้ที่ประสบปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์ให้สามารถปรับเปลี่ยนแบบแผนการดื่มของตนเองให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ได้แก่ นำเอา การบำบัดระยะสั้น การบำบัดแบบเพิ่มแรงจูงใจมาใช้กับผู้ที่ยังไม่ถึงระดับติด (Dependence) และนำเอาวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยการฝึกทักษะทางความคิดและทักษะทางพฤติกรรม (Cognitive Behavioural Therapy) มาใช้กับผู้ที่มีความรุนแรงถึงขั้นระดับติด ในสถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศไทย โดยการจัดฝึกอบรมวิธีการใช้รูปแบบการบำบัดดังกล่าว และควรมีการประเมินประสิทธิผลของการฝึกอบรมทั้งในแง่การเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ ความรู้และทักษะของผู้บำบัด และประสิทธิผลต่อผู้ป่วยที่ผู้บำบัดได้ช่วยเหลือ

(3.2) เนื่องจากความต้องการของผู้ป่วยมีความแตกต่างกัน ผู้ป่วยบางประเภทอาจไม่ต้องการเข้าร่วมการบำบัดบางอย่าง ดังนั้นเพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ป่วย ควรมีการสนับสนุนให้มีการนำเอารูปแบบการบำบัดที่พบใช้ว่ามีประสิทธิผลมาทดลองใช้กับผู้ป่วยไทย ซึ่งรูปแบบการบำบัดต่างๆ ได้แก่ การบำบัดด้วยการเพิ่มความสามารถในเรื่องการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interactional Group Therapy) การเสริมแรงอย่างมีเงื่อนไข (Contingency Management) การให้เผชิญกับสิ่งเร้า (Cue exposure treatment) และการเพิ่มความสามารถในการใช้ทักษะการสื่อสาร (Communication skill training)

(3.3) เนื่องจากยังมีเคสพบว่ามีการจัดทำการประเมินประสิทธิภาพ หรือความคุ้มค่า ดังนั้นเพื่อที่จะได้ทราบว่ารูปแบบการบำบัดนั้นๆมีค่าควรแก่การลงทุนหรือไม่ จึงควรสนับสนุนให้มีการตรวจสอบประสิทธิภาพควบคู่กับประสิทธิผล

4. ข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมการศึกษาวิจัย

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา และแหล่งทุนอื่นๆควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษาและทำความเข้าใจถึงผลของนโยบายและกฎหมายว่าสามารถส่งผลให้ปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ลดไปบ้างหรือไม่

4.2 หาความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงที่ครอบคลุมปัจจัยองค์รวมและหาขนาดของความสัมพันธ์ เพื่อนำเอาผลที่ได้ประกอบการใช้พัฒนามาตรการทางกฎหมายที่จะมุ่งเน้นในการให้ความสำคัญกับปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์สูงกับอันตรายหรือผลเสียที่เกิดจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในระดับที่เป็นโทษต่อสังคม

4.3 สนับสนุนหน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักในการศึกษาค้นคว้าพัฒนา การตรวจสอบประสิทธิผลของกฎหมายและการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและแก้ไขปัญหานั้นๆเนื่องจากการดื่มน้ำอัดลมผสมแอลกอฮอล์ เพื่อนำไปสู่ความน่าเชื่อถือได้ของประสิทธิผลของกฎหมายที่ได้มีการบังคับใช้

4.4 นำเอาวิธีการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือได้สูงมาใช้ในการประเมินผลมาตรการต่างๆ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันในประเทศไทย เช่นมาตรการทางกฎหมาย ซึ่งวิธีการประเมินดังกล่าวได้แก่รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองชนิดที่ใช้วิธีการจัดสรรตัวอย่างด้วยกระบวนการสุ่มตัวอย่าง (Randomised Controlled Trial/ RCT)

4.5 สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยทั้งในแง่ของการตรวจสอบประสิทธิภาพควบคู่กับประสิทธิผลหรือความคุ้มค่า เพื่อที่จะได้ทราบว่าโครงการนั้นๆมีค่าควรแก่การลงทุนหรือไม่

4.6 สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยประเภทหาความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยปกป้องที่ครอบคลุมปัจจัยเสี่ยงต่างๆที่ได้รับการรายงานจากผลการศึกษาของประเทศตะวันตกว่ามีความสัมพันธ์กับอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการขับขี่รถยนต์ขณะเมาสุรา และปัจจัยเสี่ยงอื่นๆที่ครอบคลุมองค์รวมที่อยู่ในบริบทของประชากรไทยที่ขับขี่รถยนต์ขณะเมาสุรา และทำการหาขนาดของความสัมพันธ์ เพื่อนำเอาผลที่ได้ประกอบการใช้พัฒนาเนื้อหาของกิจกรรมที่จะมุ่งเน้นในการให้ความสำคัญกับปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์สูงกับอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการขับขี่รถยนต์ขณะเมาสุรา

4.7 ศึกษาถึงความเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ของ (1) ปัจจัยต่างๆในสถานที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ และ (2) โปรแกรมที่ได้รับการยอมรับจากพนักงาน และทำการพัฒนาโปรแกรมที่อิงจากปัจจัยที่ได้จากการศึกษาวิจัย และตรวจสอบประสิทธิผลของโปรแกรมหาดังกล่าว

4.8 จัดทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโปรแกรมที่ใช้เป็นมาตรฐานอยู่ในปัจจุบันในสถานที่ทำงาน ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีเป้าหมายในการลดปัญหาและความรุนแรงที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดื่มน้ำอัดลมผสมแอลกอฮอล์

4.9 จัดทำการศึกษาถึงกระบวนการในการจูงใจให้ผู้บริหารสถานที่ทำงานเกิดความสนใจและมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการแก้ปัญหาดังกล่าว และศึกษาครอบคลุมถึงอุปสรรคต่างๆทั้งอุปสรรคในการจัดให้มีโปรแกรมและอุปสรรคในการดำเนินงาน

4.10 ในการได้มาซึ่งข้อสรุปที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบำบัดที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง จำเป็นต้อง

อิงข้อมูลจากการศึกษาวิจัยและการศึกษาวิจัยเหล่านั้นจะต้องได้มาจากการสืบค้นที่ครอบคลุมฐานข้อมูลเนื่องจากข้อจำกัดในระยะเวลาที่ใช้ในการสืบค้น รวบรวมและวิเคราะห์เอกสารเบื้องต้น และยังพบว่าเมื่ออุปสรรคในการไม่สามารถที่จะเข้าถึงบทความทั้งหมดที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการสืบค้น โดยฐานข้อมูล PubMed) เนื่องจากบทความเป็นจำนวนมากอยู่ในวารสารที่ไม่พบว่ามีอยู่ในห้องสมุดในประเทศไทย ผู้ที่จะทำการศึกษาต่อไปควรขยายระยะเวลาในการศึกษาและสืบค้นจากฐานข้อมูลอื่นๆ เช่น Mediline, Psychlit, ฐานข้อมูลจากมหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศไทย ถ้าเป็นไปได้ควรจะขอทุนจากแหล่งทุนเพื่อไปทำการสืบค้นจากฐานข้อมูลและถ่ายเอกสารบทความดังกล่าวในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศหรือขอความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศในการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูล

4.11 เนื่องจากขอบเขตการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำกัดอยู่ที่การทบทวนองค์ความรู้รูปแบบการบำบัดสำหรับผู้ป่วยที่ประสบปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีโรคร่วมอื่นๆ แต่ในความเป็นจริงนั้นพบว่าผู้ที่ประสบปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์จำนวนหนึ่งมีภาวะโรคและความผิดปกติทางจิตเวชอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น โรคซึมเศร้า โรควิตกกังวล โรคจิตเภท ตลอดจนบุคลิกภาพเบี่ยงเบนจากปกติ ซึ่งพบว่าเทคโนโลยีหรือรูปแบบที่ใช้ในการบำบัดดังกล่าวก็มีความแตกต่างจากรูปแบบการบำบัดที่ใช้ในผู้ที่มีได้เป็นโรคอื่น ๆ ร่วม ดังนั้นผู้ที่กระทำการศึกษาวิจัยต่อไปควรขยายขอบเขตในการทบทวนองค์ความรู้ให้ครอบคลุมรูปแบบการบำบัดที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งมีภาวะโรคและความผิดปกติทางจิตเวชอื่นๆ ร่วมด้วย

4.12 เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาการทำงานจึงทำให้ต้องใช้วิธีการสังเคราะห์ผลเชิงคุณภาพ (Qualitative synthesis) มากกว่าที่จะใช้วิธีการสังเคราะห์ผล

เชิงปริมาณ (Quatitative synthesis) รวมทั้งการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลหรือดัชนีที่บอกความแตกต่างของผลทดลองซึ่งได้มาจากการใช้ผลจากการคำนวณค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองและค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งวิธีการหาค่าขนาดอิทธิพลจัดว่าเป็นค่าทางสถิติที่มีสารสนเทศเกี่ยวกับผลการวิจัยที่สมบูรณ์ ดังนั้นงานวิจัยที่จัดทำขึ้นต่อไปควรมีการขยายระยะเวลาเพื่อที่จะสามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

4.13 เนื่องจากรูปแบบการบำบัดที่อยู่ในหมวดหมู่ของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยการฝึกทักษะทางความคิดและทักษะทางพฤติกรรม (Cognitive Behavioural Therapy) ที่พบทดลองใช้ในประเทศไทยที่ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิผลนั้นพบว่าได้มาจากการศึกษาวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือน้อยเนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องคุณภาพของรูปแบบและระเบียบวิธีการวิจัย ดังนั้นแหล่งทุนควรพิจารณาตัดสินใจในการสนับสนุนกระบวนการดังต่อไปนี้

- สนับสนุนการตรวจสอบหาคุณภาพของรูปแบบการบำบัดได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิผล โดยขยายขอบเขตทำการทดลองกับกลุ่มประชากรในจำนวนที่มากขึ้น
- สนับสนุนการจัดทำการประเมินด้วยวิธีการศึกษาวิจัยที่ได้มาตรฐานสากล โดยอาจพิจารณาการจัดการประชุมเพื่อพัฒนาคู่มือแนวทาง (Guidelines) การทำการประเมินที่ได้มาตรฐานสากล ซึ่งครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมให้มีการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองชนิดที่ใช้วิธีการจัดสรรตัวอย่างด้วยกระบวนการสุ่มตัวอย่าง (Randomised Controlled Trial/ RCT) เนื่องจากเป็นรูปแบบการวิจัยเชิงทดลองที่ได้รับการยอมรับว่ามีมาตรฐานสูงในการตรวจสอบหาความสัมพันธ์

ในแง่สาเหตุและผลลัพธ์ของรูปแบบการบำบัดกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

- การใช้กระบวนการคำนวณทางสถิติเพื่อประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดพอ

- ระยะเวลาที่ใช้ในการติดตามผลการรักษาควรมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป

- สนับสนุนให้มีการวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเครื่องดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในหลายๆ มิติ ทั้งในมิติด้านความคิด แรงจูงใจ คุณภาพชีวิต และปริมาณการดื่ม

- การนำเอากระบวนการคิดค่าคะแนนมาใช้ประกอบการพิจารณาคุณภาพของรูปแบบการบำบัดในแง่ความถูกต้องของวิธีและเนื้อหาการบำบัด (Intervention Fidelity)

- เผยแพร่การวัดปริมาณการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ที่อิงกับข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้หน่วยนับเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ เช่น จำนวนดื่มมาตรฐาน ที่มีชื่ออิงแค่คำรายงานจากผู้ป่วยที่ระบุว่า ดื่มในปริมาณลดลง หรือ เพิ่มขึ้น เนื่องจากคำรายงานดังกล่าวไม่สามารถบอกได้ถึงความแตกต่างที่ชัดเจน และมีสามารถใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดังกล่าวได้

- ควรนำเอากระบวนการที่ใช้ในการยืนยันความถูกต้องของผลการวิจัยโดยนำเอาผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการมาใช้เป็นดัชนีชี้วัดร่วมกับคำรายงานปริมาณการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่ได้จากผู้ป่วย เนื่องจากผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการเป็นดัชนีที่ใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่วัดได้ผลออกมาเป็นตัวเลข ซึ่งจะทำให้สามารถยืนยันความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของคำรายงานปริมาณการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่ได้จากผู้ป่วยมากขึ้น

- ควรนำเอาสถิติขั้นสูงมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.14 เนื่องจากยังมีพบว่ามีการจัดทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินกลไกที่ทำให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเครื่องดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ภายหลังจากที่ผู้ป่วยได้เข้าร่วมการบำบัดที่ได้รับการยืนยันว่ามีประสิทธิผล ดังนั้นแหล่งทุนควรมีการสนับสนุนให้ทำการศึกษาวิจัยประเภทดังกล่าว

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้ นโยบายและมาตรการเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสหภาพยุโรป
ผู้แต่ง	รศ.หุษณะ รุ่งปัจฉิม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ตลอดเวลาที่ทศวรรษที่ผ่านมา ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสุราของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ จากตัวเลขขององค์การอนามัยโลก ในช่วงทศวรรษที่ 1970 (ค.ศ.1961-1970) ประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปดื่มสุราเฉลี่ย 1.24 ลิตร/คน/ปี ตัวเลขดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็น 3.20 ลิตร/คน/ปี ในทศวรรษที่ 1980 (ค.ศ.1971-1980) เป็น 6.00 ลิตร/คน/ปี ในทศวรรษที่ 1990 (ค.ศ.1981-1990) และเพิ่มเป็น 7.68 ลิตร/คน/ปี ในทศวรรษที่ 2000 (ค.ศ.1991-2000) ปรากฏการณ์ดังกล่าว นับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ดื่มรวมทั้งต่อครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยรวม อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดปัญหาและความสูญเสียอื่นๆ ตามมาอีกเป็นจำนวนมาก

รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้กำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อลดการดื่มสุราและผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดื่ม ซึ่งมีทั้งมาตรการบังคับ โดยออกกฎหมายและระเบียบต่างๆ และมาตรการสมัครใจโดยการรณรงค์รูปแบบต่างๆ แต่ผลปรากฏว่าคนไทยกลับดื่มสุราเพิ่มขึ้น จากตัวเลขล่าสุดขององค์การอนามัยโลกในปี 2001 ปริมาณการดื่มสุราของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็น 8.47 ลิตร/คน จึงมีความจำเป็นต้องทบทวนและปรับปรุงนโยบายและมาตรการต่างๆ ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผลมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ การสำรวจและทบทวนองค์ความรู้ นโยบายและมาตรการเกี่ยวกับ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุราและประสบความสำเร็จในการต่อสู้กับปัญหาดังกล่าวมาแล้วระดับหนึ่ง ย่อมเป็นประโยชน์ต่อความพยายามของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาสุราด้วยเช่นกัน

การทบทวนองค์ความรู้ นโยบายและมาตรการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา นโยบายและมาตรการในการควบคุมอุปสงค์การบริโภคสุราของสหภาพยุโรป การนำนโยบายและมาตรการไปใช้ในประเศสมาชิก และประสิทธิผลของนโยบายและมาตรการดังกล่าว โดยครอบคลุม 4 ประเด็นสำคัญคือ การกำหนดราคาและอัตราภาษีสุรา การกำหนดอายุขั้นต่ำในการซื้อและดื่มสุรา การป้องกันการดื่มในเด็กและเยาวชน และการควบคุมการโฆษณาและการตลาดสุรา โดยระยะเวลาของการทบทวนครอบคลุมตั้งแต่ปี 2000 ถึง 2004 (พ.ศ.2543-2547)

สหภาพยุโรป (European Union : EU) หรืออียูมีกำเนิดมาจากประชาคมถ่านหินและเหล็กแห่งยุโรปซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1951 และพัฒนาเรื่อยมา จนกระทั่งในปี 1992 จึงมีการตกลงในสนธิสัญญา มาสทริคก่อตั้งเป็นสหภาพยุโรปขึ้นในที่สุด ปัจจุบันสหภาพยุโรปหรืออียูมีสมาชิกด้วยกันทั้งสิ้น 25 ประเทศได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม ไชปรัส เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ สเปน ฮังการี ไอร์แลนด์ ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส สโลวาเกีย มอลต้า สโลวีเนีย สวีเดน สาธารณรัฐเชก สหราชอาณาจักร และอิตาลี ข้อมูลขององค์การอนามัยโลกระบุว่าแต่เดิมในปี 1981 ปริมาณการดื่มสุราเฉลี่ยรวมของประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปทั้ง 25 ประเทศเท่ากับ 13.36 ลิตร/คน มาในปี 1991 ปริมาณดังกล่าวลดลงเหลือ 11.62 ลิตร/คน ในปี 2001 ลดลงเหลือ 10.97 ลิตร/คน ตัวเลขล่าสุดในปี 2003 ปริมาณการดื่มสุราเฉลี่ยรวมของประชากรในกลุ่มสหภาพยุโรปเท่ากับ 9.37 ลิตร/คน ซึ่งจากตัวเลขดังกล่าวนี้เองชี้ให้เห็นถึงความพยายามใน

การผลักดันนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่มุ่งลดปริมาณ การดื่มสุราของประชากรในกลุ่มสหภาพยุโรปจนประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งได้เป็นอย่างดี

ข้อมูลที่ใช้ในการทบทวนองค์ความรู้ครั้งนี้เป็น ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจัดเก็บอยู่ในฐานข้อมูลของ เว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและมาตรการสุรา ของสหภาพยุโรป ข้อมูลดังกล่าวมีทั้งที่เป็นเอกสาร นโยบายและมาตรการ กฎระเบียบและข้อบังคับ ข้อมูล และสถิติ รายงานการวิจัย บทความ ข่าว ซึ่งจัดเก็บอยู่ใน ลักษณะของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสืบค้นได้ทาง อินเทอร์เน็ต

นโยบายและมาตรการเกี่ยวกับสุราของสหภาพ ยุโรปนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกรอบนโยบายแม่บทของ ประชาคมที่ว่าด้วยกิจการสาธารณสุข กล่าวคือสหภาพ ยุโรปให้ความสำคัญกับประเด็นสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตของพลเมืองของตนอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มคนงานในอุตสาหกรรมเหล็กและถ่านหิน ในยุคแรก สหภาพยุโรปเริ่มตระหนักถึงปัญหาอัน เนื่องมาจากการดื่มสุราและเห็นความสำคัญที่จะต้องมีการ แก้ไขปัญหาดังกล่าวก็ในราวปี 1986 จากข้อสรุปในการ ประชุมของคณะมนตรีสหภาพยุโรปร่วมกับผู้แทนรัฐบาล ประเทศสมาชิกที่เห็นว่า การดื่มสุราของพลเมืองยุโรปมี แนวโน้มที่น่าเป็นห่วงและอาจส่งผลกระทบต่อเป็นภาระของ สังคมโดยรวม หลังจากนั้นเป็นต้นมาสหภาพยุโรปก็ได้ พัฒนากรอบนโยบายและมาตรการต่างๆ สำหรับประเทศ สมาชิก เพื่อควบคุมการดื่มสุราและลดอันตรายที่เกิดจาก การดื่มสุราเรื่อยมาเป็นลำดับ กล่าวได้ว่านโยบายและ มาตรการสุราของสหภาพยุโรปนี้มีพื้นฐานมาจากกรอบ แนวคิดสำคัญ 4 ประการคือ นโยบายสุขภาพเพื่อทุกคน (Health for All Policy) แผนปฏิบัติการสุราแห่งยุโรป (European Alcohol Action Plan : EAAP) กฎบัตรสุราแห่ง ยุโรป (European Charter on Alcohol) และคำประกาศว่า

ด้วยสุรากับวัยรุ่น (Declaration on Young People and Alcohol)

นอกเหนือจากกรอบนโยบายและมาตรการแม่บท ข้างต้น สหภาพยุโรปยังมีข้อสรุปและข้อตกลงร่วมกันของ ประเทศสมาชิกอีกหลายฉบับ และถือเป็นแนวทางที่ใช้ใน การรณรงค์ลดการบริโภคและอันตรายจากการดื่มสุรา ได้แก่ ข้อสรุปของคณะมนตรียุโรปว่าด้วยยุทธศาสตร์ ประชาคมในการลดอันตรายจากการดื่มสุราเมื่อเดือน มิถุนายน 2001 (Council Conclusions of 5 June 2001 on a Community strategy to reduce alcohol-related harm) คำรับรองของคณะมนตรียุโรปว่าด้วยการดื่มสุราของ เยาวชนเมื่อเดือนมิถุนายน 2001 ซึ่งได้นำมาเป็นข้อสรุป ของคณะมนตรียุโรปว่าด้วยสุรากับวัยรุ่นอีกครั้งเมื่อเดือน มิถุนายน 2004 รวมทั้งคำรับรองของคณะกรรมการ ยุโรปเมื่อเดือนมกราคม 2001 เกี่ยวกับการกำหนดระดับ แอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตให้ขับขี่ยานยนต์ (Commission recommendation of January 2001 concerning the maximum authorised level of alcohol in the blood (AL) of motor-vehicle drivers)

นอกเหนือจากนโยบายและมาตรการดังกล่าว ข้างต้น สหภาพยุโรปยังได้พัฒนากลไกในการสนับสนุน และผลักดันนโยบายและมาตรการเหล่านั้นด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลไกในการสร้างความร่วมมือและ เครือข่าย กลไกด้านการวิจัยและรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ กลไกใน การระดมความเห็นจากภาคประชาชนและภาคเอกชน กลไกประชาพิจารณ์ และกลไกในการติดตามประเมินผล นโยบายและมาตรการ

ผลการประเมินนโยบายและมาตรการสุราที่ผ่าน มาในภาพรวมของสหภาพยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ช่วงเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2000 ถึงปี 2004 พบว่า นโยบาย และมาตรการที่มีประสิทธิผลในการลดปริมาณการดื่มก็ คือ นโยบายและมาตรการด้านราคาและอัตราภาษี นโยบาย

และมาตรการจำกัดจำนวนสถานที่จำหน่ายและจำกัดช่วงเวลาจำหน่าย มาตรการผูกขาดการจำหน่ายโดยรัฐ รวมทั้งการกำหนดอายุขั้นต่ำในการซื้อ/ขายสุราซึ่งได้ผลดีกับกลุ่มวัยรุ่น ส่วนนโยบายและมาตรการความรับผิดชอบของสถานบริการและผู้ให้บริการนั้นต้องอาศัยความเข้มงวดกวดขันจากเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมด้วย ทำนองเดียวกันกับนโยบายและมาตรการให้ข่าวสารและความรู้ ซึ่งควรเน้นไปที่กลุ่มเยาวชนให้มากโดยอาศัยกลไกด้านครอบครัวและบิดามารดาเป็นสำคัญ นโยบายและมาตรการที่มีประสิทธิผลในการลดอันตรายจากการดื่มก็คือ การกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตให้สามารถขับขี่รถยนต์ได้ และมาตรการเมาไม่ขับ ซึ่งต้องออกเป็นกฎหมายบังคับใช้และต้องอาศัยความเข้มงวดและเอาใจจริงเอาใจของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนต้องอาศัยมาตรการคุ้มครองจลมหายใจอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ นโยบายและมาตรการลดอันตรายจากการดื่มอีกประการหนึ่งก็คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ประสบปัญหาจากการดื่มสุราทั้งที่อยู่ในขั้นเริ่มต้นและที่มีปัญหารุนแรง

นโยบายและมาตรการที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งก็คือ นโยบายและมาตรการสนับสนุนเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาได้แก่ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายองค์กรชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชนในการรณรงค์ป้องกันและลดอันตรายจากการดื่มสุรา สร้างความตระหนักรู้ต่อปัญหาให้เกิดขึ้นชุมชน อย่างไรก็ตามอีกด้านหนึ่งของนโยบายและมาตรการก็ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสร้างแบบแผนการดื่มที่เหมาะสมพร้อมกันไปด้วย และที่สำคัญในระยะหลังหลายประเทศในสหภาพยุโรปได้เริ่มมีมาตรการในการกำหนดพื้นที่ปลอดสุราเพิ่มมากขึ้น

ในแง่ของการนำนโยบายและมาตรการไปใช้ในแต่ละประเทศสมาชิก เนื่องจากนโยบายและมาตรการสุราที่ออกโดยสหภาพยุโรปนั้นมีลักษณะเป็นข้อตกลงหรือข้อสรุปร่วมกันจากกลไกการดำเนินงานขององค์กรหลักต่างๆ อันได้แก่ คณะมนตรีสหภาพยุโรป สภายุโรป และ

คณะกรรมการยุโรป ดังนั้นนโยบายและมาตรการเหล่านั้นจึงมีสถานะเป็นแนวทางที่ประเทศสมาชิกต่างๆ ได้นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและมาตรการในระดับท้องถิ่นของตนเอง ถึงแม้ว่าสหภาพยุโรปจะมีคณะกรรมการยุโรปทำหน้าที่เป็นกลไกในการติดตามดูแลให้มีการถือปฏิบัติตามข้อตกลงก็ตาม แต่ก็พบว่า การดำเนินงานในแต่ละประเทศสมาชิกก็มีความแตกต่างกัน ในรายละเอียดของมาตรการและการปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากรายงานการประเมินนโยบายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ยังมีข้อเสนอว่าในการกำหนดนโยบายและมาตรการสุราในแต่ละประเทศสมาชิก นอกจากต้องคำนึงถึงหลักการและข้อตกลงร่วมกันแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศเป็นสำคัญด้วย

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในแง่ของประสิทธิผลต้องบประมาณค่าใช้จ่าย (cost-effective) งานวิจัยเกี่ยวกับสุราในยุโรปหลายฉบับยืนยันว่านโยบายและมาตรการที่คุ้มค่าดำเนินการเนื่องจากใช้งบประมาณน้อยและได้ผลดี ได้แก่ การขึ้นภาษีสุรา การกำหนดอายุขั้นต่ำในการซื้อ/ขายสุรา การผูกขาดการจำหน่ายโดยรัฐ การจำกัดและควบคุมสถานที่และเวลาจำหน่าย การกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด มาตรการเมาไม่ขับและการคุ้มครองจลมหายใจ ส่วนนโยบายและมาตรการที่ยังมีปัญหาค่าคุ้มค่าน้อยเนื่องจากใช้งบประมาณสูงและยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ได้แก่ การอบรมเจ้าของสถานบริการและพนักงานบริการ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในการจำหน่ายหรือให้บริการสุรา ส่วนการควบคุมทางด้านตลาดซึ่งได้แก่การออกมาตรการเกี่ยวกับการโฆษณาและการส่งเสริมการขายสุรา ในลักษณะต่างๆ นั้น นโยบายและมาตรการที่กำหนดไว้ยังไม่เกิดประสิทธิผลอย่างชัดเจน และมักมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ได้รับความร่วมมือจากธุรกิจสุราเท่าที่ควร

ผลจากการทบทวนองค์ความรู้ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายดังต่อไปนี้

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศสุราที่ครอบคลุมมิติของปัญหาอย่างรอบด้าน ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยปัญหาสุราอย่างจริงจังต่อเนื่อง

3. พัฒนากลไกวิชาการในลักษณะกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนโยบายและมาตรการสุรา

4. พัฒนากลไกเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสุราและปัญหาจากสุรา ตลอดจนนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับสุรา ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีเสถียรภาพ

5. พัฒนากฎานะศูนย์วิจัยปัญหาสุราขึ้นเป็นสถาบันศึกษา นโยบายสุราแห่งชาติ เพื่อเป็นศูนย์กลางของการศึกษาวิจัยปัญหาสุรา ตลอดจนการพัฒนาฐานข้อมูลเชิงนโยบายและมาตรการสุราเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและมาตรการแก้ปัญหาสุราระดับชาติ

6. ให้ความสำคัญกับนโยบายและมาตรการด้านการจำกัดและควบคุมอุปทาน และการเข้าถึงสุราเป็นลำดับแรก เนื่องจากมีข้อยืนยันที่ชัดเจนว่าเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่สุด

7. ให้ความสำคัญกับนโยบายและมาตรการการกำหนดภาษีสุราและการกำหนดราคาในอัตราสูง เนื่องจากมีข้อยืนยันที่ชัดเจนว่าเป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลในการควบคุมปัญหาสุรา

8. พิจารณากำหนดนโยบายและมาตรการห้ามโฆษณาสุราในทุกรูปแบบในทุกสื่ออย่างสิ้นเชิง เนื่องจากเป็นส่วนที่ธุรกิจสามารถใช้สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าของตนเองได้ และมักจะเน้นไปยังกลุ่มเด็กและวัยรุ่นเป็นหลัก

9. รณรงค์นโยบายและมาตรการเมาไม่ขับอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตลอดจนการตรวจระดับแอลกอฮอล์ใน

เลือดอย่างเข้มงวด รวมทั้งใช้มาตรการลงโทษตามระดับแอลกอฮอล์ที่ตรวจพบ

10. ทบทวนนโยบายและมาตรการตลอดจนแนวทางการควบคุมการโฆษณาและการตลาดสุราให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

11. บังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ออกมาใช้แล้วอย่างจริงจังและเสมอภาค

12. สร้างภาพลักษณ์ของการมีสุขภาพอนามัยดีให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มวัยรุ่น “นโยบาย Health is Cool” โดยเน้นการสร้างสัญญาหรือสัญลักษณ์ที่โดนใจวัยรุ่น

13. กำหนดนโยบายครอบครัวปลอดภัยสุรา เน้นให้ครอบครัวเฝ้าระวังและร่วมรับผิดชอบในการดูแลไม่ให้สมาชิกดื่มสุรา (Family-regulation)

14. นโยบายและมาตรการในอนาคตควรอยู่บนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างสุราแต่ละชนิด (เบียร์ ไวน์ และเหล้า)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาองค์ความรู้ มาตรการทางสังคม และ ปัจจัยแวดล้อม ในสถานศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาการดื่มสุราและ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษา มหาวิทยาลัย
ผู้แต่ง	ดร.ศรียุทธ ลาภใหญ่
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาองค์ความรู้ มาตรการทางสังคมและปัจจัยแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย เฟสที่ I (Body of Knowledge Development, Social Strategies and In-Campus Environmental Development and Improvement: Strategies Aiming at Reducing Underage Drinking Problems Among University Students) ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) กรมสุขภาพจิต สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวส.) และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ในปี พ.ศ. 2549 โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการพัฒนาแบบแผนองค์ความรู้ เพื่อดำเนินการพัฒนาสังคมไทยสู่สภาวะโดยเฉพาะปัญหาการบริโภคสุรา ซึ่งได้กลายเป็นยุทธศาสตร์ของชาติและของสังคมโลกในการยกระดับสุขภาพของประชากร ด้วยมนุษย์คือ “ทุนทางสังคม” (social capital) อันมีค่ายิ่ง การเร่งสร้างองค์ความรู้ในเชิงลึกจึงเป็นการสร้างเครื่องมือในการสนับสนุนยุทธศาสตร์อันสำคัญของชาติดังกล่าว

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการศาสตร์ โดยใช้กระบวนการที่สนับสนุนสหสาขาวิทยาในการขับเคลื่อน

ผลงานวิจัยและการสืบค้นข้อมูล การดำเนินการนั้น ดำเนินงานอยู่ในสถานศึกษาสามแห่ง (ขอสงวนนามสถานศึกษาและจังหวัด) โดยต่อเนื่องมาจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นตั้งแต่ปี 2548 ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า มีปัจจัยสี่ระดับในพฤติกรรมกรรมการดื่มของกลุ่มผู้ดื่มอายุน้อย (underage drinker) ปัจจัยระดับที่หนึ่งคือ ปัจจัยระดับบุคคล (individual factor) อันได้แก่ ความเสี่ยง ภาวะแห่งตน (self-efficacy) ภาวะทางอารมณ์ การประเมินความเสี่ยง ภาวะเสพติดแอลกอฮอล์และการรับมือกับความเครียด ปัจจัยระดับที่สองคือ ปัจจัยระดับแวดล้อมบุคคล (group factor) ได้แก่ อิทธิพลเพื่อน การพึ่งพิงกลุ่ม (peer influence and peer dependency) และอิทธิพลพ่อแม่ (parental control) ปัจจัยที่สามคือปัจจัยระดับชุมชน (community factor) ได้แก่ สถานศึกษา และชุมชนรอบสถานศึกษา ปัจจัยที่สี่คือ ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม (sociocultural factor) ได้แก่ ความเชื่อและทัศนคติในสังคม แรงผลักดันทางการตลาดและการสื่อสารมวลชนจากธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยทางการตลาด เช่น ราคา การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (alcohol access) และการสื่อสารความเสี่ยงเมื่อเปรียบเทียบกับ การสื่อสารเรื่องแอลกอฮอล์

ผลจากการศึกษา สรุปว่า ปัจจัยทั้งสี่ประการนั้น สามประการหลังซึ่งอยู่แวดล้อมบุคคล เช่น ชุมชน สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน บิดามารดา และสังคมวัฒนธรรมนั้นทำหน้าที่เป็นปัจจัยสนับสนุน (supportive factor) ในพฤติกรรมกรรมการดื่ม สามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มได้สองประการคือ สนับสนุนหรือเร่งให้เกิดพฤติกรรม และขัดขวางหรือลดทอนพฤติกรรม เช่น ถ้าชุมชนปราศจากร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็จะยากขึ้น ส่วนปัจจัยประการที่หนึ่งซึ่งเป็นปัจจัยระดับบุคคลนั้นเป็นปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยก่อให้เกิดพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (risk factor) ที่บุคคลมีความเสี่ยงต่อพฤติกรรมกรรมการดื่ม เช่น ความสนุก

และภาวะแห่งตนที่ต่ำ (low self-efficacy) นอกจากนี้ ผลการศึกษาข้างชี้ให้เห็นมาตรการที่ว่า การปรับปัจจัยแวดล้อมผู้ดื่มเป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการปรับอายุผู้ซื้อ การลดแหล่งจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกีดกันมิให้รอบสถานศึกษาเป็นแหล่งจำหน่าย ไปจนถึงการปรับทัศนคติและความเชื่อในสังคมไทย และการสื่อสารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาศักยภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชนเพื่อป้องกัน ลด ละเลิก พฤติกรรมการบริโภคสุรา และ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	รองศาสตราจารย์ สุคนธ์ ไข่แก้ว และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง ครอบครัวและชุมชน ในการป้องกันและลด ละเลิก การบริโภคสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายชุมชน เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า มีผู้บริโภคร้อยละ 41.8 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้บริโภคคือการบริโภคของบุคคลในครอบครัวและชุมชน การชักชวนของเพื่อน อยากทดลองดื่ม และการเข้าสังคม กระบวนการเข้าสู่การบริโภค พบว่าในวัยเด็ก การเห็นตัวอย่างการบริโภคของบุคคลในครอบครัว เป็นเป้าหมายให้เกิดการเรียนรู้ (socialization) การสนับสนุนโดยการชม และการให้ความหมายว่าสุราเป็นเครื่องดื่มประเภทหนึ่ง วัยรุ่นชายใช้สุราเป็นการเลื่อนสถานภาพ อิทธิพลของเพื่อน อยากทดลองดื่ม และความต้องการเป็นอิสระจากอำนาจของครอบครัวเป็นตัวผลักดันให้เริ่มพฤติกรรมการดื่ม วัยรุ่นหญิงดื่มเพื่อสังสรรค์ วัยผู้ใหญ่ กระแสของการบริโภคถูกมอมเมาด้วยสื่อโฆษณา ทำให้พฤติกรรมการบริโภคของกลุ่ม “ครึ่งคราว” เปลี่ยนเป็น ปานกลางและประจำ จากกระบวนการกลุ่มและการเยี่ยมบ้าน พบว่า มีผู้เลิกพฤติกรรมการดื่ม 26 คน ผู้ลด-ละ พฤติกรรมการดื่ม 90 คน ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาจาก

การรับรู้อันตรายของโรคที่รุนแรงขึ้น การสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว การรับรู้อันตรายจากการบริโภค ภาวะเศรษฐกิจ และกระบวนการกลุ่ม การให้ความรู้ (Community Education Program) กับกลุ่มเป้าหมายและครอบครัว เป็นตัวขับเคลื่อนแรงให้ผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพราะตระหนักถึงอันตราย การเยี่ยมบ้านเป็นแรงเสริมให้คงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค ต้องมาจากหลายภาคส่วนในการดำเนินงาน จึงจะประสบผลสำเร็จและยั่งยืน

ชื่อเรื่อง	โครงการถอดองค์ความรู้กับการแก้ไข ปัญหาแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	สงวน อินตะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนการเสริมสร้าง สุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปย่อการดำเนินงาน

ศูนย์ธรรมิกชนสถานฟื้นฟูศักยภาพชีวิตผู้ติดยาเสพติด โดยพระกิตติคุณ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดมาก่อนจนถึงปัจจุบัน มีผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดจำนวน 247 ราย ในจำนวนนี้เลิกสารเสพติดได้ดี แต่มีปัญหาต่อเนื่อง คือ เลิกยาได้แต่หันกลับไปดื่มเหล้าทดแทน และการดื่มก็เป็นการดื่มจัด บางรายดื่มเป็นครั้งคราวแต่ดื่มเป็นจำนวนหลายขวด

ประเด็นสำคัญ คือ เมื่อเลิกยาได้แล้วก็จะเกิดการยอมรับจากชุมชน การดื่มเหล้าถือว่าไม่มีความผิดและเป็นค่านิยมด้วยจึงมีการตั้งวงในหมู่บ้านหรือในร้านค้าชุมชน มีการขยายกลุ่มจากผู้บำบัดไปสู่ชุมชน ในขณะที่มีการดื่ม การเมากันอย่างอิสระผลกระทบอื่นก็ตามมา ถ้าไม่มีแผนงานหรือการใดใดเกิดขึ้นความรุนแรงต้องตามมาแน่นอน

ศูนย์ธรรมิกชนได้ดำเนินโครงการณรงค์แก้ไขปัญหาคัดค้านการดื่มเหล้ามา 2 โครงการ คือ โครงการณรงค์ให้เลิกเหล้าในชุมชน และโครงการณรงค์ให้เลิกเหล้าวันอาทิตย์ ปัจจุบันได้จัดทำโครงการถอดองค์ความรู้กับการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีประสบการณ์การดำเนินงาน มีบทเรียนในการเรียนรู้มาพอสมควร จึงเป็นที่มาของหนังสือ “ถอดองค์ความรู้กับการแก้ไขปัญหายาเสพติด” ดังประสบการณ์การทำงานต่อไปนี้

ปี พ.ศ. 2547 จัดทำโครงการณรงค์ให้เลิกเหล้าในชุมชน มีกลุ่มเป้าหมาย 4 ชุมชน มีสมาชิก 2,374 คน โดย

การแบ่งออกดำเนินกิจกรรมแต่ละกลุ่มแตกต่างกันไป ซึ่งมีการขยายผลเกิดขึ้นจาก 4 ชุมชนเป็น 16 คน

ปี พ.ศ. 2548 จัดทำโครงการรณรงค์ให้เลิกเหล้าวันอาทิตย์ จากกลุ่มเป้าหมายเดิม 16 ชุมชน เพิ่มเป็น 41 ชุมชน จำนวนสมาชิกรวม 25,332 คน

ผลที่เกิดขึ้นมีภาคอื่นๆ ในท้องถิ่นและจากส่วนกลางเข้าร่วมกระบวนการอย่างชัดเจน มีผู้เลิกเหล้าได้เด็ดขาดจำนวน 1,687 ราย มีผู้ปฏิเสธเลิกเหล้าวันธรรมดาและวันพระ จำนวน 1,204 คน มีอาสาสมัครทำงานด้านนี้พร้อมที่จะเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 160 คน

ปี พ.ศ. 2549 ทำโครงการถอดองค์ความรู้กับการแก้ไขปัญหาเหล้า ด้วยวัตถุประสงค์ดังนี้

- เพื่อให้เกิดการมีทัศนคติใหม่ในเรื่องเหล้า
- เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น
- เพื่อให้พึ่งพาตนเองและแก้ไขด้วยตนเองได้ต่อไป
- เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ขยายผลต่อไป
- เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกในชุมชนให้เกิดแนวคิดเสริมสร้างสุขภาพด้วยตนเองและยั่งยืนตลอดไป

ชื่อเรื่อง	การทบทวนความเหมาะสมเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการบริโภคสุรา
ผู้แต่ง	รศ.พินิจ ทิพย์มณี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

“สุรา” ถือเป็นปัญหาใหญ่ซึ่งเป็นต้นเหตุนำไปสู่ปัญหาสังคมได้ทุกชนิด อันทำให้ผู้บริโภคที่เสพไม่สามารถรองสติได้ จนทำให้เกิดการกระทำผิด อีกทั้งตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 66 ได้บัญญัติไว้ว่าความมีเมามาเพราะเสพสุราจะใช้ยกให้เป็นข้อแก้ตัวเพื่อให้พ้นผิดไม่ได้ เว้นแต่ความมีเมานั้นจะเกิดจากผู้เสพไม่รู้ว่าสิ่งนั้นจะทำให้มีเมามา หรือถูกบังคับให้เสพ และต้องได้กระทำผิดในขณะที่มีความมีเมามา ถึงขนาดไม่สามารถยับยั้งได้เท่านั้น ดังนั้นการแก้ปัญหาค่าการกระทำผิดแก้ต้องแก้ที่ต้นเหตุ ในปัจจุบันได้เกิดความร่วมมือจากหลายหน่วยงานเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านค่านิยมวัฒนธรรม และสังคม เช่นมีกลุ่มต่อต้านเบียร์บางยี่ห้อไม่ให้เข้าตลาดหุ้นเพื่อปกป้องสังคมและเยาวชนส่วนรวมแม้กระทั่งในทางกฎหมาย เช่น ห้ามเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ซื้อสุรา หรือมีการจำกัดเวลาในการจำหน่ายสุรา ระหว่างเวลา 11.00 ถึง 14.00 และ 17.00 ถึง 24.00 น. หรือในสถานที่ราชการบางแห่งมีการห้ามจำหน่ายสุรา หรือมีการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการโฆษณาแฝงในรูปแบบเดียวกับบุหรี่ ตลอดจนมีการผลักดันให้เกิดกฎหมายควบคุมเพื่อจำกัดใบอนุญาตที่จำหน่ายสุราในด้านกฎหมายนั้นปัจจุบันมีกฎหมายที่บัญญัติถึงมาตรการในการควบคุมการบริโภคสุราไว้ในกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2493 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประกาศคณะ

ปฏิวัติฉบับที่ 253 พ.ศ. 2515 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 พระราชบัญญัติจราจรขนส่ง พ.ศ. 2522 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ประกาศกรมประชาสัมพันธ์ เรื่องหลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเครื่องดื่มที่ผสมคาเฟอีนทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ หรือกฎกระทรวงฉบับต่างๆ ซึ่งกฎหมายในแต่ละฉบับ ได้กล่าวถึงมาตรการในการควบคุมการผลิตควบคุมการจำหน่าย ควบคุมการบริโภค มาตรการทางภาษี หรือเรื่องการจัดกาณ์การโฆษณาประชาสัมพันธ์ไว้อย่างครบถ้วน แต่การจัดกระจายไม่เป็นระบบ ซึ่งหากมุ่งพิจารณาเพียงพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 เท่านั้นคงไม่อาจคำตอบได้แต่อย่างใดเพราะกฎหมายดังกล่าว มีมิติทางด้านภาษีเท่านั้น ไม่ได้พูดถึงมิติในเชิงสังคมเลย เช่น ในเรื่องการจำหน่าย การขาย ภาษี หรือการจัดตั้งกองทุนเพื่อแก้ไขหรือเยียวยาผู้ติดสุรา ฯลฯ ดังนั้นจึงควรมีการรวบรวม และทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย โดยเฉพาะในส่วนของ การบังคับใช้ และบทลงโทษในกฎหมายดังกล่าวว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ชื่อเรื่อง	ผลของการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนในจังหวัดลพบุรี
ผู้แต่ง	ชยภรณ์ ดีเอ็ม , มณฑา เก่งการพานิช
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน ในจังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนนักศึกษาอายุต่ำกว่า 18 ปีที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี จำนวน 932 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์ และสร้างสมการทำนายด้วยการวิเคราะห์ถดถอยแบบไบนารีลอจิสติก

ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนร้อยละ 58.3 ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย ขณะที่ร้อยละ 41.7 (จำนวน 389 คน) มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และภายหลังมีการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เยาวชนร้อยละ 23.7 เลิกดื่ม ร้อยละ 64.5 ลดการดื่ม และร้อยละ 11.8 ยังคงดื่มอยู่เป็นปกติ โดยปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มฯ มีดังนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุที่เริ่มดื่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ปัจจัยนำ ได้แก่ การรับทราบถึงการบังคับใช้

มาตรการทางกฎหมาย การรับทราบถึงบทกำหนดโทษ ต่อผู้กระทำผิดกฎหมาย ความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ได้แก่ การบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำผิดกฎหมาย การเข้าถึงเครื่องดื่ม ของเยาวชน และประสิทธิภาพในการรณรงค์ของรัฐบาล เพื่อควบคุมการดื่ม ของเยาวชน ปัจจัยอื่น ได้แก่ ราคา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง กับการป้องกันและควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ประกอบการ และพนักงาน และปัจจัยเสริม ได้แก่ การควบคุมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของครอบครัว การชักชวนให้เลิก ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเพื่อน และอิทธิพลจาก สื่อโฆษณาต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยที่ สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่ม คือ การรับทราบ ถึงการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย (ปัจจัยนำ) การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ประกอบการและ พนักงาน (ปัจจัยเอื้อ) และการชักชวนให้เลิกดื่ม ของ กลุ่มเพื่อน (ปัจจัยเสริม) ซึ่งสามารถทำนายโอกาส การเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มได้ ร้อยละ 4.227, 2.982 และ 30.989 ตามลำดับ โดยทั้งสามปัจจัยร่วมกันทำนาย พฤติกรรมการดื่มได้ถูกต้องร้อยละ 41.3

ข้อเสนอแนะคือ ความร่วมมือของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ เยาวชนในระดับจังหวัด การรณรงค์และการให้สุศึกษา รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและ ต่อเนื่อง และการใช้กลุ่มเพื่อนและคนใกล้ชิดเป็นกลไก ช่วยเหลือเยาวชนเลิกดื่ม

ชื่อเรื่อง	พัฒนาศูนย์รับแจ้งเรื่องร้องเรียน เพื่อ ดำเนินมาตรการการบังคับใช้กฎหมาย ในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์และยาสูบ
ผู้แต่ง	สมาน พุตระกูล และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปการดำเนินงาน

สืบเนื่องจากกระแสพระราชดำริสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2547 ซึ่งทรงมีพระราชดำริถึงปัญหาเยาวชนกับอบายมุข โดยเฉพาะบุหรี่และมลภาวะทางเสียง ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ได้รับใส่เกล้าใส่กระหม่อมมาดำเนินการในส่วนที่ เกี่ยวข้อง กรมควบคุมโรค โดยสำนักโรคไม่ติดต่อ เป็น หน่วยงานหนึ่งที่ปฏิบัติการกิจ เพื่อสนองตามพระราช ดำริส อีกทั้งนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขก็ได้มุ่ง ประเด็นในด้านการป้องกันควบคุม เพื่อมิให้เยาวชน ประชาชนทั่วไป เสพอบายมุขโดยเฉพาะบุหรี่และสุรา

ดังนั้นกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเรื่องร้องเรียนเพื่อดำเนินมาตรการ บังคับใช้กฎหมายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ ยาสูบ โดยได้การสนับสนุนจากกองทุนสนับสนุนการ เสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) เพื่อให้ประชาชนสอบถามหรือ แจ้งร้องเรียนผู้กระทำผิดกฎหมายบุหรี่และสุราทางสื่อ ต่างๆ ได้แก่ 02-590-3342 จำนวน 30 คู่สาย ตลอด 24 ชั่วโมง ทางอินเทอร์เน็ต www.thaiantitobacco.com ทาง จดหมาย ฯลฯ ซึ่งจากการปฏิบัติงานดังกล่าว พบว่า มีการ สอบถามข้อมูลกฎหมายบุหรี่ 392 ราย ข้อมูลกฎหมายสุรา 919 ราย และร้องเรียนเรื่องการกระทำผิดกฎหมายบุหรี่

392 ราย และสุรา 170 ราย ศูนย์รับแจ้งเรื่องร้องเรียน ฯ ได้ดำเนินการไปแล้ว 90.34% (ข้อมูลเดือนมกราคม 2549)

ข้อเสนอแนะคือ ประชาชนเสนอให้ใช้หมายเลขโทรศัพท์สายด่วน 4 หลัก เพื่อให้สามารถจดจำได้ง่าย และต้องการประชาสัมพันธ์ศูนย์รับแจ้งเรื่องร้องเรียนเพื่อดำเนินมาตรการการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมบริโภคแอลกอฮอล์และยาสูบให้มากขึ้น เนื่องจากยังไม่เป็นที่รู้จักเท่าที่ควร และควรประชาสัมพันธ์กฎหมายบุหรี่และสุราให้มากขึ้น เพราะจากการดำเนินการพบว่าผู้ละเมิดความผิดส่วนใหญ่ไม่ทราบกฎหมาย

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการดำเนินงานโครงการประชาคมรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	นิรุจน์ อุทธา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปย่อการดำเนินงาน

โครงการประชาคมรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดขอนแก่น ครั้งนี้ มีลักษณะการดำเนินงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามการวิจัย 4 ข้อ คือ (1) จะเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือแบบพหุภาคีภาคประชาชนของเครือข่ายต่างๆ ในระดับจังหวัด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน อย่างไร เพื่อแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (2) จะแก้ไขปัญหาคาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยความร่วมมือของประชาคมระดับจังหวัดอย่างไร (3) การแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามแนวทางเลิกเหล้าเลิกจน ควรจะมีนวัตกรรมใดที่สามารถนำไปดำเนินการได้ อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องภายใต้การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ (4) จะมีวิธีการใดที่จะนำปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นวาระของจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนเป็นนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่ ดำเนินการระหว่าง เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2549 ผลการดำเนินงานพบว่า

(1) โครงการประชาคมรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดขอนแก่น เป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดการทำงานแบบประชาคม เรียกว่า “เครือข่ายองค์กรงดเหล้าจังหวัดขอนแก่น” เป็นองค์กรเครือข่ายที่มาจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน

จำนวน 52 เครื่องข่าย มีศูนย์กลางการประสานงานที่ ศูนย์ แก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สมาคมหมออนามัย มีบทบาทหน้าที่ประสานความร่วมมือ ด้านข้อมูล ประชาสัมพันธ์ พัฒนานวัตกรรม และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของจังหวัดขอนแก่น

(2) ผลการดำเนินงานตามโครงการฯ เมื่อเปรียบเทียบการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนจังหวัดขอนแก่น ระหว่างปี 2547-2549 พบว่า โดยรวมมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงจากร้อยละ 78.7 ในปี พ.ศ. 2547 ลดลงเป็นร้อยละ 42.7 ในปี พ.ศ. 2549 หรือลดลงประมาณ ร้อยละ 36 เมื่อวิเคราะห์จำแนกออกตามเพศ เพศชายบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 9.0 (จาก 69% เป็น 60%) เพศหญิงบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ร้อยละ 5.5 (จาก 31% เป็น 25.5%)

(3) ผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ทำให้เกิด “นวัตกรรมออมเงินวันละ 3 บาท เลิกเหล้าเลิกจน” โดยได้ทดลองดำเนินการในพื้นที่ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการดำเนินงานในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ประจำปี 2549 พบว่าประชาชนสมัครเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 999 คน สามารถงดเหล้าได้ครบ 3 เดือน และเก็บออมเงินได้คนละ 270 บาท รวมจำนวนเงินออมทั้งหมดเป็นเงิน 269,730 บาท นอกจากนี้ยังทำให้ประชาชนมีความรู้สึกรู้สึกว่าเป็นอยู่ดีขึ้น ครอบครัวมีความสุขขึ้น สุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ และเห็นว่าโครงการที่ดีมาก ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ดังนั้น กิจกรรมออมเงินวันละ 3 บาท ร่วมกับการเลิกเหล้า จึงถือเป็นนวัตกรรมที่สามารถแก้ไขปัญหาลีกเหล้า เลิกจน และสามารถนำไปปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน ชุมชน

(4) นโยบายสาธารณะจังหวัดขอนแก่น เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2549 คือ จังหวัดขอนแก่น ได้แก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ร่วมกับการป้องกันอุบัติเหตุจราจร ด้วยการรณรงค์เมาไม่ขับอย่างจริงจัง งดรับการสนับสนุนจากบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานประเพณีทางวัฒนธรรมของจังหวัด ร่วมกับการจัดระเบียบสังคมเพื่อควบคุมแก้ไขปัญหาค้นเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า โครงการประชามรณงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดขอนแก่น ถือเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการทำงานแบบประชามหรือประชาสังคม เป็นกระบวนการแบบเคลื่อนภาคสังคมให้ปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลายเป็นวาระของจังหวัด เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ตัดสินใจประกาศให้เป็นนโยบายสาธารณะ ในอันที่จะป้องกัน ควบคุม และดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเป็นระบบ จนสามารถลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สำเร็จได้ในอนาคต เกิดศูนย์แก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นองค์กรประสานงานเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายองค์กรงดเหล้าระดับจังหวัด กับหน่วยงานภาครัฐของจังหวัดขอนแก่น ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานประสานข้อมูล ประชาสัมพันธ์ และแสวงหาความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแก้ไขปัญหาค้นเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ให้ประสบผลสำเร็จเพิ่มขึ้น

ชื่อเรื่อง	การเปิดรับและทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อโครงการ DNA (Drink No Alcohol) สายพันธุ์ใหม่ไร้แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ธีราพร ใจหนัก
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษา “การเปิดรับและทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อโครงการ DNA (Drink No Alcohol) สายพันธุ์ใหม่ไร้แอลกอฮอล์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)” นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาสายสามัญในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งสิ้น 4 โรงเรียน ประกอบไปด้วย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชน์บางขุนเทียน โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย และโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเก็บข้อมูลเฉพาะผู้ที่เคยเข้าร่วมโครงการ “DNA (Drink No Alcohol) สายพันธุ์ใหม่ไร้แอลกอฮอล์” เท่านั้น

สำหรับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ One – Way ANOVA และ t-test

โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในเขตกรุงเทพมหานคร กับการเปิดรับข่าวสารในโครงการ “DNA (Drink No Alcohol) สายพันธุ์ใหม่ไร้แอลกอฮอล์”

2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในเขตกรุงเทพมหานคร กับทัศนคติในโครงการ “DNA (Drink No Alcohol) สายพันธุ์ใหม่ไร้แอลกอฮอล์”

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 14-16 ปี มากที่สุด เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ เกินกว่าครึ่งศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 1,501-3,000 บาท

ผลการวิจัยในส่วนพฤติกรรมการเปิดรับ พบว่า เกินกว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่างเปิดรับจากสื่อโปสเตอร์ และกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างเคยเข้าร่วมมากที่สุดได้แก่กิจกรรมกีฬา ส่วนสื่อกลุ่มตัวอย่างเปิดรับน้อยที่สุดได้แก่สื่อเว็บไซต์ ในด้านทัศนคติพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ดารา/นักร้องเข้ามาช่วยเผยแพร่ความรู้เรื่องพิษภัยของแอลกอฮอล์มากที่สุด

ผลการทดลองสมมติฐานการวิจัย พบว่า ในสมมติฐานที่ 1 นักเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ ศาสนา ระดับชั้นการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารจากโครงการ “DNA (Drink No Alcohol) สายพันธุ์ใหม่ไร้แอลกอฮอล์” ไม่แตกต่าง

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ ศาสนา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อโครงการ “DNA (Drink No Alcohol) สายพันธุ์ใหม่ไร้แอลกอฮอล์” ไม่แตกต่างกัน จะมีเพียงระดับชั้นการศึกษาเท่านั้นที่มีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างจากโครงการ

ชื่อเรื่อง	ยุทธศาสตร์ลดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

จากสถิติเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในปัจจุบัน พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทั้งจำนวนและความรุนแรง โดยที่ความผิดดังกล่าวส่วนใหญ่จะมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปยุ่งเกี่ยว กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงได้ทำการสำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และศูนย์ฝึกฯ จำนวนทั้งสิ้น 1,298 ราย ที่มีประสบการณ์ในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุบัติการณ์และแบบแผนการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด ความสัมพันธ์ของการดื่มน้ำแอลกอฮอล์กับปัจจัยอื่นๆ ในเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อเสนอแนะนโยบายมาตรการป้องกันและรองรับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในเด็กและเยาวชนทั่วไป และเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำความผิด

ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนขณะถูกจับกุม ดำเนินคดีมีอายุเฉลี่ย 16 ปี 9 เดือน อายุที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ครั้งแรกมีอายุน้อยที่สุดที่ 5 ปี ในภาพรวมมีอายุเฉลี่ย 14 ปี 6 เดือน โดยมีสาเหตุสำคัญมาจาก อยากรอง และดื่มตามเพื่อน ร้อยละ 84.5 และ 77.5 ตามลำดับ สาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดในครั้งนี้ มีสาเหตุจากอารมณ์ชั่ววูบ และเพื่อนชวน ร้อยละ 52.5 และ 42.7 ตามลำดับ และพบว่ามีร้อยละ 40.8 ที่กระทำความผิดภายใน 5 ชั่วโมง หลังจากดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยมีสาเหตุจากอารมณ์ชั่ววูบ และเมามากจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 61.5 และ 59.2 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังพบว่า ชนิดของเครื่องดื่ม เพื่อน ค่านิยมในชุมชน/ สังคม ความคิดเห็นในตัวเด็กและเยาวชนเอง คนในครอบครัวของเด็กและเยาวชน เหตุผลในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ สื่อ แหล่งที่มาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปสัมผัสกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในการทดสอบทางสถิติ (Chi-square Test) พบว่า (1.) ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับ เพศ ระดับการศึกษา การตระหนักถึงโทษ เวลาที่ใช้ดื่ม และฐานะทางครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (2.) การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 0.01 ตามลำดับ (3.) พฤติกรรมการดื่มน้ำเบียร์ ความถี่ในการดื่มน้ำ มีความสัมพันธ์กับ อิทธิพลการดื่มจากเพื่อน อิทธิพลการดื่มจากงานเลี้ยง และระยะเวลาที่ดื่มโดยเฉลี่ย ดื่มตอนหัวค่ำ ซื้อมักร้านโชว์ห่วย ระดับการศึกษาของมารดา และเคยหนีเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (4.) พฤติกรรมการดื่มน้ำวิสกี้/ บรันดี และความถี่ในการดื่มน้ำ มีความสัมพันธ์กับ เพศ อิทธิพลการดื่มจากงานเลี้ยง ระยะเวลาที่ดื่มโดยเฉลี่ย ซื้อมักร้านโชว์ห่วย และคนที่ร่วมทำผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในขณะที่ ปริมาณการดื่มน้ำ มีความสัมพันธ์กับ อิทธิพลการดื่มจากเพื่อน อิทธิพลการดื่มจากงานเลี้ยง ระยะเวลาที่ดื่มโดยเฉลี่ย ซื้อมักร้านสะดวกซื้อ และเพื่อนสนิท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 นอกจากนี้ ในการทดสอบทางสถิติ (Factor Analysis) พบว่า ปัจจัยภายในจิตใจของเด็กและเยาวชน ปัจจัยจากการกระทำเพื่อความบันเทิง ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และปัจจัยภายนอก โดยรวมกันแล้ว สามารถทำนายการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ถึงร้อยละ 45.88

แนวนโยบาย/ มาตรการในการลด ละ เลิก การดื่มน้ำแอลกอฮอล์โดยเฉพาะเรื่องการทำมาหากินสุรา

แก่เด็กและเยาวชน และการห้ามเด็กและเยาวชนดื่มสุรา รวมทั้งนโยบายในการป้องกันและรองรับผู้ดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งเด็กและเยาวชน และผู้ใหญ่ในรายที่ดื่มหนัก และด้วยพอประมาณ ยังคงต้องนำมาปฏิบัติให้มีความเข้มข้นมาก

ยิ่งขึ้น เพื่อเป็นหนทางให้ผู้ดื่มแอลกอฮอล์หลุดพ้นจากอบายมุขเยาวชนเหล่านี้ แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะคติ วิธีการ และประสบการณ์ที่ไม่ดีในการกระทำความคิด

นโยบาย/ มาตรการลด – ละ – เลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผู้ดื่ม	นโยบาย/ มาตรการ		
	เด็กและเยาวชน (<18 ปี)		ผู้ใหญ่ (>18 ปี)
หนัก/ จัด	มาตรการป้องกัน	มาตรการรองรับ	มาตรการรองรับ
	<ul style="list-style-type: none"> - ลดการดื่ม - ลดช่องทางการจำหน่าย - ลดโอกาส 	<ul style="list-style-type: none"> - บำบัด - ให้คำปรึกษา - ให้การศึกษา - การศึกษาวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - บำบัด - ให้คำปรึกษา - ให้การศึกษา - การศึกษาวิจัย
พอ ประมาณ	มาตรการป้องกัน		ความรู้/ ความเข้าใจ
	<ul style="list-style-type: none"> - ลดการดื่ม - ลดช่องทางการจำหน่าย - ลดโอกาส - การบังคับใช้กฎหมายเชิงรุก รณรงค์ 		<ul style="list-style-type: none"> - คุณและโทษการดื่มแอลกอฮอล์ด้วย - การจัดทำ Website - เผยแพร่

ทั้งนี้ รัฐบาลต้องบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้ “เด็กและเยาวชนไทยทุกคนอย่างน้อยต้องเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ” เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริงมากขึ้น จึงจะมีส่วนช่วยป้องกัน/ ทุเลาปัญหาอื่นๆ ที่จะตามมาได้อีกมาก อาทิ ปัญหาแรงงานเด็ก ปัญหาเด็กจรจัด/ เร่ร่อน ไม่มีงานทำ สร้างปัญหาให้สังคมต้องแบกรับภาระ โดยเฉพาะความสุ่มเสี่ยงเข้าไปสู่วังวนของอบายมุข และมาจบลงที่การกระทำความคิด/ อาชญากรรม ในที่สุดก็ต้องเข้ามาอยู่ในความดูแลของกรมพินิจฯ โดยกรมพินิจฯ ควรมีแนวนโยบาย/ มาตรการที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นในการดำเนินงานบำบัด/ ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังนี้

1. **จัดจำแนกเด็กและเยาวชนที่กระทำความคิด** เพื่อให้การบำบัด/ ดูแลในลักษณะที่แตกต่างกันไป ตามฐานความคิดและ/ หรือ ความอัจฉกรรจ์ของคดีและลักษณะของปัญหา ทั้งนี้ ก็เพื่อป้องกันมิให้เด็กและ

2. จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพและ/ หรือ วิชาการตรงตามความถนัด/ ความชอบของเด็กและเยาวชน เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพ หรือศึกษาเล่าเรียนต่อไปได้เมื่อพ้นโทษ โดยต้องมี

3. **หน่วยงานรับผิดชอบมารับช่วงต่อกรมพินิจฯ** ไปดำเนินงานต่อจนกระทั่งเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้หลุดพ้นจากความเลี้ยง

4. **จัดทำวีดิทัศน์ที่เป็นสารคดีตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จ (Role Model)** ในการดำเนินชีวิตในรูปแบบต่างๆ มานำเสนอให้เด็กและเยาวชน ได้ซึมซับเป็นแบบอย่างเพื่อกลับตัว- กลับใจ สร้างอนาคตใหม่

5. **จัดตั้งกองทุน และสร้างเครือข่าย** กับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเพื่อสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนที่พ้นโทษ มีโอกาสได้ตั้งตัวประกอบอาชีพต่อไปในสังคมได้

6. ป้องกัน/ปราบปรามไม่ให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด โดยนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในความดูแลของกรมพินิจฯ เผยแพร่ไปสู่เด็กและเยาวชนภายนอก โคนร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

7. สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและกฎหมายการห้ามจำหน่ายสุราแก่เด็กและเยาวชน และการห้ามเด็กและเยาวชนดื่มสุรา

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างกระทำความผิด จนกระทั่งเข้ามาอยู่ในความดูแลของกรมพินิจฯ แล้ว ยังมีองค์ประกอบด้าน ครอบครัว โรงเรียน/ ครู เพื่อน สติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อมภายนอก เข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหาข้างต้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีนโยบายมาตรการเฉพาะด้านรองรับประเด็นที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนดังกล่าวเป็นการถาวร โดยเฉพาะสถานศึกษาแต่ละแห่งควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษา/ชี้แนะทางออกที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้

ชื่อเรื่อง	การศึกษาทบทวนการดำเนินการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พ.ศ. 2540-2550 และบทบาทของ สสส.
ผู้แต่ง	ศิตาพร ยังกง และคณะ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและบทบาทของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และเครือข่าย พ.ศ. 2540-2550 เพื่อให้ทราบสถานการณ์การบริโภค ผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการ/นโยบายต่างๆ ที่นำมาใช้ในการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บทบาทของ สสส. และเครือข่ายตลอดจนปัจจัยสนับสนุนปัญหาอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เสนอต่อ สสส.

คณะผู้วิจัยได้ให้นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกำหนดกรอบของการศึกษาโดยระบุผลสำเร็จในเชิงนโยบายประกอบด้วย 1) การเลือกใช้นโยบายเพื่อลดการบริโภคและควบคุมปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีอยู่หลากหลายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2) การบังคับใช้นโยบายเหล่านั้นอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) มีระบบการติดตามและประเมินผลที่แม่นยำและทันท่วงที กรอบการศึกษานี้ยังเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยประเมินบทบาทขององค์กรต่างๆ ทั้งภาคการเมือง องค์กรภาคราชการ องค์กรภาควิชาการ และองค์กรภาค

สังคมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

โดยจะแบ่งเป็นสามส่วน ส่วนแรกจะเป็นการทบทวนสถานการณ์ผลกระทบและนโยบายต่างๆ ที่ใช้ในต่างประเทศ ส่วนที่สองจะชี้ให้เห็นถึงผลการดำเนินนโยบายในประเทศไทยและวิเคราะห์บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปัจจัยสนับสนุน ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน และส่วนสุดท้ายจะนำเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ให้แก่ สสส. เพื่อให้การดำเนินงานเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นต่อไป

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

**ด้านมาตรการและนโยบาย : มาตรการทางสังคม
และชุมชน**

ชื่อเรื่อง	ภาวะสุขภาพจิต การวางแผนชีวิต และการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อการหลีกเลี่ยงการดื่มสุราของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม
ผู้แต่ง	บุญย์พัชร ปิยะบุญลิตทิ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะสุขภาพจิตของข้าราชการตำรวจ การวางแผนชีวิตของข้าราชการตำรวจ การสนับสนุนทางสังคมในการหลีกเลี่ยงการดื่มสุรา และการหลีกเลี่ยงการดื่มสุราของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของการหลีกเลี่ยงการดื่มสุรา ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม จำแนกตาม อายุ หน้าที่ในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการรับราชการ สถานภาพ การสมรส รายได้ของครอบครัว และประเภทที่พักอาศัย 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการหลีกเลี่ยงการดื่มสุราของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่าง 315 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การหลีกเลี่ยงการดื่มสุรา การวางแผนชีวิต และการสนับสนุนทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ภาวะสุขภาพจิต อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยของคนทั่วไป
3. การหลีกเลี่ยงการดื่มสุราของกลุ่มตัวอย่างที่มีกลุ่มอายุ และระยะเวลาในการรับราชการแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การสนับสนุนทางสังคม และการวางแผนชีวิต สามารถร่วมกันทำนายการหลีกเลี่ยงการดื่มสุราของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนได้ร้อยละ 13.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อเรื่อง	โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา 2547
ผู้แต่ง	คณะทำงานประเมินผล
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปผลการดำเนินงาน

จากการประชุมคณะประเมินผลโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา ปี พ.ศ. 2547 ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับภาพรวมของโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา ปี พ.ศ. 2547 ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับภาพรวมของโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา ปี พ.ศ. 2547 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การสร้างแบรนด์ โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา มีจุดเด่นในด้านความสามารถในการสร้างแบรนด์ “งดเหล้าเข้าพรรษา” ให้เป็นที่รู้จักของสาธารณชนในวงกว้าง ดังจะเห็นได้จากผลการสำรวจการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา พบว่า ประชาชน 84.1% รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา

2. การประสานพันธมิตรในระดับมหภาค โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา สามารถประสานความร่วมมือกับภาคีพันธมิตร ซึ่งมีเครือข่ายกว้างขวาง และครอบคลุมในระดับทั้งประเทศ นอกจากนั้น ภาคีพันธมิตรยังมีความรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับ “การงดเหล้าเข้าพรรษา” ในมิติต่างๆ อาทิ

- การสนับสนุนพฤติกรรมสุขภาพ เช่น สมาคมหมออนามัย

- การสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักศาสนา เช่น สถาบันบุญนิยม ศูนย์พัฒนาคุณธรรม เครือข่ายพระสงฆ์ เพื่อการพัฒนา สหพันธ์รวมใจไทยทั้งชาติ

- การรับผิดชอบโดยตรงกับกลุ่มเป้าหมายหลัก (ชายไทย วัย 25-40 ปี) เช่น กรมคุมประพฤติ และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น

3. การประสานพันธมิตรในพื้นที่ ถึงแม้ภาคีพันธมิตรบางองค์กร จะมีขอบเขตความรับผิดชอบในระดับพื้นที่ แต่ก็สามารถประสานความร่วมมือกับภาคีพันธมิตรอื่นๆ ที่หลากหลาย ในพื้นที่ทั้งผู้บริหารของภาครัฐในระดับสูง แกนนำพระสงฆ์ และองค์กรภาคธุรกิจ ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น ร้านค้าสวัสดิการผู้สูงอายุดอกแก้ว จังหวัดสระแก้ว เป็นต้น

4. การพัฒนาความร่วมมือกับพันธมิตร ในด้านการพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรพันธมิตร พบว่า การทำงานของทีมงานส่วนกลางมีลักษณะของการ “ตั้งรับ” และ “การให้การสนับสนุน” อย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการที่ทีมงานอุทิศเวลาจำนวนมากในการประชุมคณะทำงานในการพิจารณาสนับสนุนโครงการของพันธมิตรต่างๆ ที่ขอรับทุน ไม่จะเป็นพันธมิตรเดิม พันธมิตรใหม่ พันธมิตรรายใหญ่ หรือรายเล็ก โดยส่วนกลางพยายามให้คำแนะนำ/ จัดกระบวนการเพื่อให้พันธมิตรสามารถปรับแก้ไขโครงการได้สอดคล้องกับพันธกิจของโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาเท่าที่จะเป็นไปได้

ถึงแม้กิจกรรมดังกล่าวจะสะท้อนภาพความยุติธรรม และความโปร่งใสในการสนับสนุนพันธมิตรต่างๆ ได้เป็นอย่างดี แต่การดำเนินการดังกล่าวในช่วงเวลาที่เร่งรัดทำให้ยากต่อการพิจารณาโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาในลักษณะของงานเชิง “รุก” ทั้งในด้านการประสานความร่วมมือกับพันธมิตรหลักๆ ที่สำคัญให้เกิดกิจกรรมหลักๆ ที่สามารถสร้างผลกระทบในวงกว้าง อาทิ การเจรจาความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข กองทัพ กระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรภาคธุรกิจ เป็นต้น

5. การประสานงานกับพันธมิตรที่ไม่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา โครงการงดเหล้าเข้าพรรษายังสามารถระดมความร่วมมือกับภาคีพันธมิตรที่มีศักยภาพสูง แต่ไม่ได้รับทุนให้เข้าร่วมมือในการ

ดำเนินงานได้ในจังหวัดที่สำคัญ เช่น นักการเมือง/ผู้บริหารระดับประเทศ และสื่อมวลชน ได้มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์โครงการสู่สาธารณชน องค์กรด้านสตรี (มูลนิธิเพื่อนหญิง) และเยาวชน (โนนะคลับ) ได้มีส่วนร่วมในการต่อยอดความสำคัญของการงดเหล้า นอกจากนั้นผู้บริหารขององค์กรภาครัฐ (กรมการขนส่งทางบก สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) องค์กรภาคธุรกิจ (ผู้ประกอบการเดินรถร่วมฯ) และสื่อมวลชน ยังได้มีส่วนร่วมทั้งองค์กรด้านศาสนาและองค์กรด้านวัฒนธรรม (สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์) ในการรณรงค์ทอดกฐินปลอดเหล้าอีกด้วย

6. สงครามภาคพื้นอากาศ หากเปรียบเทียบการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา กับการทำสงครามต่อสู้กับพฤติกรรมเครื่องดื่มเหล้าในสังคมไทย ทีมประเมินสรุปได้ว่า โครงการงดเหล้าเข้าพรรษาประสบความสำเร็จด้านการรณรงค์แบบการทำสงครามภาคพื้นอากาศ (Air-war based campaigning) ดังที่ได้นำเสนอไปแล้วในด้านผลการประเมินการรับรู้โครงการในสายตาของสาธารณชน

นอกจากนั้น ผลการติดตามการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชน ยังพบว่า โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา มีความโดดเด่นในเชิงการเลือกใช้ช่องทางสื่อโทรทัศน์ (ทั้งที่ซื้อเวลา/ขอความร่วมมือ) เพื่อให้ข้อความเกี่ยวกับงดเหล้าเข้าพรรษา สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลัก (ชายวัย 25-40 ปี) โดยตรง ทั้งกลุ่มที่สนใจด้านการเมือง/เศรษฐกิจ กีฬา และความบันเทิงต่างๆ ตลอดจนสามารถเลือกช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมายหลัก เช่น บุคคลใกล้ชิด ได้ครอบคลุม ซึ่งถึงแม้ว่ากิจกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์จะขาดช่วงในเดือนกันยายน แต่ก็มิได้ทำให้การรับรู้ของประชาชนในปีนั้นลดลง

นอกจากนั้นผลการติดตามการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ ยังพบว่า โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา สามารถเลือกจัดกิจกรรม (event) เหตุการณ์จำลอง (pseudo-event) ได้ตรงกับความสนใจของนักข่าว อันทำ

ให้ปรากฏภาพข่าวกิจกรรมในหนังสือพิมพ์ต่างๆ ทั้งในช่วงเริ่มเทศกาลเข้าพรรษา ระหว่างเทศกาลเข้าพรรษา และช่วงออกพรรษา

7. สงครามภาคพื้นดิน โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา มีจุดอ่อนในด้านการประสานความสอดคล้องระหว่างการรณรงค์แบบทำสงครามภาคพื้นอากาศ (Ground-war based campaigning) ดังจะเห็นได้จากหลักฐานที่ปรากฏให้เห็นถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่สูง (ร้อยละ 84.1) แต่การกระทำพฤติกรรม “งดเหล้า” มิได้สูงตามไปด้วย โดยมีจำนวนผู้งดเหล้าในช่วงเข้าพรรษา เป็นจำนวนร้อยละ 46.9 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนจำนวนร้อยละ 37.2 รับรู้ข้อมูลข่าวสาร แต่มิได้งดเหล้าในช่วงเข้าพรรษา

หากพิจารณาการประเมินผลโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาปี พ.ศ. 2546 เทียบกับปี พ.ศ. 2547 ยังพบว่า จำนวนบุคคลที่รับรู้โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา ยังอยู่ในระดับคงตัวเช่นเดิม กล่าวคือ มีจำนวนผู้รับรู้ข่าวสารร้อยละ 84.7 ในปี 2546 และร้อยละ 84.1 ในปี 2547 อย่างไรก็ตาม จำนวนบุคคลที่มีพฤติกรรมงดเหล้าในช่วงเข้าพรรษา ในปี 2547 แตกต่างจากปี 2546 ถึงร้อยละ 9 (ปี 2546 งดเหล้าร้อยละ 55.9 ส่วนปี 2547 งดเหล้า ร้อยละ 46.9)

หากวิเคราะห์ด้านการประสานความสอดคล้องระหว่างการรณรงค์แบบการทำสงครามภาคพื้นอากาศ (Air-war based campaign) และการปฏิบัติการในพื้นที่ ทั้งในลักษณะของการฝึกอบรม และการรณรงค์ในพื้นที่ พบว่า โครงการส่วนหนึ่งไม่ได้ออกแบบ (design) ให้เกิดการประสานสอดคล้องกันแบบสมดุล ทั้งในเชิงเวลา และกลุ่มเป้าหมาย

7.1 ในเชิงระยะเวลา (timing) พบว่า โครงการในพื้นที่ส่วนหนึ่งมุ่งเน้นการสร้างแกนนำ เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา และการ

รณรงค์งดเหล้า ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมการ และดำเนินงานให้ลุล่วงในช่วงก่อนเข้าพรรษา (กิจกรรมดังกล่าวอาจเปรียบเทียบกับ การอุปสมบท ซึ่งจำเป็นต้องกระทำให้แล้วเสร็จก่อนวันเข้าพรรษา เพื่อให้พระสามารถศึกษาพระธรรม/ปฏิบัติธรรม/เผยแผ่พระธรรมะ ระหว่างช่วงเข้าพรรษา)

แต่ในทางปฏิบัติพบว่า กิจกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงหลังวันเข้าพรรษาไปแล้ว และมีระยะเวลาในการทำงานค่อนข้างกระชั้นชิด โดยเฉพาะระยะเวลาระหว่างการอนุมัติโครงการ กับการลงมือปฏิบัติกิจกรรมในพื้นที่ ซึ่งนำไปสู่ผลต่อการมีช่วงเวลาสั้นสำหรับการคัดเลือกแกนนำที่เหมาะสมในการเข้าร่วมโครงการ หรือการที่ไม่สามารถพัฒนาแกนนำได้ทันท่วงที ตลอดจนปัญหาในด้านที่แกนนำกลุ่มดังกล่าวก็ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ให้ลุล่วงในช่วงเข้าพรรษาได้อย่างสมบูรณ์

7.2 ในเชิงกลุ่มเป้าหมาย (target group) พบว่าการขับเคลื่อนกิจกรรมรณรงค์ผ่านสื่อซึ่งผลิตโดยส่วนกลางเน้นชายวัย 25-40 ปี เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก แต่โครงการของพันธมิตรในพื้นที่ส่วนหนึ่งมุ่งเน้นไปที่กลุ่มเยาวชนเป็นหลัก (ซึ่งในเชิงหลักวิชาการ “กลุ่มเป้าหมายหลัก” และ “กลุ่มผู้รับข่าวสาร” มีจำเป็นต้องเป็นกลุ่มเดียวกัน อาจเป็นคนละกลุ่มกันได้ หากกลุ่มผู้รับสารเป็นกลุ่มบุคคลที่สามารถมีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมายหลักได้ ดังเช่นที่การรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ได้เคยกำหนดให้เด็กเป็นกลุ่มผู้รับสาร (receiver) เพื่อให้เด็กไปสร้างอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมายหลัก (target group) คือ พ่อแม่ ที่สูบบุหรี่ เป็นต้น อย่างไรก็ตามหากกำหนดให้กลุ่มเป้าหมายหลัก และกลุ่มผู้รับสารเป็นคนละกลุ่มกัน ทีมงานจำเป็นต้องออกแบบกิจกรรม/กำหนดช่วงเวลาล่วงหน้า เพื่อให้กลุ่มผู้รับสารสามารถสร้างอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมายหลักได้ทันเวลา (ช่วงเข้าพรรษา)

7.3 ในเชิงรูปแบบของกิจกรรม หากวิเคราะห์ถึงกิจกรรมงดเหล้าเข้าพรรษาในปี 2546 เทียบกับปี 2547 พบว่า ในปี 2546 กิจกรรมรณรงค์แบบการทำสงครามภาคพื้นอากาศ มีรูปแบบไม่แตกต่างจากปี 2547 ในขณะที่กิจกรรมในระดับพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันไป โดยกิจกรรมของพันธมิตรในพื้นที่ปี 2546 เน้นกิจกรรมเชิงการรณรงค์ ในขณะที่ปี 2547 มีการผสมผสานระหว่างกิจกรรมรณรงค์ และกิจกรรมเชิงการอบรมแกนนำ ซึ่งอาจส่งผลให้กิจกรรมรณรงค์ในระดับพื้นที่ไม่คึกคักเท่าก่อน

8. การพัฒนาระบบสนับสนุนต่างๆ พบว่าทีมงานพยายามพัฒนาสื่อที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาสอดคล้องกับแก่นหลัก (theme) ของการงดเหล้าเข้าพรรษาในปีนี้ ซึ่งเน้นการตอกย้ำให้ชายวัย 25-40 ปี งดเหล้า โดยมีจุดจูงใจด้าน “สำนึก” บุญคุณของบุคลากร และมีการออกแบบได้โดดเด่น สะดุดตา อย่างไรก็ตาม พบว่า สื่อสนับสนุนมีปัญหาในด้านต่างๆ คือ

8.1 การกระจายสื่อ พบว่า บางพื้นที่ไม่สามารถรับสื่อได้ทันท่วงที หรือไม่ได้รับสื่อในปริมาณที่เพียงพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า บางพื้นที่ซึ่งได้รับสื่ออย่างพอเพียง มิได้วางระบบการกระจายสื่ออย่างกว้างขวาง

8.2 บทบาทของ “ใบปวารณาตนงดเหล้า” พบว่า ใบปวารณาตนเปรียบเสมือนตัวละครเอกที่สำคัญของการงดเหล้าเข้าพรรษา โดยเฉพาะในแง่การตอกย้ำทางจิตใจให้คน “เคารพพันธสัญญาของตน” อย่างไรก็ตาม ในการกระทำพฤติกรรมงดเหล้าตลอดช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ใบปวารณาตนมิได้ถูกนำเสนอในฐานะตัวละครเอก แต่กลับถูกวางบทบาทเสมือนตัวประกอบ” หนึ่งเท่านั้น

ในทางปฏิบัติพบว่า ใบปวารณาตนงดเหล้า เป็นสิ่งจำเป็นต้องส่งไปในช่วงก่อนเข้าพรรษา และจำเป็นต้องรวบรวมส่งคืนในช่วงเดือนแรก/เดือนที่สอง

ของช่วงเข้าพรรษา เพื่อให้ทีมงานสามารถดำเนินภารกิจเสริมต่างๆ ในการกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถงดเหล้าได้ตลอดช่วงเข้าพรรษา แต่จากการประสานงานกับทีมงาน พบว่า หลังจากวันออกพรรษาแล้ว ยังมีใบปวารณาตนจำนวนมากตกค้างอยู่ที่พันธมิตร และยังไม่ได้ส่งกลับสู่ส่วนกลางได้ทัน

นอกจากนั้น ยังพบว่า องค์กรพันธมิตรส่วนหนึ่งมิได้ให้ความสำคัญกับใบปวารณาตน จากการติดตามการทำงานในพื้นที่ พบว่า บางองค์กร วางใบปวารณาไว้ร่วมกับเอกสารแจกอื่นๆ

8.3 เนื้อหาสาระที่สำคัญในการงดเหล้าเข้าพรรษา พบว่า เนื้อหาสาระที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณชนยังเป็นประเด็นเดิมๆ คล้ายๆ กับปีก่อนถึงแม้ว่าในปีที่ทีมงานได้พยายามแสวงหาประเด็นใหม่ๆ ในการกระตุ้นให้บุคคลงดเหล้าเข้าพรรษาก็ตาม อาทิ การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ “ประโยชน์จากการดื่มน้อยลง/เลิกดื่ม” แต่ข้อมูลที่สำคัญเหล่านี้มิได้ถูกหยิบยกขึ้นมาใช้ในการสร้างความตื่นตัวให้แก่สาธารณชน แต่กลับเป็นข้อความที่ซ่อนอยู่ในหนังสือเล่มเล็ก ซึ่งกระจายสู่กลุ่มผู้รับสารจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับสื่ออื่นๆ

8.4 เว็บไซต์ stopdrink.com เป็นเว็บไซต์ที่มีประโยชน์ และสามารถรวบรวมข้อมูลสำคัญต่างๆ ไว้ได้เป็นอย่างดี แต่ในทางปฏิบัติเว็บไซต์ดังกล่าว กลับมีบทบาทเป็นเสมือนพื้นที่พบปะของคนทำงานงดเหล้าส่วนหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอข้อความใน web board ซึ่งมีเฉพาะด้านการเชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรม แต่ยังไม่เป็นเวทีกลางในการแลกเปลี่ยนความเห็น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากยังไม่ได้มีการเชื่อมต่อเว็บไซต์นี้กับเว็บไซต์อื่นๆ หรือยังไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์นี้ให้เป็นที่รู้จักและฮิตในหมู่นักทำงานงดเหล้า

9. ภาพลักษณ์ของ “งดเหล้าเข้าพรรษา” ในสายตาของสาธารณชน ทีมประเมินได้วิเคราะห์เกี่ยวกับโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาในสายตาของสาธารณชน

โดยพิจารณาจากการเข้าร่วมสังเกตการณ์ในพื้นที่ การใช้หลักวิชาการควบคู่ไปกับผลการสำรวจที่น่าสนใจต่างๆ พบว่า

- **กลุ่มตัวอย่าง** ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์โครงการงดเหล้าเข้าพรรษาสูงสุด สามารถจดจำข้อความต่างๆ ได้มากที่สุด แต่มีพฤติกรรมงดเหล้าต่ำที่สุด

- **กลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์โครงการงดเหล้าเข้าพรรษาในระดับต่ำสุด แต่งดเหล้าสูงสุด

- **กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายหลัก (อายุ 25-40 ปี)** เป็นกลุ่มที่ไม่งดดื่มสูงสุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่อายุ 40 ปีขึ้นไป งดดื่มสูงสุดทั้งๆ ที่คนกลุ่มนี้เห็นสื่อประชาสัมพันธ์ต่ำสุด และจดจำข้อความประชาสัมพันธ์ได้น้อยที่สุด

- การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่งดดื่มเหล้า และ ไม่งดดื่มเหล้ามีอัตราสูงและไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่งดดื่มเหล้า (ร้อยละ 88.2) และ ไม่งดดื่มเหล้า (ร้อยละ 84.8) รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา

จากการประมวลข้อมูลสรุปต่างๆ พบว่าถึงแม้ว่า การเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา จะประสบความสำเร็จในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี แต่การรับรู้เกี่ยวกับการงดเหล้าเข้าพรรษา ก็มีได้เป็นหลักประกันถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายได้

จากการพิจารณาข้อมูลทั้งหมดอย่างรอบด้าน ทำให้ทีมประเมินร่วมสรุปกันว่า ถึงแม้ว่าแบรนด์ “งดเหล้าเข้าพรรษา” จะสอดคล้องกับรากเหง้าทางพุทธศาสนา และวัฒนธรรมไทยที่มีมานานเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในช่วงวันเข้าพรรษา แต่ในทางปฏิบัติพบว่า โครงการงดเหล้าเข้าพรรษายังคงเป็นโครงการที่มีพลังสำหรับกลุ่มบุคคลที่อยู่ในวิถีชีวิตแบบสังคมชนบท

หรือกึ่งเมืองกึ่งชนบท ซึ่งยังดำเนินชีวิตตามแบบสังคม พุทธเกษตร และมีความใกล้ชิดกับศาสนา ในขณะที่แบรนดิ่งดเกล้าเข้าพรรษา อาจขายได้ยากกับกลุ่มคนเมือง ซึ่งห่างไกลจากแก่นศาสนาและวิถีปฏิบัติในฐานะ พุทธศาสนิกชน ตลอดจนขาดกลไกเชิงระบบในชุมชน ที่จะกระตุ้นและผลักดันให้ปฏิบัติตนงดเหล้าในช่วง เทศกาล

ทีมประเมินผลยังคงเห็นสมควรให้ ดำเนินโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาในปีต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากแบรนดิ่งดเกล้าเข้าพรรษา เป็นที่รู้จักในวงกว้าง แล้ว เพียงแต่จำเป็นต้องมีการเน้นในสาระสำคัญต่างๆ กับกลุ่มบุคคลดังกล่าวข้างต้น (ในข้อเสนอแนะ) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงรูปธรรม

อย่างไรก็ตาม โครงการงดเหล้าเข้าพรรษาควรเป็นเพียงแค่องค์ประกอบย่อย ที่มีความสำคัญของโครงการงดเหล้าโดยภาพรวม พันธกิจที่สำคัญของโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา คือ การปั้นแต่งให้สังคมรับรู้ “เหล้า” คือ อายมมุขหรือสิ่งชั่วร้ายในสังคม และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนไม่ดี ในขณะที่การไม่ดื่มเหล้าเป็นพฤติกรรมที่ชอบธรรมของพุทธศาสนิกชน ในสังคมไทย และการงดเหล้าเข้าพรรษาเป็นช่วงเวลาสำคัญในการเริ่มต้น ลด-ละ-เลิกเหล้า อย่างถาวร

ชื่อเรื่อง	วิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อลด ละ เลิกสิ่ง เสพติดสุรา และการสูบบุหรี่แบบครบ ถาวร โดยชุมชนบ้านโป่งกุ่ม ม.4 และ บ้านโป่งสามัคคี ม.6 ต.ป่าเมี่ยง อ.คอย สะเก็ด จ.เชียงใหม่
ผู้แต่ง	สัมภาษณ์ ยานะสาร และคณะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา ของประชาชนและเยาวชนใน 2 หมู่บ้าน เพื่อนำข้อมูลสถานการณ์ สาเหตุ ผลกระทบ และปัญหา การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การดื่มสุรานั้นมาวางแผน งาน/กิจกรรมในการแก้ปัญหาหกร่วมกันของ 2 หมู่บ้าน และ เพื่อดำเนินกิจกรรมแก้ไข การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา ของประชาชนและเยาวชนใน 2 หมู่บ้าน โดยการปฏิบัติจริงของชุมชนอย่างเป็นระบบ และเกิดผลเป็น รูปธรรม

ผลการศึกษาพบว่า การสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วม นั้นอยู่ในรูปของกิจกรรมหลัก 7 กิจกรรมหลักคือ 1) การประชุม 2) การประชาสัมพันธ์ผ่านรูปแบบต่าง ๆ 3) การบำบัดรักษา 4) กีฬา 5) ชมรมดนตรี 6) การศึกษาดู งานของคณะทำงาน และ 7) การจัดเวทีประเมินผล โครงการ

ชื่อเรื่อง	ชุมชนกับการลดการบริโภคสุรา: กรณีศึกษา 2 ชุมชนภาคเหนือ
ผู้แต่ง	สรีดา ชีระวัฒน์สกุล
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การเพิ่มขึ้นทั้งอุปสงค์และอุปทานของสุรา ในช่วงระยะ 5 ปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดผลกระทบต่อรุนแรง จากการบาดเจ็บและการตายจากอุบัติเหตุจราจร ความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งความสูญเสียด้านเศรษฐกิจที่ ยากจะประเมินค่าได้ มาตรการลดอุบัติเหตุจากการดื่มสุรา ในช่วงเทศกาล การจำกัดเวลาโฆษณาสุรา/เบียร์ รวมทั้ง ความพยายามจากองค์กรภาคประชาชนเพื่อลดปัญหาและ ผลกระทบจากการดื่มสุรายังไม่เกิดผลเด่นชัด แม้จะมีการ กล่าวขานถึงความสำเร็จของการลดปัญหาสุราในชุมชน หลายแห่ง แต่ไม่ปรากฏหลักฐานข้อมูล ด้านการวิจัยที่ ชัดเจน

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ ทั้งด้านอุปทานและอุปสงค์ของสุราในชุมชน การ ดำเนินงาน/มาตรการเพื่อลดการดื่มสุราในชุมชน รวมทั้ง ความเห็น/ทัศนคติของประชาชนต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สุรา ใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณร่วมกับวิธีการเชิงคุณภาพ สํารวจประชากรทั่วไป สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน ผู้ดื่ม ผู้ เลิกดื่ม และผู้จำหน่าย รวมทั้งเข้าไปอยู่ในชุมชน 5-7 วัน เพื่อ สังเกตการณ์ซื้อขายและพฤติกรรมกรรมการดื่มของคนใน ชุมชน ได้ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สถานการณ์การดื่มเหล้า/สุราใน 2 ชุมชน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พบว่าทั้งเหล้าแดง เหล้าขาว และเบียร์ หาได้ง่ายทุกชุมชน ในชุมชนเมืองมีทั้งการขาย

เหล้าแดง ร้านคาราโอเกะ ร้านที่เปิดให้นั่งกินเหล้า โดยเฉพาะตั้งเรียงรายอยู่ติดๆ กันในชุมชน ราคาถูก นิยม ซื้อเป็นดอง เหล้าแดงดองละ 12 บาท เหล้าขาวดองละ 7 บาท ในชุมชนชนบท นโยบายการผลิตสุราเสรีทำให้มีผู้ค้า มากขึ้น ในหมู่บ้านตัวอย่างเดียวมีโรงต้มเหล้า 2 โรง มีร้านขายของชำไม่ต่ำกว่า 5 ร้าน ที่ขายทั้งเหล้าแดง เบียร์ และเหล้าขาวที่กลั่นเองในชุมชน และยังมีขายทั่วไปตาม บ้านสมาชิก โรงต้มเหล้ากว่า 10 ราย ขายในราคาถูก ขวด ละ 20 บาท หรือตวงใส่ถุงพลาสติกใส คนซื้อนิยมซื้อ กลับไปกินที่บ้าน

ในชุมชนชนบท มีผู้ดื่มสุราในทุกหลังคาเรือน เด็กๆ คຸ້ນเดียวกับภาพการดื่มสุราตั้งแต่จำความได้ อีกทั้ง นักดื่มสุราหน้าใหม่ยังมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้หญิง และวัยรุ่น เหล้าขาวพื้นบ้านเป็นสุราที่นิยมดื่มกันมาก ที่สุดโดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกร “มาดคุณนี่ (ฤดูฝน) ก็เห็น แต่คนกินเหล้า เพราะเป็นฤดูลงไร่ ลงสวน ตอนเย็นก็จะ เห็นแฉ่งเหล้า ไปเจ้านี่ก็ต้องเลี้ยง วันพรุ่งไปอีกเจ้าก็ต้อง เลี้ยง มันก็ต้องกินทุกวัน มันต้องเลี้ยงตอบแทนไปมา” ผลลัพธ์ทางบวกจากการดื่มมีมาก ... “คนกินก็ว่ากินแก้ ปวดเมื่อย กินข้าวอร่อย” ค่านิยมที่สนับสนุนการดื่ม “ถ้าเจ้าของคนงานไหนไม่เลี้ยงเหล้าตอนเย็นละก็โดน นินทาไปอีก 3 เดือนว่าไม่มีน้ำใจ” การดื่มมีในทุกโอกาส และเทศกาลต่างๆ โดยเฉพาะช่วงสงกรานต์ “ช่วง สงกรานต์ ถ้าบ้านไหนมีผู้สูงอายุ ก็จะสู่วัฒนให้ผู้สูงอายุ แล้วก็เชิญเพื่อนฝูง คนเฒ่าคนแก่ เพื่อนพ่อเพื่อนแม่มา วันนี้บ้านหลังนี้ วันหลังบ้านอีกหลังหนึ่ง จะมีการกิน เหล้าทุกวัน กินกันทั้งเดือน” แม้แต่ในงานศพ มาตรการที่ มีก็ยังไม่เกิดผลจริงจัง “หน้างานไม่มี หลังงานมีขวดเหล้า วางอยู่” กรลดหรือ เลิกดื่มยังจำกัดอยู่เพียงบางรายที่มี ปัญหาการเจ็บป่วยจากการดื่มสุรา การรับผลกระทบที่ เกิดขึ้น เป็นเพียงปัญหาส่วนบุคคล/ครอบครัวเท่านั้น

ผลการศึกษาเชิงปริมาณให้ผลที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ซึ่งให้เห็นถึงจำนวนผู้ดื่มและพฤติกรรมการดื่มที่อยู่ในระดับเสี่ยงในสัดส่วนที่สูงมาก และมีข้อมูลสนับสนุนว่า กลุ่มวัยรุ่นและกลุ่มผู้หญิงมีแนวโน้มการดื่มมากขึ้น และความเห็นในเชิงบวกที่สนับสนุนให้มีการดื่มสุราเพิ่มขึ้น พอสรุปเป็นประเด็นหลัก และข้อพิจารณา ดังนี้

1. ผู้ดื่มและพฤติกรรมการดื่ม

1.1 การดื่มสุราอยู่ในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของคนทั้ง 2 ชุมชน ดื่มได้ทุกอารมณ์ ทุกโอกาส เกือบทุกครัวเรือนมีผู้ดื่มสุรา เด็ก ๆ พอเริ่มจำความได้ก็เห็นคนดื่มสุราจนคนทั่วไปเห็นเป็นเรื่องปกติ

1.2 พฤติกรรมการดื่มส่วนใหญ่ดื่มเป็นบางโอกาส แม้จะมีผู้ดื่มในระดับเสี่ยงมากจนถึงติดสุราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ก็ตาม แต่ผู้ดื่มที่อยู่ในข่ายเสี่ยงจากแบบคัดกรองสูงถึง 2 ใน 3 ถึง 2 ใน 5 ของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ในชุมชนเมืองมีผู้เริ่มดื่มสุราขณะที่ยังน้อยกว่า 18 ปี ในสัดส่วนสูงกว่าชนบท แต่เกือบทั้งหมดจะมีประสบการณ์การดื่มสุราเมื่ออายุไม่เกิน 24 ปี ผู้ที่เริ่มดื่มแล้วมักมีการดื่มต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

1.4 ผู้หญิงในชุมชนชนบทดื่มสุรามากกว่าผู้หญิงในเมืองประมาณ 2 เท่า กลุ่มอายุน้อยมีแนวโน้มจะดื่มในระดับเสี่ยงมากกว่ากลุ่มอายุมากกว่า โดยสัดส่วนการดื่มในระดับเสี่ยงในกลุ่มอายุน้อยในเมืองและชนบทใกล้เคียงกัน

1.5 คนกลุ่มอายุน้อยยังดื่มไม่ถี่มากนัก แต่มีแนวโน้มที่จะดื่มในปริมาณมาก กลุ่มที่จบมัธยมหรือสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช่เกษตร/รับจ้าง และกลุ่มผู้หญิงมีแนวโน้มดื่มในปริมาณมากเช่นกัน

2. ผู้ผลิต/จำหน่าย

ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ราคาที่ไม่แพง การแบ่งขายทำให้ราคาที่ย่ำแต่ละครั้งดูเหมือนถูกลง ทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง ล้วนเป็นปัจจัยที่เพิ่มโอกาสให้มีการเข้าถึงสุราในทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มผู้ดื่มเก่า และกลุ่มดื่มหน้าใหม่ เนื่องจากสามารถหาสุราได้ง่าย ร่วมกับค่านิยมในการดื่มทุกโอกาส ทุกเทศกาล การขึ้นภาษีในช่วงกันยายน มีการปรับราคาสุราน้อยมาก เหล้ากลั่นชุมชน เบียร์ ราคายังไม่เปลี่ยนแปลง (ต.ค. – พ.ย. 2548)

3. การดำเนินงาน/มาตรการในการลดการดื่ม/ปัญหาจากการดื่มสุรา

3.1 มาตรการเพื่อลดการดื่ม การดำเนินงานยังขาดความจริงจัง ยังคงเป็นเพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น ในขณะที่ชุมชนตัวอย่างในชนบทเป็นการทำตามข้อตกลงในที่ประชุม ได้เกิดจากความตระหนัก การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในเขตชุมชนเมืองมีกลุ่มแกนนำที่ค่อนข้างเข้มแข็งและเอาจริงเอาจัง มีการปรับเปลี่ยนแนวความคิดและแนวทางปฏิบัติ ที่สื่อให้เห็นถึงความจริงจังกับปัญหา

3.2 การรับรู้เรื่องผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเอง/ครอบครัว และชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพเกิดขึ้นในระดับหนึ่ง มีแนวโน้มว่าการรับรู้ในชุมชนเมืองเป็นประเด็นการทะเลาะ ทำร้ายคนในครอบครัว/ชุมชน ในขณะที่ชุมชนชนบท เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส หรือการล่วงละเมิดทางเพศมากกว่า

4. ความเห็น/ทัศนะของประชาชนต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสุรา

4.1 ความเห็นต่อประเด็นการดื่มสุราในเชิงบวก หรือสนับสนุนการดื่มสุราอยู่ในวิถีชีวิตและวัฒนธรรม มีแนวโน้มของความเห็นเชิงบวกในเรื่องการ

ดื่มสุราของผู้หญิงที่ถกยอมรับมากขึ้น กลุ่มอายุน้อยมีความเห็นเชิงบวกในประเด็นสนับสนุนการดื่มมากขึ้น

4.2 ความเห็นต่อการให้ความช่วยเหลือให้เลิกดื่มที่เกิดเฉพาะในกลุ่มติดสุรา กลุ่มที่ดื่มเป็นประจำ คนส่วนใหญ่ก็ยังเห็นว่ายังไม่สมควรช่วยให้เลิกดื่ม

ประเด็นที่ควรพิจารณา

1. การดื่มในวิถีชีวิต เช่น การดื่มหลังเลิกงาน เนื่องจากช่วยให้ผ่อนคลาย หายปวดเมื่อย กินข้าวได้ หลับดี (เป็นสิ่งสนับสนุนให้คนชนบท หรือคนใช้แรงงาน ยังคงดื่มต่อไป) เป็นปรากฏการณ์ที่ยังคงอยู่ ทำอย่างไรให้คนกลุ่มนี้ดื่มในปริมาณที่เหมาะสม ไม่เป็นอันตราย รับรู้การดื่มของตนเอง เพื่อไม่ก้าวไปสู่การติดสุรา เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการ เพื่อคนเหล่านี้ดื่มอย่างมีความสุขและปลอดภัย

2. กลุ่มสตรี กลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มดื่มสุราเพิ่มขึ้น และดื่มในระดับเสี่ยงมากขึ้น ร่วมกับทัศนคติของวัยรุ่นต่อการดื่มสุราที่มีแนวโน้มในทางบวก ความเห็นที่อาจแปรเป็นทัศนคติ ค่านิยม หรือวัฒนธรรมใหม่ที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะการดื่มในกลุ่มผู้หญิง และการดื่มในกลุ่มอายุน้อย จะหาทางยับยั้งเปลี่ยนแปลงอย่างไรในสังคมปัจจุบัน ยังเป็นคำถามที่ต้องหาคำตอบ

3. อายุเริ่มดื่มสุราครั้งแรกต่ำมาก ถึงแม้กลุ่มอายุน้อยจะดื่มไม่ถึง แต่ปริมาณค่อนข้างมากเป็นการดื่มที่เสี่ยง การดื่มครั้งแรกจะบ่งบอกถึงการดื่มที่ตามมาในอนาคตอย่างชัดเจน คำถามที่ต้องการคำตอบคือ ทำอย่างไรที่จะยืดอายุดื่มครั้งแรกออกไปให้นานกว่านี้

4. การดำเนินงาน/มาตรการในการลดการดื่ม โดยการใช้พลังจากชุมชนอย่างเดียวยังคงไม่พอ ลักษณะการดำเนินงานที่เกิดขึ้นยังต้องการการสนับสนุนในระยะยาวที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของคนในชุมชน

5. ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งตนเอง ครอบครัว หรือชุมชน ยังเป็นลักษณะปัญหาที่เป็นปัจเจก ขนาดของปัญหายังไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการลดการดื่มในวงกว้าง คำถามที่น่าจะต้องหาคำตอบ คือ ทำอย่างไรให้ผลกระทบจากสุราเป็นผลกระทบต่อสาธารณะทั้งในภาพลึกและวงกว้าง

6. การช่วยเหลือผู้ดื่มที่ติดสุราแล้วอาจเป็นการช่วยเหลือที่เข้าไป ทำอย่างไรให้คนในชุมชนตระหนัก ผู้ดื่มรู้ตัวว่ามีความเสี่ยงต่อการติดและควรได้รับการช่วยเหลือ

ชื่อเรื่อง	การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และครู พฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้แต่ง	ดวงฤทัย สุคนธปฏิบัติภาค
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และครู พฤติกรรมป้องกันและพฤติกรรมการดื่มของวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 417 ราย เลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบสอบถามการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และครู แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกัน และแบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.81, 0.83, 0.89, 0.74 และ 0.98 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง (N = 417) ส่วนใหญ่รับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และครู อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 72.4, 62.4, 58.5 ตามลำดับ) และร้อยละ 60.0 มีพฤติกรรมการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อยู่ในระดับที่สูง กลุ่มตัวอย่างที่ดื่มเครื่องดื่มที่

มีแอลกอฮอล์ ($n = 212$) ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 57.6) สำหรับความสัมพันธ์ของการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และครู ในกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับพฤติกรรมการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.32, 0.24, 0.26, p < .01$ ตามลำดับ) แต่มีความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.24, p < .01$; $r = -0.10, p < .05$; $r = -0.18, p < .01$ ตามลำดับ) ส่วนพฤติกรรมการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์ทางลบระดับปานกลางกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.41, p < .01$)

ผลการศึกษานี้บ่งชี้ว่า การรับรู้การสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิด (ครอบครัว เพื่อน ครู) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยยับยั้งพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนต้นได้

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเทศาภิบาล หมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	เชมณัญญ์ สีนสายออ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นค่านิยมหนึ่งในสังคมปัจจุบัน และเป็นสาเหตุที่ก่อกำเนิดและสังคมยอมรับมีแนวโน้มผู้ดื่มเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานและยากแก่การแก้ไข ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ดื่มเอง บุคคลรอบข้าง สถาบันครอบครัว รวมไปถึงสังคมส่วนรวม มีการกระจายของกลุ่มผู้ดื่มสุราตั้งแต่วัยรุ่นไปจนถึงผู้สูงอายุทั้งเพศชายและหญิงในจำนวนใกล้เคียงกันและในปัจจุบันค่านิยมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในผู้หญิงมีเพิ่มมากขึ้น การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเทศาภิบาล หมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างเดือนมกราคม 2548 ถึงเดือนกรกฎาคม 2548 โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อันประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้ประกอบการร้านอาหารของชำ ร้านอาหารในชุมชน กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มหญิงที่มีพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสมาชิกในครอบครัว โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และศึกษาถึงวิธีดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

ผลการศึกษาพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเทศาภิบาล พบว่า กลุ่มวัยรุ่นนิยมดื่มเบียร์และไวน์ คุณเลอร์เพราะคล้ายน้ำผลไม้ สีสีน้ำตาล ดื่กรไม่สูง รสชาติดี ดื่มน้ำง่าย และเป็นการแสดงถึงความทันสมัย ไม่นิยมดื่มเหล้าเพราะมีรสขม วิธีในการดื่มน้ำยังต้องการชงหรือผสม กลุ่มแม่บ้านนิยมดื่มเบียร์เพราะเมายากกว่าและดื่มน้ำง่าย ในหญิงหลังคลอดมีความเชื่อว่าเหล้าคองยา ช่วยขับน้ำคาวปลา กระจัดมดลูก น้ำนมไหลสะดวก ผิวพรรณเปล่งปลั่ง เลือดลมไหลเวียนดี ช่วงเวลาที่ดื่มในกลุ่มวัยรุ่น คือ ช่วงเทศกาล งานเลี้ยงฉลอง กลุ่มแม่บ้านส่วนใหญ่ดื่มเมื่อมีงานบุญในชุมชนและดื่มน้ำมากที่สุดใน เทศกาลสงกรานต์ แหล่งซื้อหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่ซื้อจากร้านขายของชำรายขายอาหารในชุมชน ส่วนผลการศึกษามีส่วนร่วมทั้ง 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ประชาชนได้รับทราบข้อมูลปัญหาที่ได้จากการสำรวจ วิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของชุมชนร่วมกันพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหา ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีและแนวทางการดำเนินงานกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากร ร่วมกันกำหนดเป้าประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในชุมชน ร่วมกันวางแผนดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้หญิง กำหนดบทบาทหน้าที่ในแต่ละกิจกรรม การวางแผนรองรับงบประมาณสนับสนุน กำหนดระยะเวลาการดำเนินการประเมินผลสำเร็จของกิจกรรม กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ สนับสนุนทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน เข้าร่วมบริหารงาน ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการ ประสานงานและขอความร่วมมือช่วยเหลือจากภายนอก ขั้นตอนที่ 4

ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้จากการพัฒนาหรือยอมรับผลกระทบอันเกิดจากการพัฒนาในทุกด้าน ร่วมกันติดตามผลการดำเนินงานโดยชุมชนได้รับรู้ผลจากการดำเนินงานที่เกิดประโยชน์ต่อคนในชุมชนขั้นตอนที่ 5 ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา ประเมินผลความก้าวหน้าที่ทำเป็นระยะในช่วงระหว่างดำเนินกิจกรรม และมีการประเมินผลรวบยอดโดยรวมหลังดำเนินการจนครบเต็มพื้นที่ครบทุกหลังคาเรือน ทำให้ได้แนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนโดยการจัดทำกิจกรรมตามโครงการครอบครัวตัวอย่างปราศจากผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการดำเนินการพบว่าจากจำนวนหลังคาเรือนที่สำรวจได้ทั้งหมด 144 หลังคาเรือน ข้อมูลก่อนการดำเนินโครงการมีหลังคาเรือนที่สมาชิกในครัวเรือนปัจจุบันยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 66.7 (%หลังคาเรือน) หลังการดำเนินลดลงเป็นร้อยละ 62.5 (90 หลังคาเรือน) ในกลุ่มผู้หญิงที่ดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันลดลงจากร้อยละ 12.5 (37 ราย) เป็นร้อยละ 11.45 (34 ราย)

การศึกษานี้มีแนวโน้มของความยั่งยืน นอกจากกระบวนการมีส่วนร่วมแล้ว การค้นหาความพร้อมและความต้องการเข้าร่วมในการแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็น และการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ควรพิจารณาบริบทหรือศักยภาพของชุมชนที่นำไปใช้เป็นสำคัญ

ชื่อเรื่อง	พัฒนาต่อเนื่องเรื่องรูปแบบการลด ละเลิกสุรา สู่ความยั่งยืน
ผู้แต่ง	นิตยา ตะนะสอน และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานต่อเนื่อง เรื่องการลด ละ เลิกสุราโดยชุมชนมีส่วนร่วม โดยให้ผู้ดื่มสุรา ครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการศึกษาทุกขั้นตอน ตั้งแต่การค้นหาปัญหาและความต้องการ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การประเมินผลและการสะท้อนผลการปฏิบัติงานสู่การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เลือกพื้นที่การศึกษา 1 หมู่บ้านคือบ้านบ่อน้อย หมู่ 6 ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย กลุ่มผู้ดื่มสุรา 174 คน (จากการคัดกรองปัญหาจากการดื่มสุรา) กลุ่มผู้นำและแกนนำชุมชน 5 คน กลุ่มอสม.และแม่บ้าน 30 คน กลุ่มร้านค้า 7 คน กลุ่มองค์กรต่างๆในหมู่บ้าน 30 คนและพระสงฆ์ 2 รูป ดำเนินการในภาคสนามระหว่างเดือนเมษายน 2548 ถึงเดือนตุลาคม 2548 และเกิดโครงการดำเนินงานต่อเนื่องถึงเดือนตุลาคม 2549 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การทำFocus Group และการทำ Group Discussion การจดบันทึกข้อมูลภาคสนามเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการจัดหมวดหมู่ ติดตามสร้างข้อสรุป ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ผลการศึกษา ได้รู้รูปแบบการดำเนินงาน ต่อเนื่องเรื่องการลด ละ เลิกสุราโดยชุมชนมีส่วนร่วม ประกอบด้วย (1) โครงสร้าง มีคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มาจกตัวแทนจากทุกภาคส่วนในชุมชน (2) บทบาทหน้าที่มีการแบ่งเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆครอบคลุมตามความเหมาะสม (3) กระบวนการดำเนินงานมีการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนและจะใช้เสียงส่วนใหญ่ให้เป็นมติของที่ประชุม (4) เกิดกฎ กติกา ข้อบังคับของชุมชน โดยชุมชนมีมติยอมรับพร้อมที่จะปฏิบัติตาม (5) การเฝ้าระวัง ค้นหาปัญหาและติดตามประเมินผล (6) แผนการดำเนินงานต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ผลที่ได้ภายหลังกการดำเนินงานตามรูปแบบช่วยให้ผู้ดื่มสุราทั้งหมด 174 คนลดการดื่มสุราได้ โดยร้อยละ 87.4 ไม่ดื่มสุราในเทศกาลเข้าพรรษาหลังออกพรรษามีการลดการดื่มอย่างต่อเนื่องทั้งความถี่และปริมาณของการดื่มโดยมีการดื่มห่างๆ 1 ครั้ง/เดือนหรือน้อยกว่าสัวยร้อยละ 12.6 ดื่มในปริมาณเดิมแต่ลดความถี่ลงเหลือ 1-2 ครั้ง/เดือนและจากการประเมินติดตาม 1 ปีพบว่าหยุดดื่มได้ 25 คนคิดเป็นร้อยละ 14.36 ประชาชนมีความพึงพอใจในโครงการถึงร้อยละ 98.6 (ส่วนที่เหลือคือไม่แสดงความคิดเห็น) เกิดโครงการต่อเนื่องได้แก่ โครงการลดสุราในเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา ปี 2 โครงการกฐินปลอดเหล้าปี 2549 และलयกระทงปลอดเหล้าของเยาวชน

วิจารณ์และสรุปผล ผลสำเร็จที่ได้เกิดจากการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของประชาชน จากการควบคุมด้วยกลไกของชุมชนเองผลักดันให้เกิดกระแสแห่งความร่วมมือ ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากโครงการจนเกิดความต้องการที่จะดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้บ้านบ่อน้อย ได้รับเลือกให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบในการดำเนินงานเพื่อลด ละ เลิกสุราของจังหวัด

มหาสารคาม เป็นหมู่บ้านตัวอย่างที่สามารถศึกษาดูงาน สำหรับพื้นที่ใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี

ชื่อเรื่อง	แนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ใน เขตเทศบาลขอนแก่น
ผู้แต่ง	นายชลวิทย์ บุญศรี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ แนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหา และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะ ประชากร ปัจจัยด้านนโยบายและมาตรการ และปัจจัยด้านแรงสนับสนุนทางสังคมกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 422 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.94 เก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงเดือน ธันวาคม 2548 ถึงเดือน มกราคม 2549 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด สถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติ Chi-square และวิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์โดยใช้ค่า Odd Ratio (OR) และ 95% CI of OR

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนร้อยละ 20.1 ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยเป็นนักเรียนหญิง ร้อยละ 50.6 ผู้ที่เกือบดื่มน้ำทั้งหมด (ร้อยละ 95.2) มีอายุระหว่าง 13-15 ปี นักเรียนที่ดื่มน้ำร้อยละ 36.5 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดื่มน้ำร้อยละ 34.1 เป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนที่ดื่มส่วนมาก (ร้อยละ 71.8) อาศัยอยู่กับบิดามารดา นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง

1,000-2,000 บาท มีการดื่มน้ำร้อยละ 58.8 และกลุ่มที่มีรายได้เพียงพอ มีการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 81.2

นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ที่ระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 14.22, S.D. = 2.25) แต่เจตคติเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 53.25, S.D. = 8.52) ประมาทครั้งหนึ่งของนักเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในระดับมากต่อการให้การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านทรัพยากร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.05) คือ ความเพียงพอของรายได้ (OR = 0.37, 95% CI = 0.19-0.73) ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (OR = 5.56, 95% CI = 2.45-12.66) เจตคติเกี่ยวกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ (OR = 10.72, 95% CI = 4.06-28.20) การรับรู้ นโยบายและมาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (OR = 3.69, 95% CI = 1.44-9.50) และการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (OR = 2.33, 95% CI = 0.16-2.69)

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่นักเรียนเสนอ ได้แก่ ตนเองต้องรู้จักการปฏิเสธเมื่อมีคนชวน การสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา อ่านหนังสือ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และบิดามารดาควรให้ความสำคัญกับการควบคุมพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของบุตร และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กด้วย

ชื่อเรื่อง	ปัญหาและแนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
ผู้แต่ง	นางสาวอัมมมณฑา ไชยกาญจน์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการป้องกันราและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ในอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี จำนวน 273 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2549 โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ คือ Chi-square Test และช่วงความเชื่อมั่น 95%

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 29.7 ดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อแยกตามเพศพบว่า นักเรียนชายดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 59.2 นักเรียนดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเฉลี่ยอายุ 14.8 ปี (S.D. = 1.79) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนเริ่มดื่มครั้งแรกมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 55.6 รองลงมา คือ ไวน์ (ร้อยละ 25.9) สาเหตุที่ดื่มอันดับแรกคือ อยากรอง (ร้อยละ 64.2) รองลงมา คือ ดื่มในงานเลี้ยง และเพื่อนชักชวน (ร้อยละ 18.5 และ 14.8) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนส่วนใหญ่ดื่มในปัจจุบัน คือ เบียร์ (ร้อยละ 67.9) รองลงมา คือ ไวน์และสุรา (ร้อยละ 21.0 และ 9.9) เหตุผลที่นักเรียนยังดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน

คือ เพื่อเข้าสังคม (ร้อยละ 37.0) รองลงมา คือ เพื่อนชักชวนและจิตใจในรสชาติ (ร้อยละ 23.5 และ 18.5) ส่วนใหญ่นักเรียนจะดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อน (ร้อยละ 77.8) และดื่มกับญาติ (ร้อยละ 12.3) โอกาสที่ดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ ดื่มในงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อน (ร้อยละ 65.4) รองลงมา คือ เทศกาลงานต่างๆ (ร้อยละ 21.0) นักเรียนร้อยละ 20.2 ที่ดื่มมีการใช้สารเสพติดร่วมด้วย สารเสพติดที่ใช้ร่วมกับการดื่มแอลกอฮอล์คือ บุหรี่ (ร้อยละ 19.8) มีนักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์มากกว่า 1 ปี (ร้อยละ 61.7) รองลงมา คือน้อยกว่า 3 เดือน (ร้อยละ 17.3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน คือ ทศนคติต่อการดื่มแอลกอฮอล์อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลจากสื่อโฆษณา แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนเสนอ คือ ต้องรู้จักการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ดื่ม การสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ครอบครัวควรให้ความสำคัญกับการควบคุมพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุตร และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตร

ชื่อเรื่อง	การเสริมสร้างทักษะชีวิตกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	ราณี วงศ์คงเดช
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบกึ่งทดลองครั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการประยุกต์ใช้กระบวนการสร้างเสริมทักษะชีวิตกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มละ 31 คน ต้องการวัดหลัก 3 ด้าน คือ 1) ทักษะชีวิตด้านความคิดวิจารณ์ญาณ และความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบต่อสังคมและภูมิใจในตนเอง การตัดสินใจการแก้ไขปัญหา การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการจัดการอารมณ์และความเครียด 2) พฤติกรรมเพื่อป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ การปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ดื่ม การหลีกเลี่ยงกิจกรรมส่งเสริมการดื่มและการมีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ 3) การรับแรงสนับสนุนทางสังคม เครื่องมือทดลองได้จากการประยุกต์งานวิจัย การอบรมเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ โดยการเข้าค่าย 3 วัน 2 คืน ใช้กระบวนการการเรียนรู้มีส่วนร่วม ทั้งการบรรยาย ระดมสมอง อภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมุติ การสาธิตและฝึกปฏิบัติและการเสริมแรงผู้มีส่วนร่วมทางสังคมใช้การประชุมอย่างมีส่วนร่วมเพื่อวิเคราะห์ปัญหา

และกำหนดแนวทางป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ ใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ที่ผ่านการวัดความเที่ยงตรง และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกและผลจากการเรียนรู้อัน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Repeated Measurement ในการเปรียบเทียบความแตกต่างภายในกลุ่มระยะก่อนทดลอง หลังทดลองและติดตามผลและเปรียบเทียบผลระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ Independent t-test กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า 1) เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มพบว่า กลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตและพฤติกรรมดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกว่าเกือบการทดลองเกือบทุกด้าน มีเฉพาะทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาและการมีพฤติกรรมที่ส่งเสริมการดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ เมื่อนำคู่ที่แตกต่างกันมาทดสอบทางสถิติ พบว่า ระหว่างก่อนและหลังการทดลองและระหว่างก่อนและระยะติดตามผล ส่วนใหญ่แตกต่างทางสถิติเกือบทุกด้าน 2) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มระยะก่อน หลังและระยะติดตามผล พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านความภาคภูมิใจและความรับผิดชอบต่อสังคม ทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ แต่เมื่อดูผลกระทบของตัวแปรหลักด้านพฤติกรรมป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ทั้งสองกลุ่ม พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีระดับนัยสำคัญ ($p = 0.01$) และพบว่า สถานการณ์การดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนช่วงปีใหม่ลดลงจนเห็นได้ชัด นักเรียนมีการปฏิเสธอย่างได้ผล หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น และแนะนำเพื่อนครอบครัวไม่ให้ดื่มแอลกอฮอล์ ส่งผลต่อการลดอุบัติเหตุและการทะเลาะวิวาทในชุมชนได้ โดยเฉพาะผู้นำชุมชนมีการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวอย่าง

ต่อเนื่อง โรงเรียนและครอบครัวดูแลเอาใจใส่พฤติกรรม
เด็กมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	บทบาทของกลุ่มแม่บ้านในการควบคุม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตำบล โอด อำเภอกูเจียว จังหวัดชัยภูมิ
ผู้แต่ง	สนธิ ชมสวน
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท
ของกลุ่มแม่บ้านในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ตำบลโอด อำเภอกูเจียว จังหวัดชัยภูมิ
รูปแบบการศึกษาเชิงสำรวจ โดยศึกษากลุ่มแม่บ้าน
จำนวน 195 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูล
โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ในระหว่างเดือน
มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2549 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยมีสถิติที่
ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มแม่บ้าน ส่วนใหญ่มีอายุ
ระหว่าง 34-40 ปี ร้อยละ 35.9 รองลงมาอายุระหว่าง 41-47 ปี
ร้อยละ 25.1 ส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 81.5
ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 84.6 มี
รายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 69.9 รายจ่ายในการซื้อ
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 0-100 บาท
ร้อยละ 48.7 สามีดื่ม ร้อยละ 76.4 และมีบุคคลใน
ครอบครัวดื่ม ร้อยละ 76.4 ระยะทางจากบ้านถึงร้าน
จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่าง 1-500 เมตร ร้อยละ
96.9

ในด้านบทบาทในการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่มีระดับบทบาทการร้อยละ
61.5 ในด้านการดูแลสุขภาพอนามัยในครอบครัว อยู่ใน
ระดับบทบาทมาก (Mean = 3.7 : S.D. = 0.9) ด้านการหา

รายได้แก่ครอบครัว โดยรวมมีระดับบทบาทมาก (Mean = 3.9 : S.D. = 0.8) และ การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับบทบาทปานกลาง (Mean = 3.2 : S.D. = 0.8)

กลุ่มแม่บ้านมีความคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะในเรื่องการให้คำแนะนำและให้ความรู้สมาชิกในครอบครัว รมรงค์ให้ความรู้แก่เพื่อนบ้าน และประชาชนในหมู่บ้านร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ เพิ่มมาตรการ ได้แก่ กำหนดจำหน่ายในวันพระ กำหนดวันที่จำหน่ายได้ ให้กำหนดเปิดจำหน่ายเป็นเวลา ไม่จำหน่ายสุราในงานวัด ไม่จำหน่ายในตอนกลางคืน ควรเพิ่มมาตรการตรวจสอบให้เข้มข้น เพิ่มโทษร้านที่จำหน่ายแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี กำหนดเฉพาะหัวหน้าครอบครัวและจำหน่ายจำนวนจำกัด ร้อยละ 16.9 และพ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดี ร้อยละ 1.5

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ : ศึกษาในพื้นที่ตำบลไทรน้อย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่
ผู้แต่ง	ผจญ ณะขว้าง
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ : ศึกษาในพื้นที่ตำบลไทรน้อย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่ วัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อ ศึกษาปัจจัยของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหญิงวัยเจริญพันธุ์ และศึกษารูปแบบเพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหญิงวัยเจริญพันธุ์ โดยการศึกษาวิจัยของแก่นนำชุมชน/ท้องถิ่น และแก่นนำหญิงวัยเจริญพันธุ์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์

ระยะที่ 2 การศึกษารูปแบบการลด ละ เลิกการดื่มแอลกอฮอล์

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการดำเนินกิจกรรมลด ละ เลิกการดื่มแอลกอฮอล์

1. ศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ พบว่า หญิงวัยเจริญพันธุ์ มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลางสูงที่สุด ร้อยละ 49.5 มีทักษะอยู่ในระดับดี ร้อยละ 67.6 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ พบว่า หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่ดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ร้อยละ 69.5 เครื่องดื่มที่ดื่มมากที่สุด คือ เหล้าขาวหรือเหล้าพื้นบ้าน ร้อยละ 53.1 สาเหตุการดื่มครั้งแรกส่วนใหญ่คือ เพื่อชักชวน ร้อยละ 48.7 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของหญิงวัยเจริญพันธุ์ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือน ความสัมพันธ์สมาชิกในครอบครัวที่ดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ได้แก่ พ่อ แม่ และสามี งานประเพณี ได้แก่ งานทำบุญบ้าน งานวันเกิด งานประจำปีของวัด วันปีใหม่ วันสงกรานต์และงานวันลอยกระทง และปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้ดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ได้แก่ เพื่อนชวน หญิงวัยเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหญิงวัยเจริญพันธุ์ พบว่า มีผลกระทบต่อตนเอง ต่อคนในครอบครัว และ ต่อชุมชนและประเทศชาติ ส่วนหญิงวัยเจริญพันธุ์ ได้มีข้อตกลงร่วมกันว่าจะไม่ดื่มแอลกอฮอล์ในงานประเพณี เช่น งานศพ งานผ้าป่าสามัคคี งานกฐินและงานวัด ไม่มีสิ่งมั่วเมาเป็นตัวอย่างแก่ลูกหลาน มีการตั้งสมมติฐาน

2. รูปแบบเพื่อการป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ในหญิงวัยเจริญพันธุ์ โดยการศึกษาวิจัยของแก่นนำชุมชน/ท้องถิ่น และแก่นนำหญิงวัยเจริญพันธุ์ มีจำนวน 6 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 กำหนดให้พื้นวัดส่วนราชการ (สถานีอนามัย) เป็นสถานที่ปลอดแอลกอฮอล์ ประการที่ 2 ไม่ให้มีการจัดเลี้ยงเหล้าในงานศพ ซึ่งจะส่งผลให้เจ้าภาพ ลดค่าใช้จ่าย เป็นการสร้างวัฒนธรรมที่ดี

ให้กับสังคม ประการที่ 3 การงดเหล้าช่วงเข้าพรรษา ประการที่ 4 งานทอดผ้าป่าและงานกฐิน หรืองานประเพณีต่างๆ ไม่ให้มีการเลี้ยงเหล้า ประการที่ 5 การลดปริมาณการจำหน่ายเหล้าหรือการนำสุราในหมู่บ้าน/ตำบล และ ประการที่ 6 การปฏิบัติตามกฎหมายของตำรวจ เช่น การตรวจจับ ผู้จำหน่ายสุราเถื่อน การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการงดจำหน่ายสุราแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

3. ผลการดำเนินกิจกรรม ลด ละ เลิกแอลกอฮอล์ ผลจากการติดตามการดำเนินกิจกรรม พบว่า อบต. ได้ออกข้อบัญญัติในตำบลในการลดเหล้างานศพ และกำหนดพื้นที่ปลอดแอลกอฮอล์ในวัด โรงเรียน และสถานีนามัย ส่วนหญิงวัยเจริญพันธุ์ ได้ทำข้อตกลงร่วมกันทั้งการดื่มแอลกอฮอล์งานประเพณี ได้แก่งานศพ งานผ้าป่า สามัคคี งานกฐิน งานวัด ไม่ดื่มสิ่งของมีเมมาเป็นตัวอย่างแก่ลูกหลาน มีการจัดตั้งกลุ่มออกก้าลังกายช่วงตอนเย็นเพื่อไม่ให้ไปรวมกลุ่มดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 76.11 การให้ความรู้อันตรายจากการดื่มแอลกอฮอล์แก่หญิงวัยเจริญพันธุ์ ร้อยละ 17.27 และการทำงานอดิเรกด้วยการปลูกผักสวนครัว ร้อยละ 87.00 ของครัวเรือน

ชื่อเรื่อง	โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา: หนึ่งภาพ
ผู้แต่ง	สมาคมหมอนามัย
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

การถอดบทเรียนจากการดำเนินโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา ปี 2548 มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ดำเนินโครงการฯ ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) อันจะนำไปสู่การแสวงหาวิธีการเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบ การดำเนินโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาในปีต่อไป ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

การถอดบทเรียนครั้งนี้รวบรวมข้อมูลโดย “เครือข่ายหมอนามัยฝ่ายวิชาการ สมาคมหมอนามัย” และ “เครือข่ายปลายปากกา วารสารหมอนามัย” ซึ่งออกติดตามเยี่ยมชมผู้ดำเนินโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาในพื้นที่ต่างๆ กล่าวคือ ผู้ประสานงานเครือข่ายหมอนามัยระดับจังหวัดและเครือข่ายองค์กรงดเหล้าประจำจังหวัด จำนวน 61 จังหวัดทั่วประเทศ ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม พ.ศ. 2548 เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ถอดบทเรียนโดยวิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้การดำเนินงานตามโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา โดยการตีความหมายในรูปแบบของการพรรณานื้อหา และมีนาระเบียบวิธีวิจัยมาผสมผสานอย่างเป็นระบบ

เมื่อนำผลการวิเคราะห์และการสังเคราะห์มาอภิปรายด้วยมุมมองแบบองค์รวม โดยเฉพาะบทเรียนที่สำคัญซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญแลมีอิทธิพลในระดับสูงต่อความสำเร็จของโครงการในแต่ละพื้นที่ คือ วิธีการ

เลือกที่จะประสานความร่วมมือหรือร่วมจัดการกับองค์กร ภาครัฐพันธมิตรด้านสุขภาพหรือภาคหุ้นส่วนต่างๆ เพื่อให้ องค์กรร่วมดังกล่าวสนับสนุนหรือช่วยผลักดัน โครงการ ให้สำเร็จ คือบทเรียนด้านการบริหารจัดการ โครงการแบบ ภาพรวม ซึ่งวิธีการดำเนินงาน 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบ การประสานความร่วมมือผ่านโครงสร้างการบริหารแบบ แนวตั้ง รูปแบบการประสานความร่วมมือผ่านโครงสร้าง แนวราบหรือการประสานการทำงานในรูปแบบเครือข่าย และสุดท้ายความร่วมมือแบบผสมผสานกันทั้งสอง รูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละพื้นที่ กรณีของ จังหวัดที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินโครงการจาก บทเรียนทั้ง 3 รูปแบบ โครงสร้างแนวตั้ง ได้แก่ นครพนม อุตรดิตถ์ ยโสธร และสุราษฎร์ธานี โดยมีจุดแข็ง คือ การ เกิดการเคลื่อนไหวทางภาคการเมืองและสามารถบรรลุผล สำเร็จเชิงปริมาณ แต่จุดอ่อน คือ ขาดพลังและการ เคลื่อนไหวจากภาคสังคมและประชาชนอย่างแท้จริง เนื่องจากยังมีระบบการสั่งการจากองค์กรภาครัฐครอบงำ อยู่ สำหรับโครงสร้างแนวราบ ได้แก่ ภูเก็ต และ หนองบัวลำภู จุดแข็งคือต้องการสร้างความเข้มแข็งอย่าง ยั่งยืนให้กับเครือข่ายหมออนามัยในพื้นที่ แต่จุดอ่อน คือ พัฒนาการของการก่อสร้างเครือข่ายให้เหนียวแน่น เข้มแข็ง มีศักยภาพในการทำงานนั้นต้องใช้ระยะเวลาาน สำหรับโครงสร้างแบบผสมผสาน ได้แก่ เชียงราย พระนครศรีอยุธยา สระบุรี อานาจเจริญ พัทลุง มหาสารคาม และสกลนคร โดยแต่ละจังหวัดมีจุดเด่นที่ แตกต่างกัน โดยบางจังหวัดเน้นการประสานในแนวตั้ง เป็นหลัก ขณะที่บางจังหวัดเน้นแนวราบเป็นสำคัญ โดย เสริมแรงจากแนวตั้งในระบบราชการ ดังนั้นคณะผู้ศึกษา ค้นพบว่า ส่วนใหญ่แล้วรูปแบบการบริหารจัดการแบบ โครงสร้างผสมผสานเป็นไปเกินความคาดหมายไว้และยัง เป็นบทเรียนสำคัญอย่างมากว่า การทำงานเชิงเครือข่าย สมacamหมออนามัยที่เหมาะสม คือ การเชื่อมประสาน การทำงานและความร่วมมือแบบผสมผสานกันระหว่าง

การทำงานผ่านโครงสร้างแนวดิ่งกับผ่าน โครงสร้างแบบ แนวราบ

ชื่อเรื่อง	บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อการดำเนินงานควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเขตตำบลกำแพง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด
ผู้แต่ง	ระเบียบ โนริรัตน์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อการดำเนินงานควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเขตตำบลกำแพง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีกลุ่มประชากรคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตตำบลกำแพง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 198 คน แล้งนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีสถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา ปรากฏดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 28- 35 ปี (ร้อยละ 39.4) เฉลี่ย 35.25 ปี สถานภาพสมรสคู่ (ร้อยละ 50) ระดับการศึกษาจบมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 77.3) อาชีพหลักเกษตรกรกรรม (ร้อยละ 86.9) รายได้ต่อเดือน 1,000- 2,000 บาท (ร้อยละ 55.1) เฉลี่ย 3806.06 บาท สถานภาพการดำรงตำแหน่งเป็นสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ร้อยละ 93.9) ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 6- 10 ปี (ร้อยละ 27.3) อายุการดำรงตำแหน่งสูงสุด เฉลี่ย 11.87 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน (ร้อยละ 78.8) เฉลี่ย 4.36 คน โรคประจำตัว โรคเบาหวานจำนวน (ร้อยละ 42.5) ในครัวเรือนมีการดื่ม

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นบุตร (ร้อยละ 25.3) เหตุผลที่ ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะเป็นยาชูกำลัง (ร้อยละ 65.7) ชอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เวลาช่วงตอนเย็น (ร้อยละ 64.6) ดื่มแอลกอฮอล์ 1-3 วันต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 42.8) ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพจากโทรทัศน์ (ร้อยละ 35.4)

บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อการดำเนินงานควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ในภาพรวมมีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อดูเป็นรายด้านพบว่า มีระดับบทบาทมากที่สุดในด้านงบประมาณและสิ่งสนับสนุน ด้านสุขภาพและประชาสัมพันธ์ ด้านการประสานงาน และด้านการติดตามประเมินผล ระดับบทบาทมากมีในด้านการฝึกอบรม และระดับบทบาทปานกลางมีในด้านการวางแผน

ผลการศึกษาบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อการดำเนินงานควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ปัญหาทางด้านดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ชื่อเรื่อง	การเสริมสร้างทักษะชีวิตกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อป้องกัน การดื่มแอลกอฮอล์ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	ราณี วงศ์คงเดช และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

บทนำและวัตถุประสงค์ประเทศไทยมีอัตราการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในปี 2543 สูงเป็นอันดับ 5 ของโลกโดยมีการบริโภคต่อหัว 13.59 ลิตร วัยรุ่นนักดื่มหน้าใหม่มีอายุน้อยลง จำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ รวมทั้งจากการศึกษาเบื้องต้นในพื้นที่พบว่า ส่วนใหญ่ เริ่มลองดื่มในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาผลของการประยุกต์ใช้กระบวนการสร้างเสริมทักษะชีวิตกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อป้องกันนักดื่มหน้าใหม่โดยการลด งดหรือชะลอเวลาการเริ่มดื่มให้นานที่สุด

วิธีการศึกษา การวิจัยกึ่งทดลอง ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 มีโรงเรียนทดลองและเปรียบเทียบอย่างละ 1 แห่ง เก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีตัวแปรหลักคือ ทักษะชีวิตด้านความคิด วิचारณญาณและความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ สังคมและความภูมิใจในตนเอง การตัดสินใจและแก้ไขปัญหา การสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และพฤติกรรมเพื่อป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม วัดตัวแปร 3 ระยะ คือ ก่อน หลังและติดตามผล 1 เดือน เครื่องมือทดลองใช้กระบวนการเข้าค่ายเรียนรู้

มีส่วนร่วม 3 วัน 2 คืน วิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างภายในกลุ่มโดยใช้สถิติ Repeated Measures และระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ Independent t - test กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย 1)เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มพบว่ากลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตและพฤติกรรมดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบทุกด้าน มีเพียงทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาและพฤติกรรมส่งเสริมการดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะติดตามผล 2) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มในระยะก่อน หลังและระยะติดตามผลพบว่าส่วนใหญ่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะผลกระทบของตัวแปรหลักด้านพฤติกรรมป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ของทั้งสองกลุ่มพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ($p=0.001$) และพบว่าสถานการณ์การดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนช่วงปีใหม่มลดลงมาก มีการปฏิเสธและหลีกเลี่ยงการดื่มและแนะนำคนใกล้ชิดได้ ผู้นำชุมชนโรงเรียนและครอบครัวเอาใจใส่เด็กมากขึ้น

สรุปและข้อเสนอแนะ ผลการศึกษา ทำให้เกิดพฤติกรรมที่สัมฤทธิ์ผลในระดับที่น่าพอใจจึงควรมีการประยุกต์กระบวนการเข้ากับกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาและเพิ่มระดับทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีการเคลื่อนไปตามชั้นเรียนในแต่ละปี และควรมีมาตรการทางสังคมเพื่อป้องกันปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

ชื่อเรื่อง	โครงการองค์กรชุมชน
ผู้แต่ง	ก่อสร้าง+สถานพลังลดเลิกเหล้า มินา ดวงราชิ และคณะทำงาน มูลนิธิเพื่อสุขภาพชุมชน
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการองค์กรชุมชนก่อสร้าง + สถานพลังลด เลิกเหล้า ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จำนวนเงิน 747,500 บาท รับผิดชอบโดยมูลนิธิเพื่อสุขภาพชุมชน สำนักงานเลขที่ ตั้งที่ 93 หมู่ที่ 14 ต.เกษตรวิสัย อ.เกษตรวิสัย จ.ร้อยเอ็ด โครงการมีระยะเวลา 1 ปี (ดำเนินการตั้งแต่ กุมภาพันธ์ 2548 - มกราคม 2549) มีนางมินา ดวงราชิ เป็นหัวหน้าและรับผิดชอบโครงการ ดำเนินการกับ 3 ตำบลพื้นที่เป้าหมาย ตำบลน้ำอ้อม ตำบลดงครั้งใหญ่ ตำบลดงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มเป้าหมายเป็นแกนนำหญิงชายในชุมชน กลุ่มเยาวชน และกลุ่มผู้นำรวมถึงครอบครัวต้นแบบ เริ่มต้นประมาณตำบลละ 15 ครอบครัวโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายองค์กรชุมชน 3 ตำบล กลุ่มผู้นำ อบต. วัด โรงเรียน ให้มีกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้คนในชุมชน ลด เลิกเหล้า ผ่านกระบวนการทำงานเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พร้อมๆ กับการพัฒนาองค์ความรู้

2. เพื่อหนุนเสริมและใช้ทรัพยากรจากองค์กรชุมชนให้เกิดการปฏิบัติการสร้างกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้คน ลด เลิกเหล้า ผู้เกิดการขยายผลของต้นแบบคน ลด เลิกดื่มเหล้า อย่างเป็นรูปธรรม

3. เพื่อให้เครือข่าย กลุ่มคน (เยาวชน ผู้หญิง ผู้นำ) ในชุมชนมีการสานพลังร่วมมือขยายฐาน ชุมชนคนไม่ดื่มแอลกอฮอล์ ผ่านกิจกรรมเรียนรู้ที่ออกแบบจากชุมชน โครงการนี้มีความคิดริเริ่มจากผลการปฏิบัติโครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ ที่องค์กรเพื่อสุขภาพชุมชนได้รับการสนับสนุนจาก สสส. เมื่อปี 2547 เพื่อต้องการสานการขยายฐานที่ต่อเนื่องจากพื้นที่ 1 หมู่บ้าน/ตำบลรวม 10 ตำบล ที่ได้ดำเนินการในอำเภอเกษตรวิสัย เป็นฐานลงมา 3 ตำบลดังกล่าว

เป็นที่ทราบกันดีว่าปัญหาที่เกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในชุมชนได้สร้างผลกระทบตั้งแต่ระดับครอบครัว จนถึงสังคมโดยรวม โครงการองค์กรชุมชนก่อสร้าง + สถานพลัง ลด เลิกเหล้าจึงตระหนักและใช้กลยุทธ์สานพลัง คือความร่วมมือของกลุ่มต่างๆ ในชุมชนที่เป็นกลุ่มต้นแบบเริ่มต้นดำเนินการร่วมกัน เครือข่ายที่ร่วมเป็นเพื่อนร่วมขบวนการและดำเนินการให้เกิดรูปธรรมในรูปแบบต่างๆ มีหลากหลาย อาทิ โรงเรียนปลอดเหล้า ครอบครัวปลอดเหล้ามีสุขภาพชีวิตพอเพียง กลุ่มเยาวชนคนไม่ดื่มแอลกอฮอล์ หรือ อบต. สร้างเสริมสุขภาพ ผลที่โครงการคาดว่าจะได้รับมีดังนี้

1. องค์กรในชุมชน 3 ตำบล มาศึกษาในการป้องกันแก้ไขปัญหาเหล้า มีกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้คนในชุมชน ลด เลิกเหล้ากว่า 70% ของแกนนำมีความรู้เรื่องเหล้าสามารถสื่อสารปัญหาเหล้าที่กระทบต่อวิถีชีวิตได้อย่างเข้าใจ ไม่ต่ำกว่า 1 ตำบล มี การประสานผลักดันนโยบายเพื่อสุขภาพการลด เลิกเหล้า เกิดการปฏิบัติการในพื้นที่

2. เกิดการหนุนเสริมและใช้ทรัพยากรจากชุมชน (เช่น ไปกลาง คนตรีไทย ผญา ประเพณีโดนตา) นำมาใช้รณรงค์ ร่วมกันจัดกิจกรรมทางเลือกชุมชน

3. มีการสานพลังขยายฐานชุมชนคนไม่ดื่มแอลกอฮอล์ โดยเกิดแผนปฏิบัติงานความร่วมมือระหว่าง

3 ตำบล โดยจำนวนผู้เข้าร่วมชมรมมีเพิ่มขึ้นในการจัดกิจกรรม และครั้งไม่ต่ำกว่า 10% และจากการสื่อสารของคนในชมรมเองไม่ต่ำกว่า 5% โครงการมีการติดตามประเมินผล โดยใช้ตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์ มีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การใช้แบบสอบถาม การจัดกลุ่มเสวนาลงเยี่ยมบ้าน และประเมินจากเอกสาร บันทึก สรุปรายกิจกรรมของโครงการผู้เข้าร่วมประเมินคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเช่น คณะทำงาน ผู้นำ ตัวแทนผู้รับประโยชน์จากโครงการ ที่ปรึกษา เอนจีโอจากภายนอก เป็นต้น กิจกรรมของโครงการแบ่งออกเป็น 4 หมวดใหญ่ ได้แก่

3.1 กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายองค์กรชุมชน ให้มีกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้คนในชุมชนลด เลิกเหล้า กิจกรรมได้แก่ เวทีสรุปบทเรียนกระบวนการพัฒนากิจกรรมเพื่อสุขภาพขององค์กรชุมชน จากอดีต-ปัจจุบัน, เวทีวิเคราะห์และพัฒนาองค์ความรู้ “กระบวนการสร้างคน และชุมชนลด เลิกเหล้า, เวทีเผยแพร่องค์ความรู้ผญาณลด เลิกเหล้า, กีฬาพื้นบ้าน ประเพณี โคนตานี้ไม่มีเหล้า” เวทีขยายผลครอบครัวตามแนวพระราชดำริพึ่งตนเอง สุขภาพดี ไม่มีเหล้า กิจกรรมพัฒนาเครือข่าย “โรงเรียนปลอดเหล้า”

3.2 กิจกรรมเพื่อหนุนเสริมและใช้ทรัพยากรจากองค์กรชุมชนให้เกิดการปฏิบัติการสร้างสรรค์กิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้คนลด เลิกเหล้า มีกิจกรรมได้แก่ ประชุมพัฒนาคนตรีพื้นบ้าน สื่อสารลดเลิกเหล้า, ปฏิบัติการโปงลางสัญจร รณรงค์ลด เลิกเหล้า, เวทีเผยแพร่องค์ความรู้ผญาณลด เลิกเหล้า, กีฬาพื้นบ้าน, ประเพณี, “โคนตานี้ไม่มีเหล้า” เวทีขยายผลครอบครัวตามแนวพระราชดำริพึ่งตนเอง สุขภาพดี ไม่มีเหล้า, กิจกรรมพัฒนาเครือข่าย “โรงเรียนปลอดเหล้า”

3.3 กิจกรรมเพื่อให้เครือข่าย กลุ่มคนในชุมชนสานพลังร่วมมือ ขยายฐานชมรมคนไม่ดื่มแอลกอฮอล์

มีกิจกรรม อาทิ ประชุมชมรมคนไม่ดื่มแอลกอฮอล์, ค่ายเยาวชนสัญจรหาเพื่อนร่วมชมรม (คนไม่ดื่มแอลกอฮอล์)

3.4 กิจกรรมประเมินผล ประชุมผู้เกี่ยวข้องติดตามความก้าวหน้าและประชุมสรุป 1 ปี และลงเยี่ยมบ้าน โครงการมีทิศทางขยายผลคือ คนในชุมชนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของผู้ดื่มเหล้า ค้นหาต้นแบบครอบครัวที่ ลด เลิกการดื่มเหล้า ต้นแบบขยายผลสู่ชุมชนผ่านกิจกรรมเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหลากหลายองค์กรชุมชนสานพลังร่วมมือสร้างกระแส...กระบวนการขยายผลโครงการจะดำเนินการต่อเนื่องเมื่อโครงการสิ้นสุดลง

ชื่อเรื่อง	การป้องกันการดื่มสุราร่วมกัน ในกลุ่มนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้แต่ง	ณิชภัทร บุญสวัสดิ์กุลชัย
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสถานการณ์การดื่มสุรา ปัจจัยเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไม่ดื่มสุรา และสังเคราะห์แนวทางในการป้องกันการดื่มสุราในกลุ่มนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้ร่วมวิจัยเป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุกชั้นปี เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก นอกจากนี้ ยังใช้การประชุมระดมสมองในแก่นนำนักศึกษาแต่ละชั้นปี และชุมนุมต่างๆ เพื่อค้นหาข้อมูลจากการเสวนาอย่างอิสระ สะท้อนแนวคิดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางในการป้องกันการดื่มสุรา ตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูล โดยการตรวจสอบแบบสามเส้า ในด้านวิธีรวบรวมข้อมูล และด้านข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ ประมาณหนึ่งในสาม มีประสบการณ์ในการดื่มสุรา โดยนักศึกษาในแต่ละชั้นปี มีความเกี่ยวข้องกับสุราที่แตกต่างกัน ชั้นปีที่ 1 มีจำนวนน้อยที่ดื่มสุรา ส่วนใหญ่ดื่มเพราะรุ่นพี่ชวน ชั้นปีที่ 2 มีสังคมกว้างขึ้น เริ่มเที่ยว

กลางคืนและดื่มสุรา ชั้นปีที่ 3 มีเพื่อนทั้งในและต่างคณะมากขึ้น มีบทบาทในกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากขึ้น และดื่มสุรากันมากขึ้น และชั้นปีที่ 4 ถอนตัวจากกิจกรรมต่างๆ แยกย้ายไปฝึกปฏิบัติงาน มีการดื่มสุราเมื่อกลับมาพบกัน นักศึกษาหญิงบางคนเริ่มเที่ยวและหัดดื่มสุรา นอกจากนี้ นักศึกษาได้แบ่งประเภทการดื่มสุราเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ไม่เคยดื่มสุรา
2. กลุ่มที่ดื่มสุราเป็นบางครั้ง
3. กลุ่มที่ดื่มสุราเป็นประจำ และกลุ่มที่

ดื่มสุราเป็นประจำมีปัญหาและผลกระทบจากการดื่มสุรา มากที่สุด

ปัจจัยเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การดื่มสุราของนักศึกษามีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความอยากลอง ต้องการหาทางออก การให้คุณค่าสุราในทางบวก อยากเลียนแบบ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ เพื่อนหรือรุ่นพี่ชักชวน สังคมที่ยอมรับ การดื่มสุราการใช้สุราเป็นเครื่องมือในการเข้าสังคมหรือการคบเพื่อน การมีเงินพอที่จะซื้อสุรา ครอบครัวยุติธรรม สนับสนุนให้ดื่ม และการมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดื่มสุรา ส่วนปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักศึกษาไม่ดื่มสุรา ปัจจัยภายใน ได้แก่ การให้ความหมายของสุราในทางลบ การยึดหลักศีลธรรม การมีพันธสัญญา ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะไม่ดื่ม และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับ การพัฒนาทักษะชีวิตครอบครัว ภาวะพลัดถิ่นของวิชาชีพ ความรับผิดชอบเรื่องการเรียน และมาตรการควบคุมการดื่มสุรา

การป้องกันการดื่มสุราในกลุ่มนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เข้าร่วมกันสรุปมีดังนี้ การสร้างพันธสัญญา เพื่อนเตือนเพื่อน กิจกรรมช่วยเหลือกันเมื่อมีปัญหา การหากิจกรรมที่มีประโยชน์ ทำยามว่าง การตั้งกลุ่มต่อสู้สุรา

การประชาสัมพันธ์ถึงผลเสียของสุรา การปรับเปลี่ยน
ค่านิยมใหม่ที่ไม่ใช้สุราในกิจกรรมใดๆ การอบรมสัมมนา
การเข้าค่าย การรณรงค์เพื่อกระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
การศึกษาคุณภาพและการเข้าวัดปฏิบัติธรรม

ชื่อเรื่อง	การสนับสนุนทางสังคมกับการหยุด ดื่มของผู้ติดสุรา
ผู้แต่ง	พิทักษ์ สุริยะใจ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ สถาบันรัฐบุรุษ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

บทนำ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา
ลักษณะการสนับสนุนทางสังคม ด้านอารมณ์ อาชีพ วัตถุ
สิ่งของ การเงิน ข้อมูลข่าวสาร และมาตรการชุมชน
รวมถึงการเข้าถึงสุราในชุมชน จากสมาชิกในครอบครัว
เพื่อนใกล้ชิด เพื่อนร่วมงาน เพื่อนบ้าน และองค์กรที่
เกี่ยวข้องในชุมชน และหาความสัมพันธ์ระหว่างการ
สนับสนุนทางสังคม กับระยะเวลาการหยุดดื่มสุรา

วิธีการ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ติดสุราที่เคยผ่านการ
บำบัดรักษาสุราจากสถานบำบัด และเข้ามารับการ
บำบัดรักษาสุราซ้ำ ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่
จำนวน 82 คน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสัมภาษณ์
วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ทดสอบ
ความสัมพันธ์ด้วยตัวแบบการถดถอยเชิงอันดับ (Ordinal
Regression Model) และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ป่วยที่
ผ่านการบำบัดรักษาสุราจากศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด
เชียงใหม่ จำนวน 6 คน รวมถึงครอบครัว เพื่อนใกล้ชิด
เพื่อนบ้าน คนที่เลิกดื่มสุราได้ และองค์กรที่เกี่ยวข้องใน
ชุมชน รวม 21 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content
Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการ
การสนับสนุนด้านอารมณ์เป็นอย่างมากในเรื่องการแสดง
ความยินดี การได้รับกำลังใจ และการแสดงความห่วงใย
ด้วยการดูแลเอาใจใส่ แสดงความมั่นใจ เชื่อใจ และ คำพูด

ที่แสดงถึงความห่วงใยในเรื่องสุขภาพเป็นหลัก การสนับสนุนด้านอาชีพ วัตถุประสงค์ของ และการเงินมีในสัดส่วนต่ำกว่าการสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนดังกล่าวมาจากคนในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ ในกลุ่มที่ทำงานประจำได้รับการสนับสนุนด้านอาชีพจากเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาอยู่บ้าง กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโทษ พิษภัย ผลกระทบจากการดื่มสุรา แหล่งให้ความช่วยเหลือในการเลิกดื่ม จากสื่อประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มเพื่อนใกล้ชิดยังคงมีความสัมพันธ์ที่ดี มีการพูดคุยเรื่องต่างๆ ไปไม่จริงจังกับ การสนับสนุนให้หยุดดื่ม แต่กลุ่มเพื่อนที่ดื่มยังมี การชักชวนให้ดื่มสุราโดยให้เหตุผลว่า “ลองใจ” เพื่อนบ้านส่วนใหญ่จะไม่ได้พูดแนะนำสั่งสอน ด้วยเหตุผลที่ว่า “การเลิกดื่มสุรามันอยู่ที่ใจ”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการณรงค์ลด ละ เลิก สุราในชุมชน แต่มักร่วมงานประเพณีในชุมชน และมักดื่มสุราในงานดังกล่าว ในชุมชนมีทั้งแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย และการซื้อสุราเงินเชื่อ ยังไม่พบว่าม็องคักร หรือชุมชนใดที่มีมาตรการในการส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิกการดื่มสุราที่เป็นรูปธรรมชัดเจน จากการวิเคราะห์ตัวแบบการถดถอยเชิงอันดับพบว่า การสนับสนุนด้านอารมณ์ มีอิทธิพลต่อระยะเวลาการหยุดดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value < 0.05) โดยมีความถูกต้องในการพยากรณ์ ร้อยละ 37.8

ผลการศึกษาในครั้งนี้บุคลากรสาธารณสุขสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบำบัดรักษาผู้ติดสุรา ส่งเสริมให้บุคคลใกล้ชิด ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงการสนับสนุนทางสังคม และหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนความคิดของบุคคลรอบข้าง และชุมชนในการช่วยกันดูแลผู้ติดสุราเพื่อให้คงระยะเวลาการหยุดดื่มต่อไปให้นานที่สุด

ชื่อเรื่อง	การสังเคราะห์ภูมิปัญญาชุมชนในการเลิกบริโภคสุรา
ผู้แต่ง	ราตรี ศรีล้อม
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นระยะที่ 1 ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยใช้การประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อการสังเคราะห์ภูมิปัญญาชุมชนในการเลิกบริโภคสุรา โดยใช้ภูมิปัญญาชุมชน โดยการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการถอดบทเรียนจากประสบการณ์เลิกสุราของสมาชิกในชุมชน ศึกษาระหว่างมิถุนายน 2549 – พฤษภาคม 2550 ใน 1 หมู่บ้าน กิ่งเมืองกิ่งชนบทอีสาน ที่มีพื้นที่ใกล้โรงงานผลิตสุรา และประชาชนมีการบริโภคสุรามาก ผู้ศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนกระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยการประชุมหมู่บ้าน มีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การเสวนากลุ่ม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ผลการศึกษารูปดังนี้

ชุมชนนี้มีผู้ที่มีประสบการณ์เลิกดื่มสุรา โดยใช้วิธีการเลิกสุรา 3 ลักษณะ ได้แก่ การหักดิบ การบวชห้ำ และการใช้สมุนไพร โดยมีแรงจูงใจ 2 ลักษณะ ได้แก่ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตนเองของผู้เลิกดื่มสุรา และแรงจูงใจจากสิ่งเร้าภายนอกโดยมีการสร้างแรงจูงใจ 2 วิธี ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจทางบวก เช่น ต้องการส่งเสริมสุขภาพ การมีอายุยืนยาว ต้องการความรักความผูกพันจากคนรอบข้าง มีบางส่วนที่สร้างแรงจูงใจจากการชมโฆษณาและนโยบายของรัฐ ส่วนการสร้างแรงจูงใจเชิงลบ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจปัญหาสุขภาพและปัญหาสังคม

จากการประชุมกลุ่มย่อย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการประชุมหมู่บ้านเพื่อร่วมประเมินสถานการณ์การดื่มน้ำอัดลมในชุมชน วิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบจากการดื่มน้ำอัดลม ค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริโภคสุรา โดยมุ่งใช้ภูมิปัญญาชุมชนพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริโภคสุราในชุมชน โดยใช้ภูมิปัญญาชุมชนมี 3 กิจกรรม ได้แก่ เพื่อนช่วยเพื่อน ครอบครัวบำบัด และการเสริมสร้างพลังมวลชน โดยมี การใช้แบบประเมินแรงจูงใจในการเลิกสุราที่ชุมชนร่วมกันพัฒนาขึ้น เป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกชุมชนสนใจและต้องการเลิกสุราเพิ่มขึ้น

การศึกษานี้ทำให้ได้ภูมิปัญญาชุมชน อันเป็นแนวทางแก้ไขการบริโภคสุราในชุมชน นอกจากนั้นยังช่วยสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ชุมชนเกิดความรักความสามัคคีต่อกันและเห็นสิ่งอื่นใดในกระบวนการสังเคราะห์ภูมิปัญญาชุมชนนี้ ได้มีประชาชนสมัครใจเลิกสุรา 3 คน

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการดำเนินงานโครงการ ประชาคมรณรงค์ลดการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	นิรุจน์ อุทธา และคณะ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โครงการประชาคมรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดขอนแก่น ครั้งนี้ มีลักษณะการดำเนินงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามการวิจัย ๔ ข้อ คือ

(๑) จะเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือแบบพหุภาคี ภาคประชาคมของเครือข่ายต่างๆ ในระดับจังหวัด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน อย่างไร เพื่อแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๒) จะแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยความร่วมมือของประชาคมระดับจังหวัดได้อย่างไร

(๓) การแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามแนวทางเลิกเหล้า เลิกจน ควรจะมีนวัตกรรมใด ที่สามารถนำไปดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่องภายใต้การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

(๔) จะมีวิธีการใดที่จะนำปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นวาระของจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนเป็นนโยบายสาธารณะ ในระดับพื้นที่ ดำเนินการระหว่างเดือน กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๔๘ ผลการดำเนินงานพบว่า

(๑) โครงการประชามรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดขอนแก่น เป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดการทำงานแบบประชาม เรียกว่า “เครือข่ายองค์กรงดเหล้าจังหวัดขอนแก่น” เป็นองค์กรเครือข่ายที่มาจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน จำนวน ๕๒ เครือข่าย มีศูนย์กลางการประสานงานที่ ศูนย์แก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของจังหวัดขอนแก่น

(๒) ผลการดำเนินงานตามโครงการฯ เมื่อเปรียบเทียบการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนจังหวัดขอนแก่น ระหว่างปี ๒๕๔๗-๒๕๔๘ พบว่า โดยรวมมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงจากร้อยละ ๙๘.๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ลดลงเป็นร้อยละ ๔๒.๗ ในปี ๒๕๔๘ หรือลดลงประมาณร้อยละ ๑๖.๐ เมื่อวิเคราะห์จำแนกออกตามเพศ เพศชายบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ ๕.๐ (จาก ๖๕.๐% เป็น ๖๐.๐%) เพศหญิงบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ร้อยละ ๕.๕% (จาก ๑๑.๐% เป็น ๒๕.๕%)

(๓) ผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ทำให้เกิดนวัตกรรมออมเงินวันละ ๓ บาท เลิกเหล้า เลิกจน โดยได้ทดลองดำเนินการในพื้นที่ตำบลพระดัด อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น ผลการดำเนินงานในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ประจำปี ๒๕๔๘ พบว่า มีประชาชนเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๕๕๕ คน สามารถงดเหล้าได้ครบ ๓ เดือน และเก็บเงินออมได้คนละ ๒๗๐ บาท รวมจำนวนเงินเก็บออมทั้งหมดเป็นเงิน ๒๖๕,๗๑๐ บาท นอกจากนี้ยังทำให้ประชาชนมีความรู้สึกลัวความเป็นอยู่ ดีขึ้น ครอบครัวมีความสุขขึ้น สุขภาพแข็งแรงขึ้นทั้งร่างกายและจิตใจ จะเห็นว่าเป็นโครงการฯ ที่ดีมาก ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ดังนั้น กิจกรรมเงินออมวันละ ๓ บาท ร่วมกับการเลิกเหล้า จึงถือเป็นนวัตกรรมที่สามารถแก้ไขปัญหาการเลิกเหล้า เลิกจน และสามารถนำไปปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน

ชุมชน งานประเพณีทางวัฒนธรรมของจังหวัด ร่วมกับการจัดระเบียบสังคม เพื่อควบคุมแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

ดังนั้น จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า โครงการประชามรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดขอนแก่น ถือเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการทำงานแบบประชาม หรือประชาสังคม เป็นกระบวนการขับเคลื่อนภาคสังคม ให้ปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลายเป็นวาระของจังหวัด เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ตัดสินใจประกาศให้เป็นนโยบายสาธารณะ ในอันที่จะป้องกัน ควบคุม และดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเป็นระบบ จนสามารถลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สำเร็จได้ในอนาคต เกิดศูนย์แก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นองค์กรประสานงานเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายองค์กรงดเหล้าระดับจังหวัด กับหน่วยงานภาครัฐของจังหวัดของแก่น ซึ่งจะทำการดำเนินงานประสานข้อมูลประชาสัมพันธ์ และแสวงหาความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นให้ประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	นโยบายสาธารณะประเด็นวัฒนธรรม สงกรานต์ปลอดภัยสนุกได้ไร้ แอลกอฮอล์ : กรณีศึกษาถนนข้าว เหนียว จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	นิรุจน์ อุทธา ... [และคนอื่น ๆ]
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โครงการ “ถนนข้าวเหนียว : คุณค่าวัฒนธรรม
ไทย สนุกได้ ไร้แอลกอฮอล์” ถือเป็นต้นแบบการจัดการงาน
วันธรรมสงกรานต์ที่ปลอดภัย สนุกได้ ไร้แอลกอฮอล์
ของประเทศ ที่ใช้แนวคิดสงกรานต์นี้สนุกได้ ไร้
แอลกอฮอล์ เป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อแก้ไข
ปัญหาอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
เนื่องจากที่ผ่านมา การจัดงานได้รับสนับสนุนจากบริษัท
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตลอดงาน ด้วยสื่อต่างๆ เช่นป้าย
โฆษณา เต็นท์จัดงาน เวทีเต็นท์ของสาวเชียร์เบียร์ แผ่น
พับ โปสเตอร์ รวมถึงการจำหน่ายจ่ายแจกแก่เด็ก
เยาวชนที่มาเล่นสงกรานต์ ทำให้เด็ก เยาวชนมีการดื่ม
แอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก แล้วก่อเหตุทะเลาะวิวาท
แต่งตัวแบบล่อแหลม ใส่สายเดี่ยว ไร้วัดสะคือ เต็นท์ราด้วย
ท่าทางลามก อนาจาร บางคนดื่มจนเมาแล้วขับซิ่งรถยนต์
หรือจักรยานยนต์ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ นอกจากนี้
ยังมีค่านิยมเล่นสงกรานต์ที่ไม่เหมาะสม เช่น การจับต้อง
ล่วงละเมิด กอดรัด ถูบคลำ หรือแสดงออกแบบลามก
อนาจารอื่นๆ โดยเกิดการยอมรับกันในกลุ่มว่าเป็นเรื่อง
ปกติ ทั้งๆ ที่พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการบ่อนทำลาย
วัฒนธรรมอันดีงาม ของประเพณีปีใหม่ไทย ดังนั้น
จังหวัดขอนแก่น โดยความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสร้าง
เสริมสุขภาพ คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจราจร

จังหวัดขอนแก่น และเทศบาลนครขอนแก่น จึงได้
ร่วมกันแก้ไขปัญหาเหล่านี้อย่างเป็นทางการ โดยประกาศ
เป็นนโยบายสาธารณะ งดรับการสนับสนุนจากบริษัท
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับจัดกิจกรรมณรงค์ส่งเสริม
และสืบสานคุณค่าประเพณีปีใหม่ไทยแก่คนรุ่นใหม่ ให้มี
ค่านิยมสนุกได้ไร้แอลกอฮอล์ ตลอดจนควบคุมการดื่ม
จำหน่าย และโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อทุก
ชนิด เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการดื่มแอลกอฮอล์
เพื่อลดปัญหาอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
เริ่มดำเนินงานเมื่อปี ๒๕๔๘ แล้วปรับปรุงพัฒนา
อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งถึงปี ๒๕๕๐ นับเป็นเวลา ๓ ปี
ติดต่อกัน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้เป็นพื้นที่ต้นแบบการจัดการงาน
วัฒนธรรมสงกรานต์ปลอดภัย สนุกได้ไร้แอลกอฮอล์
ผลการดำเนินงานประเมินจากกลุ่มตัวอย่างเด็กเยาวชนที่
เล่นสงกรานต์ที่ถนนข้าวเหนียว, ประชาชนและ
ชาวต่างชาติ, โรงเรียนหรือสถานศึกษาและผู้ประกอบการ
ธุรกิจร้านค้าและบริการ ด้วยแบบสอบถาม และการ
สังเกต เปรียบเทียบกับข้อมูลก่อนการดำเนินงานในปี
๒๕๔๗ ผลการวิจัยพบว่า

การดื่มแอลกอฮอล์ของเด็ก เยาวชนลดลงอย่าง
ต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๓.๘ ในปี ๒๕๔๗ เป็นร้อยละ
๔๐.๕, ๓๗.๔ และ ๒๔.๓ ในปี ๒๕๔๘, ๒๕๔๙ และ
๒๕๕๐ ตามลำดับ การทะเลาะวิวาทลดลงอย่างต่อเนื่อง
เช่นเดียวกัน พฤติกรรมดื่มแล้วขับรถยนต์ ลดลงจากร้อย
ละ ๑๕.๗ ในปี ๒๕๔๘ เป็นร้อยละ ๑๗.๔ และ ๑๔.๓
ในปี ๒๕๔๙ และ ๒๕๕๐ ตามลำดับ และจากการ
สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมของเด็ก
เยาวชนก็ลดลงเช่นกัน จากที่เคยพบจำนวน ๑๘๗ ครั้ง
ในปี ๒๕๔๘ ลดลงเหลือจำนวน ๕๕ และ ๑๔ ครั้ง ใน
ปี ๒๕๔๙ และ ๒๕๕๐ ตามลำดับ อุบัติเหตุจราจรใน
เขตเทศบาลนครขอนแก่นก็ลดลงจาก ๘๖ ครั้ง เป็น ๑๖
ครั้ง ระหว่างปี ๒๕๔๘-๒๕๕๐

ภาพลักษณ์ของการจัดงานมีความโดดเด่น และมีชื่อเสียงในระดับประเทศ ทำให้มีประชาชนนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติ เข้ามาร่วมงานเฉลี่ยวันละประมาณ ๑๑๘,๗๐๔ คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ ๓๘๖.๓๐ บาท ต่อวัน ชาวต่างชาติใช้จ่ายเงินคนละ ๑,๐๕๔.๗๔ บาท ต่อวัน ร้านค้ามีรายได้เฉลี่ยวันละ ๓,๑๕๒.๔๘ บาท ธุรกิจบริการมีรายได้เฉลี่ยวันละ ๓๐,๗๖๔.๕๔ บาท และคาดว่าจะมีเงินสะพัดในช่วงที่จัดงานเป็นเงินประมาณ ๑๐๒,๐๔๖,๑๔๓ บาท ทำให้ประชาชนและผู้ประกอบการร้านค้าและธุรกิจบริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดงานในระดับมาก-มากที่สุด และนักท่องเที่ยวมีความตั้งใจในระดับสูงที่จะกลับมาเที่ยวงานสงกรานต์ที่ถนนข้าวเหนียวในปีต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดงานครั้งต่อไปคือ ควบคุมไม่ให้มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในถนนข้าวเหนียวอย่างเด็ดขาด ควบคุมราคาอาหารและเครื่องดื่ม แก้ไขปัญหาและจัดระเบียบการจราจรที่ติดขัดทั้งถนนข้าวเหนียวและถนนอื่นๆ จัดระเบียบการเล่นน้ำให้เหมาะสม จัดหาน้ำที่สะอาดอย่างพอเพียงเพื่อบริการประชาชน ควบคุมระดับเสียงเวทีที่ถนนข้าวเหนียว จัดกิจกรรมที่เน้นศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่นและกีฬาพื้นบ้านที่มีความสนุกสนานมากขึ้น ไม่ควรเก็บค่าเช่าพื้นที่สำหรับจัดงาน และควรจัดหาห้องน้ำสาธารณะไว้บริการประชาชนด้วย

สำหรับแนวทางการจัดงานที่มีความยั่งยืนนั้น ควรมีการจัดเวทีเพื่อสรุปบทเรียน ผลการดำเนินงานในแต่ละปีให้แก่เครือข่ายต่างๆ ได้แก่จังหวัดขอนแก่นและเครือข่ายสร้างสุขภาพ เพื่อจะได้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วม อันจะนำไปสู่การพัฒนาให้การจัดงานสงกรานต์ที่ถนนข้าวเหนียว เป็นต้นแบบการจัดงานวัฒนธรรมสงกรานต์ที่ปลอดภัย สนุกได้ไร้แอลกอฮอล์ที่ยั่งยืนต่อไป

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

**ด้านมาตรการและนโยบาย : มาตรการลด
การป้องกันปัญหาสังคมที่เกิดจากการบริโภค
(เมาไม่ขับ)**

ชื่อเรื่อง	การตรวจระดับแอลกอฮอล์ในเลือด ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ประสบ อุบัติเหตุ
ผู้แต่ง	ศิริชัย สุขทรัพย์ศรี
ปีที่พิมพ์	2535
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ได้ทำการศึกษาหาระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีทางเคมี (Conway method) ซึ่งใช้ตัวอย่างเลือดของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ประสบอุบัติเหตุ จำนวน 300 ราย ที่เข้ามารับการรักษา ณ ห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลเปาโลเมโมเรียล ระหว่างวันที่ 18 ก.พ. 34 ถึงวันที่ 17 เม.ย. 35

ผลจากการศึกษาพบว่า จากตัวอย่างเลือดทั้งหมด 300 ราย พบมีแอลกอฮอล์ในเลือดถึง 204 ราย คิดเป็น 68% ไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือด 96 ราย คิดเป็น 32% จะเห็นได้ว่า ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ขณะมีเมานั้นมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้สูงเป็น 2 เท่า ของผู้ที่ไม่ได้ดื่มสุรา จึงน่าจะสรุปได้ว่า 2 ใน 3 ของจำนวนผู้ประสบอุบัติเหตุทั้งหมด มีสาเหตุมากจากการดื่มสุราก่อนการขับขี่ ส่วนอีก 1 ใน 3 นั้นอาจเป็นเพราะสาเหตุอื่น ๆ ส่วนระดับความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือดที่พบว่าทำให้เกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือที่ระดับ 150-200 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ และผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ส่วนใหญ่เป็นชาย ช่วงอายุที่นิยมขับรถจักรยานยนต์คือ 21 – 30 ปี

ชื่อเรื่อง	มาตรการทางกฎหมายในการ ควบคุมอุบัติเหตุจราจรอันเกิดจาก การดื่มสุรา ของผู้ขับขี่รถในประเทศ ไทย
ผู้แต่ง	บุญยสิทธิ์ รอดชะพรหม
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

สุราผลไม่นำเข้าอันได้แก่ ไวน์และแชมเปญ เป็นสินค้าที่ทำให้ประเทศไทยต้องขาดดุลการค้ากับต่างประเทศเป็นจำนวนมาก เนื่องจากไม่สามารถผลิตได้คุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยและให้โทษต่อร่างกาย ดังนั้นรัฐบาลสมัยต่างๆ จึงมักดำเนินนโยบายในการลดการบริโภค โดยอาศัยมาตรการทางราคาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีสรรพสามิตเป็นหลัก การศึกษานี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของภาษีสรรพสามิตที่มีต่อสุราผลไม่นำเข้า โดยเป็นการวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างอุปสงค์การบริโภค ซึ่งจะศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อการบริโภค ความสามารถในการทดแทนสุราผลไม่นำเข้าด้วยสุราผลไม้น้ำไทย และกลยุทธ์ในการปรับตัวทางด้านราคาของผู้นำเข้า ซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์ผลกระทบจากภาษีในประเด็นหลักคือ ผลต่อการบริโภค ผลต่อดุลการค้า ผลต่อรายได้รัฐจากภาษี และผลต่ออุตสาหกรรมสุราผลไม้น้ำไทยในการทดแทนสุราผลไม่นำเข้า ผลการศึกษาในส่วนของอุปสงค์การบริโภค พบว่าราคาสุราผลไม่นำเข้า และรายได้ผู้บริโภคนั้นเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเป็นอย่างมาก ดังนั้นนโยบายราคาจึงมีประสิทธิภาพในการลดการบริโภค ส่วนผลของการทดแทนกัน พบว่าสุราผลไม้น้ำไทยไม่สามารถทดแทนสุราผลไม่นำเข้าได้ดีนัก แสดงให้เห็นว่านโยบายด้านราคา

ไม่ใช่นโยบายที่มีประสิทธิภาพ ในการส่งเสริมการบริโภคสุราผลไม้ไทยแทนสุราผลไม้ต่างประเทศ ส่วนผลการวิเคราะห์ผลจากภาพที่มีต่อสุราผลไม้นำเข้า ซึ่งเป็น การพิจารณาร่วมกันระหว่างอุปสงค์การบริโภค และกลยุทธ์ของผู้นำเข้าสุราผลไม้ พบว่าการปรับขึ้นของอัตราภาษีสรรพสามิตในอัตราสูงอย่างต่อเนื่องในอดีต ได้ส่งผลให้การบริโภคลดลง นอกจากนี้ยังสามารถลดการขาดดุลการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตาม รัฐต้องสูญเสียรายได้จากภาษีไปบางส่วน

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเลขนิเทศและโฆษณา รณรงค์ต่อต้านการขบรณขณะเมา สุรา
ผู้แต่ง	ประยูทธ จาตุรันต์รัศมี
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุจรรยาจร เป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่ง ของประเทศไทยและการขบรณขณะเมาสุรา ก็เป็นสาเหตุ สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดอุบัติเหตุจรรยาจร จนทำให้ ผู้ที่ประสบอุบัติเหตุพิการหรือเสียชีวิตเป็นจำนวนหลาย พันคนต่อปี และมีแนวโน้มของจำนวนผู้เสียชีวิตจาก การขบรณขณะเมาสุราเพิ่มขึ้นทุกปี จึงควรมีโครงการ รณรงค์ต่อต้านการขบรณขณะเมาสุราเพิ่มขึ้นทุกปี จึงควรมี โครงการรณรงค์ต่อต้านการขบรณขณะเมาสุรา อันจะ เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยลดปริมาณอุบัติเหตุบนท้องถนน ให้น้อยลงได้

มีผู้ขับขีรณยนต์ที่ดื่มสุราอยู่เป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดจากการ ขบรณขณะเมาสุรา และยังไม่รู้จักลดหรือคงปริมาณการดื่ม สุราของตนหากต้องขบรณ แต่ทุกคนก็ทราบดีว่าการขบรณ ขณะเมาสุรานั้นอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ โครงการรณรงค์ จึงเพียงแค่สะกดจิตให้กลุ่มเป้าหมายรับทราบและเตือนสติ พวกเขาทุกครั้งทีคิดจะดื่มสุรา หรือขณะที่ดื่มสุรา โดยใช้ แนวทางที่ตรงไปตรงมาเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็น ประชาชนทั่วไป และน้ำเสียงที่เอาจริงเอาจังเพื่อ ประสิทธิภาพให้มากที่สุด โดยมีแนวทางการจัดวางเลข นิเทศที่เชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน

ผลงานการออกแบบนำเสนอแนวความคิดที่ใช้ พฤติกรรมและคำพูดที่เกิดขึ้นในวงสุราอาจก่อให้เกิด

อุบัติเหตุได้ ด้วยลักษณะที่จดจำง่ายและสามารถเตือนสติผู้ดื่มสุราได้ตลอดในรูปแบบที่ดึงดูดและน่าสนใจ โดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง ซึ่งใช้รูปแบบเดียวกันเพื่อเสริมน้ำหนักและสร้างความต่อเนื่อง

ชื่อเรื่อง	การศึกษาระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	ธนะพงศ์ จินวงษ์
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัย สุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

จากการรณรงค์ตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดด้วยเครื่อง Breathalyzer และสำรวจความคิดเห็นของผู้ขับขี่จักรยานยนต์ จำนวน 122 คน ต่อการดื่มสุราขณะขับขี่ โดยการศึกษาในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดนครราชสีมา ช่วงเวลาระหว่าง 22.00 – 24.00 น. ของวันที่ 25 ธันวาคม 2536 พบว่า ส่วนใหญ่ (88.5%) เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ส่วนที่เหลือเป็นผู้โดยสาร ร้อยละ 95.9 เป็นเพศชาย ผู้ได้รับการตรวจส่วนใหญ่ (87.1%) อายุระหว่าง 15 – 29 ปี (ค่าเฉลี่ย = 24.96) พบผู้ที่มีแอลกอฮอล์ในเลือดตั้งแต่ 10 mg% ขึ้นไปจำนวน 46 คน (37.7%) ในจำนวนนี้มีอยู่ถึง 22 คน (18.0%) ที่มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าระดับมาตรฐาน (50 mg%) และพบอีกว่าปัจจัยที่มีผลต่อความแตกต่างของระดับแอลกอฮอล์ในเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่เพศ ประเภท ของผู้ขับขี่ อายุ สถานภาพ ประวัติการดื่มเหล้าเป็นประจำ และผู้ที่ไม่มีใบอนุญาตในการขับขี่ สำหรับพฤติกรรมในการขับขี่พบว่า ความเร็วเฉลี่ย (ขณะที่ถนนว่าง) ในเขตเทศบาลเท่ากับ 50.1 กม. ต่อ ชม. และนอกเขตเทศบาล 80.2 กม. ต่อ ชม. ไม่พบปัจจัยที่แตกต่างกันในการขับขี่ด้วยความเร็วหรือต่ำ ยกเว้นกลุ่มวัยรุ่น (อายุระหว่าง 15 – 19 ปี) ที่จะขับขี่ด้วยความเร็วสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ผู้ขับขี่ส่วนใหญ่ (52.5%) สวมหมวกกันน็อกเป็นครั้งคราว

และมีอยู่ถึง 33.6 % ที่ไม่เคยสวมหมวกกันน็อกเลย ผู้ขับขี่ส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อการที่จะมีกฎระเบียบการสวมหมวกกันน็อก และการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดผู้ขับขี่ แต่ทั้งนี้ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้จะต้องเร่งให้มีการให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์แก่กลุ่มผู้ขับขี่และประชาชนทั่วไป และควรจัดให้มีการณรงค์กวาดล้างจับกุมทั้งในเรื่องการสวมหมวกกันน็อก การดื่มสุราแล้วขับขี่รถจักรยานยนต์ การขับขี่ด้วยความเร็วสูงและการมิไบนุญาตในการขับขี่โดยเฉพาะในกลุ่มที่เสี่ยง เช่น กลุ่มวัยรุ่น รวมไปถึงการศึกษาปัจจัยร่วมต่าง ๆ ของการเกิดอุบัติเหตุเป็นระยะ ๆ อย่างครอบคลุมและสม่ำเสมอ จะช่วยให้ทราบถึงปัญหาและวางแนวทางแก้ไขอย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมปัญหาที่เกิดจากการเสพสุรา
ผู้แต่ง	ขวัญตา เลิศวิจิตรกมล
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ในสังคมส่วนใหญ่ปรากฏพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งผลจากการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ด้วยนั้น จะกระทบโดยตรงต่อร่างกายผู้เสพ โดยเฉพาะผลที่เกิดต่อระบบประสาทส่วนกลาง อันเป็นเหตุให้ผู้เสพไม่อาจควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองได้ตามปกติ ลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้อื่น ปัจจุบัน บทบัญญัติของกฎหมายที่มีผลในการควบคุมปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการเสพสุราในประเทศไทย กระจัดกระจายในกฎหมายหลายฉบับ มีความแตกต่างของระดับกฎหมายและความเหลื่อมล้ำของอัตราโทษ ตลอดจนการขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้เป็นเหตุให้กฎหมายต่างๆ ที่มีอยู่ไม่อาจควบคุมปัญหาที่เกิดจากสุราได้สมดังเจตนารมณ์ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดจากปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น โดยผู้เขียนเห็นว่าควรมีการรวบรวมบทบัญญัติของกฎหมายที่มีผลบังคับโดยตรงต่อสุราเป็นฉบับเดียว และเพิ่มประสิทธิภาพการ บังคับใช้กฎหมายที่กำหนดโทษ หรือความผิดของผู้กระทำความผิดขณะมีเมมาหรือการกระทำความผิดอันเป็นผลมาจากความมีเมมาเพราะการเสพสุรา ที่ปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะ ละเมิด, พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522, พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 โดยระบุวิธีแก้ไขปัญหาต่างๆ ไว้ กล่าวคือให้มี

การพิจารณานำเอาหลักเรื่องค่าเสียหายเชิงลงโทษมาบังคับใช้, เร่งรัดให้มีการปรับมาตรฐานเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ ในลมหายใจให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และ ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจัดอบรม แนวทางในการกำหนดระดับโทษของข้าราชการพลเรือน ที่กระทำผิดวินัยจากการเสพสุราต่อหน่วยงานต่างๆ เพื่อกำหนดบรรทัดฐานในการลงโทษ อันจะเป็นผลให้ กฎหมายสามารถควบคุมปัญหาที่เกิดจากการเสพสุราได้ อย่างมีประสิทธิภาพในลำดับต่อไป

ชื่อเรื่อง	โครงการออกแบบโฆษณาณรงค์เพื่อลดอุบัติเหตุบนท้องถนน อันเนื่องมาจากการดื่มสุราของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ
ผู้แต่ง	วรภรต สิทธิรัตน์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ปัญหาของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับผู้ใช้รถใช้ถนน ไม่ใช่เป็นเรื่องใหม่ ๆ แต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ และเกิดขึ้นมานานแล้ว เมื่อมีความเจริญทางด้านจราจรเพิ่มขึ้นการใช้ความเร็วในการขับขี่รถยนต์ต่าง ๆ จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับบังคับระบบประสาทและกล้ามเนื้อ ถ้าร่างกายอยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมทุกอย่างการใช้รถยนต์จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าสภาพร่างกายผิดปกติ เช่น ความเหนื่อย ถ้าจากการเจ็บป่วย ความกังวล จะมีผลต่อระบบประสาทและกล้ามเนื้อ เป็นผลให้การขับขี่รถยนต์ขาดความปลอดภัย ดังนั้นการดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งบังเกิดผลเสียต่อประสิทธิภาพ และการเกิดอุบัติเหตุในปัจจุบันเริ่มมีการใช้สื่อโฆษณาเพื่อรณรงค์เรื่องการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้ใช้รถใช้ถนนบ้างแล้วแต่ก็ไม่มากพอ ทั้ง ๆ ที่เรื่องการดื่มนี้มีผลให้ชีวิต และทรัพย์สินต้องเสียหายอย่างมากแต่ ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้เท่าที่ควร หากได้มีการทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องได้นานเพียงพอ และชี้ให้เห็นถึงโทษ ก็จะเป็นการกระตุ้นให้ทั้งภาครัฐบาลและประชาชนหันมาสนใจปัญหานี้อย่างจริงจัง

ในโครงการรณรงค์นั้นควรมีหลาย ๆ สื่อ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง โดยมีสื่อทางโทรทัศน์เป็นหลัก และ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น สื่อทางนิตยสาร

และใบปิดประกาศเป็นตัวดอกยำ แต่สื่อที่จะมีน้ำหนักที่สุดคือสิ่งพิมพ์เนื่องจากเป็นสื่อที่มีความคงทนและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับแนวความคิดหลักนั้นต้องการให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึงโทษของแอลกอฮอล์ต่อการใช้ชีวิต โดยจะชี้ในจุดต่าง ๆ ใกล้เคียง ๆ ตัวของกลุ่มเป้าหมาย

ลักษณะที่น่าสนใจเน้นถึงการสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการดื่มสุรา และปัญหาของคนใกล้ตัวซึ่งต้องพลอยมารับโทษทางอ้อมจากผู้ดื่มในส่วนของสื่อสิ่งพิมพ์ใบปิดประกาศนั้นเป็นการเตือนสติให้กลุ่มเป้าหมายได้ขังคิด

ปัญหาในการดำเนินงานส่วนใหญ่จะเกิดในการผลิตสื่อทางโทรทัศน์เนื่องจากมีระยะเวลาจัดทำน้อย มีปัญหาในการถ่ายทำ และค่อนข้างใช้ทุนสูง

ในการจัดทำโครงการครั้งนี้แม้จะประสบปัญหามากมายแต่เมื่อได้รับการช่วยเหลือ และให้คำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ ก็สามารถแก้ไขปัญหาได้ในที่สุด

และหวังว่าปัญหาของอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เกิดจากการดื่มสุราจะได้รับความสนใจและแก้ไขกันอย่างจริงจัง

ชื่อเรื่อง	การวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดภายหลังการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์จากลมหายใจ
ผู้แต่ง	วิไล ชินเวชกิจวานิชย์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของการวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของอาสาสมัคร 29 คน หลังการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ 3 ชนิด คือ วิสกี้ ไวน์ และเบียร์ ชนิดละ 13 คน เป็นชาย 12 คน หญิง 1 คน โดยวัดระดับแอลกอฮอล์ ในเลือดโดยตรงและจากลมหายใจ หลังจากหยุดดื่มนาน 40, 80, 120, 160, 200 และ 240 นาที ด้วยวิธีเฮคสเปซแกสโครมาโตกราฟี และเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ในลมหายใจจาก 2 บริษัท คือ Lion-Alcolmeter และ Alco-Sensor IV ผลการวิจัยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับแอลกอฮอล์จากเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ในลมหายใจ ระหว่าง 2 บริษัท เท่ากับ 0.975 (143 ตัวอย่าง) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับแอลกอฮอล์ระหว่างการตรวจด้วยเครื่องแกสโครมากราฟี และเครื่อง Lion-Alcolmeter เท่ากับ 0.977 (217 ตัวอย่าง) และเท่ากับ 0.971 (143 ตัวอย่าง) เมื่อใช้เครื่อง Alco-Sensor IV ค่า Blood Breath ในกลุ่มประชากรที่ศึกษา เท่ากับ 2379+440

ชื่อเรื่อง	การศึกษากลยุทธ์และประสิทธิผลของโครงการประชาสัมพันธ์ เพื่อลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุรา
ผู้แต่ง	ทิพารัตน์ เคนชัยประดิษฐ์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

ตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ โดยการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุรา และพฤติกรรมการขับขี่ยานพาหนะภายหลังการดื่มสุรา แต่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับทัศนคติต่ออุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุรา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษากลยุทธ์ในการรณรงค์ทางการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ที่นำมาใช้ในโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุรา และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของโครงการดังกล่าว โดยศึกษาจากการเปิดรับข่าวสารความรู้ ทัศนคติต่ออุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุรา และพฤติกรรมการขับขี่ยานพาหนะภายหลังการดื่มสุราของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 390 คน ผลการศึกษาในส่วนกลยุทธ์ของการดำเนินโครงการนั้น พบว่า กลยุทธ์หลักคือ การส่งข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้และปัญหาอุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุราผ่านสื่อมวลชน โดยเน้นสื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อหลัก เพื่อสร้างความตระหนักรู้ต่อปัญหาอุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุรา ประกอบกับการดำเนินกิจกรรมที่กระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ สำหรับผลการศึกษาในส่วนประสิทธิผลของโครงการนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการในระดับต่ำ โดยกลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุราต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติในเชิงบวกต่ออุบัติเหตุจากรถจักรยานดื่มสุรา และมีพฤติกรรมการขับขี่ยานพาหนะภายหลังการดื่มสุราในระดับการปฏิบัติที่ปลอดภัยต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่ม

ชื่อเรื่อง	การตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด โดยวิธีเป่าลมหายใจ
ผู้แต่ง	สุณีย์ กัลยะจิตร
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีเป่าลมหายใจ ด้วยเครื่อง Breath Analyzer ชนิดพกพา ใน 3 เครื่อง จากแต่ละบริษัท คือ 1. เครื่องรุ่น PBA 3000 2. เครื่องรุ่น ALCO-SENSOR IV และ 3. เครื่องรุ่น SL-400 รวมทั้ง ความเหมาะสมของการใช้งานของเครื่อง Breath Analyzer และแนวโน้มของบุคคลที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในลมหายใจ โดยทำการสัมภาษณ์และตรวจวัดระดับ แอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีเป่าลมหายใจจากผู้ขับขี่ ยานพาหนะจากการสุ่มตรวจ จำนวน 285 ราย ณ จุดตรวจ ของตำรวจจราจรกลาง ในช่วงเวลา 22.00-01.00 น. ทุกวัน จันทร์, พุธ, ศุกร์ เป็นเวลา 4 เดือน จาก 12 สี่แยกในเขต กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูลโดย โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัย (SPSS) การวิเคราะห์จากสถิติแบบ One way ANOVA และการเปรียบเทียบด้วย LSD (Least Significant Difference) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีเป่าลมหายใจ ด้วยเครื่อง Breath Analyzer ชนิดพกพา ทั้ง 3 เครื่อง ของกลุ่มที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในลมหายใจจากผู้ขับขี่ ยานพาหนะ

ผลของการศึกษาปรากฏดังนี้คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการเก็บข้อมูล 285 คน จากผลการ ตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในลมหายใจ พบ เพศชาย 242 คน

(84.9%) เพศหญิง 43 คน (15.1%) สามารถแยกได้เป็น กลุ่มที่ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในลมหายใจจำนวน 183 คน และกลุ่มที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในลมหายใจ จำนวน 102 คน ในกลุ่มตัวอย่างที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในลมหายใจนี้ พบว่าเป็นกลุ่มคนโตหรือยลละ 76.5 โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 83.3 และเพศหญิง ร้อยละ 16.7 กลุ่มนี้มีอายุระหว่าง 20-29 ปี ร้อยละ 35.8 และพบว่ามีการศึกษาจบชั้น มัธยมศึกษา ร้อยละ 29.4 โดยมีรายได้มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป ถึงร้อยละ 45.1 ในกลุ่มตัวอย่างนี้จะเป็นผู้ ขับขี่ที่ใช้รถนั่งส่วนบุคคล ร้อยละ 43.1% รองลงมาเป็น รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 31.4% รถสามล้อเครื่อง ร้อยละ 10.8% รถแท็กซี่ ร้อยละ 8.8% และรถบรรทุก ร้อยละ 5.9%

2. กลุ่มที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในลมหายใจแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

2.1 กลุ่มที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในลมหายใจน้อยกว่า 50 mg% จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9

2.2 กลุ่มที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในลมหายใจ มากกว่า 50 mg% จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1

3. มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของการวัด ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีเป่าลมหายใจด้วยเครื่อง Breath Analyzer ชนิดพกพา ทั้ง 3 เครื่อง ของกลุ่มที่ตรวจ พบแอลกอฮอล์ในลมหายใจจากผู้ขับขี่ยานพาหนะ

- มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของ การวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดระหว่างเครื่องรุ่น PBA 3000 และ เครื่องรุ่น ALCO-SENSOR IV (ค่าความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05)

- มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของ การวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดระหว่างเครื่องรุ่น PBA 3000 และ เครื่องรุ่น SL-400 (ค่าความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญที่ 0.05)

- ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของ การวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดระหว่างเครื่องรุ่น

ALCO-SENSOR IV และ เครื่องรุ่น SL-400 (ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05)

ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าการใช้เครื่อง Breath Analyzer ชนิดพกพา สามารถวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจได้จริงและได้ค่าที่เชื่อถือได้

ชื่อเรื่อง	การตรวจคัดกรองระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีเป่าลมหายใจ
ผู้แต่ง	ศศิธร เจริญประเสริฐ
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความถูกต้อง (Validity) ของเครื่องวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีเป่าลมหายใจแบบประจำที่ (JE 100) และแบบพกพา (PBA 3000) โดยใช้ค่าระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ได้จากวิธีตรวจเลือด (Gas Chromatography) เป็นวิธีมาตรฐาน (Gold Standard) ประชากรตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ มีทั้งสิ้น 140 คน ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ต้องสงสัยเกี่ยวกับคดีที่มีสาเหตุเนื่องมาจากการเมาสุรา แล้วเข้ารับการตรวจระดับแอลกอฮอล์ที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 50 คน และกลุ่มอาสาสมัคร จำนวน 90 คน โดยประชากรทั้ง 2 กลุ่มจะต้องบริโภคแอลกอฮอล์ในปริมาณต่าง ๆ จากนั้นจะได้รับ การเจาะเลือด และเป่าลมหายใจด้วยเครื่องเป่าลมหายใจ 2 แบบ คือแบบประจำที่และแบบพกพาซึ่งเครื่องเป่าลมหายใจทั้ง 2 แบบ มีสัมประสิทธิ์การแปลงค่า Blood : Breath Ratio = 2000 : 1

ผลการศึกษาพบว่า ที่ระดับความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือด 50 mg% ซึ่งเป็นระดับที่กฎหมายเริ่มระบุความผิดในขณะขับขี เครื่องเป่าลมหายใจแบบประจำที่ให้ค่า Sensitivity ร้อยละ 96.46 Specificity ร้อยละ 74.07 Accuracy ร้อยละ 92.17 Positive Predictive Value ร้อยละ 93.97 และ Negative Predictive Value ร้อยละ 83.33 เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างวิธีตรวจเลือดและเป่าลมหายใจแบบประจำที่พบว่าค่า สหสัมพันธ์มีความสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.928$,

P – value < 0.0001) และไม่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการตรวจทั้ง 2 วิธี (P – value = 0.566) เมื่อหาความสัมพันธ์เชิงเส้นของการตรวจทั้ง 2 วิธีจากตัวอย่าง 140 คู่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นในระดับสูง (P – value < 0.00001 ให้ค่า $R^2 = 0.85541$) เครื่องตรวจระดับแอลกอฮอล์โดยวิธีเป่าลมหายใจแบบพกพา ให้ค่า Sensitivity ร้อยละ 44.25 Specificity ร้อยละ 92.59 Accuracy ร้อยละ 52.57 Positive Predictive Value ร้อยละ 96.15 และ Negative Predictive Value ร้อยละ 28.41 เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างวิธีตรวจเลือดและเป่าลมหายใจแบบพกพา พบว่าค่าสหสัมพันธ์ที่มีความสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในระดับปานกลาง ($r = 0.625$, P – value < 0.0001) และค่าเฉลี่ยของการตรวจทั้ง 2 วิธี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P – value < 0.0001) เมื่อหาความสัมพันธ์เชิงเส้นของการตรวจทั้ง 2 วิธี พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นค่อนข้างต่ำ (P – value < 0.00001 ให้ค่า $R^2 = 0.39005$)

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น สำหรับประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ที่น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่อยู่ในอำนาจที่จะนำเครื่องมือทั้งสองไปใช้อย่างเข้าใจในประสิทธิภาพการวิจัยเพื่อทดสอบความถูกต้อง (Validity) และความเที่ยงตรง (Precision or Reproducibility) เพื่อทดสอบมาตรฐานของเครื่องมือ และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อความถูกต้องและเป็นธรรม ทั้งผู้ใช้เครื่องมือ และผู้ถูกตรวจ

ชื่อเรื่อง	การศึกษารูปแบบการลดลงของระดับแอลกอฮอล์ในเลือด ภายหลังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์จากลมหายใจ
ผู้แต่ง	วิไล ชินเวชกิจวานิชย์, ชนิตา พลานูเวช และ สมชาย อิศระวานิชย์
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

จากการศึกษา รูปแบบการลดลงของระดับแอลกอฮอล์ในเลือด ที่ได้จากการวัดตัวอย่างลมหายใจ ภายหลังการหยุดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวัดทุกๆ 40 นาที จนครบ 4 ชั่วโมง ได้จำนวน 217 ตัวอย่างจากอาสาสมัคร 3 กลุ่มๆละ 13 คน(ชาย12คน หญิง1คน) แต่ละกลุ่มดื่มเครื่องดื่มที่มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ร้อยละ 6, 11.0-12.5 และ 43 โดยปริมาตร อาสาสมัครทั้ง 3 กลุ่มมีอายุเฉลี่ย 23.2, 22.9 และ 23.9 ปี ความสูงเฉลี่ยเท่ากับ 166.7, 169.3 และ 166.0 ซม. นำหนักตัวเฉลี่ย 58.2, 57.2 และ 59.4 กก.ตามลำดับ ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มต่อน้ำหนักตัวโดยเฉลี่ยของอาสาสมัครทั้ง 3 กลุ่มคือ 1.4, 1.7 และ 1.3 มล./กก. และดื่มภายในเวลาเฉลี่ย 148, 139.6 และ 147 นาทีตามลำดับ การวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดใช้เครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์จากลมหายใจ (Lion – Alcolmeter) ที่มีความเชื่อถือของวิธีวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีมาตรฐาน (Gas Chromatography) ที่ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดระหว่างร้อยละ 40 - 60 มก. ดังนั้นคือ ความจำเพาะร้อยละ 100 ความไวร้อยละ 42.9

ค่าบวกปลอมร้อยละ 0 ค่าลบปลอมร้อยละ 44.4 และมีค่าบวกค่าลบที่คาดการณ์เท่ากับร้อยละ 100 และ 55.6 ตามลำดับ การศึกษาพบว่า การลดลงของระดับแอลกอฮอล์มีรูปแบบความสัมพันธ์กับเวลาเป็นเส้นตรงที่มีสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์เท่ากับ 0.996, 0.999 และ 0.996 ตามชนิดเครื่องดื่มตามลำดับ และสมการเป็น $y = -0.178x + 88.302$, $y = -0.269x + 104.866$ และ $y = -0.242x + 74$ (y คือระดับแอลกอฮอล์ในเลือด และ x คือเวลาที่ผ่านไป) จากสมการความสัมพันธ์สามารถประมาณการครึ่งชีวิตของการดื่มน้ำตามความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ได้เป็น 97.8, 167 และ 250 นาทีตามลำดับ การศึกษานี้ นับเป็นประโยชน์สำหรับผู้วางนโยบาย ตลอดจนผู้บริหาร ในการประมาณปริมาณการดื่มน้ำและระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่จะตรวจพบได้ ณ เวลาที่ผ่านไปหลังการดื่มน้ำครั้งสุดท้าย และสามารถประมาณระยะเวลาที่ควรละเว้นกิจกรรมต่างๆ ที่อาจเกิดอันตราย หรืออุบัติเหตุเนื่องจากการไม่สามารถควบคุมตนเองเพราะฤทธิ์ของแอลกอฮอล์

ชื่อเรื่อง	การสื่อสารและเครือข่ายการรณรงค์ "เมาไม่ขับ"
ผู้แต่ง	หริสุดา ปัทมานันท์
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ศึกษาพัฒนาการของโครงการ "เมาไม่ขับ" วิธีการสื่อสารภายในเครือข่ายเมาไม่ขับ และวิธีการสื่อสารกับสาธารณชนของโครงการ "เมาไม่ขับ" โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า 1) พัฒนาการของโครงการ "เมาไม่ขับ" แบ่งออกเป็นสองระยะคือ 1. ระยะก่อตั้ง และ 2. ระยะขยายเครือข่ายและดำเนินการ 2) การสื่อสารภายในเครือข่าย "เมาไม่ขับ" ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ดังนี้ 1. การขอการสนับสนุนด้านนโยบาย 2. การขอ การสนับสนุนด้านการใช้กฎหมายควบคู่ไปกับการรณรงค์ 3. การขอการสนับสนุนด้านงบประมาณ 4. การขอการสนับสนุนด้านกิจกรรมการรณรงค์ 5. การประชาสัมพันธ์ 6. การประเมินโครงการ 7. การสร้างกระแสสังคม โดยวิธีการสื่อสารที่ใช้เป็นแบบการสื่อสารสองทาง ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ 3) การสื่อสารกับสาธารณชนของโครงการ "เมาไม่ขับ" มุ่งสื่อสารไปยังกลุ่มคนต่อไปนี้คือ 1. กลุ่มผู้ขับขี่ยานพาหนะ 2. ประชาชนทั่วไป 3. ผู้ขับขี่รถมอเตอร์ไซด์ 4. พนักงานในองค์กรของหน่วยงานที่ร่วมรณรงค์เมาไม่ขับ โดยมีวิธีการสื่อสารไปยังสาธารณชนโดย 1. สร้างกระแสเรียกคนเมาแล้วขับ 2. สร้างฟรีเซนต์เตอร์จากเหยื่อเมาแล้วขับ 3. ใช้โบว์ฟ้าเป็นสัญลักษณ์ในการรณรงค์ 4. จัดงานแถลงข่าว 5. ใช้สื่อทุกช่องทาง 6. จัดนิทรรศการให้ความรู้แก่ประชาชน 7. จัด

กิจกรรมในย่านสถานบันเทิงและหอซิด 8. จัดกิจกรรม
ช่วงเทศกาล 9. จัดกิจกรรมตามโรงเรียนต่างๆ

ชื่อเรื่อง	การศึกษาบทบาทและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่ยานยนต์
ผู้แต่ง	กมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย/สำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษาบทบาทและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่ยานยนต์ในผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ใน 2 กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล โดยการสัมภาษณ์และสังเกตแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจ 159 นาย พบว่า เกือบทั้งหมดมีความเข้าใจและคิดเห็นต่อโครงการเมาไม่ขับที่ถูกต้อง ร้อยละ 70 เห็นว่าการตรวจจับผู้ขับขี่ขณะมีเมามากอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่อง มีผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุ และร้อยละ 24 ไม่มีการดำเนินคดีกับผู้มีเมามากอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีผลต่ออุบัติเหตุ และร้อยละ 24 ไม่มีการดำเนินคดีกับผู้เมาสุรา การตรวจจับจะใช้การสังเกตจากท่าทางร้อยละ 60 ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติคือ ขาดงบประมาณร้อยละ 77 มีความยุ่งยากของขั้นตอนการดำเนินคดี และขาดกำลังคน ร้อยละ 40.3 และ 39 ตามลำดับ อีกร้อยละ 30 เห็นว่าเป็นระบบเส้นสาย สิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนคือ นโยบายที่ชัดเจน กฎหมายที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการจับกุมและงบประมาณ สำหรับการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจำนวน 105 คน พบว่า ร้อยละ 90 มีความเข้าใจต่อโครงการที่ถูกต้อง มีร้อยละ 29 ที่ทราบระดับแอลกอฮอล์ที่ผิดกฎหมาย และควรรีบไปอนุญาตขับขี่ และดักเตือนจนกว่าจะหายเมา ร้อยละ 59 และ 49 ตามลำดับ การตรวจคนเมาส่วนใหญ่มุ่งเป็นการชกประวัติดีเกี่ยวกับการดื่มร้อยละ 74 หรือสังเกตท่าทางเมาสุรา ร้อยละ 79 ดมกลิ่นสุรา

ร้อยละ 58 มีการตรวจด้วยเครื่องมือร้อยละ 33 สำหรับผู้บาดเจ็บที่ไม่รู้สีกตัว จะใช้วิธีการเจาะเลือดตรวจร้อยละ 68 การตรวจปัสสาวะ ร้อยละ 4 ร้อยละ 60 มีการบันทึกการเมาสุรา สิ่งที่ต้องการสนับสนุนในการดำเนินงาน คือ เครื่องมือการตรวจ การตรวจความรู้ทางกฎหมาย และการกำหนดนโยบายของโรงพยาบาลในการปฏิบัติ

ชื่อเรื่อง	การนำนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุจราจรไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการเมาไม่ขับในเขตกรุงเทพมหานคร ของกองบังคับการตำรวจจราจร
ผู้แต่ง	ณรงค์กร พรหมประสิทธิ์
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการนำนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุจราจรไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการเมาไม่ขับในเขตกรุงเทพมหานครของกองบังคับการตำรวจจราจร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุจราจรตามโครงการเมาไม่ขับไปสู่การปฏิบัติ เพื่อศึกษาผลกระทบของการนำนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุจราจรตามโครงการเมาไม่ขับไปสู่การปฏิบัติ โดยศึกษาจากประชากรศึกษาในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และกลุ่มประชาชนผู้จับขังรถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการนำนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุจราจรตามโครงการเมาไม่ขับไปสู่การปฏิบัติ ลำดับแรกคือ ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ รองลงไปคือการขาดแคลนงบประมาณและการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ตามลำดับ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การซึ่งประกอบไปด้วยบุคลากร โครงสร้างขององค์การ สถานที่ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ / เครื่องมือเครื่องใช้ และปัจจัยด้านการพัฒนาองค์การซึ่งประกอบไปด้วยภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม ความผูกพัน

และการยอมรับการมีส่วนร่วม และการจงใจเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุจราจรตามโครงการเมาไม่ขับไปสู่การปฏิบัติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลกระทบจากการนำนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุจราจรตามโครงการเมาไม่ขับไปสู่การปฏิบัติ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อต้องขับขี่ยานพาหนะ และประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนำนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุจราจรตามโครงการเมาไม่ขับไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การประชาสัมพันธ์ให้ทราบนโยบายและประสิทธิผลของโครงการเมาไม่ขับ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองนโยบาย "เมาไม่ขับ" ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในอำเภอเบตง จังหวัดเบตง
ผู้แต่ง	ทศพร อุทธิเสน และคณะ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัย สุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองต่อวิธีการณรงค์ตามนโยบาย “เมาไม่ขับ” ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในอำเภอเบตง จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง จากผู้ที่มีประวัติการดื่มสุราสามารถ ขับขี่รถจักรยานยนต์ได้ ตอบคำถามได้ และไม่อยู่ในขณะดื่มสุราหรือหลังการดื่มสุรา จำนวน ๒๐๐ คน ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลตำบลเบตง ในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ตั้งแต่วันที่ ๑-๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ ผลการวิจัย พบว่า เพศและความชัดเจนของการณรงค์ตามนโยบาย “เมาไม่ขับ” ของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับการตอบสนองนโยบาย “เมาไม่ขับ” ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในอำเภอเบตง จังหวัดยะลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๕๕ ($p < .๐๕$) ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองนโยบาย “เมาไม่ขับ” ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในอำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ชื่อเรื่อง	การนำนโยบายการบังคับใช้กฎหมายห้ามผู้ขับขี่ขับรถในขณะเมาสุราไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร
ผู้แต่ง	อภิชัย ศรีพิณเพราะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความสำเร็จในการนำนโยบายการบังคับใช้กฎหมายห้ามผู้ขับขี่ขับรถในขณะเมาสุราไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร จากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการบังคับใช้กฎหมายห้ามผู้ขับขี่ขับรถในขณะเมาสุราในเขตกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ 3) แนวทางการนำนโยบายการบังคับใช้กฎหมายห้ามผู้ขับขี่ขับรถในขณะเมาสุราไปปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย

กลุ่มประชากรในการวิจัย เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีหน้าที่ในการปฏิบัติตามนโยบายการบังคับใช้กฎหมายห้ามผู้ขับขี่ขับรถในขณะเมาสุราไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร จำนวน 312 นาย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางการพิจารณาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามทฤษฎีของ Krejcie, R.V. และ Morgan, D.W. ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 นาย ทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ด้านข้อมูลส่วนประทวน มีอายุระหว่าง 31-39 ปี มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี บุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้น มีสถานภาพ

สมรส รายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท รับราชการในสังกัดกองบังคับการตำรวจจราจรในช่วง 1-8 ปี เคยปฏิบัติหน้าที่ในการตั้งจุดตรวจแอลกอฮอล์มานาน 1-4 ปี ระดับความสำเร็จในการนำนโยบายการบังคับใช้กฎหมายห้ามผู้ขับขี่ขับรถในขณะเมาสุราไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจรอยู่ในระดับสูง ทั้งในประเด็นด้านความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอในการปฏิบัติตามนโยบายด้านความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น ปราศจากปัญหา และด้านการก่อให้เกิดผลที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย (2) ด้านปัจจัยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ กระบวนการในการสื่อสารข้อความอยู่ในระดับสูงมาก สมรรถนะองค์การ อยู่ในระดับสูง และการสนับสนุนของผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ กับระดับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่ากระบวนการในการสื่อสารข้อความมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับปานกลาง ($R = 0.462$) ด้านสมรรถนะองค์การมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับค่อนข้างสูง ($R = 0.754$) และด้านการสนับสนุนจากผู้ปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับค่อนข้างสูง ($R = 0.705$) (4) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย พบว่าในการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญในการกำกับ ดูแลการปฏิบัติตามนโยบาย มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมีการประเมินผลการปฏิบัติ มีการสร้างความพร้อมในด้านสมรรถนะองค์การในการปฏิบัติตามนโยบาย โดยเฉพาะในด้านเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ ความรู้และความชำนาญในการใช้เครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่ ควรมีการปรับปรุงกฎหมายใน

เรื่องอำนาจการตรวจวัดแอลกอฮอล์ผู้ขับขี่รถของเจ้าหน้าที่ให้มีความชัดเจนมีมาตรการในการดำเนินการกับผู้ขับขี่ที่ไม่ยอมทำการตรวจวัดแอลกอฮอล์ และปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสม ทำให้ประชาชนเกรงกลัวกฎหมาย

ฝึกอบรมการใช้เครื่องมือตรวจจับผู้ขับขี่ที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์และรณรงค์โครงการเมาไม่ขับ

ชื่อเรื่อง	การประเมินผลโครงการเมาแล้วขับ จับจริงจริง เขตเทศบาลนครขอนแก่น 2547
ผู้แต่ง	ศิริกุล กุลเลียบ, พินกฤษณ์ วิชญะชีวินทร์, กัญญา วังศรี
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปผู้บริหาร

อุบัติเหตุจราจรเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งปริมาณและความรุนแรง ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมากในแต่ละปี

ในจังหวัดขอนแก่น พบว่าอัตราการตายจากอุบัติเหตุจราจรทางบกสูงเป็นอันดับ 3 ของจังหวัดมาตลอด ในปี 2542 พบว่าอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรเป็นอันดับที่ 3 อัตรา 25.8 /แสนประชากรและจากทะเบียนผู้ป่วยอุบัติเหตุจราจรของโรงพยาบาลขอนแก่น พบว่าผู้ขับขี่ฯ ที่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรทางบกส่วนใหญ่เกิดในเขตเทศบาลนครขอนแก่นจากข้อมูลดังกล่าวคณะอนุกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจราจรขอนแก่นจึงวางแผนลดอุบัติเหตุจราจรทางบกจากการดื่มสุราของผู้ขับขี่ในเขตเทศบาลขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกที่มีสาเหตุจากการดื่มสุราในเขตเทศบาลขอนแก่น วิธีการดำเนินงานแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนที่ 1 เป็น การศึกษาวิจัยกลวิธีการลดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุราของผู้ขับขี่ยานยนต์ในช่วงเดือนธันวาคม 2543- มกราคม 2545 ส่วนที่ 2 นำผลการวิจัยมาดำเนินการเพื่อลดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุราของผู้ขับขี่ยานยนต์ในโครงการ “เมาไม่ขับ จับจริงจริง” ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นในช่วงเดือนมกราคม 2545 – 31

ธันวาคม 2547 โดยใช้หลักการประชาสัมพันธุ์ให้สาธารณชนทราบพร้อม การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงานในปี 2547 พบว่า

ตรวจพบผู้ขับขี่ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เกิน 50 mg% ถึงร้อยละ 63 ของผู้ขับขี่ที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ซึ่งไม่แตกต่างจากปี 2546 และพบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์เหมือนทุกๆ ปี อัตราการเกิดอุบัติเหตุจราจรต่อแสนประชากรในเขตเทศบาลนครขอนแก่นลดลง 23.8 ต่อแสนประชากรจากปี 2546 อัตราการบาดเจ็บลดลง 373.8 ต่อแสนประชากร แต่อัตราเสียชีวิตเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ถึง 24.1 แสนประชากรอัตราผู้บาดเจ็บที่ดื่มสุราลดลงร้อยละ 3.6 ของผู้บาดเจ็บทั้งหมดจากปี 2546 อัตราผู้บาดเจ็บที่เป็นผู้ขับขี่และดื่มสุราลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 1.9 ของผู้บาดเจ็บที่เป็นผู้ขับขี่และดื่มสุรา อัตราผู้เสียชีวิตที่เป็นผู้ขับขี่และดื่มสุราลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 2.8 ของผู้เสียชีวิตทั้งหมด และอัตราผู้เสียชีวิตที่เป็นผู้ขับขี่และดื่มสุราเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 ของผู้บาดเจ็บที่เป็นผู้ขับขี่และดื่มสุราจากปี 2546

สรุป แม้ว่าจะดำเนินการอย่างเข้มข้น ก็ยังพบว่าผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตสูงมาก แม้ว่าจะมีผู้ขับขี่ที่ดื่มสุราลดลงบ้างแต่ก็ยังเป็นปัญหาอยู่ จำเป็นที่จะต้องดำเนินการด้านกฎหมายให้เข้มข้นยิ่งขึ้นและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเหมือนเป็นงานปกติของตำรวจก็จะช่วยให้ปัญหาเหล่านี้ลดลงได้

ชื่อเรื่อง	การเปิดรับข่าวสารการรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมีเมฆของผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่ง
ผู้แต่ง	อิสริย์ ศรีจักรวาท
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร การรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมีเมฆของผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังและการเปิดรับข่าวสาร การรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมีเมฆของผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่ง รวมทั้งความแตกต่างระหว่างภูมิหลังของผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่ง ต่อการเปิดรับข่าวสารการรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมีเมฆด้วย นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างภูมิหลังของผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่งต่อความรู้เรื่องกฎหมาย และโทษภัยของการขับรถขณะมีเมฆของผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่ง รวมทั้งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการรณรงค์ต่อต้าน การขับรถขณะมีเมฆ กับความรู้เรื่องกฎหมายและโทษภัยของการขับรถขณะมีเมฆของผู้ประกอบการอาชีพขับรถบรรทุกขนส่ง อีกด้วย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ภาคตัดขวาง (cross-sectional study) โดยวัดผลครั้งเดียว (one shot case study) ผู้วิจัยได้เลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่งที่สังกัดบริษัทรับจ้างขนส่งสินค้า ที่เป็นสมาชิกสมาคมขนส่งแห่งประเทศไทย จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) จากจำนวน

ทั้งสิ้น 38,000 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการนำแบบสอบถาม (questionnaire) ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยด้านภูมิหลังพบว่า ภูมิหลังด้านระดับอายุ ที่กลุ่มตัวอย่างมีมากที่สุดคือ อยู่ในช่วง 26-35 ปี จบการศึกษาปีที่ 4-6 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001 บาทขึ้นไป ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้ารับรถบรรทุกขนส่งสินค้าให้กับบริษัท ต้นสังกัดคือ ช่วงเวลาระหว่าง 10.00-13.00 น. และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับรางวัลหรือลงโทษ ในการขับรถขนส่งจากบริษัทต้นสังกัด

ในส่วนของการเปิดรับข่าวสารณรงค์ค์ต่อการขับรถขณะมีเมานั้น พบว่าเมื่อพิจารณาโดยรวมทุกประเภทแล้ว กลุ่มตัวอย่างจะมีความถี่ในการเปิดรับสื่อมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายสื่อพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารณรงค์ค์ต่อการขับรถขณะมีเมามากที่สุดจากสื่อโทรทัศน์ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังสามารถยกตัวอย่างชุดโฆษณาประชาสัมพันธ์การณรงค์ค์ต่อการขับรถขณะมีเมมา ได้อย่างน้อย 1 ตัวอย่างขึ้นไป โดยชุดโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยกตัวอย่างได้คือ ภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ชุด “ซ่า”

สำหรับความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และโทษภัยของการขับรถขณะมีเมมา โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีเกณฑ์ความรู้ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนความรู้มากที่สุดกับข้อความที่ว่า “การดื่มเครื่องดื่มสุราแล้วขับรถมีความผิดทางกฎหมาย” “การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ความสามารถในการขับขี่ยานพาหนะลดลง” และ “เมมาแล้วขับทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน”

ในส่วนของการความคิดเห็นนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับรถขณะมีเมมา โดยรวมแล้วอยู่ในระดับดีมาก โดยข้อความที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือข้อความที่ว่า “การที่จะส่งของได้ทันตามเวลาที่กำหนดควรดื่มเหล้า เพื่อการตัดสินใจดีขึ้น ขับรถได้เร็วขึ้น”

ในด้านพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการขับรถขณะมีเมมานั้น กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการขับรถขณะมีเมมาโดยรวมแล้วอยู่ในระดับดีมาก โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการขับรถขณะมีเมมาที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติมากที่สุดคือ “ท่านไม่ขับรถขณะมีเมมา ตระหนักว่าไม่ปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น”

การทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. ภูมิหลังของประชากร ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารณรงค์ค์ต่อการขับรถขณะมีเมมาแตกต่างกัน
2. ภูมิหลังของประชากร ได้แก่ สถานภาพการสมรส ระดับรายได้ และการได้รับรางวัลหรือลงโทษจากบริษัทต้นสังกัดแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารณรงค์ค์ต่อการขับรถขณะมีเมมาไม่แตกต่างกัน
3. ภูมิหลังของประชากร ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส และระดับรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะมีความรู้เรื่องกฎหมายและโทษภัยของการขับรถขณะมีเมมาต่างกัน
4. ภูมิหลังของประชากร ได้แก่ ระดับการศึกษา และการได้รับรางวัลหรือลงโทษจากบริษัทต้นสังกัดแตกต่างกัน จะมีความรู้เรื่องกฎหมายและโทษภัยของการขับรถขณะมีเมมาไม่แตกต่างกัน
5. ภูมิหลังของประชากร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และการได้รางวัลหรือลงโทษจากบริษัทต้นสังกัดแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการขับรถขณะมีเมมาแตกต่างกัน
6. ภูมิหลังของประชากร ได้แก่ ระดับรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการขับรถขณะมีเมมาไม่แตกต่างกัน
7. ภูมิหลังของประชากร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ระดับรายได้ต่อเดือน

และการได้รางวัลหรือลงโทษจากบริษัทต้นสังกัดแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการขับรถขณะมีเมามาไม่แตกต่างกัน

8. การเปิดรับข่าวสาร การรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมีเมามาจากสื่อต่างๆ โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องกฎหมาย และโทษภัยของการขับรถขณะมีเมามา

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายสื่อแล้วพบว่า สื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับแล้ว มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องกฎหมายและโทษภัยของการขับรถขณะมีเมามา ได้แก่ กิจกรรมรณรงค์ สติกเกอร์ นิตยสาร แผ่นพับ/คู่มือ และป้ายโฆษณาขนาดใหญ่

9. การเปิดรับข่าวสาร การรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมีเมามาจากสื่อต่างๆ โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการขับรถขณะมีเมามา

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายสื่อแล้วพบว่า สื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับแล้วมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการขับรถขณะมีเมามา ได้แก่ ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ กิจกรรมรณรงค์ และป้ายไฟสลับข้อความ

10. การเปิดรับข่าวสาร การรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมีเมามาจากสื่อต่างๆ โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการขับรถขณะมีเมามา

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายสื่อแล้วพบว่า สื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับแล้วมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการขับรถขณะมีเมามา ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สติกเกอร์ นิตยสารและป้ายไฟสลับข้อความ

ชื่อเรื่อง	เมาไม่ขับ จากวันวาน สู่วันนี้ และก้าวไปในวันข้างหน้า
ผู้แต่ง	ปาริชาติ สถาปิตานนท์ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มูลนิธิเมาไม่ขับ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / สำรอง

บทสรุป

ผลจากการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 5 ส่วนใหญ่ คือ

ส่วนที่ 1 ศักยภาพของมูลนิธิเมาไม่ขับในการลดอุบัติเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มูลนิธิเมาไม่ขับเป็นองค์กรที่มีศักยภาพสูงในการสนับสนุนให้เกิดนโยบายด้านการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางจราจรอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีจุดเด่นในเชิง “ต้นทุน” ที่เอื้อต่อกระบวนการประสานงาน กล่าวคือ กลุ่มผู้บริหารมูลนิธิเมาไม่ขับเป็นคณะที่มีความตั้งใจ และให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มที่ หลักฐานจากการสัมภาษณ์ พบว่า กรรมการบริหารส่วนใหญ่ร่วมงานกับมูลนิธิเมาไม่ขับ ตั้งแต่สมัยยังเป็นชมรมเมาไม่ขับ และร่วมมือกันฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ มาด้วยกัน และยังเป็นกลุ่มบุคคลที่มีชื่อเสียงและมีความหลากหลายในเชิงหน้าที่การงาน/บทบาทในสังคม ยิ่งไปกว่านั้นมูลนิธิเมาไม่ขับยังเป็นองค์กรที่เกาะติดกับประเด็นการรณรงค์ลดอุบัติเหตุทางจราจรอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันนำไปสู่การสั่งสมประสบการณ์ ชื่อเสียง และการได้รับการยอมรับจากสาธารณชนในวงกว้าง รวมถึงมีการประสานงานความร่วมมือกับองค์กรพันธมิตรฝ่ายต่างๆ จำนวนมาก และหลากหลายตั้งแต่กลุ่มองค์กรด้านกฎหมาย ประกันภัย คุมประพฤติ สื่อสารมวลชน และองค์กรภาคธุรกิจเอกชน เป็นต้น

จากความเข้มแข็งในเชิงองค์ประกอบพื้นฐาน และกระบวนการประสานความร่วมมือกับพันธมิตรต่างๆ ส่งผลให้มูลนิธิเมาไม่ขับมีผลงานที่ปรากฏเด่นชัดใน 3 ประการคือ 1) การผลักดันนโยบาย/กฎหมาย และการสนับสนุนเกิดการการบังคับใช้นโยบาย/กฎหมาย 2) การพัฒนาเครือข่ายเหยื่อ และ 3) การสร้างการรับรู้ ค่านิยม และการสนับสนุนนโยบายต่างๆ ที่เอื้อต่อการลด อุบัติเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่อย่างไรก็ตาม ภาระงานในความรับผิดชอบของมูลนิธิเมาไม่ขับขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในขณะที่บุคลากรของมูลนิธิได้มีได้มีการขยายตัวตาม “สัดส่วน” ของภาระงานที่เพิ่มขึ้น จากสภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้มูลนิธิต้องมีจุดอ่อนในด้านการ จัดสรรเวลาสำหรับการจัดการภารกิจพื้นฐานภายใน องค์การ

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของมูลนิธิ เมาไม่ขับในการดำเนินมาตรการสนับสนุนให้เกิดการลด อุบัติเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคต

ผลการวิจัยครั้งนี้นำไปสู่ข้อเสนอแนะเมาไม่ขับ ในการกำหนดบทบาทของมูลนิธิเมาไม่ขับในการดำเนิน มาตรการสนับสนุนลดอุบัติเหตุจากการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ดังต่อไปนี้

1. มูลนิธิเมาไม่ขับควรกำหนดบทบาทหลักในการเป็น “ผู้เชื่อมประสาน” และ “ผู้สนับสนุนสื่อ”
2. มูลนิธิเมาไม่ขับควรพิจารณาความเป็นไปได้ การจัดวางระบบบุคลากรและระบบเอกสารให้สอดคล้อง กับการเติบโตอย่างรวดเร็วขององค์กร และเพิ่มความถี่ในการ จัดประชุมคณะกรรมการบริหารมูลนิธิเมาไม่ขับ และ พันธมิตร

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการ ดำเนินการผลักดันนโยบาย/กฎหมาย และการบังคับใช้ นโยบาย/กฎหมายในอนาคต ดังนี้

1. การดำเนินการต่อไปประเด็นสืบเนื่อง โดย ประสานความร่วมมือกับพันธมิตรในการผลักดัน

มาตรการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ การตรวจวัดระดับ แอลกอฮอล์ การปรับเปลี่ยนระดับแอลกอฮอล์ในเลือด สำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะสาธารณะและประเภทบุคคล ทั่วไป ระบบการช่วยเหลือเหยื่อ ระบบการค้นหาและ ลงโทษผู้กระทำผิด การสนับสนุนมาตรการ Total Ban โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

2. การริเริ่มมาตรการใหม่ๆ ในระยะยาว เช่น ความคิดริเริ่มของผู้โดยสารรถยนต์นั่ง/รถจักรยานยนต์ ส่วนบุคคล การเพิ่มค่าประกันอุบัติเหตุ การยึดใบอนุญาต ขับขี่ การเฝ้าระวังและลงโทษร้านค้า การออกแบบให้เกิด กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการ พัฒนาและบริหารเครือข่ายในอนาคต ได้แบ่งเป็น มาตรการระยะยาว และระยะสั้น อาทิ

1. มาตรการในระยะสั้น ได้แก่ การปรึกษาหารือ กับ “ตำรวจ” และองค์กรภาคีต่างๆ เกี่ยวกับแนวทางใน การดำเนินมาตรการสุ่มตรวจ และจับกุมผู้กระทำผิดทาง การจราจรอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในลักษณะที่คล่องตัวมากขึ้น, การพัฒนาระบบการสุ่ม ตรวจควบคุมคู่ไปกับการให้ข้อมูลด้านกฎหมายแก่ผู้ขับขี่ ยานพาหนะ, การประสานความร่วมมือกับพันธมิตรต่างๆ โดยเฉพาะพันธมิตรภาคธุรกิจ และสื่อมวลชนใน การสนับสนุนกระบวนการนำมาตรการทางกฎหมายไปสู่ การปฏิบัติ, การสนับสนุนด้านการพัฒนาศักยภาพของ คณะทำงาน, การทบทวนการทำงานกับเครือข่ายเยาวชน/ คณาจารย์, การเรียนรู้จากองค์กรที่มีประสบการณ์ใน การทำงานด้านเครือข่าย, การกำหนดคดึกาให้ชัดเจนใน การให้การสนับสนุน/ไม่สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของ เครือข่าย และการสนับสนุนการขยายเครือข่ายเหยื่อเมา แล้วเข้าไปในระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด

2. มาตรการระยะยาว ได้แก่ การสนับสนุนให้ การเกิดการพัฒนาความร่วมมือในระดับพื้นที่ระหว่าง เครือข่ายเหยื่อ ตำรวจ และสำนักงานควบคุมประพฤติ

อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง และการสนับสนุน การดำเนินการพัฒนาเครือข่ายใหม่ๆ

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการ สร้างการรับรู้ และการปรับเปลี่ยนค่านิยม/พฤติกรรม สุขภาพเกี่ยวกับการไม่ซั้บซั้ยานพาหนะภายหลังการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีมาตรการดังนี้

1. มาตรการในระยะสั้น ได้แก่ การออกแบบ ระบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเรียกร้อง กฎหมายใหม่ๆ , การให้ความสำคัญกับการเรียกร้องผ่าน สื่อในช่วงเวลาที่มีข่าวในสื่อมวลชนเกี่ยวกับ “เมาแล้ว ซั้บ”, การสนับสนุน “ให้เครือข่ายเหยื่อ” ทำหน้าที่เป็น แกนหลักเพื่อสร้างการรับรู้แก่สาธารณชนในวงกว้าง, การ เปิดประเด็นใหม่ๆ ในการสร้างการรับรู้แก่สาธารณชน, การประสานงานกับพันธมิตรในการขยายประเด็น, การหลีกเลี่ยงการนำเสนอบางประเด็นสู่สาธารณชน, การประสานความร่วมมือกับสื่อมวลชนและพันธมิตร ต่างๆ ในการพัฒนาประเด็นในการสร้างการรับรู้กับ สาธารณชน, การสร้างการรับรู้/สำนึกกับกลุ่มเฉพาะ (กลุ่ม ผู้กระทำผิดฐานเมาแล้วซั้บ) และการสร้างการรับรู้กับ เฉพาะเกี่ยวกับ “ระดับความเมา”

2. มาตรการในระยะยาว ได้แก่ การจัดระบบ การพัฒนาและการเผยแพร่สื่อ, การระดมทุนความร่วมมือ กับพันธมิตร, การสนับสนุนการพัฒนาสื่อโดยกลุ่มต่างๆ , การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายใหม่ๆ , การร่วมมือกับกลุ่มเอเจนซี่โฆษณาและการเข้าถึงกลุ่มนักดื่ม

ชื่อเรื่อง	โครงการความร่วมมือเพื่อลด อุบัติเหตุจากการซั้บซั้ยานพาหนะ ขณะมีนเมา
ผู้แต่ง	นิกร มังกรทอง
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุจากการจราจรนับวันจะเป็นปัญหาใหญ่ที่ ก่อให้เกิดความสูญเสีย ทั้งในแง่ของทรัพย์สินและชีวิตมากขึ้น เป็นลำดับ แม้จะได้มีการณรงค์และกวดขันจับกุมผู้ที่ทำ ผิดกฎหมายอยู่แล้วก็ตาม สาเหตุใหญ่ ๆ ของอุบัติเหตุต่าง ๆ มาจากการซั้บรถขณะมีนเมาสุรา การแก้ปัญหาอาจจะมีทั้ง การสร้างความตระหนักให้กับประชาชนทั่วไป และการ ดำเนินการที่เป็นไปตามกฎหมายซึ่งต้องมีการทำงาน ร่วมกันอย่างจริงจังของหลายฝ่าย ตั้งแต่การณรงค์ การตรวจจับ การสอบเทียบเครื่องมือวัด และที่สำคัญที่สุด คือ จะต้องมึ้ขีดความสามารถในการผลิตอุปกรณ์และ เครื่องตรวจวัดที่ได้มาตรฐานแต่ราคาไม่แพง เพื่อให้ ครอบคลุมอย่างครบวงจร

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัย 3 ปี ที่ดำเนินการ โดยห้องปฏิบัติการวิจัยฟิสิกส์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีเป้าหมายหลักอยู่ที่การ ศึกษาวิจัยและพัฒนาสร้างหัววัดไอแอลกอฮอล์ สร้าง เครื่องตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจ ซึ่งปัจจุบัน อุปกรณ์เหล่านี้ล้วนต้องนำเข้าจากต่างประเทศทั้งสิ้น แล้ว นำมาร่วมรณรงค์ตลอดจนพัฒนาเทคนิควิธีและศักยภาพ ของการป้องปราบเพื่อลดปัญหาที่เกิดจากเมาแล้วซั้บใน เขตภาคเหนือรอบๆ จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิจัยมาในปีแรกทางห้องกรวิจัย สามารถพัฒนาอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดแอลกอฮอล์ออกมาได้ 2 แบบ คือ แบบพกพา (มช. 04) ที่สามารถตรวจวัดผลให้ทราบอย่างรวดเร็วว่าผู้ถูกตรวจสอบมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กำหนดไว้หรือไม่ และแบบตั้งโต๊ะ (มช. 05) สามารถตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ที่มีในระดับน้อยๆ เหมาะสำหรับใช้ตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของพนักงานขับรถต่างๆ ที่อาจมีแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ แม้ว่าพนักงานขับรถจะดื่มสุรามาแล้วมากกว่า 12 ชั่วโมงเครื่องก็ยังสามารถตรวจพบได้ ซึ่งเมื่อนำเครื่องมือดังกล่าวดังกล่าวไปตรวจทั้งในสถานศึกษาและบริษัทเอกชนต่าง ๆ พบว่าได้รับการตอบรับที่ดี โดยที่เครื่องมือดังกล่าวมีการทำงานได้ทัดเทียมกับอุปกรณ์ที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ และเมื่อนำมาตรวจกับสถานศึกษาและผู้ประกอบการก็ได้รับการยอมรับ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและเข้าใจถึงพิษภัยและโทษที่เกิดจากการดื่มสุราเกินกำหนดในขณะที่ขับขี่ยานพาหนะ

ชื่อเรื่อง	ลดอุบัติเหตุทางถนนจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปี พ.ศ. 2550
ผู้แต่ง	มูลนิธิเมาไม่ขับ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุป

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน ที่มูลนิธิเมาไม่ขับได้เสนอไว้ต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้แก่

1. เพื่อผลักดันให้เกิดมาตรการและกฎหมายใหม่ๆ สำหรับควบคุมคนเมาไม่ให้นำมาขับขี่ยานพาหนะรวมทั้งสนับสนุนให้มีการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวดและต่อเนื่อง
2. เพื่อให้มีเครือข่ายที่สามารถดำเนินงานเรื่องเมาไม่ขับ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศให้ได้มากที่สุด
3. เพื่อสร้างกระแสการรับรู้เรื่องเมาไม่ขับให้คงอยู่ตลอดปี และทำให้ประชาชนไม่ยอมรับและรังเกียจพฤติกรรมเมาแล้วขับ
4. เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุราและอุบัติเหตุ สำหรับนำมาใช้เป็นฐานของการดำเนินงานโครงการ

กิจกรรมที่ดำเนินการ

1. จัดกิจกรรมเพื่อผลักดันให้เกิดมาตรการและกฎหมายใหม่ๆ และการบังคับใช้กฎหมายควบคุมคนเมาไม่ให้ออกมาขับขี่ยานพาหนะ จำนวน 7 ครั้ง (ผลักดันกฎหมายหรือมาตรการใหม่ๆ 3 ครั้ง สนับสนุนการบังคับ

ใช้กฎหมาย 12 ครั้ง)

2. จัดกิจกรรมสนับสนุนการสร้างเครือข่ายเมาไม่ขับให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จำนวน 50 ครั้ง
3. จัดกิจกรรมสร้างกระแสการรับรู้เรื่องเมาไม่ขับให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง และสร้างกระแสให้ประชาชนไม่ยอมรับและรังเกียจพฤติกรรมเมาแล้วขับ จำนวน 4 ครั้ง
4. จัดกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุราและอุบัติเหตุ จำนวน 2 ครั้ง
5. จัดกิจกรรมเสริมสร้างบุคลากรของมูลนิธิเมาไม่ขับให้มีศักยภาพในการทำงาน จำนวน 5 ครั้ง

ผลลัพธ์ที่ต้องการในการดำเนินโครงการ

1. มีกฎหมายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการลดอุบัติเหตุและควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. มีการบังคับใช้กฎหมายจับกุมผู้ขับขีเมาแล้วขับอย่างต่อเนื่อง
3. เครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับมีการพัฒนาศักยภาพที่เข้มแข็งขึ้น
4. มีการผลักดันให้มีการนำร่องจังหวัดเมาไม่ขับขึ้นเป็นจังหวัดแรกในประเทศไทย
5. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ลดอุบัติเหตุในองค์กรของตนเองเพิ่มมากขึ้น
6. กิจกรรมรณรงค์มีอย่างต่อเนื่องและมีหน่วยงานจำนวนมากเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ
7. เกิดความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
8. มีการผลักดันประกาศให้วันเข้าพรรษาเป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติ
9. บุคลากรของมูลนิธิเมาไม่ขับมีความสุขในการทำงาน

10. ลดสถิติตัวเลขความสูญเสียจากอุบัติเหตุ
จราจรโดยรวม

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง

1. มาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลดอุบัติเหตุและควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้รับการตอบสนองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาเพื่อแก้ไขเสนอต่อรัฐบาล 2 ฉบับ ร่างแก้ไข พ.ร.บ. จราจรทางบก ปี พ.ศ. 2522 โดยกระทรวงยุติธรรมและสำนักงานอัยการสูงสุด โดยมีผลบังคับใช้แล้ว ได้แก่ การเพิ่มโทษผู้ที่เมาแล้วขับและการลงโทษผู้ที่โทรแล้วขับ

2. กฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้รับการตอบสนองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาและระดมความคิดเห็นอันจะนำไปสู่การออกเป็นกฎหมายใหม่จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ ร่าง พ.ร.บ. ผู้ประกอบรถขนส่งสาธารณะหรือกฎกระทรวงว่าด้วยผู้ขับขี่รถสาธารณะ ให้มีแอลกอฮอล์ในขณะขับขี่เท่ากับศูนย์มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์

3. เตรียมเสนอออกมาตรการห้ามร้านค้าในบริเวณที่พักรถมอเตอร์เวย์และร้านค้าในทางด่วนขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วประเทศถือเป็นนโยบายในการตรวจวัดผู้ขับขี่ที่เมาสุราอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

5. นายกรัฐมนตรีจะนำเรื่องวันเข้าพรรษาเป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติเข้าไปหารือในคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศก่อนหมดวาระ

6. เครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับมีการพัฒนาศักยภาพในการทำงานเชิงรุกมากขึ้น มีการขยายพื้นที่การทำงาน ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหลายพื้นที่ อาทิเช่น เครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับจังหวัดชลบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสกลนคร จังหวัดหนองคาย ฯลฯ

7. เกิดโครงการนำร่องจังหวัดเมาไม่ขับขึ้นเป็นจังหวัดแรกในประเทศไทย (จังหวัดนนทบุรี)

8. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนมีส่วนร่วมมีอรรถรงค์ลดอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น โดยพิจารณาได้จากรายชื่อหน่วยงานที่เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่าย ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2550 รวมทั้งสิ้นกว่า 400 หน่วยงาน กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการกว่า 1 ล้านคนทั่วประเทศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินโครงการ

1. สถานการณ์การเมืองไม่นิ่งส่งผลต่อร่างกฎหมายบางฉบับที่จะนำเสนอต่อสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อาทิเช่น ร่าง พ.ร.บ.จราจร ผู้ขับขี่การตรวจแอลกอฮอล์ให้ถือว่าเมา ซึ่งล่าช้าและอาจไม่ทันในรัฐบาลชุดนี้

2. พรรคการเมืองที่เสนอตัวเป็นทางเลือกให้กับประชาชนไม่มีนโยบายเรื่องการลดอุบัติเหตุจราจรที่แน่ชัด และระดับแกนนำก็ไม่สนใจ

แนวทางการแก้ไขปัญหา

1. สร้างกระแสการรณรงค์อย่างต่อเนื่องตลอดปี โดยไม่คำนึงถึงสถานการณ์ทางการเมือง

2. ผลักดันผ่านทุกพรรคการเมืองทั้งที่เป็นฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านให้นานโยบายเรื่องการลดอุบัติเหตุจราจรขึ้นมาเป็นวาระแห่งชาติ

ชื่อเรื่อง	การประเมินผลสื่อเพื่อ การประชาสัมพันธ์มูลนิธิเมาไม่ขับ
ผู้แต่ง	สรลลสม พัฒนะกุหา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การประเมินผลสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์มูลนิธิเมาไม่ขับ” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์มูลนิธิเมาไม่ขับ (2) เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อข้อมูลข่าวสารจากสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์มูลนิธิเมาไม่ขับ และ (3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์มูลนิธิเมาไม่ขับ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียว และให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้กรอกเอง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้แก่กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน จากพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 5 เขต ได้แก่ เขต บางคอแหลม ดินแดง สะพานควาย ราชเทวี และสาทร

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 57.5 และเพศหญิงร้อยละ 42.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 25 -31 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนคือ 10,001-15,000 บาท

ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อค่อนข้างน้อย ไม่เคยเปิดรับสื่อเลยมากที่สุด ได้แก่ สื่อวิทยุทัศน์ (ร้อยละ 39.5)

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทแผ่นพับมูลนิธิเมาไม่ขับร้อยละ (65.5) สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทโปสเตอร์หรือหลวงพ่อกุณที่มีข้อความว่า “เมาไม่ขับเด้อ” (ร้อยละ 44.75) สื่อเว็บไซต์ (ร้อยละ 80.5) สื่อสนับสนุนประเภทหมวกเมาไม่ขับ สื่อสนับสนุนประเภทเมาไม่ขับ สื่อสนับสนุนประเภทประเภทรถน้ำดื่มเมาไม่ขับ (ร้อยละ 61.5) สื่อสนับสนุนประเภทแผ่นป้ายทองคำหมุดทอง (ร้อยละ 67) สื่อวิทยุสวพ 91. (ร้อยละ 34.25) สื่อวิทยุเพลงเมาไม่ขับที่ขับร้องโดยแอดคาราบาว (ร้อยละ 48) สื่อบุคคลประเภทการบรรยายจากเจ้าหน้าที่มูลนิธิเมาไม่ขับ (ร้อยละ 71.75) และสื่อบุคคลประเภทคนรู้จักมาบอกต่อ (ร้อยละ 37)

สำหรับความถี่ในการเปิดรับ 1-2 วันต่อสัปดาห์มากที่สุด ได้แก่ สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสติ๊กเกอร์เมาไม่ขับ (ร้อยละ 33) สื่อยืดเมาไม่ขับ (ร้อยละ 33) สื่อกิจกรรมปีใหม่ไปให้ถึง (ร้อยละ 40.25) สื่อกิจกรรมสงกรานต์ร่วมใจไปให้ถึง (ร้อยละ 32) สื่อกิจกรรมเมาไม่ขับช่วงตรุษจีน (ร้อยละ 35.25) สื่อวิทยุทางสถานีวิทยุ จส.100 (ร้อยละ 33) ได้รับความถี่ 3-4 วันต่อสัปดาห์มากที่สุด ได้แก่ สื่อสนับสนุนประเภทป้ายติดรถยนต์เมาไม่ขับ (ร้อยละ 32.5)

สื่อโทรทัศน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักสารคดีเรื่องเหยื่อบริสุทธิ์ออกอากาศทางรายการเจาะใจ ออกอากาศช่อง 5 และรายการคืนนี้กับสายสวรรค์ ออกอากาศทาง TITV คิดเป็นร้อยละ 75.8 และ 69.8

ด้านการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์เมาไม่ขับ พบว่าความถี่ในทุกด้านเหมือนกันคือ ความถี่ 1-2 วัน / สัปดาห์มากที่สุด และ 3-4 วัน / สัปดาห์ รองลงมา โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ ด้านปัญหาอุบัติเหตุจราจรอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 43.25) ด้านปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย (ร้อยละ 47.5) ด้านตรวจจับจับขัณฑ์ยานพาหนะที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกินขนาด (ร้อยละ 47.25) ด้านปัญหาอุบัติเหตุจราจรในประเทศไทย

(ร้อยละ 42.25) ด้านผลกระทบต่อชีวิตของกลุ่มเหยื่อเมาแล้วขับหลังจากเกิดเหตุอันเนื่องมาจากการกระทำผิดฐานขับขี่ยานพาหนะภายหลังการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 47.25) ด้านการลงโทษปรับผู้กระทำผิดฐานขับขี่ยานพาหนะภายหลังการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 45) ด้านการลงโทษบุคคลที่มีชื่อเสียจากการกระทำผิดฐานขับขี่ยานพาหนะภายหลังการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 54.75) ด้านการลงโทษคุมประพฤติผู้กระทำผิดฐานขับขี่ยานพาหนะภายหลังการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 54.75) ด้านกฎหมายเกี่ยวกับระดับปริมาณแอลกอฮอล์ในเส้นเลือดของผู้ขับขี่ยานพาหนะ (ร้อยละ 47.5)

ด้านทัศนคติ เมื่อวิเคราะห์ถึงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์โครงการเมาไม่ขับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อที่ได้รับจากสื่อประชาสัมพันธ์โครงการเมาไม่ขับ โดยเฉพาะข้อมูลที่ว่า การเดินทางโดยยานพาหนะซึ่งผู้ขับขี่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ (ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน 4.61) รองลงมาคือข้อมูลที่ว่า การขับขี่ยานพาหนะภายหลังการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน 4.55)

ด้านพฤติกรรม เมื่อศึกษาถึงพฤติกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ที่ไม่ขับขี่ยานพาหนะ (โดยสำรวจร่วมกับผู้อื่น) 112 คน ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ โครงการเมาไม่ขับ โดยเฉพาะ พฤติกรรมการงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่จะต้องขับรถ (ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน 2.93)

ขณะเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างผู้ขับขี่ยานพาหนะ และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 83 คน ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการเมาไม่ขับ โดยเฉพาะ

พฤติกรรมไม่นำรถส่วนตัวไปเมื่อทราบล่วงหน้าว่าจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน 3.86)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้ขับขี่ยานพาหนะแต่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 204 คน ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการเมาไม่ขับ โดยเฉพาะ พฤติกรรมการงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่จะต้องขับรถ (ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน 3.00)

หมวดที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเมาไม่ขับ

ข้อเสนอแนะส่วนใหญ่มักเกี่ยวข้องกับ การณรงค์และสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์มากขึ้น และให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงบทกฏหมายบทลงโทษแก่ผู้เมาแล้วขับ ไม่ว่าจะเป็นการจับปรับ ยึดใบขับขี่ รวมถึงการรอลงอาญา เพื่อให้ประชาชนตระหนักและสำนึกถึงผลกระทบจากการเมาแล้วขับให้มากขึ้น

หมวดที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ โครงการเมาไม่ขับแตกต่าง

จากผลการทดสอบพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันด้านเพศมีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ โครงการเมาไม่ขับแตกต่างกัน โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

แต่ในส่วนของการแตกต่างกันด้านอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ โครงการเมาไม่ขับแตกต่าง โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีการรับรู้สื่อในระดับที่มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 53-59 ปี มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า หรือเท่ากับ 5,000 บาท

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ โครงการเมาไม่ขับแตกต่าง

จากการทดสอบพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันด้านเพศและการศึกษามีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์โครงการเมาไม่ขับแตกต่างกัน โดยมีความสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่ในส่วนของการแตกต่างกันด้านอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์โครงการเมาไม่ขับแตกต่างกัน โดยมีความสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีการรับรู้สื่อในระดับที่มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 39-4 ปี มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรัฐวิสาหกิจและมีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท

**การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

**ด้านมาตรการและนโยบาย : มาตรการรักษา
และให้การช่วยเหลือโดยเร็ว (การบำบัดรักษา)**

ชื่อเรื่อง	ผู้ติดสุราและผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ในการไฟฟ้านครหลวง
ผู้แต่ง	มุกดา วัฒนกุล
ปีที่พิมพ์	2519
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

จากจำนวนพนักงานการไฟฟ้านครหลวง 8,000 คนเศษ ปรากฏว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการติดสุราหรือป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังอัตราค่อนข้างสูง จึงได้ทำการศึกษาปัญหาเรื่องนี้ โดยการสุ่มตัวอย่างพนักงานที่เคยติดสุราหรือป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง 118 ราย ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ที่เลิกดื่มสุรา 5 ราย และทัศนคติของผู้บังคับบัญชา 35 ราย ทั้งหมดเป็นชาย ส่วนใหญ่สมรสแล้ว และอยู่กินกับภรรยาในลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว การศึกษาครั้งนี้เพื่อหาสาเหตุที่ทำให้พนักงานติดสุราหรือป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังและกระทบกระเทือนที่เกิดขึ้นเนื่องจากปัญหานี้

ผลของการศึกษา พนักงานมีอายุเฉลี่ย 39 ปี มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-7 นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาในภาคกลาง หนึ่งในสามทำงานเป็นเวลา 15-19 ปี ส่วนน้อยร้อยละ 16.95 มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านเป็นของตนเอง ส่วนมากมีความเห็นว่ามีเพื่อนบ้านและสิ่งแวดล้อมชุมชนที่ตนอยู่อาศัยดีพอสมควร รายได้ของพนักงานแต่ละเดือนนับว่าไม่น้อยเมื่อเทียบกับหน่วยงานบางแห่ง แต่พนักงานร้อยละ 81.36 ก็ยังมีหนี้สินเหตุที่ทำให้ดื่มสุรา ส่วนใหญ่พบว่าเกิดจากนิสัยของบุคคล ปัญหาด้านครอบครัวเศรษฐกิจและจากที่ทำงาน หรือเนื่องจากภาวะจิตใจอ่อนแอ พนักงานมีความเห็นเป็นส่วนใหญ่ว่าการดื่มสุราทำให้มีเพื่อนมาก เข้าสมาคมได้ดี ลืมทุกข์ได้ แต่ถ้าดื่มบ่อยๆ ในปริมาณมากเกินไปทำให้ป่วยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง และสิ้นเปลืองเงิน

พนักงานดื่มสุราเมื่ออายุเฉลี่ย 22 ปี เพราะถูกชักชวน อยากทดลอง ต่อมาดื่มเพราะต้องการดื่มด้วยความเคยชิน หรือปฏิเสธคำชักชวนของเพื่อนไม่ได้ ส่วนใหญ่มักดื่มกับเพื่อน ญาติพี่น้อง ในเวลาเม้าพนักงานยอมรับว่าเอะอะไว้วาย แต่ไม่เคยมีเรื่องกับผู้อื่น เมื่อพบผู้อื่นเม้าพนักงานกล่าวว่ารู้สึกสงสาร ละอายแทน คิดว่าตนไม่เป็นเช่นนั้น บางคนเฉย ๆ บางคนสนุกสนานตามไปด้วย

พนักงานจำนวนครึ่งต่อครึ่ง มีความคิดว่าสุราเป็นสิ่งเสพติด และไม่เสพติด พนักงานร้อยละ 33 เห็นว่าตนเลิกดื่มสุราได้ ร้อยละ 40 ไม่แน่ใจ นอกจากนี้เลิกดื่มไม่ได้ ส่วนพนักงานผู้ติดสุราหรือป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง เคยหยุดดื่มสุราเมื่อต้องการจะหยุดเองหรือบางครั้งหยุดเมื่อมีโอกาสพิเศษ หรือเทศกาลต่าง ๆ หรือหยุดเพราะความเจ็บป่วย จำนวนเกินครึ่งของพนักงานเหล่านี้ป่วยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง หรือ โรคแทรกซ้อนอื่น ๆ หรือเกิดอุบัติเหตุ โดยเฉพาะเกี่ยวกับยานพาหนะ ส่วนผลต่อความรู้สึกทางเพศ ร้อยละ 21.19 ยอมรับว่าสุราทำให้ความรู้สึกทางเพศน้อยลง ร้อยละ 5.93 ยอมรับว่าทำให้การตัดสินใจไม่ดี บางส่วนมีความขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทภายในครอบครัว เนื่องจากการดื่มสุรา

พนักงานส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสภาพที่ทำงานดี มีจำนวนน้อยเท่านั้นเท่านั้นที่เห็นตรงกันข้าม การดื่มสุราของพนักงาน ผู้บังคับบัญชามีทั้งไม่พอใจ กล่าวตักเตือนพนักงานและ เฉยไม่แสดงปฏิกิริยาอย่างใด ส่วนปฏิกิริยาจากครอบครัวนั้น ประมาณครึ่งหนึ่งตอบว่าครอบครัวรู้สึกเฉย ๆ

จากการสำรวจทัศนคติของผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 39 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สมรสแล้วและอยู่กินกับภรรยา ส่วนมากจะมีพนักงานอยู่ได้บังคับบัญชา 10-150 คนขึ้นไป จำนวนเกินกว่าครึ่งมีผู้ได้บังคับบัญชาติดสุราหรือเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่า การติดสุรามีสาเหตุจาก นิสัยส่วนบุคคล สภาพสิ่งแวดล้อม ปัญหาครอบครัวและ

ที่ทำงาน เกี่ยวกับผลของการติดสุราหรือป่วยด้วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าทำให้หย่อนสมรรถภาพในการทำงาน ครอบครัวไม่มีความสุข ผู้บังคับบัญชาร้อยละ 60 มีส่วนร่วมเข้าตัดสินปัญหาของพนักงาน โดยที่ได้รับการร้องเรียนจากบุคคลในครอบครัวของพนักงานเหล่านี้ จึงว่ากล่าวตักเตือนลงโทษหรือส่งตัวให้แพทย์รักษาและใช้วิธีการเช่นเดียวกัน เมื่อพบพนักงานดื่มสุราหรือมีเมามาขณะปฏิบัติ ปรากฏว่าผู้อยู่ใต้ผู้บังคับบัญชาเกือบครึ่งหนึ่งเชื่อฟัง นอกนั้นเฉยและบางคนไม่เชื่อฟังนอกจากนี้ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าการป้องกันปัญหานี้คือ เอาใจใส่ใกล้ชิดทั้งส่วนตัวและในหน้าที่การงานต่อผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาควรเป็นตัวอย่างที่ดี และไม่ส่งเสริมการชุมชนสังสรรค์ดื่มสุราให้มีบ่อย ๆ โดยไม่จำเป็น ตลอดจนมีการอบรมชี้แจงถึงโทษของการดื่มสุรา

จากการศึกษาเฉพาะกรณี พบว่าพนักงานติดสุราเนื่องจากการเลี้ยงดูในวัยเด็ก มีปัญหาครอบครัว หนีสินและจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งทำให้สุขภาพอ่อนแอภายในครอบครัวไม่มีความสุข การทำงานหย่อนสมรรถภาพลง ความมีจิตใจเข้มแข็ง และความร่วมมือของบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะภรรยา เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เขาสามารถเลิกดื่มสุราได้

เกี่ยวกับการแก้ปัญหาและการป้องกัน พนักงานและผู้บังคับบัญชามีความเห็นตรงกันว่า ต้องการให้แพทย์บำบัดรักษาผู้ติดสุราและผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง และให้นักสังคมสงเคราะห์ช่วยแนะนำชี้แจงให้เลิกดื่มสุรา ช่วยแก้ปัญหาครอบครัว ปัญหาส่วนตัวด้วยความเข้าใจและเห็นใจ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับผู้ติดสุราและผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง คือ ผู้บังคับบัญชาควรเอาใจใส่และมีสัมพันธที่ดีต่อพนักงาน โรงพยาบาลการไฟฟ้านครหลวงควรมีบทบาทโดยการบำบัดรักษาเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้

การบำบัดรักษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนการไฟฟ้านครหลวงนั้นก็ควรวางมาตรการในการลงโทษ การส่งตัวบำบัดรักษาอย่างจริงจัง ตลอดจนจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษสุราให้แพร่หลายและทั่วถึง สำหรับฝ่ายบ้านเมือง คือ รัฐบาลควรควบคุมเวลาการจำหน่ายสุรา การโฆษณาจัดสถานสงเคราะห์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บริการ แก่ผู้ติดสุราและและผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังให้เพียงพอ

ชื่อเรื่อง	โครงการสำรวจการกระจาย ผู้ดื่มแอลกอฮอล์จากผู้ป่วยโรคพิษสุราในโรงพยาบาลของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	เพลินพิศ วัชร โชติ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2527
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ลักษณะของผู้ติดสุราในหอผู้ป่วยจิตเวชโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
ผู้แต่ง	สุธีร์ อินตะประเสริฐ
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

คณะผู้รายงานได้รวบรวมรายงานผู้ป่วยโรคพิษสุราทั้งหมด 151 ราย จากโรงพยาบาลของรัฐ 6 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาแนวทางแก้ไขและป้องกันโรคนี้ จำนวนผู้ป่วยที่ได้น้อยกว่าที่คาดคะเนไว้เนื่องจากไม่มีเตียงสำหรับโรคนี้โดยเฉพาะในแต่ละโรงพยาบาล อัตราส่วนของผู้ป่วยโรคพิษสุรา ระหว่างชาย : หญิง = 31 : 1 อายุเฉลี่ยระหว่าง 40-49 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย รายได้ต่ำและมีปัญหาครอบครัว ในรายที่สมรสแล้ว สนับสนุนการดื่ม เมื่อศึกษาการดื่มของบิดามารดา ก็พบว่ามียุทธผลต่อการดื่มของลูกหลานด้วย ผู้รายงานยังได้พบอีกว่า มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างโรคพิษสุราและบุคลิกลักษณะที่เข้มแข็งของผู้ป่วยเอง รายละเอียดต่างๆ จะได้นำเสนอในรายงานต่อไป

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ลักษณะเฉพาะของผู้ติดสุรา สาเหตุที่ผลักดันให้ดื่มสุรา พฤติกรรมผิดปกติเนื่องจากการติดสุรา และเหตุผลที่มารับการรักษา กลุ่มประชากรศึกษา คือ ผู้ป่วยติดสุราทั้งชายและหญิง ทุกรายที่มารับการรักษาตัวในหอผู้ป่วยติดสุรา และญาติที่ใกล้ชิดผู้ป่วย ในระหว่างเดือนมกราคม 2527 – ธันวาคม 2530 รวมแล้วมีจำนวนผู้ป่วยติดสุรา 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ประวัติผู้ป่วย เป็นรายบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ติดสุราส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีความแตกต่างกับเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีความแตกต่างกับผู้ที่จบระดับอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 อายุเฉลี่ย 39.4 ปี สภาพสมรส คู่มีอาชีพรับราชการมากกว่าอาชีพอื่นๆ รองลงมา คือว่างงาน เป็นผู้อาศัยอยู่ในเขตเมือง และเขตชนบทจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่เป็นชาวเชียงใหม่

ลักษณะครอบครัวเดิมที่แตกแยก ลำดับที่การเป็นลูกในครอบครัว วิธีการเลี้ยงดูที่ได้รับและบุคลิกภาพของผู้ป่วย พบว่า ในแต่ละกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่เป็นสาเหตุผลักดันให้ดื่มสุรา พบว่า ร้อยละ 74.3 ของผู้ติดสุราเริ่มดื่มสุรา เพราะเพื่อนชวนและต้องการเข้ากลุ่ม ซึ่งมีความแตกต่างจากสาเหตุอื่นอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ผู้ติดสุราส่วนใหญ่ร้อยละ 64.29 มีพ่อแม่หรือญาติที่ดื่มสุรา

ปัญหาการหย่าร้าง และเปลี่ยนงานในผู้ติดสุรามีแนวโน้มสูงเกินครึ่งหนึ่งของผู้ติดสุรา มีพฤติกรรมผิดปกติ ก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อตัวเองและผู้อื่น อีกทั้งมีอาการทางจิตผู้ป่วยซ้ำมีถึงร้อยละ 40 ผู้ติดส่วนใหญ่มาโรงพยาบาล โดยภรรยา นำส่ง ความต้องการอยากมารักษาตัวเองให้หายนั้นมีเพียงร้อยละ 5.7 สาเหตุที่มารักษาตัวในหอผู้ป่วยจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่นี้ ส่วนใหญ่ได้รับการแนะนำจากญาติ และจากแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลที่รู้จักกันในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ชื่อเรื่อง	การตรวจแยกผู้ติดสุรา ในพนักงานขับรถประจำทางเขต กทม.
ผู้แต่ง	1)อัมพร โอตระกูล และคณะ
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรวจ

บทคัดย่อ

ศึกษาสำรวจการติดสุราโดยใช้แบบสำรวจ Michigan Alcoholism Screening Test กับพนักงานขับรถประจำทางของ ข.ส.ม.ก. ในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2530 จากกลุ่มตัวอย่าง 150 ราย พบว่ามีพนักงานขับรถ 48 ราย (32%) ให้คะแนน MAST test สูงกว่า 4 คะแนน ซึ่งถือว่าเป็นผู้ติดสุรา ได้ศึกษาปัจจัยอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา เงินเดือน การมีที่อยู่และประสบการณ์ขับรถของพนักงานขับรถดังกล่าวกับการเป็นผู้ติดสุรา ซึ่งพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตามผลสรุปของอัตราการติดสุราในพนักงานขับรถ ข.ส.ม.ก. นี้ ควรได้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง แต่คิดว่า ข้อมูลนี้คงจะเป็นประโยชน์บ้างสำหรับผู้สนใจเรื่องอุบัติเหตุในท้องถนนกับการดื่มสุรา และสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในงานความปลอดภัยของการจราจร

ชื่อเรื่อง	เครื่องมือในการตรวจหาโรคพิษสุรา
ผู้แต่ง	วรัญญู ตันชัยสวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

Michigan Alcoholism Screening Test (MAST)

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้สำหรับตรวจหาผู้ป่วยโรคพิษสุราได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำพอสมควร ประกอบด้วย 25 คำถาม แต่ละคำถามมีน้ำหนักคะแนนแตกต่างกันไป ผู้ศึกษาได้ใช้ฉบับภาษาไทยซึ่งได้แปลกลับเพื่อทดสอบความถูกต้องของการแปลแล้ว กับผู้ป่วยชายที่มาตรวจเป็นครั้งแรก ณ แผนกผู้ป่วยนอกเวชปฏิบัติทั่วไป โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 300 ราย ในจำนวนนี้ 172 ราย จิตแพทย์สัมภาษณ์เพื่อให้การวินิจฉัยทางคลินิกว่าเป็นโรคพิษสุราหรือไม่ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ทางวินิจฉัยของ DSM-III การศึกษานี้พบว่า ที่คะแนน 5 MAST มีความไว (sensitivity) และความจำเพาะ (specificity) เท่ากับร้อยละ 93.94 และ 79.13 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับการวินิจฉัยทางคลินิก MAST จึงควรจะนำมาประยุกต์ใช้เป็น screening test ในการตรวจหาโรคพิษสุราในประชากรกลุ่มต่าง ๆ ได้

ชื่อเรื่อง	การประเมินแบบทดสอบ Newcastle Alcohol-Related problem Scale ในประเทศไทยรายงานเบื้องต้น
ผู้แต่ง	1) สาวิตรี อัยฉางค์กรชัย 2) วรัญญู ตันชัยสวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2532
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

Newcastle Alcohol-Related Problem Scale (NAPS)

เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดย The Primary Care Research Group มหาวิทยาลัยนิวคาสเซิล ประเทศออสเตรเลีย ประกอบด้วย 23 ข้อคำถาม โดยผู้ตอบอ่านและตอบเองเน้นที่การค้นหาปัญหาจากการดื่มสุรา ในเวชปฏิบัติทั่วไป ทั้งในผู้ที่ดื่มสุราเอง และผู้ที่มิได้ดื่ม แต่ได้รับผลกระทบจากการดื่มของผู้อื่น

วัตถุประสงค์ของบทความนี้ เพื่อบรรยายวิธีการและผลที่ได้รับจากการศึกษาขั้นทดลองของงานวิจัยนี้ นอกจากการแปลแบบสอบถาม NAPS เป็นภาษาไทยแล้ว การศึกษาขั้นทดลองยังประกอบด้วย การประเมินแบบสอบถามฉบับภาษาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญทางจิตเวชศาสตร์ การทดสอบหลักเกณฑ์ทางคลินิกโดยจิตแพทย์ 2 คน ในการวินิจฉัยผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มสุรา เพื่อเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการเปรียบเทียบกับแบบสอบถาม NAPS และการทดลองใช้แบบสอบถาม NAPS ในผู้ตอบกลุ่มทดลอง 35 คน ผลเบื้องต้นแสดงว่า แบบสอบถาม NAPS สามารถนำมาใช้ได้ โดยผู้ตอบใช้เวลาตอบโดยเฉลี่ย 5.73 นาที และผู้ตอบทุกคนสามารถเข้าใจว่า แบบสอบถามนี้เกี่ยวกับปัญหาจากการดื่มสุรา แบบสอบถามฉบับภาษาไทยที่ได้ทดสอบและปรับปรุงแล้วนี้ จะนำไปทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ในขั้นตอนต่อไป

ชื่อเรื่อง	โรคพิษสุรา : ความชุกในผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลทั่วไป
ผู้แต่ง	วรัญ ดันชัยสวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2532
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

ผู้ศึกษาได้รายงานความชุกของโรคพิษสุราในกลุ่มผู้ป่วยใหม่ที่มารับการตรวจรักษา ณ แผนกผู้ป่วยนอก เวชปฏิบัติทั่วไป โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา การศึกษานี้ใช้แบบสอบถาม Michigan Alcoholism Screening Test (MAST) กับผู้ป่วยนอก เพศชายอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปจำนวน 300 รายในจำนวนนี้ 172 ราย จัดแพทย์เป็นผู้สัมภาษณ์เพื่อให้การวินิจฉัยทางคลินิก พบว่าความชุกของโรคพิษสุราโดยใช้ 'MAST (ที่คะแนน ≥ 5 และโดยการสัมภาษณ์ทางคลินิกเท่ากับร้อยละ 25 และ 19 ตามลำดับซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ว่าโรคพิษสุราในผู้ป่วยนอกที่มาขอรับบริการทางสาธารณสุขด้วยปัญหาหรือโรคอื่น เป็นปัญหาสาธารณสุขที่แฝงเร้น ที่อาจจะกำลังทวีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	การศึกษาผลการรักษาด้วยเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าในผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังใน โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์
ผู้แต่ง	พิกุล ผาสุมมุก พันธ์ทิพย์ โกศลวัฒน์ ศิริพร ทุมเสนา
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการรักษาด้วยเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าและเพื่อเป็นแนวทางการวางแผนการรักษาป้องกันส่งเสริมและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดสุราหรือผู้ป่วยโรคจิตจากพิษสุรา กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยโรคจิตจากพิษสุราทั้งชายและหญิงที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ จำนวน 30 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 36-50 ปี ร้อยละ 60 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 63.3 การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ป.4) ร้อยละ 43.5 มีอาชีพทางการเกษตร เช่น ทำไร่ ทำนา ทำสวน ร้อยละ 46.7 มีรายได้พอใช้จ่าย ร้อยละ 83.3 มารับการรักษาด้วยการถูกบังคับ ร้อยละ 50 กลุ่มตัวอย่างเริ่มดื่มสุราครั้งแรกในช่วงวัยรุ่นอายุระหว่าง 16- 20 ปี ร้อยละ 50 เคยหยุดดื่มสุรา 1 ครั้ง ร้อยละ 30 และระยะเวลาที่หยุดดื่มได้นานมากที่สุดอยู่ในช่วง 1-2 เดือน ร้อยละ 30 ระยะเวลาที่ดื่มสุราเป็นประจำทุกวันอยู่ในช่วง 12 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 33.4 ประเภทสุราที่ดื่มส่วนมากเป็นสุราขาว ร้อยละ 70 จำนวนที่ดื่มพบว่าวันละ 1 แบน ร้อยละ 46.7 สาเหตุที่ดื่มสุราเนื่องมาจากมีการสังสรรค์ในหมู่เพื่อนฝูง และสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการดื่มได้ง่าย

มากที่สุดรองลงมาคือการใช้สุราเป็นเครื่องลดความตึงเครียดทางอารมณ์ เมื่อทำการรักษาด้วยเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าครบ 8 ครั้ง พบว่าด้านร่างกายของกลุ่มตัวอย่างมีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 50 มีสุขภาพร่างกายดีขึ้น ร้อยละ 100 การรับประทานอาหารดีขึ้น ร้อยละ 93.4 อาการมือสั่นส่วนใหญ่หายเป็นปกติร้อยละ 80 และอาการมือสั่นลดลงร้อยละ 20 นอนหลับดีร้อยละ 96.7 ด้านความรู้สึกลหลังการรักษากลุ่มตัวอย่างไม่มีความรู้สึกอยากดื่มสุราร้อยละ 96.7 มีความรู้สึกสดชื่นมากขึ้นร้อยละ 100 รู้สึกสมองปลอดโปร่งมากขึ้น ร้อยละ 96.7 ความรู้สึกวิตกกังวลลดลง ร้อยละ 93.4 อารมณ์หงุดหงิดโกรธง่ายลดลง ร้อยละ 96.7 ความรู้สึกในการปฏิบัติงานขยันขันแข็งขึ้นร้อยละ 90

ชื่อเรื่อง	สาเหตุและผลกระทบการเกิดโรคพิษสุราต่อผู้ป่วยที่รับการรักษาแผนกผู้ป่วยใน ณ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์
ผู้แต่ง	กรรณิการ์ คุชฎี
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง สาเหตุและผลกระทบการเกิดโรคพิษสุราต่อผู้ป่วยที่รับการรักษาแผนกผู้ป่วยใน ณ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสาเหตุและ ผลกระทบการเกิดโรคพิษสุราเรื้อรังต่อผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาแผนกผู้ป่วยใน ณ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ เพื่อเป็นแนวทางในด้านการส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือผู้ป่วยโรคพิษสุราที่จิตแพทย์ใช้หลักเกณฑ์วินิจฉัยของ DSM-III ระหว่างเดือนกันยายน 2535 - กุมภาพันธ์ 2536 จำนวน 63 ราย ไม่จำกัดอายุ เพศ การศึกษา ระยะเวลาดื่มสุราและ ระยะเวลาการเข้ารับการรักษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามและแบบทดสอบประเมินบุคลิกภาพ (Maudsley personality inventory) และ PD Scale ปรับปรุงเป็นภาษาไทย โดย นายมงคล มณฑานักจิตวิทยาโรงพยาบาลธัญญารักษ์

ผลการวิจัย

สรุปได้ดังนี้ สาเหตุการเกิดโรคพิษสุรา พบว่าดื่มสุราครั้งแรกและดื่มสุราซ้ำเพราะเพื่อนชวน และพบว่าบุคลิกภาพตามแบบทดสอบประเมินบุคลิกภาพ MPI มีลักษณะบุคลิกภาพชอบนำกลุ่ม เปิดเผยส่วนตามแบบทดสอบบุคลิกภาพ PD Scale ลักษณะบุคลิกภาพด้านต่าง อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ส่วนผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ พบว่า ร่างกายทรุดโทรม อารมณ์

หงุดหงิด วิตกกังวล เกิดปัญหาในครอบครัว สังคม และ
เศรษฐกิจ

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยอาการทางจิตพิษสุรา เรื้อรัง : กรณีศึกษา
ผู้แต่ง	นพรัตน์ ไชยขำนิ
ปีที่พิมพ์	2538
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทสรุป

โรคจิตยาเสพติด เป็นความผิดปกติทางจิตที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด ซึ่งมีสาเหตุมาจากพยาธิสภาพทางด้านร่างกาย พันธุกรรม ความเครียด และปัญหาทางสังคม ทำให้บุคคล แก้ปัญหาโดยใช้ยาเสพติดแต่ละชนิด บุคคลอาจตกอยู่ในภาวะมีนเมา ภาวะสารมากเกิน ภาวะถอนยา และอาการอื่นๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของยาเสพติดที่ร่างกายได้รับ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วแพทย์มักให้การรักษาทตามอาการ การให้ยาเพื่อลดการติดยาเสพติด และการให้วิตามิน เมื่อผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นก็ให้การรักษาทางจิต-สังคม การพยาบาลต้องตระหนักถึงผลกระทบจากการใช้ยาเสพติด โดยเฉพาะขณะที่ผู้ป่วยตกอยู่ในภาวะมีนเมา ภาวะสารมากเกิน และภาวะถอนยา ผู้ป่วยอาจได้รับอันตรายจากพิษของยาเสพติดที่มีต่อร่างกายโดยตรงและการไม่สามารถควบคุมตนเองได้ การใช้ยาเสพติดชนิดแอลกอฮอล์อย่างเรื้อรัง ทำให้ผู้ป่วยได้รับสารอาหารไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย พยาบาลจึงต้องประเมินปัญหานี้ด้วย และปัญหาสำคัญของผู้ป่วยโรคจิตยาเสพติด ก็คือ การปรับตัวไม่มีประสิทธิภาพ ความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ การขาดความรู้เกี่ยวกับผลเสียของการใช้ยาเสพติด และครอบครัวไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างราบรื่น ดังนั้นพยาบาลจึงต้องฝึกทักษะการปรับตัวให้ผู้ป่วย เพิ่มความภาคภูมิใจในตนเองของผู้ป่วย พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของยาเสพติดที่มีต่อร่างกายและจิตใจ และสังคมของผู้ป่วย พร้อมทั้งให้

ความช่วยเหลือครอบครัวในการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่าการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอาการทางจิตจากพิษสุราเรื้อรังจำเป็นต้องใช้พยาบาลจิตเวชที่มีความรู้ความชำนาญมีประสบการณ์สูง และมีความอดทนมากเป็นพิเศษ เพื่อการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพยาบาลผู้ป่วยประเภทนี้มากขึ้นถ้าได้มีการติดตามเยี่ยมบ้าน และศึกษาวิจัยต่อไป

ชื่อเรื่อง	ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสต่อการเพิ่มความเข้มแข็งในการมองโลกของผู้ติดสุรา
ผู้แต่ง	อุทัยทิพย์ จันทรเพ็ญ
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสต่อการเพิ่มความเข้มแข็งในการมองโลกของผู้ติดสุรา โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้ (1) หลังการทดลองผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษายู่ในโรงพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษายู่ในโรงพยาบาลที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส (2) หลังการทดลองผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษายู่ในโรงพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส การวิจัยนี้ใช้แบบการวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยติดสุราเพศชายที่เข้ารับการรักษายู่ในโรงพยาบาล จำนวน 20 คน ซึ่งสุ่มจากผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษายู่ในโรงพยาบาลที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกที่ค่าเฉลี่ย 82.85 หรือต่ำกว่า แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน โดยวิธีการสุ่ม กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสรายละ 6 ครั้ง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง 40 นาที รวม 10 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบวัดความเข้มแข็งในการมองโลกที่พัฒนามาจากแบบสำรวจความเข้มแข็งในการมองโลกของแอนโนนอฟสกี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกด้วยวิธีการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง ผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษายอยู่ในโรงพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสมิคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษายอยู่ในโรงพยาบาลที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หลังการทดลอง ผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษายอยู่ในโรงพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสมิคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชื่อเรื่อง	ภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทในผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง โรงพยาบาลศรีธัญญา
ผู้แต่ง	อรวรรณ ศิลปกิจ
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลศรีธัญญา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / สำรอง

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะภูมิหลังกับการมีความรู้เรื่องสุราและผลกระทบจากการดื่มสุรา และการมีส่วนร่วมในการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยโรคพิษสุราที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอาการดีขึ้นพอที่จะตอบแบบสอบถามได้ จำนวน 54 ราย เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC+ ใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าคะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วย T-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะภูมิหลังของประชากรที่ศึกษาส่วนมาก ได้แก่ เพศชายร้อยละ 85.2 อายุระหว่าง 20 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.7 สถานภาพสมรสแล้วร้อยละ 51.9 การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 48.1 ประกอบอาชีพเกษตรกรร้อยละ 66.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 61.1 ความสัมพันธ์รักใคร่ปรองดองกันดี ร้อยละ 38.9 ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 79.6 เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลครั้งแรก ร้อยละ 59.3 ดื่มสุราทุกวัน ร้อยละ 68.5 ดื่มแต่ละครั้งประมาณ 1 ขวดกลม (61 - 80 เซนติลิตร) ร้อยละ 37.0 รองลงมาดื่มครั้งละประมาณ 1 ก๊ก (20 เซนติลิตร) ร้อยละ 25.9 ดื่มสุรามานาน 11 - 20 ปี ร้อยละ 55.6 ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องสุราและ

ผลกระทบจากการดื่มสุร่าอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 44.4 ในการมีส่วนร่วมในการดูแลตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 72.2 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้เรื่องสุร่าและผลกระทบจากการดื่มสุร่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรลักษณะภูมิหลังอื่น มีความรู้เรื่องสุร่าและผลกระทบจากการดื่มสุร่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรลักษณะภูมิหลังอื่น มีส่วนร่วมในการดูแลตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เรื่องสุร่าและผลกระทบจากการดื่มสุร่าแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุร่าในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์
ผู้แต่ง	ยุพารัตน์ คุณรัตน์ พันธทิพย์ โกศลวัฒน์ ชมัษฎพร พรรณาภพ
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะภูมิหลังกับการมีความรู้เรื่องสุร่าและผลกระทบจากการดื่มสุร่า และการมีส่วนร่วมในการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุร่าในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยโรคพิษสุร่าที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอาการดีขึ้นพอที่จะตอบแบบสอบถามได้ จำนวน 54 ราย เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC+ ใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าคะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วย T-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะภูมิหลังของประชากรที่ศึกษาส่วนมาก ได้แก่ เพศชาย ร้อยละ 85.2 อายุระหว่าง 20 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.7 สถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 51.9 การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 48.1 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 66.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 61.1 ความสัมพันธ์รักใคร่ปรองดองกันดี ร้อยละ 38.9 ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 79.6 เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลครั้งแรก ร้อยละ 59.3 ดื่มสุร่าทุกวัน ร้อยละ 68.5 ดื่มแต่ละครั้งประมาณ 1 ขวดกลม (61 - 80 เซนติลิตร) ร้อยละ 37.0 รองลงมาดื่มครั้งละ

ประมาณ 1 กิโลกรัม (20 เซนติลิตร) ร้อยละ 25.9 ดื่มสุรามานาน 11 - 20 ปี ร้อยละ 55.6 ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องสุราและผลกระทบจากการดื่มสุราอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 44.4 ในการมีส่วนร่วมในการดูแลตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 72.2 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้เรื่องสุราและผลกระทบจากการดื่มสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรลักษณะภูมิหลังอื่น มีความรู้เรื่องสุราและผลกระทบจากการดื่มสุรา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรลักษณะภูมิหลังอื่น มีส่วนร่วมในการดูแลตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เรื่องสุราและผลกระทบจากการดื่มสุราแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชื่อเรื่อง	ภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทในผู้ป่วยติดสุราเรื้อรัง : การศึกษาในสถาบันประสาทวิทยา
ผู้แต่ง	สุรัชัญญา อริยประกาย
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	กลุ่มงานประสาทวิทยา สถาบันประสาทวิทยา กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

ผู้รายงานได้ศึกษาภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทในผู้ป่วยติดสุราเรื้อรัง จำนวน 28 ราย (ระยะเวลาการดื่ม 10 ปีขึ้นไป) ผู้ป่วยเหล่านี้ได้รับการรักษาในสถาบันประสาทวิทยา กลุ่มงานจิตเวช ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2536 ภาวะผลแทรกซ้อนที่พบบ่อยที่สุดคือ alcoholic polyneuropathy, alcoholic cerebellar degeneration และ alcoholic dementia ตามลำดับ ส่วนมากผู้ป่วยจะมีอาการ 2-3 ชนิดอยู่ในคนเดียวกัน การตรวจคลื่นไฟฟ้าสมองพบว่าผิดปกติร้อยละ 10.71 การตรวจสมองด้วยคอมพิวเตอร์พบลักษณะสมองฝ่อ ร้อยละ 53.55 ผลการตรวจกล้ามเนื้อพบปกติทั้งหมด การตรวจเส้นประสาทด้วยไฟฟ้ามีประโยชน์มากโดยพบความผิดปกติในผู้ป่วยทุกราย

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการประสาทหลอนเนื่องจากพิษของสุรา:
	กรณีศึกษา
ผู้แต่ง	ก้องเกียรติ อุเต็น
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสวนปรุง กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทสรุป

จากการศึกษาผู้ป่วยพบว่า ในช่วงแรกของการรักษาผู้ป่วยปฏิเสธอาการทางจิตของตนเองไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล พยายามปกปิดเรื่องราวรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตนเอง ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้ป่วยเป็นข้าราชการของกระทรวงสาธารณสุขที่รับรู้ ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับโรคจิตพอควร มีระดับการศึกษาที่ดี วิตุนิมากกว่าพยาบาล จึงพยายามปิดกั้นตนเองไม่ยอมเปิดเผยพยาบาลจึงมีแนวทางแก้ไขโดยปฏิบัติตนต่อผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ ใช้เทคนิคต่างๆ ในการสร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงเหตุผลรายละเอียดต่างๆ ในการรักษา เน้นเรื่องความลับและความเป็นบุคคล การยอมรับตนเอง และให้ความไว้วางใจแก่ผู้ป่วย ผู้ป่วยจึงเกิดความไว้วางใจยอมรับการรักษาพยาบาลและเปิดเผยตนเองในที่สุด นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ป่วยขาดความมั่นใจในตนเองที่จะเลิกดื่มสุรา พยาบาลจึงพาผู้ป่วยเข้ากลุ่มเสริมสร้างกำลังใจ ให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยในการดูแลตนเอง การหางานอดิเรกทำ การออกกำลังกาย ให้กำลังใจแก่ผู้ป่วยและให้ผู้ป่วยตระหนักถึงผลดีผลเสียของสุราต่อร่างกายและจิตใจ รวมถึงผลกระทบและให้คำแนะนำแก่ญาติในการยอมรับผู้ป่วยเข้าใจผู้ป่วย ไม่ตำหนิ และเป็นกำลังใจให้กับผู้ป่วย อีกทั้งได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สถานีอนามัยใกล้บ้านผู้ป่วยโดยระบบส่งตัวผู้ป่วย เพื่อการดูแลต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการกลับมารักษาซ้ำ

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยเพื่อคั้งจากพิษสุราภาวะวิกฤต
ผู้แต่ง	วัชรภรณ์ อุทโยภาส
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทสรุป

จากการศึกษาผู้ป่วยเพื่อคั้งจากพิษสุราภาวะวิกฤต โดยศึกษาจากผู้ป่วยกรณีศึกษาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา จำนวน 5 ราย ศึกษาในรายละเอียดด้านประวัติการเจ็บป่วย อาการและอาการแสดงต่างๆ การรักษาที่ได้รับ ผู้วิจัยพบว่า มีบางประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. สิ่งสำคัญในการพยาบาลผู้ป่วยเพื่อคั้งจากพิษสุราภาวะวิกฤต คือการช่วยเหลือผู้ป่วยผ่านพ้นวิกฤตโดยเร็วที่สุด ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ที่ดี ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในทีมการรักษา หากช่วยเหลือช้าไป อาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต ซึ่งพบได้ถึงร้อยละ 10-15 หรืออาจเกิดความพิการบางอย่างได้ เช่น ภาวะสมองเสื่อม ยากต่อการรักษาและเป็นปัญหาต่อผู้ป่วยอย่างมากตลอดไป
2. บุคลากรทางการพยาบาลจะต้องเพิ่มความเอาใจใส่ต่อผู้ป่วยเพื่อคั้งจากพิษสุราภาวะวิกฤตเป็นพิเศษ เพราะมีผลต่อการเพิ่มหรือลดอัตราการตายของผู้ป่วย พยาบาลเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง ต้องใช้หลักการดูแลแบบองค์รวม เอาใจใส่ดูแลผู้ป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เข้าใจสภาพ

ผู้ป่วยอย่างแท้จริง สามารถประเมินสถานะของผู้ป่วยอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อนำไปสู่การวางแผนการปฏิบัติการพยาบาลที่ถูกต้องและรวดเร็ว

3. การให้การพยาบาลผู้ป่วยเพื่อคลั่งจากพิษสุราภาวะวิกฤต เป็นเรื่องค่อนข้างยากสำหรับบุคลากรทางการพยาบาลจิตเวช เนื่องจากผู้ป่วยเหล่านี้มีอาการทางกายมาก ประกอบกับอาการทางจิตที่รุนแรง เช่น ประสาทหลอน หูแว่ว คลุ้มคลั่ง ซึ่งบางครั้งอาจจำเป็นต้องจำกัดพฤติกรรม โดยการผูกมัดผู้ป่วยเป็นครั้งคราว แต่การผูกมัดบางครั้งก็มีผลเสียเพราะอาจทำให้ผู้ป่วยคลุ้มคลั่งต่อต้านมากกว่าเดิม ทำให้อาการทางการแสดงออกมากขึ้น ต้องรู้จักปรับวิธีการดูแลผู้ป่วยให้เหมาะสมมากที่สุด
4. ผู้ป่วยเพื่อคลั่งจากพิษสุราภาวะวิกฤต มักมีปัญหาเกี่ยวกับผิวหนัง เนื่องจากขาดวิตามินและสารอาหาร ทำให้เกิดบาดแผลที่ผิวหนังได้ง่าย ต้องระมัดระวังในการใช้เชือกผูกมัดหรือการเปลี่ยนท่าในขณะที่ผู้ป่วยนอนท่าเดียนานๆ
5. การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยทางด้านจิตใจและร่างกายมีความสำคัญควบคู่กันไป ผู้ให้การพยาบาลควรมีเมตตา กรุณา เอื้ออาทร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ป่วย รับฟังผู้ป่วยให้การยอมรับ ให้กำลังใจ สื่อความหมายด้วยการสัมผัส นุ่มนวล เป็นมิตร และพยายามให้ข้อมูลความเป็นจริงแก่ผู้ป่วยเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และบุคคลบ่อยๆ เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดการรับรู้ดีขึ้น

ชื่อเรื่อง	การใช้ CAGE เพื่อตรวจหาผู้ป่วยที่ติดสุราในโรงพยาบาล
ผู้แต่ง	วิวัฒน์ เชาวชัยยง, นิสานาด โชคเกิด
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลลำพูน สำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

CAGE เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้คัดกรองผู้ป่วยติดสุรา ประกอบด้วยคำถาม 4 คำถามสั้น ๆ ง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้ จึงมีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ CAGE ใช้อย่างแพร่หลาย โดยถือเอาระดับคะแนน > 2 เป็นเกณฑ์วินิจฉัยภาวะติดสุรา ผู้ศึกษาได้นำ CAGE ฉบับภาษาไทยมาใช้สัมภาษณ์ ผู้ป่วยที่รับไว้รักษาในแผนกอายุรกรรมชาย โรงพยาบาลลำพูน จำนวน 322 ราย ในจำนวนนี้ 160 ราย ซึ่งมีประวัติดื่มสุราจะได้รับการวินิจฉัยภาวะติดสุราจากเกณฑ์วินิจฉัยของ DSM IV โดยพยาบาลจิตเวช ร่วมด้วย

ผลการศึกษาพบว่า CAGE ที่ระดับคะแนน > 2 มีความไวและความจำเพาะ 89.71 และ 70.8 ตามลำดับ และความซุกของผู้ป่วยที่ติดสุราจากเกณฑ์ของ DSM IV และ CAGE Score > 2 คิดเป็นร้อยละ 57.71 และ 54.97

ชื่อเรื่อง	ความชุกและสภาวะสุขภาพจิตของ คนไทยที่ติดสุรา
ผู้แต่ง	ปริทรรศ ศิลปกิจ, พันธุ์นภา กิตติรัตนไพบูลย์, วนิดา พุ่มไพศาลชัย
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสวนปรุง กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / สำราจ

บทคัดย่อ

ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อสำรวจความชุกและสภาวะสุขภาพจิตของการติดสุราของคนไทยและสภาวะสุขภาพจิตในรูปของความเครียด, อาการซึมเศร้า ความคิดอยากฆ่าตัวตาย และความคิดอยากฆ่าผู้อื่น และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดสุราในคนไทย กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบกลุ่มหลายขั้นตอน (Multiple-stage cluster sampling) จาก 12 เขต ทางสาธารณสุขทั่วประเทศในช่วงมกราคม-มีนาคม 2541 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ แบบสอบถาม, ข้อมูลทั่วไป, แบบคัดกรอง CAGE, แบบวัดความเครียดสวนปรุง, แบบวัดอาการซึมเศร้าของเบค, แบบสำรวจความคิดอยากฆ่าตัวตายและคิดฆ่าผู้อื่น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 7,789 คน เป็นชาย 34.3 % เป็นหญิง 65.7 % อายุอยู่ระหว่าง 17-87 ปี (เฉลี่ย 38.9 ปี) สถานภาพสมรส 76.0 % แต่งงานแล้ว, 31.8 % มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป 64.8 % มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา, อาชีพหลัก (50.3 %) เป็นเกษตรกร/ประมง, 67.1 % มีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาท/เดือน, 23.6 % มีสถานะทางการเงินอยู่ในระดับไม่พอใช้ ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นหรือต้องกู้ยืมจากคนอื่น, 52.9 % มีภาวะต้องรับผิดชอบทางการเงินต่อบุคคลอื่น, 77.2 % จะมีบ้านหรือที่ดินเป็นของตนเอง, 71.8 % อาศัยอยู่ในบ้านของตนเอง, 75.1 % จะมีคนอาศัยอยู่ในบ้านตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 9.3 % อยู่ในเกณฑ์ที่จะติดสุรา อีก 8.3 % เข้าข่ายน่าสงสัย จังหวัด,เขต หรือภาคที่แตกต่างกันจะมีอัตราการติดสุราต่างกัน ($P < 0.05$) โดยจังหวัดที่มีอัตราการติดสุราสูงสุดคือบุรีรัมย์ (13.7 %) ต่ำสุดคืออุบลราชธานี (2.8 %) เขตที่ติดสุราสูงสุดคือ เขต 3 (13.7 %) ต่ำสุดคือเขต 11 (4.9 %) ภาคที่ติดสุรามากที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียง (13.7 %) ต่ำสุดคือภาคใต้ (5.2 %) , 38.2 % มีความเครียดอยู่ในระดับสูงหรือรุนแรง , 38.1 % มีอาการซึมเศร้าอยู่ในระดับที่ถือว่าควรจะไปพบแพทย์ , 7.6 % มีความคิดอยากฆ่าตัวตาย , 5.4 % จะมีความคิดอยากฆ่าผู้อื่น โดยเมื่อมองเฉพาะกลุ่มคนที่อยู่ในเกณฑ์ติดสุราแล้ว 51.2 % ของคนที่ติดสุราจะมีความเครียดอยู่ในระดับสูงหรือรุนแรง, 48.6 % มีอาการซึมเศร้าในระดับที่จะต้องไปพบแพทย์หรือผู้รู้, 11.9 % จะมีความคิดอยากฆ่าตัวตาย, 11.3 % จะมีความคิดอยากฆ่าผู้อื่น เห็นได้ว่าอัตราการติดสุรามีความสัมพันธ์กับภาวะความเครียดและอาการซึมเศร้าสูงมาก อาจเป็นเพราะว่าประชาชนส่วนหนึ่งเมื่อมีปัญหาทางจิตใจขึ้นแล้วใช้การดื่มสุราเป็นทางออก ซึ่งเป็นวิธีการจัดการกับปัญหาทางสุขภาพจิตในลักษณะที่อาจจะก่อปัญหาอย่างอื่นตามมาในภายหลัง ทั้งนี้กรมสุขภาพจิตควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักนำวิธีการจัดการกับปัญหาสุขภาพจิตที่เกิดขึ้นแบบ มุ่งแก้ไขที่ปัญหาให้มากขึ้น

ชื่อเรื่อง	วิธีการรักษาผู้ติดสุราของพระสงฆ์ ด้วยสมุนไพรและหลักพุทธศาสนา วัดปราสาทเทพนิมิต (วัดบ้านตระเปียงเตี้ย) ตำบลตระเปียงเตี้ย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
ผู้แต่ง	วันชัย คำพวงส์
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิธีการ
ขั้นตอนการรักษาผู้ติดสุราของพระสงฆ์ โดยใช้สมุนไพร
และหลักพุทธศาสนา ของวัดปราสาทเทพนิมิต (วัดบ้าน
ตระเปียงเตี้ย) ตำบลตระเปียงเตี้ย อำเภอลำดวน จังหวัด
สุรินทร์ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษาจาก
ภาคสนามเป็นหลักใหญ่ และเป็นการศึกษาวิจัยที่มี
ขอบเขตเฉพาะที่วัดปราสาทเทพนิมิตเท่านั้น จากผู้ให้
ข้อมูล 7 กลุ่ม คือ

1. เจ้าอาวาสวัดปราสาทเทพนิมิต
2. พระภิกษุทุกรูปที่จำพรรษาอยู่ที่วัดปราสาท
เทพนิมิต
3. คณะกรรมการวัดปราสาทเทพนิมิต
4. คณะกรรมการหมู่บ้านตระเปียงเตี้ย
5. ผู้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการขั้นตอนการรักษาผู้ติด
สุรา ของวัดปราสาทเทพนิมิต
6. ผู้มารับการรักษาอาการติดสุรา
7. ผู้ปกครองหรือผู้มาเป็นเพื่อนกับผู้มารับการรักษา
อาการติดสุรา

การเก็บข้อมูลใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
การศึกษาภาคสนามเป็นหลัก โดยใช้การสังเกต
การสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพื่อให้

ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ผลการ
ศึกษาวิจัย ปรากฏดังนี้

1. วัดปราสาทเทพนิมิต เปิดรับรักษาผู้ติดสุรา
มาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 โดยพระจรินทร์ จันทสโร
เจ้าอาวาสวัดปราสาทเทพนิมิต และเจ้าคณะ
อำเภอลำดวน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น
การสงเคราะห์ชาวบ้านที่มีความประสงค์จะเลิก
ดื่มสุรา ได้มีสถานที่เพื่อรักษาอาการติดสุรา
2. วิธีการขั้นตอนการรักษาผู้ติดสุราของวัดปราสาท
เทพนิมิต มีวิธีการขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย
ขั้นตอนการบุษาคูด้วยขัน 5 การลงทะเบียน
ประวัติข้อมูลผู้มารับการรักษา การบูชาพระรัตนตรัย
การลงกระหม่อม การกล่าวคำสัจจะปฏิญาณ
การดื่มยาสมุนไพร การรดน้ำพุทธรูป
การมอบหลักธรรมให้กับผู้มารับการรักษา และ
วิธีการถอนสัจจะปฏิญาณการเลิกดื่ม

ผลการรักษาอาการติดสุรา ของผู้ที่เดินทางมารับการรักษา
มีทุกเพศวัย ทุกสาขาอาชีพ และทุกภาคของประเทศไทย
ซึ่งเมื่อเดินทางมารับการรักษาอาการติดสุราจากทาง
วัดแล้ว ส่วนใหญ่จะหายจากการติดสุรา สามารถเลิกดื่ม
สุราได้ และเมื่อหายจากการติดสุราแล้ว จะไม่หวน
กลับไปดื่มอีกถึงร้อยละ 97 ส่วนผู้ที่ไม่หายจากอาการติด
สุราเมื่อเดินทางมารับการรักษา จะมีเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น

ชื่อเรื่อง	การรักษาผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ด้วยยา Naltrexone
ผู้แต่ง	วันเพ็ญ ชูฤทธิศัพท์
ปีที่พิมพ์	2541
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ

บทคัดย่อ

ผู้ป่วยเสพแอลกอฮอล์ 12 คน ระยะเวลา
รักษา 12 สัปดาห์แบ่งออกเป็น 6 คนรักษาด้วย
benzodiazepines ร่วมกับ naltrexone และ supportive
psychotherapy อีก 6 คน รักษาด้วย benzodiazepines
และ supportive psychotherapy ภายใน 12 สัปดาห์
33.33 % ของผู้ที่ใช้ naltrexone ร่วมกับ benzodiazepines
และ supportive psychotherapy กลับไปดื่มแอลกอฮอล์อีก

ในขณะที่ 66.66 % ของผู้ที่ใช้ benzodiazepines
และ supportive psychotherapy กลับไปดื่มแอลกอฮอล์
อีก พบผลข้างเคียงที่สำคัญคือคลื่นไส้ อาเจียน 1 คน
ซึ่งเป็นอยู่ประมาณ 1 เดือนก็หายไป ผลสนับสนุนว่า
วิธีการรักษาด้วย naltrexone ร่วมกับ benzodiazepines
และ supportive psychotherapy มีประสิทธิภาพดีกว่า
ใช้ benzodiazepines และ supportive psychotherapy

ชื่อเรื่อง	การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุรา เรื้อรังที่มารับบริการในหน่วย อายุรกรรม โรงพยาบาลศิริราช
ผู้แต่ง	วิภาพร กาญจนราช
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลจากการศึกษาค้นคว้าการดูแลตนเองของผู้ป่วย
โรคพิษสุราเรื้อรัง จำนวน 242 ราย พบว่าข้อมูลทั่วไปของ
กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังส่วนใหญ่มีอายุ
อยู่ในระหว่าง 35 – 54 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.30 มีการศึกษา
ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.70 มีรายได้ของ
ครอบครัวต่อเดือน 3,000 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ
50.00 มีสถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 72.30 มีอาชีพ
รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 49.60 ลักษณะครอบครัวเป็น
ครอบครัวเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ 75.60

ตอนที่ 2 ผลจากการศึกษาระดับการดูแลตนเอง
ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง พบว่าผู้ป่วยโรคพิษสุรา มีค่า
คะแนนเฉลี่ยของระดับการดูแลตนเองเท่ากับ 1.14 ค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน .25 และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ
วิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์ .2538 : 10) แสดงว่า
ผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการดูแลตนเองอยู่ในระดับดี คือ
กินยาครบทุกมื้อ ($\bar{x} = 1.79$) กินผักและผลไม้ ($\bar{x} = 1.70$)
สังเกตอาการผิดปกติของตนเอง เช่น อ่อนเพลีย เบื่อ
อาหาร ($\bar{x} = 1.63$) และการมาตรวจตามนัด ($\bar{x} = 1.62$)
กินยาตามแพทย์สั่ง ($\bar{x} = 1.78$) ไปพบแพทย์ทุกครั้งเมื่อ
เกิดการเจ็บป่วย ($\bar{x} = 1.56$) ดื่มสุราเพื่อหลีกเลี่ยงความ
กดดันและปัญหาของชีวิต ($\bar{x} = 1.48$) แปร่งฟันหรือบ้วนปาก
ภายหลังรับประทานอาหาร ($\bar{x} = 1.45$) เมื่อต้องเผชิญกับ
ปัญหาต่าง ๆ ข้างใจค่อย ๆ คิดไม่วิตกกังวลมากนัก ($\bar{x} =$

1.45) เมื่อมีอาการเมาค้างข้าพเจ้าจะดื่มสุราเพิ่มในตอนเช้า ($\bar{x} = 1.44$) ข้าพเจ้าเพิ่มหรือลดจำนวนยาที่กินด้วยตนเองตามอาการมากน้อยของโรค ($\bar{x} = 1.43$) เมื่อต้องการมีความสุข ข้าพเจ้าจะดื่มสุราแปลก ๆ หรือไม่เคยดื่มมาก่อน ($\bar{x} = 1.41$) การดูแลตนเอง ในระดับพอใช้ ได้แก่ การวางแผนการใช้เงินรวมทั้งเก็บเงินสะสมไว้ใช้ในอนาคต ($\bar{x} = 1.32$) เมื่ออยู่ตามลำพังข้าพเจ้าจะไม่ดื่มสุราแก้เหงา ($\bar{x} = 1.31$) ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการชักชวนดื่มสุราจากเพื่อนร่วมกลุ่มดื่มสุรา ($\bar{x} = 1.09$) ข้าพเจ้าปรึกษาหรือซักถามข้อสงสัยของตนเองกับแพทย์หรือพยาบาล ($\bar{x} = 1.09$) สังเกตสีและลักษณะของอุจจาระที่ขับถ่าย ($\bar{x} = 1.26$) สวดมนต์ วัฏพระก่อนนอน ($\bar{x} = 1.02$) ดื่มนมถั่วเหลือง (น้ำเต้าหู้) ($\bar{x} = 0.86$) เมื่อมีอาการคันตามตัว ใช้นิ้วมือลูบไปมาแทนการแกะเกา ($\bar{x} = 0.79$) เมื่อรู้สึกอ่อนเพลียข้าพเจ้าจะกินอาหารบำรุงสุขภาพ ($\bar{x} = 0.70$) เมื่อผิวหนังแห้งมากข้าพเจ้าทาครีมหรือน้ำมันที่ทำให้ผิวหนังชุ่มชื้น ($\bar{x} = 0.62$) ธุรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับโรคพิษสุรา ($\bar{x} = 0.63$)

การดูแลตนเองที่ต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงเรียงลำดับข้อความที่ปฏิบัติดังนี้ ฟังการสอนสุขศึกษาเกี่ยวกับโรคพิษสุรา ($\bar{x} = 0.37$) หาโอกาสพูดคุยกับผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังหรือผู้ที่มีประสบการณ์ ($\bar{x} = 52$) อ่านหนังสือโรคพิษสุรา ($\bar{x} = 0.53$) ข้าพเจ้าดื่มเหล้า เบียร์ หรือแอลกอฮอล์ ($\bar{x} = 0.62$) ข้าพเจ้าร่วมวงดื่มสุรากับเพื่อนและข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในระยะเจ็บป่วยด้วยโรคพิษสุรา ($\bar{x} = 0.63$) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในระยะเจ็บป่วยด้วยโรคพิษสุรา ($\bar{x} = 1.09$)

สรุป ผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการดูแลตนเองในระดับพอใช้ (Mean = 1.14 SD = .25)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนของการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ตามตัวแปรด้านอายุ

ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส อาชีพ และลักษณะครอบครัว กับการดูแลเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรัง

1. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่มีอายุต่างกัน มีการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังไม่แตกต่างกัน
2. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังไม่แตกต่างกัน
3. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่มีรายได้ต่างกัน มีการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังไม่แตกต่างกัน
4. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังไม่แตกต่างกัน
5. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่มีอาชีพต่างกัน มีการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังไม่แตกต่างกัน
6. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่มีลักษณะครอบครัวต่างกัน มีการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง กับตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส อาชีพ และลักษณะครอบครัว โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโปรดักต์โมเมนต์ (Pearson product moment correlation coefficient)

1. อายุของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังไม่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ระดับการศึกษาของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังไม่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. รายได้ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังไม่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. สถานภาพสมรสของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ไม่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. อาชีพของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ไม่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ลักษณะของครอบครัวของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ไม่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมในการทำนายนการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง พบว่า ตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส อาชีพ และลักษณะครอบครัว ไม่สามารถร่วมกันทำนายนการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังได้

ชื่อเรื่อง	อ้อมโนทัศน์ การสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ศึกษาเฉพาะกรณี : โรงพยาบาลชัยภูมิ ภูมิธานี
ผู้แต่ง	ไพรัช บวรสมพงษ์
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “อ้อมโนทัศน์ การสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ศึกษาเฉพาะกรณี : โรงพยาบาลชัยภูมิ ภูมิธานี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับ และความสัมพันธ์ของอ้อมโนทัศน์ การสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ในการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชัยภูมิ ภูมิธานี ในระหว่างเดือน มกราคม 2542 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2542 จำนวน 85 คน เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ หากค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi – square) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-68 ปี โดยช่วงอายุระหว่าง 40-49 ปี มีจำนวนมากที่สุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาหรือ ปวช. มีสถานภาพสมรสคู่ นับถือศาสนาพุทธ มีรายได้

- ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 3,001 – 6,000 บาท ประกอบอาชีพรับจ้าง อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยอาศัยอยู่กับคู่สมรส ไม่มีผู้ดื่มสุราในครอบครัว มีระยะเวลาในการดื่มสุราระหว่าง 16 – 25 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการดื่มสุราเพื่อเข้าสังคมหรือเพื่อนฝูงชกขวนสำหรับปัญหาในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย โดยบุคคลในกลุ่มตัวอย่างมักจะขอคำปรึกษาหรือ ขอความช่วยเหลือ คือ ญาติพี่น้อง และเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเข้ารับการรักษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่เนื่องจากต้องการเลิกสุรา
2. อัตมโนทัศน์ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง พบว่าผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังมีอัตมโนทัศน์ระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมาคืออัตมโนทัศน์ระดับสูง และมีอัตมโนทัศน์ระดับต่ำตามลำดับ และพบว่า อัตมโนทัศน์ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่อยู่ในระดับสูงที่สุด คือ สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี รองลงมา คือ รู้สึกว่าตนเองไม่ใช่คนสำคัญ ส่วนอัตมโนทัศน์ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่อยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ พยายามดูแลและรักษาสุขภาพของตนเอง
  3. การสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง พบว่า ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังมีการสนับสนุนทางสังคมระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมาคือมีการสนับสนุนทางสังคมระดับต่ำและมีการสนับสนุนทางสังคมระดับสูงตามลำดับ และพบว่า การสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่อยู่ในระดับสูงที่สุดคือ เมื่อพบปะเพื่อนฝูงหรือคนรู้จักมักจะทักทายเสมอ รองลงมาคือ เมื่อไม่สบายมีคนคอยช่วยเหลือดูแล ส่วนการสนับสนุนทางสังคมของ

ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่อยู่ในระดับต่ำสุด คือ รู้สึกว่ารับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเสมอ

4. พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง พบว่า ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังมีพฤติกรรมการดูแลตนเองระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมาคือพฤติกรรมการดูแลตนเองระดับต่ำ และมีพฤติกรรมการดูแลตนเองระดับสูงตามลำดับ และพบว่าพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่อยู่ในระดับสูงที่สุดคือ พึ่งตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน รองลงมาคือ อาบน้ำ แปรงฟัน อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง ส่วนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่อยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
5. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

ในระดับบุคคล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนและหาวิธีการกระตุ้นให้ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังเกิดอัตมโนทัศน์ที่ดี เพื่อจะได้เกิดกำลังใจและแรงจูงใจในการดูแลตนเองและนักสังคมสงเคราะห์ควรมีการเยี่ยมเยียนผู้ป่วยหลังการรักษา เพื่อติดตามและประเมินผลจากการรักษา ในระดับครอบครัว นักสังคมสงเคราะห์ควรเข้ามามีบทบาทในการให้คำปรึกษาประสานความร่วมมือระหว่างผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังกับสมาชิกในครอบครัว และควรมีการให้ความรู้แก่ญาติของผู้ป่วย เพื่อทำความเข้าใจกับปัญหา และรู้ถึงวิธีการดูแลเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ป่วย นอกจากนี้ผู้ปกครองยังควรปลูกฝังค่านิยมที่

ถูกต้องให้แก่บุคลากรในครอบครัว รวมทั้งแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันมิให้บุคลากรหันไปพึ่งพายาเสพติดระดับกลุ่ม นักสังคมสงเคราะห์ควรจัดให้มีโครงการส่งเสริมแหล่งสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ระดับสังคม เครือข่ายทางสังคมทั้งภาครัฐ และองค์กรเอกชนควรร่วมมือกันรณรงค์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลและโทษภัยที่เกิดจากการดื่มสุราให้มีความชัดเจน และสื่อมวลชนควรเข้ามามีบทบาทในการนำเสนอข่าวสาร และภาพลักษณ์ของสุราในลักษณะการเตือนสติของผู้ดื่มให้ตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากการดื่มสุรา

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเปรียบเทียบการรักษาอาการถอนสุราด้วย symptom-triggered regimens กับ fixed-schedule regimens
ผู้แต่ง	ชัชวาล ศิลปะกิจ อรรวรรณ ศิลปะกิจ สุริย์รัตน์ ค้อมแย้ม
ปีที่พิมพ์	2542
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลรามารชิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ทบวงมหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

อาการถอนสุราเป็นปัญหาทางจิตเวชที่พบได้บ่อย การประเมินอาการอย่างเป็นระบบและให้การรักษาที่สอดคล้องกับอาการเป็นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการบริการได้ดียิ่งขึ้น การศึกษาครั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบผลการรักษาอาการถอนสุราระหว่างการรักษาด้วย symptom-triggered regimens กับการรักษาด้วย fixed-schedule regimens

วิธีการศึกษา

ผู้ป่วยโรคพิษสุราจำนวน 62 คน ที่รับไว้ในโรงพยาบาลศรีธัญญา ระหว่างเดือนกันยายน 2542-กุมภาพันธ์ 2543 ถูกแบ่งเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกเป็นผู้ป่วยจำนวน 32 คน ได้รับการรักษาด้วย symptom-triggered regimens โดยประเมินความรุนแรงของอาการตามแบบประเมิน Clinical Institute Withdrawal Assessment for Alcohol revised (CIWA-Ar) โดยพยาบาลประจำตึก และได้รับยา Chlordiazepoxide หรือ diazepam ในปริมาณที่สอดคล้องกับความรุนแรงของอาการ กลุ่มที่สองจำนวน 30 คน ได้รับการรักษาด้วย fixed-schedule regimens โดยได้รับยาในช่วงเวลาที่คงที่ตามคำสั่งแพทย์

ผลการรักษาประเมินจากปริมาณยา benzodiazepines ทั้งหมดที่ผู้ป่วยได้รับยาในขนาดเทียบเท่า Chlordiazepoxide ระยะเวลาที่ใช้ในการรักษาจนอาการดีขึ้น และภาวะแทรกซ้อน

ผลการศึกษา

กลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วย symptom-triggered regimens ได้รับยาในปริมาณเล็กน้อยกว่าระยะเวลาที่ใช้ในการรักษาจนอาการดีขึ้นสั้นกว่ากลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วย fixed-schedule regimens และมีแนวโน้มว่ากลุ่มที่ได้รับ fixed-schedule regimens มีภาวะแทรกซ้อนมากกว่า

สรุป

การรักษาอาการถอนสุราด้วย symptom-triggered regimens ให้ผลการรักษาที่ได้ผลดีกว่า fixed-schedule regimens

ชื่อเรื่อง	การศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบสั้นต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การดื่มสุราของผู้ป่วยใน ที่ติดสุราในระดับ ผิดปกติ โรงพยาบาลลำพูน
ผู้แต่ง	วิวัฒน์ เสงขชัยยง อัจฉรา ฟองคำ นิศานาถ โชคเกิด
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลลำพูน
ประเภท	งานวิจัย / ตำรา
เอกสาร	

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบ randomized, controlled, doubleblind, clinical trial มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบสั้น (brief intervention) จะมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดื่มสุราของผู้ป่วยที่ติดสุราในระดับผิดปกติ (alcohol disorder) หรือไม่ โดยมีจำนวนผู้ป่วยทั้งสิ้น ๑๓๐ ราย เป็นกลุ่มทดลอง ๘๐ ราย กลุ่มควบคุม ๕๐ ราย เมื่อประมวลผลในเดือนที่ ๖ หลังการติดตามผู้ป่วย พบว่าผู้ป่วยกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบสั้น สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มสุรา โดยหยุดดื่มหรือดื่มลดลงร้อยละ ๖๖.๓ เทียบกับกลุ่มควบคุมร้อยละ ๓๒.๐ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญรวมถึงปริมาณและความถี่ของการดื่มสุรา และค่าเฉลี่ย GGT(gamma-glutamyltransferase) ที่ลดลงในกลุ่มทดลอง เทียบกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า $p=0.00๑$, $p=0.0๑๖$ และ $p<0.0๐๐๑$ ตามลำดับ)

ชื่อเรื่อง	ความเชื่อถือได้ของการวินิจฉัย การเมาสุราโดยวิธีการสังเกต
ผู้แต่ง	ชนิดา พลานุเวช และคณะ
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความเชื่อถือได้ของการวินิจฉัยการเมาสุราโดยสังเกตอาการและลักษณะภายนอกต่างๆของผู้ประสบอุบัติเหตุจราจร ที่มารับการรักษาพยาบาลที่ห้องฉุกเฉิน ของโรงพยาบาลตำรวจ เปรียบเทียบกับผลการตรวจระดับแอลกอฮอล์ในเลือด โดยวิธีแกสโครมาโตกราฟี และใช้เกณฑ์ตัดสินตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกฯ ว่า หากมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงเกินกว่า 50 มิลลิกรัมต่อเลือด 100 มิลลิตร (มก.%) ถือว่าเมาสุรา มีผู้ป่วยทั้งหมดที่ศึกษาจำนวน 2,099 ราย ยินยอมให้เจาะเลือด 643 ราย ผลการศึกษาในผู้ป่วยที่ยินยอมให้เจาะเลือดจำนวน 643 ราย พบว่า วิธีสังเกตอาการ คาดการณ์ผลบวกได้ร้อยละ 84.1 และคาดการณ์ผลลบได้ร้อยละ 80.6 เมื่อนำวิธีนี้ไปใช้วินิจฉัยผู้ป่วยทั้งหมดจากจำนวน 2,099 ราย พบว่า เป็นผู้เมาสุราร้อยละ 23.3 เมื่อจำแนกตามสถานภาพการขับขี่พบว่า เป็นผู้ขับขี่เมาสุราร้อยละ 28.8 ผู้โดยสารเมาสุราร้อยละ 17.0 และคนเดินเท้าเมาสุราร้อยละ 11.6 ในจำนวนผู้ที่สังเกตอาการพบว่า เมาสุรา ยอมรับว่าได้ดื่มสุราก่อนเกิดอุบัติเหตุจราจร ร้อยละ 86.5

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแบบประเมินอาการถอน แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	นพ.อภิชาติ คำรังไชย และคณะ
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

แอลกอฮอล์จัดเป็นสารเสพติดชนิดหนึ่ง ที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลางหรือสมองทำให้ผู้ที่ใช้ในปริมาณมากและ / หรือใช้ติดต่อกันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จะมีการติดหรือพึ่งพาแอลกอฮอล์ และเมื่อหยุดดื่มหรือลดปริมาณการดื่มลงจะเกิดอาการถอนแอลกอฮอล์ เมื่อผู้ป่วยมีอาการถอนแอลกอฮอล์จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการวินิจฉัยและให้การรักษาที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาแบบประเมินอาการถอนแอลกอฮอล์ตามเกณฑ์วินิจฉัยโรคของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4 (DSM - IV) และเพื่อหาคุณภาพของแบบประเมินอาการถอนแอลกอฮอล์ที่สร้างขึ้น และความสัมพันธ์กับแบบประเมินมาตรฐาน คือ The revised clinical Institute Withdrawal Assessment for Alcohol scale

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งพัฒนาแบบประเมินอาการถอนแอลกอฮอล์ โดยกรอบของข้อคำถามอาการถอนแอลกอฮอล์ ตามเกณฑ์วินิจฉัยโรคของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4 เพื่อให้ได้แบบประเมินที่มีมาตรฐานเหมาะสม ทนสมัยง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จะจำกัดอยู่เฉพาะผู้ป่วย

ที่มีอาการถอนแอลกอฮอล์ ที่เข้ารับการรักษาระบบผู้ป่วย
ในของโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบประเมินอาการถอนแอลกอฮอล์ที่สร้างขึ้น
โดยอาศัยกรอบของข้อคำถามอาการถอนแอลกอฮอล์
ตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคของ DSM IV โดยนำแบบ
ประเมินที่สร้างขึ้นไปทดลองและใช้หาคุณภาพเครื่องมือ
โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's
Alpha Coefficient) จากนั้นนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่
ได้รับการวินิจฉัยตามเกณฑ์ของ DSM IV ว่ามีอาการถอน
แอลกอฮอล์ และมีค่าคะแนนตามแบบประเมินขึ้นเท่ากับ
หรือมากกว่า 5 ขึ้นไป จากนั้นทำการประเมินอาการถอน
แอลกอฮอล์ตามแบบประเมิน CIWA -Ar และ
แบบประเมินที่สร้างขึ้นในผู้ป่วยจำนวน 4 ครั้ง ในวันที่พบ
ผู้ป่วยครั้งแรก วันที่ 3,7,14 ของการ Admit จากนั้นนำค่า
คะแนนดิบของการประเมินภาวะของการถอนแอลกอฮอล์
จากการใช้แบบประเมินที่สร้างขึ้นกับแบบประเมิน
มาตรฐาน CIWA-Ar มาทำเป็นคะแนนมาตรฐาน Z-score
และหาความสัมพันธ์ของแบบประเมินที่สร้างขึ้นกับแบบ
จาก CIWA-Ar ด้วยสถิติ Pearson's correlation coefficient

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ดื่มแอลกอฮอล์และมีอาการถอน
แอลกอฮอล์ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จำนวน 38 คน
ทั้งหมดเป็นเพศชาย ส่วนมากมีอายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ
47.4 สำหรับสถานะภาพสมรสส่วนใหญ่แต่งงานมี
ครอบครัว แล้วคิดเป็นร้อยละ 57.9 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่
ในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวนเท่ากัน
คิดเป็นร้อยละ 44.7 สำหรับอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง
คิดเป็นร้อยละ 44.7 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
1,001-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.1 ด้านพฤติกรรม
การดื่มแอลกอฮอล์พบว่าส่วนใหญ่เริ่มดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก
เมื่ออายุประมาณ 20-24 ปี โดยระยะเวลาที่ดื่มในกลุ่ม

ตัวอย่างส่วนใหญ่ดื่มมานาน 21-25 ปี และสำหรับญาติที่
ติดแอลกอฮอล์พบว่าส่วนใหญ่มีบิดาติดแอลกอฮอล์

เมื่อนำแบบประเมินอาการถอนแอลกอฮอล์ที่
พัฒนาขึ้น ซึ่งมีทั้งหมด 11 ด้าน พบว่า อาการที่พบบ่อยคือ
มือสั่น มีค่าเฉลี่ย 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .50 รองลง
ไปคือการรับรู้เวลา สถานที่ บุคคล มีค่าเฉลี่ย 2.53ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.22 ส่วนอาการที่พบน้อยที่สุดคือ
อาการชัก ทั้งตัวมีค่าเฉลี่ย .23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .43
ซึ่งแบบประเมินดังกล่าวก่อนที่จะนำไปใช้ได้มีการทดลอง
ใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30
คน พบว่าความสอดคล้องภายในหรือค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, s Alpha
coefficient) เท่ากับ .76 จากการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 38 คน
โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างแบบประเมินอาการ
ถอนแอลกอฮอล์ที่พัฒนาขึ้นกับแบบประเมิน CIWA-Ar
พบว่าความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01

ข้อเสนอแนะ

การทำแบบประเมินอาการถอนแอลกอฮอล์ที่
สร้างขึ้นไปใช้ ผู้ประเมินต้องเป็นบุคคลคนเดียวกันและ
ประเมินในช่วงเวลาเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัย
และปรับแผนการรักษาต่อไป

ชื่อเรื่อง	ระดับ Pseudocholinesterase ในคนดื่มนมสุราเป็นประจำ
ผู้แต่ง	อนุรักษ์ วงศา
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีระดับของ PChE กับ Albumin มีความสัมพันธ์กันที่ $r = 0.6614$, $p < 0.001$

บทคัดย่อ

Pseudocholinesterase [PChE ; EC.3.1.1.8] เป็นเอนไซม์ที่สร้างจากเซลล์ตับ และพบว่าจะมีระดับต่ำลงเมื่อเกิดพยาธิสภาพของเซลล์ตับเช่นเดียวกับระดับ Albumin ซึ่งเป็นโปรตีนอีกตัวหนึ่งที่สร้างจากตับ ในผู้ที่ดื่มนมสุราเป็นประจำ เซลล์ตับจะถูกทำลาย และมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคตับแข็ง เช่นเดียวกับผู้ป่วยที่เป็นโรคตับชนิดต่าง ๆ ในการศึกษาระดับ PChE และความสัมพันธ์กับระดับของ Protein ครั้งนี้ ศึกษาในชายที่ดื่มนมสุราเป็นประจำ 23 คน เทียบกับคนที่ไม่ดื่มนมสุรา 57 คน เป็นชาย 23 คน หญิง 34 คน วัดระดับ PChE โดย colirimetic method แบบ kinetic โดยใช้เครื่อง Shimudzu UV – 160A spectrophotometer และวัดระดับ Total protein และ Albumin ด้วยเครื่อง อัตโนมัติน Beckman Synchron CX5 พบว่า ระดับ PChE ในชายที่ดื่มนมสุราเป็นประจำ มีค่า mean = 4.4 IU SD = 1.2 IU ในคนที่ไม่ดื่มนมสุราชาย มีค่า mean = 5.0 IU SD = 0.9 IU ในคนไม่ดื่มนมสุราหญิงมีค่า mean = 4.5 IU SD = 0.9 IU ซึ่งระดับ PChE ในคนไม่ดื่มนมสุราชายจะมีค่า mean สูงกว่าในผู้หญิง อย่างมีนัยสำคัญที่ $P < 0.025$ ในผู้ชายที่ดื่มนมสุราเป็นประจำจะมีค่า PChE ต่ำกว่าในผู้ชายที่ไม่ดื่มนมสุรา อย่างมีนัยสำคัญที่ $P < 0.05$ ระดับ Albumin ในตัวอย่างที่ไม่ดื่มนมสุรา มีค่า mean = 4.6 IU , SD = 0.42 IU ตัวอย่างที่ดื่มนมสุราประจำมีค่า mean = 4.2 IU , SD = 0.33 IU ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง PChE กับ Albumin พบว่าตัวอย่างที่ดื่มนมสุราเป็นประจำ มีระดับ PChE กับ Albumin ต่ำกว่าชายไม่ดื่มนมสุรา

ชื่อเรื่อง	การสำรวจความพึงพอใจใน การประกอบกิจกรรมทางสังคมของ ผู้ติดสุรา
ผู้แต่ง	นางสาวณัฐริรา สุวรรณจักร
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

Skills ได้แก่ พบปะผู้คนใหม่ ๆ สนทนากับเพื่อนสนิท
เกี่ยวกับเรื่องเพศและปัญหาต่าง ๆ

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการศึกษารั้งนี้ เพื่อสำรวจความพึงพอใจในการประกอบกิจกรรมทางสังคมของผู้ติดสุราที่รับการรักษาในสถานพยาบาล จำนวน 31 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจในการประกอบกิจกรรมทางสังคม ด้วยวิธีการสัมภาษณ์

ผลของการศึกษานี้พบว่า ได้แก่ กิจกรรมทางสังคมที่ผู้ติดสุราทำและส่วนใหญ่มีความพึงพอใจทุกครั้ง คือ ทุกกิจกรรมในหมวด Cognitive Problem Solving และหมวด Homemaking ต้องการฝึกอบรม ไปสัมภาษณ์หางานทำ รู้จักหรือเข้าใจวิธีใช้วัสดุในห้องเรียน/ห้องทำงาน และหมวด Social/Recreational Skill ได้แก่ แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกร่วมกับบุคคลอื่น เดินทาง/ท่องเที่ยว วางแผนการทำกิจกรรมนันทนาการ (การพักผ่อนหย่อนใจ) กิจกรรมทางสังคมที่ผู้ติดสุราทำและส่วนใหญ่มีความพึงพอใจทุกครั้งหรือมีความพึงพอใจเป็นส่วนมาก คือ กิจกรรมในหมวด School/vocational Skill ได้แก่ พูดกับอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาในห้องเรียน/พูดกับหัวหน้างานในเรื่องปัญหาทางในการทำงาน กิจกรรมทางสังคมที่ผู้ติดสุราทำและส่วนใหญ่มีความพึงพอใจทุกครั้งหรือมีความพึงพอใจเป็นบางครั้ง คือ กิจกรรมในหมวด Social/Recreational Skills ได้แก่ มีเพื่อน กิจกรรมทางสังคมที่ผู้ติดสุราทำและส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเป็นบางครั้ง คือ กิจกรรมในหมวด School/Vocational Skill ได้แก่ คุยและมีส่วนร่วมในห้องเรียน/ห้องทำงาน และหมวด Social/Recreational

ชื่อเรื่อง	การศึกษาอัตลักษณ์แห่งตนในผู้ป่วยติดสุรา
ผู้แต่ง	สิริธนา รินมุกดา
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

อัตลักษณ์แห่งตนมีอิทธิพลต่อการวางเป้าหมายในชีวิตและพัฒนาพฤติกรรมของบุคคล การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์แห่งตนในผู้ป่วยติดสุราจากประชากรผู้ป่วยจำนวน 73 คน เป็นชาย 68 คน หญิง 5 คน รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์อัตลักษณ์แห่งตน วิเคราะห์ข้อมูลจากค่าความถี่ร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า อัตลักษณ์แห่งตนในผู้ป่วยติดสุราเป็นไปในเชิงบวก อย่างไรก็ตามการศึกษานี้เป็นการศึกษาในผู้ป่วยใน ต่อไปจึงควรศึกษาเปรียบเทียบอัตลักษณ์แห่งตนระหว่างผู้ป่วยติดสุราที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลกับกลุ่มผู้ป่วยนอก

ชื่อเรื่อง	การสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่เป็นโรคจิต
	จิตจากสุรา
ผู้แต่ง	ประไพ ทายยุทธ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรามิมีโอกาสสูงในการกลับมาป่วยซ้ำ ทำให้เกิดการเจ็บป่วยเรื้อรังและก่อให้เกิดปัญหาทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคมเศรษฐกิจ การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะเอื้อให้ผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราปรับวิธีการปรับตัว และเผชิญปัญหาได้เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้อัตราการป่วยซ้ำลดลง การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสนับสนุนทางสังคม และแหล่งสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่ได้รับการรักษาแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมกราคม 2545 ถึงเดือนมีนาคม 2545 จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสัมภาษณ์การสนับสนุนทางสังคมและแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่พัฒนาโดยศรีธนา นันทพงษ์ (2542) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

- 1) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.56 รับรู้การสนับสนุนทางสังคมโดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ($X = 131.37$, $SD = 19.41$) ในรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้การสนับสนุนทางสังคมด้านการได้รับความรักใคร่ผูกพันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.14 ส่วนด้าน

การได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นด้านที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้น้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 49.21

- 2) แหล่งสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่พบมากที่สุด บุคลากรด้านสุขภาพ (ร้อยละ 98.41) หน่วยบริการที่จัดให้ในชุมชน (ร้อยละ 93.65) เพื่อนบ้านหรือเพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 88.89) และญาติ (ร้อยละ 85.71) ส่วนแหล่งสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่พบน้อยที่สุดคือ บุตร (ร้อยละ 41.27)

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการสนับสนุนทางสังคม และแหล่งสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแผนในการปฏิบัติกรพยาบาลแก่บุคคลกลุ่มนี้ต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความเชื่อด้านสุขภาพและการปฏิบัติ เพื่อ เลิกดื่มสุรา ของผู้ที่ติดสุราใน โรงพยาบาลลำพูน
ผู้แต่ง	นิศานาถ โชคเกิด
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ภาวะติดสุราเป็นโรคเรื้อรังที่สร้างความทุกข์ทรมานแก่ผู้ติดสุราเป็นอย่างมาก และยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้การเลิกดื่มสุรา มีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราของผู้ที่ติดสุราที่เข้ารับการบำบัดในคลินิกอดสุราโรงพยาบาลลำพูน จำนวน 40 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ความเชื่อด้านสุขภาพ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวคิดของเบคเคอร์ และ 3) การปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาในส่วนของ 2 และ 3 มีค่าเท่ากับ 0.84 และ 0.99 ตามลำดับ หากความเชื่อมั่นโดยการทดสอบซ้ำมีค่าเท่ากับ 0.76 และ 0.93 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง และความเชื่อรายด้านที่อยู่ในระดับสูง คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคจากการดื่มสุรา การรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการดื่มสุราและการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา ในขณะที่การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราระดับสูง
 3. ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = .324$)

4. ความเชื่อด้านสุขภาพเฉพาะด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการดื่มสุรานั้น ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (.357) ในขณะที่การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคจากการดื่มสุรา การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราและการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา

ผลการศึกษานี้เสนอแนะว่า บุคลากรด้านสุขภาพควรส่งเสริมความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ที่ติดสุรา โดยเฉพาะด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการดื่มสุรา เพื่อเป็นข้อมูลจูงใจให้มีการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราอย่างต่อเนื่อง

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบผลการรักษากลุ่มอาการถอนสุราด้วยยา Diazepam ชนิดกิน โดยวิธี Front loading regimen เปรียบเทียบวิธี Fixed dose regimen
ผู้แต่ง	จุมภฏ พรหมเสิดา
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการเปรียบเทียบผลของวิธีการรักษาภาวะอาการถอนสุรา ทั้งสองวิธี คือแบบ Fixed dose regimen

ตัวอย่างและวิธีการศึกษา ผู้ป่วยเป็นโรคติดสุรา ตามเกณฑ์การวินิจฉัยของ DSM IV จำนวน 12 ราย จะได้รับการประเมินความรุนแรงของอาการถอนสุราโดยใช้แบบประเมินที่ชื่อ Clinical Institute Withdrawal Assessment for Alcohol revised (CIWA-Ar) โดยพยาบาลประจำหอผู้ป่วยจิตเวชและแบ่งผู้ป่วยออกเป็นสองกลุ่ม โดยวิธี nonprobabilist consecutive sampling กลุ่มแรกมีจำนวนผู้ป่วย 6 ราย ได้รับการรักษาอาการถอนสุราด้วย Diazepam ชนิดกินตามวิธี Fixed dose regimen กลุ่มที่สองมีผู้ป่วยจำนวน 6 ราย ได้รับการรักษาอาการถอนสุราด้วย Diazepam ชนิดกิน ตามวิธี front loading regimen เปรียบเทียบผลการรักษาโดยพิจารณาจากปริมาณยา Diazepam ที่ใช้ทั้งหมดและระยะเวลา นับตั้งแต่เริ่มการรักษาจนกระทั่งผู้ป่วยมี CIWA-Ar score ต่ำกว่าหรือเทียบเท่ากับ 8 ติดต่อกันนาน 24 ชั่วโมง

ผลการวิจัย กลุ่มที่ได้รับการรักษาแบบ Front loading regimen ได้รับยา Diazepam ปริมาณเฉลี่ย 100 มก. ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการรักษาแบบ Fixed dose regimen ที่ได้รับยา Diazepam ชนิดกิน เฉลี่ย 196 มก. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) และระยะเวลาที่หาย

จากอาการนอนสุราในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยวิธี front loading regimen เฉลี่ยเท่ากับ 4.6 วัน ซึ่งเร็วกว่ากลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยวิธี Fixed dose regimen ที่ใช้เวลาหายจากอาการนอนสุราเฉลี่ย 5.8 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.01$) ทั้งสองกลุ่มไม่พบผลแทรกซ้อนจากอาการขาดสุราหรือจากยา Diazepam

สรุป การรักษาภาวะอาการนอนสุราโดยวิธี Front loading regimen มีประสิทธิผลดีกว่า Fixed dose regimen และการใช้แบบประเมินอาการขาดสุรา เช่น CIWA-Ar ร่วมด้วยจะช่วยให้ผู้รักษาพิจารณาการให้ยาและหยุดยาได้ถูกต้องมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	การสนับสนุนทางสังคมจากคู่สมรสตามการรับรู้จากผู้ที่เป็โรคนิจจากสุรา
ผู้แต่ง	นางสุภาภรณ์ สมพาน
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

คู่สมรส นับเป็นแหล่งสนับสนุนที่สำคัญทางสังคมที่สำคัญสำหรับผู้ที่เป็โรคนิจจากสุรา การสนับสนุนทางสังคมจากคู่สมรสจะช่วยให้ผู้ป่วยปรับตัวจากปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ส่งผลให้อัตราการป่วยซ้ำลดลง การศึกษาครั้งนี้ตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ที่เป็โรคนิจจากสุราที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมีนาคม 2546 จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล และการสนับสนุนทางสังคมจากคู่สมรส ที่ผู้ศึกษาตัดแปลงมาจากแบบวัดการสนับสนุนจากคู่สมรสของรุ่งทิพย์ แพงใจ (2542) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยของการสนับสนุนทางสังคมจากคู่สมรสตามการรับรู้ของผู้ที่เป็โรคนิจจากสุรา โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของการสนับสนุนทางสังคมจากคู่สมรสด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลางในขณะที่ค่าเฉลี่ยของการสนับสนุนด้านวัตถุสิ่งของ และการสนับสนุนด้านอารมณ์อยู่ในระดับสูง

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการให้ความรู้แก่คู่สมรสของผู้ที่เป็โรคนิจจากสุรา โดยเฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาหรือการให้คำแนะนำแก่ผู้ที่เป็โรคนิจ

จากสุรา เพื่อที่ผู้สมรสสามารถให้การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่ถูกเป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้ผู้ที่เป็โรคจิตจากสุราปรับตัวต่อปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การเลิกดื่มสุราของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในสถาบันจิตเวชศาสตร์ จังหวัดปทุมธานี
ผู้แต่ง	นายบรรจงจิตต์ พันธุ์ทอง
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การเลิกดื่มสุราของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในสถาบันจิตเวชศาสตร์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 80 คน รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยไค สแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลิกดื่มสุราของกลุ่มตัวอย่าง คือ ปัจจัยทางชีวสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเลิกดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน สถานภาพสมรส อาชีพ บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย รายได้ในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเลิกดื่มสุรา ส่วนความรู้เกี่ยวกับสุรา ทศนคติต่อการดื่มสุรา การรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของโรคจากการดื่มสุราไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเลิกดื่มสุรา

ชื่อเรื่อง	การศึกษารูปแบบการใช้ยาไดอะซีแพมในผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง แผนกผู้ป่วยใน ณ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	นางสาว วัชรกร วิบูลย์, นางสาว ศรีสกุล สิ้นสวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาในรูปแบบการใช้ยา diazepam ในผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ณ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษารูปแบบการใช้ยา diazepam ในแง่ข้อบ่งใช้ การติดตามการใช้ยา ขนาดการใช้ยา และผลทางคลินิกหลังการใช้ยา โดยเก็บข้อมูลขณะที่มีการใช้ยาในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2546 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2547 จากจำนวนผู้ป่วยเพศชาย 15 รายที่มีการใช้ยา พบว่าผู้ป่วยทั้ง 15 รายมีการใช้ยาตามข้อบ่งใช้เพื่อรักษาอาการขาดสุรา ในด้านการติดตามการใช้ยาพบว่า มี 2 รายที่มีการตรวจการทำงานของตับก่อนเริ่มทำการรักษา ในด้านอันตรกิริยากับยา diazepam ได้คือยา chlopheniramine, triprolidine และ ranitidine โดยยาทั้ง 3 ตัวจะมีผลเพิ่มระดับของยา diazepam จากการศึกษาพบว่าเมื่อผู้ป่วยได้นับยา diazepam ในด้านขนาดการใช้ยาก็เหมาะสม ไม่สูงเกินกว่าที่กำหนด และทางด้านผลทางคลินิกภายหลังการใช้ยาพบว่าผู้ป่วยทั้ง 15 ราย มีอาการทางคลินิกดีขึ้นคือไม่มีอาการขาดสุรา

จากการศึกษาค้นคว้านี้ ทำให้ทราบถึงรูปแบบและลักษณะการใช้ยา diazepam ในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนงานในการใช้ยา diazepam ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	การดูแลผู้ที่ติดสุราในจังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ชนิดา บุญญาภาส
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการดูแลผู้ที่ติดสุราโดยครอบครัวและชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครอบครัวผู้ที่ติดสุราและชุมชนที่ผู้ที่ติดสุราอาศัยอยู่ โดยผู้ที่ติดสุราเป็นผู้ที่เคยเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 20 ราย ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และนำข้อมูลมาจำแนก จัดหมวดหมู่ ตีความ และสร้างข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า การดูแลผู้ที่ติดสุราส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของครอบครัว โดยที่ครอบครัวมีการดูแลผู้ที่ติดสุราทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม มากกว่าทางด้านจิตวิญญาณ ซึ่งวิธีการดูแลโดยครอบครัวส่วนหนึ่งพบว่ามีมาจากการให้ความหมายของการติดสุรา เช่น คิดว่าผู้ที่ติดสุราถ้าไม่เมาก็จะเหมือนคนปกติ สามารถประกอบอาชีพช่วยเหลือตนเองได้ การให้การดูแลจะเป็นไปตามปกติ แต่เมื่อผู้ที่ติดสุรากลับไปดื่มสุราและมีอาการผิดปกติเกิดขึ้น ครอบครัวจึงจะให้การดูแลเอาใจใส่มากกว่าปกติ จึงทำให้ครอบครัวต้องดูแลผู้ที่ติดสุราอย่างต่อเนื่อง และไม่มีหวังว่าผู้ที่ติดสุราจะสามารถหยุดดื่มได้ เกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ในการดูแล โดยมีชุมชนเข้ามาเยี่ยมเยียนพูดคุยให้กำลังใจในช่วงแรก ๆ ของการเจ็บป่วย แต่เมื่อเวลาผ่านไป อาการของผู้ที่ติดสุรายังคงเดิมความสนใจจากชุมชนก็จะลดลงและไม่มีส่วนร่วมในการดูแลเท่าที่ควร นอกจากนั้นยังมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการดูแลผู้ที่ติดสุราอีก 3 ประการ คือ

ปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุและการศึกษาของผู้ดูแลไม่มีผลต่อการดูแลผู้ที่ติดสุรา

ปัจจัยสนับสนุน คือ ลักษณะครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว และการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค คือ การดื่มสุราต่อเนื่องของผู้ที่ติดสุรา ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากที่ดื่มสุรา ระยะเวลาในการดูแล การประกอบอาชีพของผู้ดูแลและสภาพแวดล้อมในชุมชน

ผลการศึกษาค้นนี้มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลควรมีความเข้าใจถึงการให้ความหมายของการติดสุราตามการรับรู้ของผู้ดูแล เพื่อจะได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้ครอบครัวมีการดูแลผู้ที่ติดสุราอย่างมีเป้าหมาย และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้ที่ติดสุราให้มากขึ้น

ชื่อเรื่อง	การใช้กลุ่มบำบัดตามแนวคิดการปรับเปลี่ยนทางความคิดและพฤติกรรมในการติดสุรา
ผู้แต่ง	นิชนันท์ คำล้าน
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กลุ่มบำบัดตามแนวความคิดการปรับเปลี่ยนทางความคิดและพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้เข้าร่วมโครงการเป็นผู้ติดสุราที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2547 ถึง วันที่ 30 เมษายน 2547 เพศชาย จำนวน 20 ราย ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 29 – 55 ปี ระยะเวลาที่ดื่มสุรา 8-29 ปี ปริมาณการดื่ม 6-112 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่ดื่ม 15-28 ครั้งต่อสัปดาห์

กลุ่มบำบัดในผู้ติดสุรา การดำเนินกลุ่ม แบ่งออกเป็น 5 ครั้งๆ ละ 2 ชั่วโมง สิ้นสุดใน 1 สัปดาห์ เนื้อหาการบำบัดประกอบด้วย การเพิ่มแรงจูงใจในการลด/เลิกการดื่มสุรา การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบการดื่มสุรา การปรับพฤติกรรม การปรับความคิด และการวางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุรา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบประเมินปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ (Time Line Follow Back) และแบบสอบถามกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (The Process of Change – alcohol Questionnaires)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 9 ราย จาก 20 ราย ไม่ดื่มสุราตลอดระยะเวลาการศึกษา และจำนวน 11 รายมีการดื่มสุราน้อยลงกว่าก่อนได้รับการบำบัด แต่ดื่มไม่เกินมาตรฐานที่กำหนดและไม่เกิน

เป้าหมายที่ผู้เข้าร่วมโครงการตั้งไว้ โดยการศึกษาติดตามผลแต่ละระยะพบว่า

1. ในระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ดื่มน้ำสุราจำนวน 16 ราย กลับไปดื่มน้ำสุราในปริมาณ 2-50 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 4 ราย
2. ในระยะติดตามผล 1 เดือน ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ดื่มน้ำสุราจำนวน 14 ราย ดื่มน้ำสุราในปริมาณ 1-12 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 6 ราย
3. ในระยะติดตามผล 2 เดือน ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ดื่มน้ำสุราจำนวน 13 ราย และดื่มน้ำสุรา 1-26 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 7 ราย

ชื่อเรื่อง	ภาวะซึมเศร้าของผู้เสพติดสุราในคลินิกสุขภาพจิต โรงพยาบาลเครือข่ายสุขภาพจิตและจิตเวช จังหวัดลำพูน
ผู้แต่ง	อุบล ก่องแก้ว
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

ภาวะซึมเศร้าเป็นปัญหาที่สำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และ เศรษฐกิจ ผู้เสพติดสุราส่วนใหญ่จะมีภาวะซึมเศร้าร่วมด้วย ดังนั้นการประเมินและคัดกรองภาวะซึมเศร้า จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้การดูแลรักษาผู้เสพติดสุราเป็นไปอย่างครอบคลุม

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาระดับภาวะซึมเศร้าของผู้เสพติดสุราในคลินิกสุขภาพจิตโรงพยาบาลเครือข่ายสุขภาพจิตและจิตเวช จังหวัดลำพูน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม 2547 จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของ เบ็ค แปลเป็นภาษาไทยโดยมุกดา ศรียงค์ (2522) ซึ่งได้รับการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 66.67 ของผู้เสพติดสุราในคลินิกสุขภาพจิต โรงพยาบาลเครือข่ายสุขภาพจิตและจิตเวช จังหวัดลำพูน มีภาวะซึมเศร้าตั้งแต่ระดับน้อยจนถึงระดับรุนแรง โดยมีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 18.75 ภาวะซึมเศร้าระดับปานกลาง ร้อยละ 12.50 ภาวะซึมเศร้าระดับมาก ร้อยละ 27.08 และมีภาวะซึมเศร้าระดับรุนแรง ร้อยละ 8.34

ผลการศึกษานี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนให้การช่วยเหลือ เพื่อลดภาวะซึมเศร้าในผู้เสพติดสุราในคลินิกสุขภาพจิต โรงพยาบาลเครือข่ายสุขภาพจิตและจิตเวชจังหวัดลำพูน โดยเฉพาะผู้ที่มีภาวะซึมเศร้าในระดับรุนแรง และมีภาวะซึมเศร้าระดับมาก ซึ่งจะต้องได้รับการส่งต่อ เพื่อให้ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่าง การดื่มแอลกอฮอล์และการติดเชื้อ Helicobacter pylori ในผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ส่วนควอดินัม
ผู้แต่ง	จุฑารัตน์ ชัดมะละ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์และการติดเชื้อ H.pylori ในผู้ป่วยโรคกระเพาะอาหารและลำไส้ส่วนต้น ใช้วิธีศึกษาแบบ Matched-pair case control study โดยกลุ่ม case คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ส่วนต้น อายุระหว่าง 15-88 ปี ได้รับการส่องกล้องตรวจกระเพาะอาหารและตรวจ Rapid urease test พบ H.pylori และ กลุ่ม control คือผู้ป่วยที่ตรวจไม่พบเชื้อ H.pylori จับคู่ให้เพศ อายุ ระดับการศึกษาคล้ายกับกลุ่ม case ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูงมากกว่า 20 กรัมต่อวัน ระดับปานกลาง 10-20 กรัมต่อวัน และระดับต่ำน้อยกว่า 10 กรัมต่อวัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยทั้งหมด 457 คน พบว่าเสียชีวิต 17 คน ย้ายที่อยู่ 65 คนและแจ้งที่อยู่ไม่ตรงกับที่อยู่จริง 175 คน เหลือผู้ป่วยที่สามารถติดตามเพื่อสอบถามข้อมูล 200 คน แบ่งเป็น ผู้ติดเชื้อ H.pylori 105 คน และผู้ป่วยที่ไม่ติดเชื้อ H.pylori 95 คน เมื่อนำมาจับคู่ระหว่างประชากรศึกษาและประชากรควบคุมในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ได้ 73 คู่ จำนวนผู้ป่วยดื่มแอลกอฮอล์ 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 ของประชากรทั้งหมด มีร้อยละการดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่ม case สูงกว่ากลุ่ม control คือ ร้อยละ

51.4 ของประชากรกลุ่ม case และร้อยละ 46.3 ของประชากรกลุ่ม control ตามลำดับ โดยชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมมากที่สุดในกลุ่ม case และกลุ่ม control คือ สุรา 40 ดีกรี นอกจากนี้ยังพบว่า 1) ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์ และการติดเชื้อ H.pylori ค่า Odds ratio = 0.41, 95 % Confidence interval 0.22-1.20, P-value = 0.27 2) ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์ระดับสูง (มากกว่า 20 กรัมต่อวัน) และการติดเชื้อ H.pylori ค่า Odds ratio = 1.50, 95 % Confidence interval 0.56-4.23, P-value = 0.50 3) ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์ระดับต่ำถึงระดับปานกลาง (น้อยกว่า 20 กรัมต่อวัน) กับการติดเชื้อ H.pylori ค่า Odds ratio = 0.69, 95 % Confidence interval 0.17 – 1.81, P-value = 0.66

สรุปได้ว่าการดื่มแอลกอฮอล์ไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตของแบคทีเรีย H.pylori ในกระเพาะอาหารของผู้ป่วยโรคแผลกระเพาะอาหาร และลำไส้ส่วนต้น ทั้งในปริมาณแอลกอฮอล์ระดับสูง (มากกว่า 20 กรัมต่อวัน) ระดับปานกลาง (10- 20 กรัมต่อวัน) และระดับต่ำ (น้อยกว่า 10 กรัมต่อวัน)

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตจากสุราเรื้อรัง : กรณีศึกษา
ผู้แต่ง	ศศิธร เก็มเส็น
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทสรุป

จากการศึกษาผู้ป่วยชายไทยวัย 48 ปี ประวัติดื่มสุรามา 20 ปี refer จากโรงพยาบาลชะอวด ด้วยอาการสับสน หูแว่ว ประสาทหลอน หวาดระแวง กลัวคนจะมาทำร้าย ไม่นอน รับประทานอาหารได้น้อย ประวัติชัก 1 ครั้ง ก่อนมาโรงพยาบาล 3 วัน สาเหตุจากการขาดสุรา โดยผู้ป่วยหยุดดื่มสุรามา 6 วัน แรกเริ่มผู้ป่วยช่วยเหลือตัวเองได้น้อย มือสั่น สับสน กระสับกระส่าย ลักษณะงุนงง พุดคุยสับสน บางครั้งถามตอบไม่ตรงคำถาม รับรู้เฉพาะบุคคล ยังเสียการรับรู้สถานที่และเวลา หงุดหงิด มีความคิดระแวง หลงผิด มีประสาทหลอนทางหู ไม่มีอาการชัก อุณหภูมิ 37.3 องศาเซลเซียส, ชีพจร 88 ครั้ง/นาที หายใจ 22 ครั้ง/นาที, ความดันเลือด 130/70 มิลลิเมตรปรอท คะแนน AWS 13 คะแนน แพทย์ได้ทำการตรวจรักษาและให้การวินิจฉัยเป็น Alcohol withdrawal, dependence ได้ให้การรักษาทั้งอาการทางกาย และอาการทางจิตจากอาการถอนพิษสุรา โดยให้ทั้งยารับประทาน ยาฉีด และให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำคือ Vallum 10 mg. ฉีดเข้าเส้นเลือดดำทุก 1-2 ชั่วโมง เมื่อวันวาย ยา Ativan 1 mg. รับประทานทันทีและวันละ 3 เม็ด ก่อนนอน Thiamin 100 mg. ฉีดเข้ากล้ามเนื้อวันละ 1 ครั้ง 3 วัน (13, 14, 15 มกราคม 2547) Folic acid รับประทานวันละ 1 เม็ด หลังอาหารเช้า B 1-6-12 รับประทานครั้งละ 1 เม็ด หลังอาหาร เข้า-เที่ยง-เย็น ในขณะที่อยู่โรงพยาบาลผู้ป่วยได้รับยา Valium 10 mg. ฉีดทางหลอดเลือดดำ รวม

ทั้งหมด จำนวน 5 dose ผู้ป่วยมีอาการรับรู้เพิ่มมากขึ้น คะแนนของ AWS ลดลงเรื่อยๆ จนไม่พบภาวะขาดสุราในวันที่ 3 หลังรับไว้ในโรงพยาบาล

หลังจากอยู่โรงพยาบาลได้ 17 วัน ผู้ป่วยมีอาการทางจิตสงบ ควบคุมตนเองได้ดีขึ้น ไม่มีอาการหวาดระแวง ไม่มีอาการประสาทหลอน มีการรับรู้ตรงกับสภาพ ความเป็นจริง นอนหลับพักผ่อน สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตัวเองได้ ได้ทำจิตบำบัดรายบุคคล แนะนำให้เข้าร่วมกลุ่มจิตบำบัดแบบประคับประคอง และการเสริมสร้างทักษะในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ผู้ป่วยได้เข้าใจตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่จะหาแนวทางแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง ผู้ป่วยช่วยเหลือตนเองได้ดี สัญญาณชีพปกติ อุณหภูมิ 36.8 องศาเซลเซียส, ชีพจร 80 ครั้ง/นาที หายใจ 20 ครั้ง/นาที, ความดันโลหิต 120/70 มิลลิเมตรปรอท ไม่มีอาการขาดสุรา สีหน้าสดขึ้น แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้นัดตรวจ 1 เดือน รวมระยะเวลาอยู่รักษาในโรงพยาบาล 17 วัน

จากกรณีศึกษาผู้ป่วยรายนี้ วิเคราะห์ปัญหาพบว่า ผู้ป่วยมีปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีพฤติกรรมดื่มสุรา ได้แก่ ปัจจัยทางสังคม ผู้ป่วยขาดความรักจากบิดาและมารดา ครอบครัวแตกแยก ผู้ป่วยอยู่กับย่า ย่ารักและคอยดูแลตลอดในทุกเรื่อง ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมพึ่งพา ไม่มีแบบอย่างที่ดีบิดาก็ดื่มจนติดสุราเช่นกัน ผู้ป่วยมีบุคลิกภาพเป็นคนขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองด้อยค่า ไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ขาดการตระหนักรู้ และขาดแรงจูงใจที่จะเลิกดื่มสุรา สิ่งแวดล้อมเดิมที่จะกระตุ้นให้กลับไปดื่มสุรา คือ เพื่อนๆ ขาดทักษะในการผ่อนคลายความเครียด การดื่มสุราเป็นระยะเวลานานมีผลกระทบต่อร่างกาย คือ ผอม ขาดอาหาร มีปัญหาจากโรคตับ อย่างไรก็ตามผู้ป่วยมีบุคคลที่คอยให้กำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลาคือ ภรรยาและบุตร ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยคิดเลิกสุรา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พยาบาลผู้ศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมสำหรับผู้ป่วยและญาติ ในการเสริมสร้างความรู้ ความ

เข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบจากการดื่มสุรา และเสริมสร้างเจตคติในเรื่องการมีชีวิตเพื่อป้องกันการกลับไปดื่มสุราซ้ำอีก โดยการทำจิตบำบัดรายบุคคล กลุ่มจิตบำบัดแบบประคับประคองกลุ่มครอบครัวบำบัด และฝึกทักษะในการปฏิเสธการดื่มสุรา รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการปรับพฤติกรรมการแสดงออก การเผชิญปัญหา และใช้วิธีการแก้ไขปัญหาคที่เหมาะสม สังคมยอมรับหลังจากที่ผู้ป่วยจำหน่ายกลับไปอยู่บ้านได้ 1 เดือน ผู้ศึกษาได้ติดตามอาการผู้ป่วย พบว่าผู้ป่วยมาตรวจตามแพทย์นัด และรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง สีหน้าแววตาแจ่มใส ร่างกายสมบูรณ์

สรุปว่า การพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตจากพิษสุราเรื้อรังที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนให้สะดวกต่อการนำมาใช้และวางแผนให้การดูแลผู้ป่วยได้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการ ทำให้สามารถดูแลได้ครอบคลุม ช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ ผู้ป่วยสามารถกลับไปอยู่บ้านได้โดยเร็วและลดปัญหาการกลับไปเสพยาซ้ำ ดังนั้นบทบาทของพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วยโรคจิตจากพิษสุราเรื้อรัง ได้แก่

1. ดูแลให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดภาวะแทรกซ้อนสุราจากการขาดสุรา
2. ป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยทำร้ายตนเองและผู้อื่น
3. ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับสารอาหารเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย
4. ดูแลให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
5. สร้างความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและมีคุณค่าในตนเองของผู้ป่วย
6. ดูแลให้ผู้ป่วยสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม
7. ส่งเสริมผู้ป่วยให้มีความพร้อมในการกลับไปอยู่ที่บ้านกับครอบครัวและชุมชน

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะถอนพิษสุรา (Alcohol Withdrawal) : กรณีศึกษา
ผู้แต่ง	พัชรินทร์ แก้วสุวรรณ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสวนปรุง กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทสรุป

จากการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยชายไทย อายุ 50 ปี สถานภาพสมรสคู่ อาชีพรับจ้าง เข้ารับการรักษาโรงพยาบาลสวนปรุง ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2547 ด้วยอาการหยุดดื่มสุราแล้วมีอาการงง สับสน เกร็ง คิดฆ่าตัวตาย การวินิจฉัยโรค Alcohol Withdrawal

ผู้ป่วยดื่มสุรามานานประมาณ 20 ปี เริ่มต้นจากต้องการมีเพื่อน เริ่มจากดื่มครั้งละ 1-2 แก้ว และดื่มมาตลอดจนติดสุรา ระยะต่อมาเมื่อผู้ป่วยเกิดความเครียดจะใช้วิธีระบายความเครียดโดยการดื่มสุรานั้น บางครั้งดื่มทั้ง 3 วันก่อนมาโรงพยาบาลผู้ป่วยมีอาการท้องเสีย ปวดท้อง จนต้องเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลปง จังหวัดพะเยา จึงทำให้ต้องหยุดดื่มสุรา หลังจากนั้นจึงเกิดอาการงงง สับสน พูดเรื่อยเปื่อย มีอาการเกร็ง ปวดศีรษะ พยายามกระโดดตึก ทางโรงพยาบาลปง จึง refer ผู้ป่วยมารับการรักษาที่โรงพยาบาลสวนปรุง แพทย์ได้รับผู้ป่วยไว้รักษา ผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยสารอาหาร กลุ่มยา Benzodiazepine, Vitamine B, Vitamine B1-6-12, Folic ในช่วงแรกผู้ป่วยอยู่ในระยะวิกฤตทางกายและทางจิต มีอาการอ่อนเพลีย แขนขาอ่อนแรง มีน้ิรยะ มีเหงื่อออกตามใบหน้า มีคลื่นไส้ มีงงสับสน หลังจากให้การพยาบาลได้ 4 วัน ผู้ป่วยมีอาการจากภาวะถอนพิษสุราลดลง พูดคุยได้ตอบรู้เรื่องดี ผู้ศึกษาจึงได้สร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคในการสนทนาเชิงบำบัดที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความเชื่อมั่นและมั่นใจตนเอง

นำผู้ป่วยเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มต่างๆ เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพและเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สร้างความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเองต่อครอบครัว ทำจิตบำบัดรายบุคคล จิตบำบัดแบบประคับประคอง เพื่อให้ผู้ป่วยได้พัฒนาทักษะในการแก้ไขปัญหา ทำให้ผู้ป่วยเห็นความสำคัญทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก การใช้เหตุผลและสติปัญญาในการแก้ไขปัญหา ทำให้ผู้ป่วยเข้าใจตนเองมากขึ้น แก้ไขปัญหาอย่างสติ และมีการปรับตัวที่ดีขึ้น

จากปัญหาที่พบสามารถนำมาเขียนข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลได้ดังนี้

1. เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย เนื่องจากหวาดระแวง ประสาทหลอน
2. ได้รับความไม่สุขสบายจากอาการถอนพิษสุรา
3. มีภาวะขาดสารอาหาร น้ำ และเกลือแร่ เนื่องจากภาวะถอนพิษสุรา
4. มีแนวโน้มได้รับการพักผ่อนไม่เพียงพอ เนื่องจากวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของตน
5. มีแนวโน้มกลับไปดื่มสุราซ้ำ เนื่องจากมีทักษะการเผชิญปัญหาไม่เหมาะสมและขาดความรู้เรื่องโทษของสุรา

ผู้ศึกษาได้นำปัญหามาวางแผนให้การพยาบาลตามปัญหาที่พบ ผู้ป่วยได้ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลเป็นอย่างดี ทำให้อาการดีขึ้นตามลำดับ ก่อนกลับบ้านผู้ป่วยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในเรื่องทักษะการปฏิเสธการดื่มสุรา การผ่อนคลาย ความเครียด การรับยาอย่างต่อเนื่อง การหยุดเสพสุรา และอาการแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้น การรับประทานอาหารที่ประโยชน์ การใช้สถานบริการใกล้บ้าน ผู้ศึกษาได้ให้คำปรึกษาครอบครัว 1 ครั้ง ในวันที่ญาติมารับกลับ เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว และให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวต่อผู้ป่วย ให้สุขภาพจิตศึกษา

เพื่อให้ญาติเข้าใจสภาพการเจ็บป่วยทางจิตของผู้ป่วย โดยเน้นการรักษาอย่างต่อเนื่อง การกลับไปเสพสุราอีก การสังเกตอาการทางจิตเพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำ พี่สาว และภรรยาผู้ป่วยเป็นผู้มารับกลับไปในวันที่ 5 มีนาคม 2547 รวมอยู่โรงพยาบาล 24 วัน

ชื่อเรื่อง	บุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ที่เป็นโรคจิต
ผู้แต่ง	จินตนา คำมะยอม
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ผู้ที่ติดสารเสพติดส่วนใหญ่มีภาวะโรคร่วม หากการประเมินไม่ครอบคลุมจะทำให้การดูแลเป็นไปอย่างไม่ครบถ้วน ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบกำหนดคุณสมบัติจากผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุงระหว่างเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2547 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามบุคลิกภาพแปรปรวน PDQ-4 ของไฮเลอร์ (Hyler, 1994) แปลย้อนกลับเป็นภาษาไทยโดย กชกร พงษ์รัตนสวัสดิ์, อุบล นิวัติชัย และภัทราภรณ์ ทุ่งปิ่นคำ (2545) มีความเชื่อมั่นด้วยวิธีวัดซ้ำเท่ากับ 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา จำนวนร้อยละ 88.98 มีบุคลิกภาพแปรปรวนโดยมีบุคลิกภาพประเภทย้ำคิดย้ำทำร้อยละ 87.40 ประเภทหวาดระแวงร้อยละ 77.95 ประเภทคาบเส้นร้อยละ 65.35 ประเภทหลีกเลี่ยงร้อยละ 65.35 และประเภทจิตเภทแฝงร้อยละ 58.27 ตามลำดับ

ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา มีบุคลิกภาพแปรปรวนร่วมด้วย ดังนั้นผู้ที่เป็นโรค

จิตจากสุราควรได้รับการประเมินและตรวจวินิจฉัย
บุคลิกภาพแปรปรวนเพื่อจะได้ให้การรักษาพยาบาลอย่าง
ครอบคลุม

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา
ผู้แต่ง	พัชรภรณ์ บุญกันทะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โรคจิตจากสุราเป็นโรคทางจิตเวชที่มีการเจ็บป่วยเรื้อรัง ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เป็นโรคจิตแต่รวมถึงภาวะสุขภาพของผู้ดูแล พฤติกรรมส่งเสริมจึงมีความสำคัญที่จะเพิ่มความผาสุกของผู้ดูแล ส่งผลให้การดูแลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพการศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ดูแลที่ผู้ป่วยที่เป็นโรคจิตจากสุรามารับบริการตรวจรักษาแบบผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนธันวาคม 2546 ถึงเดือนมกราคม 2547 จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคลและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ เพนเตอร์ ซึ่งแปลย้อนกลับโดย ศิริมา วงศ์แหลมทอง (2542) ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยที่พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านกิจกรรมทางกายอยู่ในระดับพอใช้ และด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ

ผลการศึกษาคั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญต่อการดูแลให้ครอบคลุมถึงผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิต โดยเฉพาะการเสริมสร้างพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในทุกด้านเพื่อส่งเสริมภาวะสุขภาพของ

ผู้ดูแล ก่อให้เกิดการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	ฤทธิ์ของสารสกัดสมุนไพรรางจืดต่อการลดกลุ่มอาการเนื่องจากการขาดสุราและการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของเซลล์ประสาทในสมองส่วนมีโซลิมบิกของหนูที่เหนียวน้ำให้ติดแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	นันทยา กระสวยทอง และคณะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

1. บทนำและวัตถุประสงค์ : อาการติดสุราหรือขาดสุรา (Alcohol withdrawal syndrome) เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของประชากรไทย การรักษาด้วยยาพบว่ามียาข้างเคียงค่อนข้างสูง การศึกษาในครั้งนี้จึงเลือกใช้สมุนไพรรางจืด (*Thunbergia luarifolia* Linn.) ซึ่งทางการแพทย์แผนไทยใช้แก้เมาและอาการขาดสุรา ทั้งนี้ยังไม่มีข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์สนับสนุน การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้สารสกัดสมุนไพรรางจืดต่อการเกิดอาการขาดสุรา

2. วิธีการศึกษา

2.1 รูปแบบการศึกษา : Analytic studies: Experimental studies

2.2 ประชากรศึกษา/กลุ่มตัวอย่าง : หนูขาวติดสุราเพศผู้ น้ำหนัก 180-200 กรัม

2.3 สถานที่ศึกษา : ภาควิชาสรีรวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2.4 วิธีการศึกษา : แบ่งหนูขาวเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 7 ตัว ซึ่งได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มติดสุรา (ให้กินเหล้าผสมน้ำตาลตามความต้องการ 21 วัน) กลุ่มควบคุม (ได้รับยาต้านเศร้า: fluoxetine 20 มิลลิกรัม/น้ำหนักตัว/กก.)

กลุ่มที่ได้รับสมุนไพรรังเดียวและต่อเนื่อง โดยหนูจะถูกเหนี่ยวนำให้เกิดอาการขาดสุรา หลังจากนั้นป้อนสารสกัดสมุนไพรรางจืดในขนาด 2, 5 และ 10 กรัม/กก. น้ำหนักตัว ทั้งให้ครั้งเดียวและต่อเนื่อง 14 วัน ภายหลังให้สารสกัดสมุนไพรรังเดียว อาการขาดสุราของหนูในช่วงเวลาของการเกิดอาการขาดสุรา โดยใช้โมเดล Force swimming test สังเกตภาวะซึมเศร้า โมเดล Elevate plus maze test สังเกตภาวะวิตกกังวล และสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมยนต์ และแยกสมองหนูมาศึกษาเซลล์ประสาทในสมองส่วนมีโซลิมบิก

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล : Means $\pm$ SEM., Student t-test ,ANOVA and p-value $\leq$ 0.05

3.ผลการศึกษา : ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การให้สารสกัดสมุนไพรรางจืดต่อเนื่อง 14 วันทุกขนาด มีผลลดภาวะซึมเศร้า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ทำซ้ำๆ (Stereotypy) ไปในทางที่ดีขึ้น แต่ไม่เห็นผลต่อภาวะวิตกกังวล ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเป็นผลของสารสกัดสมุนไพรรางจืดต่อสารสื่อประสาทในสมอง เช่น ซีโรโทนินและโดปามีน เนื่องจากพบความเปลี่ยนแปลงต่อภาวะซึมเศร้า และพฤติกรรมยนต์ และลดการถูกทำลายของเซลล์ประสาทในสมองส่วนมีโซลิมบิก โดยเฉพาะที่บริเวณ Nucleus accumbens (NAC) และ Ventral tegmental area (VTA)

4.สรุปและข้อเสนอแนะ: จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า อาการขาดสุราโดยเฉพาะภาวะซึมเศร้าและเซลล์ประสาทที่ถูกทำลายในสมองส่วนมีโซลิมบิกของหนูขาวลดลงเมื่อได้รับสารสกัดสมุนไพรรางจืดอย่างต่อเนื่อง 14 วัน ทั้งนี้ยังต้องมีการศึกษาในมนุษย์เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปประยุกต์ใช้เป็นทางเลือกหนึ่งในการรักษาอาการติดสุราในมนุษย์ต่อไปในอนาคต

ชื่อเรื่อง	ผลการใช้โปรแกรมกิจกรรมกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อความสำนึกในคุณค่าแห่งตนของผู้ป่วยโรคจิตจากสุรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้แต่ง	สมควร จุลอักษร
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / สำรอง

บทคัดย่อ

โรคจิตจากสุรา เกิดจากการดื่มสุราอย่างผิดปกติเป็นเวลานานและเป็นโรคทางจิตเวชที่มีความรุนแรงเรื้อรัง ก่อให้เกิดปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศส่งผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจโดยรวมเป็นอย่างมาก อีกทั้งมีแนวโน้มสูงขึ้น สอดคล้องกับผู้ดื่มสุราที่เพิ่มขึ้น จัดเป็นโรคทางจิตเวชที่มีการพยากรณ์โรคไม่ดีผู้ป่วยมักรู้สึกซึมเศร้า หมดหวัง สูญเสียพลังอำนาจ มีความสำนึกในคุณค่าแห่งตนต่ำ เมื่อออกจากโรงพยาบาลมักกลับไปดื่มสุราซ้ำและทำให้เกิดการเจ็บป่วยซ้ำ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการใช้โปรแกรมกิจกรรมกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อความสำนึกในคุณค่าแห่งตนของผู้ป่วยโรคจิตจากสุรา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองชนิดหนึ่ง กลุ่ม วัตถุประสงค์ก่อนและหลังทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยโรคจิตจากสุรา ที่มีอาการทางจิตทุเลาซึ่งรับการบำบัดเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ระหว่างเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2547 จำนวน 10 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความสำนึกในคุณค่าแห่งตน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นจากการคำนวณโดยใช้

สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.86 และโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ และทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้สถิติวินคอกชันจับคู่กับตำแหน่ง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยโรคจิตจากสุราภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมีคะแนนความสำคัญในคุณค่าแห่งตนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปผลและข้อเสนอแนะ ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมกิจกรรมกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มความสำคัญในคุณค่าแห่งตนของผู้ป่วยโรคจิตจากสุราได้

ชื่อเรื่อง	การพัฒนามาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา
ผู้แต่ง	ปัญญารัตน์ ศรีสว่าง วัชร มีศิลป์ นันทา ชัยพิชิตพันธ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันธัญญารักษ์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

ยาเสพติดเป็นปัญหาในระดับชาติ และเป็นปัญหาเรื้อรังที่ทุกรัฐบาลพยายามแก้ไขอย่างต่อเนื่องแต่ยังคงไม่ได้กลับมีแนวโน้มความซับซ้อนของปัญหาเพิ่มขึ้นและมีลักษณะการใช้ยาเสพติดที่เปลี่ยนแปลงไป จากสถิติสถาบันธัญญารักษ์ปี 2543 – 2545 พบว่า ผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาส่วนใหญ่ คือ ผู้ป่วยเสพติดเมทแอมเฟตามีน เฮโรอีน และสุรา ตามลำดับ ซึ่งผู้ป่วยเสพติดสุรา มีแนวโน้มเข้ารับการบำบัดเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มว่าผู้ป่วยเสพสิ่งเสพติดที่ผิดกฎหมายจะเปลี่ยนมาดื่มสุรา ซึ่งเป็นสิ่งเสพติดที่ถูกกฎหมายมากขึ้น ประกอบกับสุราหาซื้อง่าย คนในสังคมยอมรับ ซึ่งลักษณะผู้ป่วยเสพติดสุราส่วนใหญ่ยังมีสภาพร่างกายทรุดโทรม มีโรคแทรกซ้อนทั้งกายและจิต ดังนั้นสถาบันฯ จึงดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราอย่างมีมาตรฐานและถูกต้องตามหลักวิชาการ

การศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย การดำเนินงาน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาการ อาการแสดงของผู้ป่วยเสพติดสุรา เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา โดยยึดแนวคิดทฤษฎีการพยาบาลตามแบบแผนสุขภาพของ Professor Marjory Gordon และจัดการประชุมพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา เพื่อร่วมสร้างมาตรฐานผู้ป่วยเสพติดสุราได้ “ร่าง” มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วย

เสพติดสุรา จำนวน 37 มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานเชิงกระบวนการ 362 ข้อ มาตรฐานเชิงผลลัพธ์ 319 ข้อ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา การสื่อความหมาย และความถูกต้องตามหลักวิชาการ จัดการประชุมพยาบาลวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา เพื่อวิพากษ์ ทบทวนและพิจารณากิจกรรมการพยาบาลรวมถึงพิจารณาความสมบูรณ์ถูกต้องตามหลักวิชาการ และปรับปรุงมาตรฐานตามข้อเสนอแนะ จากนั้นผู้วิจัยได้จัดทำแบบตอบการใช้อนุกรณการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราขึ้น ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 2 ปี ในการดูแลผู้ป่วยเสพติดสุราระยะบำบัดยา จำนวน 35 คน เป็นผู้บันทึกการใช้อนุกรณการพยาบาลเชิงกระบวนการและเชิงผลลัพธ์ตามที่ได้ให้การพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา ระหว่างเดือนตุลาคม 2546 – กันยายน 2547 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS Pc⁺ ใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ได้มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราตามแบบแผนสุขภาพ จำนวน 35 มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานเชิงกระบวนการ จำนวน 351 ข้อ และมาตรฐานเชิงผลลัพธ์ จำนวน 308 ข้อ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย คือ ควรมีการประเมินปัญหาทางการพยาบาลตามแบบแผนสุขภาพของ Gordon ก่อนการนำมาตรฐานไปใช้ ควรมีการฝึกอบรมก่อนนำมาตรฐานไปใช้จริง ควรมีการทำงานเป็นทีมและให้การพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา ต้องอาศัยความร่วมมือจากญาติ และบุคคลในครอบครัวของผู้ป่วย เพื่อให้การบำบัดรักษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หากจะนำมาตรฐานไปใช้ในสถานบำบัดอื่น ควรมีการปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละหน่วยงาน

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโปรแกรมกิจกรรมบำบัดผู้ป่วยสุรา
ผู้แต่ง	ลำเนา นิลบรรพ์ สุวภัทร คงหอม กัญญา ภูระหงษ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สถาบันธัญญารักษ์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสุรามีอัตราการเสพเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นสารเสพติดที่ถูกกฎหมายและสังคมยอมรับ จากสถิติผู้ป่วยสุราที่เข้ารับการบำบัดรักษามีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในปี 2542 มีร้อยละ 5.96 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 38.08 ในปี 2547 จากการศึกษาสภาพปัญหาการดูแลผู้ป่วยสุราของสถาบันธัญญารักษ์ พบว่า ในหอผู้ป่วยมีผู้ป่วยสุราที่มีสภาพแตกต่างกันทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และวัย กล่าวคือผู้ป่วยมีอาการแทรกซ้อนทางกายรุนแรง มีอาการทางจิต และทุกวัยอยู่รวมในหอเดียวกัน อัตรากำลังบุคลากรที่ดูแลมีไม่เพียงพอ ส่งผลให้การจัดกิจกรรมกลุ่มบำบัดไม่เหมาะสมกับสภาพผู้ป่วย เนื่องจากต้องให้ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วย บางครั้งต้องงดกิจกรรมกลุ่ม ทำให้การบำบัดฟื้นฟูขาดการต่อเนื่อง การบำบัดโดยใช้กิจกรรมกลุ่มไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพื่อให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยสุรามีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาโปรแกรมกิจกรรมบำบัดผู้ป่วยสุรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมกิจกรรมบำบัดผู้ป่วยสุรา และศึกษาความพึงพอใจต่อโปรแกรมกิจกรรมบำบัดผู้ป่วยสุราในระยะบำบัดด้วยยา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยสุราที่เข้ารับการบำบัดรักษาในสถาบันธัญญารักษ์ เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมกิจกรรมบำบัด และแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างความพึงพอใจต่อ

โปรแกรมกิจกรรมบำบัด ดำเนินการศึกษา 4 ระยะ คือ **ระยะที่ 1** พัฒนาโปรแกรมกิจกรรมบำบัด โดยใช้แนวคิดบูรณาการแบบสหวิชาชีพ ได้แก่ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักศึกษา นักกายภาพบำบัด และนักอาชีวบำบัด จำนวน 13 คน ได้โปรแกรมกิจกรรมบำบัดผู้ป่วยสุรา ด้านเนื้อหาทฤษฎี 11 ด้าน และด้านกิจกรรมบำบัด 51 กิจกรรม ใช้ระยะเวลาบำบัด 1 เดือน โดยใช้เวลาในการพัฒนาโปรแกรม 3 เดือน **ระยะที่ 2** นำโปรแกรมกิจกรรมบำบัดไปทดลองใช้กับผู้ป่วยสุราจำนวน 16 คน **ระยะที่ 3** ประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรม โดยนำผลการประเมินโปรแกรมในระยะที่ 2 มาปรับปรุง และ**ระยะที่ 4** นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับผู้ป่วยสุราจำนวน 11 คน และศึกษาความพึงพอใจรวมระยะเวลาศึกษาทั้งสิ้น 6 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการศึกษาพบว่า

1. การพัฒนาโปรแกรมกิจกรรมบำบัดผู้ป่วยสุราได้เนื้อหาทฤษฎี 10 ด้าน และ 45 กิจกรรม

2. ความพึงพอใจต่อโปรแกรมกิจกรรมบำบัดผู้ป่วยสุรามีความพึงพอใจมาก โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ **ด้านเนื้อหากิจกรรม** เห็นว่าโปรแกรมที่ได้รับเหมาะสมและมีประโยชน์ ได้รับความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยสุรา กระตุ้นให้เกิดความคิดที่จะเลิกดื่มสุรา มีพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตร และบุคคลในครอบครัวยอมรับ สุขภาพร่างกายแข็งแรง กล้าแสดงออก และสามารถสร้างสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อนได้ดีขึ้น ลดเวลาว่างในขณะบำบัดและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับทางอาชีวบำบัดไปประกอบอาชีพเมื่อออกจากโรงพยาบาลได้ **ด้านวิทยากร** นั้น เห็นว่า การใช้วิทยากรแบบสหวิชาชีพเป็นสิ่งที่ดี วิทยากรมีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขา ทำให้ได้รับความรู้และแนวคิดที่หลากหลาย สำหรับด้านระยะเวลาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่ใช้เวลา 60 – 90 นาที ในการ

ทำกิจกรรมบำบัดแต่ละครั้ง ส่วนระยะเวลาบำบัด 1 เดือนนั้นช่วยให้หยุดการดื่มสุราได้ระยะหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถทำให้เลิกดื่มสุราได้โดยเด็ดขาด

ผู้บำบัด เห็นว่า ช่วยลดภาระงาน สามารถดูแลผู้ป่วยที่มีอาการแทรกซ้อนทางกายและจิตได้อย่างใกล้ชิด และทั่วถึง ผู้ป่วยได้รับกิจกรรมบำบัดที่ตรงกับสภาพผู้ป่วย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ผู้ป่วยสุราที่มีปัญหาสมองเสื่อม กิจกรรมบำบัดควรเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้การกระตุ้นและจูงใจมากกว่ากิจกรรมที่ใช้ความคิดและการวิเคราะห์

ชื่อเรื่อง	ประสบการณ์การกลับเป็นซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา
ผู้แต่ง	เสาวณี วิกัน
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

โรคจิตจากสุราเป็นโรคทางจิตเวชที่เกิดจากการเสพสุราเป็นระยะเวลานาน และมีอาการทางจิตเกิดขึ้นในขณะที่ลดปริมาณการเสพสุราหรือหยุดเสพสุรา ทำให้จำเป็นต้องรับการรักษาในโรงพยาบาล ผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา มีอัตราการกลับเป็นซ้ำสูงจากหลายปัจจัยที่ซับซ้อนส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เป็นโรคจิตจากสุรา รวมถึงครอบครัว และสังคม และจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างมาก

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การกลับเป็นซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการเสพสุราซ้ำ ผลกระทบของการกลับเป็นซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา และการได้รับการช่วยเหลือของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราซ้ำในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 15 ราย รวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการสังเกต และการบันทึกภาคสนาม ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการเสพสุราซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา สามารถสรุปได้ 3 ประเด็น คือ ด้านความเชื่อในประโยชน์ของการเสพสุรา ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเสพสุราและด้านอิทธิพลของบุคคลอื่นต่อการเสพสุรา นอกจากนี้ยังพบว่าผลกระทบของการกลับเป็นซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา สามารถ

สรุปได้ 2 ประเด็น คือ เกิดปัญหาด้านสุขภาพ และเป็นภาระต่อบุคคลอื่น สำหรับการได้รับการช่วยเหลือของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราซ้ำที่พบสามารถสรุปได้ 2 ประเด็น คือ การได้รับการช่วยเหลือจากทีมสุขภาพ และการได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่น

ผลการศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจประสบการณ์การกลับเป็นซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนป้องกันปัญหาการเสพสุราซ้ำและให้การพยาบาลในการป้องกัน แก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงการวางแผนการให้การช่วยเหลือที่เหมาะสมต่อไป

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยแอลกอฮอล์ของญาติผู้ดูแล : กรณีศึกษาโรงพยาบาลราชบุรี
ผู้แต่ง	สลธิยา หลิมศิริโรรัตน์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความรู้เกี่ยวกับภาวะการฉีดยาแอลกอฮอล์ ความตระหนักในบทบาทของการเป็นผู้ดูแล สัมพันธภาพระหว่างญาติผู้ดูแลกับผู้ป่วย แรงสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยแอลกอฮอล์ของญาติผู้ดูแล 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยแอลกอฮอล์ของญาติผู้ดูแล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยแอลกอฮอล์และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ให้ความร่วมมือในการดูแลผู้ป่วย 3) ความรู้เกี่ยวกับภาวะการฉีดยาแอลกอฮอล์ ความตระหนักในบทบาทของการเป็นผู้ดูแล สัมพันธภาพระหว่างญาติผู้ดูแลกับผู้ป่วย และแรงสนับสนุนทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยแอลกอฮอล์ของญาติผู้ดูแล กลุ่มตัวอย่างเป็นญาติผู้ดูแลผู้ป่วยแอลกอฮอล์ที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลราชบุรี จำนวน 204 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักในบทบาทของการเป็นผู้ดูแล และพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยแอลกอฮอล์อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับความรู้เกี่ยวกับภาวะการฉีดยาแอลกอฮอล์ สัมพันธภาพระหว่างญาติผู้ดูแลกับผู้ป่วย และแรงสนับสนุนทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง 2) พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยแอลกอฮอล์ของญาติผู้ดูแล เมื่อจำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตามอายุ สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยแอลกอฮอล์ และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ให้ความร่วมมือในการดูแลผู้ป่วย พบว่าไม่แตกต่างกัน 3) ความตระหนักในบทบาทของการเป็นผู้ดูแล แรงสนับสนุนทางสังคม ความรู้เกี่ยวกับภาวะการฉีดยาแอลกอฮอล์ และสัมพันธภาพระหว่างญาติผู้ดูแลกับผู้ป่วย สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 33.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ชื่อเรื่อง	ประเมินผลการใช้มาตรฐาน การพยาบาลผู้ป่วยเสพติด
ผู้แต่ง	ปัญจรัตน์ ศรีสว่าง วัชร มีศิลป์ นันทา ชัยพิชิตพันธ์ ลัดดา ขอบทอง
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สถาบันธัญญารักษ์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / สำรอง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินขั้นตอนการดำเนินการใช้มาตรฐานและผลลัพธ์ของการใช้มาตรฐานฯ รวมถึงศึกษาปัญหา อุปสรรค และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหามาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา ของสถาบันธัญญารักษ์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ทำการศึกษาในหอผู้ป่วยเสพติดสุรา ระยะบำบัดด้วยยา ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม - 30 ตุลาคม 2548 โดยมีขั้นตอนการประเมินการใช้มาตรฐานการพยาบาล ดังนี้ กลุ่มภารกิจบริการวิชาการ ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาามาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราในปี พ.ศ.2547 และจัดการอบรมพยาบาลวิชาชีพระดับผู้ชำนาญการ พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา ระยะบำบัดด้วยยา เรื่องการใช้มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา หลังจากนั้นกลุ่มภารกิจมีนโยบายให้พยาบาลวิชาชีพทุกคนที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรานำมาตรฐานการพยาบาลลงไปใช้ปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยเสพติดสุราจริงเป็นเวลา 1 ปี ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลการใช้มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา ในขั้นตอนการดำเนินการใช้มาตรฐานและผลลัพธ์ใน การใช้มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุรา โดยมีประเด็นการประเมินดังนี้ ประเมินด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านผลลัพธ์การใช้มาตรฐานการพยาบาล ด้านการเกิดอุบัติเหตุที่สามารถป้องกันได้ การติดเชื่อของผู้ป่วย การจัดการกับปัญหา (Coping) ภาวะทุพโภชนาการ การจำหน่ายผู้ป่วยผ่านเกณฑ์การ

ประเมิน ความพึงพอใจของพยาบาลผู้ใช้มาตรฐานทางการพยาบาล ความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติต่อการได้รับบริการทางการพยาบาล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยไปหาแนวทางแก้ไขปัญหา การใช้มาตรฐานการพยาบาลและพัฒนาามาตรฐาน การพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราให้พยาบาลผู้ปฏิบัติสามารถนำมามาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ป่วยเสพติดสุราที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยในระยะบำบัดด้วยยา จำนวน 65 ราย ญาติผู้ป่วยเสพติดสุราที่มาเยี่ยมผู้ป่วย ในหอผู้ป่วยบำบัดด้วยยา จำนวน 49 ราย พยาบาลวิชาชีพที่ผ่านการอบรมการใช้มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราและปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยที่ดูแลผู้ป่วยเสพติดสุราจำนวน 48 ราย โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามผู้ป่วยเสพติดสุราในเรื่องข้อมูลทั่วไป ความพึงพอใจต่อการใช้บริการพยาบาล และวิธีการเผชิญปัญหาและความเครียด แบบสอบถามญาติผู้ป่วยเสพติดสุราในเรื่องข้อมูลทั่วไป ความพึงพอใจต่อการใช้บริการพยาบาล แบบสอบถามพยาบาลวิชาชีพในเรื่องความพึงพอใจต่อการใช้มาตรฐานการพยาบาล และแบบบันทึกรายงานอุบัติการณ์ที่เกิดกับผู้ป่วยเสพติดสุราวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา จำนวน ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

ผู้ป่วยเสพติดสุราส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี สถานภาพสมรส คู่ นับถือศาสนาพุทธ จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ต่อครอบครัวน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน รายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย มีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4 - 6 คน เป็นผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในสถาบันธัญญารักษ์เป็นครั้งที่ 1 - 2 ด้านความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการบริการทางการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี ในด้านการใช้วิธีการเผชิญ

ความเครียด ผู้ป่วยเสพติดสุราสามารถใช้วิธีการเผชิญความเครียดอยู่ในระดับน้อย

ญาติผู้ป่วยเสพติดสุราส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41 – 50 ปี สถานภาพสมรสคู่ นับถือศาสนาพุทธ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยญาติมีความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยเป็นพี่น้อง ทั้งนี้ญาติใช้เวลาในการอยู่ร่วมกับผู้ป่วยนาน 11-14 ปี มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในครอบครัวร่วมกัน 4 – 6 คน ญาติประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ในครอบครัวต่อเดือนจำนวนเป็นเงิน 5,001 – 10,000 บาท รายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครอบครัว และญาติผู้ป่วยส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้รับความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยเสพติดสุรามาก่อนเข้ารับการรักษา ส่วนด้านความพึงพอใจของญาติผู้ป่วยต่อการรับบริการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี

พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26-30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท พักอาศัยอยู่ในบ้านพักของสถาบันฯ มีระบบการทำงานแบบเวรผลัดหรือเวรล่วงเวลา มีประสบการณ์ทำงานด้านยาเสพติด นานเป็นเวลา 1 – 10 ปี ด้านความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการใช้มาตรฐานทางการพยาบาลผู้ป่วยเสพติดสุราในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเกิดอุบัติเหตุในผู้ป่วยเสพติด พบเกิดอุบัติเหตุที่สามารถป้องกัน จำนวน 8 ครั้ง (ไม่เกิน 20 ครั้ง ใน 4 เดือน) ด้านภาวะทุพโภชนาการในผู้ป่วยเสพติดสุราที่ผ่านการบำบัดในระยะบำบัดด้วย พบร้อยละ 14.58 (ไม่เกิน ร้อยละ 15) การติดเชื้อของผู้ป่วย คิดเป็น 2.27 ครั้ง/1000 วันนอน (ไม่เกิน 5 ครั้ง/1000 วันนอน) การจำหน่ายผู้ป่วยผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 83.49 (ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 60)

ชื่อเรื่อง	ผลการให้การปรึกษาผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ศิริพร ทองบ่อ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	หน่วยจิตสังคมบำบัด โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล ปัจจุบันปัญหาการบริโภคแอลกอฮอล์ปัญหา สำคัญและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น องค์การอนามัยโลกกล่าวว่าบริโภคแอลกอฮอล์เกินควร เป็นสาเหตุของความตายและความพิการทั่วโลกถึงร้อยละ 4 และพบว่าร้อยละ 30 ของการตายจากโรคมะเร็งหลอดอาหาร โรคตับ โรคซั๊ก อุบัติเหตุจราจร ฆาตกรรมและการบาดเจ็บ โดยเจตนามีสาเหตุจากการบริโภคแอลกอฮอล์ เช่นกัน นอกจากแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพกายแล้วยังทำให้ระดับเซาวนปัญญาลดลงก่อให้เกิดโรคจิต เช่น ประสาทหลอน หวาดระแวง ความจำเสื่อม โรคซึมเศร้า สำหรับประเทศไทยมีการบริโภค แอลกอฮอล์สูงเป็นอันดับ 5 ของโลก และคาดว่าจำนวนจะเพิ่มมากขึ้นในทุกเพศและทุกกลุ่มอายุเป็น 1 เท่าทุก 3ปี โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงจัดบริการให้การปรึกษาผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการช่วยเหลือซึ่งคาดว่าจะช่วยให้ผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ซึ่งคาดว่าจะช่วยให้ผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์สามารถเลิกบริโภคแอลกอฮอล์ วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ สามารถเลิกใช้ แอลกอฮอล์ได้ ขอบเขตการดำเนินงาน ผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ที่มารับบริการที่หน่วยจิตสังคมบำบัด ในช่วงระยะเวลาตั้งเดือนกุมภาพันธ์ 2548 ถึง พฤษภาคม 2548 จำนวน 15 คน วิธีดำเนินการ 1. ขึ้นเตรียมการ ให้ความรู้เกี่ยวกับสุรา

โปรแกรมการรักษา ประเมินระดับความรุนแรงของการใช้แอลกอฮอล์และภาวะขาดสารเพื่อให้ผู้รับบริการมองเห็นปัญหา มีแรงจูงใจที่จะเลิกใช้สุรา 2. ขั้นตอนการให้บริการตามโปรแกรมการให้การปรึกษาสำหรับผู้ประสบปัญหา แอลกอฮอล์ พัฒนาโดยกรมสุขภาพจิต โดยผู้ป่วยเข้าร่วมกิจกรรมทุกวัน วันละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นกิจกรรมสำหรับครบครัน 1 ครั้ง 3. ขั้นสรุป/วิเคราะห์ประเมินผล 4. การติดตาม ติดตามผลการบำบัด 3 ครั้งคือ สัปดาห์ที่ 2, 4 และ 8 หลังสิ้นสุดบริการ สรุปผลโครงการ ผลการพบว่าผู้ประสบปัญหา แอลกอฮอล์ สามารถเลิกดื่มได้ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 (N=15) ส่วนที่เหลืออีก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 (N=15) ยังคงดื่มแต่ลดปริมาณการดื่มลง ทั้งนี้พบว่ามีปัญหาสัมพันธ์ภาพกับมารดาซึ่งเป็นปัจจัยกระตุ้นให้กลับไปดื่มซ้ำที่เป็นปัญหาต้องได้รับการแก้ไขต่อไป ข้อเสนอแนะ ในการให้การปรึกษาผู้ให้การบำบัดจะต้องมีศักยภาพ ในการวิเคราะห์และประเมินแรงจูงใจรับการบำบัดเพื่อช่วยให้มีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ

ชื่อเรื่อง	การบำบัดแบบย่อสำหรับผู้ดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	จิรวัดน์ มูลศาสตร์ สาวตรี อัยฉางกรชัย
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์กลางสารสนเทศงานวิจัยสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

การบำบัดแบบย่อ(brief intervention) เป็นแนวทางหนึ่งของการป้องกันระดับทุติยภูมิสำหรับปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ มุ่งเน้นที่กลุ่มผู้ดื่มหนักหรือเริ่มมีปัญหาจากการนี้ (problem drinkers) มีเป้าหมายเพื่อการลดระดับการดื่ม ป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ และลดโอกาส การเกิดอุบัติเหตุ ที่ผ่านมามีรายงานการศึกษาจากหลายกลุ่มตัวอย่างแสดงถึงประสิทธิภาพในการลดปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มและจำนวนครั้งของการดื่มหนัก โดยทั่วไปแล้วการบำบัดแบบย่อจะใช้เวลาประมาณ ๕-๖๐ นาที จำนวน ๑-๔ ครั้ง ใช้รูปแบบของการให้คำปรึกษากระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยการทบทวนพฤติกรรม การดื่มและผลตามมา การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้คำแนะนำ การร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถให้บริการได้โดยบุคลากรทางสาธารณสุขที่ผ่านการฝึกฝนมาแล้ว (พยาบาล, นักสังคมสงเคราะห์, นักจิตวิทยา, แพทย์ทั่วไป) ในทางปฏิบัติแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หลายสถานการณ์ ทั้งในสถานพยาบาลระดับปฐมภูมิ โรงพยาบาลทั่วไป หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินและในผู้ป่วยจิตเวช ไม่ว่าจะป็นงานผู้ป่วยนอกหรือผู้ป่วยใน ซึ่งนอกจากจะช่วยป้องกันและ ลดปัญหาด้านสุขภาพแล้ว ยังช่วยป้องกันผลกระทบ ด้านสังคมและเศรษฐกิจอีกด้วย

ชื่อเรื่อง	การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพสุราในจังหวัดแพร่
ผู้แต่ง	สุนันทา ศิริวาท
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การเสพสุราของวัยรุ่นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้การเสพสุราของวัยรุ่นอาจมาจากหลายสาเหตุ และการทำหน้าที่ของครอบครัวจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นหันไปเสพสุราได้ การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพสุราในจังหวัดแพร่ กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากวัยรุ่นในสถานศึกษาในอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ จำนวน 211 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามการทำหน้าที่ของครอบครัวจุฬาลงกรณ์แฟมิลี อินเวนทอรีที่พัฒนาจากแบบประเมินการทำหน้าที่ของครอบครัวตามแนวคิดของแมคมาสเตอร์ โดย อูมาพร ตรังคสมบัติ (2544) คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าการทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่เสพสุราในจังหวัดแพร่ โดยรวม และรายด้าน 7 ด้าน ได้แก่ การแก้ปัญหา การสื่อสาร บทบาท การตอบสนองทางอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม และ การทำหน้าที่ทั่วไป อยู่ในระดับดีพอสมควร ผลการศึกษาพบว่าการทำหน้าที่ของครอบครัวในรายชื่อของด้าน ความผูกพันทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ใหญ่

ในครอบครัวออกคำสั่งหรือควบคุมเด็กมากเกินไป ในรายชื่อของด้านการตอบสนองทางสนองทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับ คนในครอบครัวแสดงอารมณ์ หรือความรู้สึก อยู่ในระดับดีเล็กน้อย

ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพยาบาลเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมให้ความรู้แก่ครอบครัวเด็กวัยรุ่น โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นเผชิญกับปัญหาการเสพสุรา ในการควบคุมหรือออกคำสั่งให้มีความพอดี และในการแสดงออกทางอารมณ์ให้เหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ เพื่อให้วัยรุ่นสามารถประคับประคองตนเองไม่ให้เสพสุราต่อไป

ชื่อเรื่อง	ประสิทธิผลของการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการลดปัญหาการดื่มสุราของผู้ติดสุราของผู้ติดสุราที่รับบริการโรงพยาบาลสวนปรุง
ผู้แต่ง	สุนทร ศรีโกไสย
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	สาเหตุของการกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำของผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาจากศูนย์บำบัดรักษาเสพยาเสพติด เชียงใหม่
ผู้แต่ง	อัจฉราพร นัฒสาสาร
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การติดสุราเป็นผลมาจากการติดทางด้านชีวเคมีและทางด้านจิตใจ ผลกระทบของการดื่มสุราจึงมีมากมาย เนื่องจากผู้ติดสุราไม่สามารถหยุดดื่มได้ บ่อยครั้งที่ผู้ติดสุราไม่เข้าใจในปัญหาของตนเองอย่างลึกซึ้ง หรือขาดแรงจูงใจเข้ารับการรักษา การบำบัดรักษาผู้ติดสุราโดยวิธีการเสริมสร้างแรงจูงใจ เป็นวิธีการให้การปรึกษาสำหรับผู้ติดสุราให้สามารถลดปริมาณการดื่มหรือหยุดดื่มสุราได้ และทำหน้าที่ได้ตามปกติ การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการลดปัญหาการดื่มสุราของผู้ติดสุรา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ติดสุราที่มารับบริการ ณ คลินิกบำบัดสุราของโรงพยาบาลสวนปรุงที่มีคุณสมบัติตามกำหนด จำนวน 22 ราย เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แบบประเมินติดตามการบำบัดรักษาผู้ป่วยแอลกอฮอล์ 2) แบบวัดขั้นตอนความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงและความต้องการการรักษาที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าเท่ากับ .82 และ 3) แบบวัดผลลัพธ์ที่ตามมาในผู้ดื่มสุรา ที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ .88 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาสถิติทดสอบค่าที (T-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเมื่อมีการวัดซ้ำ (One-way repeated measure ANOVA)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของการเสพยาของผู้เสพยาซ้ำและผู้เสพยาไม่ซ้ำของผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาจากศูนย์บำบัดรักษาเสพยาเสพติด เชียงใหม่แล้ว ได้แก่ สาเหตุส่วนบุคคล สาเหตุด้านสิ่งแวดล้อม ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้เสพยาซ้ำที่ผ่านการบำบัดรักษาจากศูนย์บำบัดรักษาเสพยาเสพติด เชียงใหม่ และกลับเข้ามารับการบำบัดรักษาเป็นครั้งที่ 2 ขึ้นไป จำนวน 90 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เท่ากับ 0.92 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.78 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาลักษณะการเสพยาของผู้เสพยาซ้ำพบว่า ผู้เสพยาซ้ำส่วนใหญ่ดื่มเบียร์มาก่อนการดื่มสุราร้อยละ 50 อายุที่เริ่มดื่มสุราครั้งแรกอยู่ระหว่าง 10-19 ปี ร้อยละ 57.8 อายุที่เริ่มเสพยาอยู่ระหว่าง 20-29 ปี ร้อยละ 33.3 สุราที่ดื่มเป็นประจำคือ สุราเสรี ร้อยละ 64.4 ดื่มวันละ 1 ขวดมากที่สุด ร้อยละ 44.5 และจะดื่มสุราตลอดวัน ร้อยละ 64.5 ระยะเวลาในการดื่มต่อวันอยู่ระหว่าง 4-7 ชั่วโมงมากที่สุด ร้อยละ 38.8 ความถี่ในการดื่มสุราส่วนใหญ่จะดื่มทุกวัน ร้อยละ 84.4 และจะดื่มที่บ้านมากที่สุด ร้อยละ 64.4 ลักษณะการดื่มจะดื่มคนเดียว ร้อยละ 63

สาเหตุของการกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำโดยรวมทุกด้านมีความชัดเจนอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 61.1 รองลงมาอยู่ในระดับมากร้อยละ 26.7 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสาเหตุส่วนบุคคล ได้แก่ อาการอยากสุราเป็นสาเหตุที่มีความชัดเจนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 42.2 (21.1 + 21.1) ด้านการขาดแรงจูงใจเป็นสาเหตุที่มีความชัดเจนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 40 (35.6 + 4.4) และอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดร้อยละ 40 (30 + 10) และด้านการขาดทักษะในการเผชิญสถานการณ์เสี่ยงเป็นสาเหตุที่มีความชัดเจนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 35.5 (21.1 + 14.4) และระดับน้อยถึงน้อยที่สุดร้อยละ 34.4 (24.4 + 10) ส่วนสาเหตุสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการมีแหล่งขายสุราในชุมชนเป็นสาเหตุที่มีความชัดเจนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 81.2 (37.8 + 43.4) และด้านสิ่งแวดล้อมคุกคามเป็นสาเหตุที่มีความชัดเจนอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดร้อยละ 62.2 (31.1 + 31.1)

จากการศึกษานี้มีข้อเสนอแนะว่าควรมีนโยบายในการควบคุมการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นอย่างเคร่งครัด ซึ่งมีแนวโน้มเริ่มติดสุราเมื่อเป็นวัยรุ่นตอนปลาย ดังนั้นผู้ปกครองสถาบันการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือในการดูแลประชากรกลุ่มนี้ โดยเฉพาะบิดามารดาควรเป็นตัวอย่างที่ดี ให้คำปรึกษาแนะนำและห้ามปรามไม่ให้บุตรหลานดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ส่วนสาเหตุการเสพยาเสพติดซ้ำทุกด้านควรมีการป้องกันและแก้ไขไม่ให้เกิดกลับไปเสพยา โดยเฉพาะควรมีการควบคุมแหล่งจำหน่ายสุราในชุมชนตามกฎหมายอย่างจริงจัง และเมื่อผ่านการบำบัดรักษาแล้วควรสร้างเสริมทักษะในการเผชิญสถานการณ์เสี่ยง อีกทั้งครอบครัวและผู้ให้บริการต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านแรงจูงใจให้เลิกเสพยาอย่างถาวร

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากระบวนการบำบัดดูแลผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ในสถานบริการสาธารณสุขและชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดขอนแก่น)
ผู้แต่ง	ศูนย์บำบัดรักษาเสพยาเสพติดขอนแก่น สถาบันรัชญาธิรักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานรูปแบบการดูแลผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ ในโรงพยาบาลชุมชน สถานีอนามัยและชุมชน หลังจากที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบการดูแลผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์จากศูนย์บำบัดรักษาเสพยาเสพติดขอนแก่น ดำเนินการวิจัยในโรงพยาบาลชุมแพ สถานีอนามัยพระลับ และชุมชนเลิงเปือย หมู่ 9, 13 ต.พระลับ อ.เมือง จ.ขอนแก่น ซึ่งได้จากการคัดเลือกพื้นที่แบบเจาะจง (Purposive Sampling) รูปแบบการวิจัยมีลักษณะเป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการวิจัยระหว่างเมษายน 2547 – กันยายน 2548 ผลการวิจัยพบว่า

โรงพยาบาลชุมแพและสถานีอนามัยพระลับ ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการดูแลผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์แบบผู้ป่วยนอกของศูนย์บำบัดรักษาผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ แบบผู้ป่วยนอก เรียกว่า “คลินิกสีขาว” แบ่งเป็นการบำบัดเป็น 2 ระยะ คือ ระยะรักษาพยาบาลใช้เวลา 8 สัปดาห์ ผู้ป่วยพบ ผู้บำบัดสัปดาห์ละครั้งในเดือนแรก และสองสัปดาห์ต่อครั้ง ในเดือนที่สอง รวม 6 ครั้ง หลังจากนั้นเป็นระยะฟื้นฟูและติดตามผลทุกเดือนเป็นเวลา 1 ปี มีผู้ป่วยติด

แอลกอฮอล์เข้ารับการบำบัด 119 ราย บำบัดครบตามเกณฑ์ 78 ราย เลิกดื่มสุราได้ 10 เดือน 29 ราย (37.2%)

สำหรับรูปแบบการดูแลผู้ติดแอลกอฮอล์ในชุมชนเชิงเป็ย พบว่ามีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องประกอบด้วย การกำหนดคนโยบายสาธารณะว่าการดื่มแอลกอฮอล์ เป็นปัญหาของชุมชน การทำตัวเป็นแบบอย่างของผู้นำชุมชน การจัดงานเลี้ยงปลอดแอลกอฮอล์ การค้นหาผู้ติดแอลกอฮอล์ การส่งต่อผู้ติดแอลกอฮอล์ไปบำบัดที่สถานีนามัย การจัดกิจกรรมรณรงค์ลดการดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง และมีการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมทางศาสนา เพื่อลดการดื่มแอลกอฮอล์ ในเทศกาล งานบุญประเพณีต่างๆ จนทำให้สามารถลดจำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนลงได้จำนวน 119 ราย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ควรเพิ่มทักษะและขีดความสามารถ รวมถึงการจัดทำเครื่องมือการบำบัดแอลกอฮอล์ให้แก่โรงพยาบาลชุมชน และสถานีนามัยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งขยายแนวคิด “คลินิกสีขาว” เพื่อให้สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับนำไปใช้ประโยชน์รองรับการดูแลผู้ป่วยติดแอลกอฮอล์ที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ร่วมการส่งเสริม “ชุมชนต้นแบบ” ด้านการแก้ไขปัญหามาจากการดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้รูปแบบของชุมชนเชิงเป็ย เป็นชุมชนตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากการดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป

ชื่อเรื่อง	โครงการศึกษาความมั่นคงและความเชื่อถือได้ของ WHO-SCAN interview book ฉบับภาษาไทยหมวดการใช้สุราและสารเสพติดเน้นเฉพาะบุหรี่
ผู้แต่ง	สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล ..[และคนอื่นๆ]
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อทดสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาหลังจากการแปลเป็นภาษาไทย (context validity) ทดสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสองคน (inter-rater reliability) และความเที่ยงของผู้ประเมินที่ทำต่างเวลา (intra-rater reliability) ในข้อคำถามแต่ละข้อของ SCAN ฉบับภาษาไทยหมวดการใช้สุราและบุหรี่

กลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มผู้ป่วยจิตเวชจำนวน 15 คน ที่มีปัญหาจากการใช้สารเสพติดชนิดใดๆ ตามเกณฑ์ ICD-10 โดยคัดเลือกมาจากผู้ป่วยนอกหรือผู้ป่วยในที่มารับการตรวจและรักษาที่แผนกจิตเวช กลุ่มคนปกติจำนวน 15 คน ที่คัดเลือกมาจากญาติผู้ป่วยที่มาเฝ้าหรือเยี่ยมในของโรงพยาบาลศรีนครินทร์ เป็นคนไทย พูดและฟังภาษาไทยกลางและเข้าใจได้ดี เพศชายหรือหญิง อายุ 18 ปีขึ้นไป และอาสาสมัครยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยหลังจากได้รับทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการแล้ว โดยจะต้องลงนามแสดงความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าว (informed consent) ก่อนทำการศึกษา

ระยะเวลา : ตุลาคม 2546 – มีนาคม 2548

รูปแบบการวิจัย : เป็นการศึกษาการวิจัยในมนุษย์ โดยการสัมภาษณ์อาการของผู้ป่วยจิตเวชและอาสาสมัครที่ปกติโดยใช้เครื่องมือ SCAN เปรียบเทียบเพื่อดู

ผลทดสอบตรงกันระหว่างผู้ใช้เครื่องมือทดสอบ (Agreement study)

วิธีการวิจัย : Content validation โดยจิตแพทย์ 2 คนแปลและตรวจสอบ SCAN Interview ฉบับภาษาไทยที่แปลจากฉบับภาษาอังกฤษและมีการแปลเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้ง เพื่อดูว่ามีความหมายที่ถูกต้องตรงกับฉบับภาษาอังกฤษดั้งเดิมหรือไม่ แล้วนำไปทดลองใช้กับอาสาสมัครที่ฟังและเข้าใจภาษาไทยเป็นอย่างดีจำนวน 10 คน จาก 4 ภาคของประเทศไทย ใช้เวลา 2 เดือน แล้วปรับปรุงสำนวนเป็นครั้งสุดท้ายจัดพิมพ์ SCAN Interview ฉบับภาษาไทยในแต่ละหมวดจำนวน 5 เล่ม ขณะเดียวกันได้ใส่ข้อความภาษาไทยเข้าไปใน SCAN computer program ของ WHO (I-Shell SCAN) เพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูล เพื่อใช้ในการทดสอบหาความเชื่อถือได้หรือความเที่ยง โดยจิตแพทย์ 1 คนสัมภาษณ์อาสาสมัครผู้เข้าร่วม 30 คน โดยใช้ SCAN Interview book ฉบับภาษาไทยหมวดการใช้สารเสพติด พร้อมถ่ายทำแบบวิดีโอทัศนขณะสัมภาษณ์ด้วย จากนั้นจิตแพทย์คนเดิมนำแถบวิดีโอทัศนมาให้คะแนนใหม่อีกครั้งห่างกัน 2 สัปดาห์ โดยไม่ทราบผลคะแนนเดิม เพื่อหาค่า intra-rater reliability ส่วนการหาค่า inter-rater reliability โดยให้จิตแพทย์คนที่ 2 ดูแถบวิดีโอทัศนซึ่งได้บันทึกไว้ข้างต้นแล้วให้คะแนนข้อมูล โดยไม่ทราบผลคะแนนของจิตแพทย์คนก่อน

สถิติที่ใช้ : Kappa และ Weighted Kappa โดยกำหนดค่า Kappa ถ้าต่ำกว่า 0.40 แสดงว่า 'poor' agreement ถ้าอยู่ระหว่าง 0.41-0.60 แสดงว่า 'fair' agreement ถ้าอยู่ระหว่าง 0.61-0.80 แสดงว่า 'good' agreement และถ้าสูงกว่า 0.81 แสดงว่า 'excellent' agreement

ผลการศึกษา : อาสาสมัครส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (คิดเป็นร้อยละ 80) อายุเฉลี่ย 42+- 9 ปี (ช่วงอายุ 20-61 ปี) เมื่อถูกสัมภาษณ์และให้ค่าคะแนนแต่ละข้อความของ SCAN ฉบับภาษาไทย หมวดที่ 11 เกี่ยวกับการใช้สุรา

และหมวดที่ 12 เกี่ยวกับการใช้บุหรี่ โดยจิตแพทย์ 2 คนพบว่าค่าความเที่ยงของจิตแพทย์คนเดียวกัน (intra-rater K) ดีมากทั้งสองหมวด แต่ค่าความเที่ยงระหว่างจิตแพทย์ 2 คน (inter-rater Kappas) ดีมากในทุกข้อความของหมวดการใช้บุหรี่ ส่วนหมวดสุรามี inter-rater Kappas (K) เพียงแค่นี้ ข้อความทั้งสองหมวดที่มี inter-rater Kappas (K) พอใช้ เป็นข้อความเกี่ยวกับการใช้เวลาจำนวนมากไปกับการใช้สุรา/บุหรี่หรือกิจกรรมอื่นๆ ถูกจำกัด และยังคงใช้ [สุรา/บุหรี่] อย่างต่อเนื่องแม้ได้รู้ว่ามีปัญหาทางสุขภาพจิต/กาย ข้อใดข้อหนึ่ง ข้อความในหมวดการใช้สุราเกี่ยวกับปัญหาทางสุขภาพกายและปัญหาทางสุขภาพจิตอันเนื่องมาจากการดื่มมี inter-rater Kappas (K) น้อยกว่า 0.40 แสดงว่าไม่ค่อยดี

สรุปผล : แบบสอบสัมภาษณ์ SCAN ฉบับภาษาไทย หมวดการใช้สุราและการใช้บุหรี่ มีความถูกต้องด้านเนื้อหาและมีความน่าเชื่อถือพบว่า inter-rater reliability สูง โดยเฉพาะการวินิจฉัยโรคติดสุราหรือโรคติดบุหรี่ แต่สำหรับการวินิจฉัยโรคดื่มสุราแบบอันตรายจะมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่า แนวทางการแก้ไขเพื่อความน่าเชื่อถือและถูกต้องคือผู้ใช้ SCAN ควรพยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวคิดของข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดและเน้นการยกตัวอย่างชัดเจน มีการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้ใช้ เกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อเรื่อง	ผลการใช้ครอบครัวบำบัด เพื่อลดพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังชาย แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
ผู้แต่ง	จันทนา สรณาคมน์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การดื่มสุราเป็นระยะเวลาานาน มีผลทำให้กลายเป็นผู้เสพติดสุราเรื้อรังและส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ สังคม เศรษฐกิจ ครอบครัวเกิดความแตกแยกภายในครอบครัว เกิดปัญหาในสังคม การติดยาเสพติด การเกิดอุบัติเหตุ ปัญหาสำส่อนทางเพศ และโรคเอดส์ ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้ครอบครัวบำบัด เพื่อลดพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังชาย แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีภูมิลำเนาอยู่ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามการดื่มแอลกอฮอล์ แบบประเมินพฤติกรรมเครื่องดื่ม โปรแกรมการให้คำปรึกษาโดยใช้ครอบครัวบำบัด ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 8 สัปดาห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังชายกลุ่มทดลองหลังการให้คำปรึกษาโดยครอบครัวบำบัด มีพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างไปจากก่อนการทดลอง

2. ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังชายกลุ่มทดลองหลังให้คำปรึกษา มีพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณการดื่มลดลง

โดยสรุป การใช้ครอบครัวบำบัดเพื่อลดพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ป่วยลดลงได้ การให้คำปรึกษา ดังกล่าวควรนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มเป้าหมายอื่น เช่น สารเสพติดที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสมอันเป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในสังคมต่อไป

ชื่อเรื่อง	ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนผู้ติดสุราและบุหรี่ยุคใหม่ : พระอาจารย์วิวัฒน์ รักจิตสีโล ศูนย์พัฒนาคุณธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผู้แต่ง	นาฏชาติ รักยาพล
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ผลจากการวิจัยภาคเอกสาร สามารถสรุปได้ว่า สุราและบุหรี่ยุคใหม่เป็นยาเสพติดประเภทหนึ่งที่เกิดโทษมากมายต่อผู้เสพทั้งทางตรง คือ ก่อให้เกิดโรคร้ายต่าง ๆ และทางอ้อม อีกทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาภัยประเทศชาติในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้การติดสุราและบุหรี่ยังเป็นพื้นฐานทำในการติดยาเสพติดขั้นร้ายแรง เช่น ยาบ้า อีกด้วย ในปัจจุบันนี้คนไทยมีแนวโน้มในการติดสุราและบุหรี่ยุคใหม่เพิ่มขึ้นจากเดิม ซึ่งมีสาเหตุหลาย ๆ ประการด้วยกัน เช่น การโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ การอยากทดลอง เป็นต้น ซึ่งทางภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรต่าง ๆ นั้นก็ได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาขึ้น

สถาบันพระพุทธศาสนาและพระสงฆ์เองก็ได้เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งมีพระสงฆ์หลายรูป ที่ได้มีกรรมกรรค์ให้ลดละเลิกสุราและบุหรี่ยุคใหม่ เช่น พระพยอม กัลยาโณ หรือหลวงพ่อบุญญานันท์กสิกร เป็นต้น ทั้งนี้เพราะพระสงฆ์มีบทบาทในการช่วยเหลือสังคมชุมชน ให้พ้นจากความทุกข์ทั้งทางกายและทางใจ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า นอกจากนี้ใน

พระพุทธศาสนายังได้มีคำสอนที่เกี่ยวกับสุราและบุหรี่ยุคใหม่ เป็นสิ่งที่ เป็นโทษ เห็นได้จากหลาย ๆ คำสอน เช่น สีล 5 ซึ่งทางพระพุทธศาสนาถือเป็นศีลขั้นพื้นฐานของพุทธศาสนิกชน, อบายมุข 6 หรือ มงคล 38 เป็นต้น นอกจากนี้ก็ยังขัดกับหลักอริยมรรคมีองค์ 8 ซึ่งเป็นหนทางแห่งการดับทุกข์ทางพุทธศาสนาด้วย ดังนั้นบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ติดสุราและบุหรี่ยุคใหม่ จึงเป็นไปตามคำสอนของพระพุทธเจ้า คือ การช่วยเหลือมนุษย์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์ ผลการวิจัยภาคสนาม

ผลจากการวิจัยภาคสนาม เกี่ยวกับบทบาทของพระอาจารย์วิวัฒน์ รักจิตสีโล ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ติดสุราและบุหรี่ยุคใหม่ สรุปได้ว่าบทบาทการพัฒนาผลงานหลักของพระอาจารย์วิวัฒน์ คือ การอบรมฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็น สุรา บุหรี่ หรือยาบ้า รวมทั้งยาเสพติดอื่น ๆ และการอบรมจริยธรรม การให้ความรู้แก่เยาวชนถึงโทษพิษภัยของยาเสพติด โดยสร้างฐานความเข้มแข็งที่จิตใจของเยาวชน สำหรับผู้ติดยาเสพติดก็ให้มีความเข้มแข็งในการเลิกสำหรับผู้ที่ไม่ติดยาเสพติดก็ให้มีเกราะป้องกันในจิตใจไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีการจัดค่ายอบรมให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษาทุกสถาบันทั่วประเทศ เพราะเยาวชนนั้นเป็นกำลังของชาติในอนาคต ถ้าหากปลูกฝังสิ่งที่ดีงามลงไป เท่ากับว่าอนาคตของประเทศก็จะเป็นไปในทางที่ดี ในด้านโครงการอื่น ๆ ที่ตามมานั้น พระอาจารย์ วิวัฒน์ ต้องการที่จะให้อาชีพและความรู้แก่ผู้เข้ามารับการฝึกอบรมการเลิกยาเสพติดที่ศูนย์พัฒนาคุณธรรม ด้านของวิชาชีพต่าง ๆ นั้น ก็ได้เปิดโอกาสให้ชาวบ้านทั่วไปเข้าฝึกอบรมได้

ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคมนั้น พระอาจารย์อภัยร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กองทัพบก, ภาควิชาประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข

โครงการต่าง ๆ ศูนย์พัฒนาคุณธรรมนั้น มีด้วยกัน 8 หลักสูตร 1 โครงการ ได้แก่ หลักสูตรที่ 1 โครงการเข้าค่ายพุทธธรรม, หลักสูตรที่ 2 ค่ายพัฒนาผู้นำเยาวชนในสถานศึกษา, หลักสูตรที่ 3 เข้าค่ายปฏิบัติธรรม, หลักสูตรที่ 4 ค่ายอาสาพัฒนาถิ่นทุรกันดาร, หลักสูตรที่ 5 เข้าสัมมนาครูอาจารย์ “กัลยาณมิตรของสังคม”, หลักสูตรที่ 6 สัมมนาครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา, หลักสูตรที่ 7 อบรมการผลิตสื่อการสอนสำเร็จรูป (CAI) ด้วยคอมพิวเตอร์, หลักสูตรที่ 8 ค่ายฟื้นฟูจิตใจผู้ติดสารเสพติด และโครงการบ้านเปลี่ยนวิถีเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

นอกจากนี้ท่านยังทำโครงการเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด ใช้ชื่อโครงการกองทัพธรรมกองทัพไทย ด้านภัยยาเสพติด โดยการจัดอบรมพระวิทยากรแก่พระภิกษุที่สนใจให้เข้าเป็นพระวิทยากรต่อต้านยาเสพติด รวมถึงจัดอบรมวิชาการสอนพุทธศาสนาและอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนแก่พระภิกษุและครูอาจารย์ด้วย

กิจกรรมต่าง ๆ ที่ท่านได้ดำเนินการมาทั้งหมดนั้น สามารถสรุปได้ว่า พระอาจารย์ วิรพันธ์ รักจิตสีโล เป็นผู้ที่ได้ทำการพัฒนาคนทั้งทางด้านจิตใจและวัตถุควบคู่กันไป การอบรมพัฒนาด้านจิตใจก็คือ การอบรมจริยธรรม ศีลธรรม ให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของทางศูนย์ ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของพระสงฆ์ด้านวัตถุก็คือการสร้างเสริมอาชีพให้กับผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูที่ศูนย์ ทำให้พวกเขามีอาชีพที่จะเลี้ยงดูตนเองได้ต่อไป ทำให้พวกเขาไม่เป็นหรือสร้างภาระให้แก่สังคมเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากความขัดสนขั้นแค้นทางเศรษฐกิจความเป็นอยู่ต่าง ๆ เช่น อาชญากรรม การปล้นแย่งชิงทรัพย์สิ้น

แม้ในการทำงานของพระอาจารย์วิรพันธ์นั้นจะประสบกับปัญหาบ้างแต่ท่านก็ไม่เคยย่อท้อ แต่กลับ

พยายามต่อสู้และเอาชนะอุปสรรคในการทำงาน ด้วยความเมตตาต่อมนุษย์ และความดีงามที่จะช่วยเหลือประเทศชาติในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

สรุปได้ว่าการที่พระอาจารย์วิรพันธ์ กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ติดสุราและบุหรืนั้น เป็นการเน้นที่จะพัฒนาด้านจิตใจเป็นอย่างแรก ถือเป็น การให้แสงสว่างในการดำเนินชีวิต เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานศีลธรรม จริยธรรม นอกจากนั้นยังมีการพัฒนาเกี่ยวกับอาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น มีความกินดีอยู่ดี ไม่เดือดร้อน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาถึงบทบาทของพระสงฆ์ที่เป็นนักพัฒนาและช่วยเหลือสังคมหลาย ๆ ท่าน ให้มากขึ้นในวงการนักวิชาการ เพื่อเป็นการเปิดเผยและช่วยสนับสนุนการทำงานเพื่อสังคมของพระสงฆ์ต่อไป

2. ควรตระหนักถึงการช่วยกันร่วมมือแก้ปัญหาสังคมในทุก ๆ ด้าน เพราะเป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคม ไม่ใช่ปล่อยให้ภาครัฐหรือสถาบันศาสนา รับหน้าที่นี้เพียงอย่างเดียว

บททิ้งท้าย

สำหรับพระพุทธศาสนา พระสงฆ์และสังคมไทยนั้น มีความสัมพันธ์กันมายาวนานนับตั้งแต่พระพุทธศาสนาตั้งมั่นอยู่ในประเทศไทย วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทยนั้น ก็ได้รับเอาอิทธิพลของศาสนาพุทธมามาก นอกจากนี้ และพระสงฆ์นั้นยังเป็นศูนย์รวม เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวพุทธมาโดยตลอด อีกทั้งวัดยังมีหน้าที่เสมือน ที่พักพิง โรงเรียน โรงพยาบาล ศาล ใกล้เคียง สถานที่ชุมนุมของชาวบ้าน และพระสงฆ์ก็เป็นทั้ง ครู หมอ ผู้พิพากษา ให้แก่ชาวบ้าน จะเห็นได้ว่าพระสงฆ์ เป็นผู้ที่มิบทบาทอย่างมากในสังคมไทย ทางด้านการทำงานเพื่อการพัฒนาสังคม และชุมชนนั้น เนื่องจากพระสงฆ์ เป็นผู้ที่บรรดาเหล่าพุทธศาสนิกชนให้ความสำคัญ ความเคารพศรัทธาและ

เชื่อถือไว้วางใจ ในการเป็นผู้นำในการอบรมสั่งสอน และการเป็นผู้นำทางด้านจิตใจ ดังนั้นในสังคมปัจจุบัน พระสงฆ์จึงเป็นทั้งผู้นำในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นมากมายในปัจจุบัน ปัญหาสังคมต่าง ๆ เหล่านี้ เช่น ยาเสพติด จึงได้มีพระนักพัฒนาสังคม เข้ามาช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวและพัฒนาสังคมให้น่าอยู่ขึ้น ซึ่งการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ไม่ได้เป็นการผิดต่อหลักของพระวินัยบัญญัติที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงบัญญัติไว้แต่อย่างใด อีกทั้งยังถือว่าเป็นการทำตามหน้าที่ ที่พระสงฆ์ควรจะทำ เพื่อเป็นการตอบแทนและสงเคราะห์สังคม ตอบแทนพุทธศาสนิกชน ที่ได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วยดีตลอดมา ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ให้เหมือนกับที่พระพุทธศาสนิกชนได้ให้คำจำกัดความ ของพระสงฆ์ว่า “เป็นเนืองนิตย์ของเหล่าพุทธศาสนิกชน”

ชื่อเรื่อง	ผลการทำกลุ่มบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมในผู้ป่วยติดสุรา
ผู้แต่ง	ศิริพร ทองบ่อ และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	หน่วยจิตสังคมบำบัด โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / ตำรา

บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล ปัจจุบันปัญหาการบริโภคแอลกอฮอล์ปัญหา สำคัญและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น องค์การอนามัยโลกกล่าวว่าบริโภคแอลกอฮอล์เกินควร เป็นสาเหตุของความตายและความพิการทั่วโลกถึงร้อยละ 4 และพบว่าร้อยละ 30 ของการตายจากโรคมะเร็งหลอดอาหาร โรคตับ โรคชก อุบัติเหตุจากรถ ฆาตกรรมและการบาดเจ็บโดยเจตนามีสาเหตุจากการบริโภคแอลกอฮอล์เช่นกัน นอกจากแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพกายแล้วยังทำให้ระดับเซาว์นปัญญาลดลงก่อให้เกิดโรคจิต เช่น ประสาทหลอน หวาดระแวง ความจำเสื่อม โรคซึมเศร้า สำหรับประเทศไทยมีการบริโภคแอลกอฮอล์สูงเป็นอันดับ 5 ของโลก และคาดว่าจำนวนจะเพิ่มมากขึ้นในทุกเพศและทุกกลุ่มอายุเป็น 1 เท่าทุก 3 ปี โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจึงจัดบริการให้การปรึกษาผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการช่วยเหลือซึ่งคาดว่าจะช่วยให้ ผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ซึ่งคาดว่าจะช่วยให้ผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์สามารถเลิกบริโภคแอลกอฮอล์ วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ สามารถเลิกใช้ แอลกอฮอล์ได้ ขอบเขตการดำเนินงาน ผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ที่มาใช้บริการ ที่หน่วยจิตสังคมบำบัดในช่วงระยะเวลาตั้งเดือน กุมภาพันธ์ 2548 ถึง พฤษภาคม 2548 จำนวน 15 คน วิธีดำเนินการ 1. ขึ้นเตรียมการ ให้ความรู้เกี่ยวกับสุรา โปรแกรมการรักษา

ประเมินระดับความรุนแรงของการใช้แอลกอฮอล์และภาวะขาดสุราเพื่อให้ผู้รับบริการมองเห็นปัญหา มีแรงจูงใจที่จะเลิกใช้สุรา 2. ขึ้นดำเนินการให้บริการตามโปรแกรมการให้การปรึกษาสำหรับผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ พัฒนาโดยกรมสุขภาพจิต โดยผู้ป่วยเข้าร่วมกิจกรรม ทุกวัน วันละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นกิจกรรมสำหรับครอบครัว 1 ครั้ง 3. ขึ้นสรุป / วิเคราะห์ประเมินผล 4. การติดตาม ติดตามผลการบำบัด 3 ครั้งคือ สัปดาห์ที่ 2, 4 และ 8 หลังสิ้นสุดบริการ สรุปผลโครงการ ผลการพบว่าผู้ประสบปัญหา แอลกอฮอล์สามารถเลิกดื่มได้ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 (N=15) ส่วนที่เหลืออีก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 (N=15) ยังคงดื่มแต่ลดปริมาณการดื่มลง ทั้งนี้พบว่ามีปัญหาสัมพันธ์ภาพกับมารดาซึ่งเป็นปัจจัยกระตุ้นให้กลับไปดื่มซ้ำที่เป็นปัญหาต้องได้รับการแก้ไขต่อไป ข้อเสนอแนะ ในการให้การปรึกษาผู้ให้การบำบัดจะต้องมีศักยภาพ ในการวิเคราะห์และประเมินแรงจูงใจรับการบำบัดเพื่อช่วยให้มีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ

ชื่อเรื่อง	การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม
ผู้แต่ง	ผู้ป่วยที่เสพสุราในโรงพยาบาลจิตเวช
ปีที่พิมพ์	นิมิต แก้วอาจ
แหล่งที่มา	2549
ประเภทเอกสาร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
	วิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม ให้ผู้ป่วยที่เสพสุรา มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุราโดยดื่มน้อยลงหรือเลิกดื่ม กลุ่มเป้าหมายคือผู้ป่วยที่เสพสุราที่เข้ารับการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ระหว่างวันที่ 27 มิถุนายน 2548 ถึงวันที่ 2 กันยายน 2548 จำนวน 22 คน เพศชาย 21 คน เพศหญิง 1 คน ที่มีอายุอยู่ในช่วง 21 - 60 ปี ระยะเวลาการดื่มสุราส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1 - 30 ปี ปริมาณการดื่มส่วนใหญ่มากกว่า 42 ครั้งต่อสัปดาห์ (Harmful Drinking) ให้การบำบัด ทางความคิดและพฤติกรรมร่วมกับการเสริมสร้างแรงจูงใจที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น

โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม ผู้ป่วยที่เสพสุรา ประกอบด้วย 6 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง โดย 5 ครั้งแรกทำทุกวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 13.00 - 15.00 น. และครั้งที่ 6 ทำการบำบัดร่วมกับญาติในวันที่ญาติมาเยี่ยมหรือมารับผู้ป่วยกลับบ้าน เนื้อหาการบำบัดประกอบด้วย การเพิ่มแรงจูงใจในการลดหรือเลิกการดื่มสุรา การตั้งเป้าหมายในการลดหรือเลิกดื่มสุรา การประเมินศักยภาพของตนเอง การวิเคราะห์องค์ประกอบ และวงจรการดื่มสุรา การหลีกเลี่ยงตัวกระตุ้น การปรับความคิดและพฤติกรรม การวางแผนจัดการกับอารมณ์ การวางแผน การปฏิบัติเพื่อลดหรือเลิกดื่มสุรา บทบาทของญาติและ

ผู้ป่วยในการอยู่ร่วมกัน ในการศึกษาครั้งนี้มีผู้ป่วย 2 คน ได้รับ การบำบัดแบบรายบุคคลโดยใช้รูปแบบเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบประเมิน ปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ (Time Line Follow Back) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยจำนวน 14 คน ไม่ดื่ม สุราตลอดระยะเวลาการศึกษา และมีจำนวน 7 คน ลด ปริมาณการดื่มสุรา และอีก 1 คน เพิ่มปริมาณการดื่มสุรา ตลอดระยะเวลาการศึกษา

ชื่อเรื่อง	ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อ ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนังคละอิสาน วิทยาเขต
ผู้แต่ง	จิตตล จำปาละ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนังคละอิสาน วิทยาเขต ขอนแก่นโดยใช้รูปแบบการทดลอง 2 กลุ่ม Pre-Test Control group Design ทำการคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่าง แบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้ตัวอย่างกลุ่มละ กลุ่มละ 25 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามก่อนการทดลองและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ใช้ Pair t-test โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับ แรงสนับสนุนทางสังคมประกอบด้วย การให้ความรู้โดย การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การแนะนำและกระตุ้น เตือนเกี่ยวกับแอลกอฮอล์ โดยอาจารย์และเพื่อน

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังการทดลองกลุ่ม ทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองและ มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญ ในเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ความรู้เกี่ยวกับ พิษภัยและภาวะเสี่ยงจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

และทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์และเพื่อน หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างไม่มีนัยสำคัญ

ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า โปรแกรมการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม มีผล ทำให้พฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไป ในทางที่ดีขึ้น และสามารถนำโปรแกรมการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมนี้ไปประยุกต์ใช้ กับนักศึกษาในสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความคาดหวังในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ของผู้ติดยาที่เข้ารับการรักษาใน โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ประวิทย์ ชัยยะเกิด
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การดื่มน้ำแอลกอฮอล์และอัตราการกลับเข้า รักษาการติดยาในโรงพยาบาลจิตเวชมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ความคาดหวังในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยสำคัญที่ ชักนำให้ผู้ติดยาตัดสินใจดื่มน้ำแอลกอฮอล์ดังกล่าว วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้คือ การศึกษา ความคาดหวังในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้ติดยา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ติดยาที่เข้ารับการรักษาในแผนกผู้ป่วย ใน โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่าง เดือนเมษายน ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549 จำนวน 216 คน คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคาดหวังในการดื่มน้ำ แอลกอฮอล์พัฒนาโดย ยัง และ โออี (Young & Oie, 1996) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวัง สูงในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ด้านการเปลี่ยนแปลงการรู้คิด ร้อยละ 83.30 ด้านการลดความตึงเครียดร้อยละ 76.50 ด้านความรู้สึกพึงพิงร้อยละ 42.13 ด้านการเปลี่ยนแปลง ภาวะอารมณ์ ร้อยละ 30.09 ด้านการกระตุ้นในเรื่อง เกี่ยวกับเพศร้อยละ 24.54 และด้านความกล้าแสดงออก ร้อยละ 22.69

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาและ

ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรทีมจิตเวชในการออกแบบกลยุทธ์ ในการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันภาวะติดสุราในประชาชนกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงในการดื่มสุรา

ชื่อเรื่อง	ความพร้อมในการรับการรักษาของผู้ติดสุราในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	พุลทรัพย์ อินตะสาร
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ในการที่จะให้ผู้ป่วยติดสุรามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษาโดยการมารับการรักษาตามแผนการรักษาอย่างต่อเนื่องนั้น พยาบาลควรตระหนักถึงความพร้อมในการรับการรักษาของผู้ป่วยกลุ่มนี้ ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลให้ผู้ป่วยสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราไปในทางที่ดีได้ การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการรับการรักษาของผู้ป่วยในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน 2549 จำนวน 190 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดขั้นตอนของความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงและความต้องการการรักษาสำหรับผู้ติดสุรา ที่พัฒนาขึ้นโดยมิลเลอร์ และ โทนิแกน (Miller & Tonigan, 1996) และแปลเป็นภาษาไทยโดยพิชัย แสงชาญชัย (2546) และปรับปรุงโดยพันธุภา กิตติรัตนไพบูลย์ (2547) หาค่าความเชื่อมั่นโดยการวัดซ้ำ (test-retest) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพร้อมในการรับการรักษาในด้านการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 32.20$, $SD = 1.93$) ด้านความกังวลอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 17.20$, $SD = 1.60$) และด้านกำลังลงมืออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 33.11$, $SD = 1.07$)

ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน และพัฒนาโปรแกรมในการเตรียมความพร้อมในการรับการรักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยติดสุรากลุ่มนี้ต่อไป

ชื่อเรื่อง	ความพร้อมในการดูแลของผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่มารับบริการในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ดวงเดือน อุเต็น
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โรคจิตจากสุรานั้นว่าเป็นปัญหาที่เรื้อรัง เนื่องจากผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรามักกลับไปดื่มสุราซ้ำ ผู้ดูแลจึงมีบทบาทสำคัญในการดูแลไม่ให้ไปดื่มซ้ำ ดังนั้นหากผู้ดูแลมีความพร้อมในการดูแลย่อมส่งผลต่อการดูแลที่มีประสิทธิภาพ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมในการดูแลของผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่มารับบริการในโรงพยาบาลสวนปรุงจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 307 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามความพร้อมของผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่ผู้ศึกษาตัดแปลงจากแบบประเมินความพร้อมในการดูแลของผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคสมองเสื่อมซึ่งพัฒนาโดย สุปราณี สมบูรณ์ (2548) ตามกรอบแนวคิดความพร้อมในการดูแล ของสจ๊วตและอาร์ชโบลด์ (Stewsr & Archbold, 1986) และในการศึกษาครั้งนี้ ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.89 และได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความพร้อมของผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.99$, $SD = 0.51$) เมื่อพิจารณารายด้าน

พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ได้แก่ ด้านร่างกาย ($\bar{x} = 1.94$, $SD = 0.68$) ด้านอารมณ์ ($\bar{x} = 2.04$, $SD = 0.62$) ด้านการให้บริการสุขภาพและจัดหาแหล่งในการดูแล ($\bar{x} = 1.76$, $SD = 0.59$) ด้านการจัดการกับความเครียดในระหว่างให้การดูแล ($\bar{x} = 2.01$, $SD = 0.70$) ด้านการดูแลที่ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อตนเองและผู้ป่วย ($\bar{x} = 1.97$, $SD = 0.78$) ด้านการจัดการกับภาวะฉุกเฉิน ($\bar{x} = 2.14$, $SD = 0.72$) ด้านการขอความช่วยเหลือและขอข้อมูลที่จำเป็นจากโรงพยาบาล ($\bar{x} = 2.15$, $SD = 0.93$) และด้านการดูแลผู้ป่วยโดยรวม ($\bar{x} = 1.99$, $SD = 0.51$)

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาโปรแกรมการให้ความรู้ และแนวทางการดูแลแก่ผู้ดูแลที่เป็นโรคจิตจากสุรา โดยเฉพาะการขอความช่วยเหลือจากองค์กรอื่นๆ การดูแลด้านความปลอดภัยและจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม และการช่วยเหลือควบคุมและจัดการกับอารมณ์ พฤติกรรมของผู้ป่วย ตลอดจนให้การประทับประคองจิตใจแก่ผู้ดูแล เพื่อให้ผู้ดูแลสามารถให้การดูแลที่เป็นโรคจิตจากสุราได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชื่อเรื่อง	ผลของการให้โปรแกรมคลายเครียดในผู้ที่ติดสุราเพศชายในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ณ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	จิตติมา องค์กรทรง
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาผลของการให้โปรแกรมคลายเครียดต่อผู้ที่ติดสุราเพศชายในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น จากโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 10 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มเท่าๆกัน คือ กลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมคลายเครียดจำนวน 15 คน โดยโปรแกรมคลายเครียดประกอบด้วย กิจกรรมเพื่อผ่อนคลายความเครียด เทคนิคการผ่อนคลายความเครียดและการจัดสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีระยะเวลาในการดำเนินโปรแกรม 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ทำการประเมินความเครียดก่อนและหลังการให้โปรแกรม โดยใช้แบบประเมินและวิเคราะห์ความเครียดด้วยตนเอง สำหรับประชาชนชาวไทย และสังเกตการณ์ด้วยการสังเกตการณ์ทางคลินิกในกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา หลังจากดำเนินโปรแกรมแล้วพบว่ากลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมมีความเครียดลดลงจากก่อนให้โปรแกรมคลายเครียดอย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) และกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีระดับความเครียดคงที่ในระดับเดิม จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าโปรแกรมคลายเครียดที่จัดทำขึ้นสามารถลดความเครียดในผู้ที่ติดสุราได้ และอาจเป็นประโยชน์แก่นักกิจกรรมบำบัดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ทางคลินิกเพื่อลดความเครียด และเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนการประกอบกิจกรรมดำเนินชีวิตได้

ชื่อเรื่อง	ผลของการเสริมสร้างแรงจูงใจบำบัดรายกลุ่ม ต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ติดสุราในคลินิกสารเสพติด โรงพยาบาล สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ดอกรัก พิทาคำ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โรคติดสุราเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขที่ส่งผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว และ สังคม ซึ่งผู้ติดสุราจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา การเสริมสร้างแรงจูงใจบำบัดรายกลุ่มในผู้ติดสุราเป็นการบำบัดที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ได้กำลังใจและมีแรงจูงใจในการลดหรือหยุดพฤติกรรมการดื่มสุราลง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเสริมสร้างแรงจูงใจบำบัดรายกลุ่มต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ติดสุรา โดยเปรียบเทียบคะแนนระดับปัญหาของการดื่มสุราและความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงและความต้องการการรักษาในด้านความลังเลก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ติดสุราที่มารับบริการในคลินิกสารเสพติด โรงพยาบาลสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 15 ราย ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2549 เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

1. โปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจบำบัดรายกลุ่ม ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากแนวคิดการเสริมสร้างแรงจูงใจของ

มิลเลอร์ และ โรนิก (Miller & Rollnick, 1995) และจากการทบทวนวรรณกรรม

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

3. แบบประเมินระดับปัญหาของการดื่มสุราที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.84 และแบบประเมินความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงและความต้องการการรักษาหาความเชื่อมั่น โดยการวัดซ้ำ (test-retest) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (One-way repeated measure ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนพฤติกรรมการดื่มสุราก่อนและหลังได้รับการเสริมสร้างแรงจูงใจบำบัดรายกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในระยะติดตามผลทันที หลังจากจบโปรแกรมบำบัดในระยะ 2 สัปดาห์ และระยะ 1 เดือน ($p < .01$)

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็น ถึงผลของการเสริมสร้างแรงจูงใจบำบัดรายกลุ่มต่อพฤติกรรมการดื่มสุราด้วยการหยุดดื่มหรือลดปริมาณการดื่มลงเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 เดือน ดังนั้น บุคลากรสาธารณสุขควรได้รับการสนับสนุนให้มีการนำโปรแกรมเสริมสร้างแรงจูงใจนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบำบัดผู้ติดสุรา โดยเฉพาะในโรงพยาบาลชุมชนต่อไป

ชื่อเรื่อง	ผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแนวทางการ ถอนพิษสุราในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติ ที่สัมพันธ์กับการดื่มสุราใน โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	เพ็ญพักตร์ วรรณธนกานต์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

การทดลองใช้รวบรวมข้อมูลจากแฟ้มประวัติจำนวน 10 แฟ้มและนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

บทคัดย่อ

แนวทางการถอนพิษสุราของโรงพยาบาลสวนปรุง เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบบริการสำหรับผู้ป่วยที่มีความผิดปกติที่สัมพันธ์กับการดื่มสุรา เพื่อสนองตอบสภาพปัญหาปัจจุบันที่มีผู้ป่วยเข้ารับบริการในโรงพยาบาลเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาแนวทางการถอนพิษสุราจัดทำขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและการระดมสมองของทีมสุขภาพ และมีการทดลองใช้ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการติดตามผลของการปฏิบัติงานตามแนวทางการถอนพิษสุรา การศึกษาข้อมูลย้อนหลังครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลลัพธ์ ของการปฏิบัติตามแนวทางการถอนพิษสุราในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติที่สัมพันธ์กับการดื่มสุรา ที่เข้ารับการถอนพิษสุราในหอผู้ป่วยฝ้ายคำ โรงพยาบาลสวนปรุง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2548 ถึงเดือน กรกฎาคม 2549 โดยการศึกษาจากแฟ้มประวัติกลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 แฟ้ม ที่เลือกด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย แบบบันทึกที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและแบบบันทึกจำนวนวันในการถอนพิษสุรา จำนวนผู้ป่วยถอนพิษสุราสำเร็จและไม่สำเร็จ เหตุผลที่ถอนพิษสุราไม่สำเร็จ และเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ในการบำบัดระยะถอนพิษสุราแบบบันทึกผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านและทดสอบความเชื่อมั่นโดย

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ติดสุราที่มารับบริการในโรงพยาบาลจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	นพวรรณ อุปคำ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ผู้ติดสุรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมในด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านโภชนาการ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และด้านการจัดการกับความเครียด ควรจัดให้มีกิจกรรมทางกาย การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคล และการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีต่อไป

บทคัดย่อ

โรคติดสุราเป็นโรคทางจิตเวชที่เรื้อรังชนิดหนึ่งที่เกิดจากพฤติกรรมการดื่มสุราที่ผิดปกติเป็นเวลานานจนมีผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ สังคมและเป็นสาเหตุที่ถึงแก่ความตายได้พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเป็นการปฏิบัติที่จะช่วยให้ผู้ติดสุรามีภาวะสุขภาพที่สมบูรณ์ เพิ่มความผาสุกในการดำเนินชีวิต การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ติดสุราที่มารับบริการในโรงพยาบาลจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2549 จำนวน 150 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพพัฒนาโดย สุธิศา ถิ่นช่าง และ รัตนาวิ ขอนตะวัน (2548) ที่พัฒนาขึ้น ตามแนวคิดพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ (pender, 1996) และจากการทบทวนวรรณกรรม ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าผู้ติดสุรามีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมในระดับปานกลางโดยที่พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพระหว่างบุคคล และด้านการจัดการกับความเครียด อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดกิจกรรมการพยาบาลเพื่อการฟื้นฟูสภาพเพื่อคงไว้ หรือเพิ่มพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ

ชื่อเรื่อง	ภาวะโรคจิตเวชในผู้ติดสุราที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยในของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่
ผู้แต่ง	อรัญญา แพ้ขุย และนริษญา ศรีบูรพา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	กรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

การเกิดร่วมกับโรคจิตเวชอื่นมากที่สุด ได้แก่ major depressive disorder, suicidality และ psychotic disorder (ร้อยละ 9.2)

สรุปภาวะโรคจิตเวชร่วม พบได้บ่อยในผู้ติดสุราที่ขอรับการรักษาแบบผู้ป่วยใน ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ ข้อเสนอแนะ การศึกษานี้คือสถานพยาบาลเฉพาะทางด้านยาเสพติด ควรตระหนักถึงภาวะโรคจิตเวชร่วมในผู้ติดสุรา และควรรีบบำบัดการประเมินการวินิจฉัย และจัดระบบการบำบัดรักษาที่มีประสิทธิภาพในผู้ป่วยกลุ่มนี้ เพื่อผลลัพธ์ในการดูแลที่ดีขึ้น

บทคัดย่อ

ภาวะโรคจิตเวชร่วมในผู้ติดสุรา ทำให้การบำบัดรักษาในภาวะผู้ติดสุรามีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความชุกของภาวะโรคจิตเวชร่วมของผู้ติดสุราที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่วิธีการศึกษา เป็นการศึกษาระยะยาว กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ติดสุราที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงกรกฎาคม 2549 เป็นผู้ที่ผ่านระยะการถอนพิษสุราแล้วอย่างน้อย 1 สัปดาห์ จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ เครื่องมือวินิจฉัยโรคจิตเวช (Mini international neuropsychiatric structure interview: M.I.N.I –Thai Version 5.0.0) เก็บข้อมูลโดยใช้นักวิจัยสองคน ที่ผ่านการอบรมการใช้เครื่องมือแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มการศึกษามีความชุกของการเกิดโรคจิตเวชร่วม ร้อยละ 60.0 โดยโรคจิตเวชที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ lifetime psychotic disorder, lifetime suicidality, lifetime manic episode, current major depressive disorder, current generalized anxiety disorder และ lifetime antisocial personality disorder ร้อยละ 27.5, 18.3, 15.8, 15.0, 7.5 และ 7.5 ของกลุ่มศึกษาทั้งหมด ตามลำดับโดยโรคจิตเวชในปัจจุบัน (current) ที่มีอัตรา

ชื่อเรื่อง	ผลการบำบัดโดยการสร้างแรงจูงใจในการรักษาผู้ป่วยติดสุราแบบผู้ป่วยใน ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น
ผู้แต่ง	สุนันทา ปลั่งกลาง สุจิตตา สิงคะกุล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น กรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

แรกอายุน้อยกว่า 20 ปี (OR=4.798,95%CI=1.66-13.90,p=0.01)และ ไม่สูบบุหรี่ (OR=3.40,95%CI=1.17-9.86,P=0.02)

บทคัดย่อ

การศึกษาผู้ติดป่วยติดสุราที่ได้รับโปรแกรมการบำบัด โดยการสร้างแรงจูงใจตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคม 2549 เป็นผู้ป่วยที่บำบัดครบกิจกรรม 3 ครั้ง และติดตามผล 3 เดือนหลังการบำบัด โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ป่วยคือ เป็นผู้ติดสุรา อายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป ไม่มีโรคแทรกซ้อนทางอายุรศาสตร์ สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา ตัวแปรที่ใช้วัดผลคือ แรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงใน การดื่มสุราเพิ่มขึ้น และสามารถหยุดดื่มสุรา ได้เมื่อสิ้นสุดเดือนที่ 3 ภายหลังครบโปรแกรมการบำบัด ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยทั้งหมด 80 รายเป็นชาย 75 ราย หญิง 5 ราย อายุเฉลี่ย 42.1 ปี สถานภาพสมรสคู่ 61.25% ระดับการศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 53.8% อาชีพ รับราชการ รัฐวิสาหกิจและธุรกิจส่วนตัว 57.5% เริ่มดื่มสุราครั้งแรกตั้งแต่อายุต่ำกว่า 20 ปี 62.5% เป็นผู้ที่ดื่มสุราตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป 48.75 % มีประวัติการใช้ยาเสพติดชนิดอื่น 57.5% ผลการบำบัดเมื่อสิ้นสุด 3 เดือนหลังครบโปรแกรมการบำบัดมีผู้ป่วยที่สามารถหยุดดื่มได้ 37.5% กลับมาดื่มอีก 42.5 % ไม่สามารถติดตามผลได้ 20% และเมื่อทดสอบทางสถิติ กับปัจจัยต่างๆพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลิกดื่มสุรา ได้แก่ เพศหญิง (OR=2.36,95%CI=1.75-3.18,p=0.02) ที่เริ่มดื่มสุราครั้งแรก

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยติดสุราพร้อมกับมีภาวะซึมเศร้าร่วมกับดื่มยาฆ่าแมลง : กรณีศึกษา
ผู้แต่ง	ปาริชาติ ขุนศรี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลสกลนคร
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่เป็นสาเหตุการเจ็บป่วย และการฆ่าตัวตายในผู้ป่วยโรคติดสุรา ปฏิบัติการพยาบาลช่วยเหลือให้ผู้ป่วยอาการทุเลา ปลอดภัย สุขสบาย จากพยาธิสภาพทางจิต ส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีความเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวและเลือกวิธีเผชิญปัญหาได้เหมาะสมสอดคล้องทั้งขณะอยู่ในโรงพยาบาลและเมื่อกลับไปอยู่บ้าน ป้องกันการกลับมาป่วยซ้ำ วิธีการโดยคัดเลือกผู้ป่วยกรณีศึกษา 1 รายจากการรับปรึกษา (consult) ผู้ป่วยที่รับไว้รักษา (admitted) รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากผู้ป่วยญาติ และศึกษาจากแฟ้มประวัติ วิเคราะห์ข้อมูล สาเหตุและกลไกการเกิดปัญหาทางจิตและพฤติกรรมของผู้ป่วย นำทฤษฎีทางการพยาบาล มาตรฐานการพยาบาล และวิชาการที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวมครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านป้องกัน ส่งเสริม รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยใช้กระบวนการพยาบาลและเชื่อมโยงกับสหวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ และประเมินผลการพยาบาลอย่างใกล้ชิดทุกระยะและติดตามต่อเนื่องถึงชุมชนโดยใช้รูปแบบการดูแลผู้ป่วยรายกรณี (case management) ในระยะเวลา 1 ปี สรุปผลการศึกษา พบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยคือ ผู้ป่วยติดสุรา ดื่มมานาน 18 ปีส่วนใหญ่ดื่มคนเดียว และจากการติดสุราส่งผล

กระทบโดยตรงกับครอบครัว บกพร่องต่อหน้าที่การงาน และสังคม ประกอบกับบุคลิกภาพขาดความมั่นใจในตนเอง ปรับตัวต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ได้ เกิดความรู้สึกเศร้า และมีความคิดชั่ววูบเกี่ยวกับการตาย จึงตัดสินใจกินยาฆ่าแมลง จากการให้การช่วยเหลือพบว่าผู้ป่วยไม่ดื่มสุรา ในระยะเวลา 6 เดือนหลังจำหน่าย แต่หลังจากนั้นดื่มบ้างในบางครั้งไม่เมาทุกวันเช่นที่ผ่านมา มีความพยายามจะเลิกดื่ม มีงานทำ ภรรยาให้การดูแลเอาใจใส่ดีรู้สึกมีความสุขไม่ท้อแท้สิ้นหวังและไม่คิดฆ่าตัวตายอีก มีเพื่อน และมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนดี ไม่กลับมารักษาซ้ำในระยะเวลา 1 ปี ที่ศึกษาและติดตามต่อเนื่อง คำสำคัญ ผู้ป่วยติดสุรา , ภาวะซึมเศร้า, การฆ่าตัวตาย

ชื่อเรื่อง	ประสิทธิผลของการบำบัดรักษาผู้ป่วยสุราด้วยแนวพุทธศาสนา
ผู้แต่ง	ปราณี ภาณุภาส, คุณฉิษย์ ชาญปริษา, นวลกนก อัมพาผล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สถาบันรัชฎวารักษ์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการบำบัดรักษาผู้ป่วยสุราด้วยแนวพุทธศาสนา ในผู้ป่วยสุราที่รับการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยนอกของสถาบันรัชฎวารักษ์ มีกลุ่มตัวอย่าง 1กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง(Experimental group) ซึ่งเป็นข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธ ทหารอากาศ จำนวน 34 ราย มาเข้าร่วมกิจกรรม การบำบัดรักษาเป็นระยะเวลา 1 ปี 4 เดือน ซึ่งกิจกรรมที่ใช้มีการประเมินระดับ การติดสุรา และประเมินปัญหาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยพยาบาลวิชาชีพ และให้การรักษาทางด้านร่างกาย เพื่อให้สามารถหยุดดื่มสุราได้อย่างปลอดภัยพร้อมทั้งใช้แนวพุทธศาสนา เสริมสร้างทักษะการเลิกดื่มสุรา โดยจัดกิจกรรมบำบัดรักษา จำนวน 10 ครั้ง ในช่วงการบำบัดรักษา 4 เดือน และจัดกิจกรรม ติดตามหลังการจบโปรแกรมการบำบัดรักษา 7 ครั้ง ภายในระยะเวลา 1 ปี ซึ่งกิจกรรมที่จัดให้ระหว่างการบำบัดรักษา 10 ครั้ง ได้แก่ การประเมินภาวะสุขภาพ การให้ความรู้เรื่องการเลิกสุรา การสวดมนต์ไหว้พระ การเดินจงกรม การนั่งสมาธิและในครั้งสุดท้าย ได้นำกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยใช้แนวสติปัญญา 4 เป็นเวลา 8 วัน 7 คืนโดยมีพระวิปัสสนาจารย์ และพยาบาลวิชาชีพ ที่ผ่านการฝึกอบรม วิปัสสนากรรมฐานเป็นผู้ให้

การดูแลตลอดการปฏิบัติและเมื่อครบ 4 เดือน มีการประเมินความสามารถในการควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมการดื่มสุราและวางแผนการจัดกิจกรรมในการติดตามการรักษาอีก 7 ครั้งในเวลา 1ปี ซึ่งกิจกรรมในการติดตาม ได้แก่ การประเมินภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมงดดื่มสุรามีการทบทวนเป้าหมายชีวิต การเสริมแรงจิตใจในการเลิกดื่มสุราอย่างต่อเนื่อง การให้คำปรึกษาการสวดมนต์ไหว้พระ การเดินจงกรมและการนั่งสมาธิ ซึ่งก่อนครบระยะการติดตามได้นำกลุ่มเป้าหมายเข้าปฏิบัติธรรมที่วัดเป็นเวลา 3 วัน ซึ่งเป็นการทบทวนการปฏิบัติธรรมกับการควบคุมตนเองไม่ให้กลับไปดื่มสุราซ้ำ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และแจกแจงความถี่ ร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานหาค่า T (T-test statistic)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มทดลองเป็นเพศชายร้อยละ 97.05 อายุเฉลี่ย 44 ปี รายได้เฉลี่ย 14,509 บาทต่อเดือนมีการดื่มสุราอย่างเดียวร้อยละ 70.59 มีระยะเวลาการดื่มสุราเฉลี่ย 13.5 ปี มีระดับการติดสุรา (Alcohol dependent) ร้อยละ 76.47 ชนิดของสุราที่ดื่ม 40 ดีกรีร้อยละ 57.1 และ 35 ดีกรีร้อยละ 25.7
2. ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของผู้ป่วยสุราก่อนบำบัดรักษาและหลังการบำบัดรักษาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($p\text{-value} = .22$)
3. เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมงดดื่มสุราของผู้ป่วยสุราก่อนรับการบำบัดรักษา ($\bar{x}=67.16$) และหลังการบำบัดรักษา ($\bar{x}=70.16$) พบว่ามีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = .046$)
4. เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมงดดื่มสุราของผู้ป่วยสุรา ก่อนและหลังการเข้ารับการบำบัดรักษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = .05$)

5. ผู้ป่วยสามารถเลิกสุราได้ตลอดระยะเวลา
1 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88

ชื่อเรื่อง	การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร “การใช้วิธีการเพิ่มแรงจูงใจ” ต่อ ทัศนคติ ความรู้และความมั่นใจในการ ใช้ทักษะการเพิ่มแรงจูงใจในกลุ่มผู้ บำบัดไทย
ผู้แต่ง	ครุณี ภู่งาม , ยุทธ แก้วควรม
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะ ยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

บทนำและวัตถุประสงค์ พบว่าการบำบัดด้วยวิธีการเพิ่มแรงจูงใจได้รับการนำมาใช้และฝึกอบรมอย่างแพร่หลายในประเทศไทย อย่างไรก็ตามยังมีพบว่ามีการจัดทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิผลการฝึกอบรมต่อทัศนคติ ความรู้และทักษะของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ดังนั้นการศึกษานี้จึงจัดทำขึ้นเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติ ความรู้และความมั่นใจในการใช้ทักษะการบำบัด ของผู้บำบัดที่ได้รับการเข้าร่วมอบรมในช่วงก่อนและหลังการเข้ารับการอบรม

วิธีการศึกษา

1 รูปแบบการศึกษา : การศึกษาวิจัยแบบทดลองแบบศึกษากลุ่มเดียววัดสองครั้ง (ก่อนหลัง)

2 ประชากรศึกษา/กลุ่มตัวอย่าง : บุคลากรที่ทำหน้าที่บำบัดรักษาผู้ที่ประสบปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ จำนวน 34 คน

3 สถานที่ศึกษา : สถาบันกัลยาณราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

4 เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
เครื่องมือ: ก. แบบประเมินทัศนคติต่อการช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์

ข. แบบประเมินระดับความรู้ และ ค. แบบประเมินความมั่นใจในการใช้ทักษะการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล: 2 ครั้ง ซึ่งกระทำในช่วงก่อนและภายหลังจากเสร็จสิ้นการเข้าร่วมรับการอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรม: ใช้ระยะเวลา 1 วัน ครึ่ง (10 ชม.) ประกอบด้วย 8 โมดูล ได้แก่ แนะนำวิธีการเพิ่มแรงจูงใจ การแสดงความคิดเห็นออกเห็นใจ การกระตุ้นให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมของตนเองเป็นพฤติกรรมที่ควรกระทำต่อไปหรือไม่ การเพิ่มความรับรู้ว่าคุณสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองได้ กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล ขั้นตอนการช่วยเหลือด้วยการใช้วิธีการเพิ่มแรงจูงใจ การหลีกเลี่ยงการโต้แย้ง และการจัดการกับปฏิกิริยาต่อต้าน

5 การวิเคราะห์ข้อมูล : ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ทีเทสต์ (t-test) และ Wilcoxon signed-rank test

ผลการศึกษา

จากการติดตามผล พบว่า ผู้เข้าร่วมรับการอบรมมีทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น รับรู้ว่าตนเองมีความรู้และมีความมั่นใจในการใช้ทักษะการเพิ่มแรงจูงใจมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ

สรุป ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาที่จัดทำขึ้นครั้งแรกในประเทศไทยซึ่งมุ่งเน้นในการประเมินประสิทธิผลการฝึกอบรมการใช้วิธีการเพิ่มแรงจูงใจ และสถิติให้เห็นว่าการฝึกอบรมดังกล่าวสามารถส่งผลให้ผู้เข้าร่วมการอบรมมีทัศนคติ ความรู้และความมั่นใจในการใช้ทักษะวิธีการเพิ่มแรงจูงใจมากขึ้น ผู้ที่กระทำการศึกษาวิจัยต่อไปควรพัฒนาแบบประเมินที่สามารถใช้วัดความแตกต่างของความสามารถในการใช้ทักษะ และควรออกแบบการศึกษาวิจัยโดยใช้กลุ่มประชากร 2 กลุ่ม (ทดลองและเปรียบเทียบ) เพื่อนำไปสู่การสรุปผลการศึกษาวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ชื่อเรื่อง	ผลลัพธ์ทางคลินิกของผู้ป่วยสุราหลังจำหน่าย โรงพยาบาลสวนปรุง
ผู้แต่ง	วงเดือน สุนันดา ,ทิพสมัย ทนายระงิมย์ ,สมควร วรรณมณี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลสวนปรุง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การบำบัดรักษาด้วยยาในระยะถอนพิษสุราและการฟื้นฟูทางจิตสังคมในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีความจำเป็นอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีปัญหาจากสุรา ซึ่งโรงพยาบาลสวนปรุงได้มีการบำบัดรักษาทั้ง 2 ระยะ ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ป่วยมีความปลอดภัยและสามารถดูแลตนเองได้โดยไม่พึ่งการใช้สุราเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้าน ดังนั้นการติดตามหลังจากผู้ป่วยจำหน่ายจึงเป็นการบอกผลลัพธ์ทางคลินิกของการบำบัดรักษาผู้ป่วยสุรา

การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลลัพธ์ทางคลินิกของผู้ป่วยสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยที่จำหน่ายออกจากโรงพยาบาลสวนปรุงในช่วงวันที่ 1 มกราคม – 31 มีนาคม 2549 ที่อยู่ในเขต 3 อำเภอคือ สันกำแพง หางดงและสันทราย ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยชายจำนวน 40 คน ร้อยละ 65 ได้รับการวินิจฉัย Alcohol dependence มีอายุอยู่ในช่วง 17 – 52 ปี ร้อยละ 62.5 เคยเข้ารับการรักษามาก่อนและทุกคนผ่านการบำบัดทั้งในระยะถอนพิษสุราและการฟื้นฟูทางจิตสังคม โดยทุกคนได้รับการสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ (MI) ร้อยละ 70 ผ่านกิจกรรมกลุ่มการให้การปรึกษาในผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ และร้อยละ 30 ผ่านกิจกรรมกลุ่มการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม การติดตามผู้ป่วยใช้วิธีการเยี่ยมบ้านหรือโทรศัพท์ในเดือนที่ 1, 3 และ 6 หลัง

จำหน่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ 1. แบบประเมินติดตามการบำบัดรักษาผู้ป่วยแอลกอฮอล์ 2. แบบประเมินปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ 3. แบบการดูแลผู้ป่วยที่ปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชในชุมชน และ 4. แบบวัดคุณภาพชีวิต WHOQOL-BREF ของสุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุลและคณะ (2540) ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ .84 ในเดือนที่ 6 หลังจำหน่าย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า

1. คะแนนความสามารถในการทำหน้าที่โดยรวม (GAF) ของกลุ่มตัวอย่างที่ติดตามได้ในเดือนที่ 1, 3 และ 6 หลังจำหน่ายมีคะแนนเพิ่มมากขึ้น
2. ร้อยละ 64.52 มีการดื่มในระดับการดื่มที่ปลอดภัยในเดือนที่ 1 และมีแนวโน้มลดลงในเดือนที่ 3 และ 6
3. ร้อยละ ของจำนวนวันที่หยุดดื่มของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละ ของจำนวนวันที่ดื่มหนักของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนลดลง
5. แรงจูงใจในการเลิกสุราของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อยู่ในระดับการลงมือกระทำ
6. จากการติดตามพบว่า ร้อยละ 87.5 มีการใช้สารเสพติดอื่นร่วมกับการใช้สุรา โดยเฉพาะบุหรี่ (ร้อยละ 89.29) ร้อยละ 78.13 รับประทานยาไม่สม่ำเสมอ/ไม่ถูกต้อง และ ร้อยละ 53.33 ไม่มีวิธีดูแลสุขภาพจิตของตนเองเมื่อเผชิญกับความเครียด ส่วนร้อยละ 80 สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและเข้าร่วมงานในสังคมได้ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ไม่พบว่ามีปัญหาด้านกฎหมายร่วมด้วย
7. ร้อยละ 68.75 มีคะแนนคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปและข้อเสนอแนะ ควรมีการเผยแพร่ผลการศึกษาสำหรับหน่วยบริการที่ให้การบำบัดรักษา

ผู้ป่วยสุราเพื่อใช้เป็นแนวทางในพัฒนาการบำบัดรักษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้นต่อไปและศึกษาผู้ป่วยในเขตอื่นต่อไป

ชื่อเรื่อง	การสังคมสงเคราะห์เฉพาะรายกับ กรณีศึกษา : ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิต จากการดื่มสุราญาติ และคนในชุมชน ไม่ยอมรับ
ผู้แต่ง	วิไล วอพะพอ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาล สวนปรุง
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาโดยนำความรู้ทางการสังคมสงเคราะห์มาใช้กับกรณีศึกษา ผู้ป่วยชายไทย อายุ 46 ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพรับจ้าง จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพว่าง เข้ารับการศึกษาในโรงพยาบาลเป็นครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2548 ด้วยอาการหูแว่ว คลุ้มคลั่ง อาละวาด ทำร้ายผู้อื่น แพทย์วินิจฉัยว่า ผู้ป่วยมีอาการทางจิตจากการดื่มสุรา (Mental and behaviour disorder due to use of Alcohol Psychotic disorder) ญาติและคนในชุมชนไม่ยอมรับ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างปกติสุขหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล โดยครอบครัวและคนในชุมชนยอมรับ นักสังคมสงเคราะห์ได้ให้ความช่วยเหลือตามกระบวนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ โดยเริ่มจากหาข้อเท็จจริงของปัญหา ด้วยการศึกษจากแฟ้มประวัติ การสัมภาษณ์ผู้ป่วย การพูดคุยกับญาติและทีมผู้รักษา การเยี่ยมบ้าน แล้ววิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหาทางสังคม ซึ่งพบว่ามีปัญหาดังนี้ 1) ผู้ป่วยมีอาการทางจิตเนื่องจากดื่มสุราและเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลหลายครั้ง หลังออกจากโรงพยาบาลกลับไปดื่มสุราอีก เนื่องจากผู้ป่วยมีวิธีการแก้ไขปัญหามาไม่เหมาะสม เมื่อมีปัญหาหนักแก้ไขโดยการดื่มสุรา ไม่สามารถปฏิเสธคำชักชวนของเพื่อนได้ และยังคงขาด

แรงจูงใจที่จะเลิกสุรา 2) มารดาไม่ต้องการให้ผู้ป่วยกลับไปอยู่ด้วย เพราะกลัวผู้ป่วยจะทำร้าย ส่วนน้องสาวไม่สามารถดูแลผู้ป่วยได้ เนื่องจากมีภาระต้องดูแลลูกที่ป่วยเป็นโรคออทิสติก 3) ชุมชนไม่ยอมรับผู้ป่วยกลับไปอยู่ในชุมชน เพราะกลัวว่าอาการทางจิตของผู้ป่วยจะกำเริบและทำร้ายชาวบ้านอีก ทำให้ผู้ป่วยมีแนวโน้มว่าจะไม่มีที่อยู่อาศัยและไม่มีคนดูแลหลังออกจากโรงพยาบาล นักสังคมสงเคราะห์จึงวางแผนให้ความช่วยเหลือตามปัญหาที่พบร่วมกับทีมจิตเวช และดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามแผนที่วางไว้ คือ 1) เตรียมผู้ป่วย โดยการให้คำปรึกษาในการเลิกสุราเป็นรายบุคคล การฝึกทักษะชีวิตทักษะทางสังคม การให้คำแนะนำในการดูแลตนเอง การรับประทานยา การประกอบอาชีพ ตลอดจนการให้กำลังใจผู้ป่วย 2) เตรียมครอบครัวและชุมชนโดยการลงเยี่ยมบ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมความพร้อมของครอบครัวและชุมชนโดยการให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เพื่อให้ครอบครัวและชุมชนเกิดความรู้สึกเข้าใจ ยอมรับ และมีความพร้อมในการดูแลผู้ป่วย รวมทั้งมีการประสานเครือข่ายทางสังคม เพื่อติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยและชุมชน ดำเนินการส่งผู้ป่วยกลับสู่ชุมชน โดยให้ความรู้เพิ่มเติม และสร้างความเข้าใจในเรื่องต่างๆ แก่มารดาและคนในชุมชนอีกครั้งหนึ่ง ในเรื่องการดูแลผู้ป่วย การไปรับยาตามขั้นตอนของการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ การประสานกับเครือข่ายเพื่อติดตามดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วย หลังจากนั้นได้ติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือ โดยการสอบถามเจ้าหน้าที่อนามัยทั้งทางโทรศัพท์และการเยี่ยมบ้าน พบว่าผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้ดี ทั้งเรื่องการรับประทานยาต่อเนื่องและการหยุดดื่มสุรา มารดาและคนในชุมชนเข้าใจ ยอมรับ มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วย และมีทักษะในการดูแลผู้ป่วยมากขึ้น เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในพื้นที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีบทบาทในการดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ป่วยสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างปกติสุข และ

นักสังคมสงเคราะห์ได้วางแผนติดตามดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องอีก เป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี

ชื่อเรื่อง	การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม ผู้ป่วยที่เสพสุราในโรงพยาบาลจิตเวช
ผู้แต่ง	นิमित แก้วอาจ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม ให้ผู้ป่วยที่เสพสุรา มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุราโดยดื่มน้อยลงหรือเลิกดื่ม กลุ่มเป้าหมายคือผู้ป่วยที่เสพสุราที่เข้ารับการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ระหว่างวันที่ 27 มิถุนายน 2548 ถึงวันที่ 2 กันยายน 2548 จำนวน 22 คน เพศชาย 21 คน เพศหญิง 1 คน ที่มีอายุอยู่ในช่วง 21-60 ปี ระยะเวลาการดื่มสุราส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1 - 30 ปี ปริมาณการดื่มส่วนใหญ่มากกว่า 42 ครั้งต่อสัปดาห์ (Harmful Drinking) ให้การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมร่วมกับการเสริมสร้างแรงจูงใจที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น

โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมผู้ป่วยที่เสพสุรา ประกอบด้วย 6 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง โดย 5 ครั้งแรกทำทุกวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 13.00 - 15.00 น. และครั้งที่ 6 ทำการบำบัดร่วมกับญาติในวันที่ญาติมาเยี่ยมหรือมารับผู้ป่วยกลับบ้าน เนื้อหาการบำบัดประกอบด้วย การเพิ่มแรงจูงใจในการลดหรือเลิก การดื่มสุรา การตั้งเป้าหมายในการลดหรือเลิกดื่มสุรา การประเมินศักยภาพของตนเอง การวิเคราะห์องค์ประกอบ และวงจรการดื่มสุรา การหลีกเลี่ยงตัวกระตุ้น การปรับความคิดและพฤติกรรม การวางแผนจัดการกับอารมณ์ การวางแผนการปฏิบัติเพื่อลดหรือเลิกดื่มสุรา บทบาทของญาติและ

ผู้ป่วยในการอยู่ร่วมกัน ในการศึกษาครั้งนี้มีผู้ป่วย 2 คน ได้รับ การบำบัดแบบรายบุคคลโดยใช้รูปแบบเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบประเมิน ปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ (Time Line Follow Back) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยจำนวน 14 คน ไม่ดื่ม สุราตลอดระยะเวลาการศึกษา และมีจำนวน 7 คน ลด ปริมาณการดื่มสุรา และอีก 1 คน เพิ่มปริมาณการดื่มสุรา ตลอดระยะเวลาการศึกษา

ชื่อเรื่อง	ประโยชน์ที่ได้ในการรักษาเชิง ป้องกันสำหรับผู้ป่วยถอนพิษ แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	เจษฎา จงโพนุลย์พัฒนา และคณะ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	กลุ่มงานจิตเวชโรงพยาบาลวชิระ ภูเก็ต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ประชาชนมักได้รับทราบข่าวอยู่บ่อยครั้ง ในเรื่อง เกี่ยวกับผู้ป่วยเสพสุรา มีอาการประสาทหลอน หลงผิด แล้วกระโดดตึกตาย ทำร้ายผู้อื่น ทำร้ายตนเอง ทั้งในเคหะสถานและสถานพยาบาลต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ ภาพลักษณ์ของโรงพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยได้ ทั้งที่ รมักระวังอย่างมากแล้วก็ตาม เหตุการณ์ดังกล่าวก็อาจ เกิดขึ้นได้ โดยตัวผู้รักษาเองที่รักษาโรคทางกายของผู้ป่วย มักไม่ทราบ หรือไม่ได้ใส่ใจในปัญหาการติดสุราหรือ แอลกอฮอล์ของผู้ป่วย ทำให้ไม่รู้ล่วงหน้าถึงภาวะเพื่อคลั่ง ของคนไข้ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะ หลังจกหยุดสุรา 2-3 วันขึ้นไป ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ต้อง ระวังมากที่สุด ในการรักษาผู้ป่วยเสพติดแอลกอฮอล์ เรื้อรังล่วงหน้า จะช่วยป้องกันปัญหาเหล่านี้ได้ดีแค่ไหน เป็นเรื่องที่ผู้ศึกษาได้ปฏิบัติงานมาอย่างต่อเนื่อง และได้นำ ข้อมูลมานำเสนอในการประชุมวิชาการครั้งนี้ ปัญหาภาวะ เพื่อคลั่งจากการติดสุราและมีอาการถอนพิษสุราจนเกิด อาการชัก สับสน ประสาทหลอน หูแว่ว หลงผิด หรือ บางครั้งมีภาวะสมองเสื่อมร่วมด้วย เป็นปัญหาที่สำคัญ ของจิตเวชฉุกเฉิน ทั้งยังจะซับซ้อนกว่านี้ได้อีก หากมี ภาวะความเจ็บป่วยหรือผิดปกติทางร่างกาย ประวัติเคย เสพสารเสพติดอื่น หรือภาวะป่วยแทรกซ้อนขณะที่อยู่ใน โรงพยาบาล ทำให้ยากต่อการจัดการแก้ไขปัญหาอาการ สับสนผู้ป่วยเหล่านี้ การมองการแก้ปัญหาในเชิงป้องกัน

โดยการให้การรักษาล่วงหน้า จะเป็นประโยชน์กับคนไข้ได้หรือไม่การรักษาอาการต่างๆ โดยการให้ยาชนิดใดที่เหมาะสม มีแนวคิดหรือวิธีการรักษาใหม่ๆ ใดๆ หรือไม่ที่สามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ข้อควรระวังและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างการรักษามีอะไรบ้าง ประสิทธิภาพและพยากรณ์โรคเป็นอย่างไร กรณีศึกษารวบรวมข้อมูลผู้ป่วยในที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลในปี 2547-2549 ที่มีภาวะเสพติดสุราร่วมด้วย โดยศึกษาเกี่ยวกับ อาการต่างๆ ที่นำมา ภาวะการป่วยทางกายที่มาร่วมด้วย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การรักษา(อดีต ปัจจุบัน อนาคต) วันที่ให้การรักษาลงหยุดสุราหรือ Admit การให้ยารักษาภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญ ประสิทธิภาพ และพยากรณ์โรค

ชื่อเรื่อง	ผลของโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแนว Logotherapy ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ติดสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า วิทยาลัย โสสุยะ
ผู้แต่ง	วรัญญา โสสุยะ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาผลของ โปรแกรมการ ปรึกษาเชิงจิตวิทยา กลุ่มแนว Logotherapy ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุรา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ติดสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า จำนวน 16 คน เป็นผู้ที่มีความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลองของแต่ละกลุ่ม และได้คะแนนความมุ่งหวังในชีวิตอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการบำบัดตามแผนการรักษาของโรงพยาบาลและเข้าร่วม โปรแกรมการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา กลุ่มแนว Logotherapy รวม 8 ครั้ง ๆ ละ 1.5-2 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมแต่ได้รับการบำบัดตามแผนการรักษาของโรงพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวัดความมุ่งหวังในชีวิต แบบวัดความพึงพอใจในชีวิต และแบบประเมินระดับปัญหาจากการดื่ม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา พบว่า ทั้งสองกลุ่มไม่ว่า ก่อนทดลองและหลังการทดลอง และระยะติดตามผล คะแนนเฉลี่ยของความมุ่งหวังในชีวิต อยู่ระดับปานกลาง ความพึงพอใจในชีวิตอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ส่วนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุรา

พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความถี่ในการดื่มลดลง คือ ก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มดื่มทุกวันแต่ในระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ ส่วนใหญ่ไม่ดื่มเลย รองลงมาคือในความถี่ 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ ส่วนปริมาณการดื่มก็ลดลงเช่นเดียวกัน จากที่ดื่มวันละ 10 ดื่มมาตรฐานหรือมากกว่าลดลงมาอยู่ในระดับที่ไม่ดื่มเลย

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ชนิดเป็นอิสระต่อกันและแบบจับคู่ผลการศึกษพบว่า

1. ผู้ป่วยติดสุราที่อยู่ในกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยากลุ่มแนว Logotherapy มีคะแนนความมุ่งหวังและความพึงพอใจในชีวิตสูงขึ้นภายหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรมพบว่า ความมุ่งหวังและความพึงพอใจในชีวิตสูงขึ้นภายหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยเช่นกัน

2. ผู้ป่วยติดสุราที่อยู่ในกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยากลุ่มแนว Logo therapy และกลุ่มควบคุมที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนความมุ่งหวังและความพึงพอใจในชีวิตสูงขึ้นภายหลังการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้ป่วยติดสุราที่อยู่ในกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยากลุ่มแนว Logo therapy มีคะแนนระดับปัญหาจากการดื่มสุราลดลงในระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้ป่วยติดสุราที่อยู่ในกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรม มีคะแนนระดับปัญหาจากการดื่มสุราลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ในระยะติดตามผลด้วยเช่นกัน

จากผลการศึกษารูปได้ว่า ในระยะสั้นให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยากลุ่มแนว Logo therapy อาจจะยังไม่เห็นผลชัดเจน แต่ในระยะยาวหากมีการปรึกษาโดยใช้ระยะเวลาอันสั้นและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

โปรแกรมนี้อาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การดื่มสุราของผู้ป่วยติดสุราไปในทางที่ดี

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาผู้ดื่มสุราในหน่วยบริการปฐมภูมิ จังหวัดขอนแก่น
ผู้แต่ง	โสภิตา ดาวสดีใส, สมปอง เสนา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ศูนย์บำบัดรักษาพยาบาลจิตขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บริการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ดื่มสุราในศูนย์สุขภาพชุมชน รวมทั้งสร้างเครือข่ายการลด ละ เลิกสุราในชุมชน เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ศึกษา นำร่อง 2 พื้นที่ ในศูนย์สุขภาพตำบลบ้านหว้า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และศูนย์สุขภาพชุมชนศรีมงคล อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการศึกษาในเดือนมีนาคม ถึง ตุลาคม 2550 ขั้นตอนการดำเนินงานมี 3 ระยะ ในระยะที่ 1 ขึ้นเตรียมการ ประชุมเชิงปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ศูนย์สุขภาพชุมชน (PCU) เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาของชุมชน พัฒนาคู่มือการบำบัดรักษาผู้ดื่มสุราใน PCU อบรมการใช้คู่มือ ศึกษาดูงาน จัดเตรียมคลินิก ประชุมเชิงปฏิบัติการกับแกนนำในชุมชน เพื่อเฟ้าระวังและค้นหาผู้ดื่มสุราในชุมชน ระยะที่ 2 ขึ้นดำเนินการค้นหาผู้ดื่มสุราโดยแกนนำชุมชน และคัดกรองโดยใช้แบบประเมิน AUDIT กลุ่มที่เสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพ (Alcohol Abuse) สร้างแรงจูงใจในการเข้ารับการบำบัด โดยใช้ทักษะการให้คำปรึกษา กลุ่มที่ติดสุรา (Alcohol Dependence) จะส่งต่อตามขั้นการบำบัด กิจกรรมเสริมได้แก่ ตรวจสอบสุขภาพร่างกาย การเยี่ยมบ้าน ให้คำปรึกษาครอบครัว (Family Health education) ระยะที่ 3 การติดตามผล ติดตามเยี่ยมบ้านหลังการบำบัด ตามแบบบสศ. 5 กิจกรรมเสริมได้แก่ จัดกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนลด

ละ เลิกสุรา ทุกเดือน และการเยี่ยมให้กำลังใจโดย อสม./แกนนำชุมชนและญาติผู้ใกล้ชิด

ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลบ้านหว้ามีผู้ดื่มสุรามารับบริการ จำนวน 12 คน ชาย 10 คน หญิง 2 คน อายุเฉลี่ย 45 ปี ดื่มสุราเฉลี่ย 15 ปี ชนิดสุราที่นิยมดื่ม สุราขาว ปริมาณที่ดื่มเฉลี่ย 1 ถังขึ้นไป ถึง 2 ขวดต่อวัน แยกประเภทเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพ จำนวน 6 คน กลุ่มที่ติดสุรา 6 คน ส่งต่อศูนย์บำบัดรักษาพยาบาลจิต 2 คน ให้การบำบัดที่ PCU จำนวน 10 คน จากการติดตามประเมินภายใน 2 เดือน หลังบำบัด พบว่า หยุดดื่ม 8 คน ลดปริมาณการดื่ม 2 คน นอกจากนั้นยังมีผู้สนใจร่วมกิจกรรมในการงดเหล้าเข้าพรรษาจำนวน 6 ราย จัดประชุมเครือข่ายเพื่อนช่วยเพื่อนลด ละ เลิกสุรา 1 ครั้ง

ศูนย์สุขภาพชุมชนศรีมงคลมีผู้ดื่มสุรามารับบริการ จำนวน 2 คน ชาย 1 คน หญิง 1 คน อายุเฉลี่ย 40 ปี ดื่มสุราเฉลี่ย 15 ปี ชนิดสุราที่นิยมดื่มสุราขาว ปริมาณที่ดื่มเฉลี่ย 1 ขวดต่อวัน แยกประเภทเป็นกลุ่มที่ติดสุราทั้งสองคน ให้การบำบัดที่ PCU จากการติดตามประเมินภายใน 2 เดือนหลังบำบัด พบว่า หยุดดื่ม 2 คน นอกจากนั้นยังมีผู้สนใจร่วมกิจกรรมในการงดเหล้าเข้าพรรษาจำนวน 28 ราย จัดประชุมเครือข่ายเพื่อนช่วยลด ละเลิกสุรา 1 ครั้ง

ชื่อเรื่อง	แนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาที่เข้ารับการรักษา ที่แผนกผู้ป่วยใน
ผู้แต่ง	นฤมล อารยะพิพัฒน์, ศิราณี คำเพราะ, ลลดา พลคะชา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ศูนย์บำบัดรักษาพยาบาลติดยาเสพติดขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

รายงานการปฏิบัติงานในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลผู้ติดยาที่เข้ารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยใน ศูนย์บำบัดรักษาพยาบาลติดยาเสพติดขอนแก่น กลุ่มที่ศึกษา คือ ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคทางจิตเวชของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (DSM-IV, 1994) ว่าเป็นโรคติดยา (Alcohol Dependence) ที่เข้ารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยใน ศูนย์บำบัดรักษาพยาบาลติดยาเสพติดขอนแก่น ในช่วงเดือน ตุลาคม 2549 – กันยายน 2550 โดยกระบวนการการบำบัดรักษา 4 ขั้นตอน คือ 1) **ขั้นเตรียมการ** เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยและครอบครัว 2) **ขั้นถอนพิษสุรา** เป็นการบำบัดอาการเมาสุราและอาการขาดสุรา 3) **ขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพ** เป็นการรักษาด้วยกระบวนการทางจิตสังคม มุ่งเน้นที่จะฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตใจและพฤติกรรมเพื่อป้องกันการกลับไปดื่มสุราซ้ำ 4) **ขั้นติดตามการรักษา** คณะผู้จัดทำจะขอกล่าวถึงความพิเศษในการดูแลผู้ติดยาสำหรับผู้ป่วยใน ศูนย์บำบัดรักษาพยาบาลติดยาเสพติดขอนแก่น จะเป็นระบบพยาบาลเจ้าของไข้ที่มีกระบวนการทำงานดังนี้ คือ บุคลากรผู้ดูแลมีทั้งหมด 3 ทีม ได้แก่ ทีมพยาบาล Incharge & Member คูแฉในขั้นถอนพิษสุราเป็นการบำบัดอาการเมาสุรา และอาการขาดสุรา ส่วนทีมพยาบาลผู้จัดการ (Manager) และทีมพยาบาล Staff nurse จะ

ดูแลใน ขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพและขั้นติดตามการรักษา เป็นการรักษาด้วยกระบวนการทางจิตสังคม มุ่งเน้นที่จะฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตใจและพฤติกรรมเพื่อป้องกันการกลับไปดื่มสุราซ้ำ ซึ่งจากประสบการณ์การทำงานของคณะผู้จัดทำ ที่ผ่านมามีการดูแลผู้ติดยาภายใต้วิธีการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้เชิงทฤษฎี ที่สามารถฟื้นฟูสมรรถภาพและป้องกันการกลับไปเสพซ้ำ ทำได้ระดับหนึ่ง และเป็นการบำบัดรักษาที่ทำเพียงมิติเดียว ดังนั้นคณะผู้จัดทำจึงคิดค้นวิธีการใหม่ ๆ ขึ้นมา ซึ่งคณะผู้จัดทำ มองว่า การที่มีญาติเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษา ช่วงผู้ป่วยเข้าบำบัดรักษาที่แผนกผู้ป่วยในนี้จะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างญาติกับผู้ป่วย นอกจากนี้ยังเกิดแนวทางการช่วยเหลือผู้ติดยา ในมุมมองที่หลากหลายมากขึ้นด้วย

ผลจากการปฏิบัติงาน พบว่า ปีงบประมาณ 2550 ผู้ติดยาเข้าบำบัดรักษาจำนวน 543 ราย อัตราการบำบัดครบ / ประเมินผ่านร้อยละ 37 อัตราการหยุดเสพร้อยละ 75.08 ครอบครัวมีส่วนร่วมในการวางแผนการบำบัดฟื้นฟูร้อยละ 65.75 ผู้ป่วยได้รับการวางแผนการจำหน่ายร้อยละ 100 ผู้ป่วยมีความพึงพอใจในบริการร้อยละ 85

ชื่อเรื่อง	ศึกษาวิธีการบำบัดผู้ติดสุราโดย บทบาทของพระสงฆ์ร่วมกับชุมชน
ผู้แต่ง	อนันต์ แม้นพยัคฆ์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทสรุปย่อการดำเนินงาน

โครงการศึกษาวิธีการบำบัดผู้ติดสุราโดยบทบาทพระสงฆ์กับชุมชน เป็นการดำเนินการต่อยอดจากการดำเนินงานรณรงค์สร้างการเรียนรู้เชิงชุมชนประชาชนทั่วไป ลด ละ เลิก เหล้า ผ่านโครงการและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง แต่มักจะถูกตั้งคำถามว่า เมื่อคนคิดอยากจะทำเลิกเหล้าเรามีวิธีช่วยหรือรักษาเขาอย่างไรได้บ้าง เครือข่ายพระสงฆ์นักพัฒนาซึ่งมีพระสงฆ์ส่วนหนึ่งทำหน้าที่บำบัดผู้ติดสุราอยู่แล้ว แต่ที่ผ่านมาไม่ได้รับการเปิดเผยในสังคมวงกว้างและไม่ได้ขยายผลต่อในเครือข่ายมากนัก จึงทำให้บทบาททางด้านการบำบัดผู้ติดสุราของพระสงฆ์ ไม่ค่อยปรากฏต่อสังคมภายนอก และไม่ได้ถูกเผยแพร่เพื่อให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการเข้ารับการบำบัดของผู้ที่มีความประสงค์จะเลิกเหล้า

ดังนั้นโครงการนี้จึงได้ดำเนินการขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจพระสงฆ์ที่ทำหน้าที่บำบัดรวบรวมองค์ความรู้วิธีการ ขั้นตอนในการบำบัดแล้วพิมพ์เป็นหนังสือเผยแพร่ต่อสังคม และได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้และเพิ่มบุคลากรสงฆ์ผู้ทำหน้าที่บำบัดให้เพิ่มมากขึ้น

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีผลสรุปของโครงการ ซึ่งการสำรวจพระสงฆ์ผู้ทำหน้าที่บำบัดและรวบรวมองค์ความรู้จำนวน 14 รูป ในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โยธธร ปราจีนบุรี ลพบุรี นครราชสีมา เชียงราย และน่าน โดยแรงบันดาลใจ

ที่พระสงฆ์เข้ามาทำหน้าที่บำบัดผู้ติดสุราได้จำนวน 4 ประเด็น คือ 1) เกิดจากการที่คนในครอบครัวต้องสูญเสียไปเพราะเหล้า 2) เกิดจากการที่ได้เห็นวิถีชีวิตของชาวบ้านที่ทำมาหากินแล้วตกเย็นแล้วมานั่งกินเหล้าทำงานหนักแต่ก็ไม่มีเงินเก็บ 3) เห็นครอบครัวชาวบ้านมีปัญหา เกิดความขัดแย้งในครอบครัว ทำร้ายร่างกาย หย่าร้าง แยกทางกัน เพราะเหล้า ลูกต้องมาอาศัยวัด และ 4) ได้เห็นครูบาอาจารย์ทำแล้วช่วยชาวบ้านได้จริง

วิธีการและขั้นตอนในการบำบัด แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ 1) การบำบัดด้วยการตั้งสัจจะและดื่มยาสมุนไพร 2) การบำบัดด้วยการปฏิบัติธรรมและอบสมุนไพร และ 3) การบำบัดด้วยการดื่มน้ำมนต์สาบานรักษาสัจจะ

ปัญหาและอุปสรรคคือ 1) การไม่มีใบรับรองเพราะทำให้พระสงฆ์ไม่มีเกราะป้องกันตัวเมื่อมีเหตุอะไรเกิดขึ้น 2) ที่พักไม่เพียงพอ สำหรับคนที่อาการหนักต้องพักอาศัยอยู่เพื่อรักษาอาการต่อเนื่อง

ความต้องการได้รับการสนับสนุน 1) การออกใบรับรองให้ 2) การจัดอบรมสร้างบุคลากรเพิ่มเติม 3) การจัดสัมมนาให้พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่บำบัดได้มาเจอกันทุกปี 4) การจัดกิจกรรมรวมพลคนเลิกเหล้าตลอดชีวิต ส่วนกลาง

ชื่อเรื่อง	ผลการบำบัดผู้ป่วยติดสุราโดยการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมเพื่อลดอันตรายจากดื่มสุรา
ผู้แต่ง	สุนันทา ปลั่งกลาง
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษา ผลการบำบัดผู้ป่วยติดสุรา ที่ได้รับโปรแกรมการบำบัดโดยการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมเพื่อลดอันตรายจากการดื่มสุรา เป็นผู้ป่วยที่บำบัดครบตามโปรแกรมและติดตามผล 3 เดือน หลังการบำบัดรักษามีเกณฑ์คัดเลือกผู้ป่วย คือ เป็นผู้ป่วยติดสุราหรือมีความผิดปกติที่เกิดจากการใช้สุราอายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป ไม่มีภาวะฉุกเฉินทางอายุกรรมศาสตร์และจิตเวชที่รุนแรง, มีปริมาณการดื่มส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15-66 ดื่มมาตรฐาน/สัปดาห์ระยะเวลาที่ดื่มอยู่ระหว่าง 2 – 28 ปี สามารถเข้าร่วมกิจกรรมบำบัดได้ เก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา ระหว่างวันที่ 5 ธันวาคม 2549 - 31 พฤษภาคม 2550 โปรแกรมการบำบัด ประกอบด้วย การบำบัดรักษา ในดึกผู้ป่วยใน 1 เดือน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง กิจกรรม 6 ครั้งๆละ 1 ½ - 2 ชั่วโมง และติดตามผลหลังจำหน่าย 3 เดือน เดือนแรก นัด 2 ครั้ง ห่างกัน 2 สัปดาห์ เดือนที่ 2 1 ครั้ง เดือนที่ 3 1 ครั้ง คำนวณชีวิตผลงาน คือ การหยุดดื่มได้ไม่น้อยกว่า 30 % มี ปริมาณและความถี่ในการดื่มสุราที่ลดลงในระดับที่ไม่เป็นอันตราย ประเมินเมื่อสิ้นสุดเดือนที่ 3 , อัตราดื่มซ้ำ , และอัตราไม่สามารถติดตามผลการรักษาได้

ผลการศึกษา พบว่า มีผู้ป่วยเป็นเพศชายทั้งหมด 30 ราย, อายุเฉลี่ย 35.83 ปี, สถานภาพสมรสโสด 43.3%, ระดับการศึกษามัธยมและปริญญาตรี 73.30%, มีประวัติสูบบุหรี่ 70%, ไม่เคยใช้สารเสพติดที่ผิดกฎหมาย 80 %, มี

โรคทางกายและจิตเวชที่ไม่มีอาการรุนแรงร่วม 46.70%, และมีปัญหาครอบครัวร่วมด้วย 23.30% ผลการบำบัดเมื่อสิ้นสุดเดือนที่ 3 พบว่ามีผู้สามารถหยุดดื่มสุราได้ร้อยละ 40, ดื่มลดลง 10%, กลับมาดื่มซ้ำ 16.67% ไม่สามารถติดตามผล 33.33% ผู้ดื่มลดลงมีปริมาณการดื่มเฉลี่ย $12 \pm (1.15)$ ดื่มต่อสัปดาห์ ความถี่ในการดื่ม $3.67 \pm (0.58)$ วันต่อสัปดาห์เมื่อทดสอบทางสถิติกับปัจจัยต่างๆพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการหยุดดื่มสุราได้แก่ผู้ที่เริ่มดื่มสุราครั้งแรกอายุน้อยกว่า 20 ปี ($OR=7.50, 95\%CI=1.25-45.15, p=0.03$)

ชื่อเรื่อง	ผลของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ แห่งตนในการปฏิเสธการดื่มต่อ พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ เป็นโรคติดสุราในโรงพยาบาลบ้านธิ จังหวัดลำพูน
ผู้แต่ง	ศรีไพร โปธา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การติดสุราเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องให้ช่วยเหลือในผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการติดสุรา เนื่องจากผู้เป็นโรคติดสุราไม่สามารถควบคุมการดื่มหรือหยุดได้ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่ม อาจเป็นวิธีการในการช่วยปรับลดพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุราได้

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากึ่งทดลองชนิดหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลองเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุรา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ที่เป็นโรคติดสุราที่มารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพในคลินิกบำบัดสุรา โรงพยาบาลบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 11 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่ม ซึ่งผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นจากแนวคิดการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ของแบนดูรา (Bandura, 1997) ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน
2. แบบประเมินพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Use Disorders Identification Test [AUDIT] ที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์

อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.09

3. แบบประเมินอาการถอนพิษสุรา (Alcohol Withdrawal Scale [AUDIT] ที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84
4. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเมื่อมีการวัดซ้ำ (One – Way Repeated Measures ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า

1. คะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุรากลุ่มตัวอย่าง ภายหลังจากได้รับโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุรากลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่ม ภายหลังจากสิ้นสุดโปรแกรม 2 สัปดาห์ ต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. คะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุรากลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่ม ภายหลังจากสิ้นสุดโปรแกรม 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างภายหลังจากสิ้นสุดโปรแกรมทันที

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มสามารถลดพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุราที่มารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพดั่งนั้นควรมีการนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในการบำบัดหรือนำไปไปประยุกต์ใช้ในโรงพยาบาลอื่นต่อไป

ชื่อเรื่อง	ผลของ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน
ผู้แต่ง	กาญจนา แก้วสุวรรณ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

พฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น เป็นปัญหาที่สำคัญในสังคมและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์อาจเป็นวิธีการในการช่วยปรับลดพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

การศึกษากึ่งทดลองชนิดหนึ่งกลุ่มวัดก่อนหลังครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ วัยรุ่น อายุ 14-18 ปี ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนพิทยาคม ทุ่งช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน จำนวน 11 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธ การดื่มพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ซึ่งสร้างจากทฤษฎีการเรียนรู้สมรรถนะแห่งตน ของแบนดูรา (Bandura, 1997) ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน
2. แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Use Disorders Identification

Test [AUDIT] ที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

3. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว มีการวัดซ้ำ

(One – Way Repeated Measures ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า

1. คะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยง กลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทันทีต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยง กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายหลังสิ้นสุดโปรแกรม 2 สัปดาห์ ต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. คะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงของ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายหลังสิ้นสุดโปรแกรม 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างภายหลังสิ้นสุดโปรแกรมทันที

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า เสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถลดพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นลดลง ดังนั้นควรมีการเพิ่มสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นโดยวิธีนี้ และควรรนำไปใช้ในการลดพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มอื่นที่มีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป

ชื่อเรื่อง	ผลของการบำบัดแบบกลุ่มตามแนวคิด พิจารณาความเป็นจริงต่อความรู้สึกมี คุณค่าในตนเองของผู้ที่เป็นโรคจิต โรงพยาบาลแม่ทะ จังหวัดลำปาง
ผู้แต่ง	สมพิตร ทรายสมุท
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

โรคจิตเป็นโรคเรื้อรังทางจิตเวชชนิดหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจต่อผู้ที่เป็นโรคจิต โดยเฉพะความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ที่เป็นโรคจิต การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงทดลองชนิดหนึ่งกลุ่ม วัดผลก่อนและหลังทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของการบำบัดแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ที่เป็นโรคจิต กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ที่เป็นโรคจิต ที่มารับบริการในแผนกผู้ป่วยนอก ณ คลินิกบำบัดยาเสพติดโรงพยาบาลแม่ทะ จังหวัดลำปาง ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม 2550 จำนวน 10 ราย โดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบวัดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองฉบับผู้ใหญ่อของคูเปอร์สมิท (Coopersmith, 1984) ที่ดัดแปลงโดย สมควร จุลอักษร (2548) และผ่านการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ .80 3) โปรแกรมบำบัดแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ที่พัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิดทฤษฎีพิจารณาความเป็นจริงของกลาสเซอร์ (Glasser, 1965) โดยสมพิตร ทรายสมุท , ھرรษา เศรษฐบุปผา และศิริลักษณ์

วรรณะพงษ์ (2550) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้ที่เป็นโรคจิตมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น โดยยึดหลักและวิธีการตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงทั้ง 8 ประการ และจัดให้มีการบำบัดแบบกลุ่มตามโปรแกรม จำนวน 9 ครั้ง ๆ ละ 90 นาที โปรแกรมนี้ได้ผ่านการทดสอบจาก

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เป็นโรคจิต ภายหลังจากเข้ารับการบำบัดแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมีคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนเข้ารับการบำบัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการบำบัดแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงสามารถพัฒนาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ที่เป็นโรคจิต ที่มารับบริการในแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลแม่ทะ จังหวัดลำปางได้ ดังนั้นควรมีการดำเนินการบำบัดโดยวิธีนี้ต่อไป และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบำบัดผู้ที่เป็นโรคจิตทั้งในโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชนและศูนย์สุขภาพชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ที่เป็นโรคจิตต่อไป

ชื่อเรื่อง	การประเมินผลการใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โรงพยาบาลลำพูน
ผู้แต่ง	ทับทิม ธิบแจ่ม
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัจจุบันผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์มีเพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ถูกพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและการศึกษาวิจัย ซึ่งพบว่าข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ลดปริมาณการดื่มน้ำแอลกอฮอล์หรือหยุดดื่มได้ ข้อกำหนดนี้จึงถูกนำลงสู่การปฏิบัติ ที่แผนกอายุรกรรมชายหอผู้ป่วยใน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาติดตามประเมินผลของข้อกำหนดและการประเมินกระบวนการนำไปใช้

การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลจากข้อกำหนดและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของการใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ การช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ตั้งแต่เดือนมีนาคม - มิถุนายน 2550 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ป่วยในแผนกอายุรกรรมชาย ที่ได้รับการคัดกรองด้วยแบบประเมินปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ แล้วพบว่า มีปัญหาดื่มแบบเสี่ยงและดื่มแบบอันตราย จำนวน 86 ราย และเจ้าหน้าที่ทีมผู้ปฏิบัติ ที่นำข้อกำหนดไปใช้จำนวน 15 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ประกอบด้วยแบบสำรวจผลลัพธ์ของการใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้น ในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการของการใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลลัพธ์จากข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์หลังจากสิ้นสุดการช่วยเหลือ ที่ระยะเวลา 1 เดือน พบว่า ร้อยละ 88.37 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยเข้าบริการในสถานบริการด้านสุขภาพ และไม่ได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน ร้อยละ 98.84 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยทำผิดกฎจราจรการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 61.63 และ ร้อยละ 67.44 ของกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ต่อเนื้อหาและรูปแบบของการช่วยเหลือ ร้อยละ 50 และร้อยละ 75.58 มีความพึงพอใจระดับมาก ต่อระยะเวลาของการช่วยเหลือ ในการติดตามผลและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหยุดดื่มหรือลดปริมาณการดื่มน้ำ ร้อยละ 50.00 ของกลุ่มตัวอย่างหยุดดื่ม ร้อยละ 45.35 ลดความถี่ของการดื่มน้ำปริมาณการดื่มน้ำแต่ละครั้งอยู่ในระดับที่ปลอดภัย และร้อยละ 67.44 ไม่เคยดื่มหนัก
2. ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติต่อกระบวนการข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า ร้อยละ 66.67 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามข้อกำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ว่าข้อกำหนดง่ายต่อการนำไปใช้ และรู้สึกพึงพอใจ ร้อยละ 33.33 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ร้อยละ 80.00 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยว่าข้อกำหนดสะดวกต่อการนำไปใช้ดูแลผู้รับบริการและสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายให้ผู้รับบริการลดหรือเลิกดื่มได้ และร้อยละ 20 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 73.33 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยว่าข้อกำหนดมีความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้จริง และร้อยละ 26.67 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการใช้ข้อกำหนด การช่วยเหลือแบบสั้นในผู้มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ สามารถช่วยลดให้ผู้รับบริการ เลิกหรือหรือลดปริมาณการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ลงจำนวนครั้งของการเข้ารับบริการของสถานบริการสุขภาพ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการช่วยเหลือ ในส่วนของประสิทธิภาพ ของการใช้ข้อกำหนดไปปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติเห็นด้วยที่จะนำการช่วยเหลือแบบสั้น ไปใช้ในการช่วยเหลือผู้มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ดังนั้น ควรมีการนำข้อกำหนด ไปสู่การปฏิบัติไปสู่หน่วยงานอื่นของโรงพยาบาล และขยายไปสู่ศูนย์สุขภาพชุมชนเครือข่าย เพื่อให้การช่วยเหลือผู้มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ในระดับทุติยภูมิต่อไป

ชื่อเรื่อง	ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่มต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้ดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง โรงพยาบาลจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	เพ็ญญา สุตะคำ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ปัจจุบัน ผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์มีเพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ถูกพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและการศึกษาวิจัย ซึ่งพบว่า ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ลดปริมาณการดื่มน้ำแอลกอฮอล์หรือหยุดดื่มได้ ข้อกำหนดนี้จึงถูกนำลงสู่การปฏิบัติ ที่แผนกอายุรกรรมชายหอผู้ป่วยใน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตามยังไม่มีการติดตามประเมินผลลัพธ์ของข้อกำหนดและการประเมินกระบวนการนำไปใช้

การศึกษาเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลลัพธ์จากข้อกำหนดและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของการใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ การช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ตั้งแต่ เดือนมีนาคม - มิถุนายน 2550 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ป่วยในแผนกอายุรกรรมชาย ที่ได้รับการคัดกรองด้วยแบบประเมินปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ แล้วพบว่าผู้มีปัญหาดื่มน้ำแบบเสี่ยงและดื่มน้ำแบบอันตราย จำนวน 86 ราย และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ที่นำข้อกำหนดไปใช้

จำนวน 15 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาใช้ประกอบด้วยแบบสำรวจผลลัพธ์ของการใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้น ในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ และแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการของ การใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้น ในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ โดยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลลัพธ์จากข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้น ในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์หลังจากสิ้นสุดการช่วยเหลือที่ระยะเวลา 1 เดือน พบว่าร้อยละ 88.37 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยเข้ารับบริการในสถานบริการด้านสุขภาพและไม่ได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยในร้อยละ 98.84 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยทำผิดกฎจราจรการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ ร้อยละ 61.63 และร้อยละ 67.44 ของกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ต่อเนื้อหาและรูปแบบของการช่วยเหลือ ร้อยละ 50 และร้อยละ 75.58 มีความพึงพอใจระดับมาก ต่อระยะเวลาของการช่วยเหลือ ในการติดตามผลและมีส่วนร่วมในการจัดสินใจหยุดดื่มหรือลดปริมาณการดื่ม ร้อยละ 50.00 ของกลุ่มตัวอย่างหยุดดื่ม ร้อยละ 45.35 ลดความถี่ของการดื่ม ปริมาณการดื่มแต่ละครั้งอยู่ในระดับที่ปลอดภัย และร้อยละ 67.44 ไม่เคยดื่มหนัก
2. ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติต่อกระบวนการข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ พบว่า ร้อยละ 66.67 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามข้อกำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วย ว่าข้อกำหนดง่ายต่อการนำไปใช้ และ

รู้สึกพึงพอใจร้อยละ 33.33 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 80.00 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยว่าข้อกำหนดสะดวกต่อการนำไปใช้ดูแลผู้รับบริการและสามารถช่วยลดให้ผู้รับบริการลดหรือเลิกดื่มได้และร้อยละ 20 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 73.33 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยว่าข้อกำหนดมีความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้จริง และร้อยละ 26.67 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการใช้ข้อกำหนด การช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ สามารถช่วยลดให้ผู้รับบริการ เลิกหรือหรือลดปริมาณการดื่มลง ลดจำนวนครั้งของการเข้ารับบริการของสถานบริการสุขภาพ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการช่วยเหลือ ในส่วนของประสิทธิภาพ ของการใช้ข้อกำหนดไปปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติเห็นด้วยที่จะนำการช่วยเหลือแบบสั้น ไปใช้ในการช่วยเหลือ ผู้มีปัญหามาจากการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ ดังนั้นควรมีการนำข้อกำหนด ไปสู่การปฏิบัติไปสู่หน่วยงานอื่นของโรงพยาบาลและขยายไปสู่ศูนย์สุขภาพชุมชนเครือข่ายเพื่อให้การช่วยเหลือผู้มีปัญหาจากการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ ในระดับทุติยภูมิต่อไป

ชื่อเรื่อง	ผลของโปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงในอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	วิฑูรทิพย์ หัตถะปนิตร
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงในวัยรุ่นจัดเป็นปัญหาสังคมที่มีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ซึ่งจำเป็นต้องหาวิธีการช่วยเหลือในการเพิ่มความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองในวัยรุ่นกลุ่มนี้

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงทดลองชนิดหนึ่งกลุ่ม วัดผลก่อนและหลังทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยแห่งหนึ่งในอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 ราย ในระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม 2550 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและแบบวัดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของ คูเปอร์สมิท (Coopersmith, 1984) ฉบับผู้ใหญ่ ที่แปลเป็นภาษาไทยโดยนายดวงศ์เหล็กภัย (2532) และผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้ค่าเท่ากับ .89 ส่วนเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการศึกษาคือ โปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ซึ่งผู้ศึกษาดัดแปลงจากโปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลของ สุกัญญา พิระวรรณกุล (2541) ซึ่งสร้างจากกรอบแนวคิดของ

เดวิตโต (Devito, 1995) โดยเนื้อหาประกอบด้วยองค์ประกอบในการฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ที่มีประสิทธิภาพ 5 องค์ประกอบและผ่านการทดสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่า ความตรงตามเนื้อหาเท่า 1.00 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาและสถิติจับคู่เครื่องหมายตำแหน่งวิลคอกซัน (Wilcoxon Matched Pairs Signed -Ranks Test)

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงกลุ่มตัวอย่างภายหลังที่ได้รับโปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล สามารถเพิ่มการรับรู้ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง ดังนั้นควรใช้โปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลในวัยรุ่นที่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการติดสุราในวัยต่อไป

ชื่อเรื่อง	ผลของการใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการอาชีพผลิตสุราที่ประสบปัญหาติดแอลกอฮอล์ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	นันทวัน ทันใจ
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและศึกษาผลการใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการอาชีพผู้ผลิตสุราผลการใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการอาชีพผู้ผลิตสุรากลั่นชุมชน ที่ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้การสัมภาษณ์และการสังเกต ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มศึกษา 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพผู้ผลิตสุรากลั่นชุมชน กลุ่มญาติใกล้ชิดกับผู้ที่ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ และกลุ่มแพทย์พยาบาล ผู้ดูแลผู้ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ รวมจำนวน 12 ราย ร่วมกับการใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาสร้างแรงจูงใจในกลุ่มผู้ผลิตสุรากลั่นชุมชน ที่ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ จำนวน 4 ราย

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการอาชีพผู้ผลิตสุราชุมชน ที่ประสบปัญหาแอลกอฮอล์ทั้ง 4 ราย เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 28-49 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา 3 ใน 4 ราย มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ไม่พอใช้ ทั้ง 4 ราย มีการใช้บุหรี่ร่วมกับสุราและมีปริมาณการใช้สุราเฉลี่ยมากกว่ามาตรฐานมีระยะเวลาในการใช้สุรา อายุระหว่าง 3-18 ปี

พบว่าเครื่องดื่มสุราส่งผลให้เกิดปัญหาทั้งด้านสุขภาพร่างกาย โดยส่งผลกระทบต่อระบบต่าง ๆ ใน

ร่างกายหลายระบบ และส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจและหน้าที่การงาน ทำให้มีความสามารถในการทำงานลดลงส่งผลต่อรายได้ครอบครัวลดลงด้วย ส่วนด้านชุมชนและสังคมทำให้เกิดเป็นภาวะต่อชุมชนและสังคมในการดูแลรักษา รวมถึงการนำส่งโรงพยาบาล

การให้คำปรึกษาด้วยเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบให้แรงจูงใจ ได้แบ่งการให้คำปรึกษาออกเป็น 3 ระยะทำการปรึกษาที่บ้านผู้รับการศึกษา ระยะแรกเน้นการสร้างสัมพันธภาพและประเมินปัญหาร่วมกันวางแผนลด/เลิกการดื่มสุรา ระยะที่ 2 ประเมินผลและให้ความรู้เรื่องเทคนิคการดื่มอย่างฉลาด และดื่มมาตรฐาน ประเมินผลหลังการทดลองให้ใช้ในสัปดาห์ถัดไป ระยะที่ 3 ทบทวนความรู้ที่ได้รับจากการกระบวนการให้คำปรึกษา และแนะนำแหล่งช่วยเหลือต่อเนื่อง

ผลการให้การปรึกษาพบว่า ทั้ง 4 รายมีสัมพันธภาพกับคนในครอบครัวดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรงขึ้น สามารถลดการดื่มสุราลงอยู่ในระดับที่ปลอดภัย

ชื่อเรื่อง	ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรม การเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้ป่วยที่มา รับบริการในคลินิกอดสุรา โรงพยาบาล พะเยา
ผู้แต่ง	ณัฐธิดา นิมิตรดี
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

ความเชื่อด้านสุขภาพอาจมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะต่อพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์ด้วย การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในผู้ป่วยที่เข้ามาใช้บริการในคลินิกอดสุรา โรงพยาบาลพะเยา จำนวน 139 ราย เลือกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
2. แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพของนิศานาถ โชคเกิด (2002)
3. แบบสอบถามพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1.00 แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพและแบบสอบถามพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.86 และ 0.88 ตามลำดับ วิเคราะห์

ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพในด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง ส่วนการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคและการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง
  2. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในด้านการจัดการกับการกระตุ้นให้ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ การจัดการกับอารมณ์ที่นำไปสู่การดื่มน้ำแอลกอฮอล์และการปฏิเสธการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับสูง
  3. ความเชื่อด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.30$)
- ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะใช้เป็นแนวทางพื้นฐานให้บุคคลากรทีมสุขภาพนำไปช่วยเหลือให้ผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ได้เพิ่มความตระหนักถึงความรุนแรงของการเกิดโรคจากการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เพื่อนำไปสู่การเลิกดื่มน้ำแอลกอฮอล์ได้ต่อไป

ชื่อเรื่อง	การใช้หม่าบักด์แบบ Matrix model ในผู้ป่วยติดสุรา: ติดตามผล 2 ปี
ผู้แต่ง	ชัชวาลย์ ศิลปกิจ, รุ่งทิพย์ ประเสริฐชัย
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารชิบตี
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ กลุ่มจิตสังคมหม่าบักด์แบบ Matrix model พัฒนาขึ้นเพื่อใช้กับผู้ป่วยติดสุรากระตุ้น โดยเฉพาะ การศึกษานี้เพื่อประเมินผลการหม่าบักด์แบบ Matrix model ในผู้ป่วยติดสุราโดยติดตามผู้ป่วยที่เข้าหม่าบักด์เป็นเวลา 2 ปี

วัตถุประสงค์และวิธีการ ดำเนินงานในแผนกผู้ป่วยนอกจิตเวช ของภาควิชาจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามารชิบตี ผู้ป่วยที่ศึกษาคือผู้ป่วยที่มารับบริการแบบผู้ป่วยนอกที่ได้รับการตรวจรักษาจากจิตแพทย์ หรือผู้ป่วยในที่ได้รับการถอนพิษสุราแล้ว กลุ่มหม่าบักด์แบบ Matrix model ใช้เวลา 4 เดือน แบ่งเป็น 3 กิจกรรมหลักคือ กลุ่มทักษะการเลิกยาในระดับต้น (Early recovery) กลุ่มป้องกันการกลับไปเสพซ้ำ (Relapse prevention) และกลุ่มให้ความรู้แก่ครอบครัว (Family education) จำนวน 8,32 และ 12 ครั้งตามลำดับ กิจกรรมจัดในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 15.00-16.30 น. ผู้หม่าบักด์ประกอบด้วยจิตแพทย์ พยาบาลและนักจิตวิทยาคลินิก ประเมินผลการหม่าบักด์จากการกลับไปใช้แอลกอฮอล์ของผู้ป่วยโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ไม่ดื่มเลย (clean) ผลอดดื่มเป็นครั้งคราว (slip) และกลับไปดื่มอีก (relapse) ติดตามข้อมูลจากผู้ป่วย 4 ครั้ง เมื่อออกจากการหม่าบักด์ได้ 1,4,8 และ 24 เดือน โดยสัมภาษณ์ผู้ป่วยโดยตรงเวลาที่ผู้ป่วยมาพบแพทย์ หรือมาเข้ากลุ่มตามโอกาส สำหรับผู้ป่วยที่ขาดการติดต่อ ติดตามโดยโทรศัพท์ สอบถามข้อมูลจากผู้ป่วยและคนในครอบครัวนอกจากนี้ ยังมีการนัดผู้ป่วยทุกคนที่เคยเข้ารับการหม่าบักด์มาพบกัน

ละครั้ง เพื่อให้ผู้ป่วยได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และติดตามประเมินผลเพิ่มเติม

ผล ผู้ป่วยติดสุราที่เข้าหม่าบักด์ทั้งหมด 41 คน เป็นชาย 37 คน (90.2%) หม่าบักด์ครบโปรแกรม 4 เดือน 13 คน (31.7%) เมื่อครบ 2 ปีพบว่า ผู้ป่วยที่อยู่หม่าบักด์ครบโปรแกรมไม่กลับไปดื่มเลย 6 คน (46.2%) ผลอดดื่มเป็นครั้งคราว 3 คน (23.1%) และกลับไปดื่มอีก 4 คน (30.8%) ผู้ป่วยที่อยู่ไม่ครบโปรแกรม 28 คน (68.3%) ติดตามได้ครบ 2 ปี 20 คน (71%) ไม่กลับไปดื่มเลย 5 คน (25%) ผลอดดื่มเป็นครั้งคราว 6 คน (30%) และกลับไปดื่ม 9 คน (45%) มีแนวโน้มว่าผู้ที่หม่าบักด์ครบโปรแกรมสามารถหยุดดื่มได้ดีกว่ากลุ่มที่หม่าบักด์ไม่ครบ เหตุผลสำคัญของการหม่าบักด์ไม่ครบโปรแกรมคือ ปัญหาเรื่องเวลาทำงาน และปัญหาในการเดินทาง

สรุป กลุ่มหม่าบักด์ Matrix model สามารถประยุกต์กับผู้ป่วยติดสุราได้ การเข้าถึงบริการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการหม่าบักด์ฟื้นฟูผู้ป่วย การหม่าบักด์ในช่วงเวลาและสถานที่ที่เอื้ออำนวยในผู้ป่วยสามารถเข้าถึงบริการได้สะดวกจะทำให้ผลการหม่าบักด์ดีขึ้น

ชื่อเรื่อง	งานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รูปแบบใหม่ภายใต้กรอบกฎหมายที่ เปลี่ยนไป
ผู้แต่ง	พฤษพร บวรอุดมวงศ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่อหน้าที 578

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อ การเลือกเบียร์ที่ร้านอาหารในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้แต่ง	อดิเรก บุญคุ้ม
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย / งานสำรวจ มีบทคัดย่อหน้าที 119

ชื่อเรื่อง	ผลของการใช้มาตรการทางกฎหมาย ในการควบคุมพฤติกรรมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนใน จังหวัดลพบุรี
ผู้แต่ง	ชยภรณ์ ดีอม , มณฑา เก่งการพานิช
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย มีบทคัดย่อหน้าที 635

ชื่อเรื่อง	การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี สุรากลั่นชุมชนของสำนักงาน สรรพสามิตพื้นที่เชียงราย
ผู้แต่ง	มธุรส พรหมนารอด
ปีที่พิมพ์	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
แหล่งที่มา	2549
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ความยืดหยุ่นและความ ลอยตัวของภาษีสรรพสามิตที่เก็บจาก สินค้าประเภทสุราแช่ชนิดเบียร์
ผู้แต่ง	สุภัทรา ห่อศรีสัมพันธ์
ปีที่พิมพ์	2539
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์ มีบทคัดย่อหน้าที 555

ชื่อเรื่อง	การสำรวจการซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์จากปั้มน้ำมันในช่วง เทศกาลปีใหม่ : ดำเนินการแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การสำรวจความร่วมมือในการจด จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ ผู้ประกอบการร้านค้าสะดวกซื้อใน ปิ่นนํ้ามัน ช่วงเทศกาลสงกรานต์
ผู้แต่ง	
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการควบคุมการบริโภคสุรา ของผู้ประกอบการร้านค้าในเขต ตำบลบ้านแก่ง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด ชัยภูมิ
ผู้แต่ง	นงศ์ลักษณ์ ราชโสม
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การรับรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับ มาตรการห้ามโฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์และวิทยุ ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร
ผู้แต่ง	จริยา ดีหลายศรี
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง	การให้ความรู้เพื่อเปลี่ยนทัศนคติ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายต่อผลิตภัณฑ์สุราผสมและ เครื่องดื่มชูกำลัง: กรณีศึกษา โรงเรียนกวีละโว้วิทยาลัย อ.เมือง จ. เชียงใหม่
ผู้แต่ง	นฤมล วันทนี
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การส่งเสริม การเรียนรู้อย่างมีส่วน ร่วม เพื่อการลดพฤติกรรมการ บริโภคสุรา เบียร์ และเครื่องดื่มผสม แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	นงคราญ นาปรัง
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	พัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนและ แกนนำชุมชนเพื่อการสร้างเสริม สุขภาพ ป้องกันการสูบบุหรี่และ การใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	วิลาวัณย์ เสนารัตน์ อักษรศาสตร์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	รณรงค์สร้างความตระหนักและ พัฒนาความรู้ในแกนนำผู้สูงอายุ เรื่อง ผลกระทบของการดื่มสุราและสูบบุหรี่
ผู้แต่ง	พิระศักดิ์ เดิศจิตการนนท์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนเพื่อ สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันการสูบบุหรี่ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ : รายงานการวิจัย
ผู้แต่ง	วิลาวัณย์ เสนารัตน์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ลดเหล้างานศพ จุดเริ่มต้นสู่การจัด ระเบียบสังคมบ้านดง
ผู้แต่ง	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
ผู้แต่ง	ศิริเชษฐ์ สังขะมาน
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	วิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชน เพื่อป้องกันและ ลด ละเลิก พฤติกรรมบริโภคสุราและ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	สุคนธ์ ไข่แก้ว และคณะ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ติดตามและประเมินทิศทางการรณรงค์ ด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ปาริชาติ สถาปิตานนท์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	สมาน พุตระกูล
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	กรมควบคุมโรค
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การสืบสำรวจศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรม มิติทางวัฒนธรรม การเปิดรับข่าวสารทางโฆษณา และวิถีชีวิตอันเกี่ยวเนื่องกับการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาชายและหญิงในระดับอุดมศึกษาเพื่อเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อและการตระหนักรู้ของนักศึกษาในการดื่มสุรา
ผู้แต่ง	
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	เลิกเหล้าชุมชนสร้างสุข : เรื่องจริงจากชุมชน "เลิกเหล้า" ลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก
ผู้แต่ง	นิตยา พิริยะพงษ์พันธ์
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การขับเคลื่อนทางสังคมด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: ผลการประเมินปี2548 - 2549
ผู้แต่ง	ปาริชาติ สถาปิตานนท์ และคณะ.
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	แบบรายงานการดำเนินงานฉบับสมบูรณ์โครงการเทศบาลออกคู่มือเสี่ยงแคนและถนนข้าวเหนียว ประจำปี 2549 เฉลิมราชย์ 60 ปี คุณค่าประเพณีไทย สนุกได้โดยไร้แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	นิรุจน์ อุทธา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	รณรงค์จัดตั้งเครือข่ายชมรมเลิกสุราและสิ่งเสพติด โดยยึดแนวพระบรมราโชวาทเรื่องคุณธรรม 4 ประการ
ผู้แต่ง	นายแพทย์ วิสุทธิ์ ต่างใจ
ปีที่พิมพ์	2545
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	รณรงค์เพื่อลดเลิกการบริโภคสุรา และยาสูบ ตำบลขามเรียง อ.กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ผู้แต่ง	ประภาส จันทรเรือง
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การรณรงค์ทางสังคมเพื่อสนับสนุน ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อลดผลกระทบ จากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	นพ. แท้จริง ศิริพานิช
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ฝึกอบรมการใช้เครื่องมือตรวจจับผู้จับ ขี้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ รณรงค์โครงการเมาไม่ขับ
ผู้แต่ง	พ.ต.ท. สงคราม เสงี่ยมพัศค์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การสืบสาววิจัยศึกษาและวิเคราะห์ พฤติกรรม มิติทางวัฒนธรรม การ เปิดรับข่าวสารทางโฆษณา และวิถี ชีวิตอันเกี่ยวเนื่องกับการดื่มสุราและ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาชาย และหญิงในระดับอุดมศึกษาเพื่อ เสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อและการ ตระหนักรู้ของนักศึกษาในการดื่มสุรา
ผู้แต่ง	ศรรัช ลาภาใหญ่
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การลดอุบัติเหตุจากการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	นพ. แท้จริง ศิริพานิช
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ลดอุบัติเหตุทางถนนจากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2549
ผู้แต่ง	แท้จริง ศิริพานิช เมาไม่ขับ, มุลนิธิ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	สุชาติ สุทธิรัตน์
ผู้แต่ง	ผลของสื่อในโครงการรณรงค์เมาไม่ ขับกับการรับรู้ของประชาชนผู้ดื่ม แอลกอฮอล์ ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2544
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่มา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดอาการทางจิตของผู้ป่วยโรคจิตเภทจากการดื่มสุราและการจัดกิจกรรมการพยาบาลจิตเวช
ผู้แต่ง	สายพิน กมลชัย
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยติดสุราในระยะถอนสุรา
ผู้แต่ง	ดวงเดือน อุเด็น
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยเพื่อคั้งจากพิษสุราภาวะวิกฤต
ผู้แต่ง	วัชรภรณ์ อุทโยภาส
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาการยอมรับการบำบัดรักษาของผู้ป่วยเสพติดสุราในระยะถอนพิษและการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยกับผู้บำบัดและญาติผู้ป่วยเสพติดสุราในระยะถอนพิษโดยใช้รูปแบบการเพิ่มกำลังใจ
ผู้แต่ง	สุจิตรา นิ่มสุวรรณ, เขาวเรศ นาคะโยธินสกุล, นันธนา อินทรพรหม
ปีที่พิมพ์	2543
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตจากสุรา
ผู้แต่ง	กัจจกร วิริยา
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการทบทวนองค์ความรู้ เรื่อง รูปแบบการป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิตเนื่องจากแอลกอฮอล์และการบำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ที่ติดแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	กรมสุขภาพจิต
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การให้คำแนะนำกับผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มสุราโดยใช้กลยุทธการสร้างเสริมแรงจูงใจ
ผู้แต่ง	พญ. สายรัตน์ นกน้อย
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	พัฒนาเครือข่ายชุมชนเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์เพื่อลดเลิกและป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	มีนา ดวงราณี
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางพฤติกรรมและจิตประสาทซึ่งเกิดจากการเสพแอลกอฮอล์ : กลุ่มอาการหลงลืม
ผู้แต่ง	สุดคนึง ปลั่งพงษ์พันธ์
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	พัฒนาเครือข่ายชุมชนเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์เพื่อลดเลิกและป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	มีนา ดวงราณี
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาระบบการดูแลผู้ติดสุราแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาลสวนปรุง/ผการัตน์ ถาวรวงษ์...และคนอื่น ๆ
ผู้แต่ง	ผการัตน์ ถาวรวงษ์...และคนอื่น ๆ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	กรมสุขภาพจิต
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ร่วมรณรงค์วัยมันส์รู้ทันแอลกอฮอล์กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่
ผู้แต่ง	วิฑูรย์ ชมชายผล
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ติดสุรา
ผู้แต่ง	ปัทมา โลหเจริญวนิช
ปีที่พิมพ์	2533
แหล่งที่มา	วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์ 10,2 (เม.ย.-มิ.ย.33) 51-66 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากฎหมายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	กรมควบคุมโรค
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาล ต.บ้านไต้ อ.พระยืน จ.ขอนแก่น
ผู้แต่ง	วนิดา พลเชียงสา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	โครงการสงกรานต์ปลอดภัย ร่วมใจไปให้ถึง
ผู้แต่ง	มูลนิธิเมาไม่ขับ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	วิจัยบนฐานปฏิบัติการ (Action-based Research) เรื่อง บทเรียนจากการใช้กระบวนการทาง การละคร ในการสร้างการเรียนรู้เรื่องผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชน
ผู้แต่ง	สัมภานันท์ ขานะสาร
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	การให้คำปรึกษาโดยการสร้างแรงจูงใจในการรักษาผู้ติดสุรา : รายงานการวิจัย
ผู้แต่ง	มานิต ศรีสุภานนท์ ... [และคนอื่นๆ]
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ผลการวิเคราะห์ : พ.ร.บ.เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับแรกของประเทศไทย
ผู้แต่ง	สมาน พุตระกูล.
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	วารสารควบคุมโรค ปีที่ 32 ฉบับที่ 2 (เม.ย.-มิ.ย. 2549) หน้า 149-161 มหาวิทยาลัยบูรพา
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	เสริมสร้างขบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและลดพฤติกรรมบริโภคแอลกอฮอล์ ในกลุ่มเสี่ยงของชุมชน ต.หลักด่าน
ผู้แต่ง	จิระศักดิ์ ตรีเดช
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่มา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ผลสัมฤทธิ์ของสื่อประชาสัมพันธ์โครงการทอดกฐินปลอดเหล้าปี 2549
ผู้แต่ง	ศุภมาส พูลสวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ผลการใช้กลุ่มบำบัดตามแนวคิดพิจารณา ความเป็นจริงต่อความสำนึกในคุณค่า แห่งตน ของผู้ป่วยโรคจิตจากสุรา
ผู้แต่ง	สมควร จุลอักษร
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ผลการรักษา Zuclopenthixol accuphase กับ haloperidol และ diazepam ในการ รักษาอาการถอนพิษสุรา
ผู้แต่ง	อังกูร ภัทรากร.
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่มา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	งานวิจัย

หนังสือเกี่ยวกับ ด้านมาตรการ/นโยบาย

ชื่อเรื่อง	ขับขี้ปลอดกัย (ฉบับเมาไม่ขับ)
ผู้แต่ง	พันตำรวจเอกไพฑูรย์ เพิ่มศิริวิศาล
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่พิมพ์	นครปฐม : ภาควิชาการสืบสวน โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	วิธีปฏิบัติเมื่อคนใกล้ชิดติดเหล้า ยา
ผู้แต่ง	ธนสวรรค์
ปีที่พิมพ์	2540
แหล่งที่พิมพ์	นนทบุรี : พลัส ทรี,
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	อยู่อย่างไม่ว่า : วิธีบางประการที่ สมาชิกผู้ติดสุรานิรนามใช้ในการ การเลิกดื่ม อย่างเป็นผล.
ผู้แต่ง	
ปีที่พิมพ์	2531.
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : คณะมหาไถ่
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ความรู้เกี่ยวกับโรคติดสุราสำหรับ บุคลากรทางการแพทย์
ผู้แต่ง	สุดรัก พิระกันทา
ปีที่พิมพ์	2544
แหล่งที่พิมพ์	เชียงใหม่ : ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	สุราปริทัศน์ : วิธีและขั้นตอนของ การเลิกสุรา
ผู้แต่ง	พระมหาจรรยา สุทธิญาโณ
ปีที่พิมพ์	2537
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ธรรมสภา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	คู่มือชีวิตไร้พิษสุรา : คู่มือบำบัดผู้ดื่ม ผิดปกติ
ผู้แต่ง	ทรงเกียรติ ปิยะกะ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่พิมพ์	นครปฐม : โครงการหลักสูตร มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการเสพติด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	แนวทางการบำบัดผู้ประสบปัญหา จาก--การดื่มแอลกอฮอล์ : การบำบัด ทางความคิดและพฤติกรรมใน ผู้ติดสุรา : การช่วยเหลือแบบสั้น
ผู้แต่ง	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์
ปีที่พิมพ์	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
แหล่งที่พิมพ์	254-
ประเภทเอกสาร	อุบลราชธานี : โรงพยาบาล
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหา สุขภาพจิตเนื่องจากแอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	ครุณี ภู่งาว และคณะ
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่พิมพ์	นครปฐม : โครงการหลักสูตร มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการเสพติด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	องค์ความรู้และรูปแบบการป้องกันและ แก้ไขปัญหาสุขภาพจิตเนื่องจาก แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	อินทรา ปัทมินทร และ รัชฎ์ลักษณ์ แก้วเมือง
ปีที่พิมพ์	2547
แหล่งที่พิมพ์	นนทบุรี : กรมสุขภาพจิต กระทรวง สาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	แนวเวชปฏิบัติการให้บริการผู้มีปัญหา สุขภาพจิตจากแอลกอฮอล์ใน โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาล ชุมชน
ผู้แต่ง	พันธุ์ภา กิตติรัตนไพบูลย์, หทัยชนนี บุญเจริญ, สุนทรี ศรีโกไสย
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	เชียงใหม่ : โรงพยาบาลสวนปรุง กรม สุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	สาเหตุของการติดสุราและการเข้ารับ การบำบัดรักษาของผู้ติดสุรา ณ ศูนย์ บำบัดรักษาเสพติค เชียงใหม่
ผู้แต่ง	พิทักษ์ สุริยะใจ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	เชียงใหม่ : ศูนย์บำบัดรักษาเสพติค เชียงใหม่
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุรา และภาษีเครื่องดื่ม พ.ศ. 2517
ผู้แต่ง	เสถียร วิชัยลักษณ์, สืบวงศ์ วิชัยลักษณ์
ปีที่พิมพ์	2517
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : นิตเวชช์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เหล้ายาศึกษา วิชาห่างเมา: แนวคิดและ แนวทางการเสริมสร้างสุขภาวะและ การเรียนรู้เรื่องการหลีกเลี่ยงเหล้าบุหรี่ และสิ่งเสพติค
ผู้แต่ง	อมรวิทย์ นาครทรรพ
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : สถาบันรามจิตติ
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ภาษีสรรพสามิตกับกิจการสุรา.
ผู้แต่ง	พิชัย จิระอุดมทรัพย์.
ปีที่พิมพ์	2528
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ, คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เหล้าป่า : รวมงานข้อเขียนเพื่อต่อต้าน กลุ่มนอกกฎหมายโกงภายในรัฐ
ผู้แต่ง	พาเกียรติ สมานบุตร
ปีที่พิมพ์	2530.
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ฝ่าย,
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	คำอธิบายพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493
ผู้แต่ง	เสน่ห์ โทธิปฐม.
ปีที่พิมพ์	2526
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญ ผล
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การจัดเก็บภาษีจากผลิตภัณฑ์ แอลกอฮอล์ : ประสบการณ์ระหว่าง ประเทศและหลักปฏิบัติของกลุ่ม ประเทศในเอเชีย
ผู้แต่ง	สมชัย ฤชุพันธุ์
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	ม.ป.ท. : ม.ป.น.
ประเภท เอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รัฐกับเหล้า : เมื่อผลประโยชน์อยู่ เหนือความเป็นธรรม
ผู้แต่ง	ภาวดี ทองอุไทย
ปีที่พิมพ์	2531
แหล่งที่พิมพ์	[ม.ป.ท. : ม.ป.พ.],
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	พรบ. สุรา 2493 พร้อมด้วยพระราช กำหนดสุรา แก้ไขเพิ่มเติม กฎ กระทรวง ระเบียบ และคำสั่ง กระทรวงการคลัง ประกาศ กับคำสั่ง กรมสรรพสามิต นิติเวชช์
ผู้แต่ง	เสถียร วิชยลักษณ์
ปีที่พิมพ์	2506
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รวมกฎหมายพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 พระราชบัญญัติไฟ พุทธศักราช 2486 พร้อมด้วยกฎกระทรวง
ผู้แต่ง	พาเกียรติ สมานบุตร...[และคนอื่น ๆ]
ปีที่พิมพ์	2536
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัท แอล ที เพรส
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ...
ผู้แต่ง	เสถียร วิชยลักษณ์, สืบวงศ์ วิชยลักษณ์
ปีที่พิมพ์	2516
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : นิติเวชช์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 "ปรับปรุงใหม่" พร้อมด้วย กฎกระทรวง ระเบียบใหม่ และ ประกาศที่สำคัญ
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการสุตรไพศาล

ประเภทเอกสาร	หนังสือ
ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 1 วิกฤติปัญหาสุรา และนโยบาย 13-15 กรกฎาคม 2548 โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 2 แอลกอฮอล์: ผลกระทบและมาตรการเชิงประจักษ์ 13-14 ธันวาคม พ.ศ. 2549 โรงแรมรามาร์การ์เดินส์
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	รายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2549
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	การประชุมสุราวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 3 สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา 21-22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 โรงแรม ริชมอนด์
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ประเภทเอกสาร	หนังสือ
ชื่อเรื่อง	รายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2550
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	50 วิธีคิด : โครงการหนึ่งมวนดับ จับแก้วว่า ร่วมรณรงค์ลดโอกาสบริโภค เหล้า-บุหรี่ จากมุมมองความคิดของเด็ก เยาวชนเพื่อสุขภาวะที่ดี
ผู้แต่ง	วีระพงษ์ กังวานนวกุล ..[และคนอื่น ๆ]
ปีที่พิมพ์	254-
แหล่งที่พิมพ์	เชียงใหม่ : โรงพิมพ์สันติภาพ พรินท์,
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	หนึ่งมวนดับ จับแก้วว่า : ร่วมรณรงค์ลดโอกาสบริโภคเหล้า-บุหรี่ เพื่อสุขภาวะที่ดี จากมุมมองความคิดของเด็กและเยาวชน
ผู้แต่ง	กลุ่มคนเฒ่าคนแก่
ปีที่พิมพ์	254-
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : กลุ่มคนเฒ่าคนแก่ , ม.ป.ป.
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	คู่มือ "งดเหล้า"
ผู้แต่ง	โครงการรณรงค์ "งดเหล้า เข้าพรรษา"
ปีที่พิมพ์	2546
แหล่งที่พิมพ์	[นนทบุรี] : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และองค์กรภาคี

ประเภทเอกสาร	หนังสือ
ชื่อเรื่อง	ผลการดำเนินงานงดเหล้าเข้าพรรษา '47
ผู้แต่ง	พรหมมินทร์ กัณธิยะ, ชัยณรงค์ สังข์ จำง, สุทธิสิทธิ์ ไมตรีจิตร.
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	นนทบุรี : สมาคมหมออนามัย สถาบัน พระบรมราชชนก
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	มหัศจรรย์งดเหล้าเข้าพรรษา
ผู้แต่ง	ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	พัฒนาการเครือข่ายชุมชนลดเหล้า : ลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก
ผู้แต่ง	นิตยา พิริยะพงษ์พันธ์ บรรณาธิการ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : มูลนิธิเพื่อนหญิง
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ผู้ชายเลิกเหล้า หัวใจไร้ความรุนแรง ต่อผู้หญิงและเด็ก
ผู้แต่ง	จะเด็จ เชาวน์วิไล
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	เลิกเหล้า ชุมชนสร้างสุข เรื่องจริงจาก ชุมชน "เลิกเหล้า" ลดความรุนแรงต่อ ผู้หญิงและเด็ก
ผู้แต่ง	
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : มูลนิธิเพื่อนหญิง
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา : หนึ่งภาพ สะท้อนทิศทางการทำงานเชิงเครือข่าย ในสังคมไทย
ผู้แต่ง	บุญเรือง ขาวนวล ... [และคนอื่น ๆ]
ปีที่พิมพ์	2549
แหล่งที่พิมพ์	นนทบุรี : สมาคมหมออนามัย
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	ชุมชนปลอดเหล้า ชีวิตปลอดทุกข์ : ข้อคิดจากประสบการณ์จริงของชุมชน บนเส้นทางสร้างสุขที่ไม่พึ่งพาเหล้า
ผู้แต่ง	ไกรศักดิ์ ศรีพนม.
ปีที่พิมพ์	2550
แหล่งที่พิมพ์	สุรินทร์ : โครงการเสริมกระบวนการ เรียนรู้เพื่อวัดปลอดสุราเฉลิมราชย์
ประเภทเอกสาร	หนังสือ

ชื่อเรื่อง	นโยบายและยุทธศาสตร์แห่งชาติใน การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์
ผู้แต่ง	กรมควบคุมโรค. สำนักโรคไม่ติดต่อ
ปีที่พิมพ์	2548
แหล่งที่พิมพ์	กรุงเทพฯ : กรมควบคุมโรค กระทรวง สาธารณสุข, 2548
ประเภทเอกสาร	หนังสือ